ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΚΟΜΝΗΝΟΥ ΥΨΗΛΑΝΤΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

ΤΩΝ ΕΙΣ ΔΩΔΕΚΑ

ΤΟ **Γ'**,

ΠΕΡΙΕΧΟΝ ΤΑ ΑΠΟ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΑΣ ΜΕΛΕΤΙΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟ ΛΑΡΙΣΣΗΣ ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΑΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟ ΣΜΥΡΝΗΣ.

ΕΝ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΙ ΕΤΩΝ 21.

ΚΕΦ. Α'.

Πατριαρχεία Μελετίου τοῦ ἀπὸ Λαρίσσης.

Συνέχεια τοῦ ἔτους σωτηρίου 1768.

Ὁ Μελέτιος λοιπόν, μετὰ τὴν καταβίβασιν καὶ ἐξορίαν τοῦ Σαμουὴλ εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Λαύρας τὸ κατὰ τὸ ἁγιώνυμον Ὄρος, ἀποθέμενος τὴν γνώμην καὶ ἀπόφασιν ἐκείνου προεβίβασεν εὐθὺς εἰς τὴν μητρόπολιν τῆς Κυζίκου τὸν Μεσημβρίας Ἄνθιμον Κωνσταντινουπολίτην ἀπὸ τῆς κώμης τοῦ Μεγάλου Ῥεύματος. Εὐθὺς δὲ καὶ ὁ Δραγομάνος Νικόλαος Σοῦτζος ὁ προρρηθείς, ζητῶν καὶ φαντασιοκοπῶν παρὰ τοῦ πατριάρχου Μελετίου ἃ οὐκ ἔδει, διεσχίσθη ἐκείνου, καὶ ἀντὶ φιλίας δυσμένεια καὶ μῖσος ἐν τοῖς δυσὶν αὐτοῖς διετρέφετο.

Προβιβάζεται εἰς τὴν μητρόπολιν Λαρίσσης ὁ υἱὸς τοῦ ἰατροῦ Γιαννάκη καὶ ἔγγονος τῆς Μηλίτσας τοὔνομα Μακάριος.

Ὁ Ὀπρέσκωφ, πρέσβυς τῆς Ῥουσσίας, ἔπασχεν, ὡς εἴρηται, ν' ἀποδείξῃ ψευδεῖς τὰς ἰδέας ὁποῦ ὁ πρέσβυς τῆς Φράντζας ἔδιδεν εἰς τὴν Πόρταν κατὰ τῆς Ῥουσσίας, ἀποδεικνύων ὅτι δὲν ἔχει κακὸν σκοπὸν κατὰ τῆς Πόρτας ἡ

Ῥουσσία καὶ οὔτε στοχάζεται νὰ κινήσῃ πόλεμον κατ' αὐτῆς· ἐδωροδοκοῦσε χρήμασι τὸν Νικόλαον Σοῦτσον διὰ νὰ μὴν ἐξαγριώσῃ τοὺς Τούρκους κατὰ τῶν Ῥούσσων μὲ τὰς εἰδήσεις ὁποῦ τοὺς ἔδιδεν εἰς τὰ τῆς Λεχίας ἐπικυρῶντας τὴν γνώμην τοῦ πρέσβεως τῆς Φράντζας· ἐμοίρασε χρήματα πολλὰ καὶ εἰς τοὺς προὔχοντας τῶν Τούρκων διὰ νὰ καταπείσῃ τὰ αὐτά· ἀνταμώνετο πολλάκις καὶ μὲ τὸν ῥεΐσην Ὀσμὰν-ἐφένδην Λαρισσηνὸν καὶ ἄλλους, καὶ μὲ αὐτὰ ἠδυνήθη νὰ παύσῃ τὰς ὑποψίας τῶν Τούρκων, οἰκοδομῶν μάλιστα καὶ εἰς τὸ Σταυροδρόμι ὀσπίτιόν του· ἀλλ' ὁ Νικόλαος Σοῦτζος, ὁποῦ καθὼς ἐχρηματολογοῦσε παρὰ τοῦ Ὀπρέσκωφ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐχρηματολόγει καὶ παρὰ τοῦ πρέσβεως τῆς Φράντζας, ἄλλως θέλων νὰ γίνῃ καὶ Δραγομάνος τῆς Πόρτας, γενομένης εἰς τὴν Πάλταν μάχης ἐξ αἰτίας τοῦ φύλακος αὐτῆς Γιακοὺπ-ἀγᾶ, ἀπέδωκε τὴν αἰτίαν τοῖς Ῥούσσοις ἀλλ' οὐ τῷ αὐτουργῷ· ἔχει δὲ οὕτως ἡ ἱστορία. Οἱ Ἑβραῖοι τῆς Λεχίας δηλητηρίῳ φονεύσαντες μὲ τὴν χορίλκαν πολλοὺς Καζάκους, ἐπαιδεύοντο· τούτων τινὲς διὰ φύλαξιν τῆς ζωῆς των ἐλθόντες εἰς τὴν Πάλταν κατέφυγον εἰς τὸν Γιακοὺπ-ἀγᾶν· σύνορον δὲ αὕτη Ταρταρίας, Καζακίας ῥωσσικῆς καὶ Καζακίας πολωνικῆς, καὶ διὰ τοῦτο καὶ χουδούτι-σελασὲ λεγομένη, ἤτοι ὅριον τριπλοῦν. Ἔστειλεν οὖν αὐτὸς Ταρτάρους διὰ νὰ φέρουν τὰ ῥοῦχα καὶ ζῶα τῶν φυγόντων Ἑβραίων· ὅθεν κατεπάτησαν αὐτοὶ τὰ ὅρια καὶ τὰ χώματα τῆς Ῥουσσίας. Οἱ Καζάκοι Ζαποροβάνοι ἀπαντήσαντες τοῖς Ταρτάροις τοῦ Γιακοὺπ-ἀγᾶ ἥρπασαν παρ' αὐτῶν τὰ ῥοῦχα καὶ ζῶα τῶν Ἑβραίων, καὶ ἐν τούτῳ ἐσκοτώθησαν πολλοὶ Τάρταροι. Ὁ Γιακοὺπ-ἀγᾶς δὲν ἔγραψεν εἰς τὴν Πόρταν τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ἐμήνυσεν ὅτι οἱ Ζαποροβάνοι ἐπάτησαν τὰ τουρκικὰ χώματα καὶ ἐφόνευσαν τοὺς Ταρτάρους, καὶ διὰ νὰ πιστευθῇ ὁ λόγος του παρεκάλεσε καὶ τὸν Γρηγοράκην Καλλιμάχην, ἡγεμόνα Μολδαβίας, νὰ γράψῃ τὰ αὐτά· ὅθεν ὁ Νικόλαος Σοῦτζος ἐπεκύρωσε τὴν γνώμην καὶ τὰς εἰδήσεις τοῦ Γιακοὺπ-ἀγᾶ. Τούτου οὖν οὕτω γεγονότος εὗρεν ὁ Ὀπρέσκωφ νέας ταραχάς· ἤξευρε τὴν ἀλήθειαν τοῦ πράγματος καὶ τὴν ἔλεγεν, ἀλλὰ τίς ὁ πιστεύων; ὅθεν διὰ νὰ παύσῃ τὰ σκάνδαλα ἔγραψε καὶ ἐκρέμασαν εἰς τὰ σύνορα τῆς Πάλτας 100 Ζαποροβάνους Καζάκους καὶ καθεῖλον τῆς ἀρχῆς καὶ τὸν ἀρχηγὸν αὐτῶν Βέϊσμαν· ἀλλὰ καὶ ὡς, ἐπέμενεν ὁ πρέσβυς τῆς Φράντζας καὶ ὁ Νικόλαος Σοῦτζος διερεθίζοντες τὴν Πόρταν μὲ ἄλλας εἰδήσεις τὰς ἀπὸ τῆς Λεχίας· τότε ἐμήνυσε τῷ Νικολάῳ ὁ Ὀπρέσκωφ τὸ ὅτι θέλει γένῃ αἴτιος ν' ἀνοιχθῇ πόλεμος, καὶ θέλει εἶναι ἔνοχος τοσούτου φόνου, καὶ ἂν εἶναι Χριστιανὸς πρέπει ν' ἀπέχῃ τῶν τοιούτων ψευδῶν εἰδήσεων διὰ νὰ μὴ παιδευθῇ παρὰ θεοῦ ὡς αἴτιος τοσούτων φόνων· ἔλεγε γὰρ ἡ Πόρτα τῷ Ὀπρέσκωφ τὰς εἰδήσεις ὁποῦ τῇ ἔδιδεν ὁ Νικόλαος Σοῦτζος· ὅστις καταφρονήσας καὶ τῶν συμβουλῶν, παρώργιζε μᾶλλον καὶ μᾶλλον κατὰ τῶν Ῥούσσων. Καὶ τέλος μιᾷ Παρασκευῇ ἐδόθη τῷ σουλτὰν Μουσταφᾷ ἔγγραφον, ἔσωθεν μὲν μὲ βούλλας καὶ ὑπογραφὰς, καὶ ἔξωθεν ἐσφραγισμένον, καὶ ὡς ἀπὸ μέρους τῶν προὐχόντων τῆς Πολωνίας, ἀλλὰ ψευδέστατον πάντῃ αὐτό τε καὶ αἱ ἐν αὐτῷ ὑπογραφαί τε καὶ βοῦλλαι, πεπλασμένον παρὰ τοῦ Ποτόσκη καὶ τοῦ Κρασέντζκη, συνωμοτῶν καὶ ἐχθρῶν θανασίμων τῶν Ῥούσσων καὶ ἐκ τῆς Πολωνίας φυγαδευθέντων· ἔγραφον δὲ ἐν αὐτῷ τὸ, «Δίωξον τοὺς Ῥούσσους ἀπὸ τὸν τόπον μας, καὶ δώσωμέν Σοι διὰ ἀμοιβὴν τὰς ἐπαρχίας τῆς Ποδολίας καὶ τῆς Οὐκραΐνας, διὰ νὰ κάμῃς δύο ἡγεμονίας ἰσοκερδεῖς τῇ Μολδαβίᾳ τε καὶ τῇ Βλαχίᾳ.» Δὲν ἐξέτασεν ὁ σουλτὰν Μουσταφᾶς ἂν τῇ ἀληθείᾳ τὸ ἔγγραφόν ἐστι τῶν προὐχόντων τῆς Λεχίας, καὶ ἀπὸ φιλαργυρίαν του μὴ ὑποπτευθεὶς τὸ ὅτι εἶναι πλαστὸν ἐζήτησε φετβᾶν παρὰ τοῦ μουφτῆ Βελῆ-ἐφένδη νὰ κινήσῃ πόλεμον κατὰ τῶν Ῥούσσων· ἀντέφη ὁ μουφτὴς μὲ πολλὰς συμβουλὰς ἃς συνεβούλευσε καὶ ὁ βεζίρης Μουσούνογλους· καὶ φετβᾶν μὲν οὐκ ἔδωκεν· εἶπε δὲ ν' ἀποσταλθῇ στρατιωτικὸν εἰς Χοτίνι, Πεντέρι καὶ Οὐζοὺν, ὁποῦ ἂν τυχὸν ἤθελον ἐφορμήσῃ οἱ ἐχθροὶ, νὰ τοὺς ἀντιπαραταχθῶσι. Καὶ τὸ μὲν στρατιωτικὸν ἀπεστάλη· ἀλλὰ κάθε καλαράσης καὶ κουριέρης τῆς Φράντζας φέροντες εἰδήσεις δι' ὧν οἱ Τοῦρκοι παρωξύνοντο, παρῆλθεν ὅλον τὸ θέρος μὲ συνελεύσεις καὶ συμβουλὰς εἰς τὸ σπίτι τοῦ μουφτῆ, διὰ νὰ δοθῇ φετβᾶς διὰ τὸν πόλεμον· δὲν ἐστάθη τρόπος νὰ τὸν δώσῃ, μάλιστα καὶ ἐναντιοῦτο, καὶ τὴν αὐτὴν γνώμην εἶχε καὶ ὁ βεζίρης Μουσούνογλους. Ὅθεν ὁ καζασκέρης Ὀσμὰν-μουλλᾶς καὶ ῥεΐσουλ-οὐλεμᾶς, διὰ νὰ εὐαρεστήσῃ τῷ βασιλεῖ καὶ νὰ γένῃ μουφτὴς, εὗρε πρότασιν ἐρωτῶσαν τὸ ὅτι, «Βασιλεία τις ἔχουσα θησαυροὺς, καὶ πολλοὺς ὁπλοφόρους ἐξ ὧν ἠμπορεῖ νὰ κινδυνεύσῃ, ἔχει ἄδειαν νὰ κινήσῃ πόλεμον διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν βλάβην αὐτῶν τῶν ὁπλοφόρων της ἢ οὔ;» Ἐδόθη ἀπόκρισις τὸ, «Ἔξεστιν.» ὅθεν ὁ σουλτὰν Μουσταφᾶς κατὰ τοῦτο ἐζήτησε πάλιν φετβᾶν διὰ τὸν πόλεμον ἀπὸ τὸν μουφτὴν, ἀλλὰ πάλιν ἀπέτυχε. Ταῦτα μαθὼν ὁ Ὀπρέσκωφ ἐζήτησε νὰ δώσῃ ἐγγυητὰς τοὺς πρέσβεις τοῦ Βρανδεβούργου καὶ τῆς Βρεταννίας εἰς τὸ ὅτι δὲν θέλει κινήσῃ πόλεμον ἡ Ῥουσσία κατὰ τῆς Πόρτας, ἀλλ' αἱ ψευδεῖς εἰδήσεις τοῦ Νικολάου Σούτζου ἀπέβαλον καὶ αὐτὴν τὴν ἐγγύησιν· πρὸς τοῦτον καὶ ὁ βεζίρης Μουσούνογλους καὶ ὁ ῥεΐσης Ὀσμὰν-ἐφένδης εἶχον εἰπεῖ πρὸ πολλοῦ νὰ μὴ δίδῃ σκανδαλοποιὰς εἰδήσεις εἰς τὴν Πόρταν· ἀλλ' αὐτὸς ἐπερειδόμενος τῷ κεχαγιάπεϊ Ὀμὲρ ἐφένδῃ, ὅστις ἔπασχε νὰ ἐνεργηθῇ ἡ γνώμη τοῦ βασιλέως, ἀψηφοῦσεν. Ἀγανακτήσας οὖν ὁ σουλτὰν Μουσταφᾶς καὶ κατὰ τοῦ βεζίρη Μουσούνογλου καθαιρεῖ τῆς ἀρχῆς καὶ ἐξορίζει τὸν Σεπτέμβριον, καὶ κάμνει βεζίρην τὸν ἀπὸ σιλιχτάρην Χαμζᾶπασσᾶν, ὅστις μεταπεμψάμενος εἰς τὴν Πόρταν τὸν Ὀπρέσκωφ τῇ δ' τοῦ Ὀκτωβρίου, παρόντος καὶ τοῦ ῥηθέντος Ὀσμὰν-μουλλᾶ ἐζήτησαν παρ' αὐτοῦ τὸ νὰ δώσῃ, ὡς πληρεξούσιος, χοτζέτι ὅτι εἰς διάστημα σαράντα ἡμερῶν νὰ ἐξέλθουν ἀπὸ τὴν Λεχίαν ὅλα τὰ ρουσσικὰ στρατεύματα· ὁ Ὀπρέσκωφ εἶπεν ὅτι εἰς αὐτὰ δὲν ἔχει πληρεξουσιότητα. Ὅθεν τὸν ἐφυλάκωσαν εἰς τοὺς Ἑπτὰ Κουλᾶδες· ἐμανζιλεύθη δὲ εὐθὺς καὶ ὁ ῥεΐσης Ὀσμὰν-ἐφένδης, καὶ μετὰ μικρὸν ἀσθενήσας ὁ μουφτὴς Βελῆ-ἐφένδης ἀπὸ ἀγανάκτησιν θνήσκει, καὶ γίνεται μουφτὴς ὁ ῥηθεὶς Ὀσμὰν-μουλλᾶς, καὶ δίδει φετβᾶν ν' ἀνοιχθῇ εὐθὺς ὁ πόλεμος. Ἦλθεν ἐν τούτοις καὶ ὁ νέος χάνης Κερὶμ-Γκιράϊς, ὅστις ὑπεσχέθη τῷ σουλτὰν Μουσταφᾷ τὸ ὅτι μὲ τοὺς Ταρτάρους του εἶναι μόνος ἱκανὸς χωρὶς ἄλλα στρατεύματα νὰ πατήσῃ τὸ Πε-

τερποῦργον καὶ νὰ στείλῃ εἰς τὴν Πόλιν σιδηροδέσμιον τὴν βασίλισσαν Αἰκατερίνην. Ὁ τε βεζίρης Χαμζᾶ-πασσᾶς δι' ἀσθένειαν μαζιλευθεὶς, γίνεται βεζίρης ὁ νισαντζὴς Ἐμὶν-Μεχμὲτ-πασσᾶς ὁ Γιαγλικτζὴς, ἔγεινε δὲ Δραγομάνος τῆς Πόρτας καὶ Νικόλαος ὁ Σοῦτζος.

Ὁ χάνης μεσολαβεῖ διὰ νὰ καθαιρεθῇ ὁ ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας Ἀλέξανδρος Γκίκας, υἱὸς τοῦ Σκαρλάτου Γκίκα, καὶ ν' αὐθεντεύσῃ ἀντ' αὐτοῦ ὁ ῥηθεὶς Γρηγόριος Γκίκας, υἱὸς τοῦ ποτε φονευθέντος Δραγομάνου τῆς Πόρτας Ἀλεξάνδρου Γκίκα, παρ' οὗ ἔλαβεν ὁ χάνης διὰ νὰ ἐνεργήσῃ αὐτὴν τὴν αὐθεντείαν πουγγεῖα τριακόσια, καὶ ἄλλα ἑκατὸν ὁ καπικεχαγιᾶς του Μουρὰτ-μουλλᾶς, ὁ παρακινήσας τὸν χάνην δι' αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, καὶ ἔγινεν αὐθέντης Βλαχίας ὁ Γρηγόριος τῇ ιζ' τοῦ Ὀκτωβρίου. Κατεβιβάσθη δὲ τοῦ θρόνου, ὡς εἴρηται, Νοεμβρίου δ', καὶ ὁ πατριάρχης Σαμουὴλ, τῇ ἐνεργείᾳ καὶ συμπράξει τοῦ Νικολάου Σούτζου· τὸ μαζάρι τὸ κατὰ τοῦ Κὺρ Σαμουὴλ ἐγράφη τότε, ὡς εἴρηται, εἰς τὸ σπίτι τοῦ Ποστελνίκου Κωνσταντίνου, υἱοῦ τοῦ Γεωργίου Σουλουτζιάρη, καὶ ἦσαν συνωμόται εἰς τὴν πτῶσιν του μαζὶ μὲ τοὺς τέσσαρας ἀρχιερεῖς οἱ υἱοί του καὶ ὁ τζεράχης Γιάνκος, υἱὸς τοῦ τζεράχη Ἀναστασίου· οἱ δὲ λοιποὶ ἀρχιερεῖς καὶ ἄρχοντες δὲν εἶχον οὔτε εἴδησιν οὔτε γνώμην. Εἶτα ἀνεχώρησε διὰ τὸ Κρίμι καὶ ὁ χάνης Κερὶμ-Γκιράϊς.

Διὰ τροφὴν τοῦ στρατιωτικοῦ ἔξω ἀπὸ τὰς ἀποθήκας τὰς εἰς τὸ Προῒλαβον καὶ Ἰσάξαν εἶχον ἀνεγερθῇ ἐκ βάθρων, μ' ἔξοδα τῆς Μολδαβίας, ἀποθῆκαι εἰς τὸ Τζοτζορέστι (κώμην κειμένην ἐπὶ τοῦ Προύτου εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Τομαρόβου), καὶ εἰς τοὺς τόπους τῆς Μολδαβίας Φαλτζὶ, Χὰν-τεπὲ, Τζοτζόραν καὶ Σορόκαν, καὶ ἐγέμισαν αἱ ἀποθῆκαι αὐταὶ ἀπὸ ἐφόδια παντοίου εἴδους, σίτου δηλαδὴ, κριθῶν, ἀλευρίου καὶ παξιμαδίου, πεμπόμενα τὰ πλεῖστα ἀπὸ Βλαχίας καὶ Μολδαβίας.

Ὁ ἡγεμὼν τῆς Μολδαβίας Γρηγοράκης Καλλιμάχης, τῇ προτροπῇ τοῦ Νικολάου Σούτζου, εἶχε γράψει τῷ βεζίρῃ Ἐμὶν-πασσᾷ ὅτι οἱ ἄρχοντες Πογδάνοι πνέουσι τὰ τῶν Ῥούσσων· ὅθεν ὁ βεζίρης τὸν ἔστειλε 250 πουγγεῖα προστάξας νὰ στρατολογήσῃ 2,000 ἀνδρῶν διὰ νὰ ἔχῃ εἰς ὑποταγὴν τοὺς ἄρχοντας. Συνήθροισεν οὖν τὸν Νοέμβριον τὸν ἀριθμὸν αὐτὸν συγκείμενον παρὰ Βουλγάρων, Ἀλβανιτῶν, Βλάχων, Μολδόβων καὶ Παραδουναβιωτῶν, πρὸς πέντε γρόσια τὸν ἄνδρα ἀνὰ ἕκαστον μῆνα. Εἶτα ἐξέδοτο ὁ σουλτὰν Μουσταφᾶς τὸ ἐξῆς μ α ν ι φ έ σ τ ο ν, ἔγγραφον μέχρι τοῦδε ἀσυνείθιστον εἰς τὴν ὀθωμανικὴν αὐλήν.

« Ἡ ὁμολογία μιᾶς αἰωνίου ἀγάπης θεμελιωθείσης μεταξὺ τῆς αὐλῆς
» τῆς Ῥουσσίας ἐφυλάχθη ἀκριβῶς ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Πόρτας, ἀλλ' ἐξ ἐναν-
» τίας εἶναι ἀποδείξεις ἀναντίῤῥητοι πῶς ἡ Ῥουσσία δὲν τὴν ἐφύλαξεν ἐν-
» τελῶς, ὡσὰν ὁποῦ ἡ ῥηθεῖσα αὐλὴ, παρὰ τοὺς νόμους τῆς φιλίας, δὲν ἔ-
» παυσεν ἀπὸ τοῦ νὰ ἀνεγείρῃ φρούρια εἰς τὰ σύνορα, καὶ νὰ βάλῃ εἰς αὐτὰ
» στρατεύματα καὶ τζεπχανέδες. Προσέτι θανόντος τοῦ Αὐγούστου Γ', ῥη-
» γὸς τῆς Πολωνίας, δοθείσης εὐκαιρίας τοῦ ἐκλεχθῆναι νέον τινὰ ῥῆγα, ὁ-
» ποῦ ἔπρεπε νὰ ἐκλεχθῇ ἀπὸ τὴν Ἀριστοκρατείαν τῆς Λεχίας κατὰ τὰ

» περιστατικὰ τῆς λεχικῆς ἐλευθερίας, ἀνεβιβάσθη εἰς τὸν θρόνον μὲ βίαν
» ἕνας ὀφφικιάλιος τῶν λεχικῶν στρατευμάτων, ὑποκείμενον ὁποῦ δὲν εἶχε
» πρᾶξιν τῆς διοικήσεως, καὶ ἀπὸ τὴν συγγένειαν τοῦ ὁποίου δὲν ἐστάθη
» ποτὲ ῥήξ· καὶ ἐναντίον εἰς τὴν γνώμην τῆς Ἀριστοκρατείας δεφενδεύων-
» τας αὐτὸ τὸ ὑποκείμενον ἔβαλε χεῖρα ἡ ῥηθεῖσα αὐλὴ μὲ δυναστείαν εἰς
» ὅλας τὰς ὑποθέσεις τῆς Λεχίας. Ἐρωτηθεὶς ὁ πρέσβυς της δι' αὐτὸν τὸν
» τρόπον ἐβεβαίωσεν ὅτι ἡ Ἀριστοκρατεία τῆς Λεχίας, διὰ νὰ διαφυλάξῃ
» τὰ περιστατικὰ τῆς ἐλευθερίας της, ἐζήτησε μερικὰ στρατεύματα, καὶ
» διὰ τοῦτο ἐστάλθησαν εἰς τὴν Λεχίαν ἓξ χιλιάδες ἱππικοῦ καὶ 1,000
» Κοζάκοι χωρὶς τόπια καὶ τζεπχανὲ, τῶν ὁποίων ἡ μεταχείρισις ἀφέθη
» εἰς τὴν Ἀριστοκρατείαν, προσθέτωντας ὅτι ἔξω ἀπὸ αὐτοὺς δὲν θέλει εὑ-
» ρεθῇ οὔτε ἕνας μόνος σολδάτος ῥοῦσσος εἰς τὴν Λεχίαν· ἐξετασθεὶς δὲ πε-
» ρισσότερον ὁ ῥηθεὶς πρέσβυς διατί ἐδιωρίσθη περισσοτέρα ποσότης στρα-
» τευμάτων καθωπλισμένων εἰς τὴν Λεχίαν, καὶ διατί μὲ δυναστείαν ἀνε-
» βιβάσθη εἰς τὸ ῥηγάτον ἕνας υἱὸς ἑνὸς ἄρχοντος Λέχου, τοὔνομα Ποντα-
» τόβσκης, ἀφ' οὗ ὁ ῥηθεὶς πρέσβυς ἔδωκεν ἔγγραφον ὑπογεγραμμένον ἐν
» ᾧ ἐδηλοποίει κατ' ἐξοχὴν ὅτι ἡ αὐλὴ τῆς Ῥουσσίας δὲν ἀνακατώνεται
» ποσῶς μήτε πολὺ μήτε ὀλίγον διὰ νὰ γένῃ κάθε ῥήξ, καὶ ὅτι δὲν ἐμετα-
» χειρίσθη κἀμμίαν βίαν διὰ νὰ γένῃ ἐκλογὴ εἰς τοῦτο ἢ εἰς ἐκεῖνο τὸ
» πρόσωπον, μολονοτοῦτο ὕστερον ἐβεβαιώθημεν ὅτι κατ' ὀλίγον ὀλίγον ἐ-
» στέλλοντο εἰς τὴν Λεχίαν νέα στρατεύματα μὲ τόπια καὶ τζεπχανέδες,
» τὰ ὁποῖα διοικοῦντο ἀπὸ τοὺς ἰδίους γκενεράληδες, καὶ πῶς τὰ περιστα-
» τικὰ τῆς λεχικῆς ἐλευθερίας κατηργοῦντο, καὶ ἦτον εἰς μεταχείρισιν βία
» διὰ νὰ ὑποταχθοῦν οἱ Λέχοι εἰς ἕνα πρόσωπον ὁποῦ δὲν ἐξελέξαντο καὶ
» ὁποῦ δὲν κατήγετο ἀπὸ βασιλικὸν αἷμα, καὶ πῶς ἐφρονεύοντο ἐκεῖνοι ὁποῦ
» δὲν ἤθελαν ὑποταχθεῖ εἰς ἐκεῖνο τὸ πρόσωπον καὶ ἐλεηλατοῦντο τὰ ὑ-
» πάρχοντά τους, καὶ τέλος πάντων πῶς ἑτοιμοῦσαν νὰ μεταχειρίζωνται
» ἕνα τρόπον ἐκ διαμέτρου ἐναντίον εἰς τὸ προεκδοθὲν μανιφέστον.»

« Παρηγγέλθη ὡς τόσον ὁ πρέσβυς τῆς Ῥουσσίας, (ἀφοῦ αὐτὸς ὁ τρό-
» πος ἦτον ἡ μόνη αἰτία ὁποῦ ἐτάραττε τὴν διαφύλαξιν τῆς ἡσυχίας καὶ
» τῆς καλῆς τάξεως εἰς τὰ σύνορα τῆς ὀθωμανικῆς βασιλείας,) πῶς κατὰ
» τὰ παλαιὰ καὶ νέα κεφάλαια τὰ βασιλικὰ πρέπει νὰ ἔβγουν ἀπὸ τὴν
» Λεχίαν τὰ ρουσσικὰ στρατεύματα, διὰ τὸ ὁποῖον ἐκεῖνος ἔδωκεν ἐσφρα-
» γισμένας καὶ ὑπογεγραμμένας πολλὰς εἰδήσεις· καὶ πότε μὲν ἔλεγε πῶς
» θέλουν ἔβγει τὸν Φεβρουάριον, καὶ πότε ἔλεγεν ἄλλον καιρὸν, καὶ ἐν τού-
» τοις μᾶς ἦλθεν ἄλλη εἴδησις πῶς ἄλλα νέα στρατεύματα ῥουσσικὰ κα-
» λοαρματωμένα καὶ μὲ τόπια ἐστάλθησαν εἰς τόπους συνορεύοντας μὲ τὴν
» ὀθωμανικὴν βασιλείαν, τὰ ὁποῖα ἐξαίφνης ἐφορμήσαντα εἰς τοὺς κατοι-
» κητὰς Τούρκους ἐφόνευσαν πλέον τῶν χιλίων ἄνδρας, γυναῖκας καὶ παι-
» δία· καὶ ζητηθείσης ἐκδικήσεως ἀπὸ τὴν αὐλὴν τῆς Ῥουσσίας, τόσον ἐκ
» μέρους τῆς Πόρτας ὅσον καὶ ἐκ μέρους τοῦ Ταταρχάνη, ἀπεκρίθη ἀρνου-
» μένη ἕνα ἔργον πασίδηλον ὁποῦ ἔγινε μὲ τόπια καὶ μὲ πόμπας, τόσον ἐ-
» ναντίον εἰς τὴν εἰρήνην καὶ καλὴν ἁρμονίαν, καὶ διϊσχυρίζετο ὅτι μόνον

» οἱ Ζαποροβάνοι ἔκαμαν ὀλίγην ζημίαν, καὶ ὅτι θέλουν παιδευθῆ διὰ τοῦ-
» το. Βεβαιωθεῖσα ἡ Πόρτα δι' αὐτὸ τὸ ἐχθρικὸν κάμωμα μετεπέμψατο
» τὸν πρέσβυν ῥοῦσσον, (ὅστις εἰς τὰ ἔγγραφα τὰ ὑπογεγραμμένα καὶ ἐ-
» ρραγισμένα ἐφαίνετο ὡς σύμβουλος καὶ πληρεξούσιος τῆς ῥουσσικῆς αὐ-
» λῆς,) διὰ νὰ τὸν ἐρωτήσῃ ἐκ δευτέρου, ποῖον ἦτο καθαυτὸ τὸ αἴτιον ἑ-
» νὸς τέτοιου κινήματος ἐναντίου τῆς εἰρήνης καὶ τῆς καλῆς ἁρμονίας, μά-
» λιστα ὁποῦ εἶναι γνωστὸν πῶς οἱ Ζαποροβάνοι δὲν συνειθίζουν νὰ ἐκστρα-
» τεύουν μὲ τόπια καὶ μὲ πόμπας, καὶ νὰ τὸν ἀποδείξῃ πῶς τὰ ῥουσσικὰ
» στρατεύματα διατρίβοντα πρὸ τριῶν ἢ τεσσάρων χρόνων εἰς τὴν Λεχίαν
» ἀκόμη δὲν ἀνεχώρησαν ἐκεῖθεν, πρᾶγμα ἐναντίον ὄχι μόνον εἰς τὰ ἄρθρα
» τῆς εἰρήνης ὁποῦ ἐσυμφωνήθη τῷ ἔτει 1733, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ τῆς φι-
» λίας ὁποῦ ἀνενεώθη εἰς τοὺς 1752, εἰς τὰ ὁποῖα βεβαιοῦται φανερὰ πῶς
» ὅταν ἤθελεν ἀκολουθήσει κἀνένα πρᾶγμα ὁποῦ νὰ ἠμπορῇ νὰ συγχήσῃ
» τὴν αἰώνιον εἰρήνην, νὰ διορθοῦται εὐθὺς καὶ νὰ ἐμποδίζεται· ὁ αὐτὸς ἐλ-
» τζὴς ἐρωτήθη διατί δὲν ἐπληρώθη ἡ ζημία τῆς Πάλτας, καὶ διατί δὲν ἐ-
» παιδεύθησαν ἐκεῖνοι ὁποῦ ἐτόλμησαν νὰ κάμουν τοιαύτας ἀταξίας, καὶ
» διατί ἐναντίον εἰς τὰ ἄρθρα τῆς εἰρήνης δὲν ἐξῆλθον ἀπὸ τὴν Λεχίαν τὰ
» στρατεύματα, ὁ ἐλτζὴς δὲν ἀπεκρίθη ποσῶς, ὅθεν ἡ σιωπή του ἐνομί-
» σθη δι' ἐπικύρωσιν πῶς ἐκ μέρους τῆς Ῥουσσίας διελύθη ἡ εἰρήνη· καὶ εἰς
» τὸ ἐρώτημα ὁποῦ ἐρωτήθη διατί τὰ στρατεύματα δὲν ἐξῆλθον ἀπὸ τὴν
» Λεχίαν, ἀπεκρίθη ὅτι τὰ τοιαῦτα στρατεύματα θέλουν χρονοτριβεῖ εἰς
» τὴν Λεχίαν ἑνόσῳ ὅλοι οἱ Λέχοι νὰ ὑποταχθοῦν εἰς τὸν παρόντα ῥῆγά
» τους· καὶ τέλος εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ ἂν ἡ αὐλὴ τῆς Ῥουσσίας κατὰ τὰ
» παλαιὰ καὶ νέα βασιλικὰ ἄρθρα δὲν θέλῃ ν' ἀπέχῃ ἀπὸ τοῦ νὰ δεφενδεύῃ
» νέους διορισμοὺς καὶ νὰ ἀνακατώνεται εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς λεχικῆς
» Ἀριστοκρατείας, ἀπεκρίθη ὁ ῥηθεὶς ἐλτζὴς τὸ, Ἡ πληρεξουσιότης
» μου δὲν ἐκτείνεται εἰς αὐτό, καὶ τοῦτο εἶναι γνωστὸν
» μόνον εἰς τὴν αὐλήν μου· καὶ ἐπιμένωντας εἰς αὐτὴν τὴν ἀπό-
» κρισιν ἔκαμε πασίγνωστον ὅτι ἐκ μέρους τῆς Ῥουσσίας διελύθη ἡ εἰρήνη.
» Συμβουλευθέντες οὖν οἱ νομικοὶ μὲ μίαν τους ἀπόφασιν ὀνομαζομένην
» φετβᾶν, ἐσυλλογίσθηκαν πῶς εἶναι ἀφεύκτως ἀναγκαῖος ἕνας πόλεμος βα-
» σιλικὸς ἐναντίον τῶν Ῥούσσων, καὶ εὐθὺς ὁμοφώνως ἀπεφασίσθη ὁ πόλε-
» μος κατὰ τῶν Ῥούσσων, καὶ ἐζήτησαν μὲ μίαν φωνὴν νὰ φυλακωθῇ ὁ πρέ-
» σβυς· ὅθεν κατὰ τὴν παλαιὰν συνήθειαν τῆς ὀθωμανικῆς Πόρτας ἐφυλα-
» κώθη εἰς τοὺς Ἑπτὰ Κουλᾶδες. Καὶ τὸ παρὸν μανιφέστον δηλοποιεῖ ὡς
» ἐκ μέρους τῆς Πόρτας ὅτι δὲν ἔγινε κἀνένα πρᾶγμα ἐναντίον εἰς τὰς βα-
» σιλικὰς συμφωνίας καὶ τὴν καλὴν φιλίαν, καὶ εἰς σημεῖον φιλίας ὑπεκρί-
» νετο καὶ ἀνέβαλλε τὸν καιρὸν ἡ Πόρτα, καὶ μόνον καὶ μόνον ἐκ μέρους
» τῆς Ῥουσσίας ἔγινε τὸ κίνημα ἐναντίον εἰς τὴν καλὴν ἁρμονίαν, καὶ διὰ
» τοῦτο ἠκολούθησεν ἡ διάλυσις τῆς εἰρήνης».

Καὶ ταῦτα μὲν ἡ Πόρτα. Ἀλλ' ἐνταυτῷ ἡ Ῥουσσία ἀγανακτήσασα διὰ τὸ ἄδικον φυλάκωμα τοῦ Ὀπρέσκωφ, καὶ κατιδοῦσα ὅτι ἡ Πόρτα ἐξάπαντος ἐνηγκαλίσθη τὸν πόλεμον, ἐπρόσταξεν εὐθὺς εἰς τοὺς γκενεράληδές της νὰ

πηγαίνουν τὰ στρατεύματα εἰς τὰ σύνορα, διὰ νὰ περάσῃ μερικὸν εἰς τὴν Λεχίαν καὶ διὰ νὰ σχηματίσῃ καὶ δύο σώματα στρατιωτικοῦ διὰ νὰ προλάβῃ τοὺς Τούρκους καὶ νὰ ἐφορμήσῃ εἰς τὰς ἐπαρχίας των, τὸ μὲν μεῖζον ὑπὸ τῇ διοικήσει τοῦ πρίντζιπε Γαλιτζίνου διὰ νὰ ἐφορμήσῃ κατὰ τῆς Μολδαβίας, τὸ δὲ μικρότερον ὑπὸ τῇ διοικήσει τοῦ κόμητος Ῥωμαντζὼφ διὰ νὰ ἐφορμήσῃ κατὰ τῆς Ταυρικῆς Χερσονήσου· καὶ ἔστειλεν ἔγγραφα εἰς τὰς αὐλὰς τῆς Εὐρώπης Ἐγγλιτέραν, καὶ Δανιμάρκαν καὶ εἰς τὴν Βιέννην, τὰ ἑξῆς.

«Παίρνωντας μέρος ἡ Βασιλεία Της εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς λεχικῆς Ἀρι-
» στοκρατείας, καθὼς τὴν ἐβίαζαν ἐξ ἑνὸς μέρους ἡ φιλανθρωπία καὶ ἐξ
» ἄλλου τὰ χρέη τῆς κορώνας Της, ἐφρόντισε τὰ μάλιστα καὶ ἐπρόσεξε νὰ
» μὴ παροξύνῃ κατ' οὐδένα τρόπον τὴν λεπτότητα ἑνὸς φθονεροῦ καὶ διώ-
» κτου γείτονος· ὅλα τὰ κινήματά Της ἦτον πασίγνωστα, καὶ τὸ περισσότε-
» τερον ἐσυλλογίσθη ξεχωριστὰ νὰ κοινολογήσῃ εἰς τὴν ὀθωμανικὴν Πόρταν
» τὰς ἀποφάσεις Της εἰς κάθε συμβεβηκὸς, καὶ τὸν τρόπον τὸν ὁποῖον ἐ-
» στοχάζετο νὰ μεταχειρισθῇ ἕως οὗ νὰ ἰδῇ τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἡσυχίαν
» θεμελιωθεῖσαν εἰς ἐκεῖνο τὸ ῥηγάτον· μολοντοῦτο οἱ ἐχθροὶ τῆς εἰρήνης
» μεταξὺ τῶν βασιλειῶν, δὲν ἔλειψαν νὰ παρεξηγοῦν εἰς τὴν Πόρταν τὰ
» ἔργα τῆς Βασιλείας Της, καὶ νὰ σπείρουν διαφωνίας μὲ ψευδεστάτους ἐ-
» πιφορτισμούς. Πληροφορημένη ἡ Πόρτα διὰ τὴν ἐλευθέραν διαγωγὴν ὁ-
» ποῦ πρὸς αὐτὴν ἐμεταχειρίζετο ἡ Ῥουσσία, μὲ προσοχὴν ἤκουε τὴν συκο-
» φαντίαν· κἄποια προσοχὴ γενομένη εἰς τὰ πράγματα τῆς Λεχίας, καὶ
» μία ἀπαθὴς ἐξέτασις τοῦ τρόπου ὁποῦ ἐμεταχειρίζετο ἡ Ῥουσσία, ἑνωμέ-
» νη μὲ τὰς εἰδήσεις ὁποῦ ἐλάμβανεν ἀπὸ τὴν ἰδίαν Ῥουσσίαν, εἶχαν διαλύ-
» σῃ ὅλας τὰς ὑποψίας καὶ δὲν ἐπαπειλεῖτο πλέον ἡ κοινὴ ἡσυχία. Ἀλλὰ
» ἀνανεώνωντας τὴν νέαν ἔφοδον οἱ ἐχθροὶ, πλέον τολμηροὶ καὶ σκληροὶ, ἐ-
» πεφόρτιζον τὸ εὐαπάτητον τοῦ πλήθους τῶν Τουρκῶν, τὸ παρεκίνησαν
» νὰ γογγύζουν κατὰ τῆς διοικήσεως, καὶ ἔφθασαν ἕως μέσα εἰς τὸ σεράϊ·
» ἡ μεταβολὴ τῶν διοικητῶν εἰς τὴν Πόρταν, γενομένη ἀναγκαία ἀπὸ τοιαῦ-
» τα περιστατικὰ, μετέβαλεν ὁλοκλήρως τὸ σύστημα τῆς εἰρήνης, περιπο-
» θήτου καὶ εἰς τὰ δύο ἔθνη. Ὁ νέος βεζίρης εὐθὺς φθάσας μετεπέμψατο
» τὸν Ὀπρέσκωφ, τῇ δ' τοῦ Ὀκτωβρίου (κατὰ τὸ νέον), ἐλτζὴν τῆς Βασι-
» λείας Της εἰς τὴν Πόρταν, καὶ δοὺς αὐτῷ ν' ἀναγνώσῃ ἔγγραφον γεμάτον
» ἀπὸ ἐπιφορτισμοὺς κατὰ τῆς Ῥουσσίας, τῶν ὁποίων οἱ περισσότεροι εἶ-
» χαν διαλυθεῖ μὲ φιλικὰς ἐξηγήσεις καὶ τὸ ἄλλο δὲν ἦτον ἀληθὲς μήτε
» ἀπὸ τὸ προβληθὲν, τὸν ἐβίασε νὰ ὑπογράψῃ εὐθὺς, μὲ τὸ κεφαλέτι τῶν
» ὁμοσπόνδων τῆς βασιλίσσης του, μερικὰς συχαμερὰς συμφωνίας, περὶ ὧν
» ποτὲ λόγος δὲν εἶχε γένει εἰς ὅλον τὸ διάστημα τῶν ὑποθέσεων ὁποῦ ἠ-
» κολούθησαν εἰς τὴν Πολωνίαν. Αὐτὰ τὰ συχαμερὰ προβλήματα καὶ ἐ-
» ναντία εἰς τὴν δόξαν ἑνὸς κυριάρχου συνειθισμένου νὰ μὴ δέχηται προσ-
» ταγὰς, προβληθέντα δραστηρίως καὶ εἰς τρόπον ὁποῦ ἐναντιοῦτο εἰς τὴν
» ἐλευθερίαν τῶν πραγματειῶν δεκτὴν ἀπὸ κάθε κυριαρχίαν, ἦτον συντρο-
» φιασμένα ἀπὸ τὴν ἀλλεπαλληλίαν τῆς διαλύσεως τῆς παντοτινῆς εἰρή-

» νης μεταξὺ τῶν δύο βασιλειῶν· ὁ ἐλτζὴς τῆς Ῥουσσίας, βεβαιωμένος ἀπὸ
» τὴν εἰλικρίνειαν τῶν σκοπῶν τῆς αὐλῆς του καὶ ἀπὸ τὴν ἰδίαν προσω-
» πικὴν ὀρθότητα εἰς αὐτὸ τὸ διεξοδικόν του ὑπούργημα, δὲν ἦτον ἱκανὸς
» νὰ καταφρονήσῃ τόσον ἀναξίως τὴν αὐλήν του καὶ τὸν ἴδιον χαρακτῆρα,
» μὲ μίαν ὑπόσχεσιν ῥυπαρὰν καὶ ὁποῦ ὑπερέβαινε τὴν πληρεξουσιότητα
» κάθε ἐλτζῆ, ὅσον μεγάλη καὶ ἂν ἤθελεν εἶσθαι· δὲν ἐδέχθη λοιπὸν τὴν
» πρότασιν, καὶ τὸ διβάνι εὐθὺς ἀπεφάσισε νὰ τὸν φυλακώσῃ εἰς τοὺς Ἑ-
» πτὰ Κουλᾶδες».

« Εἶναι περιττὸν εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Ῥουσσίας τὸ νὰ ἐξετάσῃ ἕνα τέτοιον
» συμβεβηκός· τὸ πρᾶγμα λαλεῖ· ἡ δόξα καὶ ἡ ἀξία τῆς βασιλικῆς Της Με-
» γαλειότητος καὶ ἡ ὑπόληψις τοῦ ἰμπερίου Της Τὴν ἑρμηνεύουν ἐκεῖνο ὁποῦ
» πρέπει νὰ κάμῃ. Μὲ τὴν ἐλπίδα λοιπὸν καὶ τὸ θάῤῥος ὁποῦ Τὴν δίδει
» τὸ δίκαιον τῆς ὑποθέσεώς Της δηλοποιεῖ εἰς ὅλας τὰς αὐλὰς τῶν Χρι-
» στιανῶν τὴν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται ἐναντίον εἰς τὸν κοι-
» νὸν ἐχθρὸν τοῦ χριστιανικοῦ ὀνόματος, βεβαιωμένη ὅτι τὸ κίνημά Της
» θέλει εὕρει ἀπὸ ὅλας τὰς αὐλὰς τὸ εὐλογοφανὲς, καὶ θέλει ἔχει τὸ κέρ-
» δος νὰ ἑνώσῃ τὴν βοήθειαν καὶ ὑπεράσπισιν τοῦ θεοῦ μὲ τὴν δικαίαν
» βοήθειαν τῶν φίλων Της καὶ μὲ τὰς ἐπιθυμίας ὅλου τοῦ χριστιανισμοῦ».

Μετά τινας ἡμέρας ἀπεκρίθη καὶ εἰς τὸ μανιφέστον τῆς Πόρτας, τῇ ις' τοῦ Νοεμβρίου 1768.

«Ἡμεῖς Αἰκατερίνα Β', ἰμπερατρίτζε καὶ αὐτοκρατόρισσα ὅλων τῶν Ῥουσ-
» σιῶν, δηλοποιοῦμεν εἰς ὅλους τοὺς πιστούς μας ὑποχειρίους.»

» Τὸ νὰ ἀνακατωθῶμεν εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς λεχικῆς Ἀριστοκρατείας
» εἶναι θεμελιωμένον τόσον εἰς τοὺς παρελθόντας περιφήμους δεσμοὺς μὲ
» τὴν βασιλείαν Μας ὅσον καὶ εἰς τὰ οὐσιώδη ἰντερέσα ὅλων της τῶν γει-
» τόνων, ἀποβλέποντα εἰς τὴν διαφύλαξιν τῶν διατάξεων τῆς αὐτῆς Ἀρι-
» στοκρατείας. Οἱ δεσμοὶ, πασίδηλοι εἰς ὅλον τὸν κόσμον, φαίνονται εἰς
» τὴν συμφωνίαν τοῦ ἔτους 1686, εἰς τὴν ὁποίαν μὲ λέξεις φανερὰς ἐσυμ-
» φωνήθη, πῶς ἡ ὀρθόδοξος ἐκκλησία ῥουσσογραίκα, θεμελιωμένη εἰς τὰς
» ἐπαρχίας τῆς Λεχίας καὶ τὸ μέγα δουκάτον τῆς Λιτουανίας, ἀμεταβλή-
» τως θέλει διαφυλάττεται εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα μὲ τὴν πληρεξουσιότητα
» τῆς ἐλευθερίας της, τῶν δικαιωμάτων της καὶ προνομίων της.»

» Μία πεῖρα ἑβδομήντα χρόνων ἀπέδειξεν ὅτι ἐκεῖνοι ὁποῦ ἐπαγγέλ-
» λονται αὐτὴν τὴν θρησκείαν, ἀγκαλὰ καὶ δὲν ἀφανίσθησαν ἐξ ὁλοκλήρου,
» κατεταλαιπωρήθησαν ὅμως εἰς τρόπον ὁποῦ δυσκολεύεταί τινας νὰ τὸ
» πιστεύσῃ, καὶ, διὰ νὰ εἰπῶ ἔτζι, ἐξώσθησαν μὲ βίαν φανερὰν ἀπὸ ὅλα τὰ
» δίκαια καὶ πολιτικὰ κέρδη ὄχι μόνον μὲ καταφρόνησιν τῶν δεσμῶν τῆς
» ῥηθείσης συμφωνίας, ἀλλὰ προσέτι καὶ τῶν θεμελίων τῆς ἀποφάσεως, ὁποῦ
» οἱ γείτονες τῆς Πολωνίας, ἀποβλέποντας εἰς τὸ ἀληθινόν τους ἰντερέσον,
» πρέπει νὰ ἐπιμελοῦνται εἰς τὸ νὰ διαφυλάξουν· διότι ἡ κοινή τους ἀσφά-
» λεια εἶναι ἐξίσου μὲ τὴν ἐπιμονὴν αὐτῆς τῆς ἀρχῆς.»

» Στοχαζόμενοι λοιπὸν Ἡμεῖς αὐτὰς τὰς δύο αἰτίας δὲν ἠμπορέσαμεν νὰ
» μὴν ἀτενίσωμεν εἰς αὐτὴν τὴν ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὰ ἰντερέσα

» τῆς βασιλείας Μας διὰ νὰ τὰ διαφυλάττωμεν μαζὴ μὲ τὰς ἀποφάσεις
» τῆς Πολωνίας, ὅσον αὐταὶ ἠμποροῦσαν νὰ τὸ συγχωρήσουν, διὰ τοῦτο
» μετεχειρίσθημεν τὴν μεσολάβησίν Μας διὰ τὸ κέρδος ἀμφοτέρων τῶν με-
» ρῶν, κάμνωντας φιλικὰς δηλοποιήσεις θεμελιωμένας ἐπάνω εἰς τὸ δίκαιον,
» καὶ μάλιστα ἐπάνω εἰς αὐτὴν τὴν ἰδίαν καλὴν κατάστασιν τῆς Ἀριστο-
» κρατείας, ἀφίνωντας μολοντοῦτο εἰς αὐτὴν τὴν ἐκλογὴν τῶν μέσων ὁποῦ
» νὰ Μᾶς προμηθεύσῃ, ἐξ ὧν κάθε πρᾶγμα ἤθελεν ἠμπορέσῃ νὰ βαλθῇ εἰς
» καλὴν τάξιν μὲ μεγαλητέραν ταχύτητα καὶ ἁρμοδιότητα, χωρὶς Ἡμεῖς
» νὰ ζητήσωμεν νὰ ἀποδώσωμεν εἰς τὸν ἑαυτόν Μας τὴν δόξαν τῆς καλῆς
» εὐοδώσεως, ἐβγάζωντας ἄλλους καὶ ὑστερῶντάς τους ἀπὸ τὴν ῥηθεῖσαν
» εὐόδωσιν.»

» Μὲ αὐτὸν λοιπὸν τὸν συλλογισμὸν δὲν ἐλλείψαμεν ἀπὸ τοῦ νὰ ἀνα-
» νεώσωμεν μὲ πολλὴν δραστηριότητα εἰς τὰς τελευταίας Διαίτας τὰ ἔγ-
» γραφα σημεῖα καὶ καλὴν κλίσιν πρὸς τὴν βοήθειαν τῶν ὀρθοδόξων γραικῶν,
» καὶ τῶν ἄλλων διχοστατούντων ὁποῦ εὑρίσκονται εἰς τὴν ὁμοίαν κατά-
» στασιν. Ὁ ψευδὴς ζῆλος τῆς εὐσεβείας, ἡ ἐπιθυμία καὶ ἡ ὑπερηφάνεια δὲν
» τὸ ἔστερξαν, καὶ οὐτωσὶ τὰ πλέον ἱερὰ τῆς Ἀριστοκρατείας ἐπαγγέλματα
» ἔκαμναν ἀνωφελεῖς ὅλους Μας τοὺς σκοποὺς, καὶ τοὺς τῶν λουθηρανικῶν
» περιφήμων αὐλῶν ὁποῦ ἠνώθησαν μεθ' Ἡμῶν, ὡσὰν ὁποῦ πρὸ πολλοῦ οἱ
» διχοστατοῦντες, (ὄνομα ὁποῦ περιέχει καὶ τοὺς ὀρθοδόξους γραικοὺς,) ἐνώ-
» θησαν ἀναμεταξύ τους διὰ τὸ κοινὸν ὄφελος.»

» Μετὰ τὴν καταφρόνησιν τῆς καλῆς κλίσεως τῆς τε Ἡμετέρας καὶ τῆς
» τῶν αὐλῶν ὁποῦ ἠνώθησαν μαζή Μας δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν, καὶ διὰ νὰ
» ἐμποδισθοῦν αἱ νέαι καταδρομαὶ τῶν ἀθώων διχογνωμούντων, καὶ μάλι-
» στα ἡ ἔξωσις, δι' ἣν ἔπρεπε νὰ λείπουν ἀπὸ τὴν ὁμοιότητα τῶν συμπα-
» τριωτῶν, ἔξωσις, ὁποῦ τόσον ηὐξήνθη ὁποῦ δὲν τοῖς ἔμεινε, διὰ νὰ εἴπω
» ἔτζι, εἰμὴ μόνον ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀναπνέειν τὸν αὐτὸν ἀέρα, Ἡμεῖς δὲν
» ἠμπορούσαμεν, πρῶτον διὰ φιλανθρωπίαν καὶ δεύτερον διὰ τὸ χρέος τὸ
» πρὸς τὴν κορώναν Μας, νὰ ἀργοπορήσωμεν πλέον ἀπὸ τὸ νὰ μεταχειρι-
» σθῶμεν τὰ δραστηριώτερα μέσα, βλέπωντας πῶς δὲν ἔκαμαν κἀνένα καρ-
» πὸν τὰ τῆς μετριότητος, μάλιστα ἐπροξένησαν καὶ φοβερισμούς.»

» Ἀληθεύει πῶς Ἡμεῖς εἰσηγάγομεν τότε μέρος τῶν στρατευμάτων Μας
» εἰς τὰ χώματα τῆς Λεχίας· μὰ τίς ἀγνοεῖ ὅτι πῶς τὰ στρατεύματα ἐ-
» κεῖνα δὲν ἐμακρύνθησαν ἀπὸ τὰ σύνορα παρὰ μόνον ὅταν ἀνεφάνη ὁ κίν-
» δυνος ἑνὸς ἐμφυλίου πολέμου, καὶ ἀφοῦ οἱ διχοστατοῦντες, ἀπελπισθέν-
» τες ἀπὸ κάθε ἐλπίδα ἀνέσεως, ἐβιάσθησαν ὑπὸ μεγάλης ἀνάγκης νὰ σχη-
» ματίσουν μίαν συνωμοσίαν ;»

» Κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον δὲν ἐστάθη ποτὲ συνωμοσία εἰς τὴν Λε-
» χίαν χωρὶς νὰ προξενήσῃ βαρυτάτην ἀταξίαν καὶ ταραχὴν εἰς τὴν Ἀρι-
» στοκρατείαν· τὸ αὐτὸ ἔπρεπε νὰ προσμένηται καὶ ἀπὸ τὴν τῶν διχο-
» στατούντων, ὄντας βέβαιον πῶς οἱ κατόλικοι, ἀπείρως ἀνώτεροι καὶ κατὰ
» τὸν ἀριθμὸν καὶ κατὰ τὰς δυνάμεις, ἤθελον ἀρχήσει μαζή τους ἐμφύλιον
» πόλεμον, ὅστις πιθανώτερον δὲν ἤθελε τελειώσῃ παρὰ μὲ τὸν παντελῆ

» ἀφανισμὸν τῆς 'Αριστοκρατείας, διότι ὁ πόλεμος τῆς ἀπιστίας καὶ τοῦ ἀ-
» διακρίτου ζήλου καὶ ἡ ἀπελπισία ἐνωθέντα σπανίως προξενοῦσιν ἄλλα
» ἀποτελέσματα».

« Ἡ Λεχία ἠλευθερώθη ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἀφανισμὸν μὲ τὴν παρουσίαν
» τῶν στρατευμάτων Μας, εἰς τὰ ὁποῖα χρεωστεῖται ἡ εὐτυχὴς καὶ γαλη-
» νιαία σύστασις τῆς παρελθούσης γενικῆς συνωμοσίας, καὶ εἰς τὰ αὐτὰ
» στρατεύματα χρεωστεῖται ἡ θεραπεία μὲ τὴν ὁποίαν διορθώθησαν τὰ ἐ-
» λαττώματα ὁποῦ εὑρίσκοντο μέσα εἰς τὴν 'Αριστοκρατείαν, ὡσὰν ὁποῦ
» μὲ τὴν δύναμιν αὐτῆς τῆς συνωμοσίας, (ἡ ὁποία πέμπωντας μίαν πρε-
» σβείαν ἐζήτοῦσε τὴν βοήθειάν μας καὶ συνδρομὴν μὲ προσταγὴν νὰ φυ-
» λαχθῇ εἰς διαφόρους ἐσωτερικὰς προμηθείας ὁποῦ πρέπει νὰ γένουν εἰς
» τὴν 'Αριστοκρατείαν,) τὰ εἰς Δίαιταν συναθροισθέντα μέλη, ὁποῦ ἤξευραν
» τὰ διάφορα τέλη τῆς πατρίδος τους, ἐνομοθέτησαν πολλοὺς νόμους ὠφε-
» λίμους καὶ ἀναγκαίους διὰ τὴν ἀνανέωσιν τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν
» προνομίων τῶν διχοστατούντων αὐτῶν».

» 'Αποκτήσασα ἡ 'Αριστοκρατεία τὴν διόρθωσιν τῶν ἐσωτερικῶν ἀτα-
» ξιῶν, ἐτελείωσε μὲ αὐτὸ καὶ ἡ ἐδική μας ἔφεσις, ὅθεν ἐπροστάξαμεν τὰ
» στρατεύματά Μας νὰ ἐπανακάμψουν εἰς τὴν Ῥουσσίαν, καί τινα αὐτῶν
» καὶ εἶχαν φθάσει· ἀλλ' ἐμποδίσθη ἐξ ἀπροόπτου ἡ ὁδοιπορεία τους ἀφοῦ
» ἐφάνησαν πολλοὶ ἀποστάται τῶν κατωτέρων εὐγενικῶν τῆς Ποδολίας,
» ἐπαρχίας ὀλίγον ἀπεχούσης ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς Τουρκίας, οἱ ὁποῖοι μὲ
» χιλίας προφάσεις καὶ μισητὰς ὑποκρίσεις, ἑρμηνευθείσας αὐτοῖς ἀπὸ ἀν-
» θρώπους κακοτρόπους καὶ φθονεροὺς τῆς δόξης Μας καὶ τῆς καλῆς ἐκτε-
» λέσεως τῶν ὑποθέσεών Μας, ἠπατήθησαν εἰς τρόπον ὁποῦ ὄχι μόνον δὲν
» ἐδέχθησαν τοὺς νέους νόμους καὶ ἀπεστάτησαν εἰς τὴν νομικὴν ἐξουσίαν
» τῆς πατρίδος τους, μὰ αὐθαδιάζωντας εἰς ἄκρον ἐθέσπισαν νὰ νομίσουν
» τὸ βασίλειόν Μας ὡς μίαν ἐχθρικὴν ἐπαρχίαν,καὶ ἔνοπλοι νὰ ἐφορμήσουν
» κατὰ τῶν στρατευμάτων Μας ὁποῦ ἦτον εἰς τὸ Βενὶτζ καὶ εἰς ἄλλους
» τόπους, καὶ νὰ διεγείρουν ἐγγράφως τοὺς ὑποχειρίους Μας εἰς μίαν ἀπο-
» στασίαν παρομοίαν καὶ σύμφωνον μὲ τὴν ἐδικήν τους».

« Εἰς τοιαῦτα περιστατικὰ ἡ διοίκησις τῆς 'Αριστοκρατείας, ὁποῦ ἐ-
» φρόντιζε νὰ ἐμποδίσῃ παντοίως αὐτὸ τὸ ἀρτίτοκον κακὸν μ' ὅλα τὰ μέ-
» σα ὁποῦ τῆς ἔδιδον ἄδειαν αἱ διατάξεις τῆς Λεχίας, προσέδραμεν εἰς τὴν
» φιλίαν καὶ ὑπεράσπισίν Μας, ζητῶντας ἐγγράφως νὰ ἀφήσωμεν τὰ στρα-
» τεύματά Μας εἰς τὴν Λεχίαν ἕως οὗ νὰ διαλυθῇ ἡ ἀποστασία καὶ νὰ θε-
» μελιωθῇ ἡ ἡσυχία».

» Ἐφορτώθημεν λοιπὸν τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ τοῦ ζητήματος, μὲ τόσην
» ὅμως εὐκολίαν καὶ ταχύτητα, ὁποῦ εἰς αὐτὸ Μᾶς ἐβίαζαν καὶ ἡ νεωστὶ
» γενομένη συμφωνία τῆς εἰρήνης μεταξύ Μας καὶ τῆς 'Αριστοκρατείας, ἡ
» ἀσφάλεια εἰς τὰ σύνορα τῶν ἐπαρχιῶν Μας,ἡ ἀξία τοῦ ἰμπερίου Μας κα-
» ταφρονηθεῖσα ἀπὸ τοὺς ἀποστάτας τόσον φανερὰ, καὶ ἡ δόξα τοῦ ὀνό-
» ματός Μας».

» Ἦτον εὔκολον εἰς τὰ στρατεύματά Μας νὰ διασκορπίσουν τὸ πρῶτον

» μέρος τῶν ἀποστατῶν,διατί εἰς τοὺς πολέμους ὁποῦ ἠκολούθησαν ὕστερον
» πάντοτε ἐνικήθησαν· μὰ λέγωντας αὐτοὶ μὲ πρόφασιν ψευδῆ πῶς τὰ κι-
» νήματά τους δὲν ἔχουν ἄλλον σκοπὸν παρὰ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ κατο-
» λικισμοῦ, ὁ ἀριθμός των ηὔξησε μὲ τόσην προθυμίαν ὁποῦ τὰ στρατεύ-
» ματά μας δὲν ἠμποροῦσαν νὰ τὸν σκορπίσουν· μολοντοῦτο ἀφοῦ ἐπάρθη
» ἡ Κρακοβία, ἀφοῦ ἠσύχασεν ἡ Λιτουανία καὶ ἀφοῦ ἡ Ποδολία ἐκα-
» θαρίσθη ἀπὸ τοὺς ἀποστάτας, Μᾶς ἐφαίνετο πῶς ἠμπορούσαμεν νὰ ἐλπί-
» σωμεν πῶς μετ' ὀλίγον τὸ λοιπὸν τῆς ἐν τῇ Πολωνίᾳ ταραχῆς θέλει παύ-
» σει, καὶ δὲν θέλομεν ἐμποδισθεῖ ἀπὸ τοῦ νὰ ἀνακαλέσωμεν τὰ στρατεύ-
» ματά Μας, διατί συλλογιζόμενοι τὸν σκοπὸν Μας καὶ τὸν τρόπον τοῦ κι-
» νήματός Μας, περὶ ὧν δὲν ἔχει τις τί νὰ εἰπῇ, δὲν ἠμπορούσαμεν νὰ πι-
» στεύσωμεν πῶς ἄλλοι γείτονες, καὶ μάλιστα ἡ ὀθωμανικὴ Πόρτα, ἤθε-
» λαν στέρξει ποτὲ τοιαύτας ἀταξίας».

» Ὁ καιρὸς ὅμως καὶ τὰ συμβάντα Μᾶς ἔκαμαν νὰ ἰδοῦμεν φανερὰ πῶς
» ἐκεῖνο ὁποῦ ἐσυλλογιζόμεθα διὰ τὴν Πόρταν δὲν ἀλήθευε· ὡσὰν ὁποῦ
» αὐτὴ πολὺν καιρὸν, ἀγκαλὰ καὶ νὰ παρατηροῦσε μὲ ἥσυχον ὄμμα τὴν
» στάσιν τῶν ὑποθέσεών Μας εἰς τὴν Λεχίαν, πληροφορημένη ὅτι τὰ ἐντε-
» ρέσα της ἐξίσου μὲ τὰ ἰδικά μας ὡς εἰκὸς παρετηροῦντο, ἀναμφιβό-
» λως αὐτὴ ἡ φρόνιμη διεξαγωγὴ τῆς Πόρτας ἤθελεν ἀκολουθεῖ ἕως οὗ ἐξ
» ὁλοκλήρου νὰ τελειώσουν αἱ ταραχαὶ τῶν Λέχων, ἂν οἱ φθονεροὶ τῆς με-
» ταξύ μας ἁρμονίας δὲν ἤθελον κατορθώσει μὲ ψευδῆ ἐπιφορτίσματα καὶ
» μὲ κάθε εἶδος φιλοταράχων ὑφηγήσεων νὰ παροξύνουν καθ' Ἡμῶν κατ'
» ὀλίγον ὀλίγον τὴν ὀθωμανικὴν αὐλὴν, καὶ ἂν οἱ ἀποστάται Λέχοι κατα-
» φυγόντες εἰς τὰ σύνορα τῆς Τουρκίας δὲν ἤθελον ὑποσχεθεῖ τὸν σουλτά-
» νον πῶς αὐτοὶ καὶ ὅλη ἡ Ποδολία καὶ ἡ Οὐκραΐνα τῆς Λεχίας θέλουν δε-
» χθεῖ αἰωνίως τὴν κυριαρχίαν του, κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ὁποῦ τὴν δέ-
» χονται αἱ δύο ἐπαρχίαι τῆς Βλαχίας καὶ τῆς Μολδαβίας».

» Ἡ κληρονομικὴ θρασύτης τῆς Πόρτας δὲν τὴν ἐσυγχωροῦσε νὰ ἀμελήσῃ
» μίαν τοιαύτην θυσίαν, μάλιστα ὁποῦ ὁ ὀθωμανικὸς νόμος ἐπικυροῖ καὶ
» δικαιοποιεῖ ὅλα ἐκεῖνα ὁποῦ οἱ Τοῦρκοι ἀπὸ τοὺς Χριστιανοὺς ἁρπάζουν·
» ὅθεν χωρὶς κανένα δίκαιον ἀπεφάσισε νὰ ὠφεληθῇ ἀπὸ τὴν τοιαύτην ὑ-
» πόσχεσιν. Ὡς τόσον πρέπει νὰ εἰποῦμεν πῶς ἡ Πόρτα πρέπει νὰ στοχα-
» σθῇ τὸ πῶς δὲν φθάνει νὰ σκεπάσῃ καὶ νὰ βάλῃ προσωπεῖον εἰς τὸ κίνη-
» μά της διὰ τὰ ὄμματα τοῦ κοινοῦ, καὶ εἰς τὰ ἄλλα περιστατικὰ διὰ
» τὴν ἐκτέλεσιν τῶν σκοπῶν της πρὸς βλάβην καὶ ζημίαν τῆς λεχικῆς 'Α-
» ριστοκρατείας. Ὅθεν στοχαζόμενός τινας τὰ κινήματα ὁποῦ ἔκαμεν ἀπὸ
» τότε ἕως τώρα δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀμφιβάλλῃ πῶς αὐτὴ νὰ μὴν ζητῇ καὶ
» νὰ μὴν ἐστοχάσθη (μὲ τὸ μέσον τοῦ πολέμου ὁποῦ Μᾶς ἄνοιξε,) τὸ νὰ ἀ-
» ποκτήσῃ μίαν αἰτίαν καὶ νὰ ἀναιρέσῃ ἔτζι, χωρὶς λόγον καὶ χωρὶς νὰ
» τὴν δώσωμεν Ἡμεῖς κἀμμίαν αἰτίαν, τοὺς ἱεροὺς δεσμοὺς μιᾶς εἰρήνης
» παντοτινῆς. Μάλιστα ἰδοὺ τὸ ἔκαμε, φθείρωντας τὴν κοινὴν πίστιν μὲ τὴν
» εἰρκτὴν τοῦ Ὀπρέσκωφ πρέσβεώς Μας εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν,σφαλ-
» νῶντας τον μὲ τοὺς ἀνθρώπους του εἰς τοὺς Ἑπτὰ Κουλᾶδες μὲ κατα-

» φρόνησιν τοῦ δικαίου τῶν ἐθνῶν, δίκαιον νομιζόμενον ὡς ἱερὸν καὶ μετα-
» ξὺ τῶν βαρβάρων ἐθνῶν, ὄχι μόνον εἰς καιρὸν τῆς εἰρήνης ἀλλὰ καὶ εἰς
» τὸν τοῦ πολέμου, καὶ πεφυλαγμένον εἰς τὸν προλαβόντα πόλεμον μεταξὺ
» τοῦ ἰμπερίου Μας καὶ τῆς Πόρτας εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἐλτζῆ ρούσσου
» Βισνακὼφ καὶ τῶν ἀνθρώπων του, μὲ ὅλον ὁποῦ ὁ πόλεμος εἶχεν ἀρχήσει.
» Ἡ Πόρτα τέλος πάντων ἔβγαλε τὸ προσωπεῖον,ὡσὰν ὁποῦ ἕως τὴν ἡμέ-
» ραν ὁποῦ ἐσφάλισε τὸν ἐλτζῆν Μας δὲν ἔπαυσε ποτὲ νὰ Μᾶς δίδῃ βεβαιό-
» τητας φιλίας καὶ εἰρηνοποιῶν ἀποφάσεων, τὸ ὁποῖον τώρα φανερῶς ἐφά-
» νη τὸ ἔκαμνε διὰ νὰ Μᾶς ἀποκοιμίζῃ καὶ νὰ ἀποκτᾷ καιρὸν εἰς τὸ νὰ ἑ-
» τοιμασθῇ».

» Ἀπὸ πρώτης ἀρχῆς ὅταν ἡ Πόρτα ἔδωκεν ἄσυλον εἰς τοὺς ἀποστά-
» τας τῆς Ποδολίας σκορπισθέντας ἀπὸ τὰ στρατεύματά Μας, ἔδειξε πῶς
» εἶναι εὐχαριστημένη εἰς τὰς βεβαιότητας ὁποῦ τὴν ἐδίδαμεν τοῦ νὰ φυ-
» λάξωμεν μαζή της εἰρήνην σταθερὰν καὶ ἀμετάβλητον· καὶ διὰ νὰ προσέ-
» χουν τὰ στρατεύματά Μας ἐν τῷ καταδιώκειν τοὺς φυγάδας νὰ μὴν πα-
» τοῦν τὰ τούρκικα χώματα, ἐδηλοποιήσαμεν εἰς τὴν Πόρταν τὸ νὰ ἠμπορῇ
» νὰ τὰ κτυπήσῃ ἂν ἤθελαν ἔμβει· τοῦτο τὸ ἐκάμαμεν διὰ νὰ ἐμποδισθῇ
» κάθε αἰτία συγχισμοῦ καὶ διαλύσεως τῆς εἰρήνης. Βλέπουσα λοιπὸν πῶς
» ὅλα τὰ κινήματα ὁποῦ ἔκαμε διὰ νὰ εὕρῃ προφάσεις εἰς τὸ νὰ διαλύσῃ
» τὴν εἰρήνην ἦτον ἀνωφελῆ,καὶ ἀναπολοῦσα τὴν ἐπιμονὴν τῆς γνώμης Μας,
» μετεχειρίσθη ἕνα συμβεβηκὸς ὁποῦ δὲν εἶχε νὰ κάμῃ ποσῶς μὲ τὰ ῥη-
» θέντα πράγματα, ἤγουν ἐκεῖνο ὁποῦ ἠκολούθησεν εἰς τὴν Πάλταν,κάστρον
» τοῦ χάνη τοῦ εἰς τὸ Κρίμι, καὶ ἐλεηλατήθη ἀπὸ ἕνα μέρος κακεντρεχῶν,
» χωρὶς νὰ συλλογισθῇ πῶς εὐθὺς ὁποῦ ἐμάθαμεν αὐτὴν τὴν κακεντρέχειαν,
» καὶ πρὸ τοῦ νὰ Μᾶς τὸ παραπονέθῃ ἡ Πόρτα, εἴχαμεν διορίσῃ τὰ στρα-
» τεύματά Μας νὰ καταδιώξουν ἐκείνους τοὺς κλέπτας, νὰ τοὺς φυλακώ-
» σουν καὶ νὰ παιδεύσουν τοὺς ὑποχειρίους Μας Ζαποροβάνους ἂν ἤθελον
» εὑρεθεῖ μαζή τους· παιδεία ὁποῦ ἔγινε κοινῶς ἀνάλογος εἰς τὸ σφάλμα
» τοῦ καθενὸς, εἰς τὰ σύνορα καὶ ἐμπρὸς εἰς τὴν Πάλταν.»

« Ἂν λοιπὸν ἡ Πόρτα ἐπιφορτίζῃ εἰς τὰ στρατεύματά Μας τὴν λεηλα-
» σίαν, τὸ κάμνει μὲ δόλον, καὶ εἶναι περιττὸν καὶ μάταιος ἔλεγχος ἡ στε-
» νοχωρία ὁποῦ ἐπιφέρει τῆς πολωνικῆς ἐλευθερίας· ἡ ὄρεξις τῆς ἀπίστου
» αὐτῆς μοναρχίας καὶ δυσμενοῦς τοῦ χριστιανικοῦ ὀνόματος, ἡ ἀκόρεστος
» λαιμαργία τοῦ νὰ ἁρπάζῃ τὸ ξένον πρᾶγμα, καὶ ὁ συλλογισμὸς τοῦ νὰ
» κερδίζῃ ἀπὸ τὰς προῤῥηθείσας ὑποσχέσεις τῶν ἀποστατῶν τῆς Ποδολίας,
» εἶναι αἱ ἀληθεῖς αἰτίαι ὁποῦ τὴν παρεκίνησαν νὰ χαλάσῃ τὴν εἰρήνην καὶ
» νὰ Μᾶς κηρύξῃ πόλεμον, ἀνοίγωντας τὸ παϊράκι τοῦ Μεχμὲτ καὶ προ-
» στάττωντας τὰ στρατεύματά της νὰ ἐφορμήσουν εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆς
» βασιλείας Μας. Καὶ Ἡμεῖς ποσῶς δὲν ἠλπίζαμεν αὐτὸ τὸ ἄδικον καὶ δυ-
» σμενὲς κίνημα, μὲ τὸ νὰ ἀπεφασίσαμεν μὲ γνώμην ἀμετάθετον, εὐθὺς ὁ-
» ποῦ ἀνέβημεν εἰς τὸν θρόνον, νὰ φυλάξωμεν βεβαίως μὲ ὅλους τοὺς γεί-
» τονάς Μας καλὴν ἁρμονίαν κατὰ τὴν δύναμιν τῶν συμφωνιῶν· μάλιστα
» διὰ τὴν Πόρταν εἴχομεν μεγάλην προσοχὴν, ὄχι μόνον νὰ τελειώνωμεν

» τὰ συμφωνηθέντα μὲ αὐτὴν, ἀλλὰ προσέτι νὰ μὴν δώσωμεν αἰτίαν εἰς
» παραπονέματα δίκαια καὶ θεμελιωμένα, καὶ εὐχαριστοῦμεθα εἰς ἐκεῖνο
» ὁποῦ Μᾶς ἐδίδετο ἀπὸ τὴν Πόρταν διὰ εὐχαρίστησιν μιᾶς τυχούσης ἀγω-
» γῆς Μας. Ἀλλ' εἰς τὸ παρὸν συμβεβηκὸς εἰς τὸ ὁποῖον ἡ μετριότης Μας
» καὶ ἡ ὑπὲρ πατρίδος ἀγάπη μένουν χωρὶς κἀνένα καρπὸν, καὶ ὁ ἄσπονδος
» ἐχθρὸς τοῦ χριστιανικοῦ ὀνόματος διέλυσε μὲ τρόπον τόσον σκληρὸν τοὺς
» ἱεροὺς δεσμοὺς μιᾶς αἰωνίου εἰρήνης, καὶ ἔβλαψε μὲ τόσην αὐθάδειαν τὴν
» ἀξίαν τῆς κορώνας Μας μὲ τὸ σφάλισμα τοῦ πρέσβεώς Μας, Ἡμεῖς δη-
» λοποιοῦμεν ἐν καθαρῷ τῷ συνειδότι ἐμπρὸς εἰς τὸν θεὸν, εἰς τὸν κόσμον
» καὶ εἰς τοὺς πιστοὺς ὑποχειρίους Μας πῶς ὄχι μόνον δὲν ἐδώσαμεν εἰς τὴν
» Πόρταν τὸ παραμικρὸν αἴτιον τοῦ πολέμου τούτου, ἀλλὰ καὶ τὸ πῶς ἐ-
» νεργήσαμεν μὲ ὅλα τὰ δυνατὰ μέσα καὶ συγκατανεύσεις διὰ νὰ τὸν ἐμ-
» ποδίσωμεν, καὶ νὰ διαφυλάξωμεν οὐτωσὶ τὴν κοινὴν εἰρήνην, νομιζομένην
» καὶ γνωριζομένην παρ' Ἡμῶν ὡσὰν τὸ πλέον πολύτιμον καλὸν ὁποῦ νὰ
» ἠμπορῇ νὰ ἐπιθυμήσῃ τὸ ἀνθρώπινον γένος».

» Μὲ αὐτὸν τὸν πλέον ἀθῶον σκοπὸν καὶ γνώμην καὶ ἀπόφασιν Ἡμεῖς
» βάλλομεν τὰς ἐλπίδας Μας εἰς τὸν θεὸν ὁποῦ τὰ πάντα διοικεῖ, ἐλπί-
» ζωντας ὅτι, ἔχωντάς Μας ἕως τώρα ὑποκάτω εἰς τὴν ξεχωριστήν του ὑ-
» περάσπισιν καὶ πρὸ τοσούτων χρόνων, θέλει βρέξει εἰς τὸ διάστημα αὐ-
» τοῦ τοῦ ἀδίκου πολέμου, ἐμφανισθέντος εἰς τὴν βασιλείαν Μας, τὰς εὐλο-
» γίας του εἰς τὰ ἅρματά Μας, στεφανώνωντάς τα μὲ ἔκβασιν εὐτυχῆ, καὶ
» αὐτὸ τόσον περισσότερον ὅσον ὁποῦ πολεμοῦν μόνον διὰ δεφένδευσιν τῆς
» ἁγίας του ἐκκλησίας καὶ τῆς ἀγαπητῆς Μας πατρίδος, καὶ θέλει τα-
» πεινώσει τὴν προπέτειαν τῶν ἐχθρῶν ὁποῦ ἀθέτησαν τὴν ἁγιότητα τοῦ
» ὅρκου, καὶ θέλει συνταράξει τοὺς κακοήθεις σκοπούς των, καὶ θέλει δώ-
» σει διὰ τὴν δόξαν τοῦ ἁγίου ὀνόματός του μίαν ταχεῖαν καὶ ἐπικερδῆ
» εἰρήνην».

» Προσμένομεν ἀπὸ τὸν ζῆλον τῶν ὑποχειρίων Μας, φίλων τῆς πατρί-
» δος των, πῶς εἰς ἕνα τέτοιον ἀναγκαῖον συμβεβηκὸς θέλουν ἑνωθεῖ μαζή
» Μας διὰ νὰ παρακαλέσωμεν θερμῶς τὸν βασιλέα τῶν βασιλέων νὰ εὐ-
» λογήσῃ τοὺς ὑπερασπιστὰς τῆς πατρίδος καὶ νὰ τοὺς γένῃ ὁδηγός· τοὺς
» παρακινοῦμεν ἑνταυτῷ νὰ θελήσῃ καθ' ἕνας κατὰ τὰς δυνάμεις του νὰ
» δώσῃ εἰς τὰς τυχούσας χρείας τὰ ἀναγκαῖα μέσα ὁποῦ ἤθελον χρειασθεῖ
» διὰ τὴν διαφύλαξιν τῆς ἐπαρχίας. Θαῤῥοῦμεν εἰς τὴν γνωστὴν ἀνδρείαν
» τοῦ νικητοῦ Μας στρατιωτικοῦ, ὄντες πληροφορημένοι πῶς εἰς τὸν καιρὸν αὐτοῦ τοῦ πολέμου, τόσον δικαίου, ἐναντίον εἰς τὸν ἄπιστον ἐχθρὸν
» τοῦ χριστιανικοῦ ὀνόματος θέλει αὐξήσει μὲ νέας νίκας τὴν δόξαν ὁποῦ
» ἕως τώρα ἀπόκτησεν».

« Ἐξεδόθη εἰς τὸ Πετερποῦργον, Νοεμβρίου ιζ' 1768».

Ἔγιναν εἰς τὴν Λεχίαν πολεμοσπονδίαι συντροφιασμέναι καὶ μὲ Ταρτάρους καὶ μὲ ἄλλους ἀσπλάγχνους καὶ ἀποστάτας ἀνθρώπους, καὶ ἐφόνευαν καὶ ξένους καὶ ἐντοπίους τῶν διχοστατούντων καὶ ἥρπαζον τὰ πράγματά τους. Ἡ μεγαλητέρα ὁμοσπονδία ἦτον ἡ τοῦ Πὰρ, ἡ ὁποία εἰς τὸ μανιφέ-

στον της ἐπηγγέλλετο τὸν ζῆλον διὰ τὸν παπισμὸν,τὰ κινήματά τους ὅμως καὶ τὰ ἔργα τους δὲν ἐσυμφωνοῦσαν μὲ τοὺς λόγους των. Ὁ βεζίρης παρεκινοῦσε τὰς τοιαύτας ὁμοσπονδίας διὰ νὰ μακρύνῃ ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς Τουρκίας τοὺς Ῥούσσους,ὁποῦ κατεγίνοντο νὰ ἐμποδίσουν μέσα εἰς τὴν Λεχίαν τὰς ἐμφυλίους καὶ αἱματώδεις διαφωνίας, καὶ διὰ νὰ τὰς αὐξήσῃ τοὺς ἔγραψε παρακινῶντας καὶ τὰς διχονοίας καὶ τὸ νὰ ἑνωθοῦν μὲ τοὺς Ταρτάρους καὶ μὲ τοὺς Ὀθωμανούς· ὅθεν ἠφανίζοντο εἰς τὴν Λεχίαν καὶ κῶμαι καὶ κωμοπόλεις καὶ ἄμπελοι καὶ λειμῶνες, καὶ ἐτόλμησαν νὰ ἐνοχλήσουν καὶ τὰς ἐπαρχίας τοῦ Προύσσια καὶ τῆς Βιέννης,ἀλλ' ἐμποδίσθησαν ἀπὸ τὰ ἐκείνων στρατεύματα· ἐμποδίζοντο αἱ κακουργίαι τους ἀπὸ τοὺς Ῥούσσους, καὶ ἐσκλαβώθησαν καὶ ἐθανατώθησαν πολλοὶ τῶν ὁμοσπόνδων αὐτῶν, ἀλλὰ δὲν ἐσωφρονίζοντο, καὶ ἐκούραζον τοὺς Ῥούσσους διώκοντάς τους φεύγοντας ἀπὸ τόπου εἰς τόπον· αὐτὸ παρετάθη ἐπὶ πολὺ, καὶ ἡ ὕδρα αὐτὴ εἶχε πολλὰς κεφαλὰς, ὁποῦ κοπτόμεναι παρὰ τῶν Ῥούσσων εὐθὺς ἀνεγεννῶντο καὶ δὲν ἦτο τρόπος νὰ τελειώσουν ἀπὸ τὸ σπαθὶ τὸ ῥούσσικον.

Ἰδοὺ τὸ μανιφέστον ὁποῦ ἐξέδωκεν ἡ ὁμοσπονδία τοῦ Πάρ.

« Ἡμεῖς, μαρεσιάλος καὶ συμβουλάτορες τῆς ὁμοσπονδίας, κοινοποιοῦμεν » ἐξ ὀνόματός μας καὶ τῶν συναδελφῶν μας ὁμοσπόνδων, παρόντων καὶ » ἀπόντων, τὸ ἑξῆς μανιφέστον».

» Δὲν ἔφθανε τὸ νὰ βάλῃ ἡ Ῥουσσία τοὺς διχοστατοῦντας εἰς τὰς Διαί- » τας τῆς Λεχίας, καὶ νὰ προξενήσῃ μὲ αὐτὸ εἰς τὴν πίστιν τὴν κατόλικην » καὶ Ἀποστολικὴν τῆς Ῥώμης, ὁποῦ πρὸ τοσούτων χρόνων διεφυλάχθη εἰς » τὸν τόπον μας τόσον καθαρὰ, τόσην μεγάλην βλάβην, ὁποῦ αὐτὴ ἡ ἁγία » πίστις ὁποῦ εἶναι τὸ πολύτιμον καλὸν τῆς βασιλείας μας φαίνεται σχε- » δὸν πῶς νὰ ἐχάθη»,

» Δὲν ἔφθανε τὸ νὰ συναθροίζωνται μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ῥηγὸς Αὐγού- » στου Γ' ὅλα τὰ κοινὰ βουλευτήρια, Διαιτίναις, Δίαιταις, κριτήρια καὶ ἀ- » ποφάσεις κριτῶν μὲ τὰ ὅπλα τῆς Μοσχοβίας»,

» Δὲν ἔφθανε τὸ νὰ ἀφανισθοῦν οἱ τοπικοὶ νόμοι καὶ νὰ διαφθαροῦν εἰς » τὴν ὑστερινὴν Δίαιταν, διὰ τὴν καταργησιν τῶν προνομίων ὁποῦ ἔχουν οἱ » πρέσβεις τοῦ πάπα, μὲ τὰ αὐτὰ ὅπλα τῆς Μοσχοβίας, διὰ τὰ ὁποῖα προ- » νόμια τινὰς δὲν ἠμποροῦσε νὰ δώσῃ τὴν ψῆφόν του»,

» Δὲν ἔφθανε τὸ νὰ φυλακωθοῦν πολλοὶ γερουσιασταὶ, δύο ἐπίσκοποι, ἕ- » νας γκενεράλης μὲ τὸν υἱόν του, καὶ νὰ ἐξορισθοῦν εἰς ἀλλοδαπὴν γῆν, ὅ- » που μέχρι τοῦδε ὑποφέρουν τὰ κακὰ μιᾶς σκληρᾶς σκλαβίας»,

» Δὲν ἔφθανε τὸ νὰ ὀνομάσῃ ὁ Ῥεπνὶν, εἰς τὴν συμφωνίαν τὴν ἐν τῇ Βαρ- » σοβίᾳ, τὴν βασίλισσαν μὲ τίτλον,« Βασίλισσα τῶν γραικῶν ὅλων » τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Ἀσιας καὶ τοῦ δουκάτου τῆς Κουρλαν- » δίας», ὁποῦ ἁρπάγη βία ἀπὸ τὰς χεῖρας τῆς Ἀριστοκρατείας»,

» Δὲν ἔφθανε τὸ νὰ θελήσῃ νὰ θεμελιώσῃ τὴν ὑπεράσπισιν τῆς βασιλίσ- » σης, τῆς ὁποίας δὲν ἔχομεν χρείαν μὲ τὸ νὰ εἰρηνεύωμεν, μήτε ἀδικήσα- » μεν κἀμμίαν ἐξουσίαν, μήτε ἀναιρέσαμεν κἀμμίαν συμφωνίαν»,

» Δὲν ἔφθανε τὸ νὰ βεβαιωθῇ ψευδῶς εἰς τὴν ψευδῆ ὁμοσπονδίαν τοῦ

» Ῥαδὼβ πῶς οἱ νόμοι ὁποῦ ἦτον διὰ νὰ ἀποφασισθοῦν δὲν ἤθελαν προξε- » νήσει κἀμμίαν ζημίαν εἰς τὴν ἁγίαν πίστιν τὴν κατόλικην, καὶ τὸ νὰ αὐ- » θαδιάσῃ τόσον ὁ Ῥεπνὶν, ὁποῦ νὰ ἐμποδίσῃ εἰς τὸ ἐλεύθερον ἔθνος τὸ λε- » χικὸν κάθε λογῆς κορεσποδέντζαν μὲ τὰς γειτονικὰς δυνάμεις, καὶ νὰ ἀ- » ναιρέσῃ τὰς συμφωνίας τῆς Ὀλίβας, Βαρσοβίας, Προύτου καὶ Καρλοβίτζ, » δια τῶν ὁποίων τὴν διαφύλαξιν ἔχομεν χρέος νὰ χύσωμεν τὴν ὑστερινὴν » σταλαγματίαν τοῦ αἵματός μας, καὶ εἶναι ὑπὸ τῇ ὑπερασπίσει τῆς ὀθω- » μανικῆς Πόρτας»,

» Δὲν ἔφθανε τὸ νὰ ἀφανίζουν οἱ Ῥοῦσσοι πρὸ χρόνων τὸν τόπον μας, τὰς » ἐκκλησίας μας, τὰ σπίτιά μας, νὰ λεηλατοῦν τὰ ὑπάρχοντά μας καὶ νὰ » κουβανοῦν εἰς τοὺς τόπους των τὰ νοικοκυριὰ καὶ πλούτη μας»,

» Δὲν ἔφθανε τὸ νὰ φυλακωθοῦν εἰς τὸ Πὰρ ὑποκείμενα ἀξιόλογα, καὶ » σιδηροδέσμιοι ν' ἀπαχθοῦν εἰς τὸ Κίοβον διὰ προσταγῆς τοῦ Ῥεπνὶν, κα- » θὼς μᾶς τὸ ἐφανέρωσαν τὰ γράμματά του ὁποῦ ἐπιάσαμεν»,

» Δὲν ἔφθανε τὸ νὰ διεγείρουν οἱ Ῥοῦσσοι εἰς ἀποστασίαν τοὺς ἀγροί- » κους μας, μὲ τοὺς ὁποίους ἠνώθησαν διὰ νὰ φονεύσουν χιλιάδας ἀνθρώ- » πων, μὴ φειδόμενοι μήτε ἡλικίας, μήτε ἄνδρας ἢ γυναῖκας»,

» Δὲν ἔφθανε τὸ νὰ λεηλατήσουν καὶ νὰ ἀφανίσουν τὰ ὑπάρχοντα ἑνὸς » γερουσιαστοῦ, ἤτοι τοῦ Καστελλάνου τῆς Σιραδίας, ἀνθρώπου ἀξίου ξε- » χωριστῆς εὐλαβείας εἰς τὴν Ἀριστοκρατίαν καὶ ἀξιολόγων προτερημά- » των, καὶ προσμένοντάς των καθ' ὁδὸν ὅταν ἐπήγαινεν εἰς τὰς συνελεύ- » σεις τῆς Σιραδίας τὸν παρελθόντα Ἰούνιον, ὁρμῶντας κατ' ἐπάνω του, » καταφρονῶντάς τον, πληγώνοντάς τον καὶ ὑποχρεώνοντάς τον νὰ φυ- » λαχθῇ ὅπου ἤθελε δυνηθεῖ—καὶ διὰ νὰ τελειώσῃ ἕνα τέτοιον ἀσεβὲς ἔρ- » γον ὁ Ῥεπνὶν ἐτύπωσεν εἰς τὸ Πετερποῦργον, τῇ ά Σεπτεμβρίου τοῦδε τοῦ » ἔτους, μίαν δηλοποίησιν τῆς βασιλίσσης του, κοινοποιηθεῖσαν εἰς τὸ Βαρ- » σάβι, μὲ τὴν ὁποίαν ἡ βασίλισσά του δηλοποιεῖ πῶς ἀντὶ τοῦ νὰ ἐβγάλῃ » τὰ στρατεύματά της ἀπὸ τὸν τόπον μας, τὰ ἀφίνει διὰ νὰ διαφυλάξῃ » τὴν βασιλικήν της ὑπεράσπισιν, τολμῶντας οὐτωσὶ μὲ πρόφασιν τῆς κοι- » νῆς εἰρήνης νὰ καύσῃ τὴν πατρίδα μας, νὰ ἀναιρέσῃ τὴν πίστιν μας, φθεί- » ρωντας τὰ καλὰ καὶ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ μεταχειριζομένη τὴν ὡσὰν » μίαν ἐπαρχίαν ὁποῦ νὰ ἀποκτήθη μὲ ὅπλα».

» Ὅθεν ἡμεῖς οἱ προῦχοντες τῆς Ἀριστοκρατείας ὁμοσπονδήσαντες δη- » λοποιοῦμεν ἐμπρὸς εἰς τὸν θεὸν καὶ εἰς ὅλον τὸν κόσμον πῶς ἀνανεώνο- » μεν τὰ μανιφέστα ὁποῦ εἰς τοὺς παρελθόντας χρόνους ἐδημοσιεύθησαν διὰ » τὴν ὁλοτελῆ σύστασιν τῆς ἁγίας μας πίστεως κατόλικα-ῥωμάνας, διὰ » τὴν δεφένδευσιν τῆς ἐλευθερίας μας καὶ τῶν νόμων τῆς πατρίδος μας καὶ » διὰ τὴν διαφύλαξιν τῶν παλαιῶν συμφωνιῶν ὁποῦ ἔγιναν μὲ ἄλλας δυ- » νάμεις, διὰ νὰ φυλαχθῇ ἡ ἐλευθερία ὁποῦ ἔχομεν νὰ ἐκλέγωμεν τοὺς ῥή- » γας μας, χωρὶς νὰ βιαζώμεθα ἀπὸ τὰ ῥουσσικὰ ὅπλα εἰς αὐτὴν τὴν ἐκλο- » γὴν, καὶ διὰ τὴν εἰρήνην τῆς πατρίδος μας, καὶ διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῆς » λεηλασίας τῶν ἐκκλησιῶν καὶ ἄλλων τόπων ἀφιερωμένων τῷ θεῷ, διὰ » τὴν δεφένδευσιν τῶν ὑπαρχόντων μας καὶ τῶν ὑποστατικῶν μας καὶ τοῦ

» τόπου μας, διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ἐμποδίσωμεν τὰ κακὰ συμβεβηκότα
» ὁποῦ ἤθελαν ἠμπορέσει νὰ ἀκολουθήσουν εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην, ἂν τὰ ἐ-
» πιχειρήματα τῆς Μοσχοβίας ἤθελαν εὕρει σύστασιν εἰς τὴν Λεχίαν. Καὶ
» δηλοποιοῦμεν ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ διάφορα αἴτια τέλος πάντων εἶναι τὰ θε-
» μέλια τῆς ὁμοσπονδίας μας, καὶ αὐτὸ ὁμολογοῦμεν καὶ δηλοποιοῦμεν·
« ά 'Οκτωβρίου 1768».

—

Ἔτει σωτηρίῳ 1769.

Ὁ Ταταρ-χάνης Κερὶμ-Γκιραΐς μὲ 300 χιλιάδας Σκυθῶν καὶ 100 χιλ. Τούρκων τῶν ἀπὸ τοῦ Παραδουνάβου ἐφώρμησεν ἀπὸ τῆς Πάλτας εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆς ρουσσικῆς Οὐκραΐνας καὶ προεχώρησεν ἕσω εἰς διάστημα 40 ὡρῶν· ἠχμαλώτισεν ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας ὑπὲρ τὰς 30 χιλ. ἀλλ' ἐπιγενομένου σφοδροτάτου ψύχους ἀπέθανον καὶ ἐπάγωσαν παμπληθεῖς τῶν σὺν αὐτῷ· ἐκινδύνευσε δὲ νὰ ζωγρηθῇ καὶ αὐτὸς παρὰ τῶν Κοζάκων, ἂν πρὸ ἥμισυ τῆς ὥρας δὲν ἤθελε τὸν ὁδηγήσῃ δι' ἄλλης ὁδοῦ ὁ Γιακοὺπ-ἀγᾶς, κατευοδώσας αὐτὸν εἰς τὸ Πεντέρι, ὅπου ἔφθασε μόνον μὲ 20 χιλ. στρατοῦ, (τῶν λοιπῶν πάντων 280 χιλ. ὑπὸ τοῦ κρύους ἀπολωλώτων,) ὧν οἱ πλείους ἦσαν ἠκρωτηριασμένοι χεῖράς τε καὶ πόδας ὑπὸ τοῦ κρύους· ὁμοίως καὶ τῶν αἰχμαλωτισθέντων οἱ πλείους ἀπώλοντο, καὶ ἦλθαν ζῶντες εἰς τὰ τουρκικὰ χώματα καὶ εἰς τὸ Πεντέρι τῶν ἀνδραποδισθέντων μόλις 300 ἄνθρωποι. Ταῦτα παθὼν ὁ χάνης δὲν ἔγραψε τὴν ἀλήθειαν εἰς τὴν Πόρταν, ἀλλὰ διὰ τοῦ διβὰν-ἐφενδησή του ἐμήνυσε νίκην τελείαν κατὰ τῶν Ρούσσων, ἀπόδειξιν ἔχων τοὺς 300 τῶν ζωγρηθέντων. Ὅθεν ἔπεμψεν αὐτῷ κατὰ μῆνα Φεβρουάριον ὁ σουλτὰν Μουσταφᾶς 100 πουγγεῖα ἄσπρα διὰ ἀμοιβὴν τῆς ἧς ἐκήρυξε ψευδοῦς νίκης· ἀλλὰ μετὰ μικρὸν ἐγνώσθη ἡ ἀλήθεια παρὰ τῶν ἐπανακαμψάντων ἠκρωτηριασμένων εἰς τὰ Παραδούναβα· εἶχε δώσει δὲ εἴδησιν καὶ ὁ Μολδοβαντζὴς 'Αλὴ-πασσᾶς, σερασκέρης εἰς τὸ Πεντέρι, τῆς ἥττης αὐτῆς ἀφ' οὗ ἔφθασεν ὁ χάνης εἰς τὸ Πεντέρι, ἀλλὰ μετριάζων τὰ πράγματα.

Θνήσκει ὁ κεχαγιάπεης 'Ομὲρ-ἐφένδης ὑπὸ τῆς λύπης διὰ τὴν ἧτταν αὐτὴν, ὑποπτευόμενος παρὰ τοῦ βασιλέως ὀργὴν διὰ τὴν εἰς τὸν πόλεμον παρακίνησιν, καὶ ἔγινε κεχαγιάπεης ὁ ποτὲ ποσταντζήπασης, εἶτα καὶ σουρὲμινὴς, 'Αχμὲτ-ἀγᾶς.

Ἐτελείωσαν τὰ 250 πουγγεῖα τὸν Φεβρουάριον· ἐζήτησεν ὁ Καλλιμάχης καὶ ἄλλα ἄσπρα διὰ πληρωμὴν τοῦ στρατοῦ παρὰ τοῦ βεζίρη, ὅστις οὐκ ἔδωκε, λέγων ὅτι ἐπειδὴ καὶ πλησιάζει ἡ ἀποδημία του ἀπὸ τῆς βασιλευούσης καὶ μέλλει νὰ καταντήσῃ σὺν τῷ στρατῷ εἰς τὴν 'Ισάκτζαν, καὶ ἀκολούθως νὰ διέλθῃ διὰ τῆς Μολδαβίας, δὲν εἶναι χρεία πλέον στρατιωτικοῦ εἰς τὴν Μολδαβίαν· ὅθεν ὁ Καλλιμάχης μὴ ἔχων πόθεν νὰ τοὺς πληρώσῃ τοὺς εἶπε νὰ ἀναχωρήσουν. Τούτων διασκορπισθέντων οἱ μὲν κατήντησαν τέλος πάντων εἰς τὸν δρυμῶνα τοῦ Πουρλατίου, ἔνθα καὶ πολλὰ τοὺς Τούρκους παρηνώχλησαν γυμνοῦντες καὶ φονεύοντες, οἱ δὲ διὰ τοῦ Χοτι-

νίου ἐπέρασαν εἰς τὴν Λεχίαν καὶ τῷ ρουσσικῷ στρατῷ κατελέγησαν. Παρὰ ταῦτα καὶ ὁ σερασκέρης τοῦ Πεντερίου Μολδοβαντζὴ-'Αλὴ-πασσᾶς διὰ τροφὴν τοῦ ὑπ' αὐτῷ στρατοῦ ἐζήτει ζαχιρὲν παρὰ τοῦ Καλλιμάχη, κἀκείνου ἀποκριθέντος τὸ ὅτι οὐκ ἔχει, ἀντεμήνυσεν ὅτι νὰ τὸν δώσῃ ἀπὸ τὸν ζαχιρὲ τὸν βασιλικὸν, ἤτοι τοῦ μιρίου, καὶ θέλει γράψει εἰς τὴν Πόρταν νὰ τὸν πιάσῃ εἰς λογαριασμόν του ὁ τεφτερδάρης, κατὰ τὸ ἔγγραφον ὁποῦ θέλει τὸν δώσει τὸ σημαντικὸν διὰ τὴν περίληψιν τοῦ ζαχιρέ· ἀλλὰ καὶ ὡς, ὁ Καλλιμάχης ἀπεκρίθη, ἀφρόνως ποιῶν, τὸ ὅτι δὲν ἔχει νὰ δώσῃ.

Γράψας ὁ Καλλιμάχης τῷ Νικολάῳ Σούτζῳ ἐζήτει τὴν καθαίρεσίν του ἐπιπόνως, προνοῶν τὰ ἐπαπειλούμενα αὐτῷ κακὰ ἀπὸ τῶν τηλικούτων περιστατικῶν· αὐτὸς δὲ, μὲ τὸ νὰ εἶχε νὰ λάβῃ ὁ ἀδελφός του Μιχαὴλ ὑπὲρ τὰ 150 πουγγεῖα ἀπὸ τὸν Καλλιμάχην, καὶ εἶχε καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος νὰ λάβῃ ὑπὲρ τὰ 80, εἶπε τῷ βεζίρῃ νὰ τὸν μεταθέσῃ εἰς τὴν Βλαχίαν· ὅστις ἀγανακτησμένος κατὰ τοῦ Γκίκα, διατί ἔγινε μὲ τὸ μέσον τοῦ χάνη, εἶπε τῷ βασιλεῖ ὅτι ὁ Γκίκας ἔχει ἄσπρα, ὅθεν εἶναι ἐπιτηδειότερος διὰ τὸ χιζμέτι τῆς Μολδαβίας, μὲ τὸ νὰ πένεται ὁ Καλλιμάχης. Ὁ βασιλεὺς ἀπεκρίθη ὅτι, «ὁ Καλλιμάχης ἔδειξε πίστιν εἰς τὴν ὑπόθεσιν τοῦ πολέμου μὲ τὰς εἰδήσεις ὁποῦ ἔδωκεν, ὅθεν ὡς εἰδήμων τῶν ὑποθέσεων δὲν πρέπει νὰ λείψῃ ἀπὸ τὴν Μολδαβίαν, καὶ ἂν ἄσπρα δὲν ἔχει ἐγὼ τὸν δανείζω»· καὶ ἐπρόσταξε τὸν τεφτερδάρην νὰ τὸν στείλῃ 400 πουγγεῖα. Ὁ βεζίρης, διὰ νὰ μὴ γνωρισθῇ πῶς ἠθέλησε καθελεῖν τὸν Γκίκαν καὶ δὲν ἠδυνήθη, παρεκίνησε τὸν βασιλέα καὶ ἐδάνεισε καὶ τῷ Γκίκᾳ 300 πουγγεῖα, λόγῳ τοῦ ζαχιρὲ-παχᾶ, ἤτοι τιμήματος ἐφοδίων· ἀπὸ αὐτὰ τὰ 400 πουγγεῖα, ἀφοῦ ἔφθασαν εἰς τὸ Γιάσι, ἔχωντας νὰ πάρῃ ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἡγεμόνος 'Αλέξανδρος Καλλιμάχης διὰ τὰ ἔξοδα τῆς αὐθεντείας πουγγεῖα 150, τὰ ἔλαβε καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Πόλιν· ἀλλ' ὁ Νικόλαος ἐβίαζε τὸν 'Αλέξανδρον Καλλιμάχην νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ Γιάσι πρὸς τὸν ἀδελφόν του, λέγων ὅτι, «ἐπειδὴ καὶ ἔλαβες τὰ ἄσπρα πήγαινε διὰ νὰ εὑρίσκεσαι εἰς τὰς χρείας τῆς αὐθεντείας.» Ὁ 'Αλέξανδρος ἔγραψε κρυφίως ἔγγραφον καὶ τὸ ἔστειλε τῷ βασιλεῖ, γράφων τὰ ὅσα ἔλαβεν ἕως τώρα ὁ Νικόλαος παρὰ τῆς αὐθεντείας, ἅπερ ἦσαν ὑπὲρ τὰ 200 πουγγεῖα, καὶ παρεκάλει τὸ νὰ μὴν ὑπάγῃ εἰς τὸ Γιάσι, ἀλλὰ νὰ γηροκομῇ μὲ τὴν παρουσίαν του τὸν γέροντα πατέρα του· δὲν ἐβγῆκεν ἀπόκρισις, καὶ αὐτὸς μὲν ἐβιάσθη παρὰ τοῦ βεζίρη διὰ τοῦ Νικολάου ν' ἀναχωρήσῃ διὰ τὸ Γιάσι, ὃ καὶ ἐγένετο, ἀλλ' ὁ βασιλεὺς ἤρξατο κακονοεῖν κατὰ τοῦ Νικολάου Σούτζου· καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ πρώτη ἀρχὴ τῆς ψυχρότητος τοῦ σουλτὰν Μουσταφᾶ κατὰ τοῦ Σούτζου.

Οἱ Ῥοῦσσοι διὰ νὰ ἀνταμείψουν τὴν ἔφοδον τῶν Ταρτάρων, διαπερῶσι Καζάκοι τὸν Νίστρον εἰς τὴν ἐπαρχίαν Πεντερίου, καὶ λεηλατοῦσι 45 χιλ. πρόβατα τῶν Πενδερλήδων, ὄντα εἰς τὰ χώματα τῆς Μολδαβίας· εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν διαπερῶσι καὶ ἄλλοι εἰς τὴν Σορόκαν, κειμένην ἐπὶ ταῖς ὄχθαις τοῦ Νίστρου, καὶ ἁρπάζουσιν ὅλον τὸν ζαχιρὲν τὸν ἐν ταῖς ἐκεῖσε ἀποθήκαις, καὶ κατακαίουσι καὶ τὰς ἀποθήκας μαζὴ μὲ τὸν ζαχιρὲν ὁποῦ δὲν ἐδυνήθησαν νὰ ἀποκομίσουν.

Τὸν Μάρτιον ἀφ' οὗ ἔστησαν τὰς σκηνὰς εἰς τὸ Δαοὺτ-πασσᾶ, καὶ ἔγιναν τὰ συνήθη ἀλάϊα τῶν γιαννιτζάρων, τζεπετζήδων καὶ ἀραπατζήδων, ἐβγῆκε τῇ κϐ' τοῦ αὐτοῦ καὶ ὁ βεζίρης μὲ ὅλους τοὺς ρετζάληδες καὶ μὲ τὸ σαντζὰκ-σερίφι. Ὁ πρέσβυς τῶν Νεμτζῶν Μπρονιάρδ μὲ τὴν γυναῖκά του καὶ μὲ τοὺς οἰκιακούς του ὄντας εἰς ἕνα σπίτι τούρκικον διὰ νὰ ἰδῇ αὐτὸ τὸ ἀλάϊ, οἱ συντροφεύοντες τὸ σαντζὰκ-σερίφι ἐμίρηδες ἐφορμήσαντες εἰς τὸ σπίτι ἔδειραν καὶ αὐτὸν καὶ τὴν γυναῖκά του καὶ ἐπλήγωσαν καί τινας τῶν οἰκιακῶν του, διατί εἶδον τὸ σαντζὰκ-σερίφι. Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ ἔξω τῆς πύλης λεγομένης Ἐδιρνὲ-καπισὶ ὄντας θεαταὶ πολλοὶ Ῥωμαῖοι, Ἀρμένιοι καὶ Ἑβραῖοι μόνον διὰ νὰ ἰδοῦν τὸ ἀλάϊ, ἐφονεύθησαν Ῥωμαῖοι καὶ Ἀρμένιοι καὶ Ἑβραῖοι ἐπὶ προφάσει τοῦ ὅτι εἶδον τὸ σαντζὰκ-σερίφι. Ἐπροστάχθη ὁ πατριάρχης Μελέτιος νὰ θάψῃ τοὺς Ῥωμαίους, καὶ ἔγινε μὲ ἔξοδα τοῦ Κοινοῦ, καὶ τὸ αὐτὸ ἔκαμαν καὶ οἱ Ἀρμένιοι καὶ οἱ Ἑβραῖοι εἰς τοὺς ἰδικούς των, οἱ δὲ ἀτακτήσαντες καὶ φονεύσαντες ἔμειναν πάσης παιδείας ἐλεύθεροι. Ἀπέθανε δὲ μετὰ μικρὸν ὑπὸ τῶν πληγῶν καὶ ἕνας δοῦλος τοῦ πρέσβεως, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ πρέσβυς ὕστερον μὲ παραμικρὰν ἀῤῥωστίαν.

Γενομένης οὖν τῆς ἐπιδρομῆς τῶν Ῥούσσων τῆς προῤῥηθείσης, οἱ μὲν Πεντερλῆδες ἤρξαντο κατηγορεῖν τὸν Καλλιμάχην διὰ τὴν ζημίαν τῶν 45 χιλ. προβάτων, συκοφαντοῦντες ὅτι αὐτὸς ἐμήνυσε τοῖς Ῥούσσοις τὸν τόπον εἰς ὃν παρεχείμαζαν τὰ πρόβατά τους, καὶ ἐλθόντες τὰ ἥρπασαν· ὁ δὲ Μολδοβαντζὴς μετὰ τῶν αὐτῶν Πεντερλήδων πάλιν ἐσυκοφάντουν ὅτι αὐτὸς συνήθροισε τὰ ἐφόδια εἰς τὴν Σορόκαν, τόπον κείμενον ἀντικρὺ τῆς Λεχίας ἐπὶ τοῦ Νίστρου, καὶ ἔδωκεν εἴδησιν τοῖς Ῥούσσοις νὰ ἔλθουν νὰ τὰ ἁρπάσουν εὐκόλως διὰ τὸ πλησιόχωρον, καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ δώσῃ τῷ εἰς τὸ Πεντέρι ὀθωμανικῷ στρατῷ χρήζοντι τροφῆς. Οἱ Χοτινλῆδες πάλιν μὲ τὸ νὰ μὴν ἐλάμβανον παρὰ τοῦ Καλλιμάχη τὰ συνήθη δῶρα ἐσυκοφάντουν ὅτι νὰ ἔστειλε σύμμαχον στρατὸν τοῖς Ῥούσσοις· ἦσαν δὲ οὗτοι οἱ προῤῥηθέντες λουφελῆδες του, οὕς τινας ἔδωκε τὴν ἄδειαν νὰ ἀναχωρήσουν διότι δὲν τοῦ ἐστάλθησαν ἄσπρα νὰ τοὺς πληρώνῃ, καὶ ἠυτομόλησαν τοῖς Ῥούσσοις. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Καλλιμάχης ἐζήτησε καὶ δεύτερον τὴν καθαίρεσίν του παρὰ τοῦ βεζίρη ὄντος εἰς τὴν Ἰσάκτζαν, ἀλλ' οὐκ εἰσηκούσθη.

Ἀφοῦ ἐντάμωσεν εἰς τὸ Δαοὺτ-πασσᾶ ὅλους τοὺς πρέσβεις ὁ βεζίρης ἐπευχομένους αὐτῷ καλὴν ἔκβασιν, καὶ παρηγόρησε καὶ τὸν Νέμτζον διὰ τὴν ἐπιγενομένην αὐτῷ ὕβριν, ἀνεχώρησε διὰ τὴν Ἀδριανούπολιν συνεπιφέρων καὶ τὸν Ὀπρέσκωφ καὶ τοὺς πρώτους δραγομάνους τῆς Φράντζας. Συνανεχώρησα καὶ ἐγὼ μαζή του, ὤντας καπικεχαγιᾶς τοῦ ῥηθέντος Γρηγορίου ἡγεμόνος τῆς Βλαχίας Γκίκα Βοεβόδα, μαζὴ μὲ τοὺς συντρόφους μου, καὶ εἶμαι αὐτόπτης καὶ αὐτήκοος τῶν ὧν μέλλω γραφῇ ἱστορικῇ παραδοῦναι.

Καθ' ὁδὸν ἤκουσα τὸν θάνατον τοῦ Ταταρχάνη, ὅστις ἀφοῦ ἐπανέκαμψεν ἀπὸ τῆς ῥηθείσης ἐφόδου κακῶς εἶχεν ἀεὶ τὸ σῶμα ὑπὸ τοῦ τότε ἐπισκήψαντος αὐτῷ ψύχους· διορίσας οὖν ἄλλον χάνην, τὸν Μασοὺτ-Γκιράϊν, κατέλαβε τὴν Ἀδριανούπολιν.

Ὄντος αὐτοῦ ἐσκηνωμένου ἐν τῷ πεδίῳ τῷ πρὸ τῆς Ἀδριανουπόλεως, δύο ἰατροὶ Κερκυραῖοι ἐλθόντες ἔβαλαν τελάλην νὰ φωνάξῃ ὅτι θέλουν ἰατρεύει τοὺς ἀῤῥώστους Τούρκους ἀμισθί· ὅπερ αὐτοὶ μὲν ἐπ' ἐλπίδι μελλούσης εὐεργεσίας τὸ ἔκαμαν ἀφρόνως, ἀλλ' ὁ βεζίρης ὑποπτευθεὶς αὐτοὺς τζασίτας τῶν Μοσχόβων, διὰ νὰ φονεύσουν δηλαδὴ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ στράτευμα, τοὺς ἐσήκωσεν εἰς τὴν φυλακὴν τοῦ ποσταντζήπαση τῆς Ἀδριανουπόλεως ἐν τῷ βασιλικῷ παλατίῳ, καὶ τοὺς ἐβασάνισε νὰ μαρτυρήσουν τὴν ἀλήθειαν· εἶπον αὐτοὶ τῷ βεζίρῃ παρόντι εἰς τὰς βασάνους ὅτι ἐπ' ἐλπίδι μεγαλητέρας ἀμοιβῆς ἔκαμον τὸ τοῦ τελάλη, ἐλπίζοντες νὰ τοὺς δώσῃ ὁ βασιλεὺς ψωμὶ παντοτινὸν δι' αὐτήν τους τὴν δούλευσιν· ἀλλ' ὁ βεζίρης ἐπιμένων εἰς τὰς βασάνους, αὐτοὶ διὰ νὰ ἐλευθερωθοῦν ἔπλασαν ὅτι νὰ ἔφερον γράμμα τοῦ Στεφάνου ἀπὸ τὸ Καρὰ-δαγὶ εἰς τὸν Λαρίσσης Μελέτιον τὸν τανῦν Κωνσταντινουπόλεως. Ἐκ τούτου ἐσυμπέρανεν ὁ βεζίρης ὅτι ὁ Στέφανος νὰ εἶχε φιλίαν μὲ τὸν Μελέτιόν ποτε, καὶ ὅτι ἐνδέχεται νὰ εἶναι κεκρυμμένος παρ' αὐτῷ. Οὐκ ἀρκεσθεὶς οὐδὲ τούτοις ὁ βεζίρης ἔπλασεν ὅτι τὸ νίτρον ὁποῦ εἶχον αὐτοὶ εἰς ἕνα τουλοῦμι διὰ ἰατρείαν τῶν πυρετῶν νὰ εἶναι φαρμάκι, διὰ νὰ φαρμακεύσουν τὰ νερὰ πρὸς ὄλεθρον τοῦ ὀθωμανικοῦ στρατοῦ· ὅθεν ἐπρόσταξε νὰ μὴν πίνῃ τις νερὸν ἀπὸ τὰ πηγάδια, καὶ ἔγραψε τῷ βασιλεῖ κατά τε τοῦ πατριάρχου καὶ κατὰ τοῦ νίτρου. Ἐπάτησαν οὖν τὸ πατριαρχεῖον σκοπῷ τοῦ εὑρεῖν τὸν Στέφανον, τὸ Σάββατον τοῦ Λαζάρου, καὶ μὴ εὑρόντες ἐσήκωσαν καὶ τὸν πατριάρχην καὶ τοὺς παρευρεθέντας αὐτῷ καὶ τοὺς ἐφυλάκωσαν εἰς τὸν φοῦρνον τοῦ ποσταντζήπαση. Ἔγραψαν οὖν οἱ ἀρχιερεῖς ὅτι δὲν δέχονται τοιαύτην ἐπιβουλὴν νὰ κρύψουν τὸν Στέφανον, καὶ ὅτι θέλουν νὰ σκοτωθῶσιν ἂν τοῦτο ἀληθεύσῃ. Τῇ μεγάλῃ Πέμπτῃ οὖν ἐξωρίσθη ὁ Μελέτιος εἰς τὴν Μιτυλήνην, εὑρὼν ἐντὸς ὀλίγου θείᾳ δίκῃ τὰ ἐπίχειρα τῆς κατὰ τοῦ Κὺρ Σαμουὴλ παροινίας του, καὶ ἐπροστάχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς νὰ ἐκλέξουν ἄλλον πατριάρχην.

ΚΕΦ. Β'.

Πατριαρχεία τοῦ Θεοδοσίου.

Συνόδου οὖν ἀθροισθείσης καὶ μηδενὸς δεξαμένου τὸ πατριαρχεῖον, ἐξελέξαντο τέλος πάντων γνώμῃ κοινῇ τὸν Θεσσαλονίκης Θεοδόσιον, τῇ μεγάλῃ Πέμπτῃ Ἀπριλίου ις'.

Θνήσκει ὁ Ἱεροσολύμων Ἐφραὶμ, καὶ ἀνάγεται εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἱερουσαλὴμ ὁ ἀπὸ Πτολεμαΐδος Σωφρόνιος, Ἀπριλίου κέ.

Ὁ βεζίρης μισῶν καὶ τὸν ἡγεμόνα Γρηγόριον Γκίκαν, θανόντος ἤδη τοῦ χάνη, ἔγραψε τῷ βασιλεῖ νὰ τὸν καθαιρέσῃ καὶ νὰ κάμῃ ἀντ' αὐτοῦ ἡγεμόνα τὸν Δραγομάνον Νικόλαον Σοῦτζον. Ὁ βασιλεὺς διὰ τὸ ἔγγραφον αὐτὸ, ἀηδιάζων κατὰ τοῦ Νικολάου καὶ πρότερον, προσεπηγανάκτησε κατ' αὐτοῦ καὶ ὡς ζητοῦντος ἡγεμονείαν, καὶ μετ' ὀργῆς εἶπε καὶ τῷ μουφτῇ Ὀσμὰν-μουλλᾷ ὅτι θέλει στείλει εἰς τὸ ὀρδὶ νὰ τὸν καρατομήσῃ.

Ὁ βεζίρης μὲ δύο ψευδοκατασκόπους Μοσχόβων ἐφόνευσε καὶ ἕνα δοῦλον τοῦ Νικολάου Σούτζου ὁποῦ εἶχε κλέψει 500 γρόσια τοῦ βατάχου του· τὸ πλῆθος οὖν ἀνέκραξεν ὅτι ὁ δοῦλος τοῦ Δραγομάνου εὑρέθη κατάσκοπος, ὅθεν προτροπῇ τοῦ βεζὶρ-μεκτουπτζησὶ Φεϊζὶ-Σουλεϊμὰν-ἐφένδη, διὰ νὰ παύσῃ ἡ καταλαλιά τὸν ἐφόρεσε καβάδι· εἶχε γὰρ φονεύσει τὸν δοῦλον κλέπτην μαζὶ μὲ τοὺς ὡς κατασκόπους διαβληθέντας, διὰ νὰ ἐγγίξῃ τὸν Δραγομάνον· δὲν τὸν εἶχε πιστὸν, καὶ ὑπωπτεύετο μήπως γράφει εἰδήσεις εἰς τὴν Πόλιν τῷ Ἰσμαὴλ-πεῃ βεκίλῃ τοῦ ριασετίου, καὶ ἀκολούθως τῷ βασιλεῖ.

Ἀπάρας οὖν τῆς Ἀδριανοῦ ἦνυε τὴν πρὸς Ἰσάκτζαν, ἀηδῶς ἔχων πρὸς τὸν κεχαγιάπεην χατζὴ-Ἀχμὲτ ἀγᾶν, δυσμενῆ αὐτῷ ἐς τὰ μάλιστα.

Ὁ Γαλιτζῖνος ἐστρατοπεδευμένος εἰς τὴν Καλούσκα, τὸν Ἀπρίλιον τῷ Σαββάτῳ τῆς Διακαινησίμου διαπλεύσας τὸν Νίστρον παρὰ τῷ Χοτίνι ἐφορμᾷ κατὰ τοῦ Ἀπαζᾶ-πασσᾶ, σερασκέρῃ τοῦ Χοτινίου, μὲ 40 χιλ.στρατοῦ, κατακαίουσι τηλεβόλοις καὶ κατακόπτουσι πολλοὺς, καὶ οἱ λοιποὶ φεύγουσι· καίουσιν οἱ Ῥοῦσσοι τὸ Βαροῦσι, ζωγροῦσι 4,000 Ἀλβανιτῶν, κατακρατοῦσι παντὸς τοῦ ὀθωμανικοῦ στρατοπέδου μὲ ἑπτὰ τόπια, παντὸς τοῦ θησαυροφυλακίου, πάντων τῶν ἐφοδίων, καὶ τῶν τοῦ Ἀπαζᾶ-πασσᾶ ἑκατὸν ἵππων, καμήλων, ἡμιόνων τε καὶ τῶν λοιπῶν ζώων, ὅστις φυγῇ τὴν σωτηρίαν μόνος εὗρατο καταφυγὼν εἰς Γιάσι· εἶτα τῇ πολλῇ ταύτῃ λαφυραγωγίᾳ διεπέρασαν ἐθελοντὶ πάλιν οἱ Ῥοῦσσοι τὸν Νίστρον, καὶ ἀπῆλθον εἰς τὰ ἴδια πλουτοῦντες. Ἀλλ' οἱ ἐν τῷ Χοτίνι Τοῦρκοι γράφουσι μαγζάρι λέγοντες ψευδῶς ὅτι ἐνίκησαν καὶ ἐφυγάδευσαν πέραν τοῦ ποταμοῦ Νίστρου τοὺς Ῥούσσους ἐπελθόντας πρὸς ἅλωσιν τοῦ Χοτινίου. Ὤντας ὁ βεζίρης εἰς τὸ Παπάδαγι ἔλαβε τὸ ψευδὲς αὐτὸ μαγζάρι· ὅθεν ἔκαμε μεγάλο σενλίκι, ἔπεμψε τὸ ἔγγραφον εἰς τὴν Πόλιν,καὶ ὁ μουφτὴς Ὀσμὰν-μουλλᾶς ἔδωκε φετβᾶν διὰ τὴν νίκην αὐτὴν νὰ ὀνομασθῇ ὁ βασιλεὺς Γαζὴς, ἤτοι νικητὴς, καὶ γράφεται ὁ τίτλος εἰς τὸν τουρᾶν του, ἤτοι ἐπιγραφὴν του, καὶ προστίθεται εἰς τὸν χουτπέν του, ἤτοι μνημόσυνόν του,εἰς ὅλα τὰ τζαμία τῶν ὑπὸ τῇ βασιλείᾳ ἐπαρχιῶν, καὶ γράφονται περὶ τούτου παντοχόθεν τὰ συνήθη φιρμάνια διὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ χουτπὲ τὴν μετὰ τοῦ τίτλου, Γαζή.

Φθάσας ὁ βεζίρης εἰς τὴν Ἰσάκτζαν τὸ βράδυ, καίουσι τὸ στρατιωτικὸν τὸ πέραν τοῦ Δουνάβεως ἀντικρυνὸν Καρτάλι πρὸ ὀφθαλμῶν του, καὶ αὐτὸς σιωπᾷ καὶ οὐδένα τῶν ἀτακτούντων παιδεύει. Εὗρε τὴν ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως μεγίστην γέφυραν τελειωμένην. Ἦλθον ἀπὸ τὸ Χοτίνι οἱ ἄνθρωποι τοῦ Ποτόσκη νὰ τὸν ἐνταμώσουν· τοὺς ἤλεγξε λέγων, « Πολυαρίθμῳ στρατῷ (τῇ ἀληθείᾳ ἦτον στράτευμα τότε ὑπὲρ τὰς 500 χιλ.) ἔφθασα ἐδῶ· τὸ ἔμαθεν ἡ σύμπασα κτίσις, καὶ εἰσέτι ἀπὸ τὴν Δεχίαν οὔτε ἔγγραφον οὔτε εἴδησις κάμμία δὲν μᾶς ἦλθε. Ποῦ εἶναι αἱ 100 χιλ. τὸ ὑποσχεθὲν στράτευμά σας καὶ ὁ ζαχιρὲς, ὁποῦ ὑπεσχέθητε ὅτι πρὸ τῆς εἰς Ἰσάκτζαν ἐλεύσεώς μου θέλει εἶναι εἰς τὰ χώματα τὰ ὀθωμανικά; » Εἶπον ἐκεῖνοι ὅτι τὸ κορδόνι τὸ ρουσσικὸν (ἤτοι τὸ δίκην ζώνης ἐξαπλωθὲν ρουσσικὸν στρατιωτικὸν) ἀπράκτησε τοὺς σκοποὺς καὶ ἀποφάσεις τῶν Δεχῶν.

Συνελεύσεις δύο τῶν ρετζάληδων καὶ ἀγάδων τῶν ὀτζακίων ἀθροίζει ὁ βεζίρης καὶ συμβουλεύεται τὸ ποιητέον. Προβάλλει τὸ νὰ περάσουν τὸν Δούναβιν καὶ νὰ πηγαίνουν εἰς τὸ Πεντέρι, λέγων ὅτι ἐπειδὴ καὶ εἶναι μεταξὺ Χοτινίου καὶ Ὀζοῦ θέλει ἔχει τὸν τρόπον ἐκεῖθεν νὰ βοηθήσῃ τὸ Χοτίνι ἂν οἱ Ῥοῦσσοι ἐφορμήσωσι κατ' αὐτοῦ, καὶ πάλιν νὰ βοηθῇ τὴν Ὀζοὺν ἂν οἱ Ῥοῦσσοι ἐφορμήσωσι κατ' ἐκείνης, καὶ ἐνταυτῷ νὰ στείλῃ στρατὸν καὶ τηλεβόλους νὰ καταπολεμήσωσι τὸ Ἐλισαβετγορὸτ καὶ τὰ λοιπὰ νέα κάστρα ὡς πλησιόχωρα εἰς τὸ Πεντέρι, καὶ τούτου γενομένου νὰ ἐφορμήσωσι καὶ εἰς τὸ Κιόβον. Εἰς αὐτὴν τὴν πρότασιν ὅλοι ἐσιώπων καὶ οὐδεὶς ἀπεκρίνατο· οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν δευτέραν συνέλευσιν τῶν αὐτῶν προβληθέντων καὶ πάλιν τῶν πάντων σιωπώντων, μόνος ὁ πὰς-μουχασεπὲς Φεδὶ-Ὀσμὰν-ἐφένδης εἶπε τὸ,«εὔλογος ἡ πρότασις»,καὶ ἀπεφασίσθη ἡ πρὸς τὸ Πεντέρι ἐκστρατεία. Ἐσιώπων δὲ οἱ ρετζάληδες ἐπειδὴ καὶ δὲν τοὺς ἤρεσκε νὰ περάσουν τὸν Δούναβιν, ἀλλὰ μᾶλλον ἤθελον νὰ κάθωνται εἰς τὴν Ἰσάκτζαν μὲ τὸν βεζίρην καὶ μὲ τὸ σαντζάκι, καὶ νὰ σταλθῇ πανταχόσε ὅπου ἤθελε γένῃ χρεία μὲ σερασκέρηδες στράτευμα· ὅθεν φοβούμενοι νὰ προβάλουν τὴν γνώμην τους, διὰ νὰ μὴ κατηγορηθοῦν πῶς ἀποφεύγουν τὴν κακοπάθειαν καὶ ὁδοιπορείαν, δὲν ἀπεφάσιζαν εὔλογον τὴν γνώμην τοῦ βεζίρη. Ὁ βεζίρης πάλιν ἤθελε νὰ περάσῃ τὸν Δούναβιν ἐπειδὴ καὶ ἤξευρεν ὅτι ἀρεστὸν τοῦτο τῷ βασιλεῖ, δὲν ἤθελε δὲ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ Χοτίνι, ἐπειδὴ καὶ εἶχε χάττι-χουμαγιοὺν νὰ μὴν καταπατηθῇ ἡ Ποδολία τῆς Λεχίας· (ἤλπιζε γὰρ ὁ βασιλεὺς νὰ τοῦ δοθῇ παρὰ τῶν Λέχων μαζὶ μὲ τὸ κάστρον τῆς Καμενίτζας, διὰ νὰ τὴν κάμῃ ἡγεμονίαν ὡς καὶ τὴν Βλαχοπογδανίαν·) καὶ ἤξευρεν ὁ βεζίρης ὅτι ἂν φθάσῃ εἰς τὸ Χοτίνι μὲ τόσον στράτευμα, δὲν ἦτον τρόπος νὰ τὸ ἐμποδίσῃ ἀπὸ τὸ νὰ μὴ περάσουν τὸν Νίστρον ἀντικρὺ εἰς τὴν Ἰσκδάντζαν, καὶ νὰ λεηλατήσουν ἀνδραποδίζοντες ὄχι μόνον τὴν Ποδολίαν ἀλλὰ καὶ ὅλην τὴν Λεχίαν ὅπου ἤθελαν δυνηθεῖ· καὶ ἂν ἤθελε θελήσει νὰ τοὺς ἐμποδίσῃ ἤξευρεν ὅτι ἦτον ἀδύνατον, καὶ δὲν ὑπήκουον ὡς ἀνυπότακτοι, καὶ ἤθελε γίνει κίνδυνος ἀποστασίας καὶ μιαιοφονίας του. Αὐτὰ λοιπὸν ἠξεύρωντας ἔκρινε μὲν ἀναγκαῖον τὸ πέρασμα τοῦ Δουνάβεως, ὡς ἀρεστὸν τῷ βασιλεῖ, καὶ ἐνόμιζεν ἀσφαλῆ τὸν πηγαιμὸν εἰς Πεντέρι διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὸν ἀνδραποδισμὸν τῆς Ποδολίας, ἀλλὰ κατανοῶν ὅτι οἱ ρετζάληδες δὲν ἔχουν κλίσιν νὰ περάσουν τὸν Δούναβιν, μὲ τὸν ἐρχομὸν ἑνὸς τζοχαδάρη του πλάττει ὅτι τὸν ἦλθε χάττι-χουμαγιοὺν νὰ πε-

ράσῃ τὸν Δούναβιν, καὶ συναθροίσας ὅλους ἀνέγνω τὸ ἔγγραφον τὸ πλαστὸν, καὶ ἀπεφασίσθη τὸ πέρασμα.

Τῇ κά οὖν τοῦ Μαΐου διαπερᾷ τὸν Δούναβιν διὰ τῆς γεφύρας, στρατοπεδεύει μικρόν τι ἐκεῖθεν τοῦ ἐμπρησθέντος Καρταλίου. Τὸ βράδυ ἐλέγχει τὸν Νικόλαον Σοῦτζον λέγων, «ποῦ εἶναι αἱ 40 χιλιάδες Κοζάκοι τῆς Οὐκραΐνας, ὁποῦ, ἐπικυρῶν τοὺς λόγους τοῦ πρέσβεως τῆς Φράντζας, ἔλεγες ὅτι πρὸ τοῦ νὰ περάσωμεν τὸν Δούναβιν θέλουν ἀποστατήσει ἀπὸ τῶν Μοσχόβων καὶ νὰ προστεθῶσιν εἰς ἡμᾶς, διὰ νὰ γενῇ ἡ ἐπαρχία τους μία ἡγεμονία ὥσπερ τὴν Βλαχοπογδάνικην; Ἡμεῖς τὰ ἐπιστεύσαμεν αὐτὰ ὄχι διατί τὰ ἔλεγεν ὁ πρέσβυς τῆς Φράντζας, ἀλλὰ διὰ τὸν ἐδικόν σου λόγον, ἠξεύροντές σε πιστόν μας.» Ἀθωώθη ὁ Νικόλαος μὲ τὸ κορδόνι τὸ μοσχόβικον, ἀλλ' ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας, ἕως οὗ ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸ στρατόπεδον, δὲν τὸν εἶδαν πλέον καλόκαρδον, ἀλλ' οὔτε κἂν ἁπλῶς ποτὲ νὰ γελάσῃ.

Εἴκοσιν ἡμέρας ὁποῦ διέτριψεν εἰς τὴν Ἰσάκτζαν ὁ βεζίρης ἐφόνευε καθημέραν ἀδίκως ὡς κατασκόπους τῶν Ῥούσσων, Βουλγάρους καὶ Βλαχοπογδάνους ἁμαξάρηδες καὶ ἄλλους ραγιάδες, ὁποῦ ὡς τοιούτους ψευδόμενοι καὶ συκοφαντοῦντες τοὺς ἔφερον οἱ Τοῦρκοι, καὶ διὰ νὰ μὴν τοὺς ἐβγάλῃ ψεύστας, φοβούμενος νὰ μὴν τὸν καταλαλοῦν, καί τοι εἰδὼς τὴν συκοφαντίαν τοὺς ἐφόνευεν ἀδίκως.

Τῇ ά τοῦ Ἰουνίου ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὸ Καρτάλι καὶ φθάνει εἰς τὸ Χάντεπε (μολδοβλαχιστὶ λεγόμενον Μαγίλα-Ῥέπιουλουϊ)· ὅσα δὲ κακὰ, πυρκαϊὰς, ἀταξίας, ἁρπαγὰς, ἀσελγείας ἔκαμνε καθ' ὁδὸν καὶ πρὸ ὀφθαλμῶν τοῦ βεζίρη τὸ στρατιωτικὸν τί χρὴ καὶ λέγειν; πολυφύλλου γὰρ βιβλίου τὸ πρᾶγμα. Ἦτον μαζή του στρατὸς ὑπὲρ τὰς 700 χιλ. συνεπέφερε καὶ τηλεβόλους, καὶ τζεπχανὲ, καὶ εἴκοσι παλγεμέζια, ἕκαστον τῶν ὁποίων ἔσυραν ζεύγη βουβάλων 20, καὶ ἐκ τῆς Κωνσταντινουπόλεως διὰ τοῦ Εὐξείνου πόντου εἶχον φερθεῖ εἰς τὴν Ἰσάκτζαν, σκοπούμενοι οἱ Τοῦρκοι καταπολεμῆσαι δι' αὐτῶν οὐ μόνον τὸ ρουσσικὸν στρατόπεδον, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν τῇ νέᾳ Σερβίᾳ νεόκτιστα κάστρη, καὶ μετ' ἐκεῖνα τὸ Κίοβον.

Εἰς τὸ Χάντεπε ἦλθε καὶ ὁ σύντροφός μου εἰς τὸ καπουκεχαγιαλίκι, Ἰάκωβος Ῥίζος, ὁ καὶ πενθερὸς τοῦ αὐθέντου Βλαχίας Γρηγορίου Γκίκα· τὸν ἔφερεν ἀπὸ τὴν Πόλιν ὁ βεζίρης ὑποπτευόμενος μήπου δίδει εἰδήσεις εἰς τοὺς ρετζάληδες τῆς Πόλεως διὰ τὴν κατάστασιν τοῦ ὀθωμανικοῦ στρατοπέδου· εὐθὺς ἐλθόντα τὸν ἐφυλάκωσεν εἰς τὸν μουγζούραγαν, λέγων, «Διατί νὰ ὑπάγῃς πρῶτον εἰς τὴν Βλαχίαν εἰς τὸν γαμβρόν σου, καὶ νὰ μὴν ἔλθῃς εὐθὺς εἰς τὸ στρατόπεδον;»

Διὰ τοῦ Προύτου (ὁ ὁποῖος μὲ τὴν εἰσήγησιν τοῦ Νικολάου Σούτζου εἶχε καθαρισθεῖ καὶ βαθέως,) ἐκομίζοντο μὲ πλευσίματα ἀπὸ τὰς ἀποθήκας τῆς Ἰσάκτζας εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ Χάντεπε τὰ ἐφόδια καὶ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα· τὸ αὐτὸ ἐγίνετο καὶ εἰς τὰς ἀποθήκας τῆς Τζοτζόρας καὶ τὰς λοιπὰς, ὁποῦ ἂν δὲν ἐκαθαρίζετο ὁ Προῦτος δὲν ἐξήρκουν 4,000 ἅμαξαι διὰ τὴν ἀποκομιδὴν τοῦ ζαχιρὲ ἀπὸ τὰς ὄχθας τοῦ Δουνάβεως μέχρι τοῦ Χάντεπε καὶ ἄλλων τόπων ἀποθήκας ἐχόντων.

Πατριαρχεύσας οὖν ὁ Θεοδόσιος μετέθετο τὸν Μελενίκου Δαμασκηνὸν, τόν ποτε πρωτοσύγκελλον τοῦ Σεραφεὶμ, εἰς τὴν μητρόπολιν τῆς Θεσσαλονίκης, λαβὼν παρ' αὐτοῦ διὰ τὴν μετάθεσιν * * χιλιάδας γροσίων, δι' ὧν ἐπλήρωσε τὰ ἔξοδα τῆς πατριαρχείας του, τὰ ὁποῖα ἤδη δὲν εἶναι δύο ἢ τέσσαρες χιλιάδες φλωρίων, ὡς πάλαι ποτὲ, ἀλλὰ σχεδὸν 50,000 γρόσια· Μελενίκου δὲ προεχειρίσθη συνοδικῶς ὁ ἀρχιδιάκονος τοῦ ποτε Νικομηδείας Γαβριήλ.

Ἦλθεν εἰς τὸ Χάντεπε καὶ ὁ Ταταρχάνης Μασοὺτ-Γκιραΐς καὶ ὁ Ποτόσκης μαζὴ μὲ τὸν Κρασένσκην. Ἤλεγξεν ὁ βεζίρης τὸν Ποτόσκην παῤῥησίᾳ διατὶ δὲν ἐφάνη ὁ ἀπὸ Λεχίας ζαχιρὲς καὶ τὸ 100 χιλιάδων στράτευμα. Συντίθησι μανιφέστον διὰ τὴν Λεχίαν γράφων ὅτι μέλλει νὰ στείλῃ στρατὸν νὰ τὴν λεηλατήσῃ, (τοὺς Λέχους ὁποῦ εἶναι προσηλωμένοι τοῖς Ῥούσσοις·) ὁ Ποτόσκης εἶπε νὰ ἀνδραποδισθοῦν οἱ προσηλωμένοι τῇ Ῥουσσίᾳ δισσιδέντται καὶ ὄχι οἱ κονφεδεράτοι κατόλικοι, διὰ νὰ φυλαχθῇ ἡ συμφωνία τοῦ Κάρλοβιτζ· τὸν ἐπιπλήττει διὰ τὴν ἐκφώνησιν τῆς συμφωνίας τῆς εἰς τὸ Κάρλοβιτζ, εἰπὼν ὅτι ἄλλος ὁ καιρὸς ἐκεῖνος, καὶ νεκρὰ καὶ ἀνενέργητα πάντα τὰ τότε, καὶ ὅτι ἀδύνατος παρὰ τοῦ στρατοῦ ἡ διάκρισις δισσιδέντων καὶ κονφεδεράτων.

Πέμπει λοιπὸν στρατὸν κατὰ τῆς Λεχίας· κάμνουσι πολλὰ κακὰ, φόνους καὶ λεηλασίας κατὰ τῶν Λέχων ὑπὸ τῷ Ἀπαζᾷ-πασσᾷ καὶ Καραμὰν-πασσᾷ· ἀλλὰ τῇ ιζ' τοῦ Ἰουνίου κατεπολεμήθησαν καὶ ἐδιώχθησαν ὑπὸ τοῦ Ῥούσσου πρίγκιπος Προζορόβσκη.

Εἶτα συνέρχονται, παρόντος τοῦ χάνη, νὰ συμβουλευθοῦν διὰ τὴν εἰς τὸ Πεντέρι ἀποδημίαν. Ὁ χάνης χαριζόμενος τῷ βεζίρῃ εἶπεν ὅτι εὔλογον· οἱ λοιποὶ πάντες ἐσιώπων. Παρῆν καὶ ὁ Νικόλαος Σοῦτζος, προσκληθεὶς καὶ ἄκων· τὸν ἠρώτησε πάντων παρόντων, «Σὺ τί λέγεις, Δραγομάνε;» ἀπεκρίθη τὸ ὅτι εὔλογον· τί ἄλλο ἠμποροῦσε νὰ εἰπῇ; Τὸν ἤθελε παρόντα εἰς ὅλας τὰς συνελεύσεις καὶ ἠρώτα τὴν γνώμην του, τὸ μὲν διὰ νὰ μὴν γράφῃ τῷ Ἰσμαὴλ-πεῃ εἰδήσεις κατ' αὐτοῦ, τὸ δὲ διὰ νὰ ῥίψῃ τὸ σφάλμα εἰς τὰς εἰδήσεις ὁποῦ τὸν ἔδιδε καθὸ Δραγομάνος, ἂν δὲν ἔβγουν τὰ πράγματα μὲ καλὴν ἔκβασιν, καθὼς καὶ ἐγένετο μετά τινας ἡμέρας. Εἰς ἄλλην συνέλευσιν ἐζήτησεν ὁ Ποτόσκης 600 πουγγεῖα δανειακὰ καὶ ταῖνι διὰ 6,000 στράτευμά του, καὶ εἶπεν ὅτι δίδει χρεωστικὴν ὁμολογίαν νὰ τὰ πληρώσῃ ἡ Λεχία· τοῦ ἐδόθησαν εὐθὺς τὰ 400 πουγγεῖα.

Εἶτα μεταπέμπεται ὁ βεζίρης τὸν Ῥούμελη-βαλισὴ Μεχμὲτ πασσᾶν, τὸν κάμνει σερασκέρην εἰς τὸ Χοτίνι, τὸν δίδει στράτευμα 100 χιλ. ἔξω ἀπὸ τὰς 40 χιλ. ὁποῦ ἦσαν εἰς τὸ Χοτίνι, τὸν δίδει 100 πουγγεῖα, καὶ 600 ἁμάξας ζαχιρὲ ὁποῦ ἤρχετο ἀπὸ τὴν Βλαχίαν, καὶ διορίζει καὶ ἄλλον νὰ τὸν δοθῇ ἀπὸ τὴν Μολδαβίαν παρὰ τὸν ἐν τῷ Χοτίνι εὑρισκόμενον ἱκανὸν, καὶ ἀναχωρεῖ διὰ τὸ Χοτίνι νὰ ἀπαντήσῃ τὸν ἐχθρὸν ἂν ἔλθῃ.

Ἀκούσας ὁ βασιλεὺς τὰς κατὰ τοῦ Γρηγορίου Καλλιμάχη συκοφαντίας Πεντερλήδων τε καὶ Χοτινλήδων, τὸ ὅτι ἔστειλε βοήθειαν τοῖς Μοσχόβοις, ζαχιρὲν καὶ στράτευμα, καὶ πιστεύσας προσέταξε νὰ καθαιρεθῇ. Ἀπάρας

οὖν ἀπὸ τὸ Καρτάλι ὁ βεζίρης ἤλπιζε νὰ εὕρῃ καθ' ὁδὸν εἰς τὰ σύνορα τῆς Μολδαβίας, ἤτοι εἰς τὸ Γρετζένι, τὸν Καλλιμάχην αὐτόν· δὲν ἐφάνη, ἢ ὅτι δυσηρεστεῖτο εἰς τὴν αὐθεντείαν, (ἐπειδὴ καὶ ἐν ὅσῳ διέτριβεν ὁ βεζίρης εἰς τὴν Ἰσάκτζαν ἐζήτησε δὶς δι' ἐγγράφου τὸ ἄζλι του,) ἢ ὅτι κατεγίνετο εἰς τὴν συνάθροισιν τῶν 2,000 βῳδαμαξίων ὁποῦ ὁ βεζίρης ἐζήτησε νὰ προφθάσουν τὴν ταχίστην εἰς τὸ στρατόπεδόν του. Ὅ τι καὶ ἂν ἦτον, ὠργίσθη διατί δὲν ἐφάνη. Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ κακῇ τύχῃ εἰς τὸν τόπον λεγόμενον Λάργα-ἀγιζί, (ποταμὸς δὲ ὁ Λάργα εἰσβάλλων εἰς τὸν Προῦτον,) ἀντικρὺ τοῦ Φαλτζίου, ὤντας διπλῆ ἡ στράτα, ἡ μὲν διὰ λόφου ἡ δὲ δι' ἐπιπέδου, ὁ διορισθεὶς οἰκοδομῆσαι τὰς γεφύρας εἰς τὸν τόπον τῆς Μολδαβίας διὰ τὴν διάβασιν τοῦ στρατοῦ, νομίσας ὅτι τὰ παλγεμέζια θέλουν περάσει ἀπὸ τὸν λόφον, δὲν ἔκαμε γέφυραν εἰς τὸ ἐπίπεδον· οἱ ἁραπατζῆδες,διὰ νὰ μὴν κουρασθοῦν τὰ βουβάλια μὲ τὴν ἀνάβασιν τοῦ λόφου, ἐπῆραν τὴν κάτω στράταν, καὶ μὴν ὤντας γέφυρα εἰς τὸ Λάργα-ἀγιζί, ἐχώθησαν βαθέως εἰς τὴν λάσπην αἱ τηλεβόλοι· ἐξώδευσεν ὁ βεζίρης δεκατέσσαρα πουγγεῖα ἄσπρα διὰ νὰ τὰ ἐβγάλῃ ἀπὸ τὴν λάσπην τῇ πολυχειρίᾳ τῶν ἀσκερήδων, καὶ ὠργίσθη κατὰ τοῦ Γρηγορίου Καλλιμάχη διὰ τὸ ἀπρομήθευτον, καὶ φθάσας εἰς τὸ Χάντεπε ἔπεμψε τὸν καπουκεχαγιᾶν του Μιχαὴλ, ἀδελφὸν τοῦ Νικολάου Σούτζου, νὰ τὸν φέρῃ· τὸν εὗρεν εἰς τὸ Γιάσι. Φθάσαντες ἐβγῆκαν ἐμπρὸς εἰς τὸν βεζίρην· τὸν ἐκάθηρεν εὐθὺς, εἰρκτῇ παραδοὺς τῷ τζαούσπασῃ μαζὴ μὲ τὸν ἀδελφόν του Ἀλέξανδρον καὶ ὅλους τοὺς ἄρχοντάς του καὶ ἀκολούθους, καὶ πέμψας ἐδήμευσε τὰ πράγματά του τὰ ἐν τῷ Γιασίῳ καὶ ἐκεῖνα ὁποῦ συμπεριέφερεν ἐλθὼν εἰς τὸ ὀρδί. Ἐν τούτοις οἱ Πεντερλῆδες πιάσαντες κατάσκοπον, ἔτυχε νὰ εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς διασκορπισθέντας ποτὲ ἀσκέρηδες αὐτοῦ τοῦ Γρηγορίου· τὸν ἠρμήνευσαν νὰ εἰπῇ τῷ βεζίρῃ ὅτι εἶναι εἷς ἐκείνων ὁποῦ ἔστειλεν ὁ Καλλιμάχης συμμάχους τοῖς Ῥούσσοις μὲ πέντε γρόσια τὸν μῆνα λουφέν· ἐλθὼν οὗτος ἀνήγγειλε τῷ βεζίρῃ παῤῥησίᾳ, ὅστις φοβηθεὶς μᾶλλον τὸ πλῆθος ἔφερε τὸν Καλλιμάχην νὰ ἀπολογηθῇ. Εἶπε μόνον τὸ ὅτι εἶναι συκοφαντία του. Ὁ βεζίρης τὸν μὲν κατάσκοπον ἐφόνευσε, τὸν δὲ Καλλιμάχην μὲ τὸν ἀδελφόν του καὶ ἄρχοντάς του τὸν ἔστειλεν εἰς τὴν Ἰσάκτζαν ἐν φυλακῇ, ἐλπίζων τῇ παρατάσει τοῦ χρόνου νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὸν κίνδυνον τῆς ζωῆς του, καὶ ἔγραψε τῷ βασιλεῖ νὰ στείλῃ τὸν Κωνσταντῖνον Μαυροκορδάτον δι' αὐθέντην τῆς Μολβίας.

Θνήσκει ὁ Κυζίκου Ἄνθιμος, καὶ γίνεται Κυζίκου ὁ ὑπὸ τοῦ Σαμουὴλ ποτε προβληθεὶς Γεράσιμος ὁ Κρήτης.

Τῇ ιέ Ἰουνίου ὁ βεζίρης ἀναχωρεῖ διὰ τὸ Πεντέρι· πλησιάσας μηνύει τῷ προπορευομένῳ γιαννιτζὰρ-ἀγασὴ Ὀσμὰν-ἀγᾷ νὰ προστάξῃ σφοδρῶς τοὺς γιαννιτζάρους νὰ μὴν κάμουν πλέον, καθὼς ἕως τότε, ἐργαστήρια διὰ πώλησιν πραγμάτων καὶ κέρδος, ὤντας καιρὸς πλέον νὰ διορισθοῦν διὰ πόλεμον· ἀλλὰ τῇ ὑστεραίᾳ φθάσας εἰς τὸ Πεντέρι, καὶ καταβὰς τεπτίλι εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν γιαννιτζάρων, εὗρεν ἐργαστήρια ὑπέρπολλα, καθὼς ἦτον καὶ εἰς τὴν Ἰσάκτζαν. Ὀργισθεὶς ἐπρόσταξε νὰ κρημνισθοῦν, οὗ γενομένου,

φεύγουσιν ἐκείνην τὴν νύκτα γιαννιτζάρων ὑπὲρ τὰς 30 χιλ. ἀλλὰ καὶ ὡς, ἔμειναν εἰς τὸ ὀρδὶ ὑπὲρ τὰς 60 χιλ. γιαννιτζάρων. Ὁ κεχαγιάπεης καὶ ἄλλοι ρετζάληδες ὁποῦ ἐμίσουν τὸν βεζίρην, (διατί αὐτὸς οὔτε ἠγάπα οὔτε ἐσυμβουλεύετο οὔτε ἤκουέ τινα, οὔτε ἤτό τις αὐτῷ ἀρεστὸς ἔξω ἀπὸ τὸν μεχτουπζὴν Φεϊζὴ-Σουλεϊμὰν-ἐφένδην, μόνον ἐφώναζε παῤῥησία πῶς ἄνθρωποι δὲν ἔμειναν, καὶ πῶς δὲν ἔχει ἀνθρώπους νὰ τὸν βοηθήσουν εἰς τὰς ὑποθέσεις,) ἐμήνυσαν τῷ βασιλεῖ μὲ ὑπερβολὰς ὅτι ἐσκόρπισεν ὁ βεζίρης τὸ στράτευμα.

Τὸν εἰς τόδε σερασκέρην εἰς τὸ Πεντέρι Μολδοβαντζὴ-Ἀλὴ-πασσᾶν τὸν διορίζει νὰ πηγαίνῃ εἰς τὸ Φωξάνι διὰ νὰ φυλάττῃ ἀπὸ τὰς ἐπηρείας τῶν ἀσκέρηδων τήν τε Βλαχίαν καὶ Μολδαβίαν, αἱ ὁποῖαι χρόνον ὁλόκληρον ἤδη ἔπασχον ἀπὸ αὐτοὺς ἀπερίγραπτα κακὰ καὶ ἁρπαγὰς καὶ ἀσελγείας, ἔξω ἀπὸ τὰ βάρη τὰ διὰ τὰς προετοιμασίας τοῦ πολέμου· καὶ διορίζει σερασκέρην τὸν Γκιοὺλ-Ἀχμὲτ-πασαζαδὲ Ἀλὴ-πασσᾶν,καὶ τὸν δίδει πουγγεῖα 100· περνᾷ τὸν Νίστρον αὐτὸς μὲ στρατὸν ἱππικόν τε καὶ πεζικὸν διὰ νὰ ἐφορμήσῃ κατὰ τοῦ Ἐλισαβετγορὸδ καὶ ἄλλων κάστρων τῆς νέας Σερβίας· δὲν ἔχουν κριθάρι διὰ τὰ ἄλογά τους, καὶ ἐμποδίζεται ἡ πρόοδός τους, καὶ μέρος τοῦ πεζικοῦ ἐπιστρέφει καὶ κτίζει ἐργαστήρια εἰς τὸ ὀρδί.

Ἔφθασεν ὡς τόσον καὶ ὁ Κωνσταντίν-βοδας Μαυροκορδάτος· ἐνδύσας αὐτὸν τὰ συνήθη τὸν ἔστειλεν αὐθέντην εἰς τὴν Μολδαβίαν· μαύρη αὐθεντεία καὶ σκοτεινὴ καὶ πάντῃ γελοιώδης. Ἀποχαιρετῶντας τὸν βεζίρην εἶπεν ὅτι οἱ ἄρχοντες οἱ Πογδάνοι πνέουσι τὰ τῶν Ῥούσσων· τὸν ἀπεκρίθη ὅτι κατὰ τὸ παρὸν νὰ τοὺς δώσῃ ἱστιμαλέτι, καὶ ὕστερον νὰ τοὺς παιδεύσῃ κεφαλικῇ τιμωρίᾳ. Τοιαῦτα εἶχε γράψει καὶ Γρηγόριος ὁ Γκίκας τῷ βεζίρῃ Ἐμὶν-πασσᾷ, καὶ ἴδομεν τὰ τέλη του· θέλομεν ἰδεῖ καὶ τὰ τοῦ Μαυροκορδάτου αὐτοῦ· δικαιοκρίτης γὰρ ὁ θεὸς, παιδεύει τοὺς διαβάλλοντας καὶ συκοφαντοῦντας τοὺς ὁμοπίστους αὐτῶν.

Ἐν τούτοις διαπεράσας τὸν Νίστρον ὁ Γαλιτζῖνος ἀφανίζει τὸ στρατόπεδον τοῦ ῥηθέντος Ῥούμελη βαλισὴ Μεχμὲτ-πασσᾶ, περιέχον στρατοῦ 70 χιλ.τὸ κατακρατεῖ ὅλον καὶ ἀρχίζει τὴν πολιορκίαν τοῦ Χοτινίου Ἰουλίου ά. Λυπεῖται ἐπὶ τούτοις ὁ βεζίρης καὶ ἀσθενεῖ, καὶ κάμνει ἄλλον σερασκέρην τοῦ Χοτινίου τόν ποτε σερασκέρην τοῦ Πεντερίου Μολδοβαντζὴν Ἀλὴ-πασσᾶν, καὶ ἀπὸ τὸ Φωξάνι τὸν προστάττει νὰ φθάσῃ τὴν ταχίστην εἰς τὸ Χοτίνι, καὶ διορίζει καὶ τὸν χάνην νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ Χοτίνι.

Ὁ χάτμανος τῶν Κοζάκων Ζαποροβάνων ἀπαντήσας στόλον ὀθωμανικὸν 20 πλοίων εἰς τὸν Νίστρον παρὰ τῇ Καστίρκα, ἐρχόμενον ἀπὸ τῆς Ὀζοῦ διὰ νὰ λεηλατήσῃ τὰ πέριξ, κατεπολέμησεν ἀπὸ τῶν ὀχθῶν τοῦ ποταμοῦ καὶ κατεβύθισεν ὁλοτελῶς.

Πέμπει ὁ βεζίρης πίνπασην μὲ στρατὸν νὰ λεηλατήσῃ τὰ τῷ Πεντέρι πλησιόχωρα μέρη τῆς ῥουσσικῆς Οὐκραΐνας, ἀλλ' αὐτὸς ἀπελθὼν λεηλατεῖ τὴν λεχικὴν Οὐκραΐναν, καὶ φέρνει εἰς τὸ ὀρδὶ σημαίας φραγκικῶν ἐκκλησιῶν μὲ ζωγραφίας τῆς Παναγίας καὶ τοῦ Χριστοῦ καί τινων Ἁγίων· αὐτὰ τὰ στέλνει εἰς τὴν Πόλιν ὡς νικητήρια.

Ἀναλαβὼν τῆς νόσου ὁ βεζίρης, (τὴν ὁποίαν ἐγὼ ἐπεσκέφθην,) ἔπεμπε καθ' ἡμέραν βοήθειαν τῷ πολιορκουμένῳ Χοτίνι· ἠκολούθησεν ἡ πολιορκία ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας μὲ πολὺν πόλεμον καὶ φόνον τῶν ἔσω Τούρκων καὶ τῶν ἔξω, τῶν ἐρχομένων δηλαδὴ εἰς συμμαχίαν, ἀλλὰ τέλος ὁ Γαλιτζῖνος οὐκ ἔχων χλόην διὰ τὰ ἄλογά του ἐβιάσθη νὰ περάσῃ τὸν Νίστρον, τῇ ά τοῦ Αὐγούστου, καὶ νὰ ἀφήσῃ τὴν πολιορκίαν, προφασιζόμενος τὴν τεσσαρακοστὴν τοῦ Αὐγούστου, ἐν ᾗ εἶπεν ὅτι οὐκ ἔξεστι πολεμεῖν. Ἔπεσαν κατόπιν τοῦ Γαλιτζίνου ἐν τῷ διαπερᾶν τὸν Νίστρον οἱ Τοῦρκοι, ἀλλὰ παθόντες ἃ οὐκ ἤλπιζον ἐπανῆλθον εἰς τὸ ἴδιον στρατόπεδον· καὶ ἔλυσε μὲν τὴν πολιορκίαν ὁ Γαλιτζῖνος, τὸ ἔκαμε δὲ ἀφοῦ κατεκρήμνισε τὰ σπίτια τοῦ Χοτινίου, κατετρύπησε τὰ τείχη, καὶ ἐγέμισε νεκρῶν σωμάτων οὐ μόνον τὰ ἔσω ἀλλὰ καὶ τὰ ἔξω τοῦ Χοτινίου.

Δὲν στέλνει ὁ βεζίρης τὸν Γκιοὺλ-Ἀχμὲτ πασσαζαδὲν εἰς τὸ Ἐλισαβετγορὸτ ἀλλὰ τὸν διορίζει σερασκέρην εἰς τὸ Πεντέρι, καὶ ἀφεὶς παρ' αὐτῷ ἱκανὸν στρατὸν καὶ προζωάρκεια ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὸ Πεντέρι, Ἰουλίου ς', διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ Χοτίνι, ἐπιθυμῶν ἐκεῖσε εἰρηνοποιῆσαι μᾶλλον ἢ πολεμῆσαι· καὶ γὰρ κατηγόρει σφοδρῶς τοὺς παρακινήσαντας αὐτὸν τὸν πόλεμον, καὶ ἔλεγεν ὅτι δούλευσις μεγίστη εἰς τὸ δεβλέτι εἶναι ἐκείνου ὁποῦ ἤθελε δυνηθῆ νὰ τὸν σφαλίσῃ. Οἱ Πεντερλῆδες δὲν ἤθελον νὰ τὸν ἀφήσουν νὰ ἀναχωρήσῃ, ὡμίλησαν αὐτῷ αὐθαδῶς, εἰπόντες καὶ τὸ ὅτι ἂν λείψῃ τὸ σαντζάκι ἐντεῦθεν θέλουν ἔλθει οἱ ἐχθροί· ὅθεν καὶ ἀναχωροῦντα δὲν τὸν ἐτίμησαν, ὡς σύνηθες, τῇ τῶν τηλεβόλων βολῇ.

Καθαιρεῖ τῆς ἀρχῆς ἡ βασιλὶς Αἰκατερίνη τὸν Γαλιτζῖνον, ἀγανακτήσασα διὰ τὴν διάλυσιν τῆς τοῦ Χοτινίου πολιορκίας, καὶ ἀντ' αὐτοῦ διορίζει στρατηγὸν τὸν Ῥωμαντζὼφ, ὄντα τότε στρατηγὸν τοῦ δευτέρου στρατοπέδου.

Φθάνει εἰς τὸ Χάντεπε ὁ πεγιοὺκ Ἰμπροχόρης Γιαζιτζηζαδὲς Μουσταφᾶ-πεης μὲ τὸν πεϊζαδὲ Μιχαλίτζα, υἱὸν τοῦ Μιχάλ-βοδα Ῥακοβίτζα, καὶ προστάττει ὁ βασιλεὺς, ὁ μὲν Μουσταφᾶ-πεης νὰ γένῃ κεχαγιάπεης, ὁ Μιχαλίτζας νὰ γένῃ Δραγομάνος τῆς Πόρτας, καὶ ὁ μαζιλευθεὶς κεχαγιάπεης Ἀχμὲτ ἀγᾶς νὰ πάρῃ τὸν Νικόλαον Σοῦτζον καὶ τὸν Γρηγόριον Καλλιμάχην, μαζὶ μὲ τὸν ἀδελφόν του Ἀλέξανδρον Καλλιμάχην καὶ μὲ τοὺς ἄρχοντάς του, καὶ νὰ τοὺς φέρῃ εἰς τὴν Πόλιν· αὐτὸς ὁ Ἀχμὲτ-ἀγᾶς εἰς τὸ βεζὶρ κεχαγιαλίκι του ἔγραφε τῷ βασιλεῖ πολλὰ κακὰ καὶ κατὰ τοῦ βεζίρη καὶ κατὰ τοῦ Καλλιμάχη καὶ κατὰ τοῦ Νικολάου αὐτοῦ Σούτζου, καὶ τώρα γράψας ταῦτα, ὁ βασιλεὺς ἐδήμευσεν εὐθὺς εἰς τὴν Πόλιν τὰ πράγματα καὶ τοῦ Καλλιμάχη καὶ τοῦ Νικολάου Σούτζου, βουλλώσας τὰ σπίτια τους.

Μέρος τοῦ δευτέρου στρατοπέδου τοῦ ρωσσικοῦ διοδεῦον τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ Πόγ, τουρκιστὶ λεγομένου Ἂκ-σουϊ, ἔφθασεν εἰς τὸ Τομπασάρι, ἔνθα κατέκαυσε τὰ πέριξ καὶ τὰ περὶ τὰς ὄχθας τοῦ Νίστρου, καὶ διαπλεῦσαν τὸν Νίστρον ἄνωθεν τοῦ Πεντερίου ἥρπασε πολλὰ ζῶα· ἐνταῦτῷ δὲ καὶ οἱ Ζαποροβάνοι ἐλεηλάτησαν τὰ περὶ τὴν Ὀζοὺν, φονεύσαντες πολλοὺς Τούρκους καὶ ἁρπάσαντες ζῶα πολυάριθμα, σκηνὰς καὶ ἄλλα χρειώδη τοῦ

πολέμου, καὶ φονεύσαντες ἐκ τῶν γιαννιτζάρων τῆς Ὀζοῦ 200, κατὰ μῆνα Αὔγουστον.

Τὸν Γρηγόριον Καλλιμάχην καὶ τὸν Νικόλαον φθάσαντας εἰς τὴν Πόλιν μαζὶ μὲ τὴν συντροφίαν τους τοὺς ἐφυλάκωσαν ὅλους εἰς τὸν φοῦρνον τοῦ ποσταντζήπασῃ· καὶ τῇ κή τοῦ Αὐγούστου τὸν μὲν Καλλιμάχην καὶ τὸν Νικόλαον ἐφόνευσαν, τὸν δὲ ἀδελφὸν τοῦ Καλλιμάχη, Ἀλέξανδρον, καὶ τὸν ἀδελφὸν τοῦ Νικολάου, Μιχαὴλ, καὶ τὸν Ἀραπάκην καὶ τὸν γραμματικὸν Χουρμούζην ἀφῆκαν εἰς τὴν φυλακὴν τοῦ φούρνου, καὶ μετὰ χρόνον μόλις ἠλευθέρωσαν. Σπίτι δὲν εἶχεν ὁ Καλλιμάχης ὁποῦ νὰ δημευθῇ, καὶ ἐκάθητο μὲ τὸ ἐνοίκιον ὤντας μανζίλης, ὁμοίως καὶ τὸ σπίτι τοῦ Νικολάου Σούτζου δὲν ἐδημεύθη μὲ τὸ νὰ ἦτον πατρικὸν τῆς γυναικός του.

Διὰ τὸ πολὺ διάστημα ἄργησε νὰ φθάσῃ ὁ Ῥωμαντζὼφ εἰς τὸ ρουσσικὸν στρατόπεδον τὸ ὑπὸ τῷ Γαλιτζίνῳ.

Τῇ αὐτῇ ά τοῦ Αὐγούστου ὁ Φεϊζή-πεης ἦλθε μὲ τὴν καθαίρεσιν τοῦ βεζίρη Ἐμὶν-πασσᾶ, καὶ μὲ προσταγὴν τοῦ νὰ πηγαίνῃ μὲ ὅλον του τὸ πρᾶγμα καὶ ἀνθρώπους του εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν καὶ ἐκεῖ νὰ ἡσυχάσῃ. Ἦτον τότε τὸ ὀρδὶ εἰς τὸ Χάντεπε, ἐπανελθὸν, ὡς εἴρηται, ἀπὸ τὸ Πεντέρι· γίνεται καϊμακάμης καὶ πασσᾶς μὲ τρία τούγια ὁ γιαννιτζὰρ-ἀγασὴς, εἶτα ἀπελθὼν ὁ Φεϊζή-πεης εἰς τὸ Χοτίνι ἔδωκε τὴν βούλλαν εἰς τὸν σερασκέρην τοῦ Χοτινίου Μολδοβαντζὴ Ἀλὴ πασσᾶν, ὀνομάσας αὐτὸν τότε ὁ βασιλεὺς Τεφικὴ Ἀλὴ-πασσᾶν. Ἀναχωρήσας οὖν ἀπὸ τὸ Χάντεπε ὁ καθαιρεθεὶς πρώην βεζίρης Μεχμὲτ-Ἐμὶν-πασσᾶς ἐπλησίασεν εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, ὅπου ὁ καπιτζήπασης αὐτὸν ἀπαντήσας δημεύει ὅλα του τὰ πράγματα, εἶτα εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν εἰσερχομένῳ ἀπαντᾷ ὁ ποσταντζήπασης, καὶ ἀποκομίσας αὐτὸν εἰς τὸ ἐκεῖσε βασιλικὸν σεραῖ κατέπνιξε, κατὰ τὴν σταλεῖσαν αὐτῷ βασιλικὴν προσταγὴν, καὶ ἀπέπεμψε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ εἰς τὴν Πόλιν.

Ὁ νέος βεζίρης Μολδοβαντζὴς, Γαλιτζίνου εἰσέτι ἀρχιστρατεύοντος διὰ τὴν εἰς τόδε ἀπουσίαν τοῦ Ῥωμαντζὼφ, κινεῖ πόλεμον κατὰ τῶν Μοσχόβων· καὶ δῆτα διαπερᾷ τὸν Νίστρον στράτευμα πολυάριθμον, καὶ ὁ Ταταρχάνης μὲ 150 χιλ. Ταρτάρων. Μικρόν τι περαιτέρω τῆς Ἰσκβάντζας ἔν τινι δρυμῶνι ἦτο στρατοπεδευμένον τὸ ρουσσικὸν στράτευμα· ὁ τόπος αὐτὸς ἀπὸ τὸ Χοτίνι δὲν φαίνεται. Ἐκεῖ ὥρμησαν οἱ Τοῦρκοι, Αὐγούστου κβ', ἔγινε σφοδρὸς πόλεμος ἐπαμφοτεριζούσης τῆς τύχης, ἀλλὰ τέλος ἤγειραν οἱ Μοσχόβοι τῆς νίκης τὰ τρόπαια, φονευθέντων 600 Τούρκων, καὶ οἱ λοιποὶ διεπέρασαν πάλιν τὸν Νίστρον εἰς τὸ Χοτίνι· ξαναπεράσαντες καὶ δεύτερον καὶ πολεμήσαντες πάλιν ἐνικήθησαν, καὶ ἐφονεύθησαν καὶ ἐπνίγησαν πολλοί. Ἦτον τότε Σεπτεμβρίου ζ', καὶ διὰ τὸ κλίμα δὲν ἦτον πλέον λοιπὸν καιρὸς ἐπιτήδειος διὰ πόλεμον· ὅθεν ἐσυμβούλευον τὸν Μολδοβαντζὴν οἱ ὀτζακλῆδες νὰ ἀφήσῃ 10 χιλ. πεζικοῦ στρατοῦ εἰς τὸ Χοτίνι, ὄντος ἐν αὐτῷ παμπόλλου ζαχιρὲ, καὶ νὰ πηγαίνῃ νὰ εὕρῃ τὸ σαντζὰκ-σερίφι εἰς τὸ Χάντεπε. Ἀλλὰ τούτου γνωσθέντος ἤρξατο τὸ πλῆθος καταβοᾶν νὰ γένῃ γέφυρα διὰ νὰ περάσωσιν ἀντικρὺ πολλοὶ, καὶ νὰ δώσωσι γενικὸν πόλεμον κατὰ τοῦ

ἐχθροῦ· τελειωθείσης οὖν τῆς γεφύρας κατὰ τὴν αἴτησιν αὐτῶν, ἐπέρασε στράτευμα πολὺ γιαννιτζάρων, λεβέντων, μιρὶ-ἀσκέρηδων καὶ Ταρτάρων. Ἐγένοντο ἐπί τινας ἡμέρας ἀκροβολισμοὶ καὶ πόλεμοι διάφοροι· ἀλλὰ τέλος διαλυθείσης τῆς γεφύρας ὑπὸ τῆς πλημμύρας τοῦ Νίστρου τὸ Σάββατον, εἰς τὰς τέσσαρας ὥρας τῆς νυκτὸς τῆς Κυριακῆς ἐφορμῶσιν οἱ Ῥοῦσσοι εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Τούρκων, πατοῦσι τὰ μετερίζιά τους, κατακρατοῦσι τοῦ στρατοπέδου, φονεύουσι 10 χιλ. γιαννιτζάρους μὲ τὸν κοὺλ-κεχαγιασὴ, καὶ δεκαεπτὰ τζορμπατζῆδες, καὶ πολλοὺς λεβέντας, καὶ ζωγροῦσιν ὑπὲρ τὰς 4 χιλ. ἀνθρώπων, πνιγέντων πάνυ πολλῶν εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ νικῶσι τελείᾳ νίκῃ καὶ παντελεῖ ἀφανισμῷ τῶν Ὀθωμανῶν οἱ Ῥοῦσσοι. Μετὰ ταῦτα ἔφεραν οἱ Ῥοῦσσοι τὰς τηλεβόλους των εἰς τὴν Ἰσάκτζαν καὶ ἄρχησαν νὰ ῥίχνουν πόμπαις καὶ εἰς τὸ κάστρον καὶ εἰς τὸ ὀρδί· μετετόπισαν καὶ ἐμάκρυναν τὰς σκηνάς των οἱ Τοῦρκοι, ἀλλὰ κἀκεῖσε ἔφθανεν ἡ φωτιά τῶν Ῥούσσων. Ἔφυγεν ὅλος ὁ στρατὸς, πεζικόν τε καὶ ἱππικὸν, καὶ ἔμειναν οἱ ρετζάληδες μόνοι μὲ τοὺς δούλους των, καὶ δὲν ἐστάθη τρόπος νὰ βάλῃ ὁ Μολδοβαντζὴς μέσα εἰς τὸ κάστρον διὰ φύλαξίν του οὔτε κἂν πεντακοσίους ἀνθρώπους. Φοβηθέντες ὅ τε Μολδοβαντζὴς καὶ οἱ ρετζάληδες μήπου περάσωσιν οἱ Ῥοῦσσοι τὸν ποταμὸν νύκτωρ καὶ ζωγρήσωσιν ἅπαντας, ἀνεχώρησαν τὴν νύκτα τῆς Τετράδης, ἐκόνευσαν εἰς τὸ Κανλὶ-κιοπρού, ἐκεῖθεν ἦλθον εἰς τὸ Χάντεπε. Οἱ ὁρτᾶδες τῶν γιαννιτζάρων ἦσαν εἰς τοιαύτην κατάστασιν, ὁποῦ μόνος ὁ καρακουλάκης χωρὶς κἀνένα νεφέρι ἐτραβοῦσε τὴν ἡμίονον ὁποῦ ἔφερε τὸ καζάνι τοῦ ὁρτᾶ τους· καὶ ἅπαν τὸ στρατόπεδον εἰς Χάντεπε οὕτως εἶχεν ἀπὸ τὸν ὑπερβολικὸν φόβον, ὥστε ἐὰν ἤρχοντο τετρακόσιοι Καζάκοι ἢ μᾶς ἐζωγροῦσαν, ἢ μᾶς ἐφόνευον, ἢ μᾶς ἐφυγάδευον. Οἱ Νέμτζοι ὡς τόσον ἦσαν πάντῃ ἀδιάφοροι εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον, μὴ συμμαχοῦντες οὔτε τὴν Πόρταν οὔτε τὴν Ῥουσσίαν. Τῇ ις' τοῦ Σεπτεμβρίου ὁ Ῥωμαντζὼφ ἔφθασεν εἰς τὸ στρατόπεδον τὸ ῥουσσικὸν, καὶ κατὰ τὴν βασιλικὴν διαταγὴν ἔγινε φὲλδ-μαρεσιάλος διαδεχθεὶς τὸν Γαλιτζῖνον.

Ἐν τούτοις ὁ Κωνσταντίν-βοδας ἐβίαζε τοὺς ἄρχοντας Πογδάνους νὰ φέρουν τὰς γυναῖκάς των ἀπὸ τὰ ἄνω καταφύγια τῶν δρυμώνων, τὰ μολδοβανιστὶ πεζένιαις λεγόμενα, εἰς τὸ Γιάσι. Ἔλεγον ἐκεῖνοι ὅτι ἐπειδὴ τὸ Γιάσι γέμει Τούρκων στρατιωτῶν ὡπλισμένων, οἱ ὁποῖοι κάθονται καὶ μέσα εἰς αὐτὰ τὰ ἴδια σπίτια τους, δὲν ἠμποροῦν νὰ φέρουν τὰς γυναῖκάς των διὰ νὰ μὴν ἐγγιχθῇ ἡ τιμή τους. Αὐτὸς τοὺς ἔλεγε, «πρὲ θέλετε σκοτωθεῖ!» καὶ ἔστειλεν ἀνθρώπους εἰς ταῖς πεζένιαις νὰ φέρουν βίᾳ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα τῶν ἀρχόντων. Ταῦτα γνόντες οἱ ἄρχοντες ἔγραψαν δακρυρροοῦντες τοῖς Ῥούσσοις, καὶ ἔστειλαν Κατάνους καὶ ἐμπόδισαν τὴν βιαίαν ἀποκόμισιν τῶν γυναικῶν τους, καὶ ἐξ αἰτίας του εἰσῆλθον τὸ πρῶτον εἰς τὴν Μολδαβίαν οἱ Ῥοῦσσοι, μαθόντες καὶ τὰ καταφύγια καὶ τοὺς ἀποκρύφους τόπους.

Ἀναχωρήσαντος τοῦ Μολδοβαντζῆ ἀπὸ τὸ Χοτίνι ἐπέρασαν τὸν Νίστρον οἱ Ῥοῦσσοι, καὶ εὗρον πολλὰς σκηνὰς εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ὀθωμανῶν καὶ ἄλλα ἀκίνητα πράγματα, τὰ ὁποῖα δι' ἔλλειψιν ζώων οὐκ ἠδυνήθησαν

οἱ Τοῦρκοι συναπαγαγεῖν, εὗρον πολλὰ ἐφόδια καὶ προζωάρκεια κάθε εἴδους, μέχρι καὶ ζαχάρεως, μέσα εἰς τὸ κάστρον, καὶ ἐργαστήρια γέμοντα πραγματείας, καὶ πληγωμένους ἑπτακοσίους, τοὺς ὁποίους οἱ Ῥοῦσσοι περιποιηθέντες τροφῇ καὶ ἰατρεύσαντες τὰς πληγὰς μὲ χειρουργοὺς ἀφῆκαν ἐλευθέρους, δόντες καὶ ἔξοδα διὰ τὴν ὁδοιπορείαν τους· εἶτα τὸ καθαυτὸ ῥουσσικὸν στρατόπεδον ἀπῆλθεν εἰς τόπον τῆς Λεχίας κείμενον εἰς τὸ σύνορον Λατικτζὼφ λεγόμενον μαζὶ μὲ τὸν Ῥωμαντζὼφ διὰ νὰ παραχειμάσῃ, ὁ δὲ τοποτηρητὴς-γκενεράλης Στόφελ ἔγραψεν εἰς τὸ Γιάσι τοὺς ἄρχοντας τὸ ὅτι, «Ἂν ἔχετε αὐτοῦ Τούρκους πληγωμένους, οὐδεὶς λόγος· εἰ δὲ καὶ εἶναι ἄνθρωποι διὰ πόλεμον νὰ τοὺς εἰπῆτε τὸ, ἢ νὰ φύγωσιν ἢ νὰ ἑτοιμασθῶσιν εἰς πόλεμον μαζή μου, ἐπειδὴ καὶ μέλλω ἐλθεῖν αὐτόσε παραχειμᾶσαι.» Ἦτον τότε εἰς τὸ Γιάσι ὁ Κωνσταντίν-βοδας μὲ τρεῖς πασσᾶδες καὶ μὲ στρατὸν ἱκανὸν διὰ φύλαξιν τοῦ τόπου· ἦσαν ἐκεῖ καὶ πολλοὶ φυγάδες ἀπὸ τὸ Χοτίνι· οἱ ἄρχοντες ἔδειξαν τὸ γράμμα τὸν αὐθέντην ὅστις τὸ ἔστειλεν εἰς τὸ ὀρδὶ εἰς τὸν καπικεχαγιᾶν του Ἀντίοχον Μουρούζην διὰ νὰ τὸ δείξῃ τῷ Μολδοβαντζῇ, ὅστις ἐλθὼν περὶ μέσην νύκτα μὲ τὸ ἔδειξε καὶ τὸ πουρνὸ τὸ ἔδειξε τὸν βεζίρην. Ἔστειλεν αὐτὸς φιρμάνι τοῖς ἐκεῖσε νὰ πολεμήσουν, καὶ εἰς αὐτὸ τοὺς παρεκίνει καὶ ὁ Κωνσταντίν-βοδας, ἀλλ' αὐτοὶ εἰπόντες τὸ ναὶ, τῇ ἐπιούσῃ ἀνεχώρησαν ἅπαντες ἐκεῖθεν· ὅθεν ὁ Κωνσταντίν-βοδας καὶ ἄκων τοὺς ἠκολούθησε, καὶ φεύγοντες ὅλοι ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, ἔφθασε τέλος πάντων ὁ Κωνσταντίν-βοδας εἰς τὸ Τομάροβον, (πόλιν καὶ φρούριον κείμενον παρὰ τῇ εἰς τὸν Δούναβιν ἐκβολῇ τοῦ ποταμοῦ Προύτου ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Δουνάβεως,) μόλις ἔχων ἵππον πρὸς ἱππασίαν, χωρὶς ῥοῦχα, χωρὶς ἀνθρώπους καὶ χωρὶς ἄσπρα, διατί ἀπὸ τὰ 100 πουγγεῖα ὁποῦ τὸν ἐδάνεισεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν Πόλιν ὅταν τὸν ἔστειλε διὰ νὰ αὐθεντεύσῃ αὐτὸς ἐχάρισε τὰ ὀγδοήκοντα εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ Καλλιμάχῃ ὄντα εἰς τὸ Γιάσι Τζερκέζ-πεην, χωρὶς νὰ ἀφήσῃ εἰς τὴν Πόλιν εἰς τὸ σπίτι του 500 γρόσια, ὁποῦ δὲν εἶχον νὰ φάγωσι ἡ τε δόμνα καὶ ὁ πεϊζαδὲς του Ἰωάννης· καὶ διὰ νὰ ἀθωώσῃ τὸν ἑαυτόν του διὰ τὴν ἀπὸ Γιασίου φυγὴν ἔγραψεν εἰς τὸ δεβλέτι ὅτι χαΐνηδες οἱ ἄρχοντες οἱ Πογδάνοι.

Μόλις ἐβγῆκαν οἱ Τοῦρκοι ἀπὸ τὸ Γιάσι, καὶ ἔφθασεν ἀπὸ τὸ Χοτίνι ὁ γκενεράλης Στόφελ, καὶ τὸν ἐδέχθηκαν οἱ Χριστιανοὶ μὲ κρότον καμπάνων. Ὁ Μολδοβαντζὴς λαβὼν τὴν εἴδησιν παρὰ τοῦ Κωνσταντίν-βοδα τὴν ἔκρυπτε, προστάξας καὶ τὸν Ἀντίοχον ἵνα μηδενὶ μηδὲν εἴπῃ· τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπειδὴ καὶ δὲν εἶχε τρόπον κἀνένα εἰς τὸ νὰ δεφενδεύσῃ τὸ Γιάσι ἀπὸ τοὺς Μοσχόβους, οὔτε μικρὸν οὔτε μέγαν.

Διατρίψας οὖν ματαίως εἰς τὸ Χάντεπε τὸ λοιπὸν τοῦ Σεπτεμβρίου καὶ τοῦ Ὀκτωβρίου τὸ ἥμισυ, ἀπάρας ἔφθασεν εἰς τὴν Ἰσάκτζαν, καὶ καθ' ὁδὸν οἱ Τάρταροι ἥρπασαν τὰς ἁμάξας καὶ τὰ ζῶα τῶν ρετζάληδων καὶ παντὸς ἄλλου τῶν ὄντων εἰς τὸ ὀρδί· μετὰ τοιαύτην κατάστασιν φθάσας εἰς τὴν Ἰσάκτζαν, ἐκάθητο τρέμων καὶ προσμένων τὸν θάνατον νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ἀπὸ μέρους τῆς Πόλεως.

Οἱ Ῥοῦσσοι ἀπὸ τὸ Γιάσι κατέλαβον καὶ τὸ Φωξάνι· ὁ Κωνσταντίν-βο-

δας προσετάχθη νὰ πηγαίνῃ εἰς τὸ Γαλάτζι, καὶ διωρίσθη μαζή του τίτλῳ σερασκέρη τῆς Μολδαβίας ὁ Οὔρφα βαλισὴ Μεχμὲτ-πασσᾶς, μαζὴ μὲ τὸν Ἀπαζᾶ-πασσᾶν καὶ ἄλλον ἕνα οὔτζ-τουΐλοὺ πασσᾶν καὶ μὲ τὸν Τζανικλὴ Ἀλή-πεην καὶ μὲ πινπασῆδες καὶ μὲ ἀλαΐ πέηδες.

Ὁ Γκίκας ἔγραφεν ἀπὸ τὸ Βουκουρέστι ὅτι δὲν τελειώνουν αἱ προσταγαὶ τῆς βασιλείας διὰ τὰ πράγματα ὁποῦ ζητοῦν, καὶ πρέπει νὰ στείλουν στρατὸν νὰ διώξωσι τοὺς Μοσχόβους ἀπὸ τὸ Φωξάνι. Ἐκώφευεν εἰς αὐτὰ ὁ Μολδοβαντζὴς διατί δὲν εἶχε ποίους νὰ στείλῃ· πάλιν ἔγραψε νὰ στείλῃ τὸν υἱόν του καὶ ἄλλους οἰκιακούς του εἰς τὴν Πόλιν, καὶ οὐδὲ ἐκεῖνο δὲν ἔστερξαν διὰ νὰ μὴ γένῃ, εἶπον, ὑποψία ἢ λόγος ἀχαμνῆς καταστάσεως· πάλιν ἔγραψε διὰ νὰ ἔβγῃ νὰ καθίσῃ εἰς μοναστήρι, ἐπειδὴ καὶ οἱ ἐχθροὶ κάμουν ἐπιδρομὰς ὁτὲ μὲν ἕως εἰς τὴν Γκεργκίτζαν, ὁτὲ δὲ ἕως εἰς τὸ Πόλουλ-δοάμνι, τόπους ἀπέχοντας τοῦ Βουκουρεστίου ὁ μὲν ἓξ ὁ δὲ ὀκτὼ ὥρας, καὶ οὐδὲ αὐτὸ δὲν τὸ ἔστερξαν, διὰ νὰ μὴν δώσῃ, εἶπον, σύγχησιν καὶ ὑποψίαν εἰς τοὺς ἐντοπίους. Ἤρξατο λοιπὸν ὁ Γκίκας νὰ συλλογῆται τὰ τέλη του, καὶ συλλογιζόμενος τὸν ἄδικον θάνατον τοῦ Γρηγορίου Καλλιμάχη καὶ τοῦ Νικολάου Σούτζου ἐστοχάζετο τὸ, ἂν ἐπικρατησάντων τῶν Μοσχόβων ἤθελε φύγει εἰς τοὺς Τούρκους, θέλει πάθει τὰ αὐτὰ, λέγοντας δι' ἀθώωσίν τους, ὅτι δὲν ἐφύλαξεν αὐτὸς τὸν τόπον ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς· ὅθεν ἀπεφάσισε νὰ παραδοθῇ τοῖς Μοσχόβοις ἂν ἐπικρατήσωσι τοῦ τόπου, καὶ χαπερλεστίζει μὲ τὸν εἰς τὸ Γιάσι γαμβρόν του Δελιάνον νὰ τοὺς καταπείσῃ νὰ ἐλθουν νὰ τὸν πάρουν· καὶ διὰ νὰ φανῇ ὅτι κινεῖται κατὰ τῶν Μοσχόβων, διώρισε τὸν Σπαθάρην του Πούρβουλον Μαγουρεάνον μὲ Ἀλβανίτας νὰ τοὺς ἀπαντήσῃ· ἀλλὰ συνοδεύσας αὐτῷ τὸν γραμματικόν του Κωνσταντῖνον Καρατζᾶν, ἐγγίχθη ἐκ τούτου ὁ Πούρβουλος, ὅστις πρὸ πολλοῦ εἶχεν οἰκειότητα μὲ τὴν αὐλὴν τῆς Ρουσσίας καὶ διὰ τοῦ Καισαρείου Δαπόντε τὸν εἶχεν ἔλθει καὶ σημεῖον καβαλαρίας· ὅθεν πρὸς τῷ μηδὲν ἀνύσαι εἰς τὸ Φωξάνι ἐμήνυσε τῷ ἐκεῖσε προεστῶτι τῶν Κοζάκων, λουοκοτενέντε-κολονέλῳ Καβασὶν, ὅτι εἶναι εὐκολώτατον τὸ κατακρατῆσαι τοῦ Βουκουρεστίου, καὶ ὑπεσχέθη αὐτῷ καὶ χεῖρα βοηθείας· ὁ Γκίκας οὖν ἐζήτησε παρὰ τοῦ Μολδοβαντζῆ τὸ νὰ διορίσῃ μὲ δύο χιλιάδας ἀνθρώπους τὸν Καρᾶ-Μουσελίμην νὰ ἔλθῃ νὰ φυλάττῃ τὸ Βουκουρέστι, καὶ ἀγκαλὰ καὶ ὑποπτευόμενος τὴν ζωήν του ἐσυλλογίζετο τὸ ἄσυλον τῶν Μοσχόβων, ἐπεθύμει ὅμως ὅλῃ ψυχῇ τὸ νὰ φυλαχθῇ τὸ Βουκουρέστι ἀνενόχλητον μὲ τὴν ὀθωμανικὴν βοήθειαν. Ἐλθὼν ὁ Καρᾶ-Μουσελίμης μόνον μὲ ὀκτακοσίους τοὺς ὁποίους ἠδυνήθη συναθροῖσαι ἀπὸ τὸ Παραδούναβον, ἐζήτει ὁ Γκίκας νὰ ἐφορμήσουν εἰς τὸ Φωξάνι· ἀλλ' αὐτὸς ζητήσας καιρὸν νὰ ἑτοιμασθῇ διώρισε καραούλια νὰ φυλάττωσι τὴν νύκτα ἔξω τοῦ Βουκουρεστίου· μαλώνουν αὐτὰ μὲ τὰ καραούλια τοῦ Γκίκα, καὶ ὁ Τοῦρκος ζητεῖ νὰ σηκωθοῦν τὰ καραούλια τοῦ Γκίκα καὶ νὰ μείνουν μόνον τὰ ἐδικά του.

Ὁ δὲ Κωνσταντῖνος ἀπὸ τὸ Γαλάτζι ἐζήτει ἄσπρα ἀπὸ τὸν Μολδοβαντζὴν διὰ ἔξοδά του· ὀργισθεὶς διὰ τὰ 80 πουγγεῖα ὁποῦ ἔδωκε τῷ Τζερκέζ-πεῃ δὲν ἤθελε νὰ τὸν δώσῃ, καὶ μετὰ πολλὰ μόλις τὸν ἔδωκε δέκα

πουγγεῖα· ἐξ ὧν κρατήσας ὁ καπικεχαγιᾶς του κερεστετζὴς Παλὴς τὰ πέντε, ἔστειλεν ἐκείνῳ τὰ λοιπὰ πέντε.

Ἦλθεν ὁ Μολδοβαντζὴς εἰς τὸ Παπάδαγι παραχειμᾶσαι, ὅπου μετὰ τὴν ἅλωσιν τοῦ Χοτινίου φοβηθεὶς τοὺς Μοσχόβους ὁ Ποτόσκης εἶχε καταφύγει, καὶ ἐλθόντος τοῦ βεζίρη ἀπῆλθε παραχειμᾶσαι εἰς τὴν Βάρναν.

Μαζιλεύει τὸν κεχαγιᾶν Μουσταφᾶ-πεην, καὶ κάμνει κεχαγιάπεην τὸν τεφτὲρ-ἐμινὴ Κιριτλὴ Ἀχμὲτ-ἐφένδην, τὸν καὶ γαμβρὸν τοῦ ποτε ῥεΐση Ταουκτζηπασηζαδὲ, ὅστις ἐπὶ τοῦ βεζίρη Ῥαγήπη εἶχε σταλθεῖ καὶ ἐλτζὴς εἰς τὸ Βρανδεβοῦργον· τὸν δὲ Μουσταφᾶ-πεην δοὺς τρία τούγια τὸν ἔστειλε σερασκέρην εἰς τὸ Πεντέρι, ἐξ αἰτίας τοιαύτης· Τὸ δεύτερον ῥουσσικὸν στρατόπεδον τὸ ὑπὸ τῷ Πανὶν ὅλον τὸ παρελθὸν θέρος προσμένον τὴν ἔφοδον τῶν Τούρκων εἰς τὰς περὶ τὸ Ἐλισαβετγοροὺ ἐπαρχίας διέτριβεν ἀνενέργητον· μετὰ τὴν ἅλωσιν δὲ τοῦ Χοτινίου ὁ Πανὶν ἠθέλησε νὰ στείλῃ, ὑπὸ τῷ γκενεραὶ-μαγιόρε Βιτγενστεΐν καὶ τοῖς μαγιόροις Δεκοβῖς καὶ Τοὺρκ καὶ Πορίσκη καὶ ὑπὸ τῷ τοποτηρητῇ-κολονέλῳ Βαλκερσὰν καὶ ἄλλοις, μέρος τοῦ στρατοῦ εἰς τὸ Πεντέρι καὶ διὰ νὰ λαφυραγωγήσουν καὶ διὰ νὰ ἐξακριβώσουν τὰς περὶ τὸ Πεντέρι τοποθεσίας καὶ ἐπαρχίας. Ἔκαυσαν αὐτοὶ πρῶτον καὶ ἐλεηλάτησαν τὸ Καουσάνι, τὸ Τομπασάρι καὶ τὸ Ταγιρλίκ· πλησιάσαντες δὲ εἰς τὸ Πεντέρι ἀπήντησαν ὀθωμανικὸν στρατόν· συγκροτεῖται πόλεμος ἀπὸ τὰς δύο ὥρας μετὰ τὸ μεσημέρι μέχρι τῶν τεσσάρων ὡρῶν τῆς νυκτὸς τῇ κγ' τοῦ Ὀκτωβρίου, καὶ ἄλλος πόλεμος τῇ κδ' τοῦ αὐτοῦ, καὶ ἄλλος τῇ ς' τοῦ Νοεμβρίου, παρόντος τοῦ Ταταρχάνη μὲ 9,000 Ταρτάρων, καὶ τοῦ σερασκέρη τοῦ Πεντερίου, καὶ ἡττῶνται κατὰ κράτος οἱ Τοῦρκοι, καὶ κατέσφαξαν αὐτῶν οἱ Ῥοῦσσοι ἑκατοστάς τινας, καὶ ἐζώγρησαν καὶ πολλοὺς, καὶ ἠλευθέρωσαν 500 Χριστιανοὺς βλάχους τοὺς ἐν τοῖς προαστείοις αἰχμαλώτους· κατέκαυσαν τὰ προάστεια, ἀφ' ὧν φυγόντες οἱ Τοῦρκοι κατεκλείσθησαν μέσα εἰς τὸ Πεντέρι, ἀπήγαγον λάφυρα, καμήλους 264, ἵππους 21,620, (ἦσαν δὲ σκυθικοὶ, νεμόμενοι ἐν τῷ πεδίῳ,) πρόβατα 67,000, βόας 11,500, καὶ ἔγνωσαν καὶ τοῦ ὀχυρώματος τὴν κατάστασιν καὶ τὰ πέριξ, τὸ ὁποῖον ἦτον ὁ καθαυτὸ σκοπὸς τῆς ἐκστρατείας, εἶτα ἀνεχώρησαν. Ταῦτα μαθὼν ὁ Μολδοβαντζὴς, καὶ τὸ ὅτι ἐφονεύθη εἰς τὸν πόλεμον καὶ ὁ σερασκέρης τοῦ Πεντερίου Γκιοὺλ-Ἀχμὲτ-πασσαζαδὲς Μεχμὲτ-πασσᾶς, ἔκαμε διὰ τοῦτο σερασκέρην Πεντερίου τὸν ῥηθέντα Μουσταφᾶ-πεην.

Ἐν τούτοις ἀπὸ τὸ στράτευμα τοῦ Ῥωμαντζὼφ διορίζεται ὁ κολονέλος Φαβρίκιος μὲ 1,500 στρατιώτας νὰ πατήσῃ τὸ Γαλάτζι· καὶ τῇ νυκτὶ τῆς κ' τοῦ Νοεμβρίου ξημερώνονται εἰς τὸ Γαλάτζι, ἥτις ἦν Παρασκευὴ, μὲ τόπια· πατοῦσι τὰ μετερίζια τῶν Ὀθωμανῶν, ὄντων εἰς χιλιάδας ἑπτὰ, κατασφάττουσιν αὐτῶν 1,200, διώκουσι τοὺς λοιποὺς πνιγέντων καὶ πολλῶν, παίρνουσι πέντε τόπια, καὶ ζωγροῦσι τὸν Κωνσταντίν-βοδα ἀσθενοῦντα εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Παναγίας τὸ κατὰ τὸ Γαλάτζι· ζωγροῦσι δὲ καὶ τὸν κεχαγιᾶν τοῦ Οὔρφα βαλισὴ σὺν ἄλλοις 30 Τούρκοις, καὶ παίρνουν καὶ τὰ τόπια τὰ εἰς τὰ μετερίζια τῶν Ὀθωμανῶν. Ὁ Κωνσταντίν-βοδας οὖν εὐθὺς σκλαβωθεὶς ὕβριζε τοὺς Ῥούσσους, λέγων καὶ τὸ ὅτι, «Αὔριον ἔρχον-

ται οἱ Τοῦρκοι καὶ σᾶς διώχνουν ἐντεῦθεν ὡσὰν σκυλιά»· ταῦτα εἰπόντος καὶ δεύτερον καὶ τρίτον λίαν ἀφρόνως,ὀφρικιάλιός τις πατάξας μαχαίρᾳ τὴν κεφαλὴν τραυματίζει· τὸν πέμπουν εἰς τὸ Γιάσι, καθ' ὁδὸν ἄνευ χειρουργοῦ ἀπὸ τοῦ κρύους συμβαίνει τῇ πληγῇ γάγγραινα,καὶ φθάσας εἰς τὸ Γιάσι ἀπὸ τῆς πληγῆς ἀπέθανεν. Τὸν ἔθαψαν οἱ Ῥοῦσσοι ἐντίμως, καὶ καθ' ὃν τρόπον ἐνταφιάζονται οἱ εἰς τὸν θρόνον τους θνήσκοντες αὐθέντται.

Ὁ Καβασὶν ἀπὸ τὸ Φωξάνι παρακινούμενος ἀπὸ τὸν Σπαθάρην Πούρβουλον Μαγουρεάνον διορίζει 400 Ἀρβανιτοβλάχους νὰ πατήσουν τὸ Βουκουρέστι· καὶ τῇ αὐτῇ νυκτὶ τῆς ε τοῦ Νοεμβρίου ξημερώνωντας Παρασκευὴ καταλαβόντες τὸ Βουκουρέστι καὶ δήσαντες τοὺς ἔξω φύλακας περιτριγυρίζουσι τὴν κούρτην, πολεμοῦσι τοὺς Τούρκους καὶ τοὺς διώχνουν εὐκολώτατα· τὸν Γκίκαν φεύγοντα εἰς τὸ χάνι τοῦ Σερπάν-βοδα εὑρίσκουσι καὶ ἀπάγουσιν εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τὸ Ἁγιοταφίτικον μὲ τὸν υἱόν του καί τινας τῶν ἀρχόντων του. Μετὰ δύο ἡμέρας ἔφθασεν ἀπὸ τὸ Φωξάνι καὶ ὁ κολονέλος Καβασὶν, εἰσῆλθεν εἰς τὸ Βουκουρέστι μὲ κρότον καμπάνων· εἶτα εἰσῆλθον καὶ τὰ λοιπὰ στρατεύματα τῶν Ῥούσσων· μοιράζει τουφέκια καὶ παροῦτι εἰς πολλοὺς Βλάχους καὶ Ἀρβανίτας, καὶ δι' αὐτῶν αὐξάνει τὸ ἐν Βουκουρεστίῳ στρατιωτικόν· εἶτα πέμπει τὸν Γκίκαν εἰς τὸ Γιάσι, κἀκεῖθεν εἰς τὸ Πετρεποῦργον, ὅπου προσκυνήσας τὴν βασίλισσαν ἠξιώθη δεξιώσεως.

Ὁ Μολδοβαντζὴς καὶ οἱ ρετζάληδες ἀκούσαντες ταῦτα ἄρχησαν νὰ καταβοῶσι κατὰ τοῦ Γκίκα τὸ ὅτι θέλων παρεδόθη, καὶ τοιαύτην εὐχαριστίαν ἔδιδον ἀνθρώπῳ ὁποῦ μὲ βλάβην καὶ ζημίαν ὅλων τῶν Χριστιανῶν τῆς Βλαχίας τοὺς ἐδούλευσε τόσας ἐκδουλεύσεις, στέλλωντας εἰς τὸ ὀρδί τους πολυάριθμον ἀριθμὸν κάθε εἴδους προζωαρκείων, καὶ ἔξω ἀπὸ αὐτὰ καὶ ἁμάξας καὶ κερεστὲν καὶ τζαραχόρηδες καὶ τομπάζια καὶ βόας καὶ πρόβατα· ἔγραψαν μαγζάρια οἱ Ῥουστζουκλῆδες καὶ Γκιργκιοβλῆδες ὑπὸ προεστῶσι τῷ Τζελεπῆ-ἀγᾷ καὶ τῷ χατζῇ Χαλὴλ-ἀγᾷ κατηγοροῦντες αὐτοῦ ὡς ἀποστάτου, καὶ διεδόθη παρὰ πᾶσιν ἡ τοιαύτη φήμη· ὥστε εἶχε ροιζικὸν καὶ ἐσκλαβώθη· διατί ἂν ἔφευγε καὶ ἤρχετο εἰς τὸ ὀρδὶ,βέβαια διὰ νὰ ἀθωωθοῦν ἀπὸ τὸ σφάλμα τους ἤθελον τὸν συκοφαντήσῃ ὅτι ἀφῆκε τὸν τόπον ἀπρομήθευτον καὶ ἦλθον οἱ ἐχθροὶ καὶ τὸν ὑπέταξαν, καὶ μὲ τοιοῦτον ψευδεπίπλαστον σφάλμα βέβαια ἤθελον τὸν φονεύσει.

Τὸν Ὀπρέσκωφ, ἐλτζὴν Ῥοῦσσον, τὸν ἔστειλαν εἰς τὸ Διδυμότειχον νὰ παραχειμάσῃ, καὶ τοὺς πρώτους δραγομάνους Φράντζας, Ἐγγλιτέρας καὶ Βενετίας τοὺς ἔδωκαν ἄδειαν ἐπανελθεῖν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Γνωσθείσης τῆς ἁλώσεως Γιασίου καὶ Βουκουρεστίου ὁ μουφτὴς Ὀσμὰνμουλλᾶς ἔδωκε φετβᾶν νὰ σκλαβωθοῦν οἱ Βλάχοι καὶ Πογδάνοι ὡς ἀποστάται.

Ἐν τούτοις ὁ Μανόλης Σερδάρης Κωνσταντινουπολίτης, εἷς τῶν αὐλικῶν ἀρχόντων τοῦ Γκίκα, υἱὸς τοῦ κληρικοῦ Τζαννῆ, ἦτον εἰς τὴν Κραγιόβαν καϊμακάμης· οὗτος μαθὼν τὰ γενόμενα ἐν Βουκουρεστίῳ ἤρξατο ζητεῖν τὴν αὐθεντείαν τῆς Βλαχίας μὲ τὸ μέσον τοῦ Βίδιν βαλισὴ Καπὶ-κιράνη (ᾧ τινι

ὑπέσχετο καὶ 100 πουγγεῖα,) καὶ τοῦ Ῥουστζουκλῆ Τζελεπῆ-ἀγᾶ, (ᾧ τινι ὑπέσχετο ἄλλα τόσα,) καὶ δωροδοκήσας καὶ τοὺς καδῆδες τοῦ Παραδουνάβου ἔλαβε παρ' αὐτῶν ἰλάμια τοῦ ὅτι ἐφύλαξε τὰ πέντε καδιλίκια τὰ πέραν τοῦ Ὄλτου ἀπὸ τὴν ἐπιδρομὴν τῶν Καζάκων. (Οὗτος ὠνόμασε κλέπτας τοὺς ἐντοπίους τῆς Κραγιόβας, ὁποῦ ἐνωθέντες εὐαρίθμοις τισὶ Καζάκοις μετὰ τὴν ἅλωσιν τοῦ Βουκουρεστίου καὶ ἐφορμήσαντες ληστρικῶς κατὰ τῶν εἰς τὰς κώμας τῶν πέντε καδιλικίων τοὺς ἐλαφυραγώγησαν.) Ἐστάλθησαν τοίνυν εἰς τὸν Μολδοβαντζὴν τὰ τοιαῦτα ἔγγραφα μὲ τὴν ἐπιβεβαίωσιν τοῦ Καπὶ-κιράνη καὶ τοῦ Τζελεπῆ-ἀγᾶ, οἵτινες ἔγραψαν καὶ τὸ, ἂν δοθῇ ἡ αὐθεντεία εἰς τὸν Μανόλην θέλουν διώξει οἱ ἄρχοντες τοὺς Μοσχόβους ἀπὸ τὸ Βουκουρέστι.

Ἀκούσαντες οἱ εἰς Βουκουρέστι Μοσχόβοι ὅτι οἱ Γκιργκιοβλῆδες ἐσκλάβωσαν τοὺς κατοικητὰς τῆς Βλάσκας, καὶ οἱ Ῥουστζουκλῆδες καὶ Σιλιστραλῆδες ἥρπασαν πολὺν ζαχιρὲν, ζῶα καὶ ἀνθρώπους ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας τῆς Βλαχίας Γιαλομίτζα, Τελορμὰν καὶ Ἄρτζες, ἔπεμψάν τινας Καζάκους εἰς τὰ μέρη τοῦ Γκιργκιόβου (ἀπέχοντος ἀπὸ τὸ Βουκουρέστι ὥρας 12,) νὰ ἀναχαιτίσουν τὴν ὁρμὴν τῶν λεηλατούντων Τούρκων· τὸ ἔκαμαν αὐτὸ καὶ κατέλυσαν εἰς τὸ μοναστήριον Κόμανα. Οἱ Γκιργκιοβλῆδες καὶ οἱ λοιποὶ Παραδουναβιῶται ταῦτα μαθόντες συνηθροίσθησαν πολυάριθμοι διὰ νὰ ἐφορμήσουν κατ' αὐτῶν, οἵτινες ταῦτα μαθόντες ἐμήνυσαν τοῖς ἐν Βουκουρεστίῳ νὰ τοὺς στείλουν βοήθειαν διὰ νὰ ἀντιπαραταχθῶσι τοῖς πολλοῖς. Ὁ Σπαθάρης Πούρβουλος εἶπε τῷ κολονέλῳ Καβασὶν ὅτι πηγαίνει μόνος του μὲ τοὺς Ἀλβανίτας καὶ ἄλλους ὁπλοφόρους· μὲ αὐτοὺς λοιπὸν συντροφιάσας ὁ Καβασὶν καί τινας Κοζάκους, ἐκίνησεν ὁ Πούρβουλος διὰ τὰ Κόμανα. Φθάσαντα κοντὰ εἰς τὸ μοναστήρι τὸν ἀπήντησαν 6,000 Τοῦρκοι εἰς ἕνα τόπον δερὲ καὶ λασπώδη, καὶ ἀπρονοήτοις ἐπιπεσόντες κατακόπτουσι βοηθούμενοι πολλὰ ὑπὸ τῆς τοποθεσίας. Ἐφονεύθη οὖν ὁ Πούρβουλος, δίκαια ὑποστὰς διὰ τὴν προδοσίαν, ἀχαριστίαν καὶ ἀποστασίαν του· δίκαιος γὰρ ὁ Κύριος καὶ εὐθεῖαι αἱ κρίσεις του· ἐφονεύθησαν δὲ καὶ ἄλλοι οἱ σὺν αὐτῷ σχεδὸν 500, καὶ οἱ λοιποὶ ἔφυγον· ὥρμησαν ὕστερον οἱ Τοῦρκοι καὶ κατὰ τοῦ μοναστηρίου Κόμανα διὰ νὰ κατατροπώσωσι καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ Καζάκους, ἀλλ' οὐδὲν ἀνύσαντες μετὰ πολὺν φόνον τους ἐπανῆλθον εἰς τὸ Γκίργκιοβον. Ἐγένετο ταῦτα παρὰ τῷ ποταμῷ Σινιούχᾳ, περὶ τὰ τέλη τοῦ Δεκεμβρίου.

Ἔλαβεν ἐν τούτοις ὁ Μολδοβαντζὴς τὰ ὑπὲρ τοῦ Μανόλη γράμματα τοῦ Καπὶ-κιράνη καὶ τοῦ Τζελεπῆ-ἀγᾶ καὶ τὰ ἰλάμια, ἀλλὰ δὲν ἐπρόφθασε νὰ τοὺς ἀποκριθῇ, ἐπειδὴ καὶ φθάσας μὲ βεζαρέτι εἰς τὸ Παπάδαγι ὁ Χαλὴλπασσᾶς, υἱὸς τοῦ Ἀϊβάζ-πασσᾶ, περὶ τὰ τέλη τοῦ Δεκεμβρίου, αὐτὸς μανζιλευθεὶς ἀνεχώρησε διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὰ κάστρα τοῦ Ἑλλησπόντου, ὅπου διωρίσθη φύλαξ.

Εἰς τὴν Πολωνίαν οἱ κονφεδεράτοι πάντοτε μὲ ἐνθουσιασμὸν ἀνθίσταντο τοῖς Ῥούσσοις, καὶ ἐπολέμουν κατ' αὐτῶν νικώμενοι καὶ σφαττόμενοι πάντοτε ὑπὸ τῶν ῥουσσικῶν στρατευμάτων. Οὕτω παρῆλθε τὸ θέρος καὶ τὸ

φθινόπωρον, καὶ διὰ νὰ κωλύωνται τὸν ἐξῆς χειμῶνα αὐτοὶ τῶν ἐφόδων τε καὶ ἑνώσεων, ἔστειλεν ὁ κόμης Ῥωμαντζὼφ καὶ ἄλλα στρατεύματα διὰ νὰ τοὺς καταδαμάζουν.

Στόλος ρουσσικὸς συγκείμενος ἀπὸ ἐννέα νῆας τῆς λίνεας καὶ ἄλλας τοῦ τρανσπόρτου, πλεύσας τὴν Βαλτικὴν θάλασσαν καὶ διὰ τοῦ Ὠκεανοῦ φθάσας εἰς τοὺς λιμένας τῆς Ἐγγλιτέρας καὶ εἰς τὴν Γιβριλτέραν, τὰ πάλαι Γάδειρα, καὶ ἐφοδιασθεὶς ἐκεῖσε πᾶσι τοῖς ἀναγκαίοις, καὶ παραλλάξας καὶ τὸ Πορτομαοῦνε καὶ Γκένοβαν ἔφθασεν εἰς τὸ Λιβόρνο, διϊθυνόμενος ὑπὸ τοῦ ἀρχιθαλασσίου Σπυριδὼφ, καὶ τοῦ κάπου-ισκβάρδα Ἔλφιστων. Τούτου ἐπιβὰς ὁ κόμης Ἀλέξιος Ὀρλὼφ, πρό τινων μηνῶν διατρίβων εἰς τὸ Λιβόρνο, καὶ λαβὼν τὴν ἀρχὴν τοῦ ἐν ταῖς ναυσὶ στρατοῦ, εἶναι διὰ νὰ ἐφορμήσῃ κατὰ τῶν νήσων καὶ τῶν παραλίων ὀθωμανικῶν ἐπαρχιῶν.

Ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ὁ Ἀλή-πεης ἀποσείσας τὴν πρὸς τοὺς Ὀθωμανοὺς ὑποταγὴν καὶ καταβαλὼν πάντας τοὺς λοιποὺς ἐν τῷ Καΐρῳ προὔχοντας ἐγένετο κυριάρχης ἁπάσης τῆς Αἰγύπτου· καὶ καταστρέψας καὶ τὸν πέην τῆς ἄνω Θηβαΐδος ὑπέταξεν ἑαυτῷ κἀκείνην τὴν ἐπαρχίαν, καὶ ἐστέρησε τὴν ὀθωμανικὴν αὐλὴν παντὸς τοῦ ἀπ' Αἰγύπτου ἀνήκοντος αὐτῇ εἰσοδήματος, καὶ πάντων τῶν λοιπῶν ὧν ἐν καιρῷ πολέμου τοῖς Ὀθωμανοῖς ἐξ Αἰγύπτου χρεωστικῶς προσετίοντο.

Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν Ἀφρικῇ ὀτζάκια Τούνεζι, Ἀλιγκέρι, ἤτοι Τζεζάερι καὶ Τρίπολι, οὐκ ἠδύναντο συμμαχῆσαι τοῖς Ὀθωμανοῖς τῇ κατὰ χρέος βοηθείᾳ ἐπ' ἐνδυναμώσει τοῦ ὀθωμανικοῦ στόλου, διὰ τὸ πιέζεσθαι ὑπὸ τῶν τῆς Εὐρώπης κυριαρχῶν. Παρενοχλήσαντας γὰρ τὴν τῶν Χριστιανῶν ναυτιλίαν, καὶ πολλὰ πλοῖα τῶν χριστιανικῶν κυριαρχιῶν ἁρπάσαντας πειρατικῶς, καὶ παρασπονδήσαντας ταῖς συνθήκαις, ἤρξαντο πρῶτον οἱ Ἑνετοὶ, εἶτα οἱ Ὁλλανδέζοι, τιμωρεῖν αὐτούς· μεθ' οὓς οἱ Φραντζέζοι καὶ Δανέζοι στόλῳ ἐφορμήσαντες εἰς τὸ Τούνεζι καὶ Τζεζάερι ἐζήτουν ἐκδίκησιν παρ' αὐτῶν διὰ τὰς προστριβείσας ζημίας τοῖς ἰδίοις ἐμπόροις καὶ τοῖς οἰκηταῖς τῆς νήσου Κόρσικας, καὶ ἐπολέμουν τηλεβόλοις τὰς ῥηθείσας δύο πόλεις. Ὅθεν ταῖς ἰδίαις δυσπραγίαις περιστοιχιζόμενοι οἱ ἐν τῇ Ἀφρικῇ οὐδὲν ἐπωφελεῖν ἴσχυον τοὺς συμμάχους αὐτῶν Ὀθωμανούς.

Ἀλλὰ καὶ ὁ πασσᾶς τῆς Ἰσκενδερούνας, Μαχμοὺτ-πασσᾶς, ἀντιτείνων τῇ προσταγῇ τοῦ σουλτάνου, οὐκ ἠθέλησε συμμαχῆσαι αὐτῷ τῇ ἀποστολῇ τῶν ὑπ' αὐτὸν καὶ ἐν τῇ Ἀλβανιτίᾳ φύσει πολεμιστῶν Ἀλβανιτῶν, ἐπὶ προφάσει τοῦ ὅτι δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀφήσῃ τὴν ἐπαρχίαν ἀπρόμαχον καὶ ἄνευ στρατιωτῶν διὰ τὰς ὑπονοουμένας καὶ ἐπαπειλουμένας κατ' αὐτῆς ἐφόδους τῶν Μοντενεγρίνων καὶ τοῦ ἐν αὐτοῖς γνωστοῦ Στεφάνου.

Μὲ τοιαύτας λοιπὸν δυστυχίας τε ἀκαταστασίας καὶ κακοδαιμονίας καὶ μὲ τοιαύτην δυστυχεστάτην τύχην τῶν ὀθωμανικῶν ὅπλων ἐτελείωσεν αὐτὸς ὁ χρόνος διὰ τοὺς Ὀθωμανούς.

Ἐλευθερώθη τῆς ἐξορίας τῆς εἰς τὸν πύργον τῆς Λαύρας καὶ ὁ Κὺρ Σαμουὴλ, πληρώσας διὰ τὴν ἐλευθερίαν του τῇ ὀθωμανικῇ αὐλῇ ἐξ ἰδίων γρ. 7,500, χωρὶς νὰ βοηθηθῇ μὲ χρηματικὴν βοήθειαν οὔτε παρὰ συγγενῶν οὔτε

παρὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου. Ἐξεδόθη ἡ ἀθώωσίς του διὰ τὴν ἄδικον καθαίρεσιν, καὶ ἐκάθισεν εἰς τὸ ἐν Θεραπείοις ὀσπίτιόν του ἡσυχάζων· τοῦ διώρισεν ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία σιτηρέσιον τὸν χρόνον γρ. 2,000, τὸ μιρὶ τοῦ Ἀδριανουπόλεως δηλαδή.

Ἦσαν εἰς τὸ πρῶτον στρατόπεδον τὸ ἐν τῇ Λεχίᾳ καὶ ὑπὸ τῷ Ῥωμαντζὼφ στράτευμα τακτικὸν Ῥούσσων 70 χιλ., καὶ εἰς τὸ δεύτερον στρατόπεδον τὸ ὑπὸ τῷ Πανὶν ἦσαν στράτευμα τακτικὸν Ῥούσσων 40 χιλιάδες.

—

Ἔτει σωτηρίῳ 1770.

Οἱ Ὀθωμανοὶ κομπάζοντες, μεγαλορρημονοῦντες καὶ μεγαλαυχοῦντες ὅτι θέλουν κάμει κατὰ τῶν Μοσχόβων τὸ καὶ τὸ, καὶ μονονουχὶ ἀεροβατοῦντες καὶ νεφελοπατοῦντες, ἡττῶντο· καὶ διὰ τὰς ἥττας των, οὐχὶ ὁμολογοῦντες τὴν ἀπειρίαν καὶ ἀμάθειάν τους εἰς τὴν πολεμικὴν τέχνην, ἀλλὰ μᾶλλον συκοφαντοῦντες ἔλεγαν ὅτι νὰ ἠκολούθησαν αὐτὰ μὲ τὸ νὰ μὴν ἠθέλησε νὰ πολεμήσῃ τὸ στρατιωτικόν τους, καὶ μὲ τὸ νὰ ἐφέρθησαν ὡς προδόται καὶ ἐπίβουλοι οἱ προεστῶτες τοῦ στρατοῦ καὶ οἱ διεξάγοντες τὰς ὑποθέσεις. Ὅθεν πολλῇ τῇ ἐπιμελείᾳ προητοιμάζοντο τὰ πάντα διὰ τὸν πόλεμον τούτου τοῦ ἔτους· πανταχόσε ἐπέμφθησαν ὁρισμοὶ διὰ νὰ μαζωχθῇ παρὰ τῷ βεζίρῃ στρατὸς ὑπὲρ τὰς 600 χιλ. καὶ διὰ νὰ συναθροισθῇ ζαχιρὲς πολυάριθμος· χύνονται καινούρια τόπια εἰς τὴν Πόλιν καὶ πέμπονται μὲ ὑπέρμετρον τζεπχανέν· τὰ πάντα κινοῦνται διὰ τὰς τοῦ πολέμου προετοιμασίας καὶ λαμβάνουσι καὶ τὸ ζητούμενον τέλος.

Ὁ ὑπὸ τῷ Ῥωμαντζὼφ στρατὸς μὲ ῥεγουλάτον καὶ εὐσταλὲς ἦσαν 70 χιλ., οἵτινες καὶ παρεχείμασαν εἰς τὰ σύνορα τῆς Λεχίας, εἰς τὸ Λατικτζὼφ, ὡς προεγράφη, καὶ οὔτε ἀνεχώρησαν ἐκεῖθεν εἰμὴ μετὰ τὸν Ἀπρίλιον· ὁ δὲ δεύτερος στρατὸς αὐτῶν ὁ ὑπὸ τῷ κόμητι Πανὶν ἦσαν χιλ. 40 παρὰ τῷ ὀχυρώματι Ἐλισαβετγορότ.

Γράφουσι τῷ νέῳ βεζίρῃ Χαλὴλ-πασσᾷ ὁ Καπὶ-κιράνης καὶ ὁ Τζελεπὴ-ἀγᾶς πάλιν τὰ ὑπὲρ τοῦ Μανόλη, προσθέντες ὅτι αὐτὸς ἂν γένῃ πέης τῆς Βλαχίας θέλει γράψει τοὺς ἄρχοντας νὰ διώξωσιν ἐκεῖθεν τοὺς Ῥούσσους οἰκείᾳ δυνάμει καὶ θέλει εἰσακουσθεῖ. Ὁ Χαλὴλ-πασσᾶς εἶχε σκοπὸν νὰ αὐθεντεύσῃ τὸν Ματέη-βοδα, ἀλλὰ τὴν ὑπόσχεσιν βλέπων μετεπέμψατο τὸν Μανόλην εἰς τὸ Παπάδαγι, καὶ ἀκούσας καὶ παρ' αὐτοῦ τὰ αὐτὰ ἐπρόσταξε νὰ πηγαίνουν μαζὶ μὲ τὸν Ῥουστζουκλὴν Τζελεπὴ-ἀγᾶ εἰς Βουκουρέστι μὲ στρατὸν, καὶ νὰ παρακινήσῃ ὁ Μανόλης τοὺς ἄρχοντας μὲ γράμματά του εἰς τὴν ἀποδίωξιν τῶν Μοσχόβων, καὶ νὰ τοὺς βοηθήσουν δι' αὐτὴν μὲ τὸν σὺν αὐτοῖς στρατόν. Ἀπελθὼν οὖν ὁ Μανόλης εἰς τὸ Ῥουστζούκι καὶ διαπεράσας τὸν Δούναβιν εἰς τὸ Γκίργκιοβον μὲ τὸν Τζελεπὴ-ἀγᾶ καὶ μὲ 13 χιλ. στρατοῦ, ἤψαντο τῆς εἰς τὸ Βουκουρέστι· καθ' ὁδὸν ἀπαντήσας ὁ Μανόλης Βλάχους ἀγροίκους ἔγραψε δι' αὐτῶν τοῖς ἄρχουσι Βλάχοις παρακινῶν νὰ ἑνωθοῦν μὲ τὸν ὀθωμανικὸν στρατὸν διὰ νὰ διωχθῶσιν ἐκεῖθεν οἱ Μοσχόβοι, ὑ-

πισχνούμενος αὐτοῖς παρὰ τοῦ βασιλέως πολλὰς ἀμοιβὰς ἂν τὸ κάμουν καὶ πολλὰς ποινὰς ἂν παρακούσουν. Ταῦτα ἐπιστείλας διὰ 40 ἀγροίκων προσέμενε τὴν ἀπόκρισιν, ἀλλ' ἐπειδὴ παρελθουσῶν δώδεκα ἡμερῶν οὐδεμίαν ἔλαβεν, ἐτάχυνον τὴν πρὸς τὸ Βουκουρέστι πορείαν· καὶ δῆτα φθάσαντες εἰς τὸ πεδίον τὸ πρὸ τοῦ μοναστηρίου Βακαρέστι ἀπήντησαν τοῖς Μοσχόβοις ὀλίγοις οὖσι· συγκροτεῖται πόλεμος σφοδρὸς, κἀν τούτῳ τινὲς τῶν Τούρκων νομίζοντες τὴν νίκην ἰδίαν εἰσέρχονται εἰς τὸ Βουκουρέστι ἀπὸ τὸ Πόδουλ-Καλίτζι σκοπῷ τοῦ λαφυραγωγῆσαι· ἀλλ' ἀπαντήσαντες αὐτοὺς οἱ ἐν τῷ Βουκουρέστι Ῥοῦσσοι κατακόπτουσι καὶ διώκουσι. Οἱ φυγάδες φθάσαντες εἰς τὸ Βακαρέστι εὗρον τοὺς ἰδικούς των εἰσέτι πολεμοῦντας· ἀλλὰ διὰ τὴν φυγὴν αὐτῶν καὶ ἀπὸ τὸν πολὺν πόλεμον ἀπαυδήσαντες καὶ φοβηθέντες τῇ φυγῇ τὴν σωτηρίαν ἤρξαντο ζητεῖν· ἐφρόντιζε πολλὰ ὁ Τζελεπὴ-ἀγᾶς νὰ τοὺς ἐνθαῤῥύνῃ, ἀλλ' οὐδεὶς ὁ ἀκούων· ὅθεν φυγὼν καὐτὸς σὺν αὐτοῖς ἔφθασαν πάλιν διὰ τοῦ Γκιργκιόβου εἰς τὸ Ῥουστζοῦκι, καὶ ἔγραψεν ὁ Τζελεπὴ-ἀγᾶς τῷ Χαλὴλ-πασσᾷ ὅτι μὲ τὸ νὰ μὴν εἶχε μαζή του τηλεβόλους, διὰ τοῦτο δὲν ἠθέλησε νὰ πολεμήσῃ τὸ στράτευμά του. Τὸν δὲ Μανόλην μεταπεμψάμενος ὁ βεζίρης εἰς τὸ Παπάδαγι πάλιν τὸν ἔδωκε φερμάνι νὰ διοικῇ τὰ πέντε καδιλίκια τῆς Κραγιόβας τίτλῳ τοῦ Βλάχ-πεη. Μαρτυρήσας δὲ (ὡς καὶ Κωνσταντῖνος ὁ Μαυροκορδάτος πρότερον περὶ τῶν Μολδάβων,) ὅτι οἱ Βλάχοι δὲν τὸν ἤκουσαν καὶ ἠνώθησαν τοῖς Ῥούσσοις, καὶ ταῦτα γράψαντος τοῦ Χαλὴλ-πασσᾶ τῷ σουλτάνῳ, ἐξεδόθη καὶ δεύτερος φετβᾶς καὶ ὁρισμὸς νὰ ἀνδραποδίζωνται ὡς ἀντάρται σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις Βλάχοι καὶ Πογδάνοι. Οἱ Τάρταροι οὖν ἐκτύπησαν ταῖς πεζένιαις ταῖς εἰς Ὀρχέϊ καὶ Λεπούσνα, καδιλίκια τῆς Μολδαβίας, καὶ ἐσκλάβωσαν ἀναριθμήτους, καὶ οἱ Παραδουναβιῶται ὅλοι εἰσελθόντες εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆς Βλαχίας ἐσκλάβωσαν ἀναριθμήτους. Οἱ Βλάχοι καὶ Πογδάνοι μὴ δυνάμενοι ἀντιστῆναι τοῖς Ῥώσσοις ὑπετάγησαν αὐτοῖς ἀκουσίως· ἀλλ' ὅτε ἔπαθον αὐτὴν τὴν τυραννίαν τῶν Ὀθωμανῶν διὰ ἕνα σφάλμα ἀκούσιον, μισήσαντες αὐτοὺς εἰς τὰ μάλιστα, ἀπῆλθον μητροπολῖται καὶ ἄρχοντες Βλαχίας τε καὶ Μολδαβίας εἰς τὸ Πετερποῦργον, παρακαλοῦντες νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὴν ὀθωμανικὴν σκλαβίαν· τοιούτους καρποὺς ἐπροξένησεν ὁ οἶστρος τοῦ Μανόλη διὰ τὴν αὐθεντείαν.

Ἀνυποίστου ὄντος τοῖς Ὀθωμανοῖς τὸ νὰ μὴν ὁρίζουν Βλαχίαν καὶ Πογδανίαν, αὐτὰς μὲν παρηνώχλουν ὁσημέραι διὰ τῶν Ταρτάρων καὶ Παραδουναβιωτῶν. Ὅθεν εἰς τὸ Γιάσι ὤντας ὁ τοποτηρητὴς-γκενεράλ Στοφέλνης ἦλθε καὶ παρεχείμαζε μὲ τάγμα ρουσσικὸν εἰς τὸ Χάντεπε διὰ νὰ ἐμποδίζῃ τὰς ταρταρικὰς ἐφόδους· εἶτα ἐφορμήσας εἰς τὸ Τομάροβον τὸ κατέκαυσε, καὶ τὰ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ζῶα ἀπεκομίσατο ἀμέσως, ἐλεηλάτησε καὶ τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Ἰσμαηλίου ἀποκομισάμενος πλεῖστα ὅσα ζῶα. Εἰς δὲ τὴν Βλαχίαν εὐθὺς μετὰ τὴν ἧτταν τοῦ Τζελεπῆ-ἀγᾶ διώρισεν ὁ Χαλὴλ-πασσᾶς στρατιωτικὸν 13 χιλ. ἀπὸ τὴν Δρύστραν διὰ τὴν ἄλωσιν τοῦ Βουκουρεσίου· ἦτο τότε εἰς τὸ Βουκουρέστι ὁ γκενεράλ-μαγιόρος Ποδορικζάνης. Πλησιάζουσιν οὖν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὸ Βουκουρέστι· ἀπαντᾷ αὐτοὺς ὁ μαγιὸρ Ἀν-

ρὲπ καὶ κατακόπτει αὐτῶν 1,500, καὶ πολεμήσας αὐτοὺς πέντε ὥρας ὁλοκλήρους, μὲ τὸ νὰ μὴν εἶχαν πλέον οἱ σὺν αὐτῷ παροῦτι καὶ βόλια, καὶ διὰ τὸ ὀλιγάριθμον τοῦ σὺν αὐτῷ στρατοῦ ἐφονεύθη ὁ Ἀνρέπ. Ἔφθασεν ἐν τούτοις πρὸς βοήθειαν τοῦ Ἀνρὲπ ὁ γκενεράλ-μαγιόρος· οἱ Τοῦρκοι φοβηθέντες ἀπὸ τῆς πρώτης προσβολῆς τῶν τηλεβόλων ἐτράπησαν εἰς φυγήν· δι' ἀνταμοιβὴν ὥρμησαν οἱ Ῥοῦσσοι εἰς τὸ Γκίργκιοβον, κατέκαυσαν αὐτὸ ὁλόκληρον μαζὴ μὲ τὰ περίφημα σπίτια τοῦ χατζῆ Χαλὴλ-ἀγᾶ, καὶ τὸ τζαμὶ, πλὴν τοῦ κάστρου, καὶ ὅλα τὰ τζιφτιλίκια, καὶ ἀπήγαγον ἀπ' αὐτῶν ζῶα πολυάριθμα διαφόρων εἰδῶν καὶ τοὺς κατοικητὰς Χριστιανοὺς βλάχους.

Ἀλλὰ καὶ ὡς, δὲν ἡσύχαζον οἱ Τοῦρκοι· ὅθεν διὰ προσταγῆς τοῦ βεζίρη ὁ Ἀπτὴ-πασσαζαδὲς μουχαφίζης τοῦ Προϊλάβου μὲ 25 χιλ. στρατοῦ ἐφορμᾷ εἰς τὸ Φωξάνι τῇ ιή Ἰανουαρίου. Ἦτον εἰς τὸ Φωξάνι ὁ αὐτὸς Ποδορικζάνης καὶ ὁ Ποτεμκὶν μὲ στρατιώτας 2,550, καὶ ἐπρόσμεναν τοὺς Τούρκους ἔξω εἰς τὸ πεδίον· καὶ φθάσαντας εἰς χιλιάδας 10 καταπολεμοῦσι μὲ τόπια καὶ μὲ τὴν παγιονέταν στὸ τουφέκι, καὶ κατακόπτουσιν ὑπὲρ τοὺς χιλίους, καὶ ζωγροῦσιν ὑπὲρ τὰς 5,000 γιαννιτζάρων, καὶ φυγεῖν καταναγκάζουσιν ἀτίμως τοὺς λοιποὺς αὐτῶν· ἐπάρθησαν 6 τόπια προύντζινα, καὶ 2 ἅμαξαι μὲ παροῦτι, καὶ ὅλα τους τὰ φορτώματα καὶ ἀγώγια, καὶ μεταξὺ τῶν φυγάδων ἦσαν ὑπέρπολλοι πληγωμένοι.

Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τῇ κέ Ἰανουαρίου ὥρμησαν πάλιν τὸ τρίτον εἰς τὸ Βουκουρέστι τρεῖς πασσᾶδες μὲ 20 χιλ. στρατοῦ, καὶ ἔκαυσαν καί τινας μαχαλᾶδες τοῦ Βουκουρεστίου· καὶ κοινοποιοῦσι μανιφέστον δι' οὗ προσεκάλουν τοὺς Βλάχους εἰς τὴν ὑποταγὴν τῆς Πόρτας, μὲ τὴν ὑπόσχεσιν τριετοῦς ἀσυδοσίας καὶ διορισμὸν τοῦ Μανόλη εἰς αὐθέντην· ἀλλ' ὁ εἰς τὸ Βουκουρέστι γκενεράλ Σμιατὶν καταπολεμήσας καὶ κατασφάξας πλείστους αὐτῶν φυγεῖν ἀτίμως κατηνάγκασεν, ἀφέντας ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ πολέμου πάντα αὐτῶν τὰ ἀγώγιμα, ἁμάξας πλήρεις ἐδωδίμων καὶ πολεμικῶν ἐφοδίων, ζῶα καὶ ἄλλα κινητά τε καὶ ἀκίνητα.

Ὥρμησαν μετὰ ταῦτά τινες Ῥοῦσσοι εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ἰπραΐλας· ὄντας αὐτοὺς πρὸς τῷ ποταμῷ Σιρέτι ἀπήντησε τὸ ἀπὸ Ἰπραΐλας στρατιωτικὸν ὑπὸ τῷ κεχαγιᾷ τοῦ Ἰπραΐλ μουχαφιζὴ Ἀπτῆ-πασαζαδὲ, μὲ τὸ νὰ ἔλαβεν εἴδησιν τῆς ῥωσσικῆς ἐφόδου· συνεκροτήθη πόλεμος νύκτωρ· οἱ ἐν τῷ Γαλάτζι Ῥοῦσσοι ἀκούσαντες τὸν κτύπον τοῦ πολέμου ἀφῆκαν ἀπροφύλακτον τὸ Γαλάτζι καὶ ὥρμησαν εἰς τὸν τόπον τοῦ πολέμου, ἀπέχοντα ἀπὸ τὸ Γαλάτζι σχεδὸν μίαν ὥραν, πρὸς βοήθειαν τῶν ὁμογενῶν τους. Ἔλαχε τὴν νύκτα ἐκείνην εἰς τὸ Τζερτζουλέστι τὸ ὂν ἐπὶ τῷ ποταμῷ Προύτῳ ὁ Δαγιστανλὴ-Ἀλὴ-ἀγᾶς· (καὶ γὰρ ὡς ἀμπὰρ-ἐμινὴς ἐφύλαττε στρατῷ τὰς εἰς τὸ Τζερτζουλέστι ἀποθήκας ἀπὸ τῆς ἐφόδου τῶν εἰς τὸ Γαλάτζι Ῥούσσων, οἵτινες πολλάκις ὥρμησαν καὶ ἥρπασαν ἐκ τῶν ἀποθηκῶν ζαχιρὲν, ἀλλὰ κατὰ κράτος οὐκ ἠδυνήθησαν κατακρατῆσαι τὰς ἀποθήκας, καὶ διὰ τὸν μεσολαβοῦντα ποταμὸν Προῦτον καὶ διὰ τὴν ὑψηλὴν τοποθεσίαν τῶν ἀποθηκῶν, χαμηλοῦ ὄντος τοῦ ἀντικρυνοῦ μέρους·) ἀγροῖκος Μολδαβὸς ἐλθὼν ἀπὸ τὸ Γαλάτζι τὸν ἔδωκεν εἴδησιν ὅτι οἱ Μοσχόβοι ἀπῆλθον συμμαχῆσαι

τοῖς ἰδίοις καὶ δὲν εἶναί τινας εἰς τὸ Γαλάτζι· ὅθεν δρομαῖος φθάνει εἰς τὸ Γαλάτζι μὲ τὸ στρατιωτικόν του, κατακόπτει τοὺς ἐντοπίους, δίδει φωτιὰν καὶ κατακαίει τὰ σπίτια ὅλα· εὗρε μόνον δύο τόπια ρουσσικὰ σακάτικα καὶ δύο ἀραπᾶδες κενοὺς διὰ τζεπχανέ. Ταῦτα μαθόντες οἱ ἀπελθόντες εἰς τὸν Σιρέτην συμμαχῆσαι τοῖς ἰδίοις,πλησιάσαντες καὶ ἰδόντες μακρόθεν τὴν πυρκαϊὰν καὶ ἀγνοοῦντες τὸν ἀριθμὸν τοῦ ἐν τῷ Γαλάτζι ὀθωμανικοῦ στρατοῦ, ἀφέντες ἔτι νυκτὸς οὔσης τὸν πόλεμον ἀνεχώρησαν εἰς τὸ Γιάσι.

Θαῤῥήσαντες ἐκ τούτου οἱ Τοῦρκοι ἄρχησαν ἀπὸ τὸ Προΐλαβον νὰ ἑτοιμάζωνται διὰ τὸ Γιάσι. Ταῦτα μαθὼν ὁ ἐν Γιασίῳ τοποτηρητὴς-γκενεράλ Στοφέλνης ἀπεφάσισε νὰ τοὺς προλάβῃ· καθ' ὁδὸν ἑνωθεὶς μὲ τὰ εἰς Φωξάνι φρουρηθέντα τάγματα τοῦ Ποδορικζάνη καὶ Ποτεμκὶν ἔφθασαν εἰς τὸ Προΐλαβον, καὶ πολεμήσας κατὰ τῶν Τούρκων τοὺς ἐβίασε νὰ φύγουν καὶ νὰ φυλαχθοῦν μέσα εἰς τὸ κάστρον. Δὲν εἶχε τὸν τρόπον νὰ τὸ πολιορκήσῃ ἐπειδὴ καὶ βίᾳ ἀναχωρήσας ἀπὸ τὸ Γιάσι δὲν ἔλαβε μαζή του τὰ διὰ τὴν πολιορκίαν ἀναγκαῖα· ὅθεν κατακαύσας ὅλον τὸ προάστειον καὶ τὰς ἀποθήκας καὶ λαβὼν τὸν ἐν αὐταῖς ζαχιρὲν καὶ ζῶα καὶ ἀνθρώπους, μετὰ τρεῖς ἡμέρας τοῦ ἐρχομοῦ του ἀνεχώρησε. Ἦσαν οἱ Τοῦρκοι 17 χιλ. ἔχασαν τρεῖς τηλεβόλους, ἐσκοτώθησαν ὑπὲρ τοὺς χιλίους, πολλοὶ δὲ καὶ ἐπνίγησαν εἰς τὸν Δούναβιν, καὶ ἐκ τῶν φυγόντων πολλοὶ ἔθανον ἀπὸ τῶν τραυμάτων.

Διὰ τὸ πολύ τους πλῆθος δὲν ἠσύχαζον οἱ Τοῦρκοι· ὅθεν διὰ νὰ ἀποφύγουν νέαν τινὰ ὑποπτευομένην ἔφοδον εἰς τὸ Προΐλαβον ἐκστρατεύουσι καὶ πάλιν τὸ τέταρτον κατὰ τοῦ Βουκουρεστίου· ἀλλ' ἀπαντᾷ αὐτοὺς (ὄντας 10 χιλ. ὑπὸ στρατηγῷ τῷ Ῥουστζουκλῇ Τζελεπῇ-ἀγᾷ,) συμπεριφέροντας καὶ ἓξ τηλεβόλους, ὁ τοποτηρητὴς-γκενεράλ Στόφελ τῇ ιϐ' Φεβρουαρίου, συγκροτεῖται πόλεμος διεξοδικὸς παραταθεὶς ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς, καὶ τέλος ἡττήθησαν οἱ Τοῦρκοι φονευθέντες ὡς χιλιάδες τρεῖς.

Ἦλθεν ἀπὸ τὸ Βιδίνι καὶ ὁ Καπι-κιράνης γενόμενος γιαννιτζὰρ-ἀγᾶς, καὶ ἦτον παρὼν εἰς τὸ στρατόπεδον.

Ἡτοίμασαν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν εἴκοσι καραβέλας, ἓξ ἀπὸ κάτεργα, φεργάδας καὶ καντζαπάσια, καὶ μὲ τὸν καπετὰν-πασσᾶν, ἔαρος φανέντος,τὰ ἔπεμψαν εἰς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν κατὰ τοῦ ρουσσικοῦ στόλου· ποίαν δὲ ἔλαβον ἔκβασιν ῥηθήσεται κατωτέρω.

Ἦλθεν οὖν ὁ βεζίρης Χαλὶλ-πασσᾶς ἀπὸ τὸ Παπάδαγι εἰς τὴν Ἰσάκτζαν· οἱ Τοῦρκοι καθὼς ὅλον τὸν χειμῶνα δὲν ἐστάθησαν ἀργοὶ ἀλλὰ πολλαχόσε διαφόρως καὶ θαῤῥαλέως ἐπολέμησαν, οὔτε ὑπὸ τοῦ ψύχους οὔτε ὑπὸ τοῦ παγετοῦ κωλυόμενοι, οὕτω καὶ τανῦν ἔαρος φανέντος ἠνέῳξαν τὸ θέατρον τοῦ πολέμου, οὐδαμῶς ἐμποδιζόμενοι ἀπὸ τὴν μεγαλωτάτην πλημμύραν τοῦ Δουνάβεως, ἥτις ἦν τοσαύτη ὥστε ποτὲ οὐκ ἐγένετο τόσον μεγάλη· καὶ ἡ γέφυρα μὲ τὸ νὰ ἐπλακώθη ἀπὸ τὸ νερὸν, διέπλεε τὸν Δούναβιν ὁ καθημέραν εἰς τὴν Ἰσάκτζαν ἐρχόμενος στρατὸς μὲ πλευσίματα εἰς τὸ Καρτάλι, διὰ νὰ πηγαίνουν νὰ πολεμήσωσι τοὺς εἰς τὸ Χάντεπε ἓξ χιλ. Ῥούσσων, ὧν ἦσαν γκενεράληδες ὅ τε Ποτεμκὶν καὶ ὁ Ῥεπνίν. Ἔπεμψε λοιπὸν ὁ βεζίρης 50 χιλ. Ταρτάρους μὲ τὸν χάνην τοῦ Κριμίου, καὶ 22 χιλ. Τούρκους μὲ τὸν

Ἀπαζᾶ-πασσᾶν καὶ μὲ τὸν Δαγιστανλὴ Ἀλὴ-ἀγᾶν, ὅστις εἶχεν ἀποκτήσει μέγα ὄνομα διὰ τὴν ἅλωσιν τοῦ Γαλατζίου, προστάξας νὰ καταπολεμήσουν τὸ ῥηθὲν ρουσσικὸν στράτευμα τὸ εἰς Χάντεπε διαπεράσαντες τὸν Προῦτον, κἀκεῖθεν νὰ ἀπέλθουν εἰς τὸ Γιάσι καὶ νὰ κυριεύσουν τὴν Μολδαβίαν. Ἐνταυτῷ δὲ ἐπρόσταξε καὶ τὸν Ἀπτὴ-πασσᾶν, μουχαφίζην τοῦ Προϊλάβου, νὰ ὁρμήσῃ μὲ στρατὸν πρὸς συμμαχίαν τους καὶ νὰ κτυπήσῃ τὰ ρουσσικὸν στράτευμα ἀπὸ τὰ ὀπίσθια. Ἀντέστη γενναίως τοῖς Τούρκοις ὁ Ῥεπνὶν μὲ τὸν Ποτμεκὶν, ἀλλ' ὑποπτευόμενοι καὶ τὴν ἔφοδον τοῦ Ἀπτὴ-πασσᾶ ἐκ τῶν ὄπισθεν ἐμήνυσαν τὸν Ῥωμαντζὼφ νὰ φθάσῃ τὸ γρηγορώτερον εἰς βοήθειάν τους, ὅστις, ὡς προεγράφη, παρεχείμασεν εἰς τὴν Λεχίαν μὲ τὸν ὑπ' αὐτῷ στρατὸν συμποσούμενον εἰς χιλ. 70 εἰς τὸ χωρίον Λατιτζέου, ἀποπέμψας τόσον εἰς τὴν Βλαχίαν ὅσον καὶ εἰς τὴν Μολδαβίαν πλῆθος σίτου πρὸς τροφὴν τῶν ἐκεῖσε στρατιωτῶν ῥούσσων, καὶ ἀπὸ τῆς Ποδολίας εἶχε πέμψει πολλὰς ἑκατοστὰς ἁμαξῶν φορτωμένας καὶ σίτου καὶ τῶν λοιπῶν προζωαρκείων, τὰ ὁποῖα οἱ εὐγενεῖς, οἱ κοινότητες καὶ αἱ λοιπαὶ πόλεις τῆς Λεχίας τὰ ἔδιδαν διὰ μεταχείρισιν τῶν Ῥούσσων μαζὴ μὲ τοὺς ἀναγκαίους ἵππους καὶ ἁμάξας καὶ ἁμαξάρηδες· εἶτα τῇ ιέ τοῦ Μαρτίου ἐπρόσταξε νὰ περάσῃ τὸν Νίστρον ἡ πρώτη διαίρεσις τῆς προφυλακῆς του ἀπὸ τὸ πλευρὸν τὸ καλούμενον Καλούς· αἱ πολλαὶ χιόνες αἱ ἐπιπεσοῦσαι ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἀνέβαλλον τὴν πρόοδον τοῦ στρατοῦ· ἀλλὰ μαθὼν τὸν κίνδυνον μετὰ ταῦτα τοῦ τε Ῥεπνὶν καὶ τοῦ Ποτέμκιν ἐπετάχυνε τὸν δρόμον πρὸς βοήθειάν τους, καὶ εἰς πέντε ἡμέρας ἔφθασε μὲ τὰς τηλεβόλους του εἰς τὴν Τζοτζόραν, κἀκεῖθεν εἰς τὸ Χάντεπε, καὶ πόλεμον συγκροτήσας παρόντος καὶ τοῦ Πάϐελ καὶ τοῦ Μελισσηνοῦ καὶ συμπολεμούντων, μετὰ φόνον τους πολὺν ἔφυγον οἱ Τοῦρκοι κατὰ κράτος ἡττηθέντες, καὶ ἐφονεύθησαν πολλοί, ἐν οἷς καὶ ὁ υἱὸς τοῦ χάνη.

Εἶτα μεταπέμπεται ὁ Ῥωμαντζὼφ καὶ τὸν ἐν Βουκουρεστίῳ καὶ Φωξάνι στρατὸν, διὰ νὰ μὴν καταπολεμηθῶσιν ὀλίγοι ὄντες ὑπὸ πολλῶν παντταχόθεν συῤῥεόντων Ὀθωμανῶν· ἀναχωροῦντες ἀπὸ τὸ Βουκουρέστι οἱ Ῥοῦσσοι προσεκάλεσαν πάντας τοὺς κατοικητὰς νὰ τοὺς ἀκολουθήσουν μὲ τὰ πράγματά τους, ὃ καὶ ἐγένετο, καὶ ἔμειναν εἰς τὸ Βουκουρέστι οἱ θελήσαντες γέροντες καὶ γραῖαι, οἱ δὲ σὺν τοῖς Ῥούσσοις ἀναχωρήσαντες ἔφθασαν ἀσφαλῶς εἰς τὸ Γιάσι.

Μικροῦ με παρῆλθεν εἰπεῖν ὅτι, πρὸ τοῦ νὰ φθάσῃ ὁ Ῥωμαντζὼφ εἰς τὸ Χάντεπε πρὸς βοήθειαν τοῦ Ῥεπνὶν, τὸ προῤῥηθὲν ὀθωμανικὸν στράτευμα ὁποῦ ἦτον καταντικρὺ τοῦ Χάντεπε, εἰς τὴν ἀντικρυνὴν ὄχθην δηλαδὴ τοῦ Προύτου, βλέποντες ὅτι δὲν ἠμποροῦν νὰ νικήσουν τοὺς Ῥούσσους ἐξ αἰτίας τοῦ παραῤῥέοντος Προύτου, ἔκαμαν γέφυραν εἰς τὸ Φαλτζὶ μὲ σκοπὸν νὰ περάσουν ἐκεῖθεν τὸν Προῦτον καὶ νὰ κτυπήσουν τοὺς Ῥούσσους ἀπὸ τὰ ὀπίσθια. Λαβὼν τὴν εἴδησιν ὁ Ῥεπνὶν καὶ ὁ Ποτέμκιν ἔστειλαν νύκτωρ 4,000 στρατὸν καὶ ἐκρύβησαν εἰς τὸν δρυμῶνα τοῦ Φαλτζίου τὸν πλησίον τῆς γεφύρας· (ἀπέχει γὰρ τὸ Χάντεπε ἀπὸ τὸ Φαλτζὶ ὡσεὶ ὥρας δύο·) τὴν αὐτὴν νύκτα δὲ ἐπέρασε καὶ ὁ Δαγιστανλὴ-Ἀλὴ-ἀγᾶς τὴν γέφυραν μὲ

πολυάριθμον πλῆθος Τούρκων τε καὶ Ταρτάρων· ἀλλ' ἐξελθόντες τοῦ δρυμῶνος οἱ Ῥοῦσσοι τοὺς κατεπολέμησαν ἀπρονοήτους καὶ τοὺς ἐφόνευσαν κτυπῶντάς τους ὄπισθεν, καὶ οἱ πλείους φυγῇ τῇ πρὸς τὸ Προΐλαβον τὴν σωτηρίαν εὕραντο. Ὁ Δαγιστανλὴς ἔμεινε χωρὶς ἄτι, ἀφοῦ τοῦ ἐσκοτώθησαν εἰς τὸν πόλεμον ἄλλα δύο ἄτια, ἐπέρασε τὴν γέφυραν πεζὸς, καὶ τὸν ἔστειλε δύο ἄτια ἀπὸ τὴν Ἰσάκτζαν ὁ βεζίρης Χαλὴλ-πασσᾶς.

Ἀνεχώρησε καὶ ἀπὸ τὸ Φωξάνι τῇ προσταγῇ τοῦ Ῥωμαντζὼφ ὁ ἐκεῖσε ρουσσικὸς στρατὸς καὶ ἐκόνευσεν εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ Σιρέτη. Ὁ Ἀπτὴ-πασσαζαδὲς ὁ προῤῥηθεὶς, φύλαξ τοῦ Προϊλάβου, ταῦτα μαθὼν ἔπεμψε τὸν κεχαγιᾶν του εἰς τὸ Φωξάνι μὲ στρατόν. Ταῦτα μαθὼν ὁ βεζίρης Χαλὴλ-πασσᾶς ἠθέλησε νὰ κάμῃ ἡγεμόνα Μολδαβίας τὸν Δραγομάνον τῆς Πόρτας πεϊζαδὲ Μιχαὴλ Ῥακοβίτζαν, καὶ ἀντ' αὐτοῦ νὰ διορίσῃ ἄλλον Δραγομάνον· τοῦτο τὸ ἐπρόβαλεν ὁ ῥεϊς-ἐφένδης. Εἶπον ἐγὼ τῷ πεϊζαδὲ τὸ, «Ἂν δεχθῇς τὴν ἡγεμονείαν αὐτὴν πρὸ τοῦ νὰ διωχθοῦν οἱ Ῥοῦσσοι ἀπὸ τὸ Γιάσι, καὶ πάγῃς εἰς τὸ Φωξάνι διὰ νὰ προσκαλέσῃς, καθὼς σὲ προστάζουν, τοὺς εἰς τὰς πεζένιας ἀγροίκους τῶν ἐντοπίων νὰ ἔλθουν εἰς τὰς κώμας των, χάνεις βεβαιότατα καὶ τὴν δραγομανίαν καὶ τὴν λογοθεσίαν, ἐξ αἰτίας τῆς ἡγεμονείας αὐτῆς ὁποῦ φαντασιοκοποῦντες σὲ δίδουν.» Καὶ αὐτὸς μὲν ἤκουσε τὴν συμβουλήν μου· ὁ δὲ ῥηθεὶς κεχαγιᾶς προσκαλέσας τοὺς ῥηθέντας ἀγροίκους μὲ ὑπόσχεσιν πάσης ἀσφαλείας, πιστεύσαντας καὶ ἐξελθόντας τοὺς ἀνδραποδίζει ὁ παρ' αὐτῷ στρατὸς καὶ ἄκοντος τοῦ κεχαγιᾶ. Ταῦτα μαθόντες οἱ παρὰ τῷ Σιρέτῃ Ῥοῦσσοι ἐφορμῶσι καὶ κατακόπτουσι τοὺς Τούρκους,καὶ ἐλευθεροῦσι τῆς σκλαβίας πλείους τῶν αἰχμαλωτισθέντων, οὓς τινας δὲν ἐπρόλαβον οἱ Τοῦρκοι ἀποκομίσαι εἰς τὸ Προΐλαβον, τοὺς δὲ ἐλευθερωθέντας οἱ Ῥοῦσσοι ἀπήγαγον εἰς τὸ Γιάσι.

Ἀκούσας ὁ βεζίρης τὴν ἀπὸ τὸ Βουκουρέστι ἀναχώρησιν τῶν Ῥούσσων ἔπεμψεν εὐθὺς, ἀπὸ πολλὴν παρακίνησιν τοῦ γιαννιτζὰρ-ἀγασὴ Καπὶ-κιράνη, σαλαχόρην μὲ τὰς σημαίας τῆς αὐθεντείας καὶ ἐσήκωσε τὸν Μανόλην ἀπὸ τῆς Κραγιόβας καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ Βουκουρέστι ὡς ἡγεμών· διώρισε δὲ ὁ βεζίρης καὶ τὸν προῤῥηθέντα Ῥούμελη βαλισὴ Μεχμὲτ-πασσᾶν νὰ φυλάττῃ τὸ Βουκουρέστι μὲ στρατόν.

Ζητεῖ οὖν ὁ Μανόλης ἀπὸ τὸν πατριάρχην Θεοδόσιον νὰ στείλῃ ἔκδοσιν διὰ νὰ μετατεθῇ εἰς τὴν μητρόπολιν τῆς Οὐγγροβλαχίας ὁ Ῥιμνίκου, μὲ τὸ νὰ εἶχεν ἀναχωρήσῃ εἰς τὸ Πετερποῦργον, ὡς εἴρηται, ὁ Οὐγγροβλαχίας Γρηγόριος· καὶ ἡ μὲν ἔκδοσις ἐξεδόθη, ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἐπρόλαβε νὰ χρισθῇ αὐθέντης, μὲ τὸ νὰ ἐδιώχθη μετὰ μικρὸν παρὰ τῶν Ῥούσσων.

Ἔγραψε δὲ καὶ εἰς τοὺς εἰς τὸ Πρασοβὸν ἐντοπίους ἄρχοντας, (πολλοὶ γὰρ αὐτῶν μετὰ τὴν ἔφοδον τῶν Ῥούσσων, φοβηθέντες τὴν παρὰ τῶν Τούρκων ἐνδεχομένην γενέσθαι σκλαβίαν, ἔφυγαν εἰς τὸ Πρασοβὸν, πόλιν τῆς Οὐγγαρίας, ὑποκειμένης τῇ βασιλίσσῃ Μαρίᾳ Τερέζᾳ, μητρὶ τοῦ καίσαρος τῶν Νεμτζῶν Ἰωσὴφ,) συμβουλεύων τὸ νὰ ὑποταχθοῦν καὶ νὰ ἔλθουν εἰς Βουκουρέστι· δὲν ἤκουσαν οὔτε τὰς συμβουλὰς οὔτε τὰς ὑποσχέσεις οὔτε τὰς ἀπειλὰς, τὴν ἔκβασιν τοῦ πολέμου προσμένοντες, καὶ φοβούμενοι τὰς

τῶν Τούρκων ἐπηρείας καὶ ὑποπτευόμενοι τὰς δολιότητας· ὅθεν αὐτὸς ἐμοίρασε τὰς μωσίας των εἰς τοὺς γιαννιτζάρους τοῦ Βιδινίου.

Οἱ Τοῦρκοι λοιπὸν, οἱ μετὰ τὸν φρικτὸν πόλεμον τοῦ Χάντεπε ἐλευθερωθέντες τοῦ θανάτου φυγῇ, κατήντησαν τῇ δ' τοῦ Ἰουλίου εἰς τὸν ποταμὸν Λάργα τὸν εἰσρέοντα εἰς τὸν Προῦτον· ὁ βεζίρης Χαλὴλ-πασσᾶς τὸν ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν ἐρχόμενον παμπληθῆ στρατὸν ἔπεμπεν εἰς τὸ στρατόπεδον τὸ παρὰ τῷ ποταμῷ Λάργᾳ χάριν συμμαχίας, εἰς τρόπον ὁποῦ ἐν διαστήματι ὀλίγων ἡμερῶν στρατὸς ὑπέρμετρος διαπλεύσας τὸν Δούναβιν συνηθροίσθη εἰς τὸ τῆς Λάργας στρατόπεδον, στρατοπεδεύσας ἐπὶ τὸν περὶ τὸν Λάργα λόφον, ὄντος πάλιν σερασκέρη τοῦ Ταταρχάνη Μασοὺτ-Γκιράϊ. Ἐφορμήσας οὖν ὁ Ῥωμαντζὼφ κατ' αὐτοῦ, μετὰ πολλοὺς ἀκροβολισμοὺς ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς, τέλος πάντων εἰς δύο πολέμους τοὺς ἐνίκησε κατὰ κράτος, καὶ κατέσφαξεν αὐτῶν 9,000 τῇ ἡ Ἰουλίου, φυγόντων τῶν λοιπῶν ἀμεταστρεπτί. Ἠνδραγάθησαν εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον ὁ Πάβελ, ὁ Ποτέμκιν, ὁ Βεϊσμαν, ὁ Ῥεπνίν, ὁ Σουλτικὼφ, ὁ Μελισσηνὸς καὶ ὁ Στουπισκίν. Τὸ στράτευμα τὸ τούρκικον ἦσαν 80 χιλ., ἔξω ἀπὸ τὸν σερασκέρην χάνην ἔχοντα ὑφ' ἑαυτὸν καὶ τὸν Ἀπτὴ-πασσαζαδὲ καὶ τὸν Ἰσμαὴλ-πασσᾶν καὶ τὸν Ἀπαζᾶ-πασσᾶν καὶ πολυαρίθμους Ταρτάρους. Παρετάθη ὁ πρῶτος πόλεμος ἀπὸ τὰς τρεῖς ὥρας μέχρι τῆς νυκτὸς, καὶ ὁ δεύτερος ἀπὸ μέσης νυκτὸς ἕως τὸ μεσημέρι, ὥρας δηλαδὴ ὁλοκλήρους 24, καὶ ἐνικήθησαν οἱ Τοῦρκοι ὁλοτελῶς, καὶ ἔφυγον πρὸς τὸν Δούναβιν χωρὶς νὰ πάρουν τίποτε· ἔμεινεν εἰς τοὺς Ῥούσσους ὅλον τὸ στρατόπεδον μὲ σκηνὰς, προζωάρκεια καὶ ζῶα, μὲ 30 τηλεβόλους, μὲ τρία μορτάρια, τὰ τουρκιστὶ λεγόμενα χαβὰν, μὲ 825 γκιουλέδες, 266 πόμπαις καὶ εἴκοσι βαρέλια παροῦτι· αἱ σκηναὶ τῶν πασσάδων καὶ τοῦ χάνη ἦσαν μεγαλοπρεπέσταται καὶ πολυέξοδοι· εὑρέθησαν παραχωμένα πολλὰ μορτάρια, καὶ μὲ τὸ νὰ μὴν εἶχε δοθεῖ ἀπὸ τὸν Ῥωμαντζὼφ ἄσυλον εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ πολέμου οἱ σκλάβοι ἦσαν μόνον τριάκοντα.

Ἄρχησεν ἡ πανούκλα εἰς τὸ ὀρδὶ, κατεκάη καὶ τὸ σπίτι μου τὸ εἰς τὸ Φανάρι τῇ κϐ' Ἰουνίου· ὅθεν ἐζήτησα ἄδειαν ἀπὸ τὸν βεζίρην, καὶ ζητήσας πολλάκις καὶ ἀποτυχὼν, τανῦν οὐκ ἀπέτυχον ἐξ αἰτίας τῆς πυρκαϊᾶς· ὅθεν διὰ θαλάσσης ἔφθασα εἰς τὸ Νεοχώριον εἰς τὸ σπίτι μου.

Οἱ Ῥοῦσσοι ἀπὸ τὸ Λιβόρνον ἐλθόντες μὲ τὸν στόλον εἰς τὸν Μωρέαν, προσῆλθον τῷ Ὀρλὼφ ὄντι εἰς τὸν λιμένα τῆς Παγανίας οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τῆς Σπάρτας, (τανῦν λεγομένης Μισίστρας,) καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ βουνοῦ λεγομένου Μάνια, καὶ προσεκύνησαν τῷ Ὀρλώφ. Ἐξῆλθον οὖν οἱ Ῥοῦσσοι τῶν νηῶν, καὶ διώξαντες τοὺς εὐαρίθμους ἐν τῷ φρουρίῳ τῆς Παγανίας στρατιώτας Τούρκους ὑπέταξαν τὸ παλαιὸν ἐκεῖνο φρούριον, καὶ μὲ τὸ νὰ μὴν εἶχαν οἱ Ῥοῦσσοι στρατὸν ἱκανὸν διὰ τὴν ξηρὰν, καὶ μὴν ἠμποροῦντες νὰ μεταχειρισθοῦν εἰς τὴν ξηρὰν τοὺς διὰ τὴν ναυμαχίαν διωρισμένους εἰς τὰς νῆας πολεμάρχους, ἐμοίρασαν εἰς τοὺς Μανιάτας καὶ ἄλλους αὐτομολήσαντας πολλοὺς Μωραΐτας τουφέκια καὶ παροῦτι καὶ βόλια, καὶ ὑπέταξαν τὴν Καλαμάταν, τὸ Γαστοῦνι, καὶ τὸ Ναβαρῖνον, καὶ μικροῦ δεῖν

ἦτον νὰ ὑποταχθῇ καὶ ἡ Τριπολιτζὰ, μητρόπολις τοῦ πασσᾶ· ἀλλ' οὐδὲν ἄξιον διεπράξαντο εἰς τὸ Πατράσον· πλῆθος γάρ τοι ἄτακτον ἐντοπίων τε καὶ ξένων, ἀνεπίδεκτον παιδείας εἰς τὴν τακτικὴν τοῦ πολέμου καὶ ἐπικλινέστατον μόνον εἰς ἁρπαγὰς, ἐνόμισαν νὰ διώξουν τοὺς Τούρκους ἀπὸ τὸ Πατράσον· τὸν Μάρτιον ἦλθον Ἀλβανῖται εἰς βοήθειαν τῶν πολιορκουμένων Τούρκων· τῇ ιγ' τοῦ Ἀπριλίου, τῇ καὶ μεγάλῃ Παρασκευῇ οἱ πολιορκοῦντες ἔφυγον χωρὶς νὰ τοὺς πολεμήσουν· ὅθεν οἱ Ἀρβανῖται μηδενὸς ἀνθισταμένου κατέκαυσαν τὴν χώραν καὶ ἐφόνευσαν πολλοὺς, μαζὴ μὲ τοὺς ἐκ τοῦ φρουρίου ἐξελθόντας καὶ εἰς τόδε πολιορκουμένους Ἀρβανίτας τε καὶ Τούρκους. Μετὰ τὸν ἀφανισμὸν οὖν καὶ τὴν πυρκαϊάν τοῦ Πατράσου παμπληθεῖς Ἀλβανῖται διασπαρέντες εἰς ὅλον τὸν Μωρέαν, καίοντες τὰς κώμας καὶ φονεύοντες τοὺς κατοικητὰς ἔκαμαν τὸν ἔσχατον ὄλεθρον. Ἐν τούτοις δὲ πολεμῶν ὁ Δολγορούκης τὴν Μοθώνην, ἔφυγον οἱ καλότυχοι αὐτοὶ σύμμαχοι Ῥωμαῖοι, καὶ ἔγιναν αἴτιοι νὰ φονευθοῦν τινες Ῥοῦσσοι καὶ νὰ ἡττηθῇ, νὰ πληγωθῇ καὶ νὰ φύγῃ ὁ Δολγορούκης· ὅθεν ὁ Ὀρλὼφ, οὐ μόνον μὴ βοηθηθεὶς παρὰ τῶν Μωραϊτῶν κατὰ τῶν Τούρκων ἀλλὰ μᾶλλον διὰ τὴν ἀναξιότητά τους βλαβεὶς, κρημνίσας τὸ Ναβαρῖνον καὶ παιδεύσας 800 Μωραΐτας διὰ τὴν προδοσίαν τους, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸν Μωρέαν τῇ ιά τοῦ Ἰουλίου.

Ἀπήντησεν οὖν καθ' ὁδὸν εἰς τὰ νερὰ τοῦ Μωρέως τὸν ὀθωμανικὸν στόλον μὲ προεστῶτα τὸν καπετὰν-πασσᾶν καὶ τὸν Τζαφέρ-πεην· ναυμαχοῦσιν εἰς τόπον ὀλίγον μακρὰν ἀπὸ τὴν Ὕδραν ἐμπρὸς εἰς τὴν Τζίαν καὶ ἐμπρὸς εἰς τὰ ὄρη τοῦ Ναυπλίου· ἡττῶνται οἱ Τοῦρκοι καὶ φεύγουσι, καὶ οἱ νικηταὶ Ῥοῦσσοι ἀνεχώρησαν διὰ τὴν Τένεδον, σκοπούμενοι μὲν τὸ νὰ ἐμποδίσουν τὴν εἰς Κωνσταντινούπολιν διὰ πλευσιμάτων ἀπαγωγὴν τῶν προζωαρκείων, πολλῷ δὲ μᾶλλον ἐπιθυμοῦντες τὸ νὰ ξαναπολεμήσουν μὲ τὸν ὀθωμανικὸν στόλον.

Ὁ στόλος αὐτὸς ὁ ρουσσικὸς εἶχε τρεῖς διαιρέσεις· τὴν μὲν διοικοῦσεν ὁ Ἐγγλέζος Ἔλφιστων, τὴν δὲ ὁ ἀρχιθαλάσσιος ῥοῦσσος Σπυριδὼφ καὶ τὴν τρίτην ὁ ἀρχιστράτηγος κόμης Ἀλέξιος Ὀρλώφ· καὶ οἱ ἐν αὐτῷ πολεμισταὶ ἦσαν ἄνθρωποι δοκιμασμένοι τόσον διὰ τὴν ναυτιλίαν ὅσον καὶ διὰ τὴν ναυμαχίαν. Ὁ ὀθωμανικὸς στόλος ἐσύγκειτο ἀπὸ ἓξ νῆας ὁποῦ εἶχον αἱ μὲν ἐννενήκοντα αἱ δὲ ὀγδοήκοντα τηλεβόλους, καὶ ἀπὸ ἄλλας ἐννέα νῆας μὲ ἑβδομήκοντα ἕως ἑξήκοντα τηλεβόλους, καὶ ἀπὸ τέσσαρας φεργάδας μὲ 30 ἕως 20 τηλεβόλους, καὶ ἀπὸ ὀκτὼ κάτεργα καὶ ἄλλα μικρὰ πλευσίματα, τὰ μὲν μὲ πανὶα πλέοντα τὰ δὲ μὲ κουπιά. Διώκωντας οὖν ὁ Ὀρλὼφ τὸν ὀθωμανικὸν στόλον καὶ φθάσας εἰς τὰ νερὰ τῆς Χίου ἔμαθεν ὅτι εἶναι ὄπισθεν τῆς νήσου, καὶ διὰ νὰ βεβαιωθῇ ἔπεμψε τὸν ἀρχιθαλάσσιον Γκαϊὶκ νὰ κατασκοπεύσῃ, ὅστις ἐπανελθὼν εἶπεν ὅτι νὰ εἶδεν ἐννέα ὀθωμανικὰ μεγάλα καράβια· ὅθεν ἀπεφάσισεν ὅλην τὴν νύκτα νὰ φυλάξῃ, καὶ τὸ πουρνὸ νὰ φανῇ ἐμπρὸς εἰς τὸν ὀθωμανικὸν στόλον· οὗ γενομένου, ἄρχησεν ἡ ναυμαχία Ἰουλίου κέ· παρετάθη ἕως τὸ μεσημέρι· τὸ καράβι τοῦ Σπυριδὼφ ἀντέστη εἰς τὰς προσβολὰς τοῦ ἐχθροῦ, καὶ τέλος ὥρμησεν ἐναντίον εἰς τὸ καράβι τοῦ καπετὰν-πασσᾶ, καὶ ἐπλησίασεν εἰς αὐτὸ ῥίχνωντας τό-

πια καὶ τουφέκια· ὅθεν ἔπιασε φωτιὰν τὸ καράβι τοῦ καπετὰν-πασσᾶ, καὶ τὸ τοῦ Σπυριδὼφ μὲ τὸ νὰ ἐμπερδεύθησαν τὰ σίδηρά του μὲ τὰ σίδηρα τοῦ καιομένου γαλιονίου, ἐκάησαν καὶ τὰ δύο· φοβηθεὶς ὁ ὀθωμανικὸς στόλος τὴν ἔφοδον τῶν λοιπῶν ρουσσικῶν γαλιονίων, κόψας τὰ παλαμάρια τῶν ἀγκυρῶν εἰσῆλθεν εἰς τὸν λιμένα τοῦ Τζεσμέ· πλησιάσας ὁ Ὀρλὼφ ἔρριχνε πόμπας εἰς τὸν ὀθωμανικὸν στόλον· οἱ Ὀθωμανοὶ εἰς τὴν ἀκτὴν ἔστησαν 20 τηλεβόλους· τῇ ὑστεραίᾳ ἔστειλεν ὁ Ὀρλὼφ τέσσαρα πουρλότα διὰ νὰ καύσουν τὸν ὀθωμανικὸν στόλον· ἔρριξαν οἱ Τοῦρκοι κατεπάνω τους ἀναριθμήτους τηλεβόλους, ἀλλ' ὁ Ἰσζὶν ἐπλησίασε τόσον εἰς ἕνα γαλιόνι τούρκικον, ὁποῦ ἔρριξε μέσα ἕνα καιόμενον γκιουλέν· τὸ αὐτὸ ἔκαμαν καὶ οἱ ἄλλοι ὁποῦ εἶχον τὰ τρία πουρλότα, καὶ ἐκόρωσεν εὐθὺς ὅλος ὁ στόλος, καὶ ἐγλύτωσε μόνον ἕνα καράβι 60 τοπιῶν μὲ πέντε κάτεργα, καὶ ἐκάησαν ὑπὲρ τὰ 100 πλευσίματα μικρὰ μεγάλα· αὕτη ἡ πυρκαϊὰ ἐπροξένησε φόβον πανικὸν εἰς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ὁ σουλτὰν Μουσταφᾶς διώρισε τὸν Φραντζέζον Τὸτ νὰ ὀχυρώσῃ τὰ εἰς τὸ στόμιον τοῦ Ἑλλησπόντου κάστρα καὶ νὰ ἀνεγείρῃ καὶ ἄλλα ὀχυρώματα, διὰ νὰ μὴ δυνηθῇ ὁ ρουσσικὸς στόλος νὰ φθάσῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Ὅστις φθάσας εἰς τὴν Μιτυλήνην ἔρριψε πόμπας εἰς τὸ κάστρον· οἱ Τοῦρκοι ἔφυγον εἰς τὰ βουνά· ὅθεν ἐξελθόντες οἱ Ῥοῦσσοι ἐλεηλάτησαν τὰ σπίτια ἀπαγαγόντες καὶ ζῶα μετὰ δύο ἡμερῶν λεηλασίαν, καύσαντες καὶ γαλιόνια νεόκτιστα ἕτοιμα νὰ ῥιφθοῦν εἰς τὸ νερόν. Ἀνεχώρησαν, καὶ εὐθὺς οἱ Τοῦρκοι ἐφόνευσαν πολλοὺς Χριστιανοὺς κατὰ τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως Μιτυλήνης τοὺς τυχόντας, ἀλλ' ἐμπόδισαν τὰς μιαιφονίας οἱ προεστῶτες Τοῦρκοι τῆς Μιτυλήνης. Δὲν ἐδοκίμασε τὴν εἴσοδον εἰς τὸν Ἑλλήσποντον ὁ στόλος, ἢ ὅτι δὲν ἠθέλησαν οἱ Ῥοῦσσοι νὰ ῥιψοκινδυνεύσουν τέτοιον μεγάλον κίνδυνον, ἢ ὅτι δὲν ἐφύσησαν οἱ ἄνεμοι ἐξ οὐρίας ὅταν τὸ ἐσυλλογίσθησαν, καὶ εὐχαριστήθησαν οἱ Ῥοῦσσοι νὰ ἐμποδίζουν τὴν εἴσοδον τῶν σιτοφόρων νηῶν καὶ ἄλλων προζωαρκείων, τὸ ὁποῖον ἐπροξένησε πολλὴν ἐνόχλησιν καὶ σιτοδείαν, ἕως οὗ εὑρέθη τρόπος νὰ κομίζεται ὁ σῖτος εἰς τὴν Πόλιν μὲ φραντζέζικα πλευσίματα.

Μετὰ τὴν θανατηφόρον ἦτταν τῶν Ὀθωμανῶν εἰς τὴν Λάργαν οἱ φυγόντες ὀλίγοι κατήντησαν κοντὰ εἰς τὸ Καρτάλι, καὶ ὁ Ῥωμαντζὼφ μὲ τὸ στράτευμά του ἐστρατοπέδευσε κοντὰ εἰς τὴν λίμνην Καγούλ· εἶχε δὲ συναχθεῖ κοντὰ εἰς τοὺς φυγάδας πολὺ πλῆθος πολεμιστῶν Τούρκων διαπερασάντων τὸν Δούναβιν· καὶ ὁ χάνης μὲ τοὺς Ταρτάρους του ἦτον κοντὰ εἰς τὴν λίμνην Σαλπούχ· τῇ ις' τοῦ Ἰουλίου ἐπέρασε καὶ ὁ βεζίρης τὸν Δούναβιν μὲ ὅλους τοὺς ρετζάληδες, ἀφοῦ εἶχε περάσει πρὸ μιᾶς ἡμέρας ὁ γιανιτζὰρ-ἀγασὴ Καπὶ-κιράνης, καὶ ἦλθον καὶ ἐνώθησαν μὲ τὸ στρατόπεδόν τους τὸ παρὰ τῇ λίμνῃ Καγοὺλ (μικρόν τι ἀπεχούσῃ ἀπὸ τὸ Καρτάλι). Τὸ δὲ ρουσσικὸν στράτευμα εἶχε στρατοπεδεύσει κοντὰ εἰς τὴν κώμην Γρετζένι. Ἐδοκίμασε πολλάκις ὁ Ταταρχάνης νὰ ἁρπάσῃ τὰ ἐφόδια τοῦ ρουσσικοῦ στρατοπέδου, ἀλλ' ἀπέτυχε τοῦ σκοποῦ, καὶ οἱ Τοῦρκοι τῇ ιθ' τοῦ Ἰουλίου ἐστοχάσθησαν νὰ κτυπήσουν τοὺς Ῥούσσους ἔμπροσθεν καὶ οἱ Τάρταροι νὰ

τοὺς κτυπήσουν ὄπισθεν, καὶ ἀπεφάσισαν νὰ ὁρμήσουν τῇ κ'. Ὅθεν ἀπεφάσισε νὰ τοὺς προλάβῃ ὁ Ῥωμαντζὼφ, καὶ δῆτα ἔωθεν κινηθεὶς καὶ περάσας τὴν ὁδὸν τὴν λεγομένην τοῦ Τραϊανοῦ, ὥρμησε κατὰ τῶν Τούρκων, καὶ ὁ Μελισσηνὸς ἔρριχνε πόμπαις εἰς τὸ στράτευμά τους, καὶ ἀδιακόπως ἀκολουθοῦσεν ὁ πόλεμος λίαν σφοδρῶς ἑκατέρωθεν, καὶ αἱ πόμπαις ἔκαμαν φοβερὸν φόνον εἰς τοὺς Ὀθωμανοὺς, ἀπὸ τὰς πέντε ἕως εἰς τὰς ὀκτὼ ὥρας· εἶτα ὥρμησαν οἱ Ῥοῦσσοι εἰς τὰ μετερίζια τῶν Τούρκων, ὅπου οἱ γιαννίτζαροι ἐπολέμησαν σφοδρότατα καὶ λίαν θαῤῥαλέως, ἀλλὰ τέλος ἐνέδωκαν φονευθέντες οἱ πλείους· ἐπολέμησε καὶ τὸ πεζικὸν τῶν Ὀθωμανῶν μὲ πολλὴν σκληρότητα, ἀλλὰ μετὰ πολὺν φόνον ἐτράπη εἰς φυγήν. Ταῦτα ἰδὼν ὁ βεζίρης ἀφῆκε τὸ στρατόπεδον καὶ ἔφυγε μαζὴ μὲ τοὺς λοιπούς· ὁ Ῥεπνὶν τοὺς ἐδίωκε μὲ τὰς τηλεβόλους του, καὶ αὐτοὶ φεύγοντες ἔφθασαν εἰς τὸν Δούναβιν, ἔνθα τριακόσια πλευσίματα ἦτον διὰ νὰ τοὺς περάσουν τὸν Δούναβιν· ἔγιναν οὖν οἱ Ῥοῦσσοι κυριάρχαι τοῦ ὀθωμανικοῦ στρατοπέδου, ἐν ᾧ εὗρον 140 τηλεβόλους μὲ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα πρὸς μεταχείρισίν τους καὶ ἄλλα πολλὰ προζωάρκεια.' Ἀπὸ τὰς τέσσαρας ὥρας ἕως τὰς ἐννέα παρετάθη ὁ πόλεμος· τὸ ἱππικὸν ἔλλειπε μὲ τὸ νὰ ἐφύλαττε τὰ προζωάρκεια ἐναντίον τῶν Ταρτάρων· ἀλλὰ τὸ πεζικὸν ἐπολέμησε μὲ μεγάλην θερμότητα, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ τῇ κϐ' Αὐγούστου ἐῤῥίχθησαν τόπια καὶ τουφέκια πρὸς δόξαν του. Ἔφυγαν πολλοὶ εἰς τὸ Ἰσμαήλι μαζὴ μὲ τὸν Καπὶ-κιράνην, ὁ βεζίρης ἐπέρασεν ἀντίκρυ μαζὴ μὲ τὸν ἐτπαέ του, καὶ ὁ Πάβελ ὁπού ἔφθασεν εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Δουνάβεως διώκων τοὺς Τούρκους ἐπῆρεν ἐκεῖ 26 τηλεβόλους καὶ ἐσκλάβωσε καὶ 1,000 Τούρκους πολεμιςὰς, καὶ ἐπῆρε καὶ πολλὰ πράγματα τοῦ βεζίρη. Ῥοῦσσοι ἐσκοτώθησαν 335 καὶ ἐπληγώθησαν 550· Τοῦρκοι ἐσκοτώθησαν κατὰ τὴν εἴδησιν τῶν σκλαβωθέντων 40 χιλιάδες, καὶ ἐπνίγησαν καὶ ἄλλοι πολλοὶ διαπερῶντες τὸν Δούναβιν, καὶ ἀπὸ τῆς βίας ἀλλήλους φονεύοντες καὶ εἰσερχόμενοι πολλοὶ ἐβουλοῦσαν τὰ πλευσίματα, καὶ πολυάριθμοι πνιγμένοι ἐφαίνοντο εἰς τὸν Δούναβιν· μνήματα Τούρκων ἐν τῷ στρατοπέδῳ καὶ εἰς τὰ μετερίζια ἦσαν ὑπὲρ τὰς τρεῖς χιλιάδας· ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ὁδοὺς ἂς ἐβάδιζον οἱ Τοῦρκοι ἐν τῷ ἐφορμᾷν κατὰ τῶν Ῥούσσων εἰς διάστημα μιλίων ἑπτὰ ἐφαίνοντο μνημεῖα αὐτῶν πολλῷ πλείονα. Εἶναι ὑπέρπολλαι αἱ σκηναὶ, οἱ ἵπποι, αἱ κάμηλοι, τὰ ζῶα, τὰ προζωάρκεια, αἱ ἅμαξαι καὶ τὰ ῥοῦχα ὁποῦ εὑρέθησαν εἰς τὸ στρατόπεδον, καὶ οἱ φυγόντες ἀπὸ τὸ ὀρδὶ δὲν ἐδυνήθησαν λαβεῖν τι μαζή τους ἄντικρυ εἰς τὴν Ἰσάκτζαν. Τὸ στράτευμα τοῦ βεζίρη ἦσαν πεζικοῦ 50 χιλ. καὶ ἱππικοῦ 100 χιλ. ἐπαινετέοι διὰ τὴν ἀνδρείαν καὶ πεισμονὴν μὲ τὴν ὁποίαν ἐπολέμησαν· κατετροπώθησαν δὲ καὶ οἱ Τάρταροι καὶ ἀπράκτησαν τὰ κινήματά τους ὁποῦ ἔκαμαν διὰ νὰ ἁρπάσουν τὰ ῥουσσικὰ προζωάρκεια καὶ ῥοῦχα, καταπολεμηθέντες ἀπὸ τὸν Γλέπωϐ καὶ τὸν Γνουδοβίτζ καὶ κόμητα Ποδορικζάνην.

Μετὰ ταύτην οὖν τὴν φρικωδεστάτην ἦτταν μὲ τὸ νὰ ἔφυγαν πολλοὶ Τοῦρκοι εἰς τὸ Ἰσμαήλι, ὥρμησεν ὁ Ῥεπνὶν μὲ στράτευμα διὰ νὰ τὸ ὑποτάξῃ· καὶ δῆτα καταπολεμήσας μετὰ πολὺν φόνον τὸ ὑπέταξε, καὶ οἱ νικηταὶ

Ῥοῦσσοι τόσον μέσα εἰς τὸ Ἰσμαήλι ὅσον καὶ εἰς τὰς πλησιοχώρους ὄχθας τοῦ Δουνάβεως ἐπῆραν τηλεβόλους 203, αἰχμαλώτους 2 χιλ. καὶ 20 ὀφφικιαλίους· διωρίσθη δὲ κομαντάντης τοῦ Ἰσμαηλίου ὁ Βέϊσμαν.

Εἶτα ὥρμησεν ὁ Ῥεπνὶν καὶ εἰς τὸ Κιλὶ καὶ μετὰ πολιορκίαν ἐννέα ἡμερῶν οἱ ἐν αὐτῷ δύο πασσᾶδες καὶ 3,000 πολεμισταὶ παρεδόθησαν, καὶ τοὺς ἀφῆκε ν' ἀναχωρήσουν μὲ τὰ ῥοῦχά τους, κρατήσας τὰ εἰς τὸ Κιλὶ 20 τόπια καὶ ὑπέρπολυν ζαχιρέν.

Ὁ κόμης Πανὶν, στρατηγὸς τοῦ δευτέρου ῥουσσικοῦ στρατοπέδου, ἤρξατο τῆς πολιορκίας τοῦ Πεντερίου· αἱ φατρίαι τῶν Ταρτάρων τῆς Βεσσαραβίας, ἤτοι Βουτζὰκ, καὶ τοῦ Γεδισὲν εἰς τὸν καιρὸν τῆς πολιορκίας ἔγιναν σύμμαχοι τῶν Ῥούσσων μὲ τὴν ἑξῆς συμφωνίαν.

« Ἡμεῖς οἱ ὑπογεγραμμένοι μιρζᾶδες καὶ προεστῶτες διωρισμένοι ἀπὸ » τοὺς μιρζᾶδες τοῦ Φεδισὰρ καὶ τοῦ Βουτζὰκ καὶ ἀπὸ ὅλας τὰς κοινότη- » τάς των δηλοποιοῦμεν μὲ αὐτὸ τὸ ἔγγραφον, ὅτι παρακινηθέντες ἀπὸ » τὸν κόμητα Πανὶν καὶ διὰ γραμμάτων του καὶ διὰ ζώσης φωνῆς, ἐκά- » μαμεν ὅλοι κοινῶς, μηδενὸς ἐξαιρουμένου, ὅρκον κατὰ τὴν πίστιν μας νὰ » ξεχωρισθῶμεν ἀπὸ τοὺς Τούρκους, ἀποβάλλοντες ὁλοκλήρως τὴν ἐξουσίαν » τους καὶ τὴν πρὸς αὐτοὺς ὑποταγὴν, καὶ νὰ φιλιωθῶμεν μὲ τὴν βασι- » λείαν τῆς Ῥωσσίας, διὰ νὰ ἑνωθῶμεν μαζή της καὶ νὰ διάγωμεν τοῦ λοι- » ποῦ μὲ τὴν ὑπεράσπισιν τῆς βασιλίσσης τῆς Ῥουσσίας, φυλάττοντες καὶ » ἔχοντες τὰ παλαιά μας προνόμια, νόμους καὶ συνηθείας. Ὑποσχόμεθα » δὲ νὰ κάμῃ τὸ αὐτὸ καὶ ὅλον τὸ Κρίμι μὲ τὸ μέσον τῶν μιρζάδων μας· » καὶ δὲν θέλομεν δεχθεῖ ποτὲ διὰ χάνην μάς τινα ὁποῦ νὰ μὴ θελήσῃ νὰ » δεχθῇ αὐτὴν μὲ τὴν κοινὴν συγκατάνευσιν καὶ ἀπόφασιν καὶ αὐτὸν τὸν » καλόν μας σκοπόν. Ὑποσχόμεθα μὲ τὴν βοήθειαν τῶν Ῥούσσων ν' ἀπο- » καταστήσωμεν ἐλευθέραν ὅλην τὴν ἐπικράτειαν τῶν Ταρτάρων καὶ ἀ- » κρεμῆ ἀπὸ κάθε ἄλλου ἐξουσίαν, καὶ τοιαύτην ὡς ἦτον ἀνέκαθεν· καὶ αὐτὸ » τὸ βεβαιώνομεν πασιδήλως, ἁγίως, καὶ ὁλοτελῶς, κατὰ τὴν πληρεξου- » σιότητα ὁποῦ μᾶς ἐδόθη ἀπὸ ὅλας τὰς κοινότητας τῶν Ταρτάρων· καὶ » διὰ μείζονα ἀσφάλειαν ἀφίνομεν ἐδῶ ὁμήρους ἕνα μιρζᾶν τοῦ Γεδισὲν καὶ » ἕνα τοῦ Βουτζὰκ καὶ ἕνα προὔχοντα τῶν δύο αὐτῶν ἐθνῶν, μέχρι τῆς » ἐπικυρώσεως τῆς συμφωνίας αὐτῆς ὁποῦ ἀποβλέπει εἰς τὴν ὠφέλειαν τῶν » δύο μερῶν κτλ. 1770 Αὐγούστου ς'.»

Ὑπογράψαντες καὶ σφραγίσαντες τὸ ἔγγραφον αὐτὸ τὸ ἔδωκαν εἰς χεῖρας τοῦ Πανὶν, καὶ τούτου τὸ ἴσον τοὺς ἔδωκε καὶ ὁ Πανὶν, ἀσφαλίζωντάς το μὲ τὴν ὑπογραφήν τε καὶ βούλλαν του.

Ἐν τούτοις ἀκολουθοῦσεν ἡ πολιορκία, καὶ μάλα ἀνδρείως καὶ πολλῇ τῇ πεισμονῇ ἐπολέμουν οἱ Τοῦρκοι μὲ βλάβην καὶ φόνον τῶν Ῥούσσων· ἀλλὰ τέλος ἔγινεν ἡ ἅλωσις τοῦ Πεντερίου τῇ ις' τοῦ Σεπτεμβρίου, μὲ ἔφοδον καὶ πολλὴν αἱματοχυσίαν καὶ πυρκαϊὰν ὅλων τῶν ἐν τῷ Πεντερίῳ οἰκοδομῶν μικρῶν τε καὶ μεγάλων, καὶ μάλιστα μὲ τὴν ἔξαψιν τοῦ λαγουμίου· ἡ αἱματοχυσία τῆς ἐφόδου παρετάθη ὥρας δέκα· ἦσαν μέσα πολεμισταὶ 15 χιλ. τηλεβόλοι 262, μορτάρια 28. Οἱ Ῥοῦσσοι ἦσαν 11 χιλ. εἶχαν τηλε-

βόλους 26 διὰ τὴν πολιορκίαν καὶ 30 εἰς τὸ στρατόπεδον, μὲ ἑπτὰ μορτάρια· ἐζωγρήθη ὁ σερασκέρης Μεχμὲτ-πασσᾶς Οὔρφα βαλισὴς καὶ δύο πασσᾶδες, καὶ αἰχμαλωτίσθησαν Τοῦρκοι πολεμισταὶ ἕνδεκα χιλ. καὶ ἑπτακόσιοι· ἡ πυρκαϊὰ μόλις ἔσβυσε τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὴν ἅλωσιν. Τοῦρκοι ἐφονεύθησαν πέντε χιλιάδες. Ῥοῦσσοι ἐφονεύθησαν 685, καὶ ἐπληγώθησαν 1885.

Εἶτα ἐάλω καὶ τὸ Ἀκκερμάνι, κάστρον ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου πόντου μὲ λιμένα· ἦσαν οὖν ἐν αὐτῷ πολεμισταὶ 1,333· μετὰ τὴν ἅλωσιν εὑρέθησαν ἐν αὐτῷ τηλεβόλοι 70, πόμπαι πολλαί, γκιουλέδες καὶ ἅρματα, πολὺ παροῦτι καὶ ἄλλα χρειώδη τοῦ πολέμου καὶ ἐδώδιμα οὐκ ὀλίγα· μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Πανὶν παραχειμᾶσαι εἰς τὴν Μικρὰν Ῥουσσίαν σὺν τῷ στρατῷ.

Τῇ κς′ τοῦ Σεπτεμβρίου ἤρξαντο οἱ Ῥοῦσσοι πολιορκεῖν τὴν Ἰμπραΐλαν· ὁ βεζίρης καθημέραν ἀπὸ τὴν Ἰσάκτζαν τοὺς ἐπρόφθανε σύμμαχον στρατὸν καὶ πάντα τὰ λοιπὰ χρειώδη· ἀκολουθεῖ ἡ πολιορκία ἕως Ὀκτωβρίου κγ′, καθ' ἣν ἡμέραν πολιορκῶν ὁ γκενεραὶ Γλεπὲφ ἔκαμεν ἔφοδον· φονευθέντες οἱ Ῥοῦσσοι ἐπέστρεψαν ἄπρακτοι· ὅθεν λύσας τὴν πολιορκίαν ὁ Γλεπὲφ ἀπῆλθεν εἰς τὸ μοναστήρι τῆς Βλαχίας Μαρτζινένι. Ταῦτα μαθὼν ὁ Ῥωμαντζὼφ ἔστειλεν εἰς βοήθειάν του σύμμαχον στρατὸν διὰ νὰ ἀρχήσῃ πάλιν ἡ πολιορκία· οὗ γενομένου, ἄρχησεν ὁ Δούναβις νὰ παγώνῃ. Φοβηθέντες οἱ Τοῦρκοι μήπου ὁ παγετὸς τοῦ Δουνάβεως ἐμποδίσῃ τὴν βοήθειαν ὁποῦ ὁ βεζίρης τοὺς ἔστελλεν εἰς τὴν Ἰσάκτζαν, λαβόντες τοὺς τηλεβόλους καὶ τὰ προζωάρκεια καὶ ἄλλα χρειώδη ὅσα ἠδυνήθησαν ἀπῆλθον εἰς τὴν Ἰσάκτζαν τῇ δ′ τοῦ Νοεμβρίου.

Ὁ Τολστόης μετὰ καὶ ἄλλων ὀφφικιαλίων καὶ στρατοῦ ῥουσσικοῦ ἐφορμήσας εἰς τὸ Βουκουρέστι ἐπολέμησε τοὺς Τούρκους τοὺς ὑπὸ τῷ Ῥούμελη-βαλισὴ καὶ Μανόλ-πεχ, κοντὰ εἰς τὴν γέφυραν ἥτις κεῖται παρὰ τῷ μοναστηρίῳ Πλουμπουΐτα, καὶ νικήσας καὶ φυγαδεύσας τὸν Ῥούμελη-βαλισὴ καθήμενον εἰς τὸ μοναστήριον Βακαρέστι ἔγεινεν ἐγκρατὴς τοῦ Βουκουρεστίου τῇ ς′ τοῦ Νοεμβρίου, ὁ δὲ Μανόλης ἔφυγεν εἰς τὴν Κραγιόβαν.

Ὁ Μεκνὼπ ἀπὸ τὸ Ἰσμαήλι διαπεράσας τὸν Δούναβιν ἐφορμᾷ κατὰ τῆς Τούλτζας καὶ καταπολεμεῖ τὸ παρ' αὐτῇ στρατόπεδον τῶν Ὀθωμανῶν περιέχον πολεμιστὰς 1,500· ἐφονεύθησαν αὐτῶν 300. Εἶτα πολεμεῖ καὶ τοὺς ἐν τῷ κάστρῳ, ὅπερ καὶ τέλος ἑάλω, καρφώνει τὰ τόπια τοῦ κάστρου καὶ τὰ ῥίπτει εἰς τὸν Δούναβιν, καὶ χωρὶς νὰ ἐνοχλήσῃ τοὺς κατοικητὰς ἐπιστρέφει εἰς τὸ Ἰσμαήλι Νοεμβριου ί· δὲν τὸ ἐκράτησε μὲ τὸ νὰ ἦτον ὁ βεζίρης εἰς τὴν Ἰσάκτζαν μὲ πολὺ στράτευμα, καὶ ἠμποροῦσε νὰ στείλῃ νὰ τὸ ἐλευθερώσῃ.

Ἀναχωρεῖ καὶ ὁ βεζίρης ἀπὸ τὴν Ἰσάκτζαν καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸ Παπάδαγι σκοπῷ τοῦ παραχειμᾶσαι.

Οἱ Τοῦρκοι τῆς Σμύρνης μαθόντες τὸν ἀφανισμὸν τοῦ ὀθωμανικοῦ στόλου ἤρξαντο φονεύειν τοὺς Χριστιανοὺς, ἐντοπίους τε καὶ Εὐρωπαίους, τῇ κ′ τοῦ Αὐγούστου· ὁ πασσᾶς καὶ οἱ ἄλλοι προεστῶτες ἐκίνησαν πάντα λίθον διὰ νὰ ἐμποδίσουν τὴν μιαιφονίαν· ἔπαυσε μικρόν τι ἡ κακία τους, καὶ δόντες εἴδησιν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἔστειλεν ὁρισμὸν ὁ σουλτὰν Μουσταφᾶς προστάττων νὰ παύσῃ τὸ κακὸν καὶ νὰ παιδευθοῦν οἱ κακοῦργοι. Ἀλλ' οἱ Εὐρωπαῖοι κόνσολοι καὶ πραγματευταὶ, φοβηθέντες μήπως ἔλθῃ ὁ κόμης Ἀλέξιος Ὀρλὼφ μὲ τὸν στόλον εἰς τὴν Σμύρνην ἔστειλαν τῇ ς′ τοῦ Αὐγούστου τὸν Ἐγγλέζον Βαλεντῖνον Οὐμφρὶζ μὲ γράμματα πρὸς τὸν Ὀρλὼφ παρακαλοῦντές τον νὰ μὴν ἔλθῃ εἰς τὴν Σμύρνην· ἦτο τότε εἰς τὴν Λῆμνον· ἐδόθησαν τὰ γράμματα τῷ Ὀρλὼφ καὶ ἐδέχθη τὴν παράκλησιν τῶν κονσόλων, καὶ πολλοὺς Τούρκους αἰχμαλωτισθέντας ἠλευθέρωσεν ὁ Ὀρλὼφ διὰ νὰ μὴ ἐνοχλήσουν τοὺς ἐν τῇ Σμύρνῃ Χριστιανοὺς οἱ ἐντόπιοι Τοῦρκοι.

Ὡς τόσον ὤντας ἕτοιμος νὰ παραδώσῃ τὴν Λῆμνον ὁ μουχαφίζης ἀφοῦ ὑπέγραψε καὶ τὴν συμφωνίαν, παρ' ἐλπίδα ἔφθασε στράτευμα τούρκικον ὑπὸ τῷ Τζεζάερλῃ Χασὰν-πασσᾷ, διαπλεύσαντι ἀπὸ τὴν ἀντικρὺ ξηρὰν μὲ μικρὰ πλευσίματα. Οἱ Ῥοῦσσοι μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς συμφωνίας τελειωθείσης διὰ τὴν παράδοσιν τοῦ κάστρου καὶ ὑπογραφείσης, εἶχαν σηκώσει ἀπὸ τὴν ξηρὰν καὶ τηλεβόλους καὶ στρατιώτας καὶ τὰ ἔβαλαν εἰς τὰ καράβια, καὶ μὴ νομίσαντες ὠφέλιμον τὸ νὰ τὰ ἐβγάλουν νὰ ξαναπολεμήσουν παρεχώρησαν τὴν Λῆμνον εἰς τὸν Χασὰν-πασσᾶν καὶ ἀνεχώρησαν διὰ τὴν Πάρον, σκοπῷ τοῦ παραχειμᾶσαι μὲ τὰ περισσότερα καράβια, καί τινα καράβια μαζὶ μὲ τὸν κόμητα Ἀλέξιον Ὀρλὼφ ἀπῆλθον εἰς τὴν Λιβόρνον.

Θνήσκει μὲ πανώλην ὁ πεϊζαδὲς καὶ Δραγομάνος τῆς Πόρτας Μιχαὴλ Ῥακοβίτζας, καὶ ὁ βεζίρης Χαλὶλ-πασσᾶς μεταπέμπεται ἀπὸ τὴν Πόλιν τὸν γέροντα Σκαρλάτον Καρατζᾶν καὶ τὸν κάμνει Δραγομάνον.

Καθαιρεῖται τῆς ἀρχῆς τῇ ζ′ τοῦ Δεκεμβρίου ὁ βεζίρης Ἀϊβὰζ-πασσαζαδὲς Χαλὶλ-πασσᾶς, καὶ ἔγινε βεζίρης τῇ ζ′ τοῦ Δεκεμβρίου ὁ Πόσνα βαλισὴς Σιλιχτὰρ Μεχμὲτ-πασσᾶς, ἐπονομασθεὶς Δανατζὴς, καὶ ἦλθε παραχειμᾶσαι εἰς τὸ Παπάδαγι.

Στράτευμα ῥουσσικὸν περὶ τὰ τέλη τοῦ Δεκεμβρίου ἀπελθὸν εἰς τὴν Κραγιόβαν καταπολεμεῖ τὸν Μανόλην μὲ τοὺς συμμάχους του Βιδινλῆδες, ὅστις φυγὼν καὶ μὴ δυνηθεὶς διαπλεῦσαι τὸν Δούναβιν καὶ καταντῆσαι εἰς τὸ Βιδίνι κατέφυγεν εἰς τὴν Ἐρδελίαν. Παρατηρητέον ὅτι εὐθὺς ὁποῦ ἔφθασεν εἰς Βουκουρέστι τάχατες ἡγεμὼν ἔγραψεν εἰς τὴν Πόλιν καὶ διώρισε καπικεχαγιᾶδες του τὸν Ἀντίοχον Μουρούζην, τὸν Πιπίκαν γαμβρὸν τοῦ Ἀντιόχου καὶ ἐξάδελφόν του καὶ τὸν Γιάνκον τζεράχην, υἱὸν τοῦ τζεράχη Ἀναστασίου. Ἀλλ' ὁ σουλτὰν Μουσταφᾶς δὲν ἄφησε νὰ ἐνεργηθῇ αὐτὸ τὸ καπικεχαγιαλίκι, ὁποῦ θέλει νὰ εἰπῇ ὅτι δὲν ἐδέχθη τὸ πεϊλίκι αὐτὸ τοῦ Μανόλη. Τέλος περάσας τὸν Δούναβιν, εἰς τὸ Βελιγράδι κατήντησε τὸν ἐξῆς χρόνον, καὶ δοὺς εἴδησιν τοῦ ἐρχομοῦ του τῷ βεζίρῃ Σιλιχτὰρ Μεχμὲτ-πασσᾷ μὲ τὸν καπικεχαγιᾶν του Γεώργιον Μάνον, υἱὸν τοῦ ἰατροῦ Μιχαὴλ Μάνου, προσετάγη διάγειν ἐν τῇ Νικοπόλει, ὅπου καὶ ἐκάθητο ἕως ὁποῦ ἔγινεν ἡ ἀγάπη.

—

Ἔτει σωτηρίῳ 1771.

Στρατολογία μεγίστη ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας τῆς Εὐρώπης παρ' ὅλον τὸν χειμῶνα διὰ τὸ ἐξῆς θέρος.

Ὁ σύμμαχος στόλος τῆς Ἀφρικῆς ἦλθεν εἰς τὰ κάστρα τοῦ Ἑλλησπόντου καὶ ἡνώθη μὲ τὸν ἐναπολειφθέντα ὀθωμανικὸν στόλον· ἔγινε καὶ καπετὰν-πασσᾶς ἀντὶ τοῦ Τζαφέρ-πεη ὁ Τζεζάερλης Χασὰν-πασσᾶς, μέγα κτησάμενος ὄνομα διὰ τὸ εἰς τὴν Λῆμνον συμβεβηκὸς, ὅπερ ἦτταν καὶ φυγὴν τῶν Ῥούσσων ἐπωνόμασαν.

Τὸ ἐν τῇ Μολδαβίᾳ ρουσσικὸν στρατιωτικὸν ἄρχησε νὰ κινῆται Μαρτίου τῇ κϐ'. Ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν Λεχίαν διὰ αὐτὸν τὸν χρόνον 55 χιλ. καὶ πεντακόσια κοιλὰ βρῶμι, 3 χιλ. καὶ 84 κοιλὰ σιτάρι.

Εἰς τὸ Πετερποῦργο τὸν παρελθόντα χρόνον ἐγεννήθησαν ἄνθρωποι 4,919, ἀπέθανον 4,311, ἔγημαν 1187.

Ὁ Ὄλιτζ ἐφορμήσας εἰς τὸ Γκίργκιοβον, Φεβρουαρίου ιή, ἀπήντησε 10 χιλ. Τούρκων, τοὺς κατεπολέμησε καὶ ὑπέταξε καὶ τὰ μετερίζιά τους· παραταθέντος τοῦ πολέμου ὥρας τρεῖς ἐφονεύθησαν Τοῦρκοι ὡς 4,000 ἔξω ἀπὸ τοὺς πνιγέντας· εἶτα ἐπολέμησε τὸ κάστρον καὶ ἔκαυσε τὸν τζεπχανέν τους,καὶ μετὰ ἑπτὰ ἡμέρας πολέμου παρεδόθη ὁ ἐν αὐτῷ Σουλεϊμὰν-πασσᾶς, καὶ ἀφῆκε τοὺς Τούρκους ὁ Ὄλιτζ ν' ἀναχωρήσουν· εὗρεν εἰς τὸ κάστρον 62 τόπια καὶ δύο μορτάρια καὶ πολὺν ζαχιρὲν καὶ τζεπχανέν.

Ἐκράχθη ὁ Ἔλφιστων εἰς τὸ Πετερποῦργον, Μαρτίου ιϑ', νὰ ἀπολογηθῇ εἰς τὴν κατηγορίαν ὁποῦ τὸν ἔκαμαν τὸ ὅτι κατέλιπε τὴν φύλαξιν τοῦ διορισθέντος αὐτῷ τόπου, καὶ διὰ τοῦτο ἐπέρασαν εἰς τὰ κάστρα τοῦ Ἑλλησπόντου πολλὰ πλευσίματα μὲ ζαχιρὲν διὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ τοῦ ὅτι δὲν ἐμπόδισε τὴν ἔφοδον τοῦ Τζεζάερλη Χασὰν-πασσᾶ μὲ μικρὰ πλευσίματα εἰς τὴν Λῆμνον, ὅπου αὐτὸς ἔχασε καὶ τὸ βασιλικὸν καράβι ὁποῦ τοῦ ἐνεπιστεύθη.

Ὁ Βεϊσμαν ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ Ἰσμαήλι εἰς τὴν Τούλτζαν, τῇ ιϐ' Μαρτίου, μὲ 720 γρενατιέρους καὶ 30 τοπτζῆδες· ἦτον ἐκεῖ 5,000 πολεμισταὶ ὑπὸ τῷ Σαμσοντζῆ-πασσᾷ καὶ Ἀρναοὺτ-πασσᾷ· ἐφονεύθησαν ὑπὲρ τοὺς 500· ἔγινε καὶ πόλεμος καὶ ναυμαχία, καὶ νικητὴς ἐγύρισεν εἰς τὸ Ἰσμαήλι μὲ λεηλασίαν, καὶ τηλεβόλους 29, καὶ αἰχμαλώτους 51· ἔκαυσαν 8 πλευσίματα τουρκικὰ καὶ εἰς ἄλλα 15 ἔβαλαν τοὺς Πογδάνους καὶ Ῥωμαίους μὲ τὰς φαμελίας των ὁποῦ κατῴκουν εἰς τὴν Ἰσάκτζαν καὶ τοὺς μετῴκισαν εἰς τὸ Ἰσμαήλι, Μαρτίουιγ'.

Ὁ αὐτὸς Βεϊσμαν, τῇ γ' τοῦ Ἀπριλίου, ἐξαναπέρασεν εἰς τὴν Τούλτζαν μὲ 1,400 γρενατιέρους, 40 τοπτζῆδες καὶ 200 τουφεκτζῆδες καὶ δύο τηλεβόλους, καὶ καταλαβὼν τὴν Ἰσάκτζαν, ἔγινε πόλεμος σφοδρὸς μὲ πολλὴν αἱματοχυσίαν· ἀλλὰ καταπολεμηθέντες οἱ Τοῦρκοι ἔξω, ὥρμησεν ὁ Βεϊσμαν καὶ μέσα εἰς τὴν Ἰσάκτζαν, κἀκεῖσε καταπολεμήσας τοὺς Τούρκους κατέκαυσε καὶ τὰς ἐκεῖσε μεγίστας ἀποθήκας καὶ πολλὰ καντζαπάσια καὶ ἄλλα πλευσίματα· εἶτα ἐγύρισεν εἰς τὸ Ἰσμαήλι ἀπαγαγὼν ὀκτὼ τηλεβόλους,

ἀφοῦ ἐκάρφωσε τὰς λοιπὰς τὰς εἰς τὴν Ἰσάκτζαν καταλειφθείσας, ἓν κάτεργον μὲ πέντε τηλεβόλους, δύο καντζαπάσια, δεκατρεῖς σάϊκαις, δεκαεπτὰ πλευσίματα μικρὰ, ὀγδόντα ἓξ αἰχμαλώτους Τούρκους καὶ Ἀρμενίους καὶ τριάντα Βουλγάρους, καὶ πολλὰς φαμελίας Μολδάβων καὶ Ἀρμενίων.

Ὁ Δαγιστανλὴ Μεχμὲτ-Ἀλὴ-πασσᾶς τριῶν τουγιῶν καὶ ὁ Ἀρναοὺτ Μεχμὲτ-πασσᾶς δύο τουγιῶν, εἶχον τρεῖς χιλ. στράτευμα ἱππικὸν, καὶ 1,500 γιαννιτζάρους, Ἀρβανίτας ὑπὲρ τοὺς πεντακοσίους καὶ Ποσνάκους ὑπὲρ τοὺς 350, καὶ 800 κατοικητὰς ὁπλοφόρους Τούρκους καὶ Ἀρμενίους. Εἰς τὰς ἀποθήκας εὑρέθησαν τζουβάλια μεγάλα παξιμάδι 3,200 καὶ 8,000 κοιλὰ ἀλεῦρι καὶ 6,000 κοιλὰ σιτάρι καὶ 4,500 κοιλὰ κριθάρι καὶ 5,000 κοιλὰ κεχρὶ καὶ 3,500 κοιλὰ ἄλας· παλαμάρια χονδρὰ ὑπὲρ τὰς 3,000 ὀργυιὰς καὶ 2,400 μεγάλα τζαδίρια μὲ τὰ ἀκόλουθά τους· ἡ φθορὰ τῶν ἐχθρῶν ἐστάθηκε μεγίστη, τόσον εἰς τὸ ἱππικὸν ὅσον εἰς τὸ πεζικόν· ἀπὸ τοὺς Ῥούσσους ἐφονεύθησαν 14 ἄνθρωποι καὶ 82 πληγωμένοι.

Ὁ σουλτάνος Μαξοὺτ-Γκιραΐς,τῇ κ' τοῦ Μαΐου, ἐφώρμησε κατὰ τῶν Ῥούσσων ἐστρατοπεδευμένων εἰς τὸ Κοῦλε· ὁ Ῥεπνὶν ἀφεὶς εἰς τὸ Ῥουστζούκι καὶ εἰς τὸ Γκίργκιοβον 1,000 ἀνθρώπους ἐφώρμησε κατὰ τοῦ σουλτάνου· οἱ Τοῦρκοι ὁποῦ εἶχον στρατόπεδον ἀντικρὺ τοῦ Γκιργκιόβου, ἐξ αἰτίας λογομαχίας ὁποῦ ἠκολούθησε μεταξὺ ἑνὸς Καζάκου καὶ ἑνὸς Τούρκου εἰς μίαν τῶν πλησιοχώρων νήσων ἔτρεξαν πολλοὶ Τοῦρκοι ἀπὸ τὸ στρατόπεδον εἰς τὸ Γκίργκιοβον καὶ ἥρπασαν τὸ σενδούκι καὶ τὰ πράγματα τοῦ Ῥεπνίν· βιασθέντες ἀπὸ τὴν φωτιάν τῶν εἰς τὸ κάστρον τηλεβόλων ἔφυγον μὲ αὐτὰ τὰ λάφυρα· ἀλλ' ἐπελθόντες μὲ τὸν σερασκέρην δέκα χιλ. Τοῦρκοι καὶ λαβόντες παρὰ τῶν συνωμοτῶν Λέχων τοπτζῆδες, καὶ κομίσαντες καὶ τηλεβόλους ἀπὸ τὴν Νικόπολιν, ἄρχησαν νὰ πολεμοῦν τὸ κάστρον τοῦ Γκιργκιόβου, καὶ μετὰ πολλὰ παρεδόθη τὸ κάστρον τῇ κϑ' τοῦ Μαΐου· ἐφονεύθησαν εἰς τὸν πόλεμον 200 Ῥοῦσσοι καὶ ὀλιγώτεροι Τοῦρκοι καὶ οὐδεὶς Λέχος. Ὡς τόσον ὁ Ῥεπνὶν ἀφοῦ ἐνικήθη εἰς τὸ Κοῦλε καὶ ἔχασεν ἐκεῖ 5,000 στρατιωτῶν ἦρχετο πρὸς βοήθειαν τοῦ Γκιργκιόβου. Τοῦτο γνόντες οἱ Τοῦρκοι, ἐφώρμησαν κατ' αὐτοῦ, ἔχοντος 4,000 πολεμιστῶν, οἵτινες ἡττηθέντες ἔφυγον εἰς τὸ Βουκουρέστι.

Οἱ Ῥοῦσσοι ὥρμησαν πάλιν εἰς τὴν Τούλτζαν ἀλλ' οὐδὲν διεπράξαντο, μάλιστα ἐφονεύθησαν καὶ 3,000 αὐτῶν,καὶ ἐβούλησαν καὶ σάϊκαίς των, καὶ ἐδιώχθησαν καὶ ἀπὸ τὴν νῆσον τὴν παρὰ τῇ Τούλτζα, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐμπόδιζον μέχρι τοῦδε τὴν διάπλευσιν καὶ δοσοληψίαν τῶν Τούρκων ἀπὸ Δουνάβεως εἰς τὸν Εὔξεινον πόντον.

Ὁ Ποτέμκιν ἐδυνάμωσε τὰ ρουσσικὰ στρατεύματα ὁποῦ ἦτον εἰς τὸ Κοῦλε, ὃ οἱ Βλάχοι ὀνομάζουσι Τοῦρνο, καὶ διαπλεύσας τὸν Δούναβιν ἐπῆρε 14 πλευσίματα, ὧν τὰ δύο ἦσαν γεμάτα ζαχιρὲν, καὶ 100 μικρὰ πλευσίματα· ἔκαυσε σάϊκαις 17 καὶ μετῴκισεν ἀπὸ τὴν Τουρκίαν εἰς τὰ χώματα τῆς Βλαχίας 2,620 κατοικητὰς Χριστιανοὺς ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας. Ὁ Καντεμίρης εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον ἠνδραγάθησε.

Τῇ ς' τοῦ Ἰουνίου ἐπολέμησαν οἱ Ῥοῦσσοι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ὄλτου μὲ

4,000 Τούρκους· πολεμήσαντες ἐφονεύθησαν Τοῦρκοι 300 παρὰ τοὺς εἰς τὸν Ὄλτον πνιγέντας καὶ ἐζωγρήθησαν 22· Ῥοῦσσοι ἐφονεύθησαν 39 καὶ ἐπληγώθησαν 32. Καὶ εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον ἠνδραγάθησε πάλιν ὁ Καντεμίρης.

Ἐδόθησαν στρατεύματα τῷ Ῥεπνὶν καὶ ἦλθε νὰ πολεμήσῃ τὸ Κοῦλε, ἄλλως Τοῦρνο· ἦσαν ἔνδον τοῦ κάστρου πολεμισταὶ 3,000· ἦν δὲ ἐκεῖ καὶ ὁ Ποτέμκιν· ἐφάνη ἀδύνατος ἡ πολιορκία τοῦ Τούρνου διὰ τὴν τοποθεσίαν, ὅθεν ὁ Ποτέμκιν ἐπολέμησε τοὺς Τούρκους, παμπληθεῖς ὄντας μὲ εὐαρίθμους, καὶ εἰς τὴν Σλοποζίαν ἐφορμήσαντας· ὁ Ῥεπνὶν δὲν εὐτύχησεν εἰς τὴν Σοῦρσαν παραδοθεῖσαν ἤδη τοῖς Τούρκοις.

Ὁ Δολγορούκης, στρατηγὸς τοῦ δευτέρου ῥουσσικοῦ στρατεύματος, φθάσας εἰς τὸ Πρεκόπι τῇ ά τοῦ Ἰουνίου εὗρεν ἐκεῖ στρατοῦ 50,000 Ταρτάρους καὶ 7,000 Τούρκους, ὑπὸ στρατηγῷ τῷ χάνῃ Σελὶμ-Γκιράϊ· πολέμου συγκροτηθέντος ἐτράπησαν εἰς φυγὴν οἱ Ὀθωμανοί, καὶ ἐπῆραν οἱ Ῥοῦσσοι ἀπὸ τὸ στρατόπεδον τῶν Τούρκων τηλεβόλους 40 καὶ παροῦτι ἱκανόν. Εἶτα γενομένης ἐφόδου εἰς τὸ κάστρον Πρεκόπι,καὶ μετὰ πολλοὺς πολέμους, παρεδόθη τῇ δ' τοῦ Ἰουλίου· οἱ ἀναχωρήσαντες πολεμισταὶ ἦσαν 871· εὑρέθησαν εἰς τὸ κάστρον τηλεβόλοι πακιρένιοι 74 καὶ σιδηροῖ 56 καὶ δέκα μορτάρια· ἐφονεύθησαν ἐκ τῶν Ῥούσσων ἄνθρωποι 25 καὶ ἐπληγώθησαν ἄνθρωποι 135· Τοῦρκοι ἐφονεύθησαν 1,200. Εἰς τὰς γραμμὰς τοῦ στρατοπέδου εὗρον οἱ Ῥοῦσσοι τηλεβόλους προύντζινους 12 καὶ 23 σιδηροῦς· ὁ Σελὶμ-Γκιράϊς εἰς τὴν δεφένδεῦσιν τῶν γραμμῶν ἤτοι μετεριζίων εἶχε στρατὸν τούρκικον 7 χιλιάδας καὶ Ταρτάρων 55 χιλιάδας.

Ἀφοῦ ἔμαθον οἱ Τοῦρκοι ὅτι ὁ Ῥεπνὶν ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸν κάμπον τοῦ Τούρνου διὰ νὰ βοηθήσῃ τὴν Σούρσαν, εὐθὺς ἀπὸ τὴν Νικόπολιν ἐπέρασαν εἰς τὸ Τοῦρνο τῇ ις' τοῦ Μαΐου μὲ ἱππικὸν καὶ πεζικόν· τοὺς πολεμεῖ λοιπὸν ὁ Ποτέμκιν δραστηρίως, τοὺς νικᾷ καὶ τοὺς φυγαδεύει· ἦσαν τὸ πεζικὸν 7,000 καὶ τὸ ἱππικὸν 6,000· ἐφονεύθησαν 600.

Ἀνεχώρησεν εἶτα καὶ ὁ Ποτέμκιν διὰ τὸ Βουκουρέστι, καθὼς καὶ ὁ Ῥεπνὶν ἀπὸ τὴν Σούρσαν, καὶ ἀνταμώθησαν καὶ οἱ δύο μὲ τὸ στρατιωτικόν τους εἰς τὸ Βουκουρέστι· συγκροτεῖται πόλεμος μὲ τοὺς Τούρκους ὁποῦ ἦλθον ἀπὸ τὴν Σούρσαν· ἡττῶνται οἱ Ὀθωμανοὶ καὶ φεύγουν μὴ δυνηθέντες ἀντέχειν εἰς τὴν φωτιὰν τῶν Μοσχόβων· ἐφονεύθησαν 500 καὶ ἠχμαλωτίσθησαν 21· εἶχον σερασκέρην τους τὸν Ἀχμὲτ-πασσᾶν, ἡγεμονεύσαντα εἰς τὴν Ἀραβίαν· ἐκ τῶν Ῥούσσων ἐφονεύθησαν 41 καὶ ἐπληγώθησαν 104.

Εἰς καιρὸν ὁποῦ οἱ Τοῦρκοι ἀναχωρήσαντες ἀπὸ τὴν Σούρσαν ὥρμησαν, ὡς εἴρηται, εἰς τὸ Βουκουρέστι, ἐνταὐτῷ ἄλλο σῶμα τούρκικον 4,000 ἱππικοῦ καὶ πεζικοῦ ἀπὸ τὸ Τορτοκάϊ διαπλεῦσαν τὸν Δούναβιν εἰς τὴν Ὀλτένιτζαν ἐφώρμησε κατὰ τῆς ἐπαρχίας τῆς μεταξὺ τῶν ποταμῶν Ἄρτζες καὶ Γιαλομίτζας καὶ Νεγκοέστι. Ὁ γκενεράλ Ῥεβσκόη ἐστάλη εἰς βοήθειαν τοῦ ἐκεῖσε διωρισμένου κολονέλου Πόνελμαν, καὶ φθάσας εἰς καιρὸν, τοὺς κατεπολέμησαν καὶ φυγόντας τοὺς ἐδίωξαν μέχρι τοῦ Δουνάβεως· ἐφονεύθησαν Τοῦρκοι 250 καὶ ἠχμαλωτίσθησαν 59· τοὺς ἐπῆραν οἱ Ῥοῦσσοι δύο

τηλεβόλους καὶ δύο ἀμάξας μὲ γκιουλέδες, καὶ ἕνα βαρέλι παροῦτι· ἀπὸ τοὺς Ῥούσσους ἐφονεύθησαν 12 καὶ ἐπληγώθησαν δύο.

Εἰς τὸ Ὀπιλέστι οἱ Τοῦρκοι ὁρμήσαντες εἰς τὰ ἀγώγια τῶν καραπιναλήδων ἥρπασαν ἵππους 21 καὶ ἀμάξας 23 φορτωμένας μὲ παξιμάδι· ἀλλὰ διώξαντες αὐτοὺς οἱ λοιποὶ καραπιναλῆδες τοῦ αὐτοῦ τάγματος Ἰγγερμαλὰνδ ἐφόνευσαν 120 τῶν ἁρπασάντων αὐτῶν ὁποῦ καὶ φεύγοντες δεφενδεύοντο, φονευθέντων καὶ ἐκ τῶν Ῥούσσων 44 ἀνδρῶν καὶ ἑπτὰ τραυματισθέντων.

Διέπλευσε τὸ τρίτον εἰς τὴν Τούλτζαν ὁ Βέϊσμαν, κατεπολέμησεν 8,000 Τούρκους, ἔκαυσε πολλὰς ἀμάξας καὶ πλοῖα, ὧν τινα ἔφερεν· ἐφονεύθησαν Τοῦρκοι 1,000· καὶ ἠχμαλωτίσθησαν 100· ἐκ τῶν Ῥούσσων ἐφονεύθησαν 124, καὶ ἐτραυματίσθησαν 300.

Ὥρμησαν οἱ Ῥοῦσσοι τῇ γ' τοῦ Ἰουνίου εἰς τὸ κάστρον Ἀραπὰτ καὶ πολεμήσαντες διεξοδικῶς τὸ ὑπέταξαν. Οἱ ἑπτακόσιοι φυγάδες Τάρταροι καὶ ἄλλοι 500 ἐλθόντες ἀπὸ τὸν Καφᾶν πρὸς βοήθειαν αὐτοῦ τοῦ κάστρου ἐδιώχθησαν ἀπὸ τὸ ἱππικὸν τῶν Ῥούσσων, ὑφ' οὗ καὶ πολλοὶ ἠχμαλωτίσθησαν καὶ 400 ἐσκοτώθησαν· μέσα εἰς τὸ κάστρον ἐφονεύθησαν 300, ὄντες ὅλοι 500· ἐκ τῶν Ῥούσσων ἐφονεύθησαν 12 καὶ ἐτραυματίσθησαν 33· εὗρον οἱ Ῥοῦσσοι 50 τηλεβόλους μὲ τὰ χρειώδη τους καὶ προζωάρκεια· ἐκυρίευσαν καὶ τὸ στρατόπεδον, εἶτα ὑπέταξαν οἱ Ῥοῦσσοι καὶ τὸ Κεσλὼφ τῇ ιά Ἰουνίου καὶ ἠχμαλώτισαν 20 Τούρκους καὶ ἐκυρίευσαν καὶ τηλεβόλους 3.

Ὥρμησεν ὕστερον ὁ Δολγορούκης τῇ ιή Ἰουνίου εἰς τὸν Καφᾶν, ὅπου ἦσαν πολεμισταὶ Τοῦρκοι 30 χιλ. μὲ τὸν σερασκέρην οὔτζ-τουΐλοὺ Ἰπραὴμ-πασσᾶν καὶ ἐπρόσμεναν νὰ ἔλθουν εἰς βοήθειαν ἄλλαι 20,000 στρατιωτῶν· ἦσαν καὶ γαλιόνια εἰς τὴν θάλασσαν πρὸς βοήθειαν τοῦ Καφᾶ διὰ νὰ ῥίπτουν τὰς τηλεβόλους ἐναντίον τῶν Ῥούσσων. Ἤρξατο λοιπὸν ὁ πόλεμος καὶ ἐνταὐτῷ ἐῤῥίπτοντο καὶ πόμπαις κατὰ τῶν Τούρκων· καὶ μετὰ σφοδρὸν πόλεμον καὶ διεξοδικὸν μὴ δυνάμενοι πλέον οἱ Τοῦρκοι νὰ ἀντέχουν εἰς τὴν φωτιὰν τῶν Ῥούσσων ἐτράπησαν εἰς φυγὴν, εἶτα ἐδιώχθησαν καὶ κατετροπώθησαν καὶ ἐκεῖνοι ὁποῦ ἐπολεμοῦσαν εἰς τὰ μετερίζια τοῦ στρατοπέδου· ἐφυγαδεύθησαν ἀπὸ ταῖς πόμπαις καὶ αἱ πολεμικαὶ νῆες· οἱ ἡττηθέντες φεύγοντες εἰς τὰ βουνά, τοὺς ἐδίωκον οἱ Ῥοῦσσοι, ἀλλ' ἐπιγενομένης νυκτὸς δὲν ἐζωγρήθησαν· ὁ σερασκὲρ Ἰπραὴμ-πασσᾶς καταφυγὼν εἰς τὸ κάστρον, μὴ ἠμπορῶντας πλέον νὰ ὑποφέρῃ τὴν βλάβην τῶν τηλεβόλων, ἔστειλε γράμμα μὲ ἕνα ὀφφικιάλιον λέγωντας πῶς παραδίδει τὸ κάστρον· τὸν ἀπεκρίθησαν πῶς τὸν ἀφίνουν τὴν ζωήν του καὶ τὰ πράγματά του, ἐλθὼν οὖν ἔδωκε τῷ Δολγορούκῃ τὸ σπαθί του, ὑποσχόμενος νὰ μὴν πολεμήσῃ πλέον κατὰ τῶν Ῥούσσων. Εἰσῆλθεν οὖν ὁ Δολγορούκης εἰς τὸν Καφᾶν καὶ δὲν ἠνωχλήθη τινὰς τῶν κατοικητῶν· ἐφονεύθησαν εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον 3,500 Τοῦρκοι ἐκτὸς τῶν πνιγέντων εἰς τὴν θάλασσαν καὶ τῶν ἀπὸ τὰς τηλεβόλους φονευθέντων φεύγοντας, ἐβλάφθησαν δὲ καθ' ὑπερβολὴν καὶ αἱ ὀθωμανικαὶ νῆες. Εἰς τὸ ὀθωμανικὸν στρατόπεδον εὗρον οἱ Ῥοῦσσοι σκηνὰς

2,000 καὶ τηλεβόλους 30· ὁ γιαννιτζὰρ-ἀγᾶς Σαΐτ-Ὀμὲρ-ἀγᾶς καὶ ὁ καδὶς καὶ 200 ὀφφικιάλιοι καὶ πολεμισταὶ ἡχμαλωτίσθησαν ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ πολλὰς ἡμέρας ἔφερον αἰχμαλώτους ἀπὸ τοὺς φυγάδας ὑπὲρ τοὺς 700· ἐτραυματίσθησαν ἀπὸ τοὺς Ῥούσσους 55 ὀφφικιάλιοι καὶ σολδάτοι.

Τῇ κά Ἰουνίου ὥρμησαν οἱ Ῥοῦσσοι εἰς τὸ Γκέρτζι· δὲν ἦὗραν στράτευμα Τούρκων, καὶ ὁ Ἀπαζᾶ-πασσᾶς μετὰ τὴν ἅλωσιν τοῦ Καφᾶ ἔφυγε διὰ θαλάσσης. Εἶτα ἀπελθόντες οἱ Ῥοῦσσοι ὑπέταξαν καὶ τὸ Γενὶ-καλέ· εὗρον ἐκεῖ 66 τηλεβόλους, μορτάρια 5, ὑπέρπολλας πάλας καὶ βόλια τουφεκιῶν, καὶ παροῦτι καντάρια 1,500· καὶ ὁ Καφᾶς καὶ τὸ Γενὶ-καλὲ ἔχει βαρούσια μὲ πολλὰ ὀσπίτια ἀκατοίκητα, ἀλλ' εἰς τὸ βαροῦσι τοῦ Γενὶ-καλὲ εὑρέθησαν 24 Τοῦρκοι, 20 Ῥωμαῖοι καὶ 20 Ἀρμένιοι μὲ τὰς φαμελίας των. Ὁ δὲ ἐν τῷ Γενὶ-καλὲ Ἀπαζᾶ-πασσᾶς μὲ τὸ στρατιωτικόν του εὐθὺς μετὰ τὴν ἅλωσιν τοῦ Καφᾶ ἐπιβάντες νηὸς ἐπέρασαν εἰς τὴν ἀντικρυνὴν Ἀσίαν.

Ἀρβανῖται εἰσελθόντες εἰς τὸν Μωρέαν τάχα διὰ νὰ διώξουν τοὺς Ῥούσσους ἔκαμναν πολλὰ κακὰ καὶ φόνους· ὅθεν φοβηθέντες οἱ ἀρχιερεῖς τὸν κίνδυνον τῆς ζωῆς των ἔφυγον εἰς τὴν Ζάκυνθον. Ὁ Μουσούνογλους διορισθεὶς πασσᾶς εἰς τὸν Μωρέαν ἔγραψε τὴν φυγὴν τῶν ἀρχιερέων· ὅθεν ἐπροστάχθη ὁ Θεοδόσιος ὁ Κωνσταντινουπόλεως νὰ κάμῃ ἄλλους καὶ νὰ στείλῃ, ὃ καὶ ἐγένετο, ἐκ τῶν ἐφημερίων τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας χειροτονήσας καὶ Παλαιῶν Πατρῶν, καὶ Ναυπλίου, καὶ Χριστιανουπόλεως καὶ Ὠλένης καὶ Λακεδαιμονίας κτλ.

Ἐφορμᾷ πάλιν ὁ Βεΐσμαν εἰς τὴν Τούλτζαν καὶ ὑποτάσσει τὸ πρὸ τοῦ κάστρου ὀθωμανικὸν στρατόπεδον καὶ καταπολεμεῖ τρὶς τοὺς Τούρκους ὁποῦ πολυπληθεῖς ἔπεμπεν ὁ βεζίρης ἀπὸ τὴν Ἰσάκτζαν πρὸς βοήθειαν τῆς Τούλτζας, καὶ μετὰ δύο ἡμέρας ἀδιακόπου πολέμου ἐπιστρέφει εἰς τὸ Ἰσμαήλι· ὁ ὀθωμανικὸς στρατὸς εἶχε προεστῶτας τὸν οὔτζ-τουΐλοὺ Ἀχμὲτ-πασσᾶν καὶ τὸν ἰκὶ-τουΐλοὺ Μεχμὲτ-πασσᾶν· ἦσαν ἐν αὐτῷ γιαννίτζαροι 3,000, ἱππεῖς 1,800, ναυμαχοῦντες 6,400, ἔξω ἀπὸ ἐκείνους ὁποῦ ἐπέμφθησαν τρὶς ἀπὸ τὸν βεζίρην πρὸς βοήθειαν τῆς Τούλτζας· ἐφονεύθησαν Ὀθωμανοὶ πολεμισταὶ ὑπὲρ τοὺς 1,000 καὶ ἡχμαλωτίσθησαν 106· λάφυρα ἐπῆρεν ὁ Βεΐσμαν ὀκτὼ τηλεβόλους μετεριζίων καὶ 34 τῶν νηῶν, πλευσίματα 43 διαφόρου μεγέθους, φωκονὼ (fauconneaux) 32· ἐκ τῶν Ῥούσσων ἐφονεύθησαν ἄνθρωποι 67 καὶ ἐτραυματίσθησαν 302.

Ὁ Βεΐσμαν ἐξελθὼν εἰς λεηλασίαν τῆς ὄχθης τοῦ Δουνάβεως τῆς μετὰ τὴν Τούλτζαν τῇ ζ' τοῦ Ἰουλίου εὗρε στρατόπεδον τουρκικὸν, ὅπερ καταπολεμήσας ἐπῆρε τὰς 5 σιδηρᾶς τηλεβόλους του· εἶτα πολεμεῖ καὶ ἄλλο στρατόπεδον, ὅπου εὗρεν ἀποθήκην μὲ πολλὰ προζωάρκεια, τρία σενδούκια παροῦτι καὶ ζῶα πολλὰ, γκιουλέδες καὶ τόπια οὐτιδανὰ, ἅπερ καρφώσας ἔῤῥιψεν εἰς τὸν ποταμόν· εἶτα κοντὰ εἰς τὸ πογάζι τοῦ Δουνάβεως εὗρε στρατὸν ὀθωμανικὸν μὲ δύο τηλεβόλους· πολεμήσας τοὺς ἐφυγάδευσεν. Εἶτα ἀπαντᾷ καὶ ἄλλο στράτευμα ἐλθὸν ἀπὸ τὸ Παπάδαγι· γίνεται πόλεμος πεισματώδης, ἀλλὰ καὶ ὡς, καταπολεμηθέντες ἐφυγαδεύθησαν ὑπὸ τῶν Ῥούσσων. Εἶτα ἦλθε καὶ ἄλλο στράτευμα ἀπὸ τὸ Παπάδαγι, ἔγινε πόλε-

μος σφοδρὸς καὶ μετεχειρίσθησαν καὶ πολλὴν φωτιὰν τουφεκίων καὶ τηλεβόλων, ἀλλὰ καὶ ὡς, ἡττηθέντες ἐτράπησαν εἰς φυγήν. Εἶτα μετὰ καὶ ἄλλον πόλεμον κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν καὶ νίκην, ἐπανῆλθεν εἰς τὸ Ἰσμαήλι· εἰς αὐτοὺς τοὺς πολέμους ἐφονεύθησαν πολλοὶ Τοῦρκοι, ἐκ τῶν Ῥούσσων ἐφονεύθησαν 13 καὶ ἐτραυματίσθησαν 36.

Τῇ ζ' Ὀκτωβρίου ὁ Βεΐσμαν ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸ Ἰσμαήλι διὰ τὴν Τούλτζαν· φθάσας καταπολεμεῖ τὸ περὶ αὐτὸ στρατόπεδον τῶν Τούρκων· ἦσαν πολεμισταὶ Τοῦρκοι 25,000· μετὰ σφοδρὸν πόλεμον ἡττηθέντες καὶ φυγόντες εὑρέθησαν εἰς τὸ στρατόπεδον τηλεβόλοι 36· τοὺς φυγάδας διώκοντες οἱ Κοζάκοι ἐφόνευσαν 40 καὶ ἐζώγρησαν 7 καὶ ἐπῆραν καὶ δύο τηλεβόλους των· εἶτα ἑάλω τὸ κάστρον τῆς Τούλτζας καὶ ἐκρημνίσθη παρὰ τοῦ Βεΐσμαν, καὶ ἡ πόλις ἠφανίσθη, ἀφ' οὗ ἐκόμισαν ἔξω ὅλας τὰς ζωοτροφίας, τηλεβόλους καὶ 24 σενδούκια παροῦτι, καὶ ἐγέμισαν καὶ τὰ μετερίζια, ἤτοι τοὺς λάκους των μὲ χῶμα. Εἶτα κινᾷ διὰ τὸ Παπάδαγι· πλησιάσας εἶδε τὸ μέγιστον στρατόπεδον τῶν Ὀθωμανῶν ἐπὶ πέντε λόφων· Τοῦρκοι 2,000 τὸν ἀπήντησαν διὰ νὰ ἐμποδίσουν τὴν πρόοδον εἰς τὰ πρόσω· τοὺς ἐδίωξε καὶ ἤρξαντο τρέχειν διὰ νὰ φθάσουν τὸ στρατόπεδον· ἔσυραν οἱ Τοῦρκοι φοβερὰ τόπια κατὰ τοῦ Βεΐσμαν ἀπὸ πολλὰ μέρη· ἀλλὰ τὰ τόπια τῶν Ῥούσσων ἔκαμαν βουβὰ τὰ τῶν Ὀθωμανῶν, εἰς τρόπον ὁποῦ ἀπὸ τὰς 5,000 στρατοῦ ὁποῦ ἦσαν εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Τούρκων ἔφυγον οἱ πλείους, χωρὶς νὰ ἀκούουν τὰς συμβουλὰς ἢ προσταγὰς ἢ ὑποσχέσεις τοῦ βεζίρη· ὅθεν ἀπελπισθεὶς ἔστειλε τὸ σαντζὰκ-σερίφι καὶ τὸν χαζνὲν εἰς τὸ Χατζόγλου-Παζαρτζίκι, καὶ αὐτὸς ἔμεινεν εἰς τὸ στρατόπεδον μὲ ὀκτὼ χιλιάδας στρατοῦ· ἀλλ' ἐν τούτοις φθάσας ἐν τῷ φεύγειν τῶν Ὀθωμανῶν ὁ Βεΐσμαν διώρισε στρατὸν νὰ κυριεύσῃ τὰς ἐν τῷ στρατοπέδῳ τηλεβόλους καὶ ἄλλον νὰ καταδιώκῃ τοὺς φυγάδας· ἔγινε τὸ πρῶτον, καὶ ὁ καταδιώκων ἐφόνευσεν ἐν τῷ διώκειν ὑπὲρ τοὺς 300 καὶ ἐζώγρησεν 25. Ὡς τόσον τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀδιακόπου καὶ θανατηφόρου φωτιᾶς τῶν Ῥούσσων καὶ ἡ πολλή τους θερμότης ἡ πρὸς τὸ πολεμεῖν φοβερίζωντας τὸν βεζίρην τὴν ἰδίαν αἰχμαλωσίαν, ἔφυγε μὲ τὸν γιαννιτζὰρ-ἀγασὴ, σιπαχιλὰρ-ἀγασὴ, ἀραπατζήπαση, τοπτζήπαση, τζεπετζήπαση καὶ μὲ τοὺς λοιποὺς ρετζάληδες τῆς Πόρτας καὶ τοῦ τεφτερδὰρ-καπουσὶ, καὶ ἕως οὗ νὰ φθάσουν εἰς τὸ Χατζόγλου-Παζαρτζίκι ἐλιμοκτονοῦσαν· ποῦ καφφές; ποῦ φαγητά; ὅπου μόλις κομμάτι παξιμάδι.

Κατακρατήσας οὖν τοῦ στρατοπέδου ὁ Βεΐσμαν εὗρε τηλεβόλους 48, μορτάρια 15, τζαδίρια 10,000 καὶ παροῦτι καὶ βόλια καὶ γκιουλέδες ὑπέρπολλα· εἰς τὰ τζαδίρια εὑρέθησαν ῥοῦχα καὶ γοῦναι καὶ ἄλλα πολύτιμα πράγματα· ἔστειλε μετ' οὐ πολὺ τὸν Κλίτζκα νὰ κατακρατήσῃ τὸ Παπάδαγι· ἐφόνευσεν αὐτὸς 210 Τούρκους καὶ αἰχμαλώτευσεν 28· εὗρε τηλεβόλους 8, ἀποθήκας γεμάτας παξιμάδι, σιτάρι, ἀλεῦρι, κριθάρι, κεχρὶ καὶ παντὸς εἴδους ζαχιρὲν, καὶ τοῦ μιρίου καὶ τοῦ βεζίρη καὶ τῶν ρετζάληδων, χρειώδη πολέμου ὑπέρπολλα καὶ πολλὰ πολύτιμα πράγματα. Μὴ ἔχωντας ὁ Βεΐσμαν ἁμάξας του νὰ φορτώσῃ τά τε ἐν τῷ στρατοπέδῳ καὶ τὰ ἐν τῷ

Παπάδαγι τὰ κατέκαυσεν ὅλα μὲ τελειότητα καὶ μόνον τὰ 48 τόπια ἔστειλεν εἰς τὴν Τούλτζαν· ὅσοι ἠμπόρεσαν ἐκράτησάν τινα τῶν πολυτίμων πραγμάτων, τὰ δὲ λοιπὰ μαζὴ μὲ τὰ τοῦ Παπάδαγι κατέκαυσαν· μαζὴ μὲ τὰ 48 τόπια καὶ 13 μορτάρια ἀπῆλθον εἰς τὴν Τούλτζαν διὰ τὸ Ἰσμαήλι καὶ ὅσοι κατοικηταὶ τοῦ Παπάδαγι ἠθέλησαν νὰ μετοικήσουν.

Τῇ ιγ' τοῦ αὐτοῦ ἐκίνησεν ὁ Βέϊσμαν διὰ τὴν Ἰσάκτζαν· καθ' ὁδὸν πολεμήσας ἐφόνευσε 310 Τούρκους καὶ ᾐχμαλώτευσεν 81· πλησιάσας εἰς τὴν Ἰσάκτζαν τὸν ἐπολέμησαν μὲ τόπια· ὁ ἑκατόνταρχος Βλησὲρ ἐφόνευσε 35 Τούρκους καὶ αἰχμαλώτευσε 13,καὶ ὁ γκενεραὶ Ἔγγελχαρτ, ὁποῦ διωρίσθη νὰ πολεμῇ τὸ τουρκικὸν ἱππικόν, ἐφόνευσεν 80 Τούρκους τοῦ ἱππικοῦ καὶ αἰχμαλώτευσε 13, καὶ ἔφθασαν οἱ Ῥοῦσσοι εἰς τὴν Ἰσάκτζαν μίαν ὥραν μετὰ τὸ μεσημέρι. Τὴν εὗρον μὲ χαρακώματα βαθέα καὶ σαραμπόγια, καὶ μὲ τόπια μεγάλα 26 καὶ 53 μικρὰ, καὶ εἰς τὸ κάστρον καὶ εἰς τὰ μετερίζια, καὶ δύο μορτάρια, καὶ ἱκανὰ προζωάρκεια, καὶ μίαν μεγάλην ἀποθήκην γέμουσαν ἀπὸ κάθε εἶδος τῶν ἀναγκαίων εἰς τὰς τηλεβόλους· τὸ στράτευμα ὁποῦ ἦτον εἰς τὴν Ἰσάκτζαν ἦσαν 1,500 ἱππεῖς καὶ 500 πεζοὶ ὑπὸ προεστῶτι τῷ Ἀρναοὺτ-πασσᾷ· πολεμήσας οὖν ὑπέταξε καὶ μετερίζια καὶ τὸ κάστρον τῆς Ἰσάκτζας, ἔῤῥιψεν εἰς τὸν Δούναβιν παλγεμέζια 22 καὶ ἐκάρφωσε τὰ λοιπά· εἰς ὅσα πλευσίματα καὶ ἂν εἶχεν ἐφόρτωσε 53 τηλεβόλους καὶ δύο μορτάρια, πολὺ παροῦτι, νίτρον, θειάφι, ἀγκύρας, μόλυβδον καὶ ἄλλα χρειώδη τοῦ πολέμου, καὶ μὴν ἔχωντας πλέον πλευσίματα ἔῤῥιψεν εἰς τὸν Δούναβιν 30,000 βαρέλια μὲ παροῦτι, ἀναρίθμηταις πάλαις καὶ μπόμπαις καὶ βόλια ψιλὰ, καὶ ἡ ἀποθήκη αὐτὴ ἦτον τόσον μεγάλη ὁποῦ μῆνα ὁλόκληρον δὲν ἠμποροῦσε νὰ ἀδειάσῃ, καὶ οἱ σολδάτοι ὁποῦ διωρίσθησαν διὰ νὰ κουβαλοῦν τὰ ἐν αὐτῇ ἀπηύδησαν ἀπὸ τὸν κόπον· ὅθεν ὁ Βέϊσμαν διὰ νὰ ξεπερδεύσῃ ἔδωσε φωτιὰν εἰς τὸ κάστρον τῇ ιέ τοῦ αὐτοῦ, καὶ εἰς τὸ τζαμὶ, καὶ ἠφανίσθησαν ὅλα μαζὴ μὲ τὰ ἔξω τοῦ κάστρου ὁσπίτια· μετῴκισε τοὺς κατοικητὰς 160,000 ἀνθρώπων, καὶ ἔφθασεν εἰς τὴν Τούλτζαν τῇ ις'. Καὶ ἐν τούτοις δύο σύντροφοι τοῦ Βέϊσμαν ἐπολέμησαν μερικοὺς Τούρκους ὁποῦ εἶχον φανεῖ καθ' ὁδὸν, καὶ τῇ ιζ' ἔφθασαν εἰς τὸ Ἰσμαήλι· ἐφονεύθησαν εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον Ῥοῦσσοι 20, καὶ ἐτραυματίσθησαν 80· Τοῦρκοι ἐφονεύθησαν 800, καὶ αἰχμαλωτίσθησαν 120· ἔφερον οἱ Ῥοῦσσοι εἰς τὸ Ἰσμαήλι 170 τηλεβόλους καὶ πολὺ παροῦτι, καὶ πολλὰ ἐδώδιμα καὶ χρειώδη τοῦ πολέμου· ἁρπάγησαν τέσσαρα καντζαπάσια καὶ 24 σάϊκαις.

Ὥρμησεν εἰς τὸ Ματζίνι ὁ γκενεράλης Μιλοράδοβιτζ· πολεμᾷ τὸ παρ' αὐτῷ στρατόπεδον τῶν Ὀθωμανῶν μὲ τόπια, καὶ μετὰ πολλὰ ὑποτάσσει τὸ στρατόπεδον, καὶ οἱ Τοῦρκοι ἐτράπησαν εἰς φυγήν· ἀλλὰ πάλιν ἐφορμήσαντες, πάλιν κατεπολεμήθησαν καὶ ἔφυγον εἰς τὴν Χίρσοβα. Εἶτα κατεκράτησαν οἱ Ῥοῦσσοι καὶ τὴν κωμόπολιν Ματζίνι, ἔκαυσαν αὐτήν τε καὶ τὴν ἐν αὐτῇ μεγάλην ἀποθήκην, γέμουσαν ἐδωδίμων καὶ ἄλλων τῶν εἰς τὸν πόλεμον ἀναγκαίων. Εἶτα ἀπῆλθεν ὁ Μιλοράδοβιτζ εἰς τὸ Προῒλαβον, ἀπαγαγὼν 14 τηλεβόλους ἀπὸ προῦντζον μὲ τὰ χρειώδη τους, ἕνα πλεύσι-

μον μὲ πέντε τόπια, πέντε κανὸτ καὶ δεκαπέντε ποντόν· καὶ ἔῤῥιψεν εἰς τὸν Δούναβιν εἰς τὸ Ματζίνι ὄντας ἕνδεκα τόπια σιδηρᾶ· εἰς τὸ Ματζίνι ἦσαν 8,000 Τοῦρκοι πολεμισταὶ, ἐξ ὧν ἐφονεύθησαν 450· Ῥοῦσσοι ἐφονεύθησαν 7 καὶ ἐτραυματίσθησαν 27.

Ὁ χιλίαρχος Δουμασὲφ, διωρισμένος νὰ φυλάγῃ τὸ στόμιον τοῦ ποταμοῦ Γιαλομίτζα τοῦ εἰς τὴν Βλαχίαν, ἐφορμᾷ εἰς τὴν Χίρσοβα καὶ ὑποτάσσει τὰ μετερίζια τῶν Τούρκων ὁποῦ εἶχαν 8 τόπια· εἶτα ἐφορμῶσι κατὰ τῶν Τούρκων καὶ τοὺς κατακόπτουσι μὲ τὴν παγιονέταν εἰς τὸ τουφέκι· πλησιάσαντες εἰς τὴν κωμόπολιν, ἀπὸ τὴν φωτιὰν τῶν τοπιῶν ἐκόρωσεν ἓν ὑπόγειον ὁποῦ εἶχε παροῦτι, ὅθεν ἐκρημνίσθησαν τὰ τείχη τῆς πόλεως καὶ ἐσκοτώθη ὁ προεστὼς Τοῦρκος καὶ ἄλλοι πολλοί· εἶτα εἰσελθόντες οἱ Ῥοῦσσοι ἐφόνευσαν μὲ σπαθὶ τοὺς παρατυχόντας ὅλους καὶ ἐκυρίευσαν τὴν πόλιν Χίρσοβαν, ἤτις εἶχεν 70 τηλεβόλους καὶ 2,000 πολεμιστάς· ἐπῆραν οἱ Ῥοῦσσοι τὰ τόπια τοῦ στρατοπέδου, ἀλλὰ τὰ τῆς πόλεως ὄντας βαρύτατα ἐκαρφώθησαν ἢ ἐῤῥίχθησαν εἰς τὸν Δούναβιν· ἐπῆραν καὶ 2 γαλιότας καὶ 25 σάϊκαις καὶ ἄλλα πολλὰ μικρὰ πλευσίματα ὁποῦ ἦσαν εἰς τὸν λιμένα, τὰ λοιπὰ ὑπὲρ τὰ 100 τὰ ἔκαυσαν καθὼς καὶ τὰς ἀποθήκας, καὶ κατεκρήμνισαν καὶ τὴν χώραν· ἐπληγώθησαν Ῥοῦσσοι 19· Τοῦρκοι ἐσκοτώθησαν ὑπὲρ τοὺς 1,000 ἔξω ἀπὸ ἐκείνους ὁποῦ ἐπνίγησαν.

Οἱ Τοῦρκοι, 40,000 ἱππικοῦ καὶ 8,000 πεζικοῦ, μὲ σερασκέρην καὶ τρεῖς πασσάδες ἔφθασαν κοντὰ εἰς τὸν ποταμὸν Διμποβίτζα εἰς τὴν κώμην Ποπέστι τῇ ιβ' Ὀκτωβρίου διὰ νὰ ἐφορμήσουν εἰς τὸ Βουκουρέστι· ὁ τοποτηρητὴς-γκενεραὶ Δεσὲν, φύλαξ τοῦ Βουκουρεστίου, διὰ νὰ τοὺς προλάβῃ ὥρμησε κατ' αὐτῶν, καὶ καταπολεμήσας μὲ τὸν τοπχανὲ τοὺς ἐφυγάδευσε, καὶ κατεκλείσθησαν εἰς τὰ μετερίζια τοῦ στρατοπέδου των· ὥρμησαν οἱ Ῥοῦσσοι κατὰ τῶν μετεριζίων, τοὺς ἔσυραν οἱ Τοῦρκοι πολυάριθμα τόπια, ἀλλὰ τὰ τόπια τῶν Ῥούσσων ἔκαμαν τὰ τούρκικα νὰ ἀπρακτήσουν,καὶ ὑπέταξαν οἱ Ῥοῦσσοι τὸ στρατόπεδον· ἐφονεύθησαν 1,000 Τοῦρκοι, ἐσκλαβώθησαν 150, καὶ 200 Βούλγαροι, Σέρβοι καὶ Ποσνάκοι, καὶ 1,000 Βλάχοι καὶ Πογδάνοι ὁποῦ ἦσαν μὲ τὰ ἀγώγιμα τῶν Ὀθωμανῶν· ἐπῆραν οἱ Ῥοῦσσοι 14 τηλεβόλους καὶ ὑπέρπολλα ἀγώγιμα ἤτοι ἐδώδιμα, καὶ ἄλλα ῥοῦχα οἰκειοποιήθησαν οἱ στρατιῶται Ῥοῦσσοι· ἐφονεύθησαν Ῥοῦσσοι 59 καὶ ἐτραυματίσθησαν 189· κατεδίωξαν οἱ Ῥοῦσσοι τοὺς φυγάδας Τούρκους ἕως εἰς τὴν κώμην Σκοῦρσα, καὶ φοβηθέντες ἄφησαν τὸ ἐκεῖσε στρατόπεδόν τους καὶ διέπλευσαν τὸν Δούναβιν, καὶ πολλοὶ εἰς αὐτὸν ἐπνίγησαν· εὗρον οἱ Ῥοῦσσοι εἰς τὴν Σκοῦρσα τηλεβόλους προύτζινους 50, 2 μορτάρια, πολυάριθμα ἀναγκαῖα τοῦ πολέμου, παξιμάδι τζουβάλια 1,600 καὶ ἀλεῦρι τζουβάλια 1,650 καὶ βόας 915· τὰ στρατεύματα οἰκειοποιήθησαν ὅλα τὰ ἀγώγιμα, ἤτοι ἁμάξας 1,000, ἐν αἷς ἦσαν τὰ πράγματα τῶν πασσάδων. Εἰς αὐτοὺς ὅλους τοὺς ἐν τῇ Βλαχίᾳ πολέμους ὁ Καντεμίρης πάντοτε ἦτο παρὼν καὶ πάντοτε ἠνδραγάθησε, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ ὀφφικιάλιοι· ἐγένετο ταῦτα κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον.

Ἀπὸ τὰ πολλὰ κακὰ τῶν Ἀλβανιτῶν πολλοὶ Μωραΐται ἀφέντες τὴν

1771—

πατρίδα τους ἔφυγον πανοικεὶ καὶ εἰς τὴν Ζάκυνθον καὶ εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, ὅπου ὁ προεστὼς Καραοσμάνογλους τοὺς ἔδωσε τόπους καὶ ἔφκιασαν ὀσπίτια, καὶ ζῶα διὰ νὰ σπείρουν, καὶ ἔγιναν καὶ νέαι κῶμαι ὀνομασθεῖσαι παρὰ τῶν Μωραϊτῶν αὐτῶν μὲ τὰ ὀνόματα τῶν ἐν τῷ Μωρέᾳ κωμοπόλεών τους, καὶ τοὺς ἔδωκεν ἄδειαν νὰ κτίσουν καὶ ἐκκλησίας· οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ πολλὰ τζιφτιλίκια ἔκαμαν αὐτοὶ οἱ Μωραΐται μὲ τὴν ἄδειαν καὶ βοήθειαν τοῦ αὐτοῦ Καραοσμάνογλου εἰς τοὺς τόπους του, τρέφοντες ἐκεῖσε καὶ πρόβατα πολλὰ καὶ βόας, καὶ ηὔξησε κατὰ τοῦτο ἡ ἐπαρχία τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου.

Διὰ τὰς προλαβούσας δυστυχίας καθαιρεῖται τῆς ὑπατικῆς ἀρχῆς ὁ βεζίρης Σιλιχτὰρ Μεχμὲτ-πασσᾶς, καὶ ἀνάγεται εἰς τὴν ὑπατείαν ὁ εἰς τὸν Μωρέαν ἡγεμονεύων Μουσούνογλους, καὶ καταλιπὼν τὴν Ἰσάκτζαν ὡς ἀποφράδα ἐστρατοπέδευσε παρὰ τῇ κωμοπόλει Σούμλᾳ.

Σεραφεὶμ ὁ πρώην Κωνσταντινουπόλεως ἀναχωρήσας ἀπὸ τὸ ἁγιώνυμον Ὄρος ἀπῆλθεν εἰς τὸν στόλον τῶν Μοσχόβων διατρίβοντα ἐν τῇ Παρονα-ξίᾳ, ὅθεν ἔγραψε κυκλικὴν ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς ἐν τῇ Μεσογείῳ θαλάσσῃ Χριστιανοὺς προτρέπων εἰς συμμάχειαν καὶ ὑποταγὴν τῶν Μοσχόβων. Ὁ πατριάρχης Θεοδόσιος καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἀνέγνωσαν τὴν καθαίρεσίν του εἰς τὰς ἐκκλησίας διὰ νὰ φανῇ πῶς δὲν εἶναι συμμέτοχοι τοῦ σφάλματος, καὶ νὰ μὴν κατηγορηθοῦν καὶ αὐτοὶ καὶ τὸ Γένος παρὰ τοῖς Ὀθωμανοῖς.

Προεβλήθη τῇ αὐλῇ τῆς Ῥουσσίας τὸ νὰ γένῃ συνέλευσις πληρεξουσίων ἑκατέρωθεν πρὸς συμβιβασμὸν τῶν δύο μαχομένων βασιλειῶν, καὶ ἀπεκρίθη ἡ βασιλὶς Αἰκατερίνα τὸ ὅτι ἂν δὲν τὴν στείλουν ἐλεύθερον τὸν πρέσβυν της Ὀπρέσκωφ, δὲν θέλει ἀκούσει ποτὲ λόγον περὶ εἰρήνης. Ὅθεν εὐθὺς ξεκινήσαντές τον μὲ τιμὴν καὶ περιποίησιν ἀπὸ τὸ Διδυμότειχον, διὰ τῆς Βιέννης κατέλαβεν ὁ Ὀπρέσκωφ τὸ Πετερποῦργον.

Τὸν Φεβρουάριον Λαζοὶ καὶ γαλιοντζῆδες πολεμοῦσιν εἰς τὸν Γαλατᾶν πόλεμον παραταθέντα δύο ἡμερονύκτια· ἦσαν μὲ μετερίζια καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐφονεύοντο ἑκατέρωθεν ἀπὸ τὰ ριξίματα τῶν τουφεκίων· ὁ καλότυχος ὁ καϊμακάμης Μελὲκ-πασσᾶς, ψοφοδεὴς, ἐκάθητο εἰς τὸ Τζαρδάκι καὶ δὲν ἐτόλμα νὰ περάσῃ ἀντίκρυ εἰς τὸν Γαλατᾶν νὰ τοὺς εἰρηνεύσῃ ἢ βίᾳ νὰ τοὺς σκορπίσῃ· τέλος μόνοι τους ἡσύχασαν· ἦν δὲ ἀρχηγὸς τῶν Λαζῶν καὶ τῆς ἀποστασίας πρόεδρος ὁ Λαζὸς Μεμίσης, ἄνθρωπος πάντῃ φουρουμαγιές.

—

Ἔτει σωτηρίῳ 1772.

Δύο μικροπρεπεῖς ἄνθρωποι, ἀπελθόντες εἰς τὸν πρώην βεζίρην Μολδοβαντζὴν καὶ τὸν Τζεζάερλη καπιτάνι-δεργιὰ Χασὰν-πασσᾶν φυλάττοντας τὰ κάστρα, ἐπρόβαλαν τὸ νὰ γένῃ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ὁ Κύριλλος, διατρίβων κατὰ τὸ ἁγιώνυμον Ὄρος. Ἔδωκαν ἐκεῖνοι τὴν εἴδησιν αὐτὴν εἰς τὸν βασιλέα, ὅστις ἐπρόσταξε νὰ ἐρωτηθοῦν οἱ ἀρχιερεῖς, τίς ποτ' ἂν εἴη ὁ Κύριλλος καὶ ἂν τὸν θέλουν διὰ πατριάρχην· ἀπεκρίθησαν ὅτι δὲν

—1772

τὸν θέλουν, καὶ ὅτι εἶναι εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὸν πατριάρχην τους Θεοδόσιον, καὶ γράψαντες συνοδικῶς κατέκλεισαν τὸν Κύριλλον εἰς τὸν πύργον τῆς Λαύρας, διατρίβοντα ἕως τότε ἐλευθέρως εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Ἁγίας Ἄννης.

Ὁ Προύσης Μελέτιος μὲ τοὺς περὶ αὐτὸν ἐζητοῦσε νὰ φέρουν τὸν Ἐφέσου εἰς τὴν Πόλιν μὲ σκοπὸν νὰ τὸν πατριαρχεύσῃ· ὁ Ἐφέσου ἐπὶ διαφόροις προφάσεσιν ἠργοπόρει τὸν ἐρχομόν του. Ὁ Ἀγχιάλου Ἀνανίας κατέπεισε τὸν Προύσης ὅτι ὁ Ἐφέσου πατριαρχείαν δὲν θέλει δεχθεῖ ποτέ· ὅθεν αὐτὸς μὲ τοὺς περὶ αὐτὸν πέμπει ἔγγραφον εἰς τὴν Πόρταν κατὰ τοῦ Θεοδοσίου, κατηγορῶν αὐτοῦ ὡς ἀναξιωτάτου καὶ ἀδοκίμου· ὁ ῥεὶς-ἐφένδης Ἰσμαὴλ-πενης ἔδειξε τὸ ἔγγραφον τῷ βασιλεῖ, ὅστις εἶπεν, «Ἦτον ἄξιος πατριάρχης ὁ Σαμουὴλ, ἀμὴ δὲν ἐγνώρισαν αὐτοὶ τὴν προκοπήν του.» Διηγήθη ταῦτα ὁ Ἰσμαὴλ-πενης τῷ Ποστελνίκῳ Ἀλεξάνδρῳ Ὑψηλάντῃ, εἰπὼν ὅτι πρέπει νὰ ἐκλεχθῇ ὁ Σαμουὴλ, ὅθεν ἐμήνυσε ταύτην τὴν εἴδησιν τῷ Σαμουὴλ ὁ Ποστέλνικος· ἀλλ' ἐκεῖνος διὰ τὴν τοῦ καιροῦ ἀνωμαλίαν δὲν ἠθέλησε νὰ δεχθῇ τὴν πατριαρχείαν, καὶ ἐμήνυσε τῷ Προύσης Μελετίῳ πολλὰ περὶ ὁμονοίας καὶ ἀδελφικῆς συμπνοίας· καὶ τοίνυν διὰ σύστασιν τοῦ Θεοδοσίου ἐπληρώθησαν εἰς τὴν Πόρταν πουγγεῖα 40.

Ἡ σύνοδος ἤλεγξε τὸν Μιτυλήνης διατὶ δὲν κατέβασε χρέος· ἐκεῖνος ἀπεκρίθη ὅτι νὰ κατέβασε πουγγεῖα 16· ἠρωτήθη ὁ καπικεχαγιᾶς του Διονύσιος ὁ Δέρκων καὶ ἔδειξε τὰς πληρωθείσας ὁμολογίας. Δυσηρεστήθη ἡ σύνοδος διατί νὰ τὰς κρύψῃ ἕως τότε, πρᾶγμα ἀσυνείθιστον, καὶ ὑπωπτεύθη ὅτι νὰ κάμῃ τὰ αὐτὰ ὁ Δέρκων καὶ μὲ τὸν Σερῥῶν, ὅθεν ἔστειλαν συνοδικῶς ἔξαρχον εἰς τὰς Σέρρας διὰ ἐξέτασιν. Ἠγανάκτησεν ἐπὶ τούτῳ ὁ Δέρκων εἰπὼν ὅτι διὰ καταφρόνησιν ἐδικήν του, ἐπὶ προφάσει κέρδους τῆς ἐκκλησίας, στέλουν τὸν ἔξαρχον, εἰς καιρὸν ὁποῦ αὐτοὶ παραβλέπουν τὸ κέρδος τῆς ἐκκλησίας εἰς τὰ καιριώτερα, διὰ τοῦτο ἔδωσαν καὶ τὴν Σάμον τῷ διακόνῳ τοῦ Προύσης Μελετίῳ μὲ δόσιν πουγγείων 6, ὁποῦ ἄλλοτε ἐδόθη ἡ Σάμος μὲ δόσιν πουγγείων 30, ὡς φαίνεται εἰς τὰ κατάστιχα. Ἐν τούτοις ὁ ἰατρὸς Γεώργιος Χαντζερλῆς, ἔχωντας νὰ πάρῃ ἀπὸ τὸν Τορνόβου, παρεκάλεσε τόν ποτε ῥεῖσην Ὀσμὰν-ἐφένδην νὰ προστάξῃ νὰ δοθῇ τὸ δίκαιόν του, εἰπὼν ἐνταύτῳ τὸ ὅτι ὁ πατριάρχης ἀμελεῖ τὰς δοσοληψίας καὶ τὰ δίκαια τῶν δανειστῶν. Ὁ Ὀσμὰν-ἐφένδης λοιπὸν μεταπεμψάμενος τὸν καπικεχαγιᾶν τοῦ πατριαρχείου τὸν εἶπε τὰς εἰδήσεις τοῦ Χαντζερλῆ, φιλικῶς συμβουλεύων τὴν ἀποχὴν τῶν τοιούτων καὶ προβάλλων καὶ τὴν πληρωμὴν διὰ τὸ δίκαιον τοῦ Χαντζερλῆ· οἱ ἀρχιερεῖς ὑποπτευθέντες ὅτι ἐπερειδόμενος ὁ ἰατρὸς τῷ Δέρκων καὶ τοῖς ὁμόφροσιν αὐτοῦ συνέῤῥαψε τὰς τοιαύτας συκοφαντίας, ἔκαμαν μαγζάρι ἀπόντος τοῦ Δέρκων, παριστῶντες τὴν καλὴν διοίκησιν τοῦ πατριάρχου καὶ ἀναιροῦντες τὰς συκοφαντίας. Ὁ Δέρκων ἰδὼν ὅτι δὲν τὸν ἔβαλαν νὰ ὑπογράψῃ, οὔτε αὐτὸν οὔτε τοὺς ὁμόφρονάς του ἀρχιερεῖς, ἐν οἷς ἦν ὁ Νικαίας, ὁ Φιλιππουπόλεως, ὁ Ἀγχιάλου, ὁ Μεσημβρίας, ὁ Διδυμοτείχου καὶ ὁ Βιζύης, ὑπωπτεύθη ὅτι τὸ μαγζάρι νὰ ἐδόθη πρὸς κατηγορίαν του· ὅθεν γράψας ἔγγραφον πρὸς ἀπολογίαν του,

τῇ μαρτυρίᾳ τῶν συνηγόρων του, πρὸς ἀναίρεσιν τῆς κατ' αὐτοῦ συκοφαντίας τοῦ πατριάρχου καὶ τῶν ὁμοφρόνων αὐτοῦ ἀρχιερέων, τὸ ἔστειλεν εἰς τὴν Πόρταν εἰς χεῖρας τοῦ ῥεΐση Ἰσμαὴλ-πεη, ὅστις ἰδὼν ὅτι τὸ μαγζάρι εἶναι περὶ ἄλλης ὑποθέσεως καὶ αὐτὸς ὑποπτεύεται ἄλλα, τὸν ἐνόμισεν ὑπεύθυνον καὶ ἔστειλε τὸ ἔγγραφον τῷ τζαούσπαση διὰ νὰ τὸ στείλῃ τὸν πατριάρχην. Ὅθεν συνοδικῶς ἐξωρίσθη εἰς τοὺς Δέρκους, τόπον τῆς ἐπαρχίας του μὲν ἀλλ' ἔρημον· ἀλλ' αὐτὸς δυνάμει χρημάτων ἦλθεν εἰς τὰ Θεραπεῖα τὸν Αὔγουστον, καὶ τὸν Ὀκτώβριον ἦλθεν εἰς τὸ σπίτι του τὸ εἰς τὸ Γενίκαπι.

Ἐκίνησεν ἀπὸ τὴν Πόλιν ὁ Ὀσμὰν-ἐφένδης, Ἰανουαρίου ά ἡμέρᾳ Κυριακῇ, καὶ διαπλεύσας τὸν Δούναβιν ἀπὸ τὸ Ῥουστζούκι εἰς τὸ Γκίργκιοβον, ἀφοῦ ἐνταμώθη μὲ τὸν βεζίρην Μουσούνογλουν εἰς τὸ στρατόπεδον τὸ παρὰ τῇ Σούμλᾳ ἐκόνευσε μὲ σκηνὰς παρὰ τὸ βλαχοπογδάνικον Φωξάνι, Ἰουλίου ις' ἡμέρᾳ Τρίτῃ, διὰ νὰ συνομιλήσουν τὰ περὶ εἰρήνης μὲ τὸν Γρηγόριον Ὀρλὼφ καὶ μὲ τὸν Ὀπρέσκωφ, πληρεξουσίους τῆς Μοσχοβίας.

Δὲν ἡσύχαζε ποσῶς ὁ Προύσης Μελέτιος· ὅθεν περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους γράψας τὰ ὀνόματα πάντων τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει διατριβόντων μητροπολιτῶν ἐξ αἰτίας τοῦ πολέμου, συμβουλευόμενος μόνον μὲ τὸν Ποστέλνικον Δημήτριον Σοῦτζον, ἔδωκε τὸ ἔγγραφον τῷ Χίῳ Δημητρίῳ Σκαναβῇ, τῷ καὶ ἐμπόρῳ τοῦ βεζίρη Μουσούνογλου, διὰ νὰ τὸ στείλῃ εἰς τὸ στρατόπεδον τῷ ἐκεῖσε ἀνθρώπῳ του, καὶ νὰ γραφῇ ὁρισμὸς διὰ νὰ πηγαίνουν εἰς τὰς ἐπαρχίας των.

Ἐδέχθησαν τοὺς Τούρκους οἱ Ῥοῦσσοι πολλῇ τῇ περιποιήσει καὶ τοὺς διώρισαν ἀφθόνως πάντα τὰ προζωάρκεια καὶ χρειώδη. Ἐπῆγεν ὁ Ὀρλὼφ καὶ ἐχαιρέτησε τὸν Ὀσμὰν-ἐφένδην τῇ κά τοῦ Ἰουλίου, καὶ τῇ κϐ' ἐπῆγεν ὁ Ὀσμὰν-ἐφένδης πρὸς χαιρετισμὸν τοῦ Ὀρλὼφ, καὶ ἀπεφάσισαν ἀμφότεροι μὲ 28 συνελεύσεις νὰ τελειώσουν τὸ ἔργον τῆς ἑκατέρωθεν περιποθήτου εἰρήνης, ὁποῦ θέλουν παραταθεῖ μέχρι τῆς κά τοῦ Σεπτεμβρίου, καθ' ἣν ἡμέραν τελειοῦται ἡ διορία τῆς ὁπλοστασίας. Ὁ Ὀσμὰν-ἐφένδης, μεταξὺ τῶν συνομιλιῶν δυσχεράνας ἐπί τινι προτάσει, εἶπε πῶς θέλει ἐπιστρέψει εἰς τὴν Πόλιν· ὁ Ὀρλὼφ εὐθὺς ἐπρόσταξε νὰ ἑτοιμάσουν τὰ χρειώδη διὰ τὸ κίνημά του· ὅθεν βλέπωντας ὁ Ὀσμὰν-ἐφένδης πῶς αἱ ἀπειλαί του δὲν ἐνήργησαν, ἤρξατο πραγματεύεσθαι τὸ δεύτερον. Μετά τινας οὖν συνελεύσεις, ὁ Ὀσμὰν-ἐφένδης μὴ δεχθεὶς τὸ ὅπερ ἐπιπόνως ἐζήτουν οἱ πληρεξούσιοι ῥοῦσσοι αὐτόνομον τῶν Ταρτάρων καὶ ἀκρεμὲς, διελύθη ἡ συνέλευσις χωρὶς κἀνένα συμβιβασμόν. Οἱ εἰς αὐτὴν τὴν συνέλευσιν τοῦ Φωξανίου μεσάζοντες διὰ τὴν εἰρήνην μονσιοὺ Δεδουκοὺτ, ἐντερνούντζιος τῆς αὐλῆς τῆς Βιέννης, καὶ ὁ μονσιοὺ Δεζεγελὶν, ἐνβιάτος τοῦ ῥηγὸς τῆς Προυσσίας, τῇ ἡ Σεπτεμβρίου ἀναχωρήσαντες ἀπὸ τὸ Φωξάνι ἔφθασαν εἰς τὴν Πόλιν χωρὶς νὰ πηγαίνουν εἰς τὸ ὀρδὶ τοῦ βεζίρη.

Ἐτελείωσε καὶ ἡ ὁπλοστασία τῆς θαλάσσης ἡ μεταξὺ τοῦ τεσριφαττζῆ καὶ τοῦ κόμητος Ἀλεξίου Ὀρλὼφ· ἄρθρον τι τῆς αὐτῆς ὁπλοστασίας ἦν τὸ ἑξῆς: «Τὰ τούρκικα καράβια καὶ ἄλλα, φορτωμένα μὲ κάθε εἶδος πραγμα-

τείας καὶ ζαχιρὲν, ἐλευθέρως νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὰ κάστρη, ἐκεῖνα δὲ ὁποῦ ἤθελαν εἶναι μὲ τζεπχανὲν θέλουν ὑπόκεινται εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν Ῥούσσων.»

Ὁ ῥὴξ τῆς Προυσσίας Φριδερῖκος ἐξέδοτο τὸ παρὸν μανιφέστον.

« Εἶναι γνωστὸν εἰς ὅλους ὁποῦ ἔχουν εἴδησιν ἱστοριῶν, καὶ Ἡμεῖς ἐφανερώσαμεν τὰς ἀναντιῤῥήτους ἀποδείξεις εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην, ὅτι τὸ » ῥηγάτον τῆς Λεχίας πρὸ πολλῶν αἰώνων ἀδίκως ἥρπασε παρὰ τῶν δου- » κῶν τῆς Πομερανίας, καὶ μετ' ἐκείνους παρὰ τῆς οἰκίας τοῦ Βρανδεβούρ- » γου, τὸ μέρος τῆς Πομερανίας τὸ κείμενον μεταξὺ τῶν σημερινῶν ὁρίων » αὐτοῦ τοῦ δουκάτου καὶ τῶν ποταμῶν τῆς Βιστούλας καὶ τοῦ Νέτζα, » κοινότερον ὀνομαζόμενον Πομερέλια· καὶ πρὸς τούτοις ἥρπασε παρὰ τῆς » αὐτῆς οἰκίας τὸ διάστημα τῆς μεγάλης Πολωνίας τὸ μεταξὺ τοῦ Δράγα » καὶ τοῦ Νέτζα τῶν ποταμῶν. Ὁ ἀρσενικὸς κλάδος τῶν δουκῶν τῆς Πομε- » ρανίας ὁ ἀπὸ τῆς γραμμῆς τῆς Δάντζικας, ἐξαλειφθεὶς καὶ ἐκλείψας τῷ ἔ- » τει 1495, οἱ δοῦκες τῆς Πομερανίας οἱ ἀπὸ τῆς γραμμῆς τοῦ Στετίνου, » ὄντες πλησιέστατοι εἰς αὐτοὺς καὶ καταγόμενοι σὺν αὐτοῖς παρὰ τοῦ αὐ- » τοῦ γένους ἔπρεπε κατ' εὐθεῖαν νὰ τοὺς διαδεχθοῦν εἰς αὐτὰς τὰς ἐπαρ- » χίας, ἀλλ' ἐγυμνώθησαν μὲ πολλὴν βίαν καὶ ἀδικίαν παρὰ τῆς δυνα- » στείας τοῦ τευτονικοῦ τάγματος, καὶ μετ' ἐκεῖνο παρὰ τῶν ῥηγῶν τῆς « Πολωνίας. Οἱ δοῦκες τῆς Πομερανίας ὡς τόσον δὲν παρεχώρησαν τὰ προ- » νόμια καὶ ζητήματά τους διὰ τὸ δουκάτον τῆς Πομερανίας ἢ τῆς Πομε- » ρελίας, καὶ πάντοτε τὸ ἔβλεπον ὡς παλαιὰν κληρονομίαν τῶν προγόνων » τους, καὶ ἐκλείψαντες τῷ 1637 τὸ μετέθεσαν εἰς τοὺς κληρονόμους καὶ » διαδόχους των τοὺς ἐλέκτορας τοῦ Βρανδεβούργου. Ὅσον δὲ διὰ τὸ διά- » στημα τῆς μεγάλης Πολωνίας τὸ κείμενον μεταξὺ Δράγα καὶ Νέτζα, ἐκεῖνο » ἀναφέρεται εἰς τὴν νέαν μάρκαν τοῦ Βρανδεβούργου, καὶ οἱ μαγγράβιοι » τοῦ Βρανδεβούργου ἡσύχως τὸ ἐξουσίαζον μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ Ε' αἰῶνος, » καθ' ὃν ὁ ῥὴξ τῆς Οὐγγρίας καὶ ὁ ἐλέκτωρ τοῦ Βρανδεβούργου Σιγισμοῦν- » δος ὑποβαλὼν τὴν νέαν μάρκαν ὑπὸ τῷ τευτονικῷ τάγματι, οἱ ῥῆγες τῆς » Πολωνίας, διὰ τοὺς μετὰ τοῦ τάγματος αὐτοῦ πολέμους των, ἥρπασαν » μὲ βίαν αὐτὸ τὸ διάστημα καὶ τὸ οἰκειοποιήθησαν χωρὶς νὰ τοὺς τὸ πα- » ραχωρήσουν ποτὲ μὲ κἀνένα ἔγγραφον οἱ μαργγράβιοι τοῦ Βρανδεβούργου, » μήτε τὸ τευτονικὸν τάγμα, μήτε οἱ ἐλέκτορες τοῦ Βρανδεβούργου, μήτε » ὁ βασιλεὺς τῆς Γερμανίας. Τὸ ῥηγάτον οὖν τῆς Λεχίας κατακρατῆσαν ἀ- » δίκως αὐτὰς τὰς ἐπαρχίας δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὰς διαφυλάξῃ· ἰδοὺ γὰρ ἔ- » χομεν Ἡμεῖς ἄλλα ζητήματα πλέον ἀξιόλογα καὶ πλέον θεμελιωμένα διὰ » τὴν οἰκειοποίησίν τους, ὡς ἀνωτέρω προείρηται· ὅθεν μήτε ἠμποροῦμεν » μήτε θέλομεν νὰ ὑποφέρωμεν πλέον τὴν μεγάλην ἀδικίαν ὁποῦ ἔγινε διὰ » τούτων εἰς τὸ ῥηγικὸν καὶ ἐλεκτορικόν Μας σπίτι· καὶ σκοπούμεθα νὰ » μεταχειρισθῶμεν ὅλας τὰς δυνάμεις ὁποῦ Μᾶς ἔδωκεν ὁ θεὸς, ὄχι μόνον » διὰ νὰ κάμωμεν δραστήρια τὰ δικαιολογήματα καὶ ζητήματά Μας εἰς » αὐτὰς τὰς ἐπαρχίας ὁποῦ τὸ ῥηγάτον τῆς Λεχίας ἥρπασε καὶ ἐχώρισεν » ἀπὸ τὸ δουκάτον Μας τῆς Πομερανίας καὶ ἀπὸ τὴν μάρκαν τοῦ Βρανδε- » βούργου, ἀλλὰ πρὸς τούτοις διὰ νὰ ἀποκτήσωμεν μίαν κανονικὴν καὶ ἰ-

» κανὴν ἀποζημίωσιν εἰς τὴν οἰκειοποίησιν αὐτῶν τῶν ἐπαρχιῶν ὁποῦ ἔγινε
» πρὸ τοσούτων αἰώνων καὶ ἀφ' Ἡμῶν καὶ ἀπὸ τῶν προγόνων Μας».

» Δι' αὐτὰς οὖν τὰς αἰτίας καὶ τέλη Ἡμεῖς ἐκρίναμεν εὔλογον νὰ ἐξουσιά-
» ζωμεν τὰ προρρηθέντα μέρη τῆς μεγάλης Πολωνίας κατὰ τὰς ὄχθας τοῦ
» ποταμοῦ Νέτζα, καὶ ὅλας τὰς ἐπαρχίας τῆς Προυσσίας καὶ τῆς Πομερα-
» νίας ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν τοῦ ποταμοῦ Βιστούλα, ὁποῦ τὸ ῥηγάτον τῆς
» Λεχίας ἐξουσίασεν ἕως τώρα μὲ τὸ ὄνομα Λεχίας Προυσσικῆς, ἐξαιρῶντας
» τὰς δύο πόλεις τὴν Ὄρ καὶ τὴν Δάντζικαν· καὶ Ἡμεῖς ἐλπίζομεν πῶς ἡ
» Ἀριστοκρατεία τῆς Λεχίας, ἀφοῦ συλλογισθῇ καλὰ καὶ στοχασθῇ τὰ πε-
» ριστατικὰ καὶ ζυγιάσῃ τὸ ἐργαστήριον τῶν δικαιολογημάτων Μας, θέλει
» κινηθεῖ ἀφ' ἑαυτῆς εἰς τὸ νὰ συμφωνήσῃ μαζή Μας φιλικώτερον δι' αὐ-
» τοὺς τοὺς τόπους. Θέλοντες λοιπὸν νὰ φανερώσωμεν παῤῥησίᾳ αὐτὴν τὴν
» ἀμετάβλητον ἀπόφασίν Μας μὲ τὰ παρόντα γράμματα εἰς ὅλας τὰς στά-
» σεις καὶ κατοικητὰς τῶν προειρημένων τόπων τῆς Προυσσίας καὶ τῆς Πο-
» μερανίας ὁποῦ τὸ ῥηγάτον τῆς Λεχίας ἕως τώρα ἐξουσίασεν, ὁμοίως καὶ
» τῶν τόπων τῶν ἐντεῦθεν τοῦ ποταμοῦ Νέτζα ὁποῦ ἐνομίσθησαν νὰ ἀνα-
» φέρωνται εἰς τὴν μεγάλην Πολωνίαν, Ἡμεῖς τοὺς παρακινοῦμεν καθαυτὸ
» νὰ μὴν ἀντισταθοῦν εἰς αὐτὴν τὴν οἰκειοποίησίν Μας, μήτε νὰ ἀντει-
» ποῦν εἰς τοὺς ἐπιτρόπους καὶ στρατηλάτας Μας ὁποῦ ἐκ μέρους Μας ἦ-
» θελαν διορισθεῖ, ἀλλὰ νὰ ὑποταχθοῦν ἑκουσίως εἰς τὴν ἐξουσίαν Μας, νὰ
» Μᾶς γνωρίζουσιν εἰς ῥῆγά τους καὶ νόμιμον ἐξουσιαστήν τους καὶ νὰ φέ-
» ρωνται πρὸς Ἡμᾶς ὡς πιστοὶ καὶ εὐπειθεῖς ὑποχείριοι, καὶ νὰ μὴ κοι-
» νωνοῦσι τοῦ λοιποῦ μὲ τὸ ῥηγάτον τῆς Πολωνίας. Ἡμεῖς θέλομεν καὶ ἔ-
» χομεν σκοπὸν (καὶ τὸ βεβαιοῦμεν διὰ τῶν παρόντων ἐνὶ ἑκάστῳ καὶ
» πᾶσι ξεχωριστὰ,) νὰ τοὺς ὑπερασπιζώμεθα καὶ διαφυλάττωμεν τὰ ὑπο-
» στατικά τους καὶ δικαιώματά τους, τόσον πολιτικὰ ὅσον καὶ ἐκκλησια-
» στικά, καὶ νὰ φυλάττωμεν ἐλευθέραν τὴν γύμνασιν τῆς πίστεως εἰς τοὺς
» κατολίκους Ῥωμάνους, καὶ νὰ διοικοῦμεν τὰς ἐπαρχίας μὲ τέτοιον τρό-
» πον ὅπου ὅλοι οἱ κατοικηταί των νὰ ζοῦν ὀρθῶς, νὰ ἠμποροῦν νὰ εὐτυ-
» χοῦν καὶ νὰ μὴ μετανοήσουν ποτὲ διὰ τὴν μεταβολὴν αὐτὴν τῆς κυριαρ-
» χίας· καὶ διὰ νὰ Μᾶς βεβαιώσουν εἰς τὴν ὑποταγὴν καὶ ἐμπιστοσύνην
» τους μὲ μίαν μαρτυρίαν καὶ ὑποταγὴν γενικὴν, διωρίσαμεν μίαν ἡμέραν
» εἰς τὴν πόλιν Μας Μαριεμπούργου, ἤτοι τὴν κζ' Σεπτεμβρίου. Ὅθεν
» προστάττομεν εἰς ὅλας τὰς στάσεις τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Πομερανίας καὶ
» τῆς Προυσσίας καὶ τῶν τόπων τῶν ἐντεῦθεν τοῦ ποταμοῦ Νέτζα, (ἐξαι-
» ρῶντας τὰς πόλεις Τόρνου καὶ Δάντζικας,) ἀπελθεῖν εἰς τὸ Μαριεμποῦρ-
» γον καὶ παραστῆσαι τοῖς ἐκεῖσε ἐπιτρόποις Ἡμῶν καὶ δηλοποιῆσαι μὲ
» πρωτόκολον τὸ πῶς ἔφθασαν ἐκεῖ διὰ νὰ φανερώσουν τὸ πληρεξούσιόν
» τους, καὶ νὰ εὑρεθοῦν εἰς τὸν τόπον καὶ καιρὸν ὁποῦ ἤθελε τοὺς διορισθεῖ
» διὰ νὰ Μᾶς δώσουν τὸν ὅρκον τοῦ πιστοῦ καὶ τῆς ὑποταγῆς, καὶ νὰ γνω-
» ρίσουν καὶ νὰ δεχθοῦν Ἡμᾶς τε καὶ τοὺς διαδόχους καὶ κληρονόμους Ἡ-
» μῶν εἰς νόμιμον ῥῆγα καὶ ἐξουσιαστήν. Ἡμεῖς θέλομεν ἔτι τοῦτο, ὅτι οἱ
» ἐπίσκοποι, ἀββᾶδες, μητροπολῖται, παλατῖνοι, φρούραρχοι, στάροστοι,

» θησαυροφύλακες καὶ κριταὶ τῶν ἐπαρχιῶν, νὰ φανοῦν ὅλοι καὶ καθεὶς εἰς
» τὸ Μαριεμποῦργον, προσωπικῶς ἢ μὲ ἐπιτρόπους ὁποῦ νὰ ἔχουν πληρε-
» ξούσιον, καὶ θέλομεν ὅτι αἱ ἄλλαι στάσεις νὰ παῤῥησιασθῶσιν ἀπὸ ἐπι-
» τρόπους ἐκλεγομένους ἐν τοῖς προὔχουσιν ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐξίσου νὰ ἔχωσι
» καὶ τὸ πληρεξούσιον, καὶ αὐτὸ μὲ τρόπον ὁποῦ ἀπὸ κάθε τόπον νὰ εἶ-
» ναι τοὐλάχιστον 4 πρόσωπα εὐγενῶν, 4 ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἱερέων, 6
» προεστώτων τοῦ χωρίου, καὶ ἀπὸ κάθε τάγμα τῶν πόλεων νὰ εἶναι δύο
» προεστοὶ τοῦ μαχαλὲ καὶ ἕνας σύνδικος, ἀπεσταλμένοι εἰς τὸ νὰ ἔχουν
» τὴν ἄδειαν νὰ κάμουν τὴν κοινὴν καὶ γενικὴν ὑποταγὴν τῶν εἰρημένων
» ἐπαρχιῶν. Θέλομεν πρὸς τούτοις ὅτι ἕκαστος αὐτῶν τῶν ἐπιτρόπων νὰ
» ἔχῃ κατάλογον ὑπογεγραμμένον καὶ ἐμμάρτυρον ἀπὸ τὸν κριτὴν τοῦ τό-
» που καὶ ἀπὸ ὅλους τοὺς εὐγενεῖς τοῦ ἱππικοῦ τάγματος παρόντας καὶ ἀ-
» πόντας, ὁποῦ ἔχουν ὑποστατικὰ εἰς τοὺς τόπους καὶ πόλεις, ὁμοίως καὶ
» ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς καὶ ἄρχοντας ἐκείνων τῶν τόπων ἐπ' ὀνόματι τῶν ὁποίων
» πρέπει νὰ κάμουν τὴν ὑποταγὴν, καὶ νὰ δώσουν αὐτὸν τὸν κατάλογον
» εἰς τοὺς ἐπιτρόπους Μας. Ἐλπίζομεν ὅτι πάντες καὶ ἕκαστος θέλουν φερ-
» θεῖ κατὰ τὰ παρόντα γράμματά Μας· εἰ δέ τις παρ' ἐλπίδα ἤθελε παρ-
» ακούσει, καὶ δὲν ἤθελε Μᾶς δώσει τὸν ὅρκον τοῦ πιστοῦ, καὶ ἤθελεν ἀντι-
» τείνει εἰς τὸ νὰ Μᾶς ὑποταχθῇ καὶ νὰ Μᾶς γνωρίσῃ διὰ κύριόν του, ἢ ἤ-
» θελεν ἐναντιωθεῖ εἰς τὰ στρατεύματά Μας καὶ εἰς ἐκείνους ὁποῦ εἶναι διω-
» ρισμένοι νὰ ἐνεργοῦσιν τὰ προστάγματά Μας, ἢ ἤθελε φανεῖ καὶ ὕπο-
» πτος ἀνυποταξίας καὶ ἀπιστίας, ὁ τοιοῦτος ἠμπορεῖ νὰ καρτερῇ παρ' Ἡμῶν
» μαζὴ μὲ τοὺς ὁμογνώμονάς του ὅλας τὰς ποινὰς ὁποῦ ἀνηλεῶς συνειθί-
» ζονται εἰς τοιαῦτα περιστατικά. Οὗ εἰς ἔνδειξιν, καὶ διὰ νὰ μὴν ἀγνοῇ
» τινας τοὺς σκοποὺς Μας, Ἡμεῖς ὑπεγράψαμεν οἱ ἴδιοι ἰδιοχείρως τὰ πα-
» ρόντα γράμματα, τὰ ἐβουλλώσαμεν μὲ τὴν βούλλαν τῶν ὅπλων Μας καὶ
» τὰ ἐκοινοποιήσαμεν εἰς ὅλους τοὺς τόπους ὁποῦ πρέπει.»

«Ἐγράφη εἰς τὸ Περλῖνο τῇ ιγ' Σεπτεμβρίου 1772.

Οἱ Ἀουστριακοὶ κρατοῦσι τὴν ἐπαρχίαν τὴν ἀπὸ τῆς Βιάλας καὶ Βιελὶτζ εἰς τὰ σύνορα τῆς Σιλεσίας κατὰ τὸ μῆκος τῆς Βιστούλας πρὸς τὸ Λουβλῖνον, κἀκεῖθεν ὅλην τὴν Κόκκινην Ῥουσσίαν μέχρι τῆς Ποδολίας. Εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα εἶναι μοναστήρια 1788, ἐξ ὧν μόνον τὰ τῶν δομινικανῶν εἰσιν 96.

Μανιφέστον τῆς Μαρίας Τερέζας, ἀρχιδουκίσσης τῆς Ἀουστρίας καὶ ῥηγίσσης Οὐγγρίας τε καὶ Τρανσυλβανίας.

« Δηλοποιοῦμεν πᾶσι τοῖς ἐντευξομένοις τὰ ἀνὰ χεῖρας πῶς συμβουλευ-
» θεῖσαι διὰ τὴν παροῦσαν κατάστασιν τῆς Λεχίας μὲ τὴν βασίλισσαν τῆς
» Ῥουσσίας καὶ μὲ τὸν ῥῆγα τῆς Προυσσίας, ἐσυμφωνήσαμεν νὰ δώσωμεν

» τὸ δραστήριον ὁ καθεὶς Μας ξεχωριστὰ εἰς τὰ παλαιὰ δικαιολογήματα
» ὁποῦ Ἡμεῖς ἔχομεν εἰς μερικὰς ἐπαρχίας τῆς Πολωνίας, καὶ νὰ τὰς ἑνώ-
» σωμεν μὲ τὴν βασιλείαν Μας. Ἀκολούθως Ἡμεῖς οἰκειοποιήθημεν διὰ τῶν
» στρατιωτῶν Μας ἐκείνας τὰς ἐπαρχίας ὁποῦ ἀνάγονται εἰς τὰ δικαιολο-
» γήματά Μας καὶ ὁποῦ περιέχονται εἰς τὰ ἐξῆς ὁροθέσια· ἤγουν ἡ δεξιὰ
» ὄχθη τοῦ ποταμοῦ Βιστούλα, ἀπὸ τὰ δουκάτα τῆς Σιλεσίας ἄνωθεν τῆς
» πόλεως Σανδομὶρ μέχρι τῶν ἐκβολῶν τοῦ ποταμοῦ Σὰν, περνῶντας ἐκεῖ-
» θεν διὰ τοῦ Φρονοπὸλ πρὸς τὸ Ζαμόσκη καὶ Ῥουπεχτζὸβ μέχρι τοῦ πο-
» ταμοῦ Πὸγ, καὶ μετὰ ταῦτα ἐκεῖθεν τοῦ Πὸγ κατὰ τὸ μῆκος τῶν ὁρίων
» τῆς Ἐρυθρᾶς Ῥουσσίας, ἔνθα ἀρχίζουν τὰ ὅρια τῆς Βολλινίας καὶ τῆς Πο-
» δολίας μέχρι τῶν ἐσχατιῶν καὶ ὁρίων τοῦ Παράζ· κἀκεῖθεν κατ' εὐθεῖαν
» γραμμὴν εἰς τὸν Νίστρον, πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος ἔνθα τὸ ποταμίδιον Πο-
» δόκζα χύνεται εἰς τὸν Νίστρον διαιρῶντας μικρόν τι μέρος τῆς Ποδο-
» λίας, καὶ τέλος τὰ ὅρια ὁποῦ ξεχωρίζουσι τὴν Ποκουτίαν ἀπὸ τὴν Μολ-
» δαβίαν. Καὶ ἐπειδὴ Ἡμεῖς ἰδιοποιήθημεν τὸ προῤῥηθὲν διάστημα τῶν
» ἐπαρχιῶν, διωρίσαμεν τὸν κόμητα Δεπεργὶὰν τοποτηρητήν Μας ἐν τῇ
» Πολωνίᾳ, μὲ πληρεξουσιότητα τοῦ διοικεῖν αὐτὰς τὰς ἐπαρχίας δεφεν-
» δευομένας παρὰ τῶν στρατευμάτων Μας, καὶ νὰ μεταχειρίζεται κάθε μέ-
» σον ὁποῦ ἤθελε τὸν φανεῖ ἁρμόδιον διὰ τὴν μετὰ φρονήσεως διοίκησίν
» των. Ὅθεν προστάττομεν εἰς ὅλους ἐκείνους ὁποῦ περιέχονται εἰς τὰ προῤ-
» ῥηθέντα ὅρια ὑποχειρίους κατοικητὰς, δεσπότας ὑποστατικῶν, ὁποίας κα-
» ταστάσεως, τάξεως καὶ γενεᾶς ἤθελαν εἶσθαι, ἐκκλησιαστικούς τε καὶ
» λαϊκοὺς, προεστῶτας πόλεων καὶ χωρίων καὶ τέλος εἰς ὅλους καὶ εἰς
» καθένα ἁπλῶς χωρὶς νὰ ἐξαιρέσωμεν οὐδένα, τὸ νὰ γνωρίζουν καὶ νὰ τι-
» μοῦν τὸν ῥηθέντα κόμητα Δεπεργὶὰν ὡς πληρεξούσιον τοποτηρητὴν καὶ
» τοπάρχην Μας. Ἡμεῖς ἐλπίζομεν ὅτι δὲν ἤθελε φανεῖ τινας ὁποῦ νὰ μὴν
» ἐνεργήσῃ τὴν προσταγὴν ὁποῦ ἐξ ὀνόματός Μας ἤθελε προστάξει, καὶ ἀγ-
» καλὰ καὶ ἀκόμη νὰ μὴ διωρίσαμεν τὴν ἡμέραν καθ' ἣν πρέπει νὰ γένῃ ἡ
» πάνδημος καὶ ἑορτάσιμος ὑποταγὴ, τοῦτο ὅμως θέλει γένει τὴν ταχίστην
» εἰς τὸ ἐξῆς· καὶ ὡς τόσον Ἡμεῖς προστάζομεν ὅτι οἱ κατοικηταὶ ὁποῦ
» εἶναι εἰς τὴν ὑπεράσπισίν Μας νὰ διάγωσιν ἡσύχως, ὡσὰν νὰ ἤθελαν Μᾶς
» δώσει πρὸ πολλοῦ τὸν ὅρκον τοῦ πιστοῦ, διατὶ αὐτὸ εἶναι τὸ μόνον μέσον
» τοῦ νὰ ἀξιωθοῦν τῆς καλοκἀγαθίας καὶ τῶν χαρίτων Μας, καὶ ἂν τινας
» ἤθελε τολμήσει νὰ ἐναντιωθῇ εἰς τὰς προσταγάς Μας, (τὸ ὁποῖον Ἡμεῖς
» ποτὲ δὲν ὑποπτευόμεθα,) ἂς ἠξεύρῃ πῶς βιασθεῖσα νὰ ἀλησμονήσω τὴν
» συνήθη φιλανθρωπίαν Μου θέλω τὸν παιδεύσει ἀπηνέστατα.»

Οἱ Ῥοῦσσοι ὑπέταξαν Αὐγούστου τῇ ιή καὶ τὸ κάστρον τῶν κονφεδεράτων Ζευστόχο τὸ ἐν τῇ Λιτουανίᾳ· εὗρον ἀποθήκας μεγάλας μὲ τζεπχανὲ καὶ χρήματα πολλά· ἐζώγρησαν 1,000 ἄνδρας, ἐν οἷς ἦσαν δύο μαρεσιάλοι καὶ πέντε κολονέλοι· παρεδόθη ἡ χώρα τῷ πρίγκηπι Γαλιτζίνῳ.

Τὰ ῥουσσικὰ στρατεύματα ἐβγῆκαν ἀπὸ τὴν Λεόπολιν καὶ εἰσῆλθον τὰ

ἀουστριακὰ εἰς τὰς 6′ τοῦ Σεπτεμβρίου· ὁ γκενεράλης Ῥοῦσσος Καμίσκοϊ ἀπῆλθεν εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Ῥωμαντζὼφ μὲ ἓξ ῥεγιμέντα, καὶ ὁ γκενεράλης Σιρκὼφ ἔλαβεν ἀντ' αὐτοῦ εἰς τὴν Βρόδαν τὴν στρατηγίαν τοῦ ἐν τῇ Λεχίᾳ ῥουσσικοῦ στρατοπέδου.

Ἔσυραν οἱ Ῥοῦσσοι κορδόνια, Αὐγούστου κθ′, ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς Λιβονίας καὶ Κουρλανδίας κατὰ τὸ μῆκος τῶν ποταμῶν Σβίνα ἢ Δούνα, διὰ τοῦ παλατινάτου Μινσὸν μέχρι Βερεζίνης, καὶ ἀκολουθῶντας τὸν ποταμὸν αὐτὸν μέχρι τοῦ Ῥοζατζώφ· ταῦτα ἐγένετο ἐν τῇ Λιτουανίᾳ.

Μανιφέστον τοῦ κόμητος Ζαχαρίου Τσερνισὲφ, στρατηγοῦ τῆς βασιλίσσης τῶν Μοσχόβων Αἰκατερίνης τῆς Β′, ἐκδοθὲν τῇ ε τοῦ Σεπτεμβρίου.

« Ἡ κραταιοτάτη βασίλισσά μου ἀποφασίσασα, κατὰ τὸ ἀζημίωτον καὶ
» ἀθῶον πολλῶν παλαιῶν προνομίων καὶ δικαιοτάτων καὶ ἀναμφιβόλων
» ζητημάτων ὁποῦ ἔχει ἡ Βασιλεία Της ἐπάνω εἰς τὴν Ἀριστοκρατείαν τῆς
» Λεχίας, ἀποφασίσασα λοιπὸν νὰ συσσωματώσῃ καὶ νὰ ἑνώσῃ αἰωνίως
» μὲ τὴν βασιλείαν Της τὰς ἐπαρχίας καὶ κατοικητὰς, τὰς ἐξῆς ῥηθησομέ-
» νας, ἤγουν τὰς ἀπὸ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ Δοζοβίνα, ἄλλως Δού-
» να λεγομένου, καὶ ὅλην τὴν Λιβονίαν τῆς Λεχίας, καὶ ἀκόμη καὶ μέρος
» τοῦ παλατινάτου Πολόκζη, κειμένου ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὄχθης τοῦ αὐτοῦ πο-
» ταμοῦ Δούνα, καὶ ἀκόμη καὶ τὸ παλατινάτον τοῦ Βιτέπσκη, εἰς τρόπον
» ὁποῦ ὁ ποταμὸς Δούνας νὰ σχηματίζῃ αἰωνίως εἰς τὸ ἐξῆς τὰ φυσικὰ ὅ-
» ρια μεταξὺ τῶν δύο βασιλειῶν Ῥουσσίας καὶ Λεχίας, τὰ ὁποῖα ἐκτείνον-
» ται ἀκολούθως μέχρι τῆς ἐσχατιᾶς τῶν ξεχωριστῶν ὁρίων τῶν μεταξὺ
» τοῦ παλατινάτου Βιτέπσκη καὶ τοῦ παλατινάτου Πολόκζη, καὶ καταβαί-
» νει μέχρι τῆς ἐσχατιᾶς ἐκείνου τοῦ ξεχωριστοῦ ὁρίου δι' οὗ συνορεύονται
» καὶ ἑνώνονται τὰ ὁροθέσια ὁποῦ εἶναι κοινὰ εἰς τὰ παλατινάτα τοῦ Πο-
» λόκζη καὶ τοῦ Βιτέπσκη καὶ τοῦ Μίνσκη, κἀκεῖθεν κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν,
» μετὰ τὴν δίοδον τοῦ ποταμοῦ Τρουέτζη καὶ τῆς πλησιοχώρου αὐτῷ πό-
» λεως Ὀρδβα, ἀκολουθῶντας τὸν ποταμὸν μέχρι τοῦ τόπου καὶ μέρους
» ἔνθα εἰσβάλλει ὁ ποταμὸς αὐτὸς εἰς τὸν ποταμὸν Νίπρον, καὶ μετὰ τὸν
» ποταμὸν αὐτὸν μέχρι τῆς ἐσχατιᾶς τῶν παλαιῶν ὁρίων τῶν μεταξὺ Ῥουσ-
» σίας καὶ Πολωνίας, ἀκολουθῶντας τὸ μάκρος αὐτοῦ τοῦ ποταμοῦ εἰς τὸ
» κατέβασμα, εἰς τρόπον ὁποῦ ὅλη ἡ Λιβονικὴ Πολωνία, ἓν μέρος τοῦ πα-
» λατινάτου τοῦ Πολόκζη, κειμένου εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ ποταμοῦ Δούνα, καὶ ὅ-
» λον τὸ παλατινάτον τοῦ Βιτέπσκη, κειμένου ἐπάνω εἰς τὰς δύο ὄχθας
» τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ, καὶ ὅλον τὸ παλατινάτον τοῦ Σισλάβι καὶ τὸ ἀνώ-
» τερον μέρος τοῦ παλατινάτου Μίνσκη, τὸ ὁποῖον ἐκτείνεται ἐκεῖθεν τῆς
» νέας γραμμῆς ὁποῦ ἑλκύεται ἀπὸ τοῦ σημείου ἔνθα τὰ τρία σύνορα τῶν
» παλατινάτων Πολόκζη, Βιτέπσκη καὶ Μίνσκη συνορεύουσι καὶ ἑνώνονται
» μέχρι τῆς πηγῆς τοῦ ποταμοῦ Δρουὲτζ, καὶ πρὸς τούτοις τὸ κατώτερον

» μέρος τοῦ παλατινάτου τοῦ Μίνσκη, τὸ ὁποῖον ἐκτείνεται ἐκεῖθεν τοῦ πο-
» ταμοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ ποταμοῦ Νίπρου· αὐτὰ ὅλα θέλουν εἶναι εἰς τὸ ἐ-
» ξῆς καὶ πάντοτε ὑποκείμενα εἰς τὴν βασιλικὴν κορώναν τῆς Ῥουσσίας,
» καὶ οἱ κατοικηταί τους, καὶ ἐκεῖνοι ὁποῦ ἔχουν κτήματα, ὁποίας κατα-
» στάσεως καὶ τάξεως ἤθελαν εἶσθαι, θέλουσιν εἶναι ὑποχείριοι καὶ ὑπο-
» κείμενοι τῆς Ῥουσσίας».

» Μὲ αὐτὰς τὰς αἰτίας ὡς διοικητὴς γενικὸς ἐκ μέρους τῆς βασιλίσσης,
» ἐγὼ ὁ Ζαχαρίας ἔχω προσταγὴν νὰ φανερώσω παῤῥησίᾳ, καὶ πρὸ πάντων
» ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ ὀνόματος τῆς βασιλίσσης, (τὸ ὁποῖον ἐγὼ κάμνω τώρα διὰ
» τῶν παρόντων γραμμάτων πρὸς εἴδησιν καὶ ἀσφάλειαν ἑνὸς ἑκάστου καὶ
» πάντων,) εἰς ὅλους αὐτοὺς τοὺς νέους ὑποκειμένους καὶ κατὰ τὸ παρὸν ἀ-
» κριβούς μας συμπολίτας, τὸ πῶς ὄχι μόνον ἡ βασίλισσα θέλει διαφυλά-
» ξει ἐνὶ ἑκάστῳ καὶ πᾶσιν ἀβλαβῆ καὶ ἀλώβητον τὴν γύμνασιν τῆς θρη-
» σκείας των, ὡσαύτως καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ὑποστατικῶν καὶ ὑπαρχόν-
» των τους, ἀλλὰ πρὸς τούτοις τὸ ὅτι, στοχαζομένη αὐτοὺς ὡς υἱούς Της,
» τοὺς κάμνει καθολικώτερον καὶ χωρὶς ἐξαίρεσιν ἐξίσου συμμετόχους ὅλων
» τῶν προνομίων, ἐλευθεριῶν καὶ δικαιωμάτων τὰ ὁποῖα ἀπολαμβάνουν οἱ
» παλαιοί Της ὑποχείριοι, εἰς τρόπον ὁποῦ ὅλοι οἱ κατοικηταὶ κάθε μέρους
» αὐτῶν τῶν συσσωματωθεισῶν ἐπαρχιῶν θέλουν ἀπολαμβάνει τοῦ λοιποῦ
» ὅλα τὰ κέρδη ὁποῦ ἐδόθησαν εἰς τοὺς ὑποκειμένους τῆς βασιλείας τῶν
» Ῥούσσων. Ἡ Βασιλεία Της προσμένει, εἰς σημεῖον εὐγνωμοσύνης αὐτῶν
» τῶν νέων Της ὑποκειμένων, καὶ καθὼς ἐδεξιώθησαν αὐτοὶ ἐπικερδῶς καὶ
» μὲ φιλοφροσύνην, ὥσπερ καὶ οἱ παλαιοὶ ὑποχείριοι Ῥοῦσσοι, ὅτι θέλουν μετα-
» χειρισθεῖ κάθε τους ἐπιμέλειαν διὰ νὰ γίνουν ἄξιοι εἰς τὸ ἑξῆς αὐτῆς τῆς
» περιποιήσεως καὶ φιλοφροσύνης, μὲ μίαν ἀγάπην εἰλικρινῆ πρὸς τὴν πατρί-
» δα τους καὶ μὲ μίαν πίστιν ἀδιάσειστον πρὸς μίαν βασίλισσαν καὶ κυ-
» ρίαν τους τόσον μεγαλόψυχον. Ὅθεν ὅλοι οἱ κατοικηταὶ καθολικώτερον,
» ἀπὸ τοῦ πρώτου τῶν εὐγενῶν, τοῦ κλήρου καὶ τῶν ἐχόντων ἐπιστασίας
» μέχρι τοῦ ἐσχάτου τοῦ ἐν αὐτοῖς, θέλουν ἔχει χρέος ἀκολούθως νὰ κά-
» μουν τοῦ λοιποῦ τὸν ὅρκον τοῦ πιστοῦ εἰς τὰς χεῖρας ἐκείνων ὁποῦ θέ-
» λουν διορισθεῖ διὰ αὐτὸ τὸ ἔργον. Καὶ ἀνίσως τινὰς τῶν εὐγενῶν, ἢ ἄλ-
» λης καταστάσεως ἄνθρωπος ὁρίζωντας ὑποστατικὰ, ἤθελε νομίσει νὰ μὴ
» κάμῃ ὅρκον, τοῦ δίδεται διὰ τῶν παρόντων διορία τριῶν μηνῶν νὰ πω-
» λήσῃ τὰ ὑποστατικά του καὶ νὰ ἀναχωρήσῃ ἐλευθέρως ὅπου θέλει· μετὰ
» δὲ τὴν διορίαν αὐτὴν, ὅσα ὑποστατικὰ ἤθελεν ἀφήσει θέλουν δημευθεῖ.
» Ὅλα τὰ μέλη τοῦ κλήρου τὰ διαχωρισμένα μὲ διαφόρους πίστεις πρέ-
» πει νὰ χρησιμεύσουν, ὡς ποιμένες ψυχῶν, εἰς παράδειγμα διὰ τὴν παρα-
» τήρησιν τοῦ ὅρκου των, καὶ νὰ παρακαλοῦν, κατὰ τὸν τρόπον ὁποῦ διωρί-
» σθη εἰς τὰς προσευχάς τους τὰς κοινάς τε καὶ καθημερινὰς, τὸν παντοδύ
» ναμον θεὸν νὰ δίδῃ ὑγείαν εἰς τὴν βασίλισσαν καὶ εἰς τὸν ἀκριβόν Της
» υἱὸν καὶ διάδοχον τὸν μεγάλον πρίγκηπα Παῦλον Πετροβίτζην».

» Διὰ τὴν ἀσφάλειαν ὁποῦ ἀνωτέρω ἐδόθη εἰς τὰς διαφόρους λατρείας,
» καὶ κατὰ τὴν κυριαρχίαν τῶν δικαιολογημάτων ὅλων τῶν κατοικητῶν,

» ἐννοεῖται ὅτι καὶ οἱ Ἑβραῖοι ὁποῦ κατοικοῦσιν εἰς τὰς ἐπαρχίας ὁποῦ συνε-
» σωματώθησαν μὲ τὴν βασιλείαν τῆς Ῥουσσίας θέλουν ἔχει ὅλας τὰς ἐ-
» λευθερίας τὰς ὁποίας ἔχουν κατὰ τὸ παρὸν, ὅσον διὰ τὴν θρησκείαν καὶ
» προνόμιά τους. Ἡ φιλανθρωπία τῆς βασιλίσσης δὲν συγχωρεῖ νὰ ἐξωσθοῦν
» αὐτοὶ μόνοι ἀπὸ τὴν καθολικὴν χάριν καὶ ἀπὸ τὴν μέλλουσαν εὐτυχίαν
» τὴν ἐπὶ τῆς διοικήσεώς Της, ἐνόσῳ αὐτοὶ ἤθελαν ἐνεργεῖ τὴν πραγματείαν
» τους καὶ ἤθελαν μεταχειρίζονται τὰ ὑποστατικά τους φερόμενοι ὡς πι-
» στοὶ ὑποκείμενοι καὶ ὄχι μέ τινα προδοσίαν.»

» Τὰ κριτήρια τῶν ἐνωθεισῶν ἐπαρχιῶν θέλουν διαφυλάττωνται καὶ θέ-
» λουν ἐνεργεῖ ἐπ' ὀνόματι τῆς κραταιοτάτης βασιλίσσης μίαν ἐντελῆ δι-
» καιοσύνην.»

» Τελευταῖον κρίνω ἀναγκαῖον νὰ προσθέσω ἐξεπίτηδες ὅτι, κατὰ τὰς
» προσταγὰς τῆς κραταιοτάτης βασιλίσσης, τὰ στρατεύματά Της, ὄντα ἤ-
» δη εἰς ἰδίας ἐπαρχίας, θέλουν φυλάττει τὴν ἐντελεστάτην εὐταξίαν, καὶ ἡ
» μεταβολὴ τῆς διοικήσεως δὲν θέλει προξενήσει ταραχήν τινα εἰς τὴν ἀ-
» σφάλειαν καὶ γαλήνην τῶν νέων ὑποκειμένων, τόσον εἰς τὴν οἰκονομίαν
» τους ὅσον καὶ εἰς τὴν ἐμπορίαν καὶ ὑποστατικά τους· μάλιστα ἐπειδὴ καὶ
» αὐτὸς ὁ τρόπος τοῦ ζῆν συντρέχει εἰς τὴν εὐτυχίαν κάθε ἰδιώτου, καὶ ἀ-
» κολουθεῖ ἐκ τούτου ἡ αὔξησις καὶ πολυπληθία εἰς αὐτὰς τὰς νέας ἐπαρ-
» χίας, ἡ Βασιλεία Της θέλει φροντίσει τὰ μέγιστα δι' αὐτὴν τὴν ἀσφάλειαν.»

» Τὰ παρόντα θέλουν ἀναγνωσθεῖ τῇ ις' Ὀκτωβρίου εἰς ὅλας τὰς ἐκ-
» κλησίας ὁποῦ περιέχονται εἰς τὰς πόλεις, καὶ θέλουν προσκολληθεῖ εἰς
» τοὺς τόπους καὶ μέρη τὰ συνειθισμένα· καὶ διὰ νὰ γίνουν πασίγνωστα καὶ
» νὰ ἔχουν κάθε βεβαιότητα καὶ ἀξιόπιστον, κατὰ τὴν δύναμιν ὁποῦ μᾶς
» ἐδόθη, ἡμεῖς τὰ ὑπεγράψαμεν ἰδιοχείρως καὶ τὰ ἠσφαλίσαμεν μὲ τὴν βούλ-
» λαν μας.»

Μὲ αὐτὴν τὴν διανομὴν ἡ Προυσσία παίρνει 900 λέγας τετραγώνους· κά-
θε λέγα περιέχει μίαν ὥραν. Τὸ διάστημα αὐτὸ ἔχει δύο ἐπισκοπὰς, τὴν
τοῦ Κούλμου καὶ τὴν τῆς Βραμίας, τρία παλατινάτα καὶ πέντε σταροστίας.

Τὸ μέρος ὁποῦ ἐπῆρεν ἡ Ἀούστρια περιέχει 2,700 λέγας τετραγώνους,
τὴν ἀρχιεπισκοπὴν τῆς Λεοπόλεως, μίαν ἐπισκοπὴν, τρία παλατινάτα καὶ
14 σταροστίας.

Τὸ μέρος ὁποῦ ἐπῆρεν ἡ Ῥουσσία περιέχει 7,040 λέγας τετραγώνους, δύο
ἐπισκοπὰς, τὴν τοῦ Πολόκζη καὶ τὴν τῆς Λιβονίας, 4 παλατινάτα καὶ 4
σταροστίας.

Ὅλαι αὐταὶ αἱ ἐπισκοπαὶ, παλατινάτα καὶ σταροστίαι ἦσαν μὲ τίτλον
ἀρχόντων γερουσιαστῶν τῆς Ἀριστοκρατείας· ὅθεν αὐτὴ ἡ διαμοίρασις στε-
ρεῖ τὴν Πολωνίαν 39 γερουσιαστῶν ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τῶν 139, ἐξ ὧν ἐσύγ-
κειτο ἡ γερουσία.

Τὸ μέρος ὁποῦ ἐπῆρεν ἡ Ῥουσσία, ἀγκαλὰ καὶ πλέον ἐκτεταμένον, δὲν εἶ-
ναι ὅμως τόσον ἀναγκαῖον καὶ ἐπικερδές· τὸ μέρος ὁποῦ ἐπῆρεν ἡ Ἀούστρια

εἶναι γόνιμον καὶ κατοικημένον· τὸ μέρος ὅμως ὁποῦ ἐπῆρεν ἡ Προυσσία εἶναι τὸ πλέον ἀξιόλογον, μὲ τὸ νὰ ὁρίζῃ τὸν ποταμὸν Βιστούλαν, καὶ ἐκ τούτου εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ πραγματεύεται σιτάρι, καὶ νὰ ἔχῃ πολὺ κέρδος ἀπὸ τὸ ἅλας ὁποῦ φέρεται ἀπὸ τὴν Δάντζικα εἰς τὸ Τόρνο, καὶ νὰ δίδῃ νόμον εἰς τὴν Εὐρώπην.

Ὁ εἰς τὴν Πάρον στόλος τῆς Ῥουσσίας σύγκειται ἀπὸ 18 νῆας τῆς λίνεας καὶ πολυαρίθμους φρεγάτας καὶ ἄλλα μικρὰ πλοῖα. Ναῦς τῆς λίνεας σταλεῖσα ἀπὸ τὸ Κρονστὰδ διὰ ἐνδυνάμωσίν του ἔφθασε, καὶ προσμένουσι καὶ τὰς λοιπὰς ἀμέσως. Εἰς τὸ Διβόρνον ἦλθον πολλὰ καράβια ῥουσσικὰ φορτωμένα μὲ προζωάρκεια καὶ μουχιμάτια διὰ τὸν στόλον τὸν ῥούσσικον τὸν ἐν τῇ Πάρῳ.

Εἰς τὸν κόμητα Γρηγόριον Ὀρλὼφ ὁποῦ ἦτον εἰς τὸ Φωξάνι ἐχάρισεν ἡ βασίλισσα δι' ἀμοιβὴν τῆς δουλεύσεώς του 100,000 ῥούβλια, τὸν διώρισε καὶ 50,000 ῥούβλια λουφὲν, τὸν ἔδωσεν ἄδειαν νὰ λείψῃ διὰ τὴν ὑγείαν του, καὶ νὰ ἐκλέξῃ ἢ τὸ νὰ διατρίψῃ εἰς τὰ χωρία του ἢ νὰ πηγαίνῃ εἰς ξένας ἐπαρχίας διὰ νὰ πάρῃ τὰ νερά. Ὅλα τὰ ὀφφίκιά του καὶ αἱ ἐπιστασίαι του ἔμειναν ἀναπόσπαστα· τοὺς κόμητας ἀδελφούς του ὁμοίως εὐηργέτησε, καὶ τὸν εἰς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος Ἀλέξιον Ὀρλὼφ τὸν ἐχάρισε γῆν περιέχουσαν 10,000 ἀγροίκων.

Ἐν τούτοις εἰς τὸ Μισίρι μεγάλαι συγχήσεις καὶ ἀνταρσίαι πρῶτον τοῦ Ἀλῆ-πεη καὶ ἐνταὐτῷ τοῦ Ἀπουδαὰπ Μεχμέτ-πεη, καὶ σιτοδεία, καὶ φόνος τελευταῖον τοῦ Ἀλῆ-πεη. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Παλαιστίνην ταραχὴ ἐξ αἰτίας τοῦ σεΐχ Δάχερ, τοπάρχου τῆς Πτολεμαΐδος· ἐξουσιάσθησαν δὲ παρὰ τῶν στρατευμάτων τοῦ σεΐχ Δάχερ αὐτοῦ ἥ τε Γάφα, ἤτοι Ἰόπη, καὶ ἡ Γάζα.

Ἡ ἐλευθερία ὁποῦ ἡ Ῥουσσία ἔδωσεν εἰς τοὺς κατοικητὰς τῶν ἐπαρχιῶν ὁποῦ ἐσυσωματώθησαν μὲ τὴν βασιλείαν της τοὺς παρακινεῖ νὰ ὑποταχθοῦν ἑκουσίως εἰς τὴν νέαν κυριαρχίαν. Ἐγράφησαν κατάστιχα ὅλων τῶν κατοικητῶν καὶ τῶν ὑποστατικῶν τους· ὁ κλῆρος ὁ παπιστικὸς, ὁποῦ καὶ αὐτὸς ἔλαβε τὴν ἀσφάλειαν καθὼς καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι κατοικηταὶ, ἔχει τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὴν διαφύλαξιν τῶν δικαιωμάτων καὶ προνομίων του· ἔκαμε κάποιαν δυσκολίαν διὰ τὸν ὅρκον τοῦ πιστοῦ ὁποῦ διωρίσθη εἰς τὰς ἱκετηρίους ἐντεύξεις τὰς ὑπὲρ τῆς βασιλίσσης, ὅμως τὰ πολλά τους ὑποστατικὰ τοὺς ἔκαμαν νὰ ὑποφέρουν αὐτὰς τὰς δυσκολίας, καὶ τὰ πάντα κατὰ τὸ παρὸν ἡσυχάζουσιν εἰς αὐτὰς τὰς ἐπαρχίας.

Εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆς Πολωνίας ὁποῦ οἰκειοποιήθη ἡ Ἀούστρια συνεκροτήθη συνωμοσία κατὰ τῆς νέας κυριαρχίας· ἤθελε κάμει κακὰ ἀποτελέσματα ἂν δὲν προεγνωρίζετο· ἀλλὰ φωραθεῖσα καὶ ἀνακαλυφθεῖσα ἐν καιρῷ τῷ προσήκοντι κατεδαμάσθη καὶ ἐξηλείφθη, καὶ οἱ ἀξιολογώτεροι συνωμόται εἱρκτῇ παρεδόθησαν.

Διώρισεν εἶτα ἡ Ἀούστρια εἰς τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς τῶν ἐν τῇ Δεχίᾳ νεοκτήτων αὐτῶν ἐπαρχιῶν της τοὺς ἑξῆς μισθούς: εἰς μοναχὸν 500 φιορίνια τὸν χρόνον· εἰς βικάριον 800· εἰς πενεφικιάλην 1,200· εἰς κουράτον 1,500· εἰς πριόρε 2,000· εἰς δογιάνον 2,500· εἰς τὸν κανονικὸν τοῦ κολλεγίου 2,800· εἰς τὸν πριόρετου 3,000· εἰς τὸν κανονικὸν τῆς καθέδρας 3,000· εἰς τὸν πρελάτον 4,000· εἰς ὀφφικιάλιον-γκενεράλην 5,000· εἰς σουφραγάντε 5,000· εἰς ἐπίσκοπον 8,000· εἰς ἀρχιεπίσκοπον 10,000· εἰς πριμάτε (ὅστις εἶναι ὁ μονσιοὺ Κιέρσκης, ἐπίσκοπος τοῦ Πρεμίσλι,) 20,000. Ἔχει καὶ ὁ κλῆρος τοῦ ῥωμαϊκοῦ ῥητοῦ τοὺς ἑξῆς μισθούς: ὁ βικάριος 500 φιορίνια, ὁ κουράτος 1,000, ὁ δογιάνος 1,500, ἕνας ὀφφικιάλιος 2,000, ἕνας ἐπίσκοπος 1,200, ἀρχιεπίσκοπος 2,000, μητροπολίτης 6,000. Ἔχει καὶ ὁ κλῆρος τῶν Ἀρμενίων τοὺς ἑξῆς μισθούς: ὁ κουράτος 1,000 φιορίνια, ὁ δογιάνος 1,500, ὁ ὀφφικιάλιος 2,000 καὶ ὁ ἀρχιεπίσκοπος 3,000 φιορίνια. Τὸ δὲ φιορίνι περνᾷ παράδες τούρκικους 33.

Εἰς τὴν Μήκονον, Πάτμον καὶ Σάμον ἦτον τότε 12 καράβια τῆς λίνεας, καὶ εἰς τὴν Πάρον ἐναυπηγοῦσαν δύο φρεγάταις καὶ ἓξ γαλιόταις, λαμβάνοντες τὸν κερεστὲν παρὰ τῶν πλησιοχώρων νήσων, καὶ ταῦτα παρὰ τῆς Θάσου.

Ἐσυγχίσθη ὁ βεζίρης Μουσούνογλους διὰ τὴν διάλυσιν τῆς κατὰ τὸ Φωξάνι συνελεύσεως· ὅθεν ἐφρόντισε νὰ γένῃ καὶ δευτέρα συνέλευσις διὰ νὰ πραγματευθῶσι καὶ πάλιν τὰ τῆς εἰρήνης μὲ ὁπλοστασίαν ἓξ μηνῶν, ἀπὸ ἀ Σεπτεμβρίου 1772 μέχρι ἀ Μαρτίου 1773. Συνῆλθον εἰς τὸ Βουκουρέστι ὁ ῥεὶς-ἐφένδης Ἀπδουῤῥαζάκης, πληρεξούσιος τῶν Τούρκων, καὶ ὁ Ὀπρέσκωφ, πληρεξούσιος τῶν Ῥούσσων. Ἦτον μὲ τὸν Ἀπδουῤῥαζάκην ὡς Δραγομάνος τῆς Πόρτας καὶ ὁ ἀπὸ ἰατρῶν Σκαρλάτος Καρατζᾶς. Ἀλλὰ διαλυθείσης καὐτῆς τῆς συνελεύσεως ἀνωφελῶς χωρὶς τὴν κατόρθωσιν τῆς εἰρήνης ἡ Πόρτα ἔκαμε μανιφέστον κατηγοροῦσα οἱονεὶ τοὺς Ῥούσσους, πρὸς ἀναίρεσιν τοῦ ὁποίου ἐξέδοτο ἡ αὐλὴ τῆς Ῥουσσίας τὸ ἑξῆς μανιφέστον.

«Φαίνεται νὰ κυκλοφορῇ ἕνα μανιφέστον, διαμοιρασθὲν ἀπὸ τὴν Πόρταν » εἰς τοὺς παρ' αὐτῇ πρέσβεις, διὰ τὴν διάλυσιν τῆς συνελεύσεως καὶ τὴν » ἀνανέωσιν τοῦ πολέμου ἑκατέρωθεν. Ἡ αὐλὴ τῆς Ῥουσσίας δὲν ἤθελε κο» πιάσῃ νὰ ἀποκριθῇ εἰς αὐτὸ τὸ ἔγγραφον ἂν εἶχε νὰ κάμῃ μόνον μὲ τὸν » ἐχθρόν της, διατί δὲν βλέπει ἄλλο τι εἰς αὐτὸ, εἰμὴ μόνον δολιότητα » φυσικὴν, καθ' ἧς οὔτε ἡ τῶν πραγμάτων καὶ ἔργων μαρτυρία οὔτε ἡ ἀ» πόδειξις τοῦ λόγου τὸ σύνολον οὐκ ἰσχύουσιν. Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ εἰς αὐ» τὴν τὴν πραγματείαν, καθὼς καὶ εἰς ὅλα τὰ λοιπά της ἐπιχειρήματα, κι» νεῖται ἡ Ῥουσσία φανερὰ καὶ ἐν ὄψει ὅλης τῆς Εὐρώπης, διὰ τοῦτο καὶ εἰς » αὐτὴν μόνην ἠθέλησε νὰ ἀφήσῃ τὸ νὰ ἀποφασίσῃ διὰ τὴν ἀπάτην ἢ τὴν » ἀλήθειαν τῆς Πόρτας· καὶ διὰ νὰ μὴν ἠμπορῇ νὰ μείνῃ ἡ ἐλαχίστη ἀμφι» βολία εἰς τὰ πνεύματα, θέλει διηγηθεῖ τὰ συμβάντα μὲ τὴν λεπτομερῆ » ἀλήθειάν τους.»

» Παρατρέχει, καθὼς δὲν τὸ ἔκαμεν ἡ Πόρτα, τὴν αἰτίαν τοῦ πολέμου » ὁποῦ ἄναψε πρὸ τεσσάρων ἐτῶν καὶ ἀκολουθεῖ εἰσέτι μεταξὺ τῶν δύο βα» σιλειῶν. Ἡ Πόρτα ἐξέδοτο τότε, τὸ μανιφέστον της, ἡ Ῥουσσία τὸ ἐδι-

» κόν της· τὸ κοινὸν ἔμαθε τὰ πάντα, καὶ, χωρὶς νὰ κάμῃ σημειώματα, θέ-
» λει παρετήρησε πῶς αἱ αἰτίαι ὁποῦ τανῦν προβάλλει ἡ Πόρτα εἰς τὸ νέον
» της αὐτὸ μανιφέστον, περὶ οὗ τανῦν ὁ λόγος, δὲν εἶναι αἱ αὐταὶ ἀλλὰ πάν-
» τῃ διαφέρουσαι ἐκείνων ὁποῦ τότε εἰς τὸ πρῶτον της μανιφέστον ἐξέ-
» δοτο μὲ ἁπλότητα τῆς φράσεώς της.»

» Παρατρέχει καὶ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ πολέμου, κατὰ τὴν ἀπόφασιν
» τῆς Πόρτας, ὁποῦ δὲν ὑποφέρει τὸ νὰ ἐναβρύνεταί τινας διὰ τὰ αἴσια φυ-
» σήματα τῆς ἀστάτου τύχης. Ἀλλὰ δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀποσιωπήσῃ, χωρὶς νὰ
» ἐγκαυχηθῇ ματαίως, τὸ ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐλπίζῃ μίαν ἐπικερδῆ εἰρήνην.»

» Ἡ Πόρτα ἐπεθύμει νὰ τὴν κάμῃ, διατί ἡ τύχη δὲν τὴν ἐβοήθησεν· ἡ
» Ῥουσσία ἦτον ἑτοίμη πάντοτε νὰ τὴν ἀκούσῃ, διατί ἀκουσίως καὶ μόνον
» καὶ μόνον διὰ δεφένδευσίν της ἤψατο τῶν ὅπλων, καὶ αἱ διαθέσεις της
» ἦσαν τόσον φανεραὶ, ὁποῦ ἠθέλησε σχεδὸν νὰ εἶναι μετρία τε καὶ φιλάν-
» θρωπος.»

» Ἡ Πόρτα φανερὰ ἐζήτησε τὴν μεσολάβησιν τῆς Βιέννης καὶ τοῦ Βερ-
» λίνου, καὶ μὲ τὴν φιλικὴν συνέργειαν τῶν δύο αὐλῶν ἐστέρχθη ἡ συγκρό-
» τησις μιᾶς συνελεύσεως. Ὡς τόσον διὰ τὰς ἀργοπορίας τῆς διὰ τὴν εἰρή-
» νην πραγματείας μὲ τὸ νὰ μὴν ἤλπιζεν ἡ Πόρτα νὰ ἡσυχάσῃ ἐντὸς ὀλί-
» γου, ὡς ἐφίετο, καὶ εἶχεν ἀνάγκην νὰ ἡσυχάσῃ εὐθὺς, ὡμολόγησεν ὅτι
» μία ὁπλοστασία τὴν ἀρέσκει, καὶ ἐζήτησε τὸ νὰ τὴν ἀποκτήσῃ. Ἀγκαλὰ
» καὶ νὰ ἦτον ἐπιζήμιον εἰς τὰ ῥουσσικὰ στρατεύματα, κατὰ τὴν κατάστα-
» σιν εἰς τὴν ὁποίαν τότε εὑρίσκοντο, τὸ νὰ γένῃ διακοπὴ εἰς τὰς πράξεις
» των, παρεχώρησεν ὅμως ἡ βασίλισσα κάθε ἄλλον στοχασμὸν τῇ φιλαν-
» θρωπίᾳ Της καὶ τῷ ἔρωτι τῷ διὰ τὴν εἰρήνην. Ὅθεν ἡ ὁπλοστασία ὑπε-
» γράφη, καὶ οἱ πληρεξούσιοι συνηθροίσθησαν εἰς τὸ Φωξάνι, ἔνθα συνῆλθον
» καὶ οἱ πρέσβεις μὲ τὸ ἐπάγγελμα τῆς φιλικῆς συνεργείας τῶν αὐλῶν τους.
» Σημειωτέον ἐνταῦθα, ὡς βλαβερὸν εἰς τὴν πολλὴν ἢ ὀλίγην διάθεσιν ἑκα-
» τέρων τῶν μερῶν διὰ τὴν εἰρήνην, τὸ ὅτι οἱ πρέσβεις τῆς Ῥουσσίας, καίτοι
» τοῦ διαστήματος πλείστου ὄντος, εὑρέθησαν εἰς τὸ στρατόπεδόν τους τὸ
» καὶ πλησιόχωρον εἰς τὸ Φωξάνι τῇ κδ' τοῦ Μαΐου, καὶ μετὰ μῆνα ὁλό-
» κληρον προσμονῆς μόλις ἔφθασαν εἰς τὸν βεζίρην τους οἱ πληρεξούσιοι
» τοῦρκοι τῇ κδ' τοῦ Ἰουνίου. Ὁ τρόπος αὐτὸς δὲν ἠμπορεῖ νὰ μὴν δώσῃ
» ὑποψίαν διὰ τὴν διεξαγωγὴν καὶ τέλος τῆς πραγματείας διὰ τὴν εἰρή-
» νην. Ὅ τι καὶ ἂν εἶναι, πρὸ τῆς συγκροτήσεως τῆς συνελεύσεως, μάλιστα
» καὶ τῆς ἀπὸ Βυζαντίου ἀναχωρήσεως τῶν πληρεξουσίων τούρκων, ἐφα-
» νέρωσαν εἰς τὴν Πόρταν τὰ ἄρθρα μὲ τὰ ὁποῖα θέλει κάμει τὴν εἰρήνην ἡ
» Ῥουσσία, καὶ μάλιστα τῆς ἐμηνύθη βεβαίως ὅτι δὲν εἶναι τρόπος μὲ τὸ
» πουγγὶ στὸ χέρι ἡ Πόρτα νὰ πραγματευθῇ τὴν εἰρήνην, καὶ ὅτι ἐκεῖνο ὁ-
» ποῦ ζητεῖ ἡ Ῥουσσία δὲν ἐξαγοράζεται μὲ ἄσπρα.»

» Δὲν ἄργησαν λοιπὸν εἰς τὴν συνέλευσιν τοῦ Φωξανίου νὰ ἀρχήσουν δου-
» λειάν, καὶ διελέχθησαν διὰ τὰ οὐσιωδέστερα. Ἐζητήθη ἀπὸ μέρους τῆς
» Ῥουσσίας τὸ καθόλου αὐτόνομον τῶν Ταρτάρων· εἰς μερικὰς διαλέξεις ἔν-
» θα αὐτὸ τὸ ἄρθρον ἐπραγματεύθη οἱ πληρεξούσιοι τῆς Πόρτας ἔστερξαν

» τὸ ὅτι οἱ Τάρταροι νὰ εἶναι ἐλεύθεροι καὶ ἀκρεμεῖς· ἡ ἐκλογὴ τῶν χάνη-
» δων, τὰ κριτήρια, ἡ διεξαγωγὴ τῶν πολιτικῶν ὑποθέσεων, τόσον τῶν
» ἔσωθεν ὅσον καὶ τῶν ἔξωθεν, συνελόντι φᾶναι, ὅλη ἡ μεταχείρισις καὶ ἡ
» διάθεσις, ὄχι μόνον τοῦ σώματος καὶ τῶν ὑπαρχόντων ἑνὸς ἑκάστου ἀλλὰ
» καὶ τοῦ ἔθνους ὁλοκλήρου, νὰ μὴν κρέμανται ποσῶς ἄλλοθέν ποθεν εἰμὴ
» μόνον παρὰ τῶν Ταρτάρων καὶ παρ' ἐκείνου ὁποῦ αὐτοὶ μόνοι ἤθελον ἐ-
» κλέξει χάνην, ὅστις εὐθὺς μετὰ τὴν ἐκλογὴν νὰ γίνεται κυριάρχης των,
» καὶ νὰ μὴν ἠμπορῇ νὰ καθαιρεθῇ παρά τινος· ἀλλ' ἐζήτησαν (καὶ τοῦτο,
» ὡς εἶπον, ὡς ἄρθρον τῆς θρησκείας των,) τὸ ὅτι ὁ χάνης μετὰ τὴν ἐκ-
» λογήν του νὰ γράφῃ τῷ σουλτάνῳ τῶν Ὀθωμανῶν καὶ νὰ τῷ ζητῇ τὴν
» ἐπικύρωσιν τῆς ἐκλογῆς του, καὶ ὁ τῶν Ὀθωμανῶν σουλτάνος νὰ μὴν
» ἠμπορῇ νὰ τοῦ τὴν ἀπαρνῆται.»

» Οἱ πληρεξούσιοι τῆς Ῥουσσίας ἠθέλησαν νὰ καταντήσῃ τὸ πρᾶγμα εἰς
» μίαν ἁπλῆν εἴδησιν, καθὼς συνειθίζεται μεταξὺ τῶν λοιπῶν ῥηγῶν, καὶ
» δὲν ἔστερξαν τὸ νὰ ζητῇ ὁ χάνης τὴν συγκατάνευσιν εἰς τὴν ἐκλογήν του,
» ὡς πρᾶγμα ἀσύμφωνον καὶ ἀτέργαστον μὲ τὸ καθόλου ἀκρεμὲς τῶν
» Ταρτάρων· ὁ Ὀσμὰν-ἐφένδης, πρῶτος πληρεξούσιος τῆς Πόρτας, (δεύτερος
» γὰρ ἦν ὁ σέχης τῆς Ἁγίας Σοφίας,) ἀνέκραξεν ὅτι εἶναι ἐναντίον εἰς τὴν
» θρησκείαν τους ἡ συνδρομὴ δύο χαλίφηδων, καὶ ὅτι οἱ Τοῦρκοι δὲν ἠμπο-
» ροῦν ποτὲ νὰ δεχθοῦν τὸ νὰ μὴν ἔχουν οἱ Τάρταροι ἀπὸ τὴν Πόρταν τὸ
» τῆς θρησκείας ἐκκρεμές· οἱ πληρεξούσιοι τῆς Ῥουσσίας κρίναντες ὅτι ἕνα
» τέτοιον ἀκρεμὲς, κατὰ τὸν τρόπον ὁποῦ τὸ ἐζήτουν οἱ Τοῦρκοι, εἶναι ἰσο-
» δύναμον μὲ τὸ πολιτικὸν ἐκκρεμὲς, δὲν τὸ ἐδέχθησαν, καὶ διελέχθησαν
» τοῦ λοιποῦ χωρὶς νὰ παραχωρήσῃ τίς τι ἑκατέρωθεν· ὅθεν ὁ Ὀσμὰν-ἐ-
» φένδης ἐζήτησε νὰ ἀναχωρήσῃ καὶ διέλυσε τὴν συνέλευσιν.»

» Ὅποιος κάμει τὸ παράλληλον τῶν εἰς τόδε μὲ τὸ τουρκικὸν μανιφέ-
» στον θέλει ἰδεῖ πόσον ἀπέχει ἐκεῖνο τῆς ἀληθείας· ψεύδεται παρομοίως
» καὶ εἰς τὴν διήγησιν τῶν περιστατικῶν διὰ τὴν συγκρότησιν τῆς β' συνε-
» λεύσεως, καὶ ἰδοὺ πῶς ἠκολούθησαν.»

» Εἰς τὴν πρώτην πρότασιν τοῦ ἀκρεμοῦς τῶν Ταρτάρων ὁ βεζίρης εἶχε
» γράψει τῷ Ῥωμαντζὼφ τὸ ὅτι δὲν ἤλπιζε ν' ἀκούσῃ τοιοῦτον ζήτημα ἀ-
» πὸ ἀνθρώπους διακριτικοὺς καὶ τιμημένους, ὡς εἶναι οἱ πληρεξούσιοι τῆς
» Ῥουσσίας, διατί αὐτὸ βλάπτει τὴν θρησκείαν τοῦ Μεχμέτη, καὶ παρεκά-
» λει τὸν Ῥωμαντζὼφ νὰ τοὺς γράψῃ, καὶ (μὲ λέξεις ἰσοδυνάμους) νὰ συ-
» στήσῃ εἰς αὐτοὺς περισσοτέραν αἰδὼ διὰ τὴν θρησκείαν τους. Ὁ Ῥωμαν-
» τζὼφ ἀπέχων τὰ μέγιστα ἀπὸ τοῦ νὰ ἀνακατωθῇ εἰς τὰ ζητήματα τῶν
» πληρεξουσίων τῆς αὐλῆς του, ὡς ἀνοίκεια εἰς τὸν ἑαυτόν του, ἀντέγραψε
» τῷ βεζίρῃ μὲ λέξεις εὐγενικὰς, συγκατανεύων καὶ ἐπιβεβαιῶν ὅ,τι μάλι-
» στα τὰ ζητήματα τῶν πληρεξουσίων τῆς αὐλῆς του.»

» Ἀμέσως ἔφθασε καὶ δευτέρα ἐπιστολὴ τοῦ βεζίρη, γράφοντος ὅτι ἐλυ-
» πήθη πολὺ διὰ τὴν διάλυσιν τῆς συνελεύσεως. Ὁ Βασὶφ-Ἀχμὲτ-ἐφένδης,
» αἰχμάλωτος πρὸ μικροῦ εἰς τὴν Ῥουσσίαν, ἦν ὁ γραμματοκομιστής· ἔγρα-
» φε προσέτι τὸ νὰ ἀνανεωθῇ ἡ πραγματεία τῆς εἰρήνης, καὶ ἄφινεν εἰς

» τὴν θέλησιν τοῦ Ῥωμαντζὼφ τὸ, ἢ νὰ πλησιάσουν ἀμφότεροι εἰς τὸν Δού-
» ναβιν καὶ πραγματευθοῦν αὐτοὶ οἱ δύο κατ' εὐθεῖαν τὴν εἰρήνην, ἢ νὰ συ-
» ναθροίσουν ἐκ δευτέρου ἄλλους πληρεξουσίους εἰς τὸ Βουκουρέστι, καὶ ἐ-
» τελείωνε ζητῶν ἄλλην μίαν ἑξαμηνιαίαν ὁπλοστασίαν· ὁ Βασὶφ-Ἀχμέτης
» ἔξω ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν εἶχε καὶ ἐρμηνείας ἀποδεικτικὰς ὁποῦ τὸν
» ἔκαμναν κύριον εἰς τὸ νὰ διευθετήσῃ τόσον τὴν ὑπόθεσιν τοῦ νὰ ξαναγένῃ
» συνέλευσις διὰ τὴν πραγματείαν τῆς εἰρήνης, ὅσον καὶ τὴν ὑπόθεσιν τῆς
» ὁπλοστασίας. Ὁ Ῥωμαντζὼφ, χωρὶς προσταγὴν τῆς αὐλῆς του, διὰ νὰ
» μὴν συγχήσῃ τὰς εἰρηνοποιοὺς αὐτὰς ἀποδείξεις νομίζωντάς τας εἰλικρι-
» νεῖς, ἀνεδέχθη τὸ πρᾶγμα καὶ συγκατένευσε νὰ δεχθῇ μίαν ὁπλοστασίαν
» ἡμερῶν 40, τόσας ἡμέρας δηλαδὴ, ὅσαι τὸν ἐχρειάζοντο διὰ νὰ γράψῃ
» εἰς τὴν αὐλήν του καὶ νὰ λάβῃ τὰς προσταγάς της.»

» Ἐνῷ δὲ ταῦτα ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἐγίγνοντο ἦλθεν ἡ εἴδησις εἰς τὸ
» Πετερποῦργον διὰ τὴν διάλυσιν τῆς συνελεύσεως, καὶ νομίσαντες τὸ ὅτι
» οἱ Τοῦρκοι δὲν φαντάζονται εἰλικρινῶς ἄλλο ὅριον εἰς τὸ ἀκρεμὲς τῶν
» Ταρτάρων τῇ ἀληθείᾳ παρὰ μόνον ἐκεῖνο ὁποῦ ἀφορᾷ εἰς τὰς ὑποθέσεις
» τῆς θρησκείας των, ἐστοχάσθησαν καὶ ἀπεφάσισαν νὰ κάμουν συγκατά-
» βασίν τινα εἰς αὐτὸ, καὶ ἐνόμισαν νὰ ἀνταμείψουν τὸ ἐπιζήμιον καὶ τὴν
» βλάβην ὁποῦ αὐτὸ ἐπιφέρει, (τόσον εἰς τὴν ἀξίαν τοῦ χάνη, διὰ τὴν ἀνα-
» λογίαν τῶν ἐμπερδευμάτων ὁποῦ ἔχει μὲ τὸ ταρταρικὸν ἔθνος, ὅσον εἰς
» τὸ κέρδος καὶ ἐντερέσον τοῦ πράγματος, διὰ τὴν συνάφειαν ὁποῦ ἐντεῦ-
» θεν ἀνάγκη νὰ εἶναι μεταξὺ τῆς Πόρτας καὶ τῶν Ταρτάρων,) ζητῶντας
» τὴν γνώμην καὶ συγκατάνευσιν τῆς Πόρτας εἰς τὸ νὰ παραδοθῇ παρὰ τῶν
» Ταρτάρων εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς Ῥουσσίας ὁ Γενὶ-καλὲς καὶ τὸ Γκέρτζι·
» μὲ αὐτὸν γὰρ τὸν τρόπον ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος γίνεται ἀσφάλεια εἰς τὴν ἡ-
» συχίαν τῶν ὁρίων τῆς ῥουσσικῆς βασιλείας, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος γί-
» νεται ὑπεράσπισις τοῦ Κριμίου ἀπὸ κάθε ἔφοδον καὶ προσβολὴν αἰφνί-
» διον τῶν Τούρκων.»

» Αὕτη ἡ ἰδέα σχηματισθεῖσα, ἀφοῦ ἐκοινοποιήθη τῇ Βιέννῃ καὶ τῷ Βερ-
» λίνῳ μὲ τὸ μέσον τῶν πρέσβεών τους, τὴν ἐφανέρωσαν εἰς τὴν Πόρταν,
» εἶτα ἡ αὐλὴ τῆς Ῥουσσίας προσέταξε καὶ τῷ Ῥωμαντζὼφ νὰ δεχθῇ καὶ
» τὴν δευτέραν συνέλευσιν μὲ τὴν ἑξαμηνιαίαν ὁπλοστασίαν.»

» Μὲ τέτοιον τρόπον καὶ μὲ αὐτὴν τὴν κατάστασιν οἱ πληρεξούσιοι τῶν
» δύο αὐλῶν συνηθροίσθησαν εἰς τὸ Βουκουρέστι. Εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς πραγ-
» ματείας ὁ πληρεξούσιος τοῦρκος Ἀπτουρραζάκης ἐν τῷ προοιμίῳ ἔδειξε
» πολλὴν κλίσιν διὰ τὴν εἰρήνην, μ'ὅλον τοῦτο δὲν ἔλειψεν ἀπὸ τοῦ νὰ πο-
» λυλογῇ ματαίως ἐπάνω εἰς τὰ παραμικρότερα πράγματα, καὶ νὰ λέγῃ
» εἰς κάθε μέρος τὸ ὅτι πρέπει νὰ γράψῃ τῇ αὐλῇ του.»

» Τὰ ἄρθρα τοῦ ἀκρεμοῦς τῶν Ταρτάρων, τῆς παραχωρήσεως τοῦ Γκέρ-
» τζι καὶ τοῦ Γενὶ-καλὲ, τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας
» ἐξετάχθησαν εἰς τὰς πρώτας συνομιλίας, ποτὲ μὲν ἡνωμένως ποτὲ δὲ καὶ
» ξεχωριστὰ, μὲ τὸ νὰ ἔχουν ἀναμεταξύ των ἀμέσως ἕνα δεσμὸν ἀλλη-
» λένδετον. Τῇ ιϐ' συνομιλίᾳ, γενομένῃ τῇ ς' τοῦ Δεκεμβρίου τοῦδε τοῦ

» 1772 ἔτους, ἐτελείωσαν τοῦ νὰ διορισθοῦν οἱ ὅροι τοῦ κατὰ τὴν θρησκείαν
» ἀκρεμοῦς τῶν Ταρτάρων· ἤτοι, τὸ ὅτι ὁ σουλτάνος νὰ δίδῃ τὴν εὐλογίαν
» του τῷ νεωστὶ ἐκλεχθέντι χάνῃ, τὸ νὰ γίνεται δέησις ὑπὲρ τοῦ σουλτά-
» νου εἰς τὰ τζαμία τῇ Παρασκευῇ, καὶ τὸ νὰ λαμϐάνουν οἱ νομικοὶ τῶν
» Ταρτάρων τὴν ἐξουσίαν τους παρὰ τοῦ μουφτῆ τῆς Πόλεως. Ὁ πληρεξού-
» σιος τοῦρκος ἔδειχνε τὸ ὅτι εἶναι εὐχαριστημένος πῶς ἀπεφασίσθησαν
» αὐτὰ τὰ ἄρθρα κατὰ τὴν ἀρέσκειαν τῆς θρησκείας των.»

» Ἐθεμελιώθησαν προσέτι καὶ ἀρχαὶ, διὰ νὰ μὴν ἐκτείνεται ἡ ὑπερά-
» σπισις τῆς Ῥουσσίας ἡ διὰ τὸ ἀκρεμὲς τῶν Ταρτάρων ἐπάνω εἰς αὐτὰ τὰ
» ἄρθρα τοῦ κατὰ τὴν θρησκείαν ἐκκρεμοῦς αὐτῶν.»

» Εἶτα ὁ πληρεξούσιος τοῦρκος ἐκλονίζετο διὰ τὴν ἀόριστον ἐλευθερίαν
» τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας, καὶ διὰ τὴν παραχώρησιν τοῦ Γκέρτζι
» καὶ τοῦ Γενὶ-καλέ. Ἔλεγεν ὅτι τὰ δύο αὐτὰ ἄρθρα δὲν εἶναι τρόπος νὰ
» τὰ δεχθῇ ἑνωμένως ἡ αὐλή του, καὶ ἂν αὐτὴ παραχωρήσῃ τὸ Γκέρτζι
» καὶ τὸ Γενὶ-καλὲ πρέπει νὰ περιορίσῃ τὴν ναυτιλίαν, καὶ πάλιν ἀναγκαίως
» πρέπει νὰ ἐξουσιάζῃ ἡ Πόρτα τὸ Γενὶ-καλὲ, διὰ νὰ ἔχῃ τὸν ὀφθαλμόν
» της ἐπάνω εἰς τὰ κινήματα τῶν θαλασσίων δυνάμεων τῆς Ῥουσσίας.»

» Μέχρι τοῦδε εἶχε προχωρήσει ἡ πραγματεία· δὲν ἦτο ζήτημα διὰ νὰ
» ἐξουσιάζωνται παρὰ τῶν Τούρκων τὰ τουρκικὰ ὀχυρώματα τὰ κατὰ τὸ
» Κρίμι καὶ τὸ Κουπάνι· δὲν ἐλαλεῖτο δι' ἄλλο παρὰ τὸ νὰ ἐξουσιασθῇ τὸ
» Γκέρτζι καὶ τὸ Γενὶ-καλὲ, καὶ διὰ τὸν περιορισμὸν τῆς ναυτιλίας· οἱ δύο
» πληρεξούσιοι διελέγοντο δι' αὐτὰ τὰ δύο ἄρθρα χωρὶς νὰ δυνηθοῦν νὰ
» συμφωνήσουν· κἂν τούτοις ὁ πληρεξούσιος τοῦρκος εἶπε τὸ, κωλύει τὴν
» Πόρταν ἀπὸ τοῦ νὰ δεχθῇ αὐτὰ τὰ δύο ἄρθρα ὁ φόϐος τοῦ κακοῦ ὁποῦ
» ἠμπορεῖ νὰ συμϐῇ εἰς τὸ ἑξῆς ἀπὸ τὴν παραχώρησίν τους, καὶ τοῦτο τό-
» σον ἀληθεύει, ὁποῦ ἂν δοθῇ καὶ παραχωρηθῇ εἰς τὴν Πόρταν μόνον κἀνέ-
» νας τόπος ἐκεῖ κοντὰ διὰ νὰ ἀνεγείρῃ ἐκεῖσε φρούριον ὡσὰν τὸν Γενὶ-καλὲ,
» ἡ Πόρτα ἤθελεν εὐχαριστηθεῖ.»

» Τούτου τοῦ μέσου ἐδράξαντο ἀμφότεροι οἱ πληρεξούσιοι, καὶ τῇ ί Δε-
» κεμϐρίου μετὰ μεγάλης προσοχῆς καὶ ἐκ συμφώνου ἔγραψαν ἀμφότεροι
» εἰς τὰς αὐλάς των, ὁ Τοῦρκος φανερώνωντας ὅτι οἱ Ῥοῦσσοι δὲν ἀφίνον-
» ται ἀπὸ τὸ Γκέρτζι καὶ Γενὶ-καλὲ, καὶ ὁ Ῥοῦσσος φανερώνωντας ὅτι οἱ
» Τοῦρκοι ζητοῦν τόπον ἐκεῖ κοντὰ διὰ νὰ ἀνεγείρουν φρούριον· ὅθεν ἐκ τού-
» του καὶ μόνου ἐκρέματο ἡ τύχη τῆς εἰρήνης.»

» Ἡ ἀπόκρισις τῆς Ῥουσσίας ἦτον ἀνάλογος μὲ ἐκεῖνα ὁποῦ τὴν ἐφανέ-
» ρωσεν ὁ πληρεξούσιός της. Ἀγνοεῖται ποία νὰ ἦτον ἡ ἀπόκρισις τῆς Πόρ-
» τας, εἶναι ὅμως βέϐαιον ὅτι μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ εἰς Κωνσταντινού-
» πολιν σταλέντος γραμματοκομιστοῦ ὁ πληρεξούσιος τοῦρκος εὐθὺς ἄλλα-
» ξε γλῶσσαν· ἐφάνη εἰς τὴν πρώτην συνομιλίαν τὴν μετὰ τὴν ἐπάνοδον
» τοῦ γραμματοκομιστοῦ νὰ παρεισάγῃ εἰς τὸν λόγον τὰ ὀνόματα τῶν
» φρουρίων, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ οἰκειοποιῆται ὅλα αὐτὰ τὰ φρούρια, μὲ μίαν
» ἐπιμονὴν ὁποῦ ὁ Ὀπρέσκωφ ἐνόμισε πρέπον νὰ τὸν εἰπῇ τὸ ὅτι, ὡς φαί-
» νεται, ἠκολούθησε μία μεγάλη μεταϐολὴ εἰς τὰς διαθέσεις τῆς αὐλῆς του.»

» Μὲ αὐτὸ λοιπὸν ἐμποδίσθη κάθε πρόοδος τῆς πραγματείας καὶ ἐχάθη-
» σαν ἅπαντα τὰ εἰς τόδε πραγματευθέντα· αὐτὴ ἡ κατάστασις παρετά-
» θη ἕως οὗ ἔφθασεν ὁ παρὰ τοῦ Ὀπρέσκωφ πεμφθεὶς δεύτερος γραμματο-
» κομιστής. Εὐθὺς μὲ τὸν ἐρχομόν του ἀπῆλθε πρὸς τὸν Τοῦρκον ὁ Ὀπρέ-
» σκωφ, μὴ κάμωντας προσοχὴν εἰς τὴν μεγάλην του μεταβολὴν, καὶ τὸν
» εἶπε τὸ ὅτι διὰ ἐκεῖνο ὁποῦ ἐφανέρωσεν εἰς τὴν αὐλήν του, καθὼς ἐσυμ-
» φώνησαν ἀμφότεροι τότε, ἔλαβε προσταγὴν, καὶ κατὰ τὸ παρὸν τὸν προ-
» βάλλει νὰ ἐκλέξῃ ἕνα τόπον διὰ νὰ κτισθῇ ἕνα φρούριον ὡσὰν τὸν Γενὶ-
» καλέ. Ὁ πληρεξούσιος τοῦρκος ἐφανέρωσε τῷ Ὀπρέσκωφ ὅτι περὶ τού-
» του πλέον δὲν λαλεῖται· ὡς τόσον ἔλαβον ἀνὰ χεῖρας γεωγραφικὸν χάρ-
» την καὶ ἐξέτασαν τὸν τόπον ὅπου ἠμποροῦσεν ἡ Πόρτα νὰ ἐκλέξῃ· ὁ χάρ-
» της ἦν τουρκικὸς, κτῆμα τοῦ Ἀπτουρράζάκη, πληρεξουσίου τούρκου· ὅθεν
» τὸ σφάλμα, ὅ,τι λογῆς καὶ ἂν ἠμπορῇ νὰ εἶναι, εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ τό-
» που, δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐπιφορτισθῇ τῷ Ὀπρέσκωφ, ὅστις κατιδὼν ἐπὶ τῷ-
» δε τῷ χάρτῃ νῆσον κειμένην μεταξὺ τοῦ Ἀκ-πουροὺν καὶ τῆς νήσου Τα-
» μὰν λέγει τῷ πληρεξουσίῳ τούρκῳ, «Θέλεις ὀφθαλμὸν διὰ νὰ βλέπῃς τὰς
» νῆας μας; ἰδοὺ νῆσος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ στενοῦ· ἠμπορεῖς νὰ ἐπιθυμήσῃς
» καλλιώτερον τόπον ἀπὸ αὐτόν;» Ὀλίγην προσοχὴν ἔκαμεν εἰς αὐτὸ ὁ
» Τοῦρκος, καὶ ὁ Ὀπρέσκωφ ηὗρε τρόπον νὰ διεγείρῃ τὴν προσοχήν του μὲ
» μίαν πρότασιν ὁποῦ εἶχεν ἐξουσίαν νὰ προβάλῃ εἰς μίαν κατάστασιν τῆς
» πραγματείας ὁποῦ ἤθελεν εὕρει πλέον ἁρμόδιον· ἡ πρότασις ἦτο τὸ, ἂν ἡ
» Πόρτα ἤθελε δεχθεῖ τὰ ἄρθρα του ἀπαραλλάκτως καθὼς τὰ ἐπρόβαλε,
» καὶ μὲ τὰ περιστατικὰ καὶ βαθμοὺς τοὺς ὁποίους τὰ ἔφερεν καὶ τὰ ἐκα-
» τήντησε μὲ τὰς μέχρι τοῦδε συνομιλίας τὰς διὰ τὴν εἰρήνην, τότε ἡ αὐλή
» του θέλει ἀφήσῃ τὸ νὰ ζητῇ πληρωμὴν τῆς διὰ τὸν πόλεμον ζημίας της.
» καὶ ἐνταῦθα παρατηρητέον τὸ ὅτι ἡ Ῥουσσία, ἀφοῦ ἤρξατο ἡ πραγματεία
» ἡ διὰ τὴν εἰρήνην, ἐπέμενε πάντοτε ζητοῦσα διὰ πληρωμὴν τῆς ζημίας
» της τὴν κυριαρχίαν της εἰς τὴν Βλαχίαν καὶ Μολδαβίαν, μὲ σκοπὸν ὁποῦ
» νὰ τὰς μεταχειρισθῇ διὰ εὐμάρειαν τοῦ ἐμπορίου· εἰπὼν λοιπὸν αὐτὴν τὴν
» πρότασιν ὁ Ὀπρέσκωφ ἐπανέλαβε καὶ ἀνακεφαλαίωσε τὸ οὐλτιμάτον του,
» ἤτοι τὰ τελευταῖα, λεπτομερῶς μὲ αὐτὰς τὰς λέξεις:»

»"Αν ἡ Πόρτα ἤθελε δεχθεῖ τὸ αὐτόνομον καὶ ἀκρεμὲς τῶν Ταρτάρων
» κατὰ τὸν τρόπον ὁποῦ ἐγὼ τὸ ἐζήτησα,»

»"Αν παραχωρῇ τῇ Ῥουσσίᾳ τὸ Γκέρτζι, Γενὶ-καλὲ καὶ Κὶλ-πουροὺν, καὶ
» κρημνίσῃ τὴν Ὀζοὺ, καὶ ἀφήσῃ διὰ προμμάχιον ὅλον τὸ διάστημα τῆς
» ἐπαρχίας ὁποῦ περικλείεται μεταξὺ τῶν ποταμῶν Πὸγ καὶ Βορυσθένους,»

»"Αν παραχωρήσῃ τοῖς Ταρτάροις πάσας τὰς πόλεις, ὀχυρώματα καὶ ἐ-
» παρχίας τὰς εἰς τὸ Κρίμι καὶ Κουπάνι, καθὼς παρεχωρήθησαν αὐτὰ τοῖς
» αὐτοῖς Ταρτάροις παρὰ τῆς Ῥουσσίας,»

» Τέλος πάντων ἂν ἡ Πόρτα δεχθῇ τὴν ἐντελῆ καὶ ὁλόκληρον ἐλευθε-
» ρίαν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας διὰ κάθε εἶδος νηῶν εἰς ὅλας τὰς
» θαλάσσας τῆς ἐπικρατείας της, καὶ προτέτι ἂν δεχθῇ πάντα τὰ λοιπὰ
» ἄρθρα καθὼς παρ' ἐμοῦ προεβλήθησαν,»

» Τότε ἡ αὐλή μου θέλει ἐπιστρέψει εἰς τὴν Πόρταν ὅλα τὰ λοιπὰ ἀπο-
» κτήματα ὁποῦ εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον ἐπῆρεν ἀπὸ τὴν Πόρταν, καὶ δὲν
» θέλει ζητήσει πλέον τὴν πληρωμὴν τῆς ζημίας ὁποῦ ἔπαθε διὰ τὰ ἔξοδα
» τοῦ πολέμου.»

»Ὁ Ὀπρέσκωφ τῇ δ' Φεβρουαρίου ἔκαμεν αὐτὰς τὰς προτάσεις. Ὁ Τοῦρ-
» κος τότε ἔδωσε περισσοτέραν προσοχὴν εἰς τὸ προρρηθὲν νησὶ, παρεκά-
» λεσε τὸν Ὀπρέσκωφ νὰ τὸν δώσῃ ἐγγράφως τὰ ῥηθέντα τελευταῖα, καὶ
» ἔστειλε τὸν ἀνεψιόν του εἰς Κωνσταντινούπολιν μὲ αὐτὰ ἀντὶ πεζοδρόμου.»

»Ἐφάνη λοιπὸν μία νέα λάμψις ἐλπίδος διὰ τὴν εἰρήνην, καὶ οἱ δύο πλη-
» ρεξούσιοι ἐπρόσμεναν τὴν ἐπάνοδον τοῦ γραμματοκομιστοῦ ἀπὸ Κωνστα-
» τινουπόλεως, ὅστις ἄργησε μέχρι τῆς ς' τοῦ Μαρτίου.»

»Ὁ πληρεξούσιος τοῦρκος, ἀντὶ καταφατικῆς ἀποκρίσεως τὴν ὁποίαν ἀ-
» ναγκαίως ἔπρεπε νὰ δώσῃ μὲ τὸ νὰ ἦτον περὶ τὰ τέλη ἡ ὁπλοστασία, δὲν
» ἔδωκε τῷ Ὀπρέσκωφ ἄλλο παρὰ σημειώματα εἰς τὰ ῥηθέντα τελευταῖά
» του, καὶ εἶπεν ὅτι ἐκεῖνο ὁποῦ ἔχει νὰ τὸν ἐρωτήσῃ ἦτον μόνον καὶ μό-
» νον ἡ ἀπόκρισις εἰς αὐτὰ τὰ σημειώματα. Ὁ Ὀπρέσκωφ τὸν εἶπεν ὅτι
» ὅλαι αἱ ἀποκρίσεις ὁποῦ ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ εἶναι ἀνωφελεῖς, ἀλλ' ἐπειδὴ
» καὶ ἐπιπόνως τὰς ἐζήτει, τὰς ἔκαμεν ἐγγράφως.»

»Ἐν τούτοις δὲ εἶχεν ἔλθει τῷ πληρεξουσίῳ τούρκῳ μία ἄλλη ἀπόφασις,
» τὴν ὁποίαν ἦν μὲν ὑπαινιττόμενος τῷ Ὀπρέσκωφ, οὐκ ἐφανέρωσε δὲ μέ-
» χρι τῶν ἐσχάτων ἡμερῶν τῆς ὁπλοστασίας· ὅθεν τῇ θ' Μαρτίου 1773,
» εἰς τὸ τέλος δηλαδὴ τῆς ὁπλοστασίας, ἐκοινολόγησεν αὐτῷ ταύτην, ἥτις
» ἦν ὅτι ἔχει προσταγὴν νὰ προβάλῃ τῇ Ῥουσσίᾳ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ πάν-
» τα μίαν πληρωμὴν 70,000 πουγγείων, 40 διὰ τὴν ἐπιστροφὴν εἰς τὴν
» Πόρταν πάντων τῶν ἀποκτημάτων, καὶ 30 διὰ τὸ ἰσόσταθμον τῶν τεσ-
» σάρων ἄρθρων ὁποῦ περιείχοντο εἰς τὰ τελευταῖα τῆς Ῥουσσίας.»

»"Ας συμπεράνῃ κάθε ἕνας πόσον ἔπρεπε νὰ μείνῃ ἐκστατικὸς ὁ Ὀπρέ-
» σκωφ ἀκούσας αὐτὴν τὴν πρότασιν, δι' ἧς κάθε πραγματεία διελύθη, καὶ
» ἐδηλοποιεῖτο πόσον ἀπεῖχεν ἡ Πόρτα ἀπὸ τοῦ νὰ θέλῃ εἰλικρινῶς τὴν εἰ-
» ρήνην, ὡσὰν ὁποῦ πρὸ πολλοῦ ἦτο γνωστὸν αὐτῇ τὸ ὅτι ἡ αὐλὴ τῆς Ῥουσ-
» σίας δὲν ἤθελεν ἄσπρα, ἀλλ' ἐζήτει διὰ καρπὸν τῶν ἀποκτημάτων της
» τὴν ἀσφάλειαν τῶν ὁρίων της, καὶ τὸ νὰ εὑρεθῇ μὲ τὸ μέσον ἑνὸς εὐτυ-
» χοῦς πολέμου εἰς κατάστασιν ἐλευθερίας ὁποῦ ἁρμόζει φυσικὰ εἰς κάθε
» ἐπικράτειαν, τόσον διὰ τὸ ἐμπόριον ὅσον καὶ διὰ τὴν ναυτιλίαν."Αν ἦτο
» δὲ δυνατὸν τὸ νὰ εὐχαριστηθῇ ἡ αὐλή του μόνον μὲ τὸ ἀζημίωτόν της,
» ἡ ὑπερβολὴ τῆς προβληθείσης ποσότητος ἤθελε τὸν βιάσῃ νὰ τὴν θεω-
» ρήσῃ ὡς μίαν παγίδα ὁποῦ ἐστήθη διὰ νὰ τὸν ἀπατήσῃ πιστεύσαντα.
» Μὲ ποίαν διορίαν ἤθελε πληρωθεῖ αὐτὴ ἡ ποσότης; τὴν προέβαλον ἁπλῶς
» καὶ μόνως χωρὶς νὰ ζητήσουν παρὰ τοῦ Ὀπρέσκωφ διορίαν τινά. Δὲν εἶ-
» ναι νὰ φαντασθῇ τινας ὅτι ἤθελε πληρωθεῖ εὐθὺς γενομένης τῆς εἰρήνης,
» διατί ἀγκαλὰ καὶ νὰ ἔχῃ ἡ Πόρτα ὑπόληψιν ὅτι νὰ εἶναι πλουσία, δὲν
» πρέπει τινὰς νὰ πιστεύσῃ ποτὲ τὸ ὅτι ἠμπορεῖ νὰ ἔχῃ φυλαγμένην τό-
» σην ποσότητα ἄσπρων μετὰ τέσσαρας ἐκστρατείας, ἐν αἷς ἐγένετο ἀνάγκη

» νὰ ἐξοδιάζῃ ἀφθόνως εἰς τὰ στρατόπεδά της, ἂν ὄχι διὰ νὰ τὰ βιάσῃ
» νὰ κινηθοῦν εἰς τὸ καλὸν, κἂν διὰ νὰ τὰ ἐμποδίσῃ ἀπὸ τοῦ νὰ λειποτα-
» κτοῦν καὶ νὰ φυλάττουν ἕνα φάντασμα στρατοπέδου. Ἂν ἐγίνετο λόγος
» νὰ δοθῇ διορία διὰ τὴν πληρωμὴν εἰς μίαν ἐπικράτειαν ὁποῦ, κατὰ τὴν
» θρησκείαν της, δὲν ἐνέχεται εἰς τὸ νὰ φυλάξῃ τὴν ὑπόσχεσίν της πρὸς
» τοὺς Χριστιανοὺς, ἔπρεπεν ἢ νὰ βαζγεστίσῃ ἡ Ῥουσσία ἀπὸ αὐτὴν τὴν
» ποσότητα, ἢ νὰ τὴν ἀποκτήσῃ μὲ ἕνα ἄλλον νέον πόλεμον· ἀλλ' ὁ Ὀπρέ-
» σκωφ ἤξευρε τοὺς σκοποὺς τῆς αὐλῆς του, διὰ τοῦτο ποσῶς δὲν ἔδωκε
» προσοχὴν εἰς τὴν πρότασιν αὐτὴν, καὶ εὐθὺς τὴν ἀπέῤῥιψεν.»

» Ὁ πληρεξούσιος τοῦρκος, αἰσχυνθεὶς διὰ τὸ ὀλίγον ἀποτέλεσμα ὁποῦ
» αὐτὴ ἔκαμεν, εἶπε τὸ ὅτι δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ ἔσχατος λόγος τῆς Πόρτας·
» προσέθετο τὸ ὅτι, ἀγκαλὰ καὶ νὰ ἐτελείωσεν ἡ ὁπλοστασία, θέλει δια-
» τρίψει ὅμως εἰς τὸ Ῥουστζούκι διὰ νὰ προσμένῃ τὰς τελευταίας προστα-
» γὰς τῆς Πόρτας, καὶ ὑπεσχέθη τῷ Ὀπρέσκωφ νὰ τοῦ τὰς φανερώσῃ, ἂν
» αὐτὸς τὸ δέχεται. Ὁ Ὀπρέσκωφ, μὲ ἕνα ἀποτέλεσμα τῆς εἰλικρινείας μὲ
» τὴν ὁποίαν ἐγίγνοντο τὰ πράγματα ἀπὸ μέρους τῆς Ῥουσσίας, συγκατέ-
» νευσεν εἰς αὐτὰ τὰ ζητήματα διὰ τὴν ἀκολουθίαν τῆς μεταξὺ ἀμφοτέ-
» ρων κορεσπονδέντζας καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ τὰ πολεμικὰ ἔργα εἶχον ἀρχήσει,
» διὰ νὰ ἀφήσῃ πύλην ἀνοικτὴν εἰς τὸ ἂν οἱ Τοῦρκοι τῇ ἀληθείᾳ εἶχον ἄλ-
» λην ἀπόφασιν νὰ κάμουν εἰς τὰ τελευταῖα τοῦ Ὀπρέσκωφ, καὶ διέταξαν
» μεταξύ τους μὲ συμφωνίαν τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς τῆς κορεσπονδέντζας.»

»Ἀλλὰ πρόδηλον ὅτι ἡ Πόρτα ἐν ὅλῳ τῷ διαστήματι τῆς συνελεύσεως
» δὲν ἐσυλλογίσθη ποτὲ νὰ δεχθῇ κἀνὲν ἄρθρον ὁποῦ νὰ ἥνωνε τὰ δύο μέρη
» εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς εἰρήνης, παρὰ μόνον ἐσυλλογίζετο νὰ ἐπιμη-
» κύνῃ τὴν ὁπλοστασίαν ἐπ' ἄπειρον, καὶ νὰ φέρῃ τὴν Ῥουσσίαν (μὲ μίαν κέ-
» νωσιν ὁποῦ ἡ Πόρτα ἐνόμιζε πῶς ἠμπορεῖ νὰ εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς
» ὁπλοστασίας,) εἰς τοιαύτην κατάστασιν καὶ περιστατικὰ, εἰς τὰ ὁποῖα
» δὲν ἤλπιζεν ἡ Πόρτα νὰ τὴν φέρῃ μὲ τὸν πόλεμον.»

» Προβάλλωντας ὁ βεζίρης Μουσούνογλους τὴν ἀνανέωσιν τῆς συνελεύ-
» σεως ἴδομεν ὅτι οἱ Τοῦρκοι ἐζήτησαν ἑξαμηνιαίαν ὁπλοστασίαν. Ὅταν
» εἰς τὰς πρώτας συνομιλίας οἱ δύο πληρεξούσιοι ἐθεμελίωσαν τὴν ὁπλο-
» στασίαν μέχρι τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας, ὁ πληρεξούσιος τοῦρκος Ἀπδουῤῥα-
» ζάκης ἐπέμενεν εἰς τὸ νὰ παραταθῇ περισσότερον δύο μῆνας, κατὰ τὸ μέ-
» τρον ὁποῦ διήγειρε δυσκολίας ἐν τῷ πραγματεύεσθαι τὴν εἰρήνην, καὶ ηὔ-
» ξανε τὴν βραδύτητα τῶν δυσκολιῶν, διὰ τὸν καιρὸν ὁποῦ ἐζητεῖτο διὰ
» τὴν ἐπανάκαμψιν τῶν γραμματοκομιστῶν του ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως·
» δὲν ἔλλειπεν ἀπὸ τοῦ νὰ παρατηρῇ τὸ ὅτι δὲν θέλει ἔχει ἀρκετὸν καιρὸν
» διὰ νὰ συμβιβασθῇ εἰς τὰ περὶ τὴν εἰρήνην ἐν τῷ διαστήματι τῆς ὁπλο-
» στασίας, καὶ ὅσον ἐπλησίαζεν αὐτὴ εἰς τὸ τέλος της, τόσον περισσότε-
» ρον ἐκεῖνος ἐζήτει ἐπιπόνως τὴν παράτασίν της, καὶ ὑπεκρίνετο διαθέ-
» σεις εἰρηνοποιὰς διὰ νὰ προτρέψῃ τὸν Ὀπρέσκωφ εἰς τὸ νὰ δεχθῇ νέαν ὁ-
» πλοστασίαν· ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἔδωκε ποτὲ ἀκρόασιν, διότι ἦτον ἐπιβλαβε-
» στάτη ἡ ὁπλοστασία εἰς τὴν αὐλήν του, καὶ διότι οἱ Τοῦρκοι τὴν πολ-

» λὴν παράτασιν τῆς ὁπλοστασίας ὁποῦ τοὺς παρεχωρήθη ἀλληλοδιαδό-
» χως τὴν μετεχειρίσθησαν μὲ τέτοιον τρόπον, ὁποῦ ἀπεδείκνυε τὴν θέλησιν
» ὁποῦ ἔχουν εἰς τὸ νὰ προμηθευθοῦν τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὸν πόλεμον.»

» Εἰς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν τὴν μετεχειρίσθησαν διὰ νὰ συναθροίσουν
» πολλὰς ζωοτροφίας καὶ ἀναγκαῖα τοῦ πολέμου· εἰς τὴν Κωνσταντινού-
» πολιν, καὶ διὰ τὴν ἐπισκευὴν καὶ ἀνακαίνισιν τῶν φρουρίων της τῶν εἰς
» τὰς νήσους καὶ τῶν εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Ἀσίας, καὶ διὰ νὰ πέμψωσι κρυ-
» φίως πρέσβεις εἰς τοὺς Ταρτάρους διὰ νὰ τοὺς οἰκειοποιηθοῦν καὶ νὰ τοὺς
» παροτρύνωσι εἰς τὸ νὰ ὁπλισθῶσι πρὸς βοήθειάν τους, εὐθὺς ὁποῦ ἤθελεν
» ἔβγει στράτευμά τους εἰς τὸ Κρίμι. Εἶχον ἕτοιμον σῶμα στρατιωτικὸν
» δι' αὐτὴν τὴν ἐκστρατείαν, καὶ ἴσως ἤθελον τὴν ἐπιχειρισθεῖ ἀνὰ μέσον
» τῆς ὁπλοστασίας ἂν δὲν ἤθελε παιδεύσει σφοδρῶς ἡ Ῥουσσία μερικοὺς
» Ταρτάρους εὐθὺς ὁποῦ κατενόησεν ἐν αὐτοῖς κινήματά τινα· ἡ ὁποία παι-
» δεία ἐκώλυσε τοὺς πολυαρίθμους Ταρτάρους, συνωμότας τῆς Πόρτας, ἀρ-
» ξαμένους ἤδη ἀθροίζεσθαι μεθ' ὅπλων, ἀπὸ τοῦ νὰ δηλοποιῶσι τὴν ἐλπί-
» δα τοῦ ὅτι ἤδη ἐγγὺς ἔμελλε νὰ φθάσουν οἱ Τοῦρκοι.»

»Λαλῶντας λοιπὸν χωρὶς πρόληψιν, ἁπλοῦς σκοπὸς τῶν Τούρκων ἦτο νὰ
» ἐφορμήσουν ἐξ ἀπροόπτου, καὶ νὰ ἀφανίσουν (μὲ τὴν μεσολάβησιν τῆς ὁ-
» πλοστασίας, ἀκμαζούσης ἤδη καὶ περὶ τὰ μέσα οὔσης αὐτῆς,) τὸν στό-
» λον καὶ τὰς δυνάμεις τῆς Ῥουσσίας τὰς πεζικὰς τὰς ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελά-
» γει. Ὅλαι αἱ ἑτοιμασίαι εἶχον γένει, καὶ ἤδη ἤρξαντο ἐνεργεῖσθαι· ἀλλὰ
» φθάσας ὁ Ὀρλὼφ καὶ καταστρέψας τὸν στόλον τὸν Δουλτζινιώτικον, τὰ
» ἱστία ἤδη ἀναπετάσαντα διὰ νὰ τελειώσῃ μέρος τοῦ σκοποῦ τῶν Τούρ-
» κων ὁποῦ ἐστοχάζοντο νὰ ἐνεργήσουν, συνέχεε καὶ ἐμπόδισε τὴν κακὴν
» θέλησιν καὶ σκοπόν τους. Τὰ πράγματα περιεγράφησαν μὲ ὅλα τους τὰ
» περιστατικὰ, καὶ οἱ Τοῦρκοι αἰσχύνῃ ὑποπεσόντες διὰ τὴν δολιότητα καὶ
» ἀπιστίαν τους ἐβιάσθησαν νὰ σιωπῶσι.»

» Τὰ παραδείγματα αὐτὰ ἦσαν πρόσφατα καὶ πολλὰ ἐμφαντικὰ, διὸ
» καὶ ὁ Ὀπρέσκωφ ἀπεσοβεῖτο μὲν σταθερῶς τὴν παράτασιν τῆς ὁπλοστα-
» σίας, τὸ ἔκαμνε δὲ μὲ φρόνησιν ἑνὸς ἐργοδιώκτου, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ αὐλή
» του παρέδωκε τὴν φροντίδα νὰ τελειώσῃ μίαν τιμημένην εἰρήνην, καὶ ἤ-
» ξευρεν ὅτι θέλει τὴν δεχθεῖ πιστῶς ἂν τὴν εὕρισκε τοιαύτην. Ὅσον οὖν
» ἐφυλάττετο ἀπὸ τὴν ἀπάτην νέας τινος ὁπλοστασίας, τόσον ἤθελε νὰ
» δώσῃ εὐκολίας εἰς τὴν τελείωσιν τῆς εἰρήνης· ὅθεν εἰς τὰ ζητήματα ὁποῦ
» τὸν ἔκαμνεν ὁ Τοῦρκος τῇ ζ' καὶ ἡ τοῦ Μαρτίου, περὶ τὰ τέλη δηλαδὴ
» τῆς ὁπλοστασίας, διὰ νὰ δώσῃ ἀκόμη καιρὸν τὸν ἐπρόβαλε νὰ ὑπογράψῃ
» μαζή του τὰ καθόλου ἑπτὰ ἄρθρα τῆς εἰρήνης, καὶ μετὰ ταῦτα θέλει
» συγκατανεύσει εἰς τὸ νὰ δώσῃ κάθε καιρὸν ἀναγκαῖον διὰ τὴν πραγμα-
» τείαν τῶν λοιπῶν ὑποθέσεων· καὶ θέλωντας νὰ εὐκολύνῃ τὸ πρᾶγμα πε-
» ρισσότερον τὸ κατήντησεν εἰς τέσσαρα καὶ μόνον ἄρθρα, δηλαδὴ τὸ αὐ-
» τόνομον τῶν Ταρτάρων, τὴν παραχώρησιν τοῦ Γκέρτζι καὶ τοῦ Γενὶ-κα-
» λὲ, τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας. Αὐτὰ τὰ ἄρθρα τῶν
» ὁποίων ἐζήτησε τὴν ἐπικύρωσιν, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ δώσῃ καιρὸν διὰ τὴν

» πραγματείαν τῶν λοιπῶν ὑποθέσεων, ἦτον βέβαια τοιαῦτα, περὶ ὧν ἐγέ-
» νετο διάλεξις εἰς ὅλον τὸ διάστημα τῆς πραγματείας· τοιαῦτα ὁποῦ ὁ
» Τοῦρκος τὰ εἶχε δεχθεῖ μὲ μόνην τὴν συμφωνίαν τοῦ νὰ παραχωρηθῇ εἰς
» τὴν αὐλήν του τόπος διὰ νὰ κτισθῇ φρούριον· τοιαῦτα τέλος πάντων ὁ-
» ποῦ πρὸ πολλῶν ἤδη μηνῶν ἡ Πόρτα τὰ εἶχεν ἰδεῖ, καὶ ὁποῦ ἐπέμφθησαν
» αὐτῇ ἐκ δευτέρου, τῇ δ' τοῦ Φεβρουαρίου, μὲ τὴν ἐπεξήγησιν τοῦ ὅτι δὲν
» ζητεῖ ἡ Ῥουσσία πλέον πληρωμὴν ἄλλην τινὰ διὰ τὴν ζημίαν της· αὐτὰ
» μήτε ηὐξύνθησαν, μήτε μετεβλήθησαν ἀπὸ ἐκεῖνο ὁποῦ ἦσαν τότε, καὶ τὸ
» νὰ ζητήσῃ τὴν ὑπογραφήν τους ὁ Ὀπρέσκωφ τόσον ἀπέχει τοῦ εἶναι σκλη-
» ρόν τι, ὅπου γε ὁ αὐτὸς, ὑπισχνούμενος νὰ δώσῃ καιρὸν εἰς τὸ ἐξῆς διὰ
» τὴν πραγματείαν τῶν λοιπῶν ὑποθέσεων, (ἡ ὁποία ὑπόσχεσις συμπερι-
» κλείει φυσικὰ καὶ τὴν παράτασιν τῆς ὁπλοστασίας,) καὶ καταντῶντας
» μόνον εἰς τὰ τέσσαρα αὐτὰ ἄρθρα, ἐμαρτύρησε φανερὰ ὅτι διὰ τὰ λοιπὰ
» πάντα θέλει γίνει διάλεξις κατὰ τὴν ἀρέσκειαν τῆς Πόρτας, τὸν ἐβεβαίω-
» σε περὶ τούτου σταθερῶς, καὶ ἐξεφόρτωσε τὰ ἄρθρα αὐτὰ ἀπὸ τὸ φορ-
» τικὸν ὁποῦ ἠμποροῦσαν νὰ ἔχουν. Ἀλλ' εἶπεν ὁ Ἀπτουῤῥαζάκης τὸ ὅτι
» κατὰ τὸν λόγον τοῦ Ὀπρέσκωφ τὸ πολὺ πολὺ θέλει παραχωρηθεῖ τὸ νὰ
» ἀνεγείρῃ φρούριον ἡ Πόρτα ἐπὶ νήσου φαντασιώδους, ἤτοι, Ἰσμὶ βὰρ,
» τζεσμὲ γιόκ, κατὰ τὸν Ἀπδουῤῥαζάκην· τοῦτο δὲ τόσον ἀπέχει τῆς
» ἀληθείας ὁποῦ τοὐναντίον ὁ Ὀπρέσκωφ εἶπεν, ἐπανέλαβε καὶ ἐγγράφως
» ἐπεκύρωσε τὸ ὅτι, ἂν ἡ ἤδη προβληθεῖσα νῆσος δὲν ἤθελε νομισθεῖ ἱκανὴ
» διὰ τὸ φρούριον, θέλει εἶναι ἐλεύθερον εἰς τὴν Πόρταν τὸ νὰ ἐκλέξῃ τόπον
» εἰς τὴν ἀντικρυνὴν ἀκτὴν καὶ πλευρὰν τῆς ἐπαρχίας Κουπάν.»

» Ἐκ τῶν εἰς τόδε φαίνεται φανερῶς εἰς τί κατήντησεν ἡ εἰρήνη οὐσιω-
» δῶς τὴν ὁποίαν ἡ Ῥουσσία ἐπεθύμει, καὶ εὐθὺς ἐζήτει ἐν τῷ καιρῷ τῆς
» πραγματείας τὸ νὰ μείνουν οἱ Τάρταροι εἰς μίαν ἐξουσίαν ἀκρεμῆ τὴν ὁ-
» ποίαν οἱ Τάρταροι ἦτον νὰ φυλάξουν μὲ τὴν σκιὰν τῶν ὅπλων τῆς Ῥουσ-
» σίας καὶ μὲ τὴν παραχώρησιν τῶν ἀποκτημάτων ὁποῦ ἡ Ῥουσσία ἔκαμεν
» ἐπάνω εἰς τοὺς Ταρτάρους, (μὲ τὸ νὰ τοὺς ἐνίκησε δηλαδὴ καὶ ὑπηγάγετο
» τὰ κάστρα τους, καὶ πάλιν τοὺς τὰ ἔδωκε.)»

» Διὰ τὴν πρώτην αὐτὴν θέσιν ἡ Πόρτα εἰς τὸ μανιφέστον της μεταχει-
» ρίζεται πολιτικόν τινα τρόπον ὁποῦ δὲν εἶναι τοῦ Κουρανίου· πάσχει νὰ
» συγχήσῃ τὰς γειτονευούσας ἐπικρατείας μὲ τὴν νέαν αὐτὴν κατάστασιν
» τῶν Ταρτάρων, ὡσὰν νὰ ἦτον ἀμφιβολία πῶς αὐτὸ τὸ ἔθνος, ὄντας ἐμ-
» πράκτως αὐτόνομον καὶ ἀκρεμὲς, νὰ μὴν εἶναι δεκτικὸν κρείττονός τινος
» διεξαγωγῆς ἀπὸ ἐκείνην ὁποῦ ἤθελεν εἶσθαι ὄντας ὑποκείμενον εἰς τὴν
» Πόρταν.»

» Εἶναι ὅμως βέβαιον τὸ πῶς ὄντας ὑποκείμενον εἰς τὴν Πόρταν ἦτο πάν-
» τοτε ἕτοιμον νὰ λεηλατῇ ἐκείνους τοὺς γείτονας καθ' ὧν ἡ Πόρτα ἤθελε
» μελετᾷ ν' ἀνοίξῃ πόλεμον, καὶ ἐμπράκτως ἀποδείκνυται τὸ ὅτι μία ἔφο-
» δος τῶν Ταρτάρων ἦτον εἰς τοὺς παρελθόντας αἰῶνας διὰ τοὺς Χριστια-
» νοὺς τὸ σημεῖον τοῦ πολέμου μὲ τὴν Πόρταν, καὶ ὡσὰν ἕνα μανιφέστον
» ἐκ μέρους της· εἰς τὸ ἐξῆς λοιπὸν δὲν θέλει εἶναι οἱ Τάρταροι τοιοῦτον

» ὄργανον, καὶ τοῦτο τὸ κέρδος εἶναι πολὺ διὰ τοὺς γείτονας Χριστιανούς.»

» Ὅσον δὲ διὰ τὰ κούρσα ὁποῦ ἠμποροῦν νὰ προέλθουν ἰδίως ἐκ μέρους
» τῶν Ταρτάρων, διὰ τὴν ἀνησυχίαν τῶν χάνηδων καὶ διὰ τὸ πνεῦμα τῆς
» λεηλασίας, φύσει ῥιζωμένον ἔν τισι τῶν ταρταρικῶν ταγμάτων, ἠμπορεῖ
» τινας νὰ συλλογισθῇ τὸ ὅτι τώρα ὁποῦ ἀφ' ἑαυτοῦ τους μέλλουν νὰ κι-
» νοῦνται, καὶ ὁποῦ δὲν θέλουν ἔχει πλέον τὸ ἄσυλον τῆς ὑπερασπίσεως
» τῆς Πόρτας, δὲν θέλουν ἠμπορεῖ πλέον νὰ κάμουν λεηλασίας ὡς τὸ πρό-
» τερον.»

» Προσέτι ἂν ἡ Ῥουσσία, ὁποῦ ἐγγίζεται μόνη ἀπὸ αὐτὰ τὰ κούρσα πε-
» ρισσότερον ἀπὸ τὰ λοιπὰ ἔθνη τὰ γειτνιάζοντα τοῖς Ταρτάροις, (διότι ἡ
» ἔκτασις τῶν ὁρίων της ἀντικρὺ τοῦδε τοῦ ἔθνους εἶναι ἀμέτρως μεγαλη-
» τέρα τῆς τῶν λοιπῶν γειτόνων,) γνωρίζῃ τὴν μεταβολὴν αὐτὴν τῆς στά-
» σεως τῶν Ταρτάρων ὡς ἴδιόν της εὐτύχημα, εἶναι τρόπος νὰ πιστεύσῃ τι-
» νὰς πῶς ἐκείνη νὰ ὑπόθεσε καὶ νὰ ἐγνώρισε τὸ ὄφελος καὶ τὴν ζημίαν
» τῶν γειτόνων ὄχι τόσον ἐπικερδῶς ὅσον ἠμπόρεσε νὰ τὸ κάμῃ ἡ Πόρτα
» μὲ μόνον τὸν συλλογισμὸν τῆς ὠφελείας τῶν χριστιανικῶν ἐπικρατειῶν;
» ὁ συλλογισμὸς αὐτὸς τόσον νέος διὰ τὴν Πόρταν εἶναι, ὁποῦ δυσκολεύε-
» ται τινας νὰ τὸν δεχθῇ ὡς ἐδικόν της. Τέλος πάντων εἶναι τρόπος νὰ πι-
» στεύσῃ τινὰς πῶς ἡ Ῥουσσία ἀπατᾶται ὁποῦ νομίζει καὶ δέχεται τὸ ἄρ-
» θρον αὐτὸ ὡς καρπὸν μιᾶς εἰρήνης, ὁποῦ μέλλει ὡς τόσον νὰ εἶναι ἐπι-
» κερδὴς διὰ λόγου της;»

» Ἡ Ῥουσσία ζητεῖ προσέτι τὸ νὰ γένῃ παραχώρησις τοῦ Γκέρτζι καὶ
» τοῦ Γενὶ-καλὲ, διατί οἱ Τοῦρκοι ἠμποροῦν εὐθὺς νὰ πράσουν ἀπὸ τῆς Ὀ-
» ζοῦ εἰς τὸ Κρίμι, νὰ συγχήσουν τοὺς Ταρτάρους καὶ νὰ τοὺς ὑποτάξουν
» ὡς τὸ πρότερον· τὸ Γκέρτζι καὶ τὸ Γενὶ-καλὲ θέλει εἶναι δύο ἐρείσματα
» δι' ὧν ἡ ταρταρικὴ διοίκησις θέλει ἠμπορέσει νὰ ἑνώσῃ τοὺς ὑπὲρ τῆς ἰ-
» δίας ἐλευθερίας προκινδυνεύοντας Ταρτάρους, καὶ ἂν δὲν γένουν ἱκανοὶ νὰ
» διώξωσι τοὺς Τούρκους, ἡ ἐνέργεια τοῦ κακοῦ κἂν θέλει ἀργοπορήσει ἕως
» οὗ νὰ φθάσῃ ἡ ῥουσσικὴ συμμάχεια.»

» Τὰ αὐτὰ φρούρια εἶναι καὶ διὰ τὴν Ῥουσσίαν παγὶς διὰ νὰ μὴν ἠμπο-
» ροῦν οἱ Τάρταροι νὰ παρενοχλοῦν τὰ σύνορά της καὶ νὰ μὴν ἑνώνωνται
» μὲ τὴν Πόρταν εἰς καιρὸν νέου πολέμου· καὶ ἀγκαλὰ καὶ ἀμφότερα δὲν
» χρησιμεύουν διὰ τὸν στόλον, ἠμποροῦν ὅμως νὰ προξενήσουν εὐκολίας τι-
» νὰς διὰ τὸ ἐμπόριον ὁποῦ ἡ Ῥουσσία θέλει νὰ βεβαιωθῇ εἰς τὸν Εὔξεινον
» πόντον διὰ τοὺς ὑποχειρίους της.»

» Ἡ ἐλευθερία τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας μὲ νόμον φυσικὸν ἁρμό-
» ζει εἰς κάθε ἐπικράτειαν ὁποῦ ἡ τοποθεσία της δίδει χέρι νὰ τὰ μεταχει-
» ρισθῇ, ἐξαιρῶντας τὸ ἂν ῥητῶς ἤθελε νὰ τὰ ἀποφύγῃ· ἡ κατάστασις τοῦ
» πολέμου ἐν ταῖς δυσὶ ταύταις ἐπικρατείαις συγχωρεῖ τὸ νὰ τὰ θυσιάσῃ
» αὗτὰ ἡ Ῥουσσία; καὶ ἡ Πόρτα ἔχει δίκαιον τὸ νὰ ζητῇ τὴν θυσίαν ταύ-
» την παρὰ τῆς Ῥουσσίας; καὶ ἂν χωρὶς δίκαιον ἡ Πόρτα τὸ ζητῇ καὶ δὲν
» εἰσακούεται, τί ἠμπορεῖ νὰ προσάψῃ εἰς τὸν ἐχθρόν της;»

» Ἀλλ' ὡς τόσον ἰδοὺ τὸ φωνάζει πολλὰ, ὅτι δηλαδὴ οἱ οὐλεμάδες της

» λέγουν τὸ ὅτι δὲν συγχωρεῖ ἡ θρησκεία τους τὴν τῶν δύο χαλίφηδων ἐ-
» ναντιότητα, ἀλλ' αὐτὸ διὰ τοὺς Χριστιανοὺς εἶναι μία αἰτία καταγέ-
» λαστος.»

» Εἶναι χρεία νὰ ἐξετασθῇ πόσον εἶναι ἄτοπον παρόμοιον ζήτημα ; ἀλλ'
» εἶναι καὶ περισσότερον, τὸ ὅτι εἶναι ψευδέστατον· δὲν ἀληθεύει τὸ ὅτι τὸ
» Κουράνι νὰ μὴν δέχηται δύο ἡγεμόνας ἀκρεμεῖς τῆς θρησκείας τοῦ Μεχ-
» μέτη, ἢ ταὐτὸν εἰπεῖν δύο χαλίφηδες· ἐγένοντο ἐνταὐτῷ χαλίφηδες πολ-
» λοὶ καὶ ἐθεμελιώθησαν πανταχόσε ἔνθα οἱ Σαρακηνοὶ συνεστήσαντο ἐπι-
» κρατείας. Οἱ Τάρταροι, ὁποῦ ἀναγινώσκουσι, καταλαμβάνουσι καὶ ἀκο-
» λουθοῦσι τὸ Κουράνι ὡς καὶ οἱ Τοῦρκοι, λέγουσιν ἐναντίως ὅτι εἶναι κε-
» φάλαιον τοῦ βιβλίου των τὸ, ἡγεμὼν ὁποῦ ἠμπορεῖ νὰ ἑνώσῃ ὑπὸ ταῖς
» σημαίαις του 12,000 σπαθία, εἶναι τόσον ἐλεύθερος καὶ τόσον ἀκρεμὴς,
» ὅσον ὁ μείζων μονάρχης. Ἡ ἀλήθεια οὖν εἶναι τὸ ὅτι καταπίνωντας ἡ
» Πόρτα τὰς ἐπαρχίας τῶν πρώτων Ἀράβων καὶ συστήσασα τὴν μεγάλην
» αὐτὴν μοναρχίαν της ἐκ τῶν διαφόρων ἐπικρατειῶν τους, ἐφρόντισε νὰ
» κάμῃ τὸν δεσμὸν ὅλων αὐτῶν τῶν διεσπαρμένων ἐπαρχιῶν μὲ ἕνα λάθος
» τῆς θρησκείας, δι' οὗ νὰ νομίζεται ἡ Πόρτα ὡς μόνη πηγή τις κάθε ἐξου-
» σίας πνευματικῆς. Δὲν εἶναι λοιπὸν ἡ θρησκεία τοῦ Μεχμέτη, ἀλλ' ὁ πο-
» λιτικὸς τρόπος τῆς Πόρτας τῶν Ὀθωμανῶν ὁποῦ ἀπαιτεῖ τὰ τοιαῦτα.» Ἂς
» εἶναι ὅμως ὅ τι καὶ ἂν εἶναι· ἔχουν χρέος τὰ χριστιανικὰ ἔθνη νὰ ἀκούουν
» καὶ νὰ πειθαρχοῦν εἰς τοιαῦτα συστήματα ἢ τῆς θρησκείας ἢ πολιτικά;»

» Τί προπύργιον εἶχον οἱ Χριστιανοὶ νὰ ἀντιπαρατάξουν ἐκ μέρους των
» εἰς τοὺς θηριώδεις αὐτοὺς ἅρπαγας ὅταν τοὺς ἐξεγύμνωναν ἀπὸ ὅλας τους
» τὰς ἐπαρχίας τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ καὶ τῇ Ἀφρικῇ, καὶ ὅταν ἐλεηλατοῦσαν
» ἀκμαζούσας ἐπικρατείας ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Εὐρώπης ; καὶ ποίαν βοήθειαν
» ἤθελαν ἔχει οἱ Χριστιανοὶ τοῦ νὰ ἐπακουμβοῦν εἰς ἕνα θεμέλιον τῆς πί-
» στεως, ὄχι διὰ νὰ ἀποφύγουν συμφωνίας εὐλογοφανεῖς, δικαιοπρεπεῖς τε
» καὶ μετρίας, περὶ ὧν τὴν σήμερον ὁ λόγος καὶ ἡ φιλονεικία, ἀλλὰ διὰ νὰ
» ἐλευθερωθῶσιν ἀπὸ τὸν ζυγὸν τὸν πλέον καταγέλαστον ;»

» Ἡ αὐλὴ τῆς Ῥουσσίας δὲν θέλει ἀκολουθήσει ποσῶς ἐδὼ αὐτὴν τὴν
» καθολικότητα τοῦ κέρδους ὅλων τῶν ἐπικρατειῶν καὶ τῶν φυλῶν τῶν
» χριστιανικῶν· ἀναμφιβόλως αὐτὴ εἶναι ἐγγεγραμμένη εἰς τὴν ψυχὴν καὶ
» καρδίαν ἑνὸς ἑκάστου· ἀλλ' εἶναι βεβαία ὅτι ἡ διαγωγή της εἰς τὴν εἰρή-
» νην καὶ εἰς τὸν πόλεμον θέλει εὑρεθεῖ τόσον τακτικὴ καὶ κανονικὴ ὅσον
» εἶναι μετρία τε καὶ τετιμημένη.»

Ἀταξίαι μεγάλαι ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, ἀφοῦ ἤρξατο ὁ πόλεμος μέ-
χρι τοῦδε, παρὰ τῶν σεφερλήδων γινόμεναι· ξεγυμνώνουν εἰς τὰς λεωφόρους
καὶ Ῥωμαίους καὶ Ἀρμενίους καὶ Ἑβραίους, καί τινας αὐτῶν καὶ ἐφόνευσαν·
καὶ διὰ τὴν ἀναξιότητα τοῦ καϊμακάμη Μελὲκ-πασσᾶ συνεχῶς συνέβαινον
πυρκαϊαὶ ἀπὸ κοντάκια καὶ εἰς τὴν Πόλιν καὶ εἰς τὸ Κατάστενον, καὶ ἥρπα-
ζον οἱ σεφερλῆδες, ῥοῦχά τε καὶ ἄλλα τῶν πυρπολουμένων οἴκων· καὶ τὰ
αὐτὰ ἐγίνοντο καὶ εἰς τοὺς τόπους ὅλους δι' ὧν διήρχοντο οἱ ἀσκέρηδες, ἕως
καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς πλησιεστάτους εἰς τὸ ὀρδί. Τῷ ἔτει 1771 κατέκαυσαν

εἰς τὸ Νεοχώριον τοῦ Καταστένου τὸν μαχαλὲν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, καὶ
τῷ δε τῷ ἔτει 1772 κατέκαυσαν τὸν μαχαλὲν τοῦ Ἁγίου Νικολάου καὶ
τῆς Παναγίας εἰς τὸ αὐτὸ Νεοχώριον, καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει εἰς τὸν Γαλατᾶν,
ὕστερον ἀπὸ ἄλλα κακὰ τὰ κατὰ τῶν ἐκεῖσε Χριστιανῶν, ἠκολούθησε πόλε-
μος οὐ σμικρὸς μεταξὺ γαλιοντζήδων καὶ Δαζῶν, καὶ ὁ καϊμακάμης, δειλὸς
τὰ μέγιστα καὶ ἐν πᾶσιν ἀνάξιος, δὲν ἐτόλμησε νὰ περάσῃ εἰς τὸν Γαλατᾶν
διὰ νὰ σκορπίσῃ τοὺς ἀποστάτας, καὶ κατηγορεῖτο διὰ τὸν φόβον του καὶ
διὰ τὴν ἀμεριμνίαν του ὁ καϊμακάμης αὐτὸς, ἕως οὗ γενόμενος κοὺλ-κεχα-
γιασὴς ὁ Κουγιουτζὴς ἐπαίδευσε τοὺς ἀτακτοῦντας, φονεύων αὐτῶν οὐκ
ὀλίγους, καὶ διὰ τοῦτο ἐπωνομάσθη καὶ Κουγιουτζής· καὶ μὲ τὰς κεφαλι-
κὰς αὐτὰς τιμωρίας του ἔπαυσαν ὅλαι αἱ ἁρπαγαὶ καὶ φόνοι καὶ ἀσέλγειαι
τῶν ἀσκέρηδων εἰς ὅλην τὴν Θράκην καὶ Βουλγαρίαν· καὶ τέλος γενόμενος
καὶ καϊμακάμης εἰς τὴν Πόλιν μετὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ Μελὲκ-πασσᾶ, ἔπαυσαν
ὁλοτελῶς καὶ τὰ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ εἰς ὅλα αὐτῆς τὰ περίχω-
ρα κακά τε καὶ ἁρπαγαὶ καὶ ἀταξίαι καὶ φόνοι.

—

Ἔτει σωτηρίῳ 1773.

Τὸν Ἰανουάριον ἦλθεν ὁρισμὸς ἐκ μέρους τοῦ βεζίρη Μουσούνογλου διὰ τὸν
πηγαιμὸν τῶν ἀρχιερέων· ἐπροστάχθη ὁ πατριάρχης Θεοδόσιος νὰ τοὺς στεί-
λῃ ὡς ἀναγκαίους εἰς τὰς ἐπαρχίας των, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ βεζίρη· οἱ
ἀριθμούμενοι διὰ τὸν πηγαιμὸν ἦσαν ὑπὲρ τοὺς εἴκοσιν. Ἀπελθόντες οὖν εἰς
τὴν Πόρταν ἐφανέρωσαν μὲ ἰλάμια τὰ κακὰ ὁποῦ ἔπαθον ὄντες εἰς τὰς ἐ-
παρχίας των ὑπὸ τῶν ἀσκέρηδων καὶ ἄλλων κακεντρεχῶν· καὶ ὅτι κατὰ τὴν
προσταγὴν πηγαίνουν, ἀλλ' ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν τὸν θάνατον, ἢ τοὐλάχι-
στον τὰς φυλακὰς καὶ ζημίας, προκρίνουν τὸ νὰ κακοπάθουν ἐδὼ παρὰ ἐ-
κεῖ. Τοὺς ἠρώτησεν οὖν ὁ καϊμακάμης Μελὲκ-πασσᾶς τὸ, «Διατί ἐζήτησεν ὁ
πατριάρχης τὸν πηγαιμόν σας ἀπὸ τὸν βεζίρην;» ἀπεκρίθησαν ὅτι δὲν τὸ ἠ-
ξεύρουν ἂν τὸ ἐζήτησεν· ἠρωτήθη οὖν πατριάρχης Θεοδόσιος, καὶ εἶπεν ὅτι
οὐ μόνον δὲν ἔχει εἴδησιν, ἀλλ' οὔτε ἐπέρασε ποτὲ ἀπὸ τὸν νοῦν του τοιοῦ-
τό τι, ἠξεύρωντας τὰ κακὰ ὁποῦ ἔπαθον. Ὁ Νικομηδείας Νικηφόρος καὶ ὁ
Κυζίκου Γεράσιμος ὁποῦ ἦσαν τότε ὁμόφρονες καὶ ὁμογνώμονες μὲ τὸν Πρού-
σης Μελέτιον, μὲ τὸ νὰ μὴν τοὺς εἶχε ξεμυστηρευθῇ ὁ Προύσης τὸν σκοπόν
του καὶ τὸ τοιοῦτον κίνημα εἶπον συνοδικῶς καὶ ὡρκωμότησαν ὅτι δὲν ἔ-
χουν εἴδησιν· ἀπεδείχθη οὖν αὐτουργός τε καὶ πταίστης ὁ Προύσης Μελέ-
τιος· ἐμποδίσθη ὁ πηγαιμὸς τῶν ἀρχιερέων, καὶ ἤθελε παιδευθεῖ ὁ Πρού-
σης Μελέτιος ἂν δὲν ἐδεφενδεύετο ἀπὸ τὸν Χῖον Δημήτριον Σκαναβῆν, ἔμ-
πορον καὶ τοῦ καϊμακάμη Μελὲκ-πασσᾶ καὶ τοῦ ῥεὶς-ἐφένδη Ἰσμαὴλ-πεη
καὶ ὅλων τῶν τότε μεγιστάνων. Διὰ τὸ ἄτοπόν του λοιπὸν κίνημα μὴ δε-
φενδευθεὶς παρὰ τοῦ πατριάρχου Θεοδοσίου ἄρχησε μνησικακῶν νὰ ὀργανίζῃ
τὴν πτῶσίν του· ὅθεν ποικιλίαις αἷς εἴωθε πείθει τὸν πατριάρχην Θεο-
δόσιον νὰ φέρῃ εἰς τὴν Πόλιν τὸν Θεσσαλονίκης Δαμασκηνὸν, σκοπούμενος

νὰ τὸν πατριαρχεύσῃ. Οἱ ἀρχιερεῖς, ἐν οἷς καὶ ὁ Ἀγχιάλου Ἀνανίας, εἶπον τῷ πατριάρχῃ νὰ μὴν δώσῃ τὸ γράμμα τῆς ἀδείας, ἀλλ' αὐτὸς ἀπατηθεὶς ὡς ἄνους τὸ ἔδωκεν, ἀγκαλὰ καὶ πρὸ τοῦ νὰ λάβῃ τὸ γράμμα τῆς ἀδείας ὁ Θεσσαλονίκης εἶχε κινήσει ἐκεῖθεν, καὶ τὸ γράμμα τὸ ἔλαβεν εἰς τὰ Κάστρα, καὶ οἱ Θεσσαλονικεῖς εἶχον γράψει εἰς τὰ Ἰωάννινα, καθὼς αὐτὸς πρός τινας τῶν φίλων του ἐφανέρωσε τὸ ὅτι ἀπέρχεται εἰς τὴν Πόλιν ἐπὶ τὸ πατριαρχεῦσαι.

Ὁ παρὸν Δενολκὲν, ἀμιράλιος τοῦ ῥηγὸς τῆς Σβετζίας, ἀντάμωσε τὴν βασίλισσαν Αἰκατερίναν τὴν Β', καὶ προσέφερε τὰς σημαίας τοῦ τάγματος τῶν Σεραφεὶμ, ὁποῦ ὁ ῥὴξ τῆς Σβετζίας ἔπεμψε τῷ δουκὶ Παύλῳ υἱῷ της· ἡ βασιλὶς τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐνεδύσατο τὸν υἱόν της καὶ μὲ αὐτὸ τὸ τάγμα παρόντος τοῦ παρὸν Δενολκέν. Εἶτα ἠρώτησε δι' ἐπιστολῆς τὸν ῥῆγα τῆς Σβετζίας τὸν καθαυτὸ σκοπὸν καὶ ἀπόφασιν ὁποῦ ἔχει διὰ τὴν διανομὴν τῆς Λεχίας, καὶ ὁ ῥὴξ ἀπεκρίθη τὸ ὅτι δι' αὐτὸ θέλει φυλάξει πάντοτε ἀμεταβλήτως μίαν ἀδιαφορότητα.

Ἡ Φράντζα δὲν ἑτοιμάζει πλέον στόλον εἰς τὸ Τουλὼν 12 νηῶν μὲ 60 καὶ 74 καὶ 80 τηλεβόλους, καὶ ἓξ φρεγάδας· καὶ ἡ Ἐγγλιτέρα δὲν ἑτοιμάζει πλέον στόλον, ἀφοῦ ἐβεβαιώθησαν ὅτι μεταξὺ Ῥουσσίας καὶ Σβετζίας εἶναι σύμπνοια εἰρήνης.

Οἱ Τάρταροι τοῦ Κριμίου σκοπούμενοι ἐξουσιάσαι τὸν Καφᾶν κατεπολεμήθησαν ὑπὸ τῶν Ῥούσσων.

Ὁ καπετάνος Ὁλλανδέζος Κίνπεργ καὶ ἄλλοι ὀφφικιάλιοι τῆς θαλάσσης προστεθέντες εἰς τὴν δούλευσιν τῆς Ῥουσσίας προσετάγησαν ἀπελθεῖν εἰς τὸ Ἀζάκι καὶ εἰς τὸ Ταγανρὸκ διὰ νὰ δουλεύσουν εἰς τὸν στόλον ὁποῦ ὁ ἀντιαρχιθαλάσσιος Σινοβὶν ἐπροστάχθη νὰ φέρῃ εἰς τὸν Εὔξεινον πόντον.

Τῇ ἡ τοῦ Ἀπριλίου ἤρξατο ἡ Δίαιτα διὰ τὴν διανομὴν τῆς Λεχίας· ἔγιναν λογομαχίαι πολλαί· ἡ Ποδολία καὶ ἡ Βολλιτνία καὶ τὸ Νοβογροδὲκ μᾶλλον πάντων ἀντέφησαν.

Ἀπὸ τὰ σκάνδαλα τοῦ Προύσης Μελετίου μὲ τὸ νὰ μὴν ὑπέφεραν οἱ ἀρχιερεῖς ἐν τῇ διοικήσει τῆς ἐκκλησίας καὶ τῇ διεξαγωγῇ τῶν πολιτικῶν ὑποθέσεων τὴν οἱονεὶ μοναρχίαν του, πτῶσις ἐπαπειλεῖτο τοῦ Θεοδοσίου τὸν Μάρτιον· ἀλλ' αὐτὸς μὴ θέλων ἄλλον τινὰ πατριαρχεῦσαι εἰμὴ τὸν Θεσσαλονίκης Δαμασκηνὸν, δωροδοκεῖ διὰ χειρὸς τοῦ Δημητρίου Σκαναβῆ τὸν καϊμακάμην Μελὲκ-πασσᾶν πουγγεῖα 30, καὶ συνίστησι τὸν Θεοδόσιον.

Τῇ ιέ τοῦ Μαρτίου πολεμεῖ ὁ Πογδὰν εἰς τὸ Κοῦλε (φρούριον δὲ αὐτὸ ἐπὶ τῆς ὄχθης τοῦ Δουνάβεως ἀντικρὺ τῆς Νικοπόλεως,) Τούρκους 80 καὶ φονεύει τοὺς 13· ἐπανακάμπτοντος δὲ ἐφορμοῦσι κατ' αὐτοῦ 300 Τοῦρκοι· πολεμήσας φονεύει τοὺς ἑπτὰ, ζωγρεῖ τοὺς τρεῖς καὶ φυγαδεύει τοὺς λοιποὺς. Ῥοῦσσοι δὲ ἐφονεύθησαν 6 καὶ ἐπληγώθησαν 4.

Τῇ κ' τοῦ αὐτοῦ ὁ Ποτέμκιν πέμπει τὸν Γαλιτζῖνον μὲ 300 γρεναδιέρους κατὰ 500 Τούρκων μὲ δύο πασσᾶδες πλησίον τῆς Σιλιστρίας· πολεμήσας φονεύει τοὺς 40 καὶ ζωγρεῖ τοὺς 7· καὶ ἐνταὐτῷ οἱ Ζαποροβάνοι Κοζάκοι ἐλεηλάτησαν διάφορα μέρη καὶ ἔκαυσαν 9 μύλους.

Τῇ κβ' τοῦ αὐτοῦ, ὁ Πόνελμαν, ἐξουσιαστὴς τοῦ Γκιργκιόβου, πέμπει τὸν Γιόχεμσων διὰ νὰ κατακρατήσῃ πάντα τὰ ἐν τῷ Δουνάβει τουρκικὰ πλευσίματα, ὃ καὶ ἐγένετο.

Τῇ λά τοῦ αὐτοῦ, τοὺς Τούρκους ἐνδυναμώσαντας πολλὰ μέρη ὁ Ποτέμκιν ἔπεμψε τὸν Φερσὲμτ μὲ 300 γρεναδιέρους καί τινας Ζαποροβάνους διὰ νὰ τοὺς πολεμήσουν. Ὥρμησαν κατά τινος στρατοπέδου τουρκικοῦ κοντὰ εἰς τὸ Γενίκιοϊ καὶ ἐφόνευσαν ὑπὲρ τὸ ἥμισυ, καὶ κατ' ἄλλου στρατοπεδευμένου παρὰ τῷ Δουνάβει καὶ ἐφόνευσαν Τούρκους ὑπὲρ τοὺς 100.

Τῇ έ Ἀπριλίου ὁ Ποτέμκιν ἐνίκησε 2,000 Τούρκους εἰς τὴν νῆσον τοῦ Δουνάβεως τὴν ἀντικρὺ τοῦ Λικιρεστίου καὶ τῆς Δρύστρας καὶ ἐφόνευσε 500.

Τῇ θ' τοῦ αὐτοῦ ὁ Γιόχεμσων μὲ τέσσαρας συντροφίας γρεναδιέρων καὶ δώδεκα κάτεργα ἥρπασαν κοντὰ εἰς τὸ Γκίργκιοβον πλευσίματα τούρκικα 30, τὰ λεγόμενα ἀτζίκια, καὶ ἐφονεύθησαν Τοῦρκοι 60.

Τῇ ιέ τοῦ αὐτοῦ ὁ Κλίτζκας περνᾷ τὸν Δούναβιν εἰς τὴν Ἰσάκτζαν μὲ 600 γρεναδιέρους, μὲ 400 διώκτας, μὲ 1,400 Κοζάκους καὶ μὲ 6 τόπια, καὶ πολεμεῖ τὸ ἐκεῖσε ἱππικὸν στρατόπεδον τῶν Τούρκων, ζωγρεῖ τὸν ἀγᾶν τους καὶ παίρνει πολλὰ λάφυρα ἀπὸ τὰς περὶ τὴν Ἰσάκτζαν κώμας, καὶ τῇ ιζ' φθάσας εἰς τὸ Παπάδαγι τὸν Τζερκὲζ Χουσεὶν-πασσᾶν μὲ 2,000 Τούρκους πολεμεῖ καὶ τοὺς φυγαδεύει, καὶ ζωγρεῖ 300, ἀπωλέσας μόνον 5 Κοζάκους.

Τῇ ιή τοῦ αὐτοῦ ἐφορμοῦσιν οἱ Τοῦρκοι κατὰ τῶν Μοσχόβων ὄντων παρὰ τῷ ῥηθέντι Κοῦλε, (ὅπερ οἱ Βλάχοι ὀνομάζουσι Τοῦρνο,) καὶ πολέμου συγκροτηθέντος ἐνικήθησαν οἱ Τοῦρκοι φονευθέντες 40 καὶ ζωγρηθέντες 9. Ἔφερον καὶ ἄλλους 200 ζωγρηθέντας εἰς διάφορα μέρη.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ Φριὰς ἐνίκησεν εἰς τὸν Εὔξεινον πόντον πολλὰ τάγματα τουρκικά.

Τῇ ιθ' τοῦ αὐτοῦ ὁ χάνης ἐνικήθη παρὰ τῶν Κοζάκων κοντὰ εἰς τὸ Καρᾶ-Μουρὰτ, ἐφονεύθησαν καὶ δύο μιρζάδες καὶ 300 Τάρταροι, καὶ ἐζωγρήθησαν γυναῖκες αὐτῶν 30. Ἐπανακάμπτοντες δὲ οἱ Κοζάκοι ἀπήντησαν τάγμα Ἀλβανιτῶν καὶ ἐζώγρησαν αὐτῶν τοὺς 50.

Τῇ κ' τοῦ αὐτοῦ ὁ Λαλὰκ ἐμπόδισε 300 ἁμάξια μὲ τουρκικὰς φαμηλίας σκοπουμένας μετοικῆσαι, καὶ γυμνώσας τῶν ὅπλων ἐβίασεν ἐπανελθεῖν εἰς τὰ ἴδια. Εἶτα κοντὰ εἰς τὸ Καράσουϊ ἐνίκησε τοὺς ἐχθροὺς λαβὼν πολυάριθμα λάφυρα· καὶ τῇ αὐτῇ ὁ Πόνελμαν ἐνίκησε δύο τάγματα τουρκικὰ σκοπούμενα καταλαβεῖν τὰς δύο νήσους τὰς ἀντικρὺ τοῦ Γκιργκιόβου, ἐφόνευσε 1,000 καὶ ἐζώγρησε 38 μαζὶ μὲ τὸν προεστῶτά τους Χασεκὴ χατζὴ Μεχμὲτ-πασσᾶν.

Τῇ κδ' ὁ Ποτέμκιν περνᾷ τὸν Δούναβιν παρὰ τῇ Τούλτζᾳ μὲ 3,000 Κοζάκους καὶ 600 στρατιώτας ἱππεῖς, πολεμεῖ καὶ νικᾷ τάγμα τουρκικὸν 6,000 στρατιωτῶν· ἐφόνευσε 1,500 καὶ ἐζώγρησε 300· ἐπῆραν οἱ Ῥοῦσσοι 300 ἁμάξια λαφύρων καὶ ἔκαυσαν πολλὰς γεφύρας μὲ βουβαλοπέτζια, τὰς ὁποίας οἱ Τοῦρκοι εἶχον προκατασκευάσει.

Τῇ θ' τοῦ Μαΐου 5,000 Τοῦρκοι ὥρμησαν μὲ ἀτζίκια κατὰ τοῦ Γκιργ-

κιόβου· ἐφονεύθησαν καὶ ἐπνίγησαν ὅλοι παρὰ τῶν Μοσχόβων πλὴν 400 ζωγρηθέντων, καὶ τῇ αὐτῇ ἠττήθησαν οἱ Τοῦρκοι καὶ παρὰ τῷ ποταμῷ τῆς Βλαχίας Γιαλομίτζα, φονευθέντες καὶ ζωγρηθέντες 1,000. Καὶ τῇ αὐτῇ ὁ Βέϊσμαν ἐνίκησε στράτευμα τούρκικον πολυάριθμον εἰς τὸ Παπάδαγι, καὶ ἐζώγρησε πασσᾶν τινα μὲ τὸ ὑπ' αὐτὸν σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα προέβη εἰς τὸ Καράσουϊ διὰ νὰ ἑνωθῇ μὲ τὸν Ποτέμκιν.

Ἐν τούτοις ἔκαμαν οἱ Ῥοῦσσοι γέφυραν εἰς τὸν Δούναβιν κοντὰ εἰς τὴν Δρύστραν καθοπλίσαντες αὐτὴν μὲ 80 τόπια.

Τῇ ά τοῦ Ἰουνίου προσταχθεὶς ὁ Ῥωμαντζὼφ νὰ περάσῃ τὸν Δούναβιν καὶ νὰ πολεμήσῃ τὸν ἐχθρὸν ἐστρατοπέδευσε τρία μίλια πόρρω τοῦ Δουνάβεως, καὶ ἔπεμψε τρία σώματα πέραν τοῦ Δουνάβεως, τὸ ά ὑπὸ τῷ Βέϊσμαν, τὸ β' ὑπὸ τῷ Ποτέμκιν καὶ τὸ γ' ὑπὸ τῷ Σουβαρὼφ, ὅστις μὲ 13,000 στρατοῦ ἐκτύπησεν 20,000 Τούρκους, τοὺς ἐνίκησεν, ἐζώγρησεν 1,500 αὐτῶν ἐν οἷς καὶ 6 πασσᾶδες, ἐφόνευσε τοὐλάχιστον 1,500 καὶ οἱ λοιποὶ ἐφυγαδεύθησαν· ἐκράτησε 12 τηλεβόλους των, ἐκυρίευσεν ἐν τῷ Δουνάβει 50 ἀτζίκια φορτωμένα ζαχιρὲν καὶ ἐφόδια καὶ ἀναγκαῖα τοῦ πολέμου, καὶ ἔκαυσεν ὅλα τὰ μαγαζεῖα τῶν Τούρκων, θριαμβεύσας εἰς ἄκρον.

Ὁ δὲ Βέϊσμαν τῇ έ τοῦ Ἰουνίου κατετρόπωσε 12,000 Τούρκους καὶ ὑπέταξεν ὅλον τους τὸ στρατόπεδον, καὶ τῇ ζ' τοῦ Ἰουνίου ὁ αὐτὸς πολεμήσας μὲ τὸ σῶμα τοῦ Ἀπτὴ-πασσαζαδὲ συνιστάμενον εἰς 12,000 Τούρκων κοντὰ εἰς τὸ Καράσουϊ, καὶ παραταθέντος τοῦ πολέμου ὥρας ὀκτὼ τοὺς διεσκόρπισε καὶ τοὺς ἐδίωξε δέκα βέρστια ἕως εἰς τὸ Χατζόγλου-Παζαρτζίκι· ἐφονεύθησαν Τοῦρκοι 1,200, ἐζωγρήθησαν 100, ἐπάρθησαν 16 τηλεβόλοι καὶ 16 παϊράκια, πολὺ παροῦτι, καὶ γκιουλέδες πολλοί, καὶ ὅλον τὸ στρατόπεδον μὲ τὰ φορτία του· ἐφονεύθησαν Ῥοῦσσοι εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον 50, καὶ ἐπληγώθησαν 41. Διεξῆγε τὸν στρατὸν ὁ Ἀρναοὺτ-πασσᾶς Ἀπτουλλάχης, τὸν γὰρ Ἀπτὴ-πασσαζαδὲ μετεπέμψατο ὁ βεζίρης πρὸ τριῶν ἡμερῶν. Καὶ ὁ αὐτὸς Βέϊσμαν τῇ κά τοῦ Ἰουνίου ἐνίκησε σῶμα πολυάριθμον Τούρκων, ζωγρήσας 600 αὐτῶν ἐν οἷς καί τινα πασσᾶν.

Ὁ δὲ Ποτέμκιν κατεπολέμησε καὶ ἐσκόρπισε 5,000 Τούρκους, εἶτα ἀπελθὼν πρὸς τὴν Δρύστραν μὲ σκοπὸν τοῦ νὰ τὴν πολιορκήσῃ, οὐδὲν διεπράξατο.

Νικόλαος ὁ Ῥεπνὶν ἐν τῷ πλοίῳ ὢν κατεπατήθη ὑπὸ τῶν Τούρκων· ἐδεφενδεύθη ἀνδρείως καὶ ἐφόνευσε πολλοὺς, καὶ ἐλευθερωθεὶς ἤρξατο πλεῖν· ἀλλ' ἐτζακίσθη ἀπὸ τόπι τὸ τιμόνι του, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ μὴ ἔχοντες παροῦτι, καὶ αὐτὸς πληγωμένος, παρεδόθη μὲ δύο μαγιόρους, μὲ ἕνα καπιτάνον, μὲ ἕνα λοκοτενέντε, μὲ τρεῖς δευτέρους λοκοτενέντες καὶ μὲ ἕνα παϊρακτάρην. Ἐφονεύθησαν εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον ἕνας λοκοτενέντες κολονέλος, δύο καπετάνοι, ἕνας ἀγιουτάντες καὶ στρατιῶται 270.

Τῇ κ' τοῦ Ἰουνίου παρὰ τῇ Δρύστρᾳ βέρστια ἑπτὰ 6,000 Τοῦρκοι μὲ πασσᾶν τριῶν τουγιῶν σερασκέρην κατεπολεμήθησαν ὑπὸ τοῦ Βέϊσμαν· ἐφονεύθησαν 300, ἐζωγρήθησαν 70, ἐπάρθησαν 8 τηλεβόλοι· ἐπληγώθησαν καὶ Ῥοῦσσοι 25.

Τῇ κά τοῦ Ἰουνίου ὁ Ῥωμαντζὼφ ἐν τῷ διαπεραῖν τὸν Δούναβιν ἐμποδίσθη ὑπὸ 10,000 στρατοῦ τοῦ ὑπὸ τῷ Ὀσμὰν-πασσᾶ, ἀλλὰ φονευθέντων 200 Τούρκων καὶ ζωγρηθέντων 8, καὶ ἀλωθέντος τοῦ στρατοπέδου μὲ 18 τηλεβόλους, διέπλευσε τὸν Δούναβιν ὁ Ῥωμαντζὼφ, ἀφοῦ ἐφονεύθησαν 5 Ῥοῦσσοι, ἐν οἷς καὶ ὁ ἱππεὺς Ὀλσουφιὲφ, καὶ ἐπληγώθησαν 64· νικήσας δὲ ὁ Ῥωμαντζὼφ μετὰ ταῦτα εἰς τὴν Χίρσοβαν τὸ ἐκεῖσε τουρκικὸν στρατόπεδον ἐκυρίευσε τὰ φορτία του καὶ 30 τηλεβόλους.

Τῇ β' τοῦ Ἰουλίου τὸ ῥουσσικὸν στράτευμα ὁποῦ εἶχε περάσει τὸν Δούναβιν τῇ ιή τοῦ Ἰουνίου ἀπεδίωξε τοὺς Τούρκους τοὺς ἀντιπαραταχθέντας αὐτῷ, καὶ ἐπολέμει κατ' αὐτῶν καθ' ἡμέραν μέχρι τῆς β' τοῦ Ἰουλίου, καθ' ἣν ὑπήντησε 30,000 Τούρκους, οἵτινες ἀντέστησαν πολλὰ εἰς τὸν πόλεμον· ἀλλὰ τέλος ὁλοκλήρως ἠττήθησαν, ἐφονεύθησαν 4,000, καὶ ἐπάρθησαν παρὰ τῶν Ῥούσσων λάφυρα πλεῖστα ὅσα.

Τῇ γ' τοῦ Ἰουλίου ἔγινε πόλεμος εἰς τὸ Καϊναρτζίκι· ἦν δὲ σερασκέρης ὁ Νουμὰν-πασσᾶς μὲ στράτευμα ἱππικὸν πολὺ καὶ πεζικοῦ 10,000, ἐν οἷς ἦσαν καὶ οἱ λεγόμενοι δὰλ-κιλίτζηδες. Ὁ Βέϊσμαν μὲ πολλὰ ὀλιγώτερον στράτευμα πολεμῶν ἔκαμνε τὰς ἀναγκαίας προδιαθέσεις διὰ νὰ νικήσῃ· ὅθεν μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι προεπορεύετο τοῦ στρατοῦ· ἀλλὰ πρὸς τὸ τέλος τοῦ πολέμου εἰς τὸ μέτωπον τῆς πρώτης γραμμῆς πίπτει ὁ στρατηγὸς Βέϊσμαν πληγωθεὶς εἰς τὸ στῆθος καὶ τὴν καρδίαν ἀπὸ γκιουλὲν μιᾶς τηλεβόλου. Μετὰ τὴν πτῶσίν του λαβὼν εὐθὺς ὁ Γαλιτζῖνος τὴν ἐξουσίαν ἐτελείωσε τοὺς σκοποὺς τοῦ προκατόχου του καὶ ἐδίωξε τοὺς Τούρκους, οἵτινες ἔχασαν τὸ στρατόπεδόν τους καὶ 25 τηλεβόλους, καὶ ἐφονεύθησαν Τοῦρκοι εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον 3,700· εὗρον δὲ οἱ Ῥοῦσσοι ἐν τῷ στρατοπέδῳ καὶ τὰ ἔγγραφα ὁποῦ ἔγραφεν ὁ βεζίρης Μουσούνογλους εἰς τὸν σερασκέρην Νουμὰν-πασσᾶν.

Ὁ προρρηθεὶς παρὰ τῇ Δρύστρᾳ πόλεμος μὲ τὸ νὰ ἀπέβη μὲ ἀποτυχίαν τῶν ῥουσσικῶν ὅπλων, ὑπερηφανεύθησαν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἔλεγον θαῤῥαλέως ὅτι αὐτοὶ θέλουν δώσει τοῦ λοιποῦ τοῖς Ῥούσσοις τὰ ἄρθρα τῆς εἰρήνης, ἀλλ' οὐ λαβεῖν αὐτὰ παρ' ἐκείνων· τόσον θάῤῥος τοὺς ἔδωκεν ὁ θάνατος τοῦ Βέϊσμαν. Εἰς τὴν θανάσιμον ἔφοδον τοῦ ὄρους τοῦ παρὰ τῇ Δρύστρᾳ ἐπληγώθησαν ὀφφικιάλιοι Ῥοῦσσοι οἱ πάντες θανασίμως· ἀφῆκαν οἱ Ῥοῦσσοι ἐκεῖ καὶ τρία τόπια διὰ τὰς δυσβάτους ὁδοὺς καταλειφθέντα· οἱ Τοῦρκοι ἔχασαν ὑπὲρ τὰς 5,000 ἀνθρώπους, 54 τηλεβόλους καὶ 38 ἀτζίκια φορτωμένα μὲ ζαχιρὲν, πλὴν δὲ τούτων τῶν παρὰ τῇ Δρύστρᾳ φονευθέντων εἰς πέντε πολέμους ὁποῦ ἔγιναν ἀδιακόπως ἀφοῦ ἐπέρασαν τὸν Δούναβιν οἱ Ῥοῦσσοι εἰς τὰ χώματα τῆς Τουρκίας, ἐφονεύθησαν Μοσχόβοι 1,200, πλὴν τῶν ὀφφικιαλίων τῶν ὑπὸ πληγῶν τεθνηκότων· ἐβιάσθη δὲ τὸ ἱππικὸν τῆς Ῥουσσίας ν' ἀφήσῃ τὰ χώματα τὰ τούρκικα καὶ νὰ περάσῃ τὸν Δούναβιν μὲ τὸ νὰ ἐκουράσθη πολλὰ ἀπὸ τὰς κατὰ τῶν Τούρκων ἐφόδους καὶ ἀντιπαρατάξεις, καὶ εἶχε χρείαν νὰ ἀναπαυθῇ· οἱ ἵπποι δὲν ἠμποροῦσαν πλέον νὰ ἀντέχουν εἰς τοὺς κόπους καὶ εἰς τὸν ὑπερβολικὸν καύσωνα καὶ εἰς τὴν κακὴν τροφὴν, συνισταμένην εἰς καλαμόφυλ-

λα ξηρά· δὲν ἦτον τρόπος νὰ χαλαρωθοῦν τὰ κολάνια τῶν σελλῶν οὔτε μίαν ὥραν, τὸ δὲ πεζικὸν διενυκτέρευε πάντοτε ἔνοπλον καὶ ὄρθιον. Τὰ τάγματα ὁποῦ ἐπέμφθησαν πρὸς τὴν Δρύστραν καὶ πρὸς τὴν ὁδὸν τῆς Σούμλας διὰ νὰ γνωρίσουν τὰς δυνάμεις τοῦ βεζίρη πολλάκις ἐστερήθησαν ὕδατος, καὶ πολλοὶ σολδάτοι ὑπὸ τῆς δίψης ἀπώλλοντο. Τὴν νύκτα ἀντὶ ἡσυχίας ὑπέκειντο ὑετοῖς, ἀνέμοις σφοδροῖς καὶ τυφῶσι· τὴν ἡμέραν ἔδει πολεμεῖν ἀδιακόπως μὲ ἐχθρὸν ἀκούραστον, ὁποῦ ἀνεπαύθη ἤδη ἀπὸ τοὺς κόπους του, καὶ ὁποῦ ἐνεδυναμοῦτο πάντοτε μὲ τὸν ἐρχομὸν νέων ἀκουράστων συμμάχων, καὶ ὁποῦ ἤξευρε τὰς τοποθεσίας, καὶ ὁποῦ ἀγανακτησμένος διὰ τὰς πρώτας ἥττας ἐπολέμει μὲ ἀπελπισίαν ὑπερβολικήν. Πολλάκις τὰ στρατεύματα τὰ ῥούσσικα εἰς ἐλάχιστον ἀριθμὸν ἐβιάζοντο καταδιώκειν ἐχθρὸν πολυάριθμον, ὁποῦ ἀνεπαύθη καὶ ἡσύχασεν ἐπὶ πολὺ καὶ ἦτον ὠχυρωμένος παρὰ τῆς τέχνης καὶ τῆς φύσεως, καὶ τοιοῦτον ἐγένετο τὸ παρὰ τῇ Δρύστρᾳ συμβάν. Ἐν τῇ ἀριστερᾷ πρὸ τῆς πόλεως κεῖται ὄρος δεφενδευόμενον ἀπὸ τὰ τόπια τῆς πόλεως. Ὁ Ὀσμὰν-πασσᾶς ἦτον εἰς ἕνα περιχαράκωμα μὲ πολλὰ τόπια καθωπλισμένον· πρὸς τὰ δεξιὰ ἦτον σκεπασμένος μὲ φυσικὰ χανδάκια βαθύτατα καὶ μὲ δρυμῶνας καὶ λόγγους· ὁ τόπος λοιπὸν αὐτὸς ἦτον ἀπρόσιτος καὶ ὄπισθεν καὶ ἀπὸ τὰ πλευρά, καὶ τὰ ῥούσσικα στρατεύματα ἂν ἤθελαν νὰ τελεσφορήσουν εἰς τὸ κατὰ τῆς Δρύστρας ἐπιχείρημα ἔπρεπε νὰ μετατοπίσουν ἐκεῖθεν τὸν ἐχθρόν τους· ἡ φωτιά τῆς χώρας καὶ τοῦ περιχαρακώματος καὶ τὸ δύσκολον ἀνέβασμα τοῦ ὕψους δὲν ἦτον μικρὰ ἐμπόδια, καὶ ὁ Ὀσμὰν-πασσᾶς εἶχεν ἐλευθέραν τὴν ἀναστροφὴν μὲ τὴν χώραν, καὶ ἀδιακόπως ἐνεδυναμοῦτο καὶ ἐψυχαγωγεῖτο παρ' αὐτῆς. Ὡς τόσον ὁ προβιβασμὸς ὁποῦ ἠμποροῦσαν νὰ κάμουν τὰ ῥουσσικὰ στρατεύματα ἦτον ἡ ἐπάνοδός των, καὶ ἐπολέμησαν ἀπὸ τῆς αὐγῆς μέχρι νυκτὸς πρὸ τοῦ νὰ ὑποτάξουν τὸ περιχαράκωμα. Ἡ τύχη ἐκλονίσθη πολλάκις. «Τὰ τάγμα-
» τά μας (γράφει ἡ ῥουσσικὴ ἀναφορά) προπορευθέντα εὐθὺς διὰ νὰ ἐφορ-
» μήσουν κατὰ τοῦ χαρακώματος, σπαχῆδες πολλοὶ ὁποῦ ἦσαν κεκρυμμέ-
» νοι εἰς τὸν δρυμῶνα ἐφώρμησαν κατὰ τῆς προφυλακῆς· τοὺς ἐδίωξαν οἱ
» ἐδικοί μας μὲ καρτοῦτζα, ἀλλ' ὅταν ἐπλησίασαν εἰς τὸ χαράκωμα εἰς
» διάστημα βολῆς τουφεκίου ἐξῆλθον γιαννίτζαροι τοῦ χαρακώματος καὶ
» ὥρμησαν κατὰ τοῦ ἀριστεροῦ πλευροῦ μας. Τύχῃ κακῇ εὑρέθησαν εἰς αὐ-
» τὸ τὸ μέρος 300 νεοσύλλεκτοι· ἀσυνείθιστοι εἰς τὴν ὁρμὴν καὶ ἀλαλλαγ-
» μοὺς τοιαύτης ἐφόδου ἐσκορπίσθησαν καὶ ἐσύγχησαν μέρος τοῦ σώματος
» τῆς διαφυλάξεως· ἀλλ' ἡ τελευταία διαίρεσις αὐτοῦ τοῦ σώματος ἐστά-
» θη, προεχώρησε κάμνωντας τρομερὰν φωτιάν, ἔδωκε καιρὸν εἰς τὸ στρά-
» τευμά μας νὰ βαλθῇ εἰς τάξιν ἐκ δευτέρου καὶ ἀνενέωσεν ἐκ δευτέρου
» τὸν πόλεμον. Οἱ Τοῦρκοι προέβησαν ἀφρόνως μακρότερον, καὶ μὲ αὐτὸ
» ἔδωκαν αἰτίαν τὸν κολονέλον Κλίτζκα, ξεχωρισθέντα ἀπὸ τὸν στρατὸν
» τοῦ Βεϊσμαν, νὰ ἐφορμήσῃ κατὰ τοῦ χαρακώματος ἄλλοθεν καὶ νὰ τὸ ὑ-
» ποτάξῃ ἀναιμωτί· μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον οἱ ἐχθροὶ εὑρέθησαν μεταξὺ δύο
» προσβολῶν πυρὸς καὶ κατέφυγον εἰς τὴν Δρύστραν. Αὐτὸ τὸ ὄρος μᾶς ἐ-
» κόστισε 300 ἀνθρώπους, ἐν οἷς ἦσαν 5 ὀφφικιάλιοι λίαν θαῤῥαλέοι· Τοῦρ-

» κοι ἐφονεύθησαν 801. Ἀλλὰ τὰ στρατεύματά μας οὐκ ἠδυνήθησαν φυλά-
» ξαι τὸν τόπον αὐτόν· τὰ κινούμενα σώματα οὐκ ἠδύναντο διελθεῖν καὶ
» ἐνέπιπτον εἰς πολλὰ δάση, ἔνθεν τὸ ἱππικὸν οὐκ ἠδύνατο διοδεῦσαι εἰμὴ
» ἀνὰ δύο εἰς τὸ πρόσωπον· ὁ βεζίρης μᾶς ἐπεφόρτιζε μὲ ἀποστολὴν νέου
» στρατιωτικοῦ στέλνωντας ἐνταυτῷ 27,000 πολεμιστῶν, τὸ ἐκλεκτότε-
» ρον τοῦ στρατοῦ του, οὗ τὸ πλεῖον ἦν ἐλαφρὸν ἱππικὸν μὲ ἵππους ἐπιτη-
» δείους εἰς τὸ νὰ στέκωνται οἱ ἱππεῖς των ἐν φυλακῇ καὶ νὰ πυροβολῶσι
» τοὺς ὁδοιποροῦντας ἢ ἐν τοῖς δρυμῶσιν ἢ ὄπισθεν τῶν λόφων. Αὐτοὶ μᾶς
» ἐκτυποῦσαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὰ πλευρὰ, ἢ εἰς τὰ νῶτα, καὶ ἀγ-
» καλὰ νὰ μὴν ἐκατώρθωσαν ποτέ τι ἀξιόλογον, ἥρπαζον ὅμως ἀνθρώπους
» μας, ὁποῦ αἱ δύσβατοι ὁδοὶ τοὺς ἐμπόδιζαν ἀπὸ τοῦ νὰ καταδιώκωσι
» τὸν ἐχθρόν.» Ἔξω ἀπὸ αὐτὰ τὰ κακὰ ὁ βεζίρης εἶχε τὸ στρατόπεδόν του περὶ τὰς ὑπωρείας τοῦ Παλκανίου, εἰς τοιαύτην τοποθεσίαν ἔνθεν οἱ Ῥοῦσσοι ἀνάγκη νὰ εὕρουν μεγάλην δυσκολίαν εἰς τὸ νὰ τὸν διώξωσιν.

Εἶχε γένει ἐν τούτοις καὶ εἰς τὸ Τορτοκάϊ πόλεμος, σερασκέρη ὄντος τοῦ Φεϊζουλλὰχ-πασσᾶ καὶ ἡττηθέντος ὁλοτελῶς παρὰ τῶν Ῥούσσων· ἀλλ' οἱ Ῥοῦσσοι διὰ τὰς προῤῥηθείσας δυσκολίας ἔκριναν ἐπικερδὲς καὶ τὴν ἀπὸ τῆς Δρύστρας ἀναχώρησιν καὶ τὸ πέρασμά τους εἰς τὸ πέραν τοῦ Δουνάβεως, τὸ ὁποῖον ἔδωκε πολὺ θάῤῥος εἰς τοὺς Τούρκους· διαπλεύσαντες δὲ τὸν Δούναβιν ἐστρατοπέδευσσν εἰς τὴν Γιαλομίτζαν, καδιλίκι τῆς Βλαχίας, πόῤῥω τοῦ Δουνάβεως μίλια 4.

Τῇ δ' τοῦ Ἰουλίου εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Ἀσίας ἐν τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ δύο νῆες ῥουσσικαὶ μὲ 14 τόπια καὶ μὲ 150 ἀνθρώπους ἡ καθεμία, διεξαγόμεναι παρὰ τοῦ Κινιπεργιὲν Ὀλλανδέζου καπετάνου, ἐνέτυχον εἰς τὰς 4 ὥρας τῆς ἡμέρας πέντε νῆας τουρκικὰς, ὧν ἡ μία ἦν σεπάκι μὲ 24 τόπια· ὥρμησαν οἱ Τοῦρκοι κατὰ τῶν Ῥούσσων καὶ ἔῤῥιπτον τόπια κατ' αὐτῶν ὥρας 6· (ἦσαν δὲ ἐν αὐτοῖς καί τινες μὲ φράγκικα φορέματα ἐνδεδυμένοι·) ἀλλὰ μὲ ὅλα αὐτὰ ἐβιάσθησαν φυγεῖν τὸν πόλεμον, καὶ οἱ Ῥοῦσσοι μὲ τὸ νὰ ἔπαθον πολλὰ καὶ αὐτοὶ δὲν ἦτον εἰς κατάστασιν νὰ τοὺς καταδιώξουν.

Κατὰ μῆνα Ἰούλιον ἔφθασεν εἰς τὴν Πόλιν ὁ Θεσσαλονίκης Δαμασκηνός.

Αἱ νῆες τῶν Ῥούσσων αἱ εἰς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος ἐπιτρέπουσι τὴν ναυτιλίαν τῶν φραντζεζικῶν νηῶν καὶ ἄλλων νηῶν τῆς Εὐρώπης ὁποῦ ἀποκομίζουσι προζωάρκεια εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Τῇ ί τοῦ Αὐγούστου ὁ Ἰζὲτ-Ἀχμὲτ-πασσᾶς ἡττηθεὶς παρὰ τῶν Ῥούσσων, ἔχασαν οἱ Τοῦρκοι πάλιν διὰ τὴν ἥττάν τους αὐτὴν τὰς ἐλπίδας των.

Οἱ Ῥοῦσσοι εἰς τὸ Κρίμι προετοιμασμένοι καὶ ἔξυπνοι ἀντέστησαν ταῖς προσβολαῖς τοῦ Δεβλὲτ-Γκιράϊ-χάνη, καὶ οἱ Τοῦρκοι μετενόησαν διὰ τὴν ἐκστρατείαν αὐτὴν ὡς ἐπιζήμιόν τους.

Τῇ ιά τοῦ Αὐγούστου ἡ βασίλισσα τῆς Οὐγγρίας καὶ τῆς Βοημίας Μαρία Τερέζα καὶ ὁ ῥὴξ τῆς Λεχίας, διὰ νὰ παύσουν τὰ κακὰ καὶ νὰ ἐπικυρωθῇ ὁ μερισμὸς καὶ ἡ διαίρεσις τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Λεχίας, διώρισαν ἐπὶ τούτῳ πληρεξουσίους, οἵτινες συναχθέντες ἐσυμφώνησαν μὲ τὰ ἑξῆς ἄρθρα.

« Ἄρθρον Α'. Εἰς τὸ ἑξῆς θέλει φυλάττεται αἰωνίως εἰρήνη ἀδιάσειστος

» καὶ εἰλικρινὴς ἕνωσις καὶ φιλία ἐντελὴς μεταξὺ τῆς βασιλίσσης καὶ τῶν
» διαδόχων καὶ κληρονόμων Της καὶ ὅλων τῶν ἀρχόντων Της, καὶ μεταξὺ
» τοῦ ῥηγὸς τῆς Λεχίας, τοῦ καὶ μεγάλου δουκὸς τῆς Λιτουανίας, καὶ τῶν
» διαδόχων Του, καὶ μεταξὺ τοῦ ῥηγάτου τῆς Λεχίας καὶ τοῦ μεγάλου
» δουκάτου τῆς Λιτουανίας, εἰς τρόπον ὁποῦ εἰς τὸ ἑξῆς τὰ ὑψηλότατα
» αὐτὰ πρόσωπα δὲν θέλουν κάμει μήτε θέλουν ἀφήσει ἄλλους νὰ κάμουν
» δυσμένειάν τινα πρὸς ἀλλήλους, κατ' εὐθεῖαν ἢ πλαγίως, καὶ δὲν θέλουν
» κάμει μήτε θέλουν συγχωρήσει ποτὲ κἀνένα κίνημα ἐναντίον εἰς τὴν πα-
» ροῦσαν συμφωνίαν· ἀλλὰ θέλουν τὴν φυλάξει μάλιστα θεοσεβῶς εἰς κάθε
» περιστατικόν, καὶ θέλουν διασώζει πάντοτε ἀναμεταξύ Των μίαν καλὴν
» καὶ ἐντελῆ ἁρμονίαν, καὶ θέλουν φροντίσει νὰ διαφυλάξουν τὴν τιμὴν, τὸ
» κέρδος καὶ τὴν ἀμοιβαίαν ἀσφάλειαν, καὶ νὰ ἀποβάλλουν καὶ νὰ ἐμποδί-
» ζουν ἀμφότεροι ἀπ' ἀλλήλων πᾶσαν βλάβην τε καὶ ζημίαν.»

» Ἄρθρον Β'. Τὰ ὑψηλότατα αὐτὰ πρόσωπα, ἐπιθυμῶντας νὰ προλαμ-
» βάνουν καὶ νὰ ἀποδιοπομποῦνται κάθε ἔριδα ὁποῦ ἤθελεν ἠμπορέσει νὰ
» μεταβάλῃ ἢ νὰ ταράξῃ εἰς τοὺς ἑξῆς χρόνους τὴν φιλίαν Τους καὶ τὴν
» ἀμοιβαίαν καλὴν διάθεσίν Τους, καὶ καταπειθόμενοι ὅτι δὲν θέλει εἶναι
» ἄλλο τι μέσον ἐπιτήδειον εἰς τὸ νὰ προξενήσῃ αὐτὸ τὸ ἐφετὸν ἀποτέλε-
» σμα παρὰ μόνον μία κατάργησις καθολικὴ πάντων καὶ παντοίων ζητη-
» μάτων ὁποῦ τὰ ῥηθέντα πρόσωπα ἠμποροῦν νὰ κάμουν πρὸς ἄλληλα, διὰ
» τοῦτο ὁ ῥὴξ τῆς Λεχίας, τόσον ἀπὸ μέρους Του ὅσον καὶ ἀπὸ μέρους τῶν
» διαδόχων Του, ἑνωμένος μὲ τὰ τάγματα καὶ μεγάλους ἄρχοντας τοῦ
» ῥηγάτου τῆς Πολωνίας καὶ τοῦ μεγάλου δουκάτου τῆς Λιτουανίας, πα-
» ραχωρεῖ διὰ τοῦ παρόντος συμφωνητικοῦ γράμματος ἀμετασαλεύτως
» καὶ αἰωνίως τῇ βασιλίσσῃ τῆς Οὐγγρίας καὶ Βοημίας καὶ τοῖς διαδόχοις
» καὶ κληρονόμοις Αὐτῆς, ἄῤῥενός τε καὶ θήλεος γένους, ἄνευ ἐλπίδος ἐπι-
» στροφῆς τινος, μήτε παραβάσεως ποτὲ εἰς κἀνένα τι περιστατικόν, ὅποιον
» καὶ ἂν ἤθελε τύχει, τὰς πόλεις, παλατινάτα τε καὶ ἐπαρχίας ὁποῦ ἡ Βα-
» σιλεία Της κατακρατεῖ τὴν σήμερον, κατὰ τὰς κυκλικὰς ἐπιστολάς Της
» τὰς ἐκδοθείσας τῇ ιά τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου 1772, διὰ νὰ τὰ ἔ-
» χῃ πρόστιμον καὶ ἰσοστάθμιον πάντων Της τῶν ζητημάτων ὁποῦ ὡς βα-
» σίλισσα τῆς Οὐγγρίας καὶ Βοημίας ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ, καὶ ὁποῦ συνίστανν-
» ται εἰς πάσας τὰς χώρας ὧν τινων τὰ ὀροθέσιά εἰσι τὰ ἑξῆς.

» Ἡ δεξιὰ ὄχθη τοῦ ποταμοῦ Βιστούλα, ἀπὸ τῆς ἐπαρχίας Σιλεσίας μέ-
» χρι τῆς ἐπαρχίας Σανδομιρίου, καὶ ἔτι ἐκεῖθεν αὐτοῦ τε καὶ τῆς εἰσβολῆς
» τε καὶ εἰσροῆς τοῦ ποταμοῦ Σὰν, κἀντεῦθεν σύρωντας εὐθεῖαν γραμμὴν
» ἐπὶ τοῦ διαστήματος τοῦ λεγομένου Τρανεπόλι, τοῦ κειμένου ἐν τῇ ἐπαρ-
» χίᾳ Ζαμοΐσκη, κἀντεῦθεν σύρωντας γραμμὴν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ῥουπεττζῶφ
» μέχρι τοῦ ποταμοῦ Πὸγ, καὶ ἀκολουθῶντας ἐκεῖθεν τοῦ ῥηθέντος ποτα-
» μοῦ τὰ γνήσια σύνορα τῆς Ἐρυθρᾶς Ῥουσσίας (τὰ ὁποῖα ἐνταὐτῷ κάμνουν
» καὶ τὰ σύνορα τῆς Βολλινίας καὶ Ποδολίας,) μέχρι τῶν περιχώρων τῆς
» ἐπαρχίας Ζάρας, κἀκεῖθεν κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν ἀκολουθῶντας τὸν ποτα-
» μὸν Νίστρον κατὰ τὸ μῆκος τοῦ ποταμίου ὁποῦ κόπτει μικρόν τι μέρος

» τῆς Ποδολίας ὀνομαζόμενον Ποτχόρτζι, καὶ μετὰ ταῦτα τὰ συνήθη σύνο-
» ρα τῆς Ποκουτίας καὶ τῆς Μολδαβίας.»

» Τὰ ὁποῖα σύνορα θέλουν σημαδευθεῖ καὶ διορισθεῖ, καθόσον εἶναι δυνα-
» τὸν νὰ τὸ συγχωρήσουν καὶ νὰ τὸ ἀπαιτήσουν ἡ τοποθεσία καὶ αἱ πληρο-
» φορίαι ὁποῦ κατὰ παράδοσιν σώζονται διὰ τὰ σημεῖα τὰ πλέον παλαιὰ
» τῶν συνόρων, καὶ διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ ἀποφεύγειν τὸ ἀνακάτωμα, τὸ ὁ-
» ποῖον προξενεῖ τὰ πολλὰ ἄτοπα, καὶ διὰ τὴν τοπικὴν ὑπεροχὴν τῆς μιᾶς
» καὶ τῆς ἄλλης ἐπαρχίας εἰς ὅλους τοὺς τόπους ὁποῦ μὲ τὰ πλησιόχωρά
» τους, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἀποκερματίσματά τους, εἶναι ὑπὸ τῇ κυριαρχίᾳ
» τῆς ῥηθείσης βασιλίσσης. Καὶ διὰ νὰ μὴν ἠμπορῇ πλέον νὰ μείνῃ κάμ-
» μία ἀμφιβολία ἢ ἀβεβαιότης διὰ τὸ ἔργον αὐτὸ, συνεφωνήθη νὰ διορι-
» σθῶσιν ἑκατέρωθεν ἐπίτροποι διὰ νὰ τοπογραφήσουν τοὺς τόπους αὐτοὺς
» μὲ ἀκριβῆ χάρτην τῶν ἀμοιβαίων συνόρων, ὁ ὁποῖος θέλει χρησιμεύσει ὡς
» νόμος εἰς ὅλους τοὺς μέλλοντας χρόνους διὰ τὰ σύνορα καὶ προμάχια τῶν
» ἐπαρχιῶν ὁποῦ παρεχωρήθησαν τῇ βασιλίσσῃ παρά τε τοῦ ῥηγὸς καὶ τῆς
» Ἀριστοκρατείας τῶν Λεχῶν.

» Ὁ ῥὴξ λοιπὸν τῆς Λεχίας καὶ τὰ τάγματα καὶ οἱ ἄρχοντες τοῦ ῥηγά-
» του τῆς Λεχίας καὶ τοῦ μεγάλου δουκάτου τῆς Λιτουανίας παραχωροῦσι
» τῇ βασιλίσσῃ τῆς Οὐγγρίας καὶ Βοημίας καὶ τοῖς κληρονόμοις καὶ διαδό-
» χοις Αὐτῆς πάσας τὰς πόλεις καὶ ἐπαρχίας τὰς περιεχομένας εἰς τὰ ῥη-
» θέντα σύνορα, παραχωρήσει τελείᾳ, ὥστε νὰ εἶναι τοῦ λοιποῦ μόνον καὶ
» μόνον ἴδια καὶ κτῆμα τῆς βασιλίσσης, καὶ νὰ τὰς κυριαρχῇ κατὰ πάντα
» χωρὶς νὰ ἐκκρέμανται ἄλλοθέν ποθεν παρὰ μόνον ὑπὸ τῆς ῥηθείσης βα-
» σιλίσσης, μαζὶ μὲ τὰς ἐν ταῖς ῥηθείσαις ἐπαρχίαις πόλεις, φρούρια, κώ-
» μας, ποταμοὺς καὶ πάσας τὰς ἐν αὐτοῖς νῆας, καὶ πᾶν τὸ ἐν ταῖς ἐπαρ-
» χίαις ὑπήκοον καὶ κατοικητὰς, τοὺς ὁποίους ἐλευθεροῖ ἐνταὐτῷ καὶ τῆς
» πρὸς τὸν ῥῆγα ὑποταγῆς, καὶ συγχωρεῖ τῆς ἐνοχῆς τοῦ ὅρκου ὁποῦ ἔκα-
» μαν διὰ νὰ φυλάξουν τὸ πιστὸν πρὸς τὸν αὐτὸν ῥηθέντα ῥῆγα καὶ πρὸς τὸ
» ῥηγάτον τῆς Λεχίας. Παραχωρεῖ δὲ ταῦτα πάντα μὲ ὅλα τὰ προνόμια,
» τόσον διὰ τὸ πολιτικὸν ὅσον καὶ διὰ τὸ ἐκκλησιαστικόν, καὶ γενικώτε-
» ρον μὲ ὅλα ἐκεῖνα τὰ περιστατικὰ ὁποῦ εἶναι ἀναγκαῖά τε καὶ ἁρμόδια
» διὰ τὴν κυριαρχίαν τῶν προειρημένων τόπων· καὶ θέλουν ἐγχειρίσει πι-
» στῶς τῇ βασιλίσσῃ πάντα τὰ ἀρχίβια, σημειώματα, ἑρμηνείας, χάρτας
» καὶ ἄλλα ἔγγραφα δημόσιά τε καὶ ἴδια ὁποῦ ἀποβλέπουν καὶ ἀναφέρονται
» εἰς τὰς ἐπαρχίας, τὰς διὰ τοῦ παρόντος ἐγγράφου παραχωρηθείσας τῇ
» βασιλίσσῃ· ὑπισχνοῦνται νὰ μὴν φαντασθῶσι καὶ νὰ μὴ κάμωσι ποτὲ ἐπ'
» οὐδεμιᾷ προφάσει ζητήματα, οὐδὲ τὸ παραμικρὸν, διὰ τὰς ῥηθείσας αὐ-
» τὰς ἐπαρχίας καὶ γυμνώνονται προσέτι καὶ τοῦ τίτλου καὶ τῆς σημαίας
» τῆς εἰς τόδε συνήθους, καὶ δὲν θέλουν μεταχειρισθεῖ τοῦ λοιποῦ οἱ ῥῆγες
» τῆς Λεχίας τοὺς τοιούτους τίτλους τε καὶ σημαίας, μήτε θέλουν μνημο-
» νεύει τοῦ λοιποῦ εἰς τὰς πράξεις καὶ ὁρισμοὺς τῆς Ἀριστοκρατείας τὰς ῥη-
» θείσας ἐπαρχίας καὶ πόλεις καὶ τόπους, τὰ παραχωρηθέντα τῇ ῥηθείσῃ
» βασιλίσσῃ.»

»Ἄρθρον Γ'. Ὁ ῥὴξ τῆς Πολωνίας καὶ οἱ ἄρχοντες τῆς τε Πολωνίας καὶ
» Λιτουανίας ἀποδύονται παντοίως καὶ ἀποφεύγουν κάθε ζήτημα ὁποῦ ἠ-
» θελαν ἠμπορεῖ νὰ ἔχουν ἢ νὰ κάμουν, τόσον κατὰ τὸ παρὸν ὅσον καὶ εἰς
» τὸ ἑξῆς, διά τινα ἐπαρχίαν καὶ σύστημα ὁποῦ κατὰ τὸ παρὸν εἶναι ὑπὸ
» τῇ κυριαρχίᾳ τῆς ῥηθείσης βασιλίσσης.»

»Ἄρθρον Δ'. Ἐπειδὴ καὶ ἡ βασίλισσα δηλοποιεῖ καὶ ὁμολογεῖ πῶς νὰ
» ἐπέτυχε, διὰ ταύτης τῆς παραχωρήσεως ὅλων τῶν τόπων καὶ ἐπαρχιῶν
» τῶν περιεχομένων ἐν τοῖς ῥηθεῖσιν ὁρίοις,(καὶ ἀκολούθως προσέτι διὰ τῆς
» παραχωρήσεως τῶν πόλεων καὶ τόπων ὁποῦ κρέμανται ἀπὸ τὴν κοντέαν
» τοῦ Ζίψι, τὰ ὁποῖα καὶ αὐτὰ συμπεριλείονται ἐν τοῖς προῤῥηθεῖσιν ὁρίοις,)
» ἕνα δίκαιον ἰσόσταθμον εἰς τὰ ῥηγάτα Της, τοῦ τε οὐγγρικοῦ δηλαδὴ καὶ
» τοῦ βοεμικοῦ, ἀποδύεται τοῦ λοιποῦ καὶ ἀποποιεῖται ἐκ μέρους Της, τό-
» σον διὰ τὸν ἑαυτόν Της ὅσον καὶ διὰ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους Της,
» κάθε ζήτημα ὁποῦ ἠμποροῦσε νὰ ἔχῃ διὰ τὴν ἀξίαν τοῦ ῥηγάτου τῆς
» Πολωνίας καὶ τοῦ μεγάλου δουκάτου τῆς Λιτουανίας ἐπὶ οἱαδήποτε προ-
» φάσει ἐνδεχομένῃ γενέσθαι.»

»Ἄρθρον Ε'. Ἂν ἤθελεν ἀκολουθήσει λογομαχία τις μεταξὺ τῶν δύο κυ-
» ριαρχῶν (βασιλίσσης δηλαδὴ καὶ ῥηγὸς,) ἢ τοῦ ὑπηκόου Αὐτῶν, διὰ τὴν
» αἰτίαν τῶν συνόρων, θέλουν διορισθεῖ ἐπίτροποι ἑκατέρωθεν διὰ νὰ συμ-
» βιβάσουν φιλικώτερον τὰς τοιαύτας διαφωνίας.»

»Ἄρθρον Ϛ'. Τὸ παρὸν ἔγγραφον θέλει ἐπικυρωθεῖ παρὰ τῆς βασιλίσσης,
» καὶ παρὰ τοῦ ῥηγὸς τῆς Λεχίας καὶ τῶν ἐπιτρόπων τῆς Ἀριστοκρατείας
» συνηθροισμένων εἰς Δίαιταν, εἰς διάστημα ἡμερῶν τεσσάρων μετὰ τὴν ἐ-
» πισφράγισίν του, ἢ ταχύτερον ἂν εἶναι δυνατὸν, καὶ θέλει καταγραφεῖ
» ὕστερον εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς παρούσης Διαίτης. Τὰ ὑψηλότατα αὐτὰ
» δύο πρόσωπα ὁποῦ συνεφώνησαν κατὰ τὸ παρὸν τὴν συμφωνίαν αὐτὴν
» θέλουν φροντίσει νὰ οἰκειοποιηθῶσι διὰ τὸν ἑαυτόν τους καὶ τὴν ὑπερά-
» σπισιν τῆς τε βασιλίσσης τῆς Ῥουσσίας καὶ τοῦ ῥηγὸς τῆς Προυσσίας,
» διὰ νὰ διαφυλάττωνται ἀκλόνητα καὶ ἀπαρασάλευτα τὰ ἐν τῷδε τῷ ἐγ-
» γράφῳ συμφωνηθέντα ἄρθρα.»

»Ὅθεν εἰς ἔνδειξιν καὶ πλείω ἀσφάλειαν ἡμεῖς οἱ πληρεξούσιοι καὶ ἰδίως
» διορισθέντες ἐπίτροποι καὶ αὐθεντεία καθοπλισθέντες διὰ τὴν ἀπόφασιν
» καὶ ἐπικύρωσιν ταύτης τῆς συμφωνίας ὑπεγράψαμεν τὸ ἔγγραφον αὐτὸ,
» προσθέντες αὐτῷ καὶ τὰς σημαίας μας. Εἰς τὸ Βαρσάβι.»

Τῇ ιδ' τοῦ Αὐγούστου ὑπεγράφη τὸ συμφωνητικὸν ἔγγραφον διὰ
τὰς ἐπαρχίας ὁποῦ εἰς τὴν Λεχίαν οἰκειοποιήθη ἡ αὐλὴ τῆς Βιέννης
καὶ ἐπέμφθη τῷ καίσαρι Ἰωσήφ· ἔγινε καὶ τὸ ἔγγραφον διὰ τὰς ἐπαρχίας
τῆς Λεχίας ὁποῦ οἰκειοποιήθη ἡ Ῥουσσία, ἐτελείωσε δὲ καὶ τὸ τοῦ Βρανδε-
βούργου.

Αἱ ἐπαρχίαι ὁποῦ ἔμειναν εἰς τὴν Ἀριστοκρατείαν τῆς Λεχίας εἶναι μί-
λια τετράγωνα 15,300.

Τῇ αὐτῇ ιδ' τοῦ Αὐγούστου ἀπεφασίσθη παρὰ τῶν διορισθέντων κριτῶν
θάνατος κατὰ πάντων τῶν ἐπιβουλευθέντων πέρισυ νύκτωρ τὴν ζωὴν τοῦ

ῥηγὸς τῆς Λεχίας· καὶ ἀπέφυγε τὸν θάνατον μόνος ὁ Κούσμας ὡς λυτρωτὴς
τῆς ζωῆς τοῦ ῥηγὸς, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ αὐτοῦ ῥηγός.

Διὰ αὐτὴν τὴν ἐπιβουλὴν καὶ διὰ τὸν πόλεμον αὐτὸν τὸν ῥουσσοτουρκι-
κὸν ἰδοὺ τί ἔγραψε συγγραφεύς τις τὴν θρησκείαν χριστιανίζων.

« Ἡ Εὐρώπη ἔφριξε διὰ τὴν ἔφοδον τὴν κατὰ τοῦ ῥηγὸς τῆς Πολωνίας·
» τὰ κτυπήματα ὁποῦ τὸν ἐκτύπησαν, ἐπλήγωσαν ὅλας τὰς καρδίας· μὰ
» ποία βασιλεία ὑποδύεται τὸν ἀγῶνα τοῦ νὰ τὸν ἐκδικήσῃ ; Θέλει τὸ κά-
» μει αὐτὸ ἡ ἁγία Παρθένος, ἐμπρὸς εἰς τὴν ὁποίαν αὐτοὶ οἱ μιαιφόνοι ὡρ-
» κωμότησαν ἐπὶ τῷ Εὐαγγελίῳ (ὅπερ ἐκράτει ἀνὰ χεῖρας δομινικανός τις,)
» νὰ φονεύσουν τὸν καλήτερον καὶ φρονιμώτερον ῥῆγα ὁποῦ νὰ ἐβασίλευσε
» μέχρι τοῦδε ἐν τῇ Πολωνίᾳ ; Ἀληθεύει τὸ ὅτι ἡ Κυρία μας ἡ ἐν τῷ Κλέ-
» στοχοβ (τόπος αὐτὸς τῆς Λεχίας ἔνθα ἐστὶ καὶ εἰκὼν τῆς Παναγίας)
» καθημέραν κάμνει θαύματα, ὅμως δὲν ἔκαμε τὸ θαῦμα τοῦ νὰ ἐμποδίσῃ
» τοὺς σκοποὺς τῶν συνωμοτῶν, καὶ μέχρι τοῦδε ἡ Κυρία μας τοῦ Πετερ-
» πούργου (ἐννοεῖ τὴν βασίλισσαν Αἰκατερίνην τὴν Β',) μόνη ἐκδικεῖ τὴν
» τιμὴν καὶ τὰ προνόμια τοῦ θρόνου. Φαίνονται ἀκόμη μὲ ἐντροπὴν ὅλων
» τῶν Χριστιανῶν στρατιῶται τοῦρκοι εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆς Λεχίας, καὶ ἂν
» ἔλλειπον τὰ ἀληθῆ θαύματα τοῦ ῥουσσικοῦ στρατεύματος οἱ Ὀθωμανοὶ
» ἤθελον εἶσθαι τώρα εἰς τὸ Βαρσάβι.»

» Ὁ καῖσαρ τῶν Ῥωμαίων, ὁποῦ ἠξεύρει τὴν ἱστορίαν καὶ ὁποῦ ἐγεννήθη
» νὰ κάμῃ ἔργα ἄξια τῆς ἱστορίας, ἠξεύρει πολλὰ καλὰ ὅτι οἱ Τοῦρκοι ἐ-
» πολιόρκησαν δύο φοραῖς τὴν Βιέννην καὶ ἐσκλάβωσαν Οὔγγρους ὑπὲρ τὰς
» 300,000.»

» Οἱ Ὀθωμανοὶ βασιλεῖς τῆς Κωνσταντινουπόλεως, μεταχειρίζονται ὅ-
» λους τοὺς ῥῆγας τῆς Εὐρώπης ὥσπερ ἄλλοτε οἱ Ῥωμαῖοι μετεχειρίζοντο
» τοὺς μικροὺς ἡγεμόνας τῆς Καππαδοκίας καὶ τῆς Ἰουδαίας· βλέπουσι τοὺς
» πρέσβεις μας ὡσὰν νὰ ἤθελον εἶσθαι κόνσολοι τῶν πραγματευτῶν.»

» Ὁ κύριος Πόρτερ, πρὸ μικροῦ πρέσβυς πληρεξούσιος τῶν Ἐγγλέζων εἰς
» τὴν Κωνσταντινούπολιν, μᾶς ἱστορεῖ πῶς διὰ κάθε ἀσφάλειαν οἱ πρέσβεις
» μας ἔχουσιν ἐκεῖ μερικὰς παραχωρήσεις, τῶν ὁποίων μόνον τὰ ἴσα τοὺς
» ἀφίνουν χωρὶς νὰ εἶναι ποσῶς δραστήρια, καὶ ἔχουν καὶ μερικὰ προνόμια
» βεβαιωθέντα ἀπὸ τὴν μεταχείρισιν, καὶ ὁποῦ πάντοτε δι' αὐτὰ γίνονται
» ἀμφιβολίαι καὶ ἔριδες. Μᾶς λέγει πῶς ὁ βεζίρης Γεγὲν-Ἀλὴ-πασσᾶς ἠθέ-
» λησεν ὄχι πρὸ πολλοῦ νὰ κατοικίσῃ ὅλους τοὺς πρέσβεις εἰς τὴν νῆσον
» τῆς Προποντίδος τὴν λεγομένην Πρίγκηπον.»

» Ὅταν ἕνας ἐλτζὴς θέλῃ νὰ ἀνταμώσῃ τὸν βεζίρην, ὁ κύριος αὐτὸς,
» διὰ νὰ μὴν προσηκωθῇ τὸν ἐλτζὴν,εἰσέρχεται εἰς τὸ ἀρζ-ὁδασὴ μετὰ τὸν
» ἐλτζὴν, βιαζόμενον ἀκολούθως νὰ τὸν δεχθῇ ὄρθιος· ὕστερον εὐθὺς κάθε-
» ται ἐπάνω εἰς ἕνα μιντέρι, καὶ βάλλει τὸν ἐλτζὴν νὰ καθίσῃ ἐμπρός του
» ἐπάνω εἰς ἕνα μικρὸν σκαμνάκι, τὸν λέγει τέσσαρας λέξεις καὶ τὸν ἀπο-
» πέμπει· δύο θυρωροὶ τὸν πιάνουν ἀπὸ τοὺς βραχίονας διὰ νὰ τὸν κάμουν
» νὰ γυρίσῃ καὶ νὰ κλίνῃ τὴν κεφαλήν του ἐμπρὸς εἰς τὸν αὐθέντην τους.
» Οἱ ἰτζ-ἀγᾶδες τὸν περιγελοῦν καὶ τὸν σφυρίζουν, καὶ δὲν εἶναι πολὺς

» καιρὸς ὁποῦ δὲν ἐνεργεῖται πλέον αὐτὸ τὸ χλεύασμα καὶ ἡ καταφρό-
» νησις.»

» Ἂν εἶναι χρεία νὰ φανῇ εἰς τὴν ἀνωφελῆ ἀντάμωσιν τοῦ σουλτάνου
» τὸν κάμνουν νὰ φυλάττῃ δύο ὥρας, καὶ πολλάκις εἰς τὴν βροχὴν καὶ τὴν
» χιόνα, εἰς ἕνα μικρὸν κιόσκι τριγωνικοῦ σχήματος, εἶτα ὑποκάτω εἰς ἕνα
» δένδρον, μέχρις οὗ νὰ περάσῃ ὁ βεζίρης πηγαίνωντας εἰς τὸ ἀρζ-ὁδασή·
» τριγύρω εἰς τὸ ῥηθὲν κιόσκι εἶναι ὁ τ ο υ ρ ά κ ι α, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον οἱ
» μάγειροι τοῦ σουλτάνου ἔρχονται καὶ ἐξαπλώνονται· εἶτα τὸν πηγαίνουν
» εἰς τὸ ἄρζ-ὁδασὴ πρὸς ἀντάμωσιν τοῦ σουλτάνου, κρατοῦντες τοὺς βρα-
» χίονάς του δύο καπιτζηπασῆδες καὶ ἐξευτελίζοντές τον μὲ ἀλλεπαλλή-
» λους ὑποψίας. Ὑποκρίνεται ὡς τόσον ὁ ἐλτζὴς πῶς νὰ μὴν τὸν ἐγγίζουν,
» καὶ γράφει εἰς ἐκείνους ὁποῦ τὸν ἔπεμψαν πῶς νὰ τὸν ἐδέχθησαν μὲ κάθε
» εἶδος τιμῆς.»

» Εἶναι γνωστὸν ποίας καταφρονήσεις ὑπέμειναν συνεχῶς οἱ παΐλοι τῆς
» Βενετίας. Ἡ αὐλὴ τῆς Φράντζας δὲν πρέπει νὰ λησμονήσῃ τὸ ὅτι εἰς τὸν
» ἔνδοξον καιρὸν τοῦ Λουΐγκη ΙΔ' ὁ βεζίρης Μεχμὲτ-πασσᾶς ὁ Κ ι ο προυλό-
» γλους ἔκαμε νὰ κτυπήσουν εἰς μίαν ἀντάμωσιν ἕνα γρόνθον τὸν Βαντελὲ,
» υἱὸν τοῦ πρέσβεως τῆς Φράντζας, πρέσβυν καὶ αὐτὸν καὶ μεσίτην μετα-
» ξὺ τῆς βασιλείας τῶν Τούρκων καὶ τῆς Ἀριστοκρατείας τῶν Ἐνετῶν· ἀ-
» πὸ τὸν γρόνθον ἔπεσε τὸ δόντι τοῦ πρέσβεως, εἶτα ἐφυλακώθη εἰς τὸ
» Καυλὶ-κουΐ· ἐφέρθη δὲ ἡ Πόρτα τόσον ὠμῶς κατ' αὐτοῦ διατί δὲν ἠθέ-
» λησε νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ἐπιστολὴν ὁποῦ μὲ τζίφραις εἶχε γράψει ἐπάρχῳ
» τινὶ τῆς Βενετίας.»

» Τίνι δὲ τρόπῳ ἡ ὀθωμανικὴ αὐτὴ αὐλὴ μεταχειρίζεται τοὺς πρέσβεις
» μιᾶς βασιλείας καθ' ἧς μέλλει νὰ ἐκστρατεύσῃ; ἄρχεται τῆς σκηνῆς ἀ-
» πὸ τοῦ νὰ τοὺς φυλακώνῃ· ὅθεν καὶ ὁ τανῦν βασιλεὺς σουλτὰν Μουστα-
» φᾶς, ἐφυλάκωσεν ἐν τῷ ὀχυρώματι τοῦ Γεδὶ-Κουλὲ τὸν πληρεξούσιον
» πρέσβυν τῆς Ῥουσσίας Ὀπρέσκωφ. Ἡ τολμηρὰ αὕτη καταφρόνησις ὁποῦ ἐγ-
» γίζει ὅλους τοὺς ῥῆγας τῆς Εὐρώπης εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ πρέσβεως
» ἐπαιδεύθη μὲ τὰς νίκας τοῦ κόμητος Ῥωμαντζὼφ, μὲ τοὺς στόλους ὁποῦ
» ἦλθον ἀπὸ τὰς ἐσχατιὰς τῆς Ἄρκτου καὶ κατέκαυσαν τὸν στόλον τὸν
» Ὀθωμανικὸν ὑπὸ τῇ ὁράσει τῆς Κωνσταντινουπόλεως διὰ τῆς ναυαρχίας
» τοῦ κόμητος Ὀρλὼφ, καὶ μὲ τὴν ἀπόκτησιν τεσσάρων ἐπαρχιῶν τὰς ὁ-
» ποίας οἱ ἡγεμόνες Γαλιτζῖνος, Δολγορούκης καὶ τόσοι ἄλλοι στρατηγοὶ
» ἐκυρίευσαν παρὰ τῶν Ὀθωμανῶν.» . . . . . .

. . . . . .

Τῇ ιέ τοῦ Αὐγούστου προσετάγη ὁ Πιπικὼφ, γκενεράλης τῶν ἐν τῇ Λεχίᾳ ῥουσσικῶν ταγμάτων, νὰ πηγαίνῃ εἰς τὸ Κρίμι μὲ τρία ῥεγιμέντα πεζικοῦ καὶ μὲ δύο ῥεγιμέντα κουϊρασιέρων καὶ μὲ δύο ῥεγιμέντα χουσάρων καὶ μὲ 1,000 Κοζάκους. Ὁ γκενεράλ Ῥωμάνιος ὁποῦ ἦτον εἰς τὸ Γρόδνο ἐ-
προστάχθη νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ Βαρσάβι εἰς τὸν τόπον τοῦ Πιπικὼφ διὰ νὰ διευ-
θετῇ τὸ μεῖναν ῥουσσικὸν στράτευμα, ἤτοι τὸ ῥεγιμέντο τοῦ Νεσεπούργ τὸ
πεζικὸν καὶ τὸ ῥεγιμέντο τῶν χουσάρων τοῦ κολονέλου Διέβιτζ. Ὁ γκε-

νεράλ Ζεύσκοϊ ὁποῦ ἦτον εἰς τὴν Λιβονίαν μὲ τὸν λεγεῶνα τοῦ Πετερπούρ-
γου θέλει ἔλθει εἰς τὴν Λιτουανίαν εἰς τὸν τόπον τοῦ Ῥωμανίου.

Τῇ ιή τοῦδε τοῦ μηνὸς καὶ ἔτους κατηργήθη μὲ βούλλαν τοῦ πάπα τὸ
τάγμα τῶν ἰησουϊτῶν, μὲ τὸ νὰ παρωξύνθησαν κατ' αὐτῶν οἱ ῥῆγες τῆς
Φράντζας, τῆς Ἱσπανίας, τῆς Πορτογαλλίας καὶ τῶν Δύο Σικελιῶν, δυσα-
ρεστηθέντες κατ' αὐτῶν διὰ πολλὰ κινήματά τους ἄτοπα οὐ μόνον οἱ ῥη-
θέντες ῥῆγες, ἀλλὰ καὶ ἀκαδημίαι, καὶ ἐπίσκοποι, καὶ ἱερεῖς, καὶ ἄλλα τάγ-
ματα ἐκκλησιαστικὰ, καὶ σχολεῖα τά τε ἐν τῇ Ῥώμῃ καὶ ἀλλαχόσε. Ἀπε-
φάσισεν οὖν ὁ πάπας συνοδικῶς τὸ ὅτι οἱ ἀρτίως γενόμενοι νὰ πηγαίνουν
εἰς τὰ ὀσπίτιά τους· ἔλυσε τοῦ ἱερατείου ἐκείνους ὁποῦ ἔκαμαν ἓν μόνον τά-
ξιμον, τοὺς συνεχώρησε νὰ ἔμβουν εἰς ἄλλο ἐπάγγελμα, καὶ ἂν θέλουν νὰ
ὁμιλήσουν καὶ γάμῳ. Ἐκείνους δὲ ὁποῦ ἔκαμαν τὸ τελευταῖον τάξιμον τοὺς
ἐπρόσταξε νὰ καλογηρεύσουν εἰς ἄλλα τάγματα, κάμνωντας τὸ ν ο β ι τ ζ ι ά-
τ ο ν τους ἓξ μῆνας, ἢ χρόνον ὁλόκληρον, κατὰ τὴν ἡλικίαν τους. Τοῖς πρε-
σβύταις καὶ ἀσθενέσι διωρίσθη ἁρμόδιος λουφὲς, καὶ ἐδόθη ἄδεια νὰ μείνουν
εἰς τὰ μοναστήριά τους ὑπὸ τῇ ἐξουσίᾳ τῶν ἐπισκόπων τοῦ τόπου ἢ ἀβ-
βάδων, χωρὶς νὰ φοροῦν τὸ ἔνδυμα τῶν ἰησουϊτῶν καὶ χωρὶς νὰ ἠμποροῦν
νὰ διδάσκουν ἢ νὰ ἐξομολογοῦν.

Τῇ β' τοῦ Σεπτεμβρίου ὁ καπιτάνος Βανκὲς-Περγκὶν μὲ μίαν φρεγάταν
32 τοπ ι ῶν καὶ μὲ 4 καράβια 14 τοπ ι ῶν ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν τοῦ ἀπὸ
τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐρχομένου στόλου εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν· τῇ
ὑστεραίᾳ ἔωθεν ἀπήντησε τέσσαρα γαλ ι όνια τούρκικα, καὶ ὁρμήσας κατ' αὐ-
τῶν, ἔφυγον μὲ τὸ νὰ ἦσαν σ ο τ ο β έ ν τ ο· ἀλλ' ἐνωθέντα μὲ ἄλλα κα-
ράβια μετὰ μικρὸν διετάχθησαν εἰς πόλεμον· πλησιάσαντος δὲ τοῦ Ῥούσ-
σου ἐφοβήθησαν καὶ ἔφυγον τὸ δεύτερον· ἀλλὰ τὸ μεσημέρι ἐνωθέντα μὲ
ἄλλα 14, ὧν τὰ μὲν 6 ἦσαν καράβια τοῦ πολέμου τὰ δὲ λοιπὰ μεγάλα
καράβια τοῦ τ ρ α ν σ π ό ρ τ ο υ, διετάχθησαν πάλιν εἰς πόλεμον. Ὁ ἄνεμος
ἐβοήθει τοῖς Ῥούσσοις, ἀλλ' εὐθὺς ἀρξαμένου τοῦ πολέμου ἤλλαξε πρὸς βοή-
θειαν τῶν Τούρκων, οἵτινες μὲ 8 καράβια ἐτριγύρισαν τὴν ῥηθεῖσαν φρεγά-
δαν· τὸ γαλ ι όνι τοῦ καπετὰν-πασσᾶ ἦτον τοπίων 64, καὶ ἐνόσῳ τὸ λοι-
πὸν τοῦ τουρκικοῦ στόλου ἐπολέμει τὰ τέσσαρα μικρὰ καράβια τῶν Ῥούσ-
σων καὶ ἔπασχε νὰ τζακίσῃ τὰ κατάρτιά τους, ὁ καπετὰν-πασσᾶς μὲ τὰ
λοιπὰ 7 ἔπασχε νὰ πιάσῃ τὴν φεργάδαν· κατώρθωσε τὸ νὰ τὴν βάλῃ φω-
τιάν δύο φοραῖς, ἀλλὰ τὴν ἔσβυσαν οἱ ἐν τῇ φεργάδᾳ· οἱ ἄνθρωποί του ἐ-
φώναζον ῥούσσικα τοῖς Ῥούσσοις νὰ παραδοθοῦν διὰ νὰ μὴν τοὺς πνίξουν,
ἀλλ' ὁ ῥηθεὶς καπετάνιος εἰπὼν τοῖς ἰδίοις τὸ, «θέλω νικῆσαι ἢ θανεῖν μεθ'
ὑμῶν,» ἐθάῤῥησαν οἱ Ῥοῦσσοι καὶ ἐπολέμησαν μὲ τὸ πιστόλι μίαν καὶ ἡ-
μίσειαν ὥραν. Ἐκπλαγεὶς ὁ καπετὰν-πασσᾶς διὰ τὴν πεισματώδη ἀντίστα-
σιν ἀπεφάσισε νὰ κάμῃ ἔφοδον κατὰ τῆς φεργάδας· δὶς τὸ ἐδοκίμασεν, ἀλλ'
οἱ Ῥοῦσσοι ἀπηλπισμένως ἐδεφενδεύθησαν καὶ ἀπεδίωξαν τοὺς ἐφορμήσαν-
τας· τὰ τόπια γὰρ καὶ τὰ τουφέκια τῶν Ῥούσσων ἀδιακόπως ἐῤῥίπτοντο
κατὰ τῶν Τούρκων· ὅθεν ὁ καπετὰν-πασσᾶς ἀναπολήσας τὴν φθορὰν τῶν
στρατιωτῶν του καὶ ἀπελπισθεὶς εἰς τὸ νὰ κατορθώσῃ τι ἀνεχώρησε, καὶ

τὸν ἠκολούθησαν καὶ τὰ λοιπὰ καράβια. Ὅλα τὰ τουρκικὰ καράβια ἐσακατεύθησαν, ὁμοίως καὶ τὰ ρουσσικά, μάλιστα ἡ φεργάδα· ὅθεν οἱ Ῥοῦσσοι τὴν νύκτα καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ἔκαμον τὴν ἐπισκευὴν τῶν βλαβέντων καραβίων τους, διὰ νὰ μὴν κάμουν νερὰ καὶ διὰ νὰ ἠμπορέσουν νὰ ἀντιπαραταχθοῦν καὶ τὸ δεύτερον ἂν κάμῃ χρεία· ἀλλ' ὁ ἐχθρὸς δὲν ἐφάνη πλέον, ὅλος ὁ στόλος του εἰσῆλθεν εἰς τὸν λιμένα τοῦ Σαμψὼν-καλεσὴ, ἔνθα εἰσερχόμενον τὸ καράβι τοῦ καπετὰν-πασσᾶ κατεβυθίσθη μὲ τὸ νὰ ἔκαμνε πολλὰ νερά.

Τῇ δ' τοῦ αὐτοῦ ὑπεγράφη παρά τε τοῦ ῥηγὸς καὶ παρὰ τῆς λεχικῆς Ἀριστοκρατείας τὸ συμφωνητικὸν ἔγγραφον διὰ τὰς ἐπαρχίας ὁποῦ οἰκειοποιήθη καὶ κυριαρχεῖ ἐν τῇ Λεχίᾳ ἡ βασιλὶς τῆς Ῥουσσίας Αἰκατερίνα, κατὰ τὸ ἔγγραφον τὸ ἐκδοθὲν τῇ κδ' τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους σωτηρίου 1768.

Τῇ ἑ τοῦ αὐτοῦ ὁ Βανκὲς-Περγκιὲν ἀρμένιζεν ἐμπρὸς εἰς ἕνα λιμένα οἰονεὶ προσκαλῶν τοὺς Τούρκους εἰς τὸν πόλεμον· ἀλλ' οὐκ ἐξῆλθον, ἀγκαλὰ καὶ κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν νηῶν τους νὰ ἦσαν ἀνώτεροι καὶ πλεονεκτοῦντες τῶν Ῥούσσων· ὅθεν διὰ τὴν ἔλλειψιν τοῦ ὕδατος ἐπανῆλθεν ὁ Βανκὲς-Περγκιὲν εἰς τὸ Κρίμι πρὸς τὸν ἀρχιθαλάσσιον Σιναβίν.

Ὁ σουλτὰν Μουσταφᾶς, φοβούμενος νὰ μὴν ἀκολουθήσῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἀποστασία διὰ τὴν σιτοδείαν καὶ τὸν ἐπαπειλούμενον λιμὸν, ἐπώλει εἰς τοὺς Χριστιανοὺς, καὶ ὑποχειρίους καὶ ξένους, ὁρισμοὺς διὰ νὰ φέρουν σιτάρι μὲ καράβια φραγκικα· ὅθεν καὶ Ῥωμαῖοι πολλοὶ μὲ καράβια φραντζέζικα καὶ ἐγγλέζικα σιτοφοροῦντες ἐκέρδισαν καὶ αὐτοὶ πολλὰ, καὶ διεφύλαξαν καὶ τὸν σουλτὰν Μουσταφᾶν μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ἀπὸ τὸν κίνδυνον τῆς ἀποστασίας, μὲ ὅλον ὁποῦ ὅλα τὰ ἄσπρα εὐθὺς δὲν τὰ ἔπαιρναν· καὶ μετὰ τὴν ἀγάπην οἱ Φράγκοι οἱ σιτοφορήσαντες εἶχον λαβεῖν παρὰ τῶν ψωμάδων τῆς Κωνσταντινουπόλεως πουγγεῖα ὑπὲρ τὰ 500.

Ἡ βασιλὶς Αἰκατερίνη εὐηργέτησε μὲ πολλὰς χάριτας τὸν καπιτάνον Βανκὲς-Περγκιὲν ὁποῦ ἐμπόδισε τὸν στόλον τῶν Ὀθωμανῶν, ὡς προεγράφη, ἀπὸ τοῦ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ Κρίμι.

Ἀσθενήσας ὁ Δέρκων κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον θνήσκει, καὶ συνοδικῶς μετατίθεται εἰς τὴν χηρεύουσαν μητρόπολιν ὁ Ἀγχιάλου Ἀνανίας. Εἶχον ὑποσχεθεῖ ὅ τε πατριάρχης Θεοδόσιος καί τινες τῶν ἐγκρίτων ἀρχιερέων τῷ Ποστελνίκῳ Ἀλεξάνδρῳ Ὑψηλάντῃ τὸ, ὅταν χηρεύσῃ μία καλὴ ἐπαρχία νὰ προβιβάσουν τὸν διδάσκαλόν του Νικηφόρον τὸν Σμυρναῖον· ἀγανακτήσας οὖν διὰ τὴν παράβασιν τῆς ὑποσχέσεως, ἐπροστάχθησαν παρὰ τοῦ ῥεΐση Ἰσμαὴλ-πεη νὰ κάμουν τὸν διδάσκαλόν του· εἶπον ὅτι ἐτελείωσε τὸ πρᾶγμα κατὰ τὸ ἀϊνί τους, ἀλλ' ἐκεῖνος ἀπεκρίθη τὸ ὅτι εἶχον κάμει ποτὲ Κυζίκου ἐπὶ Σαμουὴλ τὸν Κρήτης Γεράσιμον καὶ ὕστερον ἐπὶ Μελετίου τὸν ἐξέκαμαν, καὶ ἔκαμαν τὸν Μεσημβρίας Ἄνθιμον· στενοχωρηθέντες οὖν ὅ τε πατριάρχης καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρεκάλεσαν τὸν ῥηθέντα Ποστέλνικον Ἀλέξανδρον Ὑψηλάντην νὰ παύσῃ τὴν ἀγανάκτησίν του, καὶ τὸν ἔδωκαν ἄρζι τοῦ πατριάρχου Θεοδοσίου βουλλωμένον νὰ κάμουν τὸν διδάσκαλόν του Ἀδριανουπόλεως μετὰ τὸν ἐκείνου θάνατον, ὑπεργήρου ἤδη ὄντος· ἡσύχασεν οὖν ὁ Ὑψηλάντης, ἀλλ' ἡ ἐκκλησία ἐζημιώθη ὑπὲρ τὰ 50 πουγγεῖα.

Τῇ λ' τοῦ Ὀκτωβρίου ὁ τοποτηρητὴς-γκενεράλ παρὸν Δουγκέρμης ἐκτύπησε τὰ χαρακώματα τῆς Βάρνης, ὄντας ἐκεῖ πασσᾶς ὁ Κιλερτζὴ Ὀσμὰν-πασσᾶς. Ἀλλ' ἐν τούτοις μετὰ τὴν τελείαν κατὰ τῶν Τούρκων νίκην μεθύσαντας τοὺς Μοσχόβους, φύσει πολυοινοπότας ὄντας, κατεπολέμησαν οἱ νεήλυδες στρατιῶται τοῦρκοι· ἐσκοτώθησαν 211 Μόσχοβοι εἰς τὸν πόλεμον καὶ ἐπληγώθησαν 730.

Ὁ Προύσης Μελέτιος δίδει ἔγγραφον εἰς τὴν Πόρταν, Νοεμβρίου τῇ ή, μὲ τὰς ὑπογραφὰς καὶ βούλλας ἀρχιερέων τινῶν τῶν περὶ αὐτὸν, ζητούντων νὰ γένῃ πατριάρχης ὁ Θεσσαλονίκης Δαμασκηνός. Δείκνυσι τὸ ἔγγραφον ὁ Ἰσμαὴλ-πεης τῷ σουλτὰν Μουσταφᾷ, ὅστις ἐπρόσταξε νὰ ἐκλέξουν εἰς πατριάρχην τὸν Σαμουὴλ. Λέγει τὴν βασιλικὴν προσταγὴν τῷ Σπαθάρῃ Ἰακώβῳ Ῥίζῳ καὶ τῷ ῥηθέντι Ποστελνίκῳ Ἀλεξάνδρῳ Ὑψηλάντῃ· εἶπον αὐτοὶ τὸ νὰ διορθωθῇ καὶ νὰ μὴν γένῃ πτῶσις πατριάρχου· ἀπεκρίθη ὁ Ἰσμαὴλ-πεης τὸ, « Δὲν ἠμπορῶ νὰ τὸ προβάλω. » Ἔδωκεν οὖν τὴν εἴδησιν ὁ Ποστέλνικος Ὑψηλάντης τῷ Προύσης Μελετίῳ, Νοεμβρίου τῇ ιά· ἦτον ἄρρωστος καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ προβάλῃ τῷ Ἰσμαὴλ-πεῃ τὸ νὰ γένῃ ἐκλογὴ καὶ νὰ φυλαχθῇ τὸ προνόμιον ὁποῦ ὁ βασιλεὺς ἔδωκεν ἐπὶ τῆς πρώτης πατριαρχείας τοῦ Σαμουὴλ μὲ χάττι-σερίφι, τὸ νὰ ἐκλέγουν δηλαδὴ οἱ ἀρχιερεῖς τὸν πατριάρχην τους· προεβλήθη οὖν τῷ βασιλεῖ, καὶ ἐπρόσταξε νὰ ἐκλεχθῇ ὁ Σαμουὴλ καὶ οὐκ ἄλλος. Τῇ ιγ' οὖν τοῦ Νοεμβρίου ἡμέρᾳ Τετάρτῃ ἐγνώσθη παρά τινων ἡ πτῶσις τοῦ πατριάρχου.

Ταῦτα μαθὼν ὁ Σαμουὴλ καὶ γνοὺς ὅτι λαλεῖται τὸ ὄνομά του διὰ πατριαρχείαν ἐκρύβη εἰς τὸ σπίτι τῆς δόμνης τοῦ Σκαρλάτου-βοδα Ῥωζάνδρας, τὸ ἀντικρὺ τοῦ μετοχίου τοῦ Ἁγίου Τάφου. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς, τῇ ιδ' τοῦ Νοεμβρίου, ἡμέρᾳ Πέμπτῃ, εἰς τὸ συνοδικὸν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ἔκαμαν ἀφορισμοὺς καὶ ἀναθεματισμοὺς διὰ τὴν σύστασιν τοῦ πατριάρχου Θεοδοσίου, (τῇ ἀληθείᾳ ὁ Θεσσαλονίκης, ὁ Κυζίκου, ὁ Νικαίας καὶ ὁ Δρύστρας, συνωμόται τοῦ Προύσης, ἤξευρον μόνοι τὸν κατὰ τοῦ Θεοδοσίου διωγμὸν, ἀλλ' οὐχ οἱ λοιποὶ,) ἀφοριζόμενοι ἂν δὲν τὸν θέλουν καὶ ἂν δὲν τὸν συστήσουν· καὶ ὑπογράφουσι καὶ βουλλώνουσι μαγζάρι, καὶ στέλνουσι τῷ Ἰσμαὴλ-πεῃ μὲ τὸν ῥηθέντα Ποστέλνικον Ἀλέξανδρον Ὑψηλάντην, διὰ σύστασιν τοῦ Θεοδοσίου. Ὁ Ἰσμαὴλ-πεης χαριζόμενος τῷ Ὑψηλάντῃ τὸ ἐκράτησε· δὲν εἶδε τὸν βασιλέα Πέμπτην καὶ Παρασκευήν· τὸ Σάββατον ἐλθόντι τῷ βασιλεῖ εἰς τὴν Πόρταν ἔδειξε τὸ ἔγγραφον καὶ εἶπε καὶ τὴν ὑπόσχεσιν τῶν ἄσπρων τὴν διδομένην διὰ τὴν σύστασιν τοῦ Θεοδοσίου. Ὁ βασιλεὺς ἐπρόσταξε νὰ τὸν σηκώσουν· ὅθεν τῇ ις' τοῦ Νοεμβρίου, μετὰ τὸν ἑσπερινὸν, ὥρᾳ δεκάτῃ τῆς ἡμέρας, ἦλθεν ὁ τζαουσλὰρ-κιατιπὴς, καὶ παίρνωντας ἀπὸ τὸ πατριαρχεῖον τὸν Θεοδόσιον τὸν ἐπῆγεν εἰς τὸ σπίτι του. Χαριζόμενος δὲ τῷ ῥηθέντι Ὑψηλάντῃ ὁ Ἰσμαὴλ-πεης ἐξέδοτο ὁρισμὸν διὰ νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὴν Χάλκην καὶ νὰ καθίσῃ εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Παναγίας, ὃ καὶ ἐγένετο.

Εὐθὺς οὖν μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Θεοδοσίου ἀπὸ τὸ πατριαρχεῖον γίνεται σχίσμα μεταξὺ τῶν Σαμουηλιτῶν, πλειόνων ὄντων, καὶ μεταξὺ τῶν Προυσιανῶν, πέντε ὄντων, τῶν προρρηθέντων, διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Κὺρ Σα-

μουήλ· οὐκ ἐδέχοντο οἱ Προυσιανοὶ τὸν Σαμουὴλ εἰς πατριάρχην, ἐν οἷς ἦσαν καὶ τὸ σπίτι τοῦ Σούτζου σὺν τῇ παραφυάδι αὐτῶν, καὶ ἀντέλεγον φανερῶς τοῖς λοιποῖς, οὗσιν ὑπὲρ τοὺς εἴκοσι καὶ ὑπογράψασιν εἰς τὸ μαγζάρι τῆς διὰ τὸν Κὺρ Σαμουὴλ ἐκλογῆς, καὶ αὐτοὶ οἱ Προυσιανοὶ οὐκ ἤθελον προφανῶς οὔτε ὑπογράψαι οὔτε σφραγίσαι, προσμένοντες τὴν ἀπόκρισιν τοῦ Ἰσμαὴλ-πεη· (εἶχε στείλει γὰρ ὁ Προύσης Μελέτιος ἀρχιερέα τοῦ κλίματος Ἀχρίδος καὶ ἱερομόναχόν τινα μὲ ἔγγραφον, ἐν ᾧ ὑπισχνεῖτο πουγγεῖα 100, μόνον διὰ νὰ μὴν γένῃ ὁ Σαμουὴλ·) ἀλλ' ἐλθούσης τῆς ἀποκρίσεως τοῦ Ἰσμαὴλ-πεη τὸ ὅτι δὲν εἶναι τρόπος νὰ ἐμποδισθῇ, καὶ μηνύσαντος ταῦτα τοῦ ῥηθέντος Ποστελνίκου Ὑψηλάντου, ἐνέδωκαν εὐθὺς καὶ ὑπέγραψαν καὶ ἐβούλλωσαν εἰς τὸ μαγζάρι τῆς ἐκλογῆς.

Διηγεῖται ταῦτα καὶ ὁ μακαρίτης Σαμουὴλ εἰς τὴν κυκλικὴν ἐπιστολὴν ὁποῦ συνέθετο ἐν τῇ Χάλκῃ μετὰ τὴν πτῶσιν τῆς δευτέρας πατριαρχείας του, οὕτω πως λέγων: «Εἰ δὲ καὶ δὶς ἐξαμαρτεῖν οὐκ ἀνδρὸς σοφοῦ, λόγος » οὗτος παλαιὸς, ἀλλ' ἡμεῖς εἰς τὴν πρόσκλησιν τῆς δευτέρας πατριαρχείας » δὲν ἠπατήθημεν ὄχι, ὄχι, μηδὲ ἀπὸ τὰς προσκλήσεις καὶ παρακλήσεις » τῆς συνόδου ἐπείσθημεν· μὴ γένοιτο! ὅτι ἴδομεν τοὺς καρποὺς καὶ τὰς » ἀμοιβάς· ἀλλὰ κρεῖττον ἐκρίναμεν τὸ ζῆν ἢ τὸ μὴ ζῆν, ὅτι, ἐκεῖνο ὁποῦ » ἠξεύρομεν, μήτε ἀρχιερεὺς μήτε ἄρχων ἦτον μεσίτης τοῦ νέου τούτου κα- » κοῦ, ἀλλὰ τῆς ἀνωτάτω καθέδρας ὀνομαστὶ ἀπόφασις. Τοῦτο καλώτατα » τὸ ἠξεύρουν ὅ τε νῦν ἡγεμονεύων Βλαχίας Κύριος Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης » βοεβόδας καὶ ὁ ἄρχων Σπαθάρης κὺρ Ἰάκωβος, ὅτε ἀκούσαντες τὴν ἀπό- » φασιν ταύτην ὁμοῦ ἐν ταὐτῷ καὶ οἱ δύο ἐπάσχισαν νὰ ἐμποδίσουν μάλι- » στα τὴν τοῦ Κὺρ Θεοδοσίου πτῶσιν καὶ μὲ δόσιν τινὰ, ἀλλὰ καὶ ἀφοῦ ἐ- » δόθη κοινὸν ἔγγραφον ὅλων τῶν ἀδελφῶν πρὸς σύστασιν τοῦ Κὺρ Θεο- » δοσίου, τότε καὶ ἐγνωρίσθη τὸ ἀμετάθετον τῆς ἀποφάσεως. Τοῦτο μᾶς ἔ- » φερεν εἰς νέα βάσανα καὶ νέας συμφορὰς, εἰς καιρὸν ὁποῦ κρυφίως ἐφύγα- » μεν, ἀφήσαμεν καὶ τὸ κονάκι μας καὶ εἰς ἄλλα κονάκια ἐκρυπτόμεθα. » Τούτου δέν ἀμφιβάλλω νὰ ἔχουν τὴν εἴδησιν καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν προ- » κρίτων ἀρχόντων μας, ὁποῦ τὴν σήμερον ἔχουν τὴν παῤῥησίαν καὶ τὴν » εὔνοιαν τῶν εὐμενεστάτων αὐθεντῶν μας. Ὅθεν ἐφοβήθημεν ἐκεῖνο ὁποῦ ἦ- » τον ἀνάγκη νὰ ἀκολουθήσῃ εἰς ἕνα παραβάτην δοῦλον, ὀργαὶ δηλαδὴ, ἐ- » ξορίαι καὶ βάσανα ἄλλα, εἰς σῶμα πεφοβισμένον ἀπὸ ἐξορίας, εἰς σῶμα » γεροντικὸν καὶ κατὰ πολλοὺς τρόπους ἀδύνατον . . . . . »

ΚΕΦ. Γ'.

Δευτέρα πατριαρχεία τοῦ Κὺρ Σαμουήλ.

Ὑπογράψαντες οὖν καὶ βουλλώσαντες ἀπῆλθον συνάμα πρὸς τὸν Κὺρ Σαμουὴλ, κεκρυμμένον εἰσέτι εἰς τὸ σπίτι τῆς δόμνης Ῥωξάνδρας,(ὅπερ ἔμαθον οἱ ἀρχιερεῖς παρὰ τοῦ κληρικοῦ Βασιλείου,) καὶ ἀπήγαγον εἰς τὴν Πόρταν διὰ τὸ σύνηθες καβάδι, Νοεμβρίου τῇ ιζ', ἡμέρᾳ Κυριακῇ.

Πατριαρχεύσας οὖν εὗρε χρέος τοῦ Κοινοῦ πουγγεῖα 900· ἐκόστισε καὶ ἡ πατριαρχεία του πουγγεῖα 80. Καὶ λοιπὸν εἰς ἐλάφρωσιν τοῦ τοιούτου βάρους συλλογιζόμενος ὁπωσοῦν ξεπεσμόν τινα καὶ μείωσιν τοῦ χρέους εὗρε πρόσφορον μέσον τὸν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἔρανον· ἀλλ' ἐκείνων γογγυζόντων καὶ ἀπαρεσκομένων ἐπεκύρωσε τὸ ἔργον μὲ χοτζέτι τοῦ Ῥούμελη καζασκερὴ Μουρὰτ-μουλλᾶ·ἐφένδη, καὶ ἤρξατο καταβιβάζειν χρέος τοῦ Κοινοῦ μὲ τὰ παρὰ τῶν ἀρχιερέων καταβαλλόμενα, ὅπερ προὐξένει δυσαρέσκειαν εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς, ὧν οἱ πλείους σκοποῦνται μόνον τὸ ἴδιον κέρδος καὶ μικρὸν φροντίζουσι διὰ τὸ κοινωφελὲς καὶ ἐπικερδὲς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Ἀποστολικοῦ καὶ πατριαρχικοῦ θρόνου.

Τῇ κέ τοῦ Νοεμβρίου εἰς τὸ Τζερβένβοδα ἐκτυπήθησαν οἱ Ῥοῦσσοι παρὰ τῶν Τούρκων, καὶ ἡττηθέντες ἐβιάσθησαν διαπλεῦσαι τὸν Δούναβιν εἰς τὴν Βλαχίαν· ἐχάθησαν εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον 4,000 Ῥοῦσσοι.

Ἀσθενοῦντος τοῦ Ἀδριανουπόλεως, ὁ Μανόλης ἰατρὸς, υἱὸς τοῦ ἰατροῦ Γεωργίου Μάνου, ὁ καὶ ἐκ παρακινήσεως τοῦ πενθεροῦ του Σκαρλάτου Καρατζᾶ δι' ὁρισμοῦ βίᾳ καὶ δυναστείᾳ ἐπιβάτης τῆς λογοθετζίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου, ἔγραψεν εἰς τὸ ὀρδὶ τὸν ῥηθέντα πενθερόν του Δραγομάνον τῆς Πόρτας τὸ νὰ ἐνεργήσῃ εἰς τὸν βεζίρην Μουσούνογλουν νὰ γένῃ ἡ ἐπαρχία τοῦ Ἀδριανουπόλεως ἐξαρχία τοῦ Λογοθέτου, καὶ νὰ ἐκδοθῇ ὁρισμὸς νὰ ἐνεργηθῇ τὸ τοιοῦτον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀδριανουπόλεως. Ἐγράφη οὖν ὁ ὁρισμὸς, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Καρατζᾶς εἶχεν εἰπεῖ τῷ βεζίρῃ Μουσούνογλου τὸ ὅτι ἔχει ὁ Ἀδριανουπόλεως καὶ 400 πουγγεῖα, ἔγραψεν ὁ βεζίρης τῷ ποσταντζήπασῃ τῆς Ἀδριανουπόλεως νὰ βουλλωθῇ τὸ σπίτι του εὐθὺς ἀφοῦ ἀποθάνῃ. Ὁ προῤῥηθεὶς Δημήτριος ὁ Σκαναβὴς πιστωθεὶς ταῦτα παρὰ τοῦ εἰς τὸ ὀρδὶ ἀδελφοῦ του Τζαννῆ, τοῦ καὶ ἐμπόρου τοῦ βεζίρη Μουσούνογλου, ἔδωκε δι' αὐτοῦ τῷ βεζίρῃ 18 πουγγεῖα διὰ νὰ παύσῃ τὴν ὀργήν του· εἶτα κατέπεισε καὶ τὸν Ἀδριανουπόλεως, συμπολίτην του, νὰ δώσῃ τὴν παραίτησίν του διὰ νὰ γένῃ ἄλλος ζῶντός του, καὶ ἀκολούθως νὰ μὴν ἐνεργηθῇ τὸ ἐκδοθὲν φιρμάνιον, καὶ χάσῃ ἡ Ἐκκλησία τοιαύτην ἐπαρχίαν.

Τῇ δ' τοῦ Δεκεμβρίου ὁ Σπυριδὼφ εἰς τὴν Πάρον ἐστρατολόγει νέον στρατὸν διὰ δούλευσιν τοῦ ρουσσικοῦ στόλου· ἦσαν δὲ οἱ στρατολογούμενοι Ρωμαῖοι καὶ Ἀλβανῖται· μ' ὅλον τοῦτο ὁ στόλος ὁ ρουσσικὸς εἰς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν ἐκινεῖτο χωρὶς ἀποτελέσματα. Ἐφάνη εἰς τὴν Χίον καὶ ἔρριψε πόμπας τινὰς κατ' αὐτῆς. Ἦλθεν ὕστερον εἰς τὴν Μιτυλήνην, καὶ ἐκβάντες τῶν νηῶν ἐλεηλάτησαν ἱκανὰ, καὶ κατέκαυσαν καὶ τὰ ἐκεῖσε ναυπηγούμενα δύο γαλιόνια· οἱ Τοῦρκοι ἔφυγον εἰς τοὺς πέριξ λόφους· μετὰ τὴν λεηλασίαν ἐμέθυσαν οἱ Ῥοῦσσοι· τοῦτο γνόντες οἱ Τοῦρκοι ὥρμησαν κατὰ τῶν μεθυόντων, καὶ ἀδυνατοῦντας εἰς πόλεμον διὰ τὴν μέθην εὐκόλως ἐβίασαν ἐπιβῆναι τῶν ἰδίων νηῶν, ἐξ ὧν μία ναῦς διὰ τὴν ἀκυβερνησίαν τῶν ἐν αὐτῇ μεθυόντων Ῥούσσων ἔπεσεν εἰς τὴν ξηρὰν τῆς Μιτυλήνης, καὶ ἐσκλαβώθησαν οἱ ἐν αὐτῇ Ῥοῦσσοι ὅσοι δὲν ἐπρόλαβον νὰ φύγωσι μὲ τὰς φελούκας των. Ἀπὸ τῆς Μιτυλήνης μέρος τοῦ στόλου ἀπῆλθεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην· ἐξῆλθε στρατὸς ρουσσικὸς ἐκεῖ πλησίον καὶ ἐλεηλάτησε κώμας τινὰς καὶ ἀποθήκας σίτου. Ὕστερον ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ἀλικαρνασσὸν, τὴν τουρκιστὶ λεγομένην Πουδροῦμι, ἀλλ' οὐδὲν διεπράξαντο. Περιέρχονται μεταξὺ Ἴμβρου καὶ Τενέδου διὰ νὰ ἐμποδίσουν ὄχι τὰ φραντζέζικα καὶ ἐγγλέζικα, ἀλλ' ἄλλα τινὰ ὑποχειρίων καράβια ὁποῦ φέρουν προζωάρκεια εἰς τὴν Πόλιν.

Ἡ βασιλὶς Αἰκατερίνη ὄχι μόνον δὲν θέλει νὰ πάρῃ εἰς τὴν Λεχίαν καὶ ἄλλας ἐπαρχίας, ἀλλὰ παρακινεῖ παντοίως τοὺς δύο συμμάχους της νὰ εὐχαριστηθοῦν εἰς τὰς ὅσας ἔλαβον, καὶ νὰ φυλάξουν ἀπαρατρέπτως τὰ εἰς τόδε συμφωνηθέντα καὶ τὰ διορισθέντα ὅρια τῶν ὧν ἔλαβον ἐν τῇ Πολωνίᾳ ἐπαρχιῶν.

Τῇ ιή τοῦ Δεκεμβρίου συνέβη ἀποστασία εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῶν Ταρτάρων Καζάν. Ἐστάλθη διὰ ἐξάλειψίν της ὁ ἐν τῇ Ποσονίᾳ τῆς Λεχίας τοποτηρητὴς-κολονέλος τοῦ ρεγιμέντου τῶν καραπινιέριδων τοῦ Πετερπούργου μὲ τὸ ρεγιμέντο του, καὶ ἐστάλθη καὶ ὁ κολονέλος Διέβιτζ μὲ τὸ ρεγιμέντο τῶν χουσάρων Οὔγγρων· συνέβη δὲ αὐτὴ ἡ ἀποστασία διὰ τὴν νέαν στρατολογίαν. Ὁμοίως ἀπεστάτησαν καὶ οἱ Καζάκοι τοῦ Δὸν, καὶ ὁ κομανδάντες Δρογεμπούργ ἐφονεύθη παρὰ τῶν ἀνταρτῶν, καὶ ὁ γκενεράλ Πράντ, διοικητὴς τοῦ Καζὰν, ἠττήθη εἰς ἕνα ἀκροβολισμὸν, καὶ ὁ γκενεράλ Κὰρ ἀπὸ τὸ Πετερποῦργον ἐκίνησε διὰ τὸ Καζὰν μὲ ἕνα ρεγιμέντο τῆς κουστωδίας, καὶ ὁ κολονέλος Δεσεπερὼδ μὲ τὸ ρεγιμέντο τῶν καραπινιέριδων τοῦ Πετερπούργου ἐκίνησε καὶ αὐτὸς διὰ τὸ Καζάν.

Ὁ Ὀσμὰν ἐφένδης καὶ ὁ Ἰσμαὴλ-πεης, ὁ μὲν τερτερδάρης, ὁ δὲ ρείσης, παρεκίνησαν τὸν Ποστέλνικον Ἀλέξανδρον Ὑψηλάντην νὰ δεχθῇ τὴν ἡγεμονείαν τῆς Βλαχίας· δὲν ἐστάθη τρόπος νὰ καταπεισθῇ καὶ τὸ ἀπέφυγεν ὁλοκλήρως.

Ὁ σουλτὰν Μουσταφᾶς ἐπρόσταξε νὰ στρατολογήσουν διὰ τὸν ἑξῆς χρόνον 40,000 λογάδας. Αὐτὴ ἡ στρατολογία εὐκόλως θέλει σωματωθῇ διὰ τὸ θάρρος ὁποῦ ἔλαβον οἱ Τοῦρκοι μὲ τὸ συμβεβηκὸς τῆς Δρύστρας, τοῦ Τζερβένβοδα καὶ τῆς Μιτυλήνης.

Ἡ βασιλὶς τῆς Μοσχοβίας Αἰκατερίνη ἡ Β' ἔγραψε τῇ Μαρίᾳ Τερέζᾳ, βασιλίσσῃ Οὐγγρίας, Τρανσυλβανίας καὶ Βοημίας τὸ ὅτι, «Ἐγὼ θείᾳ συνάρσει » ἰδοὺ ὑπέταξα διὰ τῶν ὅπλων Βλαχίαν τε καὶ Μολδαβίαν ὁλοκλήρους, καὶ » εἰσὶ τὰ δύο πριγκιπάτα αὐτὰ ὑπὸ τῇ κυριαρχίᾳ καὶ πληρεξουσιότητι τῇ » ἡμετέρᾳ· οἰκειοθελῶς οὖν παραχωρῶ ἀμφότερα ταῦτα τῇ Βασιλείᾳ Σου, » μὲ τὸ νὰ εἶναι εἰς τὰ σύνορα τῆς ἐπικρατείας Σου, καὶ τὰ παραχωρῶ δό- » σει τελείᾳ καὶ ἀμετατρέπτῳ εἰς αἰῶνας αἰώνων, ἂν ὑποσχεθῇς ὅτι θέλεις » μακρυνθεῖ καὶ ἀφήσει τοῦ λοιποῦ τὴν δεφένδευσιν τοῦ κοινοῦ ἐχθροῦ τοῦ » χριστιανισμοῦ καὶ τὴν ἀδιαφορίαν αὐτὴν ὁποῦ ἔχεις καὶ ἐπαγγέλλεσαι » εἰς τὰ πολεμικά του καθ' ἡμῶν κινήματα καὶ τὴν οἱονεὶ μετ' αὐτοῦ συμ- » μάχειαν.» Καὶ ἡ Μαρία Τερέζα ἀπεκρίθη ὅτι δὲν τὰ δέχεται, διατὶ δὲν θέλει νὰ χαλάσῃ τὴν μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ της βασιλέως τῶν Τούρκων φιλίαν τε καὶ ἀγάπην.

Ὡς τόσον ὁ Προύσης Μελέτιος προφασιζόμενος ἀῤῥωστίαν οἰκουροῦσε, καὶ προσκαλούμενος καθ' ἡμέραν σχεδὸν παρὰ τοῦ πατριάρχου Σαμουὴλ εἰς τὴν σύνοδον ποτὲ δὲν ἐπήγαινε, ἀλλὰ συνερχομένων παρ' αὐτῷ τῶν ὁμοφρόνων αὐτοῦ, Ποστελνίκου δηλαδὴ Κωνσταντίνου Μουρούζη καὶ τῶν δύο ἀδελφῶν, Ποστελνίκου Δημητρίου καὶ Μιχαὴλ, Σούτζων, καὶ τοῦ Καμαράση Γεωργίου Σουλουτζιάρογλου, καὶ τοῦ Δρύστρας Παρθενίου καί τινων ἄλλων ἀρχιερέων, ὁμοσπόνδων τούτων πάντων κατὰ τοῦ Κὺρ Σαμουὴλ, κατεφέροντο ἀδιακόπως κατ' αὐτοῦ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, κακολογοῦντες μάλιστα διὰ τὸν ἔρανον καὶ τὴν ἐπαχθεῖσαν βίαν πρὸς τὴν ἐκτέλεσίν του παρὰ τοῦ καζασκέρη Μουρὰτ-μουλλᾶ.

—

Ἔτει σωτηρίῳ 1774.

Πόλεμος εἰς τὸ Καράσουϊ, τῇ β' Ἰανουαρίου, ὑπὸ σερασκέρη τῷ Δαγιστανλῆ Ἀλῆ-πασσᾶ μὲ 8,000 στρατοῦ ὀθωμανικοῦ· ἐφονεύθησαν παρὰ τῶν Ῥούσσων μετά τινος πασσᾶ τοὔνομα Ὀμὲρ Τοῦρκοι 500, καὶ ἐζωγρήθη καὶ ὁ τζαούσπασης Ἰσπὶρ-ἀγᾶς, καὶ ὥρμησαν οἱ Ῥοῦσσοι εἰς τὸ Παζαρτζίκι. Προσετάγη ὁ ποσταντζήπασης τῆς Ἀδριανουπόλεως νὰ πηγαίνῃ μὲ 10,000 στρατοῦ· συνήθροισε καὶ ὁ σερασκέρης Τζεζαέρλης Χασὰν-πασσᾶς, ὅστις ἦν καὶ καπετὰν-πασσᾶς, 2,000 στρατιωτικὸν ἱππικόν.

Ὁ Χαλιτζὴ-Ὀσμὰν-πασσᾶς ἐλθὼν μὲ τὸν στόλον του ἀπὸ τῆς Οὐζοῦ εἰς τὴν Βάρναν μὲ πολλὰς νῆας καὶ μὲ πολὺ στράτευμα ἠνώθη μὲ τὰς 15,000 λογάδας τοὺς ἐν τῇ Βάρνῃ καὶ μὲ τὸν Σουλεϊμὰν-πασσᾶν, μουχαφίζην τῆς Βάρνης· ἐφορμᾷ κατὰ τοῦ γκενεράλη μοσχόβου Τουγκιὲρ, ἐλθόντος διὰ νὰ πολιορκήσῃ τὴν Βάρναν· ἠττῶνται οἱ Μοσχόβοι καὶ φυγαδεύονται, καὶ παίρνουν οἱ Τοῦρκοι τὰ τόπια τους καὶ τὴν λοιπήν τους ἀποσκευὴν, καὶ ἐσκλαβώθησαν καὶ 30 ὀφφικιάλιοι, καὶ τοὺς φεύγοντας ἀπαντήσας ὁ ῥηθεὶς ποσταντζήπασης κατεπολέμησε.

Ὁ Ἰζὲτ-Ἀχμὲτ-πασσᾶς πολεμήσας εἰς τὸν Κοῦλε μὲ τοὺς Ῥούσσους ἤγειρε κατ' αὐτῶν τρόπαια νίκης.

Εἰς τὸν σεϊμένπαση τῆς Πόλεως ἔῤῥιξεν ἕνας πιστόλι· ἀλλὰ καί τινες

αὐτῷ ὅμοιοι εἰς τὸ Μισὶρ-τζαρσισὶ ἠθέλησαν ἐνοχλῆσαι τοὺς ἐκεῖσε ἐμπόρους· ἀλλ' αὐτοὶ μὲ τὰ κοντάρια τῶν ἐργαστηρίων τους δείραντες κακοὺς κακῶς ἐφυγάδευσαν, εἶτα ἔδωσαν λίβελλον τῷ ἄνακτι προσκλαιόμενοι διὰ τὰς γενομένας ζημίας παρὰ τῶν ἀτάκτων καὶ σχεδὸν ἀποστατῶν. Ὅθεν ὁ ἄναξ καθελὼν τῆς ἀρχῆς τὸν καϊμακάμην Μελὲκ-πασσᾶν, μετεπέμψατο ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου τὸν ῥηθέντα Κουγιουτζὴν καὶ ἔκαμε καϊμακάμην.

Τῇ ζ' τοῦ Ἰανουαρίου ἀνεφάνη κλέπτης ἕνας Καζάκος τοῦ Δὸν, τοὔνομα Ζεμελιὰν Πουγατζὲβ, εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Ὀρεμποὺργ, ἥτις περιορίζεται ἀπὸ τὸν ποταμὸν Ἴργις, καὶ ἥνωσεν ἑαυτῷ πολλοὺς κλέπτας· ξεγυμνώνει καὶ φονεύει τοὺς κατοικητὰς λέγων ἑαυτὸν εἶναι Πέτρον τὸν Γ', τὸν ἄνδρα δηλαδὴ τῆς νῦν βασιλευούσης Αἰκατερίνης τῆς Β', ἥτις ἐξέδοτο κατ' αὐτοῦ μανιφέστον καὶ ἔστειλε καὶ στράτευμα ὑπὸ τῷ γκενεράλῃ Πιπικώφ.

Ἡ διοίκησις τῆς λεχικῆς Ἀριστοκρατείας δὲν ἦτον ἀναρχία, ἀλλ' ἐθεμελιοῦτο ἐπὶ τῶν νόμων τῆς ἐλευθερίας· διὰ νὰ τὴν δώσουν ἕνα σχῆμα μεγαλοπρεπὲς ἠθέλησε τὸ ἔθνος τῶν Λέχων νὰ ἔχῃ ῥῆγα· καὶ μὴ θέλον νὰ ἔχῃ δεσπότην, διώρισε τὴν γερουσίαν διὰ νὰ εἶναι μέσος ὅρος μεταξὺ τοῦ θρόνου καὶ τῆς ἐλευθερίας· ὕστερον προσετέθη εἰς τὴν διοίκησιν καὶ σύμπαν τὸ λεχικὸν ἔθνος ἐπ' ὀνόματι τάγματος ἱππικοῦ, ὡσὰν ἕνα τρίτον τάγμα· ὅθεν διὰ νὰ θεμελιώσῃ μίαν διοίκησιν εὔτακτον ἐνεχείρισε τῷ ῥηγὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν δόξαν τῆς διοικήσεως, κατὰ τὰς συμφωνίας ὁποῦ διωρίσθησαν αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἔθνους καὶ ὁποῦ ἔκαμεν ὅρκον ὁ ῥὴξ νὰ φυλάξῃ ἀμετασαλεύτους. Τὸ δεύτερον τάγμα, ὁποῦ εἶναι ἡ γερουσία, ἔχει χρέος νὰ διατρίβῃ παρὰ τῷ ῥηγὶ διὰ νὰ τὸν κάμνῃ νὰ ἐνεργῇ μὲ τὴν αὐθεντείαν του τοὺς νόμους τοῦ ἔθνους, νὰ ἀγρυπνῇ διὰ τὴν διαφύλαξιν τῆς ἐλευθερίας καὶ διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ὅρκων τοῦ ῥηγός. Τέλος πάντων ὁ δῆμος τῶν Λέχων, ὁποῦ κάμνει τὸ τρίτον τάγμα, ἐφύλαξεν ἑαυτῷ τὴν νομικὴν ἐξουσίαν, ἑνωμένως μὲ τὰ δύο ἄλλα τάγματα, ὅταν ἑνωθοῦν διὰ νὰ κάμουν καὶ νὰ συγκροτήσουν τὴν λεγομένην Δίαιταν. Καὶ ταῦτα μὲν τὰ ἀνέκαθεν τῆς Λεχίας· ἀλλ' ἡ αὐλὴ τοῦ Πετερπούργου διώρισε τώρα εἰς τὴν Λεχίαν τὸν τρόπον τῆς διοικήσεώς της, ὅστις ἦν ὁ ἑξῆς.

ά.) Νὰ γένῃ βουλευτήριον αἰώνιον ὁποῦ μαζὶ μὲ τὸν ῥῆγα τῆς Λεχίας νὰ διεξάγῃ τὰς ὑποθέσεις καὶ νὰ μοιράζῃ τὰ ὀφφίκια.

β'.) Τὰ στρατεύματα τῆς Λεχίας καὶ τῆς Λιτουανίας νὰ μὴν εἶναι περισσότερον ἀπὸ 36,000 ἀνθρώπων.

γ'.) Νὰ μαζώνουν ἀπὸ ὁλην τὴν Λεχίαν 32 μιλλιούνια δουκάτων διὰ τὰ ἔξοδα ὅλου τοῦ ῥηγάτου τῆς Λεχίας καὶ ὄχι περισσότερον.

Δὲν τοὺς ἤρεσεν ὅμως τοὺς Λέχους ἡ τοιαύτη ἀπόφασις τῆς Ῥουσσίας, καὶ δὲν τὴν ἐνήργησαν.

Βασιλεία τοῦ σουλτὰν Ἀπτοὺλ-Χαμίτη.

Τῇ ί τοῦ Ἰανουαρίου, ἡμέρᾳ Παρασκευῇ, ὥρᾳ ζ' τῆς ἡμέρας, θνήσκει ὕ-

δρωπι τοῦ στήθους ὁ σουλτὰν Μουσταφᾶς, καὶ ἀνηγορεύθη βασιλεὺς ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ σουλτὰν Ἀπτοὺλ-Χαμίτης.

Τρία καράβια βενέτικα ἔπιασαν οἱ Ῥοῦσσοι ὁποῦ εἶχον φόρτωμα 220,000 δουκάτα. Τὸ σενάτον ἔγραψε τῷ κονσόλῳ τῆς Σμύρνης νὰ πηγαίνῃ εἰς τὴν Πάρον καὶ νὰ τὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Σπυριδὼφ, καὶ νὰ τὸν ἐρωτήσῃ τὸν εἰς τὸ ἑξῆς ῥουσσικὸν σκοπὸν διὰ τὰ βενέτικα καράβια, εἶναι διὰ νὰ τὰ πειράζουν δηλαδὴ ἢ νὰ τὰ ἀφίνουν νὰ ταξειδεύουν ἐλεύθερα καὶ νὰ μὴν ἐμποδίζουν τὴν πραγματείαν τους.

Ὁ ἀμιράλιος ῥοῦσσος Πασχάλης διωρίσθη νὰ πηγαίνῃ διὰ τῆς Ἰταλίας διὰ νὰ διοικῇ τὸν στόλον τὸν ῥουσσικὸν τὸν ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει, καὶ ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ Λιβόρνο ῥοῦσσος γραμματοκομιστὴς διὰ τὴν Πάρον μὲ γράμματα τῆς μανζιλίας τοῦ Σπυριδὼφ, κατὰ τὴν αἴτησίν του, καὶ διὰ νὰ γένῃ κοντραμιράλιος ὁ Γερμανὼφ διὰ νὰ διοικῇ τὸν στόλον μὲ βαθμὸν βιτζαμιραλίου.

Ὁ καϊμακάμης Κουγιουτζὴς ἐσυλλογίσθη νὰ χαλιναγωγήσῃ τὴν τῶν οὐλεμάδων αἰσχροκέρδειαν, καὶ ἐγγίξας τὰ μέγιστα τὸν Ἰσταμπὸλ-ἐφενδισὶ ἐμανζιλεύθη μετὰ 35 ἡμέρας τῆς ἐξουσίας του, καὶ ἔγινε καϊμακάμης ὁ ζαραπχανὲ-ἐμινὶς Ἰζὲτ-Μεχμὲτ-ἐφένδης τίτλῳ πασσαλικίου τριῶν τουγιῶν· ὅστις ἐξώσας τὸν ἐς τόδε βεκίλην τῆς δραγομανίας Σκαρλάτον Καρατζᾶν ἔκαμε Δραγομάνον τῆς Πόρτας καὶ ῥεκιὰπ-τερζιμανὶ τὸν ῥηθέντα Ποστέλνικον Ἀλέξανδρον Ὑψηλάντην.

Ἦλθεν ἡ παραίτησις τοῦ Ἀδριανουπόλεως εἰς χεῖρας τοῦ Σκαναβῆ· ἔκαμεν ἄρζι ὁ πατριάρχης Σαμουὴλ διὰ νὰ γένῃ Ἀδριανουπόλεως ὁ διδάσκαλος τοῦ ῥεκιὰπ-τερζιμανὶ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου. Ἐδόθη τὸ ἄρζι τῷ Σκαναβῆ, τὸ ἔστειλεν εἰς τὸ ὀρδὶ, καὶ δοὺς τῷ Μουσούνογλου φλωρία 2,000 ἔγινε τὸ περάτι, καὶ ἀφοῦ ἦλθεν εἰς τὴν Πόλιν ἔγιναν αἱ ψῆφοι καὶ ἐχειροτονήθη. Ὁ Βελιγραδίου καὶ ὁ Σηλυβρίας διὰ τὴν μητρόπολιν τῆς Ἀδριανουπόλεως ἔδιδαν εἰς τὸ Κοινὸν πουγγεῖα 250· χαριζόμενος ὁ πατριάρχης Σαμουὴλ τῷ ῥηθέντι Δραγομάνῳ τῆς Πόρτας Ἀλεξάνδρῳ τὸν ἐζήτησε διὰ τὴν Ἐκκλησίαν μόνον 200, συμπεριεχομένων αὐτοῖς καὶ τῶν 33 πουγγείων ἅπερ ἀφῆκε χρέος εἰς τὴν ἐπαρχίαν ὁ πρώην Ἀδριανουπόλεως. Ἀλλ' ὁ Ὑψηλάντης ἐσυγχίσθη διατί δὲν ἐζήτησε μαζὶ μὲ τὸ ῥηθὲν χρέος πουγγεῖα μόνον 155· ἤθελε νὰ ἁρπάσῃ περισσότερα ἀπὸ ἐκεῖνα ὁποῦ ἐπῆρε, μὴ συλλογιζόμενος τὸ πρᾶγμα ὅτι εἶναι φανερὰ ἱεροσυλία, ἀλλὰ ἀκολουθῶντας τὴν κακίστην συνήθειαν ὅλων σχεδὸν τῶν λεγομένων ἀρχόντων τοῦ Φαναρίου, οἵτινες διὰ νὰ χρηματολογήσουν μὲ ἱεροσυλίαν συνειθίζουν νὰ ζητοῦν παρὰ τοῦ πατριάρχου τὸ νὰ κάμῃ ἀρχιερέα οἰκεῖόν τούς τινα, καὶ μὴ εἰσακουόμενοι πολλάκις διὰ τὸ παράνομον καὶ ἱερόσυλον τοῦ πράγματος καὶ διὰ τὴν ἀκολουθοῦσαν ζημίαν τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, ἀγανακτοῦσι κατὰ τοῦ πατριάρχου, καὶ ἐνωθέντες τισὶ τῶν ἀρχιερέων, παραπονουμένων καὶτῶν διὰ τὴν αὐτὴν ἱεροσυλίαν, ὀργανίζουν καὶ τὴν πτῶσίν του χωρὶς φόβον θεοῦ, καὶ μὲ μεγάλην καταφρόνησιν καὶ τοῦ γένους τοῦ ῥωμαϊκοῦ καὶ τοῦ ἱερατείου, καὶ μὲ κατηγορίαν τῶν ἀλλοφύλων. Ἤκουσα Ἀρμένην νὰ μὲ εἰπῇ, (σαράφην περίφημον

μὲν ἀλλὰ χρηστοήθη,) Εὐκολώτερον ἀλλάζετε τὸν πατριάρχην σας παρὰ τὸ ὑποκάμισόν σας.

Ἡ γυνὴ καὶ τὰ τέκνα τοῦ εἰς τὸ Καζὰν ἀποστάτου Πουγατζὲφ ἐπιάσθησαν παρὰ τοῦ Πιπικὼφ, πολλοὶ δὲ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ καταλιμπάνουσιν αὐτὸν, καὶ τῇ β′ τοῦ Ἀπριλίου μὲ 10,000 τῶν σὺν αὐτῷ κατεπολεμήθη ὁλοτελῶς παρὰ τοῦ Πιπικὼφ, καὶ μόλις μὲ 4,000 τῶν σὺν αὐτῷ φυγῇ τὴν σωτηρίαν εὗρατο. Ἐνικήθη ὑπὸ τοῦ Γαλιτζίνου πρῶτον εἰς τὸ ὀχύρωμα Τατισεβὰ, κείμενον ἐπὶ τῷ ποταμῷ Ζαΐκ· ἐφονεύθησαν 2,000 ἄνθρωποι καὶ ἐζωγρήθησαν 3,000 καὶ ἐπάρθησαν τόπια του 36· τὸ λοιπὸν τῶν ἐχθρῶν ἐσκορπίσθη, καὶ ὁ ἀντάρτης ἔφυγε καὶ ἐκρύβη εἰς ἄλλο κάστρον τοὔνομα Μπέρδια παρὰ τῷ Ὀρεμπούργῳ· ἀλλ' ὁ γκενεράλης Ρεϊνσδὸρφ, διοικητὴς τοῦ Ὀρεμπούργου, ἔστειλε στράτευμα κατὰ τῆς Μπέρδιας, ἔνθα ἦσαν τζεπχανὲς καὶ 5,000 ἄνθρωποι τοῦ Πουγατζὲφ, ὅστις φρίκῃ συσχεθεὶς διὰ τὸν ἐπελθόντα στρατὸν ἀφῆκε τὸ κάστρον του, καὶ μὲ 1,000 τῶν σὺν αὐτῷ καὶ μὲ 10 τόπια μικρὰ ἔφυγε καὶ ἐφυλάχθη μέσα εἰς τὰ χιόνια ἑστερημένος τῶν ζωαρκείων· οἱ μείναντες εἰς τὴν Μπέρδιαν ἀποστάται ὑπετάγησαν τῷ διοικητῇ τοῦ Ὀρεμπούργου, καὶ καθ' ἡμέραν πανταχόθεν ἤρχοντο ζητοῦντες συγχώρησιν καὶ ὑποτασσόμενοι. Ἐχάθησαν Μοσχόβοι εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον 290. Φυγάδα δὲ ὄντα τὸν Πουγατζὲφ εἰς τὰ χιόνια εἰς τὴν στράταν τῆς πόλεως Γιαΐκ τὰ στρατεύματα τοῦ Γαλιτζίνου διεμοιράσθησαν διὰ νὰ τὸν πιάσουν. Ὅθεν ἔφυγεν ἐκεῖθεν εἰς τὸ κάστρον Σαμαρὲλ, κείμενον ὄπισθεν τοῦ Ὀρεμπούργου, ὅπου ἡνώθη μὲ πολλοὺς συνωμότας του εἰς ἀριθμὸν 4,000· τὸν ἔφθασε τὸ στράτευμα τοῦ Γαλιτζίνου καὶ τὸν ἐπολέμησε τῇ ιϐ′ τοῦ Ἀπριλίου, ἐφόνευσε 400 τῶν σὺν αὐτῷ, ἐζώγρησε 2000 καὶ ἐπῆρε τόπια 9, καὶ οἱ λοιποὶ ὑπετάγησαν· ἀλλ' ὁ ἀπαταιὼν ἀλλάζωντας συχνὰ ἄλογα ἔφυγε καὶ ἐπῆγεν εἰς τοὺς Παζκίρηδες. Τὸ ἔθνος αὐτὸ τὸ μουσουλμάνικον, θέλωντας νὰ συγχωρηθῇ, ὑπεσχέθη νὰ τὸν πιάσῃ, ἀλλὰ καὶ τὰ στρατεύματα τοῦ Γαλιτζίνου, μερικὰ μὲν ἀπῆλθον ἕως ἐκεῖ διώκοντα αὐτὸν, τὰ δὲ λοιπὰ εἰσῆλθον εἰς τὸ Ὀρεμποῦργον· οἱ κατοικηταὶ τὰ ἐδέχθησαν μετὰ χαρᾶς, μὲ τὸ νὰ ἐταλαιπωρήθησαν πολλὰ ἀπὸ τὴν πενταμηνιαίαν πολυαρχίαν ὁποῦ τοὺς εἶχε κάμει ὁ ἀπαταιών.

Ἡ βασίλισσα τὸν μὲν Πιπικὼφ εὐηργέτησε μὲ δόσιν ἄσπρων καὶ μὲ δωρεὰν ἀγροίκων τινῶν καὶ κώμης, τὸν δὲ Γαλιτζῖνον εὐηργέτησε μὲ δόσιν ἄσπρων.

Τῇ κϛ′ τοῦ Ἀπριλίου ὁ γκενεράλ Καμένσκοϊς κοντὰ εἰς τὸ Παζαρτζίκι κατετρόπωσε τουρκικὸν στράτευμα, λαϐὼν παρ' αὐτῶν καὶ 3 σημαίας καὶ ζωγρήσας 2 Τούρκους.

Εἰς τὴν Κραγιόβαν ὁ γκενεράλ Ἔγγελχαρτ παρὰ τῷ ποταμῷ Πάχνᾳ κατετρόπωσε στράτευμα τούρκικον φονεύσας αὐτῶν 80, καὶ ἄλλο τάγμα ρουσικὸν κατέκαυσε τὰς οἰκίας τῶν Τούρκων τὰς ἐπὶ τῆς νήσου Καρπὸν, κειμένης ἐν τῷ Δουνάϐει, καὶ ἄλλο τάγμα ρουσσικὸν προχωρῆσαν μέχρι τοῦ Κοῦλε ἐζώγρησεν ἕνα Τοῦρκον.

Τῇ ά Μαΐου ὁ κολονέλος Ἀντϐὶκ κατεπολέμησε τὸ στρατόπεδον τῶν

Τούρκων παρὰ τῇ κώμῃ Καπακλὶ τῇ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Δρύστρας, ἐφυγάδευσε πλείους τῶν 1,200 Τούρκων καταδιώξας αὐτοὺς ὑπὲρ τὰ 10 βέρστια πρὸς τὴν Δρύστραν καὶ Καϊναρτζίκι, ἐφόνευσε Τούρκους ὑπὲρ τοὺς 300, ἐζώγρησε 15 καὶ ἐκυρίευσεν ὅλας τὰς σκηνὰς καὶ τὰ λοιπὰ τὰ ἐν τῷ στρατοπέδῳ.

Τῇ ζ′ τοῦ αὐτοῦ ἔφθασεν εἰς τὴν Πόλιν τὸ φραντζέζικον γαλιόνι· ἔχει 60 τόπια καὶ 140 ἐπιϐάτας· διὰ τοῦ τερσανὲ-ἐμινὴ καὶ τοῦ δευτέρου χουνκιὰρ-ἰμάμη ἀφιερώθη εἰς τὴν ὀθωμανικὴν δούλευσιν.

Τῇ ή τοῦ Μαΐου οἱ παρὰ τοῦ Τὸτ, Φραντζέζου, νεοδίδακτοι τοπτζῆδες ἀνεχώρησαν ἀπὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἀπῆλθον εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ βεζίρη Μουσούνογλου· ἦσαν συντροφιασμένοι μὲ ἕνα σεργκέντε καὶ μὲ μερικοὺς τοπτζῆδες φραντζέζους, καὶ συνεκόμιζον 15 τόπια τῆς νέας κατασκευῆς τοῦ Τότ.

Τῇ ιγ′ τοῦ Μαΐου ὁ καπετὰν-πασσᾶς ἀνεχώρησε διὰ τὴν Βάρναν, καὶ ἐτζακίσθη ἕνα του γαλιόνι εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Ἀσίας διὰ τὴν ἀπραξίαν τῶν ἐν αὐτῷ ναυτῶν· ἀπὸ τὸν στόλον δὲ τὸν διορισθέντα εἰς τὴν Οὐζοὺν ἕνα γαλιόνι μὲ τὸ νὰ ἔκαμνε πολλὰ νερὰ ἐκινδύνευε ναυαγῆσαι, καὶ ὁ καπετάνος ἀπογνοὺς τὸ ἄραξεν εἰς τὴν ἀκτὴν παρὰ τῇ Βάρνᾳ, καὶ ἔϐγαλεν ἔξω τὰ τόπια, τὸν τζεπχανὲν καὶ τὰ λοιπὰ πολεμικὰ καὶ ἄλλα τὰ ἐν τῇ νηΐ. Ἐλυτρώθησάν τινες τῶν ἐπιϐατῶν, οἱ δὲ πλείους, βιαζόμενοι νὰ ἔϐγουν εἰς τὴν ξηρὰν κατεπνίγησαν, καὶ ἄλλοι προχωρήσαντες μέχρι τῆς Καϐάρνας ἐζωγρήθησαν παρὰ τῶν Ῥούσσων.

Ὁ Ὁλλανδέζος κόμης Πιλὰνδ ναυαρχεῖ τὸν ἐν τῷ Δουνάϐει ρουσσικὸν στόλον ὄντα εἰς τὸ Ἰσμαήλι.

Τῇ θ′ τοῦ Μαΐου οἱ τοποτηρηταὶ-γκενεράληδες Καμένσκοϊς καὶ Σουϐαρὼφ προχωρήσαντες πλησίον τῆς Κόσνιτζας, (κώμη αὕτη τῆς Δόπριτζας,) ἤρξαντο τὸν κατὰ τῶν Τούρκων πόλεμον. Ἦσαν οἱ Τοῦρκοι ὑπὸ μὲν τῷ Ἀπτουρράζακῃ ἱππικοῦ 15,000, ὑπὸ δὲ τῷ γιαννιτζὰρ-ἀγασὴ πεζικοῦ 25,000, καὶ 5 πασσᾶδες τῶν δύο τουγιῶν. Τὸ ἐπίπεδον ἦν γεμάτον ἀπὸ δενδράκια, ὅθεν τὸ ἱππικὸν τῶν Ῥούσσων δὲν ἠμποροῦσε νὰ πολεμήσῃ δραστηρίως ὅταν οἱ Τοῦρκοι πολλῇ καὶ μεγάλῃ τῇ ὁρμῇ ὥρμησαν κατεπάνω τους· ἀλλ' ὁ τζεπχανὲς καὶ τὸ πεζικὸν τῶν Ῥούσσων προσδραμόντα ἔῤῥιψαν κατὰ τῶν Τούρκων τοσαῦτα τουφέκια καὶ τόπια, ὥστε τοὺς κατετρόπωσαν ὁλοκλήρως καὶ τοὺς κατεδίωξαν μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι ἱκανὸν διάστημα εἰς τὴν ὁδὸν τῆς Σούμλας καὶ τοῦ Πρεϐαδίνι· οἱ Ῥοῦσσοι ἐγένοντο κυριάρχαι παντὸς τοῦ στρατοπέδου, σκηνῶν πολλῶν καὶ κάθε εἴδους τζεπχανέ· ἐπῆραν καὶ 3 τόπια προύντζινα νέας κατασκευῆς καὶ ἐφευρέσεως τοῦ Τὸτ, καὶ 3 παλγεμέζια, καὶ 3 χαϐάνια καὶ 107 σημαίας. Ἐφονεύθησαν Τοῦρκοι ὑπὲρ τὰς 4,000 καὶ ἐζωγρήθησαν 100, Ῥοῦσσοι δὲ ἐφονεύθησαν 73 καὶ ἐπληγώθησαν 134· παρετάθη ὁ πόλεμος μὲ πολὺ πεῖσμα ἐν δρυμῶνι ὥρας 4, εἶτα καὶ ἐν ἐπιπέδῳ. Ἐστάθησαν πολλὰ σταθεροὶ οἱ Τοῦρκοι εἰς τὸν πόλεμον, ἐφορμήσαντες τετράκις, καὶ ἤθελον ἀφανίσει ὁλοκλήρως τὸ πεζικὸν ρεγιμέντο ἂν δύο παρατάξεις χουσάρων δὲν ἤθελον τὸ βοηθήσει κτυπῶντας τοὺς Τούρ-

κους ὄπισθεν. Ὁ καρπὸς τῶν Ῥούσσων ἀπὸ αὐτὴν τὴν τελείαν νίκην εἶναι τὸ ὅτι ἔκοψαν τὴν κοινωνίαν τὴν μεταξὺ Βάρνης, Δρύστρας καὶ Σούμλας, ἔνθα ἦν τὸ στρατόπεδον τοῦ βεζίρη Μουσούνογλου, καὶ τὰ ἐλαφρὰ στρατεύματα τοῦ Καμένσκοϊ, ἐκτεινόμενα ἀπὸ Σούμλας μέχρι Βάρνης.

Ἐπανελθὼν ὁ Ἀπτουρράζάκης μετὰ τὴν ἧτταν αὐτὴν εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ βεζίρη Μουσούνογλου τὸ εἰς τὴν Σούμλαν, ὥρμησαν οἱ γιαννίτζαροι οἱ ἐν τῷ στρατοπέδῳ διὰ νὰ τὸν φονεύσουν· ἀλλ' αὐτὸς φυγὼν κατεκρύβη εἰς τὴν σκηνὴν ἔνθα ἦν τὸ σαντζὰκ-σερίφι, ὅθεν νύκτωρ καὶ πάντων ἀγνοούντων τὸν ἐφυγάδευσεν ὁ βεζίρης Μουσούνογλους εἰς τὴν Πόλιν, ὅπου φθάσας ἐκάθισεν εἰς τὸ γιαλί του τὸ εἰς τὸ Πασσᾶ-ἰσκελεσί, ἀγνοούμενος σχεδὸν παρὰ πάντων· εἶτα ἀπεστάλη εἰς τὸ Μισίρι.

Ὁ Σουλτικὼφ εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον σχεδὸν ἔκαμε θαύματα· προπορευόμενος τοῦ στρατοῦ ἐφώρμησε τρὶς κατὰ τῶν Τούρκων, καὶ τέλος τὸ σύνολον κατατροπώσας φυγεῖν παρεβιάσατο τόν τε Ἀπτουρράζάκην καὶ τὸν γιαννιτζὰρ-ἀγασή.

Τῇ ιϐ' τοῦ Μαΐου ὁ Κοζακόφσκης, παλαιὸς μαρεσιάλος τῆς ὁμοσπονδίας τοῦ Πὰρ, ἔφθασεν εἰς τὴν Πόλιν ἀπὸ τῆς Ῥαούζης μὲ δέκα πέντε ὀφφικιαλίους Λέχους καὶ ἕνα Φραντζέζον καὶ Βενετζιάνον· συνωμίλησε μὲ τὴν Πόρταν τὰ πρὸς βοήθειαν τῶν Λέχων καὶ ἐκδίκησιν κατὰ τῶν Ῥούσσων, καὶ ἀνεχώρησε διὰ τὸ ὀρδί, ὅπου θέλουν φθάσει μαζὴ μὲ τὸν Ἰσκιουὶπ-πασσασή.

Ὁ μαρεσιάλος Πουλάβσκης, σύντροφός ποτε τοῦ Κοζακόφσκη, ἀναχωρήσας ἀπὸ Ῥαούζης μὲ εἴκοσι Λέχους ἔφθασεν εἰς τὸ ὀρδί· ἔχει μαζή του καί τινας Φραντζέζους.

Τῇ ιζ' τοῦ Μαΐου στράτευμα τούρκικον ἐξελθὸν ἀπὸ τὸ Χατζόγλου-Παζαρτζίκι ἐφώρμησε κατὰ τῶν Ῥούσσων τῶν ἐστρατοπεδευμένων παρὰ τῇ κώμῃ Βερτὶκ, προστατοῦντος τοῦ μαγιόρου Δανισὼφ, ὅστις κατεπολέμησε τοὺς Τούρκους καὶ ἐφυγάδευσε, φονεύσας πολλοὺς αὐτῶν καὶ ζωγρήσας τὸν πελούκπασην καὶ δύο παϊρακτάρηδες καὶ ἕνα ὀδάπαση καὶ ἑπτὰ γιαννιτζάρους καὶ τὸν περίφημον Πατὰλ-ἀγᾶ, υἱὸν τοῦ Τζανικλῆ Ἀλῆ-πασσᾶ.

Τῇ κ' τοῦ Μαΐου ὁ μαγιὸρ Ἀρχιπαζζὲφ ἐφορμᾷ κατὰ στρατιωτικοῦ Ὀθωμανῶν ἐν τῷ δρυμῶνι τῷ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγούσης ἀπὸ Δρύστρας εἰς τὸ Καϊναρτζίκι, καὶ τροποῦται αὐτοὺς ζωγρήσας 10 καὶ φονεύσας 6.

Τῇ κϐ' τοῦ Μαΐου ὁ γκενεράλ Καμένσκοϊς ἐφώρμησε κατὰ τοῦ Χατζόγλου-Παζαρτζίκι· τὸ ἱππικὸν τῶν Τούρκων, συμποσούμενον εἰς 5,000 ὑπὸ τῷ σερασκέρῃ Δαγιστανλῇ Ἀλῆ-πασσᾷ καὶ ἄλλοις τρισὶ πασσάσι δύο τουγιῶν, Ἀχμὲτ, Τζερκὲζ καὶ Μουσταφᾷ, ἀντιπαρετάχθη εἰς τὸ καραούλι τοῦ Καμένσκοϊ τὸ ὑπὸ τῷ γκενεράλῃ Κέϊζερ· ἔγινε πόλεμος σφοδρὸς, ἐνεδυναμώθη γὰρ τὸ ῥουσσικὸν καραούλι παρὰ τοῦ ἡγεμόνος Πέτρου Δεολστέϊν καὶ τῶν δύο ἡγεμόνων Βανδὲκ καὶ ἀπὸ δύο τάγματα ἱππικά· κατεπολέμησαν τοὺς Τούρκους καὶ τέλος ἐφυγάδευσαν καταδιώξαντες 20 βέρσταις κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν εἰς τὴν Σούμλαν· ἐζωγρήθη ὁ χατζὴ Τουρὰν-πασσᾶς καὶ ἓξ παϊρακτάρηδες καὶ 40 γιαννίτζαροι καὶ ἄλλοι 74 διαφόρων τάξεων· ἐφονεύθησαν πολλοὶ καὶ ἐπῆραν οἱ Ῥοῦσσοι καὶ 3 τόπια.

Κόπτουν ἀδιακόπως οἱ Ῥοῦσσοι μονέδαν πακιρένιαν εἰς τὸ Γιάσι.

Τῇ νυκτὶ τῆς έ τοῦ Ἰουνίου ὁ Σουλτικὼφ διαπλεύσας τὸν Δούναβιν εἰς τὸ Τορτοκαΐ εὗρε στρατόπεδον τούρκικον πρὸς τὸ Ῥουστζούκι ὄπισθεν τῶν παχτζέδων ὑπὸ τῷ Ποσνὰκ Μουσταφᾷ-πασσᾷ· πολέμου οὖν συγκροτηθέντος ἐφυγαδεύθη ὁ πασσᾶς εἰς τὸ Ῥουστζούκι πολλὰ παθὼν ἐν τῷ φεύγειν παρὰ τῶν Κοζάκων καὶ Χουσάρων· κατέλιπε δὲ τοῖς Ῥούσσοις καὶ ἅπαντα τὰ ἐν τῷ στρατοπέδῳ καὶ τὸν χαζναδάρην του πληγωμένον.

Τῇ θ' τοῦ Ἰουνίου ὁ σερασκέρης Χασὰν-πασσᾶς Τζεζάερλης ἐξελθὼν ἀπὸ τὸ Ῥουστζούκι ἐφώρμησε παρὰ τῷ Τορτοκαΐ διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ τοῦ ποταμοῦ Δουνάβεως κατὰ τοῦ Σουλτικὼφ μὲ 15,000 στράτευμα ἱππικοῦ τε καὶ πεζικοῦ, καὶ μετὰ πολλὰ νικᾷ ὁ Σουλτικὼφ τοὺς Τούρκους καὶ τοὺς καταδιώκει φεύγοντας· ἐφονεύθησαν Τοῦρκοι ὑπὲρ τὰς 2,500, ἐζωγρήθησαν 159 καὶ τοὺς ἐπάρθη καὶ ἓν τόπι.

Τῇ ιά τοῦ Ἰουνίου ἐπέρασε τὸν Δούναβιν ὁ Ῥωμαντζὼφ διὰ νὰ ἐνδυναμώσῃ τὰ ῥηθέντα ἐλαφρὰ στρατεύματα τοῦ Καμένσκοϊ, καὶ προέβη ἕως 8 μίλια κοντὰ εἰς τὴν Δρύστραν, ὅπου ἐστρατοπέδευσε. Ὁ δὲ Σουλτικὼφ παρετήρει τοὺς εἰς τὸ Ῥουστζούκι Τούρκους.

Τῇ ιγ' τοῦ Ἰουνίου ἡ ῥουσσικὴ φεργάτα, τοὔνομα Μινέρβα, κατετροπώσατο στόλον παρπαρέσικον, ἀλλὰ βλαβεῖσα ἐν τῷ πολέμῳ κατεβυθίσθη ὕστερον ὑπὸ τοῦ βάρους τῶν τοπίων της καὶ τῶν ἐν αὐτῇ μαρμάρων ἅπερ εἶχε φορτώσει ἐν τῇ νήσῳ Πάρῳ.

Ὁ μαγιὸρ Γκιουργκὲντζ εἰς τὸ Τζερνέστι ἐπολέμησε μὲ στράτευμα τούρκικον ὁποῦ ἐπέρασεν εἰς τὴν Κραγιόβαν ἀπὸ τὴν νῆσον Ἀλαδόβα καὶ Ὄρσοβα· ὁ πόλεμος παρετάθη ὥρας 6, καὶ τέλος οἱ Τοῦρκοι ἡττηθέντες ἔφυγον, ἀφοῦ ἐφονεύθησαν ὑπὲρ τοὺς 200 καὶ ἐπληγώθησαν πολλοί.

Ὁ κοντραμιράλιος Τζιτζακὼφ μὲ 7 καράβια, ὧν τὸ μεῖζον εἶχε τόπια 54, ὤντας εἰς τὸν πορθμὸν τὸν μεταξὺ Κριμίου καὶ τῆς νήσου Ταμὰν, Κιμμέριον κόλπον λεγόμενον, ἐταξείδευε τὸ περιγιάλι τὸ μεταξὺ τοῦ Κισἀδᾶ καὶ τοῦ Γενὶ-καλὲ, ἔνθα τῇ θ' τοῦ Ἰουνίου μετὰ τὸ μεσημέρι ἀπήντησε τὸν τουρκικὸν στόλον συγκείμενον ἐκ νηῶν 50. Εἰς τὰς 4 ὥρας μετὰ τὸ μεσημέρι ἐπλησίασεν ὁ στόλος ὁ τούρκικος, καὶ εἶχον οἱ Τοῦρκοι 6 γαλιόνια καὶ 9 φεργάτας, τὰ δὲ λοιπὰ μέχρι τῶν 50 ἦσαν σεπάκια καὶ κάτεργα. Ἤρξατο οὖν ὁ πόλεμος 5 ὥρας μετὰ τὸ μεσημέρι καὶ παρετάθη μέχρι τῶν 9. Οἱ Τοῦρκοι μὲ τὰ πολλά τους πλοῖα ἐφρόντισαν νὰ περιτριγυρίσουν τοὺς Ῥούσσους καὶ νὰ τοὺς ἐμποδίσουν τὴν εἴσοδον εἰς τὸν πορθμὸν, ἀλλ' ὁ Τζιτζακὼφ γνοὺς τὸν σκοπόν τους ἀνεχώρησεν, ἐμακρύνθη ἀπὸ τοὺς Τούρκους καὶ ἠσφαλίσθη ἐν τῷ πορθμῷ. Ὁ στόλος ὁ ὀθωμανικὸς ἔμεινεν ἐμπρὸς εἰς τοὺς Ῥούσσους, καὶ τῇ ιγ' τοῦ Ἰουνίου ἐπεχείρησε νὰ τοὺς βιάσῃ ν' ἀφήσουν τὴν τοποθεσίαν τους, ἀλλ' οὐδὲν ἴσχυσε, καὶ ὁ μικρὸς αὐτὸς ῥουσσικὸς στόλος καὶ ἀπὸ τὰ ἐπὶ τῆς ξηρᾶς ῥουσσικὰ τόπια ἐμπόδισε τοὺς Τούρκους ἀπὸ τοῦ νὰ ἔμβουν εἰς τὸ Κρίμι, καὶ οἱ Ῥοῦσσοι ἡτοίμασαν πουρλότα διὰ νὰ τοὺς καύσουν, ὅπερ γνόντες οἱ Τοῦρκοι καὶ φοβηθέντες ἀνεχώρησαν.

Ὁ Δολγορούκης ἀπῆλθεν εἰς τὸ Κρίμι διὰ νὰ ἀπαντήσῃ τὴν ἐπαπειλουμένην ἔφοδον τῶν Τούρκων.

Τῇ ιδ' τοῦ Ἰουνίου ὁ Σουλτικὼφ πέμψας τὸν κολονέλον Οὐβαρὼφ ἐπολέμησεν εἰς τὸ χωρίον Καδίκιοϊ 600 Τούρκους, ἠλευθέρωσε 5,000 Χριστιανῶν καταδιωκομένων· καὶ τῇ αὐτῇ ὁ Καμένσκοϊς πέμψας στρατὸν ἕως εἰς τὸ Καμιτζὶκ-σουϊ ἐδίωξεν ἐκεῖθεν τὸν Ἀρναοὺτ-πασσᾶν.

Τῇ ιέ τοῦ Ἰουνίου ὁ Σουλτικὼφ προχωρήσας εἰς τὸ Μαροτὶν (τόπος δὲ αὐτὸς πλησίον εἰς τὸ Ῥουστζούκι,) εἶχε σκοπὸν νὰ ἐφορμήσῃ κατὰ τῶν Τούρκων ὄντων μὲ μετερίζια ὑπὲρ τὰς 4,000· ἀλλ' αὐτοὶ ἰδόντες τοὺς Ῥούσσους ἔφυγον εἰς τὸ Ῥουστζούκι· τοὺς κατεδίωξαν οἱ Ῥοῦσσοι ἕως εἰς τὰ μετερίζια τοῦ Ῥουστζουκίου, ἐφόνευσαν 250 καὶ ἐζώγρησαν 48, ἐπῆραν σκηνὰς 300 καὶ πολλὴν ποσότητα τζεπχανὲ καὶ ἄλλων ἐφοδίων πολεμικῶν τε καὶ ζωοτροφικῶν.

Ἐπανῆλθον ἤδη ἀπὸ τοῦ Πετερπούργου εἰς τὸ Βουκουρέστι ὁ Οὐγγροβλαχίας Γρηγόριος μὲ τοὺς δύο αὐτοῦ ἐπισκόπους, Πουζαίου καὶ Ῥιμνίκου, καί τινας ἡγουμένους τῶν προὐχόντων μοναστηρίων καί τινας ἄρχοντας, οἵτινες ἀπῆλθον ἐκεῖσε διὰ νὰ παρακαλέσουν τὴν βασίλισσαν Αἰκατερίναν νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὴν σκλαβίαν τῶν Τούρκων· τοὺς ὑπεδέχθη φιλοφρόνως, τοὺς διώρισε τὰ ἱκανὰ καθημερινὰ ἀναγκαῖα τῆς ζωοτροφίας των, τοὺς ἐπαρηγόρησεν ἀναφέρουσα καὶ ἀποδιδοῦσα τὴν ἐλευθερίαν τους εἰς τὴν δύναμιν τοῦ ἁγίου θεοῦ. Ἐχάρισε τῷ Οὐγγροβλαχίας σταυρὸν πολυτελῆ, τοῖς ἐπισκόποις κατωτέρας μὲν τιμῆς ἀλλὰ καὶ τοὺς πολυτίμους, τοῖς ἡγουμένοις ἀπὸ μίαν μεδάλλιαν χρυσῆν, ἤτοι νόμισμα ἐκτετυπωμένον ἔχον τὸ πρόσωπόν της, καὶ δοὺς αὐτοῖς ἔξοδα διὰ τὴν ὁδοιπορείαν ἀπέστειλεν εἰς τὰ ἴδια.

Τῇ ις' Ἰουνίου ὁ Σουλτικὼφ πολιορκῶντας τὸ Ῥουστζούκι, ἐβγῆκαν οἱ Τοῦρκοι πολυάριθμοι, ἀλλ' ἐδιώχθησαν φονευθέντες· ἀκολουθεῖ τὴν πολιορκίαν εἰς τὸ μέρος τοῦ Μαροτὶν ἀπὸ Δουνάβεως μέχρι τοῦ ποταμοῦ Λόγγε· οἱ ἐν τῇ πόλει Τοῦρκοι τὸ βράδυ ἐξελθόντες τῆς πόλεως ἐφώρμησαν κατὰ τῆς παρατάξεως τοῦ Ἀκχερών.

Τῇ ις' ὁ Καμένσκοϊς προχωρῶντας ἕως εἰς τὸ Γενὶ-παζάρι ἐδίωξε τὸν Δαγιστανλὴ ἔχοντα 5,000 ἱππεῖς, τὸν ἐκυνήγησε μέχρι τῆς Σούμλας καὶ ἐζώγρησέ τινας τῶν σὺν αὐτῷ.

Καὶ τῇ αὐτῇ ἱππικὸν καὶ πεζικὸν τῶν Τούρκων ἐξελθόντα ἀπὸ τῆς Δρύστρας, 4 ὥρας μετὰ τὸ μεσημέρι, ἐφώρμησαν κατὰ τῶν ἐν τῷ ποταμῷ Κατίτζ ῥουσσικῶν στρατευμάτων, προστατουμένων ὑπὸ τοῦ Γεωργίου Δολγορούκη· οἱ Κοζάκοι Ζαποροβάνοι ἀπήντησαν αὐτοὺς μὲ πλευσίματα, (ἦ γὰρ ἔφοδος τῶν Τούρκων εἶχε γίνει διά τε ξηρᾶς καὶ διὰ τοῦ Δουνάβεως,) καὶ ἔρριψαν κατ' αὐτῶν τουφέκια· οἱ Τοῦρκοι ἀνταπεκρίθησαν ῥίπτοντες κατ' αὐτῶν τόπια 2 ὥρας ὁλοκλήρους, κατιδόντες δὲ ὅτι οὐδὲν κατορθοῦσιν ἐπανῆλθον εἰς τὴν Δρύστραν.

Τῇ ιθ' ὁ Καμένσκοϊς πέμψας τὸν κολονέλον Ῥουσὲν εἰς τὸ Ῥασγράδ, περιεκύκλωσαν αὐτὸν οἱ Τοῦρκοι πανταχόθεν· διὰ νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ ἐξῆλθε τοῦ ἰδίου στρατοπέδου ὁ Καμένσκοϊς μὲ τὸ πεζικόν του· ὁ βεζίρης Μου-

σούνογλους ταῦτα μαθὼν ἐξῆλθε τῆς Σούμλας πολλῷ τῷ στρατῷ· τὸ ἱππικὸν τῶν Ῥούσσων ἐπολέμησε τοὺς Τούρκους καὶ τοὺς ἐδίωξε σχεδὸν κοντὰ εἰς τὰ χαρακώματά τους, ἐζώγρησε πίνπασήν τινα καὶ 18 γιαννιτζάρους.

Τῇ κβ' τὸ ἱππικὸν τοῦ βεζίρη, ἐξελθὸν ἀπὸ τῆς Σούμλας διὰ νὰ συναθροίσῃ ζαχιρὲν, κατεδιώχθη ὑπὸ τοῦ Καμένσκοϊ καὶ ἐβιάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν Σούμλαν, ἀφοῦ ἔχασαν οἱ Τοῦρκοι πολλὰ ἄλογά τους.

Τῇ αὐτῇ οἱ Τοῦρκοι ἐρρίχναν τόπια ἀπὸ τὴν Δρύστραν καὶ ἀπὸ τὸ στρατόπεδόν τους 2 ὥρας ἀδιακόπως κατὰ τῶν Κοζάκων Ζαποροβάνων ὁποῦ ἦτον μὲ πλευσίματα εἰς τὸν Δούναβιν· ἐν ταὐτῷ 200 ἱππεῖς Τοῦρκοι ἐξελθόντες ἀπὸ τοὺς παχτζέδες ἐφώρμησαν κατὰ τῶν Κοζάκων τοῦ Δὸν, ἀλλὰ φονευθέντων 10 ἐξ αὐτῶν καὶ ζωγρηθέντων τοῦ τε τουφεκτζήπαση Ὀσμὰν-πασσᾶ καὶ τοῦ Ἀλῆ σεραϊλῆ καὶ τοῦ Σιλιχτὰρ Μεχμὲτ-πασσᾶ δύο τουγιῶν, ἡγουμένων τῶν Ἀρβανιτῶν, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Δρύστραν.

Τῇ αὐτῇ ὁ Σουλτικὼφ πέμψας τὸν γκενεράλην Νάστρ Ζιχικὶν ἐπολέμησε παρὰ τῇ κώμῃ τοῦ Ῥὲκ τὸν Σουρουτζὴ Χασὰν-πασσᾶν τριῶν τουγιῶν, ἀπάγοντα εἰς τὸ Ῥουστζούκι 5,000 στρατοῦ πρὸς βοήθειαν, καὶ διώξας αὐτὸν σχεδὸν ἐννέα βέρστας ἐζώγρησε τὸν Ποσνὰκ-πασσᾶν δύο τουγιῶν καὶ τὸν Χαλὴλ Μεχμὲτ-πεην, υἱὸν καὶ παϊρακτάρην τοῦ Τοπτζῆ Χαλὴλ-πασσᾶ δύο τουγιῶν ὁποῦ διέτριβε παρὰ τῷ βεζίρῃ Μουσούνογλου, καὶ προσέτι ἕνα ὀτζὰκ-τζαουσοὺ καὶ ἕνα τζοχαδάρην τοῦ Χασὰν-πασσᾶ καὶ 14 γιαννιτζάρους, φονεύσας καὶ Τούρκους ὑπὲρ τοὺς 300· ἐκυρίευσαν τὸν μεχτερχανὲν τοῦ Χασὰν-πασσᾶ καὶ μέρος τοῦ στρατοπέδου του, καὶ τζαδίρια, καὶ τζεπχανὲν, καὶ πολλοὺς ἵππους πολυτελῶς ἐστολισμένους, καὶ 200 Βουλγάρους μὲ τὸ στρατόπεδόν τους· ἔχασε δὲ Ῥούσσους εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον πληγωμένους τε καὶ φονευθέντας μόνον καὶ μόνον 26.

Τῇ αὐτῇ κοντὰ εἰς τὸ Κοῦλε τὰ στρατεύματα τῶν Ῥούσσων ὑπὸ προεστῶτι τῷ γκενεράλῃ Ἔγγελχαρτ ἐπολέμησαν 500 ἱππεῖς Τούρκους ἐφορμήσαντας κατ' αὐτῶν, τοὺς ἐδίωξαν μέχρι τοῦ ἄστεος, μ' ὅλον ὁποῦ ἀπὸ τὸ κάστρον ἐρρίχνοντο πολλὰ τόπια κατὰ τῶν Ῥούσσων, ἐφόνευσαν 50 Τούρκους καὶ ἐζώγρησαν 5· τὰ λάφυρα ἦσαν 19 ἵπποι σελλωμένοι, πολλὰ τουφέκια, σπαθιὰ καὶ πιστόλια· ἀπὸ τὸ στράτευμα τὸ ῥουσσικὸν ἐπληγώθη ἕνας Ἀρβανίτης καὶ μερικὰ ἄλογα.

Εὐθὺς βασιλεύσαντος τοῦ σουλτὰν Ἀπδοὺλ-Χαμίτη ὑπέπεσεν εἰς τὴν ὀργήν του ὁ Λαρισσηνὸς Ὀσμὰν-ἐφένδης, ὁ καὶ ρεκιὰπ-τεφτερδαρὴς, καὶ μουραχάσης μὲ τὸν Ὀρλὼφ εἰς τὸ Φωξάνι, ἐκ τῶν σκανδάλων τῆς Ἀσμὰ-σουλτάνης, ὁμομητρίου ἀδελφῆς τοῦ βασιλέως, μὲ τὸ νὰ ἔγγιξε τὸν γαμβρόν της εἰς τὸ τεφτερδαρλίκι του λαβὼν παρ' αὐτοῦ βίᾳ τὰ 300 πουγγεῖα ὁποῦ ἐχρεώστει εἰς τὸ μιρὶ πρὸ πολλῶν χρόνων διὰ τὸ ἐτήσιον δόσιμον τῶν μαλικιανέδων του. Καὶ λοιπὸν διὰ νὰ ἐξωσθῇ ἀπὸ τὴν Πόλιν τὸν ἔδωκε τούγια ὁ καϊμακάμης Κουγιουτζὴς διὰ προσταγῆς τοῦ βασιλέως· δὲν τὰ ἐδέχθη· βίᾳ οὖν ἀλλάχθη τὸ καβούκι του καὶ τὸν ἐφόρεσε καὶ τὸ καβάδι· ὅθεν ὀργισθεὶς ὁ βασιλεὺς αὐτὸν ὡς ἀνυπότακτον τὸν ἐξώρισεν εἰς τὴν Προῦσαν ἀφελὼν καὶ τὰ τούγια του.

Ἦσαν γνωστοὶ, καθὼς εἰς τὸν θανόντα βασιλέα σουλτὰν Μουσταφᾶν, ὡσαύτως καὶ εἰς τὸν σουλτὰν Ἀπδοὺλ-Χαμίτην οἱ δύο Ποστέλνικοι, Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης καὶ ὁ Κωνσταντῖνος Μουρούζης, μὲ τὸ μέσον καὶ τοῦ ἤδη ἐξωσθέντος καὶ ὀργῇ βασιλικῇ ὑποπεσόντος Λαρισσηνοῦ Ὀσμὰν-ἐφένδη καὶ τοῦ Ἰσμαὴλ-πεη ῥεῖς-ἐφένδη, ὅστις μετεχειρίζετο μάλιστα τὸν Ἀλέξανδρον Ὑψηλάντην εἰς μεταφράσεις χριστιανικῶν τῆς Εὐρώπης ἐγγράφων καὶ βιβλίων τῶν καθιστορούντων τὴν κατάστασιν καὶ εἰσοδήματα καὶ τάξεις ὅλων τῶν ῥηγάτων τῆς Εὐρώπης. Εἶχε δὲ θάῤῥος καὶ εὐπρόσιτον πολὺ ὁ Ἀλέξανδρος καὶ παρὰ τῷ καϊμακάμῃ Ἰζὲτ-πασσᾷ, παλαιοτάτῳ αὐτοῦ φίλῳ, καὶ παρὰ τῷ Ἀχμὲτ ἐφένδῃ γιαζιτζῇ τοῦ δαρισαδὲ-ἀγασὴ, ὅστις εἰς τὸ σεχζαδελίκι τοῦ σουλτὰν Ἀπδοὺλ-Χαμίτη ἦτον χαλβατζής του, καὶ βασιλεύσας τὸν ἔκαμε, κατὰ τὴν αἴτησίν του, γιαζιτζὴ-ἐφένδην τοῦ δαρισαδὲ-ἀγασή· ὑπερίσχυε δὲ παρὰ τῷ σουλτάνῳ, καὶ κάθε πρόβλημα καὶ ζήτημά του εὐθὺς ἐτελείωνε, καὶ ἅπασαι αἱ πολιτικαὶ ὑποθέσεις καὶ μανσούπια μικρά τε καὶ μεγάλα καὶ δυσκολοκατόρθωτοι δοσοληψίαι δι' αὐτοῦ ἐλάμβανον τὸ ποθούμενον τέλος· ὅθεν ἐκέρδισεν ἐντὸς ὀλίγου ὑπέρμετρα καὶ ἄσπρα καὶ τζεβαέρια, ἐδωρήθησαν δὲ αὐτῷ ἀμισθὶ καὶ μαλικιανέδες πολυκερδεῖς οὐκ ὀλίγοι· πάντες γὰρ αὐτῷ συνέτρεχον, μικροί τε καὶ μεγάλοι, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑποθέσεών τους καὶ τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν ἀναγκῶν τους. Ἴσχυε καὶ ἄλλος, δοῦλός του πρεσβύτης εἰς τὸ σεχζαδελίκι του, ὅν τινα βασιλεύσας ἔκαμε καὶ ἱπποκόμον μεγάλον, ἀλλ' ἠλαττοῦτο τοῦ γιαζιτζῆ πλεῖστον ὅσον.

Συμφωνία μεταξὺ Μαρίας Τερέζας καὶ ἰμπεράτορος Ἰωσὴφ, καὶ τῆς ὀθωμανικῆς Πόρτας, ὑπογραφεῖσα ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει τῷ 1774, Ἰουνίου κέ κατὰ τὸ παλαιὸν, Ἰουλίου ς' κατὰ τὸ νέον.

«Ἐπειδὴ καὶ ἡ αὐλὴ ἡ αὐτοκρατορικὴ καὶ ἡ ὑψηλὴ Πόρτα ἡ ὀθωμανικὴ, πάντοτε καταγινόμεναι εἰς τὸ νὰ τελειώνουν μὲ εἰλικρίνειαν τὰ ἀμοιβαῖα χρέη ὁποῦ θεμελιοῦνται μὲ τὸν ἰσχυρὸν δεσμὸν μιᾶς καλῆς γειτονικῆς πλησιότητος καὶ μιᾶς παντοτινῆς εἰρήνης, δὲν ἔπαυσαν ποτὲ ἀπὸ τοῦ νὰ ζητοῦν μὲ πόθον καὶ προθυμίαν τὰ ἁρμοδιώτερα μέσα τοῦ νὰ ἐπιστηρίζουν καὶ νὰ ἐπικυρώνουν μᾶλλον καὶ μᾶλλον τοὺς εὐτυχεῖς κόμπους τῆς μετ' ἀλλήλων καλοκἀγαθίας εἰς τὰ παρόντα περιστατικὰ, καὶ ἐπειδὴ ἡ συνέχεια τῆς ἡσυχίας τῶν ἐθνῶν καὶ ἡ κοινὴ εὐτυχία διεκόπησαν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν καὶ παράτασιν ἑνὸς πολέμου ὁποῦ πρό τινος καιροῦ ἀκολουθεῖ μεταξὺ τῆς Πόρτας καὶ Ῥουσσίας μὲ συνδρόμησιν συμβεβηκότων, διὰ τοῦτο αἱ δύο αὐλαὶ, κατὰ τὰς ἀμοιβαίας γνώμας των, ἐνόμισαν ἀναγκαῖον τὸ νὰ συλλογισθῶσι φιλικῶς τὸν τρόπον τὸν δραστηριώτερον διὰ νὰ παύσῃ καὶ νὰ ἐξαλειφθῇ εὐθὺς τὸ ἀστροπελέκι αὐτὸ τὸ ἐπιβλαβέστατον εἰς τὴν καθολικὴν ἡσυχίαν, καὶ νὰ ἐπικυρώσωσι τὴν εἰρήνην μὲ τὸν προσήκοντα καὶ ἁρμόδιον τρόπον

εἰς τὴν ἀξίαν τῆς ὀθωμανικῆς βασιλείας, καὶ ἐνομίσθη διὰ τὴν ἐν τάχει τελείωσιν αὐτοῦ τοῦ ἐπωφελοῦς σκοποῦ ἀναγκαία ἡ συνέλευσις διὰ νὰ ἀγωνισθῇ διὰ τὴν συνθήκην κεφαλαίων τινῶν. Καὶ αἱ ἐπιθυμίαι καὶ οἱ σκοποὶ τῶν δύο μερῶν ὄντας ἡνωμένοι διὰ τὴν αὔξησιν καὶ τελείωσιν ἑνὸς ὑποκειμένου ὁποῦ ἠμπορεῖ νὰ προξενήσῃ ἕνα ἀποτέλεσμα τόσον εὐτυχὲς, καὶ διὰ νὰ τελειώσῃ καὶ βαλθῇ εἰς τάξιν τὴν ταχίστην αὐτὸ τὸ ὑγιέστατον ἔργον, ἡ Πόρτα διώρισε διὰ πληρεξουσίους της τὸν ἐξοχώτατον Ἀλὴ-Μεχμὲτ-Ἐμὶν-ἐφένδην, χάλια Ἀνατὸλ καζασκερὴ, καὶ τὸν Ἰσμαὴλ-πεην, ῥεῖσουλ-κιτὰπ διὰ τὸ ῥεκιάπι-χουμαγιοὺν, καὶ τὸν Σεὶδ-Ὀσμὰν-ἐφένδην, ὁποῦ χρηματίσας πρότερον ῥεῖσουλ-κιτὰπ-ἐφένδης εἶναι τανῦν νισαντζὴς εἰς τὸ ῥεκιάπι-χουμαγιούν· καὶ ἡ αὐλὴ τοῦ ἰμπερίου διορίσασα ἐκ μέρους της πληρεξουσίους της τὸν κὺρ Φραγκῖσκον καὶ τὸν μοσιοὺ Σουγοὺτ, ἱππέα τοῦ ῥωμαϊκοῦ ἰμπερίου καὶ τανῦν Συμβουλάτορα καὶ πρέσβυν τῶν Βασιλειῶν Τους εἰς τὴν ὀθωμανικὴν Πόρταν, οἱ πληρεξούσιοι τῶν δύο μερῶν ἀφοῦ κατὰ τὴν συνήθειαν ἀπέδειξαν τὴν πληρεξουσιότητά τους, ἐξετάσαντες τὴν προβληθεῖσαν ὑπόθεσιν εἰς πολλὰς συνελεύσεις, τέλος πάντων ἐσυμφώνησαν, θεοῦ βοηθοῦντος, εἰς αὐτὰ τὰ ἑξῆς πέντε ἄρθρα:

Α'. Ἡ Πόρτα θέλει πληρώσει εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἰμπερατορικὴν διὰ ἔξοδα καὶ προετοιμασίας τοῦ πολέμου εἴκοσι χιλιάδας πουγγεῖα, ἀπὸ 500 γρόσια τὸ καθ' ἓν,(αὐτὰ κάμνουν φιορίνια ἑνδεκα μιλλιούνια, τριακόσιαις τριάκοντα τρεῖς χιλιάδας καὶ τριακόσια τριάκοντα δύο·) εἰς τρόπον ὁποῦ εὐθὺς μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συμφωνίας θέλουν σταλθεῖ τέσσαρες χιλιάδες πουγγεῖα εἰς τὰ σύνορα, καὶ αἱ λοιπαὶ δέκα ἓξ χιλιάδες πουγγεῖα ἐξίσου θέλουν σταλθεῖ εἰς τὸ ἴδιον μέρος προθύμως ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην, φυλάττωντας πάντοτε τὰς ἀναγκαίας προφυλάξεις εἰς τὸ μυστικόν. Ὅλη ἡ σοῦμα αὐτὴ θέλει πληρωθεῖ ὁλοκλήρως μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον εἰς τὸ διάστημα ὀκτὼ μηνῶν, δίδωντας κάθε τέσσαρας μῆνας ὀκτὼ χιλιάδες πουγγεῖα· ἂν ὅμως ἡ ἀνάγκη τοῦ μυστικοῦ ἤθελε ζητήσει ἀναβολὴν ἑνὸς μόνου μηνὸς, τοῦτο νὰ μὴν ὑποπτευθῇ διὰ τὴν ἀντίστασιν μήτε διὰ βλάβην· καὶ ἂν ἡ αὐλὴ ἡ ἰμπερατορικὴ ἢ καὶ οἱ πληρεξούσιοι ἤθελαν νομίσει ἁρμόδιον τὸ νὰ μεταχειρισθοῦν δύο ἢ τρεῖς χιλιάδες πουγγεῖα διὰ νὰ κατορθωθῇ κανένας σκοπὸς μυστικὸς, ἔχουν ἐξουσίαν νὰ τὸ κάμουν, καὶ ἀφοῦ δώσουν τὴν εἴδησιν θέλουν μείνει ἀζημίωτοι, καὶ ὅλη ἡ σοῦμα θέλει πληρωθεῖ ἀπὸ τὴν Πόρταν.»

» Β'. Ἡ Πόρτα διὰ νὰ μαρτυρήσῃ τὴν εὐχαρίστησιν καὶ τὴν ἐντελῆ εὐγνωμοσύνην τῶν μεγαλοπρεπῶν κινημάτων ὁποῦ ἐφάνησαν ἐκ μέρους τῶν ἰμπερατορικῶν Μεγαλειοτήτων, θέλει τοὺς δώσει ἐκουσίως καὶ θέλει τοὺς χαρίσῃ ὁλοκλήρως τὰ πέντε καδιλίκια τῆς ἐπαρχίας τῆς Βλαχίας ὁποῦ συνορεύονται ἐξ ἑνὸς μέρους μὲ τὴν Τρανσυλβανίαν καὶ μὲ τὸ Βανάτον τοῦ Τεμισβαρίου, καὶ ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους μὲ τὸν Δούναβιν, καὶ ἐκ τοῦ τρίτου μέρους μὲ τὸν ποταμὸν Ὄλτον, καὶ ἡ αὐλὴ ἡ ἰμπερατορικὴ θέλει ὁρίζει καὶ τὸν ποταμὸν Ὄλτον.»

« Γ'. Ἐπειδὴ καὶ οἱ κατοικηταὶ τῆς Βλαχίας καὶ τῆς Μολδαβίας δὲν ἔ-

παυσαν πρὸ πολλῶν χρόνων ἀπὸ τοῦ νὰ συγχίζουν τὴν ἡσυχίαν τῶν συνόρων τῆς Τρανσυλβανίας καὶ νὰ ἐκτείνουν τὰς ἁρπαγάς των εἰς τὰ χώματα καὶ ἐπαρχίας τῶν ἰμπερατορικῶν Μεγαλειοτήτων Τους, διὰ νὰ μὴν μείνῃ εἰς τὸ ἑξῆς πλέον κἀμμία πρόφασις ἰδιοποιήσεως καὶ μεταβάσεως, θέλουν ἐξετάσει καὶ διακρίνει καὶ διορίσει φιλικῷ τῷ τρόπῳ τὰ παλαιὰ σύνορα, καὶ θέλουν ἐπιμεληθεῖ νὰ εὐχαριστήσουν τὴν αὐλὴν τὴν ἰμπερατορικήν.»

« Δ'. Αἱ πραγματεῖαι τῶν ὑποχειρίων τῶν ἰμπερατορικῶν Μεγαλειοτήτων θέλουν ἀπολαμβάνει εἰς ὅλους τοὺς τόπους τῆς ὀθωμανικῆς βασιλείας τὴν ὑπεράσπισιν τὴν ἐντελῆ τῆς Πόρτας, εἰς τρόπον ὁποῦ ὅλα τὰ ἄρθρα τῆς ἀσφαλείας, τῆς ἐλευθερίας, τοῦ κέρδους καὶ ἄλλων συμφωνηθέντων εἰς τοὺς πραγματευτὰς καὶ εἰς τοὺς ὑποχειρίους κάθε ἄλλου γένους, ὁποίου καὶ ἂν ἤθελαν εἶσθαι, θέλουν ἐνεργοῦνται καὶ παρατηροῦνται ἀπαρασαλεύτως καὶ εἰς πραγματευτὰς καὶ ὑποχειρίους τῆς ἰμπερατορικῆς αὐλῆς, μάλιστα εἰς τὸ ἑξῆς δὲν θέλει ζητεῖται ἀπὸ τοὺς ὑποκειμένους πραγματευτὰς καὶ ὑποχειρίους ἡ μασταρία τοῦ γιουμρουκίου· (αὐτὸ εἶναι ἕνα εἶδος καὶ κάποιον δίκαιον τοῦ γιουμρουκίου.) Καὶ ἂν εἰς τὸ ἑξῆς οἱ πρέσβεις οἱ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τῶν ἰμπερατορικῶν Μεγαλειοτήτων ἤθελαν προβάλει κἀνένα ζήτημα ὁποῦ κλίνει εἰς τὸ νὰ εὐκολύνῃ ἢ νὰ αὐξήσῃ τὴν πραγματείαν τοῦ γένους των, τὰ ζητήματά τους θέλουν δεχθεῖ χαριέντως καὶ ἐνεργηθεῖ μὲ τρόπον ὁποῦ νὰ συμβιβάζεται εἰς τὰ στενὰ καθήκοντα τῆς φιλίας καὶ τοῦ ἐθελαγάθου ὁποῦ διασώζεται μεταξὺ τῶν δύο βασιλειῶν. Πρὸς τούτοις ἡ Πόρτα θέλει βιασθεῖ καὶ θέλει ὑποχρεωθεῖ κατὰ τοὺς σκοποὺς ὁποῦ ἀπαιτεῖ ἡ εὔνοια καὶ φιλοφροσύνη ἡ μεταξὺ τῶν δύο βασιλειῶν, νὰ ὑπερασπίζεται τοὺς πραγματευτὰς καὶ ὑποχειρίους μας ἀπὸ τοὺς εἰς τὴν Βαρβαρίαν δυνάστας τοῦ Τζεζάερι, Τούνεζι καὶ Ταραπολοῦσι, δεφενδεύωντας εἰς τὸ ἑξῆς, μὲ πολλὴν ἐξέτασιν καὶ ἐνέργειαν καὶ πρᾶξιν τῶν κανόνων τῆς φιλίας, τὰ πλοῖα ὁποῦ ταξειδεύουν τὰς θαλάσσας μὲ παντιέραν καὶ πατέντα τῶν ἰμπερατορικῶν Μεγαλειοτήτων, καὶ ἡ Πόρτα δὲν θέλει συγχωρεῖ εἰς τὸ ἑξῆς τὸ νὰ ἐμποδίζωνται τὰ ῥηθέντα ταξείδια, καὶ θέλει κάμει νὰ παύσῃ χωρὶς ἄλλο κάθε προδοσία καὶ ἀταξία εἰς τὰ καράβιά των ἐκ μέρους τῶν ἐν τῇ Βαρβαρίᾳ δυναστῶν.»

« Ε'. Αἱ ἰμπερατορικαὶ Μεγαλειότητες δι' αὐτὰ τὰ προειρημένα τέσσαρα ἄρθρα καὶ διὰ τοὺς σκοποὺς ὁποῦ χρεωστοῦνται εἰς τὸ καλὸν γειτονικὸν θέλουν φροντίσει νὰ ἐλευθερώσουν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῆς Ῥουσσίας, διὰ λόγων ἢ διὰ τῶν ὅπλων, καὶ νὰ κάμουν νὰ ἐπιστραφοῦν εἰς τὴν Πόρταν, ὡς ἦτον καὶ πρότερον, τὰ κάστρη ὁποῦ ἀπὸ τὴν Πόρταν ἐπῆραν οἱ Ῥοῦσσοι μὲ πόλεμον νικῶντας ἀφοῦ ἤρξατο ὁ πόλεμος μεταξὺ Ὀθωμανῶν καὶ Ῥουσσίας, χωρὶς νὰ μεταβληθῇ ποσῶς τὸ αὐτόνομον καὶ ἡ ἐλευθερία τῆς λεχικῆς Ἀριστοκρατείας· (εἰς τὴν γαζέταν τοῦ κάτω Ῥήνου ἀριθμῷ ιβ', Δεκεμβρίου κά, ἔτει 1774, γράφει τὸ, χωρὶς νὰ μεταβληθῇ τὸ αὐτόνομον, αἱ ἐλευθερίαι καὶ ἡγῆ τῆς Ἀριστοκρατείας τῆς Λεχίας·) καθὸ ἡ συμφωνία τῆς εἰρήνης, ὑπὸ θεῷ ἀρωγῷ, θέλει γένει κατὰ τὴν συμφωνίαν τῆς εἰρήνης ὁποῦ ἐτελείωσε μὲ τὴν Ῥουσσίαν εἰς τὸ Βελιγράδι, ἔτει

1739, ἢ καθ' ὃ τὰ περιστατικὰ τοῦ καιροῦ θέλουν τὸ ἀπαιτήσει. Ἡ εἰρήνη θέλει βεβαιωθεῖ μὲ περιστατικὰ καὶ συμβόλαια καὶ καταστάσεις ὁποῦ νὰ τεργιάζουν εἰς τὴν ἀξίαν τῆς Πόρτας, καὶ τοιαύτας ὁποῦ τὸ νὰ τὰς δεχθῇ θέλει εἶναι διὰ τὸν ἑαυτόν της παράδειγμα τιμῆς. Πρὸς τούτοις αἱ ἰμπερατορικαὶ Μεγαλειότητές Των δὲν θέλουν συγχωρήσει τὸ νὰ προβάλλῃ πλέον εἰς τὸ ἑξῆς ἡ Ῥουσσία προφάσεις διὰ νὰ ἀργοπορῇ τὴν τελείωσιν τῆς ὑποθέσεως, καὶ ἀποβάλλοντες εὐθὺς τὰ ἐμπόδια τὰ ἐναντία εἰς αὐτὸν τὸν καλὸν σκοπὸν, καὶ προτιμῶντας πρὸ πάντων τὴν στερέωσιν τῆς γενικῆς ἡσυχίας, θέλουν τελειώσει τὸ ἐπωφελὲς ἔργον τῆς εἰρήνης.»

« Εἰς ἐπικύρωσιν τούτων, καὶ πρὸς ἐντελῆ διαφύλαξιν τῶν συμφωνιῶν τῶν περιεχομένων εἰς αὐτὰ τὰ ἄρθρα, ἡμεῖς οἱ ὑπογραφέντες πρέσβεις καὶ πληρεξούσιοι τῶν ἰμπερατορικῶν Μεγαλειοτήτων, κατὰ τὴν πληρεξουσιότητα ὁποῦ μᾶς ἐδόθη ἀπὸ τὰς προρρηθείσας Μεγαλειότητας, ὑπεγράψαμεν τὸ παρὸν ἔγγραφον καὶ τὸ ἐβουλλώσαμεν, διὰ νὰ ἀλλάξῃ μὲ ἕνα παρόμοιον γεγραμμένον εἰς τούρκικην γλῶσσαν, ὑπογεγραμμένον καὶ βουλλωμένον διπλῶς ἀπὸ τὸν μεγαλοπρεπέστατον βεζίρην Μεχμὲτ-πασσᾶν, καϊμακάμην εἰς τὸ ῥεκιάπι-χουμαγιοῦν, κατὰ τὸ ὀφφίκιον καὶ ἀξίαν του καὶ κατὰ τὴν πληρεξουσιότητα ὁποῦ τοῦ ἐδόθη.»

«Ἔγινεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, τῇ ς' Ἰουλίου 1774.»

Ἀντὶ τῶν πέντε αὐτῶν καδιλικίων τῆς Κραγιόβας τῶν ἀνωτέρω εἰρημένων ἐζήτησαν καὶ ἔλαβον εἰς τὴν Μολδαβίαν ὕστερον τὸ περισσότερον μέρος τοῦ καδιλικίου τῆς Σουτζεάβας μὲ τὸ παζάρι τὸ ὀνομαζόμενον Πάγια· ὁμοίως καὶ ἀπὸ τὰ 78 χωρία τοῦ καδιλικίου Τζερναούτζι ἐπῆραν τὰ 64, μὲ τὴν καπετανίαν ὀνομαζομένην Κότζμανου· προσέτι ἐπῆραν καὶ μερικὰ βουνὰ ἀπὸ τὸ καδιλίκι τοῦ Νεάμτζου. Ἀπέχει τοῦ Γιασίου ἡ μὲν Σουτζεάβα ὥρας 19, τὸ δὲ Τζερναούτζι ὥρας 24, καὶ ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς ἐπαρχίας τοῦ Χοτινίου ὥρας 2. Ἀφῆκαν λοιπὸν τὰ πέντε καδιλίκια τῆς Κραγιόβας οἱ Νέμτζοι, καὶ ἐπῆραν αὐτὰ, ὀλίγα ἀντὶ πολλῶν, μὲ σκοπὸν ὅμως ὁποῦ νὰ περνοῦν εἰς τὴν Πουκοβίναν, τὴν ὁποίαν ἔλαβον ἀπὸ τοὺς Λέχους, ἀπὸ ἰδίαν ἐπαρχίαν, καὶ νὰ μὴν ἔχουν χρείαν καὶ ἀνάγκην νὰ περνοῦν εἰς αὐτὴν ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν τοῦ ἐλέκτορος τῆς Σαξωνίας.

Τῇ κγ' ὁ Πογδανὼφ εἰσῆλθεν εἰς τὸ Ῥασγράδι, καὶ πολεμήσας τοὺς ἐκεῖ γιαννιτζάρους ἀπηγάγετο 2 τόπια.

Τῇ κέ, 4,000 πεζικοῦ Τούρκων ἐξελθόντες τῆς Δρύστρας καὶ διαπεράσαντες τὸν Δούναβιν μὲ τὴν βοήθειαν τῶν τοπίων τῆς πόλεως ἐβγῆκαν εἰς τὴν νῆσον τὴν ἐν τῷ ποταμῷ, καὶ ἐφώρμησαν εἰς τρία τάγματα μὲ μίαν μεγάλην ὁρμὴν κατὰ τῆς φυλακῆς τῶν Ῥούσσων τῆς ὑπὸ τῷ γκενεράλῃ Λοΐδ· ἀλλ' ὁ μαγιόρος Βολιανὼφ ἐφορμήσας κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, (μὲ ὅλον ὁποῦ οἱ Τοῦρκοι ἦτον περισσότεροι τὸν ἀριθμὸν, καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ δὲν ἔπαυσε καὶ

τὸ ῥίξιμον τῶν τοπίων τῆς Δρύστρας,) τοὺς ἐδίωξε καὶ τοὺς ἐκυνήγησε μὲ τὴν παγιονέταν μέχρι τῶν πλευσιμάτων τους, εἰς τὰ ὁποῖα ἐβιάσθησαν οἱ Τοῦρκοι νὰ εἰσέλθουν ἀτάκτως καὶ ἐπνίγησαν πολλοί· ἐσκοτώθησαν καὶ εἰς τὸν πόλεμον 600 παρὰ τοὺς πληγωμένους· κατεβύθισαν οἱ Ῥοῦσσοι καὶ πλεύσιμον τούρκικον μὲ ὅλους τοὺς ἐν αὐτῷ, καὶ κατετζάκισαν ἄλλα τέσσαρα εἰς τρόπον ὁποῦ οἱ Τοῦρκοι ἐβιάσθησαν νὰ τὰ ἀφήσουν· ἐφονεύθησαν καὶ ἐπληγώθησαν εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον Ῥοῦσσοι 150.

Τῇ κς′, Τοῦρκοι 8,000, ἱππικόν τε καὶ πεζικόν, ἐξελθόντες ἀπὸ τὸ Ῥουστζούκι τὸ δεύτερον ἐφώρμησαν κατὰ τῶν Ῥούσσων, ἀλλ' ἡττηθέντες καὶ φονευθέντες 800 καὶ ζωγρηθέντες 11 ἐδιώχθησαν.

Τῇ αὐτῇ ὁ πριγαδιὲρ Ζαπορόβσκης περιφθεὶς παρὰ τοῦ Καμένσκοϊ κατεπολέμησε τὸ Τζαλὶ-καβάκι τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ σύστημα Τούρκων ὑπὸ τὴ προστασίᾳ τοῦ Γιουσοὺφ-πασσᾶ τριῶν τουγιῶν· ἐζώγρησέ τινας προεστῶτας καὶ 42 γιαννιτζάρους.

Τῇ κζ′, 3,000 Τοῦρκοι ἐξελθόντες ἀπὸ τὸ Ῥουστζούκι ἐφώρμησαν κατὰ τῶν πολιορκούντων αὐτὸ Ῥούσσων, καὶ ἐν ταυτῷ 2,000 ἱππεῖς Τοῦρκοι ἐκτύπησαν τοὺς Ῥούσσους ὄπισθεν, ἀλλ' ἀμφότεροι οὐδὲν ἤνυσαν· καὶ μετὰ ταῦτα τὸ πεζικὸν τῶν Ὀθωμανῶν τὸ ἐν τῇ Δρύστρᾳ εἰς 8,000 ὥρμησε θηριωδῶς μὲ τὸ σπαθὶ εἰς τὸ χέρι κατὰ τῆς παρατάξεως τοῦ Ἀστρακὰν, ἀλλ' αὐτοὶ ἀνδρείως ἀντιστάντες ἐδίωξαν τοὺς Τούρκους ἕως εἰς τοὺς παχτζέδες· ὅθεν ἐξῆλθε καὶ ἄλλο σῶμα ἀπὸ τὴν Δρύστραν διὰ νὰ τοὺς ἐνδυναμώσῃ καὶ νὰ ξαναρχήσουν τὴν ἔφοδον, ἀλλ' ὁ Σουλτικὼφ πέμψας τὸν γκενεράλην Ναστοχοκὶν πρὸς βοήθειαν τῶν Ῥούσσων, ἔῤῥιξε τόπια κατὰ τῆς Δρύστρας καὶ ἤρξατο πυρκαϊά, ὅπερ ἰδόντες οἱ Τοῦρκοι εἰσῆλθον εἰς τὴν Δρύστραν· ἐφονεύθησαν εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον 10 Ῥοῦσσοι καὶ ἐπληγώθησαν 57.

Τῇ κθ′ τοῦ αὐτοῦ ὁ Τζεζάερλη Χασὰν-πασσᾶς, σερασκέρης τοῦ Ῥουστζουκίου, ἐδοκίμασε τὸ τρίτον καὶ ἄλλην ἔφοδον κατὰ τῶν Ῥούσσων τῶν πολιορκούντων αὐτὸ, καὶ ἐξελθὼν αὐτὸς μόνος μὲ τὸ πεζικόν του καὶ τὸ ἱππικόν του ἐπολέμησε μετὰ τῶν Ῥούσσων ἕωθεν μέχρις ἑσπέρας· ἀλλ' οἱ Ῥοῦσσοι ἐφόνευσαν Τούρκους ὑπὲρ τοὺς 1,000 παρὰ τοὺς πληγωθέντας, καὶ τοὺς λοιποὺς ἐβίασαν νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸ Ῥουστζούκι χωρὶς νὰ κατορθώσουν τι.

Εἰς τὸ ἑξῆς μέχρι τῆς γ′ Ἰουλίου ὁ Ῥωμαντζὼφ ἐστενοχώρησε πολλὰ τὸν βεζίρην Μουσούνογλου μὲ τὸ στράτευμά του, ἔκοψε τὴν κοινολογίαν ὄχι μόνον μὲ τὰ στρατεύματα ὁποῦ εἶχεν εἰς διάφορα μέρη ἀλλὰ ἀκόμη καὶ μὲ τὴν Ἀδριανούπολιν, καὶ τέλος πάντων μὲ τὸ μέσον τοῦ Καμένσκοϊ τὸν κατέκλεισε μὲ πολιορκίαν μέσα εἰς τὴν Σούμλαν. Εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν ὤντας ὁ βεζίρης ἐπρόβαλεν εἰς τὸν Ῥωμαντζὼφ μὲ ἀποστολὴν ἀνθρώπου του ὁπλοστασίαν, ζητῶντας τὴν εἰρήνην. Ὁ Ῥωμαντζὼφ δὲν ἐδέχθη τὴν ὁπλοστασίαν ἀλλ' ἐπρόβαλε τὸ νὰ πραγματευθῇ ἡ εἰρήνη διὰ τῶν ἑκατέρωθεν διορισθέντων πληρεξουσίων. Τὸ ἐδέχθη ὁ βεζίρης, ὡσὰν ὁποῦ νικήσαντες πολλάκις οἱ Ῥοῦσσοι τὰ ὀθωμανικὰ στρατεύματα εἰς πολλὰ μέρη, καὶ τέλος καὶ εἰς τὰ βουνὰ τοῦ Αἵμου μακρὰν ἀπὸ τὴν Σούμλαν μίλια 16, κατώρθωσαν νὰ τὸν πολιορκήσουν μὲ ὅλους τοὺς περὶ αὐτὸν καὶ μὲ τὰ στρατεύματά

του μέσα εἰς τὴν Σούμλαν, καὶ νὰ τὸν ἐμποδίσουν ἀπὸ τοῦ νὰ φύγῃ εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, καὶ νὰ ἔχῃ ἀπ' αὐτοῦ κοινολογίαν μὲ τὴν Βάρνην, Ῥουστζούκι καὶ Σιλίστραν, ἥτις ἦτο καὶ ἕτοιμη νὰ παραδοθῇ, καὶ ὁ Ῥωμαντζὼφ ἦτο στρατοπεδευμένος παρὰ τῇ λίμνῃ Σαλίκᾳ τῇ ἐν τῇ Βουλγαρίᾳ, τοὐτέστι πολλὰ πλησίον του· ὅθεν ἔστειλε τὸν κεχαγιᾶν του Ῥεσμὴ Ἀχμὲτ-ἐφένδην καὶ τὸν ῥεϊς-ἐφένδην Μουνὶπ-Ἰμπραὴμ-ἐφένδην, πληρεξουσίους διὰ νὰ τελειώσουν τὴν εἰρήνην. Ἔφθασαν αὐτοὶ εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Καμένσκοϊ ζητοῦντες νὰ ὑπάγουν τῇ δ′ τοῦ Ἰουλίου εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Ῥωμαντζὼφ, ὅστις ἀπεκρίθη ὅτι νὰ ὑπάγουν εἰς τὸ Πεγιοὺκ-Καϊναρτζίκι, τόπον περίφημον διὰ τὸν θάνατον τοῦ Βέϊσμαν, πρὸ χρόνου συμβάντα· ἑτοιμάσθησαν ὅλα τὰ χρειώδη ἐκεῖ διὰ τὴν ὑποδοχήν τους, καὶ διωρίσθησαν 2 ῥεγιμέντα πεζικοῦ καὶ πέντε σκβαδρόνια ἱππικοῦ δι' ἀσφάλειάν τους.

Τῇ δ′ τοῦ Ἰουλίου ὁ Ῥωμαντζὼφ ἦλθε μαζὶ μὲ τὸν Ῥεπνὶν εἰς τὸ Καϊναρτζίκι· τῇ ε τοῦ αὐτοῦ ἦλθον οἱ πληρεξούσιοι Τοῦρκοι μὲ 20 δούλους μόνον. Ἤρξατο εὐθὺς ἡ πρώτη συνομιλία παραταθεῖσα ὥρας τέσσαρας· εἶτα ἀπῆλθον οἱ πληρεξούσιοι Τοῦρκοι μὲ τοὺς δούλους του εἰς τὰς σκηνάς των, στημένας ἕνα μίλι μακρὰν ἀπὸ τὸ Καϊναρτζίκι. Τῇ ς′ τοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς δέκα ὥρας τὸ πουρνὸν ξαναῆλθον οἱ Τοῦρκοι· παρετάθη ἡ συνομιλία ὥρας τρεῖς, καὶ ἐτελείωσεν ἡ συμφωνία τῆς εἰρήνης, τὴν ὁποίαν ὑπέγραψαν οἱ πληρεξούσιοι Τοῦρκοι· καὶ διὰ νὰ λείψῃ κάθε ἀμφιβολία τὰ ἄρθρα ἐγράφησαν εἰς τρεῖς γλώσσας, καὶ ὑπεσχέθησαν οἱ Τοῦρκοι νὰ τὰ ἐπικυρώσῃ ὁ Μουσούνογλους εἰς διάστημα τριῶν ἡμερῶν, ὃ καὶ ἐγένετο. Τῇ ί τοῦ αὐτοῦ ἐπεκύρωσεν αὐτὰ καὶ ὁ Ῥωμαντζώφ. Εἰσὶ δὲ τὰ ἑξῆς εἴκοσι πρὸς τοῖς ὀκτώ.

« Ἄρθρον ά. Τὸ καθόλου αὐτόνομον τῶν Ταρτάρων. — Ὁ χάνης τους δὲν θέλει ἔχει τοῦ λοιποῦ κανένα χρέος ἢ καθῆκον εἰς τὸν βασιλέα τῶν Τούρκων, παρὰ μόνον ἐκεῖνα ὁποῦ κατὰ τὴν θρησκείαν τοῦ Μεχμέτη ἀπαιτοῦνται ὡσὰν εἰς πρῶτον χαλιφέ. »

« Ἄρθρον β′. Ἄδεια καὶ ἐλευθερία τοῦ νὰ κτισθοῦν κάστρα, κατὰ τὴν θέλησιν καὶ ἀρέσκειαν τῶν δύο βασιλειῶν. »

« Ἄρθρον γ′. Ἡ ἐλευθέρα ναυτιλία ἡ ἐμπορικὴ εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν καὶ εἰς τὴν Μεσόγειον. »

« Ἄρθρον δ′. Ἡ Πόρτα νὰ ὀνομάζῃ τοῦ λοιποῦ παδισὰχ τοὺς βασιλεύοντας καὶ βασιλεύσοντας ἐν τῇ Ῥουσσίᾳ. »

« Ἄρθρον έ. Παραχωρεῖ καὶ ἀφίνσιν ἡ Πόρτα εἰς τὴν βασιλείαν καὶ κυριαρχίαν τὴν ῥουσσικὴν τὸ Ἀζάκι, τὸν Γενὶ-Καλὲ, τὸ Γκέρτζι καὶ τὸ Κιλπουρούνι μὲ ὅλας τὰς ὑπ' αὐτοῖς ἐπαρχίας, καὶ τὴν γλῶσσαν τῆς γῆς (ἤτοι τὸν πορθμὸν) ὁποῦ περικλείεται ἀπὸ τοὺς δύο ποταμοὺς, Πὸγ (τουρκιστὶ Ἀκσουὶ) καὶ Νίπρον (τουρκιστὶ Οὐζοὺ-σουγιοὺ), μὲ μίαν αἰώνιον παραχώρησιν. »

« Ἄρθρον ς′. Ἡ Ῥουσσία ἐπιστρέφει εἰς τὴν Πόρταν πάντα τὰ λοιπά της ἀποκτήματα ὁποῦ ἐπῆρεν ἀπὸ τοὺς Τούρκους, συμφωνῶντας διὰ τοὺς κατοικητὰς αὐτῶν τῶν ἐπαρχιῶν τε καὶ νήσων προνόμια καὶ κεφάλαια ὁποῦ νὰ τοὺς ἀποκαθιστῶσιν ἐλευθέρους ἀπὸ κάθε ἐνόχλησιν καὶ ἐκδίκησιν τῆς Πόρτας. »

Τὰ λοιπὰ ἄρθρα εἶναι διὰ τοὺς κονσόλους εἰς τὰς σκάλας τῆς Μεσογείου θαλάσσης καὶ τοῦ Εὐξείνου πόντου, διὰ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ρουσσογραίκαν τὴν εἰς τὸ Σταυροδρόμι ἐκ βάθρων ἀνεγερθησομένην, διὰ τὰ προνόμια τῆς Μολδαβίας καὶ τῆς Βλαχίας καὶ τῶν ἡγεμόνων αὐτῶν, διὰ τὴν ἄδειαν τῆς μετοικήσεως ὅλων τῶν ὑποχειρίων τῆς Τουρκίας τῶν ἐν τῇ Μεσογείῳ θαλάσσῃ καὶ τῆς Βλαχοπογδανίας εἰς τὸ Κρίμι ἢ εἰς τὰς ἄλλας ρουσσικὰς ἐπαρχίας, τὴν ὁποίαν ἄδειαν νὰ ἔχωσιν οἱ θέλοντες νὰ μετοικήσωσιν εἰς διάστημα ἑνὸς καὶ μόνου χρόνου· διὰ τὴν ἀμνηστείαν καὶ συγχώρησιν ἐκείνων τῶν ὑποχειρίων τῆς Τουρκίας, ὁποῦ δουλεύσαντες τοὺς Ῥούσσους δὲν ἤθελον θελήσει νὰ μετοικήσουν ἀλλὰ νὰ μείνουν εἰς τὰς πατρίδας των· οἱ μετοικῆσαι θελήσαντες νὰ πωλῶσιν ἀκωλύτως τὰ ἀκινητά τε καὶ κινητὰ πράγματά τους. Ὅλα τὰ τόπια ὁποῦ ἐπῆραν οἱ Ῥοῦσσοι ἀπὸ τοὺς Ὀθωμανοὺς νὰ μείνουν εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Ῥούσσων.

Διωρίσθη δὲ καὶ ὁ τῆς ἀναχωρήσεως καιρὸς τοῦ τε ρουσσικοῦ στόλου καὶ τοῦ λοιποῦ στρατιωτικοῦ ἀπό τε τῶν νήσων καὶ τῶν λοιπῶν ἐπαρχιῶν ὁποῦ μέλλουν νὰ ἐπιστραφοῦν.

Τούτων οὕτω γεγονότων οἱ δύο πλημρεξούσιοι Τοῦρκοι παρεκάλεσαν τὸν Ῥωμαντζὼφ νὰ προστάξῃ μίαν ὁπλοστασίαν εἰς ὅλα τὰ στρατεύματα τὰ διασκορπισμένα εἰς διάφορα μέρη τῶν ἐπιστραφησομένων ἐπαρχιῶν.

Ἐβιάσθη ὁ Μουσούνογλους νὰ ὑπογράψῃ τὰ ἄρθρα αὐτὰ, διατί τὸ στρατόπεδόν του δύο ἡμέρας ἦτον ἄσιτον, καὶ ἐκινδύνευε νὰ γίνῃ ἀποστασία.

Ὡς τόσον θέλωντας νὰ στείλῃ τὰ ῥηθέντα ἄρθρα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν μὲ τὸν Λαλελὴ Μουσταφᾶ-ἐφένδην, γιαννιτζὰρ-ἐφενδισὴ, διὰ νὰ τὰ ἐπικυρώσῃ ὁ σουλτὰν Ἀπδοὺλ-Χαμίτης, ἐζήτησε πασσαπόρτον ἀπὸ τὸν Ῥωμαντζὼφ εἰς τὰ στρατεύματά του τὰ εἰς τὸ Παλκάνι, διὰ νὰ τὸν ἀφήσουν νὰ περάσῃ καὶ νὰ πηγαίνῃ εἰς τὴν Πόλιν.

Κατὰ τὰ ἐπικυρωθέντα προνόμια Βλαχίας καὶ Μολδαβίας ἐμήνυσεν ὁ Ῥωμαντζὼφ εἰς τοὺς ἄρχοντας Βλάχους νὰ ἐκλέξουν αὐθέντην ὅποιον θέλουν, καὶ τὸ αὐτὸ ἔκαμε καὶ εἰς τοὺς Πογδάνους. Ἐπρόσταξε δὲ καὶ εἰς τὰ στρατεύματά του τὰ εἰς τὴν Βλαχίαν καὶ Πογδανίαν νὰ ἀναχωρήσουν ἐκεῖθεν μετὰ παρέλευσιν τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ι τοῦ Ἰουλίου, κατὰ τὸ ἄρθρον ὁποῦ συνεφωνήθη μὲ τοὺς πλημρεξουσίους Τούρκους εἰς τὸ Καϊναρτζίκι.

Ἡ ἡμέρα αὐτὴ τῆς εἰρήνης, ἡ τοσοῦτον ἔνδοξος διὰ τὴν Ῥουσσίαν, εἶναι ἡ αὐτὴ καθ' ἣν ἐγένετο εἰς τὸ Χούσι, εἰς τὴν Βαλεστρίμπαν λεγομένην, τὴν παρὰ τῷ Προύτῳ, ἡ συμφωνία ἡ μεταξὺ Πέτρου καὶ τοῦ Παλτατζῆ Μεχμὲτ-πασσᾶ, τὴν ὁποίαν ὁ Πέτρος μὲ πολλήν του καὶ ζημίαν καὶ ἀτιμίαν ἐβιάσθη νὰ ὑπογράψῃ τῷ ἔτει 1711 Ἰουλίου ι.

Διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ πολέμου ὑπεσχέθησαν οἱ Τοῦρκοι μεγάλην ποσότητα χρημάτων.

Δὲν ἐζητοῦσαν τόσα οἱ Ῥοῦσσοι πρὸ πέντε ἢ ἓξ ἑβδομάδων, καὶ ὁ Ῥωμαντζὼφ τόσον εὐτυχῶς καὶ ἐπιδεξίως μετεχειρίσθη τὰ πράγματα ὁποῦ, κατατροπώσας τοὺς Τούρκους εἰς πολλὰ μέρη, καὶ καύσας πέντε χιλιάδας ἁμάξας αὐτῶν φορτωμένας μὲ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖά τους, καὶ κόψας τὴν κοινωνίαν τοῦ βεζίρη ὁποῦ εἶχε μὲ τὸ Ῥουστζούκι, Σιλίστριαν, Βάρναν, Ἀδριανούπολιν καὶ ἀκολούθως Κωνσταντινούπολιν, καὶ πολιορκήσας τὸν βεζίρην, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν κατακλείσας εἰς τὴν Σούμλαν εἰς τέτοιον τρόπον, ἐβιάσθη νὰ δεχθῇ ὅλα τὰ ἄρθρα αὐτά· μὴ ἔχωντας γὰρ τὸν τρόπον νὰ ἐλευθερωθῇ μὲ τὸ στράτευμά του ἀπὸ τὸν κίνδυνον, περικλεισμένος πανταχόθεν εἰς τρόπον ὁποῦ δὲν ἠμποροῦσε νὰ φύγῃ, ἐβιάσθη νὰ τὰ ὑπογράψῃ. Εἰς τὰς προδιατάξεις καὶ νουνεχεῖς πράξεις καὶ ἐπιχειρήματα τοῦ Ῥωμαντζὼφ χρεωστεῖ ἡ Ῥουσσία ἕνα συμβεβηκὸς τόσον ἔνδοξον· χωρὶς γὰρ νὰ ῥιψοκινδυνεύσῃ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ στρατιωτικοῦ του εἰς ἕνα γενικὸν πόλεμον, ἐδυνήθη εἰς διάστημα 15 ἡμερῶν νὰ φέρῃ τὸν ἐχθρόν του εἰς μίαν κατάστασιν τὴν πλέον ἐλεεινὴν παρὰ ὁποῦ ἤθελε γένει μετὰ τὴν νίκην ἑνὸς γενικοῦ πολέμου. Κεῖται δὲ τὸ Καϊναρτζίκι παρὰ τῇ Δρύστρᾳ.

Τὴν πραγματείαν τῆς εἰρήνης τὴν ἔκαμεν ὁ Ῥεπνὶν καὶ τὴν ὑπέγραψαν αὐτός τε καὶ οἱ πλημρεξούσιοι Τοῦρκοι, καὶ ὕστερον τὴν ἐπεκύρωσαν ὁ Ῥωμαντζὼφ καὶ ὁ βεζίρης, καὶ φθάσας εἰς τὴν Πόλιν καὶ ὁ ῥηθεὶς γιαννιτζὰρ-ἐφενδισὴς, τὴν ἐπεκύρωσε καὶ ὁ σουλτὰν Ἀπδοὺλ-Χαμίτης· φθάσας δὲ καὶ ὁ Ῥεπνὶν εἰς τὸ Πετερποῦργον μὲ αὐτὴν, τὴν ἐπεκύρωσε καὶ ἡ βασίλισσα Αἰκατερίνα. Διορισθέντων ἤδη τῶν ἄρθρων, ἐν τῷ ἐπικυροῦσθαι ἔλαβεν εἴδησιν ὁ Ῥωμαντζὼφ τὸ ὅτι ἐζωγρήθη ὁ ἀποστάτης Πουγατζέφ· ἂν τὸ ἤξευρε πρότερον ἴσως ἐτελείωνε μὲ ἐπικερδέστερα ἄρθρα τὴν εἰρήνην.

Αἱ αὐλαὶ τῆς Εὐρώπης, θαυμάζουσαι τὸν Ῥωμαντζὼφ δι' αὐτὴν τὴν κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν νίκην, διηγοῦνται ὅλαι κοινῶς ὅτι διαπεράσας τὸν Δούναβιν εἰς πολλά του τάγματα στρατιωτικὰ ὁποῦ ἐσυμποσοῦντο μόνον εἰς 50,000 στρατιωτῶν, εἶτα διαπλεύσας καὶ τὸς μόνος μὲ ἄλλας 20,000 στρατοῦ, κατεπολέμησε τὸν ἐν τῇ Δρύστρᾳ ὀθωμανικὸν στρατὸν διὰ τοῦ γκενεράλη Λοῦδ καὶ τὸν ἐν τῷ Ῥουστζούκι διὰ τοῦ Σουλτικὼφ, ἐμποδίσας ἐν ταὐτῷ τὴν κοινωνίαν τοῦ βεζίρη μὲ τὴν Βάρναν. Εἶτα μὲ τὸ περισσότερον μέρος τοῦ στρατεύματός του κατεκράτησε μίαν τοποθεσίαν παρὰ τῇ Σούμλᾳ, ὁποῦ ἐμπόδισεν εἰς τοὺς Ὀθωμανοὺς τὴν κομιδὴν πάντων τῶν προζωαρκείων τε καὶ τῶν λοιπῶν χρειωδῶν καὶ τὴν χρῆσιν τῶν μαγαζίων. Διώρισεν ἐμπρὸς τὸν Καμένσκοϊ διὰ νὰ ἐμποδίζῃ κάθε βοήθειαν ὁποῦ ἤθελεν ἠμπορέσει νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν ἐχθρόν· ὅθεν 28,000 Τοῦρκοι ὁποῦ ἐσυντρόφευον 5,000 ἁμάξας μὲ προζωάρκεια κατεπολεμήθησαν ὑπὸ τοῦ Καμένσκοϊ, καὶ κατεκάησαν αἱ ἅμαξαι. Αὐτὴ ἡ δυστυχὴς εἴδησις διαδοθεῖσα εἰς τὸ στρατόπεδον εἰς καιρὸν ὁποῦ ἐπαπειλεῖτο λιμὸς διὰ τὴν παντελῆ ἔλλειψιν τῶν προζωαρκείων, ἐκινοῦντο οἱ γιαννίτζαροι εἰς ἀποστασίαν· ὅθεν ὁ βεζίρης ἰδὼν τὸ στρατιωτικὸν εὐκολοκίνητον εἰς αὐτὴν, καὶ χωρὶς κατάστασιν τοῦ νὰ ἀντιπαραταχθῇ εἰς πόλεμον διὰ τὸν ἐπαπειλούμενον λιμὸν, ἐζήτησεν ὁπλοστασίαν, (διὰ νὰ μὴν χάσῃ τὴν ὑπόληψίν του,) προφάσει τοῦ πραγματεύσασθαι τὴν εἰρήνην. Ἀλλ' ὁ Ῥωμαντζὼφ κατανοήσας τὸν δόλον δὲν ἔ-

δωκεν ἀκρόασιν, καὶ ἐζήτησεν ἀμέσως τὴν τελείωσιν τῆς εἰρήνης μὲ τὰ ἄρθρα ὁποῦ τὸν ἐσημείωσεν· ὁ βεζίρης ἐβιάσθη νὰ τὸ δεχθῇ, τῇ ί τοῦ Ἰουλίου, μὲ μίαν συμφωνίαν ὁποῦ ὑπέγραψαν οἱ πληρεξούσιοι ἑκατέρωθεν, ἥτις ἐπεκυρώθη παρά τε τοῦ βεζίρη καὶ τοῦ Ῥωμαντζὼφ τῇ ις′ τοῦ Ἰουλίου, εἶτα καὶ παρὰ τοῦ σουλτάνου Ἀπδοὺλ-Χαμίτη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Οὑτωσὶ λοιπὸν ἔπαυσεν ὁ πόλεμος καὶ ἔγινεν ἡ εἰρήνη μεταξὺ Ὀθωμανῶν καὶ Μοσχόβων, εἰς καιρὸν καὶ εἰς χρόνους ὁποῦ, κατὰ τοὺς χρησμοὺς τοσούτων ἀνδρῶν ἀστρονόμων καὶ σοφῶν καὶ ἁγίων, ἦτον ἀνάγκη νὰ παρθῇ ἡ Πόλις ἀπὸ τοὺς Μοσχόβους, καὶ νὰ ἐλευθερωθῶσιν οἱ Ῥωμαῖοι ἀπὸ τὴν ὀθωμανικὴν σκλαβίαν καὶ νὰ ἀναστηθῇ ἡ ῥωμαϊκὴ βασιλεία. Καὶ γὰρ οἱ χρόνοι ὁποῦ γράφουσιν οἱ χρησμοὶ πῶς μέλλει νὰ ἀναστηθῇ ἡ βασιλεία τῶν Ῥωμαίων ἦσαν οἱ 320 μετὰ τὴν Ἅλωσιν, καὶ εἰς αὐτοὺς συνέβη νὰ ἀκολουθήσουν αὐτοὶ οἱ 6 χρόνοι τῶν πολέμων, εἰς τοὺς ὁποίους ἐπλησίασαν εἰς τὴν Πόλιν, τὴν ἐστενοχώρησαν, ἀλλὰ δὲν τὴν ἐπῆραν. Πρόδηλον οὖν ὅτι διὰ τὰς ἁμαρτίας μας παρεχώρησεν ὁ θεὸς καὶ δὲν ἔγινε τὸ διὰ χρησμῶν βεβαιωμένον, εἰς καιρὸν ὁποῦ ἔπρεπε νὰ γένῃ, προκρίνας καλήτερον τὸ νὰ ματαιωθοῦν οἱ χρησμοὶ καὶ αὐτῶν τῶν ἁγίων ἀνδρῶν, παρὰ νὰ βασιλεύσουν οἱ, βασιλείας ὄχι, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς τῇ ἀληθείᾳ ἀνάξιοι, μάλιστα διὰ τὸ ἀμετανόητον τῶν εἰς τὸν καιρὸν τῆς βασιλείας κακοηθειῶν τους, μετὰ τοσαύτην ταλαιπωρίαν καὶ βάσανα τῆς σκλαβίας, καὶ τὸ ἀδιόρθωτον τῶν φαντασιῶν τους. Οἱ Ἑβραῖοι σκλαβωθέντες δὲν ἤθελον ἐλευθερωθεῖ ὑπὸ τοῦ Κύρου ἂν καθήμενοι ἐπὶ τὸν ποταμὸν Βαβυλῶνος δὲν ἤθελον κλαίει μνησθέντες τῆς Σιών. Ἂν λοιπὸν εἰς καιρὸν διωρισμένον ἀπὸ τοὺς χρησμοὺς, καὶ μετὰ τοσαύτας καὶ τηλικαύτας νίκας τῶν Μοσχόβων κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν καὶ εἰς τοιαύτην εὐκαιρίαν, δὲν ἠλευθερώθημεν οἱ Ῥωμαῖοι, δύσκολον πολλὰ τὸ νὰ γένῃ εἰς τὸ ἑξῆς ἡ ἀνάστασις τῆς ῥωμαϊκῆς βασιλείας, ὁποῦ χρησμὸς χρησμολόγου ἄλλου τινὸς δι' αὐτὴν δὲν ἔμεινε· καὶ οὐ μόνον δύσκολον ἀλλὰ σχεδὸν καὶ ἀδύνατον, διὰ τὴν ἐπιμονὴν τῆς ἐδικῆς μας κακοηθείας, ἀσυμπνοίας τε καὶ τῆς πρὸς ἀλλήλους μνησικακίας, καὶ πολλάκις καὶ καταδρομῆς...

Αὐγούστου τῇ κ′, εἰς διάστημα δηλαδὴ 40 ἡμερῶν μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῶν ἄρθρων, ἤρξαντο ἀναχωρεῖν τὰ ῥουσσικὰ στρατεύματα ἀπὸ τὴν Βλαχοπογδανίαν, καὶ ὁ Ῥωμαντζὼφ ἀπελθὼν εἰς τὴν Λεχίαν ἐκάθητο εὐαρίθμῳ τινὶ στρατῷ εἰς τὸ Μογιλόβι τῆς Λεχίας.

Ἐν τούτοις δὲν ἔπαυον ποτὲ τὰ τοῦ Προύσης Μελετίου κατὰ τοῦ πατριάρχου Σαμουὴλ κινήματα καὶ αἱ καταδρομαὶ, καὶ δὲν εἶχεν ἡσυχίαν νοός τε καὶ σώματος, τὸ μὲν διὰ νὰ τὰς ἀπαντᾷ, τὸ δὲ εἰς τὸ νὰ πάσχῃ καὶ νὰ μεριμνᾷ διὰ νὰ οἰκειοποιηθῇ τὸν Ποστέλνικον Κωστάκην Μουρούζην καὶ νὰ τὸν καταπείθῃ νὰ μὴν συμφωνῇ μὲ τὸν Προύσης· ἀλλ' ἦν ὁ ἄνθρωπος ἄσπονδος, παρακινούμενος μάλιστα ἀπὸ τὸν γυναικάδελφόν του Γεώργιον Χατμανίδην. Ἐσύγχιζεν ὁ Μουρούζης καὶ τὸν Δραγομάνον Ὑψηλάντην κατὰ τοῦ πατριάρχου Σαμουὴλ· ἐξιλεοῦτο καὶ πάλιν ἐσυγχίζετο, καὶ σχεδὸν ἐξ αἰτίας τοῦ Προύσης ἄβιωτον ἔζη βίον ὁ πατριάρχης, μὴ δυνάμενος παι-

δεῦσαι τόν τε Προύσης καὶ τὸν Θεσσαλονίκης ἐξ αἰτίας τῶν τριῶν αὐτῶν προσώπων, συνεργούντων εἰς τὴν κατὰ τοῦ Σαμουὴλ καταδρομὴν μάλιστα καὶ τῶν δύο ἀδελφῶν Σούτζων, Δημητρίου καὶ Μιχαὴλ τῶν Ποστελνίκων, καὶ τὸ κακὸν ἐκορυφοῦτο, καὶ τρόπος διορθώσεως ἀμήχανος ἦν ὅ τι μάλιστα καὶ ἀνέφικτος.

Ὅθεν συνεχῶς ἐδίδοντο τῷ ἄνακτι κατὰ τοῦ Σαμουὴλ ἔγγραφα κατηγορητικά. Δὲν εὕρισκε τὸν τρόπον ὁ Σαμουὴλ νὰ στείλῃ τὸν Δαμασκηνὸν εἰς τὴν ἐπαρχίαν του τὴν Θεσσαλονίκην, διότι ἂν τὸν ἐπρόσταττεν ἀπελθεῖν ἤξευρε τὸ πῶς δὲν θέλει ὑποταχθεῖ, καὶ ἂν ἔστελνε περὶ τούτου ἄρζι εἰς τὴν Πόρταν ἤξευρεν ὅτι οἱ φίλοι τοῦ Προύσης, Ποστέλνικος Κωνσταντῖνος Μουρούζης, δύο ἀδελφοὶ Σοῦτζοι, Δημήτριος Κλεπάπης δηλαδὴ καὶ Μιχαὴλ, καὶ Καμαράσης Γεώργιος Χατμανίδης, διεγείροντες καὶ σκανδαλοποιοῦντες πάντοτε κατὰ τοῦ Σαμουὴλ τὸν ῥεκιὰπ-τερτζιμανὴ Ἀλέξανδρον Ὑψηλάντην, δυνάμενον οὐκ ὀλίγον παρὰ τῷ ῥεκιὰπ-ῥέϊσουλ-κιταπὴ Ἰσμαὴλ-πεῆ, ἢ ἤθελαν τὸ ἐμποδίσει διὰ τοῦ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου, ἢ ἤθελαν τὸ ἀπρακτήσει· ὅθεν καὶ ἄκων παρέβλεπε τὴν εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἀποστολήν του διὰ νὰ μὴν δώσῃ αἰτίαν σκανδάλων καὶ χλεύης καὶ καταλαλιᾶς τῶν ἐχθρῶν κατ' αὐτοῦ.

Ὅταν τὸ πρῶτον ἀπῆλθεν ὁ Σαμουὴλ εἰς ἐντάμωσιν τοῦ καϊμακάμη Ἰζὲτ-Μεχμὲτ-πασσᾶ πρὸς χαιρετισμὸν τοῦ καϊμακαμλικίου, ὡς σύνηθες, τὸν ἐπρόσταξε νὰ κάμῃ καπικεχαγιᾶν του τὸν Σκαρλάτον Μάνον, υἱὸν τοῦ Μανουὴλ Μάνου, τοῦ καὶ ἐπιβατικῷ τῷ τρόπῳ μεγάλου Λογοθέτου γενομένου τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας. Ἐδέχθη τὴν προσταγὴν φοβούμενος, ἀλλὰ μετά τινας μῆνας θέλων αὐτὸν ἐξῶσαι ὡς ἐπίβουλον, προδότην καὶ φρονοῦντα τὰ τοῦ θείου Ἰωαννικίου πρώην Κωνσταντινουπόλεως· ἠθέλησε νὰ ἐκκρούσῃ παττάλῳ τὸν πάτταλον· εἰδὼς οὖν τὸν ῥηθέντα Ἀναστάσιον γούναριν, υἱὸν τῆς Δομνῆς, συγγενῆ τοῦ Ἰακώβου Ῥίζου δι' ἣν ἔμελλε λαβεῖν γυναῖκα, καὶ γνωστὸν τῷ γιαζιτζῇ-ἐφένδῃ, τῷ προῤῥηθέντι δηλαδὴ Ἰσμιρλῇ Ἀχμὲτ-ἐφένδῃ, διώρισεν αὐτὸν καπικεχαγιᾶν του.

Εὐθὺς πατριαρχεύσαντα τὸν Κὺρ Σαμουὴλ τὸν ἐζήτει ὁ Ἰάκωβος Ῥίζος πουγγεῖα τριάκοντα, λέγων ὅτι τὰ ὑπεσχέθη τῷ πρώην ῥεΐσῃ Ὀσμὰν-ἐφένδῃ τῷ Λαρισσηνῷ διὰ νὰ τὸν πατριαρχεύσῃ. Ὁ Σαμουὴλ δὲν ἤθελε νὰ τοῦ τὰ πληρώσῃ λέγωντας ὅτι, «Ἐγὼ πατριαρχείαν δὲν σὲ ἐζήτησα ἀλλ' οὔτε τὴν ἤθελον· ποῖος σὲ εἶπε νὰ ὑποσχεθῇς ἄσπρα διὰ πατριαρχείαν μου;» (τῇ ἀληθείᾳ ὁ Ὀσμὰν-ἐφένδης δὲν ἐνήργησε ποσσῶς διὰ τὴν πατριαρχείαν τοῦ Κὺρ Σαμουὴλ, ἀλλ' ἀφοῦ ἐπατριάρχευσεν, ἠξεύρωντας τὸν Ἰάκωβον Ῥίζον συμπένθερον καὶ ἀκολούθως συγγενῆ τοῦ Σαμουὴλ, ὄντας φύσει αἰσχροκερδὴς, τὸν εἶπεν, «Ἔκαμες πατριάρχην καὶ ἡμεῖς μερτικὸν δὲν ἴδομεν·» φοβούμενός τον λοιπὸν ὡς μεγάλον ἄνθρωπον τὸν ὑπεσχέθη δέκα πουγγεῖα, καὶ ἐζήτει παρὰ τοῦ Σαμουὴλ τριάκοντα διὰ νὰ κερδίσῃ ἐκεῖνος τὰ εἴκοσι·) καὶ δὲν τοῦ τὰ ἔδιδεν ἐνόσῳ ἔζη ὁ σουλτὰν Μουσταφᾶς· ἀλλ' ἐκείνου θανόντος, φοβηθεὶς τὰς καταδρομὰς τοῦ Προύσης Μελετίου, κινουμένου πάν-

τοτε πρὸς τὸ πατριαρχεῦσαι τὸν Θεσσαλονίκης Δαμασκηνὸν, τὰ ἐπλήρωσε μὲ ζημίαν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας.

Ἡ Σουλτάνα, χηρεύουσα τοῦ ποτε Δραγομάνου Γεωργίου Καρατζᾶ, ἔχουσα φιλίαν μὲ τὸν Ἰσμιρλὴ Ἀχμὲτ-ἐφένδην, γιαζιτζὴν τοῦ δαρισαδὲ-ἀγασὴ, ἐμήνυσεν αὐτῷ νὰ πατριαρχεύσῃ τὸν Θεσσαλονίκης Δαμασκηνὸν, καὶ τὸν Πρεσπῶν, ἀδελφὸν τοῦ γουνάρεως Ἀναστασίου καὶ υἱὸν τῆς Δομνῆς, νὰ κάμῃ Θεσσαλονίκης, καὶ τὸν ὑπεσχέθη δι' αὐτὰ ἐκ μέρους τοῦ Θεσσαλονίκης πουγγεῖα ἑξήκοντα. Ἐδέχθη τὴν πρότασιν ὁ Ἀχμὲτ-ἐφένδης, ἀλλ' ὁ γούναρις τοῦ δαρισαδὲ-ἀγασή, Πιτζακτζόγλους, ἀπὸ τὸ Πεσίκτασι, βεβαιωθεὶς τὴν καταδρομὴν ἔδωκεν εἴδησιν τῷ Σαμουὴλ, καὶ προσελθὼν τῷ δαρισαδὲ-ἀγασὴ ἀνήγγειλεν αὐτῷ τὴν ζημίαν τῆς ἐκκλησίας, ἐπαινῶν τὸν Σαμουήλ· ὅθεν ὁ Ἄραψ ἀπελθὼν πρὸς τὸν ἄνακτα ἀνήγγειλεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἔδωκεν ὁ Σαμουὴλ τῷ ἄνακτι μαγζάρι τῶν ἀρχιερέων καλομαρτυρούντων τὸν Σαμουὴλ καὶ ἱκετευόντων διὰ τὴν σύστασιν καὶ στερέωσιν τοῦ πατριάρχου, ὅπερ ἀναγνοὺς ὁ βασιλεὺς ἐπρόσταξε νὰ γενῇ κατὰ τὴν θέλησίν τους· καὶ ἐμποδίσθη ἡ πτῶσις τοῦ πατριάρχου, καὶ ἐδόθη ὁρισμὸς τῷ πατριάρχῃ Σαμουὴλ πρὸς ἔπαινόν του καὶ σύστασιν εἰς τὸ πατριαρχεῖον, κατὰ τὴν εὐχαρίστησιν τοῦ ποιμνίου του· καὶ ἀπελθὼν εἰς τὸν καϊμακάμην Ἰζὲτ-Μεχμὲτ-πασσᾶν, μετά ἱκανὴν περιποίησιν τὸν εἶπεν, «Ἀγκαλὰ καὶ μερικοὶ κακοὶ τοῦ γένους σου νὰ σὲ κατηγόρησαν, ὁ βασιλεὺς ὅμως, πιστωθεὶς τὴν ἀξιότητά σου καὶ τὴν καλήν σου διοίκησιν καὶ τὴν πρὸς τὴν Βασιλείαν Του πίστιν σου, δὲν ἔδωκε πίστιν εἰς τοὺς λόγους τῶν κακεντρεχῶν, καὶ ἀκολούθει πάλιν τὴν πατριαρχείαν σου·» καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν τὴν χλαμύδα. (Βέβαια ἡ Σουλτάνα χωρὶς τὴν παρακίνησιν τοῦ Προύσης Μελετίου, τοῦ Θεσσαλονίκης Δαμασκηνοῦ καὶ τοῦ Δρύστρας Παρθενίου δὲν ἤθελε κινηθεῖ ποτὲ κατὰ τοῦ πατριάρχου, καὶ διὰ τοῦτο εἶπεν ὁ καϊμακάμης τὸ, μερικοὶ κακοὶ τοῦ γένους σου.) Ἔστειλε δὲ ὁ Σαμουὴλ καὶ τῷ γιαζιτζῇ-ἐφένδῃ διὰ τοῦ Πιτζακτζόγλου μίαν κακουμόγουναν, διὰ νὰ τὸν δυσωπήσῃ. Ὡς τόσον αὐτὸς κατιδὼν ὅτι ὁ κιζλὰρ-ἀγᾶς ἀνατρέπει ὑποθέσεις τού τινας καὶ ἐμποδίζει τὸ κέρδος του, πείθει τὸν σουλτὰν Ἀπδοὺλ-Χαμίτην νὰ μανζιλεύσῃ τὸν κιζλὰρ-ἀγασὴ καὶ νὰ τὸν ἐξορίσῃ εἰς τὸ Μισίρι, ὡς σύνηθες. Ἀπῆλθεν οὖν καὶ ὁ Πιτζακτζόγλους μαζή του ἐπ' ἐλπίδι τοῦ λαβεῖν ἅπερ τὸν ἐχρεώστει οὐκ ὀλίγα. Μετὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ δαρισαδὲ-ἀγασὴ μείναντος ἀπροστατεύτου τοῦ Σαμουὴλ, εὐκαιρίας τυχὼν ὁ Προύσης Μελέτιος δὲν ἔλειπε νὰ καταδιώκῃ τὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον, κινῶν τὴν πτῶσιν τοῦ πατριάρχου Σαμουὴλ μὲ σκοπὸν τοῦ πατριαρχεῦσαι τὸν Θεσσαλονίκης Δαμασκηνόν· καὶ δίδωντας τῷ ἄνακτι λιβέλλους κατ' αὐτοῦ ἔγραφεν ὅτι νὰ ἁρπάζῃ καὶ νὰ θησαυρίζῃ. Ἀπαντᾷ τὰς καταδρομὰς αὐτὰς ὁ Σαμουὴλ μὲ ζημίαν πολλὴν τοῦ Κοινοῦ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας· ὅθεν διὰ νὰ ἐμποδισθοῦν οἱ κακοὶ ἀπὸ τὰ κινήματα καὶ σκοπούς των ἔστειλεν εἰς τὸν βεζίρην Μουσούνογλουν μαγζάρι τῶν ἀρχιερέων ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸς σύστασίν του. Ἐξεδόθη οὖν ἐκεῖθεν φερμάνι πρὸς τὸν τότε καϊμακάμην Ἰζὲτ-Μεχμὲτ-πασσᾶν πρὸς ἔπαινον καὶ σύστασιν τοῦ πατριάρχου Σαμουὴλ, ἐν ᾧ ἔγραφε καὶ

τὸ, Οὐδεὶς τῶν Ῥωμαίων νὰ μὴν ἀνακατώνεται εἰς τὰς ὑποθέσεις τὰς πατριαρχικὰς, καὶ τοὺς ἀτακτοῦντας νὰ τοὺς παιδεύῃ. Ἀλλὰ καὶ ὡς, πάλιν ὁ Προύσης Μελέτιος οὐκ ἠθέλησε ποτὲ ἀποστῆναι τῆς κακεντρεχείας καὶ τῶν κατὰ τοῦ πατριάρχου κινημάτων.

Ἀναχωρῶν ἀπὸ τῆς Σούμλας ὁ βεζίρης Μουσούνογλους διὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν καθ' ὁδὸν ἀπέθανε, καὶ ἔγινε βεζίρης ἀντ' αὐτοῦ ὁ καϊμακάμης Ἰζὲτ-Μεχμὲτ-πασσᾶς.

Οἱ Βλάχοι δὲν ἐσυμφώνησαν εἰς τὸ νὰ ἐκλέξουν ἕνα ἐντόπιον ἄρχοντά τους εἰς αὐθέντην, κατὰ τὸ δοθὲν προνόμιον τῆς ἐκλογῆς. Τῶν Μολδάβων οἱ περισσότεροι ἐζήτησαν τόν ποτε χρηματίσαντα αὐθέντην τους Γρηγόριον Ἀλεξάνδρου Γκίκαν, ὅθεν καὶ διὰ τὴν θέλησιν αὐτῶν, καὶ διὰ μεσιτείας τοῦ ῥηγὸς Βρανδεβούργου, διωρίσθη ἡγεμὼν ὁ εἰς τὸ Βουκουρέστι αἰχμαλωτισθεὶς Γρηγόριος Ἀλεξάνδρου Γκίκας. Εἰς δὲ τὴν Βλαχίαν, ὁ καϊμακάμης Ἰζὲτ-πασσᾶς, τῇ θελήσει μάλιστα καὶ συγκατανεύσει καὶ προτροπῇ τοῦ πολλὰ δυναμένου παρὰ τῷ ἄνακτι Ἀχμὲτ-ἐφένδη, γιαζιτζῆ τοῦ κιζλὰρ-ἀγασὴ, διώρισεν ἡγεμόνα τὸν Δραγομάνον Ἀλέξανδρον Ἰωάννου Ὑψηλάντην, καὶ ἀντ' αὐτοῦ Δραγομάνον τῆς Πόρτας τὸν γέροντα Σκαρλάτον Καρατζᾶν, ἐς τόδε δραγομάνον εἰς τὸ ὀρδί. Μαθὼν οὖν ὁ Ποστέλνικος Κωνσταντῖνος Μουρούζης τὴν ἀπόφασιν τοῦ καϊμακάμη διὰ τὴν δραγομανίαν, ἠγανάκτησε κατὰ τοῦ γαμβροῦ του ἐπ' ἀδελφῇ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου διατί δὲν ἐνήργησε καὶ δὲν κατώρθωσε τὴν δραγομανίαν διὰ τὸν Κωνσταντῖνον αὐτὸν συγγενῆ του, μόνον ἔστερξε νὰ γένῃ Δραγομάνος ὁ Καρατζᾶς, μὴ συλλογιζόμενος πῶν δὲν ἔπρεπε νὰ τολμήσῃ νὰ προβάλῃ τῷ καϊμακάμῃ τὴν ἀναίρεσιν τῆς θελήσεώς του· ὅθεν ἀποστείλας τὸν Ἑβραῖον Ἀβραμάτζον, ἔχοντα τὴν εἴσοδον τοῦ γιαζιτζῆ Ἀχμὲτ-ἐφένδη, παρεκάλεσε δι' αὐτοῦ νὰ τοῦ δοθῇ ἡ δραγομανία τῆς Πόρτας. Ἐμήνυσεν οὖν ὁ γιαζιτζὴς τῷ Ἰζὲτ-πασσᾷ τὸ νὰ γένῃ Δραγομάνος ὁ Μουρούζης· δὲν τὸ ἐδέχθη, εἰπὼν ὅτι ἦτον εἰς τὸ ὀρδὶ δραγομάνος, καὶ τὸν πρέπει διατί εἶναι ψωμί του. Ὁ γιαζιτζὴς μετὰ ταύτην τὴν ἀπόκρισιν ἀπελθὼν πρὸς τὸν βασιλέα ἔλαβε χάττι-χουμαγιοὺν νὰ γένῃ Δραγομάνος ὁ Κωνσταντῖνος Μουρούζης, καὶ ἔστειλε τὸ χάττι τῷ βεζίρῃ Ἰζὲτ-πασσᾷ. Τῇ ιδ' οὖν τοῦ Σεπτεμβρίου ἐφόρεσε τὸ σύνηθες καβάδι ὁ Ὑψηλάντης διὰ τὴν Βλαχίαν, καὶ ἐν ταὐτῷ ὁ Σκαρλάτος Καρατζᾶς καβάδι μὲ παγιὲν τῆς αὐθεντείας Μολδοβλαχίας, καὶ τρίτος ὁ Κωνσταντῖνος Μουρούζης τὸ καβάδι τῆς δραγομανίας τῆς Πόρτας. Ἐφόρεσε δὲ καβάδι καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ῥηθέντος Γκίκα ὡς ἐπίτροπος τοῦ πατρός του διὰ τὴν ἡγεμονείαν τῆς Μολδαβίας, καὶ ἐπρόσταξεν ὁ βεζίρης νὰ δίδουν τὸν Καρατζᾶν ἀπὸ κάθε αὐθεντίαν 500 γρόσια τὸν μῆνα διὰ ζωοτροφίαν του. Προσετάγη δὲ καὶ ὁ αὐθέντης Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης νὰ διορθωθῇ μὲ τοὺς Ῥούσσους, διὰ νὰ παραβλέψουν τὴν ἀθέτησιν τοῦ προνομίου τῆς ἐκλογῆς.

Ὁ Πετερσὼφ καὶ ὁ Σέργιος ἦλθον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν διὰ νὰ ἐνεργήσουν τὸ ἄρθροντῆς ἐλευθερίας τῶν ἐν καιρῷ τοῦ πολέμου σκλαβωθέντων Χριστιανῶν. Ἔπαιρνον οὖν ἀπὸ ὅλα τὰ σπίτια τῆς Κωνσταντινουπόλεως

τοὺς σκλαβωθέντας Χριστιανοὺς, Ῥ ούσσους Κοζάκους, Βλαχοπογδάνους καὶ νησιώτας, καὶ τὸ αὐτὸ ἔκαμνον διὰ τῶν πεμφθέντων ἐπιστατῶν μὲ ὁρισμοὺς βασιλικοὺς εἰς ὅλας τὰς πόλεις καὶ κώμας τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης, τὰς ὑπὸ τῇ κυριαρχίᾳ καὶ δεσποτείᾳ τῆς ὀθωμανικῆς βασιλείας.

Ὁ Δραγομάνος Κωνσταντῖνος Μουρούζης, ἀγκαλὰ καὶ νὰ ἐβεβαιώθη τὴν ἀπόκρισιν τοῦ βεζίρη Ἰζὲτ-πασσᾶ πρὸς τὸν γιαζιτζὴ Ἀχμὲτ-ἐφένδην διὰ τὴν δραγομανίαν του, μ' ὅλον τοῦτο ὑποπτευόμενος πῶς νὰ ἤθελε καὶ ὁ αὐθέντης Ὑψηλάντης τὴν δραγομανίαν τοῦ Καρατζᾶ καὶ διὰ τὴν μεταξὺ τῆς ἀδελφῆς του καὶ τοῦ Καρατζᾶ ἀγχιστείαν καὶ διὰ νὰ κάμῃ πὰς-καπικεχαγιᾶν του τὸν Μουρούζην, ἐφύλαττε πάθος καὶ δυσμένειαν καὶ μνησικακίαν κατὰ τοῦ αὐθέντου Ὑψηλάντου· ὅθεν καὶ διὰ νὰ τὸν ἐγγίξῃ καὶ νὰ τὸν ζημιώσῃ κατέπεισε τὸν ρεὶς-ἐφένδην Ἰσμαὴλ-πεην νὰ τὸν προστάξῃ νὰ κάμῃ πὰς-καπικεχαγιᾶν του τὸν Ποστέλνικον Μιχαλάκην Σοῦτζον, πρᾶγμα ὁποῦ κατὰ πάντα τρόπον ἦτον ἀποτρόπαιον εἰς τὸν αὐθέντην Ὑψηλάντην διὰ τὰ κακὰ καὶ ζημίας ὁποῦ ἔπαθε παρά τε τοῦ Μιχαλάκη αὐτοῦ καὶ παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Νικολάου ἐπὶ τῆς αὐθεντείας τῶν αὐθεντῶν Μολδαβίας Ἰωάννου Καλλιμάχη καὶ τοῦ υἱοῦ του Γρηγορίου Καλλιμάχη· μ' ὅλον τοῦτο φόβῳ φερόμενος τοῦ Ἰσμαὴλ-πεη τὸν ἐδέχθη εἰς πὰς-καπικεχαγιᾶν του.

Ἦλθον εἰς τὴν Πόλιν ἄρχοντες Βλάχοι καὶ Πογδάνοι διὰ νὰ ἐπικυρώσουν μὲ χάττι-σερίφι τὰ εἰς τὴν συμφωνίαν τῆς εἰρήνης δοθέντα προνόμια εἰς τὰς πατρίδας των, καὶ ἐκόνευσαν παρὰ τῷ Πετερσώφ· δι' ἐκείνου γὰρ ἔμελλε νὰ γένῃ τὸ χάττι-σερίφι. Αὐτοὺς οὖν τοὺς Βλάχους ἄρχοντας κατέπεισεν ἡ Πόρτα νὰ δεχθοῦν εἰς αὐθέντην τους τὸν Ἀλέξανδρον Ὑψηλάντην, καὶ εἶπον πῶς τὸν δέχονται. Ἐστάλη οὖν εἰς τὸν Ῥωμαντζὼφ ὁ Βασὶφ-Ἀχμὲτ-ἐφένδης, καὶ δοὺς αὐτῷ ἐκ μέρους τοῦ Ἀλεξάνδρου-βοδα 200 πουγγεῖα, κατεπείσθη νὰ τὸν δεχθῇ εἰς αὐθέντην Βλαχίας, κατὰ τὴν γνώμην τῶν εἰς τὴν Πόλιν ἀρχόντων Βλάχων, εἰπόντος τοῦ Βασὶφ-ἐφένδη ὅτι ἐφυλάχθη τὸ προνόμιον τῆς ἐκλογῆς μὲ τὸ νὰ ἔχουν αὐτοὶ καὶ τὴν γνώμην ὅλων τῶν εἰς τὴν Βλαχίαν ἀρχόντων.

Ὁ ῥηθεὶς καπικεχαγιᾶς τοῦ Κὺρ Σαμουὴλ, Ἀναστάσιος γούναρις, υἱὸς τῆς Δομνῆς, ἐνωχλοῦσε τοὺς ἀρχιερεῖς παίρνωντάς τους πολλὰ ἄσπρα διὰ τὰ ἔξοδα τῶν διδομένων ὁρισμῶν περὶ τῶν ὑποθέσεών τους. Τόσον οὖν διὰ τὰ παράπονα τῶν ἀρχιερέων ὅσον καὶ διατί τὸν εὗρε προδότην καὶ ἐπίβουλόν του, τὸν ἔξωσεν ἀπὸ τὴν δούλευσίν του· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ εἶχε γένει μὲ τὴν μεσιτείαν τοῦ ῥηθέντος γιαζιτζῆ-ἐφένδη, ἠγανάκτησεν αὐτὸς διὰ τὴν ἔξωσίν του κατὰ τοῦ πατριάρχου Σαμουὴλ· ἠγανάκτησε δὲ καὶ ὁ Σπαθάρης Ἰάκωβος Ῥίζος, ὡσὰν ὁποῦ ἔχωντας σκοπὸν νὰ τὸν δώσῃ εἰς γυναῖκα μίαν συγγενῆ τῆς γυναικός του τὸν εἶχε κάμει καὶ τέταρτον καπικεχαγιᾶν τοῦ Γρηγορίου Γκίκα. Ἤρξατο οὖν καταλαλεῖν ὁ Ἰάκωβος κατὰ τοῦ πατριάρχου Σαμουὴλ, κατελάλει δὲ καὶ ὁ γιαγιτζὴ-ἐφένδης· αἱ καταλαλιαὶ ἔγιναν γνωσταὶ καὶ τῷ Ἰσμαὴλ-πεῃ, ῥεὶς ἐφένδῃ. Ὅθεν ὁ Προύσης Μελέτιος, μαθὼν τὰ παράπονα τοῦ γιαζιτζῆ-ἐφένδη καὶ τοῦ Ἰακώβου, παρεκίνει τὸν Δραγομάνον Κωστάκην Μουρούζην καὶ τὸν Μιχαλάκην Σοῦτζον, πὰς-καπικε-

χαγιᾶν τοῦ αὐθέντου τῆς Βλαχίας Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου, νὰ κρημνίσουν τὸν πατριάρχην. Ἐσυλλογίσθησαν οὖν πῶς ἂν κάμουν ἄλλον τινὰ θέλει γίνει σύγχησις τοῦ λαοῦ, ὑπεραγαπῶντος καὶ ὑπερεπαινοῦντος τὸν Κὺρ Σαμουήλ. Ὅθεν ἀπεφάσισαν νὰ κάμουν πατριάρχην τὸν Ἱεροσολύμων Σωφρόνιον, ὡς ἄνθρωπον μεγάλης ὑπολήψεως εἰς τὸ πλῆθος καὶ ἐπαινετὸν εἰς τοὺς Τούρκους διὰ τὴν εἰς τὰ ἀραβικὰ καὶ τουρκικὰ προκοπήν του.

Ἀνεχώρησεν οὖν διὰ τὴν Βλαχίαν ὁ αὐθέντης Ἀλέξανδρος τῇ ιϐ' τοῦ Δεκεμβρίου.

Ἐν τούτοις ὁ Ἱεροσολύμων Σωφρόνιος ἔδωκεν ἰδιόχειρον ἔγγραφον ἀραβιστὶ διὰ νὰ ἀνανεωθῇ τὸ χάττι σερίφι τὸ ἐκδοθὲν ἐπὶ τοῦ Ῥαγήπη διὰ τὰ προσκυνήματα τῆς Ἱερουσαλήμ. Ἤρεσεν ἡ σύνταξις τὸν ρεὶς-ἐφένδην, καὶ εἶπε τῷ Δραγομάνῳ τῆς Πόρτας Κωνσταντίνῳ Μουρούζῃ· «Τέτοιον ἄνθρωπον ἔχοντες διατί δὲν τὸν κάμνετε πατριάρχην, μόνον ἔχετε αὐτὸν ὁποῦ ἐγγίζει ρετζάληδες;» (καὶ ἐννοοῦσε τὸν γιαζιτζὴν διὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ πατριαρχικοῦ καπικεχαγιᾶ.) Τόσον ἤθελε νὰ ἀκούσῃ ὁ Δραγομάνος, καὶ τῇ συναινέσει τῶν συνωμοτῶν, Δημητρίου Σούτζου καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του, Ποστελνίκου Μιχαὴλ Σούτζου, καὶ τοῦ Νικομηδείας Νικηφόρου καὶ τοῦ Προύσης Μελετίου καὶ τοῦ Καμαράση Γεωργίου τοῦ Σουλουτζιάρογλου, δίδεται τῷ ἄνακτι λίβελλος διὰ τοῦ κακοαναστασίου αὐτοῦ, ἐν ᾧ ἐσυκοφαντεῖτο ὁ Κὺρ Σαμουὴλ ὅτι νὰ ἔκλεψεν ἀπὸ τὸ Κοινὸν εἰς ἕνα χρόνον πουγγεῖα 300. Ἔστειλεν, ὡς σύνηθες, ὁ βασιλεὺς τὸν λίβελλον εἰς τὸν βεζίρην Ἰζὲτ-Μεχμὲτ-πασσᾶν, καὶ πείσας ὁ ρεΐσης τὸν βεζίρην, χωρὶς νὰ ἐξετασθῇ ὁ ραγιᾶς καὶ χωρὶς νὰ κριθῇ ὁ ἐναγόμενος μὲ τοὺς ἐνάγοντας, (ἀγκαλὰ καὶ μὲ τὸ νὰ ἦτον πλαστὸν τὸ ἀρτζιχάλι δὲν ἐφάνη τινὰς δαβατζὴς,) ἀπεφασίσθη ἡ πτῶσίς του, καὶ ἐδόθη προσταγὴ τῷ Δραγομάνῳ νὰ εἰπῇ τοὺς ἀρχιερεῖς νὰ ἐκλεξουν ἄλλον καλὸν καὶ ἀδωροδόκητον. Τῇ κϐ' οὖν τοῦ Δεκεμβρίου ἐμηνύθη ὁ Σωφρόνιος ἀπὸ τὸν Μιχαλάκην νὰ ὑπάγῃ νὰ συντύχῃ μὲ τὸν Δραγομάνον διὰ τὴν ἀνανέωσιν τοῦ χάττι-σερίφιου. Ἦλθεν οὖν καὶ τὸν ἔστειλεν εἰς τὸ σπίτι τοῦ γυναικαδέλφου του, Γεωργίου Καμαράση, καὶ ἐκεῖ μὲ ἀπάτην τὸν εἶχον κεκρατημένον ἡμέρας δύο· εἶτα τῇ κδ' μηνύσας ὁ Δραγομάνος εἰς τὴν Πόρταν, ἦλθε τζαούσης καὶ ἐσήκωσε τὸν Κὺρ Σαμουὴλ ἀπὸ τὸ πατριαρχεῖον, καὶ ἔκλαυσαν ὅλοι οἱ ἀρχιερεῖς. Εἶτα ἐλθὼν ὁ Δραγομάνος εἰς τὸ πατριαρχεῖον, καὶ γενομένης συνόδου, εἶπε τοῖς ἀρχιερεῦσιν ὅτι ἔχει προσταγὴν νὰ τοὺς εἰπῇ νὰ ἐκλέξουν ἄλλον πατριάρχην.

ΚΕΦ. Δ'.

Πατριαρχεία τοῦ ἀπὸ Ἱεροσολύμων Σωφρονίου.

Ὁ Προύσης λοιπὸν Μελέτιος, ὁποῦ πρὸ δύω τριῶν μηνῶν ὑπεκρίνετο ἀρρωστίαν, ἐλθὼν εἰς τὴν σύνοδον, ἔγινεν ἡ ἐκλογὴ διὰ τὸν Ἱεροσολύμων Σωφρόνιον, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ἐλθὼν εἰς τὸ Πασσᾶ-καπισὶ ἐφόρεσε τὴν συνήθη χλαμύδα, Δεκεμβρίου τῇ κέ. Ἠθέλησεν ὁ Προύσης καὶ ὁ Δραγομάνος τὸ νὰ ἐξορισθῇ ὁ Κὺρ Σαμουὴλ εἰς τὸ ἁγιώνυμον Ὄρος, καὶ ἐγράφη καὶ ὁ ὁρισμὸς τῆς ἐξορίας παρὰ τοῦ ρεὶς-ἐφένδη, ἀλλ' ὁ βεζίρης Ἰζὲτ-πασσᾶς, πιστωθεὶς παρ' ἄλλων, καὶ ἀλλοεθνῶν, τὸ ἀξιόχρεων τοῦ ἀνδρὸς καὶ τὴν συκοφαντίαν, καὶ ταῦτα παρὰ τοῦ σαράφη αὐτοῦ χοτζᾶ Γασπάρη Μουράδογλου, τὸν ἔστειλεν εἰς τὴν Χάλκην τῆς Προποντίδος.

Τῇ κή φθάσασα ἡ εἴδησις τοῦ θανάτου τοῦ Μεθύμνης, ἔκαμον τὸν ἐλθόντα πρωτοσύγκελλόν του, τοὔνομα Διονύσιον, ὅστις ἐπρόσφερεν εἰς τὸ Κοινὸν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας 90 πουγγεῖα.

Παρὰ τοῦ πατριάρχου Σωφρονίου ἐζήτησεν εὐθὺς ὁ αὐθέντης τῆς Βλαχίας Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης τὸ κατὰ τὴν Χάλκην, νῆσον τῆς Προποντίδος, ἱερὸν καὶ σταυροπηγιακὸν μοναστήριον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, λεγόμενον τῆς Καμαριώτισσας, ὑποσχόμενος νὰ τὸ προικίσῃ καὶ νὰ ἐπισκευάσῃ τὰ ἐν αὐτῷ σπίτια καὶ κελλία, πτῶσιν ἐπαπειλοῦντα καὶ κρημνισμὸν ὁσονούπω, καὶ ἐδόθη εἰς τὴν κυριαρχίαν καὶ πληρεξουσιότητά του καὶ κατὰ διαδοχὴν καὶ εἰς τὴν πληρεξουσιότητα τὴν ἀναπόσπαστον πάντων τῶν ἀπογόνων του, διὰ σιγγιλλιώδους συνοδικοῦ ἐν μεμβάναις γράμματος.

—

Ἔτει σωτηρίῳ 1775.

Τῇ ή τοῦ Ἰανουαρίου ἔκαμαν Ἄνδρου, προσενεγκόντα εἰς τὸ Κοινὸν 10 πουγγεῖα.

Ἔγιναν καὶ ἐπίτροποι τοῦ Κοινοῦ τέσσαρες ἀρχιερεῖς καὶ δέκα ἓξ λαϊκοί, διὰ νὰ ἔχουν τὴν ληψοδοσίαν τοῦ Κοινοῦ, καὶ νὰ δίδουν καὶ τὸν πατριάρχην 500 γρόσια τὸν καθέκαστον μῆνα διὰ τὴν ζωοτροφίαν του· καὶ αὐτὸς ἐγένετο ὁ πρῶτος μισθωτὸς πατριάρχης.

Ἀπέθανεν εἰς τὴν Χάλκην ὁ Κὺρ Σαμουὴλ, τῇ ί τοῦ Μαΐου, ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ὥρᾳ έ τῆς ἡμέρας, καὶ ἐτάφη εἰς τὸν Ἅγιον Νικόλαον, ἐκκλησίαν ἐνοριακὴν τῆς Χάλκης· καὶ γὰρ ἀσθενήσας ἐζήτησε νὰ μετοικήσῃ εἰς τὰ Θεραπεῖα εἰς τὸ σπίτι του διὰ νὰ ἰατρευθῇ, καὶ δὲν τὸ ἔστερξαν.

Μετετέθη ὁ Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης Ἀβράμιος εἰς τὸν θρόνον τῶν Ἱεροσολύμων, Ἰουνίου ς', ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἐδόθη τῷ αὐθέντῃ Βλαχίας Ἀλεξάνδρῳ Ἰωάννου Ὑψηλάντῃ τὸ χάττισερίφι διὰ τὰ προνόμια τῆς οὐγγροβλαχικῆς ἡγεμονίας, οὕτω πως ἔχον.

«Τῷ τανῦν ἡγεμόνι Βλαχίας Ἀλεξάνδρῳ, ὁρισμός.»

« Τῆς ἐπαρχίας τῆς Βλαχίας ὁ μητροπολίτης καὶ οἱ ἐπίσκοποι καὶ οἱ ἡγούμενοι καὶ ἀρχιμανδρῖται καὶ ὅλοι οἱ ἄρχοντες καὶ καπιτάνοι, καὶ ὅλοι οἱ λοιποὶ κατοικηταί, ἐκ μέρους των μὲ δύο ἄρχοντας εἰς τὰ δύο μαγζάρια ὁποῦ ἔστειλαν εἰς τὴν Ὑψηλὴν Πόρταν Μας καὶ ἀπὸ τὴν διὰ ζώσης φωνῆς διήγησιν τῶν ῥηθέντων δύο ἀρχόντων, παρακαλοῦν τὴν Βασιλείαν Μας ζητοῦντες ἔλεος τῆς ἐμφύτου εὐσπλαγχνίας καὶ συγκαταβάσεώς Μας καὶ φανέρωσιν ἔγγραφον τῶν ἐλεηθησομένων αὐτοῖς προνομίων, δι' ὧν μέλλουν εἰς τὸ ἑξῆς νὰ εἶναι ἀσινεῖς τε καὶ ἀνενόχλητοι· ὅθεν τὰ ζητήματά τους εἰς αὐτὸν τὸν ὁρισμὸν ἀπὸ ἕνα ἕνα δηλοποιοῦνται.»

« Α'. Αἱ ἐπαρχίαι τῆς Βλαχίας καὶ τῆς Μολδαβίας, μὲ τὸ νὰ εἶναι ὡσὰν ἕνα κελάρι τῆς βασιλείας Μου, ὄντας ἀναγκαιότατον τὸ νὰ ἔχουν βοήθειαν καὶ περιποίησιν, καὶ οἱ κατοικηταί τους νὰ ζοῦν μὲ κάθε ἀσφάλειαν, ἀπὸ μερικὸν καιρὸν καὶ δῶθες, παρὰ πᾶσαν συνήθειαν, μὲ τὴν ἔξωσιν καὶ ἀνανέωσιν τῶν ἡγεμόνων τους καὶ μὲ τὸν ἐπιφορτισμὸν τῆς τελεσφορίας ἐρημώθησαν, καὶ οἱ κατοικηταί τους ἐπτώχυναν, καὶ παρὰ ταῦτα, εἰς τὸν καιρὸν τοῦ παρελθόντος πολέμου ἐγυμνώθησαν· ὅθεν ἀποτέλεσμα τῆς δικαιοσύνης Μου εἶναι τὸ νὰ ζοῦνεἰς τὸ ἑξῆς οἱ κατοικηταί τους ἀνενοχλήτως καὶ ἀταράχως, καὶ ἀφοῦ πληρώνουν τὸν διωρισμένον ἐτήσιόν τους δασμὸν νὰ μὴ δίδουν πλέον ποσῶς τὰ πρὸ τοῦ πολέμου συνειθιζόμενα χαρίσματα καὶ πληρωμάς, καὶ νὰ ἐμποδισθοῦν ἐκεῖνα μὲ τελειότητα· καὶ τῶν ἡγεμόνων τους ἡ στερέωσις εἰς τὸν θρόνον τους μὲ τὸ νὰ εἶναι ἀναγκαιοτάτη εἰς τὴν ἡσυχίαν καὶ κατοικίαν τῶν κατοικητῶν, νὰ μὴν καθαιροῦνται εἰς τὸ ἑξῆς χωρὶς νὰ ἔχουν κἀνένα προφανέστατον σφάλμα. Καὶ αὐτὸ μὲ τὸ να ἐσυμφωνήθη μεταξὺ τῶν βασιλειῶν ῥουσσικῆς καὶ ὀθωμανικῆς, νὰ ἔχῃ τὸ κῦρος του πάντοτε διὰ παρηγορίαν τῶν κατοικητῶν καὶ τὴν ἡσυχίαν τῶν ἡγεμόνων, κατὰ τὸ ἐκδοθὲν ἱερὸν περάτι βασιλικὸν εἰς χεῖρας αὐτῶν.»

« Β'. Οἱ κατοικηταὶ τῆς Βλαχίας, κατὰ τὸ πρὸς αὐτοὺς ἔλεος καὶ εὐσπλαγχνίαν Μου, τὸν ἐτήσιόν τους δασμὸν κάθε δύο χρόνους, νὰ τὸν στέλλουν εἰς τὴν Πόλιν μὲ ἄρχοντα μίαν φορὰν καὶ νὰ τὸν ἐγχειρίζουν εἰς τὸ θησαυροφυλάκιόν Μου.»

« Γ'. Εἰς τὸν καιρὸν τοῦ πολέμου μὲ τὸ νὰ ἐκακοπάθησαν πολλὰ, κατὰ τὰ συμφωνηθέντα μεταξὺ τῶν δύο βασιλειῶν, ἀπὸ τοῦ 1188 ἔτους δεκάτης τετάρτης τοῦ Τζεμαζιουλε-ἐββὲλ δύο χρόνους ὁλοκλήρους νὰ εἶναι ἐλεύθε-

» ροι καὶ ἀπὸ τὴν ἐτήσιον κανονικὴν τελεσφορίαν χωρὶς νὰ πληρώσουν τί-
» ποτε.»

« Δ'. Μετὰ τοὺς δύο χρόνους, κατὰ τὰ συμφωνηθέντα, κάθε δύο χρόνους
» μίαν φορὰν τὸν διορισθησόμενον δασμὸν μὲ τὴν ἐπιστασίαν τοῦ ἡγεμόνος
» των, μὲ τὸ μέσον ἀρχόντων νὰ τὸν στέλουν καὶ νὰ τὸν πληρώνουν εἰς τὴν
» Πόλιν.»

« Ε'. Τὰ χρέη τὰ παλαιὰ καὶ αἱ ληψοδοσίαι, τόσον εἰς μετρητὰ ὅσον
» καὶ εἰς ἄλλα πράγματα, νὰ εἶναι ἄκυρα καὶ ἀκαταζήτητα.»

« Ϛ'. Οἱ Μουσουλμάνοι ὁποῦ ἤθελαν ἔχει διαφορὰς μὲ τοὺς ἐντοπίους
» καὶ οἱ ἐντόπιοι εἰς τὰς μεταξὺ διαφοράς των νὰ κρίνωνται ἀπὸ τὸν ἡ-
» γεμόνα τους δικαίως καὶ νὰ ἀποδίδεται τὸ δίκαιον εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ τὸ
» ἔχει.»

« Ζ'. Τοὺς Μουσουλμάνους ὁποῦ ἤθελαν ἔχει κρισολογήματα μέ τινας
» τῶν ἐντοπίων, μὲ τὸ μέσον τοῦ διβὰν-ἐφένδη τοῦ ἡγεμόνος καὶ ἄλλων
» Μουσουλμάνων νὰ διορθώνωνται, καὶ ἐκείνη ἡ κρίσις ὁποῦ δὲν ἤθελε κο-
» πεῖ μὲ τὸ μέσον τῶν Μουσουλμάνων, ἂν μὲ σκοπὸν συκοφαντίας κινῆται
» ὁ κρισολογούμενος Μουσουλμάνος καὶ θέλῃ νὰ ἀδικήσῃ τὸν ἐναγόμενον
» Χριστιανόν, τότε νὰ φέρῃ ὁ ἡγεμὼν ἀπὸ τὸν Γκίργκιοβον τὸν καδὴν νὰ
» τοὺς κρίνῃ, καὶ νὰ τελειοῦται ἡ ἀγωγὴ κατὰ νόμους, καὶ οἱ καδῆδες τοῦ
» Γκιργκιόβου νὰ κρίνουν τὴν κρίσιν μὲ κάθε δικαιοσύνην χωρὶς προσωπο-
» ληψίαν, καὶ νὰ μὴν ἀδικοῦν τὸν πτωχὸν Χριστιανὸν διὰ τὸ χατίρι τοῦ
» Μουσουλμάνου.»

« Η'. Ἕνας κάτοικος τῆς Βλαχίας νὰ μὴν ἐνοχλῆται ἀπαγόμενος εἰς ἄλ-
» λο μέρος διὰ κρισολογήματα· ὅταν εἶναι ὅμως ἀγωγὴ διὰ κληρονομίαν
» ἢ διὰ μετρητὰ, ἡ μαρτυρία τοῦ Χριστιανοῦ ἐπάνω εἰς τὸν Τοῦρκον ἐνα-
» γόμενον ἔχει τόπον· ἔξω ὅμως ἀπὸ τὴν ἀγωγὴν τὴν περὶ κληρονομίας,
» εἰς ἀγωγὴν περὶ μετρητῶν ἡ μαρτυρία πολλῶν Χριστιανῶν κατὰ Μου-
» σουλμάνου μὲ τὸ νὰ ἐξεδόθη φετβᾶς ὅτι δὲν πιάνεται, κατὰ τὸν φετ-
» βᾶν θέλει γίνεται ἡ ἀπόφασις.»

« Θ'. Ἀπὸ τὸ τάγμα τὸ στρατιωτικὸν ὅποιος ἤθελε σφάλει μέσα εἰς τὴν
» Βλαχίαν νὰ πέμπεται εἰς τὰ τριγυρινὰ κάστρη καὶ νὰ παιδεύεται παρὰ
» τῶν προεστώτων. Μερικοὶ ἀπὸ τὰ σερχάτια καὶ ἀπὸ τοὺς κατοικητὰς τοῦ
» Παραδουνάβου, ἐναντίον τῶν προεκδοθέντων ὁρισμῶν, ἄνευ προσταγῆς
» εἰσερχόμενοι εἰς τὴν Βλαχίαν, καὶ κάμνοντας καυγᾶν καὶ φονεύοντες ἀλ-
» λήλους, ὕστερον ἂν ἤθελον ζητεῖ τιμὴν αἵματος καὶ κινοῦν ἀγωγὰς ψευ-
» δεῖς ζητοῦντες πράγματα καὶ μετρητὰ καὶ ἐνοχλοῦντες τοὺς κατοικητὰς
» τῆς Βλαχίας, καὶ κατὰ τοὺς προεκδοθέντας ὁρισμοὺς οἱ κισλᾶδες ὁποῦ ἤ-
» θελαν γένει μέσα εἰς τὴν Βλαχίαν νὰ κρημνίζωνται καὶ οἱ φαυλόβιοι καὶ
» ἄτιμοι Τοῦρκοι νὰ διώκωνται· καὶ μὲ τὸ νὰ ἐδόθησαν πολυάριθμοι ὁρι-
» σμοὶ μέχρι τοῦδε κατὰ τῶν τοιούτων, εἰς τὸ ἑξῆς ἀπὸ κάθε κωμόπολιν
» καὶ κάστρον τοῦ Παραδουνάβου ἔξω ἀπὸ τοὺς διωρισμένους καὶ γνωστοὺς
» πραγματευτὰς νὰ μὴν ἠμπορῇ τινας νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Βλαχίαν· καὶ αὐ-
» τοὶ οἱ διωρισμένοι πάλιν νὰ παίρνουν ἔγγραφον ἀδείας ἀπὸ τοὺς προε-

» στῶτάς των, καὶ νὰ τὸ δείχνουν τῷ ἡγεμόνι τῆς Βλαχίας ἢ τῷ ἐπι-
» τρόπῳ του, καὶ παίρνωντας ἄλλο ἔγγραφον ἀδείας, ἢ ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα
» ἢ ἀπὸ τὸν ἐπίτροπόν του, ἔτζι νὰ εἰσέρχωνται· καὶ εἰς τὸ μέρος ὁποῦ ἤ-
» θελον πηγαίνει διὰ πραγματείαν νὰ μὴν ἠμποροῦν νὰ κτίσουν ὀνδᾶν, μή-
» τε νὰ σπείρουν, μήτε νὰ θερίσουν, μήτε νὰ ἐνοχλοῦν τοὺς κατοικητὰς,
» μήτε νὰ δίδουν ἄσπρα μὲ προδοσίαν τινὶ, καὶ μήτε νὰ κινοῦν ἀγωγήν· αὐ-
» τὰ ὅλα κατὰ τοὺς προεκδοθέντας ὁρισμοὺς νὰ φυλάττωνται ἀπαρασάλευ-
» τα καὶ ἀμετάτρεπτα.»

« Ι'. Τούτοις παρομοίως διὰ ψευδεῖς καὶ πλαστὰς ἀγωγὰς βεζίρηδες καὶ
» ζαπίτηδες καὶ καδῆδες νὰ μὴν ἔχουν ἄδειαν νὰ στέλλουν εἰς τὴν Βλαχίαν
» ἀνθρώπους των, καὶ νὰ ζημιώνουν μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον τοὺς ταλαιπώ-
» ρους πτωχοὺς κατοικητάς.»

« ΙΑ'. Τόποι καὶ ἀγροὶ ὁποῦ ἀνέκαθεν ἦτον μοναστηρίων ἢ ἄλλου τινὸς
» ὑποκειμένου καὶ ὕστερον ἀδίκως ἁρπάγησαν παρά τινος Μουσουλμάνου,
» καὶ μέχρι τοῦδε ὀνομάζονται μὲ ὄνομα χριστιανικὸν, ἀφοῦ ἀποδειχθῇ καὶ
» μαρτυρηθῇ ὅτι ἀδίκως ἁρπάγησαν καὶ κατακρατοῦνται, νὰ ἐπιστρέφων-
» ται εἰς τοὺς παλαιοὺς κυριάρχας των.»

« ΙΒ'. Ἂς ἔχουν ἄδειαν οἱ Βλάχοι, ἂν τοὺς χρησιμεύῃ καὶ ἂν δὲν εἶναι
» ἐπιβλαβὲς εἰς τὴν βασιλείαν, νὰ ἀνανεώσουν τὴν παλαιάν τους σκάλαν
» εἰς τὸν Δούναβιν, Ὀράσι-δὲ-Φλοὺτζ λεγομένην, διὰ νὰ ἀποκομίζουν τὰς
» πραγματείας των ἢ ἄλλα τους πράγματα εἰς ἄλλους τόπους διὰ τὸ κέρ-
» δος των.»

« ΙΓ'. Εἰς τοὺς πραγματευτὰς Τούρκους δὲν δίδεται ἄδεια μέσα εἰς τὴν
» Βλαχίαν νὰ ἀποκτήσουν σπίτι ἢ νὰ κάμουν τζιφτιλίκια ἢ νὰ τρέφουν
» ζῶα.»

« ΙΔ'. Οἱ πασσᾶδες τριῶν τουγιῶν καὶ οἱ μίρι-μιράνηδες εἰς τὰς ὁδοιπο-
» ρείας καὶ ταξείδιά των νὰ μὴν ἠμποροῦν νὰ παρατρέπωνται τῆς εὐθείας
» ὁδοῦ, νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὴν Βλαχίαν καὶ νὰ παίρνουν ἀπὸ τοὺς ραγιᾶ-
» δες ἄνευ πληρωμῆς τροφὰς καὶ διὰ τὸν ἑαυτόν τους καὶ διὰ τὰ ζῶά τους
» καὶ μενζίλια καὶ ἄλλα, καὶ νὰ παρενοχλοῦν καὶ οἱ δοῦλοί τους τοὺς
» πτωχοὺς, πρᾶγμα ὁποῦ ὁ βασιλεὺς δὲν τὸ στέργει κατ' οὐδένα τρόπον.»

« ΙΕ'. Ἐπίσης ἐκεῖνοι ὁποῦ ὁδοιποροῦν μὲ ὁρισμοὺς διὰ ὑποθέσεις ἀναγ-
» καίας τῆς βασιλείας νὰ μὴν παρατρέπωνται τῆς εὐθείας ὁδοῦ διὰ νὰ εἰσέρ-
» χωνται εἰς τὴν Βλαχίαν, καὶ νὰ μὴν ζητοῦν περισσότερα μενζίλια ἀπὸ ἐ-
» κεῖνα ὁποῦ εἶναι γραμμένα εἰς τὸν ὁρισμόν· καὶ ἀπὸ αὐτοὺς καὶ ἐκεῖνοι ὁ-
» ποῦ εἶναι διωρισμένοι νὰ ὑπάγουν εἰς τὴν Βλαχίαν νὰ μὴν πειράζουν τοὺς
» πτωχοὺς ζητοῦντες παρ' αὐτῶν ἄλογα περισσότερα ἀπὸ ἐκεῖνα ὁποῦ εἶ-
» ναι γραμμένα εἰς τὸ φερμάνι τους. Περὶ τῶν τοιούτων μὲ τὸ νὰ προεκ-
» δόθησαν ὁρισμοὶ, ἂν ἀμελήθη ἡ ἐνέργειά τους, εἰς τὸ ἑξῆς κατὰ πάντα
» τρόπον πρέπει νὰ ἐνεργηθοῦν, καὶ οἱ παρακούοντες καὶ μὴ ὑποτασσόμε-
» νοι ὡς εἰκὸς νὰ παιδεύωνται.»

« ΙϚ'. Εἰς τοὺς Βλάχους ὁποῦ διὰ ὑποθέσεις των καὶ διὰ πώλησιν πραγ-
» μάτων τους καὶ δοσοληψίαν ἤθελαν πηγαίνει εἰς τὰς κωμοπόλεις καὶ κώ-

» μας καὶ παζάρια τὰ κείμενα εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Δουνάβεως, οἱ προεστῶ-
» τες τῶν τόπων αὐτῶν διὰ νὰ μὴ δίδουν ποσῶς κἀμμίαν ἐνόχλησιν, καὶ
» οἱ χαρατζῆδες νὰ μὴν τοὺς ζητοῦν χαράτζια καὶ ἰσπέντζας, καὶ ἐπ' οὐ-
» δεμιᾷ ἄλλῃ προφάσει νὰ μὴν τοὺς περιβαρύνουν οὔτε οἱ δοῦλοι τῶν ζα-
» πίτηδων οὔτε οἱ κολτζῆδες τῶν χαρατζήδων τοὺς ξένους αὐτοὺς ραγι-
» δες, καὶ νὰ μὴν ἐμποδίζουν τὴν ληψοδοσίαν τους αἰσχρουργοῦντες μὲ τὴν
» πρόφασιν ἀβαετίου, μὲ τὸ νὰ ἐξεδόθησαν περὶ τούτου πολλοὶ ὁρισμοί, πά-
» λιν προστάττονται δι' ὁρισμοῦ νὰ ἀπέχουν τῆς ἐνοχλήσεως ταύτης, καὶ
» νὰ παιδεύωνται καὶ νὰ φοβερίζωνται οἱ τὰ τοιαῦτα πράττοντες.»

« ΙΖ'. Κατὰ τὸ προνόμιον τῆς ἐλευθερίας των, διὰ τὰς ἐνδυμασίας καὶ
» φορέματά τους νὰ μὴν ἐνοχλῶνται ποτὲ παρ' οὐδενὸς οἱ κατοικηταὶ τῆς
» Βλαχίας.»

« ΙΗ'. Ἀπὸ τοὺς Βλάχους ἄν τινας ἤθελε τουρκίσει, διὰ νὰ μὴν ἠμπορῇ
» νὰ ζητῇ μερτικὸν τῆς ἀνηκούσης αὐτῷ κληρονομίας εἶναι ἐκδεδομένα πολ-
» λὰ χάττι-σερίφια καὶ ὁρισμοί, εἶπον οἱ ἄρχοντες Βλάχοι ὁποῦ ἦλθον μὲ
» τὸ μαζάρι· ὅμως εἰς τὰ καλέμια μὲ τὸ νὰ μὴν εὑρέθῃ τὸ ἴσον κάνενός
» τοιούτου χάττι-σεριφίου καὶ ὁρισμοῦ, καὶ μὲ τὸ νὰ εἶναι αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις
» νομικὴ, κατὰ τοὺς νόμους οὕτως ἔχει: Ὁ χριστιανὸς ζεϊδης ἀφοῦ τουρ-
» κίσῃ, ἂν ἀποθάνῃ ὁ πατὴρ τοῦ ζεϊδη χριστιανὸς ἄμιρ, δὲν τὸν κληρονο-
» μεῖ· καὶ ὁ ζεϊδης χριστιανὸς, ἀνὴρ τῆς χριστιανῆς χίνδι, ἀφοῦ τουρκίσῃ,
» ἂν ἡ χίνδι χριστιανὴ οὖσα ἀποθάνῃ, ὁ ζεϊδης δὲν τὴν κληρονομεῖ· καὶ τοῦ
» χριστιανοῦ ζεϊδη ὁ υἱὸς ἄμιρ χριστιανὸς ἂν τουρκίσῃ, ὁ ζεϊδης χριστιανὸς
» ὢν ἂν ἀποθάνῃ, ὁ ἄμιρ δὲν κληρονομεῖ τὸν ζεϊδην πατέρα του· καὶ ἂν ὁ
» ζεϊδης μουσουλμάνος ζῇ, καὶ ὁ υἱός του χριστιανὸς ἄμιρ ἤθελεν ἀποθάνει
» χωρὶς νὰ τουρκίσῃ, ὁ ζεϊδης τοῦρκος δὲν τὸν κληρονομεῖ. Κατ' αὐτοὺς
» λοιπὸν τοὺς τέσσαρας φετβᾶδες θέλει διορίζονται καὶ ἐνεργοῦνται αἱ κλη-
» ρονομίαι τῶν Βλάχων ὁποῦ ἤθελον τουρκίσει.»

« ΙΘ'. Διὰ χειρὸς τοῦ κασάππαση μὲ τὸ νὰ ἠγοράζοντο ἀπὸ τὴν Βλα-
» χίαν κάθε χρόνον διωρισμένη ποσότης προβάτων, οἱ σαϊτζῆδες καὶ οἱ ἄν-
» θρωποι τοῦ κασάππαση εἰς τὴν ἀγορὰν ταύτην μὲ τὸ νὰ ἐπείραζον καὶ
» νὰ ἀδικοῦσαν τοὺς πτωχοὺς, διὰ τοῦτο ἐσηκώθη ἀπὸ αὐτοὺς ἡ ἀγορὰ αὐ-
» τὴ τῶν προβάτων· ὅμως διὰ τὰ ταΐνια τοῦ μιρίου καὶ διὰ τὴν τροφὴν τῶν
» κατοικητῶν τῆς Πόλεως μὲ τὸ νὰ εἶναι ἀναγκαιότατος ὁ ἐρχομὸς τῶν
» προβάτων, οἱ ραγιᾶδες τῆς Βλαχίας νὰ τὰ πωλοῦν εἰς πραγματευτὰς καὶ
» εἰς τζελέπηδες μὲ τὴν τιμὴν ὁποῦ τρέχει, καὶ μὲ τὴν ἐπιστασίαν τοῦ ἡ-
» γεμόνος τῆς Βλαχίας νὰ μὴν κάμουν κουσούρι εἰς τὸ νὰ ἔρχωνται εἰς τὴν
» Πόλιν πολλὰ πρόβατα μὲ τὸ μέσον τῶν πραγματευτῶν καὶ τζελέπη-
» δων, καὶ νὰ μὴν πωλοῦνται εἰς ἄλλα μέρη.»

« Κ'. Ἡ ἐπαρχία τῆς Βλαχίας μὲ τὸ νὰ εἶναι ὡς μία ἀποθήκη τῆς βα-
» σιλευούσης Μου, ἀνάγκη νὰ ἔρχεται ἀπὸ τὴν Βλαχίαν καὶ Μολδαβίαν
» πολὺς ζαχιρὲς εἰς τὴν Πόλιν, καὶ ὁ μουκαγιασᾶς τοῦ ζαχιρὲ ὁποῦ ἐζη-
» τεῖτο ἀπὸ τὰς δύο αὐτὰς ἐπαρχίας μὲ τὸ νὰ εἶναι ἀναγκαῖος διὰ τὴν
» τροφὴν τῶν κατοικητῶν τῆς Πόλεως, μὲ τὸ νὰ ἐμάθαμεν ὅτι οἱ πτωχοὶ

» παρενωχλοῦντο καὶ ἀδικοῦντο ἀπὸ τὸ ζήτημα τοῦ μουκαγιασᾶ, ἐμποδί-
» σθη ὁ μουκαγιασᾶς μὲ τέτοιον τρόπον, ὁποῦ οἱ πτωχοὶ τὰ εἰσοδήματά
» τους ὁποῦ ἔχουν ἀπὸ τὸ σπάρσιμον καὶ ἀπὸ τὸ θέρισμα καὶ ὅλα τὰ ὄσπριά
» τους νὰ τὰ κατεβάζουν εἰς τὰς σκάλας, καὶ μὲ τὴν τιμὴν ὁποῦ τρέχει
» νὰ τὰ φορτώνουν εἰς τὰ καράβια τοῦ καπανίου, πωλοῦντές τα εἰς τοὺς
» πραγματευτὰς τοῦ καπανίου, καὶ νὰ μὴν τὰ πωλοῦν διὰ κάνένα ἄλλο μέ-
» ρος εἰμὴ μόνον διὰ τὴν Πόλιν, καὶ νὰ μὴν ἀμελοῦν τὸ νὰ σπέρνουν καὶ νὰ
» θερίζουν μὲ τὸ νὰ ἠλευθερώθησαν ἀπὸ τὸν μουκαγιασᾶν, καὶ νὰ μὴν κρύ-
» πτουν τὸν ζαχιρὲν ὁποῦ ἔχουν, μόνον νὰ τὸν πωλοῦν διὰ νὰ κερδαίνουν
» καὶ αὐτοὶ, καὶ διὰ νὰ ἔχουν καὶ οἱ κατοικηταὶ τῆς Πόλεως τὰ ἀναγκαῖα
» διὰ τὴν τροφήν τους· καὶ ὁ ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας καὶ οἱ ἄρχοντες νὰ ἐπι-
» μελοῦνται μεγάλως διὰ αὐτὴν τὴν ἀποστολὴν τοῦ ζαχιρέ.»

« ΚΑ'. Εἰς τὸν καιρὸν τοῦ πολέμου ὅ τι σφάλματα καὶ ἂν ἔκαμαν οἱ
» ἄρχοντες τῆς Βλαχίας καὶ τῆς Μολδαβίας ὅλα ἀλησμονήθηκαν ἀπο τὴν
» Βασιλείαν Μου καὶ τὰ ἐσυγχώρησα· καὶ διὰ τὰ περασμένα τους τὰ ἔρ-
» γα νὰ μὴν ὑποπτεύωνται μήτε νὰ συλλογίζωνται κἀμμίαν παιδείαν, καὶ
» εἰς τὸ ἑξῆς ἂν ὑποτάσσωνται καὶ πληρώνουν τὴν συνειθισμένην τελεσφο-
» ρίαν, ἂς ἐλπίζουν διὰ ἀμοιβὴν τὸ βασιλικόν Μας ἔλεος καὶ κάθε βοήθειαν
» εἰς τὰς ὑποθέσεις τους βεβαιότατα.»

« ΚΒ'. Εἰς τὰ σύνορα τοῦ καθαυτὸ Δουνάβεως ὄντας λογομαχίαις με-
» ταξὺ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Βλαχίας καὶ τοῦ ναζίρη τῆς Σιλίστριας, καὶ εἰς
» τοὺς 1177 εἰς τὰ τέλη τοῦ φεγγαρίου Σαμπὰν μὲ τὸ νὰ ἐξεδόθη χάττι-
» χουμαγιοὺν διὰ τὴν διόρθωσιν αὐτῶν τῶν διαφορῶν τε καὶ λογομαχιῶν,
» καὶ κατὰ τοῦτο τῷ αὐτῷ ἔτει εἰς τὰ τέλη τοῦ φεγγαρίου Σεβὰλ μὲ τὸ
» νὰ ἐξεδόθησαν καὶ ἄλλοι ὁρισμοί, τώρα πάλιν ἡ διόρθωσις αὐτῆς τῆς ὑ-
» ποθέσεως διὰ νὰ φυλάττεται κατὰ τοὺς προεκδοθέντας ὁρισμοὺς ἐξεδόθη
» καὶ ἕτερος πρὸς ἐπικύρωσιν τῶν προεκδοθέντων.»

« ΚΓ'. Τὰ ὀρφίκια τῆς Βλαχίας καὶ Πογδανίας εἶναι εἰς τὸ θέλημα τῶν
» ἡγεμόνων νὰ τὰ δίδουν εἰς ἄρχοντας Βλάχους καὶ εἰς Ῥωμαίους, ἀνθρώ-
» πους πιστοὺς, ἀξίους καὶ πρακτικοὺς εἰς διοίκησιν ὑποθέσεων.»

« ΚΔ'. Διὰ τὰς οἰκοδομὰς τῶν ὀχυρωμάτων τῶν πέριξ τὰ διάφορα εἴδη
» τῶν κερεστέδων κατὰ τὸ παλαιὸν ὄντας συνήθεια νὰ κόπτωνται ἀπὸ τὰ
» βουνὰ Βλαχίας καὶ Πογδανίας καὶ νὰ ἐγχειρίζωνται εἰς τοὺς ἐπιστάτας
» τῶν οἰκοδομῶν, καὶ διὰ τὸ κόψιμον καὶ κουβάλημά τους ὄντας συνήθεια
» νὰ δίδωνται ἔγγραφα παρὰ τῶν ῥηθέντων ἐπιστατῶν, τὰ ἄσπρα τοῦ κο-
» ψίματος καὶ τῆς ἀγωγῆς (μεταφορᾶς) κατ' ἐκεῖνα τὰ ἔγγραφα διὰ νὰ
» ξεπέφτουν ἀπὸ τοὺς δασμοὺς τῆς Βλαχίας καὶ Πογδανίας προεκδοθέν-
» τος ὁρισμοῦ, καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ὅταν ἤθελε ζητηθεῖ κερεστὲς, διὰ τὸ κόψιμον
» καὶ τὴν ἀγωγήν του τὰ ἄσπρα ὁποῦ ἤθελαν ἐξοδευθεῖ θέλουν ξεπέφτει
» ἀπὸ τὴν ποσότητα τῆς τελεσφορίας Βλαχίας καὶ Πογδανίας.»

« ΚΕ'. Τὸ τζιφτιλίκι ὁποῦ εἶναι εἰς τὴν Μαγκάλια εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ
» οὐστᾶ τῆς Μαγκάλιας ἔχοντας ζῶα τὸ καλοκαίρι, αὐτὰ θέλει βόσκουν
» εἰς τὸ μέρος τῆς Βλαχίας τὸ ὀνομαζόμενον Ζαγάλια, καὶ τὸν χειμῶνα

» γυρίζωντας εἰς τὴν Μαγκάλια εἰς τὴν κώμην λεγομένην Τοῦζλα, τὸν χει-
» μῶνα μὴ ὄντας συνήθεια νὰ μένουν εἰς τὴν Βλαχίαν, θέλουν παραχει-
» μάζει εἰς τὴν Μαγκάλια, καὶ μόνον τὸ καλοκαίρι θέλει βόσκουν εἰς τὴν
» Ζαγάλια· καὶ τὸν χειμῶνα γυρίζωντας εἰς τὴν Μαγκάλια, χωρὶς οενέτι
» νὰ μὴν ἠμποροῦν νὰ παραχειμάζουν εἰς τὴν Βλαχίαν· καὶ περὶ τούτου
» ἐξεδόθη φερμάνι εἰς τὸν Οὐζοῦ βαλισὴ καὶ εἰς τὸν καδὴν τῆς Μαγκάλιας·
» ὅθεν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς τὰ ῥηθέντα ζῶα θέλει ἐμποδίζονται τὸν χειμῶνα
» ἀπὸ τοῦ νὰ τρέφωνται εἰς τὰ χώματα τῆς Βλαχίας, διὰ νὰ μὴν παρενο-
» χλοῦνται οἱ πτωχοί.»

Ἀπὸ αὐτὰ ὅλα μετὰ δύο χρόνους κανένα δὲν ἐφυλάχθη, μόνον ἀπὸ τὴν ἀμέλειαν τοῦ καπικεχαγιᾶ τῆς Βλαχίας Μιχαὴλ Σούτζου· καὶ μόνον φυλάττεται ἕως τώρα ἡ ἀγορά τῶν προβάτων καὶ τῶν λοιπῶν ἐδωδίμων κατὰ τὸν τρόπον ὁποῦ ἐνταῦθα περιεγράφησαν.

Ὁ Πετερσὼφ καὶ ὁ Σέργιος παίρνωντας μὲ βίαν τοὺς σκλάβους ἀπὸ ἐκείνους ὁποῦ τοὺς ἠγόρασαν τοὺς ἔστελλαν εἰς τὴν πατρίδα τους.

Ὁ βεζίρης Ἰζὲτ-Μεχμὲτ-πασσᾶς ἐφόρεσε καβάδι τὸν Πετερσὼφ καὶ τὸν Σέργιον καὶ τὸν Δραγομάνον τῆς Πόρτας Κωνστάκην Μουρούζην, διαφημίζων ψευδῶς ὅτι κατηργήθη τὸ σερπεστιέτι ἤτοι τὸ αὐτόνομον τῶν Ταρτάρων. Ἀλλ' ἐλθὼν ἀπὸ τὸ Κρίμι ὁ καζασκέρης τῶν Ταρτάρων ἀνήγγειλε τῷ μουφτῇ Μουλλᾶ-πεῃ ὅτι σώζεται τὸ αὐτονομον εἰς τὸ Κρίμι· ὅθεν ὁ μουφτὴς ἤλεγξε σφοδρῶς τὸν βεζίρην διὰ τὴν ψευδῆ φήμην καὶ ἠτίμασεν οὐκ ὀλίγον. Ἀπελθὼν οὖν αὐτὸς πρὸς τὸν ἄνακτα παρεκάλεσε θερμῶς ζητῶν τὴν καθαίρεσίν του, φοβούμενος μήπου ἐξ αἰτίας τῶν οὐλεμάδων φονευθῇ παρ' αὐτοῦ τοῦ βασιλέως. Καθῃρέθη οὖν τῆς ἀρχῆς, τῇ κέ Ἰουνίου, καὶ ἔγινε βεζίρης ὁ ποτὲ τεφτερδὰρ-ἐφένδης καὶ τανῦν κεχαγιάπεης Δερβὶς-Μεχμὲτ-πασσᾶς, ὁ δὲ Ἰζέτης διωρίσθη εἰς τὸ Μισίρι.

Τῇ κς' Ἰουλίου ὁ παρὸν δὲ Τουγκουὶτ, ἐντερνούντζιος τῆς Βιέννης, ἦλθε καὶ ἐχαιρέτησε τὸν βεζίρην· τῇ κή ἦλθεν ὁ ἐνδιάτος τῆς Σβετζίας· τῇ λ' ἦλθεν ὁ Ζεγελὶν, ἐνδιάτος τῆς Προυσσίας. Ἀπεχαιρέτησε καὶ τὸν βασιλέα ὁ Ῥενιὲρ, πάϊλος τῆς Βενετίας, ὁμοίως καὶ τὸν βεζίρην διὰ νὰ ἀναχωρήσῃ, καὶ ἔμεινε διάδοχός του ὁ Γραδενῖγος.

Τῇ ιέ Ἰουλίου ἔφθασεν εἰς τὸ Γιάσι ὁ Ῥεπνὶν, πρέσβυς τῆς Ῥουσσίας, διὰ νὰ πηγαίνῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Τῇ ς' Αὐγούστου ἐμανζιλεύθη ὁ γιαννιτζὰρ-ἀγασὴς καὶ ὁ τοπτζήπασης· ἐμανζιλεύθη καὶ ὁ μουφτὴς Μουλλᾶ-πεης, καὶ ἔγινε μουφτὴς ὁ Μεχμὲτ Σαλὴ-ἐφένδης.

Τῇ κ' Αὐγούστου ἐλθὼν ὁ μαρκὶ δὲ Ζουνιὲ, νέος ἐλτζὴς τῆς Φράντζας παρὰ τῇ βασιλίσσῃ Αἰκατερίνῃ, καὶ ἀναχωρῶν ὁ παλαιὸς μονσιοὺ Δουρὰνδ διὰ τὸ Παρίσι, τοῦ ἐδόθησαν τα γράμματα τὰ συνήθη διὰ τὴν ἐπιστροφὴν, τὸ πασσαπόρτο καὶ τὰ συνήθη 3,000 ῥούβλια.

Μὲ ῥουσσικὰ πλευσίματα πολλαὶ φαμηλίαι τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου πε-

λάγους καὶ τοῦ Μωρέως ἐπερνοῦσαν συχνὰ ἀπὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως διὰ νὰ μετοικήσουν καὶ νὰ κατοικήσουν εἰς τὸ Κρίμι.

Δύο σουλτάνοι ἀδελφοὶ τοῦ τανῦν χάνη Δεβλὲτ-Γκιραΐ, ὁ εἷς καλγᾶς καὶ ὁ ἄλλος νουρεδδίνης, ἦλθον μὲ τὸν καζασκέρην τους καὶ μὲ μαγζάρι λέγοντες ὅτι δὲν θέλουν τὸ αὐτόνομον. Ἔγινε μουσαβερὲς μεγάλος καὶ μὲ ὀτζακλῆδες· τοὺς εἶπαν ὅτι δὲν γίνεται, καὶ τοὺς ἔστειλαν νὰ κατοικήσουν εἰς τὸ Ταταρχὰν-σεράϊ τὸ παρὰ τῇ Μαγκουρίτζᾳ τῇ πλησίον τῆς Γιάννας.

Ὁ καδὴς ὁποῦ ἦτον διωρισμένος μαζὴ μὲ δύο ἄλλους ῥετζάληδες διὰ τὸ πάρσιμον τῶν σκλάβων δύο ἀνήλικα βρέφη τὰ ἠρμήνευσε νὰ εἰποῦν ὅτι ἐτούρκισαν. Ἔλεγε δὲ καὶ ἄλλοτε, «Διατὶ νὰ δίδωμεν ταῖς σκλάβαις εἰς τοὺς Ῥούσσους ὁποῦ ἂς μὲν νὰ μοιχεύουν, ἂς δὲ νὰ στέλλουν εἰς τὸ Κρίμι;» καὶ ἄλλοτε δύο παιδιὰ ὀρφανὰ ἐλθόντα κρατήσας βίᾳ ἐτούρκισε, λέγων ὅτι ἔτζι εἶναι τὸ σερί τους. Διὰ αὐτὰ οὖν οἱ δραγομάνοι ῥοῦσσοι βλέποντες ὅτι μὲ ὀρθότητα δὲν θεωρεῖται τὸ πρᾶγμα δὲν ἤθελαν πλέον νὰ πάρουν σκλάβους. Ὁ σεκρετάριος μετεπέμφθη παρὰ τοῦ ῥεὶς-ἐφένδη, καὶ τὸν εἶπε, «Διὰ ἕνα ἄνθρωπον δὲν πρέπει νὰ ἐμποδισθῇ τὸ ἔργον· ἔχει ὑπόληψιν εἰς τὸν κόσμον, καὶ δὲν ἠμποροῦμεν νὰ τὸν ἐξώσωμεν.» ἀλλ' οὐδὲν ὄφελος, διατὶ καὶ ὁ καδὴς δὲν ἔπαυεν ἀτακτῶν· ὅθεν καὶ νέον τινὰ μὴ θέλοντα ἀπελθεῖν μὲ τὸν ἀγᾶν του καὶ φωνάζοντα ὁ καδὴς τὸν ἐβίαζεν ἀπελθεῖν. Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ δραγομάνος Πιζάνης: «Τί τοὺς κρατεῖς αὐτοὺς βίᾳ; δὲν ἠξεύρεις ὅτι ἂν ἀκουσθοῦν αὐτὰ τὰ ἔργα σου ἐκεῖ, ὄχι ἐφήβους, ἀλλὰ σακαλῆδες θέλουν ξυρίσει τοὺς πώγωνάς των καὶ θέλουν τοὺς χριστιανίζει βίᾳ;» Εἶπε δὲ ὁ σεκρετάριος καὶ τῷ ῥεὶς-ἐφένδῃ τὸ, «Ἡμεῖς καὶ πρότερον ἑκατζιρδίσαμεν νέους καὶ νέας, καὶ τανῦν θέλομεν κρατεῖ τοὺς ἐδικούς σας φανερὰ, μὲ τὸ νὰ μὴν κινῆται τὸ πρᾶγμα μὲ ὀρθότητα. Λέγουν οἱ τρελλοί σας ὅτι μετὰ δύο ἔτη πρέπει νὰ γένῃ πόλεμος· ἡμεῖς εἰς τὴν Ῥουσσίαν τὴν λεγομένην Λευκὴν θέλομεν στρατολογήσει στίφη ὁποῦ νὰ τοὺς ἀντιπαραταχθοῦν χωρὶς νὰ κινηθοῦν τὰ ἐνδότερα στρατεύματά μας.»

Ὁ καμαριέρης τοῦ Πετερσὼφ ἐξωμόσας, τὸν ἐπῆραν ὀπίσω μετὰ πολλὴν ἀντίστασιν τῆς Πόρτας.

Ἦλθον τέσσαρα καράβια μὲ ραγιᾶδες διὰ νὰ πηγαίνουν εἰς τὸ Κρίμι, ἐν οἷς καὶ οἱ ἐπίσκοποι Μονεμβασίας, Λακεδαιμονίας καὶ Ἀμυκλῶν. Ἦλθον καὶ τρία καράβια μὲ κρασί· τοὺς ἐζήτησαν κουμέρκι, καὶ τοὺς ἔδωκαν ἀνὰ τέσσαρα φλουρία τὴν νᾶα· Χῖος δέ τις ἔχων δύο σάϊκαις μὲ κρασὶ, τὸν ἐπῆραν ἀνὰ 750 γρόσια τὴν σάϊκαν, μὲ τὸ νὰ μὴν εἶχε παϊράκι ῥούσσικον.

Εἰς δύο καπικεχαγιᾶδες Βλάχους καὶ δύο Πογδάνους, πρώτους καὶ δευτέρους, ἐδόθησαν περάτια νὰ εἶναι μουάφηδες καὶ νὰ καβαλικεύουν· εἰς τοὺς τρίτους καὶ εἰς τὰ τέκνα τῶν καπικεχαγιάδων ἐδόθη φερμάνι καὶ ὄχι περάτι, καὶ χωρὶς τινα ἄδειαν τῆς ἱππασίας.

Οἱ ἐπίτροποι τοῦ Κοινοῦ ἔκαμαν χάττι χουμαγιοὺν τὸ γράμμα τῆς ἐπιτροπῆς· ἔχουν δὲ καὶ φερμάνι τὸ νὰ μὴν συνεδριάζουν εἰς τὴν Πόλιν πλείους τῶν ὀκτὼ μητροπολιτῶν.

Ἀπεφασίσθη συνοδικῶς καὶ ἐπιτροπικῶς ἀπὸ τὴν περιουσίαν τοῦ Κὺρ Σαμουὴλ νὰ παρθοῦν 60 πουγγεῖα διὰ τὰ ἔξοδα τῆς πατριαρχείας του, ἀλλ' ἐκατήντησαν εἰς τὰ 12, χωρὶς τὸ σπίτι του τὸ ἐν Ταταούλοις καὶ τὸ εἰς τὸν Παλατᾶν, ὅπερ ἀφοσιώσατο τῇ ἐκκλησίᾳ διὰ σχολεῖον. Τὸν εὑρέθησαν 60 πουγγεῖα· τὰ σαράντα εἶχεν ἀφήσει εἰς τρεῖς ἀδελφὰς καὶ ἀδελφὸν, κληρονόμους του, καὶ τὰ εἴκοσι διὰ τὴν ψυχήν του. Ἐκ τούτων οὖν τῶν εἴκοσι ἐκρίθη νὰ παρθοῦν τὰ ῥηθέντα δώδεκα διὰ τὰ ἔξοδα τῆς πατριαρχείας.

Ἐξέταζαν οἱ ἐπίτροποι τὰ χρέη ἑκάστης ἐπαρχίας καὶ τὸ τί ἐξέπεσε κάθε ἀρχιερεὺς ἀπὸ τὸ παλαιὸν χρέος, καὶ διώριζον καὶ τὸ τί νὰ ἐκπίπτῃ εἰς τὸ ἑξῆς κάθε ἕνας τὸν καθέκαστον χρόνον.

Ἐμακαρίσθη καὶ ὁ πρώην Ἀλεξανδρείας Κὺρ Ματθαῖος. Ἀφῆκεν εἰς τὸ μοναστήριόν του Κουτλουμούσι ὅ τι καὶ ἂν εἶχε, καὶ ἄσπρα καὶ πράγματα, ἀφοῦ τὸ ἐπεσκεύασε.

Δύο ὁμολογίαι τοῦ ἀπὸ τζελέπη Μανόλη Σπαθάρη, ἡ μὲν τοῦ Κυρίλλου πουγγείων 15, ἡ δὲ τοῦ Καλλινίκου πουγγείων 12, ἅς τινας εἶχεν ἀποδείξει ὁ Σαμουὴλ ὅτι νὰ ἐπλήρωσε τῷ ἐπὶ θυγατρὶ γαμβρῷ αὐτοῦ Σπαθάρῃ Γεωργάκῃ, υἱῷ τοῦ Σταυράκη, καὶ διὰ τοῦτο τῇ προσταγῇ τοῦ τότε ἄνακτος σουλτὰν Μουσταφᾶ ῥιφθεῖσαι εἰς τὰ πατάλικα καὶ τανῦν παρθεῖσαι, ἐρωτηθέντων τοῦ τε Κυρίλλου καὶ Καλλινίκου ἂν τῇ ἀληθείᾳ ἐπὶ τῆς πατριαρχείας των τὰ ἐδανείσθησαν ἢ τὰ ἐδωροδόκησαν, χωρὶς νὰ κοινολογηθῇ ἡ μαρτυρία τους, τῇ ἐπιμελείᾳ τοῦ πατριάρχου Σωφρονίου ἐπληρώθησαν τοῖς κληρονόμοις τοῦ ῥηθέντος Μανόλη Σπαθάρη.

Τῇ ς΄ Ἰουνίου ἔγινεν ἡ μετάθεσις τοῦ Ἱεροσολύμων Ἀβραμίου τοῦ ἀπὸ Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης.

Ἐβιάσθη ὁ πρώην Κωνσταντινουπόλεως Θεοδόσιος, τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ Προύσης Μελετίου, νὰ πληρώσῃ τῷ Δαμασκηνῷ Θεσσαλονίκης 12 πουγγεῖα ἄσπρα ἐξ ὧν λόγῳ παραιτήσεως ἔλαβε παρ' αὐτοῦ ὅτε πατριαρχεύσας μετέθεσεν αὐτὸν ἀπὸ Μελενίκου εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Ἐπληρώθησαν λοιπὸν εἰς τὸ σπίτι τῆς δομνίτζας χηρευούσης Σουλτάνης, λαβοῦσα καὶ αὐτὴ παρὰ τοῦ Δαμασκηνοῦ τὰ τρία, ὡς ἐνεργήσασα τὴν τοιαύτην ἄδικον πληρωμήν. Ἀνεχώρησε δὲ καὶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν του ὁ Προύσης Μελέτιος διὰ τὴν κατακραυγὴν τοῦ κόσμου.

Δύο σουλτάνοι, ὁ ἀδελφὸς τοῦ Σελὴμ-Γκιραΐ-χάνη καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ μὲν καλγᾶς ὁ δὲ νουρεδδίνης, τῇ κδ΄ τοῦ Ἰουνίου ἀνταμώσαντες τὸν βεζίρην μαζὴμὲ τοὺς προειρημένους, τοὺς καὶ ἀδελφοὺς τοῦ χάνη Δεβλὲτ-Γκιραΐ, ὡμολόγησαν ὅτι στέργουν καὶ δέχονται τὰ ὅσα ἔκαμε καὶ ἀπεφάσισεν ἡ Πόρτα διὰ τὸ αὐτόνομον τοῦ Κριμίου.

Εὐμεγέθη μωσίαν τοῦ μοναστηρίου Βακαρέστι, ἀφιερωθεῖσαν παρὰ τοῦ κτήτορος Νικολάου βοεβόδα τοῦ Μαυροκορδάτου, ἀφ' ἧς τὸ μοναστήριον ἐκαρπεῖτο τὸν χρόνον 2,000 γρόσια, τὴν ἥρπασαν οἱ Γκιργκιοβεάνοι.

Ἦλθεν ἡ ρεττιφικατζιόνε τοῦ Νέμτζου διὰ τὰ ὅσα ἔκαμεν ὁ ἰντερνούντζιός του διὰ τὰ δύο καὶ ἥμισυ καδιλίκια τῆς Πογδανίας, Σουτζεάβα, Τζερναούτζι καὶ Νιάμτζου βουνά.

Ἐκδίδονται ὁρισμοὶ διὰ πραγματευτὰς εἰς Βλαχοπογδανίαν διὰ νὰ φέρουν τὸν ζαχιρὲν τῆς Πόλεως. Εἴκοσι οὖν Καπανλῆδες καὶ δέκα ἐννέα Παλκαπανλῆδες τῆς Πόλεως καὶ ἕνδεκα Παλκαπανλῆδες τοῦ Γαλατᾶ διωρίσθησαν νὰ ἔχουν ἐκεῖ συντρόφους. Ἐξεδόθη καὶ ὁρισμὸς εἰς τοὺς Βιδινλῆδες νὰ μὴν εἰσέρχωνται πραγματευταί τους μέσα εἰς τὴν Βλαχίαν, μόνον οἱ πτωχοὶ Βλάχοι νὰ κομίζουν ἀντικρυ κάθε εἶδος ζαχιρὲ, καὶ νὰ τοὺς τὸν πωλοῦν ἔξω τοῦ κάστρου ἀνενοχλήτως μὲ πεσίνι· καὶ ἄλλος ὁρισμὸς διὰ τοὺς Κουλελῆδες, καὶ ἄλλος διὰ τοὺς Νικοπολίτας, νὰ μὴν εἰσέρχωνται καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν Βλαχίαν, μόνον οἱ Βλάχοι νὰ τοὺς πηγαίνουν καὶ νὰ τοὺς πωλοῦν κάθε εἶδος ζαχιρὲν, ὁμοίως καὶ κερεστὲν διὰ νὰ φτιάνουν τὰ σπίτια τους ὅταν ἤθελε χρειασθεῖ.

Τῷ ἡγεμόνι τῆς Μολδαβίας Γρηγορίῳ Γκίκᾳ ἐδόθη φερμάνι διὰ νὰ ἔχουν οἱ Πογδάνοι τόπον τὸ μάκρος ὥρας 32 καὶ τὸ πλάτος ὥρας 2· κεῖται δὲ οὗτος ὁ τόπος πρὸς τὸ Γρετζένι καὶ εἶχε γένει ποτὲ ἰλχάκι εἰς τὸ Χαλὴλ-πασσᾶ γιουρδού· ὁμοίως καὶ εἰς τὸ Τζαμασὶρ-τζιφτιλιγὶ τὸ πρὸς τὸ Κιλὶ ἦσαν κισλᾶδες καὶ ἐδόθη φερμάνι νὰ σηκωθοῦν.

Τοὺς δραγομάνους τῶν ἐλτζήδων τοὺς ὑπεσήμανεν ὁ ῥεὶς Ἰσμαὴλ-πεης διὰ νὰ φέρουν τῷ ὑπερτάτῳ τὰ συνήθη κουμάσια διὰ τὸν χαιρετισμόν· ἀπεκρίθησαν ὅλοι ὁμοφώνως ὅτι δὲν δίδουν, ἐπειδὴ καὶ ὁ Ἰζὲτ-πασσᾶς, λαβὼν αὐτὰ εἰς τὸ καϊμακαμλίκι του, δὲν ἠθέλησε λαβεῖν εἰς τὸ βεζαρέτι του ὡς μικροπρεπῆ εἰς τὸ μεγαλεῖον τῆς βασιλείας καὶ ὡς ἀνάρμοστα εἰς τὴν ὑπόληψιν τῶν ῥηγάδων, οἱονεὶ δασμοφορούντων διὰ τούτου. Μόνος ὁ πάϊλος τὰ ἔδωκεν, ὡς νέηλυς, καὶ ὁ Σβέτζος, διατί ἔχωντας ταΐνι ὡς ἐκστραορδινάριος, τὸν ἐφοβέρισαν πῶς ἂν δὲν τὰ δώσῃ θέλουν κόψει τὸ ταΐνι του.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἰουλίου ἐφονεύθη εἰς τὴν Πτολεμαΐδα μὲ δόλον καὶ προδοσίαν τοῦ κεχαγιᾶ του ὁ περίφημος Ταχὴρ-Ὁμέρης παρὰ τοῦ καπετὰν-πασσᾶ Τζεζαέρλη Χασὰν-πασσᾶ, καὶ διὰ τὴν περιουσίαν του ἐστάλη ὁ Διβιτὰρ-πασσαζαδὲς Ἀπτή-πεης.

Ὁ Βεστιάριος Μιχαὴλ Μαγουρεάνος ὁ Καντακουζηνὸς, μέλλων μετοικῆσαι εἰς τὴν Ῥουσσίαν, ἐπώλησε τῷ αὐθέντῃ Ἀλεξάνδρῳ Ὑψηλάντῃ τὴν μωσίαν του τὸ Ἀφουμάτζι, ἀπέχον τοῦ Βουκουρεστίου ὥρας 2, καὶ ἄλλας του μωσίας.

Τῷ Πετερσὼφ ἔδωκεν ἡ αὐλή του ἀξίαν γερουσιαστοῦ τῆς βασιλείας καὶ καβαλαρίαν τῆς Ἁγίας Ἄννης καὶ κώμας μὲ 500 σκλάβους· καὶ ἀντάμωσε τὸν βεζίρην τῇ κς΄ Σεπτεμβρίου διὰ χαιρετισμὸν τοῦ βεζαρετίου του.

Οἱ νησιῶται προσεκλαύθησαν εἰς τοὺς Μοσχόβους ὅτι νὰ τοὺς ἐπῆρεν ὁ Μαυρογένης μὲ φερμάνι πουγγεῖα 60· ἔστειλεν ὁ Πετερσὼφ ἔγγραφον περὶ τούτου εἰς τὴν Πόρταν. Ἠρνήθη ἡ Πόρτα τὸ φερμάνι, ἀλλὰ πέμψασα τῷ ἄνακτι τὸ ἔγγραφον, προσέθετο ἄλλον ἕνα χρόνον εἰς τὴν ἀσυδοσίαν καὶ ἐπρόσταξε νὰ ἐπιστραφοῦν τὰ ἑξήκοντα τοῖς δεσπόταις.

Ὁ Ῥεπνὶν, ἀφοῦ διῆλθε καὶ διὰ τοῦ Βουκουρεστίου καὶ ἐδεξιώθη λαμπρῶς τε καὶ πολυεξόδως παρὰ τοῦ αὐθέντου τῆς Βλαχίας Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου βοεβόδα, κατὰ τὴν ὀθωμανικὴν βασιλικὴν προσταγὴν τὴν δοθεῖ-

σαν τῷ αὐθέντῃ, ἔφθασεν εἰς τὸν Κιουτζοὺκ-Τζεκμεζέν· ἔστησαν οὖν εἰς τὸ Μάλτεπε πολλὰ τζαδίρια διὰ τὸ γεμεκλίκι τοῦ Ῥεπνίν.

Τῇ 6′ οὖν τοῦ Νοεμβρίου ἔστειλεν ἡ Πόρτα τὸν Δραγομάνον Κωνσταντῖνον Μουρούζην, συμπαραλαβόντα καὶ τὸν ἐνταῦθα πρῶτον δραγομάνον τῶν Μοσχόβων Πίνην, εἰς τὸν Κιουτζοὺκ-Τζεκμετζὲν διὰ νὰ ἐρωτήσουν τὸ χατίρι του.

Τῇ γ′ δὲ τοῦ Νοεμβρίου μὲ τὸν μαρεσιάλον καὶ δραγομάνον του ἔστειλεν εἴδησιν εἰς τὴν Πόρταν τοῦ ὅτι ἔφθασεν εἰς τὸν Ἅγιον Στέφανον· καὶ ἔστειλεν ἡ Πόρτα εὐθὺς τὸν τεσριφαττζὴ-ἐφένδην καὶ τὸν Δραγομάνον τῆς Πόρτας Μουρούζην μὲ ζαχαρικὰ νὰ τὸν χαιρετήσουν διὰ τὸν ἐρχομόν του. Τῇ δὲ δ′ τοῦ Νοεμβρίου ὁ ρεὶς-ἐφένδης, ὁ τζαούς-πασης καὶ ἄλλοι μεγάλοι ὀρφικιάλιοι τοῦρκοι τὸν ἐφίλευσαν ἐκεῖ λαμπρῶς. Εἶτα μὲ μίαν προπομπὴν μεγαλοπρεπεστάτην καὶ πολυάνθρωπον ὑπέρ τινα ἄλλην, παραταθεῖσαν ὥρας ὁλοκλήρους δέκα, εἰσῆλθεν εἰς τὴν Πόλιν ἀπὸ τὸ Ἐδιρνέκαπι, καὶ ἐξελθὼν ἀπὸ τὴν πύλην τοῦ Φαναρίου διῆλθε διὰ τοῦ Παλατᾶ, Ἐγιούπι, Φιλ-κιοπρουσοὺ καὶ Σταυροδρόμι, ὅπου ἦν καὶ τὸ ἑτοιμασθὲν αὐτῷ δι' ἐξόδων βασιλικῶν ὁσπίτιον. Ἔχει μαζή του ἀνθρώπους 750.

Ὁ βεζίρης ἔστειλε τῷ Ῥεπνὶν ἄνθη καὶ πωρικὰ καὶ μίαν ταπακέραν χρυσῆν μὲ πριλλάντια· ἔστειλε δὲ καὶ τῇ γυναικί του καὶ ταῖς τρισὶν αὐτοῦ θυγατράσιν ἀπὸ ἕνα τζελέγκι διαμαντένιον καὶ πολλὰ κουμάσια χρυσᾶ. Εἶτα ἀντάμωσε τὸν βεζίρην ὁ Ῥεπνὶν μαζὶ μὲ τὸν Πετερσώφ· τὸν ὑπεδέχθη μὲ μεγάλην περιποίησιν, τὸν ἐφόρεσε σερασέρι, ἐφόρεσε δὲ τὸν Πετερσῶφ καὶ τὸν μαρεσιάλον κακουμόγουναις, τὸν δὲ πρῶτον καὶ δεύτερον σεκρετάριον τοῦ ἐλτζηλικίου καὶ δώδεκα τζεντιλόμους τοῦ Ῥεπνὶν ἐφόρεσε ζιντζαπόγουναις, ἐφόρεσε δὲ καὶ 107 καβάδια τοὺς λοιποὺς ἀκολούθους τοῦ Ῥεπνὶν καὶ τοῦ Πετερσῶφ, ὅστις ἀπεχαιρέτησε τὸν βεζίρην διὰ νὰ ἀναχωρήσῃ.

Ὁ Ἀπτοὺλ-Κερὶμ-ἐφένδης τίτλῳ πεϊλέρπεη τῆς Ῥούμελης καὶ πρέσβυς τῆς Πόρτας εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Ῥουσσίας ἔφθασεν εἰς τὴν Μόσχαν τῇ ε τοῦ Νοεμβρίου, καὶ τῇ ς′ εἰσῆλθε μὲ τὸ ἀλάϊ του. Ἐντάμωσε τὸν Πανὶν καὶ τῇ ὑστεραίᾳ τὴν βασίλισσαν· τὸν ἐτίμησαν καθὼς ὅλους τοὺς μεγάλους ἐλτζῆδες. Οἱ δοῦλοί του τὸν κατηγοροῦν ὡς φιλάργυρον.

Πυρκαϊὰ εἰς τὸ Σταυροδρόμι τῇ ί τοῦ Νοεμβρίου. Ἐκάησαν 200 σπίτια καὶ ἐργαστήρια Τούρκων, Ῥωμαίων καὶ Ἀρμενίων· παρετάθη ὥρας ἕξ.

Ὁ Δραγομάνος Κωνσταντῖνος Μουρούζης κατέπεισε τὴν Πόρταν ὅτι ὁ Ῥεπνὶν ὡς πληρεξούσιος πρέσβυς διὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς εἰρήνης ἠμπορεῖ νὰ σμικρύνῃ καὶ νὰ ἐλαττώσῃ καὶ νὰ ἀφαιρέσῃ τινὰ τῶν ζητημάτων. Μεταχειριζόμενον οὖν τὸν Ῥεπνὶν γλυκύτητα πρὸς τοὺς Τούρκους ἀλλ' οὐ σκληρότητα, καὶ συναναστρεφόμενον συχνὰ τὴν νύκτα τεπτίλι τὸν χειμῶνα μὲ τὸν Ἰσμαὴλ-πεην, ρεὶς-ἐφένδην, παρεκίνει παντοίως ὁ οἰκοδεσπότης Ἰσμαὴλ-πεης νὰ ἀφαιρέσῃ τὸ σερπεστιέτι τοῦ Κριμίου καὶ τὸ Κὶλ-πουρούνι. Ἐνοχληθεὶς οὖν τὰ μέγιστα εἶπε τῷ Ἰσμαὴλ-πεῃ, «Γράμμα σᾶς ἔφερα, δότε μοι τὴν ἀπόκρισιν διὰ νὰ πηγαίνω.»

Χάνης τοῦ Κριμίου εἰς τὸν καιρὸν τοῦ πολέμου δεχθεὶς παρὰ τῶν νικητῶν Ῥούσσων τὸ αὐτόνομον τῶν Ταρτάρων ἦτον ὁ Σαχὶπ-Γκιράϊς, ὁ καὶ ἀδελφὸς τοῦ Σαχὶν-Γκιράϊ, τοῦ καὶ διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ αὐτονόμου λόγῳ ὁμήρου μετὰ καὶ ἄλλων Ταρτάρων εἰς τὸ Πετερποῦργον ἀποσταλέντος. Τοῦτον οὖν τὸν Σαχὶπ-Γκιράϊν φυγαδεύσας ὁ Δεβλὲτ-Γκιράϊς εἰς τὸ Σινώπι ἥρπασε τὸ χανλίκι τοῦ Κριμίου ἀδείᾳ καὶ βοηθείᾳ τῆς Πόρτας. Ἐπανακάμψας ἀπὸ Πετερπούργου ὁ Σαχὶν-Γκιράϊς κινεῖται κατὰ τοῦ Δεβλὲτ-Γκιράϊ πρὸς ἔξωσίν του, ἀλλὰ νικᾷ ὁ Δεβλὲτ-Γκιράϊς βοηθηθεὶς παρὰ στρατιωτικοῦ τουρκικοῦ ὁποῦ διέτριβεν εἰς τὰ κάστρη τὰ ἐπὶ τῆς νήσου λεγομένης νῆσος τοῦ Ταμανίου, Ταμάνης δηλαδὴ, Ταμρούκι, Ἄτζα καὶ Ἀτζοῦ, ὅθεν ἐβγαίνει καὶ τὸ καλήτερον χαβιάρι. (Αὕτη ἡ νῆσος περιορίζεται ἀπὸ δύο κλάδους τοῦ ποταμοῦ Κουπὰν καὶ ἀπὸ τὴν Μαιώτιδα λίμνην).

Ἠγανάκτει οὖν τὰ μέγιστα ὁ Ῥεπνὶν διατί δὲν εὐκαίρωσαν ἕως τώρα τὰ κάστρη αὐτὰ, διὰ τὴν κένωσιν τῶν ὁποίων ἀπὸ κατοικητὰς ὀθωμανοὺς καὶ ὀθωμανικὰ στρατεύματα δὲν ἠμπόρεσεν ἕως τώρα νὰ κατορθώσῃ τὸ νὰ ὑπάγουν μουμπασίρηδες νὰ τὴν ἐνεργήσουν, καὶ ἐπερνοῦσε τὸ πρᾶγμα μὲ τὸ σήμερον καὶ μὲ τὸ αὔριον, ἐπὶ προφάσεσι τοῦ χειμῶνος καὶ ἄλλαις πλασταῖς καὶ ψευδέσιν αἰτίαις ἀναβαλλούσας τὸν καιρόν. Καὶ προσέτι ἠγανάκτει διατί νὰ ἀπατηθῇ τὸ καπινέτο τῆς Ῥουσσίας καὶ νὰ παραδώσῃ τοῖς Τούρκοις Χοτίνι, Πεντέρι, Μολδαβίαν τε καὶ Βλαχίαν χωρὶς νὰ πάρῃ ἐν ταὐτῷ εὔκαιρα παρὰ τῆς Πόρτας τὰ ῥηθέντα κάστρη καὶ τὸ Κὶλ-πουρούνι, μὴ ὑποπτευθὲν τὸ ἄστατον καὶ τὴν παλιμβουλίαν τῆς Πόρτας. Προσκαλέσαντες οὖν αὐτὸν εἰς τὸ ζιαφέτι τοῦ βεζίρη τῇ 6′ τοῦ Δεκεμβρίου, ἀπεκρίθη τὸ ὅτι ἔχει δουλειὰν καὶ ὅτι ποὸ τοῦ νὰ τελειώσουν αἱ ὑποθέσεις του δὲν ἠμπορεῖ νὰ πηγαίνῃ εἰς ζιαφέτια, διατί ἠμπορεῖ διὰ τοῦτο νὰ παιδευθῇ ἀπὸ τὴν βασίλισσάν του. Ἔλεγε δὲ τοῖς πᾶσι κοινότερον τὸ ὅτι, «Ἐγὼ δὲν ἦλθα νὰ πολεμήσω μὲ αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους· εἶναι πασίδηλον διὰ ποίαν αἰτίαν ἦλθον, καὶ ἀφοῦ τελειώσουν αἱ ὑποθέσεις μου τότε θέλω δεχθεῖ τὸ ζιαφέτι.

—

Ἔτει σωτηρίῳ 1776.

Τῇ ιθ′ τοῦ Ἰανουαρίου ὁ ῥηθεὶς ἐλτζὴς τῶν Ὀθωμανῶν Ἀπτοὺλ-Κερὶμ-ἐφένδης ἀπεχαιρέτησε τὴν βασίλισσαν Αἰκατερίνην διὰ νὰ ἀναχωρήσῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἀνεχώρησεν εὐθὺς καὶ ἡ βασίλισσα διὰ τὸ Πετερποῦργον.

Εὐκαίρωσεν ἡ Πόρτα τῶν στρατιωτικῶν της τό τε Κὶλ-πουρούνι καὶ τὰ προῤῥηθέντα τέσσαρα κάστρη τῆς νήσου Ταμάνι· ἦλθε καὶ ἀπόκρισις τοῦ Ῥωμαντζὼφ εἰς τὸν Ῥεπνὶν εἰς ἐκεῖνα ὁποῦ τὸν ἔγραψεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἐλθούσης τῆς ἀποκρίσεως ἤρξαντο τὰ ζιαφέτια. Τῇ κή οὖν τοῦ Μαρτίου ἔγινε τὸ τοῦ βεζίρη εἰς τὸ Πασσᾶ-καπουσὶ, πολυέξοδον τὰ μέγι-

στα καὶ μεγαλοπρεπέστατον· τὸν ἐχάρισε δὲ ὁ βεζίρης καὶ τζεβαερικὸν πολύτιμον· ἐφόρεσε καὶ σαμουρόγουναν, καὶ οἱ ἄνθρωποί του οἱ μὲν γούνας οἱ δὲ καβάδια. Μετὰ τὸν βεζίρην τὸν ἐφίλευσεν ὁ κεχαγιάπεης, μεθ' ὃν ὁ γιαννιτζὰρ-ἀγασὴς, μεθ' ὃν ὁ καπουδάνι-δεργιὰ, μεθ' ὃν ὁ τεφτερδὰρ-ἐφένδης, εἶτα ὁ ῥεὶς-ἐφένδης εἰς τὸ βασιλικὸν κιόσι τὸ παρὰ τῷ Ἀναδὸλ Ἰσὰρ, λεγόμενον κιόσκι τὸ εἰς τὸ Γκιὸκ-σουΐ. Εἰς τὸ ζιαφέτι τοῦ ῥεὶς-ἐφένδη Ἰσμαὴλ-πεη ἦτο παρὼν καὶ ὁ Στακιὲφ, ὃν τινα εἶχε πέμψει πρὸ ἡμερῶν ἡ βασίλισσα διὰ πρέσβυν της εἰς τὴν αὐλὴν τῶν Ὀθωμανῶν. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ ῥετζάληδες εἰς τὰ ζιαφέτιά τους ἐχάρισαν τῷ Ῥεπνὶν πολύτιμα τζεβαερικὰ καὶ κουμάσια, ἕκαστος ἀναλόγως κατὰ τὴν ἀξίαν του καὶ μεγαλειότητά του.

Ἐν τούτοις ἐθεωροῦντο καὶ ὑποθέσεις. Κόνσολοι τῆς Ῥουσσίας ἀποφασίσθη νὰ διορισθοῦν εἰς ὅλας τὰς σκάλας τῶν ὀθωμανικῶν ἐπαρχιῶν τὰς ἐν τῇ Μεσογείῳ θαλάσσῃ καὶ ἐν τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ, ὡσαύτως καὶ εἰς Βλαχίαν καὶ Μολδαβίαν. Οἱ καπικεχαγιᾶδες βλαχοπογδάνοι ἔδωκαν τῷ Ῥεπνὶν ἔγγραφον περιέχον πέντε ἄρθρα (χωρὶς νὰ περιέχεται εἰς αὐτὰ τὸ μιρὶ τῆς Βλαχίας καὶ Μολδαβίας,) διὰ νὰ προστεθοῦν εἰς τὸ ἐκδοθησόμενον χάττι-χουμαγιούν. Ἐπραγματεύετο ἐν τούτοις παρὰ τοῦ Ῥεπνὶν καὶ ἡ ἐπικύρωσις τοῦ αὐτονόμου τῶν Ταρτάρων τῆς Ταυρικῆς Χερσονήσου, καὶ ἡ ἀγόγγυστος ἀποδοχή του, ἀλλ' ἀπετύγχανε πάντοτε τοῦ σκοποῦ, καταφατικὴν ἀπόκρισιν οὐκ ἀκούσας ποτὲ, ἀλλὰ μᾶλλον πόθον καὶ ἔφεσιν τῆς καταργήσεως καὶ ἀναιρέσεως τοῦ τοιούτου ἄρθρου.

Ἦτον διὰ νὰ γένῃ γέννα βασιλικὴ καὶ δονανμᾶς· ὁ Ῥεπνὶν, καίτοι παρακληθεὶς παρὰ τῶν Ῥωμαίων, δὲν ἠθέλησε νὰ μηνύσῃ τὸ νὰ γένουν ταμίρι αἱ ἐκκλησίαι, μὲ τὸ νὰ ἦτον ἀτελείωτοι αἱ ὑποθέσεις του. Ἡ Πόρτα ἠξεύρουσα ὅτι θέλει ζητηθεῖ τὸ ἄρθρον, ἔδωκεν ὁ βεζίρης τὴν ἄδειαν τῷ Δραγομάνῳ τῆς Πόρτας Μουρούζῃ καὶ τῷ πραγματευτῇ του Δημητρίῳ Σκαναβῇ διὰ νὰ φανῇ πῶς γίνεται τὸ πρᾶγμα ἐξ ἰδίας προαιρέσεώς των, καὶ ἐν ταὐτῷ ἔδωκεν ἄδειαν καὶ Ἑβραίοις καὶ Ἀρμενίοις, διὰ νὰ ἀποδειχθῇ περισσότερον ὅτι τὸ κάμουν ἐκ προαιρέσεως. Ἀπὸ ἀστοχασίαν τῶν ἐπιτρόπων τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, Δημητρίου Σκαναβῆ καὶ χατζῆ Ἀσλάνη τζεβαερτζῆ, ἄρχησαν τὸ ταμίρι καὶ εἰς τὸ πατριαρχεῖον, καὶ κατὰ τὴν εἴδησιν καὶ παρακίνησιν αὐτῶν καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, πρὸ τοῦ νὰ ἀκολουθήσῃ ἡ γέννα· καὶ ἀγκαλὰ καὶ νὰ ἐδόθη προσταγὴ εἰς αὐτοὺς τοῦ βεζίρη, ὅταν ἔδωσε τὴν ἄδειαν, τὸ νὰ μὴν φέρουν σιζιλτὶ, μ' ὅλον τοῦτο ἐκόμιζον τὸν κερεστὲν καὶ εἰς τὸ πατριαρχεῖον καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας μὲ τὰ χαμάλικα τὰ ἄλογα ἀνυποστόλως καὶ παῤῥησίᾳ τοῦ ὅτι κομίζεται διὰ ταμίρι ἐκκλησιῶν. Ὁ μεϊμὰρ-ἀγᾶς προσετάγη παρὰ τοῦ βεζίρη τὸ νὰ παραβλέπῃ, καὶ τὸν ὑπεσχέθησαν καὶ οἱ ῥηθέντες ἐπίτροποι πουγγεῖα 40 δι' ὅλας τὰς ἐκκλησίας· ὅθεν ἀφόβως, καὶ σχεδὸν μεγαλοφώνως ἐκινοῦντο εἰς τὴν ἐργασίαν. Ὡς τόσον εἰς τὸ Ἐγρίκαπι ἐπιστατοῦσεν εἰς τὴν οἰκοδομὴν, ὡς ἐπίτροπος τῆς ἐκκλησίας, ὁ Ποστέλνικος Δημήτριος Σοῦτζος, ὁ καὶ Κεπάπης ἐπιλεγόμενος. Δύο σπίτια τῆς ἐκκλησίας ὡς πλησιόχωρα τῇ ἐκκλησίᾳ ἠθέλησε νὰ τὰ κρημνίσῃ διὰ προφύλαξιν τῆς πυρκαϊᾶς, καὶ ἐπρόσταξε τὰς δύο γυναῖκας

ὁποῦ τὰ κατῴκουν μὲ ἐνοίκιον νὰ ἀναχωρήσουν ἐκεῖθεν· ἐπροφασίσθησαν ὅτι διὰ τὸν χειμῶνα δὲν ἠμποροῦν νὰ ἔβγουν. Ὅθεν αὐτὸς ἀντὶ τοῦ νὰ ἐπιμεληθῇ νὰ τὰς εὕρῃ ἐκεῖ εἰς τὸν μαχαλὲ ἄλλο σπίτι πρὸς κατοικίαν τους καὶ νὰ πληρώσῃ τὸ ἐνοίκιον διὰ θεραπείαν τους, τὰς ἐβίασε καὶ τὰς ἐξεσπίτωσε δυναστικῶς· δεινοπαθοῦσαι αὐταὶ διήγειρον ἕνα ἐμίρην κακότροπον ἀπὸ ἄλλον μαχαλὲν, (καὶ γὰρ πάντες οἱ μαχαλελῆδες ἦσαν διωρθωμένοι ἀπὸ τοὺς ἐπιτρόπους τοῦ παγκαρίου τῆς ἐκκλησίας,) καὶ ἐζήτησε τοὺς ἐπιστάτας τῆς οἰκοδομῆς 500 γρόσα διὰ νὰ μὴν δώσῃ ἀρζουχάλι. Ἠρώτησαν οἱ ἐπίτροποι τὸν Ποστέλνικον Δημήτριον τὸ ποιητέον· καὶ αὐτὸς τοὺς εἶπε νὰ τὸν εἰποῦν τὸ, «Ἐσὺ μαχαλελὴς δὲν εἶσαι, ὅποια ἐκκλησία εἶναι εἰς τὸν μαχαλέν σου ἐκεῖθεν ζήτει.» Ἰδὼν δὲ ὁ ἐμίρης τῇ ὑστεραίᾳ ἐκεῖ καὶ τὸν Δημήτριον αὐτὸν ἔφιππον καὶ ἀκούσας καὶ παρ' ἐκείνου τὰ αὐτὰ, ἔδωκε τῇ Παρασκευῇ τῷ ἄνακτι ἀρτζουχάλι ἔνδον τοῦ τζαμίου τῆς Ἁγίας Σοφίας, ἀνακράζων τὸ, ἡ πίστις τῶν μουσουλμάνων κατηργήθη, καὶ τὸ, ἂν τὸν φονεύσῃ, θνήσκει μάρτυς, καὶ εἰσὶν ἄνθρωποι ὑπὲρ τοὺς 500 οἱ τὰ τοιαῦτα μὴ δεχόμενοι. Κακῇ τύχῃ ἐξερχομένῳ τοῦ τζαμίου τῷ ἄνακτι ἐδόθη καὶ ἱλάμι διὰ μίαν ἐκκλησίαν Ἀρμενίων κτιζομένην εἰς τὸ Καδικιοΐ, ἤτοι Χαλκηδόνα, κατὰ τὸ θάῤῥος ὁποῦ ἔλαβον οἱ Ἀρμένιοι ὡς ἐκ μέρους τοῦ βεζίρη διὰ τοῦ Σκαναβῆ τε καὶ χατζῆ Ἀσλάνη, ᾧ τινι ἐπερειδόμενοι ἔκτιζον τὰς ἐκκλησίας καὶ ἄλλοι ἐπίτροποι καὶ μαχαλελῆδες ὀρθόδοξοι. Ἰδὼν οὖν ὁ βεζίρης τὰ τῷ ἄνακτι δοθέντα ἔγγραφα, μᾶλλον φοβηθεὶς, προσέταξε τῷ γιαννιτζὰρ-ἀγασὴ ἵνα περιελθὼν κρημνίσῃ πάντα τὰ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἀπάσαις νεόκτιστα. Εἶχον δὲ ἐξοδιάσει πολλὰ οἱ Χριστιανοὶ πρὸς διόρθωσιν τῶν μαχαλελήδων Τούρκων. Ὅθεν ἐκρήμνισε τὸν εἰς τὴν Ἁγίαν Κυριακὴν καὶ τὸν εἰς τοὺς Ἁγίους Θεοδώρους τοὺς κατὰ τὴν Βλάγκαν νεοκτίστους νάρθηκας· ἐζημίωσε καὶ τὴν κατὰ τὸ Κερεμὶτ-μαχαλεσὴ ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Ποτηρᾶ, ἐμπόδισε καὶ τὴν ἀρξαμένην οἰκοδομὴν τοῦ τοίχου τῆς αὐλῆς τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Νικολάου τοῦ κατὰ τὸ Τζουπαλή· προσετάγη δὲ καὶ ὁ πατριάρχης Σωφρόνιος σφοδρῶς νὰ προστάξῃ τοὺς Χριστιανοὺς νὰ μὴν οἰκοδομοῦν τὰς ὅσας ἐκρήμνισαν ἐκκλησίας των σκοπῷ τοῦ ἀνοικοδομῆσαι, καί τινες τῶν ἐκκλησιῶν ἔμειναν θέαμα ἐλεεινὸν, ὡς ἡ ἐν τῷ Σαρμασίκι τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, καὶ ἡ ἐν τῷ Ἐδιρνὲ καπουσοὺ καὶ ἡ κατὰ τὸ Τὸπ-καπισὶ, καὶ ἡ κατὰ τὰ Ὑψωμαθεῖα, καὶ ἡ κατὰ τὸ Πεσίκτασι, καὶ ἡ κατὰ τὸ Ὀρτάκιοϊ, καὶ ἡ κατὰ τὸν Κουρούτζεσμεν, καὶ ἡ κατὰ τὸ Νεοχώριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Καὶ χρεωστεῖται αὐτὸ τὸ καλὸν εἰς τὸν λεγόμενον Κεπάπην Δημήτριον Σοῦτζον διὰ τὰς ἀπειλὰς ὁποῦ ἀφρόνως κάμνωντας εἰς τὰς γυναῖκας ἐξηγρίωσεν ὕστερον ἀπολιτεύτως καὶ τὸν κακότροπον ἐμίρην χωρὶς νὰ τὸν περιποιηθῇ δίδωντάς του κἂν ὀλίγα τινά.

Ἀνταμώσας τὸν βεζίρην ὁ Ῥεπνὶν εἶτα καὶ τὸν βασιλέα ἔδωκεν αὐτῷ τὰ πολύτιμα πεσχέσια τῆς βασιλίσσης του πρὸς ἐπικύρωσιν τῆς εἰρήνης· μόνον ἡ γοῦνα τῶν μαύρων ἀλουπίων ἐξετιμήθη εἰς τὸ Πόλσκι τῆς Σιβηρίας 60 χιλιάδας ῥούβλια· τὰ δὲ δοθέντα λιθοκόλλητα τῶν πολυτελῶν λίθων ἦσαν

τιμήματος πλείστου ὅσου· πολύτεχνα δὲ καὶ πολλά τινα τὰ δοθέντα, ἐν οἷς μάλιστα ὑπερεῖχε πάντων τὸ ὡρολόγιον.

Ἀντάμωσε τὸν βασιλέα ὁ Ῥεπνὶν, τῇ ή τοῦ Φεβρουαρίου, καὶ ἔλαβε τὸν ἀχτιναμὲν περὶ τῆς εἰρήνης καὶ τὰ πολύτιμα καὶ βασιλικὰ πεσχέσια πρὸς τὴν βασίλισσάν του Αἰκατερίνην πρὸς ἐπικύρωσιν τῆς εἰρήνης.

Ἀφοῦ ἀντάμωσε καὶ βεζίρην καὶ βασιλέα καὶ ἔδωσε τὰ πολύτιμα πεσχέσια τῆς βασιλίσσης του τῷ σουλτὰν Ἀπτοὺλ-Χαμίτῃ, καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὰ διὰ τὴν βασίλισσάν του πολύτιμα, καὶ ἔλαβε καὶ αὐτὸς παρά τε τοῦ βεζίρη καὶ τοῦ σουλτὰν Ἀπτοὺλ-Χαμίτη οὐκ ὀλίγα, τὸν εἶπον παρακαλοῦντες διὰ τοῦ ῥεῖς-ἐφένδη Ἰσμαὴλ-πεη, «Γράψε εἰς τὴν αὐλήν σου τὸ ζήτημά μας, ἤτοι τὴν κατάργησιν καὶ ἀναίρεσιν τοῦ αὐτονόμου τῶν Ταρτάρων, ἴσως σὲ ἀκούσουν.» Καταπεισθεὶς οὖν καὶ ἀπὸ τοῦ Ταμαρὼφ, σεκρεταρίου τοῦ ἤδη ἀναχωρήσαντος Πετερσὼφ, (ἀναμφιβόλως δωροδοκηθέντος ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν,) ἔγραψε κατὰ τὸ ζήτημά τους. Τὸν ἀπεκρίθη ἡ αὐλὴ τῆς Ῥουσσίας μὲ πολλοὺς ἐλέγχους ὁποῦ τὸν ἤγγιζον θανασίμως, προστάζουσά τον νὰ εἰπῇ εἰς τὴν Πόρταν τὸ ὅτι οὔτε μία θρὶξ, οὔτε ἰῶτα ἓν δὲν εἶναι τρόπος νὰ μεταβληθῇ οὔτε νὰ ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὰ συμφωνηθέντα τε καὶ ὑπογραφέντα.

Ἐδόθη λογαριασμὸς τῶν ἐπιτρόπων τοῦ Κοινοῦ τῇ κδ' τοῦ Ἰανουαρίου· ἐφάνη εἰσόδημα πουγγεῖα 306, ἐξ ὧν ἐπληρώθησαν τὰ ἔξοδα τῆς πατριαρχείας πουγγεῖα 80, καὶ ἄλλα 20 ἐπληρώθησαν τῷ πρέσβει τοῦ Βρανδεβούργου διὰ νὰ ἐλευθερώσουν τὰ ἀσημικὰ τῆς ἐκκλησίας ὁποῦ ἦσαν ἐκεῖ ἀμανέτι· ἐπλήρωσαν δὲ καὶ τὰ διάφορα τῶν χρεωστουμένων 870 πουγγείων, ἔδωκαν εἰς τοὺς κουδουμιέδες, μισθοὺς χουδάμηδων καὶ ἄλλα λιανικὰ ἔξοδα πουγγεῖα 48· ἔδωκαν καὶ τῷ πατριάρχῃ Σωφρονίῳ διὰ ζωοτροφίαν του πουγγεῖα 12, καὶ ἐξέπεσαν καὶ κεφάλαιον χρέους πουγγεῖα 66, ὥστε ἔμεινε τὸ χρέος τοῦ Κοινοῦ πουγγεῖα 804.

Μὲ ζαΐμην ἐστάλθησαν καὶ εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ εἰς τὴν Ῥούμελην ἄνθρωποι τοῦ αὐθέντου Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου βοεβόδα διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῶν σκλαβωθέντων Βλάχων. Εἰς τὴν Μεσοποταμίαν καὶ εἰς τοὺς τόπους τοῦ Καραοσμάνογλου τοὺς παρὰ τῇ Σμύρνῃ ἔμειναν πολλοὶ, εἰς τὸ Τούρνοβον ἔμειναν ἑκατὸν, καὶ εἰς τὸ Ῥουστζούκι ἑξακόσιοι.

Ἐδόθη μὲ χάττι-χουμαγιοὺν τὸ Βεζὶρ-κισλασὶ τὸ εἰς τὰ χώματα τῆς Βλαχίας παρὰ τῇ πόλει Προϊλάβῳ εἰς τὸν αὐθέντην τῆς Βλαχίας Ἀλέξανδρον Ὑψηλάντην, μὲ ὑπόσχεσιν ὁποῦ νὰ πληρώσῃ τῇ Χανούμ-σουλτάνῃ (θυγατρὶ τοῦ γέροντος Πεκὶρ-πασσᾶ καὶ τῆς σουλτάνης ἀδελφῆς τοῦ σουλτὰν Μαχμούτη, καθημένης εἰς τὸν μαχαλὲ τῆς Πόλεως λεγόμενον Χαλιτζιλὰρ-κιοσκιοὺ,) γρόσια τὸν ἀριθμὸν 17,499 καὶ ἄσπρα 30, εἰς τρία κίστια.

Ὁ Ῥεπνὶν ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Πόλιν τῇ ιγ' τοῦ Μαΐου μὲ πολλὴν προπομπὴν καὶ παράταξιν· τὸν ἐσυντρόφευε καὶ ἕνας ἰκὶ-τουΐλοὺ πασσᾶς καὶ ὁ μιχμανδάρης του Ἀχμέτ-πεης ὁ Καΐσερλης.

Ὁ Στακιὲφ, πρέσβυς τῆς Ῥουσσίας εἰς τὴν ὀθωμανικὴν αὐλὴν, ἀντάμωσε τὸν βεζίρην τῇ ά τοῦ Ἀπριλίου, καὶ τὸν ἐφόρεσε τὴν συνειθισμένην κακουμόγουναν, καὶ τὴν ή Ἀπριλίου ἀντάμωσεν ὁ αὐτὸς καὶ τὸν βασιλέα. Ὁ Στακιὲφ πάσχει νὰ καθαιρεθῇ ὁ χάνης Δεβλὲτ-Γκιράϊς ὡς σκανδαλοποιὸς καὶ κατὰ τοῦ αὐτονόμου τῶν Ταρτάρων κινούμενος.

Ὁ Καΐσαρλης αὐτὸς Ἀχμέτ-πεης διωρίσθη νὰ πηγαίνῃ εἰς τὸ Κρίμι μαζὶ μὲ τοὺς Μιρζάδες καὶ μὲ τὸν καζασκέρην τοῦ Κριμίου ὁποῦ προλαβόντως εἶχαν ἔλθει προσκλαιόμενοι διὰ τὸ αὐτόνομον τῶν Ταρτάρων καὶ ζητοῦντες τὴν ἀναίρεσίν του, καὶ ἀνεχώρησε Μαΐου τῇ κδ'.

Τὸ εἰς τὴν νῆσον τοῦ Ἀντιγόνου ἐνοριακὸν μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἐδόθη τοῖς καπήλοις, ἅπαντι ἀνέμῳ ἀναπεπταμένον διὰ τὴν ἀμέλειαν τοῦ κατὰ καιρὸν Χαλκηδόνος. Ἐπεσκευάσθη οὖν καὶ ἀνῳκοδομήθη παρ' αὐτῶν, κτισθέντος καὶ τοίχου τῆς περιοχῆς· ἔχει τόπους πολλοὺς ἀκαλλιεργήτους καὶ σχεδὸν τὸ ἥμισυ τῆς νήσου.

Μουσαβερὲς εἰς τοῦ μουφτῆ μὲ ὅλους τοὺς ῥετζάληδες διὰ τὰ δύο καὶ ἥμισυ καδιλίκια ὁποῦ ἐπῆρεν ὁ ἰμπεράτωρ εἰς τὴν Μολδαβίαν· ἐδυσκολεύθησαν εἰς τὸ νὰ τὸ στέρξουν, μ' ὅλον τοῦτο τὸ ἔστερξαν ὑπὸ τῆς ἀνάγκης βιαζόμενοι.

Ὁ αὐτὸς ἰμπεράτωρ τῆς Νεμτζίας ἀπὸ τὸ Σλὰμ-Ῥίμνικον, καδιλίκι τῆς Βλαχίας, οὗ μητρόπολις τὸ Φωξάνι, ἕως εἰς τὸ Μεχεδίντζι, εἰς τὰ βουνὰ τῆς Βλαχίας ὁποῦ συνορεύουν μὲ τὴν Οὐγγρίαν καὶ Ἐρδελίαν, οἰκειοποιήθη τόπον τῆς Βλαχίας πλάτους πῇ μὲν δύο, πῇ δὲ τριῶν ἢ τεσσάρων ὡρῶν.

Εἰς τὸ σπίτι τοῦ Ἰσμαὴλ-πεη ῥεῖς-ἐφένδη ἔγινε μουχταλεμὲς μὲ τὸν Στακιὲφ, παρόντος καὶ τοῦ πεϊλικτζῆ- ἐφένδη καὶ τοῦ Δραγομάνου τῆς Πόρτας Κωνσταντίνου Μουρούζη. Ζητεῖ ὁ Στακιὲφ, κατὰ τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ προσταγὴν τῆς αὐλῆς του, τὴν ἀπόκρισιν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν συμφωνηθέντων μέχρι καὶ ἑνὸς ἰῶτα· τὸν εἶπον τὸ ὅτι θέλουν συμβουλευθεῖ κοινότερον καὶ θέλουν τοῦ τὴν δώσει. Ἐλάλησε σκληρῶς, ἐπαπειλῶν πόλεμον ἂν δὲν ἐνεργηθοῦν.

Σχολεῖον μουσικῆς συνεκροτήθη· ὑπεσχέθησαν τῷ πρωτοψάλτῃ Δανιὴλ γρ. 400 τὸν χρόνον διὰ νὰ παραδίδῃ μαθηματάρι, προσετάγησαν καὶ ὁ λαμπαδάριος Πέτρος καὶ ὁ δομέστικος τοῦ δεξιοῦ χοροῦ Γιακουμάκης νὰ παραδίδουν παπαδικὴν καὶ στιχηράρι.

Θνήσκει ὁ Μεχμὲτ-πασσᾶς, ἡγεμὼν τῆς Ἰσκενδερούνας, ἤτοι τῆς ἐν τῇ Ἀλβανίᾳ Ἀλεξανδρείας· ὁ υἱός του Μαχμούτ-πεης ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν Πόρταν νὰ τοῦ δοθῇ καὶ ἡ τοπαρχία τοῦ πατρός του εἰς τὴν Ἰσκενδερούνα καὶ πασσαλίκι μὲ τρία τούγια. Ἡ Πόρτα ἀντὶ τούτων ἔστειλε τὸν Τζερκέζ-πεην ἐπιστάτην νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ λάβῃ παρ' αὐτοῦ 6,000 πουγγεῖα τὰ τοῦ πατρός του· αὐτὸς οὖν συναθροίσας χιλιάδας τινὰς Ἀλβανιτῶν παρεφύλαττε τόσον τὸν Τζερκέζ-πεην ὅσον καὶ τὸν σταλέντα ἐκεῖσε τοπάρχην καὶ πασσᾶν Ἀϊδοζλουν τὸν ἀπὸ ποσταντζήπασην τῆς Ἀδριανουπόλεως. Ταῦτα μαθοῦσα ἡ Πόρτα ἔστειλε κατ' αὐτοῦ τὸν Κοὺρτ-πασσᾶν διὰ νὰ τὸν πολεμήσῃ. Πολέμου οὖν συγκροτηθέντος ἐνικήθη ὁ Κοὺρτ-πασσᾶς ὁλοκλήρως· ὅθεν ὁ Μαχμούτ-πεης ἐξαγριωθεὶς, ἀγκαλὰ καὶ προλαβόν-

τως διὰ νὰ τὸν δοθοῦν τὰ τρία τούγια ὑπεσχέθη δόσιν τινὰ χρηματικὴν τὴν ἐσθ' ὅτε συνειθιζομένην, μ' ὅλον τοῦτο μετὰ τὴν κατὰ τοῦ Κοὺρτ-πασσᾶ νίκην ἀπεκρίθη διὰ τὰ ζητούμενα 6,000 πουγγεῖα τὸ ὅτι τὰ ἐκέρδισεν ὁ πατήρ του ὄχι ἀπὸ τὸ εἰσόδημα τοῦ πτωχοτάτου πασσαλικίου τῆς Ἰσκενδερούνας, ἀλλ' ἀπὸ τὸ ἐμπόριον ὁποῦ εἶχεν εἰς τὴν Βενετίαν, καὶ ἔδειξε καὶ τὰ κατάστιχα τῶν ἐξοδιασθέντων εἰς λιθίνας οἰκοδομὰς ἀναγκαίας καὶ τοῖς αὐτόχθοσιν ἐπωφελεῖς, γεφύρας δηλαδὴ καὶ πανδοχεῖα, καὶ εἰς εἰσοδήματα διὰ τὴν ἐν καιρῷ χρείας ἀναγκαίαν ἐπισκευὴν τῶν ῥηθεισῶν οἰκοδομῶν. Ὁ Τζερκέζ-πεης ὡς τόσον ταλαιπωρούμενος ἀπὸ τὴν φυλακὴν τὸν κατέπεισε νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ, ὑποσχεθεὶς τὸ ὅτι θέλει τελειωθοῦν τὰ ζητήματά του ἀφοῦ φθάσῃ εἰς τὴν Πόλιν, ὃ καὶ ἐγένετο, καὶ τὸν ἐστάλη μετά τινας μῆνας καὶ τὸ πασσαλίκι τῆς Ἰσκενδερούνας καὶ τὸ πασσαλίκι τῶν τριῶν τουγιῶν.

Τὸ γιουμρούκι τῆς νικοτιανῆς τὸ εἰς τὴν Πόλιν διηρέθη εἰς 160 σεχίμια ἤτοι μερίδια, πωληθὲν τὸ κάθε μερίδιον πουγγεῖα 25 μὲ κέρδος ἐτήσιον πουγγείων 5. Ὁ μουατζελὲς ἤτοι ὅλον τὸ κέρδος αὐτῶν τῶν σεχιμίων συνεποσώθη διὰ τὸ μιρὶ πουγγεῖα 2,400 ἢ μᾶλλον εἰπεῖν 4,000.

Τὸ Σεχριζὸρ εἶναι ἐπαρχία ὁποῦ περιέχει 17 καδιλίκια, ἀφ' ἑκάστου τῶν ὁποίων ἠμπορεῖ νὰ στρατολογηθῇ στράτευμα 10,000. Λέγεται δὲ τὸ σαντζάκι αὐτὸ Καρᾶ-Τζουράνι παρὰ τῷ φρουρίῳ καὶ πόλει Κιερκιούτ. Ἦν οὖν τὸ Σεχριζὸρ ἀνέκαθεν ὑπὸ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ Παγδὰτ βαλισὴ, ὡσαύτως καὶ τὸ Μαρδίνι καὶ ἅπασα ἡ ἐπαρχία τοῦ Μουσουλίου ἦσαν ὑπὸ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ Παγδὰτ βαλισὴ, καὶ μόνον τὴν πόλιν Νινευὶ ἐξουσίαζεν ὁ Μουσοὺλ βαλισή. Ἀπέσπασαν οὖν τὸ Σεχριζὸρ καὶ τὸ ἔδωκαν τῷ Κιερκιοὺτ βαλισή· ὕστερον τὸ ἔκαμαν πασσαλίκι ξεχωριστὸν, καὶ διώρισαν διὰ πασσᾶν του τὸν Χασὰν-πασσᾶν, ὅστις ἐπὶ τοῦ φονευθέντος Παγδὰτ βαλισὴ Ὀμὲρ-πασσᾶ ἦτον βοϊβόδας εἰς τὸ Μαρδίνι, καὶ ἔδωκαν αὐτῷ καὶ πουγγεῖα 200 διὰ τὸν κατὰ τῶν Περσῶν πόλεμον.

Ὁ ἐπανακάμψας ἀπὸ Πετερπούργου Σαχὶν-Γκιράϊς· ἀδείᾳ καὶ βοηθείᾳ τῶν Ῥούσσων ἔγινε χάνης τέλος πάντων φυγόντος τοῦ Δεβλὲτ-Γκιράϊ εἰς τὸ Σινώπι· κἀκεῖθεν ἐλθόντα εἰς τὸ Πέϊκοζι ὑπεδέχθη ὁ βεζίρης Δερβὶς-πασσᾶς· εἶτα τὸν ἔστειλεν ἡ Πόρτα εἰς τὸ τζιφτιλίκι του· ἐγένοντο ταῦτα κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον.

Εἰς ἕνα γαλιόνι μήκους πηχῶν 43 ½ ἡ πρώτη παταρία ἔχει εἰς τὸ ἓν μέρος τόπια 14 καὶ εἰς τὸ ἄλλο ἄλλα 14· τούτων οἱ γκιουλέδες ζυγιάζει ἕκαστος ὀκάδας 6· ἡ δευτέρα παταρία ἔχει πάλιν ἑκατέρωθεν ἀνὰ τόπια 14 τῶν ὁποίων οἱ γκιουλέδες ζυγιάζει ὁ καθεὶς ὀκάδας 3· τὰ ἐπὶ τῆς πρύμνης 3 ἢ 4 ἑκατέρωθεν, ἔχουν γκιουλέδες ὁποῦ ζυγιάζει ὁ καθεὶς 1 ½ ὀκᾶν, τὰ ἐπὶ τῆς πρώρας 2 ἑκατέρωθεν ἔχουν γκιουλέδες τοῦ αὐτοῦ βάρους· τὸ τόπι ὁποῦ σύρει γκιουλὲ ὀκάδας 6 ζυγιάζει καντάρια 38.

Καταχρώμενος ὁ Προύσης Μελέτιος τὴν πατριαρχείαν καὶ τοῦ Σωφρονίου ὡς καί ποτε τὴν τοῦ Θεοδοσίου, καὶ ἐνεργῶν καὶ τελειῶν τὰ πάντα ἄνευ συνοδικῆς συγκατανεύσεως καὶ μόνον διὰ τῆς συνδρομῆς τῶν δύο ἐπιτρόπων

Δημητρίου Σκαναβῆ καὶ χατζῆ Ἀσλάνη, ὑπέπεσεν εἰς γογγυσμὸν τῶν συναδέλφων του ἀρχιερέων καὶ εἰς κατηγορίας προφανεῖς τοῦ χριστωνύμου λαοῦ· ὅθεν ἄρχοντες φίλοι του τρεῖς οἱ καὶ συνεργοί του τὸν παρεκίνησαν συμβουλευτικῶς ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἐπαρχίαν του Προῦσαν διὰ νὰ ἐλευθερωθῇ τῆς καταλαλιᾶς καὶ τῆς ἀτίμου ἴσως ἀποστολῆς εἰς αὐτὴν ἐν εἴδει ἐξορίας, ὃ καὶ ἐγένετο, καὶ ἡσύχασεν ἡ ἐκκλησία.

Ὁ βεζίρης Δερβὶς-Μεχμὲτ-πασσᾶς γενόμενος βεζίρης εὐθὺς ἔκαμε κεχαγιάπεην τὸν Μασαλατζὴ Ἰπραὴμ-ἐφένδην, προλαβόντως τεφτερδάρην εἶτα καὶ κεχαγιάπεην· μεθ' ὃν ἔκαμε τὸν Λαλελὴ-Μουσταφᾶ-ἐφένδην, μεθ' ὃν τὸν Δερένδελη.

Ὁ γιαζιτζὴ-ἐφένδης τοῦ κιζλὰρ-ἀγασὴ, Ἰσμιρλὴ-Ἀχμέτης, παίρνωντας πολλὰ ῥουσφέτια καὶ ἐνεργῶντας πολλὰς ἀτόπους ὑποθέσεις, ὠνειδίσθη μὲ ἐλέγχους ἀπὸ τὸν μουφτὴν Δουριζαδὲν διὰ τὰς ἀτόπους του πράξεις· διέβαλε τὸν μουφτὴν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ ἔγινεν αἴτιος νὰ μανζιλευθῇ, καὶ νὰ γένῃ μουφτὴς ὁ Μουλλᾶ-πεης· ἀλλ' αὐτὸς ὁ νέος μουφτὴς διηγηθεὶς τῷ βασιλεῖ τὰς ἀτόπους πράξεις καὶ πολλὰς καὶ μεγάλας αἰσχροκερδείας τοῦ γιαζιτζῆ-ἐφένδη, ἔγινεν αἴτιος νὰ μανζιλευθῇ, καὶ προσετάγη νὰ καθίσῃ εἰς τὸ σπίτι του, καὶ ὕστερον ἐξωρίσθη εἰς τὴν Σμύρνην κατὰ μῆνα Νοέμβριον.

Ἔκτισεν ὁ αὐθέντης Ὑψηλάντης εἰς τὸ Ἀφουμάτζι τὴν κίρτζμαν καὶ τὰ σπίτια τὰ κατακαέντα ὑπὸ τῶν Μοσχόβων, ἀλλὰ μεγαλοπρεπέστερα τῶν πάλαι κατακαέντων.

Κατακρημνισθεῖσα ἡ αὐθεντικὴ κούρτη παρὰ τῶν Μοσχόβων ἐδεῖτο ἐπισκευῆς. Φθάσας οὖν ὁ αὐθέντης Ὑψηλάντης εἰς τὸ Βουκουρέστι τῷ ἔτει 1775 ἐκάθισεν εἰς τὰ σπίτια τοῦ Πραγκοβάνου Νικολάου. Ἔγινε κέσφι ἡ ἐπισκευὴ τῆς κούρτης διὰ 300 πουγγεῖα. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ κούρτη κεῖται ἐπὶ τόπου χαμηλοῦ καὶ ἀκολούθως δυσκραεστάτου ἀέρος, ἐκρίθη εὔλογον κοινῇ γνώμῃ ν' ἀνεγερθῇ ἐκ βάθρων ἄλλη ἐπὶ τόπου ὑψηλοῦ, οἷος ἦν ἡ ἄμπελος τοῦ μοναστηρίου τοῦ Μιχὰλ-βοδα, μὲ τὸ νὰ ἠμπορῇ νὰ τελειώσῃ μὲ τὰ αὐτὰ 300 πουγγεῖα. Ἤρξαντο οὖν τὴν οἰκοδομὴν τὸν Μάρτιον τοῦ παρελθόντος ἔτους 1775, καὶ μόλις περὶ τὰ τέλη τοῦδε τοῦ 1776 ἐτελείωσεν ἡ οἰκοδομὴ, ἄνευ τοῦ τείχους τῆς περιοχῆς καὶ τῶν ἱπποστασίων τε καὶ μαγειρείων καὶ τῶν διὰ τοὺς σεϊμένηδες καὶ Ἀρβανίτας περὶ τὸ τεῖχος οἰκίσκων.

Παραιτηθέντος τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Πόσνας ἔγινε Πόσνας ὁ πρωτοσύγκελλος τοῦ πατριάρχου· ὅθεν ἔγινε πρωτοσύγκελλος ὁ ἀρχιδιάκονος Ματθαῖος, ὁ υἱὸς τοῦ Ποστελνίκου Γεωργίου Τζαννέτου Μουρούζη, καὶ ἀρχιδιάκονος ἔγινεν ὁ τριτεύων Ἱερεμίας, υἱὸς τοῦ πεϊζαδὲ Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου, υἱοῦ τοῦ Νικολάου βοεβόδα, καὶ τριτεύων ἔγινεν ὁ Μακάριος, υἱὸς τοῦ Ἅγα Δημητρίου Σερπάνου καὶ ἔγκονος ἐκ μητρὸς τοῦ ἰατροῦ Μιχαλάκη Μάνου.

Τὰ γιουμρούκια τῆς νικοτιανῆς τὰ ἐν τῇ Συρίᾳ διηρέθησαν εἰς 80 σεχίμια, ἤτοι μερίδια, τὸ κάθε μερίδιον ἐπωλήθη πουγγεῖα 20 μὲ κέρδος ἐτήσιον πουγγείων 5. Ὁ μουατζελὲς, ἤτοι ὅλον τὸ κέρδος τῶν 80 αὐτῶν μεριδίων συνεποσώθη διὰ τὸ μιρὶ πουγγεῖα ὅλα 1,600· προσφάτως ἐφευρέθησαν αὐτὰ τὰ νέα κέρδη παρὰ τῆς Πόρτας μὲ τὸ νὰ μὴν ἀρκῇ τὸ ἐτήσιον εἰ-

σόδημα τῆς βασιλείας εἰς τὰ πολλὰ ἔξοδα ὁποῦ κάμνει μάλιστα ὁ καπουδάνι-δεργιὰ Χασὰν-πασσᾶς εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ στόλου· καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀπτοὺλ Χαμίτης τὰ ὅσα συνάζει, εἴτε ἀπὸ κυρίου εἰσοδήματος εἴτε ἀπὸ τυχηρὰ, τὰ κατεξοδιάζει ἀσώτως εἰς τὰς πολλάς του καδίνας, οὔσας ἑπτὰ παρὰ συνήθειαν, γυναικοκρατούμενος εἰς ἄκρον καὶ ἀσελγῶν.

Ἐπροστάχθησαν οἱ δύο ἡγεμόνες τῆς Βλαχοπογδανίας νὰ ναυπηγήσουν ἕκαστος μὲ ἴδιά τους ἔξοδα ἀπὸ ἕνα γαλιόνι μήκους πηχῶν 41 ½, καὶ νὰ τὰ ἁρματώσουν καὶ μὲ τὰ συνήθη τόπια, παλαμάρια καὶ ἀγκύρας· παρηγγέλθησαν δὲ καὶ ὁ Τζανικλὴ Ἀλή-πεης καὶ ὁ Χασὰν Τζαούσογλους καὶ ἄλλοι δερεπέηδες καί τινες πασσᾶδες οἱ πάντες 20, νὰ ναυπηγήσῃ ἕκαστος ἀπὸ ἕνα. Ὁ καπουδάνι-δεργιὰ Χασὰν-πασσᾶς προβάλλωντάς το εἰς τὸν βεζίρην Δερβὶς-πασσᾶν δὲν εἰσηκούσθη παρὰ τοῦ βεζίρη μὴ θέλοντος τὴν ζημίαν τῶν ναυπηγησόντων, ἀλλ' ὁ Χασὰν-πασσᾶς ἐπιμένων εἰς τὸν σκοπόν του τὸ κατώρθωσε διὰ βασιλικῆς προσταγῆς. Ὁ αὐθέντης τῆς Βλαχίας Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης διώρισεν ἐπιστάτην τῆς ναυπηγίας τοῦ γαλιονίου του εἰς τὸ Γαλάτζι τὸν Ποστέλνικον Δημήτριον Σοὺτζον τὸν καὶ Κεπάπην ἐπιλεγόμενον, καὶ τελειώσαντα τὴν ναυπηγίαν τὸν ἐτίμησε χιζμετμουκαπελεσινδὲ καὶ μὲ τὸν τίτλον τοῦ ὀφτικίου τῆς σπαθαρίας, καὶ τὸν ἐπλήρωσε καὶ 300 πουγγεῖα διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ κερεστὲ, τῶν καρφίων καὶ ἡμερομίσθια τῶν ἐργατῶν. Ἀλλὰ κλεψας αὐτὸς τὰ 100 πουγγεῖα καὶ μὴ πληρώσας τὰ δίκαια τῶν ἀνθρώπων, τὰ ἐξαναπλήρωσεν ὁ αὐθέντης, καὶ ἀφοῦ κατευωδώθη τὸ γαλιόνι εἰς τὴν Πόλιν αἱ κάμαραί του ἦσαν ἀνοικοδόμητοι, καὶ ἄλλα πολλὰ τῷ ἔλλειπον καὶ ἐφτιάσθησαν ἐδῶ μὲ νέα ἔξοδα. Τὰ τόπια ἠγοράσθησαν ἀπὸ τὰ σβέτζικα ὁποῦ ἐστάλησαν εἰς τὸν τερσανὲ μαχσουπὲν διὰ τὸ χρέος τοῦ ῥηγὸς τῆς Σβετζίας Καρόλου τοῦ ΙΒ' τοῦ πρὸς τὸν σουλτὰν Ἀχμετην.

Ἠλευθερώθη τῆς εἰς τὴν Σμύρνην ἐξορίας ὁ προῤῥηθεὶς Ἀχμὲτ-ἐφένδης, γιαζιτζὴς τοῦ δαρουσσααδὲ-ἀγασὶ, καὶ ἔγινε σουρὲ ἐμινής· εἰς αὐτὴν τὴν ἐπιστασίαν διὰ τὸν πηγαινοερχόμον του θέλει ἐξοδιάσει ἀφεύκτως πουγγεῖα ὑπὲρ τὰ 500.

Ὁ πρώην Κωνσταντινουπόλεως Θεοδόσιος ἀφοῦ ἔδωσε τὰς ὁμολογίας τῶν ἑπτὰ πουγγείων ὁποῦ εἶχε λαβεῖν παρὰ τοῦ Κοινοῦ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ἔλαβεν ἄδειαν τοῦ νὰ ἔλθῃ νὰ καθίσῃ εἰς τὸ σπίτι του τὸ ἀντικρὺ τοῦ πατριαρχείου.

Τῇ κδ' τοῦ Νοεμβρίου καθῃρέθη ὁ μουφτὴς Μεχμὲτ-Σαλὴ-ἐφένδης καὶ ἐξωρίσθη εἰς τὴν Προῦσαν, ἔγινε δὲ μουφτὴς ὁ Ἰρανὴ-ἐφένδης, καὶ ῥεἴσουλουλεμᾶς ὁ Ῥούμελη καζασκερὴ Μουρὰτ μουλλᾶς.

Ὁ υἱὸς τοῦ Πενάκη καὶ ἄλλοι προεστῶτες Μωραΐται ὑστερηθέντες τῶν ἐκεῖσε ὑπαρχόντων τους ἦλθον εἰς τὴν Πόλιν, καὶ μὲ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ Στακιὲφ ἐζήτουν τὴν ἐπιστροφὴν τῶν πραγμάτων τους. Ὁ σουλτάνος αὐτὰ τὰ εἶχε χαρίσει τῷ μουφτῇ Μουλλᾶ-πεῃ· τοὺς ἐδόθησαν μ' ὅλον τοῦτο τινὰ μετά τινας μῆνας, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ Πενάκη ἀπῆλθεν εἰς τὸ Κρίμι.

Ἀγοράσαντες οἱ Ῥοῦσσοι νῆας παρὰ τῶν Ἐγγλέζων διὰ ἐμπόριον ἔφερον εἰς τὴν Πόλιν ἀπὸ τὸ Κρίμι βούτυρον, χαβιάρι, μαλλὶ καὶ σίδηρον, χρῃζούσης τὰ μέγιστα τῆς Πόλεως βουτύρου τε καὶ σιδήρου.

Τὸ τάγμα τῶν Κοζάκων τοῦ Ζαπορὸβ, ἤτοι τῶν Ζαποροβάνων, κατήργησε καὶ ἀπέσβεσεν ἡ βασιλὶς Αἰκατερίνα ὡς ἐπιζήμιον εἰς τὰς γειτονικάς της ἐπαρχίας καὶ ἀνυπότακτον εἰς τὰς προσταγάς της. Αὐτοὶ ἀνέκαθεν ἦσαν μέρος τῶν Κοζάκων τῆς Μικρᾶς Ῥουσσίας· ἐχωρίσθησαν ἐκείνων διὰ τὴν διαφορὰν τῶν ἠθῶν καὶ ἄλλων ἐθίμων τε καὶ συνηθειῶν, ἀνεχώρησαν τῆς γειναμένης καὶ κατῴκησαν ἐκεῖθεν τῶν καταῤῥακτῶν τοῦ ποταμοῦ Νίπρου, ἔνθα οὐκ ἦν οὐδὲν ἄλλο τι οἴκημα εἰμὴ ταγμάτων τινῶν πολεμικῶν, μὲ σκοπὸν τὸ νὰ ἐμποδίζουν τὰς λεηλασίας τῶν Ταρτάρων. Ἐκεῖσε οὖν τῇ παρατάσει τοῦ χρόνου αὐξηθέντες τὸν ἀριθμὸν ἀπεφάσισαν καὶ μὲ ἀπόφασιν πολιτικὴν τοῦ νὰ μὴν ὁμιλῶσι γάμῳ, καὶ διὰ νὰ μὴν ἐξαλειφθῶσι μὴ τεκνοποιοῦντες ἤρξαντο νὰ δεχωνται εἰς τὴν συντροφίαν τους κάθε εἶδος κακοτρόπων ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, διαφερόντων καὶ κατὰ τὸ γένος καὶ κατὰ τὴν διάλεκτον καὶ κατὰ τὴν θρησκείαν, καὶ ἐζοῦσαν μὲ τὰς λεηλασίας. Ἀτακτοῦντας οὖν τὰ μέγιστα ἔξωσεν αὐτοὺς καὶ ἐδίωξε τῶν ἐπαρχιῶν της ἡ βασιλίς. Διωχθέντες οὖν ἦλθον καὶ κατῴκησαν εἴς τινας νήσους ἐρήμους τοῦ Δουνάβεως, καὶ ταῦτα εἰς τὰς παρὰ τῇ Δρύστρᾳ, καὶ εἰς τὰς ἀκτὰς τοῦ Εὐξείνου πόντου τὰς παρὰ τῷ στομίῳ τοῦ Δουνάβεως, Σουλινᾶ καὶ Κελὶ καὶ Καρᾶ-χαρμάνι.

Μιρζᾶδες καὶ προεστῶτες Τάρταροι ἐλθόντες εἰς τὴν Πόλιν προσεκλαύθησαν διὰ τὸ διορισθὲν αὐτόνομον τῶν Ταρτάρων· ἀνήγγειλαν δὲ καὶ τὸ ὅτι τὸ ἐπιχείρημα τοῦ Σαχὶπ-Γκιραΐ εἰς τὸ νὰ ἀνακηρυχθῇ χάνης ἀπέβη κενὸν καὶ ἀνενέργητον, καὶ ἔμεινε πάλιν χάνης ὁ Σαχὶν-Γκιράϊς.

Ἀπελθὼν ἐγὼ εἰς τὴν σύνοδον, κατὰ μῆνα Ἰούνιον, ἐκ μέρους τοῦ ἀρχοντικοῦ συστήματος, παρόντος τοῦ πατριάρχου Σωφρονίου, εἶπον τὸ νὰ πηγαίνουν εἰς τὰς ἐπαρχίας των ὁ ἀπὸ Κρήτης Κυζίκου Γεράσιμος, ὁ Θεσσαλονίκης καὶ ὁ Ἀθηνῶν· καὶ οἱ μὲν δύο ἀπῆλθον, ὁ δὲ Θεσσαλονίκης δωροδοκήσας τινὰς τῶν ἀρχόντων παρέβη τὴν συνοδικὴν ἀπόφασιν.

Συνεχῶς γίγνονται μουσαβερέδες μεγάλοι εἰς τοῦ μουφτῆ, παρόντος τοῦ βεζίρη, τῶν χάλια καὶ σάπικα καζασκερηδων, τῶν χάλια καὶ σάπικα ρεΐσηδων, τοῦ Ῥεσμῆ-Ἀχμὲτ-ἐφένδη, τοῦ νισαντζῆ, τοῦ Ἀπτουῤῥαζάκη, τοῦ πεϊλικτζῆ-ἐφένδη καὶ τοῦ ἀμετζῆ· διαλέγονται δὲ περὶ τῶν ῥουσσικῶν ζητημάτων καὶ διὰ τὸ Ταμάνι, Τιμροῦκι, Ἄτζα καὶ Ἀτζοῦ καὶ Κουπάνι. Ἀνεγνώσθη καὶ τὸ τακρίρι τοῦ Ἐγγλέζου διὰ τὴν ὁμοσπονδίαν τὴν μεταξὺ Μοσχόβων καὶ Νέμτζων. Τοὺς εἶπεν ὁ βεζίρης τὸ ὅτι ἂν δὲν τελειώσουν τὰ ζητήματα τῆς Ῥουσσίας ἐπαπειλεῖται ἐκ μέρους της πόλεμος. Δὲν ἔγινε κάμμία ἀπόφασις· καὶ αὐτοὶ ὁποῦ λαλοῦνται εἰς τοὺς μουσαβερέδες ἀηδιάζουσι καὶ ἤθελον νὰ μὴ λαλῶνται· θέλουν νὰ τελειώσουν αἱ μεταξὺ Ῥουσσίας ταραχαὶ καὶ διαφωνίαι, ἀμὴ φοβούμενοι τὸ πλῆθος δὲν τολμῶσι νὰ φανερώσωσι τὴν γνώμην τους περὶ τοῦ ποιητέου.

Ἐξωρίσθη ἀτίμως ὁ ῥεἰς-ἐφένδης Ἰσμαὴλ-πεης εἰς τὴν Κύπρον ὀργισθέντος τοῦ βασιλέως κατ' αὐτοῦ δι' αἰτίαν μέχρι τοῦδε ἄγνωστον· ἀλλὰ

μετά τινας μῆνας ἐξεδόθη ὁρισμὸς νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Χίον, ὃ καὶ ἐγένετο.

Ἀνήγειρεν ἐκ βάθρων ὁ σουλτὰν Ἀπτοὺλ-Χαμίτης τὸ παρὰ τῷ Παχτζὲ-καπουσὶ ἱμαρέτι, ζεπίλι, τουρπὲν καὶ τὰ ἐργαστήρια, τὰ πάντα λιθόκτιστα.

Ὁ Σκαναβὴς ὑπεσχέθη τῇ Ζεϊνὲπ-σουλτάνῃ 100 πουγγεῖα διὰ νὰ αὐθεντεύσῃ εἰς τὴν Βλαχίαν τὸν πεῖζαδὲν Ἀλέξανδρον Καλλιμάχην, ἥτις ἀπελθοῦσα εἰς τὰ ἀνακτόρια κατέπεισε τὸν ἀδελφόν της νὰ τὸ τελειώσῃ. Ἐπρόσταξεν οὖν τὸν βεζίρην Δερβὶς-πασσᾶν νὰ τὸ ἐνεργήσῃ, ἀγκαλὰ καὶ ὁ Καρᾶ-σιλιχτάρης τοῦ βασιλέως συνομιλῶντας μὲ τὸν Γιάννην κάλφαν νὰ ἔμαθε παρ' αὐτοῦ τὸ ὅτι δὲν ἦτον ποτὲ εἰς τὴν Βλαχίαν ὁ πεῖζαδὲς Ἀλέξανδρος, καὶ ἀκολούθως νὰ εὗρε ψεῦδος τὸ ῥηθὲν τῷ σουλτάνῳ παρὰ τῆς ἀδελφῆς του τὸ ὅτι εἶναι πρακτικὸς καὶ εἰδήμων τῆς ἐπαρχίας Βλαχίας, καὶ ὁ σαράφης Πετράκης, ἐρωτηθεὶς παρὰ τοῦ αὐτοῦ Καρᾶ-σιλιχτάρη διὰ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, νὰ εἴπε, «Παρὰ ὁποῦ νὰ κάμετε νέον αὐθέντην, καὶ νὰ λαληθῇ πῶς ἐπήρετε ἄσπρα, καὶ νὰ περιβαρύνῃ καὶ τὸν ἐκεῖσε ραγιᾶν ὁ νέος αὐθέντης διὰ νὰ πληρώσῃ τὰ ἅπερ ἐδανείσθη ἔξοδα τῆς αὐθεντείας, λάβετε διπλᾶ παρὰ τοῦ τανῦν ἡγεμονεύοντος, ὁποῦ οὔτέ τις νὰ τὸ γνωρίσῃ οὔτε οἱ ἐκεῖσε πτωχοὶ νὰ ἐνοχληθοῦν μὲ πληρωμὴν νέας δασμοφορίας.» Μ' ὅλον τοῦτο ὁ Στακιὲρ λαβὼν τὴν εἴδησιν, οὐκ οἶδα πόθεν, ἐμήνυσε μὲ τὸν πρωτοδραγομάνον του Πιζάνην αὐτοπροσώπως τὸ νὰ ἀπέχῃ τοῦ τοιούτου κινήματος ὡς πάντῃ ἐναντίου εἰς τὸ συμφωνηθὲν ἄρθρον καὶ ἀναιρετικοῦ τῆς εἰρήνης.

Ἐπαπειλοῦν κρημνισμὸν τὸ κατὰ τὸν Γαλατᾶν πακάλικον ἐργαστήριον τοῦ μοναστηρίου τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Καμαριώτισσας τοῦ κατὰ τὴν Χάλκην, ἀνεκαινίσθη ἐκ βάθρων, κείμενον τὸ ἥμισυ ἐπὶ πάλων, καὶ δι' ἐμοῦ ἐξωδεύθησαν εἰς τὴν οἰκοδομήν του μαζὶ μὲ τὰ προῤῥηθέντα παλαιὰ χρέη τοῦ μοναστηρίου καὶ ἄλλα του ἔξοδα γρόσια 4,913.

Ὁ Δραγομάνος τῆς Πόρτας ὁ προῤῥηθεὶς Κωνσταντῖνος Μουρούζης ἐμήνυσε τὸν πατριάρχην Σωφρόνιον νὰ δώσῃ γράμμα τῆς ἀδείας διὰ νὰ ἔλθῃ ὁ Προύσης Μελέτιος εἰς τὴν Πόλιν. Ἀντέστη ὁ πατριάρχης, ἀλλ' αὐτὸς ἐμήνυσεν ὅτι θέλει τὸν φέρει μὲ προσταγὴν τῆς Πόρτας καὶ ἄκοντος τοῦ Παναγιωτάτου· ὅθεν διὰ τὸ ἀσκανδάλιστον καὶ τὸ ἀτάραχον εβιάσθη ὁ πατριάρχης καὶ ἄκων νὰ δώσῃ τὴν ἄδειάν του, καὶ ἦλθε πάλιν ὁ φιλοτάραχος Μελέτιος, καὶ ἤρξατο ἐνεργεῖν τὰ συνήθη του. Τοιαῦτά εἰσι τὰ καλὰ ὁποῦ προξενοῦσιν εἰς αὐτὸν τὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον οἱ ἄρχοντες τοῦ Φαναρίου, ἀφορῶντες μόνον καὶ μόνον εἰς τὸ ἴδιον χρηματικὸν κέρδος καὶ ἱεροσυλίαν, καὶ οὐδέποτε ποσῶς εἰς τὸ ὄφελος ἢ εἰς τὸ κέρδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου.

Μουσαβερὲς εἰς τὸν ὀνδᾶν τοῦ κεχαγιάπεη δύο φοραῖς, εἶτα εἰς τὸ ἄρζ-ὁδασὴ, παρόντος μουφτῆ, καζασκέρηδων χάλια καὶ σάπικα, καὶ Ἰσταμπὸλ ἐφένδηδων καὶ ἄλλων ῥετζάλιδων· ὁ βεζίρης οὐδὲν ἐλάλησεν, ὁ καπετὰν πασσᾶς Χασάνης οὐ καλῶς διὰ τὴν διαφύλαξιν τῆς εἰρήνης· ὁ Μουρατμουλλᾶς καὶ ἄλλοι εἶπον ὅτι ὠφέλιμος ἡ ἐπιμονή της κατὰ τὸν παρόντα καιρὸν καὶ τὴν παροῦσαν δυστυχῆ κατάστασιν τῶν ἐπαρχιῶν τῆς βασιλείας.

Ὁ αὐθέντης τῆς Βλαχίας Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης, διὰ τὸ ὄφελος τῶν

ἐν τῇ Βλαχίᾳ πτωχῶν ὑποχειρίων του, ἔβαλεν εἰς τάξιν τοὺς πραγματευτὰς ὁποῦ ἠγόραζον τὰ διάφορα καὶ ποικίλα εἴδη τῶν προζωαρκείων διὰ νὰ τὰ πέμπωσιν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἤτοι σιτάρι, κριθάρι, κεχρὶ, βούτυρον, ἀλεῦρι, μέλι, κασκαβάλια. Διώρισε λοιπὸν ἑνὸς ἑκάστου αὐτῶν τὸ τίμημα, καὶ ἐμπόδισεν οὕτωσὶ τὴν βλάβην καὶ ζημίαν τῶν πτωχῶν. Καὶ διοικῶν ἀρίστως τὴν ἡγεμονίαν τῆς Βλαχίας καὶ μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν τῶν κατοικητῶν ἁπάντων καὶ κάθε τάξεως καὶ βαθμοῦ, διέταξε πολλὰς ὑποθέσεις τοπικὰς ἀναγκαίας διὰ χρυσοβούλλων.

Ἐν πρώτοις οὖν ἐσύστησε σχολεῖον εἰς τὴν Βλαχίαν, ἔν τε Βουκουρεστίῳ, Κραγιόβᾳ καὶ Πουζαίῳ, καὶ διώρισεν εἰσοδήματα διά τε τὴν πληρωμὴν τῶν ἐν τῇ κατὰ τὸ Βουκουρέστιον σχολῇ ἐννέα διδασκάλων καὶ διὰ τὴν τροφήν τε καὶ ἐνδυμασίαν τῶν ἑβδομήκοντα πέντε πτωχῶν μαθητῶν, καὶ διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐν τοῖς λοιποῖς δυσὶ σχολείοις Κραγιόβας τε καὶ Πουζαίου δύο διδασκάλων· καὶ ἐπεκύρωσεν αὐτὰ δι' αὐθεντικοῦ χρυσοβούλλου τῷ ἔτει 1776 κατὰ μῆνα Ἰανουάριον, καὶ διὰ πατριαρχικοῦ συνοδικοῦ ἀφοριστικοῦ γράμματος τῷ ἔτει 1776 κατὰ μῆνα Μάρτιον ἐκδοθέντος. Ἀνήγειρε δὲ ἐκ βάθρων τιτανόκτιστον οἰκοδόμημα πολυέξοδον καὶ εὐρυχωρότατον, περιεκτικὸν πολλῶν οἴκων διά τε παράδοσιν μαθημάτων καὶ διὰ κατοικίαν τῶν τε διδασκάλων καὶ πολλῶν μαθητῶν, παρὰ τοὺς 75, καὶ μὲ τραπεζαρεῖον καὶ μαγειρεῖον καὶ ἀρτοποιεῖον, ἐν τῷ μοναστηρίῳ τοῦ Ἁγίου Σάββα, τὰ πάντα δι' ἰδίας δαπάνης καὶ ἐξόδων τελειωθέντα μόλις τῷ ἔτει 1779.

Ὡσαύτως καὶ διὰ τὴν εὐνομίαν, εὐταξίαν τε καὶ εὐζωΐαν τοῦ ὑπηκόου κάμνωντας πολλοὺς κόπους, καὶ διάγων καὶ ἡγεμονεύων ἄριστως καὶ κοπιάζων νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ὑπέρ τινα ἄλλον τῶν προκατόχων, (ἀγαπώμενος ὡς πατὴρ παρὰ τῶν καλῶν καὶ φοβούμενος παρὰ τῶν κακῶν, εἰ καὶ οὐδένα φονεύσας, οὐδ' αὐτοὺς τοὺς ἐπ' αὐτοφώρῳ κλέπτας, ἀλλὰ δεσμωτηρίῳ κατακλείων φονεῖς τε καὶ πάντας τοὺς ἄλλους κακοποιούς,) ἐπεκύρωσε τὰ πάντα διὰ χρυσοβούλλων, καὶ διὰ τὴν ἀσυδοσίαν τῶν μοναστηρίων, καὶ διὰ τοὺς σλουζιτόρους, καὶ διορίσας τέσσαρα κριτήρια εἰς Βουκουρέστι, συντεθειμένα τὸ καθὲν ἀπὸ τέσσαρας ἄρχοντας, ὧν τὰ μὲν τρία μέλλει νὰ κρίνουν τὰς ὑποθέσεις καὶ διαφορὰς ὁποῦ ἀνάγονται εἰς πράγματα καὶ ἐνοχὰς καὶ δοσοληψίας, τὸ δὲ τέταρτον μέλλει νὰ κρίνῃ τὰ ἐγκληματικὰ, καὶ ἐπεκύρωσε τὴν εὐταξίαν τῶν κριτῶν δι' αὐθεντικοῦ χρυσοβούλλου. Ἔκαμε καὶ ἄλλο χρυσόβουλλον περὶ τοῦ ὀγιαρίτου, καὶ ἄλλο διὰ τὰ μενζίλια, καὶ ἄλλο διὰ τὴν νῆσον τῆς Προποντίδος Πρώτην καὶ τὸ ἐν αὐτῇ ἱερὸν μοναστήριον τῆς ἐνδόξου Μεταμορφώσεως τοῦ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τούτων τῶν χρυσοβούλλων τινὰ ὅρα ἐν τοῖς ἑφεξῆς, τῷ ἔτει χιλιοστῷ ἑπτακοσιοστῷ ἑβδομηκοστῷ ὀγδόῳ.

Τῇ κέ Δεκεμβρίου διὰ παρακινήσεως τοῦ μουφτῆ ἐμανζιλεύθη ὁ βεζίρης Δερβὶς-πασσᾶς, καὶ ἔγινεν ἀντ' αὐτοῦ ὁ κεχαγιάπεης Δερένδελης· ὁ δὲ Δερβὶς-πασσᾶς ἐστάλη εἰς τὴν Καλλίπολιν, γυμνωθεὶς τῶν ἄσπρων, τζεβαεριῶν του καὶ πολλῶν ῥούχων του.

Τὸ εἰσόδημα τοῦ τζαμίου τοῦ Σουλτὰν-Μεχμέτη μὲ τὸ νὰ μὴν ἐξαρκῇ διὰ τὰ πολλά του ἔξοδα, στέλλει ὁ βασιλεὺς κάθε χρόνον πουγγεῖα 100. Τὸ δὲ τζαμὶ τοῦ Λαλελὶ ἀφοῦ ἐξοδεύει τὸν χρόνον πουγγεῖα 300 στέλλει καὶ εἰς τὸ δολάπι πουγγεῖα 600· τὸ δολάπι αὐτὸ εἶναι χαζνὲς εἰς τὴν ἐπιστασίαν τοῦ κιζλὰρ-ἀγᾶ ἔνδον τῶν ἀνακτορίων, ὅπου συναθροίζονται τὰ εἰσοδήματα τῶν Χαρεμέϊν, ἤτοι Μέκκας καὶ Μεδίνης.

Εἰς αὐτοὺς τοὺς δύο χρόνους οἱ δύο αὐθέντται Βλαχίας καὶ Πογδανίας, ἔξω ἀπὸ τὰ συνήθη ῥουσουμάτια, ἤγουν ὄκνας, βάματα, δεσέτινα ἄλλως διζμαρίτο, βιναρίτζο ἄλλως βαδραρίτο, οὐγγαρίτο καὶ γλαρπαρίτο, σφέρτα ποσῶς δὲν ἐπῆραν, διὰ τοῦτο καὶ μιρὶ δὲν ἐπλήρωσαν. Εἰς τὸ ἑξῆς θέλουν πληρώσει καὶ τῶν δύο αὐτῶν χρόνων τῶν παρελθόντων τὸ μιρὶ καὶ τοῦ κάθε χρόνου, οἱ μὲν Βλάχοι 619 πουγγεῖα, καὶ οἱ Πογδάνοι 130.

Ἡ δὲ ἱστορία τοῦ μιρίου τῆς Βλαχίας οὕτω πως ἔχει·

Ὁ σουλτὰν Μουσταφᾶς ὁ Β', ὁποῦ ἐβασίλευσεν ἀπὸ ἔτους σωτηρίου 1695 μέχρι τοῦ 1702, καὶ ἀπὸ ἔτους τοῦ Χιτζρὲ 1106 μέχρι τοῦ 1114, διατρίβων εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν ἔφερεν ἀπὸ τὸ Βουκουρέστι τὸν ἡγεμόνα τῆς Βλαχίας Κωνσταντῖνον Πραγκοβάνον Βασαράβα διὰ νὰ τὸν φονεύσῃ. Ὁ ἡγεμὼν, μ'ὅλον ὁποῦ ἤξευρε θανάσιμον ἐχθρόν του τὸν Δραγομάνον τῆς Πόρτας Ἀλέξανδρον Μαυροκορδάτον, εὗρε τὸν τρόπον ν' ἀποφύγῃ τὸν κίνδυνον τῆς ζωῆς του μὲ τὸ μέσον τοῦ μουφτῆ Βανλῆ-Φεϊζουλλὰχ-ἐφένδη, πολλὰ δυναμένου τότε παρὰ τῷ ἄνακτι, καὶ διὰ νὰ κάμῃ μεγαλητέραν δούλευσιν εἰς τὴν Πόρταν τὸν ἐπρόβαλεν ὁ μουφτὴς νὰ προσθέσῃ τότε τίποτε εἰς τὸ μιρί· ἦτον δὲ τότε τὸ μιρὶ διὰ ὅλα τὰ δέκα ἑπτὰ καδιλίκια τῆς Βλαχίας (μὲ τὸ νὰ ἦτον καὶ τὰ πέντε τὰ περατινὰ τοῦ Ὄλτου ὑπὸ τῇ ἐξουσίᾳ τῶν Τούρκων,) πουγγεῖα 280. Ὁ ἡγεμὼν Πραγκοβάνος οὖν, καὶ διὰ φόβον καὶ διὰ νὰ δείξῃ ὑποταγὴν, ἐπρόσθεσεν ἄλλα 120, καὶ ἔγιναν 400· καὶ ἔτζι ἐπληρώνετο κάθε χρόνον καὶ μετὰ τὴν μιαιφονίαν τοῦ Πραγκοβάνου καὶ ἀπὸ τὸν Στεφὰν-βοδα τὸν Καντακουζηνὸν καὶ ἀπὸ τὸν Νικόλαον τὸν Μαυροκορδάτον, οὗ τινος αἰχμαλωτισθέντος παρὰ τῶν Νέμτζων τῷ ἔτει 1717, καὶ ἡγεμονεύσαντος Βλαχίας τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἰωάννου τοῦ Μαυροκορδάτου, ὑπέταξαν οἱ Νέμτζοι τὰ πέραν τοῦ Ὄλτου αὐτὰ πέντε καδιλίκια, ἄλλως λεγόμενα Κραγιόβαν· καὶ μετὰ τὴν ἄλωσιν τοῦ Βελιγραδίου γενομένης τῆς εἰρήνης καὶ μεινάσης τῆς Κραγιόβας ὑπὸ τῇ κυριαρχίᾳ τῶν Νέμτζων, ὁ τότε ἡγεμονεύων Βλαχίας Ἰωάννης ὁ Μαυροκορδάτος διὰ νὰ μὴν διεγείρῃ κατ' αὐτοῦ τὴν ἀγανάκτησιν τῆς Πόρτας δὲν ἐτόλμησε νὰ παραπονεθῇ καὶ νὰ ζητήσῃ νὰ ἀφαιρέσουν καὶ νὰ κόψουν ἀπὸ τὴν ποσότητα τῶν 400 πουγγείων τὸ ἀνάλογον μέρος διὰ τὰ πέντε καδιλίκια τῆς Κραγιόβας ὁποῦ κατεκρατήθησαν ἀπὸ τοὺς Νέμτζους, καὶ ἠκολούθει νὰ πληρώνῃ τὴν ῥηθεῖσαν ποσότητα τῶν 400 πουγγείων μόνον διὰ τὰ δώδεκα καδιλίκια ὁποῦ ἔμειναν εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς Πόρτας. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον ἐκείνου αὐθεντεύσας ὁ ἀδελφός του Νικόλαος ὁ Μαυροκορδάτος, τόσον ἐκεῖνος ὅσον καὶ οἱ μετ' ἐκεῖνον ἠκολούθουν νὰ πληρώνουν τὰ τετρακόσια πουγγεῖα. Ἀλλ' ἐπὶ

τοῦ σουλτὰν Ἀχμέτη, τῷ ἔτει 1720, προσέθετο ὁ Νικόλαος Μαυροκορδάτος ἄλλα 100 καὶ ἔγιναν 500.

Μετὰ δὲ τὸν μεταξὺ τοῦ σουλτὰν Μαχμούτη καὶ τῶν Νεμτζῶν πόλεμον ἐξουσιάζοντας οἱ Τοῦρκοι τὸ Βελιγράδι καὶ τὴν Κραγιόβαν ἠθέλησαν νὰ τὴν χωρίσουν ἀπὸ τὰ λοιπὰ δώδεκα καδιλίκια τῆς Βλαχίας, καὶ νὰ διορίσουν ἡγεμόνα της ἄλλον τινὰ Ῥωμαῖον, τοὔνομα Ἰωάννην Ὑψηλάντην, Ἄγαν ποτὲ Μολδαβίας τε καὶ Βλαχίας· ἀλλ' ὁ τότε ἡγεμονεύων Βλαχίας Κωνσταντῖνος ὁ Μαυροκορδάτος, διὰ νὰ ἑνώσῃ τὰ πέντε αὐτὰ καδιλίκια τῆς Βλαχίας, ὡς καὶ πρότερον, μὲ τὰ λοιπὰ δώδεκα, ἐπρόσθεσεν εἰς τὸ μιρί, μάλα κακῶς ποιῶν, ἄλλα 100 πουγγεῖα, καὶ ἔγινε πουγγεῖα 600· καὶ διὰ νὰ ἐλευθερωθῇ ἡ Βλαχία ἀπὸ τὰς ἐπηρείας τῆς Δρύστρας προσετέθησαν ἄλλα 19, καὶ ἔγιναν 619.

Ἂν ἐξετάσῃ τινὰς τὰ κατάστιχα τοῦ μαδὲν-καλεμίου θέλει εὕρει ὅτι ἀπὸ τοῦ ἔτους τοῦ Χιτζρὲ 1106 ἕως τοῦ 1112 τὸ μιρὶ ἦτον μόνον πουγγεῖα 80, καὶ πρὸ τῆς τελευταίας ἁλώσεως τοῦ Βελιγραδίου τὸ μιρὶ ἦτον πουγγεῖα 400· εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἡγεμονείας τοῦ Πραγκοβάνου τὸ μιρὶ ἦτον πουγγεῖα 200, καὶ μετὰ παρέλευσιν χρόνων τινῶν προσετέθησαν ἄλλα 80 διὰ τὰς Ὄκνας· μ' ὅλ' αὐτὰ ἐπὶ τοῦ σουλτὰν Μεχμέτη τοῦ Δ' τὸ μιρὶ ἦτον πουγγεῖα 125. Ἐκεῖνα τὰ κατάστιχα ὅμως ἐχάθησαν καὶ ἔγιναν ὑποβρύχια εἰς τὰ νερὰ τοῦ Τζέντα μετὰ τὴν ἧτταν τὴν παρὰ τῷ ποταμῷ Τζέντα.

—

Ἔτει σωτηρίῳ 1777.

Ἐπειθεν ὁ Δραγομάνος τῆς Πόρτας Μουρούζης τοὺς κρατοῦντας τὸ ὅτι ὁ Ῥεπνὶν, ὡς πληρεξούσιος, ἠμπορεῖ νὰ ἀναιρέσῃ τὸ ἄρθρον τοῦ αὐτονόμου, κακῶς καὶ ἐσφαλμένως καὶ λαλῶν καὶ πράττων· καὶ μὲ αὐτὰς τὰς λανθασμένας ἰδέας καὶ ὑπομνήσεις καὶ κακὰς συμβουλὰς ἐγίνετο αἴτιος ἀντὶ καλοῦ καὶ ὠφελίμου τῇ βασιλείᾳ μάλιστα κακοῦ καὶ ἐπιζημίου. Κατιδὼν οὖν ὅτι αἱ συμβουλαί του οὐδὲν κατώρθωσαν καὶ τὸ ζητούμενον δὲν ἔγινε, καὶ ταραχαὶ ἐκ τούτου ἠκολούθουν (ὡσὰν ὁποῦ καὶ οἱ Τάρταροι, μανθάνοντες ὅτι ἡ Πόρτα φαντάζεται τὴν διάλυσιν τοῦ αὐτονόμου, ἐκινοῦντο κἀκεῖνοι ζητοῦντές την), συλλογιζόμενος ὅτι ἤθελε παιδευθεῖ τῇ παρατάσει τοῦ χρόνου ὡς αἴτιος σκανδάλων, ἤρξατο κινεῖν αὐθεντείαν διὰ νὰ μὴν ταλαιπωρῆται μὲ τὰς ὑποψίας τῆς ἐσομένης παιδείας.

Ἦλθε προσταγὴ εἰς τὸν πατριάρχην διὰ τὰ φορέματα καὶ σαρίκια τῶν γυναικῶν τε καὶ ἀνδρῶν.

Ἐπανακάμψαντα τὸν ῥηθέντα Ἀχμὲτ-ἐφένδην, σουρὲ-ἐμινὴ, ἀπὸ τὸν κιαπὲ τὸν ἔκαμαν παρουτχανὲ-ἐμινή.

Ὁ ἀρχιθαλάσσιος Χασὰν-πασσᾶς ἀπῆλθεν εἰς τὴν Προῦσαν διὰ νὰ εὕρῃ βουνὰ νὰ κόπτεται κερεστὲς ἐκεῖθεν διὰ ναυπηγίαν τῶν γαλιονίων. Τὰ βουνὰ αὐτὰ λέγονται Μαλὶτζ-δαγὶ καὶ Κιρμὰτζ-δαγὶ, κείμενα εἰς τὰς ἐπαρ-

χίας Νικομηδείας καὶ Προύσης. Ἡ πλέον πλησιόχωρος σκάλα εἰς αὐτὰ λέγεται τουρκιστὶ Παγζιμᾶ· ἐκεῖ εἶναι καὶ λίμνη τοῦνομα Ἀπολλωνιάς.

Ὁ ἀρχιδιάκονος τοῦ πατριάρχου Μαυροκορδάτος Ἱερεμίας, ἄνευ εἰδήσεως πατριαρχικῆς, ἔστειλε δύο μάρτυρας νὰ μαρτυρήσουν διὰ ἕνα δαβᾶν. Ἡ μαρτυρία εὑρέθη ψευδής. Ἀγανακτήσας ὁ καζασκέρης περὶ τούτου κατὰ τοῦ πατριάρχου εἶπε πολλά, ὀνομάσας καὶ τὸν κεσισχανὲν σιρετχανέν. Τοιαύτας ἀταξίας ὑπέρπολλας τοῦ ἀρχιδιακόνου αὐτοῦ μὴ ὑποφέρων πλέον ὁ πατριάρχης, καὶ δι' αὐτὰς κατηγορούμενος, ἐξώσας ἐδίωξε τῆς αὐλῆς καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὰ πατρικά τους ὁσπίτια ὁμοῦ καὶ τὸν πρωτοσύγκελλον Ματθαῖον Μουρούζην.

Τῇ κϛ΄ Μαρτίου ἦλθον Μιρζᾶδες ἀπὸ τὸ Κρίμι μὲ γράμματα καὶ μὲ φετβᾶδες καὶ μεχτούπια πῶς δὲν δέχονται τὸ αὐτόνομον, καὶ ὅτι στράτευμα ρουσσικὸν ἦλθεν εἰς τὸ Προκόπι, ἄλλως Ὄρ-καπισί, καὶ ὅτι ὁ Σαχὶν-Γκιραΐς ἔχει συμμάχους τοὺς Ταρτάρους Νογάηδες καὶ τοὺς Κοζάκους, καὶ ἐζήτουν τὴν βοήθειαν τῆς Πόρτας διὰ αὐτά. Μουσαβερέδες οὖν συχνοὶ περὶ τούτων καὶ εἰς τὴν Πόρταν καὶ εἰς τοῦ μουφτῆ. Ἐκατηγορεῖτο ὁ ποτὲ γιαζιτζὴς Ἀχμὲτ-ἐφένδης καὶ ὁ Δερβὶς-πασσᾶς καὶ ὁ τότε ρεΐσης Ἰσμαὴλ-πεης διατί τὰ ἔκρυψαν αὐτὰ προφασιζόμενοι νὰ μὴν γένῃ ταραχὴ εἰς τὸ πλῆθος, καὶ τώρα πρῶτον ἐπὶ τοῦ βεζίρη Δερένδελη εἶδον καὶ ἀνέγνωσαν ὅ τε μουφτὴς καὶ οἱ οὐλεμάδες καί τινες τῶν ρετζάληδων τὸν ἀχτιναμὲν τῆς μετὰ τῶν Μοσχόβων εἰρήνης. Δὲν ἤξευραν λοιπὸν εἰς τοὺς μουσαβερέδες τί νὰ ἀποφασίσουν· νὰ μὴν τὰ δεχθοῦν καὶ νὰ κηρύξουν πόλεμον δὲν τοὺς ἐσύμφερεν, ἐνθυμούμενοι τὰ ὅσα ἔπαθον· νὰ τὰ δεχθοῦν πάλιν εὐθὺς ἐφοβοῦντο τὴν ἀποστασίαν τοῦ πλήθους. Ὅθεν πρὸς ἀπάτην αὐτοῦ καὶ διὰ νὰ τοὺς δώσουν αἰτίαν λογοτριβῆς ἐξεδίδοντο ὁρισμοὶ διὰ νὰ μαζωχθῇ στράτευμα εἰς Χοτίνι, Πεντέρι, Οὐζοὺ, Ἀκκερμὰν, Κιλὶ καὶ Ἰσμαήλι, καὶ διὰ τροφὴν αὐτῶν διωρίσθησαν ἀπὸ τὴν Βλαχίαν 75,000 κοιλὰ ἀλεῦρι καὶ ἄλλαι 92,000 κοιλὰ διὰ τὸ Πεντέρι καὶ 43,877 κοιλὰ διὰ τὸ Χοτίνι, καὶ ταῦτα ἔξω ἀπὸ πρόβατα, βούτυρον, πλιγούρι καὶ κριθάρι διὰ τὸ ἱππικόν· καὶ κατεζημιοῦντο οἱ ταλαίπωροι πτωχοὶ τῆς Βλαχοπογδανίας μὲ τοιούτους ἀδίκους ἐπιφορτισμοὺς, ὡσὰν ὁποῦ τὸ κοιλὸν τὸ ἀλεῦρι μαζὶ μὲ τὰ κουβαλητικὰ καὶ μὲ τὰ τζουβάλια του τὸ πληρώνουν τῷ ἡγεμόνι πρὸς ἄσπρα 50 ἀπὸ τὸ μιρὶ τῆς Βλαχίας, τὸ δὲ κοιλὸν τὸ κριθάρι μαζὶ μὲ τὰ κουβαλητικά του τὸ πληρώνουν πρὸς ἄσπρα 20· κοιλὸν ἐννοεῖται τὸ πολίτικον, περιέχον ὀκάδας 20. Κατηγορεῖτο δὲ τὰ μέγιστα καὶ ὁ ρεὶς Ἰσμαὴλ-πεης καὶ ὁ Δραγομάνος τῆς Πόρτας, νομίσαντες νὰ καταργήσουν τὸ αὐτόνομον τῶν Ταρτάρων μὲ δόσιν πολλῆς ποσότητος φλουρίου πρὸς τὸν Ῥεπνὶν, πρᾶγμα ὁποῦ ἐκεῖνος δὲν ἠμποροῦσε ποτὲ νὰ τὸ κάμῃ, σταλεὶς εἰς τὴν Πόλιν ἐλτζὴς πρὸς ἐπικύρωσιν τῶν ἄρθρων τῆς εἰρήνης ἀλλ' οὐ πρὸς ἀναίρεσιν. Φοβούμενοι οὖν οἱ οὐλεμᾶδες τε καὶ ρετζάληδες τὴν τοῦ πλήθους κακολογίαν, ἢ καί τινα ἄτοπον ὁρμὴν τοὺς ἀπατοῦσαν μὲ τὰς τοῦ πολέμου ἑτοιμασίας.

Ὡς τόσον ἡ αὐλὴ τῆς Ῥουσσίας μανθάνουσα τὰς τοιαύτας ἀργοπορίας καὶ τοιαῦτα κινήματα ἐξέδοτο τὸ παρὸν ἔγγραφον εἰς τὴν Βιέννην.

« Ἡ ἰμπερατρίτζε τῆς Ῥουσσίας δηλοποιεῖ εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Βιέννης » καὶ εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Κοπενάγης (ἤτοι Δανιμαρκίας) καὶ εἰς τὴν αὐλὴν » τοῦ Περλίνου (ἤτοι Βρανδεβούργου) πῶς βιάζεται νὰ ἐξουσιάσῃ τὸ εἰς τὸ » Κρίμι κάστρον τοῦ Προκόπι, διὰ νὰ ὑποχρεώσῃ τὴν Πόρταν νὰ τελειώσῃ » τὰς καταστάσεις καὶ ὁμολογίας τῆς τελευταίας συμφωνίας τῆς εἰρήνης, » καὶ ὀνομαστὶ τὴν ὁμολογίαν τοῦ αὐτονόμου τοῦ Κριμίου, τοῦ ὁποίου ἡ » ἐκτέλεσις εὑρίσκει πολλὰς δυσκολίας εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ὅθεν » δι' αὐτὴν τὴν ἀπόφασιν αἱ ῥωσσικαὶ κουστωδίαι τοῦ Γκέρτζι καὶ τοῦ Γε» νὶ-Καλὲ ἐνεδυναμώθη ἑκάστη μὲ 8 παταλλιόνια, καὶ ὁ πρίγκηψ Γαλιτζῖ» νος θέλει στρατοπεδεύσει μὲ σῶμα στρατιωτῶν εἰς τὰ πέριξ τοῦ Ταμα» μανίου. »

Προσθέτουν πρὸς τούτοις πῶς ἡ Ῥουσσία ἔχει σκοπὸν νὰ συναθροίσῃ καὶ στόλον εἰς τοὺς λιμένας της τοὺς εἰς τὴν Μαιώτιδα λίμνην διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ αὐτονόμου.

Ὁ στόλος ὁ τουρκικὸς συγκείμενος ἀπὸ 25 γαλιόνια καὶ κάτεργα, ὅλα καλοαρματωμένα καὶ μὲ πλῆθος γαλιοντζήδων, ἐξετείνετο ἀπὸ τὸ Πεσίκτασι ἕως εἰς τὸ Ὀρτάκιοϊ. Ἤθελον οἱ Τοῦρκοι μὲ αὐτὴν τὴν ἑτοιμασίαν νὰ φοβερίσουν οἱονεὶ τοὺς Μοσχόβους διὰ νὰ ἀφήσουν τὸ αὐτόνομον τῶν Ταρτάρων· ἀλλ' ὁ Στακιὲφ ταῦτα βλέπων ἐγέλα.

Ἦτον ρεΐσης ὁ Ἀτὶφ-ἐφενδηζαδὲς Ὁμὲρ-ἐφένδης, καὶ δὲν ἔστεργε κατ' οὐδένα τρόπον νὰ παραχωρήσῃ ἡ Πόρτα εἰς τοὺς Ῥούσσους τὸ αὐτόνομον τῶν Ταρτάρων, ὄντας εἰς τὴν θρησκείαν του πολλὰ δεισιδαίμων. Οὕσης λοιπὸν χρείας νὰ γίνεται συνομιλία τοῦ ρεὶς-ἐφένδη μὲ τὸν Στακιὲφ, πρέσβυν τῶν Μοσχόβων, διὰ τὴν ἀναίρεσιν ἢ σύστασιν τοῦ αὐτονόμου τῶν Ταρτάρων, ὁ Ὁμὲρ ἐφένδης μὴ θέλων νὰ φιλονεικῇ περὶ τούτου, ὡς παρανόμου δηλαδὴ πράγματος, διωρίσθη ὁ Ἀπτουρράζάκης, πρώην ρεΐσης, διὰ τὸν μουκιαλεμὲ, μὲ τὸ νὰ ἐχρημάτισε δηλαδὴ καὶ μουραχάσης διὰ τὴν εἰς τὸ Καϊναρτζίκι γενομένην εἰρήνην. Ὅλον λοιπὸν τὸ καλοκαίρι συνήρχοντο εἰς τὸ Ἀϊναλὶ-καβάκι κάθε ἑβδομάδα Στακιὲφ καὶ Ἀπτουρράζάκης, ὁ μὲν συνιστῶν ὁ δὲ ἀναιρῶν, ἀλλὰ δὲν ἐστάθη τρόπος νὰ γένῃ συμβιβασμός τις ἢ συγκατάβασις, ἐπιμένοντος τοῦ Στακιὲφ εἰς τὸ ὅτι οὐδὲ ἰῶτα ἓν δὲν θέλει ἀφαιρεθεῖ ἢ μεταβληθεῖ ποτὲ τῶν ὅσα ἐλαλήθησαν καὶ ἐκυρώθησαν εἰς τὸ Καϊναρτζίκι.

Τούτῳ τῷ ἔτει τῇ ς΄ τοῦ Ὀκτωβρίου δόλῳ καὶ ἀπάτῃ φονευθέντος εἰς τὸ Γιάσι παρὰ τοῦ Καρᾶ-Ἰσαρλῆ Ἀχμέτ-πεη τοῦ ἡγεμόνος Γρηγορίου Ἀλεξάνδρου Γκίκα, ἔγινεν ἡγεμὼν τῆς Μολδαβίας ὁ Δραγομάνος τῆς Πόρτας Κωνσταντῖνος Δημητρίου Μουρούζης.

Θανόντος τοῦ Νικομηδείας Νικηφόρου, υἱοῦ τοῦ καρβουνοπώλου Βαρτάνου τοῦ ἐξ Ἀρμενίων, εἶπον τῷ Προύσης Μελετίῳ νὰ γένῃ Νικομηδείας· δὲν ἠθέλησε νὰ τὴν δεχθῇ ἂν δὲν δώσουν τὴν Προῦσαν τῷ διακόνῳ του Ἀνθίμῳ, ὃ καὶ ἐγένετο κατὰ τὴν θέλησιν καὶ γνώμην του, παρὰ γνώμην καὶ πατριάρχου καὶ συνόδου.

—

Ἔτει σωτηρίῳ 1778.

Τὰς ἀντιφάσεις αὐτὰς τῆς Πόρτας γνοῦσα ἡ Ῥουσσία ἐξέδοτο τὸ ἑξῆς μανιφέστον.

«Ἡ βασιλικὴ αὐλὴ τοῦ Πετερπούργου ἔμαθε μὲ πολλὴν ἔκπληξιν καὶ » δυσαρέσκειάν της τὰ παραπονέματα καὶ δυσκολίας ὁποῦ ἡ Πόρτα κά- » μνει, καὶ μὲ τὰ ὁποῖα ἐγγίζει τὴν ἀξίαν της καὶ τὴν ὑπόληψιν ὅλων τῶν » ὑποσχέσεών της, μὲ καταφρόνησιν τῆς κοινῆς πίστεως καὶ τῶν ὑποσχέ- » σεων τῶν συμφωνηθεισῶν εἰς τὴν τελευταίαν συμφωνίαν τῆς ἀγάπης. Δὲν » ἠμπορεῖ νὰ διασκεδάσῃ τὴν ἔκπληξίν της ὅταν στοχάζεται πῶς ῥετζά- » ληδες τόσον περίφημοι καθὼς ἦσαν οἱ τότε δὲν φυλάττουν τὴν σήμερον » κατὰ πάντα τρόπον ὅλα τὰ χρέη τους, ἀλλὰ θέλουν νὰ φέρουν ἄνω κάτω » τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸ ἀκρεμὲς τοῦ ἔθνους τῶν Ταρτάρων, καὶ δὲν στέρ- » γουν ὄχι μόνον τὸ νὰ γνωρίσουν τὸν χάνην Σαχὶν-Γκιράϊν ὡς κυριάρχην » νόμιμον τοῦ Κριμίου ἀλλὰ προσέτι καὶ τοὺς Ταρτάρους ὡς ἔθνος ἐλεύ- » θερον καὶ ἀκρεμές. Ἡ Πόρτα ἔπρεπε νὰ εὕρῃ καλήτερα μὲ πολλὴν τα- » χύτητα ὅλα τὰ μέσα ὁποῦ προβάλλονται διὰ νὰ τελειώσουν αἱ ὑποθέσεις » μὲ τρόπον φιλικόν. Ἂν ἡ Πόρτα λοιπὸν τὸ ἐπιθυμῇ, εἶναι καιρὸς ἀκόμη, » καὶ πρέπει προηγουμένως νὰ δεχθῇ μὲ τρόπον πάνδημον καὶ ἐμπρὸς εἰς » ὅλον τὸν κόσμον τὸν Ὑψηλότατον Σαχὶν-Γκιράϊν ὡς χάνην νόμιμον τοῦ » Κριμίου, καὶ νὰ φανερώσῃ τὸ ἔθνος τῶν Ταρτάρων ἐλεύθερον, ἀκρεμὲς καὶ » ὁλοκλήρως χωρισμένον ἀπὸ τὴν ὀθωμανικὴν βασιλείαν, καὶ προσέτι πρέ- » πει νὰ τελειώσῃ καὶ τὰς ἄλλας ὑποσχέσεις ὁποῦ ἐσυμφώνησεν εἰς τὴν τε- » λευταίαν της συμφωνίαν μὲ τὴν Ῥουσσίαν, χωρὶς τοῦ ὁποίου ἡ αὐλὴ τῆς » Ῥουσσίας δὲν θέλει ἐβγάλει ποτὲ τὰ στρατεύματά της ἀπὸ τὸ Κρίμι, καὶ » δὲν θέλει στέρξει ποτέ, ἂν ἤθελε γένει καὶ κάθε λογῆς βία, τοῦ νὰ βια- » σθῇ τὸ ἔθνος τῶν Ταρτάρων εἰς κανένα πρᾶγμα ἐνοχλητικόν, ἢ νὰ ὑστε- » ρηθῇ τὴν ἐλευθερίαν του τὴν εὔτακτον καὶ πολιτικήν. Ἡ Ῥουσσία θέλει » κάμει ὅλον ἐκεῖνο ὁποῦ ἠμπορεῖ, καὶ θέλει μεταχειρισθεῖ ὅλας τὰς δυνά- » μεις της διὰ νὰ φυλάξῃ ὁλόκληρον τὴν τελευταίαν συμφωνίαν τῆς εἰρή- » νης, χωρὶς νὰ δώσῃ ἀκρόασιν εἰς κάθε λογῆς πρόφασιν, ὁποια καὶ ἂν ἤ- » θελεν εἶσθαι.»

Μανζιλεύεται ὁ βεζίρης Δερένδελης, καὶ γίνεται ὁ γιαννιτζὰρ-ἀγασὴς Ὀκτοὺζ-Μεχμὲτ-πασσᾶς.

Πέμπει ἡ Πόρτα ἀπὸ τὸ τζιφτιλίκι του τόν ποτε χάνην Σελὶμ-Γκιράϊν διὰ νὰ γένῃ χάνης τῶν Ταρτάρων, καὶ τὸν Φεβρουάριον πέμπει καὶ πέντε γαλιόνια εἰς τὸ Κρίμι διὰ βοήθειάν του. Κατευωδόθησαν τὰ γαλιόνια καὶ ἄραξαν εἰς τὸν λιμένα τοῦ Κριμίου Αὐλίτα· ἦλθε καὶ ὁ χάνης εἰς τὴν Οὐζοὺ, κἀκεῖθεν ἀπῆλθεν εἰς τὸ Κρίμι. Δὲν τὸν ἐδέχθησαν οἱ Τάρταροι, καὶ φοβηθεὶς νὰ μὴν κακοπάθῃ ἀπὸ τὸν χάνην Σαχὶν-Γκιράϊν, κατέφυγεν εἰς τὴν Αὐλίτα, καὶ ἐπιβὰς γαλιονίου διέτριβεν ἐκεῖ.

Ὁ καπιτάνι-δεργιὰ Χασὰν-πασσᾶς ἀνέλαβε τὸ νὰ διώξῃ τὸν Σαχὶν-Γκι-

ράϊν ἀπὸ τὸ Κρίμι καὶ νὰ ἀναιρέσῃ τὸ αὐτόνομον· ὅθεν ἑτοιμάσθη μὲ στόλον 25 γαλιονίων νὰ ἀναχωρήσῃ εἰς τὸν Εὔξεινον πόντον.

Ἔγραψεν οὖν ἡ Πόρτα τῷ Ῥωμαντζὼφ νὰ ἐκλέξῃ εἰς τὸ Κρίμι ὁποιον τόπον θέλει, καὶ ἐκεῖ νὰ στείλῃ πληρεξουσίους διὰ νὰ συνομιλήσουν μὲ τοὺς πληρεξουσίους τῆς Πόρτας, τὸν Τζανικλὴ Ἀλὴ-πασσᾶν, σερασκέρην τοῦ χερσαίου στρατιωτικοῦ καὶ μὲ τὸν Χασὰν-καπετὰν-πασσᾶν, σερασκέρην τοῦ θαλασσίου στρατιωτικοῦ περὶ τῶν ἀντιλεγομένων. Τοῦτο τὸ ἔκαμεν ἡ Πόρτα (τὸ νὰ ζητήσῃ δηλαδὴ τόπον συνελεύσεως εἰς τὸ Κρίμι) μὲ ἄλλον σκοπόν, στοχασθεῖσα ὅτι ἐβγαίνοντας ἔξω οἱ δύο πληρεξούσιοι σερασκέρηδες μὲ τοὺς ἀνθρώπους των θέλει δοθεῖ τρόπος κατ' ὀλίγον ὀλίγον νὰ ἐβγαίνῃ καὶ τὸ στρατιωτικόν τους· καὶ ἂν εἰς τὰς συνομιλίας μὲ τοὺς πληρεξουσίους ῥούσσους ἤθελαν συμβιβασθεῖ καὶ στέρξουν οἱ Ῥοῦσσοι τὰ ζητήματα τῆς Πόρτας, ἤδη καλῶς· εἰ δὲ μὴ, νὰ κινήσουν πόλεμον κατὰ τῶν Μοσχόβων εἰς τὸ Κρίμι.

Καὶ ἐπειδὴ διὰ τὸν μουκταλεμὲν αὐτὸν ἐχρειάζετο εἰς τοὺς Τούρκους δραγομάνος, ἀπεφάσισαν εἰς τὸν μουσαβερὲν, παρόντος καὶ τοῦ μουφτῆ καὶ καζασκέρηδων, νὰ μὲ στείλουν ἐμένα. Μεταπεμψάμενός με τοίνυν ὁ τότε ῥεΐσης Ἀτὶφ-ζαδὲς Ὀμὲρ-ἐφένδης εἶπέ μοι ὅτι, «Ἐπειδὴ καὶ ὁ ἐλτζὶς Στακιὲφ δὲν τελειώνει κἀμμίαν ὑπόθεσιν, ἀλλὰ διὰ ὅλας λέγει τὸ νὰ γράψῃ εἰς τὴν αὐλήν του, καὶ τοῦτο τρέχει τώρα δύο χρόνους ὁλοκλήρους, ἡ Πόρτα ἀπεφάσισε μουκταλεμὲν, καὶ ἐσὺ διωρίσθης δραγομάνος τοῦ μουκταλεμὲ, ὡς Ῥωμαῖος πιστὸς τῆς βασιλείας, πρακτικὸς τῶν ὑποθέσεών της καὶ εἰδήμων καὶ τῶν γλωσσῶν τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς καταστάσεως τῶν ῥηγάτων της.» Τὸ ἀπέφυγον καὶ διὰ τὸν ἐπικρατοῦντα λοιμὸν εἰς τὸν στόλον, (ἐπειδὴ καὶ μὲ εἶπε πῶς πρέπει νὰ πηγαίνω μὲ τὸν καπετὰν-πασσᾶν,) καὶ διὰ τὴν ἀναξιότητά μου· ἀπεκρίθη ὅτι περιττὴ ἡ ἀντίστασις, καὶ ὅτι πρέπει νὰ τὸ ἔχω δόξαν μου τὸ νὰ μὲ ἐκλέξουν, καὶ ὅτι ἐδόθη εἴδησις τῷ ἄνακτι περὶ τῆς ἐκλογῆς μου, καὶ ὅτι εἶναι ἐπικίνδυνος ἡ ἀντίστασις. Ἠρώτησα οὖν ποῖος ὁ τόπος τοῦ μουκταλεμὲ, καὶ ἀπεκρίθη, ὅποιον παραθαλάσσιον διορίσει ὁ Ῥωμαντζὼφ εἰς τὸ Κρίμι· καὶ μὲ διώρισε διὰ χαρτζιράχι γρόσια 2,000. Ἀπῆλθον οὖν εἰς τὸν μουφτὴν Ἰρανὴ-ἐφένδην καὶ εἰς τὸν Ῥούμελη καζασκερὴν Μουλλατζικζαδὲ-ἐφένδην παρακαλῶντάς τους νὰ μὲ ἐλευθερώσουν, καὶ μὲ ἀπεκρίθησαν ὅτι εἰς τὸν μουσαβερὲν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι εἶπον τὸν βεζίρην Ὀκτοὺζ-Μεχμὲτ-πασσᾶν τὸ ὅτι καλῶς ἐπροβλήθη τὸ ὄνομά μου σὺν ἄλλοις, καὶ ὅτι ἐγὼ πρέπει νὰ διορισθῶ.

Ἀνεχώρησεν ὁ καπετὰν-πασσᾶς μὲ τὸν στόλον καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ Σαμσὸν-καλεσὶ, ὅπερ ἀπέχει τῆς Τραπεζοῦντος μίλια 300. Τὸ δὲ Σαμσὸν-καλεσὶ ἀπέχει τοῦ Ἴνεον (ὅπερ ἐστὶ κωμόπολις παράλιος, Οὔνγια τουρκιστὶ λεγόμενον,) μίλια 100, καὶ τῆς Νεοκαισαρείας ἡμέρας τρεῖς πρὸς τὴν Τραπεζοῦντα, ἀπέχουσαν τῆς Οὔνγιας μίλια 200. Παρὰ τῇ Οὔνγια λιμὴν ἀσφαλέστατος τοὔνομα Βόνα, ἀπέχων τῆς Οὔνγιας μίλια 36. Κουμτζεάζι, ἡ σκάλα τῆς Πάφρας, ἀπέχει τοῦ Σαμσὸν-καλεσὶ μίλια 18.

—

Περιγραφὴ τῶν εἰς τὸν Εὔξεινον πόντον μέχρι τοῦ Σαμσὸν-καλεσὶ τόπων καὶ πόλεων.

Ἰουνίου ιή, ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ, ἀνεχώρησα ἀπὸ τὸ Νεοχώρι· πλέων οὖν εἰς τὴν ἀκτὴν τῆς Εὐρώπης παρήμειψα τὸ Σαρίγερι, τὸ Γενὶ-μαχαλὲ, τὸ Ῥούμελη-καβαγὶ, τὸ Μαυρομόλον, τὸ Μεζὰρ-πουρνοὺ, τὸ Πεγιοὺκ-λιμανὶ, τὸ Πιλὰβ-καγιασὴ, τὸ Καρίπτζε, ὅπου καὶ κάστρον νεόκτιστον καὶ ἄνωθεν αὐτοῦ παλάγκα, τὸ Καπτζορόχι, ἄλλως Καράτασι καὶ τὸ Φαναράκι, ὅπου καὶ κάστρον νεόκτιστον.

Εἰς δὲ τὴν Ἀσίαν παρήμειψα τὸ Ὁμούργερι, τὸ Ἀναδολοὺ-καβαγὶ, τὸ Γκιὸκ-καγιασὴ, τὸ Κετζέλι, ὅπου καὶ ταλιάνι, τὸ Φὶλ-πουρνοὺ, ὅπου καὶ κάστρον νεόκτιστον καὶ ἄνωθεν αὐτοῦ παλάγκα, τὸ Ποϊρὰζ-λιμανὶ ἄλλως Καράτασι, τὸ Ἀναδὸλ-Φενερί· ἔξω δὲ τοῦ λιμένος εἰς τὴν ἀκτὴν τῆς Ἀσίας παρήμειψα τὸ Κρομίδι,πέτραν μεγάλην νησώδη πρὸς τῇ ἀκτῇ, Ῥίβαν,ἄλλην πέτραν μεγάλην ἐν τῇ θαλάσσῃ νησώδη πρὸς τῇ ἀκτῇ· αὗται εἰσὶν ἃς ὁ Ὅμηρος Συμπληγάδας πέτρας ἀποκαλεῖ. Παρὰ τῇ πέτρᾳ ὡς δύο μίλια μακρὰν κάστρον νεόκτιστον, καὶ παρ' αὐτῷ τρέχει ὁ ποταμὸς Ῥίβα, ἐν ᾧ εἰσερχόμεναι αἱ σακολέβαι ξυλεύονται, καὶ ἀνέρχεται πλησίον τῆς Νικομηδείας. Χιλὴ, ἀπέχουσα τοῦ στομίου μίλια 40. Καφκάνι, κώμη τουρκικὴ ἀπέχουσα τοῦ στομίου μίλια 100, ἔχουσα καὶ λιμένα. Ποταμὸς Σακόργια ἥκων μέχρι Νικομηδείας, ἀπέχων δὲ τοῦ στομίου μίλια 130. Ποντοηράκλεια, ἀπέχουσα τοῦ στομίου μίλια 200. Παρθένι, ποταμὸς πλατὺς καὶ βαθὺς, ἔνθα ναυπηγοῦσι καὶ νῆας καὶ τρικάταρτα, ἀπέχει δὲ τῆς Ποντοηρακλείας μίλια 70 καὶ τοῦ στομίου 270. Ἄμαστρος, πόλις παράλιος μὲ τούρκους κατοικητὰς καὶ κάστρον, ἀπέχουσα ἀπὸ τὸ Παρθένι μίλια 30, καὶ ἀπὸ τὸ στόμιον μίλια 300, ἔχουσα λιμένας δύο ἑκατέρωθεν. Κίτρος, τόπος μὲ ἀποθήκας ὅπου φορτώνουν κερεστὲν, ὅθεν καὶ τὸ Κίτρος Ὁμουργασὶ, ἀπέχον τῆς Ἀμάστρου μίλια 30, εἰς δὲ τὸ Κίτρος φέρουν τὸν κερεστὲν ἀπὸ τὴν Τζίτα, ἔνθα ποταμὸς πλευστός· καταβιβάζεται δὲ ὁ κερεστὲς διὰ τοῦ ποταμοῦ μὲ σάλια, καὶ τὸν φέρουν εἰς τὸ Κίτρος μὲ βάρκας καὶ μικρὰ καΐκια· ἀπέχει ἡ Τζίτα ἀπὸ τὸ Κίτρος μίλια ἓξ,καὶ ἀπὸ τὸ στόμιον μίλια 336. Βουνὸν καὶ ὄρος τοῦ Φίλιου, ὅθεν καὶ τὰ Φίλιος-κανατλιγὶ, καὶ καταβιβαζόμενα εἰς τὴν ἀκτὴν τὰ ἀγοράζουν οἱ θέλοντες καὶ τὰ φορτώνουν εἰς καράβια· ἀπέχει ἡ ἀκτὴ αὐτὴ ἀπὸ τὴν Τζίτα μίλια 44, καὶ ἀπὸ τὸ στόμιον μίλια 380. Ἰνέπολου, ὅθεν καὶ τὸ Ἰνέπολου-τζαμὶ, ἀπέχει ἀπὸ τὴν ῥηθεῖσαν ἀκτὴν μίλια 20· ἔστι δὲ κώμη Τούρκων· Ἄκ-λιμάνι, παρὰ τῷ Ἰντζὲ-πουροὺν, λιμὴν εὐρύχωρος καὶ ἀσφαλὴς, ἀπέχει τῆς Σινώπης μίλια 6. Σινώπη, ἀπέχουσα ἀπὸ τὸ Ἰνέπολου μίλια 100 καὶ ἀπὸ τὸ στόμιον μίλια 500, πόλις μὲ κάστρον παλαιότατον ἐπάνω εἰς ἰσθμὸν, ἔχουσα τὴν Μαύρην θάλασσαν ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο τὴν θάλασσαν τὴν ὄπισθεν τοῦ ἰσθμοῦ, ὅστις κάμνει καὶ λιμένα μέγιστον ἐνοχλούμενον μόνον ἀπὸ τοὺς ἀνέμους γραικολεβάντε καὶ σιρόκον, πατρὶς καὶ βασιλεύουσα

τοῦ Μιθριδάτου, ὑπὸ τὸν Ἀμασείας μητροπολίτην· πενέστατοι οἱ κατοικηταί της χριστιανοί· ἔχει εἰς τὸ κάστρον κατοικητὰς τούρκους καὶ εἰς τὸ βαρούσι χριστιανοὺς μὲ ἑπτὰ ἐκκλησίας· ἦσαν γὰρ τὸ πάλαι πλούσιοι· εἶναι σπίτια Χριστιανῶν ὡσεὶ 300· τὰ πέριξ βουνὰ γέμουσιν ἐλαιῶν, γεννᾷ καὶ μῆλα καλά. Γκέρζε, λιμὴν ἀπέχων τῆς Σινώπης μίλια 18· ἔχει καὶ κωμόπολιν μὲ Χριστιανοὺς καὶ Τούρκους, καὶ κάστρον παλαιὸν ἐπὶ λόφου. Κουμτζεὰζ, ἡ σκάλα τῆς Πάφρας· περίφημος δὲ ἡ Πάφρα μὲ τὸ νὰ εἶναι ἐκεῖ τὰ ὀσπίτια τοῦ Τζανικλῆ Ἀλῆ-πασσᾶ· κεῖται ἡ Πάφρα ὑπὸ τὸν Ἀμασείας μητροπολίτην, καὶ ὑπὸ τῇ δυνάμει καὶ βοηθείᾳ τοῦ Τζανικλῆ Ἀλῆ-πασσᾶ ἔκτισαν ἐκεῖ ἐκ θεμελίων οἱ Χριστιανοὶ καὶ ἐκκλησίαν, μηδόλως οὖσαν πρότερον. Ποταμὸς πλησίον τοῦ Κουμτζεὰζ-καλεσὶ, Κιζὶλ-Ἰρμὰκ λεγόμενος, τρέχων παρὰ τόπῳ παραλίῳ γέμοντι ἐλαιῶν καὶ εἰς πολὺ διάστημα πρὸς τὸ Σαμσὸν-καλεσὶ παρατεινόμενος. Σαμσὸν-καλεσὶ, τὸ πάλαι Ἀμινσὸς, ὑπὸ τὸν Ἀμασείας μητροπολίτην, ἀπέχει τοῦ λιμένος Γκιέρζε μίλια 100 καὶ τοῦ Κουμτζεὰζ μίλια 18, κάστρον παράλιον παλαιότατον μὲ κατοικητὰς τούρκους, ἔχει καὶ βαρούσι ἐν ᾧ κατοικοῦσιν οἱ Χριστιανοί· οἱ περὶ αὐτὸ λόφοι καὶ κάμποι γέμουσιν ἐλαιῶν.

Ἔφθασα λοιπὸν καὶ ἐγὼ εἰς τὸ Σαμσὸν-καλεσὶ μὲ πλοῖον ὑδριώτικον, τῇ κς' τοῦ Ἰουνίου. Ἦτον ὁ καπετὰν-πασσᾶς εἰς τὰ τζαδίρια, ὁμοίως καὶ ὁ Τζανικλὴ Ἀλὴ-πασσᾶς πλησίον εἰς ἄλλο μέρος εἶχε τὰ τζαδίριά του, καὶ ἀμφότερα τὰ στρατόπεδα αὐτὰ ἦσαν ἐστρατοπεδευμένα παρὰ τῇ ἀκτῇ τῆς θαλάσσης· ἀλλ' ὁ Τζανικλὴς ἔξω ἀπὸ τὸ ὑπ' αὐτὸν στράτευμα, συμποσούμενον εἰς δέκα χιλιάδας ἄνδρας, τοὺς πάντας σχεδὸν ἀξίους, εἶχε παρ' αὐτῷ καὶ 400 σωματοφύλακας, ὡπλισμένους νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν καὶ ἀγρυπνοῦντας νύκτωρ περὶ τὴν σκηνήν του ἐκ διαλειμμάτων καὶ κατὰ σειράν, πρὸς ἑκατὸν εἰς κάθε τρεῖς ὥρας, νέους τοὺς πάντας ἀνδρείους, Χριστιανοὺς τῶν ὑπὸ τῇ ἰδίᾳ ἐπικρατείᾳ ἐπαρχιῶν τε καὶ κωμοπόλεων, ἀλλ' ἐνδεδυμένους μὲ πράσινον χρῶμα πρὸς ἀπάτην τῶν πλειόνων. Παρὰ ταῦτα δὲ τὰ δύο στρατόπεδα τοῦ τε καπετὰν-πασσᾶ καὶ τοῦ Τζανικλῆ ἦτον καὶ τὸ ὀρδὶ τῶν γιαννιτζάρων καὶ τὸ τῶν τοπτζήδων καὶ τὸ τῶν τζεπετζήδων καὶ τὸ τῶν ἀραπατζήδων. Εἰς ὅλα τὰ στρατεύματα ἐπεκράτει καὶ προσεπάλαιε λοιμὸς μέγιστος, πλὴν τοῦ στρατοπέδου τοῦ Τζανικλῆ, ὅστις ἐκώλυε μετὰ πολλῆς προσοχῆς κάθε κοινωνίαν καὶ ἀναστροφὴν τοῦ ὑπ' αὐτῷ στρατοπέδου καὶ ἑκάστου τῶν οἰκείων του μὲ τὰ λοιπὰ μεμολυσμένα στρατόπεδα, καὶ ἐπαίδευε σφοδρῶς ὅποιον ἤθελε τολμήσει ἀπελθεῖν πρὸς ξυντυχίαν εἰς κανένα ἄλλο στρατόπεδον, ὅποιον καὶ ἂν ἤθελεν εἶσθαι. Ἔθνησκον οὖν ὑπέρπολλοι νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν εἰς τοσοῦτον ἀριθμὸν, ὁποῦ μόλις ἐπρόφθανον νὰ τοὺς θάπτουν· ἐπεκράτει δὲ λοιμὸς μέγιστος καὶ εἰς ὅλα τὰ γαλιόνια μεγάλα τε καὶ μικρὰ καὶ λοιπὰ πλοῖα τοῦ στόλου, καὶ ἔῤῥιπτον εἰς τὴν θάλασσαν ναύτας καὶ γαλιοντζῆδες. Ἡ πολλὴ ἔλλειψις τῶν εἰς τὰ γαλιόνια ἀναγκαίων ἀνθρώπων ἐβίασε τὸν καπετὰν-πασσᾶν νὰ μεταπέμπεται βίᾳ καὶ δυναστείᾳ ἀπὸ τὰς πέριξ κώμας καὶ κωμοπόλεις ἀνθρώπους ἀγροίκους, τζιερτζῆδες, πάντῃ ἀμαθεῖς ναυτιλίας καὶ πολέμου καὶ ἀσυνήθεις εἰς ταξείδι θα-

λάσσης, καὶ νὰ ἁρπάζῃ ὡς καὶ τοὺς ἰμάμηδες τῶν κωμῶν καὶ νὰ τοὺς διορίζῃ εἰς τὰ γαλιόνια διὰ ναύτας καὶ γαλιοντζῆδες. Τὸν προφανῆ κίνδυνον τοῦ θανάτου φοβηθεὶς ἐγὼ παρεκάλεσα τὸν καπετὰν-πασσᾶν ἐκτενῶς νὰ μὴν ἔβγω ἔξω εἰς τὰ τζαδίριά του, ἀλλὰ νὰ διατρίβω εἰς τὸ ὑδριώτικον ὁποῦ μὲ ἔφερε, καὶ χρείας τυχούσης νὰ μὲ κράζῃ διὰ τὴν τελείωσιν τῆς ἐμπεσούσης ὑποθέσεως, καὶ πάλιν νὰ ἐπανακάμπτω εἰς τὸ ὑδριώτικον· ἀλλ' ὁ βάρβαρος δὲν ἐπείσθη, διηγούμενός μοι τὸ ἐτζέλι του, καὶ μὲ διώρισε δύο τζαδίρια εἰς τὸν δαϊρέν του διὰ νὰ ἔβγω· ὅθεν βιαζόμενος ἐξῆλθον.

Τῇ κς' οὖν τοῦ Ἰουνίου διώρισεν ὁ καπετὰν-πασσᾶς τὸν πρώην σιλιχτάρην του καὶ ὁ Τζανικλὴ Ἀλὴ-πασσᾶς τὸν ἰκιντζὴ-τζοχαδάρην του, καὶ μὲ ἔγγραφον ὑπογεγραμμένον μὲ τὰς ὑπογραφὰς καὶ ἐσφραγισμένον μὲ τὰς βούλλας καὶ τῶν δύο τοὺς ἔστειλαν μὲ μίαν φεργάδα εἰς τὸν Καφᾶ τοῦ Κριμίου πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον Προζορόβσκην, γκενεράλην τῶν Ῥούσσων, ὅστις ἐκάθητο εἰς τὸ Παχτζὲ-σαράϊ, ὅπου ἦν καὶ ὁ χάνης Σαχὶν-Γκιράϊς. Ἔγραφεν οὖν ὅτι ἐπειδὴ καὶ ἀκούει ὅτι εἰς τὰ νερὰ τοῦ Κριμίου περιέρχονται νῆες μὲ τριάντα καὶ σαράντα τόπια, νομίζωντάς τας ὡς κρουσάρικας καὶ ὄχι ρουσσικὰς, ὡς μὴ περιεχομένας εἰς τὸν ἀχτιναμὲν, ἀπαντῶτάς τας θέλει τὰς καταβυθίσει· ἔγραφον καὶ ἄλλα, ὑπερηφάνους ἀπειλὰς καὶ ἐλέγχους δηλαδή.

Ἐν τούτοις εἰς τὰ ἑπτὰ γαλιόνια τὰ προρρηθέντα ὁποῦ ἦσαν εἰς τὸν λιμένα Αὐλίταν (εἰς ἃ εἶχε καταφύγει καὶ ὁ προρρηθεὶς χάνης Σελὶμ-Γκιράϊς, μὴ δεχθεὶς παρὰ τῶν Ταρτάρων τοῦ Κριμίου καὶ φοβηθεὶς τὸν χάνην Σαχὶν-Γκιράϊν,) ἔστειλεν ὁ Προζορόβσκης τρεῖς φοραῖς γράμμα γράφων ὅτι, «Ὡς μουσαφίρηδες ἐλθόντας εἰς τὸν λιμένα σᾶς ἐδέχθην μὲ περιποίησιν· ἐπειδὴ ὅμως πρὸ μηνῶν διατρίβετε ἐδῶ, ἂν ἔχετε προσταγήν τινα καὶ ἔργον, φανερώσατέ το, εἰδὲ μὴ, καιρὸς πλέον νὰ ἀναχωρήσετε.» (Αὐτὰ τὰ γαλιόνια τὰ εἶχε στείλει ἡ Πόρτα τὸν Φεβρουάριον ἀπὸ τὴν Πόλιν πρὸς σύστασιν καὶ βοήθειαν τοῦ χάνη Σελὶμ-Γκιράϊ, ἀλλ' εἰς οὐδὲν μὴ δυνηθέντα νὰ τὸν βοηθήσουν, εἶχε καταφύγει εἰς αὐτὰ καὶ αὐτὸς, φοβηθεὶς μὴ ζωγρηθῇ παρὰ τοῦ Σαχὶν-Γκιράϊ.) Τοιαῦτα μηνύματα χωρὶς καρπὸν τρὶς γεγονότα, καὶ μόνον μὲ ἀπόκρισιν τὸ ὅτι μὲ φερμάνι εἰσῆλθον ἐκεῖ καὶ ἂν δὲν τοὺς ἔλθῃ ἄλλο φερμάνι διὰ τὸν σηκομόν τους δὲν τολμοῦν νὰ τὸ κάμουν, οἱ Ῥοῦσσοι τελευταῖον ἄρχησαν νὰ κτίζουν δύο παλάγκας εἰς τὸ στόμιον τοῦ λιμένος· φοβηθέντες οἱ καπιτάνοι νὰ μὴ κλεισθοῦν μέσα εἰς τὸν λιμένα τὰ γαλιόνια ἐξῆλθον τοῦ λιμένος· ἠθέλησαν ἐκεῖθεν νὰ πάρουν νερὸν ἀλλὰ δὲν τοὺς ἐδόθη ἄδεια· ὅθεν μὲ ὑδριώτικον ἐμήνυσαν τῷ πασσᾷ τὰ γιγνόμενα, καὶ τοὺς ἀπεκρίθη νὰ ἔλθουν νὰ τὸν εὕρουν εἰς τὸ Σαμσὸν-καλεσὶ, καὶ ἔγραψε καὶ εἰς τὴν Πόλιν τὰ γεγονότα διὰ τοῦ ἰκιντζῆ του. Ἐν τούτοις δὲ μὲ πολλὰς παρακλήσεις ἔδιδαν οἱ Ῥοῦσσοι ὀλίγην ποσότητα νεροῦ εἰς αὐτὰ τὰ ἑπτὰ γαλιόνια.

Τῇ ά τοῦ Ἰουλίου ἐξεκίνησαν τὸν Σιβὰς βαλισὴ Ἀχμὲτ-πασσᾶν τριῶν τουγιῶν, τὸν καὶ δεύτερον υἱὸν τοῦ Τζανικλῆ, μὲ ἑπτὰ γαλιόνια, ὧν τινων ἦν ἡ λεγομένη ἰργιάλα, μαζὴ μὲ τὸν Μεχμὲτ-πασσᾶν δύο τουγιῶν, τὸν

καὶ ἀνεψιὸν τοῦ Τζανικλῆ-πασσᾶ ἀπ' ἀδελφοῦ τοὔνομα Σουλεϊμὰν-πασσὰ· ἀπὸ τὸ μιριλὶ στράτευμα ἔδωκαν 4,500 ἄνδρας, καὶ ἐπέβη ὁ στρατὸς αὐτὸς εἴς τε τὰ ἑπτὰ γαλιόνια τὰ προρρηθέντα καὶ εἰς εἴκοσι σάϊκαις· εἶχον δὲ τὰ γαλιόνια καὶ τοὺς γαλιοντζῆδές των, τὸ καθὲν ὑπὲρ τοὺς 500. Ἐστάλθησαν οἱ δύο αὐτοὶ πασσᾶδες εἰς τὸ Σοουτζάκι καὶ διὰ νὰ ἑλκύσουν τοὺς Ἀπαζᾶδες καὶ Τζερκέζους εἰς συμμάχειαν τοῦ ὀθωμανικοῦ στρατοῦ, καὶ διὰ νὰ ὁρμήσῃ μετ' αὐτῶν καὶ μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν ὁ Ἀχμὲτ-πασσᾶς, χρείας τυχούσης, ἐναντίον τοῦ Ταμανίου, ὅπου ἦν καὶ δύναμις ῥουσσική· τὸν δὲ ῥηθέντα Μεχμὲτ-πασσᾶν διώρισαν μουχαφίζην τοῦ κάστρου Σοουτζάκι, καὶ ὁ Ἀχμὲτ-πασσᾶς νὰ στρατοπεδεύσῃ παρὰ τῷ Σοουτζάκῃ τίτλῳ καὶ αὐτὸς τοῦ μουχαφίζη.

Εἰς τὸ στρατιωτικὸν τῶν γιαννιτζάρων, τζεπετζήδων, τοπτζήδων καὶ ἀραπατζήδων καὶ εἰς τὸ μιριλὶ στράτευμα εἶχε διαδοθεῖ πανούκλα διὰ τὴν μὲ τοὺς ἀπὸ τῆς Πόλεως ἐπανελθόντας γαλιοντζῆδες ἀναστροφὴν, ὧν οἱ πλείους εἶχον ἔβγει ἔξω καὶ κατῴκουν εἰς τζαδίρια. Εἰς τὰ ἑπτὰ γαλιόνια ὁποῦ ἦλθον ἀπὸ τὴν Πόλιν μὲ τὸν καπετὰν-πασσᾶν ἦσαν 12,000 γαλιοντζῆδες, καὶ μόλις ἔμειναν 9,000· εἰς τὰ ἄλλα ἑπτὰ ὁποῦ εἶχαν ἔλθει τὸν χειμῶνα δὲν εἶχον πανούκλαν, διεδόθη ὅμως καὶ εἰς ἐκεῖνα, καὶ ἔθνησκον ὑπέρπολλοι στρατιῶται καὶ εἰς τὰ στρατόπεδά τους καὶ εἰς τὰ γαλιόνια. Ὁ φρόνιμος Τζανικλὴς διὰ τοῦτο τοὺς καθ' ἡμέραν ἐρχομένους ἔξωθεν μιριλὶ στρατιώτας τοὺς ἐστρατοπέδευεν εἰς μέρος μακρύτερον, καὶ ἐμπόδιζε νὰ ἔχουν συναναστροφὴν μέ τινα. Ὁ λοιμὸς ἔκοπτε καὶ ἐθανάτωνε τὸν δαϊρὲν τοῦ Χασὰν-πασσᾶ· ὁ δὲ δαϊρὲς τοῦ Τζανικλῆ ἠλευθεροῦτο λοιμοῦ· εἶχε φυλακὰς ἀπὸ τοὺς ἰδικούς τους πιστοὺς, καὶ τοὺς φεύγοντας τοὺς μὲν ἀνεσκολόπιζεν, οἵ ἦσαν μιριλὶ στρατιῶται, τοὺς δὲ λοιποὺς ἑκάστου εἴδους τῶν προρρηθέντων ἔπνιγεν εἰς τὸ κάστρον, καὶ χωρὶς τεσκερέν του ἢ τοῦ Χασὰν-πασσᾶ δὲν ἠδύνατό τινας νὰ περάσῃ, οὔτε Χριστιανός.

Εἰς τὰς ἐνταμώσεις πάντοτε ἐμεγαλαύχει ὁ Χασὰν-πασσᾶς ἐξευτελίζων τοὺς Ῥούσσους καὶ λέγων ὅτι τὸ οὐδὲν ὁ κατ' αὐτῶν πόλεμος ὅταν μὲ τακάτι κινηθῇ ἡ δουλειὰ, καὶ ὅτι φοβηθεὶς ὁ Μουσούνογλους ἀνοήτως ἐδέχθη τὰ τοιαῦτα ἄρθρα, καὶ ὅτι κιατίπηδες καὶ ὀτζακλῆδες ἔκλεπτον τὰ βασιλικὰ ἄσπρα χωρὶς νὰ τὰ παίρνῃ ὁ στρατὸς, καὶ διὰ τοῦτο ὁ τεταλαιπωρημένος δὲν ἐπολέμει χρείας τυχούσης, καὶ ὅτι μεταχειρισθεὶς τὰ ὑδριώτικα διὰ τὴν δούλευσιν τοῦ στόλου ἀντὶ τῶν εἴκοσι φρεγαδῶν ὁποῦ τὸν εἶπον νὰ ναυπηγήσῃ, δι' αὐτὸ ἐκέρδισε τὸ μιρὶ πουγγεῖα 300· καὶ ὅτι συμβουλὴ ἐδική του ὁ διορισμὸς τοῦ σερασκέρη εἰς τὸ Ἰσμαήλι, ὁποῦ ἂν ἀνοιχθῇ πόλεμος μὲ τοὺς Ῥούσσους νὰ μὴν εἶναι χρεία νὰ ἔβγῃ τὸ σαντζάκι ἔξω μὲ τὸν βεζίρην, καὶ νὰ καταδαπανᾶται τόσος ζαχιρὲς ἀνωφελῶς διὰ τροφὴν τόσων ἀνθρώπων ὁποῦ εἰς τὸν πόλεμον δὲν χρησιμεύουν· καὶ ὅτι νὰ ἐπρόβαλε τῷ βεζίρῃ Δερβὶς-πασσᾷ νὰ ναυπηγηθοῦν εἴκοσι γαλιόνια μὲ ἔξοδα τῶν ῥετζάληδων, καὶ δὲν εἰσηκούετο, καὶ εἰπὼν τῷ βασιλεῖ, ἐδόθη ἡ προσταγὴ τῆς ναυπηγίας, ἐξ ὧν τὰ δύο ἐναυπηγήθησαν ἀπὸ τὸν Βλάχπεην καὶ Πογδάνπεην, καὶ τρίτον ὅπερ ἐναυπήγησεν αὐτὸς εἰς τὴν Θάσον, νῆσον εἰς ὑπερβο-

λὴν ξυλοφόρον· καὶ κατηγόρει σφοδρῶς τοὺς ρετζάληδες τῆς Πόλεως διατὶ δὲν ἔβαλαν εἰς τὴν Θάσον καὶ εἰς τὴν Σάμον φύλακας ἀπὸ 5,000 διὰ νὰ μὴν ξυλοφοροῦν ἐκεῖθεν οἱ Ῥοῦσσοι, ὁποῦ μόνον ἀπὸ τὴν Θάσον ἔκοψαν 17,000 ξύλα πρὸς ἐπισκευὴν τῶν νηῶν τους, τὰ ὁποῖα ἂν ἔλλειπον δὲν ἠμποροῦσαν νὰ διατρίψουν οὐδὲ ἐνιαυτὸν εἰς τὴν Ἄσπρην θάλασσαν. Ἔλεγεν ὅτι νὰ εἶπε τῷ Δερβὶς-πασσᾷ τὸ ὅτι ἡ ἀγάπη μὲ τοὺς Μοσχόβους ἀνάγκη νὰ χαλάσῃ, καὶ πρέπει νὰ ἑτοιμασθῇ παξιμάδι εἰς τὴν Κύπρον καὶ εἰς τὸ Μισίρι, ἀλλὰ δὲν εἰσηκούσθη· καὶ τώρα ἐκόστισε περισσότερα, καὶ οὔτε χρησιμεύει. Συνομιλῶντας μὲ τοὺς καπιτάνους καὶ ἄλλους προεστῶτας στρατιωτῶν τοὺς διήγειρεν εἰς τὸν πόλεμον, λέγων τὸ, «Πρῶτος ἐγὼ ἀρχίζω, καὶ μετ' ἐμένα ἀκολουθεῖτε ὅλοι ὁμοφώνως, καὶ θέλομεν ἀφανίσει τοὺς Ῥούσσους·» ἐξευτελίζων αὐτοὺς εἰς ἄκρον, καὶ λέγων τὸ, «Ὅπου δὲν ἐπολέμησαν οἱ ἰδικοί μας, ἐκεῖ ἐνίκησαν οἱ Ῥοῦσσοι.»

Τῇ ς' τοῦ Ἰουλίου ἔφθασαν εἰς τὸ Σαμσὸν-καλεσὴ τὰ ἑπτὰ γαλιόνια· ἑνὸς τούτων ἐπέβαινε καὶ ὁ ποτὲ χάνης Σελὶμ-Γκιραΐς μὲ τόν ποτε μουφτὴν τοῦ Κριμίου. Τοὺς ἔβγαλεν εἰς τζαδίρι, καὶ τῇ ζ' ἐλθόντα εἰς τὸν δαϊρέν του ἔρριψεν ἐμπρός του μερικὰς πόμπας ἀπὸ τὸ πόμπα-γκεμισί, ἐξευτελίζων τοὺς Ῥούσσους καὶ τὸν στόλον αὐτῶν.

Ὁ Ῥωμαντζὼφ γνοὺς τὸν σκοπὸν τῆς Πόρτας ἔγραψεν ὅτι περιττὸς ὁ μουκαλεμές, ὡσὰν ὁποῦ τὰ ὅσα ἐπρόβαλεν ὁ Στακιὲφ ἀφεύκτως πρέπει νὰ γένουν χωρὶς νὰ μεταβληθῇ οὔτε ἰῶτα ἓν· διέτριβε δὲ ὁ Ῥωμαντζὼφ εἰς τὴν Πουλτάβαν.

Ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸ Κρίμι ὁ Προζορόβσκης καὶ ἦλθεν ἀντ' αὐτοῦ στρατηγὸς Ἀλέξανδρος ὁ Σουβαρώφ.

Ἔστειλεν ὁ καπετὰν-πασσᾶς πρὸς τὸν Οὐζοῦ μουχαφιζὴ τῇ ί τοῦ Ἰουλίου γράμμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ πατριάρχου (ὃ καὶ μετέφρασα) πρὸς τοὺς Κοζάκους τοῦ Πουτκαλίου, παρακινῶντάς τους ν' ἀφήσουν τὸ σφάλμα ὁποῦ ἔκαμαν καὶ νὰ προσκυνήσουν τῇ ὀθωμανικῇ βασιλείᾳ, ὡς ἄλλοτε, κατὰ τὴν προσταγὴν τοῦ Χριστοῦ, καὶ θέλουν ἔχει τὸ ἔλεός της· καὶ μὲ ὁρισμὸν πρὸς τὸν Οὐζοῦ μουχαφιζὴ ἐπρόσταττε νὰ τοὺς κατοικίσῃ εἰς τὰ πέριξ τῆς Οὐζοῦ μαζὶ μὲ τὸν χάτμανον καὶ ἄλλους προεστῶτάς των, καὶ νὰ τοὺς περιθάλπῃ νὰ μὴν ἐνοχλοῦνται παρ' οὐδενὸς ἐπ' οὐδενί· ἀλλ' οὐδὲν διεπράξαντο.

Διὰ τοὺς ἀρχιερεῖς ἔλεγε, «Διατί νὰ τοὺς κληρονομοῦν οἱ συγγενεῖς των καὶ ὄχι τὸ μιρί;» καὶ ἔψεγε τοὺς ρετζάληδες τῆς Πόλεως διατί δὲν φροντίζουν οὔτε δι' αὐτὸ, οὔτε δι' ἄλλην τινὰ ὑπόθεσιν τῆς βασιλείας, καταγινόμενοι μόνον καὶ μόνον εἰς τὸ νὰ παίρνουν ρουσφέτια, καὶ ἔλεγεν ὅτι πρέπει νὰ δοθῇ τὸ νιζάμι τους καὶ νὰ παιδευθοῦν διὰ τὰς ἁρπαγάς των.

Τῇ ιέ ἔγραψεν ὁ Ἀχμὲτ-πασσᾶς ὅτι δὲν ἔκαμε τίποτε μὲ τοὺς Ἀπαζᾶδες καὶ μὲ τοὺς Τζερκέζους, καὶ διηγεῖτο τὰς ἀσφαλείας τοῦ Κριμίου τὰς ὑπὸ τῶν Ῥούσσων εἰς ὅλην σχεδὸν τὴν περιφέρειαν, καὶ τὰ εἰς τὸ Ταμάνι ρουσσικὰ στρατεύματα, καὶ ὅτι ἔκτισαν παλάγκαν καὶ φυλακὰς εἰς τὸ Κιζίλ-τασί. Ὅθεν συμβουλευθέντες οἱ δύο πασσᾶδες ἀπεφάσισαν νὰ πηγαίνουν εἰς τὸ Σουτζάκι, καὶ διὰ νὰ πραγματευθῶσι μὲ τοὺς Ἀπαζᾶδες καὶ

Τζερκέζους καὶ νὰ γράψουν καὶ εἰς τὸ Κουπάνι, καὶ διὰ νὰ συλλογισθῶσιν ἐκεῖ τί ποιητέον. Ἀπὸ τὸ στρατιωτικὸν τοῦ Ἀχμὲτ-πασσᾶ τοὺς ἀπελθόντας εἰς τὰς κώμας τῶν Ἀπαζάδων τινὰς μὲν ἐφόνευσαν, ἐσκλάβωσαν δὲ καὶ ὑπὲρ τοὺς ἑκατόν.

Τῇ κγ' Ἰουλίου ἐπανέκαμψαν καὶ οἱ σταλέντες εἰς τὸν Καφᾶν μὲ τὰς ἀποκρίσεις τοῦ Ἀλεξάνδρου Σουβαρὼφ, καὶ ἰδοὺ τὸ πρὸς τὸν Χασὰν-πασσᾶν γράμμα του, μεταφρασθὲν ἐκ τῆς τουρκικῆς γλώττης.

« Κορυφαῖε τῶν ἀνδρῶν τῆς ὀθωμανικῆς βασιλείας, βακτηρία τῶν μεγά-
» λων τοῦ ἔθνους τοῦ Μεχμὲτ, τιμιώτατε καὶ πιστότατε τανῦν ἀρχιθα-
» λάσσιε καὶ στρατηγὲ τῆς Μαύρης θαλάσσης, Χασὰν-πασσᾶ, φίλε μας!
» Εἴη τὸ τέλος Σου εὐτυχές.»

« Μετὰ τὸν χαιρετισμὸν δηλοποιῶ φιλικῶς ὅτι ἔλαβον τὰ γράμματά
» Σας ὁποῦ αὐτὴν τὴν φορὰν ἐξεπίτηδες μὲ τὸ μέσον δούλων ἀνθρώπων Σας
» ἐπέμφθησαν ἐκ μέρους Σας, καὶ ἔγνων τὰ ἐν αὐτοῖς ἀσυνείθιστα ζητήμα-
» τα καὶ τὰς ὑπερηφάνους ἀπειλὰς καὶ τοὺς ἐχθρικοὺς ἐλέγχους, καὶ τὰ
» ἔστειλα τῷ προεστῶτι· (ἐννοεῖ ἢ τὸν Ῥωμαντζὼφ ὄντα τότε εἰς τὴν Πουλ-
» τάβαν ἢ τὴν βασίλισσαν Αἰκατερίνην.) Ὁ στόλος ὅμως τῆς ὀθωμανικῆς
» βασιλείας τὸ νὰ ἔλθῃ ἢ εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Ταυρικῆς Χερσονήσου ἢ εἰς τὰς
» ἀκτὰς ὁποῦ εἶναι ἴδιαι εἰς ἐπαρχίας ἄλλων Ταρτάρων εἶναι ἀδύνατον καὶ
» τῶν οὐκ ἐνδεχομένων, μάλιστα εἰς αὐτὸν τὸν εὐτυχῆ καιρὸν ὁποῦ ἡ ζωο-
» τροφία καὶ ἡ διαγωγὴ τοῦ ἔθνους τῶν Ταρτάρων, ἔξω ὁποῦ εἶναι ἥσυχη,
» ἀσφαλὴς καὶ ἐντελεστάτη μὲ τὴν ὀθωμανικὴν βασιλείαν, ἐλαλήθη ἀλ-
» λεπαλλήλως καὶ διωρίσθη καὶ ἐσυμφωνήθη τὸ νὰ μὴν ἀνακατώνεται κατ'
» οὐδένα τρόπον εἰς τὰς ὑποθέσεις τῶν Ταρτάρων, ἢ πολλὰς ἢ ὀλίγας. Διὰ
» τοῦτο, τὸ ῥηθὲν ἔθνος ὄντας αὐτόνομον καὶ μὴ ἀναφερόμενον εἰς ἄλλον
» τινὰ, αἱ ὑποθέσεις των ὦντας ἀφιερωμέναι καὶ συνδεδεμέναι καὶ κρεμά-
» μεναι μόνον καὶ μόνον εἰς τὴν ἀπόφασίν τους καὶ εἰς ἐκεῖνο ὁποῦ ἤθελον
» κρίνει εὔλογον, ἂν γένουν τοιαῦτα κινήματά Σας πρέπει νὰ ἠξεύρετε φα-
» νερὰ πῶς χαλνᾶτε τὴν μεταξὺ τῶν δύο βασιλειῶν συμφωνίαν τῆς εἰρήνης,
» καὶ πῶς εἶναι χρέος μου, καθ' ὃ εἶμαι διωρισμένος, νὰ φυλάξω μὲ ὅλας
» μου τὰς δυνάμεις τὸ αὐτόνομον αὐτοῦ τοῦ τόπου καὶ τὴν παρ' οὐδενὸς
» ἄλλου κρεμαμένην ἰδίαν κατάστασιν τῶν Ταρτάρων. Μάλιστα δὲν ἠμπο-
» ρεῖ τινὰς νὰ πιστεύσῃ κατ' οὐδένα τρόπον πῶς τὸ προῤῥηθὲν γράμμα τὸ
» πρὸς τὸν προκάτοχόν μου περίφημον γκενεράλην πρίγκηπα καὶ ἱππέα κνέ-
» ζην Κύριον Προζορόβσκην νὰ ἐστάλῃ ἀπὸ μέρους Σοῦ τοῦ φίλου μου· δια-
» τί ἔξω ὁποῦ πρέπει νὰ φυλάττῃς τὴν ὑπόληψιν ἑνὸς ὑποκειμένου τοῦ τω-
» ρινοῦ βαθμοῦ Σου καὶ τὴν βασιλικὴν συμφωνίαν, ἔχεις χρέος κατὰ πάντα
» τρόπον νὰ ἐνεργῇς καὶ νὰ βάλλῃς εἰς πρᾶξιν κάθε χρηστοήθειαν καὶ ἐπαι-
» νετὴν συναναστροφήν. Διὰ τοῦτο δηλοποιῶ εὐθὺς φιλικῶς ὅτι εἰς τὸν βα-
» σιλικὸν στόλον ὁποῦ περιέρχεται εἰς τὰ νερὰ τὰ περιεχόμενα εἰς τὰς ἀ-
» κτὰς συνόρων μάς τινων καὶ συμπεφωνημένων μὲ ἄρθρα γειτονικῶν μας
» αὐτονόμων καὶ παρ' οὐδενὸς κρεμαμένων ταρταρικῶν ἐπαρχιῶν, αἱ ψυχραὶ
» λέξεις Σας μὲ τὸ νὰ εἶναι σημεῖον ἐναργὲς τῆς ἐνδομυχούσης κρυφῆς δυσ-

» μενείας Σας, τὰ παρόμοια κακὰ κινήματα διακόπτοντα τὴν εἰρήνην καὶ
» διαλύοντα τὴν συμφωνίαν, καὶ προερχόμενα μόνον καὶ μόνον ἀπὸ πάθος
» τινῶν ὁποῦ τὰ θέλουν, εἶμαι βιασμένος νὰ καταργήσω μὲ κτύπημα τὴν
» ἔροδον καὶ ὁρμήν τους. Καὶ ὄντας ἐσεῖς αἰτία τῶν ἐκεῖθεν προξενηθησο-
» μένων κακῶν τε καὶ ζημιῶν, ὅτι δὲν θέλετε ἠμπορέσει νὰ ἀπολογηθῆτε
» εἰς τὸ κριτήριον τοῦ θεοῦ καὶ ἐμπρὸς εἰς τὸν βασιλέα καὶ εἰς ἅπαντα τὸν
» κόσμον ἠλίου ἐστὶν ἐναργέστερον.»

« Τῆς μεγαλοπρεπεστάτης, κραταιοτάτης, μεγίστης
» βασιλίσσης μου, αὐγουστοτάτης καὶ εὐεργετικωτά-
» της μου Κυρίας, γκενεράλης πρίγκηψ καὶ ἀρχιστρά-
» τηγος τῶν βασιλικῶν στρατευμάτων τῶν ἐν τῇ ἀριστε-
» ρᾷ ὄχθῃ τοῦ Νίπρου καὶ τῶν ἔνδον τοῦ Κριμίου καὶ τῶν
» ἐν τῷ ποταμῷ Κουπάν, ἱππεὺς μὲ τρία σημεῖα ἤτοι μὲ
» τὰ παρόντα, τοῦ Ἁγίου Ἀλεξάνδρου, Ἁγίου Ἀνδρέου
» καὶ μὲ τὸ τῆς Ἁγίας Ἄννης,»

» Ἀλέξανδρος Σουβαρώφ.»

Ἦτον αὐτὸ τὸ γράμμα καὶ εἰς ρουσσικὴν γλῶσσαν, καὶ τὰ αὐτὰ ἦσαν ἀ-παραλλάκτως καὶ εἰς τὸν Τζανικλήν. Ἦτον ἐν αὐτοῖς τοῖς ἐγγράφοις καὶ μαγζάρι Ταρτάρων, εἰς κάθε πασσᾶν ἕνα, μὲ εἴκοσι βούλλας καὶ ὑπογραφὰς, ζητούντων τὸ νὰ μὴν τοὺς ἐνοχλοῦν καὶ νὰ τοὺς ἀφήσουν ἡσύχους, ὡς εὐ-χαριστημένους ἀπὸ τὸν χάνην τους Σαχὶν-Γκιράϊν. Εἶτα τῇ κέ ἔπεμψαν εἰς τὴν Πόλιν ἅπαντα τὰ προρρηθέντα αὐτὰ ἔγγραφα. Ὁ διβὰν-ἐφενδισὶ τοῦ καπετὰν Χασὰν πασσᾶ εἶπέ μοι ὅτι τὰ σταλλέντα εἰς τὸ Κρίμι ἔγγραφα δὲν ἦτον σύνθεσις ἰδική του, μόνον τὰ ἔδωσεν ὁ ρεὶς-ἐφένδης τῷ Χασὰν-πασσᾷ εἰς τὴν Πόλιν διὰ νὰ ὑπογραφοῦν καὶ νὰ βουλλωθοῦν καὶ ἀπὸ τοὺς δύο, καὶ οὕτω νὰ σταλθοῦν τῷ Ῥούσσῳ εἰς τὸ Κρίμι· ἔγραφον δὲ καὶ τῷ καπετὰν-πασσᾷ ἀπὸ τὴν Πόλιν συχνότατα παρακινοῦντες νὰ πηγαίνῃ εἰς τὸ Κρί-μι· καὶ διὰ νὰ πολεμήσῃ τοὺς Ῥούσσους, νὰ ἐφεύρῃ τρόπον ὁποῦ νὰ φανῇ πῶς διελύθη ἡ εἰρήνη ἐκ μέρους τῶν Ῥουσσῶν καὶ ὄχι ἐκ μέρους των, καὶ ἐ-λέγχοντές τον διὰ τὴν ἀργηταν.

Τῇ κζ′ τοῦ Ἰουλίου ἡμέρᾳ Παρασκευῇ ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὸ Σαμσὸν-καλεσὶ, Ἀμινσὸς παρ' ἡμῶν λεγόμενον, μὲ στόλον συγκείμενον ἀπὸ 20 γαλιόνια, 9 περγαντιὰ, 4 κάτεργα καὶ ἄλλας ἀχθοφόρους νῆας, σάϊκαις δηλαδὴ, τρι-κάταρτα, σακολέβαις, μαλέξαις, καὶ ὑδριώτικα 25 καὶ φουρκάταις 10· ἦ-σαν ἐν αὐταῖς γαλιοντζῆδες 12 χιλ. γιαννίτζαροι 8 χιλ. μιρὶ ἀσκερὶ 20 χιλ. ὅπερ ἐμβῆκαν εἰς σάϊκαις καὶ τρικάταρτα, Ἀλβανῖται Δουλτζινιῶται χίλιοι μὲ τέσσαρα περγαντιά τους, τὰ πάντα πλευσίματα 163. Εἰσῆλθον εἰς κάθε γαλιόνι, ὁ Χασὰν-πασσᾶς εἰς τὸ πασσᾶ-γκεμισὶ, καὶ ὁ Τζανικλὴ Ἀλὴ-πασσᾶς εἰς τὴν πατρώναν, ὁ κεχαγιᾶς τους εἰς ἕνα γαλιόνι, ὁ ὀρδοὺ-τεφτερδάρης εἰς ἄλλο, ὁ ὀρδοὺ-ναζιρὴς Ἀπτή πενης εἰς ἄλλο, ὁ γιαννιτζὰρ-άγασὴ εἰς ἄλλο καὶ ὁ τζεπετζήπασης εἰς ἄλλο. Παρὰ τὸ ῥηθὲν στρατιωτι-κὸν ἦσαν εἰς ταῖς σάϊκαις καὶ τρικάταρτα καὶ τζεπετζῆδες καὶ τοπτζῆ-

δες καὶ ἀραπατζῆδες. Ἀφοῦ ἦλθον εἰς τὴν Ἀμινσὸν ἕως οὗ ἀνεχώρησαν ἐ-λοιμοκτονήθησαν στρατιῶται ὑπὲρ τὰς τρεῖς χιλιάδας, καὶ καθ' ὁδὸν πλέον-τες εἰς τὸ Σοουτζάκι ἡ καπετάνια ἔῤῥιψεν εἰς τὴν θάλασσαν λοιμοκτονη-θέντας ὑπὲρ τοὺς 200, καὶ τὸ πασσᾶ-γκεμισὶ περισσοτέρους, καὶ ἀπὸ κάθε γαλιόνι καὶ ἄλλα πλευσίματα ἐῤῥίπτοντο τὸν ἀριθμὸν οὐκ ὀλίγοι. Τὸν δὲ Σελὶμ-Γκιράϊ χάνην ἔστειλαν εἰς τὸ Πέϊκοζι.

Πλέοντες οὖν ἐπλησιάσαμεν εἰς τὸ Σοουτζάκι, φανέντος ἤδη τοῦ ὄρους Βαραδᾶ λεγομένου, μέρους ὄντος τοῦ Καυκάσου. Ἀλλὰ τῇ νυκτὶ τῆς γ′ τοῦ Αὐγούστου ἠκολούθησε φουρτούνα μεγάλη μὲ βορέαν, ἥτις διεσκόρπισε πε-νῆντα τρία πλοῖα, τὰ μὲν μὲ ἀσκέρι τὰ δὲ ἀχθοφόρα μὲ ἐφόδια, ἐξορίσασα τὰ μὲν εἰς Τραπεζοῦντα τὰ δὲ εἰς Κερασοῦντα, τὰ δὲ εἰς Ἀμινσὸν καὶ Σι-νώπιον. Ἦσαν ἐν αὐτοῖς στρατὸς 12 χιλιάδες, καὶ εἰς τὸν λιμένα τοῦ Σοου-τζακίου ἐνοχλούμενον ὑπὸ βορέως τε καὶ νότου ἐκόπησαν τρία σίδηρα τῆς ἰργιάλας, ἐτζακίσθη τὸ τιμόνι της, ἐβλάβησαν καὶ τὰ λοιπὰ ἓξ γαλιόνια, καὶ ἐτζακίσθη καὶ ἓν ὑδριώτικον καὶ αἱ λοιπαὶ ἀχθοφόροι νῆες αἱ μετ' αὐ-τοῦ ἐλθοῦσαι. Ἡμέρας οὖν διαγενομένης ἔῤῥιψε σίδηρον ὁ στόλος τοῦ κα-πετὰν-πασσᾶ ἐμπρὸς εἰς τὸν λιμένα τοῦ Σοουτζακίου, αἱ δὲ ἀχθοφόροι νῆες ἅπασαι, κάτεργα καὶ φεργάδαις εἰσῆλθον εἰς τὸν λιμένα.

Περιγραφὴ Ταμανίου, Ἀπαζίας, Τζερκεζίας καὶ τῶν περὶ αὐτὰ τόπων.

Εἶναι τὸ Σοουτζάκι καστρίδιον ἐν τῇ Ἀπαζίᾳ παντέρημον, ἄνευ οἰκο-δομῆς τινος ἔνδον εἰμὴ δύο ἢ τριῶν μὲ σανίδια, καὶ τὰ λοιπὰ καλύβαι. Τῆς Ἀπαζίας τὸ μῆκος ἐκτεινόμενον εἰς τὴν ἀκτὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου μέχρι τοῦ τελευταίου αὐτῆς κάστρου, Ἀνὰ-καλὲ λεγομένου, ἐστὶ μίλια 350. Σύγ-κειται ἀπὸ ὄρους τοῦ Ταύρου εἰς συνάφειαν τοῦ ὄρους Ἀπαζᾶ καὶ Τζερκὲζ-δαγλαρὶ λεγομένου. Ὄπισθεν τοῦ βουνοῦ αὐτοῦ εἶναι ἡ Τζερκεζία, ὑπὸ βου-νῶν καὶ αὐτὴ συγκειμένη, κατὰ τὸ μῆκος τῆς Ἀπαζίας καὶ ὄπισθεν αὐτῆς τόπος ἐπίπεδος, δι' οὗ ῥέει ὁ ποταμὸς Κουπὰν, ἔχων ἑκατέρωθεν τὰς ὄχθας του κατῳκημένας ἀπὸ Τζερκέζους καὶ Ταρτάρους Νογάηδες καὶ Κουπανλῆ-δες. Προϊὼν ὁ ποταμὸς διαιρεῖται εἰς δύο κλάδους, καὶ ὁ μὲν εἰσρέει εἰς τὸν Εὔξεινον πόντον, εἰς τόπον λεγόμενον Κιζίλ-τασι, ὁ δὲ ἄλλος εἰσρέει εἰς τὴν Μαιώτιδα λίμνην παρὰ τῇ πόλει Ἄτζα, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν οἰονεὶ νῆ-σον, συγκειμένην ἀπὸ τοὺς δύο κλάδους τοῦ ποταμοῦ Κουπὰν, περιέχονται αἱ πόλεις Ταμάνι, Τεμρουκι, Ἀτζοῦ καὶ Ἄτζα, παράλιοι τῇ Μαιώτιδι λί-μνῃ. Ἀπὸ δὲ τοῦ ῥηθέντος Κιζίλ-τασι μέχρι τῶν ὁρίων τῆς Καπάρτας, δι' ἧς καὶ αὐτῆς τρέχει ὁ ποταμὸς Κουπὰν, εἶναι διάστημα ὡρῶν 200· μεταξὺ δὲ τοῦ Σοουτζακίου καὶ τοῦ Κιζίλ-τασὶ κεῖται ὁ λιμὴν, Ἀνάπα λεγόμενος, ἀπέχων τοῦ Σοουτζακίου μίλια 36, καὶ ἄλλα τόσα ἀπὸ τὸ Κιζίλ-τασί. Εἶναι χωρητικὸς ὁ λιμὴν, ἀλλ' οὐκ ἀσφαλὴς διὰ τοὺς πλείονας τῶν ἀνέμων, καὶ ἀνεπιτήδειος εἰς τὸ νὰ δεχθῇ γαλιόνια διὰ τὰ νερά του τὰ ῥηχὰ, πέντε

κουλάτζια ὄντα τὰ βαθύτερα· κεῖται δὲ παρ' αὐτῷ τῷ λιμένι καὶ λίμνη μεγάλη μεφρούζικη ἀπὸ τὸν ποταμὸν Κουπάν. Εἰς τὴν σειρὰν τῆς Ἀπαζίας πρὸς τὴν Τραπεζοῦντα 20 μίλια μακρὰν ἀπὸ τὸ Σοουτζάκι εἶναι λιμὴν Γκελιντζὶκ-λιμανὶ λεγόμενος· εἶναι χωρητικὸς ἀλλ' οὐκ ἀσφαλὴς εἰς ὅλους τοὺς ἀνέμους, καὶ διὰ τὰ νερά του τὰ λίαν ῥηχὰ ἀνεπιτήδειος εἰς τὸ νὰ δεχθῇ γαλιόνια.

Ἔχει ἡ Ἀπαζία καὶ ἄλλο κάστρον, παράλιον καὶ αὐτὸ, Σοχοὺν λεγόμενον, ὡς καὶ τὸ μετ' αὐτὸ λεγόμενον Ἀνὰ-καλέ· εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Ὀθωμανῶν, ὅπου καὶ ὁ ὀρτᾶς 99· ἀλλὰ ἡ ἔξω τῶν κάστρων ἐπαρχία τῆς Ἀπαζίας ὁρίζεται ἀπὸ τοὺς πέηδές της· ἀπὸ τὸ Σοουτζάκι αὐτὸ ἕως εἰς τὸ Σοχοὺν εἶναι μίλια 300.

Μὲ τὴν Ἀπαζίαν συνορεύει ἡ Μεγκρελία, ἧς παράλιον κάστρον τῶν Ὀθωμανῶν τὸ Φάρς· ἔχει καὶ αὐτὸ ὀρτᾶν· τὴν δὲ ἐπαρχίαν δὲν τὴν ὁρίζουν οἱ Τοῦρκοι ἀλλ' ὁ πρεστὼς τῶν Μεγκρέληδων, ὃν πατρίᾳ γλώσσῃ δ α δ ι ὰ ν ὀνομάζουσι, καθήμενος εἰς τὰ βουνὰ τῆς Μεγκρελίας.

Συνορεύει μὲ τὴν Μεγκρελίαν ἡ Γκιουρτζία, ἥτις ἔχει καὶ αὐτὴ τὸ Φὰρς, κάστρον παράλιον ὑπὸ τῶν Τούρκων ἐξουσιαζόμενον, καὶ μετ' ἐκεῖνο κεῖται τὸ Πατοὺν λεγόμενον, ὅπου καὶ ὀρτᾶς· ἀλλὰ τὴν ἐπαρχίαν τὴν ὥριζεν ὁ Σολομὼν, καὶ μετὰ τὸν θάνατον ἐκείνου τὴν κυριαρχεῖ συγγενής τού τις ὑπὸ τῇ γαραντίᾳ καὶ ὑπερασπίσει τῶν Μοσχόβων, καὶ αὕτη ἡ λεγομένη Κάτω Ἰβηρία· ἀλλ' ὁ πασσᾶς τῆς Ἀκίσκας, συνορευούσης μὲ τὴν Κάτω Ἰβηρίαν, διεγείρας τοὺς εἰς τὸ Δαγιστάνι κατοικοῦντας Λεζγκῆδες, ὥρμησε καὶ ἐσκλάβωσε πολλοὺς Γκιουρτζῆδες εἰς τὴν Κάτω Ἰβηρίαν, τῇ προτροπῇ ἐκείνου, τὸ θέρος τοῦ ἔτους 1786, καὶ διὰ αἰσχροκέρδειαν καὶ διὰ πάθος τὸ πρὸς τοὺς Ῥούσσους τοιαῦτα τολμιτιῶντες καὶ παρασπονδοῦντες.

Ἀπέχει τὸ Σοχοὺν ἀπὸ τὸ Πατοὺν μίλια 150, καὶ τὸ Πατοὺν ἀπὸ τῆς Τραπεζοῦντος ἀπέχει πάλιν μίλια 150. Συνορεύει οὖν τῇ Κάτω Ἰβηρίᾳ ἡ Λαζικὴ ὑποτασσομένη ὁλοκλήρως εἰς τοὺς Τούρκους.

Ὁ λιμὴν τοῦ Σοουτζακίου πλάτος ἔχει ὑπὲρ τὸ διπλοῦν τοῦ ἐν τῷ Σωσθενείῳ λιμένος καὶ μῆκος ὑπὲρ τὸ τριπλοῦν, ἀλλ' ἀνωφελὴς, ὡς εἴρηται, διὰ τὸ ἐνοχλεῖσθαι ὑπὸ βορέως καὶ νότου. Παρὰ τὸ Ταμάνι κεῖται τὸ Οὐτουρὰτζ-κουμοὺ, τὸ καταντικρὺ τοῦ Γκὲρτζ, ἀπέχον ἀπὸ τὸ Σοουτζάκι μίλια 70· ἔχει τὸ Οὐτουρὰτζ-κουμοὺ πλάτος πόδας 200 καὶ μῆκος ἱκανόν.

Δὲν ὑποτάσσονται ποσῶς εἰς τοὺς Τούρκους Ἀπαζᾶδες καὶ Τζερκέζοι, ἀλλ' ἡγεμονεύονται ὑπὸ τριάντα ἓξ πέηδων, διοικῶν ὁ καθεὶς τὴν ἐπαρχίαν του· ἠμπορεῖ ἕκαστος αὐτῶν νὰ στρατολογήσῃ στράτευμα δέκα πέντε χιλιάδας· δὲν πληρώνουν τίποτε εἰς τὸ μιρί. Ἔχουσι συμφωνίαν ἀναμεταξύ τους οἱ πέηδες Ἀπαζᾶδες νὰ μὴ πειράζουν καὶ νὰ μὴ σκλαβώνουν ὁ εἷς τοὺς ὑποχειρίους τοῦ ἄλλου, μόνον νὰ ζοῦν ἀναμεταξύ τους φιλικῶς καὶ ἡσύχως. Ἡ Πόρτα θέλοντας νὰ τοὺς οἰκειοποιηθῇ διὰ νὰ τὴν βοηθήσουν εἰς καιρὸν πολέμου πρέπει νὰ τοὺς πληρώσῃ, καὶ ἂν ἄλλος τοὺς δώσῃ ἕνα παρᾶν περισσότερον πηγαίνουν μ' ἐκεῖνον.

Ἔβγαλεν οὖν ὁ Ἀλῆ-πασσᾶς τὸ μιρὶ-ἀσκέρι εἰς τζαδίρια ἔνδον τοῦ λι-

μένος, καὶ ἀντικρὺ αὐτοῦ ἐστρατοπέδευσαν οἱ γιαννίτζαροι· καὶ αἱ δύο αὐταὶ παρεμβολαὶ ἦσαν τὸ μ ε κ ι ά ν ι τῆς πανούκλας· ἐβγῆκε δὲ καὶ ὁ καπετὰν-πασσᾶς μὲ τοὺς περὶ αὐτὸν ἔξω εἰς τζαδίρια, ἐβγῆκε καὶ ὁ Ἀλῆ-πασσᾶς εἰς τζαδίρια ἔνδον τοῦ λιμένος μὲ τοὺς περὶ αὐτόν.

Τῇ έ ἔγραψαν εἰς τὸν ζαπίτην ῥοῦσσον τὸν εἰς τὸ Ταμάνι ἀμφότεροι διὰ τὸν μουκ ι α λεμὲν, καὶ ὅτι, «ὡς φίλοι θέλομεν ἐλθεῖν εἰς τὸ Κιζὶλ-τασὶ (ἔνθα εἰσρέει ὁ ποταμὸς Κουπὰν εἰς τὸν Εὔξεινον πόντον,) διὰ νὰ πάρωμεν νερὸν, καὶ ἐπειδὴ ἔχομεν ἀσκέρι μαζή μας, καὶ ἔχεις ἐκεῖ κτισμένην παλάγκαν, νὰ τὴν κρημνίσῃς καὶ νὰ τραβήξῃς ἐκεῖθεν καὶ τὸ ἀσκέρι σου, διὰ νὰ μὴν ἀκολουθήσῃ μεταξὺ τῶν ἐδικῶν μας ὑδραγωγούντων καὶ τῶν ἐδικῶν σας κἀμμία σύγχησις ἀνάρμοστος εἰς τὸ μεταξύ μας σ ο ύ λ χ ι.» Μάταιοι ἄνθρωποι, καὶ μάταια ζητήματα! Ὁ Ῥοῦσσος ἤξευρε πολλὰ καλὰ πῶς τὸ Σοουτζάκι πλημμυρεῖ ὑδάτων· ἐγέλασεν οὖν διὰ τὴν πρότασιν τῶν ζητούντων νερὸν ἀπὸ τὸ Κιζὶλ-τασί· ὅθεν ἐκατάλαβεν ὅτι ἡ πρόφασιν λογομαχίας καὶ δυσμενείας ζητοῦν ἢ διὰ τὸ πλῆθος τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐζήτησε τὸ κρήμνισμα τῆς παλάγκας, διὰ νὰ ἀκουσθῇ κἂν πῶς κατώρθωσεν εἰς τοὺς Ῥούσσους τὸ νὰ κρημνίσουν τὴν παλάγκαν τους.

Τῇ ς' ἔγραψαν καὶ οἱ δύο εἰς τοὺς Κουπανλῆδες, προσκαλοῦντές τους εἰς ὑποταγὴν καὶ συμμαχίαν, καὶ ἔστειλαν τὰ ἔγγραφα διὰ δύο ἀγάδων τους· τὰ δὲ ἔγγραφα τὰ πρὸς τὸν Ῥοῦσσον τὰ ἔστειλαν μὲ τὸν καπιτζιλὰρ-πουλούκπασην τοῦ Ἀλῆ-πασσᾶ καὶ μὲ τὸν σοφρατζήπασην τοῦ Χασὰν-πασσᾶ, ἐπιβάντας εἰς ὑδριώτικον.

Ἀπῆλθεν ὁ Χασὰν-πασσᾶς τῇ ζ' τοῦ Αὐγούστου εἰς τὴν Ἀνάπαν, καὶ τῇ θ' ἀπῆλθεν εἰς τὸ Γκελιντζὴ-λιμάνι διὰ ἐξέτασιν τῶν δύο αὐτῶν λιμένων, ἀλλ' εὗρε καὶ τοὺς δύο ἀνεπιτηδείους εἰς τὸ νὰ δεχθοῦν τὰ γαλιόνια διὰ τὰ νερά τους τὰ ῥηχά.

Τῇ ή ἦλθον εἰς ἐντάμωσιν τῶν δύο πασσάδων οἱ πέηδες Τζερκέζοι καὶ Ἀπαζᾶδες χωρὶς κἀνένα πεσχέσι· ἦν δ' ἐν αὐτοῖς καὶ ὁ πρεσβύτερος ἀδελφὸς τοῦ Σαχὶν-Γκιραΐ, Παχαδοὺρ-Γκιραΐς. Ὑπεσχέθησαν τὸ νὰ εὑρίσκωνται εἰς τὴν δούλευσιν τοῦ βασιλέως, καὶ τὸ ὅτι ἂν θέλουν ἀσκέρι θέλουν τοὺς ἑτοιμάσει δέκα χιλιάδας πρὸς 25 γρόσια τὸν ἄνθρωπον.

Τῇ ιγ' ἦλθεν ἀπὸ τὴν Πόλιν ὁ ἰ κ ι ν τ ζ ή ς του· ἔφερεν ὁρισμὸν ἐπιπληκτικὸν καὶ πρὸς τοὺς δύο, διατί δὲν ἐπῆγαν πρὸ ἡμερῶν εἰς τὸ Κρίμι μόνον ἔχασαν τὸν καιρὸν, καὶ ἄλλα.

Τῇ ιδ' ἐπανέκαμψαν οἱ σταλέντες εἰς τὸ Ταμάνι· εἶπον ὅτι διὰ τὴν πανούκλαν δὲν τοὺς ἐδέχθη ἔνδον εἰς τὸ Ταμάνι, μόνον τοὺς ἔστησε τζαδίρι εἰς τὸ νησὶ τὸ λεγόμενον Ὀτουρὰτζ-κουμοὺ, καὶ ἀναγνοὺς τὰ ἔγγραφα τοὺς ἐμήνυσεν ὅτι τὰ ἔστειλε τῷ Σουβαρὼφ διὰ νὰ ἀποκριθῇ· τοὺς ἐφίλευσε τρεῖς ἡμέρας καὶ τὴν τετάρτην τοὺς ἐμήνυσεν ἔωθεν ὅτι νερὸν πλέον νὰ τοὺς δώσῃ δὲν ἔχει ἐπειδὴ καὶ τὸν χρειάζεται διὰ τὸ στράτευμά του· ζητήσαντες ἀπόκρισιν ἔγγραφον ἀπεκρίθη τὸ ὅταν ἔλθῃ ἀπὸ τὸν Σουβαρὼφ θέλει τὴν στείλει· ἐζήτησαν νερὸν κἂν διὰ τὴν στράταν καὶ τοὺς ἔδωκε.

Τῇ ιζ' φουρτούνα μεγάλη ὑπὸ νότου· ἐνωχλήθησαν ὅλα τὰ γαλιόνια τὰ

ἔξω τοῦ λιμένος καὶ ἔσπειραν τὰ σίδηρά τους ὅλα εἰς τὸ πέλαγος, τὸ δὲ πασσᾶ-γκεμισὶ, ἀφοῦ ἀρῆκε τρία σίδηρα ἀπὸ 80 καντάρια καὶ ἄλλα 80 αἱ γούμεναί των, ἄρχησε νὰ κάμῃ πολλὰ νερά· δὲν ἐστάθη τρόπος νὰ τὰ ὁλιγοστεύσουν τέσσαρες τουλούμπαις· ἔρριπτε τόπια διὰ νὰ ἔλθουν ἀπὸ τὰ ἄλλα γαλιόνια ἄνθρωποι πρὸς βοήθειάν του, ἀλλὰ διὰ τὸν κίνδυνον τῆς μεγάλης τρικυμίας τινὰς δὲν ἠμποροῦσε νὰ πλησιάσῃ, καὶ ἂν δὲν ἔπαυεν ἡ φουρτούνα ἄλλαις δύο ὥραις ἐκαϊνάτιζε· ἔγιναν αἱ τουλοῦμπαι ἐννέα, καὶ ὅλην τὴν νύκτα ἐτραβοῦσαν ἄνθρωποι ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν, καὶ μόλις τὸ εἰσήγαγον εἰς τὸν λιμένα· τρία ἡμερονύκτια ἐτραβοῦσαν καὶ δὲν ἐστάθη τρόπος νὰ ἐμποδισθῇ τὸ νερόν· δαλγκίτζηδες πολλοὶ καὶ ἄνθρωποι ἐδούλευον ὑπὲρ τοὺς χιλίους σαρδίζοντές το μὲ προβιαῖς καὶ δὲν ὠφέλησαν· ὅθεν τῇ κζ′, ἀφοῦ ἔβγαλαν τὰ τακίμιά του τὸ ἔρριψαν παστὰν-καρὰ, καὶ τῇ κθ′ παρεδόθη τῷ Ἡφαίστῳ, καὶ ἐμάζευσεν ὁ καπετὰν-πασσᾶς τὰ καρφιά.

Οἱ Ἀπαζᾶδες ἔφερον εἰς τὰ στρατόπεδα βούτυρον, ζερδαβᾶδες, ἀλούπια, σιντζάπια, πρόβατα, κατζίκια, σκλάβους καὶ σκλάβαις, καὶ ἔκαμαν πολὺ κέρδος.

Εἰς τὴν καπετάνιαν εἶδον Ῥωμαῖον σκλάβον Θεσσαλονικέα· τὸν ἠρώτησα διατί ἐσκλαβώθη, καὶ ἀπεκρίθη, «διότι ἤμουν μὲ τοὺς Μοσχόβους· ἀλλ' ἀκούσας ὅτι οἱ τοιοῦτοι νὰ ἐσυγχωρήθησαν δὲν ἔφυγα νὰ πηγαίνω εἰς τὸ Κρίμι, καὶ τώρα εἶναι ὑπὲρ τοὺς 60 νησιώτας εἰς τὰ γαλιόνια σιδηροδέσμιοι δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν. Καὶ ἀντὶ τῆς διετοῦς ἀσυδοσίας τῶν νήσων ἐπάρθησαν παρὰ τοῦ καπετὰν-πασσᾶ διὰ τοῦ δραγομάνου του Μαυρογένη διπλᾶ ἄσπρα τῶν πρώτων εἰς τοὺς δύο χρόνους, καὶ δὲν ἐφυλάχθη τι τῶν ὑποσχεθέντων τοῖς Ῥούσσοις εἰς τὴν ἀγάπην· καὶ τώρα ἕνα σερπεστιέτι τοῦ Κριμίου τοὺς ἔμεινε τοὺς Ῥούσσους ἀντὶ τοσούτων τόπων καὶ κάστρων ἐπιστραφέντων, καὶ ἐκεῖνο νά ὁποῦ πάσχουν νὰ τὸ χαλάσουν οἱ Τοῦρκοι.»

Ἀπὸ τὰ πενῆντα τρία πλοῖα ὁποῦ εἰς τὴν φουρτούναν τῆς νυκτὸς τῆς γ′ τοῦ Αὐγούστου ὑπέφερον, ἕνα ὑδριώτικον καταντῆσαν μέχρι Τραπεζοῦντος καὶ ἐπανακάμπτον διὰ τὸ Σοουτζάκι ἐγιανάστισε διὰ τὴν φουρτούναν εἰς τόπον τῆς Ἀπαζίας ἀπέχοντα ἀπὸ τὸ Σοουτζάκι μίλια 60. Ἐλθόντες οἱ Ἀπαζᾶδες κατεκράτησαν καὶ τὸ σκάφος καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάντα καὶ ἐσκλάβωσαν καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ Ὑδριώτας διὰ νὰ τοὺς πωλήσουν· δύο Τάρταροι ἀπὸ τὸν Καφᾶν κατὰ τύχην εὑρεθέντες ἐκεῖ τοὺς ἠλευθέρωσαν. Φθάσαντες οὖν εἰς τὸ Σοουτζάκι ἔδωκαν ἔγγραφον τῷ Χασὰν-πασσᾷ προσκλαιόμενοι, καὶ κατάστιχον τῆς ζημίας των διὰ ὅλον τὸ τακίμι τοῦ πλοίου καὶ ὅπλα καὶ ἄσπρα, γρόσια 813. Τὰ μετέφρασα· ἔστειλεν ὁ Χασὰν-πασσᾶς τὴν μετάφρασιν εἰς τὸν Ἀλῆ-πασσᾶν ζητῶν τὴν ἐπιστροφήν· οὐδὲν διεπράξατο καί τοι λίαν ἐπιμεληθεὶς, εἶπον γὰρ ὅτι ἦτον κισμέτι τους, καὶ ὅτι τοὺς τὸ ἔστειλεν ὁ θεὸς τὸ τοιοῦτον κέρδος εἰς χεῖράς των.

Ἄπρακτα ἀπέβησαν τὰ εἰς τὸ Κουπάνι κινήματα τῶν δύο πασσάδων, καὶ ὁ δεσμὸς τῶν Ἀπαζάδων καὶ Τζερκέζων μὲ τὴν Πόρταν· ζητήσαντες γὰρ οἱ πασσᾶδες παρ' αὐτῶν τὸν ὑποσχεθέντα σύμμαχον στρατὸν εἰς χιλ. 10, τοὺς ἐζήτησαν ἄσπρα· οἱ πασσᾶδες δὲν ἠθέλησαν νὰ δώσουν ἢ νὰ ὑποσχεθοῦν, συλλογισθέντες ὅτι ἂν οἱ Μοσχόβοι τοὺς δώσουν ὕστερον τὰ ἡμίση ἐνώνονται μ' ἐκείνους, καὶ ὅτι καὶ εἰς τὸν πόλεμον ἂν ἀκολουθήσῃ ἤττα προσκολλῶνται τῷ νικητῇ, ὅστις ποτ' ἂν εἴῃ.

Ἀπὸ τὸ στράτευμα τὸ τούρκικον τόσον τοῦ Ἀχμὲτ-πασσᾶ ὅσον καὶ τοῦ Χασὰν-πασσᾶ καὶ Ἀλῆ-πασσᾶ ἔκλεψαν οἱ Ἀπαζᾶδες εἰς τὰ βουνὰ ἄνδρας ὑπὲρ τοὺς πεντακοσίους· τοιαύτη γελοιώδης οὖν ἐστιν ἡ ὑποταγὴ ὁποῦ ἔχουν εἰς τὴν ὀθωμανικὴν βασιλείαν Ἀπαζᾶδες, Τζερκέζοι καὶ Κουπανλῆδες.

Ὁ λοιμὸς ἠκολούθει νὰ κάμνῃ πολλὴν φθορὰν εἰς τὰ στρατόπεδα τῶν γιαννιτζάρων, τοῦ μιρὶ-ἀσκερὶ καὶ τῶν δύο πασσάδων.

Ὁ Ἀχμὲτ-πασσᾶς ὁ προρρηθεὶς, υἱὸς τοῦ Ἀλῆ-πασσᾶ, καὶ ὁ Μεχμὲτ-πασσᾶς ὁ καὶ μουχαφίζης τοῦ κάστρου Σοουτζάκι, διεμαρτύροντο ὅτι κατ' οὐδένα τρόπον δὲν ἠμποροῦν πλέον νὰ διατρίβουν ἀνωφελῶς εἰς τὸ Σοουτζάκι, καὶ ἀνεχώρησαν διὰ τὸ Σινώπι.

Τάρταρος οὐλιεμᾶς τοῦ Κριμίου προσῆλθε τῷ Χασὰν-πασσᾷ· τὸν ἐξένισεν εἰς τὸ τζαδίρι τοῦ διβὰν-ἐφενδισή. Τὸν ἠρώτησα τὰ τοῦ Σαχὶν-Γκιραΐ-χάνη. Εἶπε μοι,

Πρῶτον, ὅτι ἔχει καὶ καλγᾶ καὶ νουρεδδίνην, καὶ χωρὶς νὰ τοὺς μεταχειρίζεται εἰς ὑπουργίαν τινὰ καὶ ὑπόθεσιν τοὺς δίδει μόνον λουφὲν διὰ τὰ ἔξοδά τους.

Δεύτερον, ὅτι ἔχει δώδεκα μουραχάσηδες Ταρτάρους τοῦ ά βαθμοῦ, εἰς τοὺς ὁποίους ἀναφέρει κάθε ὑπόθεσιν πολιτικήν· αὐτοὶ ἔχουν καὶ κιατίπην, καὶ κατὰ τὸ ἰλάμι ὁποῦ τὸν στείλουν διὰ τὴν διορισθεῖσαν ὑπόθεσιν οὕτω τὴν ἀποφασίζει καὶ τὴν τελειώνει.

Τρίτον, τοὺς πταίστας διαφόρων ἐγκλημάτων τοὺς διορίζει εἰς τὴν κρίσιν, καὶ κατὰ τὸ ἰλάμι τοῦ καζασκέρη ἢ φονεύει ἢ φυλακώνει ἢ ἐλευθεροῖ.

Τέταρτον, ἂν ὁ στρατηγὸς ῥοῦσσος τὸν μηνύσῃ ὅτι ὁ δεῖνα ἔσφαλε τὸ καὶ τὸ, εὐθὺς τὸν φονεύει ἀνεξετάστως.

Πέμπτον, αἱ ὁδοὶ τοῦ Παχτζὲ-σεραίου καὶ ἄλλων πολιτειῶν οὖσαι μὲ καλδιρίμια κακοφτιασμένα, τὰ ἔκαμεν ὅλα δουσεμὲ, εἰς τρόπον ὁποῦ τρέχουν τὰ νερὰ εἰς τὰς δύο ἄκρας τῆς ὁδοῦ καὶ εἰς τὴν μέσην, καὶ περνοῦν αἱ καρέται εὐκόλως χωρὶς νὰ προσκρούουν εἰς πέτρας καὶ λάκκους ὡς πρότερον.

Ἕκτον, ὅτι εἶχε γράψει τῷ σουλτὰν Ἀπδοὺλ-Χαμίτῃ τὸ ὅτι εἶναι χάνης μουστακίλεν, καὶ ὅταν ἀποθάνῃ θέλει τὸν διαδεχθεῖ ἐκεῖνος ὁποῦ μαζὶ μὲ τοὺς προὔχοντας τῶν Ταρτάρων ἤθελε διορίσει αὐτὸς καὶ ὄχι ἄλλος τις ὁποῦ νὰ ἤθελε θελήσει ἡ Βασιλεία Του.

Ἕβδομον, ὁ Δϊβὰζ-ἀγᾶς, ζαπίτης ποτὲ εἰς τὸ Καουσάνι, εἶναι πιστότατος συμβουλάτωρ τοῦ Σαχὶν-Γκιραΐ-χάνη.

Τῇ κγ′ Αὐγούστου ἦλθεν ὁ ραχτιβάνης τοῦ Χασὰν-πασσᾶ ἀπὸ τὴν Πόλιν μὲ προσταγὴν τοῦ νὰ πηγαίνουν εἰς τὸν Καφᾶν καὶ νὰ κτυπήσουν τοὺς Ῥούσσους μὲ πρόφασίν τινα ὁποῦ νὰ φανῇ πῶς παρεσπόνδησαν οἱ Ῥοῦσσοι καὶ ὄχι οἱ Τοῦρκοι.

Τῇ ς′ τοῦ Σεπτεμβρίου λύσαντες ἀπὸ τὸ Σοουτζάκι μὲ βορέαν, καὶ πα-

ραλλάξαντες τὸ προμοντόριον τοῦ Κριμίου λεγόμενον Τακὶλ-πουρνοὺ, ὅπερ καὶ στόμιον τῆς Μαιώτιδος λίμνης, πλέοντες τὸ κενδὶ ἀντικρὺ τοῦ Τακὶλ-πουρνοὺ (ὅ ἐστιν ἀκρωτήριον τῆς Ταυρικῆς Χερσονήσου ἀπέχον ἀπὸ τὸ Γκέρτζι μίλια 6 καὶ ἀπὸ τὸ Γενὶ-Καλὲ μίλια 18,) ἴδομεν μακρόθεν ἐρχόμενα ρουσσικὰ καράβια. Ὁ Χασὰν-πασσᾶς ἐξέτεινε τὴν πορείαν πρὸς αὐτά· ἦσαν σότο-βέντο ὡς πρὸς ἡμᾶς, καὶ μετὰ μικρὸν κατήντησαν νὰ εἶναι σόπρα-βέντο, ὅπερ ἰδὼν ὁ πασσᾶς καὶ ἐθαύμασε καὶ ἐφοβήθη, καὶ ἀπέστη τοῦ πολεμῆσαι αὐτά. Ἦτον δύο μικρὰ, τὸ ἕνα μὲ πόμπαις καὶ τὸ ἄλλο ἀχθοφόρον, ἦσαν δύο καραβέλαι μεγάλαι, ἑκάστη μὲ 40 τόπια, καὶ 6 μικραί. Ἡ πρώτη καραβέλα ἐπλησίασε τόσον τὴν καπετάνιαν ὅπου ἦν ὁ πασσᾶς, ὁποῦ σχεδὸν μικροῦ ἐδέησε νὰ τὴν ἐγγίξῃ· αἱ δύο καραβέλαι αὐταὶ μεγάλαι εἶχαν κλεισμένα τὰ πορτέλα τῶν τηλεβόλων τους, καὶ εἰς τὸ κάσαρον μόλις ἐφαίνοντο ἄνθρωποι 15. Ἐπέρασαν χωρὶς νὰ χαιρετήσουν, εἶτα ἐπέρασαν καὶ τὰ λοιπὰ 6 μὲ τὰ τόπια ἔξω ἐβγαλμένα καὶ μὲ ἀνθρώπους εἰς τὸ κάσαρον σχεδὸν ὑπὲρ τοὺς 300 ἐνδεδυμένους μὲ τὸ αὐτὸ χρῶμα. Παρετηρήθη ὅτι ἡ πρώτη καραβέλα πλησιάσασα εἰς τὴν καπετάνιαν ἐμάζωξε τὰ πανιά της καὶ ἀφῆκε μόνον τὸ ἐπάνω ἀνοικτὸν, καὶ διαπλεύσασα τὴν καπετάνιαν πάλιν τὰ ἄνοιξε· προσέτι παρετηρήθη τὸ ὅτι μικρόν τι ἄνω τοῦ Τακὶλ-πουρνοὺ ἦτον ἄλλα πέντε καράβια ρουσσικὰ ἀραγμένα κοντὰ εἰς τὴν ξηράν. Καὶ ὁ μὲν στόλος ὁ ρουσσικὸς αὐτὸς ἔπλεε πρὸς τὸ Τακὶλ-πουρνοὺ, ἡμεῖς δὲ πλεύσαντες μικρόν τι, ἔρριψεν ὁ πασσᾶς σίδηρον ἐμπρὸς εἰς τὸ μέρος τοῦ Κριμίου τὸ λεγόμενον Τοῦζλα, ἀπέχουσαν ἀπὸ τὸ Τακὶλ-πουρνοὺ μίλια 7, καὶ ἀπὸ τὴν Τοῦζλαν εἶναι τὸ Τζαδὶρ-δαγὶ, καὶ ἔμπροσθεν τούτου κεῖται ἐν τῷ πελάγει ὄρος χαμηλότερον τὸ Γκιεγὶκ-ἀτλαμασὴ, εἶτα εἶναι ὁ Καφᾶς. Ἐμπρὸς εἰς τὴν Τοῦζλαν κεῖται ξηρονήσι λεγόμενον Γιελκιὲν-καγιᾶ, ἀπέχον τοῦ Καφᾶ μίλια 70. Ἦσαν τὰ νερὰ βαθέα ὀργυιὰς 25.

Τῇ ζ' τοῦ Σεπτεμβρίου λύσαντες ἴδομεν τὰ ρουσσικὰ ὁποῦ μακρὰν ὡς δύο μίλια ἔστεκαν κατὰ σειρὰν εἰς τὸ πέλαγος ὁρτζαλα πάντα, ὄντας σόπρα-βέντο ὡς πρὸς ἡμᾶς. Πλεύσαντες οὖν ἐφθάσαμεν ἐμπρὸς εἰς τὸν Καφᾶν τῇ ζ' τοῦ Σεπτεμβρίου καὶ ἐρρίξαμεν σίδηρον. Ἔρριψεν ὁ πασσᾶς δέκα τόπια διὰ χαιρετισμὸν καὶ ἓξ ἡ πατρώνα καὶ ἓξ ἡ ἰργιάλα, ὁμοίως καὶ τὰ λοιπὰ 20 γαλιόνια ἀφοῦ ἔρριχναν σίδηρον ἔρριπταν τὸ μὲν δύο τὸ δὲ τρία τόπια. Ἐν τούτοις τὸ κάστρον μὲ τόπι δὲν ἀπεκρίθη, ἀλλ' ἔκαυσε τρὶς παρούτι, καὶ μετετόπιζον ἀπὸ τὸ κάστρον ἡδηδὸν ὅλοι οἱ κατοικηταὶ μὲ τὰ ροῦχά τους φορτωμένα εἰς ἀραπᾶδες. Καὶ ἐν τούτοις μετὰ μίαν σχεδὸν ὥραν ἴδομεν εἰς τὸ περιγιάλι τζαδίρια μὲ ἀνθρώπους καὶ μακρὰν τοῦ Καφᾶ ὡς δύο μίλια ἴδομεν τζαδίρια παρεμβεβλημένα εἰς δύο μέρη, καὶ μετ' ὀλίγον ἴδομεν καὶ στράτευμα νέον ὁποῦ συνηθροίζετο εἰς τὰς δύο παρεμβολάς. (Ἀπὸ τοὺς καπνοὺς τοῦ παρουτίου ὁποῦ ἐδόθησαν εἰς τὸ κάστρον καὶ ἀπὸ ἄλλους καπνοὺς ὁποῦ ἀλληλοδιαδόχως ἐδίδοντο ἀπὸ τὰ καραούλια ἕως ἐκεῖ ὁποῦ ἦτον τὸ στρατόπεδον λαβόντες εἴδησιν οἱ στρατιῶται ροῦσσοι τοῦ ἐρχομοῦ τῶν Τούρκων ἔτρεξαν εἰς τὸν Καφᾶν, χωρὶς νὰ ὑπάγῃ κάνεὶς νὰ τοὺς λαλήσῃ.)

Εἰς τὸ διάστημα αὐτὸ ἀπὸ τὸ Τακὶλ-πουρνοὺ ἕως εἰς τὸν Καφᾶν ἐγὼ καραούλια δὲν εἶδα εἰς τὰς ἀκτὰς αὐτοῦ τοῦ διαστήματος τῆς Χερσοννήσου· θέλει ἦτον, ὡς φαίνεται, ὀλίγον διάστημα μακρὰν ἀπὸ τὰς ἀκτὰς καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐφαίνοντο. Ὁ τόπος ὅλος ὅμως ἦτον ἐπίπεδος, ἐπιτήδειος καὶ διὰ τροφὴν ζώων καὶ διὰ σιτοφορίαν, καὶ ὄχι μὲ βουνὰ ἄνοστα καὶ ἀγόνιμα καθὼς ἴδον τὰς ἀκτὰς τῆς Κρήτης καὶ τοῦ Μωρέως καὶ τῆς Κύπρου. Ἕνα μόνον βουνὸν ἴδον εἰς τὸ διάστημα αὐτὸ παρὰ τῇ θαλάσσῃ χωρὶς δρυμῶνας καὶ δένδρα, ὀνομαζόμενον παρὰ τῶν ἐντοπίων Τοῦζλα, χωρὶς πολλὴν ἔκτασιν καὶ εἰς τὰ τρία του μέρη· ἴδον καὶ ἄλλο μακρόθεν ἐκεῖθεν τοῦ Καφᾶ τὸ λεγόμενον Τζαδὶρ-δαγὶ, ὄρος μὲ δένδρα ὄχι ὅμως ἐπιτήδεια διὰ ναυπηγίαν νηῶν· ὅθεν διὰ τροφὴν ζώων καὶ διὰ χωράφια καὶ παχτζέδες δὲν ἔχουν κἀμμίαν σύγκρισιν μὲ τὸ Κρίμι οἱ προρρηθέντες τρεῖς τόποι. Πενῆντα μίλια μακρὰν ἀπὸ τὸν Καφᾶν εἶναι κάστρον παράλιον, Γιάλα λεγόμενον, καὶ ἄνωθεν τοῦ κάστρου κώμη καὶ τζαμὶ, καὶ πεδίον εἰς τὸ ἔσω μέρος ἐπίμηκες μὲ παχτζέδες καὶ ἀμπέλια· εἶτα παλάγκα παράλιος καὶ παῖρι μετὰ τὸ τζαμὶ, καὶ ἐπάνω εἰς τὸ παῖρι πάλιν παλάγκα, καὶ κάτω ἀπὸ τὸ παῖρι ἄλλη τρίτη παλάγκα· τὸ δὲ Παχτζὲ-σεραῖ ἀπέχει ἀπὸ τὸ Καρὰ-τασὶ ὥρας 20, καὶ ὁ Καφᾶς ἀπὸ τὸ Σινώπι μίλια 200, καὶ ἀπὸ τὴν Αὐλίταν μίλια 500.

Τῇ ἡ γράψαντες οἱ δύο πασσᾶδες μὲ ὑπογραφὰς καὶ βούλλας των ἔστειλαν τὸ ἔγγραφόν τους μὲ τὸν ἰκιντζὴ τοῦ Ἀλῆ-πασσᾶ καὶ μὲ τὸν σοφρατζήπασην τοῦ Χασὰν-πασσᾶ ζητοῦντες νὰ ἔβγουν νὰ πάρουν νερόν· (πρόφασις αὕτη διὰ νὰ κάμουν δισπάρκο, ἢ οἱ ὑδραγωγοῦντες λογομαχήσαντες μέ τινα τῶν Μοσχόβων καὶ φόνου τινὸς γενομένου νὰ προφασισθοῦν ὅτι ἐκτύπησαν οἱ Ῥοῦσσοι τοὺς Τούρκους καὶ ἔκαμαν φέσκι τὸ σούλχι, ἤτοι διέλυσαν τὴν εἰρήνην.) Οἱ Ῥοῦσσοι ἤξευραν πῶς δὲν χρήζουν ὕδατος ὡς ἐρχόμενοι ἀπὸ τὸ Σοουτζάκι, τόπον πολύϋδρον, καὶ ἐγνώριζαν τὴν ἐν τῷ ζητήματι πανουργίαν καὶ δολιότητα, μ' ὅλον τοῦτο τοὺς ἐδέχθησαν εἰς τὸ Γιουμρούκι καὶ τοὺς περιεποιήθησαν λέγοντες ὅτι, «Ἔχομεν ἀγάπην, καὶ ἀγκαλὰ καὶ ἐδῶ νεροῦ μόνον ἕνας τζεσμὲς, μ' ὅλον τοῦτο ἂν δὲν εἴχετε πανώλην ἠθέλετε ἔβγει ὡς φίλοι νὰ ὑδροκομίσητε καὶ νὰ σεργιανίσητε καὶ νὰ ψουνίσετε, καὶ μάλιστα βούτυρον ὁποῦ εἶναι τόσον ἐδῶ τῶν Ταρτάρων ἀπούλητον, καὶ ἐπιθυμοῦν ἀγοραστάς.» Εἶπον οἱ Τοῦρκοι ὅτι πανούκλαν δὲν ἔχουν, οἱ Ῥοῦσσοι ἀπεκρίθησαν τὸ, «Μᾶς γράφουν ἀπὸ τὴν Πόλιν πῶς ἔχετε, καὶ ἡμεῖς ἐξ ἀνάγκης πρέπει νὰ τὸ πιστεύσωμεν.» Ἐζήτησαν οὖν ἔγγραφον ἀπόκρισιν εἰς τὰ γράμματά τους, τοὺς ἀπεκρίθησαν ὅτι θέλουν στείλει τὸ γράμμα εἰς τὸ Παχτζὲ-σεραῖ, καὶ θέλει ἀποκριθεῖ ὁ γκενεράλης των Ἀλέξανδρος Σουβαρώφ· τοὺς ἠρώτησαν πότε θέλει ἔλθει ἀπόκρισις, ἀπεκρίθησαν τὸ ὅτι 12 ὥρας ἀπέχει ἐντεῦθεν τὸ Παχτζὲ-σεραῖ, δὲν θέλει ἀργήσει νὰ ἔλθῃ, ἐλπιζόμενον μετὰ δύο ἡμέρας τὸ περισσότερον.

Τῇ ἱ οὖν μὴ ἐλθούσης ἀποκρίσεως συνεβουλεύετο μὲ τὸν Ἀλῆ-πασσᾶν διὰ τὸ δισπάρκο, καὶ γενομένου κοινοῦ βουλευτηρίου ἐφάνη δύσκολος ἡ ἔξοδος διὰ τὸ εἰς τὰς ἀκτὰς στράτευμα καὶ τηλεβόλους, ὁποῦ μὲ τὸ νὰ εἶναι τὰ

νερὰ ρηχὰ ὑπὲρ τὰ δύο μίλια, ἔπρεπε νὰ ἔβγῃ τὸ στράτευμα μὲ βάρκαις ἢ τὸ πολὺ μὲ ὑδριώτικα, καὶ βέβαια ἤθελε τὰ βουλοῦν τὰ ἀχθοφόρα αὐτὰ πλευσίματα αἱ ἐν τῇ ἀκτῇ τοῦ Καφᾶ τηλεβόλοι· εἶπε καὶ ὁ καπετάνιος τῆς καπετάνιας ὅτι ἂν συμβῇ ἡ φουρτούνα τοῦ Κεστανὲ-καρασὶ θέλει πάθει ὁ στόλος χειρότερα ἀπὸ ἐκεῖνα ὁποῦ ἔπαθεν εἰς τὸ Σοουτζάκι· ἔστειλαν οὖν καὶ πάλιν τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον ἔξω διὰ νὰ ζητήσῃ τὸ ἀποκριτικόν· ἔφερεν ἀπόκρισιν ὅτι ἕως τὸ βράδυ ἴσως θέλει ἔλθει, ὅπερ ἀκούσαντες καὶ συνομιλήσαντες ἐπὶ πολὺ κρυφὰ εὐθὺς ἐκίνησαν διὰ τὴν Σινώπην τῇ ί Σεπτεμβρίου.

Τῇ νυκτὶ οὖν τῆς ιά συνέβη ἡ φουρτούνα πολλὰ μεγάλη. Τὰ δύο κάτεργα εἰσῆλθον εἰς τὸ Πογάζι τῆς Πόλεως, οἱ δύο πέηδες τῶν κατέργων διηγήθησαν τῷ τερσανὲ-ἐμινὴ τὰς εἰς τὸ Σοουτζάκι δυστυχίας· τὴν διήγησιν ἔστειλαν ἔγγραφον εἰς τὴν Πόρταν, ἡ ὁποία τὰ πάντα ἠγνόει, μὲ τὸ νὰ μὴν εἶχε φθάσει εἰς τὴν Πόλιν ὁ ῥαχτιβάνης τοῦ Χασὰν-πασσᾶ μὲ τὸν ὁποῖον τὰ εἶχε γράψει. Μαθοῦσα οὖν ὅτι ἐκίνησε μὲ τὸν στόλον διὰ τὸ Σινώπι ὁ Χασὰν-πασσᾶς ἔπεμψε τάταρην εἰς τὸ Σινώπι προστάττουσα νὰ ξεφορτώσῃ ὅλον τὸ ζαχιρὲν καὶ τὰ μουχιμάτια καὶ ἄλλα ἀναγκαῖα τοῦ τε πολέμου καὶ τῶν καραβίων, διὰ νὰ χρησιμεύσουν τὴν ἐρχομένην πρώτην ἄνοιξιν πάλιν διὰ τὴν ἔφοδον τοῦ Κριμίου, καὶ νὰ πάρῃ τὸν στόλον νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Πόλιν.

Τῇ αὐτῇ ιά, ἡμέρᾳ Τρίτῃ πρὸς τὸ κενδὶ εἰσῆλθεν ὁ στόλος εἰς τὸ Σινώπι.

Τῇ ιγ' ἔστειλεν ὁ Χασὰν-πασσᾶς εἰς τὴν Πόλιν διὰ ξηρᾶς τὸν σοφρατζήπασήν του διὰ νὰ εἰπῇ καὶ διὰ ζώσης φωνῆς τὰ ὅσα ἤκουσεν εἰς τὸν Καφᾶν ἀπὸ τοὺς Ῥούσσους καὶ τὴν εἴδησιν τῆς τοῦ στόλου εἰς τὸ Σινώπι κατευοδώσεως.

Ὁ Τζανικλὴ Ἀλὴ-πασσᾶς ἐξελθὼν τῆς νηὸς ἐκόνευσε μέσα εἰς τὸ κάστρον καὶ δὲν ἐσκόρπισε καὶ τὸ στράτευμά του.

Ἦτον περίλυπος ὁ Χασὰν-πασσᾶς εἰς ἄκρον, καὶ μιᾷ τῶν ἡμερῶν εἶπέ μοι τὸ ὅτι δὲν εἶχε μεγαλήτερον πόθον ὡς τὸ νὰ γένῃ χατζῆς, καὶ ἀφοῦ τὸν ἔκαμαν καπετὰν-πασσᾶν ἐπεθύμει νὰ γίνῃ ἐμὶρ-χάρτζης διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν κιαπὲν, καὶ ἂν δὲν ἐγίνετο καὶ αὐτό, «νὲ γκετζινμὲζ πασὶμ βάριδιπενὶμ, μὲ πέντε ἢ ἓξ ἀνθρώπους ἠμποροῦσα νὰ ζήσω ἡσύχως· τὸ τακδίρι ἐχάλασε τὸ τετπίρι, καὶ μὲ ἔχωσαν εἰς αὐτά.»

Ὁ Ἀλὴ-πασσᾶς, μὲ τὸ νὰ μὴν ἐβγῆκεν ὁ Χασὰν-πασσᾶς ἀπὸ τὸ γαλιόνι ποσῶς, ἔστειλε τὸν Ἀπτή-πεην, ὀρδοὺ-ναζιρὴν, νὰ τὸν χαιρετήσῃ, καὶ τῇ ἐφεξῆς ἔστειλε καὶ τὸν σιλιχτάρην του μὲ πωρικὰ, καὶ ἐδωκεν αὐτῷ ὁ Χασὰν-πασσᾶς γρόσια 250.

Τῇ ιθ' οὖν ἤρξατο ὁ Χασὰν-πασσᾶς νὰ ξεφορτώνῃ τὰ γαλιόνια καὶ τὸν εἰς τὰς ἀχθοφόρους νῆας ζαχιρέν· ἐξεφόρτωσε τὸν ἀπὸ τῆς Πόλεως μὲ 14 σάϊκαις ἐλθόντα ζαχιρὲν, καὶ τὸ γαλιόνι τὸ φορτωμένον εἰς τὸ Πουργάζι τῆς Μαύρης θαλάσσης, ἤτοι εἰς τὸν Πύργον, 20,000 καντάρια παξιμάδι, καὶ τὰ δύο γαλιόνια καὶ ὑδριώτικα ὁποῦ ἦσαν φορτωμένα μὲ 580 τζουβάλια ἀλεῦρι, ἤτοι 40,000 κοιλά. Ἐξεφόρτωσε δὲ καὶ τόπια, καὶ τζεπχανὲ, καὶ παρούτι, καὶ γκιουλέδες, τὰ ὁποῖα ἦσαν διωρισμένα διὰ τὸ κάστρον Σοουτζάκι ἂν ἐκτίζετο, καὶ μὲ τὸ νὰ μὴν ἐκτίσθη τὰ ἔφερεν ὀπίσω ὁ καπετὰν-πασσᾶς. Ἐξεφόρτωσε δὲ καὶ ἄλλον ζαχιρὲν ὁποῦ ὤντας εἰς τὰ γαλιόνια ἐπερίσσευσε, παξιμάδι δηλαδὴ καὶ ῥύζι καὶ βούτυρον. Ἐξεφόρτωσαν καὶ ὅλα τὰ τζαδίρια τὰ χρησιμεύσαντα εἰς τὸν δαϊρὲν τοῦ Χασὰν-πασσᾶ καὶ εἰς τὰ ὀρδιὰ τοῦ μιριλὴ-ἀσκερὴ, τῶν γιαννιτζάρων, τῶν τοπτζήδων, τῶν τζεπετζήδων καὶ γαλιοντζήδων καὶ ἀραπατζήδων. Ἐξεφόρτωσαν καὶ ὅλον τὸ τακίμι τοῦ ἀφανισθέντος πασσᾶ-γκεμισὶ, ἀγκύρας, παλαμάρια, γούμεναις, ξύλα, γκιουλέδες, ἅρμενα, σίδηρα, σανίδια καὶ καρφιά. Ἐξεφόρτωσαν καὶ τεκερλέκια ἀραπάδων, φικιάρια, καζμαδες, γκιουλέδες τοὺς ὄντας εἰς ὅλα τὰ γαλιόνια, καὶ μερικὰ βαρέλια παρούτι ἐγγλέζικον ὁποῦ εἶχεν ὁ καπετὰν-πασσᾶς. Αὐτὰ πάντα τὰ μὲν ἐβάλθησαν εἰς τὸν μαχαλὲ τῶν Χριστιανῶν μέσα εἰς μαγαζιὰ καὶ χάνια τους, τὰ δὲ ἔνδον τοῦ κάστρου εἰς μαγαζιὰ, καὶ ἔγιναν τεσλίμι διὰ καταστίχου τὰ μὲν εἰς τὸν Ἀλὴ-πασσᾶν, τὰ δὲ εἰς τοὺς ζαπίτηδες τοῦ κάστρου, γιαννιτζὰρ-ἀγασὴ δηλαδὴ καὶ διζδάρη. Ὁ γιαννιτζὰρ-ἀγασὴς ἔρχεται ἀπὸ τὴν Πόλιν, καὶ ἀλλάζει ὡς σύνηθες, καὶ κάθηται ἔνδον τοῦ λεγομένου Ἰτζ-καλέ. Τὸ δὲ διζδαρλίκι εἶναι ψωμὶ ὁποῦ παίρνεται ἀπὸ τὴν Πόλιν, καὶ εἶναι ἐντόπιος.

Ὁ Ἀλὴ-πασσᾶς τοὺς γιαννιτζάρους καὶ τὸ μιρὶ-ἀσκερὶ, κονευμένους εἰς τζαδίρια, ἐπρόσταξε νὰ πηγαίνουν εἰς τὰ σπίτια τους. Καὶ τῇ κδ' ἦλθε καὶ ἀπεχαιρέτησε τὸν Χασὰν-πασσᾶν, συνεπιφέρων καὶ τὸν ὀρδοὺ ναζιρὴν, ὀρδοὺ-τεφτερδαρὴ, ὀρδοὺ-γιαννιτζὰρ-ἀγασὴ, τζεπετζήπασην, γιαννιτζὰρ-ἀγασὴ τῆς Σινώπης καὶ διζδὰρ τῆς αὐτῆς· ἔσυραν ὅλα τὰ γαλιόνια τόπια ὑπέρπολλα καὶ εἰς τὸν ἐρχομὸν καὶ εἰς τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ἀλὴ-πασσᾶ, καὶ ἡ καπετάνια ἕνδεκα. Ἦλθεν ὕστερον καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Ἀλὴ-πασσᾶ, Ἀχμὲτ-πασσᾶς ὁ προρρηθεὶς, καὶ ἀπεχαιρέτησε τὸν καπετὰν-πασσᾶν· ἐρρίζαν καὶ δι' αὐτὸν ὅλα τὰ γαλιόνια τόπια, ἀλλὰ μὲ μετριότητα.

Τῇ κγ', ἡμέρᾳ Σαββάτῳ, ἐλύσαμεν ἀπὸ Σινώπης· ὁ λιμὴν μεγάλος καὶ ὁ ἄνεμος μὴν ὢντας ἐξ οὐρίας, δὲν ἠμποροῦμὲ κάθε ἄνεμον νὰ ἐβγῇ ἔξω τοῦ λιμένος τὸ καράβι· ὅθεν ἔκαμαν βόλταις ὅλα τὰ γαλιόνια ἔωθεν διὰ νὰ ἠμπορέσουν νὰ ἐξέλθουν. Κοντὰ εἰς τὸ κενδὶ τὸ γαλιόνι Λουτφουλλὰχ καπετάνιου ἐκόρωσεν ἀπὸ τὸν τζεπχανέ του, κατεκάη ὅλον καὶ ἐβούλησε μὲ τὸ τακίμι του καὶ μὲ τὰ τόπια του καὶ μὲ 800 ἀνθρώπους· ἦτον γαλιόνι 55 πηχῶν. Περὶ ὥραν οὖν δευτέραν τῆς νυκτὸς ἐξελθόντες τοῦ λιμένος ἐταξειδεύσαμεν ὅλην τὴν νύκτα μὲ ἄνεμον βορέαν καὶ μὲ τὸν αὐτὸν ταξειδεύοντες καὶ τὴν Κυριακήν. Μετὰ τὸ μεσημέρι ἴδομεν ὅτι ἄλλο ἕνα γαλιόνι ἔπαθε τὰ αὐτὰ, ἀπέχον ἀφ' ἡμῶν πολλὰ μακρὰν, καὶ κατεκάη μὲ τὸ τακίμι του. Τῇ κέ, ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ, πνεύσαντος νότου, μᾶς ἐξώρισεν ἕως εἰς τὴν Κάβαρναν· μὲ βόλταις μόλις εἰσήλθομεν εἰς τὸ Πογάζι τῇ γ' τοῦ Ὀκτωβρίου.

Τῇ έ ἀπελθὼν εἰς τὴν Πόλιν ἴδον τὸν κεχαγιάπεην, τὸν ῥεὶς-ἐφένδην, τὸν τζαούσπασην, μεχτουπτζὴν, κεχαγιᾶ-κιατιπὴν, πεϊλικτζὴν, ἀμετζὴν, κιασεδάρην τοῦ ῥεΐσῃ· μὲ εἶπαν ὅλοι, «Ἂν δὲν ἐκύτταξες ἐφέτος δουλειὰν, τὴν κυττάζεις ἀπὸ χρόνου, διότι αὐτὴ ἡ δουλειὰ δὲν εἶναι διὰ νὰ μείνῃ ἔτζι·»

μὲ εἶπον καὶ τὸ, «Μεταξύ σου καὶ τοῦ Χασὰν-πασσᾶ τίς ἠμπορεῖ νὰ ἔμβῃ;» (μὲ περιποιήθη τῇ ἀληθείᾳ, μὲ εἶχεν εἰς ὑπόληψιν, ἀμὴ ὀβολόν του δὲν εἶδα, ὄντας εἰς ἄκρον φιλάργυρος.) Ἀκούων δὲ τὸ «αὐτὴ ἡ δουλειὰ δὲν εἶναι διὰ νὰ μείνῃ ἔτζι» ἐξέστην, διατί ἀφοῦ ἴδον τόσην ὀργὴν θεοῦ ἐναντίον τῶν κινημάτων τους ὡς ἀδίκων καὶ παραλόγων διατί νὰ μὴν αἰσθάνωνται ὅτι ὀργὴ θεοῦ ἐν τοῖς κινήμασιν αὐτῶν!

Διοικῶν ἀρίστως τὴν αὐθεντείαν τῆς Βλαχίας ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν τῶν κατοικητῶν ἁπάντων, καὶ ταῦτα τῶν ἀγροίκων ὑποχειρίων, διέταξε πολλὰς ἀναγκαίας ὑποθέσεις τοπικὰς διὰ χρυσοβούλλων τῶν ἐξῆς.

Περὶ τοῦ ἐν Βουκουρεστίῳ σχολείου.

« Οὐδὲν οὕτω πρὸς εὐζωΐαν καὶ τὴν τωόντι εὐδαιμονίαν ὑπαλείφειν οἶδεν ἀνθρώπους ὡς παιδεία περιθαλπομένη καὶ ἐνοικιζομένη ἀπαλαῖς ἔτι ταῖς τούτων ψυχαῖς. Τὰ μὲν γὰρ ἄλλα πάντα ὅσα παρ' ἀνθρώποις θαυμάζεται οὐχ ὅπως ἄκοσμα καὶ ἄκομψα ἀλλὰ δὴ καὶ ἀσυντελῆ πρὸς εὐδαιμονίαν πάμπαν καθέστηκεν ἄμοιρα παιδείας τυγχάνοντα· κἂν γὰρ ἅμα πάντα συνέλθῃ οὐκ ἄν ποτε ἐναρμόνιον τὸν βίον ἀποτελέσειεν, οὐδ' εὐδαίμονας τοὺς κεκτημένους ἀναδείξειε. Παιδεία δὲ καὶ τ' ἄλλα διατάττουσα καὶ ῥυθμίζουσα κόσμος οἰκεῖος καὶ βέβαιος ἀνθρώποις καθέστηκε, καὶ ζῶσι καὶ τελευτήσασι παραμένουσα. Αὕτη γὰρ κατὰ λόγον ζῆν ἅμα καὶ ἐνεργεῖν οἷα δὴ λογικοὺς ἐκδιδάσκει, τό τε ἀληθὲς καὶ τὸ καλὸν κανόσιν ἀκριβεστάτοις διαγινώσκειν παιδεύει. Καὶ ἐν μὲν πράξεσιν ὁδηγὸς καθέστηκεν ἀγαθὸς, δικαιοσύνην καὶ σωφροσύνην καὶ τὰς ἄλλας τῶν ἀρετῶν ὑφηγουμένη, οἰκονομικήν τε καὶ αὐτὴν δὲ τὴν πολιτικὴν ἀπαρτίζουσα· θεωρίας δὲ ἤδη ἁπτομένους οὐ μόνον τὰ ἐπὶ γῆς πάντα ξεναγεῖ, φύσιν τε αὐτῶν ἀναμοχλεύειν καὶ διαστήματα γῆς, ὀρέων τε καὶ θαλασσῶν καταμετρεῖν διδάσκουσα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ πρόσω χωροῦντας μετεώρους τοῦ λοιποῦ καθίστησι τὰ ἄνω περιπολεύοντας καὶ τὰ ἐν αἰθέρι συνεστάμενα κατασκοποῦντας, κινήσεις τε τῶν οὐρανίων σωμάτων καὶ συνόδους καὶ διαστάσεις αὐτῶν ἀνιχνεύοντας, καὶ τελευταῖον διὰ τῶν ποιημάτων εἰς γνῶσιν, κατὰ τὸ ἐφικτὸν, καὶ ὕμνον τοῦ ποιητοῦ καὶ δημιουργοῦ τῶν ἁπάντων θεοῦ διανίστησι, καὶ τοῦτ' αὐτὸ εὐδαίμονας ἀπεργάζεται τὴν γνῶσιν τῶν ὄντων αὐτοῖς χαριζομένη. Αὕτη καὶ τοὺς τοῦ βήματος κοσμεῖ καὶ καθωραΐζει, καὶ λόγον ὑπὲρ εὐσεβείας τοῖς αἰτοῦσι διδόναι παρασκευάζει. Αὕτη καὶ τοὺς τὰ κοινὰ πράττοντας ἀγαθοὺς ἀποφαίνει πολίτας, λόγῳ χρωμένους ἐν ἅπασι καὶ τὸ καλὸν ἀείποτε σκοπὸν ποιουμένους. Ταῦτ' ἄρα καὶ αἱ τῶν πόλεων ἐπίσημοι καὶ εὐνομίᾳ πάλαι τε καὶ νῦν διαπρέπουσαι ταύτην ἅμιλλαν πρὸς ἀλλήλας πεποίηνται, ἐπὶ σοφίᾳ μᾶλλον ἢ ἐπὶ πλείστοις ἄλλοις πλεονεκτήμασιν ἀγαλλόμεναι.»

« Ταύτης μὲν οὖν οἷα δὴ χρήματος κοινωφελεστάτου καὶ πρωτίστου τῶν » ἐν τῷ βίῳ καλῶν λόγον οὐ τὸν τυχόντα καὶ Ἡμεῖς ποιούμενοι, καὶ τῶν » ἀντιποιουμένων αὐτῆς ἐκ παντὸς τρόπου ἀντιλαμβάνεσθαι προτεθυμημένοι, καὶ δὴ καὶ τῆς ὠφελείας τῶν ὑπὸ τὴν θεόθεν βραβευθεῖσαν Ἡμῖν ἔκλαμπρον ἡγεμονείαν ταύτην τελούντων ὅσον ἔνεστι φροντίζοντες, ἐκ πρώτης, ὅ φασι, γραμμῆς τῆς ἐλέει θείῳ ἡγεμονείας Ἡμῶν προὔργου ἐποιησάμεθα προστῆναι μουσείων καὶ φροντιστηρίων καὶ μετοχετεῦσαι ἐν αὐτοῖς τοὺς τῆς παιδείας ῥύακας, ὡς ἂν οἵ τε αὐθιγενεῖς νέοι, φύσεως εὖ ἥκοντες, καὶ οἱ ἁπανταχόθεν ἔρωτι παιδείας προσφοιτῶντες ἀπολαύειν ἀφθόνως ἔχωσι τῶν τῆς παιδείας καλῶν.»

« Ἐπειδὴ δὲ εὕρομεν τὴν ἐν Βουκουρεστίῳ, τῇ αὐθεντικῇ Ἡμῶν ταύτῃ καθέδρᾳ, σχολὴν τανῦν μὲν παρημελημένην ἐκ τῶν καιρικῶν περιστάσεων, » πόρων δὲ οὐδὲ πρόσθεν ἀποχρώντων εὐμοιρήσασαν ἀλλ' ὥστε μόνον ἀποτρέφεσθαι διδασκάλους δύο, τὸν μὲν τῶν γραμματικῶν, τὸν δὲ τῶν » ἀκροαματικῶν μαθημάτων, οὐκ ἄξιον ἔδοξεν Ἡμῖν παριδεῖν μηδ' ὁπωσοῦν » ὑπερθέσθαι τὰ κατ' αὐτὴν οὕτω γλίσχρως καὶ ταπεινῶς ἔχοντα καὶ ἀμυδράν τινα ὠφέλειαν παρέχειν δυνάμενα. Διὸ δὴ φροντίδα γενναίαν ἀνελάβομεν, οὐ μόνον συστῆσαι ἀλλὰ δὴ καὶ ἐπαυξῆσαι καὶ διαῤῥυθμίσαι » τὰ κατ' αὐτὴν τοῖς ἐφαρμόζουσι τρόποις, καὶ τοιαύτην ἀναδεῖξαι ὥστε » τοὺς μεταλαβόντας τῶν ἐκ ταύτης ναμάτων μηκέτι διψῶντας διώκειν » ἄλλην πηγήν. Παρὰ δὲ ταύτην ἔγνωμεν συστῆσαι δύο ἄλλα ὑποβεβηκότα φροντιστήρια, τὸ μὲν ἐν Κραγιόβᾳ, τὸ δὲ ἐν Πουζαίῳ, κατὰ τὴν αὐθεντικὴν Ἡμῶν τζάραν, ἐν οἷς οἱ προσφοιτῶντες ἔρωτι μαθήσεως νέοι διδασκόμενοι τὰ γραμματικὰ καὶ ποιητικὰ μαθήματα μεταβαίνειν ἔχωσιν, » εἰ βούλοιντο, εἰς τὴν ὑπερκειμένην ταύτην ἐν Βουκουρεστίῳ σχολὴν καὶ » χωρεῖν ἐν αὐτῇ διὰ πάντων τῶν μαθημάτων· ἀλλὰ δὴ καὶ κατὰ πᾶσαν » τὴν αὐθεντικὴν Ἡμῶν τζάραν ἐν ἑκάστῃ κωμοπόλει καταστῆσαι διδασκάλους τῆς τε ἐπιχωρίου καὶ τῆς σλοβανικῆς διαλέκτου ἐπὶ τῷ διδάσκειν τοὺς παῖδας τὰ κοινὰ γράμματα, ὅπως μὴ τούτων γοῦν ἄπειροι ὦσιν ἐν ἡλικίᾳ γενόμενοι.»

« Ἃ δὲ περὶ διοικήσεως ταὐτησὶ τῆς ἐν Βουκουρεστίῳ σχολῆς, ἅτε συμφέροντα καὶ λυσιτελῆ, ὥρισται παρ' Ἡμῶν ἤδη, ταῦτα ἐκθέσθαι καὶ ἐν τῷ » παρόντι Ἡμῶν χρυσοβούλλῳ εἰς φυλακὴν αὐτῶν ἀπαράτρεπτον ἔγνωμεν.»

« Α΄. Διδασκάλους ἀεὶ καθιστάναι τὸν ἀριθμὸν ἐννέα, ἐπιστημόνως ἔχοντας περὶ ἕκαστον εἶδος μαθήσεως, δύο μὲν τῶν γραμματικῶν, δύο δὲ » τῶν μαθηματικῶν, ἤτοι ἀριθμητικῆς, γεωμετρίας καὶ ἀστρονομίας, πρὸς » δὲ καὶ ἱστορίας· ἕνα δὲ τῶν φυσικῶν, ἕνα δὲ τῶν θεολογικῶν, καὶ τρεῖς » τῶν διαλέκτων λατινικῆς, γαλλικῆς καὶ ἰταλικῆς. Καὶ τὸν μὲν τῶν φυσικῶν διδάσκειν ἑλληνιστὶ, παρακολουθοῦντα τῷ Ἀριστοτέλει καὶ τοῖς » ὑπομνηματισταῖς αὐτοῦ· τοὺς δὲ τῶν μαθηματικῶν, ἢν μὴ τύχωσιν ἐγκρατεῖς ὡς δεῖ τῆς ἑλλάδος φωνῆς, παραδιδόναι καὶ τῇ λατινικῇ, ἢ » γαλλικῇ ἢ ἰταλικῇ διαλέκτῳ, ἐν ὁποιᾳοῦν δηλονότι τύχωσιν εὐδοκιμοῦντες. Ἑκάστῳ δὲ τούτων τῶν διδασκάλων τάττεσθαι μισθὸν ἐτήσιον κατὰ

» τὴν ἐπίδοσιν καὶ ἀρετὴν τοῦ ὑποκειμένου, τῇ κρίσει καὶ ἀποφάσει τῆς » Ἡμετέρας αὐθεντείας. »

« Β΄. Πρόνοιαν δὲ ἅμα ποιούμενοι καὶ τῶν ἀπόρων καὶ ἐνδεῶν μαθητῶν, » ὡς ἂν ἀπηλλαγμένοι καὶ οὗτοι πάσης ἄλλης φροντίδος καὶ ἀσχολίας τῶν » πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων ἕνεκεν ἐγκύπτειν ἔχωσιν ἐνδελεχῶς τῇ τῶν μα- » θημάτων σπουδῇ, ὁριζομεν δίδοσθαι τὰ πρὸς τροφὴν καὶ ἀναγκαῖα ἐνδύ- » ματα ἑβδομήκοντα πέντε τῶν μαθητῶν ἐνδεέσιν, ἐν πέντε τάξεσιν, ἀνὰ » δεκαπέντε δηλαδὴ ἐν ἑκάστῃ τάξει, καθὰ διορίζομεν κάτωτέρω. Τούτων » δὲ τὴν φροντίδα καὶ ἐπιμέλειαν διὰ παντὸς ἔχειν τοὺς κατὰ καιροὺς ἐ- » πιτρόπους, περὶ ὧν ἐροῦμεν ἐν τῷ τέλει τοῦ παρόντος Ἡμῶν χρυσοβούλ- » λου· ἐνεργεῖν δὲ ταῦτα τοὺς διοριζομένους ἐπιστάτας, εὐτρεπίζοντας ἐν » καιρῷ τὰ χρειώδη καὶ ἕκαστα κατὰ τὸ δέον παρασκευάζοντας. Καὶ τρά- » πεζαν μὲν ἑκάστῳ τῶν διδασκάλων μετὰ τῶν διωρισμένων μαθητῶν πα- » ρατιθέναι καθ' ἑκάστην· δὶς δὲ τοῦ ἐνιαυτοῦ παρέχειν τοῖς ἑβδομήκοντα » καὶ πέντε τῶν μαθητῶν τὰ ἀναγκαῖα ἐνδύματα ὅμοια ἀλλήλοις. Περὶ » πάντων δὲ διδόναι λόγον κατ' ἔτος πρὸς οὓς διορίζομεν ἐπιτρόπους. Οἱ » δὲ ῥηθέντες ἐπιστάται τῆς σχολῆς ὄντες οἱ αὐτοὶ οὓς ἔχομεν διωρισμέ- » νους καὶ ἐν ἄλλαις κοιναῖς ὑποθέσεσιν, ἔχουσι λαμβάνειν τὸν μισθὸν αὐ- » τῶν ὅθεν ἐτάξαμεν. Ἀλλὰ δὴ καὶ ἐφ' ἑκάστῃ τῶν τάξεων ἢ κλάσεων εἶ- » ναι ἔφορον, ἤτουν παιδαγωγὸν ἕνα, ἄνδρα σεμνὸν καὶ κόσμιον, οἵτινες ὀ- » φείλουσιν ἐπαγρυπνεῖν ἐν ἅπασι τοῖς κινήμασι καὶ ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν, » ὥστε μηδένα τῶν μαθητῶν ἀτακτεῖν ἢ ἀμελῶς ἔχειν περὶ τὰ μαθήματα. » Ἐν ἑκάστῳ δὲ οἰκήματι τῶν μαθητῶν, (ἅπερ εὐρύχωρα ᾠκοδομήσαμεν » ὥστε πλείστους ἐν ταὐτῷ οἰκεῖν,) προσκαρτερεῖν ὑπηρέτην ἕνα ἐπιμε- » λούμενον τῶν οἰκημάτων καὶ τἄλλα ἐξυπηρετοῦντα πρὸς τὴν τῶν μαθη- » τῶν χρείαν. »

« Γ΄. Τοὺς εἰσιέναι μέλλοντας καὶ ἐνδιαιτᾶσθαι τῇ σχολῇ μαθητὰς μὴ ἐ- » λάττονας εἶναι κατὰ τὸν τῆς ἡλικίας χρόνον τῶν ἑπτὰ ἐτῶν, μηδ' αὖ » παρηκμακότας, ἢ νωθρούς τινας καὶ ῥαθύμους ὥστε ἀμβλύνειν τὸ τῶν » ἄλλων πρόθυμον· καὶ τούτους δὲ εὐπατρίδας, παῖδάς φαμεν ἀρχόντων » ἐν ἐνδείᾳ τελούντων, ἢ ἀπογόνων ἀρχόντων μανζιληδων λεγομένων, ἢ » καὶ ξένους πτωχοὺς, οὐ μὴν δὲ ἀγροίκων καὶ τζαράνων, οἷς τισι γεωρ- » γία καὶ ποιμαντικὴ δέδοται καὶ ἐπιμέλεια προσοφείλεται περὶ ἐργασίαν » γῆς καὶ νομὴν ζώων. Τοὺς δὲ τῶν ἐμπόρων ἢ βαναύσων παῖδας, εἴ τινες » αὐτῶν δι' ἐφέσεως ἔχουσι, γυμνασθέντας περὶ μόνα τὰ γραμματικὰ εἶτα » ἀπαλλάττεσθαι τῆς σχολῆς, καὶ χωρεῖν ἕκαστον εἰς τέχνας, ἃς ἂν ἐγ- » κρίνωσιν οἱ γονεῖς αὐτῶν ἀπιδόντες εἰς τὴν φυσικὴν ἑκάστου ὁρμήν. Ἐ- » κτὸς δὲ τῶν ἀπόρων μαθητῶν οἵτινες ἔχουσι τρέφεσθαι καὶ ἐνδύεσθαι ἐκ » τῶν τῆς σχολῆς, ὡς ἔφημεν, ὅσοι ἂν ἄλλοι τῶν εὐπόρων θελήσωσι συγ- » καταταχθῆναι τῷ συλλόγῳ τῶν ἐνδιαιτωμένων τῇ σχολῇ μαθητῶν ὥ- » στε συνδιαιτᾶσθαι καὶ συνεσθίειν ἐν τῇ κοινῇ τραπέζῃ, τούτους ὀφείλειν » παρέχειν τῷ ἐπιστάτῃ τῆς σχολῆς τὸ ἀνάλογον τῶν πρὸς τροφὴν αὐτῶν » κατὰ τὰ παρατιθέμενα βρώματα. »

« Δ΄. Τοὺς πρωτοπείρους τῶν μαθητῶν ἔτη τρία κατὰ συνέχειαν γυμνα- » σθέντας περὶ μόνα τὰ γραμματικὰ εἶτα ἀρχὴν ποιεῖσθαι καὶ τῆς λατινί- » δος φωνῆς, καὶ ἑφεξῆς τρία ἔτη γυμνάζεσθαι ἅμα περί τε τὴν ἑλληνικὴν » καὶ λατινικὴν, τοῖς ἀρίστοις τῶν ἑκατέρας συγγραφέων ἐγκύπτοντας· » μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἓξ ἐτῶν ἑφεξῆς τρία ἔτη ἐνδιατρίβειν ἕω- » θεν μὲν περὶ τὰ ποιητικὰ καὶ ῥητορικὰ μετὰ γυμνασμάτων ἑλληνικῶν τε » καὶ λατινικῶν, καὶ δὴ καὶ περὶ τὴν μελέτην τῶν τοῦ Ἀριστοτέλους ἠθι- » κῶν· μετὰ δὲ τὸ ἄριστον διδάσκεσθαι τὴν ἰταλικὴν καὶ γαλλικὴν διάλε- » κτον· οὕτω δ' ἀκριβῶς προγυμνασθέντας ἐν ἔτεσιν ἐννέα καὶ ἐγκρατεῖς » γενομένους τῶν τε γραμματικῶν καὶ ἐγκυκλίων μαθημάτων, καὶ δὴ καὶ » τῶν ἄλλων διαλέκτων πεῖραν ὅσον ἔνεστι λαβόντας μεταβαίνειν ἔπειτα » εἰς τὴν τῶν ἐπιστημονικῶν ἀκρόασιν. Καὶ πρῶτον ἐν ὅλοις ἔτεσι τρισὶ » διδάσκεσθαι ἔωθεν μὲν τὴν ἀριθμητικὴν καὶ τὴν γεωμετρίαν· μετὰ δὲ τὸ » ἄριστον τὰ τῆς ἱστορίας στοιχεῖα μετὰ τῆς ἱστορικῆς γεωγραφίας ἐν ὁ- » ποιαοῦν τῶν εἰρημένων διαλέκτων· μετὰ δὲ ταῦτα ἕωθεν μὲν ἀκροᾶσθαι » τῆς ἀριστοτελικῆς φιλοσοφίας, μετὰ δὲ τὸ ἄριστον ἀστρονομίας· ἀποχρών- » τως δὲ γυμνασθέντας περὶ ἑκάστην τῶν ἐπιστημῶν ἐξιέναι τοῦ λοιποῦ » τῆς σχολῆς καὶ αἱρεῖσθαι ὁπότερον ἂν βίον ἐθέλοι ἕκαστος, εἴτε ἐκκλησια- » στικὸν εἴτε πολιτικόν. Αἱ δὲ πέντε τάξεις, ἃς ἀνωτέρω ἔφημεν ἐν ἑκά- » στῃ αὐτῶν διορίζοντες δέκα πέντε ἐνδεεῖς μαθητὰς, εἰσὶν αὗται: Α΄, ἡ τῶν » ἀρχαρίων ἐν τρισὶν ἔτεσι περιστρεφομένη ἐν μόνοις τοῖς γραμματικοῖς μα- » θήμασι· Β΄, ἡ τῶν προβεβηκότων ἐν ἔτεσιν ἔτι τρισὶ περὶ τὰ ἑλληνικὰ » καὶ λατινικά· Γ΄, ἡ ἐν ἔτεσιν ἔτι τρισὶ περὶ τὰ ἑλληνικὰ καὶ λατινικὰ, » γραμματικά τε καὶ ποιητικὰ καὶ ῥητορικὰ μετὰ γυμνασμάτων, καὶ ἅμα » περὶ τὴν γαλλικὴν καὶ ἰταλικὴν διάλεκτον· Δ΄, ἡ περὶ τὰ ἀριθμητικὰ, γεω- » μετρίαν καὶ ἱστορίαν μετὰ γεωγραφίας· Ε΄ καὶ τελευταία, ἡ περὶ τὰ φυ- » σικὰ καὶ ἀστρονομίαν.

« Ἕνεκα δὲ τῶν ἱερᾶσθαι μελλόντων καθιστῶμεν ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μη- » τροπόλει ἕνα μὲν διδάσκαλον τῆς ἱερᾶς θεολογίας δεδοκιμασμένον ἐπὶ » εὐσεβείᾳ καὶ δογμάτων ὀρθότητι, ἔνθα φοιτᾷν ἔχωσιν αὐτοί τε καὶ ὅσοι » ἄλλοι τῶν προγυμνασθέντων μαθητῶν μυηθῆναι ταύτης ἐφίενται, ἄλλον » δὲ τῶν μουσικῶν· ἑκατέρῳ δὲ τούτων ὁρίζομεν παρέχεσθαι τὰ διδασκά- » λια παρὰ τῆς ἁγιωτάτης μητροπόλεως εἰς τὸ διηνεκὲς, συναινοῦντος προ- » θύμως καὶ τοῦ Πανιερωτάτου μητροπολίτου Οὐγγροβλαχίας, τοῦ ἐν Χρι- » στῷ σεβασμίου Ἡμῖν πατρὸς, ἅτε ζῆλον παιδείας τρέφοντος καὶ τῆς εὐ- » κοσμίας τοῦ ἱεροῦ τάγματος ἐφιεμένου. »

« Ε΄. Περὶ δὲ διατριβῆς καὶ διαίτης κοσμίας τῶν μαθητῶν ταῦτα ὑπο- » τιθέμεθα· ἕωθεν ἐξαναστάντας τῆς στρωμνῆς ἅπαντας ἐν ὥρᾳ τακτῇ ἐν- » δύεσθαι καὶ εὐτρεπίζεσθαι ἕκαστον· εἶτα δ' ἀπιέναι εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν καὶ » ἀκροᾶσθαι τῆς θείας μυσταγωγίας, καὶ ἐπανερχομένους μελετᾷν κατ' ἰ- » δίαν μέχρι τῆς ὡρισμένης ὥρας τῆς τῶν μαθημάτων ἀκροάσεως, καθ' ἣν » συνέρχεσθαι ὀφείλουσιν ἐν τῷ διωρισμένῳ τόπῳ. Εἶτα δὲ μελετήσαντας » καὶ διαλεχθέντας πρὸς ἀλλήλους ἀπιέναι εἰς τὴν κοινὴν τράπεζαν. Μετὰ

» δὲ τὸ ἄριστον τοὺς μαθητὰς ἑκάστης τάξεως μετὰ τοῦ ἐφόρου, εἶτουν παι-
» δαγωγοῦ αὐτῶν συνερχομένους διαλέγεσθαι πρὸς ἀλλήλους, ἢ σεμνόν τι
» ποιεῖσθαι γυμνάσιον ἀσκήσεως ἕνεκα ἐν ὥρᾳ μιᾷ· εἶτα δ' αὖ μελετᾷν ἰ-
» δίᾳ ἕκαστον μέχρι τοῦ καιροῦ τῆς τῶν μαθημάτων ἀκροάσεως, καὶ συνερ-
» χομένους αὖθις ἀκροᾶσθαι τῶν διδασκάλων· ἐπανερχομένους δὲ μελετᾷν
» ἰδίᾳ ἕκαστον. Κατὰ δὲ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτασίμους τῶν ἡμερῶν, ἵνα
» μὴ ἀργοὶ πάμπαν ἐν ἐκείναις μένωσι, μελετᾷν ἅπερ ἠκροάσαντο μαθή-
» ματα, καὶ προσέτι κατηχεῖσθαι ὑπὸ τῶν διδασκάλων καὶ τὰ ἱερὰ δι-
» δάγματα τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν πίστεως. (Ἐν αὐταῖς δὲ, ἢ καὶ μεταξὺ
» τῆς ἑβδομάδος ἅπαξ ἢ δὶς ἐξέρχεσθαι μετὰ τοῦ ἐφόρου αὐτῶν, ἐσθ' ὅτε
» καὶ μετὰ τοῦ διδασκάλου, εἰς τόπους τινὰς πλησίον ἕνεκεν σωματικῆς
» ἀσκήσεως.) Ἐσπέρας δὲ συνέρχεσθαι εἰς τὴν κοινὴν τράπεζαν καὶ συνδει-
» πνεῖν· μετὰ δὲ τὸν δεῖπνον, ὃν λιτὸν εἶναι χρὴ, ὥρας μιᾶς παραδραμού-
» σης, ἐν ᾗ μηδαμῶς ματαιολογεῖν ἀλλὰ σεμνολογεῖν ὀφείλουσι, συνέρχεσθαι
» ἅπαντας εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν, καὶ κοινῇ προσευξαμένους ἀπιέναι ἕκαστον
» εἰς τὰ ἴδια οἰκήματα, καὶ ἀναπαύεσθαι ἐπὶ τῆς στρωμνῆς, εἴτε καθεύδειν
» βούλοιντο, εἴτε καὶ μή· ταῦτα δὲ πάντα ἐν ῥηταῖς ὥραις γίγνεσθαι διὰ
» σημαντῆρος· τῷ δὲ βουλομένῳ ἐξέστω μελετᾷν ἐπὶ τῆς στρωμνῆς, λαμ-
» πάδος καὶ ἐλλυχνίων δύο ἁπτομένων ἐν ἑκάστῳ οἰκήματι δι' ὅλης τῆς
» νυκτός. Ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις ἐφορᾶν ὃν ἔφημεν παιδαγωγὸν, φροντίζον-
» τα τῆς ἐν κόσμῳ καὶ εὐταξίᾳ διαγωγῆς καὶ διαίτης τῶν μαθητῶν κατὰ
» τὸν ἐκτεθέντα τρόπον· ἢν δέ τις αὐτῶν ἀτάκτων φαίνηται καὶ συγχέων
» τὴν τῶν λοιπῶν εὐταξίαν, τούτους σωφρονίζειν μὲν, οὐ μέν τοι αἰκίαις
» καὶ μάστιξιν, ἀλλὰ τρόποις προσφόροις οὓς ἡ παιδαγωγία ὑποτίθησιν
» ἀπὸ τῶν ἐλαφροτέρων ἐπὶ τὰ βαρύτερα προβαίνουσα. Τὴν δὲ εἴσοδον τῶν
» ἐνδεῶν μαθητῶν καὶ ἐγκατάταξιν τῇ σχολῇ ἢ τὴν ἀποβολὴν ἑνὸς τού-
» των ἐπ' εὐλόγῳ αἰτίᾳ γίγνεσθαι δι' εἰδήσεως καὶ ἀδείας ἐγγράφου τῆς
» Ἡμετέρας αὐθεντείας.»

« Ταῦτα μὲν οὕτω διαταξάμενοι περί τε διδασκάλων καὶ μαθητῶν, διαί-
» της τε αὐτῶν καὶ προόδου ἐπὶ τὰ μαθήματα, πρόνοιαν δὲ οὐδὲν ἧττον
» ποιησάμενοι τῆς συστάσεως καὶ διαμονῆς τῶν αὐτῶν φροντιστηρίων, δεῖν
» ἔγνωμεν προσπορίσασθαι αὐτοῖς προσόδους ἀποχρώσας εἰς τὸ διηνεκές.
» Ἀπιδόντες οὖν εἰς τὰ κατὰ πᾶσαν τὴν αὐθεντικὴν Ἡμῶν τζάραν ἱερὰ μο-
» ναστήρια, καὶ τὸν σκοπὸν τῶν ἀοιδίμων ἐκείνων κτητόρων εἰς νοῦν ἀνα-
» λαβόντες, ὡς εὐποιΐῶν ἕνεκα δηλονότι ἐπροικοδοτήσαντο αὐτοῖς τὰ σω-
» ζόμενα κτήματα, καὶ οὐ μόνον ἄδικον ἀλλὰ καὶ ἀπαίσιον κρίναντες τὸ
» εἶναι ὑποτελῆ τῇ αὐθεντικῇ Ἡμῶν βιστιαρίᾳ ἢ ὅλως εἰσπράττεσθαί τι
» τῶν ἀφιερωμένων θεῷ, καὶ ἐπανορθῶσαι θέλοντες τοῦτο τὸ πρὸ χρόνων
» ἤδη τινῶν προχωρῆσαν ἄτοπον, καὶ διευθῦναι τὸν σκοπὸν τῶν κτητόρων,
» ὡς ἂν τὰ ὑπ' αὐτῶν ἀνατεθέντα καὶ θεῷ ἀφιερωθέντα συντελῶσιν αὖθις
» εἰς ἔργα τὰ μάλιστα θεῷ κεχαρισμένα· πρῶτον ἀσύδοτα ἀνεδείξαμεν ἅ-
» παντα τὰ κατὰ πᾶσαν τὴν αὐθεντικὴν Ἡμῶν τζάραν ἱερὰ μοναστήρια,
» τάξιν ἐν αὐτοῖς διορίσαντες πρόσφορον τῇ καθ' ἕκαστον οἰκονομίᾳ, καθ' ἃ

» εἰς πλάτος διαλαμβάνει τὸ περὶ αὐτῶν ἐκδοθὲν αὐθεντικὸν Ἡμῶν χρυσό-
» βουλλον· ἵνα δὲ συντελεῖν ἔχωσιν εἰς ἔργα ἅπερ ἔφημεν θεοφιλῆ ἅμα
» καὶ κοινωφελῆ, προσεκληρώσαμεν τῷ ἐνταῦθα συγκροτηθέντι φροντιστη-
» ρίῳ, ὁρισάμενοι ὅπως ἕκαστον τῶν τοπικῶν τελῇ ἀνὰ ἔτος ποσότητά τινα
» μετρίαν, κατὰ ἀναλογίαν δηλονότι τῶν προσόδων αὐτῷ, συμποσουμένην
» ἀπὸ πάντων τούτων τῶν τοπικῶν εἰς γρόσια 6,000· τὰ δὲ προσηλωμένα
» ἄλλοις ἱεροῖς μοναστηρίοις, ὡς καὶ ταῦτα μὲν ἐλεύθερα ἀποδειχθέντα τῶν
» ὧν πρότερον ἐτέλουν τῇ αὐθεντικῇ Ἡμῶν βιστιαρίᾳ, ἔχοντα δὲ συντελεῖν
» οἷς προσκεκλήρωνται μοναστηρίοις, παρέχωσι κατ' ἔτος γρόσια 4,000.
» Πρὸς δὲ τούτοις ἀποδείξαντες ἀσυδότους τοὺς κατὰ πᾶσαν τὴν αὐθεντι-
» κὴν Ἡμῶν τζάραν εὑρισκομένους ἱερεῖς, συμποσουμένους εἰς 3,500, κατὰ
» τὰ ἐμφανισθέντα Ἡμῖν κατάστιχα ὑπὸ τοῦ Πανιερωτάτου μητροπολίτου
» Κυρίου Γρηγορίου, τοῦ σεβασμίου Ἡμῖν ἐν Χριστῷ πατρὸς, καὶ τῶν Θεο-
» φιλεστάτων ἐπισκόπων, διωρίσαμεν διδόναι κατ' ἔτος ἕκαστον αὐτῶν ἀνὰ
» τρία γρόσια· ἐξ ὧν τὰ μὲν ἡμίση εἰς τὸ τῆς ἐλεημοσύνης σενδούκιον, τὰ
» δὲ ἡμίση εἰς τὴν σχολὴν, καθ' ἃ πλατύτερον διαλαμβάνει τὸ περὶ ἀσυ-
» δοσίας τῶν ἱερέων ἐκδοθὲν χωριστὸν αὐθεντικὸν Ἡμῶν χρυσόβουλλον. Ἅ-
» τινα πάντα συμποσούμενα εἰς 15,250 γρόσια ἔχουσι χορηγεῖσθαι δὶς
» τοῦ ἐνιαυτοῦ τῷ ῥηθέντι φροντιστηρίῳ διά τε διδασκάλια καὶ τὰ πρὸς
» τροφὴν καὶ σκεύην τῶν ἐνδεῶν καὶ ἀπόρων μαθητῶν καὶ λοιπὰ ἀναγκαῖα
» δαπανήματα, ὧν ἁπάντων τὸν λογαριασμὸν γίνεσθαι κατ' ἔτος, καὶ κα-
» ταγράφεσθαι ἐν ἰδίῳ κώδηκι τάς τε προσόδους καὶ τὰ δαπανήματα, καὶ
» ἐπισφραγίζεσθαι τῇ αὐθεντικῇ Ἡμῶν σφραγίδι. Ὡσαύτως δὲ καταγράφε-
» σθαι ἐν τῷ κώδηκι τά τε βιβλία τῆς σχολῆς καὶ ὅσα ἄλλα ὑπὸ φιλο-
» θέων καὶ εὐσεβῶν ἀνδρῶν ἀφιεροῦται τῇ σχολῇ, εἴτε ἐν χρήμασιν, εἴτε
» ἐν πράγμασι, καὶ διοικεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἐπιτρόπων καλῶς καὶ θεοφιλῶς.
» Τῶν δὲ βιβλίων εἶναι ἐπιστάτην πιστὸν, εἴτουν βιβλιοθηκάριον διωρισμέ-
» νον, ἔχοντα τηρεῖν αὐτὰ ἀσφαλῶς, καὶ οὗ τινος χρῄζει τις τῶν ἐν τῇ
» σχολῇ παρέχειν εἰς χρῆσιν λαμβάνοντα αὐτόγραφα καὶ αὖθις ἀναλαμ-
» βάνειν.»

« Ταῦτα δὲ οὕτω διαταξάμενοι καὶ ἐνεργεῖσθαι ἐς ἀεὶ ἀπαραχαράκτως
» οὕτω βουλόμενοι, διορίζομεν ἐφόρους τόν τε Πανιερώτατον μητροπολίτην
» Οὐγγροβλαχίας καὶ τοὺς Θεοφιλεστάτους δύο ἐπισκόπους τόν τε Πουζαίου
» καὶ Ῥμνίκου, καὶ τοὺς Εὐγενεστάτους ἡμετέρους ἄρχοντας τῆς ἐκλάμ-
» πρου ταύτης ἡγεμονίας ἀπὸ τοῦ μεγάλου Μπάνου μέχρι τοῦ μεγάλου
» Ποστελνίκου, οἵτινες ὀφείλουσιν ἐπιστατεῖν εἰς τὸ διοικεῖσθαι πάντα τὰ
» τῆς σχολῆς ὑπὸ τῶν ἐπιτρόπων καὶ ἐπιστατῶν καθ' ὃν τρόπον διορίζο-
» μεν ἐν τῷ αὐθεντικῷ Ἡμῶν χρυσοβούλλῳ τούτῳ, ὥστε μηδέν τι τούτων
» παρορᾶσθαι. Ὡσαύτως δὲ καὶ τῶν ἐτησίων τῶν ἀφ' ἑκάστου τῶν μονα-
» στηρίων συναγομένων ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μητροπόλει, εἰδήσει κοινῇ τοῦ τε
» μητροπολίτου, τῶν ἐπισκόπων καὶ ἀρχόντων γίνεσθαι τὰς ἀναγκαίας δα-
» πάνας τῆς σχολῆς. Ἐφ' οἷς ἅπασιν ἐφορᾶν Ἡμεῖς ἔχομεν καὶ ἐπιτάττειν
» τὰ δέοντα, ὀφειλόντων τῶν διδασκάλων ἀναγγέλλειν ἀμέσως πρὸς Ἡμᾶς

» περί τε τῆς καταστάσεως τῆς σχολῆς, μαθητῶν τε καὶ μαθημάτων, καὶ
» προσέτι εἴ γε διασώζονται καὶ ἐνεργοῦνται ἀπαραλλάκτως πᾶσαι αἱ τά-
» ξεις ἃς ἐν αὐτῇ ἐτάξαμεν.»

« Θεωρουμένου δὲ ἀνὰ πᾶν ἔτος τοῦ λογαριασμοῦ καὶ ἐμφανιζομένων Ἡ-
» μῖν τῶν καταστίχων ὁμοῦ καὶ τοῦ κώδηκος, ἐὰν φανῶσι περιττεύοντα
» εἴτε ἐκ τῶν διωρισμένων προσόδων εἴτε ἐκ τῶν ἀφιερωμάτων, σκεπτό-
» μενοι διορίζειν ἔχομεν κατὰ τὴν χρείαν, εἴτε ἀποταμιεύειν διὰ χρείαν αὖ
» τῆς σχολῆς ἢ προσθήκην μαθητῶν ἐνδεῶν.»

« Πρὸς οὖν ἐπικύρωσιν διηνεκῆ τε παράστασιν τούτων ἁπάντων ἐξεδώ-
» καμεν τὸ παρὸν αὐθεντικὸν Ἡμῶν χρυσόβουλλον ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ τε
» Πανιερωτάτου μητροπολίτου, τῶν Θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων καὶ τῶν Εὐ-
» γενεστάτων πιστῶν ἀρχόντων Ἡμῶν, ἐπικυρώσαντες αὐτὸ τῇ ἰδίᾳ Ἡμῶν
» βούλλῃ· παριστῶμεν καὶ μάρτυρας τοὺς φιλτάτους υἱοὺς τῆς αὐθεντείας
» Ἡμῶν, Κωνσταντῖνον πεῖζαδὲν καὶ Δημήτριον, καὶ τοὺς τιμιωτάτους καὶ
» Εὐγενεστάτους καὶ πιστοὺς μεγάλους ἄρχοντας τοῦ διβανίου τῆς Ἡμετέ-
» ρας αὐθεντείας, εὐέλπιδες ὄντες ὡς καὶ οἱ μεθ' Ἡμᾶς διαδεξόμενοι τὸν ἡ-
» γεμονικὸν τῆς Οὐγγροβλαχίας τοῦτον θρόνον Ἐκλαμπρότατοι αὐθέναι τη-
» ρήσουσιν ἀπαρασάλευτα τὰ ἐν τῷ παρόντι ἐκδοθέντα, ὡς ἀφορῶντα εἰς
» κοινὴν ὠφέλειαν καὶ εὔκλειαν τῆς εὐσεβοῦς ταύτης οὐγγροβλαχικῆς αὐ-
» θεντίας. Ἐξεδόθη δὲ τὸ παρὸν αὐθεντικὸν Ἡμῶν χρυσόβουλλον τῷ δευ-
» τέρῳ ἔτει τῆς ἡγεμονείας Ἡμῶν ἐν τῇ αὐθεντικῇ Ἡμῶν καθέδρᾳ τοῦ Βου-
» κουρεστίου, ἐπιστατοῦντος τοῦ Ἡμετέρου ἄρχοντος μεγάλου γραμματικοῦ,
» ἐν ἔτει τῷ σωτηρίῳ χιλιοστῷ ἑπτακοσιοστῷ ἑβδομηκοστῷ ἕκτῳ, κατὰ
» μῆνα Ἰανουάριον, καὶ ἐγράφη ὑπὸ τοῦ δευτέρου Ἡμῶν γραμματικοῦ· ὅπερ
» καταγραφὲν ἐν τῷ κώδηκι τοῦ διβανίου καὶ βιστιαρίας προστάττομεν
» τηρεῖσθαι ἀσφαλῶς ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μητροπόλει.»

Τὸ αὐθεντικὸν αὐτὸ χρυσόβουλλον ἐπεκυρώθη ἐπὶ τοῦδε τοῦ πατριάρχου Κὺρ Σωφρονίου καὶ μὲ πατριαρχικὸν συνοδικὸν σιγγιλλιῶδες γράμμα, ὃ ἐν τῷ τέλει οὑτωσὶ ἀποφαίνεται μετὰ τὴν περιγραφὴν τῆς τάξεως τοῦ σχολείου καὶ τοῦ διορισθέντος εἰσοδήματος.

« . . . . Πρὸς οὖν ἐπικύρωσιν τούτων διηνεκῆ τε παράστασιν ἐκδοῦσα
» ἡ Αὐτοῦ θεοσεβεστάτη Ὑψηλότης αὐθεντικὸν Αὐτοῦ χρυσόβουλλον ταῦτα
» πάντα διαλαμβάνον, εἰς πλείω τούτων διαμονὴν προσηξίωσεν ἐπικυρω-
» θῆναι ταῦτα καὶ διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ
» σιγγιλιώδους γράμματος. Τούτου χάριν τὴν ἀξίωσιν τῆς Αὐτοῦ Ὑψηλό-
» τητος θεάρεστον οὖσαν καὶ θείου ζήλου ἀνάπλεων καὶ ὡς μάλα κοινωφε-
» λῆ ἀποδεξάμενοι ὡς τὸ εἰκός, γράφοντες ἐν τῷ παρόντι συνοδικῶς ἐν Ἁ-
» γίῳ Πνεύματι μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ Ὑπερτίμων,
» τῶν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, εὐ-
» χόμεθα καὶ εὐλογοῦμεν πατρικῶς ἀπὸ καρδίας τὴν Αὐτοῦ θεοσεβεστάτην
» Ὑψηλότητα, ἣν τινα καὶ διαφυλάττοι ὁ ἅγιος θεὸς ἐπὶ τοῦ πανεκλάμ-
» πρου ἡγεμονικοῦ Αὐτῆς θρόνου ἄνοσον, εὔθυμον, ὑγιᾶ καὶ μακρόβιον, με-
» τὰ ἀδιασείστου διαμονῆς καὶ στερεώσεως ἀκλονήτου, μετὰ πάσης εὐδαι-

» μονίας καὶ ἐπιτεύξεως πάντων τῶν παρὰ θεοῦ σωτηριωδῶν αἰτημάτων,
» εἰς αὔξησιν καὶ βελτίωσιν τῆς τε εὐλογημένης τζάρας καὶ εἰς κοινὴν τοῦ
» Γένους ὠφέλειαν. Ἐκ γὰρ τούτων καὶ τῶν τοιούτων θεοσεβῶν κατορθω-
» μάτων τῆς Αὐτοῦ Ὑψηλότητος εὐέλπιδες ἐσμεν καὶ πεπληροφορημένοι
» καὶ βέβαιοι καὶ ἄλλα πλεῖστα κατορθωθήσεσθαι καὶ εἰς πέρας ἀγαγέσθαι
» ἔργα λυσιτελῆ καὶ ὠφέλιμα τῷ δυστυχεῖ ἡμῶν γένει διὰ τῆς φυσικῆς εἰς
» τὰ τοιαῦτα ῥοπῆς καὶ κλίσεως καὶ χριστιανικῆς προαιρέσεως Αὐτοῦ, καὶ
» τοῦ ζήλου ὃν ἐπεδείξατο εἰς σύστασιν καὶ ἐπαύξησιν τοῦ σχολείου τούτου.»

« Τῶν γοῦν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων κεφαλαίων περιεχομένων ἐν τῷ αὐθεν-
» τικῷ χρυσοβούλλῳ τῆς Ὑψηλότητος Αὐτοῦ τὸ κῦρος ἀπαράτρεπτον ἐ-
» χόντων καὶ ἀμεταθέτων πάντῃ ὄντων, ὅσοι καὶ ὁποῖοι τῶν Χριστιανῶν,
» ἱερωμένοι ἢ λαϊκοί, μικροὶ ἢ μεγάλοι, νέοι ἢ γέροντες, ὁποιασοῦν στάσεως
» ἢ καταστάσεως καὶ βαθμοῦ ὄντες, εἴτε οἱ κατὰ καιροὺς ἐπιτροπεύοντες
» καὶ ἐπιστατοῦντες ἐν τῇ αὐτῇ σχολῇ, ἢ ἄλλοι, τολμήσωσι διασεῖσαι καὶ
» παραβῆναι καὶ ὁπωσοῦν μεταποιήσασθαι καὶ ἀνατρέψαι ἐκ τῶν ἀνωτέρω
» εἰρημένων, ἢ ἀμελήσωσι τὸ παράπαν εἰς τὴν τούτων ἐκτέλεσιν καὶ διη-
» νεκῆ διατήρησιν καὶ γένωσιν αἴτιοι τῆς τούτων ἀνατροπῆς καὶ ὀλιγω-
» ρίας, ἢ ἐμμέσως, ἢ ἀμέσως, ἢ λόγῳ, ἢ ἔργῳ, ἢ ἄλλῳ τρόπῳ οἱῳδή τινι,
» οἱ τοιοῦτοι ὡς κακότροποι καὶ πολέμιοι τῆς κοινῆς ὠφελείας καὶ τοῦ συμ-
» φέροντος, ἀφωρισμένοι εἶησαν παρὰ τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ζωο-
» ποιοῦ καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος, τοῦ ἑνὸς τῇ φύσει θεοῦ, καὶ κατηραμένοι καὶ
» ἀσυγχώρητοι, καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτοι καὶ τυμπανιαῖοι· αἱ πέτραι καὶ
» ὁ σίδηρος λυθήσονται, αὐτοὶ δὲ μηδαμῶς· κληρονομήσειαν τὴν λέπραν
» τοῦ Γιεζῆ καὶ τὴν ἀγχόνην τοῦ Ἰούδα· στένοντες εἶησαν καὶ τρέμοντες
» ἐπὶ γῆς ὡς ὁ Κάϊν· σχισθείη ἡ γῆ καὶ καταπίοι αὐτούς, ὡς τὸν Δαθάν
» ποτε καὶ Ἀβειρών, ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ εἴη ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν τοιούτων,
» καὶ ἡ μερὶς αὐτῶν μετὰ τοῦ προδότου Ἰούδα καὶ τῶν θεομάχων Ἰου-
» δαίων τῶν σταυρωσάντων τὸν Κύριον τῆς δόξης· τὰ κτήματα καὶ πράγ-
» ματα καὶ ὑπάρχοντα αὐτῶν εἶησαν εἰς παντελῆ ἀφανισμὸν καὶ ἀπώλειαν·
» ἄγγελος Κυρίου καταδιώξειεν αὐτοὺς ἐν φλογίνῃ ῥομφαίᾳ, καὶ προκοπὴν
» μήποτε ἴδοιεν ἐφ' οἷς ἐργάζονται καὶ δουλεύουσι καθ' ὅλην τὴν ζωὴν αὐ-
» τῶν, ἔχοντες καὶ τὰς ἀρὰς τῶν ἁγίων τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ θεοφό-
» ρων Πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ καὶ τῶν λοιπῶν ἁγίων Συνόδων· οἵτινες καὶ
» ὑφέξοιεν εὐθύνας ἐν τῇ φοβερᾷ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως. Εἰς γοῦν ἀσφάλειαν ἐ-
» γένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν συνοδικὸν σιγγιλιῶδες ἐν μεμ-
» βράναις γράμμα, ἐπικυρωτικὸν τῶν πρὸς σύστασιν ἐκδοθέντων τῆς ἐν
» Οὐγγροβλαχίᾳ σχολῆς, ἐν ἔτει χιλιοστῷ ἑπτακοσιοστῷ ἑβδομηκοστῷ ἕ-
» κτῳ, κατὰ μῆνα Μάρτιον, Ἐπινεμήσεως ἐννάτης.»

Ὑπεγράφη παρὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Κὺρ Σωφρονίου, παρὰ τοῦ Ἱεροσολύμων Κὺρ Ἀβραμίου, παρὰ τοῦ Ἐφέσου, τοῦ Ἡρακλείας, τοῦ Κυζίκου, τοῦ Νικομηδείας, τοῦ Νικαίας, τοῦ Χαλκηδόνος, τοῦ Δέρκων, τοῦ Θεσσαλονίκης, τοῦ Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Κρήτης.

Ὁ αὐτὸς αὐθέντης ἐθέσπισε καὶ τὰ ἑξῆς περὶ τάξεως κριτηρίων.

« Θέλοντες νὰ λαμβάνουν ὅλαι αἱ ὑποθέσεις καὶ διαφοραὶ τῶν ἐγκατοί-
» κων τέλος, ὄχι μόνον κατὰ νόμους μὲ ὅλην τὴν δικαιοσύνην ἀλλὰ καὶ
» ὀγλήγορα, διὰ νὰ μὴ ταλαιπωρῶνται οἱ ἄνθρωποι καὶ καταξοδεύωνται
» διατρίβοντες εἰς τὰ κριτήρια ἐπὶ πολὺν καιρὸν, διὰ τοῦτο διωρίσαμεν
» τέσσαρα τακτικὰ κριτήρια· τὸ πρῶτον συνθεμένον ἀπὸ ἄρχοντας τῆς πρώ-
» της Πεντάδος μανζίληδες· τὸ δεύτερον ἀπὸ τοὺς λοιποὺς, τὸ τρίτον ὁ-
» μοίως, καὶ τὸ τέταρτον ὁμοίως· ἐξ αὐτῶν δὲ τὸ ἓν νὰ θεωρῇ μόνον τὰ
» ἐγκληματικὰ, ἤτοι κριμινάλια, τὰ δὲ λοιπὰ τρία διὰ τὰς διαφορὰς ὁποῦ
» ἀνάγονται εἰς τὰ πράγματα καὶ ἐνοχάς. »

« Τὸ κριτήριον τῶν ἐγκληματικῶν συνθεμένον ἀπὸ ξεχωριστοὺς ἄρχον-
» τας ἔχει νὰ ἀκολουθῇ καθ' ἡμέραν, ἔξω Σαββάτου καὶ Κυριακῆς, ἀδιακό-
» πως τὰς θεωρίας καὶ ἀποφάσεις του κατὰ νόμους εἰς τὸν διωρισμένον τό-
» πον εἰς τὴν αὐθεντικὴν Μας κούρτην, μὲ ὅλην τὴν τάξιν του, ἤτοι δεύτε-
» ρον καὶ τρίτον ἁρμάσην, ἁρμασέους, ζαπτζῆδες τῆς πουσκαρίας, λογοθε-
» τᾶδες καὶ ἄλλους ἀναγκαίους. Ὅσοι διὰ ἐγκληματικὰ ἢ ἔξωθεν ἀπὸ τοὺς
» ἰσπραβνίκους στέλλονται ἢ ἐδῶ πιάνονται, νὰ σφαλλῶνται εἰς τὴν που-
» σκαρίαν, καὶ εὐθὺς νὰ φανερώνωνται εἰς Ἡμᾶς μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον· νὰ
» ἔχῃ κώδηκα ξεχωριστὸν ὁ ἁρμάσης εἰς τὸν ὁποῖον νὰ περνᾷ εὐθὺς τὰ ὀ-
» νόματα τῶν ἐνόχων, φανερώνων ἂν ἐστάλθη ἀπὸ τοὺς ἰσπραβνίκους ἢ ἂν
» ἐπιάσθη ἐδῶ, καὶ φέροντας τὸν κώδηκα νὰ τοὺς φανερώνῃ, καὶ νὰ βουλ-
» λώνεται παρ' Ἡμῶν μὲ τὴν ἀπόφασιν τοῦ νὰ κριθῶσι, καὶ νὰ μὴν βασα-
» νίζωνται ἀπὸ τὸν μέγαν ἁρμάσην πρὸ τοῦ νὰ ἐξεταχθῶσιν ἀπὸ τὸ κρι-
» τήριον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον νὰ δοθῇ ἐγγράφως τὸ εἶδος τῶν βασάνων ὁποῦ
» πρέπει νὰ γενῇ εἰς ἐκείνους κατὰ τὸν διορισμὸν τῶν νόμων, φανερώνοντας
» καὶ τὸ κεφάλαιον, καὶ νὰ ἀναφέρωνται πρὸς Ἡμᾶς δι' ἀναφορᾶς καταγε-
» γραμμένης εἰς τὸν κώδηκα, καὶ ἡ ἐξέτασις νὰ γίνεται χωρὶς ἀργοπορίαν,
» ὁποῦ ἢ ταχέως νὰ καταδικάζωνται, ἢ ταχέως νὰ ἀθωοῦνται καὶ νὰ ἐλευ-
» θεροῦνται τῆς φυλακῆς. »

« Τὸ ἄλλο κριτήριον ἔχει νὰ θεωρῇ, νὰ κρίνῃ καὶ νὰ ἀνακρίνῃ τὰς ὑπο-
» θέσεις καὶ διαφορὰς ὁποῦ ἀνάγονται εἰς τὰ πράγματα καὶ ἐνοχὰς καὶ νὰ
» ἀκολουθῇ τὰς θεωρίας καί ἀποφάσεις κατὰ νόμους, ἀκολουθῶντας καὶ τὰς
» τοπικὰς συνηθείας, ὁποῦ ἤδη ἀπεφασίσαμεν νὰ ἐνεργῶνται ὡς νόμοι· καὶ
» ἔχει καὶ αὐτὸ νὰ συγκροτῆται εἰς τὴν κούρτην μὲ δύο λογοθετᾶδες τοῦ
» διβανίου, καὶ νὰ εἶναι ἀνελλιπεῖς καὶ ἀπὸ δύο ἀπὸ τὰς πέντε πράσλας
» τῶν πέντε ζαπίτηδων· καὶ νὰ φυλάττεται κώδηξ ξεχωριστὸς εἰς τὸν ὁ-
» ποῖον νὰ καταγράφωνται ὅλα τὰ εἰς αὐτὸ τὸ κριτήριον θεωρούμενα. »

« Καὶ τὸ ἕτερον κριτήριον ὁμοίως ἰσοδύναμον μὲ τὸ ἄλλο νὰ φυλάττῃ
» τὴν αὐτὴν τάξιν κατὰ τὸ ἀνωτέρω. »

« Τὸ ἄλλο κριτήριον, ἀνώτερον τούτων, συνθεμένον ἀπὸ ἄρχοντας τῆς
» πρώτης Πεντάδος μανζίληδες, ἔχει καὶ αὐτὸ νὰ συγκροτῆται εἰς τὴν αὐ-
» θεντικὴν Μας κούρτην, ἔξω Πέμπτης καὶ Κυριακῆς, καὶ μετὰ τό μεσημέ-
» ρι, χρείας τυχούσης, εἰς κανένα ἀπὸ τὰ ὁσπίτιά τους, καὶ νὰ κρίνῃ καὶ

» νὰ ἀνακρίνῃ τὰς ὑποθέσεις τὰς διωρισμένας εἰς αὐτὸ, καὶ διὰ προσταγῆς
» Μας νὰ ἀναθεωρῇ καὶ ὑποθέσεις ὁποῦ ἐθεωρήθησαν εἰς τὸ ἄλλο κριτήριον
» τὸ κατώτερον τούτου, εἴγε τύχῃ τινὰς τῶν ἀντιδιαφερομένων ὁποῦ νὰ
» μὴν εὐχαριστηθῇ εἰς τὴν ἀπόφασιν ἐκείνου τοῦ κριτηρίου καὶ ζητήσῃ τὴν
» ἔκκλητον, ἀκολουθῶντας καὶ τὸ αὐτὸ κριτήριον τὰς θεωρίας καὶ ἀποφά-
» σεις του κατὰ νόμους καὶ κατὰ τὰς τοπικὰς συνηθείας ὁποῦ ἀπεφασίσθη-
» σαν ἤδη, φερόμενοι οἱ κριταὶ μὲ μεγάλην ἐξέτασιν, ἀπάθειάν τε καὶ πε-
» ριέργειαν. Καὶ ἂν εἶναι νὰ ἀναιρέσῃ ποτὲ κἀμμίαν ἀπόφασιν τοῦ κατω-
» τέρου κριτηρίου, νὰ τὴν ἀναιρῇ μὲ νόμους, μὲ λόγον ὀρθὸν καὶ δίκαιον καὶ
» μὲ ἀναφοράν, καὶ ὄχι μὲ λόγια ψιλά. Καὶ νὰ μὴ τολμᾷ τινας τῶν κρι-
» τῶν τούτων ἢ νὰ σχίζῃ, ἢ νὰ βαστάζῃ τὰ ἔγγραφα τοῦ ἄλλου κριτη-
» ρίου ὁποῦ εἰς τὸν ἀντιδιαφερόμενον ἐδόθησαν, ὡσὰν ὁποῦ ἐκεῖνο μόνοι Ἡ-
» μεῖς ἔχομεν νὰ τὸ κάμωμεν ἀναθεωροῦντες τὴν ὑπόθεσιν ἐκείνην παῤῥησίᾳ
» ἐπὶ τοῦ αὐθεντικοῦ Μας διβανίου. Ἀκολούθως καὶ τὸ κριτήριον τοῦτο ἔ-
» χει νὰ ἀκολουθῇ τὸ ἔργον τῆς δικαιοσύνης του μὲ ὅλην τὴν τάξιν, ἤτοι
» τρίτον λογοθέτην, τέσσαρας λογοθέτας τοῦ διβανίου, καὶ ἀπὸ δύο ὁμοίως
» ἀπὸ κάθε ζαπτζῆν, καὶ ἄλλους ἀναγκαίους ὑπηρέτας. Νὰ φυλάττεται
» δὲ καὶ εἰς αὐτὸ τὸ κριτήριον κώδηξ ξεχωριστὸς διὰ νὰ καταγράφωνται
» ὅλα τὰ θεωρούμενα. »

« Εἰς αὐτὰ τὰ τρία κριτήρια νὰ εἶναι καὶ ἀπὸ δύο βορνιτζέοι διωρισμέ-
» νοι διὰ νὰ στέλλωνται, χρείας οὔσης, ἀπὸ τὸ κριτήριον ἢ διὰ ἐξέτασίν
» τινα, ἢ διὰ νὰ στοχασθῶσιν ὅρια, ἢ ἄλλα παρόμοια. Ὁμοίως καὶ ἀπὸ
» τοὺς διωρισμένους νὰ φυλάττουν εἰς τὰς πόρτας τῶν κριτηρίων διὰ νὰ
» μὴν ἀφίνουν καθένα, ὅ τι λογῆς ἄνθρωπον καὶ ἂν εἶναι, νὰ εἰσέρχηται εἰς
» τὰ κριτήρια, εἰμὴ μόνον τοὺς ἀντιδιαφερομένους, καὶ κατὰ τάξιν ἐκείνους
» ὁποῦ εἶναι χρεία νὰ προσκαλέσῃ τὸ κριτήριον. »

« Τὸ αὐθεντικὸν Μας διβάνι ἔχει νὰ συγκροτῆται τρὶς τῆς ἑβδομάδος,
» ἤτοι τὴν Δευτέραν καὶ τὴν Τετράδα καὶ τὸ Σάββατον. Καὶ κατὰ μὲν τὴν
» Δευτέραν καὶ Τετάρτην νὰ θεωρῶνται αἱ διαφοραὶ ὁποῦ ἀνάγονται εἰς
» τὰ πραγματικὰ καὶ ἐνοχὰς, τῶν ὁποίων διαφορῶν αἱ ἀποφάσεις ἔγιναν
» μὲν ἀπὸ τὰ ἄλλα κριτήρια, μὴ εὐχαριστηθέντων δὲ τῶν ἀντιδιαφερομέ-
» νων ἐζητήθη ἡ ἔκκλητος, ἢ, κατὰ θέλησιν Ἡμῶν ἢ ζήτησιν τῶν ἀντι-
» διαφερομένων, διωρίσαμεν νὰ ἔβγουν ἀπὸ πρώτης ἀρχῆς εἰς τὸ διβάνι
» Μας· τὸ δὲ Σάββατον νὰ θεωρῶμεν τὰ ἐγκληματικά. »

« Ἐὰν δὲ κανένας τῶν διαφερομένων δὲν εὐχαριστηθῇ εἰς τὴν ἀπόφασιν
» τοῦ κατωτέρου κριτηρίου καὶ ἐκκαλέσῃ τὴν ἀγωγὴν εἰς τὸ ἀνώτερον κρι-
» τήριον, καὶ ἀφοῦ θεωρηθῇ τοῦ πρώτου κριτηρίου ἡ ἀπόφασις μὲ κάθε νο-
» μικὴν ἀκρίβειαν καὶ ἐπικυρωθῇ ὡς νόμιμος καὶ δικαία πάλιν δὲν ἐφησυχάσῃ
» ἀλλὰ ζητήσῃ ἔκκλητον εἰς τὸ αὐθεντικόν Μας διβάνι, νὰ παῤῥησιάζεται
» μὲν μετὰ τοῦ ἀντιδιαφερομένου μέρους καὶ νὰ ἀναθεωρῆται ἡ ὑπόθεσις· ἂν
» ὅμως εὑρεθῶσιν αἱ προγεγενημέναι ἀποφάσεις παρὰ τῶν δύο κριτηρίων εὔλο-
» γοι καὶ δίκαιαι, καὶ φωραθῇ ὅτι ἀπὸ διαστροφὴν καὶ πεισμονὴν δὲν εὐχαρι-
» στήθη, ὁ τοιοῦτος ἔχει νὰ παιδεύεται παρ' Ἡμῶν πρὸς παράδειγμα ἄλλων. »

« Οἱ μεγάλοι Λογοθέται ὀφείλουσι νὰ προευτρεπίζωσι τὸ αὐθεντικόν Μας » κριτήριον, νὰ διατάττωσι τοὺς ζαπτζῆδες ὁποῦ νὰ ἔχουν ἑτοίμους τοὺς » ἀντιδιαφερομένους μὲ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα, ἤτοι γράμματα τῶν κρίσεων τῶν » ἄλλων κριτηρίων, σενέτια, μάρτυρας καὶ ὅσα ἄλλα, διὰ νὰ μὴν ἐβγαίνουν » εἰς τὸ διβάνι ἀνέτοιμοι, καὶ διὰ νὰ μὴ τολμᾷ τινας τῶν ἀντιδιαφερομέ- » νων νὰ εἰπῇ ὅτι, «μὲ λείπεται τοῦτο τὸ ἔγγραφον ἢ ἐκεῖνος ὁ μάρτυ- » ρας», ὡσὰν ὁποῦ ὁ τοιοῦτος ἔχει νὰ ἀποβάλλεται, καὶ οἱ μεγάλοι Λο- » γοθέται νὰ ἐρυθριάζωσι διὰ τὴν ἀμέλειαν καὶ ἀπροσεξίαν τους. Τὸ δὲ » αὐθεντικόν Μας διβάνι νὰ γίνεται μὲ ὅλην τὴν συνειθισμένην παράταξιν. »

« Οἱ δύο ἄρχοντές Μας μεγάλοι Λογοθέται τρὶς τῆς ἑβδομάδος, ἤτοι τὴν » Τρίτην καὶ Πέμπτην καὶ Παρασκευὴν, συνερχόμενοι νὰ θεωρῶσι τὸν κώ- » δηκα τῶν ῥαβασίων, καὶ φέροντες τοὺς ζαπτζῆδες νὰ ἐξετάζωσιν ἂν ἐ- » θεωρήθησαν, ἂν ἐτελείωσαν αἱ ὑποθέσεις τῶν ἐναγόντων, ἂν ἦλθον αἱ ἀπ' » ἔξω ἀποκρίσεις καὶ οἱ σταλθέντες μουπασίρηδες, καὶ τὰ ἑξῆς. »

« Προσέτι νὰ προσέχουν πρῶτον νὰ τελειώνουν αἱ ὑποθέσεις τῶν ἀπ' ἔξω » ἐρχομένων, καὶ οἱ παλαιότεροι ὁποῦ δίδουν ἀγωγὴν ἐκεῖνοι πρῶτον νὰ » κρίνωνται, καὶ ὄχι νὰ προκρίνωνται οἱ νεώτεροι διὰ χατίρι. »

« Ὅταν ἀναθεωρῆται ἀπόφασίς τις κατωτέρου τινὸς κριτηρίου νὰ μὴ » προσκαλῶνται οἱ κριταὶ ἐκεῖνοι καὶ νὰ ἐρωτῶνται τίνι τρόπῳ καὶ διατί » ἀπεφάσισαν ἐκείνην τὴν ὑπόθεσιν οὕτως, ὡσὰν ὁποῦ τοῦτο εἶναι ἀταξία, » ἐπειδὴ οἱ κριταὶ ἐκεῖνοι ὅσα ἔχουν νὰ εἰποῦν τὰ ἔχουν γεγραμμένα εἰς τὸ » γράμμα τῆς κρίσεώς των. »

« Νὰ φυλάττωνται κώδηκες ξεχωριστοὶ εἰς τοὺς ὁποίους νὰ καταγρά- » φωνται ἐν περιλήψει ὅλα τὰ διδόμενα ῥαβάσια, καὶ ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁ- » ποῖον διορίζονται, καὶ ἡ ἀπόφασίς Μας, καὶ ὁ ζαπτζῆς, μὲ τὸ ἔτος, τὸν » μῆνα καὶ τὴν ἡμέραν. Αὐτοὶ οἱ κώδηκες νὰ εἶναι εἰς τοὺς τρίτους λογο- » θέτας, οἱ ὁποῖοι κατὰ χρέος, ἀφοῦ διορίζωνται τὰ ῥαβάσια, νὰ τὰ κατα- » γράφωσιν εἰς τὸν κώδηκα κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον, καὶ ἔπειτα νὰ τὰ » ὑπογράφωσι καὶ οὕτω νὰ δίδωνται εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐναγόντων· κα- » θὼς καὶ διὰ τὰς ὑποθέσεις ὁποῦ διορίζονται νὰ θεωρηθῶσιν ἔξω εἰς τὰ » ζουδέτζα, μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀφοῦ ὑπογράφωνται νὰ βουλλώνωνται, » εἰς τρόπον ὁποῦ ἂν εὑρεθῇ κανὲν ῥαβάσι εἰς χεῖρας ζαπτζῆ δοσμένον ἢ » ἐναγόντων χωρὶς νὰ περάσῃ εἰς τὸν κώδηκα, νὰ παιδεύεται ἐξεταζόμε- » νος ὁ πταίστης. »

« Ἐὰν τύχῃ εἰς μίαν ἑβδομάδα νὰ μαζωχθῶσι κρίσεις πολλαὶ, νὰ Μᾶς » δίδουν εἴδησιν οἱ ἄρχοντες Λογοθέται, ὁποῦ, διὰ νὰ μὴ προσμένουν, νὰ » κάμωμεν καὶ ἄλλην ἡμέραν διβάνι. »

« Περὶ κριτῶν. »

« Διὰ νὰ προβαίνωσι τὰ τῶν κριτηρίων ὄχι μόνον τακτικῶς ἀλλὰ δὴ καὶ » νομίμως καὶ δικαίως, διὰ τοῦτο ἐκλέξαμεν ἄρχοντας εἰδήμονας τῶν τε » νόμων καὶ τῶν τοπικῶν συνηθειῶν, καὶ διωρίσαμεν αὐτοὺς κριτὰς εἰς τὰ » εἰρημένα τέσσαρα κριτήρια. »

« Οἱ κριταὶ λοιπὸν ὅλοι κατὰ χρέος ἄφευκτον νὰ συνέρχωνται εἰς τὰ κρι-

» τήρια ἀπὸ τὸ πουρνὸν, καὶ νὰ κρίνωσι καὶ νὰ ἀνακρίνωσι τὰς ἐμπιπτού- » σας ὑποθέσεις μὲ κάθε λογῆς ἐπεξεργασίαν, ἀκρίβειαν καὶ περιέργειαν, ἀ- » κολουθοῦντες τὰς νομικὰς διαταγὰς, καὶ φερόμενοι εἰς τοὺς κρινομένους » μὲ γλυκύτητα, μὲ ἄκραν ἀπάθειαν καὶ μὲ ἄκραν ἀδιαφορότητα· νὰ ἀ- » κούωσι μὲ μεγάλην προσοχὴν, χωρὶς ἀγανάκτησιν, ὅλα τὰ λόγια τῶν ἀν- » τιδιαφερομένων, καὶ νὰ μὴ τολμᾷ τινας νὰ ὑβρίζῃ τινὰ, ἢ νὰ τὸν ἐμπο- » δίζῃ ἀπὸ τὴν διήγησίν του, ὅ τι λογῆς καὶ ἂν εἶναι, ἐπειδὴ ἐὰν κάμῃ » τοιοῦτό τι παιδεύεται. »

« Κανένας τῶν κριτῶν, ὁποίου βαθμοῦ καὶ ἂν εἶναι, νὰ μὴν δέχεται εἰς » τὸ σπίτι τού τινα ἀντιδιαφερόμενον, ὁποῦ νὰ ἀκούσῃ ἢ τὴν ἀγωγήν του » ἢ τὴν ἀπολογίαν του, μὲ τὸ νὰ εἶναι τοῦτο ὁλέθριον, ὡσὰν ὁποῦ μὲ τοῦ- » τον τὸν τρόπον ἐξ ἅπαντος μολύνεται ἡ ἀκοή του καὶ δυσκολεύεται ὕστε- » ρον εἰς τὸ νὰ ἐπιτύχῃ τὸ δίκαιον, καὶ ἀκολούθως ἐμποδίζει καὶ τοὺς ἄλ- » λους κριτὰς εἰς τὴν ἀπόφασιν, καὶ ἐκ τούτου κάμνει χρεία νὰ ἀργοποροῦν » αἱ ἀποφάσεις. Ὅθεν οἱ κρινόμενοι, ὅσα δίκαια καὶ ἀπολογίας ἔχουν νὰ » εἰποῦν, νὰ τὰς λέγουν εἰς τὸ κριτήριον, ὁποῦ ὄντες οἱ νόες τῶν κριτῶν » καθαροὶ ἀπὸ τὰ ὑποψιθυρίσματα νὰ ἐπιτυχαίνουν εὐκόλως καὶ ἀπαθῶς » τὸ δίκαιον. »

« Αἱ ἀγωγαὶ τῶν ἐναγόντων καὶ αἱ ἀπολογίαι τῶν ἐναγομένων νὰ κα- » ταγράφωνται μὲ τὰ ἴδια λόγια ὁποῦ λέγουν. »

« Οἱ κριταὶ μὲ κοινὴν γνώμην, μὲ κοινὴν ἐξέτασιν καὶ στοχασμὸν κοινῶς » ὅλοι νὰ ἀποφασίζουν, χωρὶς νὰ φαντάζεται ἢ ἕνας ἢ δύο ἐξ αὐτῶν πῶς » αὐτὸς εἶναι κύριος τῆς ἀποφάσεως ἢ ἀνώτερος τῶν ἄλλων εἰς τὸ ἔργον » τοῦτο τοῦ κριτηρίου. »

« Οἱ κριταὶ νὰ ἔχωσι τὰς χεῖράς των καθαρὰς θεῷ τε καὶ τῷ νόμῳ, ἤτοι » νὰ εἶναι θεοσεβεῖς καὶ δίκαιοι καὶ νὰ μὴ μολύνωσι τὰς χεῖράς των μὲ » δωροληψίας καὶ ῥουσφέτια, ἐπειδὴ ὅταν τινὰς τῶν κριτῶν φανῇ ὅτι ἐ- » πῆρε ῥουσφέτι ὁ τοιοῦτος παιδεύεται βαρέως. »

« Ἂν τυχὸν συμπίπτωσιν ὑποθέσεις πολλαὶ καὶ κάμῃ χρεία καὶ μετὰ » τὸ γεῦμα νὰ συγκροτῆται τὸ κριτήριον, νὰ ἔχωσι χρέος ὅλοι οἱ κριταὶ νὰ » συνάζωνται εἰς τὸ κριτήριον εἰς διωρισμένην ὥραν καὶ νὰ θεωρῶσι κοινῶς » τὰς ὑποθέσεις, οὐχὶ δὲ ἕνας ἢ δύο, ὡσὰν ὁποῦ αἱ θεωρίαι καὶ αἱ ἀποφά- » σεις πρέπει νὰ γίνωνται φανερὰ, καὶ οὐχὶ ἐν παραβύστῳ καὶ γωνίᾳ. »

« Οἱ κριταὶ νὰ μὴν ἐνδίδωσι ποτὲ εἰς κἀμμίαν ἀδικίαν, ἢ διὰ φιλίαν, ἢ » διὰ συγγένειαν, ἢ διὰ φόβον κάνενὸς ὑπερέχοντος προσώπου, ἐπειδὴ ὅ- » ποιος τῶν κριτῶν φωραθῇ κρίνων μὲ χατίρι φιλικὸν ἢ συγγενικὸν, καὶ » ἀποβλέπῃ εἰς τὸ πρόσωπον καὶ ὄχι εἰς τὸ δίκαιον, παιδεύεται βαρέως· » ὁμοίως καὶ ἐκεῖνος ὁποῦ βιάζεται ἀπὸ κάνὲν ὑπερέχον πρόσωπον, καὶ ἐν- » δώσῃ εἰς τὸ νὰ κάμῃ ἀδικίαν, καὶ δὲν Μᾶς τὸ φανερώσῃ, ἔχει νὰ παι- » δεύεται αὐστηρότατα εἰς πρόστιμον τῆς ματαιότητός του, ὁποῦ ἐφοβήθη » περισσότερον τὴν βίαν ἐκείνου τοῦ ἑνὸς συνάρχοντός του ἢ καὶ ὑπερέχον- » τος εἰς τὰς ἡμέρας ἐκείνας, παρὰ τὸν θεὸν, τοὺς νόμους καὶ Ἡμᾶς. »

« Οἱ κριταὶ τῶν ἐγκληματικῶν νὰ ἀκολουθοῦν τὰς ἐξετάσεις καὶ τὰς ἀ-

» ποφάσεις κατὰ τῶν κακούργων συμφώνως μὲ τοὺς νόμους, καὶ Ἡμεῖς
» ἐξετάζοντες τὰ περὶ ἐκείνων, παρόντων ἐπὶ διβανίου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαβ-
» βάτου, καὶ εὑρίσκοντες τὴν καταδίκην δικαίαν καὶ νόμιμον, ἢ θέλομεν
» τὴν μετριάσει ἢ θέλομεν τὴν ἐπικυρώσει.»

« Οἱ ἐξεταζόμενοι παρὰ τῶν κριτῶν διὰ κἀνὲν κακούργημα εἴγε ὁμο-
» λογήσωσιν εὐθὺς ἐκεῖνα ὁποῦ ἐρωτῶνται νὰ μὴ πιστεύωνται εὐθὺς ἀπὸ
» τοὺς κριτάς· ὡσὰν ὁποῦ ἐνδέχεται, ἢ ἀπὸ φόβον τῶν βασάνων ἢ ἀπὸ μῖ-
» σος τῆς ζωῆς των νὰ ὁμολογήσωσιν ἐκεῖνα ὁποῦ δὲν ἔκαμαν· διὰ τοῦτο
» οἱ κριταὶ νὰ ἐρευνοῦν καὶ νὰ ζητοῦν καὶ ἄλλα τεκμήρια ἔξωθεν.»

« Οὔτε ἀπὸ τοὺς κριτὰς οὔτε ἄλλος τινὰς ἔξωθεν νὰ μὴ δίδῃ νόμους εἰς
» τὸ χέρι ἑνὸς καὶ ἄλλου, μὲ τὸ ὁποῖον συγχίζουν τὰς θεωρίας καὶ στοχα-
» σμοὺς τῶν κριτῶν ὁποῦ λαμβάνουν εἰς τὴν θεωρουμένην ἀπόφασιν, καὶ ἀ-
» ναβάλλουν τὰς ἀποφάσεις, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀναβολὴν βλάπτονται καὶ
» τὰ δύο μέρη τὰ ἀντιδιαφερόμενα· ἀλλ' ὅποιος τῶν ἔξωθεν ἐρωτηθῇ, νὰ
» ἔχῃ τὴν τελείαν ἄδειαν νὰ πηγαίνῃ εἰς τὸ κριτήριον μὲ τὸ νομικὸν ἐκεῖνο
» ὁποῦ ἔχει, καὶ νὰ δείχνῃ τὸν νόμον ἐκεῖνον ὁποῦ ἀρμόζει εἰς τὴν κινου-
» μένην ὑπόθεσιν, τὸν ὁποῖον οἱ κριταὶ βλέποντες προσφυῆ εἰς τὴν ἀπόφα-
» σιν νὰ τὸν δέχωνται ἀπαθῶς.»

« Ἐκ τῶν τριῶν τῆς δευτέρας τάξεως κριτηρίων δοκιμάζοντες τοὺς ἐμ-
» πειροτέρους καὶ μᾶλλον εὐδοκιμοῦντας εἰς τὰ τῶν κρίσεων, ἐξ αὐτῶν χρείας
» τυχούσης θέλομεν διορίσει εἰς τὸν τόπον ἑνὸς τῶν δύο ἱσπραβνίκων τῶν
» ζουδέτζων, (ἤδη καδιλικίων καὶ ἐπαρχιῶν· σύγκειται γὰρ ὅλη ἡ Βλαχία
» ἀπὸ δέκα ἑπτὰ καδιλίκια,) καὶ ἀντ' ἐκείνου θέλομεν διορίσει ἄλλον εἰς
» τὸ κριτήριον.»

« Εἰς τοὺς κριτὰς δὲ αὐτοὺς ὅλους καὶ τῶν τεσσάρων κριτηρίων, διὰ νὰ
» ἔχωσι καὶ τὴν ἀπόλαυσίν των, ὁποῦ ἔτι μᾶλλον νὰ προθυμῶνται καὶ νὰ
» φυλάττωνται καθαροὶ, τοὺς δίδομεν μηνιαῖον κατὰ τὴν τάξιν καὶ στάσιν
» τοῦ καθενός.»

« Ἐπειδὴ δὲ βλέπομεν εἰς τὰς θεωρουμένας ὑποθέσεις ποτὲ μὲν νὰ προ-
» βάλλωνται συνήθειαι τοπικαὶ, ποτὲ δὲ νὰ ἀναιροῦνται, καὶ αἱ ἀποφάσεις
» νὰ γίνωνται κατὰ τὴν ἰδέαν τοῦ καθενὸς χωρὶς νὰ τὰς κανονίζουν εἰς νό-
» μους, καὶ τοῦτο μὲ τὸ νὰ μὴν ἔχουν, ἐξετάσαντες τὰς συνηθείας καὶ ἐπι-
» κυρώσαντες τὰς ὀλίγας μὲ τὰς προσηκούσας διορθώσεις, συναθροίσαντες
» καὶ τὰ τοῦ νόμου, ἐκάμαμεν ἓν νομικὸν, τὸ ὁποῖον καὶ ἀφοῦ φανερώσω-
» μεν εἰς ὅλους, μεταφράσαντές το εἰς τὸ βλαχικὸν θέλομεν τὸ ἐκδώσει εἰς
» τύπους, (τὸ ἐξέδωκε βλαχικορωμαϊκα δίγλωττον,) ὁποῦ στοχαζόμενοι
» καὶ μελετῶντες τὰ τοῦ νόμου νὰ κρίνωσι καὶ νὰ ἀποφασίζωσιν ἐννόμως
» καὶ νὰ ἀκολουθῶσι κατ' ἐκεῖνο.»

«Περὶ κρινομένων.»

« Οἱ κρινόμενοι, ὁποίας τάξεως ἢ βαθμοῦ ἤθελον εἶσθαι, εἴτε ἰδιώτης, εἴ-
» τε ἄρχων, εἴτε εὐγενὴς, εἴτε ἀγενὴς, νὰ στέκωνται εἰς τὸ κριτήριον μὲ
» κάθε εὐλάβειαν καὶ σέβας.»

« Ὅταν τινὰς τῶν κρινομένων αὐθαδιάσῃ ἢ προφέρῃ εἰς τοὺς κριτὰς μέ-

» σα εἰς τὸ κριτήριον λόγους ὑβριστικοὺς καὶ ἀτίμους, εἴτε κυριευόμενος ἀ-
» πὸ φούμουρα εἴτε ἀκουμβῶντας εἰς κἀνὲν ὑπερέχον πρόσωπον, τὸν τοιοῦ-
» τον, ὅ τι λογῆς καὶ ἂν εἶναι, οἱ κριταὶ εὐθὺς νὰ τὸν φανερώνουν δι' ἀνα-
» φορᾶς περιγράφοντες καὶ τὸν τρόπον τῆς αὐθαδείας του, διὰ νὰ ἀποφα-
» σίζεται παρ' ἡμῶν ἡ προσήκουσα αὐτῷ παιδεία πρὸς σωφρονισμόν.»

« Ἂν τινας τῶν ἀντιδιαφερομένων προσδράμῃ εἰς κἀνὲν ὑπερέχον πρό-
» σωπον, καὶ τὸ πρόσωπον ἐκεῖνο μηνύσῃ εἰς τοὺς κριτὰς διὰ νὰ δεφενδευ-
» θῇ, ὁ τοιοῦτος, ὁποῦ ἐπρόσφυγε δηλαδὴ, νὰ παιδεύεται κατὰ τὰς δια-
» ταγὰς τῶν νόμων.»

« Οἱ κρινόμενοι νὰ γνωρίζουν ὅλους τοὺς κριτὰς ἰσοδυνάμους καὶ νὰ μὴ
» στοχάζωνται κἀνένα κριτὴν ἀνώτερον, ἢ μικρότερον, ἢ κύριον τῆς ἀπο-
» φάσεως.»

«Περὶ ζαπτζήδων.»

« Οἱ ζαπτζῆδες νὰ ἔχουν κάθε λογῆς εὐπείθειαν καὶ ὑποταγὴν εἰς τοὺς
» κριτάς.»

« Μόνοι τους οἱ ζαπτζῆδες νὰ φέρουν τοὺς ἀντιδιαφερομένους εἰς τὰ κρι-
» τήρια, καὶ νὰ παραστέκωνται ἕως οὗ νὰ λαμβάνωσι τέλος αἱ ὑποθέσεις
» ἐκείνων, καὶ νὰ μὴ τοὺς στέλλουν μὲ λογοθετᾶδες καὶ ζαπτζῆδές των,
» παρὰ χρείας τυχούσης μὲ τοὺς τζαουσᾶδές των.»

« Χωρὶς ἀπόφασιν τῶν κριτῶν νὰ μὴ τολμοῦν οἱ ζαπτζῆδες νὰ κάμουν
» κἀνὲν κίνημα κατά τινος τῶν ἀντιδιαφερομένων, ἕως οὗ νὰ ἐκδοθῇ ἡ ἀ-
» πόφασις καὶ νὰ λάβουν τὴν ἀπόφασιν ἀπὸ Ἡμᾶς διὰ τὸν ἐκβιβασμόν.»

« Οἱ ζαπτζῆδες νὰ μὴ τολμοῦν νὰ φέρουν εἰς τὰ κριτήρια ἐξ ἀπροόπτου
» καὶ ἐξαίφνης τινὰ τῶν ἐναγομένων, ἀλλὰ πρῶτον νὰ τοῦ δείχνουν τὸ ρα-
» βάσι τῆς κατ' αὐτοῦ ἀγωγῆς, καὶ νὰ τοῦ δίδουν διορίαν μιᾶς ἢ δύο ἡμε-
» ρῶν, κατὰ τὴν ἀπόφασιν δηλαδὴ, διὰ νὰ προετοιμασθῇ. Εἰ δὲ καὶ εἶναι
» ἄνθρωπος ὁποῦ ἀφοῦ τὸ μάθῃ ἐνδεχόμενον νὰ φύγῃ ἢ νὰ κρυφθῇ, τὸν τοιοῦ-
» τον εὐθὺς νὰ τὸν βάλλῃ εἰς φύλαξιν, ἢ νὰ τὸν ἀφίνῃ παίρνωντας καλὸν
» κεφίλην νεφσινὲ μὲ τὴν εἴδησιν τῶν κριτῶν.»

« Οἱ ζαπτζῆδες χωρὶς τὴν εἴδησιν τῶν κριτῶν νὰ μὴ δίδουν διορίαν εἴς
» τινα, ἢ νὰ τὸν ἀφίνουν, ἐπ' οὐδεμιᾷ αἰτίᾳ.»

» Τὸν καταδικασθέντα, εἰ μὲν τὸ σφάλμα του εἶναι ἐγκληματικὸν, νὰ
» τὸν κρατῶσιν οἱ ζαπτζῆδες ἐνόσῳ νὰ λάβωσι τὴν αὐθεντικὴν Μας ἀπό-
» φασιν τῆς παιδείας του· εἰ δὲ καὶ εἶναι περὶ ἄσπρων ἢ πραγμάτων, νὰ
» τὸν βιάζωσιν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ἀμέσως· εἰ δὲ καὶ ζητῇ
» διορίαν, πάλιν διὰ τῶν ἰδίων κριτῶν νὰ ἐξετάζεται ἂν πρέπῃ νὰ τῷ
» δοθῇ διορία καὶ πόση, καὶ ἂν εἶναι τὸ ὑποκείμενον ἀξιόπιστον, καὶ κατὰ
» τὴν εὔλογον καὶ νόμιμόν των ἀπόφασιν νὰ γίνεται.»

« Ἂν δὲ ὁ καταδικαζόμενος εἶναι τῶν ἀρχόντων, νὰ ἀναφέρεται πρῶ-
» τον πρὸς Ἡμᾶς ἡ τῶν κριτῶν ἀπόφασις διὰ νὰ ἐνεργῆται διὰ προστα-
» γῆς Μας.»

« Ὅποιον δὲ πρόσωπον καὶ ἂν ἤθελεν εἶσθαι ὁ καταδικασθεὶς, νὰ μὴ
» πωλῇ τὰ πράγματά του ἄνευ εἰδήσεως καὶ ἀδείας Μας, ἀλλὰ νὰ γίνεται

» ἡ ἀναφορὰ κατὰ τὸν διορισμὸν τῶν νόμων, καὶ νὰ ἐπικυροῦται πρῶτον » παρ' Ἡμῶν. »

Μετὰ ταῦτα ὁ αὐτὸς αὐθέντης Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης διατάττωντας τὰ ἐπιζήμια μενζίλια τῆς Βλαχίας ἔκαμε τὸ ἑξῆς χρυσόβουλλον.

Χρυσόβουλλον διὰ τὰ μενζίλια.

« Χρέος ἀπαραίτητον ὄντας εἰς τοὺς αὐθέντας καὶ ἡγεμόνας τῶν ἡγε- » μονιῶν τὸ νὰ βλέπουν τὰ πόρρω καθὼς καὶ τὰ πλησίον, τὸ νὰ κυττάζουν » καὶ τὰς παραμικρὰς ὑποθέσεις μὲ τὸν αὐτὸν πόθον καὶ ἐπιμέλειαν καθὼς » καὶ τὰς πλέον μεγάλας καὶ τὸ νὰ πονοῦν διὰ τὸ ὄφελος καὶ κέρδος ἑνὸς » ἑκάστου καθὼς καὶ διὰ τὸ ἴδιον, Ἡμεῖς ἐξ ἀρχῆς καὶ ἄνωθεν ἀφοῦ ἐνε- » πιστεύθημεν παρὰ τῆς θείας εὐδοκίας τὴν ἡγεμονείαν αὐτοῦ τοῦ τόπου, » ὄντες πάντοτε ἐπιθυμηταὶ τῆς ἀναπληρώσεως αὐτοῦ τοῦ χρέους, ἀγρυ- » πνοῦντες ἡμέραν καὶ νύκτα εἰς τὸ νὰ θεωροῦμεν καὶ τὰ πλέον μεμακρυ- » σμένα, εἰς ὅσα ἀντικείμενα αὐτῆς τῆς θεωρίας ἐγνωρίσαμεν ἄτακτον συρ- » ροὴν, (καθ'ὅσον ἐφωτίσθημεν παρ' αὐτοῦ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων παρ' οὗ » πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δώρημα τέλειον,) δὲν παρεβλέψαμεν εἰς τὸ νὰ » κάμωμεν τὴν προσήκουσαν διόρθωσιν, καθὼς καὶ ἐμπράκτως τὸ ἀπεδεί- » ξαμεν, εἰς ὅλους τοὺς πιστοὺς ὑπηκόους Μας, θέλοντες νὰ φανῶμεν εἰς » ὅλην τὴν γῆν τῆς ἡγεμονίας Ἡμῶν ὄχι μόνον ἡγεμὼν μὲ ἐξουσίαν ἀλλὰ » καὶ πατὴρ μὲ φιλοστοργίαν. Ἀναμεταξὺ λοιπὸν εἰς ὅσα ἄλλα ἐκρίναμεν » ἄξια διορθώσεως ἐστοχάσθημεν καὶ τὴν τάξιν τῶν μενζιλίων ὅτι νὰ φέ- » ρεται μὲ ἓν τρέξιμον πάντῃ ἐναντίον εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον. »

« Τὸ νὰ εἶναι μενζίλια εἰς ὅλην τὴν τζάραν, καὶ νὰ μὴ μεριτάρουν ἀπὸ » αὐτὰ ὅσοι ἔχουν χρείαν· τὸ νὰ εἶναι μὲ ἕνα τρόπον πολλὰ βιασμένον καὶ » τυραννικὸν, ὡσὰν ὁποῦ διορίζονται χωρία ὁλόκληρα, καὶ κατὰ τοῦτο πά- » σχει τὸ καδιλίκι· διορίζονται οἱ πλέον ἀξιόλογοι χωριανοὶ, καὶ κατὰ τοῦ- » το πάσχουν τὰ χωρία. Μὰ εἰς αὐτοὺς δίδονται ἄλογα ἀπὸ κανὲν μέρος; » ὄχι, ἐπειδὴ διὰ τοῦτο διορίζονται οἱ πλέον φρουντάσηδες, διατί » ἔχουν ἄλογα. Ἔστω· ἀφοῦ χαθοῦν ὅμως τὰ ζῶά των τοὺς δίδονται ἄλ- » λα; μήτε αὐτό· πάλιν οἱ ἴδιοι χρεωστοῦν νὰ φέρουν ἄλλα εἰς τὸν τόπον. » Ἔστω καὶ τοῦτο· ἀμὴ κἂν πληρώνονται ἀπὸ κανὲν μέρος διὰ τὸν κόπον » τῶν ζώων των; μήτε τοῦτο. Ἡ δὲ τροφὴ τῶν ζώων των πόθεν; καὶ αὐ- » τὴ ἀπ' αὐτούς. Καὶ τοῦτο ἕως πότε; ἕως ὁποῦ τελειώνοντες ὅτι ἔχουν, » καὶ μὴν ἠμποροῦντες πλέον νὰ βαστάξουν, χαλνᾷ τὸ μενζίλι, φεύγει τὸ » χωρίον, καὶ μετὰ ταῦτα χρεωστεῖ τὸ καδιλίκι νὰ δώσῃ ἄλλο παρόμοιον » χωρίον, καὶ πάλιν ἔτζι, ἕως ὁποῦ παύει καὶ αὐτὸ τὸ καδιλίκι, μὴ ἠμπο- » ρῶντας νὰ ἐκτελέσῃ μὲ τοὺς ἀδυνάτους τὰς ὀρουνδουγιάλας (ἤ- » τοι τοὺς διορισμοὺς τῶν διοριζομένων ἵππων τοῦ μενζιλίου). Καὶ μὲ αὐ- » τὸν τὸν τρόπον πόση ζημία γίνεται εἰς τὴν τζάραν καὶ εἰς τὴν βιστια-

» ρίαν! πόση ἀνησυχία εἰς τοὺς πτωχοὺς ἐγκατοίκους! πόσον βάρος καὶ εἰς » ἐκείνους ὁποῦ πηγαίνουν μὲ αὐτὰ τὰ μενζίλια! ἐπειδὴ πολλάκις μὴ εὑ- » ρίσκωντας ἄλογα εἰς κανένα μενζιλχανὲ τραβοῦν μὲ ἐκεῖνα τὰ ἄλογα μὲ » τὰ ὁποῖα ἔρχονται ἀπὸ τὸν ἄλλον μενζιλχανὲ,καὶ ἐκεῖνα μὴ δυνάμενα νὰ » βαστάξουν ἀποκάμνουν, καὶ ἔτζι εἶναι βιασμένοι ἢ νὰ μένουν ἀπὸ τὴν » στράταν τους, ἢ νὰ πάρουν βιαίως τὰ ἄλογα τῶν τυχόντων ὁδοιπόρων, » καὶ πολλάκις μὴν εὑρίσκοντας μήτε τοιούτους νὰ ἐμποδίζωνται ἀπὸ » τὴν ταχεῖαν ὁδοιπορείαν των. Καὶ ἔτζι πάσχουν σχεδὸν εἰς τοῦτο καὶ » μενζίλια, καὶ χωρία, καὶ καδιλίκια, καὶ ὁδοιπόροι, καὶ ὅσοι ταχυδρό- » μοι πηγαίνουν μὲ τὰ μενζίλια, καὶ ὅσοι θέλουν νὰ πηγαίνουν καὶ δὲν » ἔχουν τὸν τρόπον, καὶ σχεδὸν πάσχουν ὅλοι διατί πάσχουν οἱ περισσό- » τεροι. »

« Ἀμὴ τὸ νὰ εἶναι οἱ αὐτοὶ σουρουτζῆδες καὶ σλουζιτόροι εἰς τὴν ἰδίαν » καπιτανίαν, αὐτὴ ἡ ἀταξία ποῦ μένει; τὴν χρείαν τοῦ μενζιλίου νὰ ἀνα- » πληρώσουν, ἢ τὴν φροντίδα τῶν σλουζιτόρων νὰ ἀκολουθήσουν; διὰ τὰ » ἄλογα τῶν ταχυδρόμων νὰ φροντίσουν, ἢ διὰ τὸ νιζάμι τῶν κακοποιῶν » νὰ πασχίσουν; Αὐτὸ λοιπὸν τὸ κοινὸν πάθος, (καὶ κοινὸν ἠμποροῦμεν νὰ » τὸ εἰποῦμεν μὲ τὸ νὰ πάσχουν οἱ περισσότεροι,) μὲ ὅλον ὁποῦ ἕως τώρα » ἔτρεχε μὲ ἕνα τρόπον ὡσὰν νὰ ἦτον ἡ παραμικροτέρα ὑπόθεσις, ὡσὰν νὰ » μὴν ἦτον αἴτιον τόσης βλάβης εἰς τόσους, στοχαζόμενοι εἰς βάθος δὲν ἠμ- » πορέσαμεν νὰ ὑποφέρωμεν τὸ νὰ ἴδωμεν τόσον λαὸν ὑποκείμενον εἰς αὐ- » τὴν τὴν μεγάλην στενοχωρίαν, ἀλλ' ἀπεφασίσαμεν νὰ κάμωμεν μίαν διόρ- » θωσιν καὶ εἰς αὐτὸ, καὶ μάλιστα νὰ βάλωμεν αὐτὴν τὴν ἐπιδιόρθωσιν εἰς » πρᾶξιν καὶ ἐνέργειαν μὲ ἰσχὺν καὶ δραστηριότητα, μὴν ἀποβλέποντες κατ' » οὐδένα τρόπον μήτε εἰς ἔξοδα μήτε εἰς τὴν ζημίαν Μας, μόνον νὰ λάβῃ » ἔκβασιν, καὶ ἔκβασιν καλὴν, ὁποῦ νὰ ἰδοῦμεν μὲ εὐχαρίστησίν Μας ὅλους » αὐτοὺς ὁποῦ θλίβονται εἰς αὐτὴν τὴν ἐμπαθῆ δυσκολίαν νὰ εὕρουν τὴν ἀ- » νάπαυσιν καὶ εὐκολίαν των, καθὼς διὰ μέσου τῶν ἀκολούθων κεφαλαίων » διατάττομεν μὲ ἐντελεστάτην ἀπόφασιν. »

« Α'. Ὅλα τὰ ἄλογα ἀπὸ τοὺς μενζιλχανέδες ὁποῦ διετάχθησαν εἰς τὰ » ἀναγκαῖα μέρη, νὰ ἀγορασθοῦν μὲ ἔξοδα τῆς αὐθεντείας καὶ νὰ εἶναι αὐ- » θεντικά. »

« Β'. Ἡ τροφὴ τῶν ῥηθέντων ζώων νὰ εἶναι ἀπὸ τὴν αὐθεντείαν, καὶ τὰ » ἔξοδα ὅσα χρειασθοῦν θέλουν πληρωθεῖ ἀπὸ τὰ ἄσπρα ὁποῦ ἤθελον συνα- » χθεῖ ἀπὸ τὰ ουτζρέτια, θεωρουμένου λογαριασμοῦ. »

« Γ'. Οἱ μενζιλχανέδες εἰς τοὺς διωρισμένους τόπους νὰ γίνουν ἀπὸ τοὺς » ἰσπραβνίκους τῶν καδιλικίων μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον: μία μεγάλη περιο- » χὴ ἀπὸ γάρδον, (ἤτοι φραγὴν ξυλίνην,) μέσα εἰς τὴν περιοχὴν ἀχούρια » ἀρκετὰ κατὰ τὴν σούμαν τῶν ἀλόγων, καὶ σπίτι διὰ τοὺς μενζιλτζῆδες, » καὶ τρεῖς ἢ τέσσαρες ὀνδᾶδες διὰ τοὺς πηγαινοερχομένους μουσαφίρηδες, » ὅλα αὐτὰ νὰ κτισθοῦν ἔνδον τῆς περιοχῆς. »

« Δ'. Σουρουτζῆδες διατάττομεν εἰς κάθε τέσσαρα ἄλογα ἀπὸ ἕνα ἄνθρω- » πον, ὁ ὁποῖος νὰ εἶναι ἀνύπανδρος διὰ νὰ εἶναι ἐλεύθερος πάντοτε. Αὐτὸς,

» κατὰ τὴν συνήθειαν, ἔξω ὁποῦ μέλλει νὰ εἶναι ἀνενόχλητος ἀπὸ κάθε δό-
» σιμον, νὰ τοῦ δίδεται καὶ λουφὲς τὸν μῆνα ἐννενῆντα ἄσπρα ἀπὸ τὴν
» αὐθεντείαν. Ὁ αὐτὸς σουρουτζὴς, ἐξόχως ἀπὸ τὸ αὐθεντικὸν π ε τ ζ ε-
» τ λ ο υ ί τ ο ν ὁποῦ πρέπει νὰ ἔχῃ διὰ νὰ φαίνεται πῶς εἶναι ξεχωριστὸς
» ἀπὸ τοὺς ἄλλους, νὰ τοῦ δίδεται καὶ ἓν σημεῖον παφιλέν̣ιον μὲ τὴν αὐθεν-
» τικὴν βούλλαν νὰ τὸ φορῇ ἐπάνω του, καθὼς φοροῦν καὶ οἱ τζιμιράσηδες.»

« Ε'. Εἰς κάθε μενζιλχανὲ, διὰ τὴν φύλαξιν τῆς στράτας ἀπὸ κακοὺς ἀν-
» θρώπους, καὶ διὰ νὰ μὴν ἠμπορέσουν νὰ ἐναντιωθοῦν εἰς τὸ νὰ πληρώσουν
» ο ὐ τ ζ ρ έ τ ι ὅσοι περνοῦν μὲ τὰ μενζίλια, διετάξαμεν μίαν καπιτανίαν
» σλουζιτόρων, ὅσον ἐκρίθησαν εὔλογον νὰ εἶναι ἀρκετοὶ, καθὼς εἰς τὸ βουλ-
» λωμένον κατάστιχον τῆς βιστιαρίας διωρίσθη. Ὁ ὁποῖος καπιτάνος τῶν
» σλουζιτόρων νὰ εἶναι καὶ μενζιλτζήπασης, ἤτοι ἐπιστάτης τοῦ μενζιλίου
» ἐκείνου· διορίζομεν δὲ καὶ ἕνα ἢ δύο πεσλῆδες,κατὰ τὸν τόπον καὶ κατὰ
» τὴν χρείαν.»

« Σ Τ'. Οἱ σλουζιτόροι ὀφείλουσι νὰ εἶναι κατὰ τὸν τρόπον ὁποῦ εἰς τὴν
» περὶ σλουζιτόρων καὶ καπιτάνων διάταξιν προστάττομεν.»

« Ζ'. Ἂν τύχῃ νὰ εἶναι χωρίον εἰς ἐκεῖνο τὸ μενζίλι, καὶ ἡ καπιτανία
» καὶ ὁ μενζιλχανὲς νὰ γένουν ἔξω πλησίον τοῦ χωρίου καὶ ὄχι μέσα εἰς
» τὸ χωρίον.»

« Η'. Εἰς τὸν μενζιλχανὲ τοῦ Βουκουρεστίου ἀπεφασίσαμεν νὰ κάμωμεν
» ἕνα μέγαν καπιτάνον τῶν μενζιλίων, μὲ καβάδι καὶ τοπούζι, ὁ ὁποῖος
» νὰ ἔχῃ τὴν ἀράδα του μετὰ τὸν μέγαν καπιτάνον τῶν δαραπάνων, ὑπὸ
» τὸν ἄρχοντα μεγάλον Σπαθάρην ὡς καπιτάνος, καθὼς καὶ ὁ καπιτάνος
» τῶν δαραπάνων ὑπὸ τὸν Ἄγαν· αὐτὸς νὰ ἔχῃ ὅλην τὴν ἐπιστασίαν ὅλων
» τῶν μενζιλίων, καὶ ξεχωριστὸν κατάστιχον, καὶ κώδηκα εἰς τὸν ὁποῖον
» νὰ γράφωνται τὰ ὀνόματα ὅλων τῶν πηγαινοερχομένων, μὲ τὴν δήλωσιν
» τοῦ πόθεν ἦλθον καὶ ποῦ ἐπῆγαν.»

« Θ'. Ὅποιος ἔλθῃ ἀπ' ἔξω μὲ τὸ μενζίλι, ὁ καπιτάνος ἀπὸ τὴν ἄκρην
» νὰ τοῦ δίδῃ γράμμα μενζιλίου, καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι καπιτάνοι ἀπὸ τὰ ἐπί-
» λοιπα μενζίλια νὰ τοῦ δίδουν ἄλογα καὶ νὰ παίρνουν τὸ ο ὐ τ ζ ρ έ τ ι του
» εἰς κάθε ἄλογον πρὸς δέκα ἄσπρα τὴν ὥραν· ὅταν ὅμως ἔχῃ ἀ ν ὰ μ φ ε ρ-
» μ ά ν ι, βλέπωντάς το καὶ ὁ πεσλὴς ζαπίτης, νὰ τοῦ δίδεται γράμμα εἰς
» τὸ ὁποῖον νὰ ἐμπεριέχεται τὸ νὰ μὴν πληρώνῃ ο ὐ τ ζ ρ έ τ ι, καὶ νὰ τὸ πε-
» ράσῃ εἰς τὸν κώδηκά του. Διὰ νὰ μὴν ἠμπορέσῃ δὲ ὁ πεσλὴς ζαπίτης νὰ
» εἰπῇ ψεύματα πῶς γράφει τὸ μ ε ν ζ ὶ λ-έ μ ρ ὶ ἀ ν ά μ ι, νὰ ἔχῃ χρέος καὶ ὁ
» καπιτάνος ὁποῦ εἶναι εἰς τὸ ὑστερινὸν μενζίλι, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔχει νὰ πε-
» ράσῃ καὶ νὰ ἔβγῃ ἀπὸ τὴν τζάραν, νὰ γ̣οκλαδίζῃ τὸ μ ε ν ζ ὶ λ-έ μ ρ ὶ, ἂν
» γράφῃ ἀ ν ά μ ι, καὶ οὕτω νὰ ἀκολουθῇ καταγράφωντάς το εἰς τὸ κατά-
» στιχόν του.»

« Ι'. Ὅποιος θελήσῃ νὰ ὑπάγῃ ἀπ' ἐδῶ μὲ τὸ μενζίλι νὰ ἔχῃ τὴν ἄδειαν
» νὰ ὑπάγῃ πληρώνωντας τὸ ο ὐ τ ζ ρ έ τ ι, μὲ γράμμα ὅμως αὐθεντικὸν καὶ
» ὄχι χωρὶς αὐθεντικὸν γράμμα.»

« ΙΑ'. Μενζίλια νὰ μὴ δίδουν οἱ καπιτάνοι τῶν ἀκρῶν παρὰ εἰς ἐκείνους

» ὁποῦ ἔχουν μ ε ν ζ ὶ λ-έ μ ρ ὶ, ἢ φερμάνι, ἢ μεχτούπια πρὸς Ἡμᾶς, τόσον
» ἀπὸ Πόλεως ὅσον καὶ ἀπὸ ἐτράφι, ἢ μ ε ν ζ ὶ λ-π ο υ γ ι ο υ ρ τ ι λ α ρ ὶ πασ-
» σάδων, ἢ γράμματα ἀρχόντων Μας καπικεχαγιάδων, ἀκολουθοῦντες εἰς
» τὰ περὶ ο ὐ τ ζ ρ ε τ ί ο υ καθὼς προστάττομεν εἰς τὸ Θ' κεφάλαιον.»

« ΙΒ'. Ἕνας λογοθέτης ἐπίτηδες διωρισμένος κοντὰ εἰς τὸν μέγαν καπι-
» τάνον μενζιλίου, ὁ ὁποῖος νὰ ἔχῃ τὴν ἐπιστασίαν τοῦ μενζιλίου, νὰ περ-
» νᾷ εἰς τὸν κώδηκα τὰ ὀνόματα τῶν πηγαινοερχομένων, καὶ ἐκείνων ὁποῦ
» πηγαίνουν μὲ ο ὐ τ ζ ρ έ τ ι καὶ ὅσων πηγαίνουν χωρὶς ο ὐ τ ζ ρ έ τ ι,καὶ ἀπ'
» αὐτὸν νὰ γράφωνται ὅλα τὰ περὶ μενζιλίου αὐθεντικά Μας γράμματα.»

« ΙΓ'. Ὅλοι ὅσοι παίρνουν αὐθεντικὰ γράμματα μενζιλίου νὰ πληρώνουν
» τὸ διορισθὲν σύνηθες μενζίλι, ὁποίας τάξεως ἢ πράσλας καὶ ἂν ἤθελον
» εἶσθαι· μόνοι δὲ ἐκεῖνοι νὰ μὴ πληρώνουν εἰς τῶν ὁποίων τὰ γράμματα
» προστάττομεν νὰ μὴ πληρώσῃ ο ὐ τ ζ ρ έ τ ι· τὰ ὁποῖα τοιαῦτα γράμματα,
» εἰς τὴν ἐπιστροφήν του, ἢ εἰς τὸν τόπον ὅπου ἔχει νὰ καταντήσῃ, ἂν δὲν
» εἶναι νὰ ἐπιστρέψῃ, νὰ παίρνωνται ἀπὸ τὸν τελευταῖον καπιτάνον τοῦ
» μενζιλίου, καὶ νὰ τὸ στέλλῃ μὲ τὴν ῥ ε λ α τ ζ ι ό ν α τῆς κάθε ἑβδομά-
» δος εἰς τὸν βὲλ-καπιτάνον, ὁποῦ νὰ καταγράφωνται εἰς τὸν κώδηκα καὶ
» νὰ φυλάττωνται ὡς σενέτια ἐν καιρῷ τοῦ λογαριασμοῦ.»

« ΙΔ'. Ὅλοι οἱ καπιτάνοι, καὶ οἱ ἀπὸ τὰς ἄκρας καὶ οἱ λοιποὶ τῶν μεν-
» ζιλίων, ὁποιον ἤθελε περάσει ἀπὸ τὸ μενζίλι του, ἢ μὲ ο ὐ τ ζ ρ έ τ ι ἢ χωρὶς
» ο ὐ τ ζ ρ έ τ ι, ἢ μὲ τὸ μενζίλι ἢ καὶ χωρὶς μενζίλι, νὰ τὸν περνοῦν εἰς τὸν κώ-
» δηκά τους, καὶ κάθε ἑβδομάδα νὰ στέλλουν παστρικὸν κατάστιχον ὀνο-
» μαστὶ διὰ ὅσους ἤθελον περάσει ἀπὸ τὸ μενζίλι τους μὲ τὴν αἰτίαν τοῦ
» καθενὸς ἐγγράφως· καὶ τὸ κατάστιχον νὰ στέλλεται εἰς τὸν μέγαν κα-
» πιτάνον τοῦ μενζιλίου ὁποῦ νὰ τὸ περάσῃ εἰς τὸν κώδηκα διὰ τὸν λο-
» γαριασμὸν καὶ νὰ Μᾶς τὸ φανερώνῃ.»

« ΙΕ'. Ὅσα ἄσπρα θέλουν συναθροισθεῖ ἀπὸ τὰ ο ὐ τ ζ ρ έ τ ια εἰς ὅλαις ταῖς
» καπετανίαις, νὰ ἔχουν νὰ τὰ στέλλουν οἱ καπιτάνοι τὴν κάθε ἑβδομάδα
» ἐδὼ μὲ τὸ κατάστιχον ὁποῦ ἀνωτέρω γράφομεν.»

« ΙΣΤ'. Ὅσοι πηγαινοέρχωνται μὲ μενζίλι νὰ μὴ τοὺς δίδουν εἰς τὰ μεν-
» ζίλια καρούτζαις παρὰ μόνον ἄλογα· νὰ εὑρίσκωνται δὲ εἰς τοὺς μενζιλχα-
» νέδες καὶ καρούτζαις,ὅσαις ἔχομεν διωρισμέναις εἰς τὸ κατάστιχον, ὁποῦ
» ὅταν ἤθελε περάσει κἀνεὶς ὁποῦ νὰ ἔχῃ χρείαν ἀπὸ καρούτζαν, εἴτε δι'
» ἀῤῥωστίαν του εἴτε δι' ἄλλην ἀναγκαίαν χρείαν, νὰ ἔχῃ ἄδειαν νὰ πάρῃ·
» πλὴν νὰ πληρώσῃ ξεχωριστὰ ο ὐ τ ζ ρ έ τ ι πρὸς ἄσπρα 60 εἰς τὴν καρούτζαν
» ἕως εἰς τὸν ἄλλον μενζιλχανὲ, ἐξόχως ἀπὸ τὸ ο ὐ τ ζ ρ έ τ ι τῶν ἀλόγων.»

« ΙΖ'. Ἑνὸς μενζιλίου ἄλογα φθάσαντα εἰς τὸν ἄλλον μενζιλχανὲ νὰ γυ-
» ρίζουν ὀπίσω, χωρὶς ποτὲ νὰ ἠμποροῦν ἢ βιαίως ἢ οἰκειοθελῶς νὰ τὰ
» σουρδίσουν μακρότερον.»

« ΙΗ'. Οἱ ἰσπράβνικοι τὰς ὑποθέσεις των θέλει τὰς φανερώνουν μὲ τοὺς
» σλουζιτόρους τοῦ καδιλικίου, οἱ ὁποῖοι, ὡς σλουζιτόροι, χρεωστοῦσι νὰ
» ἔχωσι τὰ ἄλογά των, καὶ νὰ παιδεύωνται ἂν ὑπὲρ τὸ δέον ἀργοπορῶσι,
» καθὼς εἰς τὰς περὶ σλουζιτόρων διατάξεις φανερώνομεν. Μὲ μενζίλι δὲ νὰ

» μὴ στέλλωσι σλουζιτόρον ἢ ἄνθρωπόν τους παρὰ μὲ ἀναγκαίας καὶ βιαίας
» ὑποθέσεις ὁποῦ ἤθελαν τύχει, καὶ τότε νὰ μὴ πληρώνουν οὐτζρέτι· τὸ
» ὁποῖον διὰ νὰ φυλάττεται καὶ νὰ γίνεται γνωστὸν, ἀφοῦ φθάσῃ ἐδῶ, εἰ
» μὲν καὶ γνωρίσωμεν ὅτι ἐχρειάζετο μενζίλι, θέλομεν τοῦ δίδει γράμμα
» Μας διὰ τὴν ἐπιστροφήν του, περιεκτικὸν τοῦ ὅτι μὲ τὸ νὰ ἦλθε μὲ ἀ-
» ναγκαίαν ὑπόθεσιν νὰ μὴ πληρώνῃ μήτε διὰ τὸν ἐρχομόν του μήτε διὰ
» τὴν ἐπιστροφήν του οὐτζρέτι, καὶ τὰ τοιαῦτα γράμματά Μας νὰ καταν-
» τῶσι πάλιν εἰς τὸν βὲλ-καπιτάνον, διὰ νὰ καταγράφωνται εἰς τὸν κώδη-
» κα καὶ νὰ φυλάττωνται καὶ τὰ ἴδια ὡς σενέτια διὰ νὰ φαίνωνται εἰς τὸν
» λογαριασμὸν, κατὰ τὸ ΙΓ′ κεφάλαιον· εἰ δὲ καὶ φανῇ ὅτι δὲν ἦτο χρεία
» νὰ σταλθοῦν μὲ μενζίλι, νὰ γίνεται τ α χ σ ί λ ι τὸ οὐτζρέτι τοῦ ἐρχομοῦ
» καὶ τῆς ἐπιστροφῆς του ἀπὸ τὸν ἰσπράβνικον, διὰ τοῦ ῥηθέντος βελ-κα-
» πετάνου.»

« ΙΘ′. Ἐπειδὴ οἱ μενζιλχανέδες εἶναι ἔξω τοῦ χωρίου καὶ κασαμπάδων,
» διορίζομεν τὸν τρόπον νὰ εὑρίσκωνται εἰς τὸν μενζιλχανὲ τὰ ἀναγκαιό-
» τερα πρὸς τροφὴν τῶν πηγαινοερχομένων.»

« Κ′. Ὅσοι εἶναι περαστικοὶ καὶ ἔχουν εἰς τὸ χέρι τους μ ε ν ζ ὶ λ-ἐμ ρ ὶ ἢ
» μ ε ν ζ ὶ λ-π ο υ γ ι ο υ ρ τ ὶ λ α ρ ὶ, δίδοντες μενζίλια οἱ καπιτάνοι τῆς ἄκρης, κατὰ τὸν τρόπον ὁποῦ εἰς τὸ Θ′ καὶ ΙΑ′ κεφάλαιον προστάττομεν,
» νὰ τοὺς κατευθύνουν ἀπὸ τὴν εὐθεῖαν καὶ πλησιεστέραν ὁδὸν, καὶ νὰ μὴ
» τοὺς φέρωσιν ἀπὸ Βουκουρέστι παρὰ ἂν ἔχωσιν οἱ ῥηθέντες κάνὲν φερμά-
» νι ἢ γράμμα πρὸς Ἡμᾶς.»

« Αὐτὰ ὅλα κατὰ τὴν παροῦσαν αὐθεντικήν Μας διαταγὴν προστάττο-
» μεν νὰ βαλθοῦν εἰς πρᾶξιν καὶ ἐνέργειαν, δίδοντες ξεχωριστήν Μας προ-
» σταγὴν τῷ τε ἄρχοντί Μας Σπαθάρῃ καὶ ἄρχοντί Μας Βιστιάρῃ, διὰ νὰ
» ἰδῶμεν ὅλους τοὺς ὑπηκόους Μας ἀναπαυμένους καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθε-
» σιν μὲ εὐχαρίστησίν Μας. Ὅθεν διὰ κοινὴν εἴδησιν ἐξεδόθη ἡ παροῦσα
» αὐθεντικὴ Ἡμῶν διαταγὴ ἐν εἴδει χρυσοβούλλου, ὅπερ, ἀφοῦ περάσῃ εἰς
» τὸν κώδηκα τῆς βιστιαρίας, νὰ φυλάττεται εἰς τὴν μητρόπολιν. Ἐν ἔτει
» ᾳφοέ, μηνὶ Ὀκτωβρίῳ, τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς ἡγεμονείας Ἡμῶν, ἐν τῇ αὐ-
» θεντικῇ Μας καθέδρᾳ τοῦ Βουκουρεστίου.»

Χρυσόβουλλον διὰ τὸ Ὀγ ι αρίτον.

« Ἀφότου ὁ προπάτωρ ἡμῶν Ἀδὰμ διὰ τὸ τῆς παρακοῆς ἁμάρτημα τῶν
» πρώτων ἐκείνων θείων χαρίτων ὑστερήθη καὶ κατεδικάσθη μὲ τὸ, « ἐ ν ἱ-
» δ ρ ῶ τ ι τ ο ῦ π ρ ο σ ώ π ο υ σ ο υ φ α γ ῇ τ ὸ ν ἄ ρ τ ο ν σ ο υ», αὐτός τε καὶ
» οἱ καθεξῆς ἀπόγονοι, ἀπὸ αὐτὴν τὴν χρείαν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ὁδη-
» γούμενοι ἢ μᾶλλον εἰπεῖν βιαζόμενοι, εἰς αὐτὰ τὰ δύο μεθ' ὅσης πλείστης
» σπουδῆς καὶ ἐπιμελείας κατεγίνοντο, εἰς τὴν γεωργικὴν καὶ ποιμαντικήν·
» Αὐτὰ ἦτον τὰ πλούτη των, αὐτὰ ἡ εὐτυχία των, καὶ εἰς αὐτὰ ἀπέβλε-
» πεν ἡ ἄμιλλα καὶ φιλοτιμία των, ἀπὸ τὴν αὔξησιν αὐτῶν ἐγνωρίζετο ἡ
» ἐπιμέλεια καὶ ἐπιτηδειότης των· ὅθεν καὶ εὐφημίζοντο, καθὼς ἐξ ἐναν-

» τίας ἐδυσφημίζοντο οἱ ἀνάξιοι καὶ οὐτιδανοί. Αὐτὰ ἀφοῦ προξενοῦσι τὴν
» ἀφθονίαν καὶ εὐτυχίαν, στολίζουσι καὶ καλλωπίζουσι καὶ τὰς χώρας καὶ
» πολιτείας, ἡ μὲν γεωργικὴ μὲ χωράφια, ἀμπέλια, μποστάνια, μπαχτζέ-
» δες, δένδρα καὶ ἄλλα τοιαῦτα· ἡ δὲ ποιμαντικὴ, τῆς ὁποίας ὁ βίος εἶναι
» ὁ ἁπλούστερος, ἀπονώτερος καὶ ἡδύτερος, κατὰ τὰς τόσας περιγραφὰς
» ποιητῶν τε καὶ ἄλλων, μὲ τὰς ἀγέλας τῇδε κἀκεῖσε περιφερομένας περὶ
» τὴν χώραν καὶ τοῖς θεαταῖς τερπνὸν θέαμα προξενούσας, μὲ τὰ ψοφά-
» κια, μαλλὶ καὶ τὰ διάφορα ἀναγκαιότερα καὶ χρειωδέστερα ἐνδύματα
» ὁποῦ ἐκ τούτου γίνονται. Αὐτὰ μόνα, ἀφοῦ δίδουσιν εἰς τὸν καταγινόμε-
» νον καὶ κοπιάζοντα ὅλα τὰ πρὸς τὸ εὖ ζῆν ἀναγκαῖα, ἀνταμείβουσι πλου-
» σιοπαρόχως τοὺς κόπους καὶ ἐπιμελείας των, εἰς τρόπον ὁποῦ ἀφοῦ κά-
» μωσι τὰς ἰδίας χρείας των μὲ τὸ περισσεῦον, ἢ δι' ἀλλαγῆς καθὼς τὸ πά-
» λαι, ἢ διὰ πωλήσεως γινομένης μὲ τὴν ἐπινόησιν τῶν μονέδων, νὰ ἀπο-
» κτῶσι καὶ ἄλλα πλούτη.»

« Αὐτὰ λοιπὸν στοχαζόμενοι καὶ οἱ σοφώτεροι, προνοητικώτεροι καὶ τῆς
» καλῆς καὶ εὐτυχοῦς καταστάσεως τῶν ὑπηκόων των φροντίζοντες ἡγε-
» μόνες καὶ διοικηταὶ, καθὼς τόσον εἰς τὰ ἱστορικὰ παλαιά τε καὶ νέα ὅ-
» σον καὶ εἰς τοὺς παρόντας καιροὺς τὸ βλέπομεν, κατέβαλον καὶ κατα-
» βάλλουσιν ὁσημέραι ὅλην τους τὴν φροντίδα καὶ ἐπιμέλειαν εἰς τὴν αὔξη-
» σιν τούτων, παρακινοῦντες τοὺς ὑποχειρίους των, ἐφευρίσκοντες τρόπους,
» ἀποδίδοντες τιμὰς καὶ πριβιλέγκια εἰς τοὺς ἐπιμελεστέρους, προτιμῶν-
» τες ἀπὸ ὅλας τὰς λοιπὰς τέχνας τὰ δύο αὐτὰ, ὑποσχόμενοι ἀμοιβάς τε
» καὶ χάριτας, διορίζοντες ἀνθρώπους ἐπιτηδείους τε καὶ προκομμένους εἰς
» τὸ νὰ κάμωσι δοκιμάς τε καὶ περιεργείας πρὸς αὔξησιν καὶ ἐπιμέλειαν
» τῶν δύο τούτων καὶ νὰ καταγράφωσιν, εἰς τρόπον ὁποῦ νὰ εὑρίσκωνται
» τὴν σήμερον συγγράμματα διεξοδικὰ μὲ κανόνας, ἑρμηνείας καὶ παρατη-
» ρήσεις καιρῶν, ποιοτήτων τῆς γῆς καὶ ἄλλων διαφόρων· καὶ ἐν συντόμῳ
» κατήντησαν καὶ βασιλεῖς, λαβόντες τὸ ἄροτρον μόνοι τους κατ' ἀρχὰς τῆς
» ἐργασίας, νὰ δώσουν θαυμαστὸν παράδειγμα, καὶ μὲ αὐτὰ κατώρθωσαν
» νὰ νικήσουν τὴν φύσιν, καὶ διαφόρους τόπους ἀφόρους τε καὶ ἀγόνους, νὰ
» τοὺς ἀποκαταστήσουν εὐφόρους, καὶ νὰ λαμβάνωσι δαψιλῶς τοὺς καρ-
» πούς τῶν κόπων τους.

« Ἡ ὑπερθαύμαστος γονιμότης καὶ εὐφορία, ἡ ἀρίστη θέσις πρὸς εὐκολίαν
» παντὸς ἐμπορίου τῆς εὐσεβοῦς καὶ θεοφρουρήτου ταύτης τζάρας τῆς Ἡμε-
» τέρας αὐθεντίας Οὐγγροβλαχίας εἶναι ἔξω περιγραφῆς, καὶ εἰς βαθμὸν
» ὁποῦ ὄχι μόνον ἀπορίαν προξενεῖ εἰς ὅλους τοὺς λοιποὺς, ἀλλὰ καὶ φθό-
» νον· ὅθεν καὶ ἠξιώθη τῆς ὀνομασίας τοῦ κιλαρίου τῆς περιβοήτου καὶ πε-
» ριφήμου βασιλευούσης τῶν πόλεων. Ἐνὶ λόγῳ ἐξ αὐτῆς τολμῶμεν εἰπεῖν
» ὅτι ῥέει μέλι καὶ γάλα, καὶ, ὥσπερ ἐκείνη ἡ τῆς ἐπαγγελίας, ὑπόσχεται
» ἐνὶ ἑκάστῳ καὶ δαψιλῶς ἀπονέμει καρποὺς πολυπλασίους καὶ γεννήματα
» διαφόρων εἰδῶν, (καὶ ταῦτα τὰ καλήτερα,) καὶ ὡσὰν μία μήτηρ φιλο-
» στοργοτάτη προσκαλεῖ μὲ ἀναπεπταμένας ἀγκάλας ὅλους τοὺς εὐγνώμο-
» νας καὶ ἐπιμελεῖς παιδάς της ἐξ ἴσου νὰ τοὺς εὐεργετήσῃ καὶ μὲ ἀφθο-

» νίαν νὰ τοὺς πλουτίσῃ καὶ νὰ τοὺς εὐτυχήσῃ εἰς ὅποιον εἶδος ἤθελον τὴν
» ζητήσει, δηλαδὴ εἰς καρποὺς, εἰς ζῶα, εἰς μελίσσια, εἰς ζαχιρέδες καὶ εἰς
» τὰ λοιπά. Ἔπρεπε λοιπὸν οἱ ἐγκάτοικοι, δοξάζοντες τὸν ἅγιον θεὸν ὁποῦ
» ἠξιώθησαν μιᾶς τοιαύτης γονιμωτάτης καὶ ἀνωτέρας παντὸς ἐπαίνου καὶ
» περιγραφῆς πατρίδος, διὰ τὴν χρεωστικὴν εὐγνωμοσύνην καὶ διὰ τὴν
» ἰδίαν αὐτῶν ὠφέλειαν νὰ εἶναι αὐτοπαρακίνητοι καὶ νὰ καταγίνωνται μετ'
» ἄκρας ἐπιμελείας καὶ χαρᾶς εἴς τε τὴν καλλιέργειαν καὶ αὔξησιν ζώων
» τους καὶ κάθε ἄλλου εἴδους ζαχιρὲ, ὁποῦ αὐτοί τε νὰ ζῶσιν ἀφθόνως καὶ
» πραγματευόμενοι μὲ τὸ περισσεῦον νὰ εὑρίσκωνται εἰς ἄνεσιν, καὶ ζαχι-
» ρέδες ἱκανοὶ ν' ἀποστέλλωνται εἰς τὸ βασιλικὸν καμπάνι, κατὰ τὸ ὄνομα
» τοῦ κιλαρίου ὁποῦ ἠξιώθησαν, ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν, καὶ κάθε ἄλλην ἐπι-
» κερδῆ πραγματείαν νὰ κάμνωσιν. Ὑποπτευόμενοι δὲ μήπως ὑπὸ ἀμελείας
» ἢ ὑπὸ ἄλλης τινὸς αἰτίας παρατρέχουσι τὴν περὶ ταῦτα φροντίδα καὶ ἐ-
» πιμέλειαν καὶ ἀκολούθως τὸ ἐντερέσο καὶ εὐτυχίαν τους καὶ σφάλλουσι
» τὰ μέγιστα πρός τε θεὸν, πρὸς τὸν αὐθέντην τους καὶ πρὸς τὸν ἑαυτόν τους,
» ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς θείᾳ εὐδοκίᾳ ἡγεμονείας Μας δὲν ἐλλείψαμεν νὰ τοὺς
» παρακινήσωμεν λόγῳ τε καὶ ἔργῳ, διά τε γραμμάτων καὶ ἄλλων παρα-
» κινητικῶν. Ἐμποδίσαμεν μὲ κάθε λογῆς τρόπον ἐκείνους ὁποῦ εἰς τοὺς ἀ-
» περασμένους χρόνους τοὺς ἔκαμαν τόσα κακὰ καὶ ἀδικίας ἁρπάζοντες τὰ
» πράγματά τους μὲ ὅσην τιμὴν ἤθελαν, ἐπιφορτίζοντές τους μὲ διάφορα
» ὑπέρογκα διὰ τὰ ἄσπρα ὁποῦ ἔδιδον πρὸ καιροῦ, ὀνομαζόμενα σελεμ-
» αχτζεσὶ, καὶ κάμνοντες καὶ τόσα ἄλλα κακὰ, τὰ ὁποῖα εἶναι λίαν
» γνωστὰ εἰς ὅλους. Ἀποκατεστήσαμεν δι' εὐκολίαν τῆς πραγματείας καὶ
» αλισβερισίου των πραγματευτὰς χρησίμους Χριστιανοὺς, ἐντοπίους
» τε καὶ ξένους, ἐκλέξαμεν μὲ τὸν μουσααδὲν τῶν πολυχρονίων ἡμῶν αὐ-
» θεντῶν καὶ ἀπὸ τοὺς πραγματευτὰς τούρκους τοὺς πλέον χρησίμους, γνω-
» στοὺς καὶ μὲ κεφίληδες πραγματευτὰς τοῦ καπανίου, ὁποῦ αὐτοὶ ὅλοι ἀ-
» γοράζοντες τοὺς ζαχιρέδες νὰ τοὺς ἀποκομίζωσι καὶ νὰ τοὺς στέλλωσιν
» εἰς τὴν Πόλιν. Ἐδώκαμεν προσταγὰς σφοδρὰς εἰς τοὺς ῥηθέντας νὰ ἀκο-
» λουθῶσι τὴν πραγματείαν τους χωρὶς νὰ τολμῶσι τὴν παραμικροτέραν
» ἀδικίαν ἢ ἐνόχλησιν τῶν πτωχῶν, ἢ νὰ ἀντιφέρωσι βίαν εἰς τὰ τῆς τι-
» μῆς, ἀλλὰ νὰ συμφωνῶσι καὶ νὰ τὰ ἀγοράζωσι μὲ νάκτι ἄσπρα κατὰ
» τὴν πρέπουσαν καὶ τρέχουσαν τιμήν. Προσέτι στοχαζόμενοι μήπως τις
» ἔχων βίαν ἤθελε βιασθεῖ νὰ δανεισθῇ πρὸ καιροῦ παρά τινος τῶν Χρι-
» στιανῶν ἄσπρα ἐπὶ συμφωνίᾳ τοῦ νὰ δώσῃ εἰς τὸν καιρὸν πρᾶγμα, ἀπε-
» φασίσαμεν περισσότερον ἀπὸ τὰ δέκα ἕνδεκα, ἢ τὸ πολὺ τὰ δέκα ἕνδεκα
» ἥμισυ διάφορον νὰ μὴ πληρώνῃ, μήτε ὁ δανείσας νὰ ἔχῃ ἐξουσίαν νὰ ζητῇ
» περισσότερον τούτων· αὐτὸ δὲ τὸ δάνειον συγχωρεῖται μόνον παρὰ τῶν
» Χριστιανῶν· εἰδὲ τολμήσῃ τινὰς νὰ τὸ κάμῃ καὶ παρὰ Τούρκων θέλει
» παιδευθεῖ βαρύτατα, κατὰ τὰς τόσας περὶ τούτου προσταγάς. Σκάλας
» τοὺς ἑτοιμάζομεν διὰ περισσότερον κέρδος καὶ εὐκολίαν τους, τοὺς μα-
» τραπάζηδες ἐμποδίσαμεν, τὰς ἔξω συνηθείας, ἀπαιτήσεις τῶν βά-
» μεσηδων, καὶ αὐτὸ τὸ βάμα αδζεσκ μὲ τελειότητα τὸ ἐσηκώσαμεν.»

« Ἐπειδὴ δὲ οἱ προγενέστεροι τῶν αὐθεντῶν ἔφθασαν νὰ δώσουν διὰ αὔ-
» ξησιν τοῦ ὀγιαρίτου εἰς τοὺς ξένους γράμματα μὲ συγκατάβασιν
» τοῦ νὰ πληρώνουν ὀλιγώτερα ἀπὸ τοὺς ἐντοπίους, αὐτὰ τὰ γράμματα,
» ἀγκαλὰ καὶ νὰ μὴν ἐφυλάττοντο, ἀλλὰ νὰ ἔπαιρναν τὸ ὀγιαρίτον
» πάλιν σωστὸν, ἔδωκαν ὅμως δικαίαν αἰτίαν εἰς τοὺς ῥηθέντας ξένους νὰ
» πρετενδέρουν καὶ νὰ ζητοῦν εἰς κάθε χρόνον διαφόρως τὴν συγκατάβασιν
» αὐτὴν, καὶ εἰς κάθε χρόνον ἐγίνετο ἡ λογοτριβὴ αὕτη· ὅθεν καὶ εἰς τὸν
» πρῶτον χρόνον τῆς αὐθεντείας Μας, μὲ τὸ νὰ ἐπρόβαλαν τὰ αὐτὰ, τόσον
» διὰ νὰ τοὺς παρακινήσωμεν ἔτι μᾶλλον εἰς τὸ νὰ ἔρχωνται διὰ περισσο-
» τέραν ἀφθονίαν τῶν προβάτων ὅσον καὶ διὰ νὰ λείψῃ ἡ παντοτινὴ αὐτὴ
» λογοτριβὴ, ἀφήσαντες τὰ τέσσαρα ἥμισυ ἄσπρα ἀπεφασίσαμεν νὰ πλη-
» ρώνωσι πρὸς δώδεκα. Μὲ τὸ νὰ μὴν ὑποφέρωμεν δὲ τὸ τοιοῦτο Μας ἔ-
» λεος νὰ τὸ ἀπολαμβάνουν οἱ ξένοι, οἱ δὲ ἐντόπιοι, ὁποῦ ἔτι μᾶλλον πρέ-
» πει νὰ καρποῦνται τῆς ἀπὸ τῆς πατρίδος των ὠφελείας, νὰ τὸ ὑστεροῦν-
» ται, καὶ διὰ νὰ τοὺς παρακινήσωμεν ἀκόμη περισσότερον, ὡς ἀνωτέρω
» διεξοδικῶς γράφομεν, εἰς τὸ νὰ καταγίνωνται μετὰ προθυμίας καὶ εἰς τὰ
» τῆς ποιμαντικῆς καὶ αὔξησιν τῶν προβάτων, μὲ ὅλον ὁποῦ ἐπλήρωνον
» πρὸ χρόνων παλαιοτάτων τὸ ὀγιαρίτον πάντοτε πρὸς δέκα ἓξ ἥμισυ
» ἄσπρα, ἰδοὺ ἐσυγχωρήσαμεν καὶ εἰς αὐτοὺς τὰ τέσσαρα καὶ ἥμισυ ἄσπρα,
» καὶ ἀπεφασίσαμεν νὰ πληρώνουν ὅλοι κοινῶς πρὸς δώδεκα ἄσπρα. Πρὸς
» ἐπικύρωσιν καὶ βεβαιότητα τοῦ ὁποίου ἐδώκαμεν τὸ παρόν Μας αὐθεντι-
» κὸν χρυσόβουλλον ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Πανιερωτάτου μητροπολίτου, τῶν
» Θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων καὶ τῶν Εὐγενεστάτων, τιμιωτάτων καὶ πι-
» στῶν ἀρχόντων Ἡμῶν, καὶ προστάζομεν νὰ γίνωσιν αὐθεντικά Μας γράμ-
» ματα δηλωτικὰ τῶν ῥηθέντων ἐλεῶν, καὶ προστακτικὰ τοῦ ὅτι νὰ ἠξεύ-
» ρουν ὅλοι κοινῶς πῶς εἰς τὸ ἑξῆς τοιουτοτρόπως ἔχει νὰ πληρωθῇ τὸ δό-
» σιμον τοῦ ὀγιαρίτου, πρὸς ἄσπρα δώδεκα. Ὅθεν παρακαλοῦμεν καὶ
» τοὺς λοιποὺς ἀδελφοὺς αὐθέντας, τοὺς ὁποίους ἡ θεία εὐδοκία θέλει τοὺς
» ἀξιώσει ν' ἀναδεχθῶσι τὸν θρόνον τῆς ἡγεμονείας αὐτοῦ τοῦ ἐν Χριστῷ
» εὐσεβοῦς πριντζιπάτου ὕστερον ἀπὸ Ἡμᾶς, νὰ εὐδοκήσουν εἰς τὸ νὰ ἐπι-
» κυρώσουν καὶ εἰς τὸ νὰ φυλάξουν ἀπαρασάλευτον αὐτὸ τὸ ἔλεος ὁποῦ ἐ-
» κάμαμεν κοινῶς εἰς ὅλην τὴν τζάραν, ἵνα εὐδοκήσῃ καὶ ὁ ἅγιος θεὸς εἰς
» τὸ νὰ φυλάξῃ τὴν ἡγεμονείαν αὐτῶν ἐν εὐζωΐᾳ εἰρηνικῇ, ἐν ἡσύχῳ δια-
» γωγῇ, καὶ ἵνα φωτίσῃ καὶ τοὺς διαδόχους καὶ σουτζεσόρους τῆς αὐθεν-
» τείας αὐτῶν εἰς τὸ νὰ φυλάξουν τὰς καλὰς αὐτῶν διαταγὰς ἀπαρασά-
» λευτα. Καὶ ἐπεκυρώσαμεν τὸ παρὸν μὲ τὴν ἰδίαν θέλησιν Ἡμῶν, Ἰὼ
» Ἀλέξανδρος Ἰωάννου Ὑψηλάντης βοεβόδας. Ἐβάλαμεν ἐπὶ μαρτυρίᾳ τοὺς
» φιλτάτους υἱοὺς τῆς Αὐθεντείας Ἡμῶν Κωνσταντῖνον βοεβόδαν καὶ Δη-
» μητράσκον βοεβόδαν, καὶ τοὺς τιμιωτάτους, Εὐγενεστάτους καὶ πιστοὺς
» μεγάλους ἄρχοντας τοῦ διβανίου τῆς Ἡμετέρας Αὐθεντείας, τὸν ἄρχοντα
» Δημήτριον Γκίκαν μέγαν Μπάνον, τὸν ἄρχοντα Νικόλαον Δουδέσκουλον
» μέγαν Βόρνικον τζέρι-δεσοὺς, τὸν ἄρχοντα Ῥάδουλον Βακαρέσκουλον
» μέγαν Βόρνικον τζέρι-δεζὸς, τὸν ἄρχοντα Πάνον Φιλιππέσκουλον

» μέγαν Λογοθέτην τζέρι-δεσούς, τὸν ἄρχοντα Στέφανον Πραγκοβά-
» νον μέγαν Λογοθέτην τζέρι-δεζός, τὸν ἄρχοντα Στέφανον Μίσου μέ-
» γαν Σπαθάρην, τὸν ἄρχοντα Γιαννάκην Βακαρέσκουλον μέγαν Βιστιάρην,
» τὸν ἄρχοντα Σκαρλάτον Καρατζᾶν μέγαν Ποστέλνικον, καὶ τὸν ἄρχοντα
» Δημητράσκον Ῥακοβίτζαν μέγαν Κλουτζιάρην, καὶ τὸν ἄρχοντα Γιαννά-
» κην μέγαν Παχάρνικον, καὶ τὸν ἄρχοντα Κωνσταντῖνον Βακαρέσκουλον
» μέγαν Στόλνικον, καὶ τὸν ἄρχοντα Μανολάκην Κρετζουλέσκον μέγαν Κό-
» μισον, καὶ τὸν ἄρχοντα Δημήτριον μέγαν Σλουτζιάρην, καὶ τὸν ἄρχοντα
» Νικόλαον μέγαν Πιτάρην, ἐπιστατοῦντος τοῦ ἄρχοντος * * *Καὶ ἐξεδόθη
» τὸ παρόν Μας χρυσόβουλλον τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς Ἡμετέρας ἡγεμονείας,
» ἐν τῇ αὐθεντικῇ Ἡμῶν καθέδρᾳ τοῦ Βουκουρεστίου, ἐν ἔτει ἀπὸ Ἀδὰμ
» 7284, καὶ σωτηρίῳ 1776, καὶ ἐγράφη ὑπὸ τοῦ * * * Τὸ ὁποῖον χρυσό-
» βουλλον προστάττομεν τὴν Εὐγενείαν σου, ἄρχον μέγα Λογοθέτα, ἀφοῦ
» διαβασθῇ ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ ἀκροάσει πάντων κοινῶς, καὶ ἀπερασθῇ εἰς τὸν
» κώδηκα τοῦ διβανίου, νὰ τὸ δώσῃς νὰ περασθῇ καὶ εἰς τὸν κώδηκα τῆς
» βιστιαρίας, καὶ ἔπειτα νὰ δοθῇ εἰς τὴν ἁγίαν μητρόπολιν διὰ νὰ φυλάτ-
» τεται.»

Ἐξέδοτο ἡ Ὑψηλότης του καὶ χρυσόβουλλον διὰ τὴν ἀσυδοσίαν τῶν μο-
ναστηρίων, καὶ ἄλλο διὰ τοὺς σλουζιτόρους, καὶ ἄλλα, εἰς τὰ ὁποῖα φαίνε-
ται ἐναργῶς καὶ ἡ βαθύνοιά του καὶ ἡ εἰς τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις πρᾶξις
τε καὶ πολυπειρία του, τὰ ὁποῖα παρατρέχω συντομίας χάριν.

Ἀγοράσας εἶτα παρὰ τοῦ πρώην Κωνσταντινουπόλεως Ἰωαννικίου Καρα-
τζᾶ τὴν νῆσον τῆς Πρώτης μαζὶ μὲ τὸ ἐν αὐτῇ μοναστήριον, μὲ τὸ νὰ κα-
τεστάθη τὸ ῥηθὲν μοναστήριον πορνοστάσιον σχεδὸν τῶν μποσταντζήδων,
ἐπεκυρώθη ἡ πώλησις μὲ τὸ ἑξῆς πατριαρχικὸν συνοδικὸν σιγγιλιῶδες γράμ-
μα. Ἦν δὲ τοῦτο πρὸ τοῦ Ἰωαννικίου κτῆμα τοῦ Χαλκηδόνος Γαβριὴλ, ὡς
ἐκ τούτου τοῦ γράμματος δηλοποιεῖται.

« Καὶ πᾶσι μὲν ἁπλῶς τοῖς ἀδυνάτοις καὶ ἐπιδεῶς ἔχουσιν, ἐξαιρέτως
» δὲ ταῖς ἁγίαις τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαις καὶ τοῖς ὁπῇ ποτε διατελοῦσι θείοις
» σκηνώμασι καὶ σεπτοῖς καταγωγίοις χεῖρα βοηθείας οἷδεν ὀρέγειν ἡ καθ'
» ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία, οἷα κοινὴ μήτηρ καὶ προστάτις καὶ
» κηδεμὼν τῶν ἁπανταχοῦ ἁγίων ἐκκλησιῶν καὶ θείων σκηνωμάτων, ἀν-
» τιλαμβάνεσθαί τε αὐτῶν συμπαθῶς καὶ εὐσπλάγχνως οὐκ ἀπαναίνεται,
» ἀντιλήψεώς τε καὶ δεφενδεύσεως ἐπιδεομένων τρόποις παντοίοις προνοη-
» τικοῖς τε καὶ ἀντιληπτικοῖς κηδεμονικῶς τε καὶ προσφυῶς χρωμένη. Ὅ-
» σα τοίνυν αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ ἀδυνατοῦντα καὶ ἐπιδεῶς ἔχοντα εἰς σύστα-
» σιν τὴν ἑαυτῶν καὶ κυβέρνησιν ἑτέρων ἐπιδέεται μειζόνων προσώπων καὶ
» ὑπερεχουσῶν ἐκκλησιῶν ἐπὶ τὸ δεφενδευθῆναι καὶ τὸ μόνιμον αὐτῶν ἐπι-
» σχεῖν, ταῦτα δὴ τῇ καθόλου δυνάμει καὶ προστασίᾳ συνάπτει καὶ συν-

» τάττει προσφόρως τοῖς ὑπερέχουσι, καὶ τῷ τρόπῳ τούτῳ τῆς ὑπερτερού-
» σης δεφενδεύσεώς τε καὶ δυνάμεως τὴν ἀσφάλειαν εἰς τὸ διηνεκὲς τούτοις
» χαρίζεται· τῶν γὰρ περὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν εὐκοσμίαν τεταγμένων πραγ-
» μάτων διαφόρως εἴωθε προνοεῖσθαι καὶ φροντίζειν τῆς διεξαγωγῆς αὐτῶν
» κατὰ τὴν τοῦ καιροῦ καὶ τῆς χρείας ἀπαίτησιν. Ταύτῃ τοι καὶ τοῖς ἱεροῖς
» νυμφοστόλοις καὶ κοσμήτορσι τῆς ἐκκλησίας διαφερόντως ἀνέκαθεν ἐμέ-
» λησεν ὁ τῆς οἰκονομίας καὶ ἀντιλήψεως λόγος πρὸς τὰ δυσχερῶς πως δια-
» τεθέντα ποτὲ, καὶ ἐνδεχόμενον τρόπον ἐξασφαλίζειν αὐτὰ οὐ παρῆτήσαν-
» το· πρὸς γὰρ τὴν κατὰ καιροὺς συμπίπτουσαν αὐτοῖς δυσχέρειαν τῶν τοῦ
» θεοῦ ἐκκλησιῶν καὶ ἱερῶν καταγωγίων οἷα σοφοῖς οἰκονόμοις ἡ πρόσφορος
» ἐξεύρηται θεραπεία, ἡγουμένοις ἀναγκαίως κατὰ τὰς ἀποστολικὰς εἰσηγή-
» σεις πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γίνεσθαι διακελευούσας ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι.»
« Ἐπειδὴ τοιγαροῦν καὶ ἡ ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἀρχιεπισκοπῇ καὶ νήσῳ Ἄν-
» δρῳ διατελοῦσα σεβασμία βασιλικὴ τε καὶ σταυροπηγιακὴ μονὴ τῆς Ὑ-
» περαγίας ἡμῶν Θεοτόκου, τῆς Παναχράντου ἐπικεκλημένη, συνάμα τῷ
» ἐνταῦθα κατὰ τὴν νῆσον Πρώτην λεγομένην διατελοῦντι σταυροπηγιακῷ
» ἱερῷ μοναστηρίῳ τῆς ἐνδόξου Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, κά-
» πὶ τῆς πρώτης ἡμῶν πατριαρχείας, μετὰ τὸ ἐκ βάθρων καὶ θεμελίων ἀ-
» νεγερθῆναί τε καὶ ἀνακαινισθῆναι ὑπὸ χρησίμων Χίων πραγματευτῶν
» χριστιανῶν καὶ φιλοθέων ἀνδρῶν, συνενωθέντι καὶ προσηλωθέντι τῇ ἱερᾷ
» ταύτῃ μονῇ τῆς Παναχράντου καὶ μετοχίῳ αὐτῆς γεγονότι διὰ δόσεως
» γροσίων δύο χιλιάδων καὶ πεντακοσίων, δοθέντων τε καὶ πληρωθέντων
» πρὸς ἐκείνους ἀπὸ μοναστηριακῶν χρημάτων τῆς Παναχράντου, διὰ χει-
» ρὸς τοῦ Παναχραντιώτου Ὁσιωτάτου Προηγουμένου ἐν Ἱερομονάχοις κὺρ
» Διονυσίου, τοῦ ἄχρι τοῦδε ἡγουμενεύοντος ἐν τῷ αὐτῷ μετοχίῳ, κατὰ τὴν
» περίληψιν τῶν ἐπὶ συνόδου ἐμφανισθέντων ἡμῖν ἤδη δύο ἡμετέρων πα-
» τριαρχικῶν συνοδικῶν γραμμάτων ἐπικυρούντων τε καὶ βεβαιούντων ἐπά-
» νω τῆς αὐτῆς μονῆς τῆς Παναχράντου τὴν καθ' ὃν εἴρηται τρόπον γενο-
» μένην τελείαν ταύτην προσήλωσιν καὶ ἕνωσιν τοῦ μοναστηρίου τούτου τοῦ
» Σωτῆρος, ἐξ ὅτου δηλαδὴ συνηνώθησαν ἀλλήλοις ἀμφότερα ταῦτα τὰ ἱε-
» ρὰ μοναστήρια, προϊόντος τοῦ καιροῦ ἔφθασεν ὁπωσδήπως ὑποπεσεῖν χρέε-
» σι βαρυτάτοις, περίπου τὰς τρεῖς χιλιάδας δηλονότι καὶ διακόσια γρό-
» σια, καὶ δυσχερῶς πως ἔχειν εἰς τὸ διακυβερνᾶσθαι καὶ διασώζεσθαι, ὡς
» ἔγνωμεν καὶ ἐβεβαιώθημεν ἤδη μετὰ τελείας πληροφορίας τε καὶ βεβαιώ-
» σεως ἀπό τε ζώσης φωνῆς τῶν τεσσάρων τούτων προκρίτων Ὁσιωτάτων
» πατέρων Παναχραντιωτῶν, τοῦ τε Προηγουμένου παπᾶ κὺρ Δανιὴλ, τοῦ
» Σκευοφύλακος παπᾶ κὺρ Ἰακώβου, τοῦ Προηγουμένου ἑτέρου παπᾶ κὺρ
» Δανιὴλ καὶ τοῦ ῥηθέντος Προηγουμένου παπᾶ κὺρ Διονυσίου, καὶ ἀπὸ τοῦ
» οὗ περ ἐνεφάνισαν οὗτοι ἡμῖν συνοδικῶς γράμματος, κατεσφραγισμένου
» ὄντος τῇ τε σφραγίδι τῆς σεβασμίας μονῆς τῆς Παναχράντου καὶ ταῖς ὑ-
» πογραφαῖς πάντων τῶν ἐνασχουμένων αὐτῇ Ὁσιωτάτων πατέρων, ἱερομέ-
» νων τε καὶ ἰδιωτῶν, νέων τε καὶ γερόντων, καὶ διαλαμβάνοντος ὡς οἱ
» αὐτοὶ ἁπαξάπαντες πατέρες, μὴ δυνάμενοι ἄλλοθέν ποθεν ἀπαντῆσαί τε

» καὶ κυβερνῆσαι καὶ πληρῶσαι τὸ ἐπικείμενον αὐτοῖς μοναστηριακὸν προει-
» ρημένον χρέος διὰ τὴν ἄκραν αὐτῶν ἔνδειαν καὶ ἀπορίαν, κοινῇ αὐτῶν γνώ-
» μῃ καὶ συναινέσει ἀποκατέστησαν ἐπιτρόπους ἐκ μέρους αὐτῶν τοὺς ὀνο-
» μαστὶ ῥηθέντας τέσσαρας συγκοινοβιάτας αὐτοῖς πατέρας, ἐξαποστείλαν-
» τες ἐνταῦθα ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ τὸ κυβερνῆσαί τε καὶ διορθῶσαι
» τὸ κοινὸν μοναστηριακὸν αὐτῶν χρέος τοῦτο διὰ τῆς ἑτέρας τινὶ κρείττο-
» νι καὶ ὑπερεχούσῃ δυνάμει τελείας ἐγχειρίσεως, παραδόσεώς τε καὶ προ-
» σηλώσεως καὶ προσκληρώσεως τοῦ εἰρημένου μοναστηρίου τοῦ Σωτῆρος
» καὶ μετοχίου τῆς αὐτῆς μονῆς τῆς Παναχράντου, καὶ ἑπομένως προσέδρα-
» μον τῇ προνοίᾳ καὶ δεφενδεύσει τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐδεήθησαν θερμῶς
» δοθῆναι αὐτοῖς τὴν ἄδειαν ταύτην· ἀνθ' ὅτου καὶ ἡμεῖς, ὡς τὴν καθόλου
» προστασίαν καὶ μέριμναν τῶν ἁπανταχοῦ ἐκκλησιῶν καὶ θείων σκηνωμά-
» των ἄνωθεν ἐγχειρισθέντες, καὶ χρέος ἀπαραίτητον ἔχοντες ἐνατενίζειν
» ἀεὶ ἀτενέσιν ὄμμασι καὶ προνοεῖσθαι καὶ φροντίζειν κηδεμονικῶς τῆς
» διαμονῆς καὶ συστάσεως καὶ εὐσταθείας αὐτῶν κατὰ τὴν τοῦ καιροῦ καὶ
» τῆς χρείας ἀπαίτησιν, τὸ ζητούμενον συνοδικῶς συνδιασκεψάμενοι, καὶ εἰς
» τὴν μεγίστην ἀνάγκην αὐτῶν συμπαθῶς ἀποβλεψάμενοι, καὶ τὴν θερμὴν
» αὐτῶν τούτων ἱκεσίαν καὶ αἴτησιν εὐμενῶς τε καὶ φιλανθρώπως ἀποδε-
» ξάμενοι, ὡς μὴ ἔχουσαν ἄλλως γενέσθαι οὔτε μὴν θεραπευθῆναι καὶ διορ-
» θωθῆναι, δεδώκαμεν αὐτοῖς τὴν τελείαν ἡμῶν ἄδειαν.»

« Καὶ δὴ κατὰ τὴν ἐγχωρηθεῖσαν αὐτοῖς παρ' ἡμῶν ἄδειαν ταύτην ἐπα-
» φῆκαν καὶ παραδεδώκασι καὶ ἐνεχείρισαν ἤδη ἐπιτροπικῶς οἱ τέσσαρες
» ἐπίτροποι οὗτοι τὸ εἰρημένον μοναστήριον τοῦ Σωτῆρος, ὡς κτῆμα καὶ
» μετόχιον τῆς μονῆς αὐτῶν τῆς Παναχράντου ὑπάρχον, μετὰ πάντων τῶν
» κτημάτων καὶ ἀφιερωμάτων αὐτοῦ κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων καὶ μετὰ
» συμπάσης τῆς περιοχῆς τῆς νήσου Πρώτης, πρὸς τὸν Ἱερώτατον μητρο-
» πολίτην Χαλκηδόνος, Ὑπέρτιμον καὶ ἔξαρχον πάσης Βιθυνίας, ἐν Ἁγίῳ
» Πνεύματι ἀγαπητὸν ἡμῶν ἀδελφὸν καὶ συλλειτουργὸν Κὺρ Γαβριὴλ, διὰ
» τὸ ἀναδεχθῆναι τὴν αὐτοῦ ἱερότητα, πληρῶσαί τε καὶ ἐξοφλῆσαι τέλεον
» ἅπαν τὸ ἐπικείμενον αὐτοῖς μοναστηριακὸν χρέος, συμποσωθὲν εἰς γρόσια
» τὸν ἀριθμὸν τρεῖς χιλιάδας καὶ διακόσια πεντήκοντα. Κἀντεῦθεν ἀνήγ-
» γειλαν καὶ ὡμολόγησαν ἰδίοις αὐτῶν χείλεσιν ὡς οὐκ ἔχουσι τοῦ λοιποῦ
» οὔτε αὐτοὶ οὔτε οἱ συγκοινοβιάται αὐτοῖς πατέρες οὔτε ἡ μονὴ αὕτη τῆς
» Παναχράντου ζητεῖν ἄλλο τι, πολὺ ἢ ὀλίγον, ἕνεκεν τῆς πρὸς τὴν ἀρχιε-
» ρωσύνην αὐτοῦ τελείας ἐγχειρίσεώς τε καὶ παραδόσεως τοῦ αὐτοῦ μονα-
» στηρίου τοῦ Σωτῆρος, ὡς ἐξισασθέντες μετ' αὐτοῦ καὶ ἐξοφλήσαντες κατὰ
» τελείαν διόρθωσιν καὶ ἐξόφλησιν διὰ τῆς τελείας ἀπαλλαγῆς τε καὶ ἐ-
» λευθερίας τῆς ἐνοχῆς τοῦ οὗ περ ἦσαν ἐνεχόμενοι μοναστηριακοῦ αὐτῶν
» χρέους τούτου, καθὰ μεταξὺ ἑκατέρων τῶν μερῶν τούτων συνεφωνήθη
» καὶ ἐστέρχθη. Ὥστε μένει τὸ αὐτὸ μοναστήριον τοῦ Σωτῆρος ὁλόκληρον
» ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν καὶ δεσποτείαν καὶ χρῆσιν τῆς αὐτοῦ ἱερότητος ἀναπο-
» σπάστως καὶ ἀναφαιρέτως κατὰ πάντα καιρὸν καὶ ἐν παντὶ δικαιοσύνης
» κριτηρίῳ, ὡς ἴδιον αὐτοῦ κτῆμα γεγονὸς καὶ ὑπάρχον. Ἀλλ' οὖν αὖθις ἡ

» ἀρχιερωσύνη αὐτοῦ, ὡς τίμιος καὶ ἄξιος καὶ δόκιμος καὶ πεπαιδευμένος
» καὶ ἔγκριτος ἀρχιερεύς, θεοσεβὴς καὶ εὐλαβὴς περὶ τὰ θεῖα καὶ πιστὸς
» τοῦ θεοῦ οἰκονόμος καὶ ζῆλον ἔνθεον τῷ ἀγαθῷ θησαυρῷ τῆς καρδίας αὐ-
» τοῦ ἐνδιατρέφων, ἡμετέρᾳ πατριαρχικῇ προτροπῇ καὶ ἀδείᾳ, ἰδιοθελεῖ τε
» καὶ ἀδιάστῳ αὐτοῦ γνώμῃ καὶ προαιρέσει ἀφιέρωσε καὶ συνῆψε καὶ συν-
» ήνωσε, προσήλωσέ τε καὶ προσεκληρώσατο παρὰ πόδας σύμπαν τὸ ἱερὸν
» τοῦτο μοναστήριον τοῦ Σωτῆρος τῇ ἁγιωτάτῃ μητροπόλει Χαλκηδόνος
» ὑπὲρ ψυχικῆς αὐτοῦ σωτηρίας καὶ μνημοσύνου, ἀσύδοτον πάντῃ καὶ ἀδέ-
» σποτον καὶ ἀκαταζήτητον, ἀνενόχλητόν τε καὶ ἀνεπηρέαστον διαμένον
» παρά τε τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ τῆς ῥηθείσης
» μονῆς τῆς Παναχράντου καὶ παρὰ παντὸς συγγενικοῦ τῆς ἀρχιερωσύνης
» αὐτοῦ καὶ ἑτέρου οὑτινοσοῦν προσώπου ἱερωμένου ἢ λαϊκοῦ· ὥστε τὸ ἀ-
» πὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸν ἑξῆς ἅπαντα χρόνον εἶναί τε καὶ λέγεσθαι καὶ πα-
» ρὰ πάντων γινώσκεσθαι ἀφιέρωμά τε καὶ κτῆμα ἴδιον τῆς αὐτῆς μητρο-
» πόλεως Χαλκηδόνος καὶ ἐνοριακὸν αὐτῆς δίκαιον ἀναπόσπαστόν τε καὶ
» ἀναφαίρετον, καὶ δεσπόζεσθαι καὶ διεξάγεσθαι καὶ διοικεῖσθαι ὑπό τε τῆς
» αὐτοῦ ἱερότητος καὶ ὑπὸ τῶν μετ' αὐτὸν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ ἀρχιερα-
» τευσόντων.»

« Τούτου χάριν γράφοντες διὰ τοῦ παρόντος ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς
» μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς Ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ Ὑπερτίμων, τῶν ἐν Ἁ-
» γίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα τὸ ἐν
» τῇ ῥηθείσῃ νήσῳ Πρώτῃ διατελοῦν ἱερὸν μοναστήριον τῆς Μεταμορφώ-
» σεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, τῇ ἐπωνυμίᾳ τῆς πατριαρχικῆς καὶ σταυρο-
» πηγιακῆς ἀξίας πρότερον σεμνυνόμενον, μετὰ πάντων τῶν ἀφιερωμάτων
» καὶ πραγμάτων αὐτοῦ κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων καὶ συμπάσης τῆς πε-
» ριοχῆς τῆς αὐτῆς νήσου, μένῃ τὸ ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸν ἑξῆς ἅπαντα
» αἰῶνα ἀναποσπάστως καὶ ἀναφαιρέτως συνημμένον τε καὶ συνηνωμένον
» καὶ προσηλωμένον καὶ προσκεκληρωμένον καὶ ὑποκείμενον τῇ ἁγιωτάτῃ
» μητροπόλει Χαλκηδόνος, καὶ ὑπάρχῃ καὶ λέγηται καὶ παρὰ πάντων γι-
» νώσκηται ἀφιέρωμά τε καὶ κτῆμα ἴδιον καὶ ἐνοριακὸν τῆς αὐτῆς μητρο-
» πόλεως δίκαιον, ὡς γνήσιον αὐτῆς μέλος καὶ μέρος πρὸς τὸ ὅλον ἀναφε-
» ρόμενον καὶ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν καὶ δεσποτείαν καὶ χρῆσιν καὶ πνευματι-
» κὴν προστασίαν καὶ ἐπίσκεψιν τοῦ τε ἤδη ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ ἀρχιερα-
» τεύοντος συναδελφοῦ ἡμῶν Κὺρ Γαβριὴλ καὶ τῶν μετ' αὐτὸν ἀλληλοδια-
» δόχως ἐν αὐτῇ ἀρχιερατευσόντων εὑρισκόμενον, διεξαγόμενόν τε καὶ κυ-
» βερνώμενον, κρινόμενόν τε καὶ ἀνακρινόμενον ὑπὸ τοῦ κατὰ καιροὺς μη-
» τροπολίτου Χαλκηδόνος, εὐλογοῦντός τε καὶ ἁγιάζοντος ἀρχιερατικῶς
» πάντας τοὺς ἐνασκουμένους αὐτῷ πατέρας καὶ πάντα τὰ ἀρχιερατικὰ καὶ
» τὰς ἐμπιπτούσας αὐτῷ χειροτονίας ἐκτελοῦντος ἀκωλύτως μετὰ τῆς τοῦ
» ἱεροῦ συνθρόνου ἐγκαθιδρύσεως, καθὼς καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ, ὀ-
» φείλοντός τε φροντίζειν ἀεὶ τῆς συστάσεως καὶ αὐξήσεως καὶ βελτιώσεως
» τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου, κρίνειν τε καὶ ἀνακρίνειν νομίμως καὶ κανονικῶς
» πᾶσαν μοναστηριακὴν ὑπόθεσιν καὶ εἰς τὸν τοῦ δικαίου τόπον ἀποκαθι-

» στᾶν, καὶ μοναχοὺς κείρειν, ἐκβάλλειν τε καὶ βάλλειν, καὶ ἀποκαθιστᾶν
» ἐν αὐτῷ ἡγούμενον τίμιον καὶ ἄξιον καὶ δόκιμον καὶ ἁρμόδιον, θεοσεβῆ τε
» καὶ εὐλαβῆ ἄνδρα, καὶ τοὺς λογαριασμοὺς αὐτοῦ θεωρεῖν μετ' ἀκριβοῦς
» ἐρεύνης τε καὶ ἐξετάσεως, καὶ παιδεύειν ἐκκλησιαστικῶς πάντα ἄτακτον
» καὶ ἐναντίον καὶ ἀπειθῆ πρὸς αὐτὸν φαινόμενον ἱερωμένον καὶ ἰδιώτην,
» καὶ τ' ἄλλα πάντα ἐνεργεῖν ὅσα ἀρχιερεῦσιν ἀνήκει· ὀφειλόντων καὶ πάν-
» των τῶν ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ μοναστηρίῳ συνασκουμένων Ὁσιωτάτων πα-
» τέρων μόνον τὸν κατὰ καιροὺς μητροπολίτην Χαλκηδόνος γινώσκειν νό-
» μιμον καὶ κανονικὸν καὶ γνήσιον αὐτῶν ποιμένα καὶ πνευματικὸν πατέρα,
» δεσπότην τε καὶ ἐξουσιαστὴν καὶ προστάτην καὶ κηδεμόνα καὶ φροντι-
» στὴν τῆς ἀγαθῆς αὐτῶν καὶ εὐκαταστάτου καταστάσεως, καὶ κατὰ πάν-
» τα καιρὸν ἀπονέμειν τὴν ὀφειλομένην καὶ προσήκουσαν τῇ ἀρχιερατικῇ
» αὐτοῦ ἀξίᾳ τιμὴν καὶ ἀγάπην καὶ εὐλάβειαν καὶ δεξίωσιν, καὶ ὑπείκειν
» καὶ ὑποτάσσεσθαι αὐτῷ κατὰ τὸ πρέπον καὶ δίκαιον, καὶ μνημονεύειν τοῦ
» κανονικοῦ αὐτοῦ ὀνόματος ἐν πάσαις ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς καὶ ἀκολουθίαις,
» ὡς νενόμισται, καὶ κατ' οὐδὲν αὐτῷ ἀντιφέρεσθαι καὶ ἐναντιοῦσθαι ἀτά-
» κτως ἀλλ' ὑπακούειν ἀείποτε πάσαις ταῖς πατρικαῖς καὶ πνευματικαῖς
» αὐτοῦ εἰσηγήσεσι καὶ νουθεσίαις καὶ παραγγελίαις ὡς εὐπειθῆ καὶ γνή-
» σια αὐτοῦ πνευματικὰ τέκνα, καὶ ὡς οἷόν τε φροντίζειν τῆς συστάσεως,
» αὐξήσεώς τε καὶ βελτιώσεως τοῦ ἱεροῦ αὐτῶν μοναστηρίου, διάγειν τε
» καὶ πολιτεύεσθαι σωφρόνως καὶ εὐτάκτως, καὶ κατὰ τὸ ἐπάγγελμα τῆς
» μοναδικῆς πολιτείας θεῷ τε καὶ ἀνθρώποις εὐαρεστοῦντας ἑαυτοὺς ἀπο-
» καθιστᾶν.»

« Ὅστις δ' ἄν ποτε τῶν πάντων φανῇ ἐναντίος καὶ ἀπειθὴς καὶ ἀνυπό-
» τακτος τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἡμῶν ταύτῃ εὐλογοφανεῖ καὶ δικαίᾳ ἐπιταγῇ
» καὶ ἀποφάσει, καὶ τολμήσει οἱῳδήτινι τρόπῳ ἀνατρέψαι τε καὶ ἀθετῆ-
» σαι ἢ ὅλως διασεῖσαί τι τῶν ἐν τῷ παρόντι εὐλόγως καὶ σὺν τῷ δικαίῳ
» διοριζομένων τε καὶ ἀποφαινομένων, ἢ ἀποσπᾶσαι καὶ ἀφαιρέσαι τῆς αὐ-
» τῆς μητροπόλεως Χαλκηδόνος τὸ ἱερὸν τοῦτο μοναστήριον, ὁ τοιοῦτος,
» ὁποίας ποτ' ἂν εἴη τάξεώς τε καὶ καταστάσεως καὶ βαθμοῦ, ἀφωρισμένος
» εἴη παρὰ τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου καὶ ὁμοουσίου μακαρίας Τριά-
» δος, τοῦ ἑνὸς καὶ μόνου τῇ φύσει ἁγίου θεοῦ ἡμῶν, καὶ κατηραμένος καὶ
» ἀσυγχώρητος ἔν τε τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, καὶ μετὰ θάνατον
» ἄλυτος καὶ τυμπανιαῖος· κληρονομήσειε τὴν λέπραν τοῦ Γιεζῆ καὶ τὴν
» ἀγχόνην τοῦ Ἰούδα· ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ εἴη ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἡ
» μερὶς αὐτοῦ μετὰ τοῦ προδότου Ἰούδα καὶ τῶν θεομάχων Ἰουδαίων τῶν
» σταυρωσάντων τὸν Κύριον τῆς δόξης· καὶ προκοπὴν οὐ μὴ ἴδοι πώποτε
» ἐφ' οἷς ἐργάζεται καθ' ὅλην τὴν ζωὴν αὐτοῦ· σεισθείη ἡ γῆ καὶ καταπίοι
» αὐτὸν, ὡς τὸν Δαθάν ποτε καὶ Ἀβειρών, καὶ ἐν γενεᾷ μιᾷ ἐξαλειφθείη
» τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς καὶ τὸ ὄνομα ἐκ βίβλου ζών-
» των, καὶ πάσαις ταῖς πατρικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπόδικος. Ὅθεν εἰς
» τὴν περὶ τούτου ἔνδειξιν καὶ διηνεκῆ καὶ μόνιμον ἀσφάλειαν ἐγένετο καὶ
» τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν συνοδικὸν βεβαιωτικὸν σιγγιλλιῶδες ἐν

» μεμβράναις γράμμα, καὶ ἐδόθη τῷ ῥηθέντι Ἱερωτάτῳ μητροπολίτῃ Χαλ-
» κηδόνος καὶ συναδελφῷ ἡμῶν ἀγαπητῷ Κὺρ Γαβριὴλ, καταστρωθὲν κάν
» τῷ ἱερῷ κώδηκι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἐν ἔ-
» τει σωτηρίῳ ᾳψμς', κατὰ μῆνα Μάϊον, Ἐπινεμήσεως ἐννάτης.»

« Παΐσιος, ἐλέῳ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης,
» καὶ Οἰκουμενικὸς πατριάρχης.»

« Ὁ Ἐφέσου Ἰωακείμ· ὁ Ἡρακλείας Γεράσιμος· ὁ Νικομηδείας Κύριλλος·
» ὁ Νικαίας Καλλίνικος· ὁ Ἀδριανουπόλεως Διονύσιος· ὁ Νεοκαισαρείας Διο-
» νύσιος· ὁ Βερροίας Σαμουήλ· ὁ Πισσιδείας Κοσμᾶς· ὁ Παλαιῶν Πατρῶν
» Γεράσιμος· ὁ Φιλιππουπόλεως Θεόκλητος· ὁ Μιτυλήνης Ἄνθιμος· ὁ Δι-
» δυμοτείχου Αὐξέντιος· ὁ Νέων Πατρῶν Νεόφυτος· ὁ Χριστιανουπόλεως
» Δανιὴλ· ὁ Ναυπλίου Νεόφυτος· ὁ Προϊλάβου Καλλίνικος· ὁ Ξάνθης Μη-
» τροφάνης· ὁ Χίου Διονύσιος· ὁ Δήμνου Παρθένιος· ὁ Δέρκων Σαμουήλ· ὁ
» Σαντορίνης Διονύσιος.»

Μετὰ τοσαύτας ἀρὰς καὶ ἀφορισμοὺς ὁ ἀφιερώσας Γαβριὴλ ἐπώλησε τὸ μοναστήριον σὺν τῇ νήσῳ Πρώτῃ πρὸς τὸν ἀπὸ Πεκίου Ἰωαννίκιον Καρατζᾶν, τὸν καὶ ὕστερον πατριαρχεύσαντα Κωνσταντινουπόλεως· δὲν ὑπεγράφη μὲ τὸ νὰ εἶχε σκοπὸν νὰ τὸ ἀποσπάσῃ τῆς ἐπαρχίας εἰς ἄλλου πατριάρχου καιρὸν, καὶ μόνον ὑποκρινόμενος ἀρετὴν πρὸς ἁπάτην τῶν πλειόνων εἶπε πῶς τὸ ἀφιερώνει τῇ ἐπαρχίᾳ τῆς Χαλκηδόνος. Ὁ δὲ ἀγοράσας μὲ τὴν ἀγορὰν δοκεῖ μοι ὅτι ἐφάνη ἀπειθής τε καὶ ἀνυπότακτος τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἀποφάσει, καὶ ἠθέτησε καὶ διέσεισε τὰ ἀποφανθέντα καὶ ἀφείλετο τὸ μοναστήριον τῆς μητροπόλεως Χαλκηδόνος· καὶ μετὰ παρέλευσιν καιροῦ τὸ ἐπώλησε τῷ αὐθέντῃ Βλαχίας Ἀλεξάνδρῳ Ἰωάννου Ὑψηλάντῃ βοεβόδᾳ, ὡς δηλοποιεῖται ἐκ τοῦ παρόντος σιγγιλλιώδους πατριαρχικοῦ συνοδικοῦ γράμματος.

« Πάντα τὰ γεραρὰ καὶ ἀξιάγαστα καὶ ὅσα πρόχειρον ἔχουσι καὶ οὐ ῥη-
» ματικὴν ἀλλ' οἷον εἰπεῖν ζῶσαν καὶ πραγματικὴν τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀγα-
» θῆς προαιρέσεως καὶ τοῦ θείου ζήλου, γνωστὰ γεγονότα τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ
» τοῖς κατὰ καιροὺς ἐμπεπιστευμένοις τοὺς πνευματικοὺς ταύτης οἴακας,
» ἐπικυροῦν οὐκ ἀπαναίνονται οἱ ταύτης προστάται ἐπὶ τὸ ἔχειν τὸ κῦρος
» καὶ τὴν ἰσχὺν ἀπαράτρεπτον ἐν παντὶ καιρῷ καὶ χρόνῳ καὶ μὴ ὑφίστα-
» σθαι ταῦτα ἀνατροπὴν παρὰ τοῦ τυχόντος εὐκόλως, μάλιστα δὲ ὅσα εἰς
» σύστασιν ἀφορῶσιν ἐκκλησιῶν καὶ μοναστηρίων, ὧν τὴν μέριμναν ἔχει ἡ
» ἐκκλησία ὡς κοινὴ μήτηρ καὶ προστάτις καὶ κηδεμών, φροντίζουσα ἀγρύ-
» πνως περὶ τῆς καλῆς αὐτῶν καταστάσεως καὶ τρόποις διαφόροις πραγ-
» ματευομένη τὴν τούτων αὔξησιν καὶ τὴν εἰς τὰ πρόσω φοράν καὶ βελ-
» τίωσιν· πρὸ πάντων δὲ τῶν ἐπιδεῶς ἐχόντων καὶ κίνδυνον ἐπαπειλούν-
» των παντελοῦς ἐρημώσεως, τῶν γὰρ τοιούτων μετὰ γενναιοτέρας τινὸς ἐ-
» πιμελείας ἡ ἐκκλησία ἀντιλαμβάνεται, ἵνα μὴ τοῦ καιροῦ μακρᾷ παριπ-

» πεύσει καὶ παρατάσει ἀμεληθέντα φθάσωσι περιπεσεῖν εἰς τραγικήν τινα,
» ὡς εἰπεῖν, καὶ ὀλεθρίαν κατάστασιν καὶ εἰς τὸ παντελῶς ἀθεράπευτον. »

« Ἐπειδὴ τοιγαροῦν καὶ τὸ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Χαλκηδόνος ἐν τῇ νήσῳ Πρώ-
» τῃ κείμενον ἱερὸν καὶ σεβάσμιον μοναστήριον τῆς ἐνδόξου Μεταμορφώσεως
» τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ, ὑπάρχον σταυροπηγιακὸν πρὸ χρόνων καὶ
» εἰς ἀθλίαν κατάστασιν περιπεσὸν καὶ εἰς χρέος βαρύτατον, ἐπετράπη καὶ
» ἐδόθη τὸ αὐτὸ μοναστήριον εἰς τὴν διοίκησιν χρησίμων τινῶν Χίων πραγ-
» ματευτῶν, ὑφ' ὧν καὶ ἀνεκαινίσθη καὶ ἀνηγέρθη ἐρείπιον ὂν τὸ τότε, εἶτα
» δὲ πατριαρχικῇ ἀδείᾳ τοῦ ἀοιδίμου πατριάρχου Κὺρ Παϊσίου συνηνώθη
» καὶ προσηλώθη τῇ ἱερᾷ μονῇ τῆς Ὑπεραγίας ἡμῶν Θεοτόκου τῆς Πανα-
» χράντου ἐπικεκλημένῃ καὶ κειμένῃ κατὰ τὴν νῆσον Ἄνδρον, διὰ δόσεως
» γροσίων δύο χιλιάδων καὶ πεντακοσίων δοθέντων τε καὶ πληρωθέντων
» πρὸς τοὺς αὐτοὺς Χίους ἀπὸ μοναστηριακῶν χρημάτων τῆς Παναχράντου
» διὰ χειρὸς τοῦ Παναχραντιώτου ποτὲ Διονυσίου Προηγουμένου· ἀλλ' οὖν
» αὖθις περιπεσὸν χρέεσι, περίπου τὰς τρεῖς χιλιάδας δηλονότι καὶ διακό-
» σια γρόσια, δυσχερῶς πως εἶχεν εἰς τὸ διακυβερνᾶσθαι καὶ διασώζεσθαι·
» οἱ δὲ πατέρες τῆς ἐν τῇ Ἄνδρῳ μονῆς τῆς Παναχράντου, μὴ δυνάμενοι
» ἄλλοθέν ποθεν ἀπαντῆσαι καὶ πληρῶσαι τὸ ἐπικείμενον αὐτοῖς μοναστη-
» ριακὸν προειρημένον χρέος διὰ τὴν ἄκραν αὐτῶν ἔνδειαν καὶ ἀπορίαν, κοι-
» νῇ αὐτῶν γνώμῃ καὶ συναινέσει ἀποκατέστησαν ἐκ μέρους αὐτῶν ἐπιτρό-
» πους διὰ γραμμάτων τόν τε Προηγούμενον Δανιὴλ, τὸν Σκευοφύλακα Ἰά-
» κωβον, τὸν ἕτερον Προηγούμενον Δανιὴλ καὶ τὸν ῥηθέντα Προηγούμενον
» κὺρ Διονύσιον, καὶ ἐξαποστείλαντες αὐτοὺς ἐνταῦθα ἐν Κωνσταντινουπό-
» λει δεδώκασιν αὐτοῖς ἄδειαν καὶ πλκρεξουσιότητα ἐγγράφως ἐπὶ τὸ κυ-
» βερνῆσαί τε καὶ διορθῶσαι τὸ κοινὸν μοναστηριακὸν αὐτῶν χρέος τοῦτο
» διὰ τῆς ἑτέρᾳ τινὶ κρείττονι καὶ ὑπερεχούσῃ δυνάμει τελείας ἐγχειρίσεως
» παραδόσεώς τε προσηλώσεως καὶ προσκληρώσεως τοῦ εἰρημένου μονα-
» στηρίου τοῦ Σωτῆρος καὶ μετοχίου τῆς αὐτῆς μονῆς τῆς Παναχράντου,
» οἵτινες ἐλθόντες ἐνταῦθα προσέδραμον τῇ προνοίᾳ καὶ δεφενδεύσει τῆς
» Ἐκκλησίας καὶ ἐδεήθησαν δοθῆναι αὐτοῖς τὴν τοιαύτην ἄδειαν· ἧς τινος
» χορηγηθείσης αὐτοῖς ἐπαφῆκαν καὶ παραδεδώκασι καὶ ἐνεχείρισαν τότε
» ἐπιτροπικῶς οἱ τέσσαρες οὗτοι ἐπίτροποι τὸ εἰρημένον μοναστήριον τοῦ
» Σωτῆρος, ὡς κτῆμα καὶ μετόχιον τῆς μονῆς αὐτῶν τῆς Παναχράντου ὑ-
» πᾶρξαν, μετὰ πάντων τῶν κτημάτων καὶ ἀφιερωμάτων αὐτοῦ κινητῶν
» τε καὶ ἀκινήτων καὶ μετὰ συμπάσης τῆς περιοχῆς, ἐμπεριοχῆς καὶ πα-
» ραλίου περιφερείας τῆς αὐτῆς νήσου Πρώτης πρὸς τὸν μακαρίτην μητρο-
» πολίτην Χαλκηδόνος Γαβριὴλ, διὰ τὸ ἀναδεχθῆναι ἐκεῖνον καὶ πληρῶσαι
» καὶ ἐξοφλῆσαι τότε τέλεον ἅπαν τὸ ἐπικείμενον ἐκείνοις μοναστηριακὸν
» χρέος, συμποσωθὲν εἰς γρόσια τὸν ἀριθμὸν τρεῖς χιλιάδας καὶ διακόσια
» πεντήκοντα, καὶ ἀπέστησαν καὶ ἐξ ὁλοκλήρου ἀπεμακρύνθησαν τῆς ἐξου-
» σίας καὶ δεσποτείας τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σω-
» τῆρος Χριστοῦ διὰ τῆς τελείας ἀπαλλαγῆς καὶ ἐλευθερίας τῆς ἐνοχῆς τοῦ
» οὗ περ ἦσαν ἐνεχόμενοι μοναστηριακοῦ αὐτῶν χρέους τούτου, καθὰ μετα-

» ξὺ ἑκατέρων τῶν μερῶν συνεφωνήθη, καὶ οὕτως ἐγένετο κτῆμα ἴδιον τοῦ
» μακαρίτου ἐκείνου μητροπολίτου Χαλκηδόνος Γαβριὴλ· εἶτα δὲ ὁ αὐτὸς
» Κὺρ Γαβριὴλ, ἰδίᾳ βουλῇ καὶ ἀδιάστῳ γνώμῃ καὶ προαιρέσει, μετὰ τὸ
» γενέσθαι κύριος τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου, διὰ πατριαρχικῆς προτροπῆς καὶ
» ἀδείας ἀφιέρωσε καὶ συνῆψε καὶ συνήνωσε, προσήλωσέ τε καὶ προσεκλη-
» ρώσατο παρὰ πόδας σύμπαν τὸ ἱερὸν τοῦτο μοναστήριον τοῦ Σωτῆρος τῇ
» ἁγιωτάτῃ μητροπόλει Χαλκηδόνος ὑπὲρ τῆς ψυχικῆς αὐτοῦ σωτηρίας καὶ
» καὶ μνημοσύνου, καὶ ἔκτοτε ἐγένετο καὶ ἀποκατέστη διὰ πατριαρχικοῦ
» συνοδικοῦ σιγγιλλίου γράμματος αὐτὸ τοῦτο τὸ μοναστήριον τοῦ Σωτῆ-
» ρος ἐνοριακὸν εἰς τὴν μητρόπολιν Χαλκηδόνος ἀναφαίρετον καὶ ἀναπόσπα-
» στον, κατὰ τὴν περίληψιν τοῦ συνοδικοῦ σιγγιλλίου γράμματος καὶ τὴν
» τότε γεγονυῖαν ἐκκλησιαστικὴν καὶ συνοδικὴν ἀπόφασιν· εἶτα δὲ μετατε-
» θεὶς ὁ αὐτὸς Γαβριὴλ εἰς τὴν μητρόπολιν Νικομηδείας ἐπώλησε τὸ αὐτὸ
» ἐνοριακὸν μοναστήριον τοῦ Σωτῆρος μετὰ πάντων τῶν κτημάτων αὐτοῦ
» καὶ τῆς περιοχῆς τε καὶ ἐμπεριοχῆς καὶ παραλίου περιφερείας τῆς αὐτῆς
» νήσου Πρώτης πρὸς τὸν ἀναδεξάμενον τότε τὴν ἐπαρχίαν Χαλκηδόνος
» Παναγιώτατον πατριάρχην πρώην Κωνσταντινουπόλεως Κύριον Κύριον
» Ἰωαννίκιον, τὸν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὸν ἡμῶν ἀδελφὸν καὶ συλλει-
» τουργὸν, κατὰ τὰ εἰς χεῖρας τῆς Αὐτοῦ Παναγιότητος τῆς τελείας πω-
» λήσεως γράμματα, ἅπερ καὶ ἐνεφανίσθησαν ἡμῖν· ἔκτοτε γοῦν μέχρι τοῦ-
» δε τὸ αὐτὸ ἐνοριακὸν μοναστήριον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ τὸ κατὰ
» τὴν νῆσον Πρώτην ὑπῆρχεν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν καὶ δεσποτείαν τῆς Αὐτοῦ
» Παναγιότητος μετὰ πάντων τῶν προσόντων αὐτῷ κτημάτων καὶ ἀφιε-
» ρωμάτων τῶν τε κινητῶν καὶ τῶν ἀκινήτων καὶ μετὰ τῆς ὁλοκλήρου πε-
» ριοχῆς τε καὶ ἐμπεριοχῆς καὶ παραλίου περιφερείας τῆς αὐτῆς νήσου Πρώ-
» της· ἀλλ' οὖν ἤδη πάλιν ταῖς ὁμοίαις περιπεσὸν περιπετείαις καὶ εἰς ἀ-
» θλίαν καταντῆσαν κατάστασιν ἐκινδύνευε φθάσαι εἰς τὸ παντελῶς ἀθε-
» ράπευτον· ὅθεν ἡ Παναγιότης Αὐτοῦ προορῶσα τὸν οὐκ ἐπαιωρούμενον
» ἀλλ' ἤδη παρόντα καὶ πρὸ ὀφθαλμῶν ὄντα κίνδυνον τῆς ἐρημώσεως τοῦ
» αὐτοῦ μοναστηρίου, οἰκειοθελῶς καὶ ἀδιάστως ἐτώλησεν αὐτὸ πράσει τε-
» λείᾳ μετὰ πάντων τῶν προσόντων αὐτῷ κτημάτων καὶ ἀφιερωμάτων,
» κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων καὶ μετὰ πάσης τῆς περιοχῆς τε καὶ ἐμπερειο-
» χῆς καὶ παραλίου περιφερείας τῆς αὐτῆς νήσου πρὸς τὸν τιμιώτατον ἄρ-
» χοντα Πιτάρην κυρίτζη Διαμαντῆν τοῦ Γεωργάκη, διὰ χοτζετίου τῆς βα-
» σιλικῆς κρίσεως καὶ δι' ἀδείας τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως Ἱερωτάτου μη-
» τροπολίτου Χαλκηδόνος Κὺρ Παρθενίου, καὶ ἔλαβεν ἐπὶ χεῖρας μετρητὰ
» παρ' αὐτοῦ γρόσια τὸν ἀριθμὸν δύο χιλιάδας πεντακόσια, καὶ ἑπομένως
» ὡμολόγησεν ὡς οὐκ ἔχει τοῦ λοιποῦ μετοχήν τινα ἐν τῷ αὐτῷ ἐνοριακῷ
» μοναστηρίῳ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ, οὔτε ἐν τοῖς κτήμασι καὶ πράγ-
» μασι καὶ ἀφιερώμασιν αὐτοῦ οὔτε ἐν τῇ περιοχῇ τε καὶ ἐμπεριοχῇ καὶ
» πάσῃ τῇ παραλίῳ περιφερείᾳ τῆς αὐτῆς νήσου Πρώτης, ἀλλ' ὑπάρχει κτῆ-
» μα καὶ πρᾶγμα τοῦ αὐτοῦ ἄρχοντος Πιτάρη Κὺρ Διαμαντῆ. »

« Ὅστις ἀγοράσας αὐτὸ, ὡς εἴρηται, καὶ κύριος τούτου γεγονὼς διὰ τῆς

» δόσεως τῶν δύο χιλιάδων καὶ πεντακοσίων γροσίων, ὡς εἴρηται, στοχα-
» ζόμενος δὲ ὅτι οὐ δύναται ἐξοικονομῆσαι τὰ κατ' αὐτὸ, ἠβουλήθη αὐτο-
» προαιρέτως καὶ ἀβιάστως, δι' ἀδείας πάλιν τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως,
» πωλῆσαι αὐτὸ μείζονί τινι καὶ ὑπερέχοντι προσώπῳ καὶ ὑποκειμένῳ. Καὶ
» δὴ εὑρὼν τὸν θεοσεβέστατον καὶ Ὑψηλότατον αὐθέντην καὶ ἡγεμόνα πά-
» σης Οὐγγροβλαχίας Κύριον Κύριον Ἰωάννην Ἀλέξανδρον Ἰωάννου Ὑψη-
» λάντην βοεβόδα, ζῆλον ἔνθεον τῷ ἀγαθῷ θησαυρῷ τῆς χριστιανικωτάτης
» Αὐτοῦ ψυχῆς διατρέφοντα περὶ τὰ τοιαῦτα ἱερὰ καταγώγια καὶ θεῖα σκη-
» νώματα, ἐπώλησεν αὐτὸ πράσει τελείᾳ πρὸς τὴν Αὐτοῦ Ὑψηλότητα με-
» τὰ πάντων τῶν προσόντων αὐτῷ κτημάτων καὶ ἀφιερωμάτων κινητῶν
» τε καὶ ἀκινήτων καὶ μετὰ πάσης τῆς περιοχῆς, ἐμπεριοχῆς τε καὶ πα-
» ραλίου περιφερείας τῆς αὐτῆς νήσου Πρώτης, διὰ γρόσια τὸν ἀριθμὸν δύο
» χιλιάδας ἑπτακόσια πεντήκοντα, συναινέσει τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως·
» ἅτινα καὶ λαβὼν καὶ πληρωθεὶς ἐπὶ χεῖρας μετρητὰ παρὰ τῆς Αὐτοῦ θεο-
» σεβεστάτης Ὑψηλότητος, ὡμολόγησεν ἰδίῳ αὐτοῦ στόματι ὡς οὐκ ἔχει
» τοῦ λοιποῦ μετοχήν τινα καὶ ἐξουσίαν ἐν τῷ ῥηθέντι ἐνοριακῷ μοναστη-
» ρίῳ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ τῷ κειμένῳ ἐν τῇ
» νήσῳ Πρώτῃ, οὔτε ἐν τοῖς κτήμασι καὶ πράγμασιν αὐτοῦ καὶ ἀφιερώ-
» μασι κινητοῖς τε καὶ ἀκινήτοις οὔτε ἐν τῇ περιοχῇ, ἐμπεριοχῇ τε καὶ
» παραλίῳ περιφερείᾳ τῆς αὐτῆς νήσου Πρώτης, ἀλλ' ὑπάρχει κτῆμα καὶ
» πρᾶγμα ἀναφαίρετον καὶ ἀναπόσπαστον τῆς Αὐτοῦ Ὑψηλότητος κατὰ
» πάντα καιρὸν καὶ χρόνον, κατὰ τὴν περίληψιν τῶν γεγονότων γραμμά-
» των τῆς βασιλικῆς κρίσεως καὶ περὶ τῆς πωλήσεως ταύτης καὶ περὶ τοῦ
» μ ε σ ρ ο υ τ ι έ τ ο ὐ ζ ρ έ τ ε β λ ι ε τ ί ο υ εἴς τε τὴν Αὐτοῦ Ὑψηλότητα
» καὶ ἐφεξῆς εἰς τὸ ἐρσέκι τῶν διαδόχων Του εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα. Ὅπερ
» μοναστήριον, μετὰ πάντων τῶν κτημάτων, πραγμάτων τε καὶ ἀφιερωμά-
» των αὐτοῦ τῶν τε κινητῶν καὶ τῶν ἀκινήτων καὶ μετὰ τῆς περιοχῆς
» καὶ παραλίου περιφερείας τῆς αὐτῆς νήσου Πρώτης, κτῆμα ἴδιον καὶ πρᾶγ-
» μα γεγονὸς τὸ ἀπὸ τοῦδε καὶ ὑπάρχον τῆς Αὐτοῦ θεοσεβεστάτης Ὑψη-
» λότητος, ἔχει μεταβαίνειν καὶ ἐπὶ τοὺς ἐκλάμπρους υἱοὺς καὶ κληρονό-
» μους Αὐτοῦ μέχρις ἐσχάτης γενεᾶς, μηδενὸς τῶν ἁπάντων ἔχοντος ἐξου-
» σίαν τινὰ καὶ κυριότητα καὶ δεσποτείαν ἐν τῷ αὐτῷ μοναστηρίῳ τοῦ
» Σωτῆρος ἡμῶν, οὔτε τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως, οὔτε ἄλλου τινὸς προ-
» σώπου ἱερωμένου ἢ λαϊκοῦ, οὔτε ἐν αὐτῷ οὔτε ἐν τοῖς κτήνεσι καὶ πράγ-
» μασι καὶ ἀφιερώμασιν αὐτοῦ κινητοῖς τε καὶ ἀκινήτοις οὔτε ἐν τῇ περιο-
» χῇ τε καὶ ἐμπεριοχῇ καὶ παραλίῳ περιφερείᾳ τῆς αὐτῆς νήσου παντά-
» πασι· κτήματα γὰρ ταῦτα γεγόνασιν ἰδιόκτητα καὶ παγανικὰ ἀναφαί-
» ρετα καὶ ἀναπόσπαστα ἕως ἐφ' ὅρου ζωῆς Αὐτοῦ, ἅπερ καὶ μετὰ θάνατον
» Αὐτοῦ ἔχουσι μεταβαίνειν ἀλληλοδιαδόχως ὡς κληρονομικὰ δίκαια εἰς
» τοὺς ἐκλάμπρους υἱοὺς καὶ λοιποὺς συγγενεῖς καὶ κληρονόμους Αὐτοῦ μέχ-
» ρι τῆς εὐλογημένης ἐσχάτης Αὐτοῦ γενεᾶς. Ὅθεν γράφοντες συνοδικῶς
» μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς Ἱερωτάτων ἀρχιερέων κτλ. ἵνα τὸ ῥηθὲν ἱερὸν καὶ
» σεβάσμιον ἐνοριακὸν μοναστήριον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ τὸ κατὰ

» τὴν νῆσον Πρώτην σὺν πᾶσι τοῖς προσοῦσιν αὐτῷ πράγμασι καὶ κτήμασ
» καὶ ἀφιερώμασι κινητοῖς τε καὶ ἀκινήτοις, τοῖς τε ἤδη οὖσι καὶ τοῖς με-
» τέπειτα ἀφιερωθησομένοις, ὑπάρχωσι καὶ μένωσι τὸ ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸν
» ἑξῆς ἅπαντα χρόνον κτήματα καὶ πράγματα ἰδιόκτητα καὶ παγανικὰ ἀ-
» ναφαίρετα καὶ ἀναπόσπαστα τῆς Αὐτοῦ εὐσεβεστάτης Ὑψηλότητος ἐφ' ὅ-
» ρου ζωῆς Αὐτοῦ, μεταβαίνοντα καὶ εἰς τοὺς ἐκλάμπρους υἱοὺς καὶ λοι-
» ποὺς συγγενεῖς καὶ κληρονόμους Αὐτοῦ, μηδενὸς τῶν ἁπάντων δυναμένου
» ἀντιποιηθῆναι τούτων τρόπῳ οἱῳδήτινι. Ὀφείλουσι δ' ὅμως οἱ ἐν αὐτῷ
» πατέρες μνημονεύειν τοῦ κανονικοῦ ὀνόματος τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως
» ἐν πάσαις ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς καὶ ἀκολουθίαις ἕνεκα τοῦ σεμνοπρεποῦς
» καὶ συνήθους, ἐκτελουμένων καὶ τῶν ἐμπιπτουσῶν χειροτονιῶν ὑπὸ τοῦ
» κατὰ τόπον ἀρχιερέως, προσκλήσει αὐθεντικῇ τῆς Αὐτοῦ εὐσεβεστάτης
» Ὑψηλότητος, μετὰ τῆς τοῦ ἱεροῦ συνθρόνου ἐγκαθιδρύσεως, ὡς ἐνοριακὴν
» ὑπειληφότος τάξιν τοῦ ἱεροῦ τούτου μοναστηρίου. Ἡ δὲ θεοσεβεστάτη
» Ὑψηλότης Αὐτοῦ ἔχει αὐθεντικῶς ἀποκαθιστᾶν, ἐκβάλλειν τε καὶ βάλ-
» λειν ἐν αὐτῷ ἡγουμένους κατὰ τὴν χρείαν καὶ τοὺς λογαριασμοὺς αὐ-
» τῶν θεωρεῖν, ὁμοίως δὲ καὶ μετέπειτα οἱ υἱοὶ καὶ συγγενεῖς καὶ κληρονό-
» μοι Αὐτοῦ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἔχουσι ποιεῖν, μηδενὸς τῶν πάντων
» ἀντιλέγοντος ἢ ἀνθισταμένου τὸ σύνολον. Οἵ τε συνασκούμενοι πατέρες
» ὀφείλουσι διάγειν μοναδικῶς καὶ ἡσύχως, σεμνοπρεπῶς τε καὶ τιμίως
» κατὰ τὸν τύπον τοῦ μοναδικοῦ ἐπαγγέλματος, πειθόμενοι καὶ ὑποτασ-
» σόμενοι καὶ τῇ Αὐτοῦ Ὑψηλότητι ὡς κυρίῳ καὶ ἐξουσιαστῇ τοῦ αὐτοῦ
» μοναστηρίου, καὶ τῷ παρὰ τῆς Αὐτοῦ Ὑψηλότητος διορισθέντι καὶ ἀπο-
» καταστάντι ἡγουμένῳ, οὐδόλως ἀντιφερόμενοι οὐδ' ἀτάκτως ἐναντιούμενοι
» αὐτῷ, ἀλλὰ γινώσκοντες αὐτὸν κηδεμόνα καὶ φροντιστὴν τῆς ἀγαθῆς καὶ
» εὐκαταστάτου αὐτῶν καταστάσεως ὑπείκωσιν αὐτῷ κατὰ τὸ πρέπον
» καὶ δίκαιον, παιδευομένων παρ' αὐτοῦ τῶν ἀτακτούντων καὶ ἀπειθῶν, ἀ-
» δείᾳ τῆς Αὐτοῦ Ὑψηλότητος καὶ τῶν κληρονόμων Αὐτοῦ. Ἔκ τε τῶν
» εἰσοδημάτων οἱ συνασκούμενοι αὐτοὶ πατέρες ἔχουσιν ἐξοδεύειν τὰ διο-
» ρισθησόμενα ἀναγκαῖα ἔξοδα παρὰ τῆς Αὐτοῦ Ὑψηλότητος πρὸς τροφὴν
» αὐτῶν, τὰ δὲ περιττεύοντα μένειν τοῖς διαδόχοις Αὐτοῦ πρὸς οὓς ἔχει δια-
» βαίνειν τὸ τ ε β λ ι έ τ ι, μὴ ὑποκειμένων τῶν μ ε σ ο υ τ ι ὲ τ ο ὐ ζ ρ ὲ κα-
» τὰ καιροὺς μ ο υ τ ε β ε λ ή δ ω ν ἐκ τῶν διαδόχων Αὐτοῦ διδόναι τινὶ
» προσώπῳ λογαριασμόν. »

« Δῴη δὲ Κύριος ὁ θεὸς τῇ Αὐτοῦ Ὑψηλότητι ἕνεκα τούτου τοῦ ἀ-
» γαθοῦ καὶ τῶν ἄλλων θεοσεβῶν Αὐτοῦ ἔργων καὶ κατορθωμάτων ὑγείαν
» πανευφρόσυνον, εὐδαιμονίαν ἀμετάπτωτον καὶ πάνθ' ὅσα περ ἄλλα θυ-
» μήρη καὶ σωτηριώδη αἰτήματα. »

« Τῆς γοῦν ἐπικυρώσεως καὶ τελείας ταύτης πράσεως καὶ πωλήσεως
» πρὸς τὴν Αὐτοῦ Ὑψηλότητα καὶ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ ἱεροῦ τούτου μο-
» ναστηρίου καὶ τῶν κτημάτων καὶ πραγμάτων αὐτοῦ μετὰ τῆς περιο-
» χῆς τε καὶ ἐμπεριοχῆς καὶ πάσης τῆς παραλίου περιφερείας τῆς αὐτῆς
» νήσου Πρώτης τὸ κῦρος ἀπαράτρεπτον ὀφείλειν ἐχούσης καὶ ἀμεταθέτου

» πάντως οὔσης εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, ὅστις ποτὲ τῶν ἁπάντων, ἱερωμέ-
» νος ἢ λαϊκὸς, φανῇ ἐναντίος καὶ ἀπειθὴς καὶ ἀνυπότακτος τῇ ἐκκλησια-
» στικῇ ἡμῶν ταύτῃ εὐλογοφανεῖ καὶ δικαίᾳ ἐπιταγῇ καὶ ἀποφάσει, ἐπι-
» σφραγίσει τε καὶ ἐπικυρώσει, καὶ τολμήσει τρόπῳ οἱῳδήτινι ἀνατρέψαι
» τε καὶ ἀθετῆσαι ἢ ὅλως διασεῖσαί τι τῶν ἐν τῷ παρόντι εὐλόγως καὶ
» σὺν τῷ δικαίῳ διοριζομένων τε καὶ ἀποφαινομένων, ἢ ἀποσπᾶσαι ἢ ἀ-
» φαιρέσαι (ὅπερ ἀδύνατον) ἀπὸ τῆς αὐθεντικῆς Αὐτοῦ ἐξουσίας τὸ ἱερὸν
» τοῦτο μοναστήριον, ἢ ἀντιποιηθῆναι τῶν κτημάτων τε καὶ πραγμάτων
» καὶ ἀφιερωμάτων αὐτοῦ καὶ τῆς περιφερείας τῆς παραλίου, περιοχῆς τε
» καὶ ἐμπεριοχῆς τῆς αὐτῆς νήσου Πρώτης, ὁ τοιοῦτος, ὁποίας ποτ' ἂν εἴη
» τάξεώς τε καὶ καταστάσεως καὶ βαθμοῦ, ἀφωρισμένος εἴη παρὰ τῆς τρι-
» συποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου καὶ ὁμοουσίου μακαρίας Τριάδος, τοῦ ἑνὸς
» καὶ μόνου τῇ φύσει ἁγίου θεοῦ ἡμῶν, καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος
» ἔν τε τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτος καὶ
» τυμπανιαῖος' κληρονομήσειε τὴν λέπραν τοῦ Γιεζῆ καὶ τὴν ἀγχόνην τοῦ
» Ἰούδα,» καὶ τὰ ἑξῆς . . .

Ὑπεγράφη ὁ Κωνστατινουπόλεως πατριάρχης Σωφρόνιος καὶ οἱ ἐνδημοῦντες ἅπαντες ἀρχιερεῖς.

—

Ἔτει σωτηρίῳ 1779.

Τούτῳ τῷ ἔτει, Ἰουνίου ιζ', ἀνεχώρησα ἀπὸ τὴν Πόλιν διὰ τὸ Βουκουρέστι μὲ τὸ νὰ μὲ ἐζήτησεν ἐκεῖ ὁ ἡγεμονεύων αὐθέντης Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης βοεβόδας.

Θνήσκει ὁ Ἐφέσου Μελέτιος καὶ μετατίθεται εἰς τὴν Ἔφεσον ὁ Φιλιππουπόλεως Σαμουὴλ, ἀνεψιὸς τοῦ ἀοιδίμου Οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Σαμουήλ· προβιβάζει δὲ εἰς τὴν μητρόπολιν τῆς Φιλιππουπόλεως μοναρχικῷ τῷ τρόπῳ ἀλλ' οὐχ ἱεραρχικῷ, παρὰ γνώμην δηλαδὴ καὶ πατριάρχου καὶ τῆς συνόδου, ὁ Νικομηδείας Μελέτιος τὸν διάκονόν του Κύριλλον.

Θνήσκει ὁ Ἄρτης, καὶ πάλιν παρὰ γνώμην πατριαρχικήν τε καὶ συνοδικὴν, μεσολαβοῦντος τοῦ Μιχαὴλ Ποστελνίκου Σούτζου, καπικεχαγιᾶ τῆς οὐγγροβλαχικῆς ἡγεμονίας τοῦ Ὑψηλάντου βοεβόδα, καὶ συγκατανεύοντος μόνου καὶ μόνου τοῦ Νικομηδείας Μελετίου, προβιβάζεται εἰς τὸν ἀρχιερατικὸν θρόνον τῆς Ἄρτης ὁ ἀρχιδιάκονος τοῦ πατριάχου Μακάριος, δυσάρεστος τὰ μέγιστα τῷ πατριάρχῃ κὺρ Σωφρονίῳ διὰ τὰ ἤθη του, τὰ ὁποῖα ὑπέφερεν ἀκουσίως διὰ φιλοπροσωπίαν ἢ μᾶλλον εἰπεῖν φόβον τοῦ ῥηθέντος Μιχαὴλ Σούτζου. Ἔκαμε δὲ ὁ Νικομηδείας Μελέτιος τῷ συνήθει του δεσποτιμῷ καὶ ἀρχιδιάκονον πατριάρχου ἀντ' ἐκείνου τὸν διάκονόν του Καλλίνικον, Μουδανιώτην τὴν πατρίδα.

Ἔγινε μαλικιανὲς ἡ Μιτυλήνη μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον ὁποῦ ἔγιναν τὰ γιουμπρούκια· ἕνας χισὲς, ἤτοι μερτικὸν, ὁποῦ ἔχει πέντε πουγγείων εἰσόδημα ἀγοράζεται ἀπὸ τὸν ἀγοραστὴν μὲ 25 πουγγεῖα, λόγῳ μουατζελὲ, νὰ γίνῃ μαλικιανές του· θέλει πληρώνει κατ' ἔτος καὶ μι-

ρὶ αὐτὸς ὁ χισὲς ὅσον εἶναι ἀνάλογον διὰ τὸ εἰσόδημα τῶν πέντε πουγγείων· εἰς πέντε χρόνους λοιπὸν ἐβγάζει τὰ 25 πουγγεῖα ὁποῦ ἐπλήρωσεν ἔξω ἀπὸ τὰ μιρία τῶν πέντε χρόνων, καὶ εἰς τὸ λοιπὸν τῆς ζωῆς του κερδαίνει πλέον κάθε χρόνον πέντε πουγγεῖα, πληρώνοντας καὶ τὸ μιρὶ ἀπὸ αὐτὸ τὸ κέρδος τῶν πέντε πουγγείων.

Πραγματευθέντων μεταξὺ Ῥούσσων καὶ Ὀθωμανῶν τῶν περὶ ἐμπορίας κεφαλαίων καὶ τῆς τελείας παραδόσεως τῆς Ταυρικῆς Χερσονήσου εἰς τὴν πληρεξουσιότητα τῆς ῥουσσικῆς βασιλείας εἰς τὸ Ἀϊναλὶ-Καβάκι ἐγράφη περὶ τούτων ἀχτιναμὲς τούτῳ τῷ ἔτει ἐνόρκως, ὡς σύνηθες, μὲ ὑπογραφὰς τοῦ σουλτὰν Ἀπτοὺλ-Χαμίτη, μουφτῆ, καζασκέρηδων χάλια καὶ σάπικα, Ἰσταμπὸλ-ἐφενδισὶ χάλια καὶ σάπικα, βεζίρη, καπετὰν-πασσᾶ, ῥετζάληδων τῆς Πόρτας, γιαννιτζὰρ-ἀγασὶ καὶ τῶν λοιπῶν πάντων ὀτζὰκ-ἀγαλαρί.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἀνήγειρεν ἐκ βάθρων ὁ αὐθέντης Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης εἰς τὸ Ἀφουμάτζι κιόσκι τουβλοτιτανόκτιστον ἔχον τζεσμὲν μὲ τρεχάμενον νερὸν, καὶ ἐφύτευσε καὶ λειμῶνα ἔμπροσθεν τοῦ κιοσκίου μὲ πολλὰ καρποφόρα δένδρα.

Εἰς τὸ Τζουλέστι, τόπον ὡραιότατον, ἀπέχον τοῦ Βουκουρεστίου διάστημα μιᾶς καὶ ἡμισείας ὥρας καὶ τοῦ Γιουργκιόβου ὥρας ἕνδεκα, δι' οὗ ἀνάγκη διελθεῖν καὶ τοὺς εἰς τὸ Γιούργκιοβον ἀπερχομένους, (ἀλλάξας μὲ ἄλλην αὐθεντικήν του μωσίαν ἀγορασθεῖσαν πράσει τελείᾳ, καὶ γνώμῃ καὶ θελήσει τοῦ ποτε γνησίου κυριάρχου, τὴν μωσίαν τοῦ κατὰ τὸ Βουκουρέστι Ἁγιοταφιτικοῦ μοναστηρίου τοῦ Ἁγίου Γεωργίου,) μωσίαν μεγάλην καὶ μὲ γῆν καλλιεργημένην καὶ σιτοφόρον καὶ μὲ χελεσταῖον πολλὰ μεγάλον, ἐκαθάρισεν ὁλοτελῶς τὸ χελεσταῖον γέμον καλάμων, μὲ σκοπὸν νὰ κτίσῃ ἐκεῖ αὐθεντικὸν μεγάλον μοναστήριον μὲ αὐθεντικὰ σπίτια, μὲ καμπαναρεῖον, μὲ κελλία διὰ τοὺς καλογήρους, μὲ ἡγουμενεῖον, μὲ πίμνιτζαν, μὲ μαγειρεῖον, τραπεζαρεῖον, ἀρτοποιεῖον, φοῦρνον, ἱπποστάσιον, ἁμαξεῖον καὶ τὰ λοιπὰ πάντα τὰ συνειθιζόμενα εἰς τὰ μεγάλα μοναστήρια καὶ νὰ ἀφιερώσῃ εἰς αὐτὸ τὰς μωσίας του, τὰς ἀμπέλους του, τοὺς μύλους του, τὸ εἰς τὴν Ζίμνιτζαν πανδοχεῖον του, βόας, μελίσσας, χοίρους, ἵππους καὶ πρόβατά του καὶ χελεσταιά του.

Ὡσαύτως ἠγόρασε καταντικρὺ τοῦ αὐτοῦ ῥηθέντος μοναστηρίου τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἱκανὰ σπίτια καὶ εὐρύχωρα μὲ τὰς αὐλὰς καὶ περιοχάς των, διὰ νὰ ἀνεγείρῃ ἐκ βάθρων ἐκεῖ πανδοχεῖον μέγα μὲ πολλοὺς ὀνδᾶδες καὶ μαγαζεῖα, τρίπατον. Ἤρξατο τῆς οἰκοδομῆς, καὶ ἐκτίσθη . . . . . .

Ἔστειλε δὲ ὁ αὐθέντης Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης ἀπὸ Βλαχίας, τῷ ἔτει 1779, ἱκανὸν κερεστὲν, προστάξας νὰ οἰκοδομηθοῦν τὰ ἐν τῷ μοναστηρίῳ τῆς Παναγίας τῷ κατὰ τὴν Χάλκην οἰκοδομήματα, πτῶσιν ἐπαπειλοῦντα τὰ πλείονα. Ἀλλ' ὁ Κωνσταντῖνος Ἄγας καὶ ὁ σαράφης τοῦ ζαρπχανὲ Πετράκης καὶ ὁ σαράφης Ἀρμένης Κουλελόγλους Ἀπράμης, ἀπατήσαντες τὴν φύσει δειλὴν καὶ ὕποπτον μητέρα του, λέγοντες τὸ ὅτι διλενδιρδίζεται παρὰ Τούρκοις ὁ αὐθέντης μὲ τὴν ἐπισκευὴν καὶ οἰκοδομὴν τοῦ μοναστηρίου,

οὐκ ἀφῆκαν τὴν ξυλοφόρον νῆα ἀπελθεῖν εἰς τὴν νῆσον τῆς Χάλκης, ἀλλ' ἐκβαλόντες τὸν ἐν αὐτῇ κερεστὲν εἰς τὰ Θεραπεῖα ἔκτισαν μὲ αὐτὸν τὰ τρία τους σπίτια, ὡς ὁρῶνται τὴν σήμερον, ὑπερμεγέθη. Ἀλλ' οὐκ ἀπώναντο τῆς ἱεροσυλίας οἱ ἄνθρωποι. Ὁ μὲν γὰρ Ἅγας Κωνσταντῖνος, ὁ καὶ υἱὸς τοῦ καρβουνοπώλου Βαρτάνου τοῦ ἐκ φυλῆς ἀρμενικῆς καταγομένου, ὁ καὶ τοῦ ὀφφικίου αὐτοῦ διὰ συνδρομῆς καὶ ἐπιμελείας τοῦ αὐθέντου Ὑψηλάντου ἀξιωθείς, καὶ πλεῖστα κερδήσας δι' αὐτοῦ καὶ πρὸ καὶ ἐπὶ τῆς κατὰ τὴν Βλαχίαν ἡγεμονείας αὐτοῦ, αἰφνιδίῳ θανάτῳ τὸ ζῆν ἐξεμέτρησεν. Ὁ δὲ Κουλελόγλους, πλεῖστα καὶτὸς κερδήσας ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἡγεμονείας, τὸν παρὰ τῶν κρατούντων φόβον ἐκδειματούμενος, πωλήσας τὸν οἶκον εἰς ὑπερπόντιον πόλιν τῆς Ἰταλίας τὴν Πίζαν μετώκησεν. Ὁ δὲ Πετράκης, πλεῖστα καὶτὸς κερδήσας ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἡγεμονείας, ὀργῇ βασιλικῇ ὑποπεσὼν καὶ καρατομηθεὶς ἀπώλετο σὺν πᾶσι τοῖς λοιποῖς αὐτοῦ κτήμασι καὶ τῷ ἐν Θεραπείοις πολυδαπάνῳ οἴκῳ.

Τὰ ἐν τῷδε τῷ ἔτει ἐξοδιασθέντα δι' ἐπιστασίας μου εἰς τὸ μοναστήριον αὐτὸ τὸ αὐθεντικόν.

γρ.	παρ.	
876	30	Εἰς πληρωμὴν χρέους παλαιοῦ τοῦ μοναστηρίου.
4036	27	Εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ κατὰ τὸν Γαλατᾶν πακάλικου τῆς Παναγίας.
4913	17	
1498	2	Εἰς τὰ ἔξοδα δύο χρόνων 1777 καὶ 1778 τοῦ τε μοναστηρίου τῆς Παναγίας καὶ τοῦ κατὰ τὴν Πρώτην, νῆσον τῆς Προποντίδος, μοναστηρίου αὐθεντικοῦ τῆς Μεταμορφώσεως.
6411	19	

—

Ἔτει σωτηρίῳ 1780.

Θνήσκει ὁ Ἀδριανουπόλεως Νικηφόρος ὁ Σμυρναῖος, καὶ μὲ τὸ μέσον τοῦ ῥηθέντος Ποστελνίκου Μιχαὴλ Σούτζου παίρνει ὁρισμὸν τοῦ βεζίρη Οὐκιοὺζ-Μεχμὲτ-πασσᾶ ὁ Νικομηδείας Μελέτιος διὰ νὰ προβιβασθῇ εἰς τὴν μητρόπολιν τῆς Ἀδριανουπόλεως ὁ ποτὲ διάκονός του καὶ τανῦν ἀρχιδιάκονος τοῦ πατριάρχου Καλλίνικος ὁ Μουδανιώτης. Προβάλλει οὖν τολμηρῶς τὸν προβιβασμόν του ὁ Μελέτιος· δὲν τὸ ἐδέχθη οὔτε ὁ πατριάρχης οὔτε ἡ σύνοδος κατ' οὐδένα τρόπον· ἀλλ' αὐτὸς ἀντειπὼν τῷ πατριάρχῃ τὸ, «μὴν τὸν κάμῃς ἂν ἠμπορῇς,» καὶ ἀντιστὰς πατριάρχῃ τε καὶ συνόδῳ, ἐσυμπέραναν πλέον ὅτι ἔχει ὁρισμὸν περὶ τούτου, καὶ ὅτι λῃστρικῶς τε καὶ ἐπιβατικῶς ἔχει ἀπόφασιν νὰ κινηθῇ· ἔδειξε καὶ τὸν ὁρισμὸν εἰς μερικούς. Ὅθεν καὶ ἀκοντες καὶ δυσχεραίνοντες καὶ ἀγανακτοῦντες ἔκαμαν Ἀδριανουπόλεως τὸν Καλλίνικον αὐτὸν, ἄνδρα εὐήθη καὶ ἀμαθῆ καὶ εἰς πάντα ἀνάξιον.

Ἐξοῦται ὁ βεζίρης Μεχμὲτ-πασσᾶς καὶ γίνεται βεζίρης ὁ Καρᾶ-σιλιχτάρης Σεχὶτ-Μεχμὲτ-πασσᾶς, Αὐγούστου τῇ ιέ.

Ὁ πατριάρχης ἀπὸ τὴν ὑπερβολικήν του λύπην ἀῤῥώστησε συλλογιζόμενος μάλιστα ὄχι μόνον τοὺς ἀκανονίστους τρεῖς προβιβασμοὺς εἰς τρεῖς ἐπαρχίας ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του, τὸ ὁποῖον ἦτο βέβαια κατηγορία καὶ ἀτιμία του, ἀλλὰ καὶ τὴν ζημίαν τῆς Ἐκκλησίας, διατί καὶ ἀπὸ τὴν Φιλιππούπολιν καὶ Ἄρταν καὶ Ἀδριανούπολιν ὀλίγιστον ὠφελήθη ὁ Οἰκουμενικὸς θρόνος εἰς τὸ ἐπιφορτισμένον πολὺ χρέος του, καὶ ἐπῆραν τὸ κέρδος τῆς Ἐκκλησίας ἀδίκως καὶ παραλόγως οὐ μόνον ἀλλοεθνεῖς ἀλλὰ καὶ λαϊκοὶ χριστιανοί, ἐξ αἰτίας τοῦ Νικομηδείας Μελετίου. Ὡς τόσον τὰ πάθη τῆς ψυχῆς, κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ἰατρικῆς, αὐξάνωντας τὴν ἀσθένειαν τοῦ Σωφρονίου, μετεβλήθη ὁ πυρετός του ἀπὸ συνεχῆ εἰς κακοήθη, καὶ τέλος ἀπέθανεν· ἄξιος καρπὸς τῆς κακεντρεχείας τοῦ Μελετίου! Ἐτάφη δὲ ἐν τῷ ναῷ τῶν Ἀρχαγγέλων τῷ κατὰ τὸ Μέγα-Ῥεῦμα, ἤτοι Ἀρναούτκιοϊ. Τούτου πατρὶς ἦν τὸ ἐν τῇ Εὐφρατησίᾳ τῆς Συρίας Κιλίσι, κείμενον παρὰ τῷ Χαλέπι.

ΚΕΦ. Ε'.

Πατριαρχεία Γαβριὴλ τοῦ Γ' τοῦ ἀπὸ Παλαιῶν Πατρῶν.

Θανόντος τοῦ Οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Κὺρ Σωφρονίου, ψήφῳ καὶ δοκιμασίᾳ κοινῇ ἐξελέχθη Γαβριὴλ ὁ Γ' ὁ Σμυρναῖος, ὁ ἀπὸ Παλαιῶν Πατρῶν, καὶ μεταπεμφθεὶς ἐκεῖθεν μετετέθη εἰς τὸν πατριαρχικὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον τῇ ιβ' τοῦ Δεκεμβρίου.

Ὁ ἡγεμὼν τῆς Μολδαβίας Κωνσταντῖνος Δημητρίου Μουρούζης προβάλλει εἰς τὴν Πόρταν τὸ ὅτι ἐπειδὴ καὶ τὸ μιρὶ τῆς Μολδαβίας εἶναι ὀλίγον (ἤτοι πουγγεῖα 134 καὶ γρόσια 30 ἀνὰ ἔτος), ὁ γενόμενος αὐθέντης νὰ πληρώνῃ, ἔξω ἀπὸ τὸ συνειθισμένον παλαιὸν μιρὶ, τὸν μὲν πρῶτον χρόνον τῆς αὐθεντείας του εἰς τὸν ζαρπχανὲν πουγγεῖα 300, τοὺς δὲ ἄλλους πρὸς πουγγεῖα 250, καὶ γενομένης νέας τριετίας νὰ γίνωνται πάλιν τὰ αὐτὰ μέχρι συντελείας αἰώνων.

Ὁ αὐτὸς ἡγεμὼν ἑρμηνεύει προσέτι τὸν βεζίρην νὰ κτισθῇ κάστρον περιεκτικώτατον καὶ μέγιστον εἰς τὸ Ἰσμαήλι ὁποῦ μὲ τὴν μεγάλην του περιοχὴν νὰ περικλείῃ ὑπέρπολλα μαγαζεῖα διὰ κάθε εἴδους ζαχιρὲ καὶ μουχι-

ματίων διαφόρων, καὶ νὰ περιέχῃ καὶ κισλᾶδες πολλοὺς διὰ νὰ παραχειμάζουν ἐκεῖ τὰ στρατεύματα εἰς καιρὸν πολέμου, καὶ προβάλλει τὸ νὰ ζητήσουν διὰ τὰ ἔξοδα τῆς οἰκοδομῆς αὐτῆς ἀπὸ μὲν Βλαχίας πουγγεῖα 300, ἀπὸ δὲ Μολδαβίας πουγγεῖα 150. Τὰ ἄσπρα αὐτὰ κακὸν καὶ ζημία εἰς τοὺς πτωχούς· ἀμὴ τὸ οὐδὲν ὡς πρὸς τὰς ζημίας, ἐνοχλήσεις, ἐπηρείας, βάρη καὶ ἀτιμίας φαμηλιῶν ὁποῦ θέλουν ἔχει οἱ δύο τόποι Βλαχίας τε καὶ Μολδαβίας ἀφοῦ τελειώσῃ τὸ κάστρον καὶ διορισθοῦν ἐν αὐτῷ τὰ εἰς τὰ σερχάτια διοριζόμενα κατὰ συνήθειαν γιαμάκια καὶ ὀρτᾶδες· μάλιστα ὁποῦ τὰ ἀπὸ τούτων κακὰ διὰ τὸ μέγεθος αὐτοῦ τοῦ κάστρου θέλουν ὑπερβαίνει πολλῷ τῷ μέτρῳ τὰ προξενούμενα ἕως τώρα ἀπὸ Βελιγράδι, Ἀδάϊκεπὶρ, Φετχισλάμι, Βιδίνι, Νικόπολι, Κοῦλε, Σιστόβι, Ῥουστζούκι, Γκίργκιοβο, Τορτοκάϊ, Δρύστρα, Χίρσοβα καὶ Ἰπραΐλα εἰς τὴν Βλαχίαν.

Τῷδε τῷ ἔτει ὁ αὐθέντης τῆς Βλαχίας Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης ἔκαμε μετόχιον τοῦ κατὰ τὴν Χάλκην προῤῥηθέντος μοναστηρίου τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Καμαργιότισας τὴν παρὰ τῷ Βουκουρεστίῳ ἐκκλησίαν λεγομένην Μαρικούτζαν, λαβὼν αὐτὴν παρὰ τοῦ κυριάρχου μητροπολίτου Οὐγγροβλαχίας Γρηγορίου, ἀλλαγῇ ἄλλων ἀκινήτων πραγμάτων διὰ τὴν μητρόπολιν. Περιέφραξεν οὖν αὐτὴν τείχει ὀχυρῷ καὶ ἀνήγειρεν ἐκ βάθρων καμπαναρεῖον, καὶ ᾠκοδόμησεν ἐν τῷ περιβόλῳ σπίτια αὐθεντικὰ καὶ ἡγουμενικὰ καὶ κελλία, μαγειρεῖον τε καὶ ἀρτοποιεῖον καὶ τραπεζαρεῖον καὶ μαγαζεῖον καὶ πίμνιτζαν, ἤτοι ὑπόγειον μαγαζεῖον κρασίου, καὶ ἱποστάσιον καὶ προαύλιον τείχει περιτειχισμένον διὰ ἁμάξας καὶ λοιπὰ κινητὰ χρειώδη, καὶ ἀποθήκας διὰ ξύλα, ἄχυρα καὶ χόρτον. Ἀφωσιώσατο δὲ τῇ ἐκκλησίᾳ τὰ χρειώδη καὶ ἀναγκαῖα ἱερὰ ἄμφια καὶ βιβλία καὶ τὰ λοιπὰ ἀργυρᾶ χρειώδη σκεύη τε καὶ κανδήλας. Ἐπροίκισε δὲ τὸ μετόχιον αὐτὸ μὲ μωσίας καὶ ἀμπέλους καὶ ἐργαστήριά τινα τιτανόκτιστα, τὰ ἐπὶ τῆς ἐν Βουκουρεστίῳ γεφύρας τοῦ Σερπάν-βοδα καὶ πανδοχεῖον τιτανόκτιστον παρ' αὐτῇ.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἀνήγειρεν ἐκ βάθρων ὁ αὐθέντης εἰς τὸ αὐτὸ Ἀφουμάτζι καὶ ἄλλο κιόσκι καταντικρὺ τοῦ προῤῥηθέντος, δίπατον, τὸ μὲν κάτω τιτανόκτιστον, καὶ τὸ ἄνω αὐτοῦ ξύλινον, καὶ περὶ τὸ κιόσκι οἰκίσκους ξυλοκτίστους πρὸς κατοικίαν τῶν προσκληθέντων δαιτυμόνων· καὶ περὶ τὴν ἐκκλησίαν κειμένην παρὰ τῷ αὐθεντικῷ οἴκῳ τῷ κατὰ τὸ Ἀφουμάτζι δέκα οἴκους τιτανοκτίστους, τὰ λεγόμενα κελλία, πρὸς κατοικίαν δέκα καλογραιῶν, καὶ ἄλλους τρεῖς πρὸς κατοικίαν τοῦ ἐφημερίου, κανδηλάπτου καὶ τῶν λοιπῶν δούλων τῆς ἐκκλησίας, εὐμεγέθους οὔσης.

Ἔκρινεν εὔλογον νὰ κάμῃ χρυσόβουλλον διὰ τὰ ἐν Βουκουρεστίῳ καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς Βλαχίας κτήματα καὶ ἀκίνητα ὑπάρχοντά του καὶ οἰκοδομάς· ὅθεν διὰ προσταγῆς του συνεθέμην αὐτὸ ὡς ἐκ μέρους του οὕτω πως ἔχον.

« Ἐνεστι μὲν οὐκ ὀλίγοις ἀνθρώπων μετὰ τοῦ φιλογενοῦς καὶ τὸ ἐν πᾶσι » τοῖς καλοῖς προθυμεῖσθαι, διὰ τῆς ἀγαθοεργίας τε καὶ εὐποιΐας ὁμοιωθῆ- » ναι τῷ θεῷ προαίρεσιν κεκτημένοις. Ταῦτ' ἄρα καὶ παρὰ τῷ θεσπεσίῳ

» ἀναγινώσκεται Μωϋσῇ, τὸ, Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα » ἡμετέραν καὶ καθ' ὁμοίωσιν· (Γεν. κεφ. ά, ἐδάφ. κς'.) Ἔνε- » στι δὲ πάλιν καὶ τούτων αὐτῶν οὐκ ὀλίγοις οὐ μόνον τὸ γνώμης οὕτως » οὐκ ἔχειν ἀλλὰ δὴ καὶ τὴν ἐναντίαν μᾶλλον ὑπὸ ἐθελοκακίας βαδίζειν. » Τὸ μὲν γὰρ κατ' εἰκόνα, (δι' οὗ καὶ τῷ θεῷ παρατίθεται ἄνθρωπος » κατά τε τὸ ἄρχειν καὶ τὸ δημιουργεῖν καὶ τὸ κρίνειν καὶ τὸ τοῦ ἀνθρω- » πίνου νοὸς ἀπερίγραπτον, περινοστοῦντος ἐν ἀκαρεῖ καὶ τὰ ἑῶα καὶ τὰ » ἑσπέρια καὶ τὰ βόρεια καὶ τὰ νότια καὶ τὰ ἐπουράνια καὶ τὰ ὑποχθόνια » καὶ ἄλλα οὐκ ὀλίγα, ὡς ἀρχετύπου τελέθει μιμήματα, καὶ δημιουργῶν » γὰρ ὁ ἄνθρωπος μιμεῖται ἀμηγέπως τὸν ποιητήν, ὡς εἰκὼν τὸ ἀρχέτυ- » πον, τῆς εἰκόνος ἐχούσης τὰ τοῦ ἀρχετύπου ἐνδάλματα, ὅρα τὴν ά πρὸς » Κορινθίους, κεφ. ιά, ἐδαφ. ζ'·) ἐντελές τε καὶ ἀναλλοίωτον τῇ ἀνθρω- » πίνῃ φύσει ἐγκατεσκευάσθη καὶ ἀμετάβλητον ἐξ ἀρχῆς καὶ ἐς τέλος συμ- » πάρεστι. Τὸ δὲ καθ' ὁμοίωσιν, ἐπειδὴ δυνάμει τῷ ἀνθρώπῳ τέως μόνον » ἐγκατεσπάρη, δεῖται πρὸς ἀποτέλεσμα τῆς πράξεως τὴν τοῦ λαβόντος » προαίρεσιν, ἣν ἔλαβε παρὰ θεοῦ αὐτεξούσιον καὶ ἀκολούθως δυναμένην » οὕτωσὶ ἐνεργεῖν, ὥστε ὁμοιωθῆναι ἡμᾶς τῷ θεῷ. Διχῇ οὖν διῃρημένου » σύμπαντος τοῦ ἀνθρωπίνου συστήματος, καὶ τοῦ μὲν πρὸς σωτηρίαν τοῦ » δὲ πρὸς ὄλεθρον φερομένου, πάντως γε ἀνδρὸς ἔργον ὀρθῶς νοοῦντος ἂν » εἴη τὸ κατ' εἰκόνα τηροῦντος ἀλώβητον ὁμοιωθῆναι τῷ θεῷ διὰ τῆς » εὐποιΐας, ἀγαθουργίας τε καὶ εὐεργεσίας. »

« Καὶ τοίνυν ταῦτα καὶ Ἡμεῖς ὁσημέραι κατὰ νοῦν καὶ ἐκ πρώτης ἀνα- » πολοῦντες ἀφετηρίας καὶ ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων, εὐδοκίᾳ θεοῦ τῆς οὐγγρο- » βλαχικῆς Ἡμῶν ταύτης ἡγεμονείας λαχόντες, πρόφασιν καὶ λαβὴν εὐθὺς » εὕρομεν πρὸς εὐεργεσίαν τῶν δε τῶν ὑποχειρίων Ἡμῖν. Τοῦ γὰρ αὐτόχθο- » νος ἐκ προγόνων Μιχαὴλ Μαγορεάνου εἰς ὑπερορίους τόπους ὅ τι ποῤῥω- » τάτω τῆς γειναμένης ἀπᾶραι μέλλοντος καὶ πωλῆσαι διὰ μετρητῶν πάν- » τας τοὺς ἐν τῇ Ἡμετέρᾳ ἡγεμονίᾳ ταύτῃ ἀγρούς τε καὶ κώμας καὶ ἀμ- » πέλους σπουδάζοντος, προσετάγημεν ὑπὸ τῶν κρατούντων Ἡμᾶς ἐκτε- » λέσαι ὅ τι τάχος τὴν πώλησιν διὰ μετρητῶν καὶ ἀζημίωτον πάντῃ τὸν ἄν- » θρωπον ἀποπέμψασθαι. Πειθαρχοῦντες οὖν τῇ ὑπερεχούσῃ ἐξουσίᾳ ἡψά- » μεθα μὲν τοὔργου, ἀλλ' εὕρομεν ἀμηχανοῦντας πάντας τοὺς αὐτόχθονας » ἄρχοντάς τε καὶ ἰδιώτας πρὸς τὴν οὕτω ταχεῖαν τῶν χρημάτων ἀπότι- » σιν, καὶ τρόπος οὐκ ἦν αὐτοῖς οὐδεὶς πρὸς καταβολὴν διὰ τὸ μὴ ἔχειν πό- » θεν δανεισθῆναι, εἰμὴ δι' ἀναβολῆς χρόνων ἱκανῶν· διὸ καὶ ἐξελιπάρουν » Ἡμᾶς χεῖρα βοηθείας ὀρέξαι αὐτοῖς καὶ λυτρώσασθαι τῆς ἐπικειμένης » παρενοχλήσεώς τε καὶ ζημίας καὶ ἀγοράσαι τὰ πωλούμενα. Ἦν δὲ καὶ » τὰ καθ' Ἡμᾶς τότε στενά τε καὶ οὐκ εὐρύχωρα· ἔμπης τοὺς ἱκέτας οἰκτεί- » ραντες ἠγοράσαμεν παρ' αὐτοῦ ἐκ δανείων τό τε λεγόμενον Ἀφουμάτζι, » κώμην τε οὖταν καὶ ἀγρὸν πολύμετρον, ἐπιγράψαντες αὐτὸ τῇ παμφιλ- » τάτῃ Ἡμῶν δόμνῃ ὡς πληρεξουσίᾳ καὶ κυριαρχούσῃ τοῦ κτήματος· οὐ » μὴν δὲ ἀλλ' ἠγοράσαμεν παρ' αὐτοῦ τούτου καὶ τὴν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ » Σακουένι κειμένην μωσίαν τὴν καὶ λεγομένην Μωσία μάρε, τόπον ὑ-

» πέρμετρον καὶ ἐν διαστήματι ὡρῶν οὐκ ὀλίγων ἐκτεταμένον κατά τε τὸ
» μῆκος καὶ τὸ πλάτος.»

« Τούτων οὖν οὕτω γενομένων κατὰ τὴν Βλαχίαν ἀνάγκης ἀγχίθυρον
» ἔδοξε βοηθείας ὀρέξαι χεῖρα καὶ πρὸς τὸ κατὰ τὴν Χάλκην, νῆσον τῆς
» Προποντίδος, ἱερὸν μοναστήριον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς ἐπιλεγομένης
» Καμαργιότισας, σταυροπήγιον μὲν τοῦ Ἀποστολικοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου,
» οἰκοδόμημα δ' ἄλλως τελέθον τοῦ καὶ προπάππου τῆς παμφιλτάτης Ἡμῶν
» δόμνης Παναγιώτου Νικοσίου, μεγάλου Διερμηνέως τῆς κραταιᾶς τῶν Ὀ-
» θωμανῶν βασιλείας. Ὑπόχρεων γὰρ πρὸ χρόνων οὐκ ὀλίγων γεγονὸς καὶ
» τόκους ἐπὶ τόκοις καταβαλὸν, πτῶσίν τε εὖ μάλα ἐπαπειλούντων τα-
» χεῖαν τῶν τε περὶ τὴν ἐκκλησίαν οἴκων τε καὶ οἰκοδομῶν καὶ τοῦ κατὰ
» τὸν Γαλατᾶν μπακάλικου ἐργαστηρίου, μετεποιησάμεθα διὰ πατριαρχι-
» κοῦ καὶ συνοδικοῦ σιγγιλλιώδους γράμματος, κυριάρχαι καὶ πληρεξούσιοι
» γεγονότες, καὶ οὐ μόνον Ἡμεῖς ἀλλ' ὑπὸ θεῷ ἀῤῥωγῷ καὶ πάντες οἱ διά-
» δοχοι καὶ ἀπόγονοι Ἡμῶν μέχρι συντελείας αἰώνων. Αὐτῆς τε τῆς ἐκ-
» κλησίας σὺν ταῖς περὶ αὐτὴν καὶ τῇ κατὰ τὸν Γαλατᾶν πτῶσιν ἐπαπει-
» λούσαις οἰκοδομαῖς, καὶ τῶν περὶ τὸ μοναστήριον ἀγρῶν καὶ τόπων ὀρει-
» νῶν τε καὶ πεδινῶν, κατὰ τὰ λεγόμενα σενέτια αὐτοῦ ἀραβιστί τε καὶ
» τουρκιστὶ γεγραμμένα, οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τὴν παρὰ τῇ Χάλκῃ νῆσον
» Πρώτην σὺν τῷ ἐπ' αὐτῇ σεσηπότι καὶ σεσαθρωμένῳ μοναστηρίῳ, ἐκκλη-
» σίᾳ τε καί τισιν οἰκοδομαῖς, ἅς τινας καὶ μάλα προσφυῶς ἐρείπια μᾶλλον
» ἂν εἴποι πᾶς τις ὁ καθορῶν ἢ κτήρια, κινδυνεύοντι πωληθῆναι παρὰ τοῦ
» κυριάρχου αὐτοῦ Ἀρμενίοις, ὡς ἀδυνατοῦντος πρὸς τὴν ἐπισκευὴν, καὶ
» θείᾳ παραχωρήσει διὰ τὴν τοῦ ἀνθρώπου ῥαστώνην τε καὶ τὸ ἀπρομήθευ-
» τον ἐσθ' ὅτε θέρους τε καὶ ἔαρος καὶ φθινοπώρου πορνοστασίῳ γιγνομέ-
» νῳ τῶν λεγομένων ποσταντζήδων, οἴκτῳ φερόμενοι διὰ τὴν ὁλέθριον καὶ
» ἐλεεινὴν αὐτοῦ κατάστασιν, ἠγοράσαμεν πράσει τελείᾳ μετὰ πάσης τῆς
» νήσου καὶ περιοχῆς αὐτῆς καὶ τῶν θαλασσίων ἀκτῶν τιμήματος δύο χι-
» λιάδων πεντακοσίων γροσίων, οὐκ ἀναλογοῦντος δηλαδὴ πρός τε τὸ ἀ-
» καλλιέργητον παντὸς τοῦ τόπου καὶ τὸ σεσηπὸς τοῦ μοναστηρίου, καὶ διὰ
» πατριαρχικοῦ τε καὶ συνοδικοῦ σιγγιλλιώδους γράμματος κυριάρχαι καὶ
» πληρεξούσιοι αὐτῆς ἀποκατέστημεν, οὐ μόνον Ἡμεῖς ἀλλὰ συναντιλαμ-
» βανομένου τοῦ κρείττονος καὶ πάντες ἁπαξαπλῶς οἱ διάδοχοι καὶ ἀπό-
» γονοι Ἡμῶν μέχρι συντελείας αἰῶνος.»

« Καταπεσεῖν οὖν ὅσον οὔπω δοκοῦντος τοῦ κατὰ τὸν Γαλατᾶν πακάλι-
» κου ἐργαστηρίου τοῦ προῤῥηθέντος, ἐκ βάθρων αὐτὸ ἀνηγείραμεν δι' ἐπι-
» στασίας καὶ ἐπιμελείας Ἡμετέρου ἄρχοντος πιστοῦ μὲν καὶ φόβῳ θεοῦ
» περιστοιχιζομένου, (ἐγὼ ὁ γράφων ἦμην ὁ ἐπιστάτης,) ἀλλὰ διὰ τὸ ἐποι-
» κοδομηθῆναι ἔκπαλαι τὸ κτήριον ἐπὶ πάλων ἐν βαθείᾳ θαλάσσῃ παγέν-
» των εἰς μῆκος πηχῶν εἴκοσι πρὸς τοῖς πέντε καὶ πλάτος πέντε καὶ δέ-
» κα, δεῆσαν μάλιστα ἀναγκαίως ἀνασπασθῆναι πάντας τοὺς προπαγέντας
» πάλους, ὡς ἤδη διὰ τὸ πολυχρόνιον σεσηπότας καὶ προσηλώσει ἄλλων
» τεμαχίων ἐπαυξηνθέντας καὶ ὑψωθέντας, καὶ τούτου τοῖς γενομένου κἀπὶ

» ταῖς τρισὶ ταύταις προσηλώσεσι τρὶς ἐπιστρωθέντων κατὰ σειρὰν ἄλλων
» ξύλων τῶν καὶ κιρισλεμὲ τουρκικώτερον λεγομένων, κἀπὶ τούτοις
» σανίδων πρὸς εὐμάρειαν τῆς βάσεως κατὰ σειρὰν τεθειμένων, καὶ τούτων
» πάντων διὰ τὸ πολυχρόνιον ἐν τῇ ὑποκειμένῃ καταβυθισθέντων, (διὰ γὰρ
» τὸ ἀπορεῖν χρημάτων τοὺς κατὰ καιρὸν ἡγουμένους, ἀμηχανοῦντας τὸ
» σύνολον πρὸς πρόσφατον καλοπηξίαν, ἔδει μὲν ἔδει χρῆσθαι τοιαύταις με-
» θόδοις ἐν τῇ ἐπισκευῇ τῶν ἐν θαλάσσῃ θεμελίων αὐτῶν τοῦ μοναστηρια-
» κοῦ τούτου ἐργαστηρίου, ἀλλὰ τῆς τοιαύτης ἐπισκευῆς ὁ καρπὸς ἐν μικρῷ
» τοῦ χρόνου διαστήματι παραταθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐπικειμένου κατεβυθίζετο
» βάρους,) πρὸς νεοπαγίαν τοῦ θαλασσίου αὐτοῦ θεμελίου μετὰ πολλοῦ κό-
» που καὶ πολυχειρίας γεγονότος καὶ πρὸς τὴν ἐπ' αὐτῷ ἐπανεγερθεῖσαν ὕ-
» στερον οἰκοδομὴν ἔνδεκα οἰκίσκων διὰ δύο πατωμάτων, ὑπισχνουμένην
» διὰ τὸ ἀσφαλὲς καὶ τὸ σταθερὸν τοῦ τε θεμελίου καὶ τῶν ξύλων πολυ-
» χρόνιον τὴν παράτασιν, κατηναλώθησαν γρόσια τέσσαρες χιλιάδες καὶ
» ἐννεακόσια δέκα τρία.»

« Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ ἀμπέλους ἠγοράσαμεν δύο τὰς κατὰ τὴν νῆσον
» τῆς Χάλκης, τὴν μὲν παρὰ τοῦ Σταμάτη, γρόσια 1,500, τὴν δὲ παρὰ
» τοῦ Μιρὰς-γεϊτζῆ γρόσια 500, ἀμφοτέρας πλησιέστατα τῷ μοναστηρίῳ
» κειμένας, καὶ ἀνεθέμεθα ταύτας αὐτῷ πρὸς χρῆσιν τῶν πατέρων.»

« Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὰς νήσους τῆς Προποντίδος. Κατὰ δὲ τὴν Βλα-
» χίαν μετὰ τὰς παρὰ τοῦ Μιχάλη Μαγορεάνου ἀγορασθείσας μωσίας, χρείας
» ἀπαιτούσης τινῶν τῶν οἰκειοθελῶς τε καὶ μετὰ παρακλήσεων ἀπεμπω-
» λῆσαι σπουδαζόντων ἢ δι' ἔνδειαν ἢ ἄλλως πως δι' ἄλλην τινὰ αἰτίαν,
» ἠγοράσαμεν ἐν τῷ διαστήματι ταυτησὶ τῆς κατὰ τὴν Ἡμετέραν ἡγεμο-
» νείαν σχεδὸν ἐξαετίας τὰς ἑξῆς μωσίας, ἐπιγράψαντες αὐτῶν ἃς μὲν ἐπὶ
» τῷ Ἡμετέρῳ ὀνόματι, ἃς δὲ ἐπ' ὀνόματι τῆς παμφιλτάτης Ἡμῶν δόμνης,
» ἄλλας τε ἐπ' ὀνόματι τῶν φιλτάτων Ἡμῶν πεϊζαδέδων, οἷον τὴν μωσίαν
» τῆς Ζίμνιτζας ἀντικρὺ τοῦ * * * κειμένην, παρὰ τοῦ Κρετζουλέσκου,
» ἔνθα ἀνηγέρθη ἐκ βάθρων καὶ πανδοχεῖον πρὸς κατάλυμα τῶν ὁδοιπό-
» ρων.» (Τὰς δὲ λοιπὰς δὲν μὲ τὰς ἐδηλοποίησε τὸ ὕψος του.)

« Πρὸς δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐπιλεγομένης Μαρικούτζας, ὥρας δια-
» στήματι τοῦ Βουκουρεστίου ἀπεχούσης καὶ πρὸς μεσημβρίαν αὐτοῦ κει-
» μένης, νομίμως τε καὶ δικαίως ἀντιποιησάμενοι καὶ ἐκ βάθρων ἀνεγείραν-
» τες τὰ περὶ αὐτὴν τείχη τε καὶ οἴκους κατωγείους τε καὶ ἀνωγείους καὶ
» καμπαναρεῖον καὶ μαγειρεῖον καὶ ἱππόσταθμον καὶ λοιπὰ οἰκοδομήματα,
» τιτανόκτιστα πάντα διά τε ἀσφάλειαν καὶ πολυετῆ διαμονὴν καὶ παρά-
» τασιν, καὶ μοναστήριον δι' αὐτῶν ταύτην ἀποκαταστήσαντες, καὶ κτή-
» τορες αὐτοῦ μάλα δικαίως ὄντες ὡς ἐξ ἰδίων ἱδρώτων τε καὶ πόνων κα-
» ταδαπανήσαντες τὰ κατ' αὐτὴν καὶ προικίσαντες ἀφοσιώμασί τισί τε καὶ
» εἰσοδήμασιν, ἀνεθέμεθα τῷ κατὰ τὴν Χάλκην τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου
» αὐθεντικῷ Ἡμῶν μοναστηρίῳ, μετόχιον αὐτὸ ἐκείνου ἀποκαταστήσαντες,
» καὶ ἀποφηνάμενοι ἵνα ἐκ τῶν παρ' Ἡμῶν διορισθέντων τε καὶ ἀφιερωθέν-
» των ἀναθημάτων διασώζηται μὲν ἡ καλλονὴ τῆς ἐκκλησίας, διδομένων

» τῶν ἐτησίων μισθῶν τῶν τε ἐφημερίων καὶ τῶν ψαλτῶν καὶ λοιπῶν τῶν » ἐν τῷ ναῷ δουλευόντων, ἀκαταπαύστως ἐν αὐτῇ ἐκτελουμένης τῆς ἀναι- » μάκτου θυσίας, τρέφωνται δὲ αὐτοί τε καὶ οἱ ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἐξασκού- » μενοι πατέρες κατὰ τοὺς μοναστηριακοὺς κανόνας καὶ τάξεις τε καὶ ἔθι- » μα· τὰ δὲ λειπόμενα τῶν εἰσοδημάτων διωρίσαμεν ἀποπέμπεσθαι ἀνὰ ἔ- » τος τῷ ῥηθέντι Ἡμῶν κατὰ τὴν Χάλκην αὐθεντικῷ μοναστηρίῳ πρὸς » τροφήν τε καὶ πληρωμὴν χρησιμεύσοντα τῶν τε διδασκάλων καὶ μαθη- » τῶν τοῦ ἐν αὐτῷ συστηθησομένου ἑλληνομουσείου τε καὶ σχολῆς, ὡς δια- » λαμβάνει καὶ τὸ παρ' Ἡμῶν ἐκδοθὲν χρυσόβουλλον τῷ ἱερῷ μοναστηρίῳ » τῆς Μαρικούτζας, ἐν ᾧ καταγράφονται τὰ παρ' Ἡμῶν ἀφιερωθέντα τῇ » ἱερᾷ ταύτῃ μονῇ καὶ πᾶσαι αἱ περὶ τὸ ἱερὸν αὐτὸ μοναστήριον διατάξεις » τε καὶ ἀποφάσεις Ἡμῶν, ἅς τινας καὶ ἀμετατρέπτους τε καὶ ἀμεταβλή- » τους, ἀπαραβάτους τε καὶ ἀπαραμειώτους διαμένειν ἀποφαινόμεθα εἰς » αἰῶνα τὸν ἅπαντα.» (Ἐμαζιλεύθη καὶ οὐ μόνον σχολεῖον δὲν ἐσύστησεν, ἀλλ' οὐδὲ τὸ μοναστήριον τῆς Παναγίας πτῶσιν ἐπαπειλοῦν δὲν ἐπεσκεύασεν· εἰς τὴν μανζιλίαν ὅμως τὸ ἔκτισε μὲ οἰκίσκους διὰ μαθητάς.)

« Πρὸς δὲ καὶ ἡ παμφιλτάτη Ἡμῶν δόμνα ἐν τῇ μωσίᾳ τοῦ Ἀφουμα- » τζίου ἀνεγείρασα ἐκ βάθρων παρὰ τῇ ἐκκλησίᾳ δέκα οἰκίσκους, διώρισε » καὶ ἀπεφήνατο ἔχειν αὐτοὺς δέκα πτωχὰς, τρέφεσθαί τε καὶ ἐνδύεσθαι » ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς τοῦ ῥηθέντος Ἀφουματζίου μωσίας αὐτάς τε » καὶ τοὺς πρὸς καλλονὴν τῆς παρακειμένης ἐκκλησίας καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν » τοῦ Μυστηρίου τῆς καθημερινῆς λειτουργίας ἀναγκαίους ἱερεῖς τε καὶ ψάλ- » τας, λαμπάδας τε καὶ ἔλαιον καὶ ἄλλα χρειώδη τε καὶ ἀναγκαῖα τῇ ἐκ- » κλησίᾳ, ὁρίσασα καὶ ἀποφηναμένη ὅτι διὰ τροφὴν καὶ ἐνδυμασίαν τῶν » δέκα αὐτῶν πενομένων γυναικῶν καταναλίσκεσθαι ἀνὰ ἔτος γρόσια πεν- » τακόσια, καὶ ἑκατὸν διὰ πληρωμὴν ἐφημερίου καὶ ψάλτου καὶ τῶν λοι- » πῶν. Τὰ δὲ περιττεύοντα τοῦ εἰσοδήματος τῆς μωσίας καρπώσεται ἡ Ἐ- » κλαμπρότης Αὐτῆς παρὰ πάντα τὸν βίον, (ὃν ὁ Κύριος Αὐτῇ ἐπιμήκιστον » χορηγήσοι,) εἶτα δὲ καρπώσονται αὐτὰ οἱ ἀπόγονοι καὶ διάδοχοι Ἡμῶν » ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα.»

« Καὶ οὐ μόνον τὸ ἐναπολειφθὲν τοῦ εἰσοδήματος τῆς μωσίας Ἀφουμά- » τζι, ἀλλὰ δὴ καὶ ἅπαν τὸ εἰσόδημα πασῶν τῶν ἀπαριθμηθεισῶν καὶ » προειρημένων μωσιῶν Ἡμῶν εἰς ἓν συναχθήσεται παρὰ τοῦ κατὰ καιρὸν » μεγαλητέρου καὶ προβεβηκότος τὴν ἡλικίαν ἐν πᾶσι τοῖς ἀπογόνοις τε » καὶ κληρονόμοις καὶ διαδόχοις Ἡμῶν· καὶ μετὰ τὸ διανεῖμαι τοῖς ἐν Κων- » σταντινουπόλει διορισθεῖσι πέντε πτωχοῖς ἑνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν τὸν ἐτήσιον » λουφὲν, κατὰ τὴν ὡρισμένην τῶν γροσίων ποσότητα, τὸ λειπόμενον τοῦ » εἰσοδήματος ὀφείλει ἀναντιῤῥήτως, ἀναποσπάστως τε καὶ ἀδόλως καὶ εἰ- » λικρινῶς διανέμειν ἐτησίως ἑνὶ ἑκάστῳ ἐξ ἴσου πάντων τῶν ἀπογόνων, » κληρονόμων τε καὶ διαδόχων Ἡμῶν. Διὸ δὴ καὶ πάσας Ἡμῶν αὐτὰς τὰς » μωσίας, μικράς τε καὶ μεγάλας, (πλὴν τῶν ἀφοσιωθέντων τῷ ἱερῷ μονα- » στηρίῳ τῆς Μαρικούτζας,) ἀνεθέμεθα καὶ ἀφιερώσαμεν εἰς τοὺς ῥηθέντας » ἐν Κωνσταντινουπόλει πτωχοὺς, καὶ ἵνα τουρκικώτερον εἴπωμεν, ἐποιή-

» σαμεν αὐτὰς βάκφι εἰς αὐτοὺς, ἐπιστάτην τε καὶ, τουρκικώτερον εἰπεῖν, » ναζίρην εἰς αὐτὸ τὸ βάκφι διορίζομεν τὸν μεγαλήτερον καὶ προὔχον- » τα τὴν ἡλικίαν ἐν πᾶσι τοῖς ἀπογόνοις τε καὶ κληρονόμοις καὶ διαδόχοις » Ἡμῶν· ὅστις ὀφείλει συναθροίζειν ἐτησίως ἄνευ τινὸς δόλου καὶ πλεονε- » ξίας ἅπαν τὸ εἰσόδημα τῶν προειρημένων μωσιῶν, καὶ μετὰ τὸ διανεῖ- » μαι τοῖς ῥηθεῖσι πτωχοῖς τὸν διορισθέντα ἐτήσιον αὐτοῖς λουφὲν διὰ τρο- » φήν τους, τὸ ἐναπολειφθὲν τοῦ εἰσοδήματος τοῦ ἐτησίου ὀφείλει διανέ- » μειν ἐξ ἴσου ἀναποσπάστως καὶ ἀναντιῤῥήτως ἄνευ τινὸς δόλου καὶ πλεο- » νεξίας πᾶσι τε καὶ ἑνὶ ἑκάστῳ πάντων τῶν ἐν τῷ ζῇν ὄντων ἀπογόνων » τε καὶ κληρονόμων καὶ διαδόχων Ἡμῶν εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, ὡς δια- » λαμβάνει καὶ ἀποφαίνεται καὶ ὁ βακιφναμὲς Ἡμῶν, ἐν ᾧ καὶ συμπε- » ριλαμβάνεται τὸ ὅτι τὰ κατὰ τὴν πάτριον καὶ ἐγχώριον ῥωμαϊκήν τε καὶ » βλαχικὴν γλῶτταν ἔγγραφα καὶ σενέτια, δι' ὧν ἀποκαθιστάμεθα κυριάρ- » χαι τε καὶ πλιρεξούσιοι πάντων αὐτῶν τῶν κτημάτων Μας, δέον ἔχειν » τὸ κῦρος ἐν παντὶ κριτηρίῳ.»

« Ταῦτα πάντα μετὰ πολὺν στοχασμὸν, κρίσιν τε καὶ ἔρευναν κρίναντες » καὶ ἐπικρίναντες καὶ διακρίναντες ἀποφαινόμεθα, βεβαιοῦμεν καὶ ὁρίζο- » μεν, προστάττοντες πᾶσι τοῖς κληρονόμοις, διαδόχοις τε καὶ ἀπογόνοις » Ἡμῶν ἵνα φυλάττωσιν αὐτὰ ἀμετάβλητα, ἀπαρασάλευτα καὶ ἀμετάτρε- » πτα παρὰ πάντα τὸν βίον αὐτῶν μέχρι καταβολῆς κόσμου, καὶ τοὺς πα- » ραβαίνοντας ἢ μεταλλάττειν τι ἢ μικρὸν ἢ μέγα τολμήσοντας ἀραῖς ὑ- » ποβαλόντες θεοστυγέσι ταῖς πατρικαῖς. Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ ὅστις τῶν » ἁπάντων, ἢ τοῦ λαϊκοῦ ἢ τοῦ ἱερατικοῦ καταλόγου, ἢ μικρὸς, ἢ μέγας, » ἢ ἄρχων, ἢ ἀρχόμενος, ἢ αὐτόχθων, ἢ ξένος, ἢ συγγενὴς, ἢ μὴ τοιοῦτος, » τολμήσειέ ποτε ἢ διασεῖσαι, ἢ παραμειῶσαι, ἢ διαφθεῖραι, ἢ μεταβαλεῖν, » ἢ ἀλλοιῶσαί τι τῶν ἀνωτέρω, ἢ μικρὸν ἢ μέγα, ἐχέτω τὰς διὰ τοῦ Πα- » νιερωτάτου Ἁγίου Οὐγγροβλαχίας καὶ τῶν περὶ αὐτὸν Ἁγίων ἐπισκόπων » ἐκφωνηθείσας τε καὶ ὑπογραφείσας ἀρὰς ἔν τε τῷ παρόντι αἰῶνι καὶ ἐν τῷ » μέλλοντι.»

—

Ἔτει σωτηρίῳ 1781.

Θνήσκει ἀπὸ διαβήτην ὁ βεζίρης Σαχὶδ-Μεχμὲτ-πασσᾶς κατὰ τὴν ἰ τοῦ Φεβρουαρίου, καὶ μεταπεμφθεὶς ἀπὸ τὸ Ἐρζρούμι, ἤτοι Θεοδοσιούπολιν, ἔγινε βεζίρης τὸ δεύτερον ὁ Ἰζὲτ-Μεχμὲτ-πασσᾶς, ἀγαγὼν αὐτὸν ἀπὸ τὸ Ἐρζρούμι ὁ σιλιχτάρης τοῦ βασιλέως.

Οὗτος ἔδωκε ῥουχσάτι τῷ Παχαδοὺρ-Γκιραΐ, καθημένῳ εἰς τὰ βουνὰ τῆς Τζερκεζίας, νὰ ἐφορμήσῃ εἰς τὸ Κρίμι μὲ στρατὸν Τζερκέζων καὶ Ἀμπαζάδων, ὅσον ἤθελεν ἠμπορέσει περισσότερον, καὶ νὰ διώξῃ ἐκεῖθεν τὸν καὶ ἀδελφόν του χάνην Σαχὶν-Γκιραΐν, νὰ τὸν ζωγρήσῃ ἂν ἠμπορῇ ἢ καὶ νὰ τὸν φονεύσῃ, καὶ νὰ γίνῃ αὐτὸς χάνης. Ἔφερεν εἰς τὸ Πέϊκοζ καὶ τὸν Ἐγκιουρ-βαλισὴ, ἰκὶ-τουΐλοὺ πασσᾶν, τὸν ἔδωσε πουγγεῖα ἄσπρα 150, καὶ ἓν

ὑδριώτικον καΐκι γεμάτο ἀπὸ παρούτι, τουφέκια καὶ σπαθιὰ καὶ μὲ ἓξ ἀνθρώπους ὁποῦ ἠξεύρουν νὰ κατασκευάζουν παρούτι, καὶ τὸν ἔστειλεν εἰς τὸ Σοουτζάκι διὰ νὰ στρατολογήσῃ καὶ αὐτὸς καὶ νὰ βοηθῇ καὶ νὰ συμμαχῇ τὸν Παχαδοὺρ-Γκιράϊν διὰ νὰ γένῃ χάνης· ἐγένετο ταῦτα κατ' ἀρχὰς τοῦδε τοῦ ἔτους. Ὅθεν τὸν Ἀπρίλιον εἰσελθὼν ὁ Παχαδοὺρ-Γκιράϊς μὲ 29 χιλιάδες στρατοῦ ἀπαζοτζερκέζικου εἰς τὸ Κρίμι ἐδίωξε τὸν ἀδελφόν του Σαχὶν-Γκιράϊν ἀπὸ τὸ Παχτζὲ-σαράϊ, ἐκάθισεν αὐτὸς χάνης, καὶ ὁ Σαχὶν-Γκιράϊς κατέφυγεν εἰς τοὺς Μοσχόβους εἰς τὸ Γενὶ-καλέ. Ἔδωκε τὴν εἴδησιν ὁ Παχαδοὺρ-Γκιράϊς διὰ τὸ χανλίκι του εἰς τὴν Πόρταν ζητῶν βοήθειαν διὰ σύστασίν του· ἔστειλε καὶ ἀνθρώπους ὡς ἐκ μέρους τῶν Ταρτάρων ζητούντων μὲ μαγζάρι τὴν αὐτὴν βοήθειαν. Οἱ ἐν τῷ Κρίμι Μοσχόβοι μὴ ἔχοντες οὐκάζι, ἤτοι προσταγὴν, νὰ σηκώσουν ἅρματα δὲν ἐπολέμησαν κατὰ τοῦ Παχαδοὺρ-Γκιράϊ, ἀλλ' ἔδωκαν εἴδησιν τῶν γεγονότων τῇ βασιλίσσῃ Αἰκατερίνῃ Β'· ὁ πρέσβυς ῥοῦσσος κατὰ τὴν προσταγὴν τῆς βασιλίσσης του παρεπονέθη εἰς τὴν Πόρταν δι' αὐτά. Τὸν εἶπαν ὅτι δὲν ἔχουν εἴδησιν καὶ ὅτι χωρὶς τὸ θέλημά τους τὸ κίνημα αὐτὸ τοῦ Παχαδοὺρ-Γκιράϊ· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ οἱ Τάρταροι λέγουν πῶς δὲν θέλουν τὸν Σαχὶν-Γκιράϊν καὶ ἐδέχθησαν ἤδη εἰς χάνην τὸν Παχαδοὺρ-Γκιράϊν, ὡς ἐλεύθεροι καὶ κύριοι τῆς ἐκλογῆς, δὲν πρέπει εἰς αὐτὸ νὰ ἀνακατωθῇ οὔτε ἡ Ῥουσσία οὔτε ἡ Πόρτα. Ἐγένοντο μουκιαλεμέδες τοῦ ῥεΐση καὶ τοῦ ἐλτζῆ μοσχόβου περὶ τούτων δὶς καὶ τρὶς, ἀλλ' ἀνωφελῶς. Ὡς τόσον κατὰ τὴν προσταγὴν τῆς βασιλίσσης ἦλθον ῥουσσικὰ καράβια εἰς τὰ νερὰ τοῦ Κριμίου, καὶ ἐφάνη παρὰ τῷ Προκόπι καὶ στράτευμα ῥουσσικὸν πρὸς βοήθειαν τοῦ Σαχὶν-Γκιράϊ. Ἐγένοντο δὶς μουσαβερέδες εἰς τὸ Πασσᾶ-καπισὶ πολυαρίθμου εἴδους ῥετζάληδων· ἔκλιναν αἱ γνῶμαι νὰ δεφενδευθῇ ὁ Παχαδοὺρ-Γκιράϊς. ὁ ἐλτζῆς εἶπε τὸ, «βοηθήσατε σεῖς τὸν ἰδικόν σας καὶ ἡμεῖς τὸν ἰδικόν μας·» ἀλλ' οὔτ' αὐτὸ δὲν τὸ ἔστερξαν.

Ὁ γυναικάδελφος τοῦ βεζίρη Τζελεπὴ-ἀγᾶς κατεγίνετο μεγάλως εἰς ἁρπαγὰς, καὶ ἠδικοῦντο οἱ ἄνθρωποι παρὰ τῶν ἀδικούντων διὰ τὰς πολλὰς δωροδοκίας ὁποῦ ἔδιδον τῷ Τζελεπῇ-ἀγᾷ. Ὡς τόσον τὸ πλῆθος δυσηρεστεῖτο διὰ τὰς ἁρπαγάς του κατηγοροῦντες τὸν βεζίρην καὶ διὰ τὴν ἄδειαν ὁποῦ τοῦ δίδει εἰς τὰ τοιαῦτα καὶ διὰ τὰς μετὰ τῶν Μοσχόβων συγχήσεις, εἰς τὰς ὁποίας καὶ δὲν εἶχον κλίσιν, καὶ ἀπέφευγον τὸν πόλεμον οἱ φρόνιμοι συλλογιζόμενοι τὸν ἀφανισμὸν τῶν ἐπαρχιῶν τους καὶ τὴν ἀνυποταξίαν καὶ ἀπαιδευσίαν τῶν στρατιωτῶν τους.

Οἱ Ῥοῦσσοι Τζερκέζους καὶ Ἀπαζᾶδες ἄφιναν νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸ Κρίμι ὅσοι ἤθελαν, ἀμὴ κἀνένα ἀπὸ αὐτοὺς νὰ ἔβγῃ ἔξω δὲν ἐσυγχωροῦσαν. Ὡς τόσον δύο σαΐκας μὲ ζαχιρὲν φορτωμένας διὰ τὴν Πόλιν τὰς ἐβούλησαν τὰ μοσχόβικα καράβια, καὶ τὴν τρίτην τὴν ἐσακάτευσαν μὲ τὴν πόμπαν καὶ ἦλθε βεβλαμμένη εἰς τὴν Πόλιν.

Τέλος πάντων ὁ Παχαδοὺρ-Γκιράϊς ἀπελπισθεὶς ἀπὸ τὴν βοήθειαν τῆς Πόρτας καὶ κατιδὼν ὅτι ἔξω τοῦ Κριμίου παρὰ τῷ Προκόπι ἐμαζώχθη στράτευμα πολὺ ῥουσσικὸν, καὶ ἀπὸ τὸ Κρίμι κἀνένα δὲν ἀφίνουν οἱ Μοσχόβοι

νὰ ἔβγῃ Τζερκέζον καὶ Ἀπαζᾶν, καὶ ὅσους θελήσουν νὰ εἰσέλθουν διὰ βοήθειαν τάχατες τοῦ Παχαδοὺρ-Γκιράϊ τοὺς ἀφίνουν διὰ ἀψηφησίαν, ἔγραψε λέγων ὅτι διὰ πτωχείαν καὶ διὰ παρακινήσεως μερικῶν ἐτόλμησε νὰ κάμῃ τὸ τοιοῦτον, καὶ ἐζήτει συγχώρησιν καὶ κυβέρνησιν. Τὸ γράμμα του τὸ ἔστειλαν τῇ βασιλίσσῃ· ἦλθεν ἀπόκρισις νὰ πάρουν τὴν καγκελλαρίαν του, καὶ τὸν διώρισε κατοικίαν ἔξω τοῦ Κριμίου εἰς τόπους της μὲ σιτηρέσια οὐκ ὀλίγα· δοὺς λοιπὸν τὴν καγκελλαρίαν του ἀνεχώρησεν εἰς τὸν διορισθέντα τόπον. Ἐκάθισεν ὁ Σαχὶν-Γκιράϊς πάλιν, ἀλλ' ἐκόπη τὸ νὰ στέλλῃ πλέον ἡ Πόρτα εἰς τὸν νέον χάνην σαΐτας, δοξάρι, σπαθὶ καὶ καλπάκι. Εἶναι βέβαιον ὅτι ἀπὸ γράμματα τοῦ βεζίρη Ἰζὲτ-Μεχμὲτ-πασσᾶ, προτροπῇ καὶ ἀδείᾳ τῆς Πόρτας ἐκινήθη κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του ὁ Παχαδοὺρ-Γκιράϊς· τὰ γράμματα εὑρέθησαν εἰς τὴν καγκελλαρίαν, ἀλλ' οἱ Μοσχόβοι τώρα τὸ ἀπεσιώπησαν, διατί ἡ Πόρτα πάντοτε ἔλεγε τῷ ἐλτζῇ τῶν Μοσχόβων ὅτι εἶναι χωρὶς τὴν εἴδησίν της τὸ κίνημα τοῦ Παχαδοὺρ-Γκιράϊ. Οἱ ἐντόπιοι ὁποῦ τὸν παρεκίνησαν ἐπαιδεύθησαν μὲ ἐξορίαν. Ὡς τόσον ἀναιμωτὶ ἐτελείωσαν οἱ Ῥοῦσσοι αὐτὸ τὸ μέγα ἔργον.

Δὲν ἔπαυεν ἐν τούτοις ἡ Πόρτα νὰ ἑτοιμάζῃ τὰ γαλιόνια της μὲ καλαφατίσματα· ἔπεμπεν εἰς τὰ κάστρα τοῦ Παραδουνάβου Νίστρου, καὶ Νίπρου μουχιμάτια πολέμου καὶ τόπια· ἠκολούθει νὰ κτίζῃ τὸ εἰς τὸ Ἰσμαήλι κάστρον τὸ ὁποῖον γυρίζει ὑπὲρ τὰ εἴκοσι μίλια· ἔστειλε καὶ τὸν Πακὴ-ἀγᾶν πρώην τζαούσπασην νὰ κτίσῃ καστρίδιον ἐν τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ εἰς τὸ Τζιγκενὲ-ἰσκελεσί.

Τὸ Κρίμι μαζὴ μὲ τὴν νῆσον Ταμάνι περιέχει μίλια γερμανικὰ εἰς τετράγωνον 2,375, ὁποῦ θέλει νὰ εἰπῇ ἐπαρχία ἑνὸς ὁλοκλήρου σχεδὸν μεγάλου ῥηγάτου.

Ὁ αὐθέντης Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης ἠθέλησε νὰ δώσῃ εἰς γυναῖκα τῷ υἱῷ του Κωνσταντίνῳ παρθένον τινὰ λίαν ὡραίαν Φαναριώτισσαν, εἰς ὃ συγκατένευε καὶ ἡ δόμνη του Αἰκατερίνη. Ἡ μήτηρ του Σμαράγδα δὲν τὸ ἔστερξε καὶ ἐπρόβαλε διὰ νύμφην τὴν κόρην τοῦ πεϊζαδὲ Ἀλεξάνδρου Καλλιμάχη, ἐπταετῆ παιδίσκην. Ὁ δευτερογέννητος υἱός του Δημήτριος, ὑπερποθῶν καὐτὸς ἀγαγεῖν γυναῖκα καὶ εἰδὼς ὅτι πρὸ τοῦ ἀδελφοῦ του οὐ δυνατὸν τοῦτο γενέσθαι, ἔκλινεν εἰς σαρκικὰ πάθη· ἐν ταὐτῷ δὲ καὶ ὁ μείζων, συλλογιζόμενος ὅτι διὰ νὰ στεφανωθῇ τὴν ἀρραβωνιαστικήν του πρέπει νὰ φυλάξῃ πέντε χρόνους, ἤψαντο ἀμφότεροι τῆς ἀσελγείας καὶ νύκτωρ ἐθάμιζον εἰς γυναῖκας· οἱ γονεῖς ταῦτα γνόντες ὑπεκρίνοντο μὲν ἀγνοεῖν, ἀλλὰ ἐπιπληκτικῶς ἐφέροντο πρὸς τοὺς νέους· ὅθεν ἐκεῖνοι ἔφυγον εἰς τὴν Οὐγγρίαν, κατὰ μῆνα Δεκέμβριον. Ἡ φυγὴ αὕτη ἔγινεν αἰτία νὰ ζητήσῃ ὁ αὐθέντης τὸ νὰ μαζιλευθῇ ἀπὸ τὴν ἡγεμονείαν διὰ νὰ παύσῃ τὴν συκοφαντίαν τῶν Τούρκων ὁποῦ ἔλεγον πῶς τοὺς ἐκατζίρδισεν αὐτὸς οἰκειοθελῶς διὰ νὰ φύγῃ καὶ αὐτός. Ἐξωδίασεν ὑπὲρ τὰς δύο χιλιάδας πουγγείων, καὶ διὰ νὰ τοὺς φέρῃ ἀπὸ τὴν Γερμανίαν εἰς τὴν Πόλιν ἐξωδίασε πουγγεῖα ὑπὲρ τὰ 1,000· καὶ τούτων τῶν κακῶν αἴτιος ἡ μήτηρ του ὁποῦ ἐμπόδισε τοὺς ἐν καιρῷ ἀναγκαίους γάμους τοῦ μεγάλου πεϊζαδὲ, μεθ' οὓς ἤθελαν γένει ἀμέ-

σως καὶ οἱ γάμοι τοῦ δευτέρου, καὶ δὲν ἤθελεν ἀκολουθήσει τότε πλέον αὐτὴ ἡ φυγή.

—

Ἔτει σωτηρίῳ 1782.

Ἐμανζιλεύθη ὁ ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης διὰ τὴν φυγὴν τῶν υἱῶν του πέμψας εἰς τὴν Πόρταν τὴν παραίτησίν του λεγομένην ἱστιφᾶ· καὶ τῇ συνεργείᾳ τοῦ Τζελεπῆ-ἀγᾶ, γυναικαδέλφου τοῦ βεζίρη Ἰζὲτ-Μεχμὲτ-πασσᾶ, ἔγινε Βλάχπεης τῇ ς' τοῦ Ἰανουαρίου ὁ Δραγομάνος τῆς Πόρτας Νικόλαος Καρατζᾶς, καὶ Δραγομάνος τῆς Πόρτας ἔγινεν ὁ ῥηθεὶς Μιχαὴλ Σοῦτζος. Ἔρθασε δὲ εἰς τὴν Πόλιν ὁ αὐθέντης Ὑψηλάντης Μαρτίου δ' καὶ ἐκάθισεν εἰς τὸ σπίτι του τὸ εἰς τὸν Κουρούτζεσμεν. Μόλις ἦλθον οἱ υἱοί του εἰς τὴν Πόλιν τὸν Ἀπρίλιον.

Πυρκαϊὰ εἰς τὰ Ψωμαθεῖα, Ἰουλίου τῇ ιέ· κατεκάησαν σπίτια ῥωμαίϊκα καὶ ἀρμένικα καὶ δύο ἐκκλησίαι· ἀλλ' ἡ τῶν Ἀρμενίων ἐκκλησία ἡ λεγομένη Σουλοὺ-μοναστηρὶ δὲν ἐκάη.

Μέλλωντας νὰ δοθῇ λουφὲς ὁ συνήθης τριμηνιαῖος τῶν γιαννιτζάρων, καὶ μὴν ἔχωντας ἄσπρα ὁ τεφτερδάρης, ἐζήτησεν ὁ βεζίρης παρὰ τοῦ αὐθέντου Ἀλεξάνδρου βοεβόδα πουγγεῖα 300, ὑποσχόμενος νὰ πιασθοῦν εἰς λογαριασμὸν τοῦ τζαϊζὲ τῆς ἡγεμονείας ὁποῦ τὸν ὑπεσχέθη ἐντὸς ὀλίγου νὰ τὸν δώσῃ εἰς τὴν Βλαχίαν.

Πάλιν δεύτερον γιαγκίνι, Ἰουλίου τῇ κγ'· ἄρχισεν ἔσωθεν τοῦ Παλατᾶ καὶ ἀναβαίνωντας κατέκαυσεν ἕως εἰς τὸ Καρᾶ-γιουμρούκι καὶ Γενὶ-παχτζέ· κατεκάη οὖν καὶ ὁ μαχαλὲς Κεσμὲ-καγιᾶ καὶ ἡ ἐκκλησία τοῦ Ἀρχιστρατήγου· κατεκάησαν δὲ σπίτια καὶ ἑβραϊϊκα καὶ ῥωμαίϊκα καὶ ἀρμένικα ὑπέρπολλα, πολλὰ περισσότερα ὅμως ἦσαν τὰ κατακαέντα τούρκικα· παρίημι τὰ κατακαέντα πολυάριθμα ἐργαστήρια, τουρκικά τε καὶ χριστιανικά.

Δυσαρεστοῦνται οἱ δημόται κατὰ τοῦ βεζίρη καὶ κατὰ τοῦ γυναικαδέλφου του Τζελεπῆ-ἀγᾶ. Ὅθεν τῇ νυκτὶ τῆς ἑνδεκάτης τοῦ Αὐγούστου, ξημερώνωντας Πέμπτη, βάνουν πάλιν κοντάκι εἰς τὸ Κιουτζοὺκ-Μουσταφᾶ-πασσᾶ· προχωρεῖ οὖν ἡ πυρκαϊὰ καὶ κατακαίει καὶ τὸν μαχαλὲν ὅλον αὐτὸν καὶ τοὺς μαχαλᾶδες τοὺς περὶ τὸ Οὖν-καπάνι, Ζεϊρέκι, Βεφᾶ-μεϊδάνι, Τιργιακὴ-τζαρσισί, Σεχζαδέπαση, ἕως εἰς τὸ Μουρεκεπτζιλὲρ-καπισί, παλαιοὺς καὶ νέους ὁδᾶδες τῶν γιαννιτζάρων, Χασὰν-πασσᾶ-χάνι, Ἀγᾶ-καπισί, Μεβλεβιχανὲ, Κανταρτζῆδες, Τὸπ-καπισί, Ἄκ-σεραΐ, Σουλτὰν-Μεχμέτη, Ποζδουγὰν-κεμερὶ, τὸ ἔξω Γενίκαπι, Δαοὺτ-πασσᾶ-καπισί, εἰς τὰ Ὑψωμαθεῖα τὰ ἐναπολειφθέντα ἀπὸ τὴν πρώτην πυρκαϊάν, Γεδί-Κουλὲ καὶ Σηλύβρι-καπουσί, καὶ ἀναμφιβόλως κατεκάη τὸ ἥμισυ τῆς πόλεως καὶ ἔτι πρός.

Διὰ βασιλικῆς προσταγῆς ἀλλάζει ὁ βεζίρης τὸν κεχαγιάπεην Ἀτὶφ-ἐφενδιζαδὲν Ὁμὲρ-ἐφένδην, καὶ κάμνει κεχαγιᾶν τὸν τερσανᾶ-ἐμινὴ καὶ ποτε ἀμετζὴν Χαμὶτ-ἐφένδην, τῇ ιδ' τοῦ Αὐγούστου ὥρᾳ τῆς ἡμέρας τετάρτῃ, καὶ τῇ αὐτῇ εἰς τὰς ἓξ ὥρας, διὰ τὰ τρία μέγιστα γιαγκίνια ὁποῦ μὲ κον-

τάκια ἠκολούθησαν εἰς Ὑψωμαθεῖα, Παλατᾶν καὶ Κοτζᾶ-Μουσταφᾶ-πασσᾶ καθαιρεῖται τῆς ἀρχῆς ὁ βεζίρης Ἰζὲτ-Μεχμὲτ-πασσᾶς, καὶ γίνεται βεζίρης ὁ Ῥούμελη-βαλισὴς χατζὴ Γεγὲν-Μεχμὲτ-πασσᾶς.

Τῇ κά Σεπτεμβρίου ὁ βεζίρης ἐξορίζει εἰς τὴν Ῥόδον τὸν Ἀλέξανδρον Ὑψηλάντην βοεβόδαν μαζὶ μὲ τοὺς δύο υἱούς του Κωνσταντῖνον καὶ Δημήτριον, καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐξορίζει εἰς τὴν Τένεδον τὸν Δραγομάνον Μιχαὴλ Σοῦτζον, διατὶ δὲν ἤξευρε γλώσσας τῆς Εὐρώπης, καὶ ἐβιάζετο ὁ ῥεΐσης Χαϊρὴ-ἐφένδης εἰς τοὺς μουκιαλεμέδες ὁποῦ πολλὰ συχνὰ ἐγίνοντο μὲ τὸν πρέσβυν τῆς Ῥουσσίας εἰς τὸ γιαλί του διὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Κριμίου νὰ μεταχειρίζεται ὡς δραγομάνον τῆς Πόρτας τὸν πρῶτον δραγομάνον τοῦ Μοσχόβου ἐλτζῆ Πιζάνην· καὶ μετὰ τὴν ἐξορίαν ἐκείνου τῇ καταβολῇ τριακοσίων πουγγείων ἔγινε Δραγομάνος ὁ πεϊζαδὲς τοῦ Ἰωάννου-βοδα Μαυροκορδάτου Ἀλέξανδρος, ὁ καὶ γαμβρὸς ἐπὶ θυγατρὶ Ζαφείρᾳ τοῦ τανῦν ἡγεμονεύοντος Βλαχίας Νικολάου Καρατζᾶ.

Ἔγινε δὲ καὶ φερμάνι διὰ τὴν ἐξορίαν τοῦ Ἑβραίου Καμόντε, δραγομάνου τῶν Ἐγγλέζων· ἀλλ' αὐτὸς λαβὼν εἴδησιν ἐκρύβη εἰς τὸ σπίτι τοῦ ἐλτζῆ τῶν Νεμτζῶν, μὲ τὸ νὰ κατάγεται ἀπὸ τόπον τῆς Λεχίας, τὴν Καταπούτζιαν, τὴν ὁποίαν ὁρίζει τώρα ὁ ἰμπεράτωρ. Ἀπράκτησεν οὖν τὸ περάτι του τὸ ἐγγλέζικον· ἀλλ' ὁ ἐλτζὴς νέμτζος ἐμήνυσεν εἰς τὴν Πόρταν ζητῶν τὸ τί εἶναι τὸ σφάλμα τοῦ Ἑβραίου, διὰ νὰ τὸν παιδεύσῃ ἐκεῖνος ὡς ὑποχείριον τοῦ ἰμπεράτορος· ἀπεκρίθη ὅτι μὲ τὸ νὰ συμφύρεται εἰς ὑποθέσεις βασιλικὰς πρέπει νὰ λείψῃ ἀπὸ τοὺς τόπους τῆς Τουρκίας καὶ νὰ πηγαίνῃ εἰς τοὺς τόπους τῆς Νεμτζίας· ὅθεν νηὸς ἐπιβὰς ἀνεχώρησε πανοικὶ διὰ τὸ Τριέστι.

Διὰ σκάνδαλα τοῦ τζαούσπαση Πακῆ-ἀγᾶ ἐξώρισεν ὁ βεζίρης εἰς τὴν Κῶν τὸν κεχαγιᾶ-κιατιπὴν Τζελεπὴ-ἐφένδην, ἄνδρα φρονιμώτατον καὶ γυναικάδελφον τοῦ φονευθέντος βεζίρη Μεχμὲτ-Ἐμὶν-πασσᾶ.

Τῇ γ' τοῦ Ὀκτωβρίου καρατομεῖ ὁ βεζίρης τὸν κάπηλαν Πάντζον διατί ἐπαινοῦσεν εἰς τοὺς ὀτζακλῆδες τὸν πρώην γιαννιτζὰρ-ἀγασὴ Πεκὴρ-ἀγᾶν, ὄντα ἐξόριστον εἰς τὸ Τακὶρ-δαγὶ, καὶ τοὺς παρεκίνει εἰς τὸ νὰ κατορθώσουν ἂν ἠμποροῦν τὸ νὰ ἀναλάβῃ πάλιν τὴν προτέραν ἀξίαν καὶ ὀφφίκιόν του.

Τῇ ιθ' τοῦ Δεκεμβρίου ἐξώσθη ὁ βεζίρης χατζὴ Γεγὲν-πασσᾶς, διορισθεὶς νὰ πηγαίνῃ πασσᾶς εἰς τὸ Βιδίνι, καὶ ἔγινε βεζίρης ὁ κεχαγιάπεης Χαλὶλ-Χαμὶτ-πασσᾶς, λεγόμενος πρότερον Χαμὶτ-ἐφένδης, ἦν γὰρ πατρίς του ἡ μητρόπολις τὸ Χαμὶτ-σαντζαὶ· ὁ βεζίρης ἀφ' ἑσπέρας ἐντυχὼν τῷ βασιλεῖ κατώρθωσε τὸ νὰ στείλῃ πασσᾶν εἰς τὸ Βιδίνι τὸν κεχαγιᾶν· παρὰ γυναικῶν τοῦ ἄνακτος μαθὼν τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν ὁ ζαρπαχανὲ-ἐμινὴς Μεχμὲτ-ἐφένδης, ὁ καὶ γαμβρὸς τοῦ κεχαγιάπεη Ἀπτοὺλ-Χαμὶδ-Χαλὶλ-ἐφένδη, καὶ δοὺς εἴδησιν τῷ πενθερῷ, κατώρθωσαν τὴν νύκτα τὸ νὰ μανζιλευθῇ ἕωθεν ὁ βεζίρης καὶ νὰ διορισθῇ Βίδιν-βαλισὴς, καὶ νὰ γένῃ βεζίρης ὁ κεχαγιάπεης· εἰς τὰ χαράγματα λοιπὸν ἦλθεν ὁ καπιτζιλὰρ-κεαγιασὴς καὶ τὸν ἐζήτησε τὴν βούλλαν, διὰ νὰ μὴν προφθάσῃ ἀφοῦ καλοξημερώσῃ καὶ κάμῃ τὸν κεχαγιᾶν Βίδιν-βαλισή.

—

Ἔτει σωτηρίῳ 1783.

Τῇ ε τοῦ Ἰανουαρίου ἐξωρίσθη ἀπὸ τὴν Πόρταν ὁ Νικομηδείας Μελέτιος καὶ ὁ Προύσης Ἄνθιμος, καὶ τοὺς ἐπῆγαν τζαουσᾶδες εἰς τὰς ἐπαρχίας των· οἱ ὁρισμοὶ ἔγραφον νὰ μὴ περιέρχωνται, μόνον καθήμενοι εἰς τὴν Νικομήδειαν καὶ Προῦσαν νὰ μὴ ἐξέρχωνται ἔξω τῶν πολιτειῶν αὐτῶν· τῇ συγκατανεύσει τῶν δύο ἡγεμόνων τῆς Βλαχοπογδανίας ἐνηργήθη ἡ ἐξορία αὕτη διὰ τοῦ πατριάρχου Γαβριὴλ καὶ ἀρχιερέων, ἐργοδιώκτου ὄντος τοῦ ῥηθέντος Δραγομάνου τῆς Πόρτας, ὅστις ἔδειξε μὲν ἔγγραφον διὰ τέσσαρας ἀρχιερεῖς, Νικομηδείας, Προύσης, Τορνόβου καὶ Χριστιανουπόλεως· οὗτινος ὄντος γνωτοῦ τῷ βεζίρῃ εἶπε τὸ, « μόνον οἱ δύο ἂς πηγαίνουν, Νικομηδείας καὶ Προύσης· » ἐξ αἰτίας οὖν τοῦ Χριστιανουπόλεως οὐκ ἀπῆλθε καὶ ὁ Τορνόβου εἰς τὴν ἐπαρχίαν του. Καὶ τῇ ἡ τοῦ αὐτοῦ ἦλθε προσταγὴ ὅτι μὲ κοινὴν σύμπνοιαν καὶ ὁμόνοιαν τοῦ πατριάρχου καὶ τῶν ἐνδημούντων ἀρχιερέων νὰ κινοῦνται καὶ νὰ θεωροῦνται αἱ ὑποθέσεις τοῦ πατριαρχείου καὶ τῶν ραγιάδων καὶ ὄχι κατὰ τὴν γνώμην καὶ θέλησίν τινος τῶν ἀρχιερέων. Ἔκαμαν μαγζάρι εὐχαριστοῦντες καὶ γράφοντες ὅτι, ἐπειδὴ καὶ ἐδιώχθη ὁ μουφσίτης θέλει φυλάττεται τὸ νιζάμι κατὰ τὴν παλαιὰν συνήθειαν τοῦ κεσισχανέ. Ὁ βεζίρης ἀναγνοὺς τὸ ἐπουγιούρδισε καὶ ἔγινε κάτδι εἰς τὸ διβὰν-καλέμι.

Τῇ ἡ Φεβρουαρίου ἔγινε τὸ ἰτλάκι καὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου βοεβόδα καὶ τοῦ Μιχαὴλ Σούτζου μὲ πληρωμὴν 150 πουγγείων.

Ἡ Ῥουσσία τῷδε τῷ ἔτει εἰς τρεῖς λιμένας, τοῦ Κρονστὰδ δηλαδή, τοῦ Ῥεβὲλ καὶ τοῦ Ἀζὸφ ἔχει καράβια τοῦ πολέμου 63, τὰ μὲν τρία μὲ τόπια 76, τὰ δὲ πέντε μὲ τόπια 70, τὰ δὲ ἑπτὰ μὲ τόπια 66, τὰ δὲ ἐννέα μὲ τόπια 64, τὰ δὲ τέσσαρα μὲ τόπια 50, ἄλλα τέσσαρα μὲ τόπια 40, τὰ δὲ δέκα μὲ τόπια 36, τὰ δὲ ἕνδεκα μὲ τόπια 32, τὰ δὲ δέκα μὲ τόπια 22.

Ὁ ἰμπεράτωρ κτίζωντας καστρίδιον εἰς τὰ σύνορά του παρὰ τῇ Πόσνᾳ, οἱ Ποσνάκοι γιουρδίσαντες εἰς τὴν οἰκοδομὴν ἐφόνευσαν τριακοσίους σχεδὸν ἀνθρώπους. Ἐζήτουν ἀπὸ τοὺς Ποσνάκους προεστῶτας τὸ νὰ παιδευθοῦν οἱ φονεῖς, ἀπεκρίθησαν πῶς ἔφυγον· ὅθεν ὁ ἰμπεράτωρ πέμψας στρατὸν ἐν τῇ Πόσνᾳ εἰς τὰ τριγυρινὰ μέρη τῆς οἰκοδομῆς του ἐφόνευσε τοὺς ἐντυχόντας σχεδὸν τριακοσίους. Οἱ Ποσνάκοι ζητήσαντες ἄδειαν νὰ πολεμήσουν τοὺς Νέμτζους δὲν εἰσηκούσθησαν, καὶ ὁ ἰμπεράτωρ ἐστερέωσε τὰ ἐκεῖσε σύνορά του ἀγαγὼν καὶ ἄλλον στρατὸν παρὰ τῇ Πόσνᾳ. Ἀλλὰ καὶ ἡ Πόρτα ἰχτιατὲν ἑτοιμάζεται, καὶ ἔστειλε τὸν Τζελεπὴ-ἀγᾶν, γυναικάδελφον τοῦ Ἰζὲτ-πασσᾶ, νὰ ἑτοιμάσῃ παξιμάδι εἰς τὸ Νύσσι.

Ἐκαρατομήθη ἐμπρὸς εἰς τὸ Πάπι-Χουμαγιοὺν ὁ Ἑβραῖος ὁποῦ εἰς τὰς Σέρρας ἔκαμνε μυρία κακὰ μὲ τὸ μέσον τοῦ ἐκεῖσε ἀγιάνη, καὶ ἔστειλαν ἄνθρωπον νὰ δημεύσῃ τὰ ἐκεῖσε πράγματά του· συνεποσώθη μὲ νάκτι ἡ ποσότης ὅλη πουγγεῖα πεντακόσια.

Ἐπιάσθησαν γράμματα τοῦ Νικομηδείας εἰς τὸν διάκονόν του Μεθόδιον,

δι' ὧν κατελάλει καὶ πατριάρχου καὶ ἄλλων τινῶν καὶ ἐζήτει τὸ ἰτλάκι του. Ὅθεν μὲ μαγζάρι τὸν ἐξώρισαν εἰς τὸ Σινᾶ, καὶ Ἰουνίου δ' ἔφθασεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ προσκολληθεὶς τῷ Μαχμούτ-πεῃ παρέβη τὴν βασιλικὴν προσταγὴν καὶ δὲν ἐπῆγεν εἰς τὸ Σινᾶ, ἀλλ' ἔμεινεν εἰς τὸ Πολάκο τοῦ Μισιρίου· ὅθεν καθηρέθη ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἔγινε Νικομηδείας ὁ Βιζύης.

Θανόντος τοῦ Μιτυλήνης μετετέθη ὁ Χριστιανουπόλεως Ἱερεμίας.

Μὲ προσωπικὴν παραίτησιν τοῦ Νικαίας Ἀνθίμου εἰς τὸν Κορίνθου μετετέθη εἰς τὴν Νίκαιαν ὁ Κορίνθου, καὶ εἰς τὴν Κόρινθον προεβιβάσθη ὁ δευτερεύων τοῦ πατριάρχου.

Ἀπὸ μόνον τὸ ἀρχιδουκάτον τῆς Ἀούστριας, ἐπισκόπους δηλαδὴ καὶ μοναστήριά του εἶχεν ὁ πάπας τὸν κάθε χρόνον εἰσόδημα κύριον φλουρίνια τῆς Φράντζας 876,947· τὰ ὁποῖα τοῦ τὰ ὑστέρησεν ὅλα ὁ νέος ἰμπεράτωρ Ἰωσὴφ, καὶ δὲν παίρνει τι ἄλλο τὸν χρόνον εἰμὴ διὰ τὴν ἔκδοσιν ὁποῦ δίδει διὰ νὰ χειροτονηθῇ νέος ἐπίσκοπος εἰς τὸν τόπον τοῦ θανόντος, τὸ ὁποῖον εἰσόδημα δὲν περιείχετο εἰς τὴν ἄνω ποσότητα· δὲν παίρνει ὅμως τώρα πολλὰ διὰ τὴν ἔκδοσιν ὡς τὸ πρότερον.

Γαλιόνια 25 ἁρμάτωσαν οἱ Τοῦρκοι καὶ ἔστειλαν εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν· ἔστειλαν τόπια πολλὰ εἰς ὅλα τὰ κάστρη τῆς Μαύρης θαλάσσης καὶ Παραδουνάβου, καὶ παλγεμέζια εἰς τὰ κάστρη τοῦ Μπογαζίου, ἔστειλαν καὶ ὑδριώτικα 25 ἀχθοφοροῦντα τὸν ἀναγκαῖον ζαχιρὲν καὶ ἄλλα χρειώδη· ὁ καπετὰν-πασσᾶς ναυπηγεῖ 40 πλευσίματα κατὰ τὸ σέκλι τῶν ὑδριωτικῶν καραβίων· κτίζουν δαρμάγατζη εἰς τὸ Τζιγκενὲ-ἰσκελεσὶ καὶ κάστρον εἰς τὴν Μεσημβρίαν.

Διὰ συγχήσεις ὁποῦ ἀκολουθοῦν εἰς τὸ Κρίμι καὶ Ταμάνι ἐξεδόθη ἐκ μέρους τῆς βασιλίσσης τόσον εἰς τὸ Κρίμι ὅσον καὶ εἰς τὸ Ταμάνι καὶ Κουπάνι τὸ ἑξῆς μανιφέστον, δηλοποιοῦν ὅτι κατέταξεν εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν παλαιῶν της ἐπαρχιῶν τὸ Κρίμι, τὴν νῆσον τοῦ Ταμάνι καὶ τὸ Κουπάνι.

« Ἡμεῖς Αἰκατερίνη Β', θείῳ ἐλέει ἰμπερατόρισσα καὶ αὐτοκρατόρισσα ὅ-
» λων τῶν Ῥουσσιῶν, » καὶ τὰ ἑξῆς.

« Ὁ τελευταῖος πόλεμος κατὰ τῆς ὀθωμανικῆς βασιλείας μὲ τὸ νὰ ἐ-
» συντροφεύθη μὲ ἀξιόλογα ἀποτελέσματα Μᾶς ἔκαμε βέβαια νὰ ἔχωμεν
» μεγάλον δίκαιον διὰ νὰ ἐνώσωμεν εἰς τὴν κυριαρχίαν τῆς βασιλείας Μας
» τὸ Κρίμι τὸ ὁποῖον ὡρίζαμεν. Ἡμεῖς ὡς τόσον δὲν ἐδυσκολεύθημεν εἰς τὸ
» νὰ τὸ θυσιάσωμεν, μαζὶ μὲ τόσα ἄλλα ἀποκτήματά Μας, εἰς τὴν θερμὴν
» ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ θεμελιώσωμεν τὴν κοινὴν γαλήνην καὶ νὰ βεβαιώσωμεν
» τὴν καλὴν ἀναστροφὴν καὶ φιλίαν μεταξὺ τῆς βασιλείας Μας καὶ τῆς ὀ-
» θωμανικῆς Πόρτας. Αὐτὴ ἡ αἰτία Μᾶς παρεκίνησε νὰ συμφωνήσωμεν τὴν
» ἐλευθερίαν καὶ τὸ αὐτόνομον τῶν Ταρτάρων ὁποῦ Ἡμεῖς ὑπετάξαμεν μὲ
» τὰ ἅρματά Μας, ἐλπίζοντες νὰ ἀπομακρύνωμεν μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον κάθε
» αἰτίαν διαφωνίας καὶ ψυχρότητος μεταξὺ τῆς Ῥουσσίας καὶ τῆς ὀθωμα-
» νικῆς Πόρτας, ὁποῦ πολλὰ συχνὰ καταντοῦσαν εἰς αὐτὰ τὰ ἄτοπα ἀπὸ
» τὸν τρόπον τῆς διοικήσεως ὁποῦ ἦτον τότε εἰς τοὺς Ταρτάρους. »

« Ὅσον μεγάλα καὶ ἂν ἦτον τὰ θύματά Μας καὶ αἱ μέριμναί Μας διὰ
» νὰ ἐπικυρωθοῦν αὐταὶ αἱ ἐλπίδες, εὐθὺς καὶ μὲ πολλὴν Μας δυσαρέσκειαν
» κατήντησαν νὰ δοκιμάσουν χαλασμοὺς πολλούς. Τὸ φυσικὸν φιλοτάραχον
» τῶν Ταρτάρων, διερεθιζόμενον ἀπὸ ἑρμηνείας τῶν ὁποίων Ἡμεῖς δὲν ἀ-
» γνοοῦμεν τὴν πηγήν, τοὺς ἔκαμεν εὐκόλως νὰ πέσουν εἰς μίαν παγίδα
» στημένην ἀπὸ ξένα χέρια, ὁποῦ ἔσπειρεν ἀναμεταξύ τους τὴν ταραχὴν καὶ
» τὴν σύγχησιν, εἰς τέτοιον βαθμὸν ὁποῦ νὰ καταντήσουν νὰ ἐργάζωνται
» διὰ τὴν ἀδυναμίαν, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν διὰ τὸν ὁλοτελῆ ἀφανισμὸν μιᾶς οἰ-
» κοδομῆς ὁποῦ αἱ ἀγαθοποιαί Μας μέριμναι εἶχαν ἐγείρει διὰ τὴν εὐτυχίαν
» αὐτοῦ τοῦ ἔθνους, προνοηθεῖσαι τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸ αὐτόνομον ὑποκάτω
» εἰς τὴν ἐξουσίαν ἑνὸς προεστῶτος ἐκλελεγμένου ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἰδίους·
» ὁ χάνης τους μόλις ἐθεμελιώθη κατὰ τοῦτον τὸν νέον τρόπον τῆς διοι-
» κήσεως, ὁποῦ εὐθὺς εἶδε τὸν ἑαυτόν του ὑστερημένον ἀπὸ κάθε ἐξουσίαν,
» καὶ βεβιασμένον προσέτι καταλιπεῖν τὴν πατρίδα διὰ νὰ δώσῃ τόπον εἰς
» ἕνα ἐπιβάτην, ὁποῦ ἤθελε νὰ ὑποτάξῃ ἐκ δευτέρου τοὺς Ταρτάρους εἰς τὸν
» ζυγὸν ἑνὸς δεσποτισμοῦ ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἡ εὐεργεσία Μας τοὺς εἶχεν ἐλευ-
» θερώσει· τὸ περισσότερον μέρος αὐτῶν, τόσον τυφλῶν ὅσον καὶ ἀμαθῶν,
» ὑπετάγη εἰς αὐτὸν τὸν ἐπιβάτην· οἱ ἄλλοι, ἀδυνατοῦντες εἰς τὸ νὰ τὸν
» ἐναντιωθοῦν, ἤθελαν δεχθεῖ ἀναμφιβόλως τὸν ζυγόν, καὶ Ἡμεῖς μὲ αὐ-
» τὸν τὸν τρόπον ἠθέλαμεν χάσει ἀναμφιβόλως τὸν καρπὸν τῆς νίκης Μας
» καὶ τὴν καθαυτὸ ζημίαν τῶν θυμάτων τὰ ὁποῖα ἐκάμαμεν εἰς τὴν τε-
» λευταίαν εἰρήνην, ἂν Ἡμεῖς ἀμέσως εὐθὺς δὲν ἠθέλαμεν ὑπερασπισθεῖ ἐ-
» κείνους τοὺς Ταρτάρους ὁποῦ ἔχοντας ὀρθὸν σκοπὸν καὶ κριτήριον ἐπρο-
» τιμοῦσαν τὰς γλυκύτητας τῆς νέας διοικήσεως αὐτῆς καὶ ἀνεστέναζον
» διατὶ ἐβιάζοντο νὰ ὑποταχθοῦν εἰς τὸν ἐπιβάτην ὁποῦ ἐδίωξε τὸν νόμι-
» μον χάνην τους. Διαφενδεύωντάς τους δραστηρίως τοὺς ἐδώκαμεν δύνα-
» μιν καὶ τρόπον τοῦ νὰ ἐκλέξουν ἕνα νέον χάνην εἰς τὸν τόπον τοῦ Δε-
» βλὲτ-Γκιράϊ καὶ νὰ θεμελιώσουν μίαν διοίκησιν ἀνάλογον εἰς αὐτὴν τὴν κα-
» τάστασιν τῶν πραγμάτων· διὰ νὰ ἀποκτηθῇ αὐτὸ τὸ καλὸν ἐκινήθησαν
» τὰ στρατεύματά Μας, καὶ ἓν μέρος ἱκανὸν προσετάγη, μὲ ὅλην τὴν δρι-
» μύτητα τοῦ χειμῶνος, νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ Κρίμι, ὅπου ἐτρέφετο μὲ τὰ ἔ-
» ξοδά Μας, καὶ ἦτον ὑπόχρεων νὰ γυμνάζῃ τὴν δύναμιν τῶν ἁρμάτων
» Μας διὰ τὴν διατήρησιν αὐτοῦ τοῦ καλοῦ ἔργου, τοῦ νὰ ἑνώσουν ἐκείνους
» τοὺς Ταρτάρους ὁποῦ ἀπηλλοτριώθησαν μὲ τὴν ἀποστασίαν τους. »

« Τὸ κοινὸν ἠξεύρει πῶς ὀλίγον ἔλειψε τότε νὰ χαλασθῇ ἡ εἰρήνη μεταξὺ
» Ῥουσσίας καὶ Πόρτας, ἀλλὰ δόξα τῇ θείᾳ βοηθείᾳ Ἡμεῖς διετάξαμεν τὰ
» πράγματα εἰς τέτοιον τρόπον, ὁποῦ ἡ Πόρτα ἐκ δευτέρου ἐδέχθη τὸ αὐ-
» τόνομον τῶν Ταρτάρων καὶ τὴν νομιμότητα τῆς ἐκλογῆς τοῦ Σαχὶν-Γκι-
» ράϊ, νομίμου ἡγεμόνος των. Μὲ ὅλα τὰ προρρηθέντα ἄτοπα ὁποῦ Ἡμεῖς
» πολὺν καιρὸν ὑπεφέραμεν, καὶ ἐλπίζοντες νὰ θεμελιώσωμεν τὴν ἀναγκαίαν
» γαλήνην εἰς τὸ κέρδος καὶ διαφύλαξιν τοῦ καλοῦ γειτονικοῦ μὲ τὴν ὀ-
» θωμανικὴν βασιλείαν, Ἡμεῖς ἐκάμαμεν τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κριμίου κατὰ
» τὴν δύναμιν καὶ σημαινόμενον τῶν συμφωνιῶν, ὡσὰν ἕνα τόπον αὐτόνο-

» μον καὶ ἐλεύθερον, στοχαζόμενοι μόνον νὰ καταπαύσωμεν τὰς ταραχὰς
» καὶ νὰ τὰς εἰρηνοποιήσωμεν, ἡ ἀγάπη Μας διὰ τὴν εἰρήνην κάμνωντάς
» Μας νὰ εὕρωμεν εἰς αὐτὴν τὴν διαγωγὴν μίαν ἀσφαλῆ ἱκανὴν τῶν πολ-
» λῶν ἐξόδων ὁποῦ ἐκείνη ἀπαιτοῦσε. Ἀμὴ Ἡμεῖς δὲν ἠργήσαμεν νὰ ἀπα-
» τηθῶμεν διὰ αὐτὸ μὲ τὴν νέαν ἀποστασίαν προξενηθεῖσαν εἰς τὸ Κρίμι
» τὸν τελευταῖον χρόνον, τῆς ὁποίας αἱ παρακινήσεις κατήγοντο πάντοτε
» παρὰ τῆς αὐτῆς πηγῆς. Ὅθεν ἐβιάσθημεν νὰ προστρέξωμεν πάλιν ἐκ δευ-
» τέρου εἰς ὅπλα καὶ νὰ εἰσαγάγωμεν εἰς τὸ Κρίμι καὶ εἰς τὸ Κουπάνι στρα-
» τεύματα, τῶν ὁποίων ἡ παρουσία ἦτον ἄφευκτος διὰ νὰ διαφυλάξωμεν
» τὴν γαλήνην καὶ τὴν εὐταξίαν εἰς τὰς γειτονικὰς ἐπαρχίας. »

« Μία λυπηρὰ δοκιμὴ Μᾶς ἀποδείχνει φανερὰ καθ' ἡμέραν τὸ ὅτι ἂν ἡ
» κυριαρχία τῆς Πόρτας εἰς τὸ Κρίμι ἦτον μία πηγὴ παντοτινὴ διαφωνίας
» μεταξὺ τῶν δύο βασιλειῶν Μας, τὸ αὐτόνομον τῶν Ταρτάρων Μᾶς βάνει
» εἰς ἐξετάσεις πολυαρίθμους καὶ ἀναγκαίας, ὡσὰν ὁποῦ ἡ διεξοδικὴ δου-
» λεία εἰς τὴν ὁποίαν τὸ ἔθνος αὐτὸ ἐσυνείθισε ἔκαμε τὸ περισσότερον μέρος
» τῶν ἀτόμων του ἀνεπιτήδειον εἰς τὸ νὰ προτιμήσῃ τὰ κέρδη τῆς νέας κα-
» ταστάσεως ὁποῦ τοὺς προξενεῖ τὸ αὐτόνομον τὸ ὁποῖον Ἡμεῖς ἐπεμελή-
» θημεν νὰ τοὺς τὸ προμηθεύσωμεν, καὶ αὐτὸ, βιάζωντάς Μας πάντοτε νὰ
» εὑρεθῶμεν ἁρματωμένοι, Μᾶς προξενεῖ ὄχι μόνον μεγάλα ἔξοδα ἀλλὰ νὰ ἔ-
» χωμεν καὶ τὰ στρατεύματά Μας εἰς ἀφεύκτους καὶ παντοτινοὺς κόπους.
» Αἱ μέριμναι ὁποῦ μετεχειρίσθησαν αὐτὰ διὰ νὰ σβύσουν τὴν φλόγα τῆς
» διαφωνίας βοηθῶντας τοὺς καλοήθεις Ταρτάρους, τὰ ἐβίασαν νὰ κινηθοῦν
» κατὰ τῶν ἀποστατῶν καὶ κακοήθων Ταρτάρων, τοὺς ὁποίους Ἡμεῖς δὲν
» τοὺς ἐπαιδεύσαμεν, διὰ νὰ ἀποφύγωμεν καὶ αὐτὴν τὴν σκιὰν μιᾶς πρά-
» ξεως δεσποτισμοῦ, τόσον πολὺν καιρὸν ὅσον εἴχομεν τὴν παραμικρὰν ἐλ-
» πίδα νὰ θεμελιώσωμεν τὴν εὐταξίαν καὶ νὰ ἐμποδίσωμεν μὲ αὐτὸν τὸν
» τρόπον ἀπὸ τὸ νὰ μὴ βλαφθοῦν οἱ οὐσιώδεις σκοποὶ τῆς βασιλείας Μας.
» Μὲ μεγάλην Μας ὅμως λύπην ὅλα αὐτὰ τὰ κινήματα τῆς φιλανθρωπίας
» Μας δὲν ἔκαμαν ἄλλο παρὰ νὰ Μᾶς προξενήσουν ζημίας καὶ βλάβας, τό-
» σον πολλὰ αἰσθητικὰς εἰς τὴν καρδίαν Μας ὅσον ἔβλαπτον τοὺς ὑποχει-
» ρίους Μας. Τὸ χάσιμον τῶν ἀνθρώπων εἶναι ὑπὲρ πᾶσαν τιμήν· ἡμεῖς
» δὲν τὸ ἀπαριθμοῦμεν· τὸ δὲ τῶν χρημάτων, μετὰ τοὺς λογαριασμοὺς
» τοὺς πλέον μετρίους, συμποσοῦται εἰς δώδεκα μιλλιούνια. Εἰς αὐτὰ τὰ
» περιστατικὰ ἠνώθη ἄλλο ἓν μεγαλητέρου στοχασμοῦ, καὶ ὁποῦ ἔχει κακὰ
» συμπεράσματα· μᾶς ἐβεβαίωσαν ὅτι ἡ Πόρτα ἄρχησε νὰ οἰκειοποιῆται
» τὴν γύμνασιν τῆς πληρεξουσιότητος εἰς τοὺς τόπους τῶν Ταρτάρων, στέλ-
» λωντας μὲ ἕνα ὁρτᾶν ἕνα ὀρφικιάλιον εἰς τὸ Ταμάνι, ὁ ὁποῖος ἐτόλμησε
» νὰ καρατομήσῃ παῤῥησίᾳ τὸν ὀρφικιάλιον ὁποῦ ἔστειλεν ὁ χάνης Σαχὶν-
» Γκιράϊς μόνον διὰ νὰ τὸν ἐρωτήσῃ διὰ ποίαν αἰτίαν ἦλθεν εἰς τὸ Ταμάνι.
» Ἡ μιαιφονία αὕτη δείκνυσιν ἐναργῶς ποίας φύσεως εἶναι ἡ ἀποστολὴ αὐ-
» τοῦ τοῦ προεστῶτος τοῦ ὁρτᾶ, ὁποῦ δὲν ἐδυσκολεύθη νὰ δηλοποιήσῃ εἰς
» τοὺς κατοικητὰς τοῦ Ταμανίου πῶς τοὺς ἔχει ὡς ὑποχειρίους τῆς Πόρ-
» τας. Αὐτὸ τὸ ἀνέλπιστον κίνημα ἀποδείχνωντάς Μας τὸ ἀνωφελὲς τῶν

» θυμάτων ὁποῦ ἐκάμαμεν εἰς τὴν τελευταίαν εἰρήνην ἀφανίζει ἀκολούθως
» καὶ τὰς ἐπιμελείας ὁποῦ ἐκάμαμεν μὲ σκοπὸν τοῦ νὰ θεμελιώσωμεν στα-
» θερῶς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸ αὐτόνομον τῶν Ταρτάρων, καὶ Μᾶς δίδει ἐ-
» ξουσίαν ἱκανῶς νὰ οἰκειοποιηθῶμεν ἐκ δευτέρου τὰ δίκαια ὁποῦ ἀπεκτή-
» σαμεν μὲ τὰς νίκας Μας, μάλιστα ὁποῦ μόνον αὐτὸ τὸ μέσον ἔμεινε διὰ
» νὰ βεβαιώσωμεν μίαν εἰρήνην σταθερὰν καὶ αἰώνιον μεταξὺ τῶν δύο βα-
» σιλειῶν. Ὅθεν ἐπιθυμῶντας εἰλικρινῶς τὸ νὰ βεβαιώσωμεν καὶ νὰ δια-
» φυλάξωμεν τὴν τελευταίαν εἰρήνην συμφωνηθεῖσαν μὲ τὴν Πόρταν απο-
» φεύγωντας τὰς παντοτινὰς ταραχὰς ὁποῦ ἐπιφέρουν αἱ ὑποθέσεις τοῦ Κρι-
» μίου, τὸ πρὸς Ἡμᾶς χρέος καὶ ἡ διαφύλαξις τῆς ἀσφαλείας τῆς βασι-
» λείας Μας ἀπαιτοῦσι τὸ νὰ ἀποφασίσωμεν νὰ τελειώσωμεν διὰ πάντα ὅ-
» λας τὰς ταραχὰς τοῦ Κριμίου· καὶ δι' αὐτὸ τὸ τέλος Ἡμεῖς ἑνώνομεν εἰς
» τὸ βασίλειόν Μας τὴν Ταυρικὴν Χερσόνησον, τὴν νῆσον Ταμάνι καὶ ὅλον
» τὸ Κουπάνι, ὡσὰν μίαν δικαίαν ἀμοιβὴν δι' ἐκεῖνα ὁποῦ ἐχάσαμεν καὶ
» τῶν ἐξόδων ὁποῦ ἐβιάσθημεν νὰ κάμωμεν διὰ τὴν εἰρήνην καὶ τὴν εὐτυ-
» χίαν αὐτῶν τῶν τόπων.»

«Ὅθεν δηλοποιοῦμεν εἰς τοὺς κατοικητὰς αὐτῶν τῶν μερῶν μὲ αὐτὸ τὸ
» μανιφέστον πῶς τοιαύτη εἶναι ἡ βασιλικὴ Μας θέλησις. Τοὺς ὑποσχόμε-
» θα ἐκ μέρους Μας καὶ ἐκ μέρους τῶν διαδόχων τοῦ βασιλικοῦ θρόνου τῆς
» Ῥουσσίας πῶς εὐμενῶς θέλουν ζῆ παρομοίως μὲ τοὺς παλαιούς Μας ὑπο-
» χειρίους, καὶ πῶς ἔχωντάς τους ὑποκάτω εἰς τὴν ὑψηλὴν ὑπεράσπισίν Μας
» θέλομεν διαφενδεύσει κατὰ πάντων τὰ ὑποκείμενά τους, τὰ ὑπάρχοντά
» τους, τοὺς ναοὺς καὶ τὴν θρησκείαν ὁποῦ ἔχουν, καὶ θέλουν φυλάττει τὴν
» ἐλευθερίαν εἰς τὴν γύμνασιν τῆς θρησκείας τους καὶ τῶν ἐθίμων τους χω-
» ρὶς καμμίαν ἐξαίρεσιν, καὶ πῶς ὄχι μόνον τὸ ἔθνος ὁλόκληρον ἀλλὰ καὶ
» ξεχωριστὰ κάθε ἄτομον θέλει μετέχει ὅλα τὰ κέρδη καὶ προνόμια ὁ-
» ποῦ ἔχουν οἱ παλαιοί Μας ὑποχείριοι· ἐλπίζωντας καὶ Ἡμεῖς ἀπὸ τὴν
» εὐγνωμοσύνην τῶν νέων ὑποχειρίων Μας ὁποῦ δι' αὐτὰς τὰς εὐεργεσίας
» Μας θέλουν αἰσθανθεῖ τὸ ὄφελος καὶ τὴν τιμὴν αὐτῆς τῆς εὐτυχοῦς με-
» ταβολῆς ὁποῦ τοὺς κάμει νὰ περάσουν ἀπὸ μίαν σπαμωδικὴν κατάστασιν
» ταραχῶν καὶ διαφωνιῶν εἰς μίαν ὁλόκληρον ἀσφάλειαν καὶ ἐντελῆ γα-
» λήνην ὑποκάτω εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῶν νόμων, καὶ βιάζοντες τὸν ἑαυ-
» τόν τους νὰ μιμηθοῦν τὴν ὑποταγὴν, τὸν ζῆλον καὶ τὸ πιστὸν ἐκείνων ὁ-
» ποῦ ἔχουν τὴν εὐτυχίαν νὰ ζοῦν πρὸ πολλοῦ ὑποκάτω εἰς τὴν ἐξουσίαν
» Μας, θέλουν γενοῦν ἄξιοι τῆς βασιλικῆς Μας χάριτος, εὐεργεσίας καὶ ὑ-
» περασπίσεως.»

» Ἐξεδόθη ἐν τῇ βασιλευούσῃ Ἡμῶν Πετερπούργῳ, Ἀπριλίου ἡ τοῦ ἔ-
» τους **1783**, καὶ τῆς βασιλείας Μας κα'.»

« Αὐτὴ ἡ διὰ τὸ Κρίμι ἀπόφασις ἀγκαλὰ καὶ νὰ ἔγινε τῷ ἔτει **1779**,
» τώρα ὅμως ἐκοινολογήθη δημοσίως.

Τὰ κακὰ ὁποῦ ἔγιναν εἰς τὸ Ταμάνι ἦτον ἀπὸ ἄνθρωπον τοῦ Χασὰν-
πασσᾶ καπιτάνι-δεργιά, προστατεύοντος τὸν ὀρτᾶν ἐκεῖνον· ὅθεν ἔχασε
τὴν ὑπόληψίν του ἀπὸ τοὺς ρετζάληδες καὶ βεζίρην καὶ οὐλεμᾶδες, μάλι-

στα διὰ τὰ μάταια καὶ ὑπέρπολλα ἔξοδα τῶν ἀνωφελῶν αὐτῶν ἑτοιμασιῶν,
καταβοῶντος κατ' αὐτοῦ περὶ τούτων καὶ τοῦ Χασὰν-ἐφένδη τερσανᾶ-ἐ-
μινή.

Ἐμανζιλεύθη ὁ ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας Νικόλαος ὁ Καρατζᾶς, καὶ ἔγινεν
ἀντ' αὐτοῦ ὁ ἀπὸ τῆς ἐξορίας ἐλθὼν πρώην Δοαγομάνος Μιχαὴλ Δράκου
Σοῦτζος, Ἰουλίου ά, ἡμέρᾳ Σαββάτῳ. Αἱ γαζέται τῆς Λέϊδας, τῆς Βιέννης
καὶ τῆς Κολωνίας οὕτως ἔγραψαν τότε περὶ αὐτοῦ : « Ἔγινεν ἀντ' αὐτοῦ ὁ
» Δράκος,πρώην Δραγομάνος τῆς Πόρτας, μετὰ τρεῖς μῆνας ἀφοῦ ἦλθεν ἀπὸ
» τὴν ἐξορίαν. Ἐθαύμασαν ὅλοι εἰς αὐτὸν τὸν προβιβασμόν· ἡ φαμήλια τοῦ
» Δράκου, δύο ἀδελφοὶ τοῦ νέου ἡγεμόνος, ὁ εἷς κρεμασθεὶς καὶ ὁ ἄλλος κα-
» ρατομηθεὶς, βασιλικῇ ποινῇ τὸ ζῆν ἐξεμέτρησαν. Ὁ Δράκος ἔχει ἕνα φίλον
» διωρισμένον εἰς τὰ ἄσπρα τοῦ βασιλέως, ὀναμαζόμενον Πετράκην Ζαρπ-
» χανελὴν· εἶναι πλούσιος καὶ ἀκολούθως δυνατὸς κατὰ τὴν εὔνοιαν τῶν
» προὐχόντων· ἔχει καὶ τὴν εὔνοιαν αὐτὸς τοῦ βεζίρη, εἰς τρόπον ὁποῦ τὴν
» σήμερον εἶναι ἡ ὁδὸς τῶν χαρίτων τῆς ὀθωμανικῆς βασιλείας. Ἔλαβεν
» ὁ βεζίρης παρὰ τοῦ νέου ἡγεμόνος πουγγεῖα πλείω τῶν 300· ἰδοὺ μὲ
» ποίαν τιμὴν ἐδόθη αὐτὴ ἡ ἡγεμονεία. . . . . »

Διὰ παρακλήσεως τοῦ νέου ἡγεμόνος Μιχαὴλ Σούτζου ἔφερεν ἡ σύνοδος
τὸν Μελέτιον πρώην Νικομηδείας νὰ κάθηται εἰς τὴν Χίον. Ἀφοῦ ἦλθε τὸν
προέβαλον νὰ δώσῃ τὴν παραίτησίν του, καὶ νὰ τὸν στείλουν εὐθὺς τὴν ἀ-
θώωσίν του, καὶ νὰ τὸν διορίσουν σιτηρέσιον 4 πουγγεῖα τὸν χρόνον, καὶ νὰ
τὸν βοηθοῦν καὶ τὰ τζιράκια του, Ἀδριανουπόλεως δηλαδὴ, Φιλιππουπό-
λεως καὶ Προύσης· ἐπραγματεύετο αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις χωρὶς νὰ τελειώσῃ
ἐπὶ πολύ.

Παρητήθη ὁ Σαχὶν-Γκιράϊς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς τὸ Πετερποῦργον. Ἀλλ'
ἐπειδὴ ἐχρεώστει τοῖς Μοσχόβοις 12 μιλλιούνια ρούβλια, διώρισαν οἱ Ῥοῦσ-
σοι κομανδάντε διὰ νὰ συναθροίσῃ ἀπὸ τὰ εἰσοδήματά του τὴν ποσότητα
τῶν ἄσπρων αὐτῶν.

Εἶχε σπείρει σιτάρι πολὺ ὁ Καρατζᾶς, τιμῆς πουγγείων σχεδὸν εἴκοσι·
ἐζήτει νὰ τὸ κρατήσῃ ὁ νέος αὐθέντης Μιχαὴλ Σοῦτζος· ὅθεν ἐπῆγαν εἰς
τὸν τεφτερδάρην οἱ καπικεχαγιᾶδες τοῦ πρώην ἡγεμόνος καὶ τοῦ τωρινοῦ,
ὅστις ἔδωκεν ἰλάμι ὅτι μόνον 20 πουγγεῖα νὰ δώσῃ ὁ νέος τῷ πρώην διὰ
τιμὴν τοῦ σπόρου, καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ καρποῦ νὰ εἶναι τῶν πτωχῶν ὁποῦ τὸ
ἔσπειραν· εἰπὼν δε ὁ πρώην ὅτι οὔτε κόκκον δὲν δίδει τοῖς πτωχοῖς, μόνον
πρέπει νὰ τὸ κρατήσῃ ὡς κέρδος του, ὁ βεζίρης εἶπε νὰ κρίνῃ τὴν ὑπόθεσιν
ὡς πρακτικὸς ὁ πρώην αὐθέντης Μολδαβίας Κωνσταντῖνος ὁ Μουρούζης·
ἐπῆγαν λοιπὸν εἰς τὸν Κωσταντῖνον βοεβόδα ὁ αὐθέντης Νικόλαος Καρα-
τζᾶς καὶ οἱ καπικεχαγιᾶδες τοῦ ἡγεμόνος Μιχαὴλ Σούτζου· ἕως τὰς ἑπτὰ
ὥρας τῆς νυκτὸς τοὺς ἔκρινεν ὁ Κωνσταντὶν βοεβόδας, καὶ ἀπεφάσισε νὰ
πάρῃ ὁ Καρατζᾶς σιτάρι 80 πουγγείων· ἔκαμε τακρίρι περὶ τούτου, ἤτοι
γράμμα εἰδήσεως καὶ ἀναφοράν, καὶ ὁ βεζίρης ἐδέχθη καὶ ἐπεκύρωσε τὴν
ἀπόφασίν του.

Ἐβεβαιώθη ἡ εἰρήνη μεταξὺ Τούρκων καὶ Ῥούσσων, καὶ ἐδόθη τὸ Κρίμι

ὅλον, τὸ Ταμάνι καὶ Κουπάνι εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Ῥούσσων, καθὼς εἶναι καὶ αἱ ἄλλαι τους ἀνέκαθεν παλαιαὶ ἐπαρχίαι, κατὰ τὸ προῤῥηθέν μοι μανιφέστον τὸ ἐκδοθὲν, οὕτω θέλοντος καὶ κρίνοντος τοῦ σουλτάνου Ἀπτοὺλ-Χαμίτη διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὸν μετὰ τῶν Ῥούσσων πόλεμον, καὶ ἐνεργοῦντος τοῦ βεζίρη ταῦτα μὲ δυσαρέσκειαν διὰ τὴν τοῦ πλήθους κατηγορίαν. Εἰς αὐτὴν τὴν συμφωνίαν προσετέθησαν καὶ ἄλλα ἄρθρα διὰ τὴν ναυτιλίαν καὶ ἐμπορίαν τῶν Ῥούσσων εἰς τὸν Εὔξεινον πόντον καὶ εἰς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν. Ἔγινεν ὁ μουκιαλεμὲς εἰς τὸ Ἀϊναλὶ-Καβάκι. Διὰ τὴν πληρεξουσιότητα καὶ κυριαρχίαν Κριμίου, Ταμανίου καὶ Κουπανίου ἡ ἔγγραφος συμφωνία ὁποῦ ἐναλλὰξ ἔγινε καὶ ἐδόθη μεταξὺ τῶν δύο βασιλειῶν περιέχει τὸ, ἂν ἡ Μοσχοβία κινήσῃ πόλεμον κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν ὁ ἰμπεράτωρ τῆς Γερμανίας νὰ εἶναι πάντῃ ἀδιάφορος· εἰ δὲ καὶ κινήσουν οἱ Ὀθωμανοὶ πόλεμον κατὰ τῆς Ῥουσσίας νὰ ἔχῃ νὰ πληρώνῃ ὁ βασιλεὺς τῆς Φράντζας τὴν Ῥουσσίαν 70 χιλιάδας πουγγεῖα, καὶ ὁ ἰμπεράτωρ νὰ ἔχῃ νὰ τὴν συμμαχῇ καὶ μὲ στράτευμα καὶ μὲ ἄσπρα, ὀφφενσίβε καὶ δεφενσίβε, ἤτοι νὰ κινηθῇ καὶ μόνος εἰς πόλεμον κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν, ἕως οὗ ἤθελε παρατα-θεῖ ὁ πόλεμος καὶ ἕως οὗ νὰ τελειώσῃ ἡ ἀγάπη μεταξύ τους· καὶ ὁ ἐλτζὴς ὁ νέμτζος ὁ εἰς τὴν Πόλιν νὰ ἔχῃ χρέος ἄφευκτον νὰ ὑπερασπισθῇ ὅλους τοὺς δούλους καὶ ἐκκρεμεῖς τῶν Μοσχόβων, νὰ δεφενδεύσῃ τοὺς πραγματευτὰς καὶ νὰ περιλάβῃ ὅλην τὴν πραγματείαν καὶ περιουσίαν τους εἰς τὴν μέριμναν καὶ ζάπτι του διὰ νὰ μὴν χαθῇ τίποτες, καὶ νὰ περιλάβῃ καὶ ὅλα τὰ καράβια, καὶ ῥούσσικα καὶ ἄλλα ὁποῦ ἐταξείδευαν μὲ παντιέραν μοσχόβικην, καὶ ὄχι μόνον ταῖς σκάφαις ἀλλὰ μὲ ὅλα τὰ χρειώδη των. Εἶναι ὑπογεγραμμένοι εἰς αὐτὴν τὴν συμφωνίαν καὶ βασιλεὺς καὶ ὅλοι οἱ προμνησθέντες ῥετζάληδες.

Κατὰ μῆνα Δεκέμβριον διωρίσθη καὶ κόνσολος τοῦ ἰμπεράτορος εἰς τε Βλαχίαν καὶ Μολδαβίαν, καὶ ἐδόθη ἄδεια τῷ ἰμπεράτορι νὰ πραγματεύωνται καὶ νὰ ταξειδεύωσι τὰ καράβια του καὶ εἰς τὸν Δούναβιν, Εὔξεινον πόντον καὶ Μεσόγειον θάλασσαν. Τῶν δὲ Μοσχόβων οἱ κόνσολοι εἰς Σμύρνην, Θεσσαλονίκην, Αἰγαῖον πέλαγος, Κρήτην, Κύπρον, Βλαχίαν καὶ Μολδαβίαν εἶχαν διορισθεῖ πρὸ μηνῶν.

Οἱ Κύπριοι ζημιούμενοι πολλὰ ἀπὸ τὸν μουχασίλην τους Γὲκ-Τζεσὶμ-Πακὴ-ἀγᾶν, δεφενδευόμενον ἀπὸ τὸν χαζναδάρην τοῦ καπετὰν-πασσᾶ Ἰσοὺφ-ἀγᾶν, ἔφυγον ἀπὸ τὴν Κύπρον ὁ ἀρχιεπίσκοπος μὲ τρεῖς ἐπισκόπους, Πάφου, Κυτείου καὶ Κυρηνίας, διὰ νὰ ἔλθουν εἰς τὴν Πόλιν νὰ κινήσουν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ μουχασίλη· ἀλλ' ὁ καπετὰν-πασσᾶς εἰς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν διώκων ἐξεπίτηδες νὰ τοὺς πιάσῃ, ἐκρύβησαν εἰς τὴν Σμύρνην. Ὁ μουχασίλης ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν Ἀντιοχείας Δανιὴλ νὰ χειροτονήσῃ ἄλλον ἀρχιεπίσκοπον καὶ τοὺς τρεῖς ἐπισκόπους, ὁ καπετὰν-πασσᾶς ἐμήνυσε τὸν Οἰκουμενικὸν πατριάρχην Γαβριὴλ νὰ κάμῃ τὸ αὐτὸ, καὶ τὸ ἀπέφυγαν ὡς ἀδύνατον· εἶχε γένει τὸ φερμάνι τῆς ἐξορίας διὰ τοὺς γνησίους εἰς τὸ ἁγιώνυμον Ὄρος, καὶ κατεδίωκον ἄνθρωποι αὐτοὺς ἀναμοχλεύοντες νὰ τοὺς πιάσουν εἰς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν καὶ πανταχόσε. Ὅθεν ὁ μουχασίλης ἀφ'

ἑαυτοῦ του διώρισε καὶ ἀρχιεπίσκοπον καὶ τρεῖς ἐπισκόπους, καὶ αὐτοὶ παρανόμως ἐδέχθησαν τὸν διορισμὸν ἐλπίζοντες τῇ παρατάσει τοῦ χρόνου νὰ συσταθοῦν καὶ νὰ ἐπικυρωθοῦν εἰς τὴν ἀσεβῆ ταύτην ἐπιπήδησιν.

Ὑποπτευόμενοι ὅ τε πατριάρχης καί τινες τῶν ἐνδημούντων ἀρχιερέων τὸν Τουρνόβου Καλλίνικον ὡς κρυφῆ πρόμαχον καὶ ὑπερασπιστὴν τοῦ ἐξωσθέντος Μελετίου τὸν εἶπον νὰ πηγαίνῃ εἰς τὴν ἐπαρχίαν του. Εἶχε τὸν τρόπον νὰ τὸ ἀπαντήσῃ δεφενδευόμενος αὐτοκλήτως παρὰ πολλῶν προϋχόντων λαϊκῶν, ἀρχόντων τε καὶ σεραφήδων, ἐξηκριβωκότων τὸ ὅτι προφανὴς συκοφαντία ἡ πρόφασις, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησε καί τοι προσκληθεὶς εἰς αὐτὸ, διὰ νὰ μὴ φανῇ ἀπειθὴς τῇ συνοδικῇ ἀποφάσει ὡς ὁ Μελέτιος· καὶ γὰρ κἀκεῖνος περιφθεὶς εἰς τὴν ἐπαρχίαν του, ἐὰν ἐπείθετο τῇ συνοδικῇ ἀποφάσει, καὶ ἡσύχαζεν ἐκεῖ, καὶ δὲν ἔγραφε τὰ γνωστὰ ἐκεῖνα πιττάκια τῷ διακόνῳ του Μεθοδίῳ, (δι' ὧν φανερῶς ἐδηλοποίει ὅτι διψᾷ ἐκδίκησιν καὶ κατὰ πατριάρχου καὶ κατὰ ἀρχιερέων, καὶ ἀκολούθως ζημίαν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, ὕβριν τε καὶ ἀτιμίαν τοῦ ἱερατικοῦ καταλόγου καὶ ὄνειδος καὶ χλεύην παρὰ τοῖς ἀλλοφύλοις,) καὶ μετὰ ἓξ μῆνας ἢ τὸ πολὺ μετὰ χρόνον ἐὰν ἐζήτει τὴν ἐπανάκαμψίν του εἰς τὴν γειναμένην, βεβαιότατα ἤθελεν ἀπολαύσει τοῦ ποθουμένου, καὶ δὲν ἤθελαν βιασθεῖ οἱ ἀρχιερεῖς νὰ ἐξοδεύσουν τόσα καὶ τόσα διὰ τὴν παιδείαν του· τὰ ὁποῖα ἀγκαλὰ καὶ νὰ μὴν τὰ ἐπεφόρτισαν εἰς τὸ χρέος τοῦ Κοινοῦ, μ' ὅλον τοῦτο δίδοντές τα τότε ἐξ ἰδίων, δὲν ἦτο τρόπος πλέον νὰ ἐκπίπτουν χρέος τῶν ἐπαρχιῶν τους· τὸ ὁποῖον καὶ αὐτὸ ὅτι ζημία τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ἀκτίνων ἡλιακῶν ἐναργέστερον.

—

Ἔτει σωτηρίῳ 1784.

Τὸν Μάρτιον τοῦ δε τοῦ ἔτους μετὰ πολλὰ ἔστερξε νὰ δώσῃ παραίτησιν ὁ πρώην Νικομηδείας Μελέτιος· ἀλλ' ὁ Σπαθάρης Δημήτριος Σοῦτζος, ὡς φιλοτάραχος, καὶ ὁ ἐπ' ἀδελφῇ γαμβρός του Ἰωάννης Σκυλίτζης τὸν ἐμπόδιζον· μὲ τὴν συμβουλήν τους ἐζήτησε πουγγεῖα 15 λόγῳ παραιτήσεως, καὶ τὸ νὰ ἔλθῃ νὰ καθίσῃ εἰς τὸ σπίτι του τὸ εἰς τὴν Χάλκην· ἐπιμένων ἐν τούτοις, διὰ νὰ μὴν τὰ ἐνεργήσῃ κινηθεὶς εἰς αὐτὸ διὰ χειρὸς λαϊκῆς, ἐξωρίσθη καὶ δεύτερον εἰς τὸ Σινᾶ, Ἀπριλίου 23, καταναλωθέντων περὶ ταύτης τῆς ἐξορίας πουγγείων ὑπὲρ τὰ 100.

Ἐλθὼν ὁ Κυτείου Μελέτιος κρυφίως εἰς τὴν Πόλιν ἐνήργησε τὸ ἰτλάκι τῶν ἐξορίστων ἐπισκόπων τῆς Κύπρου· ὅθεν ἐλθόντες εἰς τὴν Πόλιν σὺν τῷ ἀρχιεπισκόπῳ καὶ ὁ Πάφου καὶ ὁ Κυρηνίας ἔδωκαν καὶ τῷ ἄνακτι καὶ τῷ βεζίρῃ Χαλὶλ πασσᾶ λίβελλον κατὰ τοῦ μουχασίλη διηγούμενοι τὰς ἀδικίας καὶ ἁρπαγάς του, ὅτι δηλαδὴ διὰ μὲν τὸ παξιμάδι τὸ διορισθὲν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ μετὰ τῶν Μοσχόβων πολέμου καὶ μὴ μεταχειρισθὲν παρὰ τῆς βασιλείας τοὺς εἶχε πάρει γρόσια 30,000· ἀπὸ δὲ τὸ μὲ χάττι-χουμαγιοὺν διορισθὲν ἐτήσιον μιρί τους, τὰ 412 πουγγεῖα δηλαδὴ, τοὺς ἐπῆρε περισσότερον πουγγεῖα 360· εἶτα τοὺς ἔβιασε νὰ τὸν δανείσουν καὶ πουγ-

γεῖα 180, τὰ ὁποῖα δανεισθέντες μὲ τόκον παρὰ τῶν πραγματευτῶν φράγκων τοῦ τὰ ἔδωκαν· ἐζήτουν οὖν νὰ φερθῇ εἰς τὴν Πόλιν καὶ νὰ κριθοῦν μαζή του. Ὁ βεζίρης ἤξευρεν ὅτι ὁ μουχασίλης αὐτὸς διῆγε μὲ τὴν μεγάλην ὑπεράσπισιν τοῦ Χασὰν-πασσᾶ καπουτάνι-δεργιά· ὅθεν διὰ τὸ πρὸς ἐκεῖνον μῖσος καὶ τὸ ἰτλάκι τῶν ἐξορίστων ἔκαμε καὶ τανῦν εὐθὺς μανζιλεύσας τὸν μουχασίλην διώρισεν ἄλλον ἀντ' ἐκείνου, προστάξας νὰ ἔλθῃ εὐθὺς εἰς τὴν Πόλιν διὰ νὰ κριθῇ μὲ τοὺς ἐνάγοντας αὐτόν. Ἐλθὼν οὖν καὶ κριθεὶς, μὴν ἠμπορῶντας νὰ τὸν βοηθήσῃ ποσῶς ὁ καπετὰν-πασσᾶς, ἀπέφευγε τὴν κρίσιν ὑποκρινόμενος ἀσθένειαν· ἀλλὰ τέλος ἀπαχθεὶς εἰς τὸν καζασκέρην τὸν ἐφορτώθησαν μὲ ἰλάμι καὶ τὰ ὅσα ἐπῆρε διὰ τὸ παξιμάδι καὶ τὰ ὅσα ἐπῆρε λόγῳ μιρίου περισσότερον τῶν 412 πουγγείων. Ἐκέρδισαν οὖν οἱ Κύπριοι τὴν κρίσιν, ἀλλὰ τὰ ἄσπρα τὰ ἐπῆρε τὸ μιρὶ, καὶ αὐτοὶ ἐπλήρωσαν τὸ ἰλὰμ-ἀκτζεσὶ πουγγεῖα 14· διὰ δὲ τὰ δανεισθέντα 180 πουγγεῖα ἀνέβαλλε τὴν ἀπόφασιν ὁ βεζίρης διὰ νὰ παίρνῃ ἀπὸ τὸν ἐναγόμενον αὐτὸν, καὶ φοβεριζωντάς τον καὶ κεφαλικὴν τιμωρίαν τὸν ἐπῆρεν ὑπὲρ τὰ 900 πουγγεῖα. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος οὖν καὶ ὁ Πάφου εὐθὺς μανζιλευθέντος αὐτοῦ ἀνεχώρησαν μὲ τὸν νέον μουχασίλην διὰ τὴν Κύπρον· ὁ Κυτείου, ὁ Κυρηνίας καὶ ὁ δραγομάνος τῆς Κύπρου ἔμειναν εἰς τὴν Πόλιν διὰ νὰ κρισολογοῦνται μὲ αὐτὸν, καὶ δὲν ἔπαυεν ὁ Χαλὶλ-πασσᾶς ἀπὸ τοῦ νὰ χρηματολογῇ παρ' αὐτοῦ καὶ νὰ μὴν ἀποφασίζῃ ποτὲ τὴν πληρωμὴν τῶν 180 πουγγείων.

Ἰουνίου κέ, ἡμέρᾳ Πέμπτῃ πυρκαϊά· ἄρχησεν ὥρᾳ δ' τῆς ἡμέρας εἰς τὸ Κερεμὶτ-μαχαλεσί· κατεκάη ὅλος ὁ μαχαλὲς καὶ τὸ Τζαρσαμπᾶ-παζάρι, καὶ βοσκόμενον τὸ πῦρ πρὸς τὸ Σουλτὰν-Σελὶμ καὶ Σουλτὰν-Μεχμέτη κατέκαυσεν ὅλον ἐκεῖνο τὸ διάστημα καὶ ἔρθασε καίωντας ἕως εἰς τὸ Σαρὶ-γκερίζι καὶ ἕως εἰς τὰ Ἑξ-μάρμαρα· ἄλλη δὲ γλῶσσα κατέκαυσε τὸ Μουχλιὸ, τὰ περὶ τὸ Φετιὲ-τζαμισὶ, τὸ Μπογδὰν-σαράϊ, τὸ Βλὰχ-σαράϊ πλὴν τῆς ἐκκλησίας, τὸ μετόχιον τοῦ Ἁγίου Τάφου πλὴν τῆς ἐκκλησίας, καὶ ὅλον τὸν πέριξ μαχαλὲν ἕως εἰς τὸ τειχόκαστρον καὶ ἕως εἰς τὴν πόρταν λεγομένην Διπλοφάναρον, κατακαῦσαν καὶ τὸν τούρκικον μαχαλὲν ὄπισθεν τοῦ πατριαρχείου, καὶ μόλις ἐσβέσθη ἡ πυρκαϊά εἰς τὰς ἐννέα τῆς ἑξῆς ἡμέρας.

Χάσι τῆς Ἀσμᾶ-σουλτάνης εἶναι αἱ Ἀθῆναι. Ὁ ἐκεῖσε ἡγεμονεύων ἐπίτροπός της κατετυράννει τοὺς πτωχούς· οἱ προὔχοντες Ῥωμαῖοι χαιζόμενοι τῇ σουλτάνῃ παρέβλεπον τὰς ἀδικίας, καὶ τούτοις συνεφώνει καὶ ὁ Ἀθηνῶν Βενέδικτος. Ἐκίνησαν οὖν ἀγωγὴν εἰς τον βεζίρην οἱ ἀδικούμενοι πτωχοὶ, καὶ ὁ Βενέδικτος, ἰδὼν ὅτι εἰσηκούσθη ἡ ἀγωγή τους, ἀφεὶς τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ ἐπιτρόπου τῆς σουλτάνης ἠνώθη μὲ τοὺς ἀδικουμένους πτωχοὺς, ὡς ἐποίησαν καὶ οἱ λοιποὶ προὔχοντες τῶν Ῥωμαίων Ἀθηναῖοι. Ἡ σουλτάνα πρὸς δεφένδευσιν τοῦ ἐπιτρόπου της κινηθεῖσα ἐμήνυσε τῷ πατριάρχῃ Γαβριὴλ νὰ προστάξῃ τῷ Ἀθηνῶν Βενεδίκτῳ νὰ μὴν καταφέρεται κατὰ τοῦ δούλου της, καὶ νὰ παρακινήσῃ ὡς ἀρχιερεὺς καὶ τοὺς ἐπαρχιώτας του νὰ παύσουν τῆς ἀγωγῆς. Ἐν τούτοις ὄντος τοῦ Βενεδίκτου ὁ πρωτοσύγκελλος

τοῦ πατριάρχου Ἀθανάσιος, διάκονός ποτε τοῦ Ἡρακλείας, παρεκίνησε τοὺς Ἀθηναίους νὰ εἰποῦν τῇ σουλτάνῃ νὰ μηνύσῃ τῷ πατριάρχῃ νὰ ἐξώσῃ τὸν Βενέδικτον καὶ νὰ κάμῃ Ἀθηνῶν τὸν πρωτοσύγκελλόν του· ἐλθούσης τῆς προσταγῆς ἠθέλησεν ὁ πατριάρχης καὶ ἡ σύνοδος νὰ τὸ ἀπαντήσουν, ἀλλ' οὐδὲν ἀνύσαντες ἐζήτησαν τὴν παραίτησιν τοῦ Βενεδίκτου· δὲν τὴν ἔδωκεν· ὅθεν μετὰ πολλὰ χειροτονοῦσι τὸν Ἀθανάσιον μητροπολίτην Ἀθηνῶν, καὶ τὸν Βενέδικτον, βιασθέντες ὑπὸ τῆς σουλτάνης, ἐξορίζουσιν εἰς τὸ ἁγιώνυμον Ὄρος.

Ὁ βεζίρης Χαλὶλ-πασσᾶς εἰς τὸ αὐτὸ διάστημα τοῦ βεζαρετίου του ἐμεγάλυνε τὸ Κούμ-μεϊδάνι τὸ ἐν τῷ Πασσᾶ-καπισὶ καὶ τὸ ἐπλάτυνε, ἀγοράσας τινὰ πλαγινὰ μικρὰ ὁσπίτια· τὸ Κοὺμ-μεϊδάνι αὐτὸ εἶναι ἔνδον τοῦ Πασσᾶ-καπισί· ἡ αὔξησίς του κατὰ πλάτος καὶ μῆκος ὠφελεῖ μάλιστα καὶ διὰ προφύλαξιν τῆς πυρκαϊᾶς. Ἔκτισε δὲ καὶ εἰς τὸ πλάγι τῆς πύλης τοῦ Πασσᾶ-καπισὶ ζεπίλι μεγαλοπρεπές τε καὶ πολυέξοδον καὶ ἀναγκαῖον διὰ πόσιν νεροῦ, ἐπλάτυνε καὶ τὴν προκειμένην λεωφόρον καὶ στράταν τὴν πρὸ τῆς πύλης τοῦ Πασσᾶ-καπισὶ καὶ ἔκτισεν ἐπ' αὐτῆς ἐργαστήρια πολλὰ κατὰ σειρὰν, καὶ ὄπισθεν τῶν ἐργαστηρίων χάνι μὲ πολλοὺς ὀδᾶδες, καὶ δύο καπὶ-κονάκια διὰ τοὺς καπικεχαγιᾶδες τῆς Βλαχοπογδανίας, καὶ μὲ χάττι-χουμαγιοὺν διώρισε νὰ πληρώνηται ἐτήσιον ἐνοίκιον διὰ κάθε ἓν γρόσια 600 ἀντὶ τῶν 300 ὁποῦ ἐπληρώνετο πρότερον. Ἔκτισε καὶ εἰς τὸ Πεπέκι τὸ κιόσκι τὸ βασιλικὸν μεγαλοπρεπές τε καὶ πολυέξοδον, ἐπαυξήσας καὶ τὴν οἰκοδομὴν καὶ τὴν περιοχήν. Ἔκτισε καὶ εἰς τὴν πατρίδα του, κειμένην εἰς τὸ Χαμὶδ-σαντζαϊ, μεγάλο τζαμὶ, καὶ πολλὰ σπίτια τοῦ Μεγάλου-Ῥεύματος τὰ ἔκαμεν ἐκεῖ βακίφι· τὰ δὲ ἐνοίκια τῶν ἐργαστηρίων καὶ τῶν ὀδάδων τοῦ χανίου καὶ τῶν δύο κονακίων τῆς Βλαχοπογδανίας τὰ ἔκαμε μὲν βακίφι εἰς τὸ ζεπίλι, ἀλλὰ διορίζωντας μουτεβελὴν τὸν υἱόν του, τὸ περισσεῦον εἰσόδημα ἀπὸ τὴν ἐπισκευήν τους εἶναι εἰσόδημα ἀναμφίβολον, κατὰ τὴν τουρκικὴν συνήθειαν, τοῦ ὁσπιτίου του. Ἥρπαζε πολλὰ καὶ ἔκαμνε πολλὰ ἄτοπα φιλοχρηματίᾳ φερόμενος, καὶ ψευδολογεῖν ἐσυνείθιζε, διὰ τοῦτο καὶ κατηγορεῖτο σχεδὸν παρὰ πᾶσι καὶ ὡς φιλοψευδὴς καὶ ὡς φιλοχρήματος.

Κατὰ μῆνα Δεκέμβριον ἀπελθὼν ὁ καπετὰν-δεργιὰ Χασὰν-πασσᾶς εἰς τὰ Καβάκια, ψύχει προσπαλαίσας ἠσθένησε βαρέως. Οἱ ἰατροὶ φράγκοι ὑπωπτεύθησαν τὴν ζωήν του· ἀλλ' ὁ Ἑβραῖος Καλιμὰν ἢ Κεμάλης, ἰατρός του, ἀπελπισθεὶς ἐκήρυξε παῤῥησίᾳ τὸ ἀνίατον τοῦ πάθους καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους του καὶ εἰς τὸν βεζίρην. Ὁ Χαλὶλ-πασσᾶς μηνύσας τῷ ἄνακτι τὴν ἀπελπισίαν τῶν ἰατρῶν ἐπροστάχθη τὸ νὰ φροντίσῃ νὰ μὴ κλαπῇ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους του ἡ περιουσία τοῦ Χασὰν πασσᾶ καὶ τὰ ὑπέρπολλά του τζεβαερικὰ καὶ ἄσπρα νάκτι. Καταφέρεται τοίνυν ὁ Χαλὶλ-πασσᾶς κατὰ τῶν ἀνθρώπων τοῦ Χασὰν-πασσᾶ καὶ μάλιστα κατὰ τοῦ δραγομάνου του Νικολάου Μαυρογένη, εἰδὼς αὐτὸν μυστικώτατον καὶ πρῶτον κινητὸν τοῦ Χασὰν-πασσᾶ. Λυτροῦται τῆς νόσου παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα ἀνθρωπίνην κρίσει ἀλλοκότῳ καὶ ἀσυνειθίστῳ ὁ Χασὰν-πασσᾶς, καὶ μνησικακήσας κατὰ

τοῦ Χαλὶλ-πασσᾶ ἤρξατο ἔκτοτε νὰ συλλογίζεται καὶ νὰ κινῇ τὴν ἔξωσίν του καὶ τὸν θάνατόν του.

—

Ἔτει σωτηρίῳ 1785.

Ἐξοῦται ὁ βεζίρης Χαλὶλ-πασσᾶς, Μαρτίου 20, καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐξοῦται καὶ ὁ μουφτὴς Νουρὴ-ἐφένδης Δουρησάδες· γίνεται καϊμακάμης ὁ Χασὰν-πασσᾶς καπετάνι-δεργιᾶ, ἕως οὗ νὰ ἔλθῃ ὁ διρισθεὶς βεζίρης Οὐζοὺ μουχαφιζὴ Σαχὶν-Ἀλὴ-πασσᾶς, καὶ μουφτὴς ἔγινεν ὁ Μουλλᾶ-πεης· ὁ δὲ Νουρὴς φθάσας εἰς τὴν Καλλιούπολιν ὑπὸ τῆς λύπης ἀπέθανεν.

Ὁ Πακὴς ἐν τούτοις δωροδοκήσας πολλὰ τὸν Μουλλᾶ-πεην μουφτὴν καὶ τὸν χαζναδάρην τοῦ Χασὰν-πασσᾶ Ἰσοὺφ-ἀγᾶν γίνεται πάλιν μουχασίλης τῆς Κύπρου. Ἔφθασε καὶ ὁ νέος βεζίρης Σαχὶν Ἀλὴ πασσᾶς εἰς τὴν Πόλιν· Διὰ τὰς πολλὰς ἁρπαγὰς καὶ δωροδοκίας ἐξοῦται ὁ μουφτὴς Μουλλᾶ-πεης καὶ ἐξορίζεται εἰς τὴν Ἄγκυραν, καὶ γίνεται μουφτὴς ὁ τρίτος υἱὸς τοῦ Δουρῆ Ἀρὶφ-μουλλᾶς. Ἐξοῦται παρὰ τοῦ βεζίρη ὁ Πακὴς ἀπὸ τὸ μουχασιλίκι τῆς Κύπρου καὶ γίνεται γιουμρουκτζὴς εἰς τὸ Γιάφα. Οὖσα δὲ ἡ Κύπρος χάσι τοῦ βεζίρη ἀφ' ἧς ἐλάμβανε τὸν χρόνον πουγγεῖα 200, καὶ ἄλλα 80 τζιζμὲ παχὰ, καὶ μαζὴ μὲ τὴν Σμύρνην ἀφ' ἧς ἐλάμβανεν ἐτησίως ἄλλα 200 πουγγεῖα ὡς χάσι του, καὶ μαζὴ μέ τινα χωρία τῆς Χίου ἀφ' ὧν, ὡς χάσι του, ἐλάμβανε τον χρόνον πουγγεῖα 60, ἔγιναν καὶ τὰ τρία αὐτὰ μαλικιανὲς, καὶ διηρέθη εἰς σεχίμια ἤτοι μερτικὰ 127 καὶ μισὸ, πωλούμενον τὸ καθε μερτικὸν πουγγεῖα 25, καὶ δίδωντας ἐτήσιον κέρδος τὸ κάθε μερτικὸν πουγγεῖα 5. Ἔγινε δὲ χάσι τοῦ βεζίρη ἀντὶ τούτων τῶν τριῶν τὸ Ἀϊδίνι, ἐξ οὗ παίρνει εἰσόδημα ετήσιον πουγγεῖα 500.

Οἱ Λεζγκῆδες, ἔθνος ὁποῦ κατοικεῖ εἰς τὸ Δαγιστάνι, προτροπῇ τοῦ Σουλεϊμὰν-πασσᾶ, ἡγεμόνος τῆς Ἀκίσκας, λεηλατήσαντες μέρος τῆς ἄνω Ἰβηρίας ὑποκειμένης τῷ χάνῃ Ἡρακλείῳ ἐσκλάβωσαν πολλοὺς Γκιουρτζῆδες, καὶ πωλήσαντες ἄλλοις, ἔφερον ἐκεῖνοι καὶ τοὺς ἐπώλουν εἰς τὴν Πόλιν. Οἱ Γκιουρτζῆδες τῆς ἄνω καὶ τῆς κάτω Ἰβηρίας μαζὴ μὲ τοὺς χάνηδές των Ἡράκλειον καὶ Σολομῶντα ὄντας εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῆς Ῥουσσίας, ἡ τοιαύτη λεηλασία καὶ πώλησις ἔδωκεν αἰτίαν μεγάλης μεμψιμοιρίας εἰς τοὺς Ῥούσσους· ὅθεν ἔγιναν μὲ τὸν πρέσβυν ῥοῦσσον μουκαλεμέδες τρεῖς εἰς τὸ γιαλὶ τοῦ ῥεΐση, ἀπολογηθείσης τῆς Πόρτας ὅτι παρὰ γνώμην καὶ εἴδησίν της ἐγένετο ἡ τοιαύτη λεηλασία.

Ὁ καπιτὰν-πασσᾶς ἐζήτησε παρὰ τοῦ ἄνακτος νὰ κάμῃ ἡγεμόνα Βλαχίας τὸν δραγομάνον του Νικόλαον Μαυρογένην, καὶ ἔλαβε περὶ τούτου καὶ χάττι τοῦ βασιλέως· ὅπερ ἰδὼν ὁ βεζίρης καὶ ὁ κεχαγιάπεης Ναζὶφ-ἐφένδης δὲν ἔστερξαν νὰ δοθῇ ἡ ἡγεμονεία εἰς τὸν δραγομάνον τοῦ στόλου, ὡς οὐδέποτε ἄλλοτε γεγονὸς τὸ τοιοῦτο, καὶ ἐμπόδισαν τὴν ἐνέργειαν τοῦ βασιλικοῦ ἐγγράφου, κατὰ μῆνα Ἰούνιον· εἶπε δὲ καὶ τῷ σουλτάνῳ ὁ βεζίρης: « Εἰς τί σὲ εὑρέστησαν αὐτὰ τὰ κτήρια ὁποῦ οἰκοδόμησεν ὁ Χασὰν-πασ-» σᾶς ἀπὸ τὰ αἵματα καὶ ἀδικίας τῶν πτωχῶν, ὁποῦ ἀφοῦ ἠφάνισε τὰς

» νήσους τῆς Ἄσπρης θαλάσσης ζητεῖ τώρα νὰ κάμῃ αὐθέντην τὸν δραγο-» μάνον του διὰ νὰ ἀφανίσῃ πάλιν δι' αὐτοῦ καὶ τὴν Βλαχίαν ;»

Ὁ σαράφης τοῦ ταραπχανὲ Πετράκης ἰσχύων παρὰ τῷ κεχαγιάπεῃ Ναζὶφ-ἐφένδῃ ἐμπόδισε καὶ αὐτὸς τὴν αὐθεντείαν τοῦ Μαυρογένη· ὅθεν ὅ τε καπιτὰν-πασσᾶς καὶ ὁ χαζναδάρης του Ἰσοὺφ-ἀγᾶς καὶ ὁ Μαυρογένης ἐμνησικάκουν θανασίμως κατ' αὐτοῦ.

Ὁ χαζναδάρης τοῦ Χασὰν-πασσᾶ Ἰσοὺφ-ἀγᾶς προχωρῶν παρὰ τῷ σουλτὰν Ἀπτοὺλ-Χαμίτη ἐζήτησε τὸ νὰ γένῃ πασσᾶς. Ὁ βεζίρης καὶ ὁ κεχαγιᾶς, διὰ νὰ μὴν εἶναι εἰς τὴν Πόλιν καὶ κινῇ ὑποθέσεις, οὐκ ἀντεῖπον· ὅθεν ἔγινε πασσᾶς καὶ τοῦ ἐδόθη μανσούπι ὁ Μωρέας· καὶ διὰ νὰ μὴν ἀδικῇ τὰς καθ' ὁδὸν κώμας προσετάγη ἀπελθεῖν εἰς τὸν Μωρέαν διὰ θαλάσσης καὶ οὐ διὰ ξηρᾶς· ὅταν ἐνηργήθη τὸ πασσαλίκι ἦτον ὁ καπιτὰν-πασσᾶς εἰς τὴν Κίλα, καὶ ἐλθὼν φαίνεται ὅτι δὲν τὸν ἤρεσε τὸ γεγονὸς, διατί εἶπε τὸν δι-βὰν-ἐφένδισή του, « Ἤσουν καὶ σὺ, ὡς φαίνεται, ἀνακατωμένος εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν. »

ΚΕΦ. ΣΤ'.

Πατριαρχεία τοῦ ἀπὸ Σμύρνης Προκοπίου.

Θνήσκει ὁ πατριάρχης Γαβριὴλ, Ἰουνίου κή, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ ναῷ τῶν Ἀρχαγγέλων εἰς τὸ Ἀρναούτκιοϊ. Ἀρχιερεῖς τε καὶ ἄρχοντες καὶ γέροντες ἐσναφίων γνώμῃ κοινῇ ἐξελέξαντο συνοδικῶς τὸν Σμύρνης Προκόπιον, καὶ ἀπῆλθεν ἐφημέριος μὲ συνοδικὰ γράμματα καὶ μὲ ὁρισμὸν διὰ νὰ ἔλθῃ ἀπὸ τῆς Σμύρνης. Τινὲς δὲ τῶν ἀρχόντων κακῶς ποιοῦντες, διὰ ἴδιον κέρδος, ὡς συνειθίζουν πάντοτε κατατολμᾷν, ἐπρόβαλαν τῇ συνόδῳ τὸ νὰ γένῃ Σμύρνης ὁ Ναθαναὴλ, διδάσκαλος τοῦ αὐθέντου Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου βοεβόδα, καὶ τὸ νὰ δοθῇ ἡ ἐξαρχία τοῦ ἁγιάσματος τῆς Μεταμορφώσεως τῷ γραμματικῷ τοῦ Κοινοῦ Γεωργίῳ τῷ ἀπὸ τῆς νήσου Σίφνου· φιλοπροσωπίᾳ φερόμενοί τινες τῶν ἐγκρίτων ἀρχιερέων καὶ ἀμελοῦντες τὸ δίκαιον ἐνέδωκαν τοῖς προβληθεῖσι, καὶ ἐφίλησαν τὰς χεῖρας τῶν ἐν τῇ συνόδῳ ἀρχιερέων ὅ τε Ναθαναὴλ καὶ ὁ Γεώργιος.

Φθάσας οὖν ὁ πατριάρχης περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἰουλίου ἀντέστη τὰ μέγιστα τῷ μεγάλῳ Λογοθέτῃ τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου Ἀλεξάνδρῳ Μάνῳ καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ διὰ τὸν προβληθέντα παρ' αὐτῶν εἰς τὴν μητρόπολιν Σμύρνης Ναθαναὴλ, λέγων ὅτι ἐξελέξαντο οἱ Σμυρναῖοι εἰς ἐπίσκοπόν τους τὸν πρωτοσύγκελλόν του, καὶ ἔχοντες προνόμιον οἱ ἐπαρχιῶται τὸ νὰ ἐκλέγουν

τὸν μητροπολίτην καὶ ἐπίσκοπόν τους, κατὰ τὴν παλαιὰν νόμιμον ἐκκλησιαστικὴν συνήθειαν, πρέπει νὰ γένῃ ὁ ἐκλεχθεὶς καὶ οὐκ ἄλλος· αὐτοὶ οὐκ ἐπείσθησαν καὶ ἐκινήθησαν ἐκ μέρους τῆς Πόρτας· ὁ πατριάρχης ὅλον ἀντέφασκε, καὶ μαθὼν ὅτι ἀσθενεῖ ὁ Χίου ἀνέβαλλε τὸν καιρὸν εἰς τὴν ἐντελῆ ἀπάντησιν τῆς Πόρτας, προσμένων νὰ βεβαιωθῇ τὸν θάνατον τοῦ θανασίμως ἀσθενοῦντος Χίου καὶ νὰ κάμῃ Χίου τὸν Ναθαναὴλ διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον τοὺς περὶ τὸν Λογοθέτην. Ἀκούσας παρὰ τοῦ Δέρκων Ἀνανίου τὸ ὅτι παρὰ γνώμην καὶ εἴδησιν τοῦ ἐμπόρου Δημητρίου Σκαναβῆ καὶ ἀκολούθως τῶν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει διατριβόντων Χίων δὲν εἶναι τρόπος νὰ γίνῃ τις μητροπολίτης Χίου χωρὶς νὰ προξενηθῇ σύγχησις καὶ ταραχὴ, καὶ τὸ ὅτι οὔτε θέλει ἔχει ποτὲ σύστασιν ὁ παρὰ γνώμην ἐκείνου τοῦ Σκαναβῆ προβιβασθεὶς, ᾧ τινι συμφωνοῦσι πάντες οἱ λοιποὶ Χῖοι οἱ ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, οἱ μὲν χαριζόμενοι τῷ Δημητρίῳ Σκαναβῇ οἱ δὲ φοβούμενοι, μετεπέμψατο τὸν Δημήτριον Σκαναβὴν καὶ ἐδηλοποίησεν αὐτῷ τὸν σκοπὸν καὶ γνώμην του· ὁ δὲ οὐ μόνον οὐκ ἐδέχθη τὸ νὰ γένῃ Χίου μητροπολίτης ὁ Ναθαναὴλ, Χῖος καὶ αὐτὸς, ἀλλ' ἐπεφόρτισεν αὐτῷ καὶ κατηγορίας καὶ συκοφαντίας παπισμοῦ. Ἀκούσας οὖν ὁ πατριάρχης τὴν γνώμην καὶ ἀπόφασιν τοῦ Σκαναβῆ, καὶ μετά τινας ἡμέρας λαβὼν γράμματα ἀπὸ τῆς Χίου δηλωτικὰ τοῦ ὅτι ἐκτὸς κινδύνου ὁ Χίου καὶ ἀνεκτήσατο τὴν ὑγείαν του, ἔκαμε Σμύρνης τὸν πρωτοσύγκελλόν του· ἔδωκε τὴν ἐξαρχίαν, κατὰ φιλοτιμίαν πατριαρχικὴν ἀνέκαθεν διδομένην καὶ οὐκ ἄλλως, τῷ ἰδίῳ γραμματικῷ Φωτίῳ τῷ καὶ μεγάλῳ Ὀστιαρίῳ τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας· ἐπλήρωσεν ἐξ ἰδίων τὰ ὀγδηκονταπέντε πουγγεῖα, ἔξοδα τῆς πατριαρχείας χωρὶς νὰ ἐπιφορτισθῶσιν εἰς τὸ χρέος τοῦ Κοινοῦ, καὶ ἔμειναν ἀπλήρωτα μόνα τὰ δεκαπέντε, μὲ τὸ νὰ ἐκόστισεν ἡ πατριαρχεία πουγγεῖα σχεδὸν, ὡς σύνηθες, ἑκατὸν, καὶ δὲν ἔστερξε νὰ εἶναι μισθωτὸς καὶ νὰ παίρνῃ μηνιαῖον διὰ τὴν τροφήν του 500 γρόσια, ὡς τὸν Σωφρόνιον, καὶ 750, ὡς τὸν Γαβριὴλ, καὶ νὰ ἐπιφορτίζωνται καὶ αὐτὰ εἰς τὸ Κοινὸν καὶ νὰ ζημιοῦται τὸ Κοινὸν καὶ μὲ τὸν τόκον τους, μόνον εὐχαριστήθη μὲ τὸ εἰσόδημα τῶν γραμμάτων, ὡς τὸ εἶχον καὶ οἱ προκάτοχοί του, καὶ τυχούσης μητροπόλεως ἢ ἐπισκοπῆς τινος μὲ τὸ κανονικὸν φιλότιμόν του. Ἐπλήρωσε δὲ ἐξ ἰδίων καὶ δέκα πουγγεῖα διὰ νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τῆς Πόρτας τὴν προσταγὴν, διὰ τὴν παρὰ πάντα λόγον καὶ ἐκκλησιαστικὸν κανόνα ὑποσχεθεῖσαν τῷ Ναθαναὴλ Χίῳ μητρόπολίν του μέχι τοῦδε τῆς Σμύρνης

Ὁ βεζίρης παρακινούμενος ἀπὸ τὸν ῥεΐσουλ-κιτὰπ Φεϊζουλλὰχ-ἐφένδην ἀπελθὼν τ ε π τ ί λ ι εἰς τὰ ἀνακτόρια ἐπρόβαλε τῷ ἄνακτι τὸ νὰ τοῦ δοθῇ ἄδεια νὰ στείλῃ ταλχίσι διὰ νὰ αὐθεντεύσῃ εἰς τὴν Βλαχίαν ὁ Κωνσταντίν-βοδας ὁ Μουρούζης· τοῦ ἐδόθη ἡ ἄδεια μὲ ὅλον ὁποῦ ὁ βασιλεὺς, διὰ γυναικῶν κινηθεισῶν εἰς αὐτὸ παρὰ τοῦ σαράφη Πετράκη, εἶχεν ὑποσχεθεῖ νὰ δώσῃ τὴν αὐθεντείαν τῆς Βλαχίας τῷ Ἀλεξάνδρῳ-βοδᾳ Ὑψηλάντῃ, ἀλλ' ἤθελε καὶ ἐπρόσμενε νὰ τοῦ τὸν προβάλῃ ὁ βεζίρης· ἦλθεν οὖν τὸ ταλχίσι, ὅπερ ἰδὼν εἶπε τὸ, «ἂς σταθῇ» καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐξωρίσθη εἰς τὴν Κῶν νῆσον ὁ ῥεΐσης μὲ ἐπιστασίαν ναυπηγίας.

Θνήσκει ὁ Μολδοβλαχίας· ὅθεν ὁ Μπογδάνπεης Ἀλέξανδρος Ἰωάννου Μαυροκορδάτος, καὶ ὡς ἄπρακτος καὶ ὡς ἀνευλαβὴς εἰς τὰ θεῖα, χωρὶς ἔκδοσιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ πατριάρχου μεταθέτει τὸν Ῥωμάνου εἰς τὴν μητρόπολιν τῆς Μολδαβίας, καὶ γράφει τῷ Μίσογλου, καπικεχαγιᾷ του, νὰ εἰπῇ τῷ πατριάρχῃ νὰ γράψῃ τῷ μετατεθέντι συγχαρητικόν. Ἡ σύνοδος τοῦ πάντῃ ἀσυνειθίστου καὶ παρὰ κανόνος αὐτοῦ ἔργου ἔδωκεν ἔγγραφον εἴδησιν εἰς τὴν Πόρταν· κατηγορήθη ὁ πέης καὶ ἀπεφασίσθη ἡ ἔξωσίς του· τὸν ὑπερασπίσθη μικρόν τι ὁ καπετὰν-πασσᾶς παρακινούμενος ἀπὸ τὸν Μαυρογένην, κἀκεῖνος παρὰ τοῦ Μίσογλου· μ' ὅλον τοῦτο ἤθελεν ἐξωσθεῖ ἀναμφιβόλως ὡς πταίστης ἂν ὁ βεζίρης δὲν ἐμανζιλεύετο.

Ὅστις καθηρέθη κατὰ μῆνα Δεκέμβριον· ὅλα του τὰ ἄσπρα καὶ πράγματα τοῦ ἐδόθησαν καὶ διωρίσθη Οὐζοὺ-μουχαφιζὴς καὶ σερασκέρης εἰς τὸ Ἰσμαήλι, καὶ γίνεται τώρα καϊμακάμης ὁ καπουτάνι-δεργιὰ Χασὰν-πασσᾶς. Παρακινεῖ τὸν βασιλέα νὰ κάμῃ βεζίρην τὸν Μώρα-βαλισὴ Ἰσοὺφ-πασσᾶν· ὁ βασιλεὺς διστάζει καὶ διὰ τοῦ χεκίμπαση ἐρωτᾷ τὸν μουφτὴν Δουρηζαδέ· ὁ μουφτὴς ἀπεκρίθη πολιτευόμενος χωρὶς ὅμως νὰ δείξῃ συγκατάνευσιν μὲ τρόπον, ἀλλ' ὁ χεκίμπασης μὲ τὴν ἀπόκρισιν τοῦ μουφτῆ εἶπεν ἐν συντόμῳ τὸ ὅτι δὲν τεργιάζει, μὲ τὸ νὰ ἠξεύρῃ τὰ γαλιοντζίδικα καὶ ὄχι τὰ ῥετζάλικα· ὁ ἀσύστατος ἄναξ διηγήθη ταῦτα πάντα τῷ καπιτὰν-πασσᾷ, τὸν ἐρμήνευσε νὰ μανζιλεύσῃ τὸν μουφτὴν καὶ νὰ ἐξορίσῃ τὸν χεκίμπασην ἐκεῖθεν τῆς Μέκκας· ὧν γενομένων ἀνεχώρησε καὶ ὁ σιλιχτάρης τοῦ βασιλέως διὰ νὰ φέρῃ ἀπὸ τὸν Μωρέαν τὸν Ἰσοὺφ-πασσᾶν.

Μανζιλευθέντος τοῦ μουφτῆ Δουρηζαδὲ Ἀρὶφ-μουλλᾶ ἔγινε μουφτὴς ὁ εἰς τὸν καιρὸν τοῦ παρελθόντος κατὰ τῶν Μοσχόβων πολέμου χρηματίσας ὀρδοὺ-καδισὶ, τοὔνομα Ἀχμὲτ-ἐφένδης μουφτηζαδές.

Τὸν ἱεροκήρυκα Ἰωάννην, ὅν τινα εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ ὁ πατριάρχης Προκόπιος ἐλθὼν ἀπὸ τῆς Σμύρνης καὶ ἀποκατέστησεν ἱεροκήρυκα τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, εὐδοκιμήσαντα εἰς τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα καὶ ἐπαινούμενον διὰ τὴν εἰς τὰς Γραφὰς εἰδημοσύνην προεβίβασεν ὁ πατριάρχης εἰς τὴν μητρόπολιν τῶν Μύρρων τῆς Λικίας, ἀποκαταστήσας διάδοχον τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐξ αἰτίας τοιαύτης. Τὴν ἐξαρχίαν μου Λιβύσι καὶ Καστελλόῤῥοιζον ὡς κυριάρχης καὶ πληρεξούσιός της τὴν εἶχα δώσει ἐπιτροπικῶς, ὡς σύνηθες, τῷ Πισσιδείας· ἡ Πανιερότης του παρηνώχλει τοὺς κατοικητὰς Καστελλορρόιζου τε καὶ Λιβυσίου· τούτου γιγνομένου ἐπὶ οὐκ ὀλίγους χρόνους ἀδιακόπως τέλος πάντων μὲ ἔστειλαν ἀναφορὰν μὲ ὑπογραφὰς καὶ σφραγίδας ὑπὲρ τὰς 100, λαϊκῶν τε καὶ τοῦ ἱεροῦ καταλόγου ἐκκλησιαστικῶν, ἐκλιπαροῦντες καὶ δεόμενοι τὴν λύτρωσιν τῶν κακῶν καὶ τὴν ἔξωσιν τοῦ Πισσιδείας· ἔφερον δὲ τὰ ἔγγραφα ἄνθρωποι 14 αὐτόχθονες Καστελλορρόιζου τε καὶ Λιβυσίου. Ἐπαῤῥησιάσθησαν τῇ συνόδῳ· εἶχαν προσκλαυθεῖ καὶ ἄλλοτε εἰς τὴν σύνοδον, καὶ τὸν εἶχε γράψει ἡ σύνοδος προστάττουσα τὸ ἀνεπηρέαστον, εἶπον καὶ τανῦν νὰ κάμουν τὸ αὐτό· δὲν τὸ ἔστερξαν λέγοντες ὅτι ἀνωφελὲς, ἐπειδὴ εἶναι ἀδιόρθωτος. Ὁ Ἐφέσου, ὡς καπικεχαγιᾶς τοῦ Πισσιδείας, ἐμπόδιζε τὴν ἔξωσιν· ἀλλὰ τέλος πάντων τὴν κατα-

κραυγὴν καὶ κατηγορίαν φοβηθεὶς ἔπαυσε τοῦ δεφενδεύειν· καὶ πωλήσας ἐγὼ τῷ Ἰωάννῃ χιλίων γροσίων τὴν ἐξαρχίαν μου αὐτὴν, ἐχειροτονήθη διάδοχος τοῦ Ἁγίου Νικολάου γενόμενος μητροπολίτης τῶν Μύρρων τῆς Λικίας. Φθάσας ἐκεῖσε εὗρεν ἱεροσυλίας τῶν ἐπιτρόπων τοῦ μοναστηρίου τοῦ Ἁγίου Νικολάου, κειμένου καταντικρὺ τοῦ Καστελλορρόιζου ἐπὶ τῆς Ἀσίας· οἱ ἐπίτροποι ἦσαν Καστελλορροιζιῶται· δὲν ηὐχαριστήθη νὰ ἐμποδίσῃ εἰς τὸ ἑξῆς τὴν ἱεροσυλίαν, μόνον, ὡς ἀπολίτευτος, ἀπεφάσισε ν' ἀποκτήσῃ τὰ κλαπέντα καὶ τοὺς ἐβίαζεν εἰς πληρωμήν· μὴ ἔχοντας τὸν τρόπον τῆς πληρωμῆς ἤλεγχεν ἐπ' ἐκκλησίας, καὶ τέλος τοὺς ἀφώρισε καὶ ἄπαξ καὶ δίς. Τὸν ἐδίωξαν κακῶς. Καταφυγὼν εἰς τὴν Ῥόδον, ὁ Ῥόδου ἐφρόντισε νὰ τὸν συμβιβάσῃ μὲ τὸ ποίμνιον. Διὰ τὸ ἀπολίτευτόν του μεμφόμενός τον πῶς ὑπερμάχεται τῶν Καστελλορροιζιωτῶν, φυγὼν ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὴν Πόλιν. Ὁ Προκόπιος συστήσας πάλιν μὲ συνοδικὰ γράμματα τὸν ἔστειλε μὲ τὸν Κυτείου ἀπερχόμενον εἰς τὴν Κύπρον. Ἐλθόντες εἰς τὸ Καστελλόρροιζον ὁ Κυτείου ἐμεσολάβησε διὰ τὴν εἰρηνοποίησιν, καὶ διὰ νὰ τοὺς καταπείσῃ εἶπεν ὅτι ὡς ἀναγκαῖον καὶ προκομμένον πρέπει νὰ τὸν πάρῃ μαζή του εἰς τὴν Κύπρον διὰ νὰ κηρύξῃ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ· οὕτως ἔγινε, καὶ μετὰ χρόνον ἐπανῆλθεν ὁ Ἰωάννης εἰς τὸ Καστελλόρροιζον· ἀλλὰ τῷ ἔτει **1789** ἔγραφε τῇ συνόδῳ ὀνομάζων τοὺς ἐπαρχιώτας του κακοὺς καὶ τρισκαταράτους.

—

Ἔτει σωτηρίῳ 1786, τοῦ Χιτζρὲ 1200.

Τῇ δωδεκάτῃ Φεβρουαρίου, ἡμέρᾳ Πέμπτῃ, εἰσῆλθεν εἰς τὴν Πόλιν ὁ βεζίρης Ἰσοὺφ-πασσᾶς. Εἶπε τῷ Πετράκῃ· ὅ τι δουλειάν ἔχεις εἰπέ την ἐμένα, μὴ τὴν κινῆς ἔσωθεν, καὶ ἐγὼ τὴν τελειώνω·» ἀλλ' αὐτὸς μὲ τὸ μέσον τοῦ χαζνὲ-κεχαγιασὴ καὶ ἄλλων γυναικῶν τῶν εἰς τὰ ἀνακτόρια κινεῖ τὴν αὐθεντείαν τῆς Βλαχίας διὰ τὸν αὐθέντην Ἀλέξανδρον Ὑψηλάντην βοεβόδαν. Ὁ βασιλεὺς ἀποφασίζει νὰ τὸν φορέσῃ καβάδι τὴν Δευτέραν· τὸ Σάββατον οὖν μεταπεμψάμενος τὸν βεζίρην τεπτίλι τὸν ἐπρόσταξε νὰ τὸ ἐνεργήσῃ· ὁ βεζίρης τὸν ἀπεκρίθη τὸ ὅτι, «Αὐτὸν τὸν γέροντα (ἐννοῶν τὸν καπιτὰν-πασσᾶν) τὸν ὑπεσχέθητε νὰ δώσητε τὴν αὐθεντείαν αὐτὴν τὸν δραγομάνον του, καὶ ἔλαβε περὶ τούτου δύο χάττια παρὰ τῆς Βασιλείας Της πρὸς ἐπικύρωσιν τῆς ὑποσχέσεως.» ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς τὸ, «Ἂς γένῃ λοιπὸν ἐκεῖνος.» Ὅθεν τῇ ἑξῆς Πέμπτῃ, τῇ καὶ κς' τοῦ Μαρτίου, ἥτις ἦν καὶ ζ' τοῦ φεγγαρίου Τζεμάζιουλ-Ἀχὶρ, μανζιλευθέντος τοῦ ἡγεμόνος τῆς Βλαχίας Μιχαὴλ Σούτζου ἔγινε τέλος πάντων, κατὰ τὴν θέλησίν τους, ὁ δραγομάνος τοῦ στόλου Νικόλαος Μαυρογένης, παρὰ γνώμην ὅλων τῶν ρετζάληδων καὶ οὐλεμάδων.

Μανθάνει ὁ βεζίρης ὅτι τὸ κίνημα διὰ τὴν αὐθεντείαν τοῦ Ἀλεξάνδρου βοεβόδα εἶχε γένει διὰ τοῦ Πετράκη, καὶ ἐξ ἐκείνου ἐμνησικάκουν κατ' αὐτοῦ καὶ ὁ καπιτὰν-πασσᾶς καὶ ὁ βεζίρης καὶ ὁ Μαυρογένης. Ὅθεν τῇ λ' Μαρτίου, ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ, ἐσηκώθη εἰς τὸν φοῦρνον ὁ Πετράκης, ἐδημεύθη-

σαν τὰ ὀσπίτιά του καὶ τζεβαερικά του καὶ ἄσπρα του· ἐκρημνίσθη ἡ ὡραιοτάτη ἐκκλησία τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς ὅπου πολυδαπάνως ἀνήγειρεν ἐκ βάθρων ἐν Θεραπείοις κοντὰ εἰς τὸ σπίτι του· ἰσκεντζεύθη πολλὰ εἰς τὸν φοῦρνον διὰ νὰ μαρτυρήσῃ καὶ ἄλλα ἄσπρα του. Μέλλων δὲ νὰ φορέσῃ τὴν κούκαν ὁ Μαυρογένης τὴν δ' τοῦ Ἀπριλίου, ἡμέρᾳ Πέμπτῃ, ἀφ' ἑσπέρας ἀπελθὼν εἰς τὸν καπιτὰν-πασσᾶν τὸν παρεκάλεσε τὸ νὰ φονευθῇ ὁ Πετράκης καὶ ἔλαβε τὴν ὑπόσχεσίν του· ἀφοῦ ἐφόρεσε λοιπὸν τὴν κούκαν καὶ ἐξῆλθεν, ἔμειναν ὁ βεζίρης καὶ ὁ Χασὰν-πασσᾶς εἰς τὸ ἄρζ-όδασὶ προβάλλοντες τῷ ἄνακτι τὴν τιμωρίαν τοῦ Πετράκη· ἀντέστη ὁ βασιλεὺς, ἀλλ' αὐτοὶ ἐπέμενον παρ' αὐτῷ ἱκανὴν ὥραν ἕως οὗ τὸν κατέπεισαν νὰ συγκατανεύσῃ εἰς τὸν φόνον του· ἐστάλθη οὖν ὁ παλτατζιλὰρ κεχαγιασὴ μὲ προσταγὴν διὰ νὰ φονευθῇ, καὶ μετὰ τὸν φόνον του ἀνεχώρησαν καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τὰ ἀνακτόρια καὶ ὅλοι οἱ ρετζαληδες ὡς σύνηθες· ἐξερχόμενος δὲ καὶ ὁ Μαυρογένης κουκοφορεμένος, ἴδομεν τὸ πτῶμα τοῦ Πετράκη κείμενον ἔξω τοῦ πάπι-χουμαγιοὺν, Ἀπριλίου τῇ δ', ἡμέρᾳ Πέμπτῃ, ἥτις ἦν τῆς μεγάλης ἑβδομάδος.

Μὲ τὸ νὰ εἶχεν εἰπεῖ ὁ Μαυρογένης τῷ καπιτὰν-πασσᾷ καὶ τῷ βεζίρῃ πῶς νὰ ἔχῃ ὁ Πετράκης ἕως τέσσαρας χιλιάδας πουγγεῖα διὰ νὰ τοὺς παρακινήσῃ εἰς τὸ νὰ τὸν φονεύσουν, τὸν εἶπεν ὁ βεζίρης μετὰ τὴν μιαιφονίαν πῶν δὲν τὸν εὑρέθησαν τόσα ἄσπρα· ἀπεκριθη τὸ, «μόνον τὰ ὀσπίτιά του κάμνουν πεντακόσια πουγγεῖα»· ὅθεν τὰ ἠγόρασεν ἀντὶ τοσούτου τιμήματος, καὶ τὸ τοῦ Φαναρίου καὶ τὸ ἐν Θεραπίοις, μὲ ψευδῆ φήμην ὅτι νὰ τοῦ τὰ ἐχάρισεν ὁ βασιλεύς· ἠγόρασε δὲ πουγγεῖα τριάκοντα ἓξ καὶ τὸ ἄλλο μικρὸν σπίτι του τὸ ἔμπροσθεν τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, ἀτελείωτον ἔτι ὄν, τὸ ὁποῖον ἔκτιζε διὰ νὰ δώσῃ τὴν κόρην του. Ἐπωλήθησαν δὲ ἄλλοις καὶ ἄλλα πράγματα ἀκίνητα τοῦ Πετράκη, καὶ τὰ κατὰ τὸ Νεοχώριον καὶ τὰ εἰς τὸ Χάσκιοϊ.

Μείνας οὖν ὁ Μαυρογένης διὰ τὴν ἀγορὰν αὐτὴν ὑστερημένος χρημάτων ἐδανείσθη ἄσπρα καὶ παρὰ τοῦ πατριάρχου καὶ παρὰ τῶν ἀρχιερέων Κυζίκου καὶ Χαλκηδόνος καὶ παρὰ τοῦ Γεωργίου Βαρτάνη καὶ παρ' ἄλλων Ῥωμαίων, καὶ παρὰ τῶν σεράφηδων, χοτζᾶ Νικόλα εἰς τὸ Οὐζοὺν-τζαρσὶ καὶ τοῦ χοτζᾶ Ἀρετούνη εἰς τὸ Βαλιδὲ-χάνι, τὰ ὁποῖα ἐδανείζετο σχεδὸν βίᾳ καὶ φόβῳ, ὀνομάζοντας παδισάχ-χαϊνὴ τοὺς μὴ δανείζοντας λαϊκούς· μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ἔπαιρνε καὶ ἀπὸ πραγματευτὰς καὶ ἀπὸ ἐσνάφια ὅλα τὰ χρειώδη καὶ ἀναγκαῖα τῆς αὐθεντείας, γούναις δηλαδὴ, κουμάσια, τζόχαις, ζτεβαερικὰ, πινίσια, καὶ καπότια καὶ τζαδίρια καὶ ἀσημικὰ παντοίου εἴδους, χωρὶς νὰ δώσῃ τινὶ οὐδὲ ὀβολόν.

Τῇ κβ' τοῦ Ἀπριλίου, ἡμέρᾳ Τετάρτῃ, ἔκαμε τὸ ἀλάϊ καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὸ Ἀβάσκιοϊ· ἐκεῖ λοιπὸν συνέτρεχον παμπληθεῖς ὄχι μόνον οἱ ρηθέντες πραγματευταὶ καὶ ἐσνάφια ἀλλὰ καὶ κασαπῆδες, καὶ ταουκτζῆδες, καὶ ψωμᾶδες, καὶ ψαρᾶδες, καὶ φραντζελᾶδες, καὶ ζαρζαβατζῆδες, διὰ νὰ θεωρηθῇ ὁ λογαριασμός τους καὶ νὰ πάρουν κἂν χειρόγραφόν του διὰ τὰ ἄσπρα ὁποῦ δικαίως ἔχουν λαβεῖν, ὁμοίως καὶ οἱ δανείσαντες ἄσπρα μετρητὰ συνέτρεχον διὰ νὰ λάβουν τὰς χρεωστικὰς ὁμολογίας των· καὶ ἐπειδὴ τῇ κς' τοῦ Ἀ-

πριλίου ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸ Ἀβάσκιοϊ διὰ τὸ Βουκουρέστι, τὸν ἠκολούθησαν οἱ περισσότεροι καὶ εἰς τοὺς Τζεκμετζέδες καὶ ἕως εἰς τὴν Σηλυβρίαν διὰ νὰ πάρουν τὰ ζητούμενα ἔγγραφά τους, καὶ τὰ ἔλαβον· οἱ δὲ δανείσαντες ἄσπρα νάκτι μετὰ παρέλευσιν πολλῶν μηνῶν μόλις ἔλαβον τὰ κεφάλαια, τὸν ἐγγράφως δὲ ὑποσχεθέντα τόκον οὐδεὶς ἔλαβε τῶν δανειστῶν.

Ὁ Μίσογλους ὑποπτευθεὶς ὅτι τὸ κατὰ τοῦ αὐθέντου συνοδικὸν ἔγγραφον νὰ ἐδόθη εἰς τὴν Πόρταν ἀπὸ παρακίνησιν τοῦ Πετράκη καὶ τοῦ Ἐφέσου Σαμουὴλ, μετὰ τὴν μιαιφονίαν τοῦ Πετράκη κατηγόρει καὶ τοὺς δύο ὡς αἰτίους τοῦ ἐγγράφου συκοφαντῶν παρὰ τοῖς προὔχουσι, καὶ ἐξοδεύσας τριάκοντα πουγγεῖα πέμπει μὲ φερμάνι τὸν Ἐφέσου εἰς τὴν ἐπαρχίαν του, μὲ πολλὴν δυσαρέσκειαν καὶ ἀγανάκτησιν τοῦ πατριάρχου Προκοπίου καὶ παρὰ γνώμην τῆς συνόδου.

Ὁ Σέργιος ἐλθὼν μὲ τὸν χάνην Σαχὶν-Γκιράϊν ἕως εἰς τὴν Καμινίτζαν, ἐκεῖνον μὲν ἀφῆκεν ἐκεῖ, αὐτὸς δὲ διαπλεύσας τὸν Νίστρον καὶ διελθὼν διὰ Γιασίου καὶ Βουκουρεστίου ἦλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐπρόβαλεν εἰς τὴν Πόρταν τὸ νὰ ἔλθῃ ὁ χάνης Σαχὶν-Γκιράης εἰς τὴν ὀθωμανικὴν ἐπικράτειαν, ἐπειδὴ καὶ οὕτωσὶ τὸ ἠθέλησεν οἰκειοθελῶς τε καὶ αὐτοπροαιρέτως, καὶ ἐζήτει τὴν ὑπόσχεσιν τῆς Πόρτας ὁποῦ ὡς ἀπόγονον τοῦ Ἄλι-Τζεγκὶζ νὰ τὸν διορισθοῦν καὶ τιμὴ καὶ δόξα καὶ σιτηρέσια, τὰ ὁποῖα εἰς τὴν Ῥουσσίαν εἶχεν ὑπέρπολλα. Ἐδόθη ἡ τοιαύτη ὑπόσχεσις. Εἶτα ἐπρόβαλεν ὁ Σέργιος τὸ νὰ μανζιλευθῇ ὁ Ἀκίσκα-πασσασὴ Σουλεϊμὰν-πασσᾶς ὡς διεγείρας τοὺς Λεζγκῆδες εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν Γκιουρτζήδων τῶν ὑποχειρίων τῷ Ἡρακλείῳ, τὸ νὰ παιδευθοῦν οἱ Λεζγκῆδες διὰ τὸ τοιοῦτον τόλμημα, καὶ ἂν ἡ Πόρτα δὲν θέλῃ νὰ τοὺς παιδεύσῃ ὡς μουσουλμάνους νὰ ἔχουν οἱ Ῥοῦσσοι τὴν ἄδειαν εἰς τὸ νὰ τοὺς καταπολεμήσουν· νὰ βάλουν κόνσολον ῥοῦσσον εἰς κάθε τόπον ὁποῦ ἠμπορεῖ νὰ πηγαίνῃ καράβι ῥούσσικον ἢ πραγματευτὴς ῥοῦσσος· τὸ νὰ μὴ πρετενδέρουν οἱ Τάρταροι νὰ τοὺς δίδεται ἅλας ἀπὸ τὰς ἁλικὰς τὰς εἰς τὸ Καρᾶ-πουρνοὺ κατὰ χρέος ἄφευκτον· τὸ νὰ δεχθοῦν οἱ ῥετζάληδες τὸ ὅτι ἡ ἄνω καὶ κάτω Ἰβηρία εἶναι εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῆς Ῥουσσίας· τὸ νὰ μανζιλευθῇ ὁ Βλάχπεης Νικόλαος Μαυρογένης ὡς τύραννος ὑπὲρ πάντα ἄλλον τῆς ἐπαρχίας καὶ ἀνυπόφορος εἰς ὅλους τοὺς κατοικητὰς, καὶ τὸ νὰ σηκωθῇ ἡ μαστταρία εἰς τὸ κουμέρκι τῆς Πόλεως καὶ εἰς κάθε ἄλλην σκάλαν τῆς ὀθωμανικῆς ἐπικρατείας. Εἰσηκούσθη διὰ τὴν μαστταρίαν καὶ διὰ τὴν περίθαλψιν καὶ τιμὴν τοῦ χάνη ὁ Σέργιος καὶ ἐδόθησαν περὶ τούτων καὶ ἔγγραφα· ἀπὸ δὲ τὰ λοιπά του προβλήματα δὲν ἐδέχθη κἀνὲν ἡ Πόρτα, ἀντιφάσκοντος καὶ ἀναιροῦντος μᾶλλον πάντων τοῦ ῥεϊσουλ-κιτὰπ Φεϊζὴ-Σουλεϊμὰν ἐφένδη· ἀλλ' ὁ Σέργιος οὐ μόνον ἐπέμενε ζητῶν τὴν πρᾶξιν καὶ ἐνέργειαν τῶν προβληθέντων, ἀλλ' εἰς ἄλλην συνέλευσιν ἐζήτει τὸ νὰ κτισθῇ εἰς τὸ Σταυροδρόμι ἐκκλησία ῥουσσογραίκα, καὶ τὸ νὰ δοθῇ τοῖς Ῥώσσοις ἡ Στένη διὰ νὰ ἔχουν ἐκεῖ εἰς μαγαζεῖα ὅλα τὰ διὰ τὴν ναυτιλίαν καὶ διὰ τὴν ναυπηγίαν χρειώδη, καὶ νὰ καλαφατίζουν ἐκεῖ καὶ νὰ παραχειμάζουν τὰ καράβια τους χρείας τυχούσης, ἀλλ' οὐδὲν τούτων ἐδέχθη ἡ Πόρτα.

Ὁ πατριάρχης Προκόπιος ἦτον φιλακόλουθος· ἀνεγίνωσκε πάντοτε μόνος ἐπ' ἐκκλησίας ὅλας τὰς προφητείας μὲ εὐχαρίστησιν τῶν παρόντων καὶ ἐκκλησιαζομένων χριστιανῶν· συνεχῶς δημηγορῶν ἐπ' ἐκκλησίας ἐδείκνυε φυσικὴν εὔῤῥοιαν γλώττης καὶ ἔπειθε τὸν λαὸν εἰς τὸ νὰ ὑπακούουν ἀπαρασαλεύτως τὰς βασιλικὰς προσταγὰς, ἐσθ'ὅτε δὲ καὶ διδάσκων τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον ἐφαίνετο καὶ ῥητορικῆ λιγὺς καὶ εἰδήμων τῆς θείας Γραφῆς καὶ πολύπειρος τῶν ἐξηγητῶν αὐτῆς· σώματα δὲ τρέφων τὰ εἰς διακονίαν αὐτοῦ ἱκανὰ ἔστεργε μὲν τῇ φιλοχρηματίᾳ καὶ τῷ φιλοκερδεῖ τρόπῳ, ἀλλ' οἱονεὶ μετρίως πως καὶ οὐκ ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε καταλαλιᾷ καὶ μεμψιμοιρίᾳ ὑποκεῖσθαι, φεύγων εἰς ἄκρον τὸ καταγνωσθῆναι φιλαργυρίαν.

Ὁ Σέργιος ἀγοράζει ὄχι μόνον πολλὰ κουμάσια χίνδικα ἀλλὰ καὶ τακίμια τούρκικα, ῥάχτια δηλαδὴ, πασλίκια, σέλλας, χασᾶδες, σατὶρ-τακιμὶ, πεϊκ-τακιμὶ, τὰ πάντα ἀργυρᾶ· ἀλλὰ καὶ κούκας, καὶ περέτας, καὶ φέσια καϊκτζήδων, μὲ τὸ νὰ ἔχῃ ἀπόφασιν ἡ βασιλὶς Αἰκατερίνη νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ Κρίμι νὰ ἰδῇ τοὺς τόπους της, καὶ θέλει, ὡς φαίνεται, νὰ φανῇ εἰς τοὺς Ταρτάρους τὸ ἀλάϊ της καὶ ἡ προπομπή της μὲ τακίμι τούρκικον.

Τῇ γ' τοῦ Δεκεμβρίου μανζιλευθεὶς ὁ αὐθέντης Μολδαβίας Ἀλέξανδρος Ἰωάννου Μαυροκορδάτος, ἐδόθη ἡ ἡγεμονεία τῷ πρώην ἡγεμόνι Βλαχίας Ἀλεξάνδρῳ Ἰωάννου Ὑψηλάντῃ· καὶ ἀγκαλὰ τὸ μιρὶ τῆς Μολδαβίας νὰ εἶναι πουγγεῖα 134 καὶ γρόσια 30, μ'ὅλον τοῦτο ἡ αὐθεντεία αὐτὴ ἔγινε πολυέξοδος μὲ τὸ νὰ ἐδόθησαν πολλὰ καὶ ἀσυνείθιστα καὶ εἰς τὸν βασιλέα καὶ εἰς τὸν βεζίρην καὶ εἰς τὸν ῥεϊσουλ κιτὰπ Ἀτᾶ-πεην, τὰ πάντα σχεδὸν τέσσαρες χιλιάδες πουγγείων. Δὲν ἤθελεν αὐθεντεύσει ἂν ἀδίκως τε καὶ βιαίως δὲν τὸν ἔπαιρναν βεζίρηδες καὶ ἄλλοι κάθε χρόνον ὑπὲρ τὰ 300 πουγγεῖα (ἀφοῦ διὰ τὴν ἐλευθερίαν ἀπὸ τῆς ἐξορίας τὸν ἐπῆραν 600 πουγγεῖα,) ἔξω ἀπὸ τζεβαχερικὰ καὶ ἄλλα τεφαρίκια, εἰς τρόπον ὁποῦ πλέον ἄσπρα δὲν τὸν ἔμειναν· ἂν ἤξευρεν ὅμως πῶς μέλλει νὰ ἀνοιχθῇ πόλεμος ἤθελε πληρώσει διὰ νὰ μὴν αὐθεντεύσῃ.

Διὰ τὸν χάνην, διαπλεύσαντα ἤδη τὸν ποταμὸν Νίστρον καὶ ἐλθόντα εἰς τὸ Χοτίνι διὰ τὴν δοθεῖσαν παρὰ τῆς Πόρτας ὑπόσχεσιν τιμῆς τε καὶ περιποιήσεως, διωρίσθη μιχμανδάρης ὁ καπιτζήπασης χατζὴ Ἰσμαὴλ-ἀγᾶς νὰ τὸν σηκώσῃ ἀπὸ τὸ Χοτίνι· καὶ διὰ τροφὴν τοῦ χάνη ἐδόθησαν τῷ ῥηθέντι Ἰσμαὴλ-ἀγᾷ δέκα πουγγεῖα ἀπὸ Βλαχίαν καὶ δέκα ἀπὸ Μολδαβίαν, μὲ ὅλον ὁποῦ ὁδοιπορῶντας διὰ Μολδαβίας καὶ Βλαχίας, εἰς κάθε κονάκι ἐδίδοντο ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας αὐτὰς ὅλα του τὰ πρὸς ζωοτροφίαν ἀναγκαῖα καὶ χρειώδη πολλαπλασίως, καὶ εἰς τὸ πολυήμερον διάστημα ὁποῦ διέτριψεν εἰς τὸ Χάντεπε ὅλα τὰ ἔδιδεν ἡ ἐπαρχία τῆς Μολδαβίας, καὶ κατεζημιώθη ὁ ἡγεμονεύων αὐτῆς Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης βοεβόδας.

Κατὰ μῆνα Μάϊον ἀνεχώρησε μὲ στόλον ὁ καπετὰν-πασσᾶς διὰ τὸ Μισίρι διὰ νὰ διώξῃ ἐκεῖθεν τὸν Μουράτ-πεην καὶ Ἰπραὴμ-πεην, μουτεγαλεπέδες· εἰσῆλθεν εἰς τὸ Κάϊρον τῇ συνεργείᾳ τοῦ Μίσιρ-βαλισὴ χατζῆ Γεγὲν-Μεχμὲτ-πασσᾶ, καὶ ἔφυγον αὐτοὶ καὶ οἱ δύο εἰς τὸ Σαΐτι· ἤρπασε πολλὰ ὁ Χασὰν πασσᾶς εἰς τὸ Μισίρι γυμνώσας οὐ μόνον τοὺς ἐνόχους

ἀλλὰ καὶ τοὺς πάντῃ ἀθώους· ἐπώλησε δὲ καὶ τὰς γυναῖκας τῶν φυγάδων, καὶ τούτου ὄντος πάντῃ ἀσυνειθίστου εἰς τὸν τόπον ἐγένετο μισητὸς εἰς τὰ ὀτζάκια. Ὡς τόσον ἔστειλε στρατὸν πολὺν εἰς τὸ Σαΐτι κατὰ τῶν φυγάδων καὶ πρώτην καὶ δευτέραν καὶ τρίτην φοράν, καὶ ἔγιναν πόλεμοι πεισματώδεις, χωρὶς ὅμως νὰ καταδαμασθοῦν οἱ φυγάδες, ἔχοντες στρατὸν πολὺν παρ' αὐτοῖς.

Μουκταλεμέδες πρέσβεως ῥούσσου μὲ ῥεΐσην καὶ πεϊλικτζὴν, καὶ μουσαβερέδες ῥετζάληδων μόνον, καὶ ἄλλοτε ῥετζάληδων ἐν ταὐτῷ καὶ οὐλεμάδων, πολλοὶ καὶ συχνοί. Δὲν δέχεται ἡ Πόρτα τὰ ζητήματα τοῦ Σεργίου, καὶ ἤρξαντο ἑτοιμάζεσθαι εἰς πόλεμον διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, λέγοντες ὅμως πῶς ἡ ἑτοιμασία δὲν γίνεται διὰ πόλεμον, μόνον κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς Εὐρώπης, ὁποῦ πάντοτε εἰς ἑτοιμασίος πολεμικὰς καταγίνεται.

Ἐζήτησε παρὰ τοῦ πατριάρχου Προκοπίου ὁ αὐθέντης Ὑψηλάντης τὸ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Πόλιν ὁ Προύσης· ἐπροφασίσθη ὅτι γνώμῃ κοινῇ ὅλοι οἱ ἐνδημοῦντες τῶν προκρίτων ἀρχιερέων δὲν θέλουν τὸν ἐρχομόν του, ὀνομάζοντές τον φιλοτάραχον· καὶ ὁ πατριάρχης χαριζόμενος τοῖς ἀρχιερεῦσι, διὰ νὰ μὴν προσκρούσῃ αὐτοῖς, ἀπεγνήνατο τὸν ἐρχομόν του, δυσωπήσας τὸν αὐθέντην διὰ τὴν παρακοήν του.

Ἔφυγεν εἰς τοὺς Μοσχόβους ἑκουσίως ὁ μανζιλευθεὶς αὐθέντης Ἀλέξανδρος Ἰωάννου Μαυροκορδάτος, ἀπατήσας τοὺς ἐν τῷ Γιασίῳ καϊμακάμηδες, συμπεριλαβὼν καὶ ἄσπρα πολλὰ ἐν οἷς καὶ δίκαιόν τι τοῦ αὐθέντου Ὑψηλάντου διὰ τὸ κίστι-γέβμι τῆς ἀζουτορίντζας ὁποῦ ἐκεῖνος συνήθροισεν· ὅθεν ἐλθούσης τῆς εἰδήσεως ἐφυλακώθησαν εὐθὺς εἰς τὸν μουγζούραγαν οἱ καπικεχαγιᾶδές του, Στέφανος Ἰωαννίτης ὁ Μίσογλους, καὶ Μανόλης Ἀργυρόπουλος, γαμβρὸς τοῦ ἰατροῦ Λουκῆ Θεσσαλονικέως.

Μὲ ἔγγραφον ἴδιον, χωρὶς νὰ ζητήσῃ ἄρζι τοῦ πατριάρχου ὁ αὐθέντης Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης βοεβόδας ἔκαμε τερκίνι τὸ φερμάνι τῆς ἐξορίας τοῦ Ἐφέσου Σαμουὴλ, ὥστε ὁπόταν θέλῃ νὰ ἠμπορῇ πλέον νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Πόλιν ἀκωλύτως ἀπὸ τὴν Πόρταν· ζητήσας οὖν παρὰ τοῦ πατριάρχου τὴν ἐπιστολὴν τῆς ἀδείας ἦλθεν.

Ἀφοῦ ἔφθασεν ὁ Μαυρογένης εἰς τὸ Βουκουρέστι κατὰ μῆνα Μάϊον, κατὰ χρέος μὲν ἔπρεπε νὰ καταγίνεται εἰς τὴν ναυπηγίαν τοῦ ἐπὶ τοῦ προκατόχου του Σούτζου διορισθέντος βασιλικοῦ γαλιονίου, καθὼς καὶ τὸ ἔκαμεν· ἀμεριμνῶν τὸ σύνολον ὅμως τὴν πληρωμὴν καὶ τῶν δανειστῶν καὶ τῶν πραγματευτῶν καὶ τῶν ἐσναφίων καὶ αὐτῶν τῶν ψωμάδων, φραντζελάδων, ψαράδων, ταουκτζήδων καὶ κασάπηδων, (τοὺς ὁποίους ἐχρεώστει διὰ τὸ καθημερινὸν τραπέζι του ἀφοῦ αὐθέντευσεν ἕως οὗ ἀνεχώρησεν ἀπὸ τῆς Πόλεως,) ἀντὶ νὰ τοὺς στείλῃ τινὰ κἂν εὐάριθμα τῶν χρεωστουμένων, ἐναυπήγησεν ἓν κιρλαγκίτζι, καὶ φορτώσας μὲ 18 χιλ. κοιλὰ σιτάρι τὸ ἔστειλε τῷ ἄνακτι· εἶτα ναυπηγήσας καὶ ἓν περγαντὶ καὶ φορτώσας μὲ κριθάρι, τὸ μὲν περγαντὶ διώρισε νὰ εἶναι τοῦ τερσανὲ, καθὼς καὶ τὸ κιρλαγκίτζι, τοῦ δὲ ἐν αὐτῷ κριθαρίου διώρισε νὰ δοθῇ τὸ μὲν τῷ ἄνακτι, τὸ δὲ νὰ μοιρασθῇ εἰς τοὺς ῥετζάληδες, καὶ τελειώσας τὸ γαλιόνι τὸ ὁποῖον ἤδρε μισοφκιασμέ-

νον τὸ ἐγέμισε μὲ 40 χιλ. κοιλὰ κεχρὶ καὶ τὸ ἐξεκίνησε διὰ τὴν Πόλιν. Δὲν εὐχαριστήθη εἰς αὐτὰ, μόνον χωρὶς νὰ τοῦ ζητήσουν τι γράφει τῷ βεζίρῃ πῶς ἄρχησε νὰ ναυπηγῇ καὶ ἄλλο γαλιόνι καὶ θέλει τὸ φορτώσει μὲ 40 χιλ. κοιλὰ κριθάρι νὰ τὸ στείλῃ. Εἶτα γράφει τῷ αὐτῷ βεζίρῃ τὸ ὅτι εἰς τὴν Βλάσκαν ὤντας πολὺς κερεστὲς ἀπεφάσισε νὰ ναυπηγήσῃ καὶ ἄλλα κιρλαγκίτζια, ὅσα θέλει ὁ βεζίρης, καὶ νὰ τὰ στείλῃ· ὅστις τὸν ἀπεκρίθη τὸ, ἂς μείνῃ αὐτὸ ἄλλοτε. Ἔπεμπε συχνάκις φλωρία τῷ βεζίρῃ καὶ ταῖς γυνσιξὶ τοῦ τε βεζίρη καὶ τοῦ καπετὰν-πασσᾶ, καὶ ταῖς ἔστελνε καὶ κουμάσια, καὶ φορεσιάν τῇ γυναικὶ τοῦ βεζίρη ἄνωθεν ὑφαντὴν δι' ὅλου, ὑφανθεῖσαν εἰς τὴν Βιέννην· ἔπεμπε φλωρία καὶ τῷ χαζναδάρῃ τοῦ βεζίρη· ἔστειλε καὶ τῷ καπετὰν-πασσᾷ εἰς τὸ Μισίρι καὶ φλωρία καὶ μίαν φορεσιάν ῥοῦχα μὲ σαμουρόγουναν. Εἰς τὴν σπαθαρίαν διηγεῖτο καθ' ἡμέραν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ἄρχοντας ὄνειρα καὶ ὀπτασίας του· εἶπε πολλάκις ὅτι βλέπει εἰς τὸν τοῖχον τῆς σπαθαρίας τὸν βεζίρην καὶ τὸν καπετὰν-πασσᾶν ὁποῦ τὸν λέγουν νὰ φονεύσῃ τρεῖς ἄρχοντας βλάχους. Ὕβριζε καὶ τοὺς τρεῖς προκατόχους του αὐθέντας ὀνομάζωντάς τους κερατᾶδες, καὶ τῷ αὐτῷ ὀνόματι καὶ ὅλους τοὺς ἄρχοντας τοῦ Φαναρίου, ὀνομάζωντάς τους παδισὰχ-χαϊνλερί· μὲ κάθε καλαράσην ἔγραφε τῷ βεζίρῃ κατηγορῶν καὶ τοὺς τρεῖς προκατόχους του αὐθέντας ὡς φιλοχρημάτους καὶ ἁρπάσαντας πολλὰ καὶ ἀφανίσαντας τὸ βιλαέτι, καὶ ἀναιροῦσεν εἰς τὸ διβάνι του κάθε κρίσιν καὶ ἀπόφασιν ὁποῦ παρ' ἐκείνων ἐγένετο, μὲ πολλὰς κατ' αὐτῶν κατηγορίας. Ἀθέτησε δὲ καί τινα χρυσόβουλλα τοῦ αὐθέντου Ὑψηλάντου βοεβόδα τὰ εἰς καλὴν διοίκησιν τοῦ τόπου συντείνοντα, καθὼς καὶ τὸ διὰ τὸ ὀγιαρίτον. Τῇ ἑορτῇ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῆς Παναγίας τολμήσας ὁ θεοήλατος εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα καὶ λαβὼν μόνος τὸ ἅγιον Ποτήριον μετέλαβε τῶν ἀχράντων Μυστηρίων. Εἰς αὐτὸ οὖν τὸ διάστημα τῶν ἑπτὰ καὶ ἡμίσεος μηνῶν ἡμεῖς οἱ καπικεχαγιᾶδες εἰς τὸ καπὶ-κονάκι εἴχομεν καθ' ἡμέραν καὶ ἐνοχλήσεις καὶ παρακλήσεις ἀπὸ δανειστὰς καὶ πραγματευτὰς καὶ ἐσνάφια, καὶ πολλάκις καὶ δάκρυα ἀπὸ τοὺς πτωχοὺς ψωμᾶδες, ψαρᾶδες καὶ ταουκτζῆδες, προσκλαιομένους δεινοπαθῶς καὶ παρακαλοῦντας διὰ τὴν πληρωμήν τους. Ὁ δὲ κακῇ τύχῃ σύντροφός μας Νικόλαος Σκαναβῆς, υἱὸς τοῦ Δημητρίου Σκαναβῆ, ὃν διώρισεν ὁ Μαυρογένης νὰ ἔχῃ τὴν εἰς τὸ καπουκεχαγιαλίκι δοσοληψίαν, ὕβριζε καὶ ἠτίμαζε τοὺς πλείονας τῶν ἀνθρώπων ὁποῦ τὸν ἐζήτουν ἄσπρα, καὶ δὲν ἤκουε τὴν συμβουλήν μας εἰς τὸ νὰ τοὺς ὑπόσχεται πῶς δὲν χάνουν τὸ δίκαιόν τους, ἀλλὰ κακολογῶντάς τους, καί τινας καὶ δείρας, ἔγινεν αἴτιος τῆς κατὰ τοῦ αὐθέντου πλείστης ὅσης καταλαλιᾶς· καὶ τὰ ἄσπρα ὁποῦ συνεχῶς τὸν ἔστελλε διὰ νὰ πληρώνῃ τοὺς χρεωφειλέτας, τὰ μὲν ἔδιδε, τὰ πλείω δὲ κατεδαπάνα εἰς τὸ νὰ ἀνεγείρῃ ἐκ βάθρων τὸ εἰς τὸ σπίτι τὸ κατὰ τὸν Βουγιούκδερε πολυέξοδον καὶ μεγαλοπρεπὲς κιόσκι καὶ παχτζέν του καὶ ἄλλας του χρείας καὶ δοσοληψίας. Ἔγραφε δὲ τῷ αὐθέντῃ Μαυρογέννῃ πάντοτε καὶ σκάνδαλα καὶ ψεύδη καὶ συκοφαντίας κατὰ ἀρχόντων καὶ ἄλλων διαφόρων προσώπων, κἀκεῖνος ὡς ἐπιῤῥεπὴς εἰς τὴν κακίαν ἔδιδε πίστιν ταῖς συκοφαντίαις.

Μανζιλευθεὶς ὁ αὐθέντης Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης τῷ ἔτει 1782 ἔδωκεν ἱκανὰ ἄσπρα τῷ τζεβαχερτζῇ Ἰορδανάκῃ τῷ ἔτει 1786, καὶ μὲ τὴν ἐπιστασίαν του ἀνηγέρθησαν ἐκ βάθρων εἰς τὸ αὐθεντικὸν μοναστήριον τῆς Πσναγίας ἐπιλεγομένης Καμαργιότισας, τὸ κατὰ τὴν νῆσον τῆς Προποντίδος Χάλκην, νέαι οἰκοδομαὶ καὶ τιτανόκτιστοι, ἤτοι γκιαβκίρια, διά τε μαθητὰς καὶ διδασκάλους, (σκοπούμενος ὁ αὐθέντης νᾶ τὸ συστήσῃ σχολεῖον πτωχῶν μαθητῶν καὶ ἄλλων ἔνδον τοῦ μοναστηρίου,) καὶ τραπεζαρεῖον καὶ μαγειρεῖον καὶ ἀρτοποιεῖον· προσετέθη δὲ τῇ οἰκοδομῇ τόπος ἱκανὸς καὶ ἔξωθεν, μὴ περικλειόμενος δηλαδὴ ἐν τῇ πρώτῃ καὶ παλαιᾷ περιοχῇ τοῦ μοναστηρίου, καὶ ἀνηγέρθησαν ἐκ βάθρων καὶ σπίτια αὐθεντικά, καὶ ἐπεσκευάσθη, μᾶλλον δὲ ἀνηγέρθη ἐκ βάθρων καὶ ἡ ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ μοναστηρίου ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, καὶ ἐν τόπῳ ἀποκρύφῳ ἐκτίσθη γκιαβκίρι τὸ σκευοφυλάκιον, καὶ ἄλλον γκιαβκίρι ἐν τόπῳ φανερῷ.

—

Ἔτει σωτηρίῳ 1787, τοῦ Χιτζρὲ 1201.

Ἀφοῦ ἐμανζίλευσεν ὁ βεζίρης τὸν Ῥούμελη βαλισὴ Πεκὶρ-πασᾶν, διὰ τοῦ ὁποίου τὸ χατίρι εἶχε παύσει τῶν ἀταξιῶν του ὁ Μαχμοὺτ-πασᾶς, ἡγεμὼν τῆς Σκενδερούνας, καὶ ἔκαμε Ῥούμελη βαλισὴ τὸν Ἄϊδοζλουν, ἀπεσκίρτησεν ὁ Μαχμοὺτ-πασσᾶς πάλιν καὶ ἤρξατο ἐπικρατεῖν τὰς τριγυρινάς του ἐπαρχίας, διοικῶν αὐτὰς μάλα δικαίως καὶ ἄνευ ἁρπαγῶν δι' ἰδίων πελουκπασήδων· συνήθροισε δὲ καὶ στράτευμα πολὺ παρ' ἑαυτῷ ὑπὲρ τὰς 40 χιλ. οὐ μόνον Τούρκους ἀλλὰ καὶ Χριστιανοὺς ραγιᾶδες του, καὶ Καραδαγλῆδες καὶ Χιρβάτας καὶ Δαλμάτας. Ἔστειλεν ὁ βεζίρης προστα-γὴν εἰς τὸν πατριάρχην νὰ γράψῃ τοὺς ραγιᾶδες τῆς Σκενδερούνας ἀφορίζων διὰ νὰ μὴ τὸν δουλεύουν· (ἀπραξίας σημεῖον ἡ τοιαύτη προσταγή· εἰσὶ γὰρ παπισταὶ οἱ ὑποχείριοί του, καὶ ἡμεῖς ἐκεῖ ἐπίσκοπον δὲν ἔχομεν, καὶ εἰς τὰς ἐσχατιὰς τῆς ὑπὸ τῇ δεσποτείᾳ τῇ ὀθωμανικῇ ἐπαρχίας οἱ δύο ἐπίσκοποι ὑποκείμενοί ποτε τῷ Πεκίου ὑπόκεινται σήμερον τῷ ἰμπεράτορι.) Ἔξω ἀπὸ τὸ χερσαῖον στράτευμα ἔχει ὁ Μαχμοὺτ-πασσᾶς εἰς τὰ νερὰ τῆς Σκενδερούνας καὶ στόλον εἴκοσι νηῶν δουλτζινιότικων. Ἔστειλεν ὁ βεζίρης καπιτζηπασῆδες εἰς τοὺς ἔξω πασσᾶδες τοὺς πέριξ μὲ προσταγὴν νὰ ὁρμήσουν κατ' αὐτοῦ μὲ νεφιρὰμ-ἀσκερὶ, τὸ ὁποῖον ἔγινε καὶ ἄλλοτε μὲ τὴν ἧττάν τους, καὶ ἦτον τότε μαζὴ καὶ ὁ Ἄϊδοζλους αὐτός.

Ἀπέθανεν ὁ Αἰγίνης, Μαρτίου ς', καὶ ἐχειροτονήθη ὁ πρώην πρωτοσύγκελλος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας Παΐσιος.

Ἡ ἐκκλησία τῆς Ἁγίας Εὐφημίας εἰς τὸ Καδίκιοϊ εἶχε χροσόβουλλον ρουσσικὸν διὰ νὰ παίρνῃ τόσα ρούβλια τὸν χρόνον ἔλεος ἀπὸ τῆς βασιλείας τῶν Μοσχόβων. Τοῦτο ἔχων ὁ Ἰωαννίκιος Καρατζᾶς ἀφ' οὗ καιροῦ ἦτον Χαλκηδόνος, διὰ τοῦ ἐλτζῆ μοσχόβου γράψας τῇ βασιλίσσῃ Αἰκατερίνῃ ἐζήτησε διὰ τὴν ἐκκλησίαν τὴν πληρωμὴν τῶν παρελθόντων χρόνων· ἀλλ' ἐλθόντα καὶ δοθέντα αὐτῷ παρὰ τοῦ ἐλτζῆ δέκα ἓξ πουγγεῖα τὰ κατεκράτησε.

Τοῦτο μαθὼν ὁ ἐλτζὴς παρὰ τῶν ἐπιτρόπων τῆς ἐκκλησίας κατὰ συμβεβηκὸς παρευρεθεὶς ἐν τῷ ἑσπερινῷ τῇ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ, κατὰ μῆνα Μάρτιον ἔλαβε βίᾳ παρὰ τοῦ Ἰωαννικίου τὰ 9 πουγγεῖα καὶ τὰ ἔδωσε τοῖς ἐπιτρόποις τῆς ἐκκλησίας ἵνα πληρώσωσι τὸ ὅπερ προλαβόντως εἶπον αὐτῷ χρέος τῆς ἐκκλησίας καὶ καλλωπίσωσι καὶ τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐζήτει λαβεῖν παρὰ τοῦ Ἰωαννικίου καὶ τὰ λοιπὰ 7 τῶν πουγγείων· ἀλλά τινες γυναῖκες φράγκισσαι εἰς τὸ Σταυροδρόμι μεσολαβήσασαι πρὸς τὸν ἐλτζὴν, τὸν ἔδωκε καιρὸν διὰ τὴν πληρωμήν.

Τῇ ιγ' τοῦ Μαρτίου ἦλθεν εἴδησις ἀπὸ τὸν καπετὰν-πασσᾶν τοῦ ὅτι ἐνίκησε πολέμῳ καὶ ἐφυγάδευσε τοὺς δύο πέηδες Ἰπραχίμην καὶ Μουράτην· τοῦτο κατωρθώθη ὄχι ἀπὸ τὴν ἀνδρείαν αὐτοῦ, ὡς γράφει, ἀλλὰ διὰ τῆς συνδρομῆς τοῦ Μισὶρ-βασιλῆ χατζὴ Γεγὲν-Μεχμὲτ-πασσᾶ.

Τῇ ιέ τοῦ Μαρτίου μουσαβερὲς εἰς τὸ ἄρζ-ὀδασὶ ρετζάληδων πολλῶν, παρόντος μουφτῆ καὶ βεζίρη, καὶ ὕστερον εὐθὺς ἔγινε ρεκιάπι· ἐξελθὼν ὁ βεζίρης τῶν ἀνακτόρων ἔτρεξεν εὐθὺς εἰς τὸν τερσανὲ, ὅπου παρήγγειλε μεγάλας ἑτοιμασίας· συμπεραίνεται τὸ ὅτι κατέπεισε τὸν βασιλέα εἰς τὸ νὰ κηρυχθῇ πόλεμος κατὰ τῶν Μοσχόβων.

Τῇ ιζ' τοῦ Μαρτίου ἐπέμφθη ὁ τζελὲπ-ἀγᾶς, γυναικάδελφος τοῦ πρώην βεζὶρ-ἀζὲμ Ἰζὲτ-πασσᾶ, εἰς τὸ Σοουτζάκι διὰ ἐπισκευήν του.

Εἶχε δοθεῖ ἄδεια τοῖς Ῥούσσοις, κατὰ τὴν αἴτησιν τοῦ Σεργίου, νὰ μὴν πληρώνουν μασταρία εἰς δὲ τὰ λοιπὰ του προβλήματα δὲν εἰσηκούσθη· μάλιστα ὁ ρεΐσουλ-κιτὰπ Φεϊζὴ Σουλεϊμὰν-ἐφένδης τὸν ἐναντιώθη ἱκανῶς. Ἀνεχώρησεν οὖν ὁ Σέργιος τῇ ιζ' τοῦ Μαρτίου διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν βασίλισσαν, ἥτις ἤψατο τῆς ὁδοῦ τῆς πρὸς τὸ Κίαιβον καὶ Κρίμι.

Φυλακωθεὶς ὁ Μίσογλους μὲ ὑποψίαν κινδύνου τῆς ζωῆς του, ἐλθόντων γραμμάτων τοῦ αὐθέντου Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου μαρτυρούντων καλῶς περὶ αὐτοῦ τῇ ιή τοῦ Μαρτίου, ἠλευθερώθη εὐθὺς τῆς εἱρκτῆς τοῦ μουγζούραγα, καὶ παραστὰς τῷ κεχαγιάπεγ ἔδωκεν ἔγγραφον νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν ζαρπχανὲν πουγγεῖα 115, τὸ χρέος τοῦ φιραρῆ, καὶ ὑπόσχεσιν νὰ πληρώσῃ καὶ τὸ δίκαιον τῶν πραγματευτῶν καὶ ταχέως, χωρὶς νὰ δώσῃ τις ἀγωγὴν, καὶ τοῦ ἐδόθη φιρμάνι διὰ νὰ τὸ πληρώνῃ κατ' ὀλίγον καὶ ὄχι ἐν ταὐτῷ· εἶπεν ὅμως ὅτι ἔχει νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ φιραρῆ πουγγεῖα ὀκτακόσια.

Ὁ ἐγγλέζος ἐλτζὴς παρεκίνησε τοὺς ρετζάληδες τῆς Πόρτας νὰ ἑτοιμάσουν στρατεύματα εἰς τὴν Οὐζοὺ καὶ Ἰσμαήλι διὰ νὰ μὴν φανοῦν πῶς εἶναι ἀνετοίμαστοι εἰς τὴν βασίλισσαν Αἰκατερίναν μέλλουσαν ἐλθεῖν εἰς τὸ Κρίμι.

Ὁ ἐλτζὴς μόσχοβος μαζὴ μὲ τὸν ἀγέντε τοῦ ἰμπεράτορος ἀνεχώρησαν τὸν Μάρτιον διὰ θαλάσσης ἀπὸ τῆς Πόλεως διὰ νὰ ὑπάγουν εἰς το Κρίμι. Ἔφθασεν ὁ ἰμπεράτωρ εἰς τὴν Χερσῶνα τῇ ς' τοῦ Μαΐου, καὶ τῇ ή τοῦ Μαΐου ἔφθασε καὶ ἡ βασιλίς· ἐξῆλθεν εἰς προϋπάντησίν της ὁ ἰμπεράτωρ· μαζὴ μὲ τὴν βασίλισσαν ἦν καὶ ὁ ῥὴξ τῆς Λεχίας. Ἐκάθισαν ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς, μεθ' ἃς ὁ μὲν ἰμπεράτωρ ἀνεχώρησε διὰ τὰ ἴδια, ἡ δὲ βασίλισσα Αἰκατερίνη μαζὴ μὲ τὸν ῥῆγα τῆς Λεχίας ἐλθοῦσα εἰς τὸ Κὶλ-πουρνοὺ καὶ δια-

τρίψασα ἡμέρας ὀκτὼ ἀνεχώρησε διὰ τὸ Κρίμι μὲ 30 χιλιάδες στρατοῦ, καὶ καταλιποῦσα ἐκεῖ μετά τινας ἡμέρας τὸν σὺν αὐτῇ στρατὸν ἀνεχώρησε διὰ τὸ Πετερποῦργον, σκοπῷ τοῦ παρευρεθῆναι ἐκεῖσε διὰ τὴν συνειθισμένην μεγάλην ἑορτὴν τῶν Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου.

Ἀνεχώρησαν διὰ τὰς ἐπαρχίας των τῇ προτροπῇ τοῦ πατριάρχου ὁ Θεσσαλονίκης καὶ ὁ Φιλίππου καὶ Δράμας, μὲ τὸ νὰ ἤλθον ὁ Τουρνόβου καὶ ὁ Καισαρείας, οἵτινες καὶ συνεδριάζουσιν. Ἦλθε καὶ ὁ Ἄρτης καὶ συνεδριάζει, προκαθεζόμενος τοῦ Ναυπλίου, καὶ παρανόμως καὶ τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν, τοῦ Ἰωαννίνων καὶ τοῦ Λαρίσης· ἀνεχώρησαν οὖν ὁ Παλαιῶν Πατρῶν καὶ ὁ Ἀδριανουπόλεως.

Ἐπιμελείᾳ καὶ σπουδῇ τοῦ πατριάρχου Προκοπίου πρὸς ἐλάφρωσιν τοῦ δυσβαστάκτου χρέους τοῦ Κοινοῦ, συμποσουμένου εἰς πουγγεῖα 1,350, ἐφορτώθησαν καὶ ἐδέχθησάν τινες τῶν ἐπαρχιῶν μερικὸν χρέος τοῦ Κοινοῦ, κατὰ τὸ ἀνάλογον τοῦ μιρίου ἑκάστης ἐπαρχίας· ἤτοι ἡ ἐπαρχία ὁποῦ ἔδιδε 500 γρόσια μιρὶ ἐφορτώθη πουγγεῖα 10, καὶ ἡ δίδουσα γρόσια 2,000 ἐφορτώθη πουγγεῖα 40, καὶ καθεξῆς, ἐπὶ τοιαύτῃ συμφωνίᾳ τοῦ νὰ μὴν ἐκπίπτουν πέντε χρόνους ἀπὸ τὸ χρέος τῶν ἐπαρχιῶν τους, καὶ μετὰ πέντε χρόνους πάλιν νὰ ἐκπίπτῃ ἕκαστος κατὰ τὸ διορισθὲν αὐτῷ. Ἐθεωρήθη λοιπὸν ὁ λογαριασμὸς τοῦ Κοινοῦ, Ἀπριλίου τῇ κ', καὶ ἐξέπεσε χρέος 570, καὶ ἔμεινε τὸ χρέος τοῦ Κοινοῦ πουγγεῖα 780.

Ὁ τεφτερδάρης Πεπεῖ-Χασὰν-ἐφένδης τὰ ἀπὸ Βλαχίας ἓξ πουγγεῖα ἐτήσιον λουφὲν τοῦ σαράφη Πετράκη, γεγραμμένον καὶ εἰς τὸ μαδὲν-καλεμὶ, τὰ ἐπρόσθεσεν εἰς τὸ μιρὶ τῆς Βλαχίας, καὶ ἔγινε τὸ ἐτήσιον μιρὶ πουγγεῖα 625, γρόσια 28 καὶ ἄσπρα 60.

Ὁ Μαυρογένης εἰς τὰ πρὸς τὸν βεζίρην γράμματά του κατηγορῶν καὶ διαβάλλων πάντοτε σχεδὸν μὲ κάθε καλαράσην καὶ τοὺς τρεῖς προκατόχους του μετὰ τὴν εἰρήνην, ἔγραψε τέλος πάντων πῶς νὰ ἔπαιρναν τὸν χρόνον ἀπὸ τὴν Βλαχίαν 18 χιλ. πουγγεῖα, καὶ κακῶς ποιοῦντες ἐκράτουν τὰ πολλὰ κέρδη αὐτὰ διὰ τὸν ἑαυτόν τους.

Τῇ κς' τοῦ Μαρτίου ἔτους τοῦ Χιτζρὲ 1200, ἄνευ τοῦ κανονικοῦ μιρίου ἦτον φορτωμένος ὁ Μαυρογένης μὲ πουγγεῖα 796, ἤτοι ἔξω ἀπὸ τὸ μιρὶ τὸ πληρωθὲν ἐχρεώστει καὶ 796 πουγγεῖα ἄσπρα διὰ τὰς κακάς του καὶ ἐπιζημίους καὶ ματαίας δόσεις.

Ὁ βεζίρης κάμνει μεγάλας καὶ πολυεξόδους ἑτοιμασίας· ἔβγαλε τὸ δόσιμον τζεπέλι, τὸ ὁποῖον εἶναι πληρωμὴ δεκατημόριος τοῦ εἰσοδήματος ἑνὸς μαλικιανὲ, ἤτοι ἂν ἔχῃ εἰσόδημα ὁ μαλικιανὲς 30 πουγγεῖα, πληρώνει τὰ 3· εἰς καιρὸν πολέμου διορίζουν τὸν τοιοῦτον δασμόν, ὁ ὁποῖος πιάνει σχεδὸν 10 χιλ. πουγγεῖα. Διώρισε στράτευμα νὰ πηγαίνῃ εἰς τὸ Ἰσμαήλι ὑπὲρ τὰς 100 χιλ. καὶ εἰς τὸ Σινώπι ὑπὲρ τὰς 50 χιλ. διὰ νὰ περάσῃ ἀντίκρυ εἰς τὸ Κρίμι καὶ εἰς τὴν Οὐζού· διώρισε καὶ ἐδῶ εἰς τὴν Πόλιν διὰ τὸ αὐτὸ Ἰσμαήλι ὀρτᾶδες 14, οἱ δύο πρὸς 1,500, καὶ οἱ δώδεκα πρὸς χιλίους ἄνδρας, ὁποῦ κάμνουν 15,000· ἀλλ' εἶναι καὶ τὰ γιαμάκια τους ἄλλαι 2,000· κάμνουν αὐτοὶ τώρα τρεῖς μῆνας, Ἰανουάριον, Φεβρουάριον καὶ

Μάρτιον, μυρία κακὰ καὶ εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Πόλεως καὶ εἰς τὰς κώμας τοῦ Καταστένου. Ἔξω ἀπὸ τὰς ἑτοιμασίας τῆς ξηρᾶς ἑτοιμάζει καὶ 40 γαλιόνια διὰ νὰ στείλῃ εἰς τὴν Οὐζοὺ, καὶ 40 πλευσίματα μικρὰ καὶ χαμηλὰ μὲ κουπιὰ, σαλούπαις λεγόμενα, ὁποῦ ἔχει ἕκαστον εἰς τὴν πρώρην του τηλεβόλον ὁποῦ σύρει ἓν καντάρι γκιουλέ. Ἔστειλε προσταγὴν καὶ εἰς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν νὰ ἔλθουν ἐδῶ 100 ὑδριώτικα, καὶ ἀπὸ τὰς λοιπὰς νήσους ἄλλα μικρὰ πλευσίματα ὑπὲρ τὰ 200, διὰ νὰ ὑπάγουν εἰς τὴν Οὐζοὺ καὶ Μαύρην θάλασσαν μὲ αὐτὰ τὰ γαλιόνια. Δι'αὐτὰς τὰς ἑτοιμασίας λέγει μὲν ὁ βεζίρης πῶς γίνονται κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς Εὐρώπης, ὁποῦ εἶναι πάντοτε ἕτοιμα τὰ στρατεύματα τῶν βασιλέων της, καὶ ἔκαμε γιασάκι τὸ νὰ λέγῃ τινας πῶς εἶναι σεφέρι, ἀλλὰ ὁ σκοπός του καθαυτὸ εἶναι μόνον καὶ μόνον νὰ κινήσῃ πόλεμον κατὰ τῶν Ῥούσσων, ἀλλ'αἰφνηδίως, ἐλπίζων οὕτω νὰ τοὺς πατήσῃ ἀπροετοιμάστους. Κατέπεισε δὲ καὶ τὸν βασιλέα νὰ συγκατανεύσῃ διὰ τὸν πόλεμον τὸν ὁποῖον ποτὲ δὲν ἤθελε, λέγωντάς τον πῶς τὸν θέλει τὸ κούλι, καὶ σχεδὸν μὲ αὐτὸ φοβερίζωντάς τον μὲ ὑποψίαν ἐπαναστάσεως. Ἔδωκε φετβᾶν καὶ ὁ μουφτής. Ἔχει παρακινητὰς εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον ὁ βεζίρης καὶ τὸν ῥεῖσην Φεῖζη-Σουλεϊμὰν-ἐφένδην, καὶ τὸν ἐγγλέζον ἐλτζὴν μάλιστα συμβουλάτορα, κατ' ἐξαίρετον τρόπον δὲ τὸν Βλάχπεην Μαυρογένην, ὅστις διὰ τὰς κατ' αὐτοῦ κατηγορίας τοῦ Σεργίου μνησικακῶν δὲν ἔπαυε μὲ κάθε καλαράσην νὰ γράφῃ ψευδεῖς εἰδήσεις καὶ συκοφαντίας κατὰ τοῦ ἰμπερίου τῆς Ῥουσσίας, διεγείρων καὶ παροξύνων εἰς τὸν κατὰ τῶν Ῥούσσων πόλεμον δολίως τε καὶ πολυτρόπως.

Στέλλει κρυφὰ ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς καπικεχαγιᾶδες τῷ βεζίρῃ μὲ τὸν Πάλκαπὰν-τουτζαρὴ Θεόδωρον Τουρναβίτην φλωρία 5 χιλιάδες καὶ αὐτὸν τὸν δεύτερον χρόνον, ὡσὰν νὰ μὴν ἔφθαναν τὰ ὅσα ἔστειλε τὸν πρῶτον χρόνον καὶ τὰ 1,000 πουγγεῖα ὁποῦ ἤδη εἶχε πληρώσει ὁλοκλήρως διὰ νὰ αὐθεντεύσῃ. Βλέπων δὲ καὶ ὁ βεζίρης τὰ τοιαῦτα κινήματα καὶ τὰς κατὰ τῶν σελέφηδων συκοφαντίας, καὶ ὑποθέτωντας ἀπὸ αὐτὰ πῶς ὁ τόπος ἔχει τὸν τρόπον καὶ εἶναι ἱκανὸς εἰς τοιαύτας δόσεις, καὶ οἱ πρὸ αὐτοῦ ἡγεμόνες κακῶς ποιοῦντες ἐκράτουν τὰ πολλὰ κέρδη διὰ τὸν ἑαυτόν τους, διώρισε πολλοὺς καὶ ἀνυποφόρους χαβαλέδες εἰς τὴν Βλαχοπογδανίαν διὰ τροφὴν τοῦ ἐν τῷ Ἰσμαήλι στρατοῦ παρὰ τῷ σερασκέρῃ Σαχὶν Ἀλῇ-πασσᾷ, καὶ διὰ τὸ ἀμπάρι τῆς Ἰσάκτζας, καὶ διὰ τὸ Χοτίνι, Πενδέρι καὶ Οὐζοὺ καὶ Ἀκ-κερμάνι καὶ διὰ τὸ Πελιγράδι· καὶ ἔξω ἀπὸ αὐτὰ καὶ μεβατζίπια καὶ χάσια καὶ ταϊνάτια εἰς διάφορα μέρη, καὶ σερχάτια καὶ ἄλλα χρειώδη καὶ ἀναγκαῖα τῶν στρατευμάτων.

Τούτων οὕτως ἐχόντων ὑποπτευθεὶς ὁ Μαυρογένης μήπου μὲ τὸν καιρὸν αὐθεντεύσῃ εἰς τὴν Βλαχίαν ὁ Μουρούζης Κωνσταντίν-βοδας, δοὺς τῷ κακοτρόπῳ αὐτῷ βεζίρῃ πουγγεῖα 145, τὸν ἐξώρισεν εἰς τὴν Τένεδον κατὰ μῆνα Ἰούνιον.

Εἶχαν σταλθεῖ ἕως τώρα εἰς τὴν Οὐζοὺ 13 γαλιόνια μεγάλα καὶ ἄλλα 10 μικρὰ πλευσίματα πολεμικά· ἐστάλη δὲ καὶ δεύτερος στόλος γαλιόνια μεγάλα 19 καὶ κάτεργα 6 καὶ ἡ παστάρδα, καὶ μὲ τὸ νὰ λείπῃ ἀκόμη ὁ

καπιτὰν-πασσᾶς εἰς τὸ Μισίρι ἔγινε πασσᾶς μὲ τρία τούγια ὁ Πεκίρ-πεης, ἀδελφὸς τοῦ Ἐγριποζλῆ Μεχμὲτ-πασσᾶ καὶ υἱὸς τοῦ Ἰπραὴμ-πασσᾶ, ἄνθρωπος πρακτικὸς τῆς Μαύρης θαλάσσης καὶ τοῦ Αἰγαίου πελάγους, καὶ τοῦ ἐδόθη μανσούπι ὁ Μωρέας, καὶ Μαΐου τῇ θ' ἀπῆλθεν εἰς τὸν στόλον αὐτὸν τὸν δεύτερον εὑρισκόμενον εἰσέτι εἰς τὸν Βουγιούκδερε, καὶ εὐθὺς ἀνεχώρησε μὲ τὸν στόλον αὐτὸν διὰ τὴν Οὐζοὺ καὶ διὰ τὸ Κρίμι.

Παρητήθη ὁ Ναυπλίου τὸν Μάϊον, καὶ ἔγινε Ναυπλίου ὁ Ὠλένης· ἡ δὲ ἐπαρχία Ὤλενα προσετέθη τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν.

Ὁ Τορνόβου καὶ ὁ Πωγωνιανῆς ἐλθόντες εἰς τὴν Πόλιν διηγοῦντο μυστικῷ τῷ τρόπῳ τάς τε τυραννίας καὶ τὰς ἀχρειότητας τοῦ Μαυρογένη καὶ εἰς τὸν παρελθόντα χρόνον, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὸν τὸν χρόνον δὲν ἔπαυε νὰ κάμῃ τὰ αὐτὰ, ὀνομάζων εἰς τὸ διβάνι καὶ εἰς τὴν σπαθαρίαν κερατᾶδες καὶ τοὺς προκατόχους του τρεῖς αὐθέντας καὶ ὅλους τοὺς Φαναριώτας, καὶ τὸν αὐτὸν τίτλον διδοὺς καὶ εἰς ὅποιον ἄρχοντα βλάχον ἤθελεν ἀρράθυμήσει, καὶ διηγούμενος καθ' ἡμέραν σχεδὸν εἰς τοὺς ἄρχοντας βλάχους τὸ πουρνὸ εἰς τὴν βιστιαρίαν ὄνειρα καὶ ὀπτασίας του, δ' ὧν ἤθελε δεικνύειν τὸ πολυδύναμόν του καὶ οὐρανόθεν καὶ ἐκ μέρους τοῦ βασιλέως. Ἔλεγε δὲ αὐτοῖς συνεχῶς τὸ ὅτι βλέπει εἰς τὴν σπαθαρίαν τὸν βεζίρην καὶ τὸν καπιτὰν-πασσᾶν ὁποῦ τὸν προστάττουν νὰ φονεύσῃ ἄρχοντας βλάχους. Τοῖς δὲ παρ' αὐτῷ στρατιώταις τούρκοις, διορισθεῖσιν ἤδη αὐτῷ συμμάχοις, ἔλεγε τὸ, « πὲν σιζὲ γκιουβενίριμ· καὶ διὰ τοὺς ἄρχοντας βλάχους τὸ, πουν-λὰρ κιαφίρ-δίρ· καὶ τὸ, « ἂν ἐγνώριζα κἀνὲν μέρος κρέατός μου γκιαβούρικον, τὸ ἔκοπτα καὶ τὸ ἔρριχνα. »

Ἐτελείωσε τὸ πολυέξοδον σαράϊ τὸ λεγόμενον Ἀϊναλὶ Καβάκι, κτισθὲν ὑπὸ τοῦ βεζίρη· ἐσκόστισεν ἡ οἰκοδομή του 1,800 πουγγεῖα· τὰ ἐξώδευσεν ὁ βεζίρης τῷ βασιλεῖ χαριζόμενος, τὸ δὲ στρώσιμόν του οὕτω πως ἔγινε· τὰς ψάθας τὰς στρώνει ὁ σάπικα κεχαγιάπεης Χαϊρὴ-ἐφένδης, τὸν κοστίζουν ὑπὲρ τὰ 40 πουγγεῖα· τὸν δαϊρὲν τοῦ βασιλέως τὸν στρώνει ὁ βεζίρης, ἀλλ' ἐπῆρε 15 πουγγεῖα ἀπὸ τὸν Βλάχπεην· τὸν δαϊρὲν τῶν ἑπτὰ καδίνων τὸν στρώνουν οἱ ἑξῆς ἑπτὰ ρεζτάληδες, ὁ καπετὰν-πασσᾶς, ὁ γιαννιτζὰρ-ἀγασὴς, ὁ τεφτερδάρης, ὁ τανοῦν κεχαγιάπεης Πεπεῖ-Χασὰν-ἐφένδης, ὁ ρεῖς-ἐφένδης, ὁ τσαούσπασης, ὁ χατζῆ Σελίμης, πατὴρ τοῦ τεφτερδάρη· τοὺς δὲ δαϊερέδες τοῦ κιζλὰρ ἀγασὴ, τοῦ σιλικτὰρ-ἀγᾶ καὶ τῶν λοιπῶν ἀγάδων τῶν γεδικλήδων καὶ τῶν χὰς-ὀδαλήδων, κιλερλήδων καὶ σεφερλήδων τοὺς στρώνουν ὁ κασάππεης, τζιλ-ἐμινὴς, ἀρπὰ-ἐμινὴς καὶ ἄλλοι.

Ὁ Ἀθηνῶν Ἀθανάσιος ἐσυγχίσθη μὲ τὸν εἰς τὰς Ἀθήνας κόνσολον τὸν ἐγγλέζον· ὅθεν ὁ ἐλτζὴς ἐγγλέζος ἐμήνυσε τῷ φιλῳ του βεζίρῃ Ἰσοὺφ-πασσᾷ νὰ προστάξῃ τὸ νὰ ἐξωσθῇ ὁ Ἀθανάσιος καὶ νὰ λάβῃ τὴν ἐπαρχίαν του ὁ πρώην Ἀθηνῶν Βενέδικτος· τοῦτο τὸ κατώρθωσεν ὁ δεύτερος δραγομάνος τοῦ Ἐγγλέζου Κρούτας, λαβὼν παρὰ τοῦ Βενεδίκτου πουγγεῖα 30 διὰ τοῦ ἰατροῦ Φέστα. Ὁ πατριάρχης καὶ ἡ σύνοδος θελήσαντες νὰ ἀπαντήσουν τὴν προσταγὴν, ὁ κακότροπος βεζίρης ἐπρόσταξε καὶ ὁ Βενέδικτος νὰ γίνῃ Ἀθηνῶν καὶ ὁ Ἀθανάσιος νὰ πηγαίνῃ εἰς τὴν ἐξορίαν ὅπου ἦν ὁ Βενέδικτος,

ἤτοι εἰς τὸ ἀγιώνυμον Ὄρος. Ἦλθεν οὖν ὁ Βενέδικτος εἰς τὴν Πόλιν καὶ ἀνενέωσε τὸ περάτι του διὰ τὴν ἐπαρχίαν Ἀθηνῶν.

Ἐκίνησε καὶ τρίτος στόλος διὰ τὴν Μαύρην θάλασσαν, γαλιόνια 7 καὶ ὑδριώτικα 20.

Οἱ ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας καὶ πόλεις διορισθέντες νὰ πηγαίνουν εἰς τὸν πόλεμον ὑπετάγησαν μὲν τῇ προσταγῇ, ἀλλὰ μὲ πολλὴν ὀδύνην καὶ λύπην τῶν Χριστιανῶν· ἔκαμαν τὰ κακά τους θελήματα, ἁρπαγὰς καὶ ἀσελγείας, ἔστιν ὅπου δὲ καὶ φόνους εἰς τοὺς κατοικητὰς καὶ πόλεων καὶ κωμοπόλεων καὶ κωμῶν, καθὼς ὁσημέραι γίνονται καὶ ἔγιναν, μάλιστα εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, Λῆμνον, ἐπαρχίαν τοῦ Ἡρακλείας, καὶ σχεδὸν εἰς κάθε μέρος, ἕως καὶ ἐδῶ εἰς τὴν Πόλιν καὶ τὰ περίχωρά της. Στρατὸς δὲ πολυάριθμος ἀπὸ Ἀσίας καὶ Εὐρώπης διωρίσθη καὶ ἀπέρχεται εἰς τὸ Ἰσμαήλι· καὶ εἰς τὴν Οὐζοὺ μεγάλαι ἑτοιμασίαι καὶ πολλαὶ, ὅσαι δὲν ἔγιναν εἰς τὸν παρελθόντα κατὰ τῶν Μοσχόβων πόλεμον. Συνέκειτο δὲ ὁ στρατὸς αὐτὸς ἐκ πεζικοῦ τε καὶ ἱππικοῦ, ἔξω ἀπὸ τοὺς γαλιοντζῆδες ὁποῦ πολυάριθμοι εὑρίσκονται εἰς τοὺς στόλους αὐτοὺς, ἐν οἷς πλὴν τῶν μεγάλων αὐτῶν πολεμικῶν πλευσιμάτων εἶναι καὶ ὑδριώτικα καὶ ἄλλα ὑπέρπολλα τῆς Ἄσπρης θαλάσσης διὰ δούλευσιν τοῦ μεγίστου αὐτοῦ στόλου, κομιδὴν δηλαδὴ ζαχιρέδων καὶ ἄλλων ἀναγκαίων.

Ὁ Πωγωνιανῆς θέλωντας νὰ κάμῃ προσωπικὴν παραίτησιν τῆς ἐπαρχίας του εἰς δόκιμον καὶ πρακτικὸν ἄνθρωπόν του, ὁ πατριάρχης δὲν τὸ ἔστεργε καὶ τὸν ἔλεγε νὰ πηγαίνῃ εἰς τὴν ἐπαρχίαν του μόνος του· ἀλλὰ τέλος πάντων μετὰ πολυήμερον λογοτριβὴν δυσωπήσας τὸν κατέπεισε νὰ δεχθῇ τὴν προσωπικήν του παραίτησιν.

Εἶπον οἱ Τοῦρκοι τότε τῷ ἐλτζῇ τῶν Μοσχόβων ὅτι δὲν δέχονται τὰ τοῦ Σεργίου· ὅθεν νομίσαντες ὅτι θέλει τὸ ἔγραψε τῇ βασιλίσσῃ, τινὲς αὐτῶν ἐνόμισαν τότε ὅτι διὰ νὰ τὴν κάμουν νὰ ἀφεθῇ πρέπει νὰ κάμουν τὰς μεγάλας καὶ πολλὰς καὶ ἀδιακόπους αὐτὰς ἑτοιμασίας καὶ στρατολογίας· ἀλλ' ὁ σκοπὸς τοῦ βεζίρη οὐχ οὕτως ἔχει, μόνον καθαυτὸ νύκτα καὶ ἡμέραν πνέει τὰ τοῦ πολέμου, συλλογιζόμενος ὅτι μὲ αὐτὸν τὸν πόλεμον μόνον καὶ μόνον θέλει παραταθεῖ ἡ εἰς τὸ βεζαρέτι-οὐζμᾶ ἐπιμονὴ καὶ στερέωσίς του, ὢντας βέβαιος ὅτι ὁ βασιλεὺς δὲν θέλει δυνηθεῖ ποτὲ νὰ μανζιλεύσῃ βεζίρην ὄντα ἔξω μὲ τὸ σαντζὰκ-σερίφι.

Θανόντος τοῦ Κοὺρτ-πασσᾶ ἔδωκαν τὰ δερπέντια τῷ Ἀϊδοζλου Ἀλῆ-πασσᾷ διὰ νὰ πολεμῇ τοὺς πελουκπασῆδες τοῦ Μαχμοὺτ-πασσᾶ τοὺς ἐπικρατοῦντας τῶν ὀθωμανικῶν ἐπαρχιῶν· ὅθεν τῇ κέ Μαΐου ἔστειλεν ὁ Ἀλῆ-πασσᾶς εἰς τὴν Πόλιν 20 κεφαλὰς εἰς σημεῖον τῆς νίκης ὁποῦ ἔγραψε πῶς νὰ ἔκαμε κατὰ τῶν ἐχθρῶν.

Στενοχωρηθεὶς ὁ Μαχμοὺτ-πασσᾶς ἐτράβηξε τοὺς ἀνθρώπους του ἀπὸ τὰς ξένας ἐπαρχίας, διὰ τὰ πολλὰ κατ' αὐτοῦ στρατεύματα τοῦ Πόσνα-βαλισὴ Σελὶμ-πασσᾶ, τοῦ Ἀϊδοζλου Ἀλῆ-πασσᾶ καὶ ἄλλων πασσάδων, καὶ ἐτραβήχθη εἰς τὸ ἀγιαλέτι τῆς Ἰσκενδερούνας τὸ ἴδιόν του.

Ὁ ἐλτζὴς ἐγγλέζος δὲν παύει ἀπὸ τοῦ νὰ διεγείρῃ τοὺς Τούρκους εἰς τὸν

κατὰ τῶν Ῥούσσων πόλεμον· δὲν συμβουλεύει τὴν ἀπὸ τοῦ πολέμου ἀποχὴν ὡς πάντῃ ἐπιζήμιον εἰς ὅλους τοὺς ὑποχειρίους τῆς ὀθωμανικῆς βασιλείας, ἀλλὰ παρακινεῖ τὴν ταραχὴν καὶ τὸν πόλεμον· ὅθεν ἐδόθη προσταγὴ νὰ ἑτοιμάσουν ὡς τὰ λοιπὰ πάντα οὕτω καὶ τὰ ἐλλείποντα διὰ τὸ σαντζὰκ-σερίφι.

Εἰς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν οἱ Μαλταῖζοι ἐπειράτευσαν νῆα τουρκικὴν φορτωμένην μὲ γεννήματα τοῦ Μισιρίου, ἤτοι ρύζι καὶ λοιπά.

Οἱ Τζεζαερλῆδες ἐσκλάβωσαν τρία πλευσίματα μὲ παντιέραν ῥούσσικην, ἀλλὰ ψευδορούσσικα.

Ὁ καπιτὰν-πασσᾶς εἰσέτι εἰς τὸ Μισίρι, ἀλλὰ κάμνωντας πολλὰς ἁρπαγὰς καὶ χρηματολογῶν εἰς ἄκρον ἀδίκως καὶ παρὰ πάντα λόγον ἐμισήθη παρὰ τῶν ἐντοπίων. Οἱ ἀποστάται δύο πέηδες ἐπλησίασαν εἰς τὸ παλαιὸν Μισίρι· ἀλλὰ πολεμήσαντες οὐκ ἴσχυσαν εἰσελθεῖν.

Μουσαβερέδες συνεχεῖς εἰς τὸ σπίτι τοῦ μουφτῆ Ἀχμὲτ-ἐφένδη μουφτηζαδὲ, παρόντος βεζίρη, καζασκέρηδων καὶ ῥετζάληδων, τεφτερδάρη δηλαδὴ, κεχαγιάπεη, ῥεΐση, πεϊλικτζῆ, πρώην κεχαγιάπεη Χαϊρὴ-ἐφένδη καὶ ἄλλων ἐνίοτε.

Ὁ χάνης Σαχὶν-Γκιραΐς λοιπὸν κατὰ τὸ πρόβλημα τοῦ Σεργίου μὲ τὴν ἄδειαν τῆς Πόρτας ἐλθὼν ἀπὸ τὴν Καμινίτζαν εἰς τὸ Χοτίνι ἐπ' ἐλπίδι περιθάλψεως καὶ περιποιήσεως πολλῆς παρὰ τῆς Πόρτας, ὅλον τὸν χειμῶνα δὲν ἐσάλευσεν ἀπὸ τὸ Χοτίνι προφασιζόμενος τὸ ψῦχος· εἰς τὰς προστα-γὰς ὁποῦ τὸν ἐστέλλοντο ἀπὸ τὴν Πόρταν διὰ νὰ σηκωθῇ δὲν ἐκινεῖτο μὲ τὸ νὰ μὴν ἔβλεπε νὰ τὸν ἔλθουν εἰδήσεις κυβερνήσεώς τινος καὶ ἐπιστασίας· ὅθεν διὰ τὰς ἀλλεπαλλήλους προσταγὰς μόλις ἐσηκώθη ἀπὸ τὸ Χοτίνι τὸν Ἀπρίλιον· ἀλλ' ὁδεύων μὲ πολλὴν ἀργοπορίαν καὶ προσμένων τὴν φαντασιοκοπηθεῖσαν ἐπιστασίαν καὶ κυβέρνησιν μόλις ἔφθασεν εἰς τὸ Χάντεπε (ἀπέχον τοῦ Χοτινίου ὥρας 12) εἰς ἡμέρας 40. Εἶχε στείλει τὸν σαράφην του καὶ εἰς τὸ Γιάσι καὶ εἰς τὸ Βουκουρέστι, ἔτι εἰς τὸ Χοτίνι ὢν, νὰ δανεισθῇ ἄσπρα ἀπὸ τοὺς πραγματευτὰς ἢ ἄλλους δίδωντας ἐνέχυρα τζεβαερικά. Διατρίβωντας εἰς τὸ Χάντεπε ἡμέρας πολλὰς πάντῃ ἀκίνητος, καὶ ζημιωνόμενος ὁ τόπος τῆς Μολδαβίας διὰ τὴν τροφήν του, μὲ τὸ νὰ συνῆλθον παρ' αὐτῷ πολλοὶ Τάρταροι καὶ ἀπὸ Βουτζάκι καὶ ἀπὸ Καουσάνι καὶ ἀπὸ Τομπασάρι, καὶ φοβηθεὶς ὁ ἡγεμὼν τῆς Μολδαβίας Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης νὰ μὴ παρακινηθῇ παρ' αὐτῶν ὁ χάνης νὰ λεηλατήσῃ τὸ Γιάσι, ἔγραψε τῷ βεζίρῃ ὅτι ὁ χάνης δὲν θέλει σηκωθεῖ ποτὲ αὐτοπροαιρέτως, καὶ χρεία στρατοῦ διὰ νὰ τὸν σηκώσῃ. Ὅθεν ἔστειλεν ἡ Πόρτα τὸν καπιτζήπασην Τζαδιρτζηζαδὲ μὲ στράτευμα διὰ νὰ τὸν σηκώσῃ ἀπὸ τὸ Χάντεπε· οὗ γενομένου εἰσελθὼν εἰς τὰ χώματα τῆς Βλαχίας τὸν ἐπέρασαν τὸν Δούναβιν ἀπὸ τὸ Λικιρέστι εἰς τὴν Δάστραν μόνον μὲ 30 ἀνθρώπους, καὶ φθάσας εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, τοῦ ἐστάλθησαν διὰ ἔξοδα 30 πουγγεῖα καὶ μία φορεσιὰ ῥοῦχα, καὶ ἀπῆλθεν ἄκων μὲ μουπασίρην καπιτζήπασην εἰς τὴν Ῥόδον, ὁποῦ φθάσας εὐθὺς ἀπεπνίγη.

Ὑπέστρεψαν ἀπὸ τὸ Κρίμι ὁ ἐλτζῆς τῶν Μοσχόβων καὶ ὁ ἀγέντες τῶν Νεμτζῶν.

Τῇ ιέ τοῦ Ἰουλίου μουκιαλεμὲς μὲ τὸν ἐλτζὴν ῥοῦσσον εἰς τὸ κιόσκι τὸ βασιλικὸν τὸ εἰς τὸ Πεπέκι, παρόντος τοῦ νακίπουλ-ἐσρέφη καὶ Ἀνατὸλ καζασκερὴ ὡς ἀπὸ μέρους ὅλων τῶν οὐλεμάδων Μεχμὲτ-ἐφένδη Καρᾶ-Πεκὶρ ἐφενδηζαδὲ, τοῦ ῥεΐς-ἐφένδη, τοῦ πεϊλικτζῆ-ἐφένδη, τοῦ Δραγομάνου τῆς Πόρτας Καλλιμάχη καὶ τοῦ δραγομάνου τῶν Μοσχόβων Πιζάνη· ἐπρόβαλαν ἀνέλπιστα ζητήματα. Εἰς αὐτὸν τὸν μουκιαλεμὲν ἐλάλησε πολλὰ ψυχρὰ τὸν ῥεΐσην Φεϊζὴ-Σουλεϊμὰν-ἐφένδην ὁ μόσχοβος ἐλτζὴς, ἐν οἷς καὶ τὸ, « Ὅσοι παθητικῶς κινοῦνται διὰ νὰ συγχήσουν καὶ νὰ σκανδαλίσουν δύο βασιλείας καὶ νὰ γίνουν αἴτιοι αἱματοχυσίας παιδεύονται παρὰ θεοῦ κακοὶ κακῶς. » (Ἀληθευσεν ὁ λόγος τοῦ ἐλτζῆ, καὶ θέλομεν ἰδεῖ εἰς τὸ ἑξῆς ὅτι ἀφοῦ ἔγινε πασσᾶς τίτλῳ Ῥούμελη-σερασκερὴ, ἐπάρθησαν τὰ τούγια του, ἐξωρίσθη εἰς τὴν Καλλίπολιν, ἐδημεύθησαν ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του, εἶτα ἐξωρίσθη εἰς τὸ Σινώπι καὶ μόλις τῷ ἐδόθησαν τὰ τούγια μὲ μουχαφιζλίκι τῆς Σινώπης.) Μετὰ πολλὰ ἐδόθη καράρι νὰ γράψῃ ὁ ἐλτζὴς τῇ βασιλίσσῃ Αἰκατερίνῃ, καὶ νὰ τὸν ἔλθῃ ἀπόκρισις τῇ κ' τοῦ Αὐγούστου· ἐδυσαρεστήθη ὁ Μόσχοβος διὰ διορίαν τοσοῦτον σύντομον, ἐζήτησεν οὖν καὶ δεύτερον μουκιαλεμὲν ἐλπίζων διόρθωσιν· ὅθεν τῇ κέ τοῦ Ἰουλίου εἰς τὸ τζιφτλίκι τοῦ καπιτὰν-πασσᾶ ἔγινε καὶ ὁ δεύτερος, ἀλλὰ πάλιν τὰ αὐτὰ ζητήματα καὶ οὐδὲν πλέον.

Τῇ κς' τοῦ Ἰουλίου εἰς τὸ ἀρζ-ὸδασὶ μουσαβερὲς μεγάλος παρόντος τοῦ βεζίρη, τοῦ μουφτῆ, τῶν χάλια δύο καζασκέρηδων Ῥούμελης καὶ Ἀνατολῆς, τοῦ Μεκὶ-ἐφένδη πρώην Ῥούμελη καζασκερὴ, τῶν τριῶν σάπικα Ἰσταμπὸλ-ἐφένδηδων Ἀνατὸλ καζασκερὴ παγιασιδὰ, Δερβὶς-Μουλλᾶ-ἐφένδη δηλαδὴ, Ἀσὶρ-ἐφένδη καὶ Βελῆ-ἐφενδηζαδὲ, τοῦ χάλια Ἰσταμπὸλ-ἐφένδη, τοῦ χάλια τεφτερδὰρ-ἐφένδη Ναζίφη, τοῦ σάπικα τεφτερδὰρ-ἐφένδη Ῥεσὶτ-Σουλεϊμὰν-ἐφένδη, τοῦ σάπικα κεχαγιάπεη Λαλελῆ Μουσταφᾶ-ἐφένδη, τοῦ σάπικα ῥεΐς-ἐφένδη Ἀτᾶ-πεη, τοῦ Τζελεπῆ-ἐφένδη, σουλτὰν-κεχαγιασὴ ἀδελφοῦ τοῦ Λαλελῆ Μουσταφᾶ-ἐφένδη, τοῦ χατζῆ Σελιμὰγᾶ πατρὸς τοῦ χάλια τεφτερδάρη, τοῦ τερσανὲ-ἐμινὴ Ἀλῆ-ἐφένδη, τοῦ χάλια κεχαγιάπεη Πεπεῖ-Χασὰν-ἐφένδη, τοῦ χάλια ῥεΐς-ἐφένδη Φεϊζὴ-Σουλεϊμὰν-ἐφένδη, τοῦ τζαούσπαση Νουμὰν-πεη, τοῦ πεγιοὺκ τεσκερετζῆ, τοῦ πεϊλικτζῆ Ἀσὶτ-Μεχμὲτ-ἐφένδη, τοῦ γιαννιτζὰρ-ἀγασὴ, τοῦ κοὺλ-κεχαγιασὴ, τοῦ σεϊμέν-πασὴ, τοῦ σιπαχιλὰρ-ἀγασὴ, τοῦ σιλιχτὰρ-ἀγασὴ, τοῦ ἀραπατζήπαση, τοῦ τοπτζήπαση, τοῦ τζεπετζήπαση καὶ ἄλλων ὀτζακλήδων. Μόνος ὁ βεζίρης καὶ ὁ ῥεΐσης θέλουσι τὸν πόλεμον· οἱ λοιποὶ προβλέποντες ἀφανισμὸν δὲν τὸν θέλουν, ἀλλὰ φοβούμενοι τὸν βεζίρην σιωποῦν, καὶ ἀντὶ νὰ εἰποῦν ὅτι δὲν πρέπει συγκατανεύουν εἰς τὰ παρ' αὐτοῦ λεγόμενα. Οἱ κατοικηταὶ τῶν ἐπαρχιῶν τῆς βασιλείας πλὴν τῆς Οὐγγροβλαχίας καὶ τῆς Μολδοβλαχίας ἐπλήρωσαν ἕως τώρα διὰ ζαχιρέδες τῆς ἑτοιμασίας τοῦ πολέμου καὶ εἰς μετρητὰ γρόσια ὑπὲρ τὰς 70 χιλιάδας· καὶ ἐκ τοῦ βασιλικοῦ χαζνὲ ἔξω ἀπὸ τὰ πολυάριθμα ἔξοδα τοῦ τερσανάϊ-ἀμιρὲ ἐδόθησαν διὰ τὴν ἑτοιμασίαν τοῦ πολέμου γρόσια 60 χιλιάδας. Μόνος λοιπὸν ὁ βεζίρης καὶ ὁ ῥεΐσης τὸν θέλει, καὶ οἱ λοιποὶ πάντες τῷ σχήματι μὲν δει-

κνύουσι πῶς δὲν τὸν θέλουν, τινὲς δὲ φοβούμενοι λέγουσι πῶς τὸν θέλουν.

Τῇ κθ' τοῦ Ἰουλίου μουσαβερὲς εἰς τὸ σαράϊ τῆς Πεϊχὰν-σουλτάνης, δευτέρας θυγατρὸς τοῦ σουλτὰν Μουσταφᾶ, τὸ εἰς Τζαγάλογλου· παρῆν ὁ ἄναξ, ὁ σεϊχουλισλάμης, ὁ βεζίρης, οἱ χάλια καζασκέρηδες, ὁ κεχαγιάπεης Πεπεῖ-Χασὰν-ἐφένδης καὶ ὁ ρεὶς-ἐφένδης Φεϊζὴ-Σουλεϊμάνης. Ἀπεφασίσθη οὖν ὅτι τὰ ὑποσχεθέντα τοῖς Ρούσσοις μὲ τὸ νὰ ὑπεσχέθησαν κακῶς καὶ ἀλόγως ἀνάγκη νὰ κινηθῇ πόλεμος· ἀπεφασίσθη λοιπὸν ὁ πόλεμος.

Τῇ β' τοῦ Αὐγούστου μουσαβερὲς εἰς τὸ ἀρζ-όδασι παρόντων πάντων τῶν παρευρεθέντων εἰς τὸν μουσαβερὲν τὸν γενόμενον κατὰ τὴν κς' τοῦ Ἰουλίου· ὁ βασιλεὺς ἦτον εἰς τὰ ἀνακτόρια, καὶ μὲ τὸν πεγιὸκ ἰμπροχόρην ἔστειλε χάττι-χουμαγιοὺν εἰς ὅλους αὐτοὺς τοὺς συνελθόντας προστάττων νὰ ἀκούουν τὸν βεζίρην καὶ νὰ μὴ τολμήσῃ τινὰς ἀντειπεῖν αὐτῷ· ὅθεν ἀπεφασίσθη καὶ πάλιν ὁ πόλεμος.

Ἡ οὖν βασίλισσα Αἰκατερίνη λαβοῦσα τὰ γράμματα τὰ τελευταῖα τοῦ πρέσβεώς της ἔγραψε τῷ Ποτέμκιν συγκαταβᾶσα εἰς μερικὰ ζητήματα τῆς Πόρτας· ἀλλ' ἡ Πόρτα πρὸ τῆς διορίας τοῦ καιροῦ, ἤτοι τῆς κ' τοῦ Αὐγούστου, ἐπρόσταξε τὸν ἐλτζὴν μόσχοβον τῇ ε τοῦ Αὐγούστου, ἡμέρᾳ Πέμπτῃ, νὰ ἔλθῃ μὲ πολλὴν προπομπὴν εἰς τὴν Πόρταν, ὄντες μαζωμένοι εἰς τὸ κιόσκι τοῦ Πασσᾶ-καπισὶ τὸ σαδριβανλήδικον ὁ μουφτὴς μὲ ὅλους τοὺς οὐλεμᾶδες, οἱ ἐχλιμανσούπηδες ρετζάληδες, καὶ χάλια καὶ σάπικα σύμπαντες καὶ οἱ ὀτζακλῆδες σύμπαντες. Ὁ βεζίρης τὸν ἀντάμωσεν εἰς τὸ ἄρζ-όδασι παρόντων τῶν ρετζάληδων τῆς Πόρτας, κατὰ τὴν συνήθειαν. Μετὰ τὰ συνήθη, καχβὲ καὶ ἄλλα, ἐξελθόντες οἱ δοῦλοι, τὸν εἶπον νὰ ὑπογράψῃ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ Κριμίου· ἀπεκρίθη πῶς δὲν ἔχει τοιαύτην πληρεξουσιότητα· τὸν εἶπεν· «Ἀμὴ ἡ βασιλεία, ἂν δὲν τῆς δοθῇ τὸ Κριμι, ἐξ ἀποφάσεως κινεῖ πόλεμον· ἄκουσέ το ἀπὸ ὅλους, καὶ οὐλεμᾶδες καὶ ρετζάληδες καὶ ὀτζακλῆδες διὰ νὰ γνωρίσῃς ὅτι ἀναγκαία ἡ τοιαύτη σου ὑπογραφὴ, ἂν δὲν θέλῃς τὸν κατὰ τῆς βασιλείας σου ὀθωμανικὸν πόλεμον.» Ἀπῆλθεν οὖν ὁ βεζίρης Ἰσοὺφ-πασσᾶς εἰς τὸ ῥηθὲν κιόσκι καὶ ὁ ἐλτζὴς εἰς τὸ μουσαφὶρ-όδασή· τὸν βεκίλην Δραγομάνον τῆς Πόρτας Καλλιμάχην καὶ τὸν δραγομάνον τοῦ ἐλτζῆ Πιζάνην τοὺς ἔστειλαν νὰ εἰποῦν τῷ ἐλτζῇ τὸν κοινῇ γνώμῃ ἀποφασισθέντα πόλεμον κατὰ τῆς βασιλείας του ἂν δὲν ὑπογράψῃ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ Κριμίου· ἀπεκρίθη τὸ ὅτι δὲν ἔχει τοιαύτην πληρεξουσιότητα, καὶ ἂν τὸ κάμῃ, ὄχι μόνον πῶς δὲν θέλει εἰσακουσθεῖ ἀλλὰ θέλει κοπεῖ καὶ ἡ χείρ του καὶ θέλει θανατωθεῖ καὶ μὲ ἄτιμον θάνατον· ἔγραψεν ὅμως τῇ βασιλίσσῃ του καὶ προσμένει τὴν ἀπόκρισιν τῇ κ' τοῦ Αὐγούστου, ἥτις ἐς τόδε οὐ παρῆλθε, καὶ κατὰ τὸν τρόπον ὁποῦ ἔγραψεν ἐλπίζει συγκατάβασίν τινα καὶ διόρθωσιν τῶν πραγμάτων, καὶ θέλει ἰδεῖ τί τὸν ἀποκρίνονται, μὲ τὸ νὰ ἠξεύρῃ βέβαια ὅτι ἡ Ρουσσία πόλεμον ποσῶς δὲν θέλει. Εἰς αὐτὴν του τὴν ἀπόκρισιν, φανερωθεῖσαν πάσῃ τῇ συναγωγῇ παρὰ τῶν δύο δραγομάνων, σηκωθεὶς ὁ ρεὶσης Σουλεϊμὰν-ἐφένδης εἶπε, «Τοσάκις ἔγραψε χωρὶς ὄφελος, καὶ ἀνάγκη πλέον νὰ ἀρχήσῃ τὸ ἔργον.» Ἔστειλεν οὖν ὁ βεζίρης τὸν τζαούσπασην νὰ τὸν εἰπῇ τὸ ὅτι εἶναι μουσαφίρης τους εἰς τοὺς Ἑπτὰ-Κουλᾶδες, καὶ κατὰ τὸν δοθέντα φετβᾶν θέλει ἀνοιχθῇ πόλεμος κατὰ τῶν Ρούσσων· (ὁ ρεὶσης αὐτὸς κατὰ τὴν γνώμην τοῦ βεζίρη ἤθελε νὰ ἀνοιχθῇ ὁ πόλεμος, καὶ συμπεραίνωντας τὸ ὅτι εἰς τὰ γραφέντα τῇ βασιλίσσῃ παρὰ τοῦ ἐλτζῆ ἐνδέχεται νὰ γένῃ κάμμία συγκατάβασις καὶ νὰ ἐμποδισθῇ ὁ πόλεμος, δὲν ἠθέλησε νὰ προσμένῃ τὴν διορισθεῖσαν διορίαν.) Ἔστειλεν ὁ βεζίρης ὕστερον τὸν τεσριφαττζὴν καὶ τὸν ἠρώτησε πόσους ἀνθρώπους θέλει νὰ πάρῃ μαζή του, καὶ ἀπεκρίθη, τὸν καντζιλλέρην, τὸν δραγομάνον Πιζάνην καὶ τὸν δραγομάνον Δάντριαν καί τινας δούλους. Ἐλαλήθη λοιπὸν ὁ τοπτζήπασης καὶ προσετάγη ν' ἀπαγάγῃ ἀσφαλῶς τοὺς ἀνθρώπους του εἰς τὸ Σταυροδρόμι εἰς τὸ σπίτι τοῦ ἐλτζῆ, διὰ νὰ μὴν τοὺς πειράξῃ τὸ πλῆθος· ἐδιώχθησαν λοιπὸν τὰ ἄλογα τῶν ἐλθόντων ἐφίππων, καὶ αἱ λιβρέαι καὶ ἄλλοι ὁποῦ μὲ τὸ ἀλάϊ ἦλθον μαζή του πεζοί, καὶ οἱ ἐλθόντες ἔφιπποι ὀφφικιάλιοι, δραγομάνοι καὶ διλ-όγλάνια ἀπῆλθον πεζοὶ συντροφιασμένοι μὲ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ τοπτζήπαση. Ἐστάλθησαν τζοχαδάρηδες τοῦ τζαούσπαση καὶ τεσριφαττζῆ διὰ νὰ ἑτοιμάσουν καϊκια εἰς τὸ Ἀχίρ-καπι διὰ τὸν ἐλτζὴν, καὶ ἐπροστάχθη ὁ γιαννιτζὰρ-ἀγασὴς νὰ τὸν ὑπάγῃ ἀσφαλῶς ἕως εἰς τοὺς Γεδὶ-Κουλέδες· ἀπῆλθε λοιπὸν ὁ ἐλτζὴς ἔφιππος εἰς τὸ ἴδιον ἄλογον τοῦ βεζίρη ὁποῦ τὸν ἔφερεν ἀπὸ τὸ Παχτζὲ-καπισὶ, καὶ οἱ ῥηθέντες τρεῖς, ἔφιπποι καὶ αὐτοί. Φθάσας εἰς τὸ Ἀχίρ-καπι, μὲ τὸ νὰ ἦτον φουρτούνα δὲν ἠθέλησε νὰ ἐμβῇ εἰς τὸ καϊκι, καὶ ἀπῆλθε καβαλάρης ἕως εἰς τοὺς Γεδὶ-Κουλέδες. Τὸν ἐδόθη ἄδεια νὰ φέρῃ ἀπὸ τὸ σπίτι του ὅτι θέλει, καὶ ἐπροστάχθη ὁ Καλὲ-ἀγασὴς νὰ τὸν περιποιῆται.

Τὰ καράβια τὰ ρουσσικὰ φορτωμένα μὲ πραγμάτειαν ἐστάλθησαν εἰς τὸν τερσανέν· οἱ καπετάνοι καὶ μαρινέρηδές των ἐστάλθησαν εἰς τὸ πάνιο· Διωρίσθη ὁ πρώην τεφτερδάρης Ρεσὶτ-Σουλεϊμὰν-ἐφένδης νὰ μεριμνᾷ διὰ τὸ φόρτωμα τῶν καραβίων ἵνα μὴ χαθῇ τι, καὶ ὅταν φανοῦν οἱ πραγματευταὶ κυριάρχαι τοῦ φορτίου νὰ τοὺς δίδεται τὸ πρᾶγμα τους, καὶ νὰ τὸ πωλήσουν εἰς τὴν Πόλιν ραϊτζὶ-φιὶ-οὐζρὲ, καὶ τὸ αὐτὸ νὰ γίνεται καὶ διὰ ἐκεῖνα ὁποῦ θέλει ἔλθουν εἰς τὸ ἑξῆς ἀπὸ τὴν Ἄσπρην θάλασσαν.

Ὁ ρεὶσης Φεϊζὴ-Σουλεϊμάνης καὶ ὁ Μαυρογένης ἦσαν μόνον καὶ μόνον οἱ ὁμόσπονδοι, καὶ παρακινητὴς καὶ συμβουλάτωρ ὁ Ἐγγλέζος. Εὐθὺς οὖν ἦλθον ἔγγραφοι προσταγαὶ εἰς τὸν πατριάρχην νὰ λαλήσῃ τοὺς Ρωμαίους ὁποῦ ἐπῆραν περάτια μοσχόβικα, καὶ νὰ πάρῃ τὰ περάτιά τους καὶ νὰ τοὺς εἰπῇ νὰ πάρουν χαράτζι, νὰ φορέσουν ροῦχα γιασακλήδικα καὶ νὰ κυττάζουν τοῦ λοιποῦ τὴν πραγματείαν τους ζῶντες ἀνενοχλήτως· ὁμοίως νὰ πάρῃ καὶ τὰς πατέντας ἐκείνων ὁποῦ ἔχουν εἰς χεῖρας των πατέντα μοσχόβικην. Οἱ πέντε περατλῆδες καὶ οἱ δεκατέσσαρες φερμανλῆδες ἔδωκαν τὰ περάτια καὶ φερμάνια τους· οἱ παντενταλῆδες εἰς τὸ μήνυμα τοῦ πατριάρχου δὲν ἐφάνησαν· ὅθεν ἢ ἐκρύβησαν ἢ ἔφυγον φοβούμενοι.

Δευτέρα προσταγὴ εἰς τὸν πατριάρχην νὰ προστάξῃ τοὺς Ρωμαίους ὁποῦ ἔχουν ἅρματα νὰ τὰ πωλήσουν εἰς τὸν σαρατζχανὲν καὶ νὰ ἐκδώσῃ περὶ τούτου καὶ ἀφορισμούς. Ἀνεγνώσθησαν ἀφορισμοὶ σφοδροὶ εἰς ὅλας τὰς ἐκ-

κλησίας τῆς Πόλεως, τοῦ Γαλατᾶ καὶ τοῦ Καταστένου, ἀλλὰ μὴ φανέντων ὅπλων εἰς τὸν σερατζχανὲν διὰ πώλησιν ἐδόθη δευτέρα προσταγὴ τῷ πατριάρχῃ σφοδροτέρα τῆς πρώτης καὶ μὲ ἐπιπλήξεις· ὅθεν μεταπεμψάμενος ὁ πατριάρχης καὶ ἄρχοντας καὶ προεστῶτας ἐσναφίων ὅλους εἶπε τὴν βασιλικὴν προσταγὴν καὶ τὸ ὅτι θάνατος ἡ ζημία εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ ἤθελεν εὑρεθεῖ ἓν ὅπλον· εἶπον ὅλοι πῶς δὲν ἔχουν, ἀλλ' οὔτε ἠξεύρουν ποῖος ἔχει· μ' ὅλοντοῦτο ἀνεγνώσθησαν καὶ πάλιν σφοδροὶ ἀφορισμοὶ πανταχόσε μὲ ἀπειλὴν θανάτου τοῖς παρακούσασιν ὡς καὶ πρότερον, καὶ ὁ πατριάρχης μόνος περιερχόμενος πάντα τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει πανδοχεῖα παρεκάλει καὶ παρεκίνει τοὺς πραγματευτὰς νὰ πωλήσουν εἰς τὸν σαρατζχανὲν τὰ ὅσα ἔχουν ἅρματα, ἔξω ἀπὸ ἕνα παλτᾶ καὶ σατίρι καὶ μάχαιραν διὰ τὸ μαγειρεῖόν τους, καὶ ἐκεῖνο ἐκεῖνοι ὁποῦ ἔχουν δύναμιν νὰ ἔχουν μαγείρους. Οἱ πραγματευταὶ ὁποῦ ὁδοιποροῦν καὶ ταξειδεύουν ἀκολουθεῖ νὰ ἔχουν ἓν σπαθὶ καὶ δύο πιστόλας, ἀμὴ ὡς ἀναγκαῖα διὰ φύλαξιν τῆς ζωῆς των εἰς τὴν ὁδοιπορείαν τὰ ἔκρυψαν.

Μανισφέστον, ἤτοι φανέρωσις τῆς ὀθωμανικῆς Πόρτας διὰ τὴν αἰτίαν ὁποῦ κινεῖ πόλεμον κατὰ τῆς Ῥουσσίας.

(Συνετέθη δὲ παρὰ τοῦ ρεΐση-Φεΐζὴ-Σουλεϊμὰν-ἐφένδη.)

« Ἀγκαλὰ καὶ διὰ τὸ ὄφελος καὶ ἡσυχίαν τῶν ὑποκειμένων τοῦ ἐδῶ » καὶ τοῦ ἐκεῖσε μέρους ἦτον ἀνάγκη νὰ τελειωθῇ ἀγάπη εἰς τοὺς ἀφοδ' » μεταξὺ τῆς Πόρτας καὶ τῆς Ῥουσσίας, μ'ὅλον τοῦτο αὐτὴ δὲν ἔπαυσε νὰ » γυρεύῃ ζητήματα ἀκαταπαύστως ἐναντίον τῆς φιλίας, καὶ ἔγινε καὶ » τὸ περισσότερον κυρία τοῦ Κριμίου, μὴ φυλάττωντας τὰς συνθήκας (αὐ» τὸ ὁποῦ ἦτον τὸ καθαυτὸ θεμέλιον) τοῦ Καϊναρτζικίου, μ'ὅλον ὁποῦ κα» τορθώνωντας καὶ αὐτὸ ὑπεσχέθη εἰς τὸ ἑξῆς νὰ λείψῃ ἀπὸ τὸ ἀναμετα» ξύ μας κάθε αἰτία ἔχθρας καὶ συγχήσεως φανερῶς τε καὶ κρυφίως, καὶ » οὕτω μετ' ἀμφοτέρων ἀπεφασίσθη. Ἡ κούρτη ὅμως τῆς Ῥουσσίας ἠθέ» λησε τὸν χάνην τῆς Γεωργίας (ὁ ὁποῖος ἦτον πάντα στηριγμένος ἀπὸ τὴν » Πόρταν,) νὰ τὸν πάρῃ εἰς τὸ μέρος της· ὅθεν καὶ ἔστειλε στρατεύματα » εἰς τὴν Ἰβηρίαν καὶ κατώρθωσε πολλὰς ἀκαταστασίας, καὶ αὐτὸ μόνον » καὶ μόνον διὰ τὸ ὄφελός της, ἀποκρινομένη πάντα εἰς τὰς ἐξετάσεις μας » πῶς δὲν ἔχει κἀμμίαν εἴδησιν εἰς αὐτὰ ὁποῦ λέγομεν· ἀκόμη καὶ τοὺς » κατοικοῦντας τὴν Οὐζοὺ τοὺς ἐνωχλοῦσε μὴ δίδωντας τὸ ἄλας τὸ ὁ» ποῖον ἦτο διὰ συνθήκης νὰ δίδεται κατὰ τὸ ἔκπαλαι· ἐζητήσαμεν καὶ » τὸν αὐθέντην τῆς Πογδανίας νὰ μᾶς τὸν δώσῃ ὡσὰν φυγάδα, κατὰ τὰς » συνθήκας μας, καὶ μᾶς ἀπεκρίθηκεν ὁ πρέσβυς της ὅτι ἡ κούρτη του δὲν » τὸν δίδει, ὁ ὁποῖος αὐθέντης διεγειρόμενος ἀπὸ τὸν κόνσολόν της ἐφυ» γεν εἰς τὰ ἐκεῖσε. Ὅθεν ἔγινε φανερὸν πῶς αὐτὴ ἡ Ῥουσσία δὲν ἐφύλαξε » τὰς συνθήκας εἰς αὐτὰ καὶ εἰς ἄλλα περισσότερα, ἔχωντας κακοὺς σκο» πούς. Ἀκόμη ἐγύρευσε νὰ κάμῃ κονσόλους εἰς τὴν Βλαχίαν καὶ Πογδανίαν

» καὶ εἰς τὸ Ἀρχιπέλαγος, τὰ ὁποῖα ὅλα αὐτὰ προξενοῦσι μεγάλην ζημίαν » εἰς τοὺς Μουσουλμάνους, μὲ τὸ νὰ ἐξελάγιαζον τοὺς ραγιᾶδες τῆς Πόρ» τας τραβίζοντές τους εἰς τοὺς τόπους της, μεταχειριζομένη αὐτοὺς διὰ » ναύτας ἢ καὶ βάνωντάς τους εἰς ἄλλας ὑπηρεσίας τῆς διοικήσεώς της· ἀ» κόμη ἐγύρευε συχνάκις νὰ παιδεύωνται οἱ πασσᾶδες, οἱ ἀρχηγοὶ καὶ οἱ » κριταὶ καὶ ἐξουσιασταὶ οἱ ὁποῖοι δὲν ἐπήγαιναν κατὰ τὴν γνώμην της, » καὶ τὸ περισσότερον, τὸν πασσᾶν τοῦ Τζίλτερ (ἤγουν τῆς Ἀκίσκας) καὶ » τοὺς αὐθέντας τῆς Βλαχίας καὶ Πογδανίας, εἰς καιρὸν ὁποῦ ἡ Ὑψηλὴ » Πόρτα (ἠμπορεῖ νὰ τὸ κάμῃ φανερὸν εἰς ὅλον τὸν κόσμον,) ἔδιδε κάθε » εὐχαρίστησιν εἰς ὅλους τοὺς πραγματευτὰς τῆς Ῥουσσίας, δίδωντάς τους » κάθε ἐξουσίαν νὰ πραγματεύωνται εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς ὀθωμανικῆς ἐπι» κρατείας καὶ νὰ πηγαίνουν καὶ νὰ ἔρχωνται ἐλευθέρως ὅπου ἀγαποῦσαν. » Ἡ Ῥουσσία ὅμως ἀντὶ νὰ κάμῃ ἰδιοτρόπως, καθὼς γράφουν αἱ συνθῆκαί » μας, εἰς τοὺς ραγιᾶδες τῆς Πόρτας, ἀποβλέπωντας μόνον καὶ μόνον εἰς τα » ἴδιά της κέρδη ἔβανε μεγάλα καὶ τρομακτὰ γιουμρούκια ὁποῦ κἀμμία » τάξις ἡγεμονίας δὲν τὰ παίρνει, καὶ κάμμιά φορά τοὺς ἐμπόδιζε νὰ πλη» σιάσουν εἰς τὰ πόρτα της ἐμποδίζωντάς τους τὴν εἴσοδον, ὅθεν αὐτοὶ » ἔπρεπε νὰ γυρίσουν εἰς τὰ ὀπίσω ἀφανισμένοι, ζημιωμένοι καὶ ἐνίοτε χαϊ» μένοι μὲ τελειότητα· ἔτζι ἐδίωκεν ἀκόμη καὶ τὰ καράβια τὰ πραγμα» τευτάδικά μας ῥίχνωντάς τους τόπια, τὰ ὁποῖα καράβια φοβισμένα ἀπὸ » τὴν φουρτούναν ἐπρόσπιπτον εἰς τὰ πόρτα της, ἢ καὶ καμμίαν φοράν » γυρεύοντα νὰ κάμουν νερόν· σιμὰ εἰς αὐτὰ καὶ τὰ καράβια τῆς ἀρμάδας » μας ὁποῦ ἔβγαιναν ἀπὸ τὸ Σοουτζάκι διερχόμενα τὰ ἐῤῥίχναν τόπια. Ὁ » πρέσβυς λοιπὸν τῆς Ῥουσσίας ἐπρόσφερεν εἰς τὴν Ὑψηλὴν Πόρταν καὶ ἐ» παράστησεν ὁμοῦ μὲ τὰ ἄλλα ζητήματα αὐτὸ τοῦ χάνη τῆς Γεωργίας, » καὶ τὰ ἐγύρευσεν ὅλα, λέγωντας ὅτι εἰ μὲν καὶ δὲν τὰ δεχθῶμεν, ὁ γκε» νεράλης Ποτέμκιν ἔχει προσταγὴν νὰ πλησιάσῃ εἰς τὰ σύνορα, ἐκεῖ ὁποῦ » ἀκόμη θέλει ἔλθει καὶ ἡ βασίλισσα μὲ ἑξήκοντα ἢ ἑβδομήκοντα χιλιάδες » στράτευμα διὰ νὰ τελειώσῃ τὰ ζητήματά της βιαίως. Μὲ αὐτὸν τὸν » τρόπον λοιπὸν ἔκαμεν ἡ Ῥουσσία νὰ ἀνοιχθῇ ὁ πόλεμος, ἐπειδὴ καὶ τὸ » στράτευμα τοῦ Ποτέμκιν νὰ ὁμοιάζῃ μὲ ἐκεῖνο ὁποῦ εἶχεν ὅταν ἐπῆρε » τὸ Κρίμι· καὶ καθὼς ὁ σκοπός της δὲν ἦτον ἄλλος παρὰ νὰ ἔμβῃ λῃστρι» κῶς τότε εἰς τὸ Κρίμι, μὴ φυλάττωντας τὰς καθαυτὸ συνθήκας, ἔτζι » καὶ τώρα ἤθελε τὸ κάμει. Λοιπὸν ἡ Πόρτα, στοχαζομένη τὴν καθαυτὸ » αἰτίαν τῶν ζιζανίων πῶς νὰ εἶναι ἡ κυριαρχία τοῦ Κριμίου ἀπὸ τοὺς Ῥούσ» σους, ἐφανέρωσε τὸν σκοπόν της πῶς πρέπει ἡ Ῥουσσία νὰ τὸ μεταστρέ» ψῃ καὶ νὰ ἀποκατασταθῇ καθὼς καὶ εἰς τὸ ἔκπαλαι, καὶ ἔτζι πάλιν θέ» λει ἀνακαινισθεῖ ἡ ἀγάπη καὶ ἡ φιλία· ὅμως ὁ πρέσβυς τῆς Ῥουσσίας εἶ» πε πῶς αὐτὸ οὔτε τὸ γράφει, οὔτε, ἂν τὸ γράψῃ, ἡ κούρτη του τὸν ἀ» κούει· ἐγύρευσεν ἀκόμα καὶ τὰ ἄλλα ἄρθρα μὲ ἀπόφασιν πῶς πρέπει νὰ » τὰ δεχθῶμεν, καθὼς ἦτον προσταγὴ νὰ τὰ γυρεύσῃ ὅλα σῶα καὶ ἀνελλι» πῆ. Ὅθεν διὰ αὐτὰ τὰ τέλη καὶ ἄλλα περισσότερα φανερὰ καὶ κρύφια ἔ» γινεν ὁ πόλεμος ἀναγκαιότατος καὶ ἄφευκτος διὰ τοὺς Μουσουλμάνους,

» καὶ ἀπεφασίσθη ἐναντίον τῆς Ῥουσσίας ἀπὸ τοὺς Μουσουλμάνους. Ὅθεν » διὰ νὰ δηλοποιηθῶσιν οἱ φίλοι μας καὶ νὰ στοχασθοῦν τὸ δίκαιον, τὰ ὅ- » σα ἀκολουθοῦν, αὐτοὶ καὶ ὅλος ὁ κόσμος, ἐδώκαμεν τὴν παροῦσαν φανέ- » ρωσιν. »

Εὐθὺς ὁποῦ ἐφυλακώθη ὁ μόσχοβος ἐλτζὴς, ἐμήνυσε τῷ ῥεὶς-ἐφένδῃ ὁ ἐλτζὴς τῶν Νέμτζων, τοὔνομα παρὸν δὲ Χερπὲτ, τὸ νὰ ἀφήσουν τὸν μόσχοβον ἐλτζὴν νὰ πηγαίνῃ εἰς τὴν βασίλισσάν του, καὶ νὰ τὸν παραδώσουν τὰ καράβια τὰ πραγματευτάδικα, εἴτε ῥούσσικα εἴτε ἄλλα μὲ παντιέραν ῥούσσικην μαζὴ μὲ τοὺς ἐν αὐτοῖς ναύτας καὶ μὲ τὸ ἐν αὐτοῖς φόρτωμα· ὁμοίως καὶ ὅλους τοὺς περατλῆδες καὶ πατενταλῆδες καὶ ἄλλους μουτααλίκηδες τῆς Ῥουσσίας νὰ τοὺς δώσουν εἰς τὴν ἐπίσκεψιν καὶ προστασίαν του. Ὁ ῥεΐσης τὸν ἀπεκρίθη ὅτι ἂν ἔχῃ ἴδιόν τι τοῦ γένους του ἂς τὸ προβάλῃ, ἐπειδὴ καὶ δι' αὐτὰ δὲν ἔχουν καιρὸν νὰ τὸν ἀποκριθοῦν. Ἐζήτησεν οὖν ἐπιπόνως μουκιαλεμὲν, καὶ μόλις ἔγινεν εἰς τὸ γιαλὶ τοῦ ῥεΐση, παρόντος τοῦ βεζίρη, τοῦ ῥεΐση, τοῦ πεϊλικτζῆ καὶ τοῦ Δραγομάνου τῆς Πόρτας· τοὺς ἐζήτησεν οὖν καὶ αὐτὰ τὰ προρρηθέντα καὶ τοὺς ἀνέφερε καὶ διὰ τὰς ἑβδομηνταδύο χιλιάδες πουγγεῖα ὁποῦ ἐνέχεται νὰ πληρώσῃ ἡ Φράντζα, μὲ τὸ νὰ ἐκίνησε πρώτη ἡ Πόρτα τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Μοσχοβίας, ὡς ὑπογεγραμμένα τὰ κεφάλαια αὐτὰ ὅλα καὶ ἀπὸ σουλτάνον, καὶ βεζίρην, καὶ μουφτὴν, καὶ καζασκέρηδες χάλια καὶ σάπικα, καὶ Ἰσταμπὸλ-ἐφενδήλερὶ χάλια καὶ σάπικα, καὶ καπιτὰν-πασσᾶν, καὶ ρετζάληδες μεγάλους τῆς Πόρτας, καὶ γιαννιτζὰρ-άγασὴ καὶ λοιποὺς ὀτζακλῆδες· εἶπον ὅτι ἡ Ῥουσσία ἀπατοῦσε τὸ δεβλέτι μὲ δόλον λέγουσα πῶς δὲν ἔχει οὔτε θέλει πόλεμον, καὶ ὁ σκοπός της ὁ ἐνδομυχῶν ἦτον διὰ πόλεμον· τοῦτο ἀρνηθεὶς ὁ ἐλτζὴς καὶ ἀποδείξας ψευδὲς, εἶπεν ὁ βεζίρης· «Τέλος πάντων αὐτὰ ὅλα τὰ ἄρθρα ὁποῦ προβάλλεις κακῶς ἐγράφησαν καὶ κακῶς ὑπεγράφησαν, καὶ διὰ τοῦτο ἔγινε χρεία νὰ ἀνοιχθῇ πόλεμος·» ἀπεκρίθη ὁ ἐλτζὴς ὅτι, «Ἀναίρεσις ὑπογραφῶν δὲν εἶναι λόγος τις ὁποῦ τὴν ἀποκαθίστησιν εὔλογον καὶ ἀκατηγόρητον, ὅθεν ἐγὼ βιάζομαι νὰ γράψω τῷ ἰμπεράτορι τὴν τοιαύτην ἀπόκρισίν σας·» καὶ τὸν εἶπαν νὰ γράψῃ.

Τὸν Σαχπὰζ-Γκιραΐν, υἱὸν τοῦ θανόντος χάνη Σελὶμ-Γκιραΐ, Αὐγούστου τῇ λ', ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ λαβὼν ὁ βεζίρης ἀπήγαγεν εἰς τὰ ἀνακτόρια, καὶ τὸν ἐφόρεσεν ὁ ἄναξ σερασερὲ-καπλὴ σαμουρόγουναν καὶ καλπάκι, καὶ τὸν ἔδωσε καὶ τόξον καὶ σαΐτας, κάμνωντάς τον σερασκέρην τῶν Ταρτάρων τῶν ἐν τῷ Καουσάνι, Τομπασάρι, Βουτζάκι, Κουπάνι, (ἐπαρχίαν ὁποῦ ὁρίζουν τώρα οἱ Ῥοῦσσοι καὶ μέρος αὐτῆς οἱ Τοῦρκοι,) καὶ παντὸς τοῦ τορταρικοῦ γένους, διὰ νὰ λεηλατήσῃ μαζὴ καὶ μὲ τοὺς Καζάκους Ζαποροβάνους τὰς ῥουσσικὰς ἐπαρχίας καὶ νικήσας μετὰ τὴν ἄλωσιν τοῦ Κριμίου νὰ γένῃ καὶ χάνης εἰς τὸ Κρίμι. Εἶτα ἦλθον εἰς τὸ Πασσᾶ-καπισὶ μαζὴ μὲ τὸν βεζίρην καὶ μὲ πολὺ ἀλάϊ· τὸν εἶχε δὲ ὁ βεζίρης εἰς τὸ ἀριστερόν του μέρος μὲ τὸ νὰ μὴν ἔγινεν ἀκόμη χάνης τοῦ Κριμίου. Καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μετὰ τὸ μεσημέρι ἀπελθὼν ὁ βεζίρης τεπτίλι ἔβαλε τὰ θεμέλια διὰ νὰ κτισθοῦν τάπιαις, εἰς μὲν τὴν Ἀσίαν εἰς τὴν ἀκτὴν τὴν παρὰ τὸ Ὁμούργερι, ὅπου καὶ

λείψανον οἰκοδομῆς ὑπογείου λιθοκτίστου, καὶ καταντικρὺ εἰς τὴν Εὐρώπην νὰ κτισθοῦν καὶ ἄλλαι τάπιαι εἰς τὴν ἀκτὴν τὴν παρὰ τὸ Γενὶ-μαχαλέ.

Καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ἔφερεν ὁ βεζίρης εἰς τὴν Πόρταν τρεῖς προεστῶτας τῶν Καζάκων Ζαποροβάνων καὶ τοὺς ἐφόρεσε καβάδι, καὶ τῷ ἐνὶ ἔδωκεν ἓν τούϊ διὰ νὰ πολεμήσῃ ὡς πέης μὲ τὸ πλῆθός του, συμποσούμενον εἰς 40 χιλιάδας, κατὰ τῶν Μοσχόβων. Εἴπομεν ὅτι διὰ τὰς κακίας των διωχθέντες αὐτοὶ ἀπὸ τὴν Καζακίαν παρὰ τῆς βασιλίσσης τῆς Ῥουσσίας Αἰκατερίνης τῆς Β' κατῴκουν εἰς τὰς ἀκτὰς τοῦ Εὐξείνου πόντου τὰς ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Νίστρου καὶ Νίπρου μέχρι τῶν στομίων τοῦ Δουνάβεως καὶ εἰς τὰς ἐρήμους νήσους τὰς ἐν τῷ Δουνάβει ποταμῷ.

Τῷ ἡγεμόνι Μολδαβίας Ἀλεξάνδρῳ Ὑψηλάντῃ βοεβόδᾳ ἐχάρισεν ὁ βασιλεὺς τὰ 40 πουγγεῖα ὁποῦ ἐζητήθησαν παρ' αὐτοῦ διὰ τὸν δουσεμὲν τοῦ νεοκτίστου βασιλικοῦ σεραΐου τοῦ εἰς τὸ Ἀϊναλὶ-Καβάκι, μὲ τὸ νὰ ἔγραψε μόνος του ὁ αὐθέντης ἰδιοχείρως τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν τῆς Μολδαβίας ἐξ αἰτίας τοῦ πολέμου, καὶ ἐζήτει ἔλεος καὶ ἄφεσιν τῶν 40 αὐτῶν πουγγείων. Ἔδωκε δὲ ὁ αὐτὸς αὐθέντης τῇ ε Σεπτεμβρίου, ἡμέρᾳ Κυριακῇ τὸ παϊράμ-πεσκεσὶ, ἀλλὰ τοῦ ἐχαρίσθησαν τὰ τῆς ἔξω πόρτας, τὰ ὁποῖα κοστίζουν εἰς ἄσπρα νάκτι 47,756, καὶ τζοχάτλαζα εἰς 34 πρόσωπα, πρὸς 10 πήχεις ἀτλάζι καὶ 5 πήχεις τζόχαν εἰς κάθε τζοχάτλαζον, ὁποῦ κἀκεῖνα κοστίζουν ἄσπρα ἱκανά· γράψας γὰρ καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς ἡγεμὼν δεινοπαθῶς τὰς ἀνάγκας καὶ χρείας τοῦ τόπου εἰσηκούσθη εὐθὺς, νουνεχῶς καὶ φρονίμως διεξάγων τὰς αὐθεντικάς του ὑποθέσεις, καθὼς ἐκ τοῦ ἐναντίου ἐφέρετο μωρῶς καὶ ἀσπλάγχνως καὶ πρὸς ταλαιπωρίαν τῶν ἐκεῖσε Χριστιανῶν βλάχων ὁ αὐθεντεύσας Νικόλαος Μαυρογένης· ἐξότου γὰρ αὐθέντευσε δὲν ηὐχαριστήθη νὰ δίδῃ τοὺς Τούρκους ὅσα τὸν ἐζήτουν, (ἀντὶ τοῦ νὰ παρακαλῇ νὰ τὸν συγχωροῦν τινα τῶν πολλῶν καὶ πλείστων ζητουμένων,) ἀλλ' ἔδιδε καὶ ὑπισχνεῖτο νὰ δώσῃ ἐκεῖνα ὁποῦ ποσῶς δὲν τὸν ἐζήτουν· ὅθεν εἰς πέντε μῆνας τοῦ δευτέρου ἔτους τῆς αὐθεντείας του, ἔτει τοῦ Χριτζρὲ 1201, χρεωστῶντας ἀκόμη τὸ ἐτήσιον μιρὶ, ἤτοι τὰ 625 πουγγεῖα, ἔκαμε τεπερού, ἤτοι ἐχάρισε τῷ ἄνακτι, διὰ ἀλεύρι, σιτάρι, κριθάρι, πουλγούρι, βούτυρον, ὁποῦ ἐστάλησαν εἰς τὸ ἀμπάρι τῆς Ἰσάκτζας, καὶ διὰ πρόβατα ὁποῦ ἐστάλησαν εἰς τὸ Ἰσμαήλι, καὶ διὰ τζεραχόρηδες καὶ κερεστὲν ὁποῦ ἐστάλη εἰς τὴν Οὐζοῦ, καὶ μὲ ναῦλόν του, καὶ διὰ ἔξοδα τῶν εἰς Βλαχίαν κονακίων τοῦ χάνη Σαχὶν-Γκιραΐ πουγγεῖα 403 καὶ γρόσια 46· (αὐτὴ ἡ τιμὴ εἶναι κατὰ τὸ φιτ τοῦ μιρίου, τὸ ὁποῖον εἶναι πολλὰ ὀλίγον, ἐπειδὴ καὶ τὸ κοιλὸν τοῦ ἀλευρίου μαζὴ μὲ τὰ τζουβάλια του καὶ κουβαλητικά του καὶ ναῦλόν του τὸ λογαριάζουν πρὸς ἄσπρα 50, καὶ τοῦ σιταρίου πρὸς ἄσπρα 30, καὶ τὸ τοῦ κριθαρίου πρὸς ἄσπρα 20, μαζὴ μὲ τὰ κουβαλητικά τους καὶ ναῦλόν τους· εἰ δὲ κατὰ τὴν τιμὴν ὁποῦ ἠγοράσθησαν κοστίζουν τὰ τριπλᾶ ἄσπρα.) Ταῦτα οὖν ἰδὼν ὁ βεζίρης, καὶ πρὸς τούτοις τὸ ὅτι ἐπλήρωσεν 145 πουγγεῖα διὰ νὰ ἐξορίσῃ τὸν αὐθέντην Κωνσταντῖνον Μουρούζην βοεβόδαν, καὶ ὑποθέτων ὅτι οἱ τόποι ἔχουν τὸν τρόπον καὶ εὐκολίαν τῆς πολυκερδίας, καὶ ὅτι ἀληθεύει ἡ μαρτυρία τοῦ Μαυρογένη ὁ-

ποῦ τὸν ἔγραψεν ὅτι οἱ προκάτοχοί του ἔπαιρναν ἐτησίως ἀπὸ τὸν τόπον 18,000 πουγγεῖα, τὸν ἐφόρτωσε τὰ δυσβάστακτα καὶ παντοίως δυσύποιστα καὶ ἀκατόρθωτα, εἰς τρόπον ὁποῦ ἀπὸ κς' Μαρτίου μέχρι τῆς ιγ' Σεπτεμβρίου εἶναι φορτωμένος μὲ πουγγεῖα 4,439. Ἐξ αἰτίας του οὖν μεγάλοι καὶ πολλοὶ καὶ δυσβάστακτοι καὶ δυσκολοκατόρθωτοι διορισμοὶ ἄσπρων τε καὶ ζαχιρέδων καὶ ξυλικῆς εἴς τε τὴν Οὐγγροβλαχίαν καὶ Μολδαβίαν. Καὶ ταῦτα κατετόλμησε γράψαι λίαν ἀνοήτως, χωρὶς νὰ συλλογισθῇ πρῶτον νὰ πληρώσῃ ἐκείνους παρ' ὧν ἐδανείσθη τὸν πρῶτον χρόνον τῆς αὐθεντείας του, καὶ τοὺς πραγματευτὰς ὁποῦ τὸν ἔδωσαν κουμάσια καὶ τζόχας, καὶ γουναρᾶδες καὶ κουγιουμτζῆδες καὶ τζεβαχερτζῆδες καὶ μουτάφηδες καὶ τζαδιρτζῆδες καὶ ἄλλους ὁποῦ ἔδωσαν ἐδώδιμα καὶ φαγησερά· ἐπλήρωσεν αὐτοῖς τινα μέχρι τοῦδε, ἀλλὰ τοὺς χρεωστεῖ ἀκόμη ἐδὼ εἰς τὴν Πόλιν πουγγεῖα 1,200· καὶ ἡμεῖς οἱ καπικεχαγιᾶδές του καθ' ἡμέραν ἐνοχλούμεθα, καὶ εἰς τὸ καπὶ-κονάκι καὶ εἰς τὰ σπίτια μας, ἀπὸ τὰ παρακαλέματά τους, διὰ νὰ τὸν γράψωμεν νὰ τοὺς στείλῃ ἄσπρα, καὶ μὲ κάθε καλαράσην γράφοντες, ἀντὶ νὰ στείλῃ αὐτοῖς γράφει τῷ βεζίρῃ τῇ λ' τοῦ Αὐγούστου ὅτι θέλει ναυπηγήσει 14 σαλούπαις νὰ στείλῃ, χωρὶς νὰ τοῦ τὰς ζητήσουν, εἰς καιρὸν ὁποῦ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν τὸν διώρισαν νὰ ναυπηγήσῃ 26 τομπάζια, καὶ κάθε σαλούπα κοστίζει πουγγεῖα 4. Καὶ ἀντὶ τοῦ νὰ παρακαλῇ θερμῶς δι' ἐλάφρωσίν τινα τῶν τοιούτων τακατκιουδέζικων διορισμῶν, αὐτὸς ζητεῖ νὰ προσθέσῃ καὶ ἄλλους νέους· ὅθεν ὁ κεχαγιάπεης Χασὰν-ἐφένδης ἀναγινώσκων ἰδίᾳ τὰ τοιαῦτα του γράμματα μᾶς λέγει πῶς εἶναι τρελλὸς αὐτός τε καὶ ὁ διβὰν-ἐφένδησής του Λουτφὴ-ἐφένδης, πρώην καδὴς εἰς τὸ Γκίργκιοβον. Ὡς τόσον τὸ γαλιόνι μὲ τὸ κεχρὶ ἀπὸ πρώτης ἀνοίξεως τὸ κατέβασεν ἀπὸ τὸ Γαλάτζι εἰς τὸ Σοῦνε-πογαζὶ τοῦ Δουνάβεως· ἀλλὰ διὰ τὰς κατάρας τῶν πτωχῶν μὲ τὸ νὰ εἶναι τὰ νερὰ τοῦ Δουνάβεως πολλὰ ρηχά, δὲν ἐστάθη τρόπος δύο μῆνας τώρα νὰ τὸ ἐβγάλῃ εἰς τὴν θάλασσαν.

Τῇ ς' τοῦ Σεπτεμβρίου, ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ, εἰσῆλθεν ὁ ἐλτζὴς ἰνδὸς εἰς τὴν Πόλιν· ἦτον εἰς τὸ ἀλάϊ του ὁ τεσριφαττζὴ-ἐφένδης μὲ πολλοὺς τζαουσᾶδες τῆς Πόρτας καὶ ἄλλους ἀγᾶδες πλὴν τοῦ τζαούσπαση-ἀγᾶ· εἶχε καὶ αὐτὸς πολλοὺς ἐδικούς του ἐφίππους λευχειμονοῦντας μὲ φουστάνια χωρὶς ἐπανωφόρι, καὶ μὲ σαρίκι ἄσπρον τουλπάνι, εἶχε δὲ καὶ δύο παϊράκια ἀνθρώπων πολεμικοῦ τάγματος ἐνδεδυμένων ἄσπρα μὲν ροῦχα, καὶ μὲ τουφέκια εἰς τὸ χέρι ἔχοντα παγιονέταν. Οἱ προϋχοντες τῆς Ἰνδίας ἔχοντες διὰ καταφρόνησιν τὸ νὰ καβαλικεύουν, ἐκάθητο αὐτὸς εἰς ἓν ταχτιρβάνι κατασκευῆς ἰνδικῆς, καὶ ὄχι ὡσὰν τὸ τούρκικον, τὸ ὁποῖον ἐσήκωναν 20 ἄνθρωποι· ἦν δὲ καὶ ἄλλο ταχτιρβάνι τῆς αὐτῆς κατασκευῆς καὶ τοῦ αὐτοῦ μεγέθους εἰς τὸ ὁποῖον ἐκάθηντο ἄλλοι δύο, κεχαγιᾶς του καὶ γραμματικός του· καὶ οἱ τρεῖς αὐτοὶ ἦσαν λευχειμονοῦντες μὲ φουστάνια καὶ μαυρογένηδες. Ἀλλ' ὁ μὲν ἐλτζὴς ἦν μουσουλμάνος σουννὴς, τῶν δὲ λοιπῶν δύο ὁ μὲν εἷς ἦν εἰδωλολάτρης, ὁ δὲ ἄλλος χριστιανὸς παπιστὴς, ἐξ αἰτίας τῶν Ἱσπανῶν καὶ Πορτογέζων, οἵτινες, κυριαρχοῦντες μέρη τινὰ τῆς Ἰνδίας ἐμ-

πορικὰ χάριν πραγματείας καὶ τῇ δυνάμει καὶ δαπάνῃ τῆς λεγομένης Συντροφίας τῆς Ἀνατολικῆς Ἰνδίας, ἐνεφύτευσαν τὸν παπισμὸν τισι τῶν Ἰνδῶν ὁπώσποτε χριστιανιζόντων ἐκ τοῦ κηρύγματος τοῦ Ἀποστόλου Θωμᾶ. Ἔφερεν αὐτὸς πολλὰ πεσχέσια τῷ σουλτὰν Ἀπτοὺλ-Χαμίτῃ καὶ τοῖς προϋχουσι τῶν Ὀθωμανῶν καὶ πολλὰ μερτεπάνια καὶ κουμάσια· εἶχε καὶ ἐλέφαντας, ἀλλ' ἐψόφησαν καθ' ὁδὸν, ὁδοιπορήσας ἀπὸ τῆς Ἰνδίας μέχρι Σκούταρι μῆνας 25· ἐπώλουν δὲ καί τινες τῶν ἀνθρώπων του καὶ μαργαριτάρι καὶ διαμάντια εἴδους διαφόρου. Οἱ Ἐγγλέζοι ὁποῦ κυριαρχοῦσι μέρος τι καὶ ὀχυρώματα εἰς τὴν Ἰνδίαν διὰ ἐμπόριον μὲ τὸ νὰ τοὺς καταπολεμοῦσι καὶ ἐνοχλοῦσιν, ἔστειλεν ὁ γρὰν Μογὸλ ἐλτζὴν εἰς τὸν σουλτὰν Ἀπτοὺλ-Χαμὶτ παρακαλῶν νὰ μεσολαβήσῃ διὰ νὰ μὴν τοὺς ἐνοχλοῦν, ἀλλ' οὐδὲν διεπράξατο. Τὸν χειμῶνα ὑπὸ τοῦ ψύχους ἀπέθανον οἱ περισσότεροι τῶν ἀνθρώπων του, καὶ δὲν ἔμεινε τὸ δεκατημόριον.

Ἀντάμωσεν ὁ ἐλτζὴς ἰνδὸς εἰς τὴν Πόρταν τὸν κεχαγιᾶν, βεζίρην καὶ ρεΐσην μὲ πολλὴν ὑποδοχὴν καὶ περιποίησιν. Ὁ ἀμετζὴς Ῥατὶπ-Πεκὶρ-ἐφένδης ἔκαμε τὸ τερτζιμανλίκι. Ζιαφέτι πολυέξοδον τοῦ βεζίρη τῷ ἐλτζῇ τῆς Ἰνδίας, παρόντος τοῦ μουφτῆ καὶ ὅλων τῶν ρετζάληδων τῆς Πόρτας, πλὴν τοῦ κεχαγιάπεη, εἰς τὸ κιόσκι τοῦ Κιαατχανᾶ. Ἔρριψαν πρῶτον πόμπας εἰς νισάνι, καὶ ἐσκοτώθη εἷς τῶν ριπτόντων διὰ τὴν ἀπραξίαν· ὕστερον ἔρριψαν τηλεβόλους καὶ ὕστερον σαΐτας εἰς νισάνι χωρὶς νὰ εὐστοχήσουν τοῦ σκοποῦ καὶ τὰ τρία αὐτὰ τάγματα. Ἐξῆλθον μετὰ τοὺς ὀθωμανοὺς οἱ ἰνδοὶ στρατιῶται μὲ παγιονέτας εἰς τὰ τουφέκια· ἔκαμαν τὸ τακτικὸν ἐκεῖνο περιπάτημα πολεμοῦντες κατὰ πρῶτον βουβά, ἤτοι χωρὶς βολὴν τουφεκίων, ἀλλ' ὕστερον μὲ βολὴν τουφεκίων ἀδιακόπως γινομένην· μετὰ ταῦτα ἔρριψαν εἰς νισάνι εὐστοχοῦντες ὅλοι εἰς τὴν βολὴν τῶν τουφεκίων· εἶτα εἷς αὐτῶν ἱστάμενος ξεχωριστὰ καὶ βαστῶν εἰς χεῖρας του σίδηρον εἰς σχῆμα δρεπανίου τὸ ἔδωκε φωτιάν, καὶ ἐξῆλθε τόσος καπνὸς ὁποῦ ἐσκέπασεν ὅλους καὶ δὲν ἐφαίνοντο ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου τὸ ὁποῖον ἐσκεπάσθη ἀπὸ τὸν καπνόν· διαλυθέντος τοῦ καπνοῦ ἄλλος αὐτῶν δοὺς φωτιάν εἰς παρόμοιον δρέπανον, ἐσχηματίσθη ἓν ἡμικύκλιον φωτὸς ἀπὸ τὸ ἓν μέρος εἰς τὸ ἄλλο οὐδὲν διαφέρον τῆς ἴριδος κατὰ τὸ σχῆμα· (δῆλον δὲ ὅτι τοῦ μὲν πρώτου ἡ μεταχείρισις εἶναι διὰ νὰ κρυβῶσιν ἀπὸ τὸν ἐχθρὸν νὰ μὴν τοὺς βλέπῃ ποῦ καὶ πῶς εἶναι, καὶ τοῦ δευτέρου ἡ μεταχείρισις εἶναι διὰ τὸ σκότος τῆς νυκτὸς ἀντὶ μασαλάδων τῶν παρὰ Τούρκοις·) μετὰ ταῦτα ἄλλος τρίτος δοὺς φωτιάν εἰς παρόμοιον δρέπανον, ἐξῆλθε φλὸξ κινηθεῖσα κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν παράλληλον μὲ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς καὶ διαπερῶσα διὰ τῶν ποδῶν τῶν πολυαρίθμων θεατῶν, τοὺς ὁποίους ἐσύγχησε χωρὶς νὰ καύσῃ ἢ ροῦχόν τους ἢ πόδα τους· (εἰς καιρὸν πολέμου ἡ φλὸξ αὐτὴ ἀκολουθεῖ νὰ εἶναι καυστικὴ ἔχουσα ἄλλην ὕλην·) εἰς τὴν σύγχησιν αὐτῶν τῶν θεατῶν ὁ ρεΐς-ἐφένδης εἶπε νὰ τοὺς εἰπῇ τὸ, φθάνει πλέον, καὶ οὕτως ἔπαυσαν, καὶ οἱ πολυάριθμοι θεαταὶ πολῖται ὑπερεθαύμασαν βλέποντες εἰς τοὺς Ἰνδοὺς πολεμικὰ κινήματα ὁποῦ ἄλλοτε ποτὲ δὲν εἶδον. Εἶτα ἐβγῆκαν πάλιν οἱ τοῦρκοι μιζρακλῆδες ἔφιπποι καὶ ἐπολέμησαν μὲ τὰ καλκάνια καὶ θώρακάς των καὶ περικεφα-

λαίας χωρὶς νὰ πληγωθοῦν, εἶτα ἔῤῥιψαν εἰς νισάνι τηλεβόλους τὰς ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν χωρὶς νὰ εὐστοχήσουν τοῦ σκοποῦ, καὶ ἐσκοτώθησαν δύο Τοῦρκοι διὰ τὴν ἀπραξίαν· εἶτα ἔῤῥιψαν πάλιν εἰς νισάνι πόμπας καὶ πάλιν ἀστοχοῦντες τοῦ σκοποῦ, καὶ ἐτελείωσεν ἡ πανήγυρις.

Διωρίσθησαν καλδιριμτζῆδες νὰ ἐπισκευάσουν τὰ καλδιρίμια ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως μέρχι τῆς Ἀδριανουπόλεως, καὶ ἄλλοι νὰ κάμουν γεφύρας εἰς τὸ διάστημα αὐτὸ ἐκεῖ ὅπου εἶναι χρεία διὰ τὸ ἐν εὐκολίᾳ πέρασμα καὶ χωρὶς λάσπαις ἀνθρώπων τε καὶ ζώων καὶ φορτωμάτων.

Εἰς τὴν Ῥόδον φθάσαντα τὸν χάνην Σαχὶν-Γκιραΐν ἐφόνευσαν διὰ προσταγῆς τοῦ βεζίρη· τὸν δὲ ἀδελφόν του θν μετεπέμψατο ἀπὸ τοὺς ἀπαζᾶδες κατώκισαν εἰς τὸ γιαλὶ τοῦ Ἰσὰκ-ἀγᾶ τὸ εἰς τὸ Πέϊκοζι, εἶτα ἐξώρισαν εἰς τὴν Κύπρον καλεπέντην εἰς τὴν Μάγουσαν.

Δέκα γαλιόνια μεγάλα μοσχόβικα ἐβγῆκαν εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν καὶ διὰ νὰ κουρσεύσουν τὰς ἀχθοφόρους καὶ σιτοφόρους νῆας τῶν Τούρκων καὶ διὰ νὰ πολεμήσουν τὸν στόλον τῶν Ὀθωμανῶν ὅπου τὸν λάχουν. Ἐπίασαν ὡς τόσον μίαν μελέξαν ἔχουσαν ἔνδον δέκα Τούρκους, καὶ ἐπῆρε τὸ κάθε γαλιόνι ἀπὸ ἕνα Τοῦρκον. Ἐπλησίασαν εἰς τὸ Τζιγκενὲ-ἰσκελεσὶ σκοπῷ τοῦ καταπολεμῆσαι τὸν ἐκεῖσε ὀθωμανὸν στόλον· ἀλλ' ἐν τούτοις τρικυμίας ἐπαπειλουμένης οἱ καπετάνοι τῶν ἐννέα γαλιονίων κατέβασαν ὅλα τὰ ἱστία· ὁ ἀρχιθαλάσσιός τους, Ἐγγλέζος, τοὔνομα Τεαπδὰλ, ἔχων ὑπὸ τῇ ὁδηγίᾳ του τὸ καράβι ἀμιράλιο μὲ 70 τηλεβόλους, δὲν τὰ κατέβασεν, αὐξυνθείσης δὲ τῆς τρικυμίας καὶ κίνδυνον ναυαγίου ἐπαπειλούσης ἀνέβασεν 70 ναύτας διὰ νὰ τὰ καταβιβάσουν· ἀλλ' ὑπὸ τῆς σφοδρότητος τοῦ ἀνέμου ἐτζακίσθησαν καὶ τὰ τρία κατάρτια, καὶ οἱ 70 ναῦται ἀπώλοντο· διὰ ἐλάφρωσιν τοῦ γαλιονίου ἔῤῥιψεν ὁ Ἐγγλέζος εἰς τὸ πέλαγος τὰς τηλεβόλους τῆς πρώτης καὶ δευτέρας σειρᾶς. Ὡς τόσον παρῆλθε μὲν ὁ λαίλαψ, ἀλλ' ὁ βορέας ὤντας σφοδρὸς, ἔπλεε τὸ γαλιόνι πρὸς τὴν ξηράν. Ὁ Λαζὸς τοῦρκος ὁ σκλαβωθεὶς εἰς τὴν μελέξαν εἶπε τῷ Ἐγγλέζῳ τὸ, « ἂν γιανασταίσῃς σᾶς φονεύουν τὰ ὀθωμανικὰ στρατεύματα ὁποῦ εἰς κάθε παράλιον κωμόπολιν εἶναι ὑπέρπολλα· ἀλλ' ἂν εἰσέλθῃς εἰς τὸ πογάζι τῆς Πόλεως γίνεσθε μόνον σκλάβοι καὶ γλυτώνετε τὴν ζωήν σας. » Ἔστερξεν ὁ Ἐγγλέζος, ἀλλ' οἱ λοιποὶ πάντες ἀντέφασκον λέγοντες ὅτι κρεῖσσον τὸ νὰ καοῦν παρὰ νὰ σκλαβωθοῦν. Ὅθεν ὁ Ἐγγλέζος ἔβρεξεν εὐθὺς τὸ παρούτι τῆς Σάντα-Πάρπαρας διὰ νὰ μὴν τὸ δώσουν φωτιάν, ἀλλ' αὐτοὶ ὁπλοφορήσαντες ἀντέφασκον εἰς τὴν εἰς τὸ Πογάζι τῆς Πόλεως εἴσοδον· ἀλλ' ἐνθυμίσας αὐτοὺς τὸν ὅρκον τῆς ὑποταγῆς ὁποῦ κατὰ συνήθειαν δίδουν ἑκάστῳ ἀρχιθαλασσίῳ, ἀφῆκαν τὰ ὅπλα καὶ εἰσῆλθε τὸ γαλιόνι εἰς τὰ Καβάκια χωρὶς τόπια, χωρὶς τὰ τρία κατάρτια καὶ χωρὶς τρικέτο, Σεπτεμβρίου τῇ ιγ'. Οἱ Τοῦρκοι τὸ ὠνόμασαν αὐτὸ Χουδαβερδὶ, ἤτοι παρὰ θεοῦ δεδομένον. Τὰ λοιπὰ ἓξ διαφυγόντα τὴν τρικυμίαν ἐφάνησαν κοντὰ εἰς τὴν Ἀγχίαλον, ἐξετάζοντα μαθεῖν διὰ τὸ σὺν αὐτοῖς γαλιόνι· εἰσελθὸν εἰς τὰ Καβάκια καὶ ἄλλο ἐξ αὐτῶν διὰ τὴν αὐτὴν ἐξέτασιν, πλησιάσαν εἰς τὰς Πορτίτζας παρὰ τὸ ὀχυρώματι Καρᾶ-χαρμάνι ἐκάθισεν εἰς τὰ ἐκεῖσε ῥηχὰ

νερά· ἠθέλησαν οἱ ἐν τῷ ὀχυρώματι νὰ τὸ κατακρατήσουν, ἀλλὰ βολῇ τηλεβόλων καταδιῶξαν τοὺς Τούρκους εὗρε τὸν τρόπον νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὸν κίνδυνον τῶν μὴ βαθέων ὑδάτων· ἄλλα δύο πλησιάσαντα εἰς τὸ Φαναράκι ἔῤῥιψαν τηλεβόλους εἰς τὸ κάστρον καὶ ἐκρήμνισαν καί τινα γωνίαν του. Εἶτα εἰσῆλθον καὶ τὰ ἐννέα εἰς τὴν Ἀβλίταν, λιμένα περίφημον εἰς τὸ Κρίμι, ἀλλ' εἰς ἄκρον ταλαιπωρημένα καὶ κακῶς ἔχοντα. Τὸν Τοῦρκον ὁποῦ ἡρμήνευσε τὴν εἴσοδον τὸν ἔδωκεν ὁ βεζίρης μίαν φορεσιὰν καὶ 500 γρόσια, καὶ εἰς τὴν Ἀζικὴν, τὸν τόπον του, εἰσόδημα ἐτήσιον ἱκανόν. Τὸν Ἐγγλέζον ἔβαλεν εἰς τὸ πάνιο· τοὺς ἐν τῷ γαλιόνι 800 ναύτας καὶ στρατιώτας οὓς μὲν ἔβαλεν εἰς τὸ πάνιο, οὓς δὲ ἔστειλεν εἰς τὴν Ῥόδον.

Γαλιόνι τούρκικον μεγάλον ἔγινεν ὑποβρύχιον τοῖς ὕδασι τοῦ Εὐξείνου πόντου διὰ τὰ πολλὰ νερὰ ὁποῦ ἔκαμνεν, καὶ ἄλλο ὅμοιον τῷ μεγέθει ἔπεσεν εἰς τὸ Κύτρος καὶ ἐτζακίσθη, καὶ ἐλευθερωθέντες τοῦ πνιγμοῦ 40 τῷ ἐν αὐτῷ ναυτῶν τε καὶ ἄλλων ἦλθον εἰς τὴν Πόλιν.

Πολλοὶ ἀσκερῆδες φεύγοντες ἀπὸ τὸ Ἰσμαήλι, Οὐζοῦ, Πεντέρι καὶ ἄλλα κάστρη ἤρχοντο εἰς τὸ Γαλάτζι καὶ εἰς τὴν Βλαχίαν καὶ διέπλεον τὸν Δούναβιν ὅλον τὸ θέρος· τέλος τὸν Ὀκτώβριον ἦλθον 3,000 αὐτῶν, καὶ παρὰ τοῖς τείχεσι τῆς Κωνσταντινουπόλεως καταλύσαντες ἐζήτουν νὰ τοὺς ἀφήσουν νὰ περάσουν εἰς τὴν Ἀσίαν ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὰ ἴδια. Ὁ βεζίρης ἀπελθὼν πολλάκις καὶ παρακινῶν εἰς ἐπιστροφὴν καὶ δοὺς καὶ ἄσπρα, δὲν ἐπείθοντο· τέλος ἀπελθὼν μὲ τὸν γιαννιτζὰρ-ἀγασὴ καὶ μὲ πολλοὺς ἐνόπλους, καὶ δοὺς αὐτοῖς καὶ τοὺς λουφέδες των πουγγεῖα 90 τοὺς κατέπεισεν εἰς ἐπιστροφήν· καθ' ὁδὸν δὲ κακουργήσαντες πολλὰ καὶ εἰς τὴν Σηλυβρίαν καὶ ἀλλοῦ διέπλευσαν τὴν θάλασσαν ἀπὸ τὴν Καλλιούπολιν ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὰ ἴδια· δύο ζαπίτηδες αὐτῶν ἐλθόντες εἰς τὴν Πόλιν καὶ γνωσθέντες συνελήφθησαν παρὰ τοῦ βεζίρη καὶ ἐφονεύθησαν παῤῥησίᾳ.

Ἡ αὐλὴ τοῦ Πετερπούργου λαβοῦσα τῇ κέ τοῦ Σεπτεμβρίου τὴν εἴδησιν τῆς εἰρκτῆς τοῦ Πουλγακακὼφ, μινίστρου της εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ τὴν ἐκδήλωσιν τοῦ πολέμου ὁποῦ ἡ Πόρτα ἐκοινολόγησεν ἐν ταὐτῷ, δὲν ἠμπόρεσε πλέον ν' ἀποφύγῃ περισσότερον καιρὸν τὴν διάλυσιν καὶ διάστασιν τῆς εἰρήνης, τὴν ὁποίαν οἱ Ὀθωμανοὶ πρῶτοι ἔκαμαν εἰς ἕνα τρόπον τόσον δριμὺν, σκληρὸν καὶ ἀπροσδόκητον· ὅθεν δίδει ἐκ μέρους της μίαν δηλοποίησιν διὰ νὰ ἐκθέσῃ ταχέως καὶ ἐν συντόμῳ (προσμένωντας μίαν ἄλλην ἐνθύμησιν μερικὴν καὶ καθ' ἕκαστον,) τὰ γεγονότα εἰς τὰς τελευταίας συνομιλίας ἀπὸ τὰς ὁποίας φαίνεται ὅτι ἡ Πόρτα ἠθέλησε νὰ καταντήσῃ εἰς αὐτὰς τὰς δυσμενείας. Ἔχει δὲ οὕτως ἡ ἐκδήλωσις.

« Ἡ διάστασις καὶ ἀνομοιότης ὁποῦ ἐτάραξαν ἀδιακόπως τὴν ἡσυχίαν καὶ
» γαλήνην ὁποῦ ἡ ἀγάπη ἡ τελειωθεῖσα εἰς τὸ Καϊναρτζίκι τῷ ἔτει 1774
» μεταξὺ τοῦ ἰμπερίου τῆς Ῥουσσίας καὶ τῆς ὀθωμανικῆς Πόρτας ἔπρεπε νὰ
» ἐπικυρώσῃ, εἶναι τόσον πολλὰ πρόσφατος καὶ πολλὰ γνωστὴ ὁποῦ δὲν
» εἶναι ἀνάγκη νὰ καταγράψωμεν ἐδὼ τὴν ζωγραφίαν της· φθάνει νὰ εἰ-
» ποῦμεν ὅτι μετὰ τὴν τελείωσιν αὐτῆς τῆς ἀγάπης μέχρι τῆς παρούσης
» ἐποχῆς ἡ Πόρτα ἔδειξεν εἰς ὅλην τὴν διαγωγήν της τὴν πλέον φανερὰν

» ἔλλειψιν τῆς πιστότητος, καὶ δὲν ἀπέβλεπεν εἰς ἄλλο τι εἰμὴ εἰς τὸ νὰ
» ἀποκαταστήσῃ ἐσφαλμένας τὰς πλέον οὐσιώδεις διομολογήσεις.»

« Βεβαρημένη ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἀποδείξεων ὁποῦ ἡ αὐλὴ τῆς Ῥουσσίας
» ἠμπορεῖ νὰ διηγηθῇ δι' αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν τὰς παρατρέχει διὰ μίαν ἔκ-
» θεσιν μερικωτέραν καὶ καθ' ἕκαστον ὁποῦ θέλει κοινολογήσει ἐντὸς ὀλί-
» γου, καὶ εὐχαριστεῖται κατὰ τὸ παρὸν νὰ διηγηθῇ τὰς νεωτέρας πράξεις
» ὁποῦ τέλος πάντων ἀνεκάλυψαν ἕνα περικρυπτόμενον τόσον ἀπροσδόκη-
» τον καὶ ἀνάρμοστον εἰς τὸ εἰρηνοποιὸν σύστημα ὁποῦ ἐκείνη ἐκουσίως ἠ-
» κολούθει καὶ ἐφύλαττεν εἰς ὅλα τὰ περιστατικά. Ἐκαυχᾶτο πῶς νὰ ἐθε-
» μελίωσεν ἓν θεμέλιον ἀμετασάλευτον μὲ τὴν συμφωνίαν τὴν ἐκδηλωτι-
» κὴν τὴν εἰς τὸ Ἀϊναλὶ-καβάκι κατακλεισθεῖσαν, τῷ ἔτει 1779, διὰ τὴν
» πραγματείαν τῆς ἐμπορίας καὶ μάλιστα διὰ τὴν ἀνάλογον διάλλαξιν
» τῆς Ταυρικῆς Χερσονήσου, τῆς ὁποίας ὁ σκοπὸς καὶ τὸ τέλος, καθὼς ἀπε-
» δείχθη τότε, δὲν ἦτο βέβαια ποσῶς διὰ νὰ ἐκτείνῃ τὰ σύνορα τῆς βα-
» σιλείας της, ἀλλὰ μᾶλλον διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὰς ἀταξίας καὶ κλεψίας ὁποῦ
» ἀδιακόπως ἐγίνοντο ἀπὸ τὰ ἔθνη τὰ κατοικοῦντα αὐτὴν τὴν Χερσόνησον,
» ἐλπίζουσα τὸ νὰ βαλθοῦν αὐτὰ ὑποκάτω εἰς μίαν εὐταξίαν ὁποῦ νὰ τὰ
» διατάξῃ νὰ εὐλαβοῦνται τοὺς δεσμοὺς ὁποῦ ἑνώνουν ἓν ἔθνος μὲ τὸ ἄλλο·
» εὐταξία ὁποῦ ἐχρησίμευσε πρὸς τούτοις εἰς τὸ νὰ διαφυλάττῃ τὴν καλὴν
» ἁρμονίαν καὶ σύμπνοιαν εἰς τὰ σύνορα τῶν δύο βασιλειῶν. Αὐτὰ ἦτον
» τότε τὰ ὑποκείμενα τῶν καθαρῶν ἐπιθυμημάτων τῆς ῥουσσικῆς αὐλῆς,
» καὶ χρεώστοῦνται εἰς τὰς ἐπιμελείας ὁποῦ ἐμεταχειρίσθη διὰ νὰ φέρῃ τὸ
» πρᾶγμα εἰς ἔκβασιν.»

« Τῇ ἀληθείᾳ, ἀφοῦ εἰρηνοποιήθησαν αἱ διαστάσεις καὶ διαφωνίαι μὲ ἕνα
» τρόπον τόσον ἀναγκαῖον καὶ τόσον εὔμορφον, ἐφαίνετο πῶς θέλει ἀκολου-
» θήσει μία ἡσυχία πολυχρόνιος. Ἀλλὰ μόλις τὰ πράγματα εἰρήνευσαν μὲ
» αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ἐσυμφωνήθησαν μὲ ἕνα τρόπον φιλικόν, μὲ τὴν πι-
» στότητα τῶν ἀχτιναμέδων καὶ μὲ τοὺς ὅρκους τοὺς πλέον ἱεροὺς καὶ ὑ-
» ποσχέσεις τὰς πλέον περιφήμους, ὁποῦ ὁ βεζίρης, ἀφοῦ διεδέχθη ἐκεῖνον
» ἐφ' οὗ ἐπραγματεύθησαν αἱ ῥηθεῖσαι πραγματεῖαι, ἔδειξε διαθέσεις ἐκ δια-
» μέτρου ἐναντίας εἰς τὸ σημαινόμενον καὶ ἐνέργειάν τους. Δὲν ἄργησε νὰ
» προβάλῃ ζητήματα κακοθεμελιωμένα, ἀναφερόμενα εἰς τὸ ἔβγαλμα τοῦ
» ἅλατος ὁποῦ ἐσυμφωνήθη εἰς τὸν ἀχτιναμὲν νὰ δίδῃ εἰς τοὺς κατοικητὰς
» τῆς Οὐζοῦ· ἐναντιώθη εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῶν κονσόλων τῆς Ῥουσ-
» σίας εἴς τινας σκάλας τῆς ἐπικρατείας του, καὶ ὑποθέτωντας πῶς τοιαῦ-
» ται ἐνστάσεις δὲν εἶναι ἱκαναὶ νὰ ἐνεργήσουν τὴν διάλυσιν τῆς εἰρήνης,
» τὴν ὁποίαν ἀπ' ἀρχῆς ἐστοχάζετο, ἄρχησε νὰ ὑπερασπίζεται παῤῥησίᾳ
» τὰς ἐφόδους τῶν Λεζγκήδων καὶ τῶν Ταρτάρων τοῦ Κουπὰν ὁποῦ εἶχαν
» μείνει ὑποχείριοί του, διεγείρωντας τοὺς πρώτους εἰς τὸ νὰ λεηλατήσουν
» τὰς ἐπαρχίας τοῦ Ἡρακλείου, ὁποῦ εἶναι γνωστὸν πῶς εἶναι ὑποχείριος
» τῆς βασιλίσσης, καὶ τοὺς ἄλλους νὰ εἰσέλθουν ἐκεῖθεν τῶν ὁρίων τῆς
» Ῥουσσίας, ὅπου ἔκλεψαν, ἐλεηλάτησαν καὶ ἀπήγαγον ἀπὸ ὅλον ἐκεῖνο
» τὸ μέρος ὁποῦ δὲν ἔλαχε νὰ εἶναι δεφενδευόμενον ἀπὸ στρατιωτικὸν

» Ῥούσσων, ὁποῦ ἦτον διαμοιρασμένον εἰς ἐκείνας τὰς ἐπαρχίας.»

« Ἡ βασίλισσα, φυλάττουσα τὴν μετριότητα ὁποῦ ἡ φιλανθρωπία Της
» καὶ ἡ διὰ τὴν εἰρήνην ἀγάπη Της τὴν ὑπαγόρευαν, εὐχαριστήθη, μαθοῦσα
» ταῦτα, νὰ διορίσῃ τὸν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐλτζήν Της νὰ ἀνα-
» κράξῃ εἰς τὸν βεζίρην τὸν ἀχτιναμὲν καὶ ἀκολούθως νὰ ζητήσῃ ἐκδίκη-
» σιν διὰ τὰς ζημίας αὐτάς· ἀλλ' ὅλαι αἱ ἀνακράξεις ἀπέβησαν ἀνωφελεῖς·
» ἀπεκρίθησαν εἰς τὰ παράπονα μὲ ἕνα τρόπον σκληρὸν καὶ θηριώδη, ἀνυ-
» πόφορον εἰς τὴν ἀναστροφὴν καὶ εἰς τὰ καθήκοντα ὁποῦ αἱ αὐλαὶ πρέπει
» νὰ φυλάττουν μεταξύ των. Ὡς τόσον οἱ σκοποὶ τῆς βασιλίσσης διὰ τὴν
» ἀγάπην τῆς εἰρήνης δὲν μετεβλήθησαν· κυρία εἰς τὸ νὰ ἐκλέξῃ τὰ μέσα
» ἐπρόκρινε πρὸ πάντων τὸν τρόπον τῆς πραγματείας τῶν κοινῶν ὑποθέ-
» σεων, καὶ ἀκολούθως ἐφανέρωσεν εἰς τὸν ἰμπεράτορα τῶν Ῥωμάνων, ὁμό-
» σπονδόν Της, τὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων· ἐδέχθη μὲ εὐχαρίστησίν
» Της τὸ πρόβλημα τοῦ ῥηγὸς τῆς Φράντζας τοῦ νὰ γίνῃ μεσάζων, τὸν ἐ-
» κοινολόγησε μυστικώτερον τὰ κεφάλαια τῶν ζητημάτων Της, καὶ αὐτοὶ
» οἱ δύο μονάρχαι ἐγνώρισαν ἀμφότεροι τὴν ὀρθότητα καὶ τὸ δίκαιον τῶν
» ζητημάτων Της. Τέλος πάντων, διὰ νὰ μὴν ἀμελήσῃ κἀνὲν πρᾶγμα ἀπὸ
» ἐκεῖνα ὁποῦ ἠμποροῦσαν νὰ χρησιμεύσουν εἰς τὴν ἐπιμονὴν καὶ διατήρη-
» σιν ἑνὸς τόσον πολυτίμου καλοῦ ὅσον εἶναι ἡ ἡσυχία τῶν ὑποχειρίων Της,
» μετεχειρίσθη τὴν πλησιότητα τῶν τουρκικῶν ἐπαρχιῶν, εἰς τὰς ὁποίας
» ἐπλησίασε μὲ τὸ ἀξιομνημόνευτόν Της ταξείδι ὁποῦ ἐτελείωσε, διὰ νὰ κρά-
» ξῃ παρ' Αὐτῇ τὸν εἰς τὴν Πόρταν ἐλτζήν Της, μὲ σκοπὸν τοῦ νὰ ἐξετάσῃ
» καλήτερα τὰς αἰτίας τῶν διαστάσεων ὁποῦ ἠκολούθησαν καὶ νὰ συμφω-
» νήσῃ μαζή του διὰ τὰ πλέον δραστήρια μέσα μιᾶς φιλικῆς διορθώσεως,
» κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν ὁποῦ εἶχεν εἰς αὐτὰς τὰς ἀποφάσεις Της καὶ κατὰ
» τὴν ἐντελῆ ἐλπίδα τῆς εὐλαβείας ὁποῦ οἱ Τοῦρκοι ἔπρεπε νὰ δείξουν ἐκ
» μέρους των διὰ τὰς συμφωνίας τὰς σωζομένας. Ἔστειλεν ὀπίσω ἡ βασί-
» λισσα τὸν ἐλτζήν Της εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν· εὐθὺς ὁποῦ ἐγύρισεν ὁ
» βεζίρης τὸν ἐλάλησεν εἰς μουκταλεμὲν, ἔνθα, ἀντὶ νὰ γένῃ λόγος διὰ τὰ
» κεφάλαια περὶ ὧν ἐπραγματεύθησαν πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του καὶ ἀντὶ
» νὰ γένῃ συγκατάνευσις εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τὴν ζητουμένην, ἡ Πόρτα
» ἐφαντάσθη νὰ δώσῃ μίαν νέαν στροφὴν εἰς τὰς ὑποθέσεις, ὡσὰν ὁποῦ ἐκ
» μέρους Της ἄρχησε νὰ ζητῇ ζητήματα τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον ἦτον ἐναν-
» τίον εἰς τὰς διομολογήσεις τὰς καθαυτὸ τοῦ ἀχτιναμὲ, καὶ τὰ ἄλλα ἐ-
» ναντία ἦσαν εἰς τὴν ἀξίαν τῆς βασιλίσσης, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν εἰς τὰ κέρδη
» τῆς βασιλείας Της.»

« Ἀφοῦ ἡ Πόρτα ἔβγῆκε μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ἀπὸ τὰ ὅρια εἰς τὰ ὁ-
» ποῖα τὴν ἐβαστοῦσαν αὐταὶ αἱ ἴδιαι διομολογήσεις, ἐνόμισε πῶς ἠμπορεῖ
» εὐθὺς νὰ σηκώσῃ ὁλοκλήρως τὴν μορφὴν καὶ νὰ ἀνακαλύψῃ τὸν σκοπὸν
» ὁποῦ πρὸ πολλοῦ εἶχε, διατί ἐφανέρωσε μὲ λέξεις ἐμφαντικὰς εἰς τὸν ἐλ-
» τζὴν τῆς Ῥουσσίας πῶς ἡ Πόρτα δὲν νομίζει τὸν ἑαυτόν της δεμένην ἄλ-
» λως παρὰ μόνον μὲ τὴν συμφωνίαν τὴν εἰς τὸ Καϊναρτζίκι· καὶ ἐπειδὴ
» τὰ ἄρθρα ὁποῦ ἔγιναν μετ' ἐκείνην δὲν ἦτον ἄλλο παρὰ μόνον ἓν ἀποτέ-

» λεσμα τῆς συναρεσκείας της, νομίζει πῶς δὲν ἐνέχεται νὰ τὰ φυλάττῃ
» παρὰ μόνον ὅσον ζητεῖ ἡ συγκατάνευσίς της ἢ ἡ καλὴ θέλησίς της, καὶ
» διώρισεν εἰς τὸν ἐλτζῆν καιρὸν εἰς τὸν ὁποῖον νὰ δώσῃ μίαν κατηγορητι-
» κὴν ἀπόκρισιν τῆς βασιλίσσης εἰς τὰ ζητήματα ὁποῦ τὸν ἐκοινολογήθη-
» σαν, καὶ αὐτὴ ἡ διορία ἐτελειοῦτο εἰς τὰς κ' τοῦ Αὐγούστου, κατὰ τὸ
» παλαιόν. Ὁ ῥηθεὶς ἐλτζῆς ἀνέκραξε μάλα δικαίως εἰς αὐτὸ τὸ σκληρὸν
» καὶ ἄδικον ζήτημα, τόσον ἐναντίον καθολικώτερον εἰς τὸ δίκαιον τῶν ἐ-
» θνῶν, τὸ καὶ γνωστὸν καὶ εὐλαβούμενον ἀπὸ ὅλα τὰ ἔθνη· ἐφανέρωσε κατ'
» ἀξίαν πόσον ὀλίγον ἤρμοζε τὸ νὰ διορίσουν διορίαν εἰς ἓν γένος φιλικὸν
» καὶ ἀξιοπρεπές· ἀπέδειξε κατὰ φυσικὸν λόγον τὸ ἀδύνατον τοῦ νὰ λάβουν
» ἀπόκρισιν εἰς ἓν διάστημα τόσον σύντομον. Δὲν τὸν ἤκουσαν ποσῶς, καὶ
» ἐξ ἴσου δὲν τὸν ἤκουσαν εἰς τὰ παράπονα τῶν ὁποίων προλαβόντως εἶ-
» χε ζητηθεῖ ἡ ἐκδίκησις· ἐκεῖνο ὁποῦ ἠμπόρεσε νὰ ἀποκτήσῃ ἦτον τὸ νὰ
» ὑποσχεθοῦν νὰ γένῃ ἄλλος ἕνας μουκιαλεμές, ὅστις ἔγινε μὲν, ἀλλὰ καὶ
» εἰς ἐκεῖνον ὁ ἐλτζῆς ἤκουσε νὰ ξαναλέγουν τὰ ἴδια ζητήματα, χωρὶς νὰ
» προσθέσουν τι ἄλλο εἰμὴ μόνον μίαν κενὴν ὑπόσχεσιν τῆς ἀποκαταστά-
» σεως ὁποῦ ἐζήτησεν ἐκ μέρους του.»

« Ἡ βασίλισσα μαθοῦσα αὐτοὺς τοὺς δύο μουκιαλεμέδες δὲν ἠγανάκτη-
» σε διὰ τὰ γενόμενα, ἀνέβαλε κάθε ἀπόφασιν τελευταίαν καὶ ἠθέλησε νὰ
» μένῃ θεωροῦσα μίαν ἐνόχλησιν ὁποῦ μία ἔλλειψις εὐγενείας ὁποῦ συ-
» νειθίζεται συχνάκις εἰς τοὺς μινίστρους τούρκους τὴν ἔκαμε νὰ δοκιμάσῃ.
» Ἐν τοσούτῳ ὅμως τὰ ἐξῆς ἀπέδειξαν πῶς αὐτὸ ἦτον ἓν πρᾶγμα πρὸ πολ-
» λοῦ ἀποφασισθὲν, καὶ τώρα ἐνηργεῖτο. Εἰς αὐτὰς τὰς γνώμας ἡ βασίλισ-
» σα ἠθέλησε νὰ τελειώσῃ ὅλας τὰς ἀποδείξεις ὁποῦ ἔδειξε τῆς μετριότη-
» τός Της καὶ τῆς ἀποχῆς Της ἀπὸ ὅλα τὰ ἀκόλουθα ὁποῦ μία παρομοία
» κατάστασις τῶν πραγμάτων προεμήνυεν· ἠθέλησε νὰ κάμῃ συγκατάβασιν
» εἰς μερικὰ ζητήματα ὁποῦ ἡ Πόρτα εἶχε προβάλει, μὲ ὅλον ὁποῦ αὐτὰ
» δὲν ἦτον ποσῶς θεμελιωμένα εἰς τὸν ἀχτιναμέν· ὅθεν αἱ προσταγαὶ ἐ-
» στάλθησαν εἰς τὸν Ποτέμκιν· ἀλλ' ἐν τούτοις ἔλαβεν εὐθὺς εἴδησιν τὸ ὅ-
» τι χωρὶς νὰ προσμείνῃ ἡ Πόρτα τὴν τελείωσιν τῆς διορίας τοῦ καιροῦ ἐ-
» λάλησεν ἐκ δευτέρου τὸν Πουλγακακὼφ εἰς μουκιαλεμὲν τῇ ε τοῦ Αὐγού-
» στου, καὶ ἀφοῦ τὸν ἐπρόβαλε νὰ ὑπογράψῃ ἓν ἔγγραφον μὲ τὸ ὁποῖον ἡ
» συμφωνία τῆς ἐμπορίας καὶ ἡ διάλλαξις τῆς Ταυρικῆς Χερσονήσου ἀθετεῖ-
» το καὶ ἀναιρεῖτο, μὴ ὑπογράψας ἐκεῖνος, ἐξεδήλωσε τὴν εἰρήνην ἄκυρον
» καὶ ἐφυλάκωσε τὸν ἐλτζῆν τῆς βασιλίσσης εἰς τοὺς Ἑπτὰ Κουλᾶδες, ὅ-
» που μὲ καταφρόνησιν τοῦ δικαίου τῶν ἐθνῶν εὑρίσκεται ἀκόμη κατὰ τὸ
» παρὸν φυλακωμένος.»

« Ἓν παρόμοιον κίνημα παρουσιάζει ἀφ' ἑαυτοῦ του ὅλους τοὺς συλλογι-
» σμοὺς ὁποῦ πρέπει νὰ κάμῃ νὰ γένουν. Ἡ Πόρτα ἠθέλησε νὰ ἑνώσῃ μὲ
» τὴν ἀπιστίαν τὴν ἔφοδον τὴν πλέον χλευαστικήν· ἐκίνησε πάντα λίθον
» διὰ νὰ φανερώσῃ τὴν ἀποφασισμένην ἐπιθυμίαν της ὁποῦ εἶχεν ἀδιακό-
» πως εἰς τὸ νὰ καταργήσῃ τὴν εἰρήνην ὁποῦ τῆς ἐδόθη μὲ ἕνα τρόπον τό-
» σον μεγαλόψυχον. Ἀπὸ μίαν διαγωγὴν τόσον πολλὰ βλαπτικὴν διερεθι-

» σθεῖσα ἡ βασίλισσα ἔχει χρέος, ἀγκαλὰ καὶ χωρὶς τὸ θέλημά Της, νὰ
» πιάσῃ τὰ ἅρματα, μόνον καὶ μόνον μέσον ὁποῦ τῆς μένει διὰ νὰ φυλάξῃ
» τὰ δίκαια ὁποῦ ἐκείνη ἀπόκτησε μὲ τιμὴν τοσούτου αἵματος, καὶ διὰ νὰ
» ἐκδικήσῃ τὴν πληγωμένην ἀξίαν της ἀπὸ τὰς ὕβρεις ὁποῦ ἔκαμαν εἰς τὸν
» ἐλτζήν Της. Ὁλοκλήρως εἶναι ἀθῶα ἀπὸ ὅλα τὰ κακὰ ὁποῦ ὁ πόλεμος
» ἐξαπτόμενος ἠμπορεῖ νὰ εἶναι συντροφιασμένος· ἔχει δίκαιον νὰ ἐλπίζῃ ὅ-
» χι μόνον εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τὰς βοηθείας τῶν φίλων
» Της, ἀλλὰ προσέτι καὶ εἰς τὰς ἐπιθυμίας ὅλου τοῦ χριστιανισμοῦ διὰ τὸν
» θρίαμβον μιᾶς αἰτίας τόσον δικαίας ὅσον εἶναι ἐκείνη τὴν ὁποίαν ἐβιάσθη
» νὰ δεφενδεύσῃ.»

Δεύτερον μανιφέστον τῆς βασιλίσσης Αἰκατερίνης, τὸ πρὸς τοὺς ὑποχειρίους της, διὰ τὸν μετὰ τῶν ὀθωμανῶν πόλεμον.

« Ἡμεῖς ἡ Αἰκατερίνη Β', ἐλέῳ θεοῦ ἰμπερατρίτζε καὶ αὐτοκράτωρ ὅλων
» τῶν Ῥουσσιῶν, καὶ τὰ ἑξῆς. Δηλοποιοῦμεν διὰ τοῦ παρόντος εἰς ὅλους
» Μας τοὺς πιστοὺς ὑποχειρίους ὅτι, ἀγκαλὰ καὶ μὲ τὰς πλέον πανδήμους
» συμφωνίας, μὲ τὰς ὁποίας ἡ ὀθωμανικὴ Πόρτα ἐπεκύρωσεν ἐμπρὸς εἰς ὅ-
» λον τὸν κόσμον μίαν παντοτινὴν εἰρήνην μὲ τὴν Ῥουσσίαν, μ' ὅλον τοῦτο
» ἀθέτησε καὶ ἀναίρεσεν αὐτοὺς τοὺς ἱεροὺς δεσμοὺς μὲ ἕνα τρόπον ἄπιστον
» καὶ παράσπονδον, καὶ διὰ νὰ ἀποδείξῃ τὸν κατὰ τῆς βασιλείας Μας πό-
» λεμον ἐφυλάκωσεν εἰς τοὺς Ἑπτὰ-Κουλᾶδες τὸν πληρεξούσιον πρέσβυν
» Μας Πουλγακακώφ. Οἱ ἐλτζῆδες τοῦ ἰμπεράτορος καὶ τοῦ ῥηγὸς τῆς Φράν-
» τζας ἐμεσολάβησαν φιλικῶς διὰ νὰ ἐμποδίσουν αὐτὸ τὸ τολμηρὸν ἐπι-
» χείρημα ὁποῦ πληγώνει τὸ δίκαιον τῶν ἐθνῶν, εὐλαβούμενον ἀπὸ ὅλα
» τὰ ἔθνη καὶ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἰδίους βαρβάρους. Ποῖος δὲν ἠξεύρει πῶς ἐ-
» φέρθημεν Ἡμεῖς μὲ τὴν Πόρταν; εἰς αὐτὸ τὸ συμβεβηκὸς ὅμως βιαζόμεθα
» νὰ τὸ προβάλωμεν ἐκ δευτέρου εἰς τὰ μάτια ὅλου τοῦ κόσμου. Ἡ Πόρτα
» Μᾶς ἐκήρυξε τὸν τελευταῖον πόλεμον τῷ ἔτει **1768** μὲ τὸν παρόμοιον
» σκληρὸν καὶ ἄδικον τρόπον· ὡς τόσον εἶναι πασίδηλον ὅσα κακὰ ἔφερε τό-
» τε κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἐχθροῦ τὸ σπαθὶ ὁποῦ Ἡμεῖς ἐμεταχειρίσθημεν
» ἀκουσίως· τὰ ὅπλα Μας ὑπέταξαν τὴν Μολδαβίαν, Βλαχίαν καὶ Βεσσαραβίαν
» καὶ ὅλα τὰ κάστρη ὁποῦ εὑρίσκονται εἰς αὐτὰς τὰς ἐπαρχίας, προσέτι ὑ-
» πέταξαν καὶ τὸ πέρασμα τοῦ Δουνάβεως, ἀφοῦ κατετρόπωσαν καὶ ἐβία-
» σαν τὸ ὀθωμανικὸν στράτευμα νὰ ἀφήσῃ τὸ στρατόπεδόν του, καὶ ἐκυ-
» ρίευσαν τὴν Βουλγαρίαν· ὁ στόλος Μας, ἀφοῦ μὲ ἕνα πόλεμον ἐντελέστα-
» τον διέλυσε κάθε ἀντίστασιν τὴν ἀπὸ μέρους τῆς ὀθωμανικῆς σημαίας εἰς
» τὴν Μεσόγειον θάλασσαν, ἐκυριάρχευσε καὶ πολλὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου
» πελάγους. Τούτων οὕτως ἐχόντων, δηλαδὴ θριάμβων καὶ ἀποκτημάτων,
» καὶ αἱ ὀθωμανικαὶ δυνάμεις καθ' ἡμέραν ἐλαττούμεναι καὶ μὴ οὖσαι εἰς
» κατάστασιν τοῦ νὰ μᾶς ἐναντιωθοῦν μήτε τοῦ νὰ ἠμπορέσουν νὰ ἐμποδί-
» σουν τὰ νικητήρια ὅπλα Μας ἀπὸ τοῦ νὰ εἰσέλθουν ἕως μέσα εἰς τὰ ἐν-

» δότερα τῆς ἀδυνάτου βασιλείας των, εὐθὺς ὁποῦ ἡ Πόρτα ἡ ὀθωμανικὴ
» διασεισθεῖσα ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς θριάμβους Μας παρεκάλεσε νὰ κάμωμεν
» τὴν εἰρήνην, Ἡμεῖς δὲν ἀπεβάλαμεν ποσῶς τὸ πρόβλημά της,μὲ ὅλον ὁποῦ
» ἠξεύραμεν ἱκανῶς τὴν ἀθλίαν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν τὴν κατεκρή-
» μνισεν αὐτὸς ὁ πόλεμος· ἐξ ἐναντίας μιᾶς χειρὸς νικητηρίου Ἡμεῖς ἐδέ-
» χθημεν καταστάσεις ὁποῦ ἀπὸ μέρους Μας ἦσαν πολλὰ μέτριαι, καὶ ἐν
» ταὐτῷ ὑγιειναὶ καὶ ὠφέλιμοι διὰ τὸ νικηθὲν μέρος· ἐμπράκτως Ἡμεῖς
» ἐδώσαμεν ὀπίσω εἰς τὴν Πόρταν τὰ ἐκτεταμένα ἀποκτήματα ὁποῦ ἐκά-
» μαμεν, καὶ δὲν ἐκρατήσαμεν διὰ λόγου Μας πάρεξ τὸ κάστρον τοῦ Κὶλ-
» πουρουνίου μὲ τὴν ἐπαρχίαν του, τὸ διάστημα ὁποῦ εἶναι μεταξὺ τοῦ πο-
» ταμοῦ Πὸγ καὶ τοῦ Νίπρου μαζὴ μὲ τὰ εἰς τὸ Κρίμι δύο κάστρη τοῦ
» Γκέρτζι καὶ τοῦ Γενὶ-καλὲ, καὶ τοῦ λοιποῦ παρακινούμεναι ἀπὸ τὴν φυ-
» σικήν Μας φιλανθρωπίαν ἐθυσιάσαμεν ὅλα τὰ κέρδη ὁποῦ εἴχομεν ἀνὰ
» χεῖρας, καθὼς καὶ τὰς ὑπερβολικὰς ζημίας ὁποῦ ἡ διακοπὴ τῆς εἰρήνης
» εἶχε προξενήσει εἰς τὸ βασίλειόν Μας· ἔργον αὐτὸ μὲ τὸ ὁποῖον εἴχομεν
» σκοπὸν ν' ἀποδείξωμεν πῶς εἰς ἕνα πόλεμον τοσοῦτον εὐτυχῆ οἱ σκοποί
» Μας καὶ τὰ τέλη Μας δὲν ἦτον ποσῶς τὸ νὰ ἀποκτήσωμεν πόλεις καὶ
» ἐπαρχίας, ἀλλὰ μόνον καὶ μόνον τὸ νὰ διαφυλάξωμεν τὴν γαλήνην καὶ
» ἡσυχίαν εἰς τὸ βασιλειόν Μας.»

« Τοιαύτη ἐστάθη ἡ συμφωνία τῆς εἰρήνης ὁποῦ ἀπεφασίσθη διὰ νὰ τε-
» λειώσῃ ὁ πόλεμος εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ στρατεύματός Μας κοντὰ εἰς
» τὸ Καϊναρτζίκι, ἀπὸ τὸν ἀρχιστράτηγόν Μας καὶ πληρεξούσιον κόμητα
» Ῥωμαντζὼφ ἐκ μέρους Μας, καὶ ἀπὸ τὸν βεζίρην Μαχμοὺτ Μουσούνο-
» γλουν ἐκ μέρους τῆς Πόρτας. Ὅταν λοιπὸν ἀμέσως μετὰ τὴν εἰρήνην Ἡ-
» μεῖς ἐμανθάναμεν συνεχῶς τὰς παραβάσεις καὶ ἀθετήσεις τῶν ὑποσχέσεων,
» καθὼς καὶ τὰς ἐλλείψεις τὰς προξενουμένας εἰς τὰ κέρδη τῆς πραγματείας
» Μας, ὁποῦ ἡ Πόρτα μ' ὅλον τοῦτο μᾶς εἶχε δώσει καὶ συμφωνήσει μὲ τὴν
» προρρηθεῖσαν συμφωνίαν εἰς ἕνα τρόπον ἐκτεταμένον, τόσον διὰ ξηρᾶς ὅ-
» σον καὶ εἰς ὅλας τὰς θαλάσσας καὶ νερὰ τοῦ βασιλείου της,κατὰ τὸν αὐ-
» τὸν τρόπον ἀπαραλλάκτως ὁποῦ τὰ ἔδωκεν εἰς ἄλλα ἔθνη ὁποῦ ἠθέλησε
» νὰ εὐχαριστήσῃ εἰς αὐτὸ τὸ εἶδος, ἐνομίσαμεν πῶς ἂν ἠμπορέσωμεν νὰ
» συμφωνήσωμεν μὲ τὴν Πόρταν μίαν συμφωνίαν ξεχωριστῆς πραγματείας
» διὰ τὸ παλίνδρομον κέρδος τῶν δύο βασιλειῶν θέλομεν ἐπιβεβαιώσει μὲ
» αὐτὸ, ὡσὰν μὲ ἕνα δεσμὸν νέον καὶ ἰσχυρότερον, μίαν ἕνωσιν ἀδιάκοπον
» μεταξὺ τῶν ὑποχειρίων τῶν δύο βασιλειῶν, καὶ διορίζωντας κεφάλαια
» φανερὰ καὶ ἀποφασιστικὰ καὶ διοριστικὰ διὰ ὅλα τὰ συμβεβηκότα θέ-
» λομεν προμηθεύσει διὰ πάντοτε ὅλας τὰς ἀντιλογίας ὁποῦ εἶχον ἀκολου-
» θήσει μέχρι τοῦδε· Ἡμεῖς ἐπληροφορήθημεν ὅτι αὐτὴ ἡ νέα συμφωνία ὁ-
» ποῦ ἀποδείχνει τὴν καθαρὰν ἐπιθυμίαν Μας διὰ νὰ ζῶμεν εἰρηνικῶς μὲ
» τὴν Πόρταν θέλει δώσει μίαν νέαν δύναμιν εἰς τὰς εἰς τὸ Καϊναρτζίκι
» προγενομένας συμφωνίας. Ἐδὼ εἶναι λοιπὸν τόπος νὰ ἐκθέσωμεν μὲ ποῖα
» κινήματα ἡ Πόρτα ἀνταπεκρίθη εἰς τὴν ἐδικήν Μας εἰλικρινῆ κλίσιν εἰς
» τὸ νὰ ζῶμεν εἰλικρινῶς μὲ αὐτήν.»

« Ἀφοῦ ἐπέμφθησαν ἐκ μέρους τοῦ σουλτάνου αἱ ἐπικυρώσεις τῆς εἰρή-
» νης εἰς τὸ Καϊναρτζίκι, δὲν ἐπέρασε πολὺ ὁποῦ τὸ πνεῦμα τῆς τεχνικῆς
» πολιτικῆς τῶν Τούρκων μετεχειρίσθη ὅλας τὰς δυνάμεις της διὰ νὰ ὑπα-
» γάγῃ ἐκ δευτέρου εἰς τὴν ὑποταγήν της τὰ ἔθνη τῶν Ταρτάρων, (τῶν ὁ-
» ποίων τὸ ἀκρεμὲς καὶ αὐτόνομον βεβαιωθὲν εἶχεν ἐπικυρωθεῖ ἀπὸ τὴν
» ῥηθεῖσαν συμφωνίαν,) μὲ τεχνάσματα καὶ ὑποκινήματα ἐναντία εἰς κάθε
» πιστότητα· ὁ γνήσιος χάνης Σαχὶν-Γκιράϊς ἐδιώχθη ἀπὸ τὸ Κρίμι, ὁ Δε-
» βλὲτ-Γκιράϊς, ὁ ἐκ μέρους τῆς Πόρτας, ἔγινε χάνης μὲ τὴν βοήθειαν τῆς
» Πόρτας· διὰ αὐτὸ τὸ τέλος ἡ Πόρτα ἀκολουθεῖ πῶς νὰ ἔκαμε τότε κατ'
» ἀρχὰς τόσην ἀντίστασιν εἰς τὸ νὰ ἐβγάλῃ τὰ στρατεύματά της ἀπὸ τὴν
» νῆσον τοῦ Ταμάνι, καὶ ὁ σκοπός της ὁποῦ τότε κατ' ἀρχὰς ἦτον κρυφὸς
» ἐπαῤῥησιάσθη πανδήμως μὲ αὐτό της τὸ ἐπιχείρημα, ὡσὰν ὁποῦ εὐθὺς
» ὁποῦ ἡ ἀποστασία τῶν Ταρτάρων κατὰ τοῦ γνησίου χάνη των Σαχὶν-
» Γκιράϊ ἐφάνη, ὁ καπιτὰν-πασσᾶς μὲ τὸν στόλον του ἦλθε καὶ ἔῤῥιψε σί-
» δηρον εἰς τὰ περιγιάλια τῆς Χερσονήσου.»

« Ἡ ἀποδεικτικὴ συμφωνία, ὁποῦ ὕστερον εἰς τοὺς 1779 ἀπεφασίσθη
» καὶ ὁποῦ ἐμπόδισε τότε τὸν τυφῶνα τοῦ πολέμου, παῤῥησιάζωντας καὶ
» διορίζωντας ὅλα τὰ ὑποκείμενα τῆς διαφωνίας ἀναφερόμενα εἰς τὴν πο-
» λιτικὴν ἐλευθερίαν τῶν Ταρτάρων, Μᾶς ἐφάνη πῶς ἠμπορεῖ φυσικὰ νὰ
» κόπτῃ καὶ νὰ ἐμποδίζῃ πάντοτε τὰς ἀφορμὰς καὶ προφάσεις παρομοίων
» διαφωνιῶν ὁποῦ δὲν ἠμποροῦν νὰ ἀποκοποῦν παρὰ μὲ τὸν πόλεμον. Ὡς
» τόσον ὁ καιρὸς καὶ μία ὀλιγοκαιρία ἐφανέρωσε πῶς καὶ αὐτὴ ἡ νέα πάν-
» δημος συμφωνία δὲν ἐστάθη καρπὸς εἰλικρινῶν διανοημάτων ἀλλὰ μόνον
» ἁπλῶς ἐχρησίμευσε νὰ σκεπάσῃ κρύφια τεχνάσματα, διατί ἡ Πόρτα δὲν
» ἔπαυσε ποσῶς ἀπὸ τοῦ νὰ τρέφῃ καὶ νὰ διεγείρῃ μὲ κάθε τρόπον μεταξὺ
» τῶν Ταρτάρων τὸ πνεῦμα τῆς ἀποστασίας, καὶ πρὸς τούτοις, διὰ νὰ φέρῃ
» εἰς ἔκβασιν τοὺς σκοπούς της,ἔκαμνε νὰ αὐξάνῃ πάντοτε καὶ νὰ προβαίνῃ
» εἰς μεγαλήτερον βαθμὸν ἡ ἀποστασία. Τὰ ὀθωμανικὰ στρατεύματα καὶ
» οἱ προεστῶτές των ἐφορμήσαντες εἰς τὴν ἐπαρχίαν Σουδσχοὺκ καὶ εἰς
» τὴν νῆσον τοῦ Ταμανίου, εἰς καιρὸν ὁποῦ οἱ Τάρταροι ἐστοχάζοντο νὰ κά-
» μουν ἔφοδον εἰς τὰ σύνορα τοῦ βασιλείου Μας, Ἡμεῖς προεβλέψαμεν τὴν
» ζημίαν τῆς ἀποστασίας τῶν Ταρτάρων ὁποῦ προεχώρει εἰς αὔξησιν, καὶ
» προεβλέψαμεν καὶ τὰ κινήματα μὲ τὰ ὁποῖα ἡ Πόρτα ἐδυνάμωνε τοὺς ἀ-
» ποστάτας, (καθὼς ἐμπράκτως ὁ προεστὼς τῶν ὀθωμανικῶν στρατοπέδων
» ἔκοψε τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Σαχὶν-Γκιράϊ ὁποῦ τὸν ἔστειλε μό-
» νον διὰ νὰ τὸν ἐρωτήσῃ τὴν αἰτίαν τοῦ ἐρχομοῦ του·) ὅθεν Ἡμεῖς ἐβιά-
» σθημεν νὰ στείλωμεν τὰ στρατεύματά Μας εἰς τὸ Κρίμι, ἔνθα κατηργή-
» σαμεν τοὺς ἀποστάτας πλέον μὲ φόβον παρὰ μὲ φόνον, δίδωντας εἴδησιν
» εὐθὺς εἰς τὴν Πόρταν εἰλικρινέστατα διὰ κάθε κίνημα ὁποῦ διὰ αὐτὸ τὸ
» ἔργον ἐγίνετο ἐκ μέρους Μας.»

« Ὡς τόσον τὸ κακὸν μὲ αὐτὸ δὲν ἐκόπη, Ἡμεῖς δὲν ἐβλέπαμεν τέλος
» τῶν ἐξόδων ὁποῦ μὲ μιλλιούνια ἐκάμναμεν διὰ τὰ στρατεύματά Μας ὁ-
» ποῦ εἴχομεν εἰς αὐτὰ τὰ μέρη, μήτε ἐβλέπαμεν τὸ τέλος τῶν κόπων ὁποῦ

» ἐκεῖνα ἐβιάζοντο νὰ κάμουν, καὶ δὲν ἠμπορούσαμεν νὰ ἐλπίσωμεν ποτὲ
» ἡσυχίαν διὰ τὰ σύνορα τοῦ βασιλείου Μας. Ὅθεν ἐβιάσθημεν, ὡσὰν εἰς
» ἓν τελευταῖον μέσον τοῦ νὰ ἀποκτήσωμεν μίαν εἰρήνην ἀδιάκοπον μὲ τὴν
» ὀθωμανικὴν Πόρταν, εἰς τὸ νὰ ἀποφασίσωμεν νὰ ἑνώσωμεν μὲ τὸ βασί-
» λειόν Μας τὸ Κρίμι, τὴν νῆσον Ταμάνι καὶ τὸ Κουπάνι, καὶ νὰ ἐξαλεί-
» ψωμεν μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον τοὺς κλέπτας ὁποῦ περισσότερον ἀπὸ ἕνα χρό-
» νον ἐλεηλατοῦσαν τὰ σύνορα τῆς βασιλείας Μας καὶ ὁποῦ συνεχῶς ἔγι-
» ναν αἰτία τῶν δυσμενειῶν ὁποῦ ἠκολούθησαν μεταξὺ τῶν δύο βασιλειῶν.
» Δὲν τὸ ἐκάμαμεν μὲ σκοπὸν τοῦ νὰ παρατείνωμεν τὰ ὅρια τῆς βασιλείας
» Μας, ἱκανῶς ἤδη ἐκτεταμένα καὶ χωρὶς αὐτὸ, μήτε διὰ πληρωμὴν τῶν
» ἐξόδων ὁποῦ αὐτὸ τὸ ἀπόκτημα δὲν ἀρκεῖ ποσῶς νὰ Μᾶς ἀποπληρώσῃ,
» ἀλλὰ μόνον καὶ μόνον καὶ καθαυτὸ διὰ νὰ ἐκριζώσωμεν τὴν ῥίζαν μιᾶς
» ἀφεύκτου δυσμενείας κατηντήσαμεν εἰς αὐτὸ τὸ ἐπιχείρημα· ἡ Πόρτα
» ἡ ἰδία ἠσθάνθη τὸ δίκαιον αὐτοῦ τοῦ ἀφεύκτου κινήματός Μας, ὁποῦ ἦ-
» τον ἐξ ἴσου γνωστὸν καὶ εἰς τὰς φιλικὰς βασιλείας, καὶ ἐδέχθη τὰ κινή-
» ματά Μας, ἀποκτῶντας, μὲ τὰς συμφωνίας ὁποῦ ἔγιναν δι' αὐτὴν τὴν
» προσθήκην, μίαν ἐπαρχίαν εἰς τὴν ἀριστερὰν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ Κουπάν,
» ὁποῦ ἀνέκαθεν καὶ πάντοτε ἦτον ὑποκειμένη εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Κρι-
» μίου.»

« Ἡμεῖς ἐπεστρέψαμεν εἰς τὴν Πόρταν τὰς ἡγεμονίας τῆς Μολδαβίας καὶ
» τῆς Βλαχίας, μὲ προσθήκην τοῦ ὅτι ἐπὶ δύο ἔτη νὰ μὴ πληρώσουν μιρὶ,
» καὶ πάντοτε νὰ ἐμποδίζωνται τὰ βάρη καὶ αἱ ἁρπαγαὶ ὁποῦ ξεγυμνώ-
» νουν τοὺς κατοικητὰς αὐτῶν τῶν ἐπαρχιῶν ἀπὸ ὅλα τὰ κέρδη. Ὡς τόσον
» δὲν ἀπέρασαν δύο ἔτη, καὶ ἡ Πόρτα ἄρχησε νὰ ἐπιφορτίζῃ αὐτὰς τὰς ἐ-
» παρχίας μὲ δυσυποίστους ἐπιφορτισμοὺς δασμῶν· τῷ ἔτει **1777** ἔκαμε
» μίαν ἀδικίαν μεγαλωτάτην φονεύωντας χωρὶς κατηγορίας καὶ χωρὶς
» ἐξέτασιν κρίσεως τὸν ἡγεμόνα τῆς Μολδαβίας Γκίκαν· αἱ ἀδιάκοποι λεη-
» λασίαι, τὰ βάσανα, οἱ προσκλαυθμοὶ τῶν κατοικητῶν ὁμοπίστων μας ὁ-
» ποῦ ἐβασανίζοντο μὲ αὐτὰς τὰς καταθλίψεις, ὅλαι αὐταὶ αἱ ζημίαι δὲν
» ἴσχυσαν εἰς μίαν διοίκησιν τυραννικὴν τὸ νὰ τοὺς κάμουν νὰ εὕρουν τὸ
» δίκαιόν τους· ἡ ὑπόσχεσις τῆς Πόρτας τοῦ νὰ μὴν καθαιρῇ τοὺς ἡγεμό-
» νας αὐτῶν τῶν ἡγεμονιῶν ὁποῦ ἤθελαν ἐπικυρωθεῖ μὲ περάτι τοῦ σουλ-
» τάνου ἐφυλάχθη μὲ πολλὰ ὀλίγην πιστότητα· συνεχῶς δὲν καθαιροῦνται
» παρὰ διὰ νὰ μακρυνθοῦν οἱ καλοὶ καὶ νὰ διαδεχθοῦν οἱ τύραννοι· δὲν εἶ-
» ναι πολὺς καιρὸς ὁποῦ μία τέτοια θανάσιμος τύχη συνέβη εἰς τὸν ἡγεμόνα
» Ἀλέξανδρον Μαυροκορδάτον, εἰς τὸν ὁποῖον ἐστάλη ἕνας καπιτζήπασης
» διὰ νὰ τὸν μανζιλεύσῃ· διὰ νὰ ἐλευθερωθῇ λοιπὸν ἀπὸ ἕνα ἐπόδυνον θά-
» νατον ὁποῦ ἐπρόβλεπεν, ὡς τὸν προκάτοχόν του, κατέφυγεν εἰς τὸ στῆ-
» θος τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας μας, ἡ ὁποία δὲν ἠμπόρεσε νὰ μὴ τὸν δώσῃ
» ἄσυλον, μάλιστα ὁποῦ αἱ φιλικαί της συμφωνίαι δι' αὐτὰς τὰς ἡγεμο-
» νίας εἶχον διαλυθεῖ καὶ καταργηθεῖ πασιθήλως ἀπὸ τὴν Πόρταν, καὶ ἡ
» μεσολάβησίς Μας, μὲ ὅλον ὁποῦ ἐπεκυρώθη μὲ τὰς συμφωνίας, δὲν ἠξιώ-
» θη ποτὲ περιποιήσεως καὶ ἐνεργείας, μὲ μίαν ἁρμόδιον ἀδιαφορίαν.»

« Ἡ συμφωνία ἡ γενομένη εἰς τὸ Ἀϊναλὶ-Καβάκι περιέχει διομολόγησιν
» ὅτι οἱ φυγάδες Καζάκοι τοῦ Ζαπορὸβ, ὁποῦ ἕως τότε δὲν ἠθέλησαν πο-
» σῶς νὰ μεταχειρισθοῦν τὴν ἀμνηστείαν, νὰ διωχθοῦν ἐκεῖθεν τοῦ Δουνά-
» βεως, ἔξω ἀπὸ τὰ ὅρια τοῦ ὀθωμανικοῦ βασιλείου· ἡ Πόρτα ὄχι μόνον
» δὲν ἐτελείωσεν αὐτὴν τὴν ὑπόσχεσιν ἀλλ' ἐξ ἐναντίας ἠὔξησε τὸ πλῆ-
» θος ἐκείνων ὁποῦ ἔφυγαν προλαβόντως μὲ ἐκείνους ὁποῦ ἀνεχώρησαν ὕ-
» στερον ἀπὸ τοὺς τόπους Μας τοὺς μεσορίους, καὶ δὲν Μᾶς ἔδωσε κἂν αὐ-
» τοὺς τοὺς ὑστεροφυγάδας, ἐναντίον τῶν συμφωνιῶν, μὲ ὅλον ὁποῦ πολλά-
» κις περὶ τούτων ἐκράξαμεν.»

« Διὰ βάσιν τῆς συμφωνίας τῆς εἰς τὸ Κρίμι διὰ τὴν νῆσον τοῦ Ταμα-
» νίου καὶ διὰ τὸ Κουπάνι εἶχεν ἀποφασισθεῖ ὅτι ὁ ποταμὸς Κουπὰν νὰ εἶ-
» ναι σύνορον τῶν δύο βασιλειῶν. Ὡς τόσον οἱ Τάρταροι ὁποῦ κατοικοῦν ἐ-
» κεῖθεν αὐτοῦ τοῦ ποταμοῦ καὶ ὁποῦ κατὰ τὴν δύναμιν αὐτῆς τῆς συμφω-
» νίας εἶχαν γένει ὑποχείριοι τῆς Τουρκίας ἔκαμναν συνεχῶς, εἰς τὰς ἐφό-
» δους ὁποῦ μετεχειρίζοντο εἰς τοὺς συνορίτας Μας, τὰς δυναστείας καὶ βά-
» ρη τὰ πλέον ὑπερβολικά, ἀπάγοντες ζῶα καὶ λεηλατοῦντες πολλὰ κτή-
» ματα καὶ ἀγροὺς, προσέτι καὶ σκλαβώνοντες καὶ κατοικητὰς, καὶ δι' αὐ-
» τὰ τὰ κακὰ δὲν ἠμπορέσαμεν ποτὲ νὰ πάρωμεν ἀπὸ τὴν Πόρταν ἐκδί-
» κησιν μὲ τὴν παιδείαν τῶν τοιούτων ὑποχειρίων τοῦ βασιλείου της.»

« Ὁ Ἡράκλειος, ἡγεμὼν τῆς Καρτελινίας καὶ τοῦ Κάχα, ὑπετάγη μὲ
» τὰς ἐπαρχίας του, τῷ ἔτει **1783**, εἰς τὴν ὑπεράσπισιν καὶ δεφένδευσιν
» καὶ ὑποταγὴν Μας καὶ τῶν διαδόχων Μας, καὶ ἐθεμελιώθη περὶ τούτου
» μία πασίγνωστος συμφωνία μαζή Μας. Ὡς τόσον ἡ εἰσέλευσις αὐτοῦ τοῦ
» ἡγεμόνος ὑπὸ τῇ ἐξουσίᾳ Μας δὲν ἦτον ποσῶς ἐναντία εἰς τοὺς δεσμοὺς
» ὁποῦ ἔχομεν μὲ τὴν Πόρταν, διατί αὐτὸς ὁ ἡγεμὼν δὲν ἐκρέματο ποσῶς
» ἀπὸ αὐτήν· ὅθεν ἡ Πόρτα, μὲ ὅλον ὁποῦ ἤξευρε πολλὰ καλὰ τὴν συμφω-
» νίαν μας, δὲν ἠνώχλησε ποσῶς τὸν ἡγεμόνα αὐτόν· μὰ ἐν ὅσῳ ὁποῦ αὐτὴ
» δὲν εἶχε κἀνὲν δίκαιον ν' ἀνακατωθῇ εἰς μίαν ὑπόθεσιν ὁποῦ ποσῶς δὲν
» εἶχε νὰ κάμῃ μαζή της, δὲν ἔπαυσε ποσῶς ἀπὸ τοῦ νὰ μεταχειρισθῇ κι-
» νήματα δολόκρυπτα, διεγείρωντας τοὺς Λεζγκῆδες μὲ τὸ μέσον τοῦ Ἀκί-
» σκα-βαλισὴ διὰ νὰ κάμουν λεηλασίας εἰς τὰς ἐπαρχίας τοῦ ῥηθέντος ἡ-
» γεμόνος, νὰ τὰς ἐρημώσουν καὶ νὰ σκλαβώσουν τοὺς κατοικητάς των·
» καὶ διὰ νὰ αὐξήσῃ παρόμοια περδέματα εἰς τὸ ὑπερβάλλον ἄδικα πρὸς
» Ἡμᾶς ἡ Πόρτα τὸν ἐπρόβαλε διὰ τοῦ αὐτοῦ πασσᾶ νὰ καταργήσῃ τὰς
» μεθ' Ἡμῶν ὑποσχέσεις του καὶ νὰ ὑποταγῇ εἰς τὴν δύναμιν τοῦ σουλ-
» τάνου.»

« Τὰ τοιαῦτα κινήματα, χωρὶς νὰ καταγράψωμεν πολλὰ ἄλλα ἄδικα,
» καὶ αἱ καταθλίψεις ὁποῦ οἱ κόνσολοι καὶ πραγματευταί Μας ἐδοκίμαζον
» ἀπὸ τὸ μέρος τῶν Τούρκων, ἔχουσα ἡ Πόρτα βεβαιότατα καθαυτὸ σκο-
» πὸν νὰ Μᾶς ὑστερήσῃ τὰ καλήτερα κέρδη ὁποῦ Ἡμεῖς εἴχαμεν ἀποκτή-
» σει μὲ τὰ ὅπλα καὶ μὲ τὰς συμφωνίας, αὐτὰ λοιπὸν τὰ κινήματα Μᾶς
» ἔδιδαν ἀναμφιβόλως κάθε δίκαιον νὰ καταντήσωμεν εἰς τὰς ἐσχατιάς·
» ἡ ἀγάπη ὅμως τῆς εἰρήνης ἀνεζωπύρει εἰς Ἡμᾶς μίαν παραμικρὰν ἐλπί-

» δα, ὑποθέτωντας πῶς ἡ Πόρτα δὲν θέλει μεταχειρίζεσθαι πάντοτε ψεύ-
» δη καὶ τεχνάσματα, καὶ πῶς ἡ ἁγιότης τῶν ὅρκων ἐφ' ὧν ὅλα τὰ ἔθνη
» θεμελιώνουσι τὰς πανδήμους συμφωνίας των θέλει διεγείρει παρομοίως
» καὶ εἰς τὴν Πόρταν μίαν ἐντελῆ αἴσθησιν τοῦ χρέους της εἰς τὸ νὰ τε-
» λειώσῃ τὰς ὑποσχέσεις της. Μὲ αὐτὸν τὸν σκοπὸν ὅταν ἐταξειδεύσαμεν
» εἰς τὴν Χερσῶνα μετεπεμψάμεθα ἐκεῖ τὸν μινίστρον Πουλγακακὼφ καὶ
» τὸν ἐδώσαμεν νέας ἑρμηνείας διὰ νὰ συμβιβάσῃ φιλικῷ τῷ τρόπῳ ὅλας
» αὐτὰς τὰς διαφωνίας, ὁποῦ ἡ Πόρτα, καθὼς Ἡμεῖς τὸ βλέπομεν τὴν σή-
» μερον, δὲν διήγειρε μὲ ἄλλον σκοπὸν εἰς προβλήματα καὶ ὑποκείμενα ἀ-
» δικώτατα καὶ ὄχι οὐσιώδη παρὰ μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ εὕρῃ πρόφασιν
» εἰς τὸν πόλεμον ὁποῦ ἐπεθύμει. Ἐν ταὐτῷ Ἡμεῖς ἐκοινολογήσαμεν αὐ-
» τὴν τὴν συγκατάνευσίν Μας, καὶ συγκατάνευσιν τὴν τελευταίαν, τόσον
» εἰς τὴν κούρτην τῆς Βιέννης, σύμμαχόν Μας, ὅσον καὶ εἰς τὴν τῆς Φράν-
» τζας. Αὐταὶ αἱ αὐλαὶ ἐπῄνεσαν τὴν μετριότητά Μας καὶ τὴν ἀπὸ τὸν πό-
» λεμον ἀποχήν Μας, καὶ ἔδειξαν ὅτι εἶναι πρόθυμοι νὰ μεταχειρισθοῦν τὰ
» καλά τους κινήματα διὰ νὰ διαφυλαχθῇ ἡ καλὴ ἁρμονία μεταξύ Μας
» καὶ τῆς Πόρτας.»

« Ὁ πρέσβυς ἐπανακάμψας εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν δὲν εὗρεν εἰς
» τοὺς Τούρκους ποσῶς τὴν παραμικροτέραν κλίσιν εἰς μίαν φιλικὴν διόρ-
» θωσιν καὶ συμβιβασμὸν τῶν ὑποθέσεων. Τῇ ιέ τοῦ Ἰουλίου ἐκράχθη εἰς
» μουκ[ι]αλεμὲν μὲ τὸν ρεὶς-ἐφένδην, ὅστις εἰς τὰ δίκαια ζητήματά Μας ἀν-
» τέθετο ἐκ μέρους τῶν Τούρκων τὰ ἐξῆς ἀδικώτατα προβλήματα:»

« Πρῶτον, τὸ νὰ ἀθετήσωμεν Ἡμεῖς ὅλας τὰς ὑποσχέσεις καὶ συμφωνίας
» ὁποῦ ἔχομεν μὲ τὸν ὑποχείριόν Μας Ἡράκλειον, ἡγεμόνα τῆς Καρτελι-
» νίας, καὶ νὰ μὴν ἀνακατωνώμεθα πλέον ποσῶς εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς
» Γρουζίας·»

« Δεύτερον, τὸ νὰ προστάξωμεν νὰ σταλθῇ ὀπίσω ὁ πρώην ὁσποδὰρ τῆς
» Μολδαβίας Μαυροκορδάτος·»

« Τρίτον, τὸ νὰ σηκώσωμεν ἀπὸ τὸ Γ[ι]άσι τὸν ἀντικόνσολον Πελούσκη,
» ζήτημα τοῦ ὁποίου ἔδιδεν αἰτίαν μία συκοφαντία χωρὶς κἀνὲν θεμέλιον,
» πῶς αὐτὸς ὁ βίτζε-κόνσολος δηλαδὴ ἐβοήθησε τὴν φυγὴν τοῦ ῥηθέντος
» ὁσποδὰρ, καὶ πρὸς τούτοις μὲ τὸ μέσον του ἀπῆλθον εἰς τὴν Ῥουσσίαν
» πολλοὶ ὑποχείριοι τῆς Πόρτας·»

« Τέταρτον, νὰ τοὺς δώσωμεν διὰ μόνον ἴδιόν τους κέρδος 39 ἁλατεῖα,
» (τόπους ἐν οἷς γίνεται ἅλας,) εἰς τὴν ἐπαρχίαν καὶ οὐλκ[ι]ὲν τοῦ Κὶλ-που-
» ρούν, ὁποῦ Ἡμεῖς τὰ κυριαρχοῦμεν μὲ ὅλην τὴν πέριξ ἐπαρχίαν, κατὰ τὰς
» συμφωνίας, καὶ εἴμεθα πληρεξούσιοι τῶν ἁλατείων μαζὴ μὲ ὅλον τὸν
» οὐλκ[ι]ὲ τοῦ Κὶλ-πουρούν·»

« Πέμπτον, νὰ δεχθῶμεν κονσόλους τούρκους εἰς ὅλην τὴν Ῥουσσίαν καὶ
» μάλιστα εἰς τὸ Κρίμι·»

« Ἕκτον, τὰ ρουσσικὰ καράβια νὰ ὑπόκεινται εἰς σφοδρὰν ἐξέτασιν διὰ
» νὰ ἐμποδίζωνται ἀπὸ τοῦ νὰ ἔχουν γκεμιτζῆδες τούρκους, καὶ νὰ μὴν
» ἔχουν διὰ φόρτωμα καφὲ, λάδι, ῥύζι, σαπούνι καὶ τὰ ἐξῆς, μὲ ὅλον ὁποῦ

» ἀπεφασίσθη εἰς τὴν συμφωνίαν τῆς πραγματείας ἐλευθερία ὁλόκληρος εἰς
» τὸ νὰ φορτώνουν μὲ ὅλα αὐτὰ τὰ εἴδη·»

« Ἕβδομον, οἱ πραγματευταί τους εἰς τοὺς τόπους Μας νὰ μὴν πληρώ-
» νουν κουμέρκι παρὰ μόνον τρία τὰ ἑκατόν.»

« Εἰς ὅλα αὐτὰ τὰ προβλήματα ἡ Πόρτα ἠθέλησε νὰ διορίσῃ τὸ νὰ
» ἔλθῃ ἡ ἀπόκρισις δι' αὐτὰ πρῶτον εἰς τὰς ιέ καὶ τὸ ὕστερον εἰς τὰς κ'
» τοῦ Αὐγούστου, διορία ὁποῦ δὲν τεργιάζει ποσῶς εἰς τὸ διάστημα τὸ με-
» ταξὺ Πετερπούργου καὶ Κωνσταντινουπόλεως.»

« Δὲν ἦτο δύσκολον εἰς τὸν ἐλτζήν Μας νὰ ἀναιρέσῃ αὐτὰ τὰ προβλή-
» ματα (διατί ἤλπιζε πῶς μέλλει νὰ τὰ ἀκούσῃ,) μὲ τὸ κείμενον τῶν ἰ-
» δίων συμφωνιῶν, ἐναντίον τῶν ὁποίων ὁ ἐχθρὸς καθαυτὸ καὶ κατ' εὐθεῖαν
» ἐκινεῖτο μὲ κακοὺς σκοποὺς εἰς ὅλα του τὰ προβλήματα τὰ ὁποῖα πα-
» σιδήλως ἔκλιναν εἰς τὴν παρασπονδίαν, καθὼς ἐξ ἴσου ἐφανέρωσε κοινῶς
» καὶ παῤῥησίᾳ τὸ τουρκικὸν μινιστέριον ὅτι ἀναιρεῖ καὶ ἔχει ἀνισχύρους ὅ-
» λας τὰς συμφωνίας ὁποῦ ἀπεφασίσθησαν μετὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συμφω-
» νίας τῆς εἰς τὸ Καϊναρτζίκι· διὰ τοῦτο δὲν ἔδωκεν ἀπόκρισιν εἰς τὸν ἐλ-
» τζήν Μας, καὶ ἀπέφυγε τὸ νὰ ἀκούσῃ τὰς συμβουλὰς ὅλας ὁποῦ ἔδωκεν
» ὁ ἐλτζὴς τοῦ ἰμπεράτορος καὶ ὁ τῆς Φράντζας, ὁ εἷς ὡς σύμμαχός μας,
» καὶ ὁ ἄλλος διὰ τὸ κέρδος ὁποῦ εἶχεν ὁ ῥῆξ του νὰ μεσολαβήσῃ εἰς τὸ
» νὰ εἰρηνεύσῃ τὰς παρούσας διαφωνίας.»

« Προσέτι διὰ νὰ τελειώσουν τὸ τέχνασμα καὶ τὸν μαγγανισμὸν μὲ βλά-
» βην, ἡ Πόρτα ἐλάλησε τὸν ἐλτζὴν τὸ τελευταῖον καὶ τὸν ἐπρόβαλε νέα
» προβλήματα τὰ πλέον ἀπαίσια, ἤτοι τὸ νὰ δώσωμεν Ἡμεῖς τὸ Κρίμι
» καὶ νὰ ἀναιρέσωμεν ὅλας τὰς πανδήμους συμφωνίας τῆς αἰωνίου εἰρήνης,
» καθὼς καὶ ὅλα τὰ ἄρθρα ὁποῦ ἔγιναν ἀκολούθως διὰ τὸ κέρδος τῆς βα-
» σιλείας Μας, ὡσὰν ὁποῦ αὐτοὶ ἐκ μέρους των δὲν δέχονται τὰς τοιαύτας
» συμφωνίας· καὶ ἐπειδὴ καὶ δὲν ἠμπόρεσαν νὰ ἑλκύσουν ἀπὸ τὸν ἐλτζήν
» Μας μίαν συγκατάνευσιν τόσον ἄτοπον εἰς αὐτὰ τὰ προβλήματα, τὸν ἐ-
» φυλάκωσαν εἰς τοὺς Ἑπτὰ Κουλᾶδες εὐθύς.»

« Εἰς κάθε ἀδιάφορον ἄνθρωπον ἔξεστι τὸ νὰ κρίνῃ διὰ τὴν κατάστασιν
» τῶν πραγμάτων καθὼς τὴν περιεγράψαμεν Ἡμεῖς κατὰ τὴν ἀκριβεστέ-
» ραν ἀλήθειαν. Ἡ ἀδιάκοπος ἀγάπη Μας διὰ τὴν ἡσυχίαν καὶ εἰρήνην, ὁ-
» ποῦ εἶναι ἡ εὐτυχία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, καθορᾶται· ἐν ταὐτῷ ἡ συγ-
» κατάνευσίς Μας λάμπει, ἤτοι εἶναι πασίδηλος, μαζὴ μὲ τὰ μέσα ὁποῦ ἀ-
» νωφελῶς μετεχειρίσθημεν διὰ νὰ φυλάξωμεν τὴν καλὴν ἁρμονίαν μὲ τὴν
» Πόρταν. Σήμερον ὁ ἐχθρὸς Μᾶς διερεθίζει ἀκουσίως τὸ δεύτερον εἰς πό-
» λεμον, εἰς καιρὸν ὁποῦ καταγινόμεθα εἰς σκοποὺς καὶ ἀποφάσεις πολλὰ
» εἰρηνοποιάς· μία νέα ἐπιορκία, συμφωνίαι καὶ ἄρθρα εἰρήνης ἐκ δευτέρου
» καταργηθεῖσαι καὶ ἀθετηθεῖσαι, καταφρόνησις τοῦ δικαίου τῶν ἐθνῶν,
» μία βλάβη μὲ πολλὴν αὐθάδειαν εἰς τὸν ἐλτζήν Μας—ἰδοὺ τὰ μέσα ὁποῦ
» μεταχειρίζεται διὰ νὰ μᾶς βιάσῃ εἰς μίαν δεφένδευσιν παλίνδρομον.»

« Ἐν ὅσῳ λοιπὸν Ἡμεῖς ὁπλιζόμεθα εἰς πόλεμον, ὄχι ἀπὸ κίνημα τῆς θε-
» λήσεώς Μας παρὰ βιαζόμεναι καὶ παρακινούμεναι ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἰδίους

» ἐχθρούς Μας, ἐπροστάξαμεν νὰ μαζωχθοῦν τὰ στρατεύματά Μας, καὶ ἐ-
» νώσαμεν μὲ τὸν φὲλδ-μαρεσάλιον κόμητα Ῥωμαντζὼφ τὸν πρίγκηπα Πο-
» τέμκιν, διὰ νὰ ἐνεργοῦν τὰ στρατεύματα ὁποῦ τοὺς ἐνεπιστεύθημεν.»

Ἕνας ἀπατζὴ Γιαννάκης, υἱὸς Τραπεζουντίου, ἔχωντας τὸ σπίτι του ἔσω τοῦ Παλατᾶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἀρχιστρατήγου, καὶ ὤντας εἰς τὸ ὄνομά του γεγραμμένα πολλὰ ὀσπίτια τῆς ἐκκλησίας, ἐζήτησε νὰ ἀγοράσῃ ἕνα βιρανὲ τῆς ἐκκλησίας κείμενον ἀντικρὺ τοῦ ὀσπιτίου του· οἱ ἐπίτροποι τῆς ἐκκλησίας καὶ ἄλλοι προεστῶτες τοῦ μαχαλὲ ἔλεγον νὰ κτίσουν ἐκεῖ σπίτι καὶ νὰ τὸ ἐνοικιάσουν διὰ τὸ κέρδος τῆς ἐκκλησίας, αὐτὸς ἔλεγεν ὅτι δὲν τὸ στέργει διατί τυφλώνεται τὸ εἴκοσι πουγγείων σπίτι του· ἔλαχε καὶ ὁ τόπος νὰ εἶναι γεγραμμένος εἰς τὸ ὄνομά του· τοὺς ἔδιδε 1,000 γρόσια, δὲν τὸ ἔστεργαν λέγοντες ὅτι ὠφελιμώτερον τὸ νὰ κτισθῇ σπίτι· τέλος κατήντησε τὸ πρᾶγμα νὰ κριθοῦν συνοδικῶς. Ὁ πατριάρχης βλέπωντας δαβατζῆδες καὶ τοὺς ἐπιτρόπους τῆς ἐκκλησίας καὶ τοὺς μαχαλελῆδες τὸν εἶπε νὰ στέρξῃ εἰς τὸ νὰ κτισθῇ σπίτι εἰς τὸν βιρανέ· δὲν ἔστερξεν εἰπὼν τὸ ὅτι τυφλοῦται τὸ σπίτι του· ἀλλ' εἶχαν ὑποσχεθεῖ τῷ πατριάρχῃ οἱ ἐπίτροποι διακόσια γρόσια εἰς τὸ Κοινὸν πρὸ τῆς συνελεύσεως· ὅθεν ἀποκριθέντα αὐθαδῶς τὸν εἶπεν ὁ πατριάρχης πῶς τὸν παιδεύει ῥίχνωντάς τον εἰς τὸ κάτεργον· ὅθεν φοβηθεὶς, ἀπελθὼν εἰς τὸν μουφτὴν ἐτούρκευσεν· τὴν γυναῖκά του, οὖσαν ἀνεψιὰν τοῦ σαράφη Ὀχάνη, μὲ δύο τέκνα της τὴν ἐκατζίρδισεν ὁ Ὀχάνης εἰς τὸ Σταυροδρόμι. Αὐτὸς κατ' ἀρχὰς δὲν τὸν ἔμελεν οὔτε διὰ γυναῖκα οὔτε διὰ τέκνα· ἱκανῶν δὲ ἡμερῶν παρελθουσῶν, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ ἐκδικηθῇ κατὰ τοῦ πατριάρχου, δίδει ἀρζιχάλι ζητῶν νὰ προσταχθῇ ὁ πατριάρχης νὰ τὰ εὕρῃ· προσταχθεὶς, ἐπατήθησαν πολλὰ ὀσπίτια εἰς πολλοὺς μαχαλέδες· δὲν εὑρέθησαν· ἔδωσε καὶ δεύτερον ἀρζιχάλι μὲ τὸ μέσον τοῦ μουφτῆ· ὅθεν καὶ πάλιν προσταγὴ σφοδρὰ εἰς τὸν πατριάρχην, καὶ πάλιν πατήματα ὀσπιτίων χριστιανικῶν εἰς τοὺς μαχαλᾶδες· μὴ εὑρεθέντα οὖν τὰ τέκνα του καὶ ἡ γυνή του, δίδει καὶ τρίτον ἀρζιχάλι τότε κατὰ τοῦ σαράφη Ὀχάνη καὶ κατὰ τοῦ κερεστετζῆ χατζὴ Βασίλη ὡς συγγενῶν· ὁ πὰς-καπικεχαγιᾶς τοῦ βεζίρη προσταχθεὶς ἐπάτησε τὰ σπίτια τους καὶ τοὺς ἐπῆρεν ἀμφοτέρους εἰς τὴν Πόρταν· ἀλλ' ἀπελογήθησαν καὶ ἠλευθερώθησαν τῆς κατηγορίας.

Ψυχορράγων ὁ Φιλίππου καὶ Δράμας εἶπε τῷ πρωτοσυγκέλλῳ του, «Πήγαινε εὐθὺς εἰς τὴν Πόλιν εἰς τὸν φίλον μας Στέφανον Μαυρογένην, δραγομάνον τοῦ καπιτὰν-πασσᾶ καὶ εἰπέ τον πῶς τὸν παρακαλῶ νὰ σὲ παραστα-θῇ διὰ νὰ γένῃς διάδοχός μου, καὶ θέλεις τὸν ὑποσχεθεῖ διὰ τὰ ἀναγκαῖα ἔξοδα.» Ὡς τόσον ὁ ἐπίσκοπός του, Ἐλευθεριουπόλεως, πληροφορηθεὶς τὸν θάνατον ἔγραψε τῷ Στεφάνῳ ὑποσχεθεὶς αὐτῷ μὲν πουγγεῖα 20 καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα εὕρει εὔλογον διὰ τὸ Κοινόν. Ἦλθεν οὖν ὁ πρωτοσύγκελλος εἰς τὴν Πόλιν, καὶ μετὰ μικρὸν ἔφθασαν καὶ τὰ γράμματα τοῦ Ἐλευθεριουπόλεως. Κρύπτει οὖν ὁ Στέφανος τὸν πρωτοσύγκελλον διὰ νὰ μὴν μάθῃ ὁ πα-

τριάρχης καὶ ἡ σύνοδος τὸν θάνατον τοῦ Φιλίππου καὶ Δράμας καὶ ψηφίσουν τὸν ἀρχιδιάκονον τοῦ πατριάρχου, υἱὸν τῆς Καμιναρέσσας Ἑλένης Κοζονέσσας, πρὸ ἐννέα χρόνων ἀρχιδιακονοῦντα· εἶχον γὰρ ὑποσχεθεῖ τῷ Γεώργῃ-κάλφᾳ, ἀρχιτέκτονι τῶν βασιλικῶν οἰκοδομῶν, ὅτι ὅποια ἐπαρχία πέσῃ νὰ δοθῇ τῷ ἀρχιδιακόνῳ· τοῦτο γινώσκων ὁ Στέφανος ἀνταμώθη μὲ τὸν κάλφαν ἀφ' ἑσπέρας τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἐρχομοῦ τοῦ τε πρωτοσυγκέλλου καὶ τῶν ἐγγράφων τοῦ Ἐλευθεριουπόλεως, καὶ τὸν λέγει, «Ἔχω ἕνα ῥιτζᾶν εἰς τὴν εὐγενείαν σου·» τὸν ἀπεκρίθη, «εἰπέ τον καὶ τὸ κάμνω·» ἀπεκρίθη, «αὔριον τὸ λέγω·» εἶτα τὴν νύκτα συνομιλήσας μὲ τὸν γείτονά του Κυζίκου ἀπῆλθε τὸ πουρνὸν εἰς τὸν πατοιάρχην, καὶ μετὰ τὴν συνέλευσιν τῆς συνόδου ἣν ἐζήτησε συναχθῆναι προβάλλει τὸν θάνατον τοῦ Φιλίππου καὶ Δράμας καὶ ζητεῖ τὸ νὰ γένῃ ὁ Ἐλευθεριουπόλεως· τοῦ εἶπον ὅτι «ἔχομεν ὑπόσχεσιν τοῦ Γεώργη-κάλφα διὰ τὸν ἀρχιδιάκονον·» ἀπεκρίθη ὁ Στέφανος, «τὴν γνώμην τοῦ κάλφα τὴν ἔχω ἐγώ·» ὅθεν ἐφίλησε χεῖρα ὁ Κυζίκου διὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ Ἐλευθεριουπόλεως. Ὑπεσχέθη αὐτῷ ὁ Στέφανος πουγγεῖα πέντε, καὶ τῷ πατριάρχῃ φιλότιμον πουγγεῖα ἑπτά. Ὡς τόσον μαθὼν ὁ κάλφας τὸν θάνατον τοῦ Φιλίππου καὶ Δράμας, χωρὶς νὰ ἠξεύρῃ τὰ γεγονότα μηνύει τῷ πατριάρχῃ νὰ κάμῃ Φιλίππου καὶ Δράμας τὸν ἀρχιδιάκονον· ὁ πατριάρχης εἶπεν ὅτι, «ὁ δραγομάνος Στεφανάκης μᾶς εἶπεν ὅτι ἔχει τὴν γνώμην τοῦ κάλφα νὰ γένῃ ὁ ἐπίσκοπός του, καὶ ἔγινεν·» ἠγανάκτησεν ὁ κάλφας κατὰ τοῦ πατριάρχου, ἀλλὰ γνοὺς ὅτι ἀθῶος καὶ ὅτι ἠπατήθη, ἡσύχασε.

Τῇ β' Νοεμβρίου ἀπέθανεν ὁ Ἱεροσολύμων Ἀβράμιος καὶ ἔγινεν ὁ Καισαρείας τῆς Φιλίππου Προκόπιος ὁ Ζαγοριανὸς, ὁ ποτὲ ἡγουμενεύσας χρόνους μακροὺς εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Τάφου Γαλατᾶ τὸ παρὰ τῷ Γιάσι τῆς Μολδαβίας, ἡμέρᾳ Τρίτῃ, ἔτει 1787. Διὰ τὸ ἄρζι τῆς πατριαρχείας τοῦ Προκοπίου ἔδωκαν οἱ Ἱεροσολυμῖται τῷ Κοινῷ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας πουγγεῖα 15, τῷ πατριάρχῃ πουγγεῖα 5, καὶ φαμηλιάτικα γρόσια 600. Ἐξωδίασαν εἰς κηροδοσίαν τοῦ λειψάνου καὶ εἰς τὸν μοιρασθέντα καχβὲν καὶ ζάχαριν εἰς ἀρχιερεῖς καὶ ἀρχοντικὰ πουγγεῖα 5 καὶ ἔτι πρός.

Τὰ ὅσα ᾠκοδόμησεν ὁ Ἱεροσολύμων Κὺρ Ἀβράμιος καὶ ἠγόρασεν.

Εἰς τὸ Γιάφα νέον μετόχιον, τὴν αὔξησιν τῆς ἐκεῖσε ἐκκλησίας, τὸν πατριαρχικὸν ὁδὸν μὲ τὰ ἀκόλουθά του.

Εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ τὰ πέριξ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ τείχους τοῦ μοναστηρίου τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, καὶ ὁδάδων καὶ ποδαρικῶν· τὸ ποδαρικὸν τὸ εἰς τὴν ἔξω πόρταν τῆς Ἁγίας Βηθλεέμ· τὰ ἔσω τῆς Ἱερουσαλὴμ μοναστήρια, ἅπαντα πλακοστρωθέντα καὶ μερεμετισθέντα· αὔξησιν τοῦ ἐπιτροπικοῦ εἰς τὸ πατριαρχεῖον· εὐπρέπειαν καὶ καλλωπισμὸν νέου συνοδικοῦ· ἕνωσιν μὲ τὸ πατριαρχεῖον τοῦ μοναστηρίου τοῦ λεγομένου Νεστορικοῦ καὶ μερεμέτισμα αὐτοῦ μὲ πολλὰ ἔξοδα· ἠγόρασε τὸ ὀσπίτιον τοῦ Ἄπου-Χανανία καὶ ἄλλα δύο ὀσπίτια ἅπερ ἐξουσίαζον οἱ Τοῦρκοι πλησίον τοῦ μονα-

στηρίου τοῦ Ἁγίου Νικολάου· ἠγόρασε τὸν κῆπον τὸν κατὰ τὸ βόρειον μέρος τῆς Ἁγίας Γεθσημανῆ πρὸς φύλαξιν τῆς ἐκκλησίας, διὰ τὰ νερὰ ἅπερ ἐβύθιζον ἐκεῖσε οἱ Ἄραβες καὶ ἐγέμιζεν ἡ ἐκκλησία.

Εἰς τὴν Σμύρνην ἀνήγειρε τὸ πυρποληθὲν μετόχιον ἐκ βάθρων, κτίσας γκιαβγκίρι εἰς τὸ ὁποῖον ἐξωδιάθησαν γρόσια 40,158.

Εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἠγόρασε τὸ ὁσπίτιον τοῦ Ἀρμενίου χοτζᾶ Τακέζη, πλησίον τοῦ Βλὰχ-σεραΐου, καὶ τὸ τοῦ Καρακότζογλου, καὶ τὸ τοῦ χατζῆ Συμεών, καὶ τὸ τοῦ χατζῆ Ἀναστάση, καὶ τὸ τοῦ Γεωργάκη Τουϊσούζογλου, καὶ τὸ τῆς Μαρώνης, καὶ τὸ τοῦ χατζῆ Κωσταντῆ ποζματζῆ· ἠγόρασε τὸν παχτζὲν τῶν Ἑβραίων καὶ τοὺς ὁδᾶδες τζιφουτχανέδες τοῦ Ἰσοὺφ-ἐφένδη καὶ ἄλλους δύο τζιφουτχανέδες· ταῦτα πάντα τὰ ἀγορασθέντα εἰσὶ περὶ τὴν περιοχὴν τῆς ἐκκλησίας τῆς πατριαρχικῆς τοῦ μετοχίου, ὅθεν ἀναγκαιοτάτη ἡ ἀγορά τους· κατακαεῖσα δὲ καὶ ἡ ξυλίνη οἰκοδομὴ τοῦ μετοχίου, τόσον τὰ πατριαρχικὰ σπίτια καὶ κελλία ὅσον καὶ τὸ ἡγουμενεῖον καὶ ὁ νάρθηξ τῆς ἐκκλησίας καὶ τὸ ξύλινον πολιμάρι τὸ πρὸ τῆς βιβλιοθήκης, ἀνήγειρεν ἅπαντα ἐκ βάθρων καὶ ἔκτισε καὶ νέον γκιαβγκίρι ὑποκάτω τῆς βιβλιοθήκης, καὶ ἄλλο ἄνω εἰς τὸν παχτζὲν, εἰς τὴν σειρὰν τῆς βιβλιοθήκης.

Εἰς τὸ Βουκουρέστι ἀνήγειρεν ἐκ βάθρων τὰ τρία μέρη εἰς τὸ χάνι τὸ λεγόμενον τοῦ Κωνσταντίν-βοδα· ἀπόκτησε καὶ νέον μοναστήρι εἰς τὸ Σλὰμ-Ῥίμνικον, ἐκκλησίαν δηλαδὴ, μωσίαν καὶ ἀμπέλια, ἀφιερωθέντα τῷ παναγίῳ Τάφῳ παρὰ τοῦ Ἀσανάκη Νικολέστι· ἔκτισε γκιαβγκίρι ξυλίνην οὖσαν πρότερον τὴν εἰς τὸ καδιλίκι τῆς Πράχοβας ἐκκλησίαν Πράχοβιτζαν. Εἰς ὅλας τὰς οἰκοδομὰς αὐτὰς καὶ ἀγορὰς τόπων ἀναμφιβόλως ἐξωδιάσθησαν χίλια πουγγεῖα ἄσπρων· ἅπερ πάντα παρὰ μόνης τῆς ἐλεημοσύνης τῶν χριστιανῶν συναθροίζονται. Περιῆλθεν ἡ Μακαριότης του καὶ Βουκουρέστι καὶ Κραγιόβαν καὶ Γιάσιον τῆς Μολδαβίας.

Ἰωαννίκιος ὁ Καρατζᾶς παρὰ τὰς 2,000 ὁποῦ παίρνει κάθε χρόνον ἀπὸ τοῦ Κοινοῦ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας διὰ σιτηρέσιον, ἔχωντας διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν καὶ τὸ κατὰ τὴν Χάλκην μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἐπώλησε καὶ ἐκ τῶν χωραφίων τοῦ μοναστηρίου.

Θνήσκει ὁ Οὐγγροβλαχίας Γρηγόριος. Συνεννοεῖται ὁ Μαυρογένης μὲ τὸν ἐπίσκοπον Βουζαίου διὰ νὰ τὸν κάμῃ Οὐγγροβλαχίας, καὶ μὲ τὸν ἡγούμενον τοῦ ἐν τῷ Βουκουρεστίῳ μοναστηρίου τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου διὰ νὰ τὸν κάμῃ Βουζαίου· μᾶς ἔγραψε λοιπὸν νὰ ζητήσωμεν παρὰ τοῦ πατριάρχου τὴν ἔκδοσιν διὰ τὴν μετάθεσιν, καὶ νὰ τὸν ὑποσχεθῶμεν καὶ τὸ σύνηθες καὶ κανονικὸν φιλότιμόν του, τὰ 5 πουγγεῖα· ἀπελθὼν οὖν ἐγὼ εἰς τὴν σύνοδον ἐζήτησα καὶ ἔλαβον τὴν ἔκδοσιν. Μετεμελήθην ὅμως διατί ὁ Νικόλαος Σκαναβῆς, υἱὸς τοῦ Χίου Δημητρίου Σκαναβῆ, νέος ὢν εἶχεν ἐδῶ ὁ Μαυρογένης διωρισμένον ἐξοδιαστήν του εἰς ὅλας τὰς ὑποθέσεις τῆς αὐθεντείας, τῷ μὲν πατριάρχῃ ἔδωκε φιλότιμον μόνον 1,500 γρόσια, τὰ δὲ λοιπὰ 1,000 καὶ

τὰ συνήθη κανονικὰ φαμηλιάτικα, 600 γρόσια, ὁλοκλήρως μὴ δοὺς ἔγραψεν ὅτι τὰ ἐπλήρωσεν.

Ὁ Ποστέλνικος τοῦ Μαυρογένη Δίνουλος, υἱὸς τοῦ Πάνου Φιλιππέσκουλου, μὲ τὸ νὰ τὸν εἶπεν ὅτι συνήθεια ἀμετάβλητος τοῦ τόπου εἶναι τὸ νὰ γίνεται Πουζαίου ἄνθρωπος ἐντόπιος καὶ ὄχι ξένος ὡς ὁ ἡγούμενος τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Ἰωαννίτης ὤν, ὑπέπεσεν εἰς τὴν ὀργήν του, καὶ τὸν ἐμανζίλευσε. Μὴ ἀρκεσθεὶς δὲ ὁ Μαυρογένης εἰς τὰ 300 πουγγεῖα συκοφαντεῖ τὸν Ῥιμνίκου λέγων ὅτι ἔχει 100 πουγγεῖα τοῦ θανόντος Γρηγορίου· ἀρνηθέντα τὸν φυλακώνει εἰς τοὺς σεϊμένηδες, ὅθεν πληρώνει τὰ 40 καὶ ἐλευθεροῦται τῆς εἱρκτῆς. Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ ὅσας ὁμολογίας χρεωστικὰς εἶχεν ὁ Γρηγόριος, τὰς μὲν πολλῆς καὶ μεγάλης ποσότητος τὰς δὲ καὶ πολλὰ μικρᾶς ποσότητος, μέχρι 10 καὶ 15 γροσίων, ἐν τῷ ψυχορράγειν κακῶς ποιῶν δὲν τὰς ἐξέσχισε, κἂν τὰς τῆς μικρᾶς ποσότητος, διὰ νὰ τὰ λάβουν δηλαδὴ τὰ δανεισθέντα ἄσπρα οἱ κληρονόμοι του· ὅθεν εὑρὼν αὐτὰς ὁ Μαυρογένης τὰς ἥρπασεν ὅλας καὶ ἐλάμβανε τὰ ἄσπρα εἱρκτῇ παραδιδοὺς τοὺς πλείους τῶν χρεωφειλετῶν, πτωχευόντων τῶν πλειόνων τὰ μέγιστα· ἥρπασε δὲ καὶ οἰκειοποιήθη καὶ τὰ κανδήλια τὰ ἀργυρᾶ καὶ ἄλλα ἀσημικὰ τῆς μητροπόλεως, ὥστε διὰ τὸν θάνατον τοῦ Γρηγορίου ἐλογάριαζον πάντες πῶς νὰ ἔλαβεν ὅλα πουγγεῖα 900.

Ὁ πατριάρχης περιλαβὼν τὰ περάτια καὶ φερμάνια καὶ πατέντας τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τῶν πανταχοῦ τῶν ὀθωμανικῶν ἐπαρχιῶν περατλήδων τῆς Μοσχοβίας τὰ ἔστειλεν εἰς τὴν Πόρταν.

Θνήσκει ὁ Πρεσρένας, (ἔστι δὲ Πρέσρενα ἡ πόλις ἥτις ἦν ποτε μητρόπολις καὶ καθέδρα τῆς ποτε ἀρχιεπισκοπῆς Πεκίου,) καὶ γίνεται ὁ προεστὼς τῆς ποτε ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τῆς ἐπὶ τῆς πύλης καὶ τοῦ τείχους τοῦ Φαναρίου, τοὔνομα Γεράσιμος· ἀλλὰ μὴ δυνηθεὶς ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἐπαρχίαν του διὰ τὰς ἐπηρείας καὶ κακὰ τῶν ἀσκερήδων, ἔγινε προεστὼς εἰς τὸ Ἐδερνέκαπι. Αἱ ἐκκλησιαστικαὶ ὑποθέσεις τοῦ μαχαλὲ τῆς κατακρημνισθείσης ὑπὸ τοῦ σουλτὰν Ἀχμέτη τοῦ Γ′ ἐκκλησίας (τῆς ἐπὶ τῷ τείχει τῷ κατὰ τὴν πύλην τοῦ Φαναρίου) τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἐκτελοῦνται ἐν τῷ μετοχίῳ καὶ ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἁγίου Τάφου, τιμωμένῃ καὐτῇ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.

Ἐμανζιλεύθη ὁ μουφτὴς Ἀχμὲτ-ἐφένδης μουφτηζαδὲς, καὶ ἔγινε μουφτὴς ὁ νακίπουλ-ἐσρέφης καὶ χάλια Ἀνατὸλ-καζασκερὴς Μεχμὲτ-ἐφένδης Καρὰ-Πεκὶρ-ἐφενδηζαδές.

Οἱ εἰς τὰς ἐπαρχίας ἢ εἰς τὸ ἁγιώνυμον Ὄρος δανείσαντες ἄρχοντες, ἔχοντες χρείαν, ἢ βεβαιούμενοι τὴν δυστυχῆ κατάστασιν τῆς ἐπαρχίας ἥς τινος τὸν μητροπολίτην ἐδάνεισαν, ἀπερχόμενοι εἰς τὸν πατριάρχην Προκόπιον παρεκάλουν νὰ φροντίσῃ νὰ τοὺς πληρωθῇ καὶ τὸ κεφάλαιον καὶ τὰ δεδουλευμένα ἐτήσια διάφορα· ὑπισχνεῖτο νὰ τὸ προβάλῃ, ὡς σύνηθες, ἐν τῇ συνόδῳ, καὶ νὰ προσταχθῇ καὶ ὁ ἐνδημῶν ἐκείνου τοῦ μητροπολίτου καπικεχαγιᾶς του ἢ νὰ εὕρῃ νὰ τὰ πληρώσῃ ἢ νὰ γραφῇ γράμμα συνοδικὸν τῷ χρεωστοῦντι μητροπολίτῃ διὰ νὰ τὰ στείλῃ ἐν τάχει· ἡ κατάστασις τοῦ

καιροῦ μὴ συγχωροῦσα τὸν ἐνδημοῦντα μητροπολίτην καπικεχαγιᾶν νὰ εὕρῃ ἄσπρα νὰ δανεισθῇ νὰ πληρώσῃ, καὶ τὰ δυσβάστακτα βάρη τῆς ἐπαρχίας καὶ ἀνάγκαι γνωσταὶ πασίδηλοι μὴ συγχωροῦντα τὸν ὀφειλέτην μητροπολίτην νὰ στείλῃ ἢ ἐξ ἰδίων ἢ νὰ δανεισθῇ ἀπὸ τοὺς ἐπαρχιώτας του, ἀπεφασίζετο συνοδικῶς τὸ ἀδύνατον τῆς πληρωμῆς τό γε νῦν ἔχον καὶ ἀνεβάλλετο ἡ πληρωμὴ εἰς ἄλλον καιρόν. Ὁ δανειστὴς ἄρχων ἀπερχόμενος εἰς τὸν πατριάρχην διὰ τὴν ἀπόκρισιν ἤκουε τὴν συνοδικὴν ἀπόφασιν τῆς ἀμηχάνου κατὰ τὸ παρὸν πληρωμῆς· περιερχόμενος οὖν τὰ καταλύματα καὶ σπίτια τῶν συνοδικῶν ἀρχιερέων καὶ παραπονούμενος κατ' αὐτῶν διὰ τὸ ἀτελείωτον τῆς ὑποθέσεώς του, ἤκουε παρὰ πάντων ὁμοφώνως τὸ, « ὁ πατριάρχης δὲν ἠθέλησε νὰ τὴν τελειώσῃ, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐγράφη τὸ πρὸς τὸν χρεωφειλέτην συνοδικὸν γράμμα προστακτικὸν τῆς πληρωμῆς·» ὅ τε καπικεχαγιᾶς του ἔλεγε πῶς, «δὲν εὑρίσκω νὰ δανεισθῶ, εὗρόν μοι, καὶ νὰ τὸ τελειώσω·» μὲ αὐτὴν τὴν ἀπόκρισιν αὐτὸς μὲν ἠλευθεροῦτο τῆς μεμψιμοιρίας, ἔπιπτε δὲ ὅλον τὸ βάρος εἰς τὸν πατριάρχην, κἀντεῦθεν αἱ πολύτροποι κατηγορίαι, τὸ πῶς δὲν ἐννοιάζεται τὰς ὑποθέσεις τῶν ἀρχόντων, καὶ καταφρονεῖ τοὺς ἄρχοντας, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια ψεύδη καὶ συκοφαντίαι. Ὡσαύτως καὶ οἱ δανεισταὶ τοῦ ἁγιωνύμου Ὄρους ἐζήτουν παρὰ τοῦ πατριάρχου τὴν πληρωμὴν τῶν τοῖς μοναστηρίοις δανεισθέντων ἄσπρων τους· βιάζωντάς τους ἐμηνύετο παρὰ τοῦ ποσταντζήπαση νὰ μὴ τοὺς ἐνοχλῇ, διὰ νὰ πληρώσουν τὸ τζέπι-χουμαγιοὺν, τὰ ἄσπρα τοῦ κρέατος τοῦ ὀτζακίου καὶ ἄλλα ἄφευκτα βασιλικὰ χρέη· δὲν ἐπείθοντο καὶ οἱ καλόγηροι τῷ πατριάρχῃ, ἐπερειδόμενοι τῇ ὑπερασπίσει τοῦ ποσταντζήπαση· ὅθεν καὶ πάλιν κακὸς ὁ πατριάρχης καὶ ἔνοχος ἀδίκων κατηγοριῶν καὶ μεμψιμοιρίας, καὶ συνεχεῖς οἱ λόγοι: «Ὁ πατριάρχης Προκόπιος καταφρονεῖ τὸ σύστημα τῶν ἀρχόντων· ὁ πατριάρχης κατατρέχει καὶ κατηγορεῖ καὶ ὑβρίζει τοὺς ἄρχοντας.»

—

Ἔτει σωτηρίῳ 1788.

Θανόντος τοῦ Πελαγωνείας ἔγινεν ὁ Νεκτάριος ἄνθρωπος τοῦ ἀποθανόντος Ἀδριανουπόλεως Νικηφόρου τοῦ Σμυρναίου· ἔδωκεν εἰς τὸ Κοινὸν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας γρόσια 2,500 καὶ τῷ πατριάρχῃ φιλότιμον γρ. 1,000.

Μετὰ πολλὰ κατὰ μῆνα Φεβρουάριον ἐδόθη ἄδεια τῷ μπαρὸν Δεχερπὲτ, πρέσβει τοῦ ἰμπεράτορος τῆς Γερμανίας, ἀναχωρῆσαι, καὶ ἐπιβὰς πλοίου ἔλυσεν ἐκ Βυζαντίου διὰ τὸ Τριέστι.

Ἐπροστάχθη εὐθὺς ὁ πατριάρχης νὰ συναθροίσῃ τὰ περάτια, φερμάνια καὶ πατέντας τῶν ὑπὸ τῇ ὑπερασπίσει τοῦ ἰμπεράτορος, τῶν τε ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τῶν ἐν πάσῃ τῇ ὀθωμανικῇ ἐπικρατείᾳ, ὅπερ καὶ ἐγένετο πολλῷ τῷ πόνῳ.

Ὁ Βενέδικτος λοιπὸν πεισματωδῶς φερόμενος ἔλαβε δανειακῶς πουγγεῖα πεντήκοντα, καὶ τὰ κατεξωδίασε διὰ νὰ γένῃ καὶ πάλιν μητροπολίτης Ἀθηνῶν. Τούτων τὰ 30 τὰ ἐδάνεισαν δύο Ζακύνθιοι, οἵτινες ἀπελθόν-

τες εἰς τὰς Ἀθήνας διὰ νὰ λάβουν εὐθὺς κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν τὸ δίκαιόν τους μικροῦ ἐδέησε νὰ κινδυνεύσουν, καὶ μήτε εἰς τὸν ἐκεῖσε κόνσολον τῆς Βενετίας ἠδυνήθησαν ἀπελθεῖν μήτε ἀναχωρῆσαι τῶν Ἀθηνῶν· δόλῳ οὖν φυγόντες καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν Πόλιν παρεκάλουν τὸν πατριάρχην Προκόπιον νὰ τοὺς ἀλιβερδίσῃ τὸ δίκαιόν τους· τοὺς ἀπεκρίθη τὸ ὅτι ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία δέχεται καὶ κάμνει ταχσίλι τὰ χρέη ἐπαρχιῶν ἐκεῖνα ὁποῦ εἶναι δι' ὁμολογιῶν τῆς αὐλῆς μὲ τὴν ἐγγύησιν τῶν ἐνδημούντων ἀρχιερέων· τὰ δὲ δι' ἰδίων ὁμολογιῶν μητροπολίτου τινός, ὅποιος καὶ ἂν εἶναι, δὲν τὰ δέχεται διὰ χρέος τῆς ἐπαρχίας, καὶ τοῦτο ἀπεφάνθη συνοδικῶς καὶ ἐκυρώθη μὲ φερμάνι, διὰ νὰ μὴν ἀφανισθῶσί τινες μητροπόλεις καὶ ἐπαρχίαι ὑπό τινων μητροπολιτῶν ἢ ἐπισκόπων· αἱ τοιαῦται δὲ ἴδιαι ὁμολογίαι εἰ ἐφάνησάν ποτε, ἔγιναν ἐσθότε ταχσίλι τὰ ἄσπρα διὰ χειρὸς καὶ βίας ὀθωμανικῆς κατὰ τοῦ χρεωφειλέτου μητροπολίτου.

Ὁ καπετὰν-πασσᾶς δὲν εἶχε κλίσιν ποσῶς νὰ ἔβγῃ μὲ τὸν στόλον εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν καὶ τὸ ἀπέφευγεν ὅλῃ δυνάμει· ἀλλὰ διὰ προτροπῆς τοῦ βεζίρη προσταχθεὶς παρὰ τοῦ σουλτάνου ὑπετάγη καὶ ἄκων διὰ νὰ πηγαίνῃ, καὶ ψυχρότης τις περὶ τούτου ἐγένετο μεταξὺ βεζίρη καὶ καπετὰν-πασσᾶ.

Εἶτα προσετάγη ὁ πατριάρχης νὰ εὕρῃ γκεμιτζῆδες ρωμαίους δύο χιλιάδας· ἔγινε τοῦτο μὲ πολὺν ἀφανισμὸν καὶ ζημίαν τῶν πτωχῶν καὶ ταλαιπώρων ἐγχωρίων χριστιανῶν, καὶ τοιαῦτα εἶναι τὰ καλὰ ὁποῦ κάμνει εἰς τὸ γένος τῶν Ῥωμαίων αὐτὸς ὁ Χασὰν-πασσᾶς. Εἶναι αὐτὴ ἡ ἀπαίτησις πρᾶγμα ὁποῦ δὲν ἐστάθη ποτὲ, ἀλλὰ καὶ ἐπιζήμιος τὰ μέγιστα· ὑπισχνοῦνται γὰρ πληρώμὴν πέντε γροσίων τὸν μῆνα καὶ παξιμάδι καὶ ῥύζι, εἰς καιρὸν ὁποῦ ἕκαστος τῶν γκεμιτζήδων διὰ νὰ ὑπάγῃ ὁ μὲν θέλει 100, ὁ δὲ 110 γρόσια, τὰ ὁποῖα πληρώνουν αἱ πόλεις καὶ αἱ κῶμαι ὁποῦ τοὺς δίδουν ὥστε πλὴν τῶν 15 γροσίων ὁποῦ δίδονται ἀπὸ τὸν καπετὰν-πασσᾶν διὰ τρεῖς μῆνας, δίδουν διὰ κάθε ἄνθρωπον περισσότερον 85 ἢ 95 γρόσια αἱ κῶμαι καὶ πόλεις. Ἐπεμελήθη ὁ πατριάρχης νὰ τὸ ἀπαντήσῃ, ἀλλ' ὁ καπετὰν-πασσᾶς ἐπέμενεν· ὅθεν ἔκαμε τερτίπι χιλίους ἀνθρώπους, ἀπὸ τὰ κάστρα δηλαδὴ τὰ κατὰ τὴν Εὐρώπην ἕως εἰς τὸ Σουλινᾶ-πογαζὶ πεντακοσίους, καὶ ἀπὸ τὰ κάστρα τὰ κατὰ τὴν Ἀσίαν ἕως εἰς τὸ Σινώπι ἄλλους πεντακοσίους· δὲν τὸ ἔστερξε κατ' οὐδένα τρόπον ὁ καπετὰν-πασσᾶς, ὅθεν διωρίσθησαν ἄλλοι χίλιοι εἰς αὐτὰ τὰ διαστήματα. Ἐστάλθησαν οὖν ἐφημέριοι μαζὶ μὲ γαλιὸν-τζαουσλαρὶ εἰς ὅλας τὰς πόλεις καὶ κώμας αὐτῶν τῶν διαστημάτων, καὶ τοὺς συνήθροιζαν μὲ μεγίστην ζημίαν αὐτῶν τῶν κωμῶν τε καὶ πόλεων.

Καλόγηρος ἰδιώτης Ἁγιοταφίτης, τοὔνομα Καλλίνικος, τὸν ὁποῖον εἶχον διωρισμένον νὰ μαζώνῃ κάθε Σάββατον ἀπὸ τὰ πακάλικα τῆς Πόλεως λάδι διὰ τὴν ἐκκλησίαν, ἐτούρκευσεν· ἐζήτησε παρὰ τοῦ πατριάρχου Ἱεροσολύμων ἐτήσια διὰ τὴν ἐπταχρόνιον δούλευσίν του, καὶ ζητῶντας ἀδίκως καὶ πολλὰ διὰ κάθε χρόνον τοῦ ἐπῆρε γρόσια 1,500 καὶ τῷ ἔδωκεν ἱπρᾶ.

Ἄλλος ἱερομόναχος, Ματθαῖος, ὅτις ἦτο καὶ εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ διέτριψε χρόνον καὶ εἰς τὴν λαύραν τοῦ Ἁγίου Σάββα, καὶ ἐλθὼν ἐδῶ ἐφημέρευεν εἰς τὸ μετόχι τοῦ Ἁγίου Τάφου, κἀκεῖθεν διωχθεὶς παρὰ τοῦ ἡγουμένου ἀπῆλθεν εἰς τὸ Νεοχώριον καὶ ἐφημέρευσε μῆνας τρεῖς εἰς τὸ ἐκεῖσε ἁγιοταφιτικὸν μετόχιον τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ἐκεῖθεν ἐξελθὼν ἦλθε πάλιν εἰς τὸ μετόχιον τῆς Πόλεως τὸ ἁγιοταφιτικόν· τὸν ἐδέχθησαν διὰ νὰ τρέφεται, καὶ μὲ τὸ νὰ μὴ τὸν διώρισαν πάλιν ἐφημέριον ἀγανακτήσας ἐξῆλθε καὶ ἔγινεν ἐφημέριος εἰς τὴν Ζουλόπετραν, ἐκκλησίαν τοῦ Ἀρχιστρατήγου, ἄλλως Ἁγίου Νικολάου, ὅθεν ἐξελθὼν ἐτούρκευσε, καὶ κινήσας δαβᾶν κατὰ τοῦ πατριάρχου ἔλαβε παρὰ τοῦ Ἀβραμίου γρόσια 900 καὶ ἔδωκεν ἱπρᾶ· εἶτα ἐζήτησεν ἀπὸ τοὺς Τούρκους τὸ νὰ μάθῃ γράμματα, ὅθεν τὸν ἔβαναν εἰς ἕνα ὀδᾶν ἑνὸς μεδρεσὲ καὶ ἔγινε σοφτᾶς.

Ἄλλος τρίτος τριακοντούτης ὢν τὰς εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, τὸν ἐπῆρεν εἰς τὴν δούλευσίν του ἕνας πρωτοσύγκελλος τὸν ὁποῖον ἔδωκαν ταξείδι, κατὰ τὴν συνήθειάν τους, τὴν Θεσσαλονίκην. Ἀπελθὼν ἐκεῖ καὶ καταλιπὼν μετά τινα καιρὸν τὸν γέροντά του ἔρχεται εἰς τὴν Πόλιν καὶ τουρκίζει· κινεῖ ἀγωγὴν διὰ τὴν δούλευσίν του, τὸν δίδουν γρόσια 1,000 καὶ ἐξοφλεῖ. Ταῦτα καὶ τὰ τρία ἐγένοντο ἐπὶ Ἀβραμίου. Τανῦν δὲ ἐπὶ τοῦ Κὺρ Προκοπίου αὐτὸς ὁ τρίτος, γενόμενος ἴτζ-ἀγᾶς εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ καπετὰν-πασσᾶ, κινεῖ ἀγωγὴν ζητῶν πάλιν πληρωμήν· ἐπαῤῥησιάσθησαν δύο ἄνθρωποι τοῦ Προκοπίου εἰς τὸν καπετὰν-πασσᾶν καὶ τὸν ἔδειξαν τὸν ἱπρᾶν του διὰ τὰ 1,000 γρόσια ὁποῦ τὸν ἐδόθησαν· μὴ δεχθεὶς τὴν ἀλήθειαν τοὺς εἶπε νὰ οὐζλαστίσουν μαζή του· τοὺς ἐζήτησε 5 πουγγεῖα· τὸν κατέπεισαν εἰς τὰ τέσσαρα, τὸ ἔστερξε καὶ ἐγράφη ὁ ἱπρᾶς· παῤῥησιασθέντες οὖν οἱ ἄνθρωποι τοῦ πατριάρχου Προκοπίου ἔδειξαν τὸν ἱπρᾶν του εἰς τὸν καπιτὰν-πασσᾶν καὶ εἶπον ὅτι οὐζλάστισε μὲ τέσσαρα πουγγεῖα· ἀπεκρίθη τὸ, «δόσατέ τον ἄλλα χίλια γρόσια. »

Ἕως τώρα ὁ Μαυρογένης ἔδιδε τῷ βεζίρῃ καὶ ὑπέσχετο νὰ δώσῃ ἐκεῖνα ὁποῦ δὲν τὸν ἐζήτει, μόνον καὶ μόνον διὰ σύστασίν του· τώρα δὲ κατὰ τὸν ἐρχομὸν τοῦ καπιτὰν-πασσᾶ εἰς τὴν Πόλιν ἤρξατο νὰ κάμνῃ εἰς ὅλην τὴν Βλαχίαν ἁρπαγὰς καὶ γυμνώσεις ἄσπρων τε καὶ πραγμάτων ὁποῦ ποτὲ δὲν ἔγιναν. Ἐτόλμησε δὲ καὶ εἰς τὴν Πόλιν παρόμοιόν τι. Τὸ γὰρ παρελθὸν ἔτος ἐζήτει παρὰ τοῦ Μιχάλ-βοδα γρόσια 75 χιλιάδας, ἀφοῦ ἀνταμωθέντες οἱ δύο καθ' ὁδὸν εἰς τὴν Φακῆν διωρθώθησαν, καὶ λαβὼν παρὰ τοῦ Μιχάλ-βοδα χρεωστικὴν ὁμολογίαν (ἡ ὁποία ἐξεπληρώθη πέρυσι πρὸ τῆς διορίας, δοθέντα τῷ βεζίρῃ τὰ ἄσπρα,) ἐξώφλησε.

Μᾶς ἔγραφε λοιπὸν μὲ κάθε καλαράσην νὰ κινήσωμεν ἀγωγὴν καὶ νὰ ζητήσωμεν τὰ 150 αὐτὰ πουγγεῖα· ἀλλ' ὁ Ἀραπάκης κἀγὼ εἰδότες ἀκριβῶς τὴν εἰς Φακῆν τελείαν ἐξόφλησιν δὲν ἐπειθόμεθα· τανῦν δὲ ἐλθόντι τῷ καπιτὰν-πασσᾷ εἰς τὴν Πόλιν ἔγραψε νὰ παρθοῦν, καὶ ἐχάρισε τὰ ἡμίση τῷ καπιτὰν-πασσᾷ. Ἐπροστάχθη λοιπὸν ὁ Μιχάλ-βοδας παρὰ τοῦ βεζίρῃ νὰ τὰ πληρώσῃ· ἀπέδειξεν ὅτι ἔχωντας νὰ πάρῃ δι'ἐγγράφου ἀπὸ τὸ ἄλας τῆς Βλαχίας πουγγεῖα 35, καὶ διὰ μίαν πόλιτζαν πουγγεῖα 10, εἶχε δώ-

σει εἰς τὴν Φακῆν τῷ Μαυρογένῃ τὰ ἔγγραφα διὰ νὰ κάμῃ τὰ ἄσπρα ταχσίλι εἰς τὴν Βλαχίαν καὶ νὰ τὰ γράψῃ εἰς τὴν χρεωστικήν του ὁμολογίαν τὴν δοθεῖσαν τῷ Μαυρογένῃ εἰς τὴν Φακῆν, κατὰ τὸν θεωρηθέντα λογαριασμὸν, ἡ ὁποία ὁμολογία ἐδῶ ἐπληρώθη πρὸ τῆς διορίας, ὡς εἴρηται, καὶ ἐζήτει ὁ Μιχάλ-βοδας αὐτὰ τὰ 45 πουγγεῖα· μετὰ ταύτην τὴν ἀπόκρισιν ἐπροστάχθη νὰ πληρώσῃ τὰ 80 καὶ τὰ λοιπὰ νὰ τοῦ χαρισθῶσι· ζητήσας διορίαν ὁ Μιχάλ-βοδας διὰ τὴν πληρωμὴν, τὸν ἀπεκρίθη ὁ βεζίρης τὰ 40 νὰ πληρώσῃ τώρα καὶ τὰ λοιπὰ 40 μετὰ ἡμέρας τεσσαράκοντα. Ἔστειλε λοιπὸν τῷ Οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ ὁμολογίας ἀρχιερατικὰς ἐπ' ὀνόματι τῶν ἀρχόντων του· διὰ χατίρι του τὰ ἐδανείσθησαν οἱ ἀρχιερεῖς οἱ ἐδῶ καὶ τὰ ἐπλήρωσαν, διὰ νὰ τὰ λάβουν τίς οἶδε πότε παρὰ τῶν ἀποδημούντων καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας των διαγόντων χρεωφειλετῶν ἀρχιερέων· ἐπληρώθησαν, καὶ ταχέως, διατί αὐτὰ τὰ 40 τὰ ἔλαβεν ὁ καπετὰν-πασσᾶς, καθὼς τὰ λοιπὰ 40 μέλλει λαβεῖν ὁ βεζίρης. Παρηνωχλήθησαν λοιπὸν οἱ ἐνδημοῦντες ἀρχιερεῖς δανειζόμενοι καὶ πληρώνοντες. Ζητοῦνται παρὰ τοῦ Μιχάλ-βοδα Σούτζου καὶ τὰ λοιπὰ 40 πουγγεῖα· δίδει αὐτὸς εἰς τὴν Πόρταν ὁμολογίας τινὰς ἐπ' ὀνόματι τῶν ἀρχόντων του, οἷον τοῦ Νύσσης, τοῦ Βελιγραδίου, τοῦ Προϊλάβου καὶ τοῦ μοναστηρίου Παντοκρατορινοῦ· τὰ ἔστειλεν ὁ κεχαγιάπεης τῷ πατριάρχῃ διὰ νὰ γένουν ταχσίλι· δὲν τὰς ἐδέχθησαν καὶ εἶπον νὰ πηγαίνῃ τις εἰς τοὺς τόπους καὶ νὰ λάβῃ τὰ ἄπρα ἀπὸ τοὺς χρεωφειλέτας, ἐπειδὴ καὶ διὰ τὰ περιστατικὰ τοῦ παρόντος καιροῦ οἱ ἐνταῦθα καπικεχαγιᾶδές των δὲν ἐστάθη τρόπος νὰ εὕρουν τινὰ ὁποῦ νὰ δανείσῃ εἰς τοιαύτας ἐπαρχίας ὑστερημένας ἀπὸ κάθε εἰσόδημα ἐξ αἰτίας τῶν ἐκεῖσε ἀσκερήδων· δὲν εἰσκούσθησαν οἱ συνοδικοὶ, διατί τὰ σαράντα πουγγεῖα αὐτὰ ἦτον διὰ νὰ τὰ πάρῃ ὁ βεζίρης, καὶ τὰ ἤθελεν εὐθὺς, ἐπειδὴ μετά τινας ἡμέρας ἦτον διὰ νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τῆς Πόλεως μὲ τὸ σαντζάκι, ὅθεν πάλιν ξαναῆλθε προσταγὴ διὰ τὸ ταχσίλι· ἀπεκρίθησαν ὅτι ἐπ' ὀνόματι πάλιν τῶν ἀρχόντων του εἶναι ἄλλαι σίγουραι ὁμολογίαι, καὶ ἐκείνας ἂς δώσῃ· ἐμηνύθη, ἀλλ' ἀπεκρίθη ὁ Σοῦτζος τὸ ὅτι δὲν θέλουν νὰ δώσουν τοιαύτας, μὲ τὸ νὰ ἔχουν τὸν τόκον τους διὰ τροφήν τους· τέλος πάντων μετὰ πολλὰ ἐπαπειλῶν ἄφευκτον εἰρκτὴν εἰς τὸν μουγζούραγαν, χωρὶς νὰ κρατήσουν τὰς τζουρούκικας ὁμολογίας ἔδωκαν πέντε πουγγεῖα μὲ ἐλπίδα ὁποῦ νὰ τὰ πάρουν ἀπὸ ἄλλας ὁμολογίας σούτζικας ἀλλὰ γερὰς, ἀλλ' οὐκ ἐγένετο, καὶ ἐζημιώθη ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία.

Ἱερομόναχός τις ἔδωκεν εἰς τὸ παγκάρι τῆς κατὰ τὸ Μέγα Ῥεῦμα ἐκκλησίας τῶν Ἀρχιστρατήγων γρόσια 1,500 ἐπὶ συμφωνίᾳ τοῦ ἐν ὅσῳ ζῇ νὰ ἔχῃ τὸ ἓν μερτικὸν ἀπὸ τὰ τρία τοῦ ἐμβατοικίου τῆς ἐκκλησίας, καὶ θανόντος του νὰ μείνῃ τὸ μερτικὸν τοῦ ἐμβατοικίου εἰς τὸ παγκάρι διὰ νὰ τὸ πωλήσουν ὅποιον θέλουν· τούτου θανόντος ὁ βεκίλης τῆς δραγομανίας τῆς Πόρτας πεϊζαδὲς Ἀλέξανδρος Καλλιμάχης ἐμήνυσε τὸν πατριάρχην Προκόπιον νὰ δώσῃ τὸ μερτικὸν αὐτὸ τοῦ ἐμβατοικίου τῷ διδασκάλῳ τῶν τέκνων του Σεραφείμ· τὸ ἐπρόσταξεν ὁ πατριάρχης τοῖς ἐπιτρόποις τοῦ παγ-

καρίου· ἀπεκρίθησαν τὸ ὅτι ζημιοῦται ἡ ἐκκλησία, ἐπειδὴ καὶ τὸ εἰσόδημα τοῦ μεριδίου αὐτοῦ ἔχει νὰ μείνῃ κέρδος τοῦ παγκαρίου.

Ἀποθανόντος τοῦ Λιτίτζης Ἀθανασίου ἔγινε Λιτίτζης ὁ ἀρχιδιάκονος τοῦ Ἐφέσου Ἰγνάτιος. Αὕτη ἡ ἀρχιεπισκοπὴ εἶχε παλαιὸν χρέος πουγγεῖα 24· ἐδόθησαν εἰς τὸ Κοινὸν ἀπὸ τὸν Ἰγνάτιον πουγγεῖα πέντε καὶ εἰς τὸν πατριάρχην γρόσια 500 καὶ φαμηλιάτικα γρόσια 250. Συνορεύει δὲ ἡ ἐπαρχία αὐτὴ μὲ τὰς ἐπαρχίας Διδυμοτείχου καὶ Ἀδριανουπόλεως.

Τῇ ιδ' Μαρτίου ἀνεχώρησεν ὁ βεζίρης Ἰσοὺφ-πασσᾶς ἀπὸ τὸ Δαοὺτ-πασσᾶ διὰ τὴν Ἀδριανούπολιν μὲ τὸ σαντζάκι-σερδάρι-ἐκρέμ εἰς τὸν μοσχοβονέμτζικον αὐτὸν πόλεμον.

Ὁ ποσταντζήπασης ἐμήνυσε τὸν πατριάρχην νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς Ἀγαθοπολίτας ἀπὸ τοῦ νὰ δώσουν καὶ αὐτοὶ γκεμιτζῆδες ζητουμένους διὰ τὰ βασιλικὰ γαλιόνια, καὶ ἐτελείωσεν ὁ πατριάρχης τὸ ζήτημά του φόβῳ μᾶλλον ἢ προαιρέσει.

Θανόντος τοῦ Θεσσαλονίκης εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ἔστειλεν ὁ καϊμακάμης εἴδησιν τῷ πατριάρχῃ νὰ κάμῃ Θεσσαλονίκης τὸν Οὐζίτζης· ἀλλ' ἐνεργοῦντος τοῦ δραγομάνου τοῦ στόλου Στεφάνου Μαυρογένη καὶ τοῦ ἰατροῦ Ραζῆ, τοῦ καὶ δουλεύοντος τὴν ἀχρὲτ-κιζὶ τοῦ σουλτὰν Ἀπτοὺλ-Χαμίτη, σύζυγον τοῦ Ναζὶφ-ἐφένδη, κεχαγιάπεη τανῦν εἰς τὸ ὀρδὶ, καὶ νύμφην ἀκολούθως τοῦ τερσανὲ-ἐμινὴ ***, ἐμήνυσε καὶ αὐτὸς τῷ πατριάρχῃ νὰ κάμῃ Θεσσαλονίκης τὸν ποτε διδάσκαλον εἰς τὸ σχολεῖον τῆς Κύπρου Γεράσιμον καὶ τανῦν διδάσκαλον εἰς τὸ σπίτι τοῦ γουνάρεως Γρηγοράσκου, ἀδελφοῦ τοῦ Σκαρλατάκη Νικολάου· (ὁ Γεράσιμος οὗτος, ἐλθὼν εἰς τὴν Πόλιν μετὰ τὸ σχολεῖον τῆς Κύπρου, ἐκέρδισε πολλὰ καταγινόμενος εἰς τὸ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν καταδρομὴν τοῦ ἀρχιεπισκόπου καὶ τῶν τριῶν ἐπισκόπων τῆς Κύπρου, ἐπιτριβεῖσαν αὐτοῖς μέχρι καὶ τῆς ἀφαιρέσεως τῶν ἐπαρχιῶν τους παρὰ τοῦ καπουδάνι-δεργιὰ Χασὰν-πασσᾶ, δεφενδεύοντος αὐτοῦ τε καὶ τοῦ χαζναδάρη αὐτοῦ Ἰσοὺφ-ἀγᾶ τὸν παγκάκιστον καὶ τὰ μέγιστα ἐπιζήμιον τοῖς χριστιανοῖς κατοικηταῖς τῆς Κύπρου μουχασίλην τῆς Κύπρου ***· εὗρεν οὖν αὐτὸς ὁ Γεράσιμος τὸν τρόπον καὶ ἀνταμωθεὶς μὲ τὸν βεζίρην Χαμὶδ-πασσᾶ, ἀηδῶς ἔχοντα πρὸς τὸν καπουδάνι-δεργιὰ, καὶ δείξας αὐτῷ κέρδος ὑπέρπολυ ἐκ τῆς παιδείας καὶ καθαιρέσεως τοῦ κακομουχασίλη, κατώρθωσε καὶ τὸ ἰτλάκι τῶν ἐξορίστων ἀρχιεπισκόπου καὶ ἐπισκόπων τῆς Κύπρου καὶ τὸν ἐρχομόν του εἰς τὴν Πόλιν διὰ νὰ κριθῇ μὲ τοὺς ἐνάγοντας ἐπισκόπους, ζητοῦντας παρ' αὐτοῦ τὰ ὅσα μὲ ἀποδείξεις ἥρπασε παρ'αὐτῶν, ὑπὲρ τὰς 2 χιλιάδας πουγγεῖα· αὐτὰ ὁ Γεράσιμος τὰ κατώρθωσεν·) ὁ Στέφανος οὖν κατέπεισε τὸν πατριάρχην Προκόπιον νὰ μηνύσῃ τῷ καϊμακάμῃ ὅτι ἐμήνυσεν ὁ τερσανὲ-ἐμινὴς διὰ τὸν Γεράσιμον, ὅπερ ἀκούσας ὁ καϊμακάμης, ἠξεύρωντάς τον πενθερὸν τῆς ἀχρὲτ-κιζὶ καὶ συμπεραίνωντας τὸ ὅτι εἶναι μὲ τὴν εἴδησίν της, ἀπεκρίθη τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ πατριάρχου τὸ νὰ γένῃ τὸ μήνυμα τοῦ τερσανὲ-ἐμινὴ, καὶ ἔγινε Θεσσαλονίκης αὐτὸς ὁ Γεράσιμος.

Τῇ λ' Ἀπριλίου προσεπάλαισεν ἀποπληξία τῷ αὐθέντῃ Κωνσταντίνῳ βοεβόδᾳ Μουρούζῃ καὶ τῇ ά Μαΐου ἀπέθανε.

Τὸ ψωμὶ σαράντα δράμια στὸν παρᾶν, καὶ κατάμαυρον καὶ μεμιγμένον μὲ κριθάρι καὶ μὲ κεχρὶ, καὶ μὲ ὅλα αὐτὰ εἰς μεγάλην ἔλλειψιν εἰς ὅλους τοὺς φούρνους τῆς Πόλεως καὶ τοῦ Καταστένου· καὶ νὰ φυλάττουν Τοῦρκοι καὶ Ῥωμαῖοι καὶ Ἑβραῖοι εἰς ὅλους τοὺς φούρνους τῆς Πόλεως νὰ ζητοῦν ψωμὸν καὶ νὰ μὴ τοὺς δίδεται ποτὲ τὸ ἱκανόν τους, καὶ νὰ περιέρχωνται ἀπὸ φούρνου εἰς φοῦρνον διὰ νὰ πάρουν καὶ νὰ ἀπογεμίσωσι τὸ ἱκανόν τους· καὶ κουλουκτζῆδες τοῦ κάθε μέρους νὰ εἶναι παρὼν ἑνὶ ἑκάστῳ φούρνῳ ἕνας, διὰ νὰ μὴν ὁρμήσῃ ὁ παρεστὼς πολυγενὴς λαὸς κατὰ τῶν ψωμοπωλῶν καὶ ἁρπάσωσι βίᾳ τὰς εὑρισκομένας πίττας, καὶ νὰ δαίρῃ ὁ κουλουκτζὴς τοὺς κραυγάζοντας καὶ ἀναβοῶντας καὶ ὀλολύζοντας διὰ τὴν ζητουμένην καὶ ἐπιποθουμένην πίτταν· καὶ ταῦτα ἀκολουθοῦσι καθ'ἡμέραν πρωΐ τε καὶ ἑσπέρας· οἱ τεχνῖται καὶ βάναυσοι ἀφέντες τὰς ἐργασίας των περιήρχοντο ἀπὸ φούρνου εἰς φοῦρνον διὰ νὰ γενοῦν ἐγκρατεῖς τοῦ ψωμοῦ ὁποῦ τοὺς ἐχρειάζετο διὰ τροφὴν τῆς φαμηλίας των, ὡσὰν ὁποῦ ἀπὸ ἕνα φοῦρνον μόλις καὶ μετὰ πολλὰς φωνὰς καὶ κλαυθμοὺς ἔπαιρναν μίαν πίτταν μὲ δύο παρᾶδες, ὁποῦ ἦτον μόνον καὶ μόνον δράμια ὀγδοήκοντα· ποῦ νὰ ἀρκέσῃ 80 δράμια ψωμοῦ εἰς ἄνθρωπον ὁποῦ πλὴν τῆς γυναικός του ἴσως νὰ εἶχε ἓν ἢ δύο ἢ τρία ἢ καὶ τέσσαρα τέκνα! Ἐλεεινὴ οὖν καὶ παναθλία ἦτον ἡ τωρινὴ κατάστασις τῆς Πόλεως διὰ τὴν σιτοδείαν αὐτήν· ἀλλὰ καὶ πάντα τὰ λοιπὰ ἐδώδιμα εὑρίσκοντο μὲν, ἀλλὰ διὰ τὴν πολλὴν σπάνιν ἐπωλοῦντο διπλοῦ καὶ τριπλοῦ τιμήματος παρὰ εἰς ἄλλους καιροὺς καὶ χρόνους τοὺς παρελθόντας.

Ὁ Μαυρογένης συκοφαντήσας τὸν αὐθέντην Μολδαβίας Ἀλέξανδρόν Ὑψηλάντην βοεβόδα, καὶ γράψας τῷ βεζίρῃ ὅτι χαΐνης μὲ τὸ νὰ παρεδόθη ἐκὼν εἰς τοὺς Νέμτζους καὶ νὰ παρέδωκεν ἑκουσίως τὸ Γιάσι εἰς τὸν γκενεράλην τῶν Νέμτζων, ὠνομάσθη καὶ παρὰ τοῦ βεζίρη χαΐνης, δεχθέντος ἐξεπίτηδες τὴν συκοφαντίαν ὡς εἴδησιν ἀληθεύουσαν· ὅθεν διὰ προσταγῆς τοῦ βεζίρη ἐβουλλώθησαν τὰ σπίτια του ὅλα, Μαΐου ζ', καὶ εἰρκτῇ παρεδόθησαν εἰς τὴν κακίστην καὶ ἐπικίνδυνον εἰρκτὴν, τὸν φοῦρνον δηλαδὴ τοῦ ποσταντζήπαση ὅ τε υἱός του πεϊζαδὲς Κωνσταντῖνος πρῶτον, καὶ δεύτερον ζητηθεὶς παρὰ τοῦ πατριάρχου Προκοπίου ὁ γαμβρός του Ἀλέξανδρος Μάνος, ὁ καὶ μέγας Λογοθέτης τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας· καὶ εἰς τὸν δαΐρὲν τοῦ τερεκετζήπαση εἰρκτῇ παρεδόθη ὁ γραμματικὸς αὐτῶν Γεώργιος ὁ Σίφνιος ὁ καὶ γραμματικὸς τοῦ Κοινοῦ. Καὶ τῇ ὑστεραίᾳ, ἥτις ἦν ἡ τοῦ Μαΐου, ἐμηνύθη ὁ πατριάρχης παρὰ τοῦ Στεφάνου Μαυρογένη τοῦ καὶ δραγομάνου τοῦ στόλου νὰ πηγαίνῃ νὰ τὸν ἀνταμώσῃ· ὅθεν εὐθὺς μετὰ τὴν λειτουργίαν, χωρὶς νὰ ἀναβῇ ἐπάνω εἰς τὸν οἶκον, κατὰ τὴν συνήθειαν, καὶ νὰ ἀνταμώσῃ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ νὰ συμπίωσι τὸν καφὲν, ἀπελθὼν εἰς τὸ σπίτι τοῦ φονευθέντος σαράφη Πετράκη, ὅπου κατοικεῖ ἡ δόμνα τοῦ Μαυρογένη, ἀνταμώθη μαζή του. Ἀγνοεῖται ἡ αἰτία καὶ τοῦ παρακαίρου καὶ τοῦ ταχυτάτου αὐτοῦ μηνύματος καὶ τῆς μυστικῆς αὐτῆς συνομιλίας· εἶπεν ὕστερον ὁ πατριάρχης ὅτι νὰ τὸν ἔδωκεν εἴδησιν τῆς ἐλευθερίας τῶν Ἀγαθοπολιτῶν ἀπὸ τὸ ἀπαιτούμενον βίαιον γκεμιτζιλίκι, καὶ διὰ ταύτην τὴν χάριν ὅτι πρέπει νὰ εὐχαριστήσῃ δωρεᾷ τινι τὸν καπιτὰν-πασσᾶν·

ἀλλὰ νουνεχεῖς τινες τῶν ἀκροατῶν ὑπωπτεύθησαν ὅτι νὰ ἔγινεν ἀναμφιβόλως λόγος τις καὶ περὶ τῆς λογοθετζίας.

Ὅταν ἐβουλλώθη παρὰ τοῦ ποσταντζήπαση τὸ σπίτι τοῦ αὐθέντου Ἀλέξάνδρου Ὑψηλάντου βοεβόδα τὸ κατὰ τὸν Κουρούτζεσμεν ἐκατοικοῦσεν αὐτὸ ἡ δόμνη του Αἰκατερίνη μὲ τὴν μητέρα τοῦ αὐθέντου, τὴν θυγατέρα του μὲ τὰ τέκνα της καὶ μὲ ὅλας τὰς δούλας· (ἦσαν δὲ ἅπασαι, κυρίαι τε καὶ δοῦλαι, 36 τὸν ἀριθμόν·) ἐξεβλήθησαν ἔξω μόνον μὲ τὰ ροῦχα ὁποῦ ἐφόρουν, καὶ τὰς ἔδωκαν διὰ σκέπην μιᾷ ἑκάστῃ ἀπὸ ἓν πάπλωμα, καὶ μεταπεμφθεὶς ὁ προεστὼς τῆς εἰς τὸν Κουρούτζεσμεν ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, πρῶην Φαναρίου, ἐπροστάχθη νὰ τὰς κατοικίσῃ εἰς ἄλλο σπίτι· ὅθεν τὰς κατῴκισεν εἰς τὸ σπίτι τῶν ἀρχόντων τους Σερδάρη Παναγιώτου καὶ Ἰσπραβνίκου τῆς κούρτης Παυλῆ· παρέδωκε δὲ αὐτὰς ὁ ποσταντζήπασης τῷ Φαναρίου εἰς φύλαξίν του πρὸς καιρόν· τοὺς δὲ δούλους ἄνδρας ὅλους τοὺς παρέδωκεν εἰς τὴν φύλαξιν τοῦ οὐστᾶ τοῦ Κουρούτζεσμε· εἶτα προσετάγη ὁ πατριάρχης νὰ διορίσῃ ἐφημέριον νὰ τὰς φυλάττῃ νὰ μὴ φύγουν καὶ νὰ μὴ συγχωρῇ τινι τὸ νὰ τὰς ἀνταμώνῃ, καὶ νὰ τὰς δίδῃ ἄσπρα διὰ τροφήν τους, γυναῖκάς τε καὶ ἄνδρας·

Ἀγκαλὰ καὶ νὰ ἐβουλλώθησαν ὅλα τὰ λοιπὰ ὁσπίτια, καὶ νὰ ἐφυλακώθησαν εἰς τὸν φοῦρνον τοῦ ποσταντζήπαση οἱ ῥηθέντες, μολοντοῦτο δὲν ἔγινε μ ο υ σ α δ ε ρ ὲ ς, ἤτοι ἁρπαγὴ τῶν εἰς τὰ ὁσπίτια αὐτὰ εὑρισκομένων πραγμάτων, ὡς συνειθίζει ἡ Πόρτα νὰ κάμνῃ εὐθὺς μετὰ τὸ βούλλωμα· φαίνεται πῶς ἐσυλλογίσθησαν πῶς οἱ Φράγκοι εἰς τὸ Σταυροδρόμι θέλουν ἠξεύρει, (κατὰ τὴν μαρτυρίαν τὴν πρὸς τὸν βεζίρην Ἰσοὺφ-πασσᾶν καὶ τοῦ εἰς τὸ Ἰσμαήλι σερασκέρη Σαχὶν-Ἀλὴ-πασσᾶ,) ὅτι νὰ ἐσκλαβώθη ἄκων παρὰ τῶν Νέμτζων· ὅθεν διὰ νὰ μὴν εἰποῦν οἱ Φράγκοι ὅτι μὲ τὸ νὰ ἠξεύρῃ ἡ Πόρτα τὸν αὐθέντην Ὑψηλάντην ὑπέρπλουτον διὰ τοῦτο συκοφαντήσασα ἐδήμευσε τὰ ὑπάρχοντά του, ἀνέβαλον τὸν μουσαδερὲν καὶ ἤρξαντο ἐξετάζειν τὰ ἔξω τῶν ὁσπιτίων του πράγματα.

Ὅθεν ἐστάλθη βουγιουρουλτὶ εἰς τὸν πατριάρχην περιέχον τὸ ὅτι ἐπειδὴ καὶ ἐβεβαιώθη τὸ δεβλέτι βεβαίαν εἴδησιν τοῦ ὅτι ὁ χ α ΐ ν ης αὐτὸς ἔχει ἄσπρα μὲ ῥωμαϊκὰς ὁμολογίας, καὶ ἐπ' ὀνόματί του καὶ εἰς τὸ Κοινὸν, καὶ εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς, καὶ εἰς τὸ ἁγιώνυμον Ὄρος, καὶ ἔξω ἀπὸ τὰ ἄσπρα ἔχει καὶ τζεβαερικὰ καὶ ἄλλα κινητὰ πράγματα εἰς φύλαξιν εἰς γκιαβκίρια, νὰ ἐξετάσῃ ἐπιμελῶς καὶ ἀκριβῶς καὶ νὰ δώσῃ τὴν εἴδησιν· ἡ ὁποία ἂν γένῃ κατὰ τὴν βεβαίαν καὶ ἀξιόπιστον εἴδησιν ὁποῦ τοὺς ἔδωκαν, θέλει αὐξήσουν πρὸς αὐτὸν τὴν καλὴν ὑπόληψιν.

Ἐν τούτοις ὁ υἱὸς τοῦ ἰατροῦ Γεωργίου Χαντζερλῆ Κωνσταντῖνος, ὁ χρηματίσας γραμματικὸς εἶτα Καμαράσης τοῦ αὐθέντου Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου βοεβόδα, ὑπεσχέθη διὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ Μασαλατζῆ Ἰπραὴμ-πασσᾶ τῷ ζερπχανὲ-ἐμινὴ * * * χίλια φλωρία διὰ νὰ γένῃ Λογοθέτης. Ταῦτα ἀκούσας ὁ υἱὸς τοῦ θανόντος αὐθέντου Κωνσταντίνου Μουρούζη βοεβόδα Ἀλέξανδρος παρ' αὐτοῦ τοῦ ζερπχανὲ-ἐμινὴ, φίλου τε καὶ ὑπερασπιστοῦ τοῦ θανόντος πατρός του, ἀπελθὼν εἰς προσκύνησίν του κατὰ συμβεβηκὸς, ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ τὸ νὰ γένῃ Λογοθέτης· ὅθεν ὁ ζερπχανὲ-ἐμινὴς, πολλὰ δυνάμενος παρὰ τῷ σουλτὰν Ἀπτοὺλ-Χαμίτῃ, κατώρθωσε τὸ νὰ ἐκδοθῇ χάττι-σερίφι διὰ νὰ γένῃ Λογοθέτης ὁ πεϊζαδὲς Ἀλέξανδρος. Ἐλθόντος οὖν ἐγγράφου προστάγματος τοῦ καϊμακάμη εἰς τὸν πατριάρχην τῇ ἑσπέρᾳ τῆς ιδ' τοῦ Μαΐου, ἡμέρᾳ Κυριακῇ, καὶ μαθὼν αὐτὸ εἰς τὰ Θεραπεῖα παρὰ τοῦ Δέρκων ὁ Στέφανος Μαυρογένης, καταβὰς τῇ ὑστεραίᾳ εἰς τὴν Πόλιν ἔωθεν καὶ συνομιλήσας μετά τε τοῦ Κυζίκου καὶ τοῦ Χαλκηδόνος ἐμήνυσε τῷ πατριάρχῃ Προκοπίῳ τὸ νὰ ἀπαντηθῇ χωρὶς ἄλλο τὸ διὰ τὸ ἐκδοθὲν χάττι ἐλθὸν πουγιουρουλτὶ τοῦ καϊμακάμη. Συναχθέντες οὖν οἱ ἀρχιερεῖς τῇ αὐτῇ ιέ τοῦ Μαΐου, ἔδωκαν γνώμην οἱ πάντες τὸ νὰ ἀπαντηθῇ ἡ προσταγὴ, διὰ νὰ μὴ καταβληθῇ ἡ συνήθεια τῆς ἐκκλησίας καὶ οἱ κανόνες, καθ' οὓς ὁ κληρικὸς, εἰ μὴ ἀποδειχθῇ αἱρετικὸς, ἢ παραιτηθῇ ἑκουσίως, πρέπει νὰ εἶναι ἐφ' ὅρου ζωῆς του. Ὁ Κυζίκου καὶ ὁ Χαλκηδόνος εἰς τὸ φαινόμενον μὲν διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἤθελαν τὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν προσταγὴν τῆς Πόρτας, κρυφῇ δὲ καὶ ἰδίᾳ τὴν ἤθελον διὰ νὰ γένῃ Λογοθέτης ὁ Στέφανος, καὶ τούτοις συνηγόρει καὶ ὁ πατριάρχης καὶ διὰ νὰ συμφωνήσῃ καὶ ὁμογνωμονήσῃ αὐτοῖς, καὶ διατί ἐφοβεῖτο ἀντειπεῖν ὑποπτευόμενος καταδρομὴν αὐτοῦ τε καὶ τοῦ Στεφάνου, καὶ διὰ τὴν μετὰ τοῦ Στεφάνου πνευματικὴν συγγένειαν, ὡς βαπτίσας τὴν κόρην του. Ἐν τούτοις οὖν γνωσθείσης τῆς βασιλικῆς προσταγῆς ὁ υἱὸς τοῦ θανόντος τζεράχη Ἀντωνίου, ὁ καὶ τανῦν χειρουργὸς εἰς τὰ ἀνακτόρια ἀντὶ τοῦ θανόντος πατρός του, ἔδωκε πούσουλαν τῷ βασιλεῖ 25 πουγγείων διὰ νὰ γένῃ Λογοθέτης, καὶ ὁ βασιλεὺς ἔστειλε τὴν πούσουλαν εἰς τὸ Πασσᾶ-καπισὶ, ἀποδεικνύων βέβαια μὲ αὐτὴν τὴν ἀποστολὴν ὅτι εἰ καὶ ἔδωκε χάττι ἀμισθὶ διὰ τὴν λογοθετζίαν, μ' ὅλοντοῦτο ἰδοὺ ὁποῦ μᾶς δίδονται ἄσπρα δι' αὐτήν· μεταπεμψάμενοι οὖν ὁ ῥεΐσης καὶ ὁ κεχαγιάπενης τὸν πεϊζαλὲ Μουρούζην τὸν εἶπον ὅτι ἀγκαλὰ καὶ νὰ δίδωνται 25 πουγγεῖα ἄσπρα διὰ τὴν λογοθετζίαν, μ' ὅλον τοῦτο διὰ τὸ ἐκδοθὲν χάττι πάλιν σὺ θέλεις γένει ἴσως καὶ μὲ ὀλιγωτέραν ποσότητα· ἀπεκρίθη οὖν ὅτι θανόντος τοῦ πατρός του εὑρέθη χρέος του πουγγεῖα 90, καὶ ὅτι εἶναι ἑπτὰ ἀδέλφια καὶ δὲν ἔχουν τὸν τρόπον τῆς ζωοτροφίας των, καὶ ἂν ἡ βασιλεία τὸν ἐλεήσῃ τὴν λογοθετζίαν διὰ τὰς δουλεύσεις τοῦ πατρός του τοὺς γίνεται κάποια βοήθεια εἰς τὴν ζωοτροφίαν τους, μὴ ἔχοντες ἄσπρα καὶ ἔχοντες καὶ πατρικὸν χρέος· ἀλλὰ ἄσπρα νὰ δώσῃ δὲν ἔχει ποσῶς τὸν τρόπον. Ἐν τούτοις ἐφάνηκε πιτάκι τῆς δομνίτζας Ῥαλλοῦς, θυγατρὸς τοῦ αὐθέντου Ὑψηλάντου βοεβόδα καὶ συζύγου τοῦ ἐν τῇ εἰρκτῇ Λογοθέτου Ἀλεξάνδρου Μάνου ἀνδρός της, ἐν ᾧ ἀνεγνώσθη τὸ, ἂς γένῃ Λογοθέτης ὅποιος καὶ ἂν εἶναι, μέχρι καὶ εὐταξίου, μόνον ὁ υἱὸς τοῦ Κωνσταντίνου Μουρούζη βοεβόδα νὰ ἀποτύχῃ. Ἀπαντηθείσης οὖν τῆς τοιαύτης ἀπαιτήσεως συνοδικῶς, οὐκ οἶδα τίνι συνομιλήσας ὁ πατριάρχης τῶν λαϊκῶν μετὰ τὴν συνέλευσιν εἶπε μυστικώτερον τῷ τε Κυζίκου καὶ τῷ Χαλκηδόνος τὸ, «Δὲν ἔγινε καλὸν, ἀδελφοὶ, ἡ ἀπάντησις· φοβοῦμαι μήπου ἀποκτήσω ἐχθρὸν τὸν ζερπχανὲ-ἐμινή·» τοῦτο εἶπον αὐτοὶ τῷ Στεφάνῳ τὸ ἑσπέρας τῆς ιέ τοῦ Μαΐου, ὅστις μεταπεμψάμενος εὐθὺς τὸν δευτερεύοντα τοῦ πατριάρχου Με-

λέτιον, εἰς τὰ μάλιστα τῷ πατριάρχῃ μυστικώτατον, εἶπε τὸ, «Τί θέλει αὐτὸς ὁ πατριάρχης; νὰ πηγαίνῃ ἐκεῖ ὅπου μέλλουν νὰ πηγαίνουν αὐτοὶ οἱ δύο φυλακωμένοι; θέλει τὸ πάθει χωρὶς ἄλλο ἐὰν δὲν συμφωνῇ μὲ τὴν σύνοδον.» Τῇ ις' οὖν ἔωθεν διὰ τοῦ αὐτοῦ δευτερεύοντος ἐμήνυσε τῷ Στεφάνῳ ὁ πατριάρχης τὸ ὅτι πάντες σύμφωνοί εἰσι τῇ συνόδῳ ἐν πᾶσι κατὰ χρέος, καὶ μάλιστα εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν τῆς λογοθετζίας· ὅθεν συναχθέντες τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ Τρίτῃ, ἐπέμφθη εἰς τὸν καϊμακάμην ἡ πρὸς ἀπάντησιν τοῦ χάττι-σεριφίου ἀπόκρισις τῆς συνόδου περιέχουσα τὸ ὅτι διὰ τὴν νέαν ἡλικίαν του δὲν εἶναι ἁρμόδιος· καὶ ἐπειδὴ αὐτὸ τὸ ὀφφίκιον, κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς ἐκκλησίας, γίνεται μὲ ἐκλογὴν, παρεκάλουν νὰ τοὺς δοθῇ ἄδεια νὰ ἐκλέξουν ἄνθρωπον πολιὸν καὶ ὄχι πολλὰ νέον. Ἐν τούτοις οὖν ὁ Στέφανος Μαυρογένης, παρακινούμενος παρά τε τῆς πενθερᾶς του Πανέσσας Σούτζαινας καὶ παρὰ τοῦ Κυζίκου, εἶχε δώσει πούσουλαν τῷ ἄνακτι 40 πουγγείων, διὰ τοῦ καπικεχαγιᾶ τοῦ καπετὰν-πασσᾶ, διὰ νὰ γίνῃ Λογοθέτης, ἡ ὁποία παρὰ τοῦ βασιλέως ἐστάλη καὶ αὐτὴ εἰς τὸν καϊμακάμην μὲ προσταγὴν τοῦ ὅτι νὰ γένῃ ὁ Στέφανος Λογοθέτης· λαβὼν οὖν ὁ καϊμακάμης τὴν ἀπάντησιν τῆς συνόδου καὶ ἔχων ἀνὰ χεῖρας τὴν πούσουλαν τοῦ Στεφάνου, καὶ γινώσκων ὅτι καὶ ὁ πεϊζαδὲς Μουρούζης δὲν ὑπεσχέθη ἄσπρα, τὴν ἐδέχθη καὶ ἐζήτησε νὰ τὸν φέρουν τὸ φερμάνι ὁποῦ ἔστειλε διὰ νὰ γένῃ Λογοθέτης ὁ πεϊζαδές· πλὴν Κυζίκου καὶ Χαλκηδόνος οἱ λοιποὶ ἀρχιερεῖς εἶχον γνώμην ὅτι ἂν ἡ Πόρτα τοὺς δώσῃ τὴν ἄδειαν τῆς ἐκλογῆς, ἤθελαν νὰ προβάλουν τὸ νὰ γένῃ ἢ ὁ πεϊζαδὲς τοῦ θανόντος Κωνσταντίνουδα Μαυροκορδάτου Ἰωάννης, ἢ ὁ βεκίλης τῆς εἰς τὴν Πόρταν δραγομανίας Ἀλέξανδρος ὁ Καλλιμάχης, ὅν περ ἤθελε τὰ μάλιστα ὁ Τορνόβου· ἀλλ' ὁ Κυζίκου μὲ τὸν Χαλκηδόνος ὁποῦ εἶχον ἀπόφασιν καὶ γνώμην διὰ τὸν Στέφανον Μαυρογένην κατέπεισαν εἰς αὐτὸ καὶ τὸν πατριάρχην. Τῇ ιζ' οὖν τοῦ Μαΐου, ἡμέρᾳ Τετάρτῃ, ἦλθεν ἔγγραφος προσταγὴ τοῦ καϊμακάμη γράφουσα τὸ ὅτι ἐξεδόθη χάττι νὰ γένῃ ὁ Στέφανος Λογοθέτης, καὶ νὰ μὴ τολμήσουν νὰ προβάλουν πρόφασίν τινα μόνον εὐθὺς νὰ τελειώσουν τὴν προσταγήν. Μεταπεμψάμενοι οὖν ὁ πατριάρχης καὶ ἡ σύνοδος τὸν Στέφανον, ἔγινε Λογοθέτης, οὐ διὰ τῆς θύρας ἀλλὰ ἀλλαχόθεν, κατὰ τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, καθὼς καὶ ὁ ἰατρὸς Μανουὴλ Μάνος ὁ ἐκ Καστορίας καταγόμενος, ἐπὶ τοῦ βεζίρη χατζὴ Κιὸρ-Ἀχμὲτ-πασσᾶ, μετὰ τὴν μιαιοφονίαν τοῦ Ἀλεξάνδρου Γκίκα, τοῦ καὶ Μεγάλου Λογοθέτου τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ Διερμηνέως τῆς βασιλείας.

Ὁ πατριάρχης ἔπεμψε τῇ δόμνῃ τῇ κέ τοῦ Μαΐου, κατὰ τὴν προσταγὴν τῆς Πόρτας, γρόσια 250, ἓν μηνιαῖον, καὶ ἐν ταὐτῷ ἐζήτει τὰ διὰ τὴν λογοθετζίαν φερμάνια τῶν ἐξαρχιῶν τοῦ γαμβροῦ της Ἀλεξάνδρου Μάνου. Ἀπεκρίθη ὅτι τὰ ἔχει ἡ μήτηρ του· ἔστειλε λοιπὸν καὶ τὰ ἐζήτει παρὰ τῆς μητρός του, διὸ ἀπέδειξε πῶς συνεργεῖ μὲ τὴν κατὰ τοῦ αὐθεντικοῦ ὁσπιτίου τοῦ Ὑψηλάντου κακίαν καὶ καταδρομὴν καὶ συκοφαντίαν τῶν Μαυρογένηδων, καὶ τοῦτο βέβαια ἀπὸ φόβον του, διὰ νὰ μὴν ἀποκτήσῃ τὸν Βλάχπεην ἐχθρὸν φανεὶς πῶς ἀντιφάσκει εἰς τὰ κινήματά του, καὶ τὸν ἀκολουθήσῃ πτῶσις. Μετὰ τὴν Ἅλωσιν δὲν εἶχε δοθεῖ ποτὲ φερμάνι εἴς τινα Λογοθέτην τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας διὰ ἐξαρχίας ἢ δι' ἄλλο τι, καὶ πρῶτος πάντων Γεώργιος ὁ Καρατζᾶς, ὁ υἱὸς τοῦ ἰατροῦ Σκαρλάτου Καρατζᾶ, ζητήσας ἄρζι παρὰ τοῦ πατριάρχου Σεραφεὶμ τοῦ Β' τοῦ ἀπὸ Φιλιππουπόλεως ἔκαμε δύο φερμάνια διὰ τὰς δύο ἐξαρχίας τῆς λογοθετζίας· ἔκαμε λοιπὸν καὶ αὐτὸς ὁ Στέφανος κακὸν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὸ γένος του.

Οὐ τυχὼν οὖν ὁ Στέφανος Μαυρογένης τὰ ζητηθέντα φερμάνια ἔστειλε τῷ βεζίρῃ Ἰσοὺφ-πασσᾷ ἀρζιχάλι γράφων τὸ ὅτι ἔγινε Λογοθέτης, καὶ παρεκάλει νὰ ἔβγῃ ἀπὸ τὸ κάϊδι τὸ σουρέτι τῶν δύο φερμανίων διὰ τὰς δύο ἐξαρχίας τῆς λογοθετζίας καὶ τὸ σουρέτι τοῦ περατίου τοῦ προκατόχου του Ἀλεξάνδρου Μάνου, καὶ νὰ γραφοῦν ἐπ' ὀνόματί του· ἔστειλε δὲ αὐτὰ τὰ ἔγγραφά του μὲ γράμμα του εἰς τὸν Νικόλαον Σκαναβὴν, υἱὸν τοῦ Χίου Δημητρίου Σκαναβῆ, τὸν καὶ καπικεχαγιᾶν τοῦ Βλάχπεη Μαυρογένη, καὶ τὸν ἔγραφε νὰ ἐπιστατήσῃ εἰς τὸ νὰ γένουν τὰ δύο φερμάνια τῶν δύο ἐξαρχιῶν καὶ τὸ περάτι τοῦ Ἀλεξάνδρου Μάνου ἀπαραλλάκτως ἐπ' ὀνόματί του, δίδωντας τὰ συνήθη ἔξοδα διὰ τὸ γράψιμόν τους.

Ἐν τούτοις μαθὼν ὁ αὐθέντης Μαυρογένης εἰς τὸ Βουκουρέστι τὸν εἰς τὴν λογοθετζίαν προβιβασμὸν τοῦ ἀνεψιοῦ του εἶπεν εἰς τὴν σπαθαρίαν, παρόντων τῶν ἀρχόντων βλάχων, τὸ, «Τί τερεμάζει! ἕνας νέος ὁποῦ πρὸ δύο χρόνων ἢ τριῶν ἐφοροῦσε κόκκινον σκοῦφον νὰ γένῃ τώρα Λογοθέτης!» ἔγραψε δὲ τὰ αὐτὰ ἀπαραλλάκτως καὶ τῷ πατριάρχῃ Προκοπίῳ· φαίνεται ὅτι νὰ μὴν τὸν ἤρεσε τὸ νὰ κατορθώσῃ ὁ ἀνεψιός του ἐκεῖνο ὁποῦ αὐτὸς, δραγομάνος ὢν καὶ αὐτὸς τοῦ καπετὰν-πασσᾶ, ὄχι μόνον δὲν κατώρθωσεν ἀλλ' οὐδεμίαν εἶχεν ὑπόληψιν εἰς τὸ παντελὲς εἰς τὸ σύστημα τῶν ἀρχόντων, καὶ οὔτε ἐλαλήθη ποτὲ εἰς σύνοδον. Ὁ Στέφανος ἰδὼν τὸ πρὸς τὸν πατριάρχην αὐθεντικὸν γράμμα εἶπεν ὅτι, «Ἀστεῖζεται ὁ αὐθέντης.»

Ἐν τούτοις γενομένης πολυημέρου καὶ ἀκριβοῦς ἐρεύνης καὶ ἐξετάσεως, κατὰ τὴν δοθεῖσαν τῷ πατριάρχῃ προσταγὴν, διὰ τὴν κινητὴν περιουσίαν τοῦ αὐθέντου Ὑψηλάντου ὁ πατριάρχης ἀπεκρίθη ὅτι εἰς τὸ Κοινὸν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας δὲν εἶναι ποσῶς ὁμολογίαι, οὔτε οἰκονομικῶς οὔτε καθαυτὲ, ἐπ' ὀνόματι δηλαδὴ τοῦ χατὶ-ἠπέη, (οὕτω τὸν ὠνόμασαν, πειθαρχοῦντες τῇ παρὰ τῆς Πόρτας ἐκφράσει, συνοδικῶς, διὰ τὸν φόβον τους, διὰ νὰ μὴ φανῶσιν ἀντιφάσκειν,) ἀλλ' οὔτε ἐμανέτιά του δὲν εὑρέθησαν εἰς κἀνὲν γκιαβγκίρι, εἰμὴ μόνον εἰς τὸ γκιαβγκίρι τοῦ Κοινοῦ πέντε σενδουκάκια μικρὰ, (ὧν τὸ ἓν βουλλωμένον,) τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἐδικά του ἀλλὰ τῆς θανούσης γυναικὸς τοῦ υἱοῦ του πεϊζαδὲ, ἥτις ἔχει καὶ θυγατέρα κληρονόμον· ὡσαύτως δὲν εὑρέθη ὁμολογία του οὐδεμία οὔτε εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς, καὶ ὅτι ἔγραψαν εἰς τὸ ἀγιώνυμον Ὄρος δραστηρίως καὶ μετ' ἀπειλῶν νὰ φανερώσωσι τὴν ἀλήθειαν ἂν ἔχωσιν ἄσπρα του μὲ ὁμολογίας ἢ ἐμανέτια, καὶ προσμένουσι τὴν ἀπόκρισιν.

Ἐν τούτοις θανόντος τοῦ Κασανδρείας ἔγινεν ὁ ἀρχιδιάκονος τοῦ Ἡρακλείας Νικηφόρος· ἔδωκεν εἰς τὸ Κοινὸν πουγγεῖα 10 καὶ τῷ πατριάρχῃ

φιλότιμον γρόσια 1,000. Ἔστι δὲ ἡ Κασάνδρεια ἀρχιεπισκοπὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου κειμένη παρὰ τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Θεσσαλονίκης.

Τῇ θ' τοῦ Ἰουνίου ἐλθὼν εἰς τὴν Πόλιν βεζὶρ-τζοχαδάρης ἐζήτει μουζδὲν παρὰ τοῦ Δημητρίου Σκαναβῆ διὰ τὴν λογοθετζίαν τὴν εἰς τὸ ὀρδὶ γενομένην τοῦ υἱοῦ του Νικολάου, ὅστις πρὸ τοῦ νὰ λάβῃ τὰ παρὰ τοῦ Στεφάνου Μαυρογένη γράμματα δοὺς λίβελλον τῷ βεζίρῃ ἐζήτησε τὸ νὰ τὸν κάμῃ Λογοθέτην, ὑποσχεθεὶς τῷ μὲν βεζίρῃ πουγγεῖα 50, τῷ δὲ χαζναδάρῃ του ἱκανὰ, καὶ ἤκουσε παρὰ τοῦ βεζίρη τὸ π ὲ κ-έ ἐ. Ἡ τοιαύτη εἴδησις ἔδωκε τῷ Στεφάνῳ ταραχήν· ὅθεν ὁ τερσανᾶ-ἐμινὴς ἔγραψε τῷ τε βεζίρῃ καὶ τῷ υἱῷ του, ὄντι τότε κεχαγιάπεη, Ναζὶφ-ἐφένδῃ, πρὸς σύστασιν τοῦ Στεφάνου· ἔγραψε δὲ καὶ ὁ πατριάρχης τῷ βεζίρῃ συνοδικῶς ἄρζι πρὸς βοήθειάν του διηγούμενος τὰ συμβάντα καὶ τὸ ἐκδοθὲν χάττι διὰ τὴν λογοθετζίαν τοῦ Στεφάνου. Λαβὼν οὖν ὁ βεζίρης τὰ ὑποσχεθέντα 50 πουγγεῖα παρὰ τοῦ Στεφάνου, ἔμεινε πάλιν Λογοθέτης ὁ Στέφανος.

Κατιδὼν οὖν ὁ ρεΐσης ὅτι κατὰ τὴν ἀπόκρισιν τοῦ πατριάρχου καὶ τοὺς παρὰ τοῦ γραμματικοῦ τῶν καπικεχαγιάδων Γεωργίου τοῦ Σιφνιοῦ δοθέντας λογαριασμοὺς δὲν ἐφάνησαν οὔτε ἄσπρα οὔτε τζεβαέρια, εἶπε τῷ Στεφάνῳ, ἐλέγχων τρόπον τινὰ τὸ ψεῦδος τοῦ θείου του διὰ τὰς ἑπτὰ χιλιάδας πουγγεῖα, ὅτι αἱ ὁμολογίαι τοῦ Ἀλεξάνδρου-ϐοδα δὲν εὑρέθησαν, καὶ αὐτὸς ἀπεκρίθη τὸ ὅτι ἐκεῖνος ὤντας Βλάχπενης λέγουσιν ὅτι εἶχε στείλει τὰ ἄσπρα του εἰς τοὺς Νέμτζους, εἰς τὸν πάγκον δηλαδὴ τῆς Βιέννης· μ' ὅλον τοῦτο ἐδῶ εἰς τὴν Πόλιν εἶναι ὁμολογίαι τῶν συγγενῶν του περιέχουσαι ὑπὲρ τὰ 500 πουγγεῖα· προσετάγη λοιπὸν ὁ πατριάρχης νὰ ἐξετάσῃ τὰς συγγενικὰς ὁμολογίας· ἀπεκρίθη ὅτι εἰς τὸ πουγιουρουλτὶ γράφει μόνον διὰ τὰς ὁμολογίας τοῦ πέη καὶ δὲν ἀναφέρει ποσῶς διὰ τὰς συγγενικάς· ἐζήτησεν οὖν τὸ πουγιουρουλτὶ ὁ ρεὶς-ἐφένδης καὶ ἐπρόσθεσε καὶ τὸ συγγενικάς. Τὰ ἄσπρα τῶν συγγενῶν ἦσαν εἰς τὰς ἐπαρχίας μὲ ὁμολογίας αὐλικάς· ἐνθυμήθησαν οὖν ὅτι μετὰ τὴν μιαιφονίαν τοῦ σαράφη Πετράκη ἐπροστάχθησαν νὰ πληρώσουν ἐκεῖνα ὁποῦ τὸν ἐχρεώστουν οἱ ἀρχιερεῖς χωρὶς νὰ πάρουν τὰς χρεωστικάς των ὁμολογίας, καὶ εἰπόντες, «Δότε ἡμῖν τὰς ὁμολο-» γίας διὰ νὰ πληρώσωμεν,» τοὺς ἀπεκρίθησαν τὸ, «Ἐσεῖς πληρώσατε, καὶ » θέλει σᾶς δοθεῖ σενέτι ἀπὸ τὸ μιρὶ, τὸ ὅτι ὀψέποτε ἤθελον φανεῖ ὁμολο-» γίαι νὰ εἶναι ἄκυροι·» καὶ ἐπλήρωσαν τότε τὸ πρὸς τὸν Πετράκην χρέος, μὲ πολλὴν στενοχωρίαν καὶ ἐκ δανείων μὲ τόκον ἀδρόν· ὅθεν καὶ ταῦν συλλογισθέντες ὅτι θέλουν πάθει τὰ χείρω, ἐπειδὴ καὶ, διὰ τὸν πόλεμον, δυσκόλως θέλουν εὕρει ἄσπρα νὰ δανεισθοῦν, ἀπεκρίθη ὁ πατριάρχης συνοδικῶς τὸ ὅτι φοβούμενοι τὴν κατάκρισιν τοῦ κόσμου, ὅλων ἐκείνων δηλαδὴ ὅπου ἔχουν λαβεῖν παρά τε τοῦ Κοινοῦ καὶ παρὰ τῶν ἀρχιερέων, δὲν ἠμποροῦν νὰ ἐξετάσωσι τὰς συγγενικὰς ὁμολογίας χωρὶς νὰ ἔχουν ἀνὰ χεῖρας πουγιουρουλτὶ, ἤτοι ἔγγραφον προσταγὴν τοῦ καϊμακάμη· ὅθεν τοὺς ἐστάλη, καὶ ἐξετάσαντες λεπτομερῶς ἀντὶ τῶν πεντακοσίων εὗρον μόνον ἑκατὸν ἑξήκοντα πουγγεῖα ἐπ' ὀνόματι τῆς δόμνης του, τῆς μητρός του, τοῦ ζῶντος πεϊζαδὲ Κωνσταντίνου καὶ τοῦ θανόντος δευτερογεννήτου Δημη-

τρίου, τῆς Ῥαλλοῦς δομνίτζης θυγατρός του καὶ τοῦ γαμβροῦ του Ἀλεξάνδρου Μάνου· ὅθεν ἐφάνη κἀκ τούτου ἡ συκοφαντία· ὅθεν κατεφέροντο εἰς τὸ αὐθεντικὸν αὐτὸ ὀσπίτιον οὐ μόνον κατὰ τὴν ὁρμὴν, θέλησιν καὶ προσταγὴν τῆς Πόρτας ἀλλὰ καὶ ἰδίᾳ κλήσει τε καὶ προαιρέσει· καὶ εἰς τὸ παραγιάλι τῶν Θεραπείων καθήμενοι μὲ πολλὴν συντροφίαν ἀρχόντων καὶ γνωρίμων ἔλεγον παῤῥησίᾳ πάσῃ τῇ συνελεύσει ὅτι αὐτοὶ ποτὲ δὲν θέλουν ἐλευθερωθεῖ ἂν δὲν γένῃ εἰρήνη τοῦ πολέμου.

Ἐδόθη λίβελλος κατὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ πατριάρχου διὰ λαϊκῆς χειρὸς καταγινώσκων αὐτοῦ φιλαργυρίαν κατὰ τῶν ὑποχειρίων τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων· ἀλλ' οἱ ἀρχιερεῖς ἀπήντησαν μὲ μαγζάρι ἐνσφράγιστον ἀναιροῦντες τὴν κατ' αὐτοῦ συκοφαντίαν καὶ ψευδολογίαν καὶ ἀπέδειξαν ἐγγράφως καὶ διὰ ζώσης φωνῆς ὅτι πάντῃ ἀδύνατον τὸ νὰ ἠμπορέσῃ νὰ κάμῃ ζούλμι ὁ πατριάρχης τὸν ῥαγιᾶ τοῦ βασιλέως, κατὰ τὸ αἰνί μας καὶ κατὰ τὸ πολιτικὸν, καὶ ἂν θελήσῃ καὶ νὰ τὸ κάμῃ δὲν εἶναι τρόπος νὰ τὸ κατορθώσῃ.

Πρὸ δὲ τούτου ὁ ποτὲ διάκονος τοῦ Κρήτης Ἰγνάτιος, ζημιώσας τὸν γέροντά του ὑπὲρ τὰ 100 πουγγεῖα, ἔδωκε κατὰ τοῦ πατριάρχου τῷ βασιλεῖ ἀρζουχάλι περιέχον τὰς αὐτὰς κατηγορίας ἁρπαγῆς, φιλοχρηματίας τε καὶ αἰσχροκερδείας· τὸ ἀπήντησαν οἱ ἀρχιερεῖς μὲ μαγζάρι σταλὲν εἰς τὴν Πόρταν μὲ ἕνα ἀρχιερέα τῶν οὐκ ἐγκρίτων καὶ μὲ τὸν καπικεχαγιᾶν τοῦ πατριάρχου. Κρυβεὶς ὁ Ἰγνάτιος εὑρέθη ἔπειτα καὶ ἐδάρη πολλάκις διὰ νὰ μαρτυρήσῃ ἂν εἶναι αὐτουργὸς τοῦ ἀρζουχαλίου καὶ τίς τὸν παρεκίνησεν, ἀλλ' οὐκ ὡμολόγησεν· ὅθεν ἐξωρίσθη εἰς τὸ ἁγιώνυμον Ὄρος.

Τῇ γ' Αὐγούστου ἀπέθανεν ἡ ἀδελφὴ τοῦ βασιλέως σουλτὰν Ἀπτοὺλ-Χαμίτη, Ἀσμὰ-σουλτάν. Ἐκληρονόμησεν ὑπέρπολλα ὁ βασιλεὺς, ἄσπρα, τζεβαερικὰ, τεφαρίκια διάφορα, μαλικιανέδες καὶ χάσια· τούτοις οὐκ ἀρκεσθεὶς ἐφυλάκωσεν εἰς τὸν φοῦρνον τοῦ ποσταντζήπαση παρευθὺς τὸν Δημήτριον Σκαναβὴν Χῖον, πραγματευτὴν τῆς σουλτάνης, ὁμοῦ καὶ τὸν ἀδελφόν του μισὲρ Τζαννὴν, τὸν γραμματικὸν τοῦ Νικολάου υἱοῦ του, τὸν κουγιουμτζήπασήν της, τὸν καβάφην, τὸν κιατίπην τοῦ Τζελεπῆ-ἐφένδη, κεχαγιᾶν της· ὅνπερ ἐξετάζωντας ὁ βασιλεὺς περὶ τῶν πραγμάτων καὶ θησαυρῶν τῆς σουλτάνης, συκοφαντῶν τὸν ῥηθέντα Δημήτριον Σκαναβὴν πραγματευτήν της εἶπεν ὅτι ἥρπασεν ἐκ τῶν τζεβαερικῶν ὑπέρπολλα, καὶ κατακρατεῖ καὶ ἄσπρα της καὶ ἄλλα κινητὰ καὶ ἀκίνητα πράγματά της· ὅθεν ἀγανακτῶν ὁ βασιλεὺς ἐϐούλλωσε τὰ τρία σπίτια τοῦ Σκαναβῆ, τοὺς ἐν τῷ Γενίχανι ὁδᾶδες του, τὸ σπίτι ὅπου ἐκάθητο ὁ γαμβρὸς τοῦ Σκαναβῆ ἐπὶ θυγατρὶ Ἰωάννης Καρατζᾶς καὶ τὰ δύο σπίτια τοῦ ἑτέρου γαμβροῦ του μισὲρ Γιακουμῆ Χίου· ἀπεστάλησαν καὶ εἰς τὴν Χίον μουπασίρηδες νὰ ϐουλλώσουν καὶ ἐκεῖ τὰ σπίτια τῶν Σκαναβήδων καὶ νὰ φέρουν τοὺς ἀπ' ἀδελφοῦ του ἀνεψιοὺς εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἀπὸ Μωρέως τὸν ἕτερον ἐπὶ θυγατρὶ γαμβρόν του, καὶ ἀπὸ Διαρπεκίρι καὶ Μουσούλι τοὺς δύο σαράφηδές του. Ὡμολόγησε μόνος του εἰς τὸν τεφτερδάρην ὅτι ἔχει 2,800 πουγγεῖα ἄσπρα, καὶ πῶς χρεωστεῖ 1,200· εἰς τὸν ὁδᾶν του εὑρέθησαν μόνον 3,000 γρόσια, τὰ δὲ λοιπὰ ὅτι χρεωστοῦνται παρὰ διαφόρων προσώπων.

Τῇ έ οὖν τοῦ αὐτοῦ, ἡμέρᾳ Σαββάτῳ, ἀπεκεφαλίσθη εἰς τὸ Πάπι-χουμαγιοὺν μετὰ πολλὴν τυραννίαν· ἐδημεύθησαν ἅπαντα τὰ κτήματα καὶ ἄσπρα καὶ σπίτια του· τὸν εὑρέθησαν τζεβαερικὰ, ἀσημικὰ, στρωσίδια καὶ τεφαρίκια ξετιμηθέντα ὑπὲρ τὰς 10,000 πουγγεῖα, καὶ ὁμολογίαι εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς πουγγείων 60· ἐβουλλώθη καὶ ὁ ὁδᾶς τοῦ υἱοῦ του, ᾠκειοποιήθησαν πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, καὶ ὅλα τὰ πράγματα, ἀσημικά τε καὶ ἄλλα ὁποῦ εὑρέθησαν εἰς τὰ σπίτια τοῦ γαμβροῦ του Γιακουμῆ, καὶ τὰ 80 πουγγεῖα ὁποῦ ἐμαρτύρησεν ὁ Σκαρλάτος Σεβαστόπουλος πραγματευτὴς Χῖος ὅτι ἔχει εἰς τὴν συντροφίαν του.

Προσετάγη ὁ πατριάρχης Προκόπιος νὰ ἀθροίσῃ τὰ 60 πουγγεῖα τὰ εἰς ἀρχιερατικὰς ὁμολογίας τοῦ φονευθέντος Σκαναβῆ.

Ἦλθεν εἶτα ὁ τεφτερδάρης εἰς τὸ σπίτι τὸ εἰς τὸ Φανάρι τοῦ φονευθέντος Σκαναβῆ, ὅπου ἦτον φυλακωμένη ἡ χηρεύσασα γυνή του, κἀκεῖ μεταπεμψάμενος τὸν πατριάρχην τὸν διώρισε νὰ συμβουλεύσῃ, νὰ παρακινήσῃ καὶ τέλος νὰ ἀφορίσῃ τὴν χηρεύουσαν διὰ νὰ φανερώσῃ τὰ ὅσα ἠξεύρει κεκρυμμένα ἄσπρα καὶ τζεβαερικὰ τοῦ φονευθέντος ἀνδρός της· οὐδὲν ἐμαρτύρησε, καὶ γὰρ ἠγνόει.

Εἶτα εἶπε τῷ πατριάρχῃ νὰ γένῃ νεφσὲ κεφίλης μὲ τοὺς ἀρχιερεῖς διὰ τοὺς μαχπούσηδες τοῦ αὐθέντου Ὑψηλάντου· ὁ πατριάρχης τὸν ἀπεκρίθη τὸ ὅτι πρέπει νὰ συντύχῃ μὲ τοὺς ἀρχιερεῖς διὰ νὰ τὸν ἀποκριθῇ· ὅθεν ἀπεκρίθη ὅτι δὲν εἶναι συνήθεια, καὶ οἱ ἀρχιερεῖς δὲν θέλουν κατ' οὐδένα τρόπον νὰ γένουν, διὰ νὰ μὴ γένῃ μία τοιαύτη κακὴ συνήθεια εἰς τὴν ἐκκλησίαν οὐδέποτε ἄλλοτε γεγονυῖα. Εἶπε λοιπὸν ὁ τεφτερδάρης νὰ γίνουν ἄλλοι δύο ἢ τρεῖς λαϊκοὶ ἐκ τῶν προκρίτων τοῦ Γένους, καὶ ὁ πατριάρχης καὶ οἱ ἀρχιερεῖς νὰ γένουν κεφίληδες διὰ τοὺς ἐκ λαϊκῶν γενομένους· ὁ πατριάρχης καὶ ὁ Κυζίκου παρακινούμενοι παρὰ τοῦ Στεφάνου Μαυρογένη θέλοντες νὰ μὴ γένῃ τις κεφίλης, ὁ βεζίρης ἤθελε νὰ τὸν πληρώσωσι πολλὰ ἄσπρα· ἀλλ' ὁ Μαυρογένης συλλογιζόμενος ὅτι ἂν δὲν γίνουν κεφίληδες τέλος πάντων θέλει βιασθεῖ ἡ Πόρτα διὰ τὰ ἄσπρα νὰ δημεύσουν τὰ πράγματα, ἀπεφάσισαν, κατὰ τὴν γνώμην καὶ συμβουλὴν τοῦ Στεφάνου, τὸ νὰ μὴ δεχθοῦν μήτε αὐτὸ τὸ νὰ γένουν οἱ ἀρχιερεῖς κεφίληδες τῶν κεφίληδων· ἡ Πόρτα ὅμως συλλογιζομένη καὶ τὴν κατηγορίαν τῶν ἀλλοεθνῶν διὰ τὴν συκοφαντίαν, καὶ τὸ ὅτι ἂν πωλήσῃ τὰ πράγματα αὐτὴ εἰς τοιούτους δυστυχεῖς καιροὺς ἢ δὲν ἤθελεν εὕρει ἀγοραστὰς ἢ ἤθελε βιασθεῖ νὰ τὰ δώσῃ ὀλίγου τιμήματος, διὰ τοῦτο ἐπεθύμει τὸ νὰ εὑρεθοῦν κεφίληδες. Ἐν τούτοις ἦλθεν εἰς τὸν Κουρούστζεμεν ὁ παρὰ τοῦ ποσταντζήπαση πεμφθεὶς διὰ κεφίληδες γραμματικὸς Γεώργιος πρὸς τὴν Ἐκλαμπροτάτην δόμνην τοῦ αὐθέντου Ὑψηλάντου Αἰκατερίνην, ἥτις μὲ ἐμήνυσεν ἀπὸ τὸ Νεοχώρι, καὶ διηγηθεῖσά μοι τὸ ἐπάναγκες τῶν κεφίληδων διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῶν φυλακωμένων, πρὸ τοῦ νὰ μὲ εἰπῇ τὸ νὰ γένω ἐγὼ εἶπον πῶς γίνομαι, καὶ κατέβην εἰς τοῦ Ἅγα τοῦ Γιάνκου τὸ σπίτι· ἀκούσας δὲ ὁ Ποστέλνικός του Θεόδωρος τὸ πῶς ἐγὼ μέλλω νὰ γένω κεφίλης, παρακινηθεὶς παρὰ τοῦ γυναικαδέλφου του Ἐφέσου Σαμουὴλ, ὡσαύτως καὶ ὁ Κλουτζιάρης, υἱὸς τοῦ

Ἰωαννίτζα πεῖζαδὲ Ῥακοβίτζα, εὑρεθεὶς κατὰ τύχην εἰς τὸ σπίτι τοῦ Ποστελνίκου Θεοδώρου τὸ εἰς τὸ Ἀρναούτκιοϊ, κατέβησαν τῇ ὑστεραίᾳ διὰ νὰ γένουν κεφίληδες. Εἶπέ μοι δὲ ἡ δόμνη τὸ ὅτι γίνεται καὶ ὁ Ἀραπάκης· ἀνταμωθεὶς οὖν μετ' αὐτοῦ ἔωθεν, ἐπροφασίσθη ἀῤῥωστίαν καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ ἔλθῃ. Ἀπῆλθον οὖν πρὸς τὸν πατριάρχην μόνον μὲ τὸν Ἅγαν Γιάνκον· τὸν ἠρώτησα ποίαν προσταγὴν ἔχει διὰ τοὺς φυλακωμένους ἀπὸ τὸν τεφτερδάρην, καὶ μὲ ἀπεκρίθη τὸ νὰ γένουν κεφίληδες δι' αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ ἐγὼ, διὰ νὰ μὴ φύγουν, καὶ δὲν τὸ ἐδέχθησαν· τὸν ἀπεκρίθην, α'Επειδὴ καὶ εἶναι κυριακὸν λόγιον τὸ, ἐ ν φ υ λ α κ ῇ ἤ μ η ν κ α ὶ ἤ λ θ α τ ε π ρ ό ς μ ε, ἐγὼ γίνομαι.» Ἦλθον οὖν καὶ οἱ λοιποὶ δύο, Θεόδωρος καὶ Κλουτζιάρης Ῥακοβίτζας ὁ καὶ γαμβρὸς τοῦ Χατμάνου Ἀλεξάνδρου Σούτζου, καὶ ὁ σαράφης τοῦ ζαραπχανὲ Λαζαράκης, καὶ ὁ τζεβαερτζὴς Ἰορδανάκης, καὶ ἔγιναν καὶ ἐκεῖνοι κεφίληδες· ἔστειλεν εἰς τὸν πατριάρχην τεσκερὲν καὶ ὁ πρώην Μπογδάνπεης Ἀλέξανδρος Κωσταντίνου Μαυροκορδάτος, γράψας ὅτι εἶναι νεφσὲ κεφίλης. Ἔγραψεν οὖν τὰ ὀνόματα ἡμῶν τῶν πέντε, ἀλλ' οὐ τοῦ αὐθέντου· τὸν εἶπον νὰ στείλῃ τὴν πούσουλαν ὄχι μόνον τῷ τεφτερδάρῃ ὁποῦ τὸν ἐπρόσταξεν ἀλλὰ καὶ τῷ ποσταντζήπαση, διὰ νὰ μάθῃ παρὰ τῶν μαχπούσηδων ποῖοι εἴμεθα καὶ νὰ τὸ κοινολογήσῃ· δὲν μὲ ἤκουσε, καὶ τὴν πούσουλαν τοῦ κεφαλατίου μας δὲν τὴν ἔστειλε τῷ τεφτερδάρῃ τῇ κδ' τοῦ Αὐγούστου μόνον τὴν ἔστειλε τῇ κέ, καὶ δὲν ἔγραψε τοὺς βαθμούς μας τὸ τίς, τίς ἐστι, μόνον ἁπλῶς τὰ ὀνόματα Θανάσης καὶ Γιάννης καὶ Θεόδωρος καὶ τὰ ἑξῆς, καὶ ἔκαμε μουχτάτζην τὸν τεφτερδάρην νὰ ἐρωτήσῃ τὸν Μαυρογένην τὸ ποῖοι εἶναι αὐτοί· ὅθεν δείκνυται ἀριδήλως ὅτι ὁ πατριάρχης καὶ ὁ Κυζίκου δὲν ἤθελον νὰ εὑρεθῇ τις διὰ νὰ γένῃ κεφίλης, καὶ δὲν ἤθελαν κατ' οὐδένα τρόπον νὰ συνεργήσουν εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῶν φυλακωμένων, χαριζόμενοι τῷ Βλάχπεῃ καὶ τῷ Στεφάνῳ ὁποῦ ἐκίνουν πάντα λίθον διὰ τὸν θανατόν τους καὶ ἀνέφερον συνεχῶς τὴν συκοφαντίαν τῶν εἰς τὴν Βιέννην 7 χιλ. πουγγείων τοῦ Ὑψηλάντου. Ἐρωτηθεὶς οὖν ὁ Στέφανος Μαυρογένης παρὰ τοῦ τεφτερδάρη τὸ τίνες οἱ κεφίληδες, ἀπεκρίθη κακίστως, εἰπὼν καὶ περὶ ἐμοῦ τὸ, αμόνον αὐτὸς γνωστὸς, ἀλλὰ τανῦν ὑπέργηρως· ὅθεν, εἶπε, τί ζητεῖς ν ε φ σ ὲ κεφίληδες; ζήτησον μ α λ ᾶ κεφίληδες·» ἀλλὰ συλλογισθεὶς ὁ τεφτερδάρης τὸ τούτου ἀδύνατον καὶ ὅτι οὐδεὶς θέλει γένει ποτὲ μὲ τοιοῦτον τρόπον κεφίλης, καὶ ἀπαρεσκόμενος μὲν εἰς τοὺς λόγους του ἀλλὰ φοβούμενος, ὡς προείρηται, μήπου διαβληθῇ, διὰ τοῦ θείου του Βλάχπεη, ὡς ἀμελῶν τὸ κέρδος τοῦ μιρίου, προσέταξε τὸν πατριάρχην μετὰ παρέλευσίν τινων ἡμερῶν τὸ νὰ προστεθοῦν καὶ ἄλλοι δύο τρεῖς. Ὅτι δὲ ὑπέφερε βαρέως ὅ τε Βλάχπεης Μαυρογένης καὶ ὁ ἀνεψιός του Στέφανος τὸ κεφαλέτι, ἐλπίζοντες νὰ μὴν εὑρεθῇ ποτέ τινας ὁποῦ νὰ γένῃ κεφίλης, καὶ ἠγανάκτησαν κατὰ τῶν γεγονότων, πασίδηλον· καὶ γὰρ κἀμοὶ εἶπεν ὁ Στέφανος ὅτι, «ἠγανάκτησεν ὁ αὐθέντης μαθὼν τὸ κεφαλέτι τῆς εὐγενείας σου δι' αὐτούς·» ἀλλὰ καὶ ὁ πατριάρχης καὶ ὁ Κυζίκου καὶ ὁ Χαλκηδόνος, χαριζόμενοι τοῖς Μαυρογένηδες, ἔδειχναν φανερὰ πῶς ἀπαρέσκονται εἰς τὸ κεφαλέτι· τοῦτο δὲ ἀκολουθεῖ νὰ τὸ ἔκαμναν πολιτικώτερον διὰ νὰ

μὴ προσκρούσουν τοῖς Μαυρογένηδες καὶ ὑποπέσουν εἴς τινα συκοφαντίαν παρὰ τῷ βεζίρῃ καὶ καπετὰν-πασσᾷ, διαφωνοῦντες εἰς τὴν γνώμην τους· ἴσως δὲ καὶ ὁ πατριάρχης νὰ ἐφύλαττε κἀνὲν πάθος διὰ τὴν ταραχὴν καὶ ζημίαν ὁποῦ εὐθὺς πατριαρχεύσας ἔπαθεν ἐξ αἰτίας τοῦ Λογοθέτου Μάνου διὰ τὴν ἐπισκοπὴν τῆς Σμύρνης. Ὡς τόσον εἴτε οὕτως εἴτε καὶ ἄλλως ὁ πατριάρχης οὔτε ἐκίνει οὔτε ἐτελείωνε πολιτικήν τινα ὑπόθεσιν παρὰ γνώμην, συμβουλὴν καὶ ἀπόφασιν τῶν Μαυρογένηδων.

Εἰς τὰς ς′ τοῦ Αὐγούστου ἀπέθανεν ἀπὸ σερπεντζὲν εἰς τὸ Ῥαχίτι ὁ Ἀλεξανδρείας, καὶ κομισθὲν τὸ λείψανόν του εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἐτάφη ἐν τῷ ἐκεῖσε πατριαρχείῳ καὶ ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἁγίου Σάββα.

Καὶ τοίνυν κατὰ τὴν προσταγὴν τοῦ τεφτερδάρη ἐγένετο συνέλευσις τῇ κβ′ τοῦ Αὐγούστου διὰ νὰ προστεθῶσι καὶ ἄλλοι εἰς τὸ κεφαλέτι τῶν φυλακωμένων, πολλοὶ δὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ Γένους προσεκλήθησαν ἀλλ' οὐδεὶς παρεγένετο, μὲ τὸ νὰ ἦσαν ἄνθρωποι τοῦ Κωνσταντίν-βοδα Μουρούζη καὶ τοῦ Μιχάλ-βοδα Σούτζου. Ἀπελθὼν οὖν ἐγὼ εἰς τὸν Ἀραπάκην, διὰ παρακινήσεώς μου συναπήλθομεν· ὅθεν προσετέθησαν ὁ Ἀραπάκης, καὶ διὰ παρακινήσεως τοῦ αὐθέντου Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου ὁ Λογοθέτης Σκαρλάτος Μαυροκορδάτος, ὁ καὶ γαμβρὸς τοῦ Στεφάνου βοεβόδα Ῥακοβίτζα, καὶ ὁ ἄλλος υἱὸς τοῦ πεϊζαδὲ Ἰωαννίτζα. Ἀφ' ἑσπέρας συναχθέντες οἱ ἀρχιερεῖς εἶπον τὸ, «Αὔριον νὰ μὴ γένωμεν κεφιλήδες τῶν κεφιλήδων·» ὁ Καισαρείας εἰπὼν τὸ, «Ἀμὴ ἂν δὲν γίνωμεν, ἀδελφοί, φονεύονται οἱ ἄνθρωποι καὶ γινόμεθα αἴτιοι φόνου,» ὁ Κυζίκου φοβούμενος τοὺς Μαυρογένηδες ἀπεκρίθη τὸ, εἰς τὴν ὀργὴν τοῦ θεοῦ, καὶ ὁ Δέρκων χαριζόμενος τῷ Μιχάλ-βοδᾳ Σούτζῳ δὲν εἶχε κλίσιν εἰς τοιοῦτον κεφαλέτι, καὶ εἶπε τὸ, ἂς πάθουν ὅτι πάθουν· μόνος ὁ Νικομηδείας καὶ ὁ Ἄρτης ἔδειχναν φιλίαν καὶ βοήθειαν κατὰ τὸ δυνατόν· οἱ λοιποὶ πάντες ἀδιάφοροι, διὰ τὸν φόβον τῶν Μαυρογένηδων. Τέλος πάντων φοβηθέντες τὴν Πόρταν μὲ τὸ νὰ ἔβλεπαν πῶς ἐπιμένει εἰς τὸ νὰ εὕρῃ κεφιλήδες διὰ τὴν τελείωσιν τῆς ὑποθέσεώς της, ἤγουν τὴν ἀπόκτησιν τῶν χρημάτων, εὗρον εὔλογον τὸ νὰ γένουν κεφιλήδες διὰ τοὺς λαϊκοὺς κεφιλήδες, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ἔγιναν· μετὰ τὴν συνέλευσιν οὖν ἀπελθὼν ὁ βεκίλης τῆς δραγομανίας Καλλιμάχης εἰς τὸν πατριάρχην καὶ ἰδὼν τὰς ὑπογραφὰς ἑκατέρων εἶπε τῷ πατριάρχῃ τὸ ὅτι, «Ἄτοπον τὸ νὰ μὴν εἶναι διὰ τὴν Παναγιότητά σου καὶ διὰ τοὺς ἀρχιερεῖς εἰς τὸ ἔγγραφον αὐτὸ ἡ βούλλα τοῦ Κοινοῦ·» ὅθεν δεχθεὶς τὴν συμβουλὴν τὸ ἐβούλλωσε μὲ τὴν βούλλαν τοῦ Κοινοῦ, καὶ ἀπελθὼν εἰς τὸν τεφτερδάρην δέδωκεν αὐτῷ τὴν χαροποιὰν εἴδησιν ὅτι ἔγιναν ὁ πατριάρχης καὶ οἱ ἀρχιερεῖς κεφιλήδες, καὶ ἐβουλλώθη καὶ τὸ ἔγγραφον τοῦ κεφαλετίου των μὲ τὴν βούλλαν τοῦ Κοινοῦ· ἀλλὰ τὸ ἑσπέρας δείξας αὐτὸ τῷ Στεφάνῳ Μαυρογένῃ, ἠγανάκτησε λίαν διὰ τὴν βούλλαν καὶ τὸν ἐβίασε νὰ τὴν σβέσῃ, ὃ καὶ ἐγένετο, παραφρόνως τὰ μέγιστα· τῇ ὑστεραίᾳ οὖν ἀποστείλας τὸ ἔγγραφον τῷ τεφτερδάρῃ, καὶ ἰδὼν αὐτὸ ἀβούλλωτον, καὶ γνοὺς ὅτι ἀφοῦ ἐβουλλώθη ἐξεβουλλώθη, ἠγανάκτησε λίαν κατὰ τοῦ πατριάρχου καὶ κατέγνω αὐτοῦ ἀφροσύνην τὰ μέγιστα. Ἀπελθὼν οὖν πάλιν ὁ Στέφανος εἰς τὸν

τεφτερδάρην εἶπεν ἐκ δευτέρου τὸ, οἱ κεφιλήδες πρέπει νὰ γίνουν μαλὲν καὶ ὄχι νεφσὲν, ὁποῦ ἂν φύγουν αὐτοὶ, καθὼς θέλει φύγουν ἐξ ἀποφάσεως, νὰ πληρώσουν οἱ μαλὲν γενόμενοι κεφιλήδες, καὶ νὰ μὴ ζημιωθῇ τὸ μιρὶ, καὶ νὰ γένῃ τεκμίλι καὶ ἡ προσταγὴ τοῦ ἐφένδη μας σαχίπι-δεβλέτ.

Ὁ τεφτερδάρης ἤθελε νὰ κοπῇ ὁ τζερεμὲς τῶν φυλακωμένων διὰ νὰ πάρῃ ἄσπρα, ὧν τινων εἶχε καὶ χρείαν μεγάλην· ἀλλὰ βάζωντας σκάνδαλα ἀδιακόπως ὁ Στέφανος Μαυρογένης καὶ διὰ τοὺς μαλᾶ κεφὶλ καὶ διὰ τὴν ζητηθεῖσαν ποσότητα τῶν χιλίων διακοσίων πουγγείων, (μὲ ὅλον ὁποῦ οἱ μαχπούσηδες δὲν τὰ ἐδέχοντο κατ' οὐδένα τρόπον ὡς ἀδυνάτου οὔσης τῆς πληρωμῆς,) τὸν ἤκουε μὲν ἀλλὰ πάντῃ ἄκων καὶ ἀπαρεσκόμενος, μὲ τὸ νὰ ἐφοβεῖτο καὶ ὑπωπτεύετο μήπου διὰ τοῦ θείου του Βλάχπεη διαβληθῇ εἰς τὸν βεζίρην ὡς μὴ ἐπιμελούμενος κατὰ τὴν προσταγήν του τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν καὶ τὸ κέρδος τοῦ μιρίου. Ἀπῆλθεν οὖν ἐν τούτοις πρὸς τὸν τεφτερδάρην καὶ ὁ πρώην Πογδάνπεης Ἀλέξανδρος Κωνσταντίνου Μαυροκορδάτος, παρακαλῶν αὐτὸν νὰ μὴν ἀκούῃ συκοφαντίας καὶ παρακινῶν τὴν ἐλευθερίαν τῶν μαχπούσηδων. Ὅθεν ὁ τεφτερδάρης διὰ μὲν τοὺς μαλᾶ κεφὶλ ἐσυλλογίσθη νὰ λάβῃ τὴν ἐγγύησιν τῆς πληρωμῆς καὶ παρὰ τῶν πλησιεστάτων γυναικῶν συγγενῶν· διὰ δὲ τὴν ὑποψίαν ἐλέγχου τινὸς τοῦ βεζίρη ἀπὸ σκάνδαλα τῶν Μαυρογένηδων ἐσυλλογίσθη τὸν ἑξῆς τρόπον. Ἐλθὼν εἰς τὸν ζαρπχανὲν μαζὶ μὲ τὸν βεκίλην τοῦ ριασετίου Μεχμὲτ-Ναϊφὴ-ἐφένδην, παρόντος καὶ τοῦ ζαρπχανὲ-ἐμινὴ ἔφεραν τὸν πεϊζαδὲν καὶ τὸν Λογοθέτην ἀπὸ τὸν φοῦρνον τοῦ ποσταντζήπαση καὶ τοὺς εἶπον νὰ ὑποσχεθῶσι 1,500 πουγγεῖα διὰ νὰ ἐλευθερωθοῦν καὶ νὰ γλυτώσουν τὴν ζωήν τους· τὸ ἀπέφυγον παντοίως ὡς ἀδύνατον· τοὺς εἶπον ὅτι πρέπει νὰ πληρωθοῦν ἐπειδὴ καὶ εἶναι κατλᾶ πεδὲλ, ἤτοι ἀντίλυτρον τῆς ζωῆς των· ἀλλ' αὐτοὶ πάλιν δὲν τὸ ἐδέχθησαν διὰ τὸ πάντῃ ἀδύνατον τῆς πληρωμῆς, ὀμνύοντες μεθ' ὅρκων φρικτῶν ὅτι πάντῃ ἀδύνατος ἡ πληρωμή· ὅθεν μετὰ πολλὴν ὁμιλίαν τοὺς ἔστειλαν πάλιν ὄχι εἰς τὸν φοῦρνον ἀλλ' εἰς τὸν ὀνδᾶν τοῦ τερεκετζήπαση· λαληθέντες δὲ καὶ δευτέραν καὶ τρίτην φορὰν εἰς τὸν αὐτὸν τόπον τοῦ ζαρπχανὲ παρὰ τῶν αὐτῶν, τέλος πάντων καὶ ἄκοντες τὸ ἐδέχθησαν διὰ νὰ ἐλευθερωθοῦν, ἠξεύροντες ἀδύνατον τὴν πληρωμὴν ὄχι μόνον αὐτοὶ οἱ δύο ὁποῦ τὴν ὑπεσχέθησαν ἀλλὰ καὶ οἱ τρεῖς ρετζάληδες ὁποῦ τὴν παρεκίνουν καὶ τὴν διώριζαν· λαβὼν οὖν παρ' αὐτῶν τῶν δύο ὁ τεφτερδάρης ὑπόγραφον καὶ χρεωστικὴν ὁμολογίαν τοῦ ὅτι κατλᾶ πεδὲλ χρεωστοῦσι νὰ πληρώσουν εἰς τὸ μιρὶ εἰς τρία κίστια 1,500 πουγγεῖα διὰ τοῦ νεφσὲ κεφαλετίου τῶν ὑπογραφέντων ἀρχόντων καὶ ἐσναφίων, (περὶ ὧν ἐγένοντο κεφιλήδες ὅ τε πατριάρχης καὶ οἱ ἀρχιερεῖς,) καὶ λαβὼν πρὸς τούτοις παρὰ τῆς δόμνης Αἰκατερίνης ὑπόγραφον καὶ ἐνσφράγιστον χρεωστικὴν ὁμολογίαν τοῦ ὅτι εἰσὶν ἐγγυηταὶ καὶ πληρωταὶ τῶν διὰ ἀντίλυτρον τῆς ζωῆς τοῦ πεϊζαδὲ καὶ τοῦ Λογοθέτου χρεωστουμένων ἄσπρων εἰς τὸ μιρὶ 1,500 πουγγείων καὶ ἡ δόμνα Αἰκατερίνη καὶ ἡ μήτηρ τοῦ αὐθέντου Σμαράγδα καὶ ἡ θυγάτηρ τοῦ αὐθέντου Ῥαλλοῦ καὶ ἡ μήτηρ τοῦ Λογοθέτου Ζαφείρα, τοὺς ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τὴν φυλακὴν καὶ τὸν πεϊζαδὲν

καὶ τὸν Λογοθέτην, εἰς τὰς 2 ὥρας τῆς νυκτὸς τῆς λ' τοῦ Αὐγούστου, ἥτις ἦν ἡμέρα Τετάρτη· εἶτα ἐξεβουλλώθησαν καὶ τὰ σπίτια τους ὅλα.

Ὁ Ἰωάσαφ διάκονος, Πολίτης ἀπὸ τὸ Ἐγρίκαπι, διακονεύσας εἰς πολλὰς ἐκκλησίας, καὶ ἐπὶ τοῦ πατριάρχου Γαβριὴλ διὰ τὸ παρὰ τῷ πατριαρχείῳ συμβὰν γιαγκίνι ἀπελθὼν εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν μὲ πλαστὰ καὶ ψευδῆ πατριαρχικὰ γράμματα συντεθέντα παρὰ τοῦ κληρικοῦ Σπανδονῆ, τοῦ καὶ γραμματικοῦ τοῦ πατριάρχου, διὰ νὰ συναθροίσῃ ἐλεημοσύνην διὰ τὰ ἔξοδα τῆς πυρκαϊᾶς ὁποῦ ἔγιναν διὰ νὰ μὴν καῇ τὸ πατριαρχεῖον, ὠνόμασεν ἑαυτὸν ἐκεῖσε, κατὰ τὰ ψευδῆ γράμματα, ἔξαρχον τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας· ὅπερ γνοὺς ὁ Ἀδριανουπόλεως Καλλίνικος συλλαβὼν ἔπεμψεν εἰς τὸν πατριάρχην Γαβριὴλ, καὶ καταδικασθεὶς συνοδικῶς ἐξωρίσθη εἰς τὸ ἁγιώνυμον Ὄρος μοναστηρπένδης εἰς τὴν Λαύραν· ἀλλὰ φυγὼν ἐκεῖθεν ἀπῆλθεν εἰς τὴν Βλαχίαν· εἶτα ἐλθὼν εἰς τὴν Πόλιν τὸν Ἰούλιον ἔδωκε λίβελλον τῷ ἄνακτι κατὰ τοῦ πατριάρχου Προκοπίου, γράφων κακὰ θανάσιμα, καὶ ὅτι εἶναι τζασίτης τῶν Μοσχόβων· κατὰ τὸ πρῶτον οὖν μαγζάρι ὁποῦ ἔδωκαν οἱ ἀρχιερεῖς πρὸς ἀπάντησιν τῆς διαβολῆς τοῦ Ἰγνατίου ἔδωκαν καὶ ταυῦν καὶ ἄλλο, (εἰ καὶ οἱ πλείους ὑπέγραψαν ἀηδιάζοντες· ὁ γὰρ πατριάρχης, ἐπακουμβῶν εἰς τὸν Μαυρογέννην σύντεκνόν του Στέφανον, πρό τινος καιροῦ ἤρξατο κατηγορεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς, δυσαρεστουμένους εἰς τὰς συμβουλὰς καὶ ὑποθήκας τοῦ Στεφάνου πρὸς τὸν πατριάρχην, πλὴν τοῦ Κυζίκου καὶ Χαλκηδόνος, καὶ ὀνομάζων αὐτοὺς ἀπείρους πολιτικῶν ὑποθέσεων καὶ ἀδοκίμους πάντῃ καὶ ἀνεπιτηδείους εἰς διεξαγωγὴν ὑποθέσεων ἐκκλησιαστικῶν τε καὶ πολιτικῶν, καὶ λέγων ὅτι δὲν ἔχει ποῖον νὰ συμβουλευθῇ, καὶ οὔτε νὰ τὸν βοηθήσῃ εἰς τὰ βάρη καὶ προσταγὰς τῆς Πόρτας ὁποῦ ἀδιακόπως ἐπιφορτίζεται καὶ προστάζεται· καὶ ταῦτα λέγων ἀπόντων αὐτῶν τοὺς ἤλεγχε καὶ παῤῥησίᾳ παρόντας καταγινώσκων αὐτοὺς ἀναξιότητα, ὄχι ὅλους ἐν ταὐτῷ ἀλλὰ ποτὲ μὲν τὸν ἕνα ποτὲ δὲ τὸν ἄλλον· τοῖς πλείοσι δ' αὐτῶν ἐπετίθει καὶ ἐπικλήσεις, καὶ τὸν μὲν Ἐφέσου τὸν καὶ εὐεργέτην του καθὸ πρωταίτιον τῆς πατριαρχείας του ὠνόμαζεν ἀπόντα σαλιάρην, τὸν δὲ Καισαρείας ἀναίσθητον καὶ τὸν Τορνόβου φλύαρον καὶ τὸν Νικομηδείας ματούφην·) μαρτυροῦντες τὴν ζωὴν καὶ ἀνατροφήν του· ὅθεν ἀπηντήθη ἡ συκοφαντία· καὶ γνοὺς ὁ Ἰωάσαφ ὅτι θέλει παραδοθεῖ τῷ πατριάρχῃ καὶ θέλει δαρεῖ καὶ παιδευθεῖ, ἐτούρκισε καὶ οὕτως ἀπέφυγε τὴν παιδείαν. Ἔξω ἀπὸ τὰ μαγζάρια τὰ πρὸς ἀθώωσιν τοῦ πατριάρχου ἐξωδιάσθησαν εἰς τοὺς κρατοῦντας καὶ ἄσπρα ὑπὲρ τὰ 10 πουγγεῖα.

Χρεωστῶν ὁ Μίσογλους εἰς τὸν ζαρπχανὲν ἔδωκε μίαν ὁμολογίαν τῆς αὐλῆς, ὁποῦ τὸν ἐχρεώστει ὁ Βιδύνης 3,000 γρόσια, τῷ τεφτερδάρῃ, ὅστις ἔστειλε τὴν ὁμολογίαν τῷ πατριάρχῃ προστάττων νὰ γένουν ταχσίλι· ὁ πατριάρχης συμβουλευθεὶς μὲ τὸν Στέφανον, παθητικῶς φερόμενον κατὰ τοῦ Λογοθέτου Σκαρλάτου Μαυροκορδάτου μὲ τὸ νὰ ἔγινε κεφίλης διὰ τοὺς ῥηθέντας μαχπούσηδες, πεῖζαδὲ Κωνσταντῖνον Ὑψηλάντην καὶ γαμβρόν του Ἀλέξανδρον Μάνον, τὸν εἶπε νὰ ἀποκριθῇ τὸ ὅτι καπικεχαγιᾶς τοῦ Βιδύνης εἶναι ὁ ἀδελφός του ὁ ῥηθεὶς Σκαρλάτος, καὶ κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ

καπικεχαγιαλικίου ἐκεῖνος πρέπει νὰ εὕρῃ καὶ νὰ τὰ πληρώσῃ· ἂν τὸν προστάξῃ ὁ πατριάρχης βέβαια θέλει παρακούσει, καὶ ὠφελιμώτερον εἶναι νὰ τὸν προστάξῃ ὁ τεφτερδάρης διὰ νὰ τελειώσῃ ἡ ὑπόθεσις. Μεταπεμψάμενος οὖν τὸν Σκαρλάτον ὁ τεφτερδάρης, μὴ δεχθέντα νὰ τὰ πληρώσῃ ἐσήκωσεν εἰς τὸν πὰς-πακὴ-κουλού· εὗρε τὸν τρόπον ἐκεῖνος καὶ ἠλευθερώθη· εἶπον οὖν οἱ πάντες ὅτι προέδωκεν ὁ πατριάρχης τῷ τεφτερδάρῃ τὸν Σκαρλάτον, ἀπὸ παρακίνησιν τοῦ Στεφάνου Μαυρογένη, μὲ τὸ νὰ ἔγινε κεφίλης διὰ τοὺς ῥηθέντας μαχπούσηδες.

Ὁ πεϊζαδὲς τοῦ αὐθέντου Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου βοεβόδα μέλλων νὰ δώσῃ τῷ τεφτερδάρῃ ὁμολογίας ἀρχιερατικὰς τῆς αὐλῆς πουγγείων 160, τὰς ἐπ' ὀνόματι τῆς δόμνης μητρός του, τῆς μάμμης του, τῆς ἀδελφῆς του, τοῦ γαμβροῦ του Λογοθέτου καὶ τὰς ἐπ' ὀνόματί του καὶ τοῦ θανόντος ἀδελφοῦ του διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν 500 πουγγείων, πρῶτον κίστι τῶν εἰς τὴν χρεωστικήν τους ὁμολογίαν 1,500 πουγγείων, ἀπῆλθε μαζὶ μὲ τὸν γαμβρόν του εἰς τὸν πατριάρχην καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ ἐπιμεληθῇ καὶ νὰ φροντίσῃ τὴν πληρωμήν τους ἀπὸ τοὺς καπικεχαγιᾶδες τῶν ὀφειλετῶν ἀρχιερέων· τοὺς ὑπεσχέθη ὅτι προθύμως καὶ ἐξ ἀποφάσεως θέλει τελειώσει τὴν πληρωμὴν ἀφοῦ ἔλθῃ ἡ προσταγὴ τοῦ τεφτερδάρη· ἀλλὰ συμβουλευθεὶς, τὸν εἶπον νὰ ἐπιμηκύνῃ τὴν πληρωμὴν ὅσον ἠμπορεῖ περισσότερον. Δόντες οὖν τῷ τεφτερδάρῃ τὰς ὁμολογίας, τὰς ἔστειλεν εἰς τὸν πατριάρχην προστάζων τὸ ταχσίλι· ὁ δὲ, παραβὰς τὴν πρόθυμον ἐκείνην ὑπόσχεσίν του, ἀπεκρίθη τὸ ὅτι αὐταὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ πληρωθοῦν ταχέως, καὶ μόλις νὰ τελειώσῃ ἡ πληρωμὴ τῶν μὲν μετὰ τρεῖς καὶ τέσσαρας ἢ καὶ πέντε μῆνας, τῶν δὲ μετὰ ἓξ καὶ ἑπτά· ἀλλὰ βιασθεὶς ὁ πατριάρχης παρὰ τοῦ τεφτερδάρη τὰ μέγιστα, ἐπληρώθησαν εἰς διάστημα σχεδὸν 45 ἡμερῶν.

Ἤρχησαν ὕστερον ὅ τε πεϊζαδὲς καὶ ὁ Λογοθέτης νὰ πωλοῦν εἰς τὸ παλαιὸν σπίτι τὸ κατὰ τὸν Παλατᾶν τὰ ἀσημικά τους, διάφορα καὶ ὑπέρπολλα, γούνας, καβάδια, ἀντερὶα, πινίσια γυναικεῖά τε καὶ ἀνδρίκια, καὶ τεφαρίκια διάφορα, τουρπούνια, ταπακέρας, ὡρολόγια, χαντζέρια, μαχαίρια τῆς μέσης, δὸς δ' εἰπεῖν καί τινα τζεβαερικά.

Ἐλθούσης εἰς Κωνσταντινούπολιν τῆς εἰδήσεως τῆς τελευτῆς τοῦ Ἀλεξανδρείας τῇ ιϑ' τοῦ Σεπτεμβρίου εὐθὺς ὁ πατριάρχης μὲ τὸν Κυζίκου ἀπεφάσισε νὰ κάμῃ τὸν πρωτοσύγκελλόν του Παρθένιον, ἄνδρα τῇ ἀληθείᾳ δόκιμον καὶ ἄξιον εὐλαβείας· εἶτα ἐμήνυσε τοῖς ἀρχιερεῦσιν· ἐλθόντας οὖν τοὺς εἶπεν ὅτι τοὺς παρακαλεῖ νὰ γένῃ ὁ πρωτοσύγκελλός του. Ὁ Νικομηδείας τὸν εἶπε νὰ μὴν βιασθῇ εἰς αὐτὸ, μόνον νὰ ἀναβάλῃ τὸν καιρὸν μήπου ἔλθῃ κἀμμία προσταγὴ ἀπὸ τὴν Πόρταν καὶ ἐνοχληθῇ διὰ τὴν ἀπάντησιν· ὁ πατριάρχης ἀπεκρίθη ὅτι θέλει νὰ γένῃ, καὶ ὅτι τὸ ὑποκείμενον δεδοκιμασμένον καὶ ἄξιον, καθὼς ἐφάνη καὶ εἰς τὸ πρωτοσυγκελλάτον τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ εἰς τὸ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας· ὅθεν ἔγιναν αἱ ψῆφοι ὡς σύνηθες, καὶ τῇ ιγ' λειτουργήσας ὁ πατριάρχης εἰς τὸ πατριαρχεῖον μαζὶ μὲ τὸν Ἄρτης καὶ μὲ τὸν νεοχειροτόνητον Θεσσαλονίκης τὸν ἐχειροτόνησε μητροπολίτην Πηλουσίου, καὶ μετὰ τὴν λειτουργίαν οἱ ἄλλοι ἀρχιερεῖς

ἔκαμαν τὴν μετάθεσιν εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον τῆς Ἀλεξανδρείας.

Καὶ ταῦτα μὲν τὰ εἰς τὴν σύνοδον καὶ πατριαρχεῖον· εἰς δὲ τὴν Πόρταν ἔγινεν ἄλλο κίνημα. Τῇ αὐτῇ γὰρ ιβ' τοῦ Σεπτεμβρίου, ἡμέρᾳ Τρίτῃ, ἐνηργήθη μὲ τὸ μέσον τοῦ ζαρπχανὲ-ἐμινὴ καὶ ἔγινε χάττι νὰ γένῃ Ἀλεξανδρείας ὁ Λιβύης, καὶ ἔταξε καὶ δέκα πουγγεῖα· ἦλθε τὸ χάττι εἰς τὴν Πόρταν τὸ βράδυ καὶ ἐδόθη τῷ ῥεὶς-ἐφένδῃ, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπεσχέθησαν 1,000 φλωρία διὰ τὴν τελείωσιν τῆς ὑποθέσεως. Ὁ ῥεΐσης ἐζήτησε τὸν καπικεχαγιᾶν τοῦ πατριάρχου· δὲν τὸν εὗρε, μὲ τὸ νὰ ἦτον βράδυ· τὸ πουρνὸν, ιγ' Σεπτεμβρίου, ἡμέρᾳ Τετάρτῃ, χειροτονηθέντος ἤδη τοῦ Ἀλεξανδρείας Παρθενίου, μεταπεμψάμενος τὸν ἔδωκε τὸ χάττι-χουμαγιοὺν, προστάξας νὰ μεταθέσῃ ὁ πατριάρχης εὐθὺς τὸν Λιβύης εἰς πατριάρχην Ἀλεξανδρείας· ὁ καπουκεχαγιᾶς ἀπεκρίθη ὅτι, «ἐτελείωσε σήμερον ἡ χειροτονία ἔωθεν καὶ ἡ μετάθεσις, κατὰ τὸ ἀϊνί μας, εἰς ἄλλο πρόσωπον·» εἶπεν ὁ ῥεΐσης ἀγανακτῶν τὸ, «Τί εἶναι αὐτὰ ὁποῦ κάμνει ὁ πατριάρχης ὁ ἐδικός σου; ὤντας μ ο υ λ α ζ ί μ η ς, (ἤτοι διωρισμένος διάδοχος) ἄλλος διὰ αὐτὸ τὸ πατριαρχεῖον, πῶς κάμνει ἄλλον καὶ δὲν ῥωτᾷ τὴν Πόρταν; λοιπὸν κακὰ τὸ ἔκαμε, καὶ ἂς τὸν ἐβγάλῃ, νὰ κάμῃ τὸν μ ο υ λ α ζ ί μ η ν αὐτὸν ὁποῦ προστάττει ὁ βασιλεύς·» ἀπεκρίθη ὁ καπουκεχαγιᾶς τὸ ὅτι κατὰ τὴν πίστιν μας δὲν ἠμπορεῖ νὰ γένῃ ἄλλος ἂν αὐτὸς δὲν ἀποθάνῃ· δὲν τὸν ἐπίστευσε, καὶ λαλήσας τὸν ἐπιτροπικῶς Δραγομάνον τῆς Πόρτας Ἀλέξανδρον Καλλιμάχην, τὸν ἠρώτησεν εἰ οὕτως ἔχει· κἀκείνου ἐπικυρώσαντος τὸν λόγον εἶπεν ὁ ῥεΐσης τῷ καπικεχαγιᾷ τοῦ πατριάρχου, «Νὰ κάμω ἔτζι τὸ τακρίρι;» ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, «οὕτως ἔχει τὸ ἀϊνί μας καὶ ἡ συνήθεια τῆς ἐκκλησίας,» καὶ ἔκαμε τὸ τακρίρι καὶ τὸ ἔστειλε τῷ ἄνακτι. Καταφερόμενοι οὖν κατὰ τοῦ πατριάρχου ἔβαλον καὶ ἔδωκαν ἀρζουχάλι τῷ ἄνακτι ἐκ μέρους τοῦ ῥωμαϊκοῦ λαοῦ, τῇ ιέ τοῦ Σεπτεμβρίου, κατὰ τοῦ πατριάρχου, γράφοντες κατηγορίας οὐκ ὀλίγας καὶ συκοφαντοῦντες καὶ ἀδικοῦντες. Ὁ καϊμακάμης Μουσταφᾶ-πασσᾶς λαβὼν τὸ ἀρζουχάλι δὲν τὸ ἔστειλε τῷ πατριάρχῃ, ὡς ἄλλοτε, καὶ οὔτε εἴδησιν τὸν ἔδωκε, καὶ ἤρξατο ἐξετάζειν τὴν ζωὴν τοῦ πατριάρχου. Ἡ σύνθεσις τοῦ ἀρζουχαλίου οὖσα τεχνικὴ πολλὰ ἔδωκεν ὑποψίαν ὅτι εἶναι σύνθεσις αὐτῶν τῶν ἰδίων υἱῶν τοῦ Κωνσταντίν-βοδα, ὄντων ἱκανῶς εἰδημόνων καὶ γεγυμνασμένων καὶ εἰς τὴν τουρκικὴν γλῶσσαν.

Ἐν τούτοις δὲ ὁ ῥεΐσης ὑπεραγανακτῶν κατὰ τοῦ πατριάρχου διατί δὲν ἐτελείωσεν ἡ ὑπόθεσις τοῦ Ἀλεξανδρείας νὰ λάβῃ καὶ αὐτὸς τὰ χίλια φλωρία, εὑρῆκε Ῥωμαῖον τὸν παροξύνοντα κατὰ τοῦ πατριάρχου. Ὁ γὰρ προῤῥηθεὶς Κωνσταντῖνος, υἱὸς τοῦ ἰατροῦ Γεωργίου Χαντζερλῆ, ὁ καὶ Σπαθάρης γενόμενος παρὰ τοῦ Μιχάλ-βοδα Σούτζου, εἶχε δανείσει πουγγεῖα 20 τῷ Ἁγιορείτῃ Σιμωνίτῃ τοὔνομα Παρθενίῳ διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ τζιφτιλικίου ὁποῦ ἔκτισεν αὐτὸς εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Σερῥῶν· τὰ ἄσπρα ἐκινδύνευσαν νὰ χαθοῦν διὰ τὴν ἀκαταστασίαν τοῦ Σιμωνίτου· ὅθεν αὐτὸς προσκληθεὶς εἰς τὸν πατριάρχην, διὰ νὰ μὴ ζημιωθῶσι καὶ αὐτὸς καὶ οἱ ἄλλοι δανεισταὶ, ἀφοῦ ὁ πατριάρχης μαζὶ μὲ τὸν Χαλκηδόνος ἔβαλεν εἰς

τάξιν τὸ ἀκατάστατον τζιφτλίκι, ἐδανείσθησαν καὶ τὸν ἐπλήρωσαν τὸν Ἰούνιον τά 13 πουγγεῖά του· τώρα δὲ τὸν Σεπτέμβιον ἐζήτησε καὶ τὰ ἄλλα ἑπτά. Εἶχον μεγάλο σικλέτι ὅ τε πατριάρχης καὶ οἱ ἐνδημοῦντες ἀρχιερεῖς διὰ νὰ δανείζωνται καὶ νὰ πληρώνουν τὰ εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ἐνδημοῦντας καὶ ἀποδημοῦντας δανεισθέντα δι' ὁμολογιῶν τῆς αὐλῆς 60 πουγγεῖα τοῦ φονευθέντος Δημητρίου Σκαναβῆ καί τινα λειπόμενα ἀπὸ τὰ 160 τῆς αὐθεντικῆς φαμηλίας τοῦ αὐθέντου Ὑψηλάντου, ζητούμενα βιαίως παρὰ τοῦ τεφτερδάρη· ὅθεν τὸν εἶπεν ὁ πατριάρχης νὰ εὐχαριστηθῇ τώρα μόνον μὲ 1,000 γρόσια, καὶ τὰ λοιπὰ πέντε θέλει τοῦ τὰ δώσει ἀφοῦ πληρωθοῦν τὰ τοῦ τεφτερδάρη· αὐτὸς δὲ ἐπέμενε ζητῶν καὶ τὰ πέντε, καὶ διὰ τὸ ἀδύνατον μὴ εἰσακουόμενος, ἀπελθὼν εἰς τὸν ῥεΐσην, ἔστειλε προσταγὴν ἐκεῖνος τῷ πατριάρχῃ διὰ νὰ πληρώσῃ καὶ τὰ πέντε· ἀδυνατῶν τοῖς ὅλοις ὁ πατριάρχης διὰ τὴν ἐπιφερομένην βίαν παρὰ τοῦ τεφτερδάρη διὰ τὰ ἄσπρα τοῦ μιρίου ἀνέβαλλε τὸν καιρόν· ἀλλ' ὁ Χαντζερλὴς αὐτὸς, ἀφοῦ εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν καὶ συκοφαντίαν τοῦ αὐθέντου Ὑψηλάντου βοεβόδα ἐκινήθη παρανόμως καὶ ἐζήτησε, παρὰ πᾶσαν συνήθειαν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, τὴν λογοθετζίαν, ὑποσχεθεὶς τῷ ζαραπχανὲ-ἐμινὴ χίλια φλωρία διὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ Λογοθέτου Ἀλεξάνδρου Μάνου, τοῦ καὶ γαμβροῦ τοῦ σκλαβωθέντος Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου βοεβόδα, ἐπὶ τῆς εἰς Βλαχίαν αὐθεντείας τοῦ ὁποίου τῆς ἑπταετοῦς ἐνεδύθη λαμπρῶς καὶ μὲ σαμουρόγουνας καθημερινὰς καὶ ἐτιμήθη καὶ μὲ ἀρχοντίαν μεγάλου Καμαράση, καὶ ἐκέρδισε πολλὰ, καὶ ἄσπρα καὶ τζεβαέρια, εἶπε καὶ τώρα τῷ ῥεῖς-ἐφένδῃ τὸ ὅτι, « Ὁ πατριάρχης δὲν σὲ ὑποτάσσεται εἰς τὸ νὰ μὲ πληρώσῃ, διατί δὲν σὲ ψηφᾷ, καὶ ζῇ ὡσὰν νὰ εἶναι κράλης, καὶ δὲν ἀκούει οὔτε ἀρχιερεῖς οὔτε ἄρχοντας, καὶ ἀδικεῖ καὶ ζημιοῖ τοὺς πτωχούς· » ὅθεν καὶ ἔγινεν αἴτιος νὰ γράψῃ ὁ ῥεΐσης τῷ πατριάρχῃ πουγιουρουλτὶ ὅτι ἂν δὲν παύσῃ τοῦ λοιποῦ οὑτωσὶ ζῶν θέλει παιδευθεῖ τιμωρίᾳ κεφαλικῇ· (ἤθελε μανζιλευθεῖ βεβαιότατα ὁ πατριάρχης ἂν δὲν εἶχεν εἰς χεῖράς του τὴν διὰ τὸ ἀσήμι πληρωμὴν τῶν ἄσπρων τοῦ μιρίου ἐπιστασίαν.) Ἔγινε λοιπὸν συνέλευσις πάντων τῶν ἀρχιερέων καί τινων ἀρχόντων εὐαρίθμων, ἀγκαλὰ καὶ προσεκλήθησαν ὅλοι καὶ δὲν ἦλθον οὔτε οἱ μουρουζῖται οὔτε τις τῶν πολυαρίθμων σουτζιτῶν, καὶ εἷς μόνος ἐφάνη ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας τοῦ Ἀλεξάνδρου-βοδα Μαυροκορδάτου·) συνῆλθον δὲ πολυάριθμοι ἀπὸ τοὺς προϋχοντας τῶν ἐσναφίων, καὶ ἐγράφη μαγζάρι εἰς ἀναίρεσιν τῶν κατὰ τοῦ πατριάρχου συκοφαντιῶν· καὶ παρεκάλουν ἐκτενῶς τὸ, « Ἂν εἰς τὸ ἑξῆς δοθῇ ἀρζουχάλι κατὰ τοῦ πατριάρχου, νὰ κρατηθῇ ὁ διδοὺς καὶ νὰ μᾶς δοθῇ εἴδησις νὰ κριθῶμεν μαζή του· καὶ ἂν ἀποδείξῃ τὰ γραφόμενα νὰ παιδεύωνται καὶ ὁ πατριάρχης καὶ ἡμεῖς ὁποῦ δὲν ἐδώκαμεν τὴν εἴδησιν κατὰ τὸ χρέος μας· εἰ δὲ καὶ φανεῖ ψεύστης νὰ παιδεύεται ἰ π ρ ε τ ὲν-λ ι σ α ϊ ρ ί.» Ἐγράφη αὐτὸ τὸ μαγζάρι καὶ ὑπεγράφη καὶ ἐβουλλώθη παρὰ τῶν ἀρχιερέων τῇ ζ' τοῦ Ὀκτωβρίου, καὶ τὸ ἐπῆγαν εἰς τὴν Πόρταν οἱ ἀρχιερεῖς, ὁ Καισαρείας, ὁ Θεσσαλονίκης καὶ ὁ Ἄρτης, τῇ θ' τοῦ Ὀκτωβρίου, καὶ φανέντες εἰς τὸν κεχαγιάπεην τοὺς ἔστειλεν εἰς τὸν καϊμακάμην, ὅστις ἀναγνοὺς εἶπε τὸ,

ἐλὲμ οὐζρὲ ὄλμασιν, ὑποδεχθεὶς φιλοφρόνως τοὺς ἀρχιερεῖς· καὶ οὕτως ἔπαυσεν ὁ κίνδυνος καὶ ἡ ὑποψία τῆς πατριαρχικῆς πτώσεως, καὶ ὑπεστηρίχθη καὶ εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ ὁ ἀξίως πατριαρχεύσας Παρθένιος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ὁ Στέφανος ἐπῆρε δέκα πουγγεῖα, καὶ ἐδόθησαν καὶ τῇ γυναικί του χίλια γρόσια· ἐδόθησαν δέ τινα καὶ διὰ τὸν τερσανὲ-ἐμινή.

Ὑπέπεσε δὲ τῇ ὀργῇ τοῦ θεοῦ διὰ θαύματος τοῦ ἁγίου Γεωργίου ὁ ρεὶς-ἐφένδης· τῇ γὰρ ἑσπέρᾳ τῇ ς′ τοῦ Ὀκτωμβρίου προσεπάλαισεν αὐτῷ ἀποπληξία σφοδρὰ, καὶ ἐν τάχει ἐτελεύτησεν.

Ἐν τούτοις δὲ προσετάγη ὁ πατριάρχης νὰ μαζωχθῇ ἀπὸ τὸ γένος του ἀσήμι ὀκᾶδες 5,000, νὰ τὸ πηγαίνῃ ὁ καθεὶς εἰς τὸ πατριαρχεῖον, καὶ ἀπὸ μαΐστορας τοῦ ταραπχανὲ ἀφοῦ γένῃ κ ά λ ι, νὰ πληρώνεται τὸ δράμι πρὸς 10 παρᾶδες, ἢ ὅποιος θέλει ἂς τὸ πηγαίνῃ καὶ εἰς τὸν ζαραπχανέν· μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον προσετάγη καὶ ὁ πατριάρχης τῶν Ἀρμενίων νὰ πηγαίνουν εἰς τὸν ζαραπχανὲν ἀσήμι ὀκᾶδες 4,000 καὶ ὁ χαχάμπασης διὰ τοὺς Ἑβραίους ἀσήμι ὀκᾶδες 3,000. Ἔξω ἀπὸ αὐτὰ οἱ χρυσοχοὶ προσετάγησαν, ὅσα ἀσημικὰ καὶ μαλαγματικὰ καὶ ἂν ἔχουν, νὰ τὰ πηγαίνουν εἰς τὸν ζαραπχανὲν, καὶ ἀφοῦ γένουν κ ά λ ι, νὰ πληρώνωνται πρὸς 10 παρᾶδες τὸ δράμι, εἰς καιρὸν ὁποῦ ἔχουν αὐτοὶ ἀσημικὰ δουλευμένα, ὁποῦ διὰ τὴν τέχνην τῆς δουλεύσεώς των ἔλπιζαν νὰ τὰ πωλήσουν τὸ δράμι πρὸς 12 καὶ 15 καὶ 20 παρᾶδες· ὅσον ἀσήμι ὅμως ἤθελαν ὑπάγει οἱ χριστιανοὶ Ῥωμαῖοι εἰς τὸν ζαραπχανὲν θέλει γένει μαχσούπι εἰς τὴν γνωστὴν ποσότητα τοῦ Γένους τῶν 5,000 ὀκάδων, ὡσαύτως καὶ οἱ Ἀρμένιοι καὶ οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὰς ποσότητας τὰς διορισθείσας εἰς τὰ γένη των. Προσετάγησαν δὲ νὰ ἀγοράζουν ἀπὸ τὸν ζαραπχανὲν ἀσήμι πρὸς 13 παρᾶδες τὸ δράμι διὰ νὰ δουλεύουν εἰς τὸ ἑξῆς, διὰ ἐκείνους ὁποῦ ἤθελαν νὰ φκιάσουν κανὲν ἀσημικόν. Οἱ γκιουνδελικτζῆδες, Ῥωμαῖοι τε καὶ Ἀρμένιοι, εἶναι ὑπὲρ τὰς 4,000, καὶ ἐζοῦσαν μὲ τὸν ἐφημερινὸν μισθὸν, ὡς καὶ οἱ μαΐστορές των κύριοι τῶν ἐργαστηρίων μὲ τὴν πολλὴν ἐργασίαν τοῦ ἀσημίου· τώρα ὁποῦ ἐνδέχεται νὰ ὀλιγοστεύσῃ ἡ πολλὴ ἐργασία τοῦ ἀσημίου πῶς θέλουν ταλαιπωρηθοῦν καὶ ὑστερηθοῦν τῶν ἀναγκαίων καὶ οἱ κύριοι τῶν ἐργαστηρίων καὶ οἱ γκιουνδελικτζῆδες εἶναι ἀναμφίβολον. Ἐπάρθη καὶ ὅλον τὸ δεδουλευμένον ἀσημικόν τε καὶ μαλαγματικὸν ὁποῦ ἦτον εἰς τὸ πεζεστένι· τὸ μάλαγμα ἀφοῦ γένῃ κ ά λ ι θέλουν τὸ πληρώνει τὸ μισκάλι γρόσια 6 καὶ παρᾶδες τριάντα. Ἐπροστάχθησαν καὶ οἱ σιρμακεσχανελῆδες καὶ οἱ σαρατζχανελῆδες νὰ μὴν δουλεύουν πράγματα οὔτε σιρματένια οὔτε χρυσαφένια, ἄνθρωποι ὁποῦ ἐζοῦσαν καὶ ἐτρέφοντο μὲ αὐτὸ τὸ κέντημα. Καὶ οὐλεμᾶδες καὶ ρετζάληδες καὶ πασσᾶδες οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔστειλαν ἀσημικὰ εἰς τὸν ζαραπχανέν· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς πρὸς παρακίνησιν τῶν λοιπῶν ἔστειλε μερικὰ μαγκάλια ἀσημένια εἰς τὸν ζαραπχανέ. Ἔκοψαν ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἀσήμι νομίσματα δύο γροσιῶν· ἕκαστον τούτων ἔχει ἀσήμι τόσον ὅσον εἶχε τὸ πρῶτον ἑξηντάρι, ὁποῦ θέλει νὰ εἰπῇ εἰς κάθε ἑξηντάρι 20 παρᾶδες κέρδος.

Γνοῦσα οὖν ἡ Πόρτα τὸ ὅτι σαδίκης ὁ πατριάρχης τὸν διώρισε καὶ πάλιν νὰ κινῇ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ἀσημίου καὶ νὰ ἐξετάζῃ διὰ τὴν περιουσίαν καὶ δάνεια τοῦ φονευθέντος Δημητρίου Σκαναβῆ.

Τὸ ἀλλόκοτον, ἀσυνείθιστον, ἐπιζήμιον, δυσκολώτατον καὶ σχεδὸν ἀδύνατον τῆς προσταγῆς συλλογιζόμενοι ἐταράχθησαν ὅ τε πατριάρχης καὶ ἡ σύνοδος ἅπασα· μεγαλωτάτη γὰρ ζημία, ἐπειδὴ καὶ εἶναι ἀσημικὸν ὁποῦ τὸ φκιάσιμόν του ἐκόστισεν εἰς κάθε δράμι ἄλλο 12 καὶ ἄλλο 15 καὶ ἄλλο 20 παρᾶδες· ἔξω ἀπὸ αὐτὸ, καὶ τὸ νὰ ζητοῦνται παρὰ μὲν τῶν Ῥωμαίων ὀκᾶδες ἀσήμι 5,000 παρὰ δὲ τῶν Ἀρμενίων 4,000, καὶ τοῦτο μεγίστης ἀδικίας ἔμπλεων, ὡσὰν ὁποῦ εἰς τὴν Πόλιν σπίτια καὶ φαμήλιαι Ῥωμαίων μόλις νὰ εἶναι 1,800 μὲ ὅλα τὰ τοῦ Καταστένου, καὶ ἀρμένικα εἶναι ὑπὲρ τὰς 5,000· καὶ ἔξω ἀπὸ αὐτὰ οἱ Ἀρμένιοι πλουσιώτεροι τῶν Ῥωμαίων, καὶ ἂν εἶναι τζουρούκικα σπίτια καὶ πτωχὰ εἰς τοὺς Ἀρμενίους 2,000, εἶναι πλούσια αἱ 3,000, ὁποῦ εἰς τοὺς Ῥωμαίους μόλις νὰ εὑρεθοῦν πλούσια σπίτια 800. Εὐθὺς ὁποῦ ἔλαβε τότε κατὰ πρῶτον τὴν προσταγὴν ὁ πατριάρχης εἶχε στείλει ἀποδείξεις εἰς ὅλας τὰς ἐκκλησίας τῆς Πόλεως καὶ τοῦ Καταστένου, δηλοποιούσας ὅτι θάνατος ἡ ζημία τοῖς παρακούσουσι καὶ μὴ ὑποταγῆναι τολμήσουσιν. Ἀπεκόμισαν οὖν καὶ πατριάρχαι, καὶ ἀρχιερεῖς, καὶ ἄρχοντες μικροί τε καὶ μεγάλοι, καὶ ἐσνάφια, καὶ ἁπαξαπλῶς ὅλοι, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες πτωχαί, φέροντες καὶ ῥάχτια, καὶ χασᾶδες, καὶ πασλίκια, καὶ ζάρφια, καὶ καχβὲ-ταπάκια, καὶ χουλιάρια, καὶ μαχαιροπήρουνα, καὶ κιασέδες, καὶ σκουτέλια τοῦ γλυκοῦ, καὶ γκιουλαπτάνια, καὶ πουχουρδάνια, καὶ χουλιαράκια τοῦ γλυκοῦ, καὶ ζωνάρια· καὶ μόλις συνεποσώθη ἀσήμι ὀκάδες 800, μαζὶ μὲ ἐκεῖνο ὁποῦ ἔδωσαν καὶ οἱ αὐθέντα μανζίληδες καὶ ὁ Βλάχπεης Μαυρογένης· ἔπαιρναν τὴν τιμὴν καὶ ἀπὸ τὸν ζαρπχανὲν ἐκεῖνοι ὁποῦ τὰ ἐκόμιζον ἐκεῖ πρὸς 10 παρᾶδες τὸ δράμι ἀφοῦ ἐγίνετο κ ά λ ι, μὲ μεγάλην τους ζημίαν, καὶ ἀπὸ τὸν πατριάρχην τὴν αὐτὴν τιμὴν, ἀφοῦ ἐγίνετο κ ά λ ι, ἐκεῖνοι ὁποῦ τὰ ἐκόμιζον εἰς τὸ πατριαρχεῖον. Ὁ πατριάρχης εὐθὺς λαβὼν τὴν προσταγὴν ἠθέλησε νὰ κάμῃ τὴν καταγραφὴν τῆς καταστάσεως τῶν Ῥωμαίων καὶ Ἀρμενίων καὶ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸ ἔλεος τῆς βασιλείας διὰ νὰ δώσουν καὶ οἱ Ῥωμαῖοι ὅσον δίδουν καὶ οἱ Ἀρμένιοι· ἀλλὰ συμβουλευθεὶς μὲ τὸν Στέφανον Μαυρογένην, τὸν ἐμπόδισεν· εἶχε καὶ ὁ πατριάρχης τὰς μερίμνας του τότε διὰ τὸν κατ' αὐτοῦ δοθέντα λίβελλον, καὶ δὲν ἐτόλμησε νὰ τὸ κάμῃ φοβούμενος μήπου προσκρούσῃ.

Ὁ βεζίρης Ἰσοὺφ-πασσᾶς εἶχε κάμει τὸ ἰτλάκι τῶν ἐξορίστων Κωνσταντίνου Ῥάλλη καὶ Σκαρλάτου Μάνου ἀφ' ἑαυτοῦ του, καὶ τὸ ἐκράτει διὰ νὰ πάρῃ ἄσπρα· ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Πόλιν ὁ εἰς τὸ ὀρδὶ ῥεΐσουλ-κιτὰπ Ῥασὶδ-ἐφένδης μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ῥεΐση Μεχμὲτ-Ναϊφὴ-ἐφένδη, καὶ μανζιλευθέντος ἤδη τοῦ βεζίρη, ὁ Ῥασὶτ-ἐφένδης, γενόμενος ἐδῶ ρεκιάπι-χουμαγιοὺν ῥεΐσουλ-κιτὰπ, ἔδωσε τὰ φιρμάνιά τους, καὶ ἦλθον οἱ ἄνθρωποι, ὁ μὲν ἀπὸ Καλλιουπόλεως, ὁ δὲ ἀπὸ Ῥαιδεστοῦ, εἰς τὰ σπίτια τους.

Κατιδὼν ὁ πατριάρχης ὅτι δὲν εὐχαριστεῖτο ἡ Πόρτα εἰς τὴν ἀθροισθεῖσαν ποσότητα τῶν 800 ὀκάδων εἰς διάστημα τοσούτων ἡμερῶν, καὶ ἤρ-

χοντο ἀδιακόπως προσταγαὶ τῷ πατριάρχῃ ἐλέγχουσαι τὴν ἀμέλειάν του διὰ τὴν τελείωσιν τῆς προσταγῆς, ὑποθέτωντας τὸ ἀδύνατον τῆς τελειώσεως παρεκάλεσε τὸν Σκαρλάτον Χῖον, πραγματευτὴν δουλεύοντα τὸν ρεκιάπι-ρεΐσὴ Ῥασὶδ-ἐφένδη νὰ εἰπῇ τῷ ἐφένδῃ τὰ δέοντα περὶ ταύτης τῆς ὑποθέσεως· ὁ Χῖος εὑρὼν καιρὸν καὶ ὁμιλήσας ὡς εἰκὸς ἤκουσε τὸ, «Ἄφευκτος ἡ προσταγὴ, καὶ ἐξ ἀνάγκης πρέπει νὰ τελειώσῃ· ἀλλ' ἐπειδὴ, ὡς λέγεις, πολλὰ περισσότεροι καὶ πλουσιώτεροι τῶν Ῥωμαίων οἱ Ἀρμένιοι, ἠμπορεῖτε νὰ ζητήσετε ἀπὸ τὸ ἔλεος τῆς βασιλείας νὰ σᾶς γένῃ τ ε ν ζ ί λ ι ὅ τι εἶναι ὁρισμός της, καὶ ζητήσατε διὰ τενζίλι καὶ 1,000 ὀκᾶδες.» Ἦλθεν ὁ Σκαρλάτος μετὰ παρέλευσιν ἱκανῶν ἡμερῶν καὶ διηγήθη ταῦτα τῷ πατριάρχῃ, ὅστις, κατὰ τὴν συνήθειάν του, ζητήσας περὶ τοῦ ποιητέου τὴν γνώμην, ἀπόφασιν καὶ συμβουλὴν τοῦ Στεφάνου Μαυρογένη, ἐκεῖνος ἠξεύρωντας ὅτι τὸ κίνημα αὐτὸ ἔγινεν ἀπὸ συμβουλῆς τοῦ θείου του Βλάχπεη Μαυρογένη ἐμπόδισε τὸν πατριάρχην ἀπὸ τοῦ νὰ ζητήσῃ τὸ μερχαμέτι τῆς Πόρτας, φοβερίζωντάς τον πῶς μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον θέλει προσκρούσει χωρὶς κανὲν ὄφελος. Ἠκολούθει λοιπὸν ἡ βία κατὰ τοῦ πατριάρχου διὰ τὴν τελείωσιν τῆς ποσότητος, καὶ μιᾷ τῶν ἡμερῶν εἰς τοῦ ρεῒς-ἐφένδη τὸν ὀνδᾶν γενομένου λόγου διὰ τὸ ἀδύνατον τῆς τελειώσεως, κακῇ τύχῃ λαχὼν παρὼν ὁ προρρηθεὶς Κωνσταντῖνος υἱὸς τοῦ Γεωργίου Χαντζερλῆ ἐβεβαίωσεν ὅτι εἰς τὸ γκιαβγκίρι τοῦ μετοχίου τοῦ Ἁγίου Τάφου εἶναι σενδούκια τοῦ Γένους φυλαττόμενα ἐκεῖσε διὰ τὸν φόβον τῆς πυρκαϊᾶς, εἰς τὰ ὁποῖα ἔξω ἀπὸ τὰς ἐνδυμασίας εἶναι καὶ ἀσημικὰ ὑπὲρ τὰς 2,000 ὀκᾶδες. Ὁ ρεῒς-ἐφένδης ταῦτα ἀκούσας, καὶ βεβαιωθεὶς ἄλλως παρὰ τοῦ Χίου Σκαρλάτου τὴν ὀλίγην ποσότητα τῶν ἀσημικῶν εἰς τὰ σπίτια τὰ ῥωμαΐϊκα, τὸν ὕβρισε λέγωντάς τον πῶς ψεύδεται καὶ συκοφαντεῖ τὸ μιλέτι του· ὁ δὲ πατριάρχης Ἱεροσολύμων Ἄνθιμος ταῦτα βεβαιωθεὶς ἔστειλεν ὅλα τὰ σενδούκια τῶν Χριστιανῶν τοῖς οἰκοδεσπόταις, ἀφεὶς τὸ γκιαβγκίρι πάντῃ κενόν. Ὁ ταῦτα εἰπὼν Χαντζερλῆς ἀνεθεματίσθη μὲν παρὰ τῶν ἀρχιερέων, ἀλλ' ὁ λόγος του διαδοθεὶς εἰς τοὺς προὔχοντας τῶν Ὀθωμανῶν ἔκαμε κακὰ ἀποτελέσματα· βεβαιωθεῖσα ἡ Πόρτα τὸ ἀδύνατον τῆς ἀποκτήσεως τοῦ ἀσημίου ἀπὸ τὰ σπίτια ἠρώτησε τὸν μουφτὴν ἂν πρέπῃ νὰ παρθοῦν τὰ ἀσημικὰ τῶν ἐκκλησιῶν· ὁ δὲ ἀπεκρίθη ὅτι, «Εἶναι β α κ ί φ ι, καὶ εἰς τὸ β α κ ί φ ι χεὶρ δὲν ἐξαπλοῦται· ἂν θελήσουν νὰ τὸ δώσουν μόνοι ἀφ' ἑαυτοῦ των ἄλλος λόγος.» ἀλλ' ἀκούσαντες τὰ ἐν τῷ γκιαβγκίρι τοῦ μετοχίου ἀσημικὰ, ἐμηνύθη ὁ πατριάρχης θανάσιμον μήνυμα, διατί παίζει δηλαδὴ τὸ πρᾶγμα καὶ τὸ ἐπιμηκύνει τοσοῦτον καιρὸν, καὶ δὲν παίρνει τὸ ἀσήμι ἀπὸ ἐκεῖ ὅπου εἶναι, εἰς γκιαβγκίρια ἐκκλησιαστικά· ὅθεν ἐστάλησαν εἰς τὸν ζαρπχανὲν ὅλα τὰ ἀσημικὰ ὅλων τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ τῶν ἐν τῇ Πόλει καὶ τῶν ἐν τῷ Καταστένῳ, καὶ μόλις ἔγιναν μὲ τὰ πρῶτα ὀκᾶδες 1,600.

Τῇ κγ' τοῦ Ὀκτωβρίου ἐδόθη τῷ Οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ Προκοπίῳ ἡ παραίτησις τοῦ Ἱεροσολύμων Προκοπίου εἰς τὸν Καισαρείας τῆς Φιλίππου Ἄνθιμον, καὶ ἐπάρθη παρὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ πατριάρχου δι' ἐμοῦ τὸ ἄρζι διὰ νὰ γένῃ τὸ περάτι τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου τῶν Ἱεροσολύμων ἐπ' ὀ-

νόματι τοῦ Καισαρείας τῆς Φιλίππου Ἀνθίμου, καὶ τῇ κδ' ἔγινεν ἡ μετάθεσις, καὶ τῇ νυκτὶ τῆς κζ' Ὀκτωβρίου ἐμακαρίσθη ὁ Κὺρ Προκόπιος, ὥρᾳ τῆς νυκτὸς παρὰ κάρτο έ. Ὁ δὲ Ἄνθιμος ἐγεννήθη εἰς τὴν Νινευΐ, υἱὸς αἱρετικοῦ Νεστοριανοῦ τοὔνομα Σερκίζη, προὔχοντος τῆς πόλεως καὶ ὀφφικιαλίου ἀρχιτραπεζίτου τοῦ Παγδὰτ βαλισή· ὅστις κινδυνεύων δημευθῆναι παρὰ τῆς ὀθωμανικῆς βασιλείας φυγὼν ἦλθε σὺν τῷ νεανίσκῳ υἱῷ εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅπου ὀρθοδοξήσας ἐγένετο μοναχὸς καὶ μετωνομάσθη Σωφρόνιος, καὶ ἀφιέρωσε τῷ θεῷ καὶ τὸν μικρὸν τὴν ἡλικίαν υἱὸν ἀποκαταστήσας Ἁγιοταφίτην, παιδευθέντα ἑλληνικὰ, ἀραβικά τε καὶ τουρκικὰ, ἀλλὰ λίαν ἐντελῶς καὶ οὐκ ἄκρῳ δακτύλῳ. Σκυθουπόλεως ὢν συνέθετο πολλὰ ἐν τῇ ἁγίᾳ πόλει Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν τοῖς κατ' αὐτὴν πατριαρχικοῖς οἰκήμασι τοῦ Ἁγίου Τάφου, φιλοσοφικά τε καὶ θεολογικὰ εἰς ἑλληνικήν τε καὶ ἀραβικὴν διάλεκτον, τὴν Π ε ν τ ά β ι β λ ο ν δηλαδὴ ἑλληνιστὶ καὶ ἀραβιστὶ, ἧς τὸ α') περὶ θεολογίας, τὸ β') περὶ κοσμολογίας, τὸ γ') περὶ τῆς ἐνσάρκου Οἰκονομίας, ἐν ᾧ καὶ κατὰ πασῶν τῶν αἱρέσεων, τὸ δ') περὶ προνοίας καὶ προορισμοῦ, τὸ έ) καὶ τελευταῖον περὶ τῶν ἑπτὰ Μυστηρίων τῆς ἐκκλησίας· συνέθετο καὶ ἐξήγησιν τῆς Ἀποκαλύψεως ἀραβιστὶ, καὶ ἐξήγησιν τῆς πρὸς Ῥωμαίους καὶ τῶν δύο πρὸς Κορινθίους τοῦ Παύλου, καὶ ἐξήγησιν τοῦ Ψαλτῆρος ἀραβιστί· ἀνὴρ καὶ ῥητορικῇ λιγὺς, καὶ ἱστορίας ἐκκλησιαστικῆς τε καὶ ἐθνικῆς εἰδήμων καὶ φιλόσοφος καὶ θεολόγος.

Παρῃτήθη ὁ καϊμακάμης, καὶ ἔγινεν ὁ κεχαγιάπεης * * *, κεχαγιάπεης δὲ ἔγινεν ὁ εἰς τὸ ὀρδὶ ὢν μεχτουπτζὴς τοῦ βεζίρη, καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ πάλιν ἦλθον καὶ παρ' αὐτῶν μεγάλαι καὶ πολλαὶ προσταγαὶ εἰς τὸν πατριάρχην διὰ τὴν ταχεῖαν καὶ τελείαν ἀποτελείωσιν τῆς προρρηθείσης ποσότητος τοῦ ἀργυρίου. Ἀνεγνώσθησαν οὖν ἐκ δευτέρου εἰς τὰς ἐκκλησίας ἀφορισμοὶ διὰ τὸ ἀσήμι· ἀλλ' οἱ πλείους, ἢ σχεδὸν ὅλοι, δὲν ἔχουν τί νὰ δώσουν.

Αἰχμαλωτισθέντος τοῦ Μανόλ-βοδα εἰς τὸ Γαλάτζι ἔγραψεν ὁ Μαυρογένης τῷ πατριάρχῃ Προκοπίῳ νὰ καθαιρέσῃ τὸν Μολδοβλαχίας ὡς ὑποταγέντα τοῖς Ῥούσσοις, καὶ νὰ δώσῃ ἔκδοσιν διὰ νὰ χειροτονηθῇ μητροπολίτης Μολδοβλαχίας ἄλλος πιστὸς τῇ βασιλείᾳ, τὸν ὁποῖον αὐτὸς θέλει εὕρει· καὶ ἐκήρυττε καὶ διὰ γραμμάτων καὶ διὰ ζώσης φωνῆς καὶ τὸν Μανόλβοδαν χαΐνην τῆς βασιλείας, μὲ ὅλον ὁποῦ ᾐχμαλωτίσθη ἄκων· ἀλλ' ὁ βεζίρης ἐδέχθη καὶ αὐτὴν τὴν συκοφαντίαν, μὲ τὸ νὰ δέχεται καὶ νὰ ἐνεργῇ τὰ ὅσα τὸν γράφει ὁ Μαυρογένης μὲ ὅλον ὁποῦ ἠξεύρει βεβαιότατα πῶς τὰ πλείω εἶναι ψεύδη, σκάνδαλα καὶ συκοφαντίαι. Λαβὼν οὖν τὴν πατριαρχικὴν ἔκδοσιν ὁ Μαυρογένης παρεκίνησε τὸν Ῥιμνίκου καὶ τὸν νεοχειροτόνητον Πουζαίου νὰ δεχθῶσι τὴν μητρόπολιν τῆς Μολδαβίας· καὶ λαβὼν παρὰ μὲν τοῦ Ῥιμνίκου πουγγεῖα 30, παρὰ δὲ τοῦ Πουζαίου πουγγεῖα 20, μὴ θελησάντων δεχθῆναι τὴν τοιαύτην ἐπίβασιν, μόλις ἀφῆκεν αὐτοὺς ἐλευθέρους.

Ὁ Ἀγαθουπόλεως Μακάριος, συκοφαντηθεὶς παρὰ τοῦ Δέρκων Ἀνανίου προτροπῇ καὶ παρακινήσει τοῦ ἐλαιοπώλου ποτὲ εἰς τὰς ἀγυιὰς τῆς Πόλεως τῆς λαδάδικης κούφας τοὔνομα Στάθη, ἀδελφοῦ τοῦ Δέρκων, συμφωνοῦντος

τῷ Δέρκων καὶ τοῦ Τορνόβου· μεταπεμφθεὶς εἰς τὴν Πόλιν ἀπελογήθη διὰ τὴν ἀθωότητά του· ἀλλ' ὁ Δέρκων, φιλοχρηματίᾳ φερόμενος καὶ θέλωντας νὰ κάμῃ Ἀγαθουπόλεως τὸν ἄνθρωπόν του, ἐπέμενε ψευδολογῶν καὶ συκοφαντῶν, μάλιστα μὲ τὸ μέσον τοῦ ἐν τῇ Ἀγαθουπόλει Οἰκονόμου καὶ τοῦ ἐκεῖσε ζαπίτη τούρκου. Ἀλλ' ἀπεδείχθη ἐπὶ συνόδου ἡ ἀλήθεια, βοηθηθεὶς ἐμμαρτύρως παρὰ τοῦ Κυζίκου Γερασίμου· καὶ ἐπειδὴ αἱ ἀποδείξεις τῆς ἀληθείας ἦσαν αἱ πλείους καὶ μὲ ἔγγραφα καὶ μὲ μαρτυρίας προεστώτων τε καὶ ζαπίτηδων τῆς ἐπαρχίας καὶ μὲ ἱλάμια τῆς κρίσεως τοῦ ἐκεῖσε κριτηρίου, ἐζημιώθη ὁ πτωχὸς αὐτὸς ἀρχιερεὺς μὲ τὰ ἔξοδα τῆς ὁδοιπορείας του ὑπὲρ τὰ πέντε πουγγεῖα. Ἀποδειχθεῖσα δὲ ἡ ἀλήθεια, κατεκρίθη διὰ τὸ σκανδαλοποιὸν ὁ Δέρκων Ἀνανίας παρὰ τῶν φιλαλήθων καὶ μὴ λαλούντων πρὸς χάριν.

Πολίτης τις τῆς κωμοπόλεως Χηλῆς εἶπε τοῖς προεστῶσι νὰ τὸν δώσουν 500 γρόσια, τὰ ὁποῖα ἐζήτει ὡς πτωχὸς, διὰ νὰ μὴ τοὺς ζημιώσῃ μέ τινα συκοφαντίαν· πτωχοὶ οὖν καὶ αὐτοὶ δὲν εἶχον τὸν τρόπον νὰ τοῦ τὰ δώσουν, διὰ τὰς ζημίας ὁποῦ ἔπαθον καὶ πάσχουν ἐξ αἰτίας τοῦ πολέμου· ἀπελθὼν οὖν ὁ κακότροπος αὐτὸς πρὸς τὸν καδὴν τῆς Χηλῆς ἀνήγγειλεν αὐτῷ τὸ ὅτι ναυαγήσαντά ποτε Μόσχοβόν τινα τὸν ἐπεριποιήθησαν οἱ ἐγχώριοι τῆς Χηλῆς, καὶ ἔχουν τὸ λείψανόν του μὲ μεγάλην τιμὴν εἰς τὴν ἐκκλησίαν· (ἐννοοῦσε δὲ ὁ ἀθεόφοβος αὐτὸς τὸ λείψανον τοῦ Ἁγίου Εὐθυμίου·) ὁ καδὴς ταῦτα ἀκούσας, μεταπεμψάμενος τοὺς προκρίτους τῆς Χηλῆς ἤλεγξεν ὡς μοσχοβολάτρας καὶ κακόφρονας τῆς ὀθωμανικῆς βασιλείας· ἀπέδειξαν αὐτοὶ ὅτι ἁγίου τὸ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ λείψανον· ἀλλ' αὐτὸς καίτοι γνοὺς τὴν συκοφαντίαν, σκοπούμενος, ὡς φιλοχρήματος, τὸ χρηματολογῆσαι, ἐλθὼν εἰς τὴν Πόλιν ἀνήγγειλε ταῦτα τῷ καϊμακάμῃ· δεχθεὶς δὲ καὶτὸς τὴν συκοφαντίαν μετεπέμψατο τοὺς προϋχοντας τῆς Χηλῆς ἄνδρας τριάκοντα, καὶ καταδικάσας ἀνεξετάστως ὡς μοσχοβολάτρας καὶ χαΐνηδες παρέδωκε τῇ εἰρκτῇ τοῦ μουγζούραγα ζητῶν παρ' αὐτῶν πουγγεῖα 30. Θαύματι οὖν τοῦ Ἁγίου Εὐθυμίου κατεκάη ὅλον τὸ Πασσᾶ-καπισὶ τῇ 11 ὥρᾳ τῆς νυκτὸς τῆς ιβ' τοῦ Δεκεμβρίου, συντρέξαντος εἰς τὴν παιδείαν αὐτὴν καὶ τοῦ θαυματουργοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος. Κατακαείσης οὖν καὶ τῆς εἰρκτῆς τοῦ μουγζούραγα φυγόντες ἅπαντες οἱ φυλακωμένοι ἠλευθερώθησαν, καὶ σὺν αὐτοῖς καὶ οἱ συκοφαντηθέντες 30 Χηλῖται. Κατῴκησε δὲ ὁ καϊμακάμης εἰς τὸ χαρέμι τοῦ Πασσᾶ-καπισὶ ὁποῦ δὲν ἐκάη, καὶ οἱ Χηλῖται ἐπλήρωσαν ἀντὶ τῶν 30 πουγγείων μόνον 800 γρόσια.

—

Ἔτει σωτηρίῳ 1789, τοῦ Χιτζρὲ 1203.

Γενομένης σφοδρᾶς προσταγῆς διὰ τὸ τεκμίλι τοῦ ἀσημίου καὶ ἀπειλῶν ἂν δὲν τελειώσῃ, ἔγινε συνέλευσις μεγάλη ἀρχιερέων τε καὶ λαϊκῶν, καὶ ἀπεφασίσθη τὸ νὰ δώσουν οἱ ἄρχοντες ὀκᾶδες 500 καὶ οἱ ἀρχιερεῖς 250. Ὁ Ἀλέξανδρος Κωνσταντίνου βοεβόδας ὁ Μαυροκορδάτος ἔδωκεν εἰς τὸν

ζαρπχανὲν ἀπελθὼν μόνος του δέκα ὀκάδων ἀσημικά. Αἱ 250 ὀκᾶδες δὲν ἐδόθησαν ἀπὸ τοὺς ἀρχιερεῖς· χαριζόμενος γὰρ ὁ πατριάρχης τῷ Τορνόβου συνεχώρησεν αὐτῷ τὸ ἀνάλογόν του ἀπὸ τὰς 250 καὶ τὸ ἐπεφόρτισε τῷ Ἱεροσολύμων, ὀκᾶδες 50, μὲ ὅλον ὁποῦ ἡ Μακαριότης του εἶχε δώσει πρότερον ὅλα τὰ ἀσημικὰ τοῦ μετοχίου του. Διωρίσθησαν δὲ καὶ οἱ γουναρᾶδες νὰ δώσουν ὀκᾶδες 300, καὶ οἱ σαράφηδες 250, καὶ οἱ τζοχατζῆδες καὶ χαϊτζῆδες ὀκᾶδες 125, καὶ οἱ κερεστετζῆδες ὀκᾶδες 60, καὶ οἱ γιαλᾶδες ὀκᾶδες 40, καὶ οἱ λαδᾶδες, 9 τὸν ἀριθμὸν Μιτυληναῖοι, χωρὶς σπίτια εἰς τὴν Πόλιν καὶ γυναῖκας, καθήμενοι εἰς τὰ χάνια, ὀκᾶδες 50, καὶ ἐν συντόμῳ ὅλα σχεδὸν τὰ ἐσνάφια, μέχρι καὶ αὐτῶν τῶν ξένων, ψωμάδων, καὶ δουλγκέρηδων, καὶ δουβαρτζήδων, καὶ γκεριζτζήδων, ἐπεφορτίσθησαν νὰ δώσουν τὸ πάντῃ ἀμήχανον αὐτοῖς· ὅθεν ἐπήγαιναν οἱ πτωχοὶ ἐσναφλῆδες εἰς τὸ πατριαρχεῖον γογγύζοντες καὶ προσκλαιόμενοι ὡς ἀδυνατοῦντες διὰ τὴν πληρωμὴν, καὶ σχεδὸν πάντες κατελάλουν τοῦ διορίζοντος πατριάρχου Προκοπίου, λέγοντες τὸ, «Δόσε ἡ Παναγιότης σου ὁποῦ ἔχεις κέρδος·» καὶ δὲν ἔλειψαν τὰ παράπονα καὶ αἱ συγχήσεις δι' αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας· ὅθεν ὁ πατριάρχης σκοπούμενος τὸ νὰ εἶναι καλὰ μὲ τοὺς ἀρχιερεῖς διὰ νὰ μὴν ἔχουν αἰτίαν παραπονέματος κατ' αὐτοῦ, ἐπλήρωσε τὰς 50 ὀκάδας τὰς ἀρχιερατικὰς, καὶ ἔδωσαν ὅλοι ὀκᾶδες μόνον 150· ἡ ποσότης αὐτὴ ὅμως τῶν εἰς τοὺς Χριστιανοὺς διορισθέντων ἀσημικῶν ἐπληρώθη εἰς διάστημα πολλῶν μηνῶν μὲ ἄσπρα νάκτι καὶ οὐχὶ μὲ δόσιν ἀσημίου, ἀποροῦντες μὲ τὸ νὰ μὴν εἶχον οἱ περισσότεροι ἀσήμι νὰ δώσουν. Ἀπὸ τὴν ἀσυνείθιστον, πάντῃ ἀλλόκοτον, ἀνοίκειον καὶ παρὰ πᾶσαν ἀξίαν καὶ δίκαιον ἡγεμονείαν τῆς Βλαχίας τοῦ Μαυρογένη ἐκινήθη αὐτὸ τὸ ἐπιζήμιον καὶ ταραχῶδες ζήτημα τοῦ ἀργυρίου· ἀφοῦ ἀφάνισεν αὐτὴ ἡ αὐθεντεία ὅλα τὰ συστήματα, βαθμοὺς καὶ τάξεις τῶν 17 καδιλικίων τῆς Βλαχίας, ἀνέτρεψεν, ἐσύγχησε, κατετάραξε καὶ ἐζημίωσε καὶ ὅλα τὰ συστήματα τοῦ ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει ἑλληνικοῦ ῥωμαϊκοῦ ἀρχαιοτάτου γένους.

Ἠγανάκτει καὶ ἔψεγεν εἰς ἄκρον ὁ πατριάρχης Προκόπιος διὰ τὰ πολυδάπανα φορέματα τῶν διακόνων τε καὶ οἰκιακῶν τῶν ἀρχιερέων, καὶ μὲ κάθε δίκαιον· ἔβλεπε γὰρ ζωνάρια σάλια, κασμηριὰ καὶ τζάρια, τζουπέδες καὶ πινίσια ἔγκιουρ-σαλισὶ, καβάδια γκερμεσούτια, καβαδάντερα ἰσταμπὸλ-σαλισὶ, γούναις ἀκριβαῖς καὶ χονδραῖς, πλὴν τῆς κακουμόγουνας, καὶ εἰς μερικοὺς καὶ σχεδὸν καὶ κακουμόγουναις, ἀντὶ πογασίων καὶ μάγνισαλατζαλερὶ, τὰ ὁποῖα εἶναι τὰ ἀληθινὰ καθήκοντα φορέματα τοῦ ἱερατικοῦ καταλόγου· δὲν ἐτόλμα νὰ κινηθῇ διὰ νὰ τὰ ἐμποδίσῃ, ἀποφεύγωντας ἀγανάκτησίν τινα κατ' αὐτοῦ τῶν ἀρχιερέων· μ' ὅλοντοῦτο ἅπαξ ἢ δὶς ἀνέφερε περὶ τοιούτου ἀτόπου πολιτικώτερον, οὐκ ἐλέγχων τοὺς ἐπιτρέποντας ἀλλ' ἐν παρόδῳ διηγούμενος ὑπόθεσιν οἱονεί τινα ξένην· ἀλλ' οὐδεὶς ἐγένετο προσέχων, καὶ τὸ κακὸν ἠκολούθει.

Προσετάγη καὶ ἐφέτος ὁ πατριάρχης νὰ εὕρῃ 1,800 γκεμιτζῆδες χριστιανοὺς διὰ δούλευσιν τοῦ τουρκικοῦ στόλου· πληρώνει αὐτὸς, ὡς προείρηται, 15 γρόσια τὸν ἄνθρωπον. Διώρισε λοιπὸν ὁ πατριάρχης νὰ παρθοῦν

οἱ ἄνθρωποι καὶ νὰ μαζωχθοῦν ἀπὸ τοὺς καζάδες, διορίσας καὶ ἐφημερίους διὰ τὴν τελείωσιν τοῦ ἔργου, οὓς ἐσυντρόφευσαν καὶ τζαουσάδες τοῦ καπετὰν-πασσᾶ. Ἕκαστος αὐτῶν ὁποῦ εἶναι νὰ γένῃ γκεμιτζὴς παίρνει 110 ἢ 130 γρόσια, λογαριαζόμενα μαζὶ καὶ τὰ 15 ὁποῦ δίδει ὁ καπετὰν-πασσᾶς διὰ τρεῖς μῆνας· τὰ δὲ λειπόμενα μέχρι τῶν 130 καὶ καθεξῆς πληρώνονται ὅλα ἀπὸ τὰς κώμας καὶ πολιτείας ὁποῦ δίδουν αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους. Τὸ Νεοχώρι αὐτό, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ πατριάρχου καὶ τοῦ καπετὰν-πασσᾶ, ἔδωκεν ἀνθρώπους 25· τοὺς ἐστοίχησαν ἀπὸ 120 γρόσια τὸν ἄνθρωπον, τὰ ὁποῖα ἐρρίχθησαν εἰς τὴν χώραν νὰ τὰ πληρώσουν οἱ κατοικηταί. Πασίγνωστον οὖν πόση ζημία γίνεται εἰς ὅλους τοὺς Χριστιανοὺς μὲ αὐτὰ τὰ ζητήματα τοῦ καπετὰν-πασσᾶ, παρανομοῦντος καὶ εἰς αὐτὸ τὸ Κουράνι του, ὁποῦ διορίζει εἰς τὸν ραγιᾶν Χριστιανὸν μόνον καὶ μόνον 10 δράμια ἀσήμι τὸν χρόνον, τὸ ὁποῖον οἱ Ὀθωμανοὶ μὲ κατάχρησιν καὶ χαράτζι τὸ ὠνόμασαν, καὶ τριπλῆ τὸ διαίρεσαν. Περιερχόμενοι οὖν, ὅ τε ἐφημέριος διὰ τοὺς γκεμιτζῆδες εἴς τινας πόλεις, ὁ ἐκεῖ ζαπίτης παραβὰς τὸ φερμάνι δὲν ἠθέλησε νὰ δώσῃ τινὰ, λέγων ὅτι τοὺς θέλει διὰ ἄλλας ἐκδουλεύσεις καὶ προσταγὰς βασιλικὰς, ὡς εἶχε καὶ ἡ ἀλήθεια. Οἱ ἀπανταχοῦ κατοικηταὶ λοιπὸν τῶν κωμῶν ἐθρήνουν διὰ τοὺς ναύτας αὐτοὺς, καθὼς ἐθρήνουν καὶ οἱ πτωχοὶ κατοικηταὶ αὐτοῦ τοῦ Νεοχωρίου καὶ διὰ τοὺς 25 ὁποῦ τοὺς διωρίσθησαν, καὶ διὰ τοὺς ἓξ ὁποῦ διωρίσθησαν εἰς τὴν Στένην, ἐπειδὴ καὶ μὴν ὤντας τρόπος νὰ πηγαίνῃ τινὰς νὰ δουλεύῃ ἓξ μῆνας μὲ 15 γρόσια καὶ μὲ ὀλίγην φακῆν, ῥύζι καὶ παξιμάδι δύο τάκκους τὴν ἡμέραν, τοὺς ἐπαζάρευαν, καθὼς καὶ ἀλλοῦ, μὲ 110 καὶ 115 γρόσια διὰ τοὺς ἓξ μῆνας, τὰ ὁποῖα ἦτον ἀνάγκη νὰ τὰ πληρώσουν οἱ ἐγχώριοι μὲ μεγάλην τους ζημίαν, ἐπειδὴ καὶ ἔδιδον καὶ ἄλλα δοσίματα διὰ τὸν πόλεμον. Ἀπῆλθον οὖν οἱ ἐγχώριοι καὶ προσεκλαύθησαν τῷ καπετὰν-πασσᾷ λέγοντες πῶς ἀπὸ τὸν ἄλλον πόλεμον ἀκόμη χρεωστεῖ τὸ χωρίον πουγγεῖα 28, τὰ ὁποῖα ἀκόμη δὲν τοὺς ἐπλήρωσαν ὡς ἀδυνατοῦντες, καὶ εἶναι καὶ τὸ διάφορόν τους ἀπλήρωτον· καὶ πέρισυ τὰ ὅσα ἐδανείσθησαν διὰ νὰ πληρώσουν τοὺς 20 γκεμιτζῆδες ὁποῦ ἔδωσαν δὲν ἠμπόρεσαν ἀκόμη νὰ τὰ πληρώσουν, καὶ ἐφέτος τινὰς δὲν πιστεύεται νὰ τοὺς δανείσῃ ὡς κακοπληρωτάς· καὶ τὸν παρεκάλουν νὰ ὀλιγοστεύσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν γκεμιτζήδων· τοὺς ἀπεκρίθη τό, « Ἐγὼ δὲν διορίζω τὸν ἀριθμὸν τῶν γκεμιτζήδων ὁποῦ πρέπει νὰ δώσῃ καὶ ἐδῶ καὶ εἰς τὰ ἔξω μέρη Ἀνατολῆς τε καὶ Ῥούμελης κάθε κώμη· τὸν διορίζει ὁ πατριάρχης ὡς προεστὼς τοῦ γένους σας καὶ εἰδήμων τῆς καταστάσεως τῶν πόλεων, κωμοπόλεων καὶ κωμῶν, καὶ κατὰ τὸν διορισμὸν τοῦ πατριάρχου δίνω καὶ ἐγὼ ἀκόμη διὰ κάθε μέρος καὶ φερμάνι καὶ μουπασίρην· ἀπέλθετε οὖν εἰς τὸν πατριάρχην σας καὶ εἰπῆτε τὸ χάλι σας. » τὸν ἀπεκρίθησαν, « Κάμε ἔλεος καὶ ὀλιγόστευσε ἀπὸ τοὺς 1,800 δέκα ἢ κἂν πέντε, καὶ μήνυσέ το τὸν πατριάρχην, καὶ τότε πλέον δὲν μᾶς τοὺς ζητεῖ. » τοὺς ἀπεκρίθη, « Πηγαίνετε ἐκεῖ, καὶ ἐκεῖνος τὰ διορθώνει ». (Ἀμὴ, ὦ κάκιστε! νὰ τὸν εἰπῇ τινας, πῶς νὰ διορθώσῃ, ὁποῦ ὅλοι οἱ τόποι εἶναι φορτωμένοι, καὶ δὲν ἠμπορεῖ νὰ ξεφορτώσῃ κἀνὲν μέρος

διὰ νὰ φορτώσῃ ἄλλος;) Ἀπελθόντες οὖν τὸν εἶπον δεινοπαθῶς τὸ ὅτι χρεωστοῦν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Νικολάου 15 πουγγεῖα, καὶ 5 εἰς τὴν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, καὶ 8 εἰς τὴν τῆς Παναγίας, καὶ ἀπὸ τὰ πέρισυ δανεισθέντα παρ' ἄλλων, μάλιστα Τούρκων, δὲν ἐπλήρωσαν οὔτε κεφάλαιον οὔτε διάφορον, καὶ ὡσαύτως εἶναι ἀπλήρωτα καὶ τὰ διάφορα τῶν τριῶν ἐκκλησιῶν, καὶ παρεκάλουν θερμῶς νὰ ὀλιγοστεύσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν γκεμιτζήδων· δὲν εὑρέθη τρόπος νὰ τοὺς ἐλαφρώσῃ, μὲ ὅλον ὁποῦ τὸ ἤθελεν ἐπιπόνως, ἐπειδὴ καὶ ὅλαι αἱ κῶμαι Ἀνατολῆς τε καὶ Ῥούμελης ἦσαν ἐπιφορτισμέναι ὑπὲρ δύναμιν. Τοὺς ἀπήγαγον λοιπὸν τοὺς 25 δανεισθέντες τὰ ἄσπρα τόκου ἀδροῦ, καὶ παῤῥησιασθέντες εἰς τὸν καπετὰν-πασσᾶν, ἀπεκρίθη νὰ τοὺς ἔχουν καὶ νὰ τοὺς τρέφουν ἕως εἰς τὸν καιρὸν ὁποῦ ἔμελλε νὰ γένῃ τὸ ἐμβαρκάρισμά τους εἰς τὰ γαλιόνια· ὢ τῆς τυραννίας καὶ βαρβαρότητος καὶ ἀδικίας! τὸ εἶπε διὰ νὰ μὴ τοὺς δώσῃ παξιμάδι καὶ ῥύζι καὶ φακῆν ἢ ἕνα ἢ ἑνάμισυν μῆνα· τοὺς ἐπῆραν λοιπὸν οἱ Νεοχωρῖται, καὶ ἐνοικιάσαντες σπίτι τοὺς ἔτρεφον ὑπὲρ τὸν μῆνα, καὶ τὰ αὐτὰ ἔπαθον καὶ ἄλλοι προεστῶτες πόλεων, κωμοπόλεων καὶ κωμῶν ὁποῦ ἀπήγαγον εἰς τὸν τύραννον αὐτὸν τοὺς διορισθέντας αὐτοῖς γκεμιτζῆδες.

Ὁ Ἡρακλείας ἀμελοῦσε τὴν εὕρεσιν τῶν διορισθέντων εἰς τὴν ἐπαρχίαν του γκεμιτζήδων· ἔπταιεν εἰς αὐτὸ ὁ ἀνεψιός του, (ὃν καὶ Μυριοφύτου ἐπίσκοπον προεβίβασε,) καὶ ὄχι ὁ Ἡρακλείας· ἐλεγχόμενος οὖν παρὰ τοῦ καπετὰν-πασσᾶ περὶ τῆς τοιαύτης ἀργοπορίας μετεπέμψατο τὸν Μυριοφύτου καὶ τὸν παρήγγειλε καὶ διὰ τοὺς γκεμιτζῆδες καὶ διὰ τὴν ποσότητα τοῦ διορισθέντος τῷ Ἡρακλείας ἀργυρίου· γνοὺς οὖν ὅτι ἀψηφεῖ ἀνυποτάκτως καὶ οὔτε τὸν μέλει περὶ τῆς προσταγῆς του ὁ πατριάρχης, λαλήσας τὸν ἐπρόσταξε νὰ πηγαίνῃ εἰς τὴν ἐπαρχίαν του· εἶπε δὲ πολλὰ καὶ κατὰ τοῦ γέροντός του Ἡρακλείας, τὸ ὅτι ἄνους καὶ παράφρων ὑπὸ τοῦ γήρατος καὶ ἀδόκιμος ἐν πᾶσι, πολιτικοῖς τε καὶ ἐκκλησιαστικοῖς, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ὀνείδη μᾶλλον καὶ ὕβριτας ἢ συμβουλάς.

Ταῦτα μαθὼν ἐγὼ, ἐντυχὼν τῷ Κυζίκου εἶπον ὡς ἐθελάγαθος τοῦ πατριάρχου, « Διατὶ δὲν τὸν συμβουλεύεις νὰ φέρεται καλὰ μὲ ἕνα γέροντα ἀρχιερέα ὁποῦ πταίουν οἱ ἄνθρωποί του καὶ ὄχι ἡ Πανιερότης του ; » μὲ ἀπεκρίθη, « Τὸν εἶπον πρό τινων μηνῶν, δὲν ἔφαγες μίαν ἡμέραν ἥσυχον ψωμὶ οὔτε εἰς τὰ Γανόχωρα οὔτε εἰς τὴν Σμύρνην μὲ αὐτόν σου τὸν ὀργίλον τρόπον· ἄπεχε λοιπὸν αὐτοῦ ὡς ἐπιζημίου καὶ πράγματος ἀπολιτεύτου καὶ ἀνοικείου προεστῶτι· πολλοὶ δὲ καὶ τῶν ἀρχιερέων τὸν ἐσυμβούλευσαν μυστικὰ νὰ ἀπέχῃ τῶν τοιούτων, καὶ ἀκούσαντες τό, εὐλογητὸς ὁ θεὸς, ἀδελφοὶ, ἤλπιζον τὴν ἀποχὴν τῆς γλωσσαλγίας· ἀλλὰ μετ' ὀλίγας ἡμέρας βλέποντες τὰ αὐτὰ, εἶπον τὸ, Μακάριοι οἱ λέγοντες εἰς ὥτα ἀκουόντων, καὶ τοῦ λοιποῦ ἐσιώπησαν βεβαιωθέντες τὸ ὅτι συμβουλευόμενος ὁ πατριάρχης μὲ τὸν Στέφανον Μαυρογένην περὶ τοῦ ποιητέου διὰ κάθε ὑπόθεσιν μετὰ τὴν διήγησιν τῶν λαληθέντων συνοδικῶς, ἤκουε παρ' αὐτοῦ τό, «εἶναι κίνδυνος νὰ τοὺς ἀκούῃς εἰς ὅλα, διατὶ τοὺς συνειθίζεις νὰ σὲ περιβαρύνουν ὕστερον μὲ τὰ χάμ-τε κλίφια τους.»

Ἀπέθανεν ὁ Χίου· ὁ πατριάρχης καὶ οἱ ἔγκριτοι ἀρχιερεῖς ἀπεφάσισαν τὸ νὰ γένῃ ὁ ἀρχιδιάκονος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας Γαβριὴλ ὁ Κοζώνης, καὶ ἐτελείωσεν ἡ ψηφοφορία· ὅθεν τὴν δευτέραν ἡμέραν χειροτονηθεὶς πρεσβύτερος τὴν τρίτην ἐχειροτονήθη καὶ ἀρχιερεύς. Ἀλλ' ἐν τούτοις ὁ Χῖος Μεθόδιος, ἀρχιδιάκονός ποτε τοῦ πρώην Νικομηδείας Μελετίου, διεγείρας Χίους τινὰς φίλους του, ἦλθον εἰς τὴν σύνοδον ἕωθεν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁποῦ ἐχειροτονήθη ὁ Γαβριὴλ προβάλλοντες τὸ ὅτι ἔχοντες αὐτοὶ προνόμιον κατὰ νόμους τῆς ἐκλογῆς θέλουν ἀρχιερέα τους τὸν Μεθόδιον· ἔγινεν οὖν σύγχησις οὐκ ὀλίγη διὰ τὸ ἀδύνατον τοῦ ζητήματος· δὲν ἐστάθη τρόπος νὰ καταπεισθοῦν παρὰ τῆς συνόδου διὰ νὰ μὴ ζητοῦν τοιοῦτον παράνομον ζήτημα, καὶ διαφενδευόμενοι παρὰ τοῦ ζαραπχανὲ-ἐμινὴ ἐπέμενον πεισματωδῶς, καὶ ἐρχόμενοι συνεχῶς εἰς τὸ πατρισρχεῖον ἔλεγον καὶ ἐφώναζον τὸ, « Δὲν τὸν θέλομεν » καὶ τὰ αὐτὰ ἔλεγον εἰς τὰς ἀγυιὰς πᾶσι τοῖς ἐρωτῶσιν αὐτούς. Ἀπελπισθεῖσα ἡ σύνοδος ἀπὸ αὐτοὺς διὰ τὴν κακίαν τους, ἔγραψεν ὁ πατριάρχης γράμματα συνοδικὰ τοῖς προϋχουσι τῆς Χίου παραινῶν τὸ νὰ μὴ καταφρονηθῇ ἡ ἐκκλησία· δεχθέντες οὖν οἱ ἐκεῖσε τὸν νεοχειροτόνητον ἀρχιερέα τους ἔγραψαν τοῖς ἐνταῦθα νὰ ἡσυχάσουν· οἵ καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν σύνοδον εἰρήνευσαν, ὡς εἰκὸς, μὲ τὸν χειροτονηθέντα μητροπολίτην τους.

Βασιλεία τοῦ Σουλτὰν Σελίμη Γ'.

Τῇ νυκτὶ τῆς ιϐ' τῆς σελήνης Ρετζὲπ, τῇ κζ' τοῦ Μαρτίου, ἡμέρᾳ Τρίτῃ, ἔτει τοῦ Χιτζρὲ 1203, σωτηρίῳ 1789, θανόντος τοῦ σουλτὰν Ἀπτοὺλ-Χαμίτη ἀνηγορεύθη ἡμέρας ἐπιφωσκούσης ὁ σουλτὰν Σελὶμ Γ', υἱὸς τοῦ σουλτὰν Μουσταφᾶ Γ', ἄγων ἔτος τῆς ἡλικίας κή. Τῇ αὐτῇ δὲ ἡμέρᾳ καθ' ἣν καὶ ἀνέβη εἰς τὸ τάχτι ἐτάφη καὶ ὁ θανὼν Ἀπτοὺλ-Χαμίτης εἰς τὸν ἐν Παχτζὲ-καπισὶ τουρπέν του. Καὶ τῇ κή κάμνωντας καπιτζιλὰρ-κεχαγιασὶ τὸν Σεμσεδὴν-πεην, τὸν καὶ εἰς τὸ σαχζαδελίκι του λαλᾶν του, τὸν διώρισε νὰ πηγαίνῃ εἰς τὸ ὀρδὶ τὴν βούλλαν εἰς τὸν βεζίρην Ἰσουφ-πασσᾶν. Τῇ δὲ ἑσπέρᾳ τῆς αὐτῆς κή ἠκολούθησε πυρκαϊὰ εἰς τὸν μαχαλὲν τοῦ Κασὶμ-πασσᾶ· ἀπελθὼν ἐκεῖ καὶ ὁ βασιλεὺς τὸν προσεκάλεσεν ὁ καπιτὰν-πασσᾶς Τζεζαέρλης Χασὰν-πασσᾶς νὰ ἔβγῃ εἰς τὴν σκάλαν του· δὲν ἠθέλησε δὲ ἀλλ' εἶπε τὸ, Πὶρ μουσουλμὰν ἰσκελεσὶ γιόκμι; ὅθεν ἐβγῆκεν εἰς τὴν σκάλαν τοῦ Κασὶμ-πασσᾶ. Ἀπελθὼν οὖν ὁ καπιτὰν-πασσᾶς εἰς προσκύνησίν του καὶ προσκυνήσας ὡς σύνηθες, ὑποκρινόμενος ὁ βασιλεὺς τὸ πῶς δὲν τὸν ἐγνώρισεν ἠρώτησε τὸ, τίς οὗτος, καὶ μαθὼν τὸ τίς ἐστιν οὐδὲν αὐτῷ εἶπεν· ὁρῶν δὲ ὅτι περιμένει ἐκεῖ προσμένων, ὡς φαίνεται, νὰ ἀκούσῃ τι παρὰ τοῦ σουλτάνου, εἶπεν ὁ σουλτάνος τοῖς περὶ αὐτὸν τὸ, « Τί τριγυρίζει αὐτὸς ἐδώ; εἰπέτε του νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ γιαγκίνι· » καὶ οὕτως ἀπῆλθε. Κατεκάησαν ὀσπίτια καὶ ἐργαστήρια ὑπὲρ τὰ ἑκατόν· δὲν ἐνομίσθη αὐτὴ ἡ πυρκαϊὰ καλὸς οἰωνὸς διὰ τὸν βασιλέα εὐθὺς βασιλεύσαντα.

Τῇ κθ' ἔφεραν εἰς τὸ βασιλικὸν σεραϊ τὴν μητέρα του, ἀπελθοῦσαν εἰς τὸ Ἐσκὶ-σεραϊ μετὰ τὸν προβιβασμόν του, διὰ νὰ γένῃ ἡ συνήθεια τοῦ ἐρχομοῦ τῆς μητρὸς τοῦ βασιλέως ἀπὸ τὸ Ἐσκὶ-σεραϊ μὲ τὸ κανονικὸν καὶ ἀνέκαθεν διωρισμένον ἀλαϊ· καὶ προϋπαντήσας αὐτῇ ἔφιππος ἀντίκρυ εἰς τὸν ζαραπχανὲν ἐφίλησε τὴν χεῖρά της· διώρισε κεχαγιᾶν της τὸν εἰς τὸ σεχζαδελίκι λαλᾶν του Μαχμούτ-πεην. Ἔκαμε γιαζιτζὴ-ἐφένδην τὸν καχβετζήπασήν του, καὶ πουγιοὺκ-ἰμπροχόρην τὸν εἰς τὰ μικρὰ μαθήματα χότζαν του. Εἶτα τῇ β' Ἀπριλίου ἐζώσθη τὸ σπαθὶ εἰς τὸ Ἐγιούπι ἀπελθὼν μὲ πολὺ καὶ μεγάλον ἀλαϊ. Καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ἐκίνησεν ὁ Σεμσεδὴν-πεης διὰ τὸ Ῥουτζούκι μὲ τὴν βούλλαν τῆς ἐπιτροπῆς πρὸς τὸν Ἰσουφ-πασσᾶν.

Περιπατεῖ ὁ βασιλεὺς καθ' ἡμέραν τεπτίλι πεζὸς καὶ ἔφιππος μὲ διαφορετικὰ ἐνδύματα. Ἔστειλε χάττι-σερίφι εἰς τὴν Πόρταν τῷ καϊμακάμῃ Σαλὶχ-πασσᾷ ἐπικυρῶν αὐτῷ τὸ καϊμακαμλίκι του, καὶ γράφων τὸ, Σεφερὶμ σεφέρ διρ, καὶ προστάττων τὰς ἀναγκαίας ἑτοιμασίας διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης· ἔστειλε καὶ μετὰ ταῦτα καὶ ἕτερον χάττι γράφων ὅτι διὰ τὰς γενομένας ἀδικίας ἠττήθησαν εἰς τὸν πόλεμον μέχρι τοῦδε, καὶ νὰ μὴ γίνωνται τοῦ λοιποῦ ἀδικίαι, προστάττων καὶ ὅτι νὰ συμφωνοῦν εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῶν πολιτικῶν καὶ πολεμικῶν ὑποθέσεων, καὶ ὅτι ἂν εἶναι χρεία θέλει ὑπάγει καὶ μόνος του εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν.

Ἠγανάκτει ὁ πατριάρχης Προκόπιος κατά τε τοῦ Τουρνόβου καὶ κατὰ τοῦ Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας, μὲ τὸ νὰ ἐνήργησαν παρ' ἐνορίαν καὶ ἔβαλον χεῖρα αὐτοὶ εἰς ὑποθέσεις ἐκκλησιαστικὰς τοῦ ποιμνίου του, τὰς ὁποίας ὡς ποιμὴν καὶ πατριάρχης αὐτὸς, εἶναι μόνον καὶ μόνον ἴδιον ἐδικόν του τὸ νὰ τὰς κρίνῃ ἂν εἶναι εὔλογοι καὶ νὰ τὰς τελειώσῃ, ἢ νὰ τὰς ἐμποδίσῃ ἂν δὲν εἶναι εὐλογοφανεῖς· τείνουσι δὲ αὗται εἰς τὸ Μυστήριον τοῦ γάμου· ὅθεν ὡς παρ' ἐνορίαν πράττοντας ἀπεφάσισε νὰ τοὺς στείλῃ εἰς τὴν ἐπαρχίαν τους· τὸν τρόπον τῆς ἀποστολῆς τὸν ἐσυμβουλεύθη μὲ τὸν καπικεχαγιᾶν του, Γιμάρην, ὅστις ἀχαριστῶν καὶ ἀγνωμόνων τῷ εὐεργέτῃ καὶ δεσπότῃ ἔδωκεν εἴδησιν ἀμφοτέροις διηγούμενος τὴν ἀπόφασιν καὶ σκοπὸν τοῦ πατριάρχου· ὅθεν ἀναμφίβολον ὅτι νὰ συνέτρεξαν καὶ συνήργησαν καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν πτῶσίν του· εἰ δὲ τοῦτο οὐκ ἐγένετο, ἀλλα μετὰ τὴν πτῶσίν του κατελάλουν κατ' αὐτοῦ ὑπὲρ πάντα ἄλλον αὐτοί τε καὶ οἱ ἄνθρωποι αὐτῶν, μάλιστα οἱ Τουρναβῖται, ἐπιφορτίζοντες πολλὰς συκοφαντίας καὶ πλάττοντες πολλὰ ψεύδη.

Δὲν ἠθέλησεν ὁ Ἀλεξανδρείας Παρθένιος νὰ στείλῃ τὸ περάτι του εἰς τὸ ὀρδὶ μαζὶ μὲ τὸ τοῦ Ἱεροσολύμων διὰ νὰ ἀνανεωθῇ, ἀπατηθεὶς παρὰ τοῦ Καλλιμάχη εἰπόντος αὐτῷ ὅτι δὲν ἐβγῆκε χάττι ἀκόμη διὰ ἀνανέωσιν τῶν περατίων· τοῦτο ἀληθεύει διὰ τὰ φράγκικα περάτια καὶ ὄχι διὰ τὰ εἰς ὀφφικιαλίους ραγιᾶδες· μὲ τὸ νὰ μὴ τὸ ἔστειλε λοιπὸν τότε καὶ τὸ ἔστειλεν ὕστερον, ἔμεινεν ἐδὼ προσμένων καὶ καθήμενος εἰς τὸ Νεοχώρι ἕως οὗ νὰ ἔλθῃ, μὲ ζημίαν του καὶ στέρησιν τοῦ ποιμνίου του, καὶ μόλις τῇ κ' Νοεμβρίου ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸ Νεοχώρι διὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν.

Ἀσήμι ὀκᾶδες 1,800 ἔλλειπεν ἀκόμη. Ὁ ζαρπχανὲ-ἐμινὴς ὁποῦ δι' αὐ-

τὰς τὰς 12 χιλιάδες ὁκᾶδες ἀσήμι Ῥωμαίων, Ἀρμενίων τε καὶ Ἑβραίων εἶχε στείλει τῷ βεζίρῃ 1,500 πουγγεῖα ἄσπρα, τὰς ἐζήτει ἐπιπόνως παρὰ τοῦ πατριάρχου, ὡς ἐζήτει καὶ παρὰ τῶν Ἀρμενίων τὰς 150 καὶ παρὰ τῶν Ἑβραίων τὰς 80 ὁποῦ ἔλλειπον διὰ νὰ τελειώσῃ ὁ διορισθεὶς ἀριθμός. Οἱ Ἀρμένιοι καὶ Ἑβραῖοι εἶχον πληρωθεῖ διὰ τὸ ἀσήμι ὁποῦ ἔδωκαν· ὁ πατριάρχης ὅμως εἶχε νὰ πάρῃ 220 πουγγεῖα διὰ τὸ ἀσήμι ὁποῦ ἔδωκαν οἱ Ῥωμαῖοι καὶ αἱ ἐκκλησίαι, καὶ ἀντὶ ἄσπρων εἶχαν λάβει τεσκερέδες τῶν ἐπιστατούντων μαϊστόρων εἰς τὸ κάλι τοῦ διδομένου ἀργυρίου καὶ χρυσοῦ διὰ νὰ τὰ πληρώσουν ἀφοῦ ἔλθουν ἄσπρα ἀπὸ τὸν ζαρπχανὲ-ἐμινήν· ἐζήτησεν οὖν ἄσπρα πολλάκις ὁ πατριάρχης ἀπὸ τὸν ζαρπχανὲ-ἐμινὴ διὰ νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος καὶ νὰ παρακινηθοῦν καὶ ἄλλοι νὰ φέρουν ἀσήμι, διατί δὲν ἔφερναν μὲ τὸ νὰ ἔβλεπαν πῶς δὲν ἐπληρώθησαν ἐκεῖνοι ὁποῦ ἔδωκαν· ἀλλ' αὐτὸς οὐ μόνον δὲν ἔδιδεν ἀλλ' ἐζήτει ἐπιπόνως καὶ τὴν τελείωσιν τοῦ διορισθέντος ἀσημίου· προσεκλαύθη οὖν ὁ πατριάρχης Προκόπιος εἰς τὴν Πόρταν, ὅθεν τὸν ἐπρόσταξαν νὰ δώσῃ, καὶ ἔδωκε μόνον πουγγεῖα 20, καὶ ἠγανάκτησε κατὰ τοῦ πατριάρχου καὶ κατελάλει διὰ τὴν εἰς τὴν Πόρταν κατ' αὐτοῦ πρόσκλαυσιν. Ἐβίαζε λοιπὸν ὁ πατριάρχης τὰ ἐσνάφια διὰ νὰ φέρουν τὸ διορισθὲν ἑκάστῳ αὐτῶν ἀσήμι· δὲν ἤκουον, οὐδὲ ἐπείθοντο, τὰ μὲν ἀδυνατοῦντα, τὰ δὲ βλέποντα ὅτι ἀντὶ ἄσπρων δίδουσι τεσκερέδες· ὅθεν ἀγανακτοῦντα διὰ τὴν παρὰ τοῦ πατριάρχου ἐπιφερομένην βίαν ἐγόγγυζον κατ' αὐτοῦ παῤῥησίᾳ καὶ κατελάλουν, καὶ ἐσυκοφάντουν ὅτι νὰ ἐπῆρε καὶ νὰ ἐκέρδισε πολλὰ ἀπὸ τὰ διδόμενα ἀσήμια, μὲ ὅλον ὁποῦ οἱ λαμβάνοντες αὐτὰ καὶ δίδοντες τοὺς τεσκερέδες ἦσαν οἱ μαΐστορες καλτζῆδες καὶ οὐχ ὁ πατριάρχης.

Ἀγκαλὰ καὶ νὰ διωρίσθησαν 1,800 ναῦται, καὶ κατὰ τὰ δοθέντα διὰ κάθε μέρος κατάστιχα τῶν διορισθέντων ναυτῶν νὰ ἐπῆλθον καὶ φερμάνια τοῦ τότε καπουδάνι-δεργιὰ Χασὰν-πασσᾶ, καὶ μουπασίρης τοῦρκος τζαούσης του καὶ ἐφημέριος πατριαρχικὸς εἰς κάθε μέρος, καὶ νὰ ἦλθον καὶ πολλοὶ ναῦται, ὅμως μὲ τὸ νὰ ἔλλειπον καὶ πολλοὶ ἕως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν 1,800, μανζιλευθέντος τοῦ Χασὰν-πασσᾶ καὶ γενομένου καπιτάνι-δεργιὰ τοῦ Κρητικοῦ Χουσεῖν-πασσᾶ, ὄντος πρότερον καπιτάνια, ἔφθασεν ὁ καιρὸς νὰ σηκωθῇ ὁ στόλος, καὶ οἱ προσδοκώμενοι ναῦται μὲ τὸ νὰ μὴν ἦλθον κατηγορεῖτο ἀδίκως ὁ πατριάρχης ὡς ἀμελὴς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς προσταγῆς, μὲ ὅλον ὁποῦ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτὴν εἰς κάθε μέρος ἦσαν μουπασίρηδες, τζαουσᾶδες, γαλιοντζῆδες καὶ ἐφημέριοι.

Πλὴν δὲ τούτων τῶν καταλαλούντων καὶ συκοφαντούντων διά τε τὰ ἀσήμια καὶ διὰ τοὺς ναύτας ἀδίκως καὶ παραλόγως ὁ πατριάρχης Προκόπιος κατηγορεῖτο μάλα δικαίως παρά τινων διατί ὤντας πατὴρ κοινὸς τοῦ ποιμνίου του ἐκρέματο ἀπὸ τὰ νεύματα τοῦ συντέκνου του Στεφάνου τοῦ Μαυρογένη, διὰ νὰ εὐαρεστήσῃ καὶ νὰ μὴ προσκρούσῃ τῷ τυράννῳ θείῳ του, καὶ κατὰ τὰς συμβουλὰς ἐκείνου καθήψατο καὶ τὸ αὐθεντικὸν ὀσπίτι τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου βοεβόδα καὶ τοῦ Κωνσταντίνου Μουρούζη βοεβόδα, οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ δὴ τὸ χείριστον ἐξηυτέλιζε καὶ ὠλιγώρει τοὺς ἀρχιερεῖς, καὶ

ταῦτα τὸν Καισαρείας, τὸν Ἐφέσου, τὸν Ἡρακλείας καὶ τὸν Τορνόβου, ὡς ἀπείρους καὶ ἀδοκίμους πολιτικῶν ὑποθέσεων καὶ εἰς συμβουλὴν μὴ χρησιμεύοντας, καὶ προσέθετο τούτοις καὶ ὀνομασίας καταγελάστους, καὶ ἔδιδεν αἰτίαν καὶ πολλοῖς λαϊκοῖς τοῦ καταγινώσκειν αὐτοῦ φιλοχρηματίαν καὶ αἰσχροκέρδειαν μέχρι καὶ διὰ τὰ κάρτα τῶν κληρικῶν τῶν γραφόντων τὰ γράμματα διὰ τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις· εἶχε δὲ καὶ προφανεῖς ἐχθροὺς μαζὴ μὲ τὸν Ἄρτης καὶ τὴν τῶν Σούτζων φατρίαν. Ἀληθεύει δὲ πῶς καὶ ἄκων ἐκρέματο τῶν νευμάτων τοῦ Στεφάνου, βλέπων ἐναργῶς ὅτι ὅσας συκοφαντίας καὶ ψεύδη μηνύει ὁ Βλάχπεης Μαυρογένης τῷ βεζίρῃ Ἰσοὺφ πασσᾷ, ἀγκαλὰ καὶ νὰ γνωρίζῃ πῶς εἶναι ψεύδη, μ' ὅλοντοῦτο διὰ φιλοχρηματίαν καὶ αἰσχροκέρδειαν τὰ ἐνεργεῖ· ἐκδειματούμενος οὖν μήπου γράψῃ τι καὶ κατ' αὐτοῦ τῷ βεζίρῃ καὶ γένῃ αἴτιος τῆς πτώσεως διὰ τὸ κέρδος τῆς ἀλλαξοπατριαρχείας, ἐδέχετο τὰς μαυρογενικὰς συμβουλὰς, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν προσταγάς· ἡ τοιαύτη ὑποψία καὶ φόβος μάλα δίκαιοι, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ δείχνῃ πῶς τὸ κάμνει βιαζόμενος καὶ ὄχι ἐξ ἰδίας γνώμης καὶ προαιρέσεως καὶ σχεδὸν αὐτοκίνητος, καὶ ἐξ ἀνάγκης ἔπρεπε νὰ διάγῃ ἡσύχως μὲ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ νὰ τοὺς περιθάλπῃ, καθὼς τὸ ἔκαμνεν ἀπ' ἀρχῆς τῆς πατριαρχείας του μέχρι τοῦ χρόνου καθ' ὃν ἤρξατο ὁ πόλεμος. Ὁ ἀπολίτευτος λοιπὸν αὐτὸς τρόπος του ἐπροξένησε τὴν ἐπιζήμιον πτῶσίν του, ἀνδρὸς ἄλλως ἐλλογίμου, εἰδήμονος τῆς Γραφῆς καὶ παιδείᾳ καὶ μαθήσει κεκοσμημένου καὶ φιλακολουθίᾳ σεμνυνομένου.

Κατιδόντες οὖν οἱ ἀπεχθῶς φερόμενοι ἐκκλησιαστικοί τε καὶ λαϊκοὶ ὅτι τὰ παῤῥησίᾳ διδόμενα ἀρζιχάλια δὲν λαμβάνουσι τὴν ποθουμένην ἔκβασιν ἄλλης ὁδοῦ ἥψαντο, καὶ διὰ τοῦ τζεράχη, υἱοῦ τοῦ θανόντος Ἀντωνίου τζεράχη εἰς τὰ ἀνακτόρια, ἔδωκαν ἀρζουχάλι τῷ Μαχμούτ-πεη, τῷ ποτὲ μὲν λαλᾷ τοῦ σουλτὰν Σελίμη, σαχζαδὲ ὄντος, τανῦν δὲ κεχαγιᾷ τῆς σουλτάνης μητρός του καὶ λίαν παρὰ τῷ βασιλεῖ ἰσχύοντι, γράφοντες κατ' αὐτοῦ τὰς διὰ πτῶσιν συνήθεις κατηγορίας καὶ παρακαλοῦντες, κατὰ τὸ δοθὲν αὐτοῖς χάττι παρὰ τοῦ πατρός του σουλτὰν Μουσταφᾶ, νὰ ἐκλέξουν κοινῇ γνώμῃ ἐκκλησιαστικῶν τε καὶ λαϊκῶν ἄλλο πρόσωπον εἰς πατριάρχην. Ἐπείσθη ὁ βασιλεὺς παρὰ τοῦ Μαχμούτ πεη καὶ ἐμήνυσε τῷ καϊμακάμῃ τὸ, ἐπειδὴ καὶ τὸ γένος του δὲν εἶναι εὐχαριστημένον, ἂς ἐκδοθῇ προσταγὴ νὰ ἐκλέξουν ἄλλον, κατὰ τὸ ἀϊνὶ καὶ συνήθειάν τους. Ἀμέριμνον οὖν ὄντα τὸν πατριάρχην Προκόπιον καὶ μηδόλως πτῶσιν ὑποπτευόμενον ἐλθὼν τζαούσης εἰς τὸ πατριαρχεῖον τῇ λ' τοῦ Ἀπριλίου μὲ φερμάνι ἐξορίας εἰς τὴν Μιτυλήνην τὸν ἐπῆγεν εἰς τὸ Γιουμρούκι, κατὰ τὴν συνήθειαν.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΔΕΚΑΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ.

Συνετέθη ἐν τῇ κατὰ τὸ Φανάριον ἑστίᾳ ἀπὸ τοῦ ἔτους ᾳψοά μέχρι τοῦ ἔτους ᾳψπθ', ἐν τῇ κατὰ τὸ Νεοχώριον πατρικῇ ἑστίᾳ πέρας λαβόν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.*

ΕΘΙΜΑ ΤΗΣ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ.

Μέρος Α΄.

Τὰ περὶ τὸν βασιλέα.

Σουννῆδες μουσουλμάνοι εἰσὶν οἱ Τοῦρκοι, καὶ ταύτης τῆς φατρίας καὶ αἱρέσεώς ἐστι καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν· λέγονται δὲ σουννῆδες, οἷον εἰπεῖν ὀρθόδοξοι, ἐκεῖνοι ὁποῦ ἀκολουθοῦσι καὶ φυλάττουσι τὸ μεσχέπι, ἤτοι τὴν αἵρεσιν καὶ τὰς διδασκαλίας τοῦ ἰμάμη Ἀζὰμ καὶ τοῦ ἰμάμη Σαφή· ἐκεῖνοι δὲ ὁποῦ δὲν ἀκολουθοῦσι τὰς διατάξεις καὶ τὰ ῥητὰ καὶ κανόνας αὐτῶν τῶν δύο, ἢ ἤθελαν ἐφευρίσκει νέας, καλοῦνται μεζχεμπῆδες καὶ κιαφίρηδες· τοιοῦτοί εἰσιν οἱ Πέρσαι παρὰ τοῖς Τούρκοις· ἢ καλοῦνται ῥαφαζῆ, οἵτινές εἰσι χείρους τῶν κιαφίρηδων, ὅ ἐστιν ἀπίστων.

Ἡ βασιλεία τῶν Ὀθωμανῶν μεταχειρίζεται περὶ ἑαυτῆς τίτλους ὑπερμεγίστους εἰς τὰ ἐκδιδόμενα προγράμματά της, τὰ παρ' αὐτοῖς φερμὰν καὶ φερμάνι-ἀλισὰν λεγόμενα, οἷον τὸ μπάμπι-χουμαγιοὺν (ἡ ὑψηλὴ πόρτα), τὸ μπάμπι-ἀδαλὲτ (ἡ πόρτα τῆς δικαιοσύνης), μπάμπι ἢ δάρι-σααδὲτ (ἡ πόρτα τῆς μεγαλειότητος), μπάμπι ἢ δάρι-δεβλὲτ (ἡ πόρτα τῆς εὐτυχίας), δεβλέτι-ὀσμανιὲ (ἡ μεγαλειότης καὶ εὐτυχία ἡ ὀθωμανική), δεβλέτι-ἀλὶ-Ὀσμὰν (ἡ εὐτυχία τῶν ἀπογόνων τοῦ Ὀσμὰν), τεβαΐφι-ἀλὶ-Ὀσμὰν (αἱ φατρίαι τῶν ἀπογόνων τοῦ Ὀσμάν)· καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῆς ὀνομάζεται ἀλὶ-Ὀσμὰν-παδισαχὶ (βασιλεὺς τῶν ἀπογόνων τοῦ Ὀσμὰν), σάχι-ἀλεμ-πενὰχ (βασιλεὺς τὸ καταφύγιον τοῦ σύμπαντος κόσμου), σουλτάνουλ-μπερέϊνι βὲ χακάνουλ-μπαχρέϊνι (βασιλεὺς τῶν δύο γαιῶν καὶ κύριος τῶν δύο θαλασσῶν), σεχινσάχι-ἀλὲμ (βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων τοῦ σύμπαντος), χουδαβενδιγκιὰρ (προσηλωμένος τῷ θεῷ), σεχινσάχι-μουαζὰμ καὶ Ζιλλουλὰχ (μέγιστος βασιλεὺς τῶν βασιλέων καὶ σκιὰ τοῦ θεοῦ), καὶ ἄλλα μυρία τοιαῦτα, ἅπερ εὑρήσεις ἐν τῷ λεξικῷ τοῦ Μενίνσκη.

Ὅταν ἀποθάνῃ ὁ βασιλεὺς μηνύεται ὁ βεζίρης, καὶ ἐλθὼν εἰς τὰ ἀνα-

(*) Ὅρα σημείωσιν σελ. 239.

κτόρια μηνύει ὅλους τοὺς οὐλεμᾶδες καὶ τοὺς ἐν τέλει ἐλθεῖν· ἐν τούτοις ἀπέρχεται ὁ κιζλὰρ-ἀγασὴ καὶ δίδει εἴδησιν τῷ μέλλοντι βασιλεῦσαι καὶ ἐβγάζει αὐτὸν ἔξω τῆς γυναικωνίτιδος· ὁ βεζίρης ἁπαντᾷ αὐτῷ εἰς τὴν πύλην τῆς γυναικωνίτιδος, καὶ προπορευόμενος ἀπάγει αὐτὸν εἰς τὸ χιρκάϊ-σεριφ-όδασὶ καὶ προσκυνεῖ αὐτῷ. Ἐκεῖ καθηται συνομιλῶν μὲ τὸν βεζίρην ἕως οὗ νὰ συναθροισθῶσιν οἱ πάντες· οὗ γενομένου ἐβγάζει αὐτὸν ἔξω εἰς τὸν λεγόμενον σοφᾶν καὶ καθίζει εἰς τὸ τάχτι· προσκυνεῖ πρῶτος ὁ βεζίρης εἶτα ὁ μουφτὴς, εἶτα ὅλοι οἱ οὐλεμᾶδες, εἶτα ὅλοι οἱ ἐν τοῖς ἀνακτορίοις ἀγᾶδες· εἶτα ἐξελθὼν εἰς τὴν ἐν τῇ δευτέρᾳ αὐλῇ στοὰν τὴν πρὸ τοῦ γαλεμπὲ-διβάνι κειμένην, κάθηται εἰς τὸ ἐκεῖσε τάχτι, καὶ ἐκεῖ γίνεται τὸ δεύτερον μπιάτι, ἤτοι ἡ δευτέρα προσκύνησις, καὶ προσκυνοῦσιν αὐτῷ πάντες οἱ ἀβάμηδες, χοτζαγκιάνηδες καὶ ὀτζακλῆδες. Ἐὰν δι' ἀποστασίας καταβιβασθῇ ὁ βασιλεὺς, ὁ καταβιβαζόμενος ἀπέρχεται καὶ λέγει τῷ βασιλεύσοντι παραλαβεῖν τὸν θρόνον, καὶ ὁ κιζλὰρ-ἀγασὴς ἐβγάζει αὐτὸν ἔξω, καὶ προσκυνοῦσιν οἱ ἐν τοῖς ἀνακτορίοις· εἶτα συναθροισθέντες καὶ οἱ ἔξω προσκυνοῦσι καὶ αὐτοί.

Οἱ Ὀθωμανοὶ παρατηροῦσι μεγάλως τὸ πρῶτον κίνημα, ἢ λόγον, ἢ προσταγὴν ὁποῦ κάμνει ὁ ἀναβιβασθεὶς εἰς τὸν θρόνον βασιλεὺς αὐτῶν, κἀκεῖθεν προγνωρίζουσι τὴν μέλλουσαν ζωήν του, ἢ καλὴν δηλαδὴ ἢ κακὴν, ἢ ἐν γενναιότητι ἢ ἄλλως πως.

Τζουλουσναμὲ καὶ ναγμεΐ-τζουλούσι-χουμαγιοὺν λέγονται τὰ γράμματα ὁποῦ γράφων ὁ σουλτάνος ταῖς ἐν τῇ Εὐρώπῃ δυναστείαις καὶ τοῖς ὑπ' αὐτῷ ἡγεμόσι καὶ ταῖς λοιπαῖς μουσουλμανικαῖς ἀρχαῖς μηνύει δι' αὐτῶν τὴν εἰς τὴν βασιλείαν ἀναβίβασίν του.

Μπὰς-καδὶν, ἰκιντζὴ καὶ οὐτζουντζοὺ λέγονται αἱ γυναῖκες τοῦ βασιλέως· ἡ πρώτη ὁποῦ γεννήσει υἱὸν γίνεται μπὰς-καδίν· ἄλλοτε ἐλέγετο χασεκὴ-σουλτάν· αἱ ἄλλαι λέγονται χασεκὴ-καδίν· καὶ αὗται ἔχουσι τὰ οἰκήματά τους καὶ τὰς θεραπαινίδας των χωριστὰ, τὸν κεαγιᾶν τους ἑκάστη ὁποῦ θεωρεῖ τὰς ὑποθέσεις τους, τοὺς μπαλτατζῆδες ὁποῦ δουλεύουν διὰ τὰς ἔξω ὑποθέσεις των λαμβάνοντες τὴν προστα-γὴν παρὰ τοῦ κεαγιᾶ ἑκάστης, καὶ τοὺς κουστζῆδές της ὁποῦ φέρουσι τὰ χρειώδη ἀπὸ τὸ κιλάρι, χαζνὲ, μουτουπάκι καὶ μέρους τοῦ σιλαχδάρη, καὶ ἁπλῶς ποιοῦσι τὰς ἐν τῷ σεραγὶ ἐκδουλεύσεις τῆς χασεκὴ-καδίν· ἔχει ἑκάστη καὶ τὸν λουφέν της, ὁποῦ δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶναι ὀλιγώτερος τῶν 500 πουγγείων τὸν χρόνον· ἂν ἔξω τῶν τριῶν ἔχῃ καὶ ἄλλας, λέγονται ὀδαλίκ. Εἶναι εἰς τὸ χαρέμι καὶ ἡ κεαγιᾶ-καδὶν, καὶ ἡ χαζναδὰρ-οὐστᾶ, τὴν ὁποίαν δὲν ἐγγίζει ὁ βασιλεὺς ἂν θέλῃ νὰ φυλάξῃ τοὺς κανόνας, καὶ αὗται παιδεύουσι καὶ εἰς εὐταξίαν τιθέασι τὰς λοιπὰς θεραπαινίδας, καὶ μὴ οὔσης βαλιδὲ ἡ κεαγιᾶ-καδὶν διορίζει τῷ βασιλεῖ ἐκείνην τὴν νέαν ὁποῦ θέλει αὐτὴ νὰ κοιμηθῇ μαζή του· ὅθεν γίνεται αὐτὴ ἡ ἐκλογὴ κατὰ τοὺς κανόνας τοῦ σεραγίου καὶ ὄχι κατὰ τὸν ἔρωτα τοῦ βασιλέως. Ἠμποροῦν νὰ ἀποκαταστήσουν παρὰ τὰς τρεῖς καὶ ἄλλας χασεκὴ-καδίν. Ὅταν θέλῃ, ὑπανδρεύει θεραπαινίδα, ἀμὴ χασεκὴ-καδὶν ἢ ὀδαλίκισσα δὲν ὑπανδρεύεται, καὶ μετὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ βασιλέως πέμπονται εἰς τὸ Ἐσκὶ-σεράϊ, ὅπου διάγουσι μέχρι θανάτου. Ὅταν ζῇ ἡ μήτηρ του ὅλην ἔχει τὴν ἐξουσίαν ἐν τῷ γυναικείῳ, καὶ ἔχει πολλὴν ἐξουσίαν παρ' αὐτῷ ἡ λεγομένη βαλιδὲ-κουτουζουσοὺ, ἤτοι ἡ χαζναδάρισσά της. Ἔχει δὲ ἡ βαλιδὲ τὸν χρόνον εἰσοδήματα 1,000 πουγγεῖα, ἅτινα μὴ οὔσης βαλιδὲ λαμβάνει ὁ σουλτάνος εἰς τὸ θησαυροφυλάκιόν του.

Ἡ σημαία τοῦ Μεχμέτη ἔχει πράσινον χρῶμα· εἶναι παλαιὰ καὶ ξεσχισμένη, ὅθεν δὲν τὴν ἀνοίγουν ποτὲ, μόνον εἶναι τυλιγμένη εἰς λόγχην τινά· προπορεύεται τοῦ βεζίρη, ἐκστρατεύοντος, ἕως εἰς τὸ πρῶτον κονάκι, εἶτα τὴν κρύπτουν εἰς σενδούκι χρυσὸν, καὶ προπορεύεται τοῦ βεζίρη τὸ σενδούκι, καὶ ἕως οὗ νὰ ἐπανακάμψῃ τὸ στρατόπεδον εἰς τὴν Πόλιν εἶναι εἰς τὴν ἐπιστασίαν τοῦ νακίπουλ-ἐσρέφ.

Οἱ βασιλεῖς ὅταν θέλουν νὰ κάμουν συνέτι τοὺς σεχζαδέδες των, μηνύεται εἰς ὅλους τοὺς ἔξω πασσᾶδες καὶ ὀφφικιαλίους, καὶ πάντες κοινῶς τόσον οἱ ἔξω ὅσον καὶ οἱ ἔσω ὀφφικιάλιοι μεγαλοπρεπῆ δῶρα πέμπουσι κατὰ παλαιὰν συνήθειαν. Ὅταν ἔκαμε τὸ συνέτι τῶν τέκνων του ὁ σουλτὰν Μεχμέτης ὁ Δ', ὁ τότε ἡγεμὼν τῆς Μολδαβίας Δραγότας ἔπεμψε διὰ δῶρα πουγγεῖα ἄσπρων 40, δύο σαμουρόγουναις, δύο ῥισοκοιλιαῖς, 100 πήχαις στόφαν χρυσῆν, δύο κομποσχοίνια μὲ διαμάντια ἀναμεταξὺ, ὧν ἑκάστου ἡ τιμὴ ἦν πουγγεῖα 15. Ὁ παραμικρότερος ὀφφικιάλιος πρέπει νὰ στείλῃ πεσχέσι ἕκαστος κατὰ τὴν τάξιν καὶ δύναμίν του· οἱ ἴδιοι ἐλτζῆδες τῶν χριστιανικῶν δυνάμεων πέμπουσι.

Τίτλῳ τοῦ τζελεπῆ ἐλέγοντο οἱ υἱοὶ τῶν καταβιβασθέντων ἢ θανόντων βασιλέων τὸ πάλαι, ἀλλὰ τανῦν καλοῦνται τίτλῳ τοῦ ἐφένδη, ὡς καὶ οἱ μουλλᾶδες· ὁ δὲ τίτλος τοῦ τζελεπῆ κατήντησεν εἰς μεταχείρισιν πάντων τῶν τῆς Πόλεως πολιτῶν· οἱ δὲ υἱοὶ τῶν ἐν τῷ βασιλεύειν ὄντων καλοῦνται σαχζαδέδες.

Οἱ Τοῦρκοι δὲν θεμελιοῦσι τὴν εὐγένειαν εἰς διεξοδικήν τινα σειρὰν περιφανῶν προγόνων, οὔτε διδῶσι τὰς ἀξίας, τιμὰς καὶ ὀφφίκια εἰς ἰδιάζοντα γένη, ἀλλὰ διδῶσιν αὐτὰς διὰ μισθὸν τῆς προκοπῆς καὶ δεξιότητος τοῦ ὑποκειμένου· ἡ ἀληθὴς εὐγένεια παρ' αὐτοῖς ἐστιν ἡ τῆς ψυχῆς, καθ' ἣν λάμπει ἡ φρόνησις καὶ ὑπερτερεῖ τοὺς λοιποὺς μὲ τὴν πεῖραν καὶ τὴν πρᾶξιν τῶν ἀρετῶν καὶ τῶν πολιτικῶν ὑποθέσεων· ἐξαιρῶντας οὖν τοὺς υἱοὺς τῶν βασιλέων, ἤτοι τοὺς σεχζαδέδες, ἄλλως ἐφένδηδες, οὐδεὶς ἄλλος ἔχει δικαιολόγημα παρ' αὐτοῖς νὰ διακρίνεται τῶν λοιπῶν διὰ τὴν γέννησίν του. Εἰσὶ παρ' αὐτοῖς τρία γένη παλαιὰ στολισμένα μὲ σειρὰν περιφανῶν προγόνων, τὸ τοῦ Ἰπραὴμ Χάνογλου δηλαδὴ, (ὅρα Καντεμίρην τόμῳ ά, σελ. 232,) τὸ τοῦ Κιοπρουλόγλου καὶ τὸ τοῦ Τζιγάλογλου, καὶ διὰ τοῦτο εἰς ὑπόληψιν τοῦ κόσμου· ἀλλὰ καὶ ὡς, οὐ διδῶσιν αὐτοῖς ἀρχὰς καὶ ἀξίας διὰ τοῦτο, καὶ πρὸ πολλοῦ μὲ τὸ νὰ μὴν ἐφάνη τις ὀξύνους ἐν αὐτοῖς οὐκ ἠξιώθη ἀξίας· ὑστερινὸς διαφανὴς ἐν τοῖς Κιοπρουλόγλοις ἦν ὁ Ἀπτουλλὰχ-πασσᾶς, ὅστις διορισθεὶς σερασκέρης κατὰ τοῦ Ταμὰς-Κουλλοὺ-χάνη καὶ

φονευθεὶς ἐν τῷ πολέμῳ, τῷ ἔτει 1749, οὐδεὶς μετ' ἐκεῖνον αὐτοῦ τοῦ γένους ἐφάνη προβιβασθεὶς εἴς τινα ἀξίαν καὶ ὀφφίκιον μέγα.

Πολλά εἰσι τὰ τάγματα καὶ ὀφφίκια ἐν τοῖς ἀνακτορίοις· ὅθεν πρῶτον ἔστω ἡμῖν ὁ λόγος περὶ τῶν ὀφφικιαλίων. Τούτων τινὲς λέγονται ρεκιὰπ-ἀγαλαρὶ καὶ διαιροῦνται εἰς δύο· οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν εἰσιν ἀγένειοι, οἱ δὲ πώγωνα καθειμένοι, καὶ τοιοῦτοί εἰσιν ὁ χουνκιὰρ-καπιτζηλὰρ-κεαγιασὴ, ὁ μπεγιοὺκ ἰμπροχόρης, ὁ κιουτζοὺκ ἰμπροχόρης, ὁ μιραλέμης καὶ ὁ ποσταντζήπασης, ἤτοι ἀρχηγὸς τῶν ποσταντζήδων, ἢ καπετάνος τοῦ βασιλικοῦ παλατίου, οἱονεὶ ὁ κουροπαλάτης παρ' ἡμῖν. Δύο ποσταντζηπασῆδες εἰσὶν, εἷς ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ εἷς ἐν τῇ Ἀδριανουπόλει, καὶ οἱ δύο φυλάττουσι τὰ σεράγια, φυλάττουσι δὲ καὶ τοὺς σεχζαδέδες τοὺς ἐν τῷ χαρέμι ἀπὸ παντὸς κινδύνου καὶ ἐπιβουλῆς τοῦ βασιλεύοντος, τόσον ὁ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅσον καὶ ὁ τῆς Ἀδριανουπόλεως ὅταν ὁ βασιλεὺς διὰ χρείαν πολέμου ἤθελεν ἀποδημήσει ἐκεῖ· ἡ τιμὴ καὶ ἡ ἀξία αὐτῶν τῶν δύο ποσταντζηπασήδων ἐστὶν ἰσόμετρος. Ὁ ποσταντζήπασης τῆς Ἀδριανουπόλεως ὁρίζει καὶ τὴν Ἀδριανούπολιν, φυλάττων τὸ ἐκεῖσε βασιλικὸν καὶ μέγα παλάτιον, καὶ ὁρίζει ἕως εἰς τὸν μικρὸν Τζεκμετζέν· ὅλας τὰς ὑποθέσεις καὶ διαφωνίας τῶν κατοικητῶν αὐτῆς τῆς ἐπαρχίας αὐτὸς τὰς θεωρεῖ· παιδεύει τοὺς ἀτακτοῦντας, κρεμάζει, φονεύει κλέπτας, φονεῖς καὶ ἄλλους παρομοίους ἀφ' ἑαυτοῦ του χωρὶς ἐξέτασιν ἢ ἄδειαν τοῦ βεζίρη, ὡς ποιοῦσι καὶ οἱ λοιποὶ βεζίρηδες. Ὁ ποσταντζήπασης τῆς Πόλεως ὁρίζει τὰ παράλια Ἀσίας τε καὶ Εὐρώπης ὁποῦ εἶναι ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Δουνάβεως μέχρι τοῦ ἁγιωνύμου Ὄρους· ὅλους τοὺς κλέπτας ὁποῦ ἤθελαν εἶσθαι εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα αὐτὸς ἔχει χρέος νὰ τοὺς εὑρίσκῃ· ὅταν ἐπιβαίνῃ τοῦ σανδαλίου ὁ σουλτάνος αὐτὸς τὸν δίδει χέρι, διὰ τοῦτο ἔχει καὶ βαθμὸν κολτοὺκ-βεζιρὴ, καὶ βαστᾷ τὸ τιμόνι τοῦ πλοίου αὐτὸς, καὶ ἔχει χρέος νὰ γνωρίζῃ ὅλας τὰς οἰκοδομὰς τοῦ Βοσπόρου τάς τε ἐν τῇ Ἀνατολῇ καὶ Δύσει καὶ νὰ ἠξεύρῃ τοὺς οἰκοδεσπότας αὐτῶν, διὰ νὰ ἀποκρίνεται τῷ σουλτάνῳ περιοδεύοντι ἐν τῷ πλοίῳ καὶ ἐρωτῶντι. Καὶ οἱ δύο αὐτοὶ ποσταντζηπασῆδες ἔχουν εἰσόδημα πολὺ καὶ μεγάλον.

Τοῦ ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει ποσταντζῆ-ὀτζακίου δεύτερος ὀφφικιάλιός ἐστι μετὰ τὸν ποσταντζήπασην ὁ χασεκὴ-ἀγᾶς, καὶ γ' ὁ κὸζ-πεκτζισὴ, καὶ δ' ὁ ποσταντζιλὰρ-ὁδαπασισὴ εἰς τὴν πόρταν τοῦ βεζίρη, καὶ ε' ὁ καρακουλάκης τοῦ βεζίρη, καὶ ς' ὁ κουστζὴ-ἀγᾶς, καὶ ζ' ὁ σεραὰπ-ἐμινὴς, καὶ ἡ ὁ παλικχανὲ-ἐμινή. Ὀφφικιάλιοι μεγάλοι εἰς τὰ ἀνακτόρια παρὰ τούτους εἰσὶ καὶ ὁ σέχερ-ἐμινὴς διὰ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ παλατίου, καὶ ὁ μουτουπάχ-ἐμινὴς, καὶ ὁ μασραὰφ-ἐφένδης, καὶ ὁ ζαρπχανὲ-ἐμινὴς, καὶ ὁ καπιτζιλὰρ-κιατιπὴς καὶ ὁ μασραὰφ-κιατιπὴς, καὶ 40 καπιτζηπασῆδες μὲ ρουούσι, καὶ ὁ μασραάφι-σέχρι-γιαρὶ-κιατιπή.

Ἀγένειοι δὲ ὀφφικιάλιοι τοῦ βασιλέως εἰσὶν ὁ σιλαχτάρης, ὅστις ἐν τῷ κοινῷ φέρει ἀνὰ τοὺς ὤμους τὸ σπαθὶ τοῦ βασιλέως, ἐπιστατεῖ εἰς τὰ φαγητά του καὶ κόπτει τὰ βρώματα ἐν τῇ τραπέζῃ αὐτοῦ· ἐστὶ δὲ καὶ ζαπίτης πάντων τῶν ἐν τοῖς ἀνακτορίοις ταγμάτων, πλὴν τῶν μποσταντζήδων καὶ Ἀράβων, καὶ διατάττει τοὺς αὐλικοὺς τοῦ βασιλέως, καὶ ἡ ἐξουσία του ἐκτείνεται εἰς ὅλην τὴν βασιλείαν· ἅπαντες οἱ ἐν τέλει ἐπιθυμοῦσι τὴν εὔνοιάν του καὶ ἐκτελοῦσι τὰ θελήματά του. — Δεύτερός ἐστιν ὁ τζοχαδὰρ-ἀγασὴς, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν ἐπιστασίαν εἰσὶν οἱ χιτῶνες τοῦ βασιλέως, καὶ τραβᾷ τὰ ὑποδήματα αὐτοῦ ὄντος ἐν τοῖς ἀνακτορίοις. — Τρίτος ἐστὶν ὁ πεσκὶρ-ἀγασής. — Τέταρτός ἐστιν ὁ ρεκιαπδὰρ-ἀγασὴς, ὅστις βαστᾷ τὴν σκάλαν τῆς σέλλας τοῦ ἵππου ἐφιππεύοντος τοῦ σουλτάνου. — Πέμπτος ἐστὶν ὁ τουλπὲνδ-ἀγασὴς, ὅστις κατασκευάζει τὸ σαρίκι εἰς τὸ καβούκι τοῦ σουλτάνου. — Ἕκτος ἐστὶν ὁ ἰμπρικδὰρ-ἀγασὴς, ὅστις χύνει νερὸν τῷ βασιλεῖ νιπτομένῳ ἢ λαμβάνοντι ναμάζι. — Ἕβδομος καὶ τελευταῖός ἐστιν ὁ περπέρπασης, ὁπῶ ξυρίζει τὸν βασιλέα. Οὗτοι λέγονται καὶ κολτοὺκ-βεζιρλερὶ, ὡσὰν ὁποῦ ἔχουσι προνόμιον νὰ ἐγγίζωσι τὸ σῶμα τοῦ βασιλέως, νὰ ἅπτωνται τῆς μασχάλης του ὅταν περιπατῇ ἢ ἀναβαίνῃ τὰς ἀναβάθρας, νὰ τὸν σηκώνουν ὅταν καβαλικεύῃ, ὅταν ἐμβαίνῃ ἢ ἐβγαίνῃ ἀπὸ τοῦ πλοίου· καὶ κατὰ τοῦτό ἐστι κολτοὺκ-βεζίρης καὶ ὀγιαννιτζὰρ-ἀγασὴς, ὡσὰν ὁποῦ ἅπτεται τῆς μασχάλης του κάθε Παρασκευὴν, ἀφοῦ ἔβγῃ ἀπὸ τὸ τζαμὶ τὸ μεσημέρι. Αὐτοὶ οὖν οἱ ρεκιὰπ-ἀγαλαρὶ, οἱ καὶ κολτοὺκ-βεζιρλερὶ λεγόμενοι, γίνονται πασσᾶδες μὲ τρία τούγια ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καὶ πολλάκις καὶ βεζίρης τῆς Πόλεως γίνεταί τις ἐξ αὐτῶν· μὲ ὅλον ὁποῦ οἱ ἀπὸ τοιούτων εἰς τὸ βεζαρέτι ἀναγόμενοι δὲν ἔχουσιν ὑπόληψιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὸν κόσμον, διὰ τὴν ἀπραξίαν τῶν πολιτικῶν ὑποθέσεων, μερικοὶ ὅμως τῶν τοιούτων ἐξέβησαν πολιτικώτατοι, ὡς ὁ Τζόρλουλου Ἀλὴ-πασσᾶς, καὶ ἐφ' ἡμῶν ὁ Καρᾶ-βεζίρης, ἀπὸ σιλαχτάρης γενόμενος βεζίρης.

Εἰσὶ δὲ ἐν τοῖς ἀνακτορίοις τέσσαρα τάγματα λεγόμενα ὀδᾶδες, ὧν πρῶτόν ἐστι τὸ λεγόμενον χὰς-ὀδαλῆδες· τοιοῦτοί εἰσι μόνον 40· ὁ ὀδᾶς ἐστὶ πλησίον τοῦ μαπεὶν-ὀδασὴ μὲ 40 κρεββάτια· οὗτοι μόνοι βλέπουσι καὶ δουλεύουσι καὶ παρίστανται τῷ βασιλεῖ ὅταν ἐβγαίνῃ ἔξω τοῦ μαπεὶν-ὀδασὴ εἰς τὸν λεγόμενον σοφᾶν καὶ εἰς τὸν λεγόμενον σαρὶκ-ὀδασὴ, ἀλλ' οὐκ ἐγγίζουσιν αὐτῷ πλὴν τῶν κολτοὺκ-βεζιρλερί· ζαπίτης δὲ αὐτῶν ἐστιν ὁ σιλαχτάρης.

Δεύτερον τάγμα ἐστὶν οἱ λεγόμενοι χαζνελῆδες, ὧν πρῶτος ὁ χαζνὲ-κεαγιασής· οὗτοι δουλεύουσιν εἰς τὰς ὑποθέσεις τοῦ θησαυροφυλακίου, ἤγουν νὰ ἀνοίγωσι, νὰ σφαλῶσι καὶ νὰ μετατοπίζωσι σενδούκια καὶ ἄσπρα καὶ τὰ τούτοις ὅμοια.

Τρίτον τάγμα ἐστὶν οἱ λεγόμενοι κιλερλῆδες, ὧν προεστὼς ὁ κιλερτζήπασης· οὗτοι δουλεύουσιν εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν γλυκῶν, τοῦ χοσαφίου καὶ ἰατρικῶν τῶν διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ βασιλέως.

Τέταρτον τάγμα ἐστὶν οἱ λεγόμενοι σεφερλῆδες.

Πάντων αὐτῶν καὶ τῶν τεσσάρων ταγμάτων ζαπίτης ἐστὶν ὁ σιλαχ-

τὰρ-ἀγᾶς, παιδεύων τοὺς ἀτακτοῦντας, προβιβάζων τοὺς ἀξίους, βοηθῶν τοὺς ἀδυνάτους καὶ δεχόμενος ἑκάστων τὰ προσκλαυσίματα.

Παρὰ ταῦτα τὰ τέσσαρα εἰσὶ καὶ ἄλλα τάγματα εἰς ἐκδουλεύσεις ἐξωτερικὰς καὶ οὐδαμινὰς διωρισμένα, οἷον τὸ τῶν κουστζήδων, οἵτινες φέρουσι ξύλα εἰς τὰ ἔσω μαγειρεῖα, τοῦ σουλτάνου δηλαδὴ καὶ τῶν σεχζαδέδων, σκουπίζουσι τὰς αὐλὰς, καὶ ἄλλα πολλὰ ποιοῦσιν· εἰσὶ δὲ: τὸ τῶν χαλβατζήδων, οἵτινες ποιοῦσι τὰ γλυκὰ καὶ χαλβάδες· τὸ τῶν σολάκηδων, οἵτινες συμπεριπατοῦσιν αὐτῷ ὅταν ἐβγαίνῃ ἔξω μὲ τὸ τακίμι ἢ τεπτίλι· τὸ τῶν πεϊκηδων, οἵτινες πεζοὶ προπορεύονται τοῦ βασιλέως ἱππεύοντος· καὶ τούτων πάντων ζαπίτης ὁ σιλαχτάρης· τὸ τῶν παλτατζήδων, ὧν προεστὼς ὁ παλτατζιλὰρ-κεαγιασής· τούτων ἐσὶ ζαμπίτης ὁ κιζλὰρ-ἀγασὴς, ὅστις προστάτει τὸν παλτατζιλὰρκεαγιασὴ τὸ ποιητέον, κἀκεῖνος διὰ παλτατζήδων ἐνεργεῖ τὰ πάντα. Ὅταν ὁ βασιλεὺς θελήσῃ τὸν βεζίρην νὰ πηγαίνῃ εἰς προσύνησίν του μὲ τὸν παλτατζιλὰρ-κεαγιασὴ μηνύει αὐτῷ. Κάθε καδίνα, σαχζαδὲς καὶ σουλτάνα εἶχον τοὺς παλτατζήδες αὐτῶν δι' ὧν ἐξετέλουν τὰς ὑπηρεσίας των, ἀλλ' ὁ σουλτὰν Μουσταφᾶς ὁ Γ' ἐξωστράκισε τὸ τάγμα αὐτὸ, καὶ ἐξέλιπεν ἤδη τὸ σύνολον· (εἶτα ὁ σουλτὰν Ἀπτοὺλ-Χαμίτης, ἀδελφός του, τὸ ἀνενέωσε.)

Χωριστὸς εἶναι ὁ δαϊρὲς τοῦ δάρους-σααδὲ-ἀγασὴ, κεῖται γὰρ παρὰ τῇ πύλῃ τοῦ χαρεμίου, ἤτοι γυναικῶνος, εἰς καιρὸν ὁποῦ ὁ δαϊρὲς τοῦ σιλαχτάρη σὺν τοῖς λοιποῖς τέσσαρσι κεῖται εἰς τὴν τρίτην αὐλὴν, κοντὰ εἰς τὸ ἄρζ-ὀδασή· ἔχει ὑπ' αὐτῷ πολλοὺς Ἄραβας εὐνούχους.

Εὐνοῦχος δὲ ἐστὶ καὶ ὁ χανζναδὰρ-ἀγᾶς, δεύτερος τὴν ἀξίαν μετὰ τὸν κιζλὰρ-ἀγασὴ, ἔχων εἰς τὴν ἐξουσίαν του τὸν ἀντικρυ τοῦ χιρκαΐ-σερὶφ-ὀδασὴ χαζνέν, καὶ ἐπιστατῶν εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν λιθοκολλήτων καὶ τῶν ἐνδυμάτων τῶν γυναικείων. Εἶναι μεγάλος ἐν τοῖς Ἄραψι καὶ ὁ χαζνὲ-βεκιλὴς, πλησιέστατος τῷ ἄνακτι.

Εἰσὶ καὶ ἄλλοι εὐνοῦχοι ἐν τοῖς ἀνακτορίοις λευκοὶ, χὰς-ἀγαλὰρ λεγόμενοι, καθήμενοι καὶ φυλάττοντες ἐν τῇ τρίτῃ πύλῃ τῇ παρὰ τῷ ἄρζ-ὀδασὴ, ἤτοι τῇ πύλῃ τῆς τρίτης αὐλῆς, ὧν προεστὼς ὁ καπὶ-ἀγασής· ἔχει τὸν δαϊρέν του εὐθὺς μετὰ τὴν πόρταν τῆς τρίτης αὐλῆς, μεταξὺ τοῦ ἄρζ-ὀδασὴ καὶ τοῦ δαϊρὲ τοῦ σιλαχτάρη, καὶ παρ' αὐτῷ ἔχει τὸν δαϊρέν του ὁ λεγόμενος χαζναδάρπασης, εὐνοῦχος λευκὸς καὶ αὐτὸς καὶ προεστὼς, καὶ μοιράζει τοὺς λουφέδες τῶν καπιτζήδων καὶ ἄλλων δούλων ἐν τοῖς τζαμίοις, καὶ πληρώνει καὶ τὰ παρὰ τοῦ βασιλέως προστατόμενα ἔξοδα ἢ διὰ οἰκοδομὰς ἢ διὰ ἐνδύματα ἢ δι' ἄλλα τινά.

Ἔχει ὁ βασιλεὺς καὶ πὰς-τζοχαδάρην, καὶ ἀνακτὰρ-ἀγασὴ, καὶ καχβετζήπασην, καὶ σὶρ-κιατιπὴ, καὶ τιρναχτζὴν, καὶ εἰσι μεγάλοι, ἀλλ' οὐ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ῥηθέντων. Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ σουλτὰν Μουσταφᾶ ὁ καχβετζήπασης Ναζὴ-ἐφένδης ἔδωκε μεγάλον κρότον.

Οἱ παλαιοὶ βασιλεῖς τῶν Ὀθωμανῶν, φροντίζοντες νὰ ἀποκτήσουν πο-

λεμιστὰς ὁποῦ νὰ ἀντέχουν εἰς τοὺς κόπους τοῦ πολέμου, συνέστησαν τὸ τάγμα τῶν ποσταντζήδων, νομίζοντες ὅτι ὁ ἐθισθεὶς φέρειν τὸν καύσωνα τῆς ἡμέρας καὶ τὸν παγετὸν τῆς νυκτὸς διὰ τὴν ἐργασίαν τῶν λειμώνων θέλει γίνει ἱκανὸς νὰ ἀντέχῃ καὶ εἰς τὰς σκληραγωγίας τοῦ πολέμου. Ἐπὶ πολὺ ἦσαν οἱ ποσταντζῆδες τὸ ἐξαίρετον τάγμα τῶν στρατιωτῶν· ὕστερον ἐξ αὐτῶν συνέθεντο τοὺς ἀζαπλῆδες, καὶ ἐξ αὐτῶν ἔκαμαν τοὺς γιαννιτζάρους· τὴν σήμερον τὸ τάγμα τῶν γιαννιτζάρων μὲ τὸ νὰ γεμίζεται εὐκόλως ἄλλοθεν, ἀφῆκαν τοὺς ποσταντζῆδες διὰ τὴν φύλαξιν μόνον τῶν βασιλικῶν παλατίων, διὰ τὴν ἐργασίαν τῶν λειμώνων καὶ διὰ νὰ κωπηλατῶσιν εἰς τὰ βασιλικὰ πλοῖα.

Ὁ κιζλὰρ-ἀγασὴς, εἰ καὶ μεγίστης ἀξίας καὶ δυνάμεως, ἐξουσιάζων πάντας τοὺς ἐν τῷ παλατίῳ μαύρους Ἄραβας καὶ ὅλους τοὺς χαδούμηδες, ἤτοι καὶ τοὺς λευκοὺς, ἔχων τὴν ἐπιστασίαν τῆς γυναικωνίτιδος ὅλης τοῦ βασιλέως, ἀλλ' οὖν ἐστι σκλάβος· δὲν θέλει ποτὲ νὰ μανζιλευθῇ, ἀλλ' οὖν ὁπότε ἠκολούθησε τὸ τοιοῦτο χωρὶς φόνον του, λαμβάνει παρὰ τοῦ βασιλέως ἔγγραφον τῆς ἐλευθερίας του καὶ ἀπέρχεται καὶ ἄκων εἰς τὸ Μισίρι, κλαίων διὰ τὴν ἐξουσίαν καὶ τὰ κέρδη ὁποῦ ἔχασεν, ὁποῦ ἔχει εἰσόδημα τὴν ἡμέραν 8,000 παρ. ἤτοι γρόσ. 200 παρὰ τοῦ κοινοῦ τῆς βασιλείας, ἔξω ἀπὸ τὰ ἴδιά του εἰσοδήματα· ἐν ὅσῳ γάρ εἰσιν ἐν τῇ ἀξίᾳ ἔχουσι δεκίλην εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ ἀγοράζουσι κώμας πολλὰς καὶ ἄλλα, καὶ ἀποκτῶσι πολὺ εἰσόδημα· μετὰ δὲ τὸν θάνατόν τους κληρονομεῖ ταῦτα πάντα ὁ βασιλεὺς πωλουμένων τῶν χωρίων, ὡς εἴρηται, μὲ τριπλοῦν ἐτήσιον εἰσόδημα.

Γιαζιτζὴ-ἐφένδης· ὁ βαθμὸς τοῦ ὀφφικίου εἶναι μικρὸς, ἀλλ' ἡ δύναμις τοῦ αὐθέντου αὐτοῦ κιζλὰρ ἀγασὴ δίδωσιν αὐτῷ πολλὴν τὴν ἰσχύν· ἡ ἐπιστασία του εἶναι τὸ νὰ ἔχῃ τὰ κατάστιχα τῶν εἰσοδημάτων τῆς Μέκκας καὶ τῆς Μεδινὲ καὶ τῶν σελατὶν-τζαμισή· πληρώνει τοὺς λουφέδες τῶν ποσταντζήδων καὶ τῶν γυναικῶν ὁποῦ εἶναι εἰς τὴν δούλευσιν τοῦ σεραγίου, καὶ ὅλων τῶν λοιπῶν ὀφφικιαλίων ὁποῦ κεῖνται ὑπὸ τῷ κιζλὰρ-ἀγασή· τὸ κατάστιχον ὁποῦ ὁ κιζλὰρ ἀγασὴς δεικνύει τῷ σουλτάνῳ πρέπει νὰ εἶναι γεγραμμένον παρὰ τοῦ γιαζιτζῆ-ἐφένδη. Εἶχεν εἰσόδημα πάμπολυ κύριον καὶ τυχηρὰ ὑπέρπολλα, κατὰ τὴν δύναμιν τοῦ κιζλὰρ-ἀγασή· ὁ Ῥαγήπης ἐπὶ τοῦ σουλτὰν Μουσταφᾶ ὀλιγοστεύσας τὴν δύναμιν τοῦ κιζλὰρ-ἀγασὴ καὶ ὑστερήσας αὐτὸν τὴν ἐπιστασίαν τῶν λεγομένων χαρεμέϊν, τὰ ὁποῖα ἔκαμεν ἅπαντα μαλικιανέδες, καὶ ἀποσκορακίσας καὶ τὸ τάγμα τῶν παλτατζήδων ἐξ ὁλοκλήρου, εἶχε σμικρυνθεῖ πάντῃ καὶ ἡ δύναμις τοῦ γιαζιτζῆ-ἐφένδη, καὶ οὔτε φορεῖ πλέον μπερέταν, ὡς τὸ πρῶτον, ἀλλὰ πώγωνα καθειμένος φορεῖ καβούκι· δίδονται δὲ αὐτῷ τὴν σήμερον ἀπὸ τοῦ χαζνὲ διὰ εἰσόδημα πουγγεῖα 30, ἀντὶ τοῦ παλαιοῦ τοῦ ἀπὸ τὸν χαρεμέϊν, καὶ ἔχει καὶ ἄλλα 30 τυχηρά· τῷ δὲ κιζλὰρ-ἀγασὴ δίδονται πουγγεῖα 100. (Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ σουλτὰν Ἀπτοὺλ-Χαμίτη ἀνενεώθη πάλιν τὸ ὀτζάκι τῶν παλτατζήδων, ἀνενέωσε καὶ ὁ γιαζιτζὴς πάλιν τὰ πρῶτα, καὶ ἐδόθη καὶ ἡ ἐξουσία τῷ κιζλὰρ-ἀγασή.)

Παλτατζιλὰρ-κεαγιασὴς ἦν ὁ πρῶτος τοῦ τάγματος τῶν παλτατζήδων, ὑποτασσόμενος τῷ κιζλὰρ-ἀγασὴ ἐν πᾶσι, δι' οὗ ἐμήνυε τῷ βεζίρῃ ἐλθεῖν εἰς τὰ ἀνακτόρια πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ ἀπόντος αὐτοῦ ἐμήνυε μὲ τὸν χασεκὴ-ἀγᾶν, καὶ τοῦ ἀπόντος ἐμήνυε μὲ τὸν κόζμπεχτζισή. Ἐπὶ τοῦ Ῥαγήπη ὁ βασιλεὺς ὅταν ἤθελε ρεκιάπι ἐμήνυε τῷ βεζίρῃ μὲ τὸν καρακουλάκην αὐτοῦ.

Καπιτζηπασῆδες ἔχει ὁ βασιλεὺς μὲ ρουούσι μόνον 40, καὶ φυλάττουσι νεβπέτι ἕκαστος τὴν ἑβδομάδα ὅλην τὴν νύκτα εἰς τὴν πόρταν τοῦ σεραγίου· οὗτοι ἔχουσι καὶ λουφὲν γρόσια 500 τὸν χρόνον· ὁ μεγαλήτερος αὐτῶν λέγεται ἐμίρουλ-ἀλέμης· πέμπονται καὶ ἔξω εἰς τοὺς πασσᾶδες ἢ μὲ τὰ φερμάνια τὰ ἐπικυρωτικὰ τῶν μανσουπίων τους ἢ μὲ ἄλλας προσταγὰς διαφόρων πολιτικῶν ὑποθέσεων, ἢ καὶ μὲ φερμάνι νὰ καρατομήσουν τινὰ τῶν πασσάδων, καὶ τότε πρέπει νὰ ἐνεργήσωσι τὴν προσταγὴν μὲ φρόνησιν, διατὶ κινδυνεύει ἡ ἰδία αὐτῶν ζωή. Εἰσὶ καὶ ἄλλοι καπιτζηπασῆδες μόνον μὲ τίτλον, ἤτοι παγιὲ, καὶ αὐτοὶ δὲν ἔχουσι λουφὲν, οὔτε τοὺς μεταχειρίζονται εἰς ἐργασίαν βασιλικῶν ἐκδουλεύσεων, μόνον ὄντες ἔξω ἔχουσι τὴν τιμήν τους, καὶ δὲν ἐνοχλοῦνται καὶ παρὰ τῶν πασσάδων εἰς τὰς οἰκιακὰς ὑποθέσεις αὐτῶν.

Οἱ σουλτάνοι ἀῤῥαβωνίζουσι τὰς θυγατέρας αὐτῶν εἰσέτι νήπια ὄντα μὲ τοὺς βεζιρᾶδες, ἤτοι τὰς κόπτουσι νικιάχι διὰ νὰ κυττάζουν τὰ ἔξοδά τους· καὶ θανόντος ἢ φονευθέντος τοῦ μνηστῆρος κληρονομεῖ αὐτὸν ἡ σουλτάνα, καὶ ἀῤῥαβωνίζουν αὐτὴν μὲ ἄλλον διὰ τὸ αὐτὸ τέλος· ὡς τόσον ἀφοῦ μεγαλώσῃ ἡ σουλτάνα γίνεται ὁ γάμος μεγαλοπρεπῶς· θανόντος δὲ ἢ φονευθέντος τοῦ γαμβροῦ δίδεται ἡ χηρεύουσα σουλτάνα ἄλλῳ ἀνδρὶ μετὰ μῆνας ἕξ, καὶ οὕτως ἀκολουθεῖ. Ἡ ἀδελφὴ τοῦ σουλτὰν Μουρὰτ Δ' ἀῤῥαβωνίσθη μὲ τέσσαρας βεζιρᾶδες χωρὶς νὰ πάρῃ τινά. Πολλάκις ἀκολουθεῖ, ἀφοῦ φθάσῃ εἰς ἡλικίαν ἡ παρθένος φονεύουσι τὸν βεζίρην ἐκεῖνον διὰ νὰ τὸν κληρονομήσῃ ἡ σουλτάνα, καὶ ἀῤῥαβωνιάζουσιν αὐτὴν μὲ ἄλλον. Ὁ βεζίρης ὁποῦ ἢ ἐστιν ἀῤῥαβωνιασμένος ἢ ἔλαβεν εἰς γυναῖκα σουλτάναν, οὐ δύναται ἔχειν ἄλλην γυναῖκα οὔτε παλλακάς· καὶ ἂν ἔχῃ τέκνα μὲ τὴν γυναῖκά του τὸν χωρίζουσιν ἀπὸ ταύτης, καὶ οὐτωσὶ διδῶσιν αὐτῷ τὴν σουλτάναν.

Οὐδεὶς τολμᾷ ἀσπάσασθαι τὴν χεῖρα τοῦ βασιλέως, ἀλλὰ πάντες, καὶ αὐτὸς ὁ βεζίρης, τρεῖς φοραῖς προσκυνοῦσι βάλλοντες τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐπὶ γῆς καὶ ἀπὸ τῆς γῆς εἰς τὸ μέτωπόν τους· οὔτε ἀναχωροῦν ἀπὸ τοῦ βασιλέως ἐὰν δὲν τοὺς εἴπῃ τὸ, « πηγαίνετε ». Προσέτι οἱ προσερχόμενοι αὐτῷ ἀφοῦ φανοῦν ἐμπρός του περιπατοῦσι ταχέως, οἱονεὶ τρέχοντες, καὶ ὁ βραδὺς περίπατος ἐμπρός του εἶναι ἐμποδισμένος, μὲ τὸ νὰ σημαίνῃ μεγαλειότητα· ἀλλ' οὐδὲ προσηκώνεταί τινα ὁ βασιλεὺς, εἰμὴ μόνον τὸν μουφτὴν, τὸν ὁποῖον ἰδὼν εἰσελθόντα ἐγείρεται καὶ προχωρεῖ ἑπτὰ βήματα εἰς ἀπάντησίν του· καὶ μόνος ὁ μουφτὴς συνειθίζεται νὰ φιλῇ τὸν ἀριστερὸν ὦμον τοῦ βασιλέως, εἶτα κάθηται ἐπάνω εἰς χράμι· οἱ λοιποὶ πάντες, βεζιρᾶδες καὶ ἄλλοι, στέκονται ὄρθιοι. Ἐγὼ εἶδον τὸν χεκίμπασην καὶ τὸν ἰατρὸν τοῦ σεραγίου Χαλεπλὴ Μανσουρὴ-ἐφένδην καθημένους ἐμπρὸς εἰς τὸν σουλτὰν Μουσταφᾶν διὰ νὰ συμβουλευθοῦν μαζή μου περὶ τῆς ἀσθενείας του, ἥτις ἦν παροξυσμὸς ἐλαφροῦ ἄσθματος.

Κατὰ τοὺς νόμους τῶν Τούρκων, πόλις ἢ φρούριον κτισθὲν παρά τινος σουλτάνου δὲν ἠμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ τῷ ὀνόματι τοῦ κτήτορος· μόνον τὰ τζαμία ὁποῦ κτίσουν ὀνομάζουν μὲ τὸ ὄνομά τους.

Σημαίαν ἔχει τῶν Ὀθωμανῶν ἡ βασιλεία τὸ ἀλέμι, ἤτοι τὴν ἀμφίκυρτον καὶ διχότομον σελήνην.

Εἰς ὅλας τὰς πόλεις, κωμοπόλεις καὶ κώμας καὶ ἁπλῶς ὅπου εἶναι τζαμὶ ἢ μετζίδι, κάθε Παρασκευὴν ὁ χατίπης ἐκφωνεῖ τὸν χουτπὲ, ἤτοι τὸν πολυχρονισμὸν τοῦ βασιλέως τῶν Ὀθωμανῶν καὶ εὐχὴν ὑπὲρ τῆς κατὰ τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ καὶ κατὰ τῶν Χριστιανῶν νίκης,

Ὁ βασιλεὺς κάθε Παρασκευὴν τὸ μεσημέρι πηγαίνει εἰς ἓν τζαμὶ καὶ κάμνει τὸ ναμάζι μαζὴ μὲ τὸ πλῆθος· τοῦτο κατ' ἀρχὰς δὲν ἐσυνειθίζετο, καὶ ἤρξατο πρῶτον ἐπὶ τοῦ σουλτὰν Μουράτη Α', ἔτει σωτηρίῳ 1361, καθ' ὃ ὁ βασιλεὺς θελήσας μαρτυρῆσαι πρὸς τὸν μουφτὴν διὰ μίαν ὑπόθεσιν, ὁ μουφτὴς οὐκ ἐδέχθη τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ λέγων τὸ ὅτι ἡ δικαιοσύνη δὲν δέχεται τὴν μαρτυρίαν ἀνθρώπου ὁποῦ δὲν ἐνώθη ἀκόμη εἰς τὰς κοινὰς προσευχὰς μὲ τὸ σῶμα τῶν μουσουλμάνων· τότε οὖν ἀρξαμένη τὸ πρῶτον αὕτη ἡ ἐν τῷ τζαμὶ μετὰ τοῦ λοιποῦ πλήθους προσκύνησις τὸ μεσημέριον τῆς Παρασκευῆς εἶναι τὴν σήμερον τόσον ἀναπόφευκτος, ὁποῦ καὶ ἂν ἀσθενῶσιν οἱ βασιλεῖς ἀνάγκη ἐστὶ νὰ πηγαίνουν εἰς τὸ τζαμὶ τὴν Παρασκευὴν, διὰ τὸν φόβον τοῦ πλήθους, ἵνα μὴ, ὑποτοπάσαντες τὸ ὅτι θανασίμως ἀσθενεῖ ὁ βασιλεὺς, διεγείρωσι θόρυβόν τινα ἢ ἀνταρσίαν διὰ ἐνθρονιασμὸν ἄλλου βασιλεύσοντος. Ἐπ' ἐμοῦ ὁ σουλτὰν Μαχμούτης ἀσθενῶν ἐβιάσθη μιᾷ Παρασκευῇ νὰ πηγαίνῃ εἰς τὸ τζαμὶ διὰ νὰ μὴ δώσῃ ὑποψίαν τῆς ζωῆς του εἰς τὸν λαόν· ἀπελθὼν οὖν ἔφιππος, ὡς σύνηθες, βασταζόμενος ὑπὸ τῶν πέριξ, ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαι φθάσας εἰς τὴν πύλην τοῦ παλατίου τὴν λεγομένην Δεμὶρ-καπὶ ἔπεσε νεκρὸς ἀπὸ τοῦ ἵππου. Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ ὁ μετ' αὐτὸν σουλτὰν Ὀσμάνης, κακῶς ἔχων καὶ παρ' ἐμοῦ μετὰ καὶ ἄλλων ἰατρῶν θεραπευόμενος, μιᾷ Παρασκευῇ ἐβιάσθη διὰ τὸν φόβον τοῦ πλήθους ἀπελθεῖν εἰς τὸ τζαμὶ (καί τοι ἀναβοώντων τῶν ἰατρῶν ὅτι ἐπικίνδυνος ὁ πηγαιμὸς, καὶ οὐκ ἀκουομένων,) ἔφιππος· ἀπελθὼν οὖν ἐπανέκαμψεν, ἀλλὰ παροξυνθείσης τῆς ἀσθενείας, περὶ μέσην νύκτα τῆς μετὰ τὴν Παρασκευὴν ἐκείνην καὶ τὸ Σάββατον Κυριακῆς ἀπέθανε. Πεντάκις προσκυνοῦσιν οἱ Τοῦρκοι τῆς ἡμέρας ἀφεύκτως· τὸ σαπὰχ-ναμαζὶ, τὸ ὀϊλὲ-ναμαζὶ, τὸ ἰκενδὶ-ναμαζὶ, τὸ ἀχσὰμ-ναμαζὶ καὶ τὸ γιατζὶ-ναμαζὶ, καὶ ὁ μὴ προσκυνῶν πεντάκις ἁμαρτάνει παρ' αὐτοῖς θανασίμως. Κάθε Παρασκευὴν ὁποῦ πηγαίνει εἰς ἓν τζαμὶ πρέπει ἐκεῖνο τὸ τζαμὶ νὰ ἐξοδεύσῃ εἰς σερπέτια, γλυκὰ καὶ πωρικὰ διὰ τὸν βασιλέα οὐκ ὀλίγα· τὰ δὲ σελατὶν-τζαμιλερὶ, τὰ κτισθέντα δηλαδὴ παρὰ βασιλέων, εἴκοσι καὶ τριάντα πουγγεῖα.

Κατὰ τὴν ὑπόληψιν τῶν Τούρκων, ὁ βασιλεὺς ἠμπορεῖ νὰ φονεύῃ καθ' ἡ-

μέραν δεκατέσσαρας ὑποχειρίους του χωρὶς νὰ ἁμαρτήσῃ· δὲν ἠμπορεῖ ὅμως ποτὲ νὰ φονεύσῃ τινὰ τῶν σεχζαδέδων, ἄλλως ἐφένδηδων. Κατ' ἀρχὰς τῆς βασιλείας ἔδιδον εἰς τοὺς σαχζαδέδες σανδζάκια, ἤτοι διοικήσεις, ἡγεμονίας· ἀλλ' ὁ κανοὺν-σαχιπὴ σουλτὰν Σουλεϊμάνης καθεῖλε τὴν τοιαύτην συνήθειαν, καὶ ἀπὸ τότε κατοικοῦσι μέσα εἰς τὰ ἀνακτόρια, σφαλισμένοι μέσα εἰς τὸ χαρέμι· καὶ ἐστὶ μὲν εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ βασιλεύοντος τὸ νὰ τοὺς ἔχῃ εἰς μεγάλην ἢ μετρίαν φυλακήν· δὲν ἠμπορεῖ ὅμως κατ' οὐδένα τρόπον νὰ τοὺς φονεύσῃ, καὶ ὅσοι ἐστοχάσθησαν νὰ κάμουν τοιοῦτό τι οὐκ ἠδυνήθησαν ἀγαγεῖν τὸ ἔργον εἰς ἔκβασιν. Λέγεται ὅτι ὁ σουλτὰν Ὀσμάνης ὁ Γ' νὰ ἐφαρμάκωσε τὸν Μεχμὲτ-ἐφένδην, σαχζαδὲ τοῦ σουλτὰν Ἀχμέτη, μὲ τὴν εἴδησιν τοῦ τότε βεζίρη Μουσταφᾶ-πασσᾶ τοῦ ἀπὸ ἱμπροχόρη καὶ μὲ τὸ μέσον τοῦ τότε χεκίμπαση-ἐφένδη τοῦ Χαλεπλῆ.

Ὁ ἐχθρὸς ἢ ὁ πταίστης, βαλὼν μανδήλιον εἰς τὸν αὐχένα του, κατὰ τὸ μαχραμὰ μπογαζινὰ τακτὶ, ἂν ἔλθῃ καὶ προσπέσῃ εἰς τὸν βασιλέα λέγωντας τὸ ἁμὰν καὶ ὑποταχθῇ, δὲν φονεύεται, κατὰ τὸν φετβᾶν, ἐγιλὲν μπὰς κεσιλμέζ· καὶ τοῦτο μὲν τὸ νόμιμον, εἶναι ὅμως πολλὰ παραδείγματα ὁποῦ πολλάκις δὲν ἐφυλάχθη ὁ τοιοῦτος νόμος· ὅθεν δὲν εἶναι τόσον πολλὰ βέβαιος.

Οἱ βασιλεῖς τῶν Τούρκων ὑπισχνοῦνται τῷ στρατιωτικῷ τὴν δήμευσιν τῶν πολεμουμένων πόλεων ὁποῦ δὲν ἤθελαν ὑποταχθεῖ ἑκουσίως μὲ συμφωνίας μόνον μὲ πόλεμον, προστάζοντες νὰ μὴ πειραχθοῦν μόνον αἱ ἐν αὐταῖς οἰκοδομαί· τοῦτο γίνεται διὰ νὰ τοὺς δώσουν ἐνδόσιμον εἰς τὸ νὰ πολεμοῦν κατὰ τῆς πόλεως ἐκείνης μεγάλῃ τῇ προθυμίᾳ.

Αἱ προσταγαὶ τοῦ βασιλέως εἶναι δεκταὶ ὡς καὶ αἱ τοῦ θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ὑπακούων νομίζεται παρὰ τοῖς Ὀθωμανοῖς ἐκβληθεὶς ἀπὸ τὸ τζεμαάτι, ἤτοι ουμμέτι-Μουχαμὲδ, καὶ ἀκολούθως ἄπιστος· ὅθεν ἂν προστάξῃ καί τινα βεζίρην νὰ ὑποταχθῇ εἰς τὸ νὰ κόψῃ τὴν κεφαλήν του ὁ πεμφθεὶς καπουτζήπασης, πρέπει νὰ παραδοθῇ διὰ νὰ μὴ νομισθῇ ἄπιστος. Πολλοὶ δὲν ἠθέλησαν νὰ παραδοθοῦν, καὶ ἢ φυγῇ ἢ ὅπλοις ἀπέφυγον τὸν θάνατον· ἀλλ' ἔχασαν τὴν ὑπόληψιν αὐτῶν καὶ κατηγορήθησαν ὡς ἀνυπότακτοι, ὀνομασθέντες φιραρὴ, καὶ διεδόθη ἡ κακηγορία μέχρι τῶν παίδων τους, ὀνομασθέντων φιραρὴ-ὀγουλαρί. Ἐκεῖνο ὁποῦ εἰπῇ ἢ κάμῃ ὁ σουλτάνος ἀφεύκτως πρέπει νὰ ἐνεργηθῇ καὶ νὰ φυλαχθῇ ἀπὸ κάθε ἄλλον ὀφφικιάλιον, καὶ τὸν μεγαλήτερον.

Τὸ στρατιωτικὸν οὐ χαίρει τῇ εἰρήνῃ καὶ ὁπλοστασίᾳ, κατὰ τὸ κοινῶς λεγόμενον, ἐλ χαρέκετου περεκέτ· ἀλλὰ καὶ ὁ νόμος αὐτῶν προστάττει αὐτοὺς νὰ μὴν εἰρηνεύωσιν ἐπὶ πολὺ τοῖς βασιλεῦσι τῶν Χριστιανῶν· ὅταν εἰρηνεύωσιν ἐπὶ πολὺ τρώγονται ἀναμεταξύ τους, ἢ κατὰ τοῦ βασιλέως αὐτῶν. Οὕτω φαίνεται νὰ ἔκαμαν κατὰ τοῦ σουλτὰν Μπαγιαζίτη τοῦ Β', ὃν τινα πολιτικῷ τῷ τρόπῳ ἐξέβαλον τοῦ θρόνου ὡς ἐπὶ δέκα ἔτη εἰρηνεύσαντα, καὶ ἀντεισήγαγον τὸν υἱὸν αὐτοῦ σουλτὰν Σελίμην τὸν Α'.

Συνήθεια τῶν παλαιῶν σουλτάνων ἦτο τὰς ἐγγράφους προσταγάς των νὰ τὰς γράφωσιν ἰδιοχείρως· τοιοῦτόν ἐστι τὸ προρρηθέν μοι χάττι-σερίφι

τοῦ Φατίχη σουλτὰν Μεχμέτη, φυλαττόμενον ἐπὶ πολὺ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Παναγίας τοῦ Μουχλίου· ἀλλὰ ὕστερον οὐδὲ τὴν ὑπογραφήν του ἰδιοχείρως εἰς ὅλα ἔγινε συνήθεια νὰ μὴ γράφῃ· μόνον ἐπιγράφεται ὁ τουρᾶς παρὰ τοῦ νισαντζῆ, καὶ πολλῷ μᾶλλον παρὰ τοῦ ἀμετζῆ· εἰς ὅσα δὲ φερμάνια ἔξω ἀπὸ τὸν τουρᾶν ἐπιγράψῃ ὁ βασιλεὺς ἰδιοχείρως τὸ, μουτζεπίντζε ἀμελόλουνὰ, ἐκεῖνα λέγονται χάττι-χουμαγιοὺν καὶ χάττι-σερίφ.

Τρεῖς εἰσιν οἱ χαζνέδες τοῦ βασιλέως, ὁ μὲν ἔξω, ὅστις κεῖται εἰς τὸ μπάμπι-χουμαγιούν· ἐκεῖ ἀπερχόμενος ὁ τεφτερδάρης μετρᾷ τὰ ἄσπρα τὰ ἐρχόμενα καὶ ἀποτίθησιν, εἶτα ἐξοδιάζει αὐτὰ κατὰ τὰς χρείας, διδοὺς εἰς λουφέδες τῶν γιαννιτζάρων καὶ ἄλλας χρείας· λέγεται διζ-χαζνὲ, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ ἀθροιζόμενα ἀργύρια λέγονται μπεϊτουλμάλι μουσλιμίν· ὁ βασιλεὺς ἄνευ ἀνάγκης τινὸς μεγάλης δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐγγίσῃ αὐτὰ τὰ ἄσπρα δι' ἰδίαν χρείαν, καὶ κινδυνεύει νὰ καταβιβασθῇ ἂν τὰ μεταχειρισθῇ εἰς ἠδυπαθείας του. Ὁ ἔσω χαζνὲς, λεγόμενος ἰτζ-χαζνὲς, κείμενος ἐν τῇ τρίτῃ αὐλῇ συνημμένως τῷ ἐκεῖσε μεγάλῳ λουτρῷ, ἐστὶν ἴδιος τοῦ βασιλέως, ἐξ οὗ δύναται νὰ ἐξοδιάσῃ ὅσα θέλει καὶ ὅπου θέλει, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ ἀθροιζόμενα χρήματά εἰσιν ἀπὸ εἰσοδήματα διωρισμένα τοῖς βασιλεῦσι καὶ ἀπὸ κληρονομίας συγγενῶν καὶ πασσάδων καὶ ἀπὸ δῶρα τῶν αὐτῶν καὶ ἀπὸ δημεύσεις τῶν καταδικαζομένων· τούτου ὁ ἐπιστάτης λέγεται χαζνὲ-κεαγιασής. Ἔστι δὲ καὶ τρίτος χαζνὲς παρὰ τῷ λεγομένῳ σοφᾷ, καταντικρὺ τοῦ ὁδᾶ τοῦ λεγομένου χιρκάϊ-σερὶφ-όδασή, ἔνθα εἰσὶ καὶ τὰ τῶν Χριστιανῶν βιβλία. Ἔστι καὶ τέταρτος χαζνὲς ὁ δασή, ἔνθα εἰσὶ καὶ τὰ τῶν Χριστιανῶν βιβλία. Ἔστι καὶ τέταρτος χαζνὲς ἐν τῷ γυναικείῳ, οὗ ὁ ἐπιστάτης λέγεται χαζναδὰρ-ἀγᾶς, ὅστις ἐστὶν Ἄραψ, δεύτερον τόπον ἔχων κατὰ τὴν ἀξίαν μετὰ τὸν κιζλὰρ-ἀγασή. Ἀπὸ τὰ τέλη καὶ δασμοὺς συναθροίζονται τὰ ἀργύρια τοῦ ἔξω χαζνὲ, τὰ ὁποῖα συμποσοῦνται εἰς 44 χιλιάδες πουγγείων, καὶ κάθε πουγγεῖον περιέχει γρόσια 500. Ὁ βεζίρης Ῥαγὴπ-πασσᾶς ἀπὸ τῶν κλοπῶν τῶν χαρεμέϊν προσέθετο 13 χιλιάδες πουγγείων εἰς τὸ βασιλικὸν ἐτήσιον εἰσόδημα, καὶ προσέθετο καὶ 2,500 ἀπὸ τῶν κλοπῶν τῶν λουφέδων τοῦ στρατιωτικοῦ· προσέθετο δὲ καὶ τυχηρὰ ἀπὸ τῶν μουατζελέδων τῶν μαλικιανέδων, ὁποῦ, ὄντα πρότερον χαρεμέϊν, ἤτοι ἀφωσιωμένα εἰς τὸν κιαμπὲ τὸν ἐν τῇ Μέκκᾳ, μετέβαλεν εἰς μαλικιανέδες, δι' οὓς, ἔξω τοῦ ἐτησίου μιρίου, πληρώνουσιν οἱ ἀγοραστὰι, ὅταν ἀγοράσωσι τὸν μαλικιανὲ, τὸν πρῶτον χρόνον δέκα χρόνων εἰσόδημα, καὶ τοῦτο λέγεται μουακιανὲ, τὸν πρῶτον χρόνον δέκα χρόνων εἰσόδημα, καὶ τοῦτο λέγεται μουακιανὲ· καθ' ὑπόθεσιν ὁ μαλικιανὲς ἔχει μιρὶ, ἤτοι δασμὸν τζελὲς τοῦ μαλικιανέ· καθ' ὑπόθεσιν ὁ μαλικιανὲς ἔχει μιρὶ, ἤτοι δασμὸν ἐτήσιον, γρόσια 500, καὶ εἰσόδημα κύριον γρόσια 5,000· θανόντος τοῦ ἀγοραστοῦ, καὶ ἀκολούθως κυριάρχου, κληρονομεῖ ὁ βασιλεὺς, ὅθεν τὸν ξαναπωλεῖ· ὁ ἀγοραστὴς ἀφοῦ ἔχει χρέος νὰ πληρώνῃ ἀνὰ ἔτος τὸ μιρὶ, τὰ 500 δηλαδὴ γρόσια, πρέπει νὰ πληρώσῃ καὶ 50,000 γρόσια τὸν πρῶτον χρόνον διὰ νὰ γενῇ κύριος τοῦ μαλικιανὲ, ἤτις ποσότης λέγεται μουατζελὲς, καὶ τὸν αὐτὸν χρόνον πρέπει νὰ πληρώσῃ καὶ τὰ 500, τὸ ἐτήσιον μιρί.

Ἐν οὐδεμιᾷ πόλει τῆς βασιλείας δὲν γίνονται νομίσματα εἰμὴ ἐν Κων-

σταντινουπόλει καὶ Καΐρῳ τῆς Αἰγύπτου, καὶ μόνον ἐπ' ὀνόματι τοῦ βασιλέως καὶ οὐκ ἄλλου τινός· ὅστις ὅταν εἶναι εἰς τὸν πόλεμον τὸν ἀκολουθεῖ ὁ τύπος, καὶ ὑπὸ ταῖς σκηναῖς τυποῦνται τὰ νομίσματα, ὄχι πλέον τῇ ἐπιγραφῇ τοῦ δάραμπε φὶ Κωνσταντινιγὲ, ἢ φὶ Μίσιρ, ἀλλὰ φὶ ὀρδούϊ χουμαγιούν. Ὁ σημερινὸς βασιλεὺς σουλτὰν Μουσταφᾶς ἀφεῖλε τὸ ὄνομα Κωνσταντινιγὲ καὶ ἐπιγράφει τὸ, δάραμπε φὶ Ἰσλὰμ μπὸλ, οἱονεὶ αἰσχυνόμενος ἐπιγράψαι τῷ νομίσματι ὄνομα χριστιανικὸν, πρᾶγμα ὅπου ἐς τόδε οἱ βασιλεῖς οὐκ ἐποίησαν· ἔχει δὲ οὕτως ἡ ἐπιγραφὴ τῶν ἐπ' αὐτοῦ νομισμάτων:

Σουλτὰν οὐλ μπερεΐνι βὲ χακάνουλ μπαχρεΐνι ἐς σουλτὰν ἴμπνου σουλτάν.

καὶ ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους:

Ἐς σουλτὰν Μουσταφᾶ ἴπνου Ἀχμὲδ χὰν δάμε μουλκιουχοὺ, δάραμπε φὶ Ἰσλὰμ μπὸλ, σένε 1181.

Ἀγκαλὰ καὶ οὐδεὶς τολμᾷ τυπῶσαι νομίσματα ἐπὶ τῷ ἰδίῳ ὀνόματι, ἔμπης μόνον ὁ χάνης τοῦ Κριμίου ὅταν θελήσῃ ἔχει ἄδειαν νὰ τυπώσῃ καὶ τὸς ἐπὶ τῷ ἰδίῳ ὀνόματι.

Τὰ σενδούκια τοῦ χαζνὲ ὅπου εἰς τὸ στρατόπεδον ἔχουσιν οἱ Ὀθωμανοὶ εἶναι εἰς τὰς σκηνὰς τοῦ βεζίρη, φυλαττόμενα ὑπὸ τῶν σπαχήδων, ἐναλλὰξ φυλακὰς τηρούντων· πολλάκις τὰ σενδούκιά εἰσι κενὰ, ἀλλὰ πάλιν τῇ αὐτῇ τάξει φυλάττονται δεδεμένα ταῖς ἁλύσεσιν, ὡς σύνηθες, διὰ νὰ μὴν ὑποπτευθῇ τὸ στρατιωτικὸν ὅτι δὲν εἶναι ἄσπρα εἰς τὸ στρατόπεδον, καὶ παύσῃ ἡ πρὸς τὸν πόλεμον ζέσις του.

Ἀναγινώσκεται εἰς τὰς ἱστορίας τὸ ὅτι πολλάκις οἱ Ὀθωμανοὶ συμφωνήσαντες τοῖς Χριστιανοῖς διὰ τὴν παράδοσιν κάστρου τινὸς δὲν ἐφύλαξαν τὰς συμφωνίας μὲ παραμικράν τινα πρόφασιν· καθ' ὑπόθεσιν ἂν ἐσυμφωνήθη τὸ νὰ ἔβγουν ἄοπλοι οἱ φύλακες τοῦ κάστρου, καὶ λάχῃ νὰ ἰδοῦν σολδάτον τινὰ μὲ κἀνὲν παραμικρὸν ὅπλον, εὐθὺς φωνάζουσι πῶς οἱ Χριστιανοὶ δὲν ἐφύλαξαν τὰς συμφωνίας, καὶ μὲ αὐτὴν τὴν ψευδῆ πρόφασιν καταργοῦσιν αὐτοὶ ὅλας. Πολλάκις διὰ νὰ ἀποφύγωσι τὴν κατηγορίαν τῆς παραβάσεως λέγουσι πῶς ἐβιάσθησαν νὰ καταντήσουν εἰς αὐτὸ τὸ ἄτοπον, καὶ φύσει ὄντες ἐφευρετικώτατοι φέρουσι καὶ μαρτυρίας ἀπὸ τὸ Κουράνι διὰ τὴν κατάργησιν τῶν συμφωνιῶν. Καθεῖλον οὖν τὰ κεφάλαια τῆς εἰρήνης εἰς τὴν Κύπρον, εἰς τὸ Βαγδάτι, εἰς τὴν Βούδαν, τῷ ἔτει 1529, καὶ τὴν πρὸς τοὺς Νέμτζους ἀγάπην ἐπὶ τοῦ σουλτὰν Μεχμὲτ τοῦ Δ', καὶ τὰς πλείους τῶν πρὸς τοὺς Μολδαβοὺς δοθεισῶν ὑποσχέσεων τῷ ἔτει 1529, καὶ τὰς πρὸς τοὺς Ταρτάρους τοῦ Κριμίου.

Μέχρι τοῦ σουλτὰν Σουλεϊμάνη οἱ βασιλεῖς ἐκάθιζον καὶ ἄλλους εἰς τὴν

τράπεζάν των· ἀπὸ τότε μέχρι τῆς σήμερον οὐδεὶς τῶν πάντων συνεσθίει τῷ βασιλεῖ ἐν τῇ τραπέζῃ.

Ὁ βασιλεὺς οὐδὲν ποιεῖ ἢ ἀποφασίζει χωρὶς νὰ τὸ κοινολογήσῃ ἢ νὰ συμβουλευθῇ τὸν βεζίρην Ἐπίτροπόν του, ὅν τινα καὶ ἐκστρατεύσαντα καὶ πόρρω που ὄντα πάλιν ἐγγράφως συμβουλεύεται περὶ ἐμπεσούσης τινὸς ὑποθέσεως, εἶτα τὴν ἀποφασίζει· ἂν ὁ βασιλεὺς δώσῃ προσταγὴν ἄνευ εἰδήσεως τοῦ βεζίρη, σημεῖον ὅτι ἐγγίζει ἡ τοῦ βεζίρη πτῶσις.

Φύσει εἰσὶν ἐπικλινεῖς εἰς τὸ νὰ κρύπτουν τοὺς σκοπούς των ὅ τε βασιλεὺς καὶ οἱ αὐτοῦ μινίστροι καὶ νὰ ὑποκρίνωνται κατὰ τοὺς καιρούς· ὅθεν καὶ κοινὸν παρ' αὐτοῖς τὸ, κεσιλμεγὲν ἔλ οὐπουλμὲκ γκερέκ.

Εἰς τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις των οἱ Ὀθωμανοὶ φυλάττουσι τὸ μυστικὸν ὑπέρ τι ἄλλο ἔθνος· καὶ εἰς τὰ ἀνακτόρια οἱ ἀγᾶδες φυλάττουσι σιωπὴν σφοδροτέραν τῆς τοῦ Πυθαγόρου, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν λαλεῖ ἂν δὲν ἐρωτηθῇ. Πολλοὶ βωβοὶ καὶ κωφοὶ εἰσὶν ἐν τοῖς ἀνακτορίοις, καὶ κρατοῦσι τὸν μπερδέ· καὶ ὅταν ὁ βασιλεὺς ὁμιλῇ μυστικὰ μὲ τὸν βεζίρην, ἢ μὲ τὸν κιζλὰρ ἀγασὴ ἢ ἄλλον τινὰ μεγάλον, οὐ συγχωροῦσί τινι πλησιάσαι, ὅστις ποτ' ἂν εἴῃ· εἰσὶ τοιοῦτοι καὶ παρὰ τῷ βεζίρῃ καὶ παρὰ τῷ κεαγιᾷ· τοιαύτην δὲ δύναμιν ἔδωκεν αὐτοῖς ἡ φύσις, ὅπου ἀπὸ τῶν κινημάτων τῶν χειλέων καὶ τῶν σχημάτων τοῦ σώματος δύνανται προνοῆσαι τὰς ὑποθέσεις· καὶ παρὰ ταῦτα ἐφεῦρον ἐν ἑαυτοῖς σημεῖά τινα δι' ὧν δηλοποιοῦσιν ἀλλήλοις τοὺς ἑαυτῶν σκοποὺς καὶ βουλήματα, καὶ διηγήσεις διὰ τῶν σημείων διηγοῦνται· ἡ σφοδρὰ σιωπὴ ὅπου φυλάττεται ἀκριβῶς εἰς τὰ ἀνακτόρια ὑπὲρ τὴν τοῦ Πυθαγόρου ἐβίασε τοὺς πάντας ἐφευρεῖν τὰ τοιαῦτα σημαντικὰ σχήματα· ὁ ἴδιος σουλτάνος πρέπει νὰ ἠξεύρῃ τὰ σημαινόμενα τῶν σημείων αὐτῶν, προστᾶξαι μέλλων αὐτοῖς ποιητέον τι.

Ἡ ὀθωμανικὴ βασιλεία συνειθίζει νὰ ἀναβιβάζῃ πάλιν εἰς τὴν αὐτὴν ἀξίαν ἢ εἰς ἄλλην μεγαλητέραν ἐκεῖνον ὅπου ἄλλοτε ὡς ἀνάξιον κατεβίβασεν ἐκείνης τῆς ἐξουσίας καὶ ἀρχῆς.

Διατάττει ἡ βασιλεία τὰς ἐκστρατείας της μὲ τὰς ἡμέρας τῶν ἑορτῶν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, Ἀπριλίου κγ' καὶ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, Ὀκτωβρίου κς'· μετὰ τὰς κγ' τοῦ Ἀπριλίου ἄρχονται τῆς ἐκστρατείας, καὶ τῇ κς' τοῦ Ὀκτωβρίου τελειοῦται ἡ ἐκστρατεία τοῦ ἔτους ἐκείνου. Κάθε στρατιώτης ὅπου δὲν ἤθελε φανεῖ εἰς τὸν διορισθέντα τόπον μετὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου χάνει τὸν λουφέν του καὶ τὸ συνειθισμένον μπαχσίσι καὶ παιδεύεται διωκόμενος ἀτίμως τοῦ τάγματος· καὶ πάλιν ἀφοῦ δουλεύσῃ τὸ διάστημα αὐτὸ τὸ μεταξὺ τῶν δύο ἑορτῶν, τοῦ Ἁγίου Γεωργίου καὶ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, δὲν ἔχει πλέον χρέος νὰ ὑποτάσσηταί τινι, οὔτε ὀδάπασῃ, οὔτε σερασκέρῃ· ὁ ἴδιος σουλτάνος οὐ δύναται ζητῆσαι περισσοτέραν δούλευσιν, εἰμὴ μόνον ἂν διὰ τὸ κοινὸν καλὸν ἤθελε θελήσει ἑκουσίως ὁ στρατιώτης νὰ μείνῃ εἰς τὸ ὀρδὶ καιρὸν περισσότερον· ἀλλὰ τοῦτο τὸ κάμνει ἑκουσίως, εἰς τρόπον ὁποῦ ἂν μετὰ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τὴν ἡμέραν ὁ στρατιώτης παραστὰς τῷ ὀρδὶ-κὰδισὶ ἤθελε τοῦ ζητήσει τὸ Κασὶμ-σιτζίλι, ἤτοι ἔγγραφον βεβαιωτικὸν ὅτι νὰ ἐδούλευσε μέχρι τοῦ Ἁγίου Δημητρίου,

πρέπει ἀναγκαίως νὰ τοῦ δοθῇ, καὶ ἂν δὲν τοῦ δοθῇ, ἐκεῖνος ἀναχωρεῖ τοῦ στρατοπέδου χωρὶς νὰ φοβηθῇ πῶς θέλει ζητηθεῖ πλέον· ὅθεν σημειωτέον τὸ ὅτι, ἀγκαλὰ καὶ οἱ στρατιῶται λαμβάνουσι λουφὲν δι' ὅλον τὸν χρόνον, ὅμως μόνον ἓξ μῆνας ἔχουσι χρέος νὰ δουλεύσουν.

Κάθε πρέσβυς χριστιανὸς ὁποῦ ἀνταμώνει τὸν βασιλέα εἰς τὸ ἄρζ-ὸδασὴ ἐβγάλλει τὸ σπαθί του ἔξω· δύο καπουτζηπασῆδες τὸν βαστοῦν ἑκατέρωθεν, καὶ ἀφοῦ εἰσέλθῃ εἰς τὸ ἄρζ-ὸδασὴ κλίνει τὴν κεφαλήν του τρίς.

Ὁ ῥὴξ τῆς Φράντζας ἔχει πρέσβυν εἰς τὴν Πόλιν· ἀλλ' ὁ καῖσαρ ἔχει ῥεζιδέντε, ἤτοι κιουτζοὺκ-ἐλτζὴν, ὅταν δὲ ἐστὶ χρεία τοῦ ἐπικυρωθῆναι εἰρήνην ἢ ἄλλην τινὰ μεγάλην ὑπόθεσιν τότε πέμπει καὶ ὁ καῖσαρ πρέσβυν, ἤτοι μπεγιοὺκ-ἐλτζὴν, ἀμπασάτορα ἐξτραορδινάριον.

Ἔχει ἡ βασιλεία πολλὰ μέρη πολλῶν ἐπαρχιῶν τὰ ὁποῖα ὀνομάζει τιμάρια, εἰσὶ δὲ ταῦτα κώμη ἢ δύο ἢ τρεῖς, τὰ ὁποῖα δίδονται εἰς τοὺς σπαχῆδες κυρίως διὰ τροφήν τους, διὰ νὰ πηγαίνουν εἰς τὸν πόλεμον, ὅταν εἶναι, χωρὶς νὰ ζητοῦν ἔξοδα παρὰ τῆς βασιλείας ἢ πληρωμὴν ἢ ζωοτροφίαν, καταχρηστικῶς δὲ καὶ εἰς ἄλλους. Ἔχουσι χρέος οἱ τιμαρσαχιπῆδες νὰ ἐκστρατεύωσι μὲ τόσους ἀνθρώπους, κατὰ τὸ ἀνάλογον τοῦ εἰσοδήματός τους· ὅθεν τὸ ὀλιγώτερον τρεῖς πολεμιστὰς πρέπει νὰ συνεπιφέρουν. Ὅταν ἀποθάνῃ ὁ τιμὰρ σαχιπὴς, κάμνει ἄρζι ὁ ἐκεῖσε ἀλαϊπέης καὶ δίδει τὴν εἴδησιν, καὶ φανερώνει πόσον ἄσπρων ἐστὶ τὸ τιμάρι, καὶ τὸ ζητεῖ διὰ τὸ τέκνον του· ἡ βασιλεία ἂν θέλῃ δίδει ὅλον τὸ τιμάρι εἰς τὸ παιδί του, ἢ δίδει μέρος αὐτῷ καὶ μέρος ἄλλῳ τινί, ἢ τὸ κρατεῖ ὅλον ἂν θέλῃ εἰς τὸν χαζνέ· καθ' ὑπόθεσιν διὰ τὰ τιμάρια ὁποῦ εἶναι εἰς τὸν χασαλὲ τῆς Οὔρφας κάμνει τὸ ἄρζι ὁ ἐν τῇ Οὔρφᾳ ἀλαϊπέης, καὶ καθεξῆς διὰ τὰ λοιπὰ τὰ εἰς τὰς ἄλλας ἐπαρχίας.

Ἡ βασίλεια πολλάκις ἐβιάσθη νὰ φονεύσῃ ἀνθρώπους ἀδίκως καὶ ἀγαπητοὺς αὐτῇ καὶ πεφιλημένους, διὰ ζήτημα τῶν ἀποστατῶν· οὕτως ἐφόνευσεν ἀδίκως καὶ χωρὶς τὸ θέλημά του ὁ σουλτὰν Μεχμέτης ὁ Δ' τὸν ἀγαπητόν του βεζίρην Ἀϊνατζὴ Σουλεϊμὰν-πασσᾶν καὶ τὸν τεφτερδάρην καὶ γιουμρουκτζὴν τοὺς οἰκειοτάτους του, διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν γνώμην τῶν ἐν τῇ Ἀδριανουπόλει ζορμπάδων.

Εἶναι κατηγορούμενον εἰς τοὺς Τούρκους τὸ νὰ καταγίνωνται οἱ βασιλεῖς εἰς κυνήγια ζώων ἀγρίων καὶ πτηνῶν· καὶ δύο βασιλεῖς, ὁ σουλτὰν Μεχμέτης ὁ Δ' καὶ ὁ σουλτὰν Μουσταφᾶς ὁ Β' περὶ τούτου πολλὰ κατηγορήθησαν, καὶ μὲ ἄλλας αἰτίας μὲ αὐτὰς ἐνωθείσας τοῦ θρόνου κατεβιβάσθησαν.

Τὸ χάττι-σερίφι ὁποῦ δίδωσί τινι ὁ βασιλεὺς νὰ μὴν ἐνοχληθῇ ἡ ζωή του ποτὲ δὲν ἔχει θεμέλιον· τοιοῦτον χάττι σερίφι μὲ καταβολὴν πολλῶν χρημάτων εἶχε λάβει καὶ ὁ Πραγκοβάνος, ἀλλὰ δὲν ἐφυλάφθη· ἐφονεύθη γὰρ καὶ οὗτός τε καὶ οἱ τέσσαρες υἱοί του, μὲ ὅλον ὁποῦ ἐδούλευσε τῇ βασιλείᾳ εἰς δύο ἀναγκαιότατα περιστατικὰ, ὧν πρῶτον τὸ νὰ φανερώσῃ τοῖς Ὀθωμανοῖς, τῷ ἔτει 1690, ὁδόν τινα ἐς τόδε ἀγνώριστον δι' ἧς διῆλθον αὐτοὶ εἰς τὴν Τρανσυλβανίαν ἀπροσδοκήτως ἀφοῦ διώδευσαν τὰ ὑψηλὰ ὄρη τῆς Βλαχίας, καὶ ἐφόνευσαν 4,000 γερμανῶν στρατιωτῶν τὰς ὑπὸ τῷ στρατηγῷ

Ἔϊσλερ, ὅστις οὐδὲν τοιοῦτο προσδοκῶν εἶχε στρατοπεδεύσει ὑπὸ ταῖς ὑπωρείαις τῶν ὀρέων ἀμερίμνως, ὡς ἐν ἐπαρχίᾳ ἰδίᾳ τε καὶ φίλῃ· τὸ δεύτερον ἦν τὸ ὅτι τῷ ἔτει 1711 ἀπατήσας τὸν βασιλέα τῆς Μοσχοβίας Πέτρον καὶ ὑποσχεθεὶς προζωάρκεια πλεῖστα ὅσα τὸν ἔκαμε νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ Γιάσι ἀπρομήθευτος ἐφοδίων, καὶ ἀφοῦ ἦλθε τὸν ἀφῆκεν ἔρημον τροφῆς, διὸ καὶ ἐνικήθη κατὰ κράτος μὲ μεγάλην αἰσχύνην· ἔδειχνε λοιπὸν πλαστὴν καὶ ψευδῆ φιλίαν εἰς τοὺς Γερμανοὺς καὶ Μοσχόβους ὁ Πραγκοβάνος διὰ νὰ τοὺς ἀπατήσῃ, διὰ τὸ κέρδος τῆς βασιλείας, ἀλλὰ δὲν ἐγνωρίσθη τοιοῦτος παρ' αὐτῆ.

Ἡ μεγίστη δύναμις ὁποῦ ὁ σουλτάνος δίδωσιν εἰς χεῖρας τοῦ Ἐπιτρόπου διὰ ὅλας τὰς ὑποθέσεις τῆς βασιλείας εἶναι τὸ θεμέλιον τῆς συστάσεώς του, ὡσὰν ὁποῦ εἰς καιρὸν χρείας ὅλα τὰ σφάλματα ἐπιφορτίζονται εἰς τὸν βεζίρην, καὶ ἀθωοῦται πάντοτε ὁ βασιλεὺς μὲ τὸν τοιοῦτον ἐπιφορτισμὸν, καὶ παιδεύεται ὁ βεζίρης πολλάκις καὶ διὰ ἐκεῖνα ὁποῦ μόνον κατὰ θέλησιν καὶ προσταγὴν τοῦ βασιλέως δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀποφύγῃ τὸ νὰ μὴν τὰ ἐνεργήσῃ· ὅθεν τὸ πλῆθος ἂν γογγύζῃ διὰ τὴν κακὴν διοίκησιν τῶν ὑποθέσεων, τὸ σφάλμα ἐπιφορτίζεται εἰς τὸν βεζίρην· ἂν ὁ γογγυσμὸς περισσεύσῃ, καθαιρεῖται τῆς ἀρχῆς ὁ βεζίρης, καὶ κατὰ τὴν χρείαν καρατομεῖται καὶ τὴν ταχίστην· ἂν ὁ βασιλεὺς δὲν ἤθελε θελήσει νὰ παιδεύσῃ τὸν βεζίρην, κατὰ τὴν αἴτησιν τοῦ πλήθους, καταβιβάζεται εὐθύς· τοιοῦτό τι ἔπαθεν ὁ σουλτὰν Μεχμέτης ὁ Δ' διὰ τὸν βεζίρην του Ἀϊνατζὴ Σουλεϊμὰν-πασσᾶν, καὶ ὁ σουλτὰν Μουσταφᾶς ὁ Β' διὰ τὸν βεζίρην του Ῥαμὴ-Μεχμὲτ-πασσᾶν.

Τὸ γαλεμπὲ-διβάνι ἐγίνετο ἄλλοτε δὶς τῆς ἑβδομάδος, Κυριακῇ καὶ Τετάρτῃ· τώρα γίνεται μόνον τῇ Τρίτῃ οὐχ ἑκάστης ἀλλ' ἀμοιβαίας ἑβδομάδος, ὑπὸ τρούλλῳ τινὶ κειμένῳ παρὰ τὴ στοᾷ τῆς δευτέρας αὐλῆς, κειμένῃ ἐν τοῖς δεξιοῖς τῷ εἰσελθόντι τὴν πύλην τῆς δευτέρας αὐλῆς, ἀντικρὺ οὔσης τῆς στοᾶς δι' ἧς εἰσέρχονται εἰς τὰ μαγειρεῖα, ὥστε ἀντικρὺ τῶν μαγειρείων ὁ τροῦλλος τοῦ γαλεμπὲ-διβανίου. Πάρεστιν ὁ βεζίρης ἔχων συγκαθημένους ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ τὸν Ῥούμελη καζασκερὴ καὶ ἐν τῇ ἀριστερᾷ τὸν Ἀνατὸλ καζασκερή· πάρεστι καὶ ὁ μουφτὴς ὅταν εἶναι χρεία καὶ λαληθῇ· πάντες οἱ κουμπὲ-βεζίρηδες πάρεισι, καὶ μετ' αὐτοὺς κάθηται ὁ τεφτερδάρης καὶ ὁ ῥεϊσουλ-κιτάπης· οἱ λοιποὶ χοτζαγκιάνηδες ἵστανται ὄρθιοι· οἱ ὀφφικιάλιοι τοῦ στρατιωτικοῦ, οἷον γιαννιτζὰρ-ἀγασὴ, σιπαχιλὰρ-ἀγασὴ καὶ σιλαχδὰρ-ἀγᾶς κάθηνται εἰς τὰς δύο στοὰς τὰς ἑκατέρωθεν τῆς πύλης τὰς κατ' ἴσην γραμμὴν τῇ πύλῃ τῆς ῥηθείσης δευτέρας αὐλῆς· ὁ σουλτάνος ἀκούει τὰ γινόμενα ἐν τῷ διβάνι καθήμενος ἔσωθεν ἀφανῶς ὑψηλὰ καὶ βλέπων ἐν τῷ διβάνι ἀπὸ παραθυρίου καφασωτοῦ κειμένου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ βεζίρη. Εὐθὺς ὁποῦ καθήσουν εἰς τὸ διβάνι ἀναγινώσκουσιν οἱ τεσκερετζῆδες τοὺς λιβέλλους τῶν προσκλαιομένων μεγαλοφώνως· εἶτα ἀποφασίζουσι διὰ τὴν ἐν τῷ λιβέλλῳ ὑπόθεσιν, καὶ ἐπιγράφεται ἡ ἀπόφασις τοῦ βεζίρη ἐπὶ τοῦ λιβέλλου. Τελειωθέντων τῶν λιβέλλων ὁ βεζίρης προβάλλει τοῖς παροῦσι τὴν ὑπόθεσιν δι' ἣν θέλει

ὁ βασιλεὺς νὰ συμβουλευθῶσι καὶ νὰ ἀποφασίσωσι, καὶ ζητεῖ τὴν γνώμην ἑκάστου τῶν παρόντων· φιλονεικεῖ ἕκαστος μεγαλοφώνως διὰ νὰ συστήσῃ τὴν γνώμην του ἀναιρῶν τὴν τοῦ ἑτέρου. Ὕστερον ἀριστεύουσιν ἐν τῷ διβάνι. Μετὰ τὸ ἄριστον ὁ βεζίρης μηνυθεὶς παρὰ τοῦ σουλτάνου διὰ τοῦ καπουτζιλὰρ-κεαγιασῆ, πηγαίνει μόνος εἰς τὸ ἄρζ-ὀδασῆ, κείμενον ἀντικρὺ τῆς πύλης τῆς τρίτης αὐλῆς καὶ ἔνδον τῆς τρίτης αὐλῆς τῆς προρρηθείσης, προπορευομένου αὐτοῦ τοῦ καπουτζιλὰρ-κεαγιασῆ, καὶ συνομιλεῖ τῷ βασιλεῖ μυστικῶς περὶ τῶν προκειμένων ὑποθέσεων. Εἶτα εἰσέρχονται εἰς τὸ ἄρζ-ὀδασῆ οἱ λοιποὶ οἱ ἐν τῷ διβάνι, μουφτὴς δηλαδή, καζασκέρηδες καὶ κουπὲ-βεζιρλερῆ, ὁμοίως καὶ ὁ γιαννιτζὰρ-ἀγασὴς σὺν τοῖς λοιποῖς ὀτζὰκ-ἀγαλαρί. Ἔχουν ὅλοι οἱ ἐν τέλει ἴδιον ἔνδυμα ὅταν πηγαίνουσιν εἰς τὸ γαλεμπὲ-διβάνι· ὁ βεζίρης καὶ οἱ λοιποὶ κουπὲ-βεζιρλερὶ φοροῦσιν εἰς τὴν κεφαλὴν τὸ λεγόμενον καλεβί, ὅπερ ἐστὶ καβούκι τρίγωνον, πῆχυν ἥμισυν τὸ ὕψος, σαρδισμένον μὲ ψιλὸν τουλπάνι καὶ ἐμπρὸς χρυσοῦφαντον· ὁ χιτὼν αὐτοῦ ἐστιν ἄσπρο ἀτλάζι χωρὶς ἄνθη καπλαδισμένον μὲ σαμούρι μὲ μακρὰ μανίκια ἐξηρτημένα τῶν ὤμων αὐτοῦ καὶ ἐπὶ γῆς συρόμενα· οὗτος ὁ χιτὼν λέγεται οὒς-καφτάνι. Τὸ αὐτό ἐστι καὶ τῶν λοιπῶν βεζιράδων, εἰμὴ μόνον ὅτι τὸ χρῶμα τοῦ ἀτλαζίου ἀνάγκη νὰ εἶναι πράσινον ἀλλ' οὐ λευκόν. Τὸ καβούκι τῶν καζασκέρηδων εἶναι πλατύτατον καὶ καλεῖται καλαβέτ, καὶ ὁ χιτὼν αὐτῶν εἶναι σόφι μόρικον. Ὁ τεφτερδάρης, ὁ ρεὶς-ἐφένδης καὶ οἱ λοιποὶ χοτζαγκιάνηδες φοροῦσι καβούκι μακρὸν τὸ λεγόμενον μουτζεβεζέ· ὁ χιτὼν αὐτῶν ἐστι κατὰ τὸ χρῶμα τῶν συνήθων καφτανίων, καπλαδισμένος μὲ σαμούρι. Οἱ ὀφφικιάλιοι τοῦ πολέμου καὶ οἱ καπουτζηπασῆδες φοροῦσι καφτάνι χρυσὸν καπλαδισμένον μὲ σαμούρι, καὶ τὰ καβούκια τους εἶναι ἐν σχήματι μουτζεβεζέ. Ὁ χουνκιὰρ-καπουτζιλὰρ-κεαγιασὴς, μὲ τὸ αὐτὸ ἔνδυμα τοῦ μουτζεβεζὲ καὶ καφτάνι μὲ σαμουρόγουναν, ἔχει ἀνὰ χεῖρας βέργαν ἀργυρᾶν μὲ μῆλον στρογγυλὸν, καὶ περιπατῶν κατὰ γῆς κτυπᾷ αὐτὴν, καὶ φέρει εἰς τὸν βεζίρην τὰς προσταγὰς τοῦ σουλτάνου. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον εἶναι ἐνδεδυμένος καὶ ὁ τζαούσπασης, φέρων εἰς τὸ διβάνι τοὺς κρισολογουμένους. Οἱ ὀφφικιάλιοι τοῦ βεζίρη φοροῦσι μουτζεβεζὲ μὲ ἐρκιὰν-κιουρκοῦ, ἤτοι σαμουρόγουναν καπλαδισμένην εἰς τζόχα μὲ πλατέα μανίκια. Ὁ κοὺλ-κεαγιασὴς φορεῖ οὒς-καφτάνι καπλαδισμένον μὲ ῥῖσον, καὶ ἐπὶ κεφαλῆς κούκαν μὲ σεργούτζι εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος τῆς κούκας. Οἱ λοιποὶ ὀτζὰκ-ἀγαλαρὶ φοροῦσι τὴν αὐτὴν κούκαν, ἀλλὰ τὸ σεργούτζι εἶναι εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τῆς κούκας.

Ὅταν θελήσῃ ὁ σουλτάνος νὰ συναθροίσῃ βουλευτήριον πάντων τῶν ἐν τέλει ἁπαξαπλῶς, πάντων τῶν οὐλεμάδων καὶ τῶν ὀφφικιάλων τοῦ στρατιωτικοῦ τάγματος καὶ πάντων τῶν ἐν αὐτῷ τάξεων καὶ τῶν γηραλέων καὶ πολυπείρων στρατιωτῶν, τὸ τοιοῦτον βουλευτήριον καλεῖται ἀγὰ-κδιβάνι, καὶ διατί πάντες ἵστανται ἐν αὐτῷ, καὶ διατί ἕκαστος ἔχει ἐξουσίαν νὰ δεφενδεύῃ τὴν γνώμην του· ὁ βεζίρης σὺν τοῖς λοιποῖς βουλευταῖς δίδει εἴδησιν τῷ βασιλεῖ τῶν προβληθεισῶν γνωμῶν, καὶ ἀποφασίζεται τὸ πρακτέον.

Τὰ γράμματα ὁποῦ ὁ βεζίρης γράφει τῷ βασιλεῖ ἢ διηγούμενος ἢ ζητῶν τι διὰ κάθε ὑπόθεσιν τῆς βασιλείας λέγονται ταλχίσια, καὶ ὁ κομιστὴς αὐτῶν λέγεται ταλχιστζὴς, (ταὐτὸν τῷ ῥεφερενδάριος τῷ παρὰ τοῖς ἡμετέροις ποτὲ βασιλεῦσιν,) ὅστις δίδωσιν αὐτὸ τῷ κιζλὰρ-ἀγασὴ, καὶ αὐτὸς τῷ βασιλεῖ· ὁ βασιλεὺς ἐπιγράφει τὸ, μουτζεπίντζε ἀμὲλ, καὶ δίδωσι τῷ κιζλὰρ-ἀγασὴ, κἀκεῖνος τῷ ταχλιστζῇ νὰ τὸ ἀποκομίσῃ τῷ βεζίρῃ, καὶ αὐτὸ διὰ τὰς ὑποθέσεις ὁποῦ ζητοῦνται νὰ γενοῦν, διὰ τὰς ὁποίας, ὅ τι λογῆς καὶ ἂν εἶναι τὸ ταχλίσι τοῦ βεζίρη δὲν ἠμπορεῖ νὰ γυρίσῃ κενὸν, ἤτοι χωρὶς νὰ ἀκουσθῇ, ἄλλως σημεῖόν ἐστι πτώσεως τοῦ βεζίρη· τῶν δὲ ταλχισίων ὁποῦ περιέχουν διηγήσεις ὑποθέσεων ἢ οὐδεμία ἀπόκρισις γίνεται, ἢ γίνεται κατὰ τὴν χρείαν τῆς ὑποθέσεως. Ὁ ρεΐσης γράφει τὰ ταλχίσια τῶν ὑποθέσεων, πολλάκις δὲ γράφει καὶ ὁ βεζίρης μόνος· τειλίσσεται ὁ χάρτης εἰς τουλπάνι, τίθεται εἰς πουγγὶ ἀτλαζένιον κόκκινον, βουλώνεται καὶ δίδεται τῷ ταλχιστζῇ.

Νόμος ἐστὶ παρ' Ὀθωμανοῖς ὁρίζων ὅτι πόλις τις ὁποῦ ὑποταγεῖσα παρὰ τῶν ἐχθρῶν ἤθελε κυριευθεῖ παρ' αὐτῶν κἂν ὥρας τρεῖς, ἀναληφθεῖσα παρὰ τῶν Ὀθωμανῶν προξενεῖ μεγάλην ζημίαν εἰς τοὺς παλαιοὺς κατοικητάς· χάνουσι γὰρ αὐτοὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ αὐτῶν κτήματα καὶ κινητὰ ὑπάρχοντα, τὰ ὁποῖα δημεύονται διὰ τὸν σουλτάνον, καὶ πωλοῦνται παρ' αὐτοῦ ἢ τοῖς παλαιοῖς οἰκοδεσπόταις ἢ ἄλλοις, οὗ ἂν ἐθέλει τιμήματος.

Ἐκεῖνοι ὁποῦ πλουτίζουσιν ἀπὸ τὰς ἐκδουλεύσεις τῶν Τούρκων τέλος πάντων διὰ τὰ πλούτη τους συκοφαντοῦνται, εἱρκτῇ καθειργνύονται καὶ τῶν πάντων ὑστεροῦνται κτημάτων· ἂν δὲ ἀποθάνωσι κληρονομεῖ αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς, μικράν τινα ποσότητα ἀφεὶς τοῖς παισὶν αὐτῶν.

Τοὺς βεζιρᾶδες καὶ τὸν γιαννιτζὰρ-ἀγασὴ καὶ τὸν ποσταντζήπασιν ἐσθότε καὶ ἐγγράφως καὶ διὰ ζώσης φωνῆς ὀνομάζει ὁ βασιλεὺς λαλᾶ, ἤτοι φύλακας τόπον πατρὸς ἐπέχοντας.

Φονεύει ἡ ὀθωμανικὴ βασιλεία ἀφεύκτως τὸν λαλήσαντά τι κατὰ τῆς πίστεως αὐτῆς, ἢ τὸν ἐν διαλέξει εἰπόντα τὴν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ διδασκαλίαν κρείσσονα τῆς τοῦ Μεχμέτη.

Κανών ἐστι παρ' Ὀθωμανοῖς μὴ εἰρηνοποιεῖν ποτὲ ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει ἢ ἄλλῃ τινὶ πόλει, ἀλλ' ἐν αὐτοῖς τοῖς ὁρίοις καὶ ἐν στρατοπέδῳ ὁπλοφοροῦντι.

Οἱ Τοῦρκοι οὐ διεγείρουσι πόλεμον κατά τινος ἂν πρῶτον δὲν δώσωσιν αὐτῷ εἴδησιν, κατὰ τοὺς νόμους των· πολλάκις ὅμως καὶ χωρὶς προϋπάρχουσαν εἴδησιν φαίνεται πῶς νὰ ἐφώρμησαν εἰς τὰς ἱστορίας· οὕτως ἐγένετο καὶ κατὰ τῶν Ἐνετῶν, ἀφ' ὧν ἐν διαστήματι τετραμηνιαίῳ ἥρπασαν ὅλην τὴν Πελοπόνησον· ὁ σουλτὰν Ἀχμέτης ἐγένετο νόμος, καὶ ὁ βεζίρης του Τζὶν-Ἀλῆ-πασσᾶς πρὸ τοῦ νὰ διακηρύξῃ τὸν πόλεμον ἔθετο αὐτὸν εἰς ἔργον.

Διὰ τοὺς θανάτους τῶν σουλτάνων ἄλλοτε ἔκαμναν πολλὰς τζερεμόνιαις, καὶ ἤλλαττον καὶ τὰ χρώματα τῶν ἐνδυμάτων τους, ὕστερον ὅμως τρεῖς ἡμέρας ἐνεδύοντο ἔνδυμα κοκκινόχρουν, ἀλλὰ καὶ τοῦτο οὐδεμιᾶς τανῦν ἐστι χρήσεως.

Ἕνας ὀφφικιάλιος εἶναι ἄτοπον παρὰ τοῖς Ὀθωμανοῖς νὰ φανῇ εἰς τὴν αὐλὴν ἀξύριστος καὶ μὲ πώγωνα ἀνεπιμέλητον καὶ ἀχτένιστον, καὶ ταῦτα πρὸ τοῦ βασιλέως.

Σῶμα νεκρὸν πλὴν τοῦ σουλτανικοῦ οὐ δύνανται κατὰ τὸν νόμον αὐτῶν οἱ Τοῦρκοι κομίζειν εἰς διάστημα μεῖζον τῶν τριῶν μιλίων· ἀλλ' ὁ ἡγεμὼν τῆς Μολδαβίας Βασίλειος βοεβόδας, ἐξοδιάσας 300 πουγγεῖα, ἔφερεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἕως εἰς τὸ Γιάσι μὲ καπουτζήπασιν τὸ λείψανον τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς. Ὁ νόμος τῶν μουσουλμάνων κωλύει τὸ νὰ κρατηθῇ τὸ νεκρὸν σῶμα ἄταφον πλέον ἡμέρας, ἢ τὸ νὰ ἀποκομισθῇ διάστημα τόπου πλέον τῶν τριῶν μιλίων· τούτῳ ὅμως τῷ νόμῳ οὐχ ὑπόκεινται μόνα τὰ βασιλικὰ νεκρὰ σώματα· καὶ ἂν ὁ βασιλεὺς ἀποθάνῃ καὶ εἰς τὰς ἐσχατιὰς τῆς βασιλείας τὸ σῶμά του βαλσαμοῦται καὶ ἀποκομίζεται εἰς τὸν τάφον τὸν ἐν τῷ τζαμὶ ὁποῦ ζῶν ἔκτισεν, ἢ, ἂν δὲν ἔφθασε κτίσαι, θάπτουσιν αὐτὸν εἰς τὸν τουρπὲ ἤτοι κοιμητήριόν τινος τῶν προγόνων αὐτοῦ. Πλύνουσιν εὐθὺς θανόντας τοὺς νεκροὺς οἱ μουσουλμάνοι ὕδατι χλιαρῷ, φράσσουσι μὲ βαμβάκι ὅλας τὰς τρύπας τοῦ σώματος αὐτῶν, καὶ ἀποκομίσαντες πρὸ τῆς θύρας τοῦ πλησίον τζαμίου κιλδίζουσι τὸ ναμάζι ὑπὲρ αὐτῶν πρὸ τῆς θύρας· εἶτα ἐπὶ τῶν ὤμων πάλιν ἀπαγαγόντες θάπτουσιν εἰς τὸ κοιμητήριον.

Τὰ ἐτήσια καὶ ἄφευκτα καὶ κατὰ τὸ λεγόμενον τεσριφάτι ἔξοδα τῆς βασιλείας συμποσοῦνται εἰς 40 χιλ. τῶν λεγομένων πουγγείων.

Μέρος Β'.

Τὰ περὶ τὸν Ἐπίτροπον τῆς βασιλείας, τουτέστι σαχίπη-δεβλέτι, ἄλλως βεζὶρ-άζέμην καὶ τοὺς λοιποὺς βεζιρᾶδες καὶ πασσᾶδες καὶ ἄλλα ὀφφίκια σύμμικτα, ἀποδιοικήσεως ἐπαρχιῶν καὶ διεξαγωγῆς πολέμων.

Σαντζὰκ ἐλέγετο πρῶτον ἁπλῶς ὁ διοικητὴς ἐπαρχίας τινός· ὅθεν ἀναγινώσκεται τὸ ὅτι ὁ Φατίχης σουλτὰν Μεχμέτης ἔκαμε τὸν υἱόν του Μπαγιαζίτην σαντζάκην τῆς Ἀμασείας καὶ τὸν υἱόν του Δζὲμ σαντζάκην τοῦ Ἰκονίου, ἤτοι ἡγεμόνα καὶ διοικητήν· καὶ μέχρι τῆς σήμερον λέγεται πὶρ σαντζὰκγὲρ, ἤτοι τόπος μιᾶς ἡγεμονίας· ὕστερον οἱ διοικηταὶ τῶν ἐπαρχιῶν ὠνομάσθησαν πέηδες, ἢ πασσᾶδες μὲ δύο τούγια, ἢ πασσᾶδες μὲ τρία τούγια, ἤτοι βεζίρηδες, ἐν οἷς καὶ δύο μπεϊλερπέηδες, τῆς Ἀνατολῆς εἰς τὴν Κιουτάγια καὶ τῆς Εὐρώπης εἰς τὸ Μοναστήρι, Πελαγώνειαν τὸ πάλαι λεγόμενον. Ὅθεν σήμερον οὕτω τρέχει ἡ τάξις: ὁ σαντζάκης μικρότερος τοῦ πέη, ὁ πέης μικρότερος τοῦ πασσᾶ τῶν δύο τουγιῶν, αὐτὸς δὲ μικρότερος τοῦ πασσᾶ τῶν τριῶν τουγιῶν, καὶ αὐτὸς μικρότερος τοῦ μπεϊλέρπεη, καὶ αὐτὸς μικρότερος τοῦ βεζὶρ-άζέμη, ἤτοι τοῦ σαχίπη-δεβλέτι, Ἐπιτρόπου δηλαδὴ τοῦ βασιλέως. Τὸ δὲ σαντζάκι διὰ σημαίαν δὲν ἔχει ἄλλο τι εἰμὴ ἓν μόνον μεγάλον φλάμπουρον λεγόμενον σαντζάκι.

Ὁ βεζὶρ-άζέμης ἔχει εἰς τὴν δούλευσίν του ὀφφικιαλίους μὲ πώγωνα τοὺς ἑξῆς: τὸν καπιτζιλὰρ-κεαγιασὴ, τὸν σελὰμ-άγασὴ, τὸν καπιτζιλὰρ-πουλούκπασην, τὸν μέγαν-ἰμπροχόρην, τὸν βεκιλχάρτζην, τὸν μασραφέφένδην, τὸν κιλὲρ-κιατιπὴ, τὸν μεχτέρπασην μὲ ὅλους τοὺς ὀπαδούς, τὸν σαράτζπασην, τοὺς λεγομένους σακαλὴ βεζὶρ-άγαλαρὶ ἀδιορίστους κατὰ τὸν ἀριθμόν, τὸν πὰς-άγᾶν τῶν λεβέντων μὲ τοὺς ὀπαδούς του, τὸν δελίρπασην μὲ τοὺς ὀπαδούς του, τὸν τατὰρ-άγασὴ μὲ τοὺς ὀπαδούς του, τὸν ματαρατζήπασην καὶ τὸν τουφεκτζήπασην. Ἔχει δὲ καὶ ὀφφικιαλίους χωρὶς πώγωνα, τὸν σιλιχτάρην, τὸν ἰτζ-τζοχαδάρην, τὸν μουχουρδάρην, τὸν διβιττάρην, τὸν καφτὰν-άγασὴ, τὸν τζαμασὶρ-άγασὴ, τὸν ματζοὺν-άγασὴ, τὸν τουτουντζήπασην, τὸν πεσκὶρ-άγασὴ, τὸν μαχραματζήπασην, τὸν καχβετζήπασην, τὸν σοφρατζήπασην, τὸν ἰρικτάρπασην, τὸν σουτζήπασην, τὸν κιλερτζήπασην. Ὅλοι αὐτοὶ ἔχουν τὰ λεγόμενα γιαμάκια τους, ὁ μὲν ἓξ νέους, ὁ δὲ πέντε, ὁ δὲ τέσσαρας, κατὰ τὸ πολύδουλον ἢ ὀλιγόδουλον τῶν ὀφφικίων τους· καὶ αὐτοὶ μὲν εἶναι διωρισμένοι εἰς τὴν καθημερινὴν δούλευσιν τοῦ βεζίρη, πρωτεύει δὲ τούτων πάντων ὁ χαζναδὰρ-άγᾶς μὲ τὸ τακίμι του, ἤτοι ἀναχτὰρ-άγασὴ, χαζνὲ-κιατιπὴ, ἰτζ-μεχτέρπασην, ῥαχτιβάνην, πὰς-γιαμάκι, χαζνὲ-γιαμακλαρὶ, χεκίμπασην, παζιργκιάνπασην, ὅστις καὶ σαράφης του, κιουρκτζήπασην, δερζήπασην καὶ χαζνὲ-μεχτερλερί.

Ἔχει δὲ ὁ βεζίρης καὶ ἓξ πατίρηδες, καὶ πὰς-τζοχαδάρην, καὶ ἱκιντζὴ-τζοχαδάρην μὲ τζοχαδάρηδες ὅσους θέλει· ἔχει καὶ μεχτέρηδες, καὶ μάλιστα τοὺς εἰς δούλευσιν τοῦ χαζνὲ καὶ σκούπισμα τῶν ὁδάδων τοῦ παλατίου καὶ ἀνάψιμον τῶν ἐν αὐτοῖς ὀτζακίων καὶ μαγκαλίων, τῶν ὁποίων προεστὼς εἶναι ὁ ἰτζ-μεχτέρπαση-άγᾶς καὶ ὁ μεχτερλὲρ-κεαγιασής.

Κάθε βεζίρης καὶ κάθε πασσᾶς ἀνάγκη νὰ ἔχῃ αὐτοὺς τοὺς ὀφφικιαλίους μὲ τὰ γιαμάκια τους, ὁτὲ μὲν πολλὰ ὁτὲ δὲ ὀλίγα, κατὰ τὴν πλουσιότητα τοῦ βεζίρη καὶ τὴν μεγαλειότητα τῆς ἐπαρχίας ὁποῦ διοικεῖ

Αἱ δὲ ἐπαρχίαι ὁποῦ διοικοῦνται ἀπὸ βεζίρηδες τριῶν τουγιῶν καὶ ἀπὸ πασσᾶδες δύο τουγιῶν εἰσὶν αἱ ἑξῆς.

Ὀνόματα ἀγιαλετίων, ἤτοι ἐπαρχιῶν καὶ λιβάϊ, ἤτοι σαντζακίων.

Τὸ ἀγιαλέτι τῆς Ῥούμελης· ἔχει μητρόπολιν τὸ Μοναστήρι, ἤτοι τὴν

Πελαγώνειαν· λέγεται καὶ Ῥούμελη-βαλισὴ καὶ Σόφια-βαλισὴ ὁ διοικητής του.

Τὰ ἀγιαλέτια: τῆς Πόσνας μαζὴ μὲ τὸ λιβάϊ Ἐρσέκ—τῆς Οὐζοῦς — τῆς Κρήτης, μὲ τὸ μουχαφιζιλίκι τῆς Κάνδιας — Μώρα.

Τὰ λιβάϊ: Τίρχαλα — Γιάννινα, ἤτοι Ἰωάννινα — Αὐλώνια — Οὔχρα — Σαλονὶκ — Οὐσκιοὺπ — Κιλὶς τὸ εἰς τὴν Πόσναν — Σεμένδρια — Βίδιν καὶ Νιέπολι, μὲ τὸ Πελιγραδ μουχαφιζλιγὶ— Χότιν— Πενδὲρ—Χάσια— Ἀλασσώνια — Ἐγριπὸζ καὶ Καδλὶ-ἐπλί — Ἰνεπαχτὶ — Κοτζᾶ-αἰλί.

Τὸ ἀγιαλέτι τῆς Ἀνατολῆς· τούτου μητρόπολις τὸ Κοτίσιον, τουρκιστὶ Κιουτάγια λεγόμενον· ὁ διοικῶν τοῦτο βεζίρης λέγεται καὶ Κιουτάγια βαλισὴς καὶ Ἀναδολοὺ-μπεϊλέρπεης.

Τὰ ἀγιαλέτια: Κιρμὰν — Σιβὰς — Μεράς — Ἄδανα — Χαλὲπ — Σὰμ καὶ ἐμίρουλ Χὰτζ-Σὰμ — Σεφὲρ καὶ Σαΐδα καὶ Περοὺτ — Σὰμ-Ταραπουλοὺς — Ῥέκα, ἄλλως Οὔρφα — Διαρπεκὶρ — Ἐρζουροὺμ — Τζιλδὶρ — Κὰρς — Τραπουζὰν — Βὰν — Βαγδὰτ, Βάσρα καὶ Σεχριζὸρ — Μουσοὺλ — Χὲρς καὶ λιβάϊ Τζίδε, καὶ σέϊχουλ-χαρεμλὶκ Μέκκε—Τζεράλ, μαζὴ μὲ τὸ δεργιὰ-καπουδανλιγί.

Τὰ λιβάϊ: Κιοστενδὶλ, μὲ τὰ ἐσουβάϊ Τίρχαλα, Δελούνια, Ἴτζελι, Ἀϊδὶν — Ἰλπασὰν — Ἰσκενδεριὲ — Δουκακὶν — Περζεδὶν — Ἐπρουλνὶκ — Χουδαβενδιγκιὰρ — Ῥέσμου — Σουλτὰν Οὐνὶ — Καρασὶ — Καρασεχὶρ-σαχὶπ — Ἄγκυρα — Νικέδε — Καϊσεριὲ — Κὶρ-σεχρὶ — Γενὶ-σεχρὶ — Ἀκ-σεχὶρ — Ἀκσεραΐ — Τζουρὲμ — Ἴτζελι — Γκιόνε μὲ τὸ μουχαφιζιλίκι τοῦ Κάς.

Τὸ ἀγιαλέτι Μίσιρ-Καχιρὲ — τὸ ἀγιαλέτι Ἰζεζάϊρ-Γὰρπ — τὸ ἀγιαλέτι Τούνεζ — τὸ ἀγιαλέτι Ταραπουλούσι-Γάρπ.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν βεζίρηδων, ἤτοι ἐκείνων ὁποῦ ἔχουν τρία τούγια, τῶν καὶ λεγομένων οὔτζ-τουϊλοὺ-πασσᾶ βεζὶρ, καὶ περὶ τῶν μίρι-μιράνηδων, ἤτοι ἐκείνων ὁποῦ ἔχουν δύο τούγια, τῶν καὶ ἱκὶ-τουϊλοὺ-πασσᾶ λεγομένων. Ὁ δὲ πρώτιστος τῶν βεζίρηδων, ὁ λεγόμενος καὶ βεζίρουλ-ἀζὲμ, καὶ μουχοὺρ σαχιπὴς, καὶ σαχίπη-δες βλέτης, ἐπίτροπος ὢν τοῦ ἄνακτος, καὶ προστάττων καὶ βεζίρηδες καὶ μίρι-μιράνηδες καὶ πάντας τοὺς ὑπὸ τῇ ὀθωμανικῇ ἐπικρατείᾳ, οὓς μὲν καθαιρῶν οὓς δὲ προβιβάζων εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ ἐξουσίας, κατὰ τὸ αὐτῷ δοκοῦν καὶ ἀρέσκον, ἀφοῦ ἔχει τοὺς ἰδίους ὀρφικιαλίους του τοὺς προρρηθέντας, ἔχει ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του καὶ τοὺς ὀρφικιαλίους τῆς ὀθωμανικῆς βασιλείας, ῥούκνουλ-δεβλὲτ λεγομένους· οἵτινες εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ βεζὶρ-ἀζέμη εἰσὶν οἱ ἑξῆς, ὁποῦ καθ' ἡμέραν ἀπὸ τῆς αὐλῆς δὲν λείπουν, ἀλλ' ἀείποτε διημερεύουσιν ἐκεῖσε:

Ὁ κεχαγιάπεης μὲ τὸ τακίμι του, ἤτοι κεχαγιᾶν του, καπιτζιλὰρ-κεχαγιασή του, μουχουρδάρην του μὲ τὰ γιαμάκια του, καφταντζήν του, καρακουλάκην του, πὰς-τζοχαδάρην του, πὰς-τζαούσην μὲ τὰ γιαμάκια του, ἴτζ-ἀγᾶδες ὅσους θέλει, διωρισμένους εἰς διαφόρους ἐκδουλεύσεις, χαζναδάρην του, χαζνὲ-

κιατιπήν του, ἰμπροχόρην του, περδετζῆδες καὶ μερδιβεντζῆδές του.

Ὁ ῥέϊσουλ-κιτὰπ-ἐφένδης μὲ τὸ τακίμι του, ἤτοι κεσεδάρην του, μουχουρδάρην του, καφταντζήν του, κεχαγιᾶν του, χαζναδάρην του καὶ μεχτέρπασήν του· ὁρίζει αὐτὸς καὶ τὸ διβὰν-καλεμὶ συνιστάμενον ἀπὸ γραμματικοὺς ὑπὲρ τοὺς ἑκατόν, ὧν πρῶτος ὁ κεσεδάρης τοῦ διβὰν-καλεμί· ὁρίζει καὶ τὸ ταχβὶλ-καλεμὶ, συνιστάμενον ἀπὸ πολλοὺς γραμματικοὺς μὲ προεστῶτα καὶ μὲ κεσεδάρην του· ὁρίζει καὶ τὸ ρουοὺς-καλεμὶ, συνιστάμενον ἀπὸ πολλοὺς γραμματικοὺς μὲ προεστῶτα τὸν ρουοὺς-κεσεδαρὴ καὶ τὸ γιαμάκι του.

Ὑπάγεται τῷ ρεὶς-ἐφένδῃ καὶ ὁ πεϊλικτζὴ ἐφένδης, ὅστις διατάττει τινὰ καὶ εἰς τὸ διβὰν-καλεμί· ὑπάγεται δὲ τῷ αὐτῷ καὶ ὁ ἀμετζὴ-ἐφένδης μὲ τὸ γιαμάκι του καὶ μὲ τοὺς κιατίπηδές του.

Ὁ τζαούσπασὴ-ἀγᾶς μὲ τὸν κεσεδάρην του, μουχουρδάρην του καὶ σατίρην του καὶ τοὺς ὑπ' αὐτῷ πολλοὺς τζαουσᾶδες, τὸν τζαουσλὰρ-ἐμινὴ, καὶ τζαουσλὰρ-κιατιπὴ, καὶ κουλαοὺζ-ἀγᾶν, καὶ δοατζὴ-ἐφένδην, καὶ κουλαοὺζ-γιαμαγὴ, καὶ χαπερτζὴ-τσαουσή.

Ὁ πεγιοὺκ τεσκερετζὴς, ὁ κιουτζοὺκ τεσκερετζὴς, ὁ μεχτουπτζὴ-ἐφένδης μὲ τὸ καλέμι του συνιστάμενον ἀπὸ πολλοὺς γραμματικοὺς, ὧν προεστότερος ὁ πὰς-κάλφας τοῦ μεχτουπτζῆ-καλεμίου.

Ὁ κεχαγιᾶ-κιατιπὴ· ἐφένδης μὲ τὸ καλέμι του συνιστάμενον ἀπὸ πολλοὺς γραμματικοὺς, ὧν προεστότερος ὁ πὰς-κάλφας τοῦ κεχαγιᾶ-κιατιπὴ καλεμίου. Ὁ ταλχιστζὴ-ἀγᾶς, ὁ τεσριφατζὴς μὲ τὸν κιασεδάρην του, ὁ μουζούραγας μὲ τὸν γιαζιτζήν του καὶ μὲ τὸν ταϊφέν του, ὁ ποσταντζιλὰρ-ὸδάπασησὴς, ὁ ποσταντζῆ-καρακουλάκης τοῦ βεζίρη, ὁ πὰς-κεχαγιᾶς.

Ἓν οὖν τῶν πολεμικῶν καὶ πολιτικῶν ὀρφικίων, ἤτοι σύνθετον καὶ ἐκ τῶν δύο ἐστὶ τὸ πασσαλίκι, τοῦ ὁποίου αἱ σημαῖαί εἰσι τὰ τούγια, τὸ τάμπλελ-ἀλὲμ, ὁ μεχτερχανὲς, ἓν σαντζάκι πράσινον καὶ δύο παϊράκια πλατύτατα· καὶ σημείωσαι ὅτι τὸ τάμπλελ-ἀλὲμ ἦτο τὸ πάλαι προσηγορικὸν ὄνομα πάντων τῶν διοικούντων τὰς ἐπαρχίας, ἤτοι βεζίρηδων, πασσάδων, πέηδων, σαντζὰκ-πέηδων καὶ τῶν λοιπῶν διοικητῶν. Οἱ πασσᾶδες τῶν τριῶν τουγιῶν, οἱ καὶ βεζίρηδες λεγόμενοι, εἰσὶν οἱ ἀνώτεροι τῶν λοιπῶν· ἔχουσι σημαίας α') τρία τούγια, τὰ ὁποῖά εἰσιν οἱ ἀνώτεροι τῶν λοιπῶν· ἔχουσι σημαίας α') τρία τούγια, τὰ ὁποῖά εἰσιν οὐραὶ ἀλόγων τρεῖς, κατεσκευασμέναι καὶ ἐντέχνως περιπεπλεγμέναι· β') τὸ ἀλέμι, τὸ ὁποῖον εἶναι πλατύτατον παϊράκι, ὁποῦ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ κονδαρίου του ἀντὶ λόγχης ἔχει ἀργυρᾶν τινα πλάκα τρυπημένην κατὰ τὸ μέσον εἰς σχῆμα ἀμφικύρτου σελήνης, καὶ ὁ φέρων αὐτὸ καὶ προπορευόμενος τοῦ βεζίρη εἰς τὰς ὁδοιπορείας λέγεται ἀλεμδάρης, ἡμιραλεμδάρης· γ') τὸ σαντζάκι, ὅπερ ἐστὶ παϊράκι πλατύτατον μεταξωτὸν

πρασίνου χρώματος, καὶ ὁ φέρων αὐτὸ λέγεται σαντζακδάρης, προπορευόμενος τοῦ ἀλεμδάρη· δ') δύο παϊράκια πλατύτατα μεταξωτὰ ἐρυθροῦ χρώματος, καὶ οἱ φέροντες αὐτὰ λέγονται παϊρακδάρηδες, προπορευόμενοι τοῦ σαντζακδάρη· ε) τὸ γιουρούκ-παϊράκι, μικρότερον ὡς πρὸς τὰ λοιπά, μεταξωτὸν λευκοῦ χρώματος, προπορευόμενον πάντων εἰς τὰς ὁδοιπορείας, καὶ ὁ φέρων αὐτὸ λέγεται γιουρούκ-παϊρακδαρή, προπορευόμενος πάντων, καὶ τούτῳ βλέποντες οἱ λοιποὶ ἀκολουθοῦσιν· ς') ὁ μεχτερχανές, ἀκολουθῶν τὸν πασσᾶν εἰς τὰς ὁδοιπορείας μετὰ πάντας τοὺς ἀγᾶδες, καὶ εἰς καιρὸν πολέμου παίζων ἐπὶ προτροπῇ τῶν μαχομένων εἰς τὸν πόλεμον· παιζει δὲ τὸ λεγόμενον τζέγκι χαρμπί· εἰς δὲ καιρὸν εἰρήνης παίζει κάθε κενδὶ, καὶ ἔρχονται οἱ δαβατζῆδες καὶ διδῶσι τὰ ἀρζουχάλια τους εἰς τὸν βεζίρην μετὰ τὸ τέλος τῆς μουσικῆς τοῦ μεχτερχανέ· σύγκειται δὲ ὁ μεχτερχανὲς ἀπὸ ἐννέα δαβούλια, ἐννέα ζουρναζάνηδες, ὧν ὁ πρῶτος καλεῖται μεχτέρπασης, ἑπτὰ μποραζάνηδες, τέσσαρας ζιλεζάνηδες καὶ ἓξ μικρὰ δαβούλια. Τὸν μεχτερχανὲν ἀκολουθοῦσι καὶ ἓξ διβὰν-τζαουσλαρὶ, ἄλλως ἀλάϊ-τζαουσλαρὶ, οἵτινες, καθ' ὁδοιπορείαν μὲν ὄντος τοῦ βεζίρη φωνάζουσι διὰ νὰ παίξῃ ὁ μεχτερχανὲς τὸ «σούγιὰν ἄ! μεχτέρπασῃ, σούγιὰν ἄ!» ἐν δὲ τῇ διοικήσει πόλεώς τινος ὄντος τοῦ πασσᾶ, μετὰ τὸ τέλος τῆς μουσικῆς τοῦ μεχτερχανὲ τῆς κάθε κενδὶ, ὡς εἴρηται, ἀδομένης, ἀφοῦ πολυχρονίσῃ τὸν βασιλέα καὶ τὸν πασσᾶν του ὁ πὰς-τζαούσης, κραυγάζει εἷς τῶν τζαούσηδων τὸ, «ἀρζουχαλὶ βάρμι;» καὶ λαμβάνουν οἱ λοιποὶ τοὺς λιβέλλους ἀπὸ χειρὸς τῶν προσκλαιομένων, καὶ τοὺς κομίζουσιν εἰς τὸν διβὰν-ἐφενδησή· κἀκεῖνος ἀναγινώσκων αὐτοὺς ἔμπροσθεν τοῦ πασσᾶ του, ἀποφασίζει ἐκεῖνος κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ περὶ τῶν περιεχομένων ὑποθέσεων, καὶ ἐπιγράφει εἰς τὸ ἄνω μέρος τοῦ λιβέλλου ὁ διβὰν-ἐφενδησὴ τὴν ἀπόφασιν, ἥν τινα ἐπικυροῖ ὁ πασσᾶς μὲ τὸ ἴδιον σάχι, ἤτοι τὴν ἐπιγραφήν του· ζ') ἓξ σατίρηδες, ἕνα ματαρατζήπασῃ, ἕνα τουφεκτζήπασῃ καὶ ἕνα σαράτζπασῃ.

Οἱ πασσᾶδες τῶν δύο τουγιῶν δὲν λέγονται βεζιρᾶδες ἀλλ' ἁπλῶς πασσᾶδες, καὶ ἔχουσι τὰς αὐτὰς σημαίας μὲ τοὺς βεζιρᾶδες, ὡς καὶ οἱ ἡγεμόνες Βλαχίας καὶ Μολδαβίας, ὀνομαζόμενοι ὅλοι κοινῶς βαλήϊ-μεμλεκέτ· ἔχουσι δὲ οὗτοι μόνον δύο τούγια, καὶ εἰς τὸν μεχτερχανὲ ὄργανα ὀλιγώτερα τὸν ἀριθμόν.

Εἰσὶ καὶ ἄλλοι πένδες βαλήϊ-μεμλεκὲτ, ἤτοι διοικηταὶ τῶν ἐπαρχιῶν Ὀθωμανοὶ, οἵτινες ἔχουσι μόνον ἓν τούϊ· ὅθεν ἔχουσι τὰ ῥηθέντα παϊράκια, ἀλλ' ἀμοιροῦσι τοῦ μεχτερχανὲ καὶ τῶν λοιπῶν σημαιῶν τῶν προειρημένων. Ἓν τούϊ μόνον ἔδωκεν ὁ σουλτὰν Μεχμέτης ὁ Δ' τὸν χάτμανον τῶν Καζάκων Δοροσκένκην αὐτομολήσαντα αὐτῷ καὶ ἀνταρτήσαντα κατὰ τῶν Λέχων, καὶ ἐνεδύσατο αὐτὸν καβάδι, καὶ ἔδωκε καὶ ἀλεμ-σαντζάκι καὶ οὐδὲν ἄλλο· καὶ ὅταν ὁ σουλτὰν Μεχμὲτ ὁ Δ' διώρισε τὴν Οὐκραΐναν ὑπὸ τῷ ἡγεμόνι τῆς Μολδαβίας Δούκᾳ, οὐ προσετέθη τῷ Δούκᾳ παρὰ τοῦ βεζίρη Φαζίλ-Ἀχμὲτ-πασσᾶ τὸ τούϊ αὐτὸ τὸ δοθὲν τῷ Δοροσκένκῃ, διὰ νὰ

μὴν ἔχῃ, λέγει, ὁ χριστιανὸς ἡγεμὼν τρία τούγια ὡς ἔχει καὶ ὁ βεζίρης, ἀλλ' ἐδόθη τῷ Δούκᾳ διὰ τὴν Οὐκραΐνην μόνον τὸ ἀλεμ-σαντζάκι, μὲ ὅλον ὁποῦ τῷ Ἱερεμίᾳ Μογίλᾳ, ἡγεμόνι τῆς Μολδαβίας, εἶχαν δοθεῖ τρία τούγια· ἀλλὰ μόνῳ αὐτῷ, πρώτῳ τε καὶ ὑστάτῳ, καὶ οὐκ ἄλλῳ τινὶ ἡγεμόνι Μολδαβίας ἢ Βλαχίας τοιαύτη τιμὴ ἐγένετο.

Εἰσὶ καὶ ἄλλοι ὀφφικιάλιοι βαλήϊ-μεμλεκὲτ κατώτεροι τῶν πένδων αὐτῶν, μὲ τὸ νὰ μὴν ἔχουσιν οὐδὲν τούϊ καὶ μόνον ἔχουσιν ἓν σαντζάκι, καὶ ὀνομάζονται σαντζάκ-πεη· ἡ τάξις αὐτῶν ἐστιν ἀρχαιοτάτη εἰς τὴν βασιλείαν, καὶ γὰρ πρὸ τοῦ νὰ ἐφευρεθῶσι καὶ νὰ διορισθῶσι παρὰ τοῦ καν-σαχιπὴ σουλτὰν Σουλεϊμάνη οἱ βεζίρηδες τῶν τριῶν τουγιῶν καὶ οἱ πασσᾶδες τῶν δύο τουγιῶν καὶ οἱ πένδες τοῦ ἑνὸς τουγιοῦ, ὅλοι οἱ διοικηταὶ τῶν ἐπαρχιῶν ὠνομάζοντο σαντζάκ-πεη· αὕτη οὖν ἡ τάξις τὴν σήμερόν ἐστιν ἡ ἐσχάτη, ὡς εἴρηται, καὶ κατωτέρα ἐν τοῖς διοικηταῖς τῶν ἐπαρχιῶν, καὶ ὀνομάζονται καὶ ἔνιοι τούτων καὶ βοϊβοδᾶδες, ἢ μουχασίληδες, ἢ καὶ μουσελίμηδες, ἢ ἁπλῶς ἀγᾶδες, ὡς ὁ Ἀλιὰ-σεχιρὶ ἀγασὴ ὁ ἀγᾶς τῆς Φιλαδελφείας, Δενιζλὴ βοϊβοδασὴ, Κίπριζ μουχασιλὴ, Χαλὲπ μουχασιλὴ, Ἀδραμὶτ μουσελιμὴ καὶ ἄλλα πολυάριθμα, μὲ ὅλον ὁποῦ κυρίως μουσελίμηδες λέγονται οἱ ἐπίτροποι τῶν πασσάδων καὶ βεζίρηδων, οἱ διοριζόμενοι παρ' αὐτῶν εἰς τὴν διοίκησιν τῆς ἡγεμονίας των ἢ ἕως οὗ νὰ φθάσουν αὐτοὶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἐκείνην ἢ ὅταν δι' ἄλλας ἐκδουλεύσεις τῆς βασιλείας λείπωσιν ἐκεῖθεν, εἰς καιρὸν, καθ' ὑπόθεσιν, πολέμου, ἢ ὅταν διατρίβωσιν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τίτλῳ βεζίρη-κουμπενισινί. Εἰς τοὺς βεζίρηδες δύο ἔχουσιν ὄνομα πεϊλέρπεη, ὁ Ῥούμελη πεϊλέρπεης, καθήμενος εἰς τὴν Σόφιαν, ὅπερ ὀφφικιόν ἐστιν ἀρχαιότατον, διορισθὲν παρὰ τοῦ σουλτὰν Μουράτη τοῦ Α' ἔτει σωτηρίῳ 1630, καὶ ὁ Ἀνατὸλ πεϊλέρπεης, καθήμενος εἰς τὴν Κιουτάγιαν. Ἦτο καὶ Σὰμ πεϊλέρπεης, ὁ πασσᾶς τῆς Δαμασκοῦ, ἀλλὰ ταῦν ὀνομάζεται ἐμίρουλ Χάτζ· καὶ ταῦτα τὰ δύο διωρίσθησαν ὕστερον, τὸ μὲν ἐπὶ τοῦ * * * τὸ δὲ ἐπὶ τοῦ * * * (ὅρα Καντεμ: τόμῳ ά, σελ. 280)

Ἔχουσιν οἱ ἔξω πασσᾶδες καὶ τὸ τάγμα τῶν δελήλων, ὧν ὁ ἀρχηγὸς δελήλπασης, καὶ τὸ τάγμα τῶν λεβέντηδων, ὧν ὁ ἀρχηγὸς πὰς-ἀγᾶς, καὶ τὸ τάγμα τῶν τουφεκτζήδων, ὧν ὁ ἀρχηγὸς τουφεκτζήπασης· ἀλλ' οὗτοί εἰσι γιαννίτζαροι. Τὸ τάγμα τὸ πολεμικὸν λέγεται καὶ γεδίκ· ὅθεν λέγεται γεδὶκ-σαχιπὴς ἐκεῖνος ὁποῦ εἶναι κατατεταγμένος εἰς ἓν τάγμα, καὶ ἡ φράσις τὸ γεδικλιλερινδὲν ἀϊρίλμαδιλαρ σημαίνει τὸ, δὲν ἄφησαν τὸν τόπον τους κενὸν, δὲν ἐπαραμέρισαν.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν βεζίρηδων τῶν εἰς τὰς ἔξω ἐπαρχίας. Ὁ δὲ βεζίρης ὁ ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει ἐστὶν ἐπίτροπος τοῦ βασιλέως, καὶ λέγεται βεζὶρ-ἀζὲμ, καὶ βεκίλη-μουτλὰκ, καὶ ἔχει ἀνὰ χεῖρας τρία εἴδη διοικήσεων, τὸ τῶν πολέμων, τὸ τῶν εἰσοδημάτων καὶ τὸ τῆς δικαιοσύνης, ἤτοι τῶν κρισολογημάτων. Εἶναι διωρισμένον αὐτὸ τὸ ὀφφίκιον ἀνέκαθεν· πρῶτος γὰρ πάντων ὁ σουλτὰν Ὀρχάνης ἐθέσπισε τὸ ὀφφίκιον αὐτὸ διορίσας ἐπίτροπόν του μὲ τίτλον βεζίρη τὸν ἀδελφόν του Ἀλιαδίν

εἰς τὴν Προῦσαν· εἶτα ὁ σουλτὰν Μουράτης ὁ μετ' αὐτὸν καὶ υἱὸς τοῦ Ὀρχάνη διώρισε βεζίρην ἐπίτροπόν του τὸν Ἀτὰ πέην, σαχὶν ὀνομάσας καὶ λαλᾶν, ἤτοι φύλακα. Σημαῖαι τοῦ Ἐπιτρόπου εἰσὶν αἱ αὐταὶ μὲ τοὺς λοιποὺς βεζίρηδες.

Εἰς τὸ διβάνι τοῦ βεζίρη τὸ γινόμενον εἰς μεγάλην τινὰ σάλαν, διβάνχανὲ λεγομένην, τοιαύτη τάξις φυλάττεται· τὰ τρία μέρη τοῦ διβάνχανὲ εἶναι φραγμένα μὲ τοίχους, τὸ τέταρτον ἀνεῳγμένον ὅλον μὲ κολόνας, ὅπου καὶ ἡ σκάλα τοῦ διβὰν-χανέ· εἰς τὸ μέσον τοῦ τοίχου τοῦ καταντικρὺ τῶν κολόνων εἶναι σοφατζίκης μικρὸς, ὑψηλὸς τρία σκαλοπάτια, καὶ εἰς τὸ λοιπὸν τοῦ τοίχου ὁμοίως καὶ εἰς τοὺς ἄλλους δύο τοίχους εἶναι σανίδες διὰ κάθισμα· οἱ δύο τοῖχοι αὐτοὶ οἱ μὴ ἔχοντες τὸν σοφατζίκην ἔχουσιν ἀνὰ θύραν, δι' ἑτέρας αὐτῶν εἰσέρχεταί τις εἰς τὰ οἰκήματα τοῦ τζαούσπαση, εἶτα καὶ εἰς τὰ τοῦ βεζίρη, καὶ διὰ τῆς ἀντικειμένης αὐτῇ εἰσέρχεταί τις εἰς τὰ οἰκήματα τοῦ ρεΐση, εἶτα καὶ εἰς τὰ τοῦ κεαγιᾶ· τόσον αἱ σανίδες ὅσον καὶ ὁ σοφατζίκης εἶναι σκεπασμένοι μὲ τζόχαν κόκκινην. Εἰς τὸν καιρὸν τοῦ διβανίου ὁ βεζίρης κάθηται εἰς τὸν σοφατζίκην ὡς εἰς σκαμνὶ, ἤτοι μὲ κρεμαστοὺς πόδας καὶ μὲ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας. Δευτέραν καὶ Πέμπτην διβάνι δὲν γίνεται· τὴν Παρασκευὴν ὁ βεζίρης ἔχει συνεδρεύοντας αὐτῷ εἰς τὸ διβάνι τὸν Ῥούμελη καζασκερὴ, καθήμενον ἐκ δεξιῶν, καὶ τὸν Ἀνατὸλ καζασκερὴ, καθήμενον ἐξ ἀριστερῶν τοῦ βεζίρη· τὸ Σάββατον ἔχει συνεδρεύοντα τὸν Γάλατα μουλλασή· τὴν Κυριακὴν ἔχει συνεδρεύοντα τὸν Ἰσκιουδὰρ μουλλασὴ καὶ τὸν Ἐγιοὺπ μουλλασή· τὴν Τρίτην, ἂν δὲν γένῃ γαλεμπὲ διβάνι, ὁ βεζίρης κάμνει διβάνι εἰς τὸν διβανχανὲ, ἀλλ' ἄνευ τινὸς μουλλᾶ· τὴν Τετάρτην ἔχει συνεδρεύοντα τὸν Ἰσταμπὸλ ἐφενδησή. Πρὸ τοῦ νὰ ἔβγῃ ὁ βεζίρης εἰς τὸ διβάνι ὁ τζαούσπασης κατατάττει εἰς δύο τάξεις τοὺς ἐνάγοντας καὶ ἐναγομένους, ἢ ἁπλῶς προσκλαιομένους, εἰς τὸ μέρος τοῦ διβανχανὲ ὁποῦ ἔχει τὰς κολόνας, ἤγουν εἰς ἐκεῖνο εἰς ὅ ἐστιν ἡ σκάλα, παρ' ἑκάστῳ δὲ τῶν προσκλαιομένων ἵσταται ὁ διωρισμένος αὐτῷ τζαούσης· ὁ βεζίρης εἰσελθὼν εἰς τὸν διβανχανὲ διὰ τῆς θύρας τῆς προρρηθείσης, καὶ καθίσας ἐπὶ τοῦ σοφατζίκη, καὶ στάντων ὄπισθεν αὐτοῦ τοῦ τεμουχουρδάρη καὶ τοῦ διβιδάρη του, ὁ πρῶτος ἐνάγων ἢ προσκλαιόμενος ἐν τῇ ἀριστερᾷ τάξει διδωσι τὸν λίβελλόν του εἰς τὸν τζαούσην του, ὅστις δίδωσιν αὐτὸν τῷ τζαούσπαση, ἢ τῷ τζαουσλὰρ-κιατιπὴ, ἢ τῷ τζαουσλὰρ-ἐμινὴ, ὁ δὲ δίδωσιν αὐτὸν τῷ μπεγιοὺκ-τετκερετζῇ ὀρθίῳ ἱσταμένῳ ἐν τῇ ἀριστερᾷ τοῦ βεζίρη, ὅστις ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως τὸν λίβελλον· μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ἐρωτᾶται ὁ ἐναγόμενος, ἀποκρίνεται τὰ δικαιολογήματά του, καὶ ἀφοῦ ἱκανῶς ἐξετασθοῦν αἱ ἀποκρίσεις καὶ ἀνταποκρίσεις ἑκατέρων τῶν μερῶν, οἱ συνεδρεύοντες μουλλᾶδες λέγουσι τὴν γνώμην τους περὶ τῆς προκειμένης δίκης, κατὰ τοὺς νόμους τῆς πίστεώς των· ἂν ὁ βεζίρης δεχθῇ τὴν γνώμην, ὁ τεσκερετζὴς γράφει τὴν ἀπόφασιν εἰς τὸ ἄνω μέρος τοῦ λιβέλλου, καὶ ὁ βεζίρης ἐπικυροῖ αὐτὴν μὲ σάχι, λαβὼν τὸν κάλαμον παρὰ τοῦ διβιδάρη του· εἰ δὲ καὶ δὲν δεχθῇ τὴν γνώμην τοῦ συνεδρεύοντος ὁ βεζίρης ἀποφασίζει μόνος του, καὶ

γράφει ὁ τεσκερετζὴς τὴν ἀπόφασιν τοῦ βεζίρη. Ἐν ὅσῳ γίνεται ταῦτα ἐν τῷ ἀριστερῷ μέρει, ὁ ἐνάγων ὁ ἐν τοῖς δεξιοῖς ἱστάμενος δίδωσι τὸν λίβελλον αὐτοῦ διὰ τῶν ῥηθέντων ὀφφικιαλίων τῷ κιουτζοὺκ-τεσκερετζῇ, καὶ τελειωθείσης τῆς ἐν τοῖς ἀριστεροῖς δίκης ἀναγινώσκει αὐτὸς μεγαλοφώνως τὸν λίβελλον, καὶ οὕτως ἀκολουθεῖ μέχρις οὗ νὰ τελειώσουν ὅλα τὰ κρισολογήματα, καὶ δὲν τελειώνει τὸ διβάνι ἂν ὅλαι αἱ κρίσεις τῶν κρισολογουμένων δὲν τελειώσουν. Εἰς αὐτὸν τὸν διβανχανὲ παρόντος τοῦ βεζίρη μοιράζεται καὶ ὁ λουφὲς τῶν σπαχήδων· ὁ δὲ λουφὲς τῶν γιαννιτζάρων ἐβγαίνει εἰς τὸ γαλεμπὲ διβάνι, δίδονται αὐτοῖς τὰ νομίσματα εἰς πουγγεῖα πετζένια, τὰ πηγαίνουσιν εἰς τὸν κοὺλ-κεαγιασὴ καὶ ἐκεῖ μοιράζονται ἀναλόγως ἑνὶ ἑκάστῳ κατὰ τὸν μουπτεδᾶ του.

Ὁ μουγζούραγας φυλάττει εἰς τὸ παλάτιον τοῦ βεζίρη, συλλαμβάνει τοὺς ὑπευθύνους, εἰρκτῇ παραδίδονται αὐτῷ πάντες οἱ ὑπεύθυνοι, ἐν οἷς καὶ κλέπται καὶ ὀφειλέται, περιλαμβάνει τὰ χρεωστούμενα· καὶ ἂν εἶναι γιαννίτζαροι οἱ ἔχοντες τὴν δοσοληψίαν παίρνει τὸ ῥέσμι, τῶν δὲ μὴ τοιούτων τὸ ῥέσμι τὸ παίρνει ὁ τζαούσπασης· μεταπέμπεται κάθε ὑπεύθυνον καὶ ἐναγόμενον διὰ μουγζούρη τινὸς ἢ γιαννιτζάρου καὶ τὸν φυλάττει ἕως εἰς τὴν ὥραν τοῦ διβανίου· εἰς αὐτὸν πέμπει καὶ ὁ κεχαγιάπεης καὶ ὁ τζαούσπασης τοὺς εἰρκτῇ παραδοθησομένους. Ὁ ταῖφές του, συγκείμενος ἐξ ἑνὸς ὀδᾶ τῶν γιαννιτζάρων, κάθηται εἰς ἕνα οἶκον παρὰ τῇ πύλῃ καὶ ἔξωθεν τῆς πύλης τοῦ Πασσᾶ-καπισί· ἠμποροῦν νὰ εἶναι ἄνθρωποι διακόσιοι· ἔχουσιν ἐκεῖ καὶ τὸ μαγειρεῖόν τους χωριστὸν, καὶ τὸν μάγειράν τους, καὶ τοὺς καρᾶ-κόυλουκτζῆδές των, οἵτινες καὶ μαγειρεύουσιν· ἔχει ὁ μουγζούραγας ὑπ' αὐτῷ καὶ τρεῖς προεστῶτας ὀνομαζομένους πὰς-κα πουκεχαγιασή, ἰκιντζὴ καὶ οὐτζουντζού· εἰς τοὺς ὁδᾶδες αὐτῶν φυλακώνονται ἄνθρωποι ἀξιοπρεπεῖς. Ὁ βεζίρης ἂνθέλῃ νὰ δείρῃ τινὰ ἢ εἰς τὸ διβάνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν, οἱ μουγζούρηδες φέρουσι τὸν φάλαγγα καὶ τὰς βέργας καὶ δαίρουσι τὸν πταίστην εἰς τοὺς πόδας γυμνούς. Ὅταν καβαλλικεύῃ ὁ βεζίρης μὲ τὸ τακίμι του οἱ μουγζούρηδες τὸν ἀκολουθοῦσιν ἔσχατοι πάντων κρατοῦντες καὶ τὸν φάλαγγα καὶ τὰς βέργας, καὶ ἂν καθ' ὁδὸν κάμῃ χρεία νὰ σηκώσῃ τινὰ ἢ ἀτακτοῦντα ἢ ἄλλως, παραδίδεται εἰς τοὺς μουγζούρηδες ὁ πταίστης, καὶ ἀποκομίζουσιν αὐτὸν εἰς τὴν ἐν τῷ Πασσᾶ-καπισὶ εἰρκτήν τους.

Νόμος ἐστὶ παρ' Ὀθωμανοῖς φονεύεσθαι τοὺς αὐθαδιάσαντας καὶ ὑβρίσαντας ἢ κριτῇ ἢ πασσᾷ ἢ ἄλλῳ τινὶ προεστῶτι, πολλῷ δὲ μᾶλλον τῷ τοῦ βασιλέως ἐπιτρόπῳ ἢ καϊμακάμῃ.

Ὅταν ὁ βεζίρης θέλῃ νὰ ἀνταμώσῃ τὸν μουφτὴν μηνύει αὐτῷ διὰ τοῦ ταλχιστζῆ ἢ τοῦ ρεϊς-ἐφένδη· φθάσαντι εἰς τὸ παλάτιον τοῦ βεζίρη, ἤτοι Πασσᾶ-καπισὶ, προϋπαντῶσιν αὐτῷ εἰς τὴν ἔξω πόρταν τοῦ παλατίου ὁ κεχαγιάπεης, ὁ ρεϊς-ἐφένδης, ὁ τζαούσπασης, ὁ πεγιοὺκ-τεσκερετζὴς, ὁ κιουτζοὺκ-τεσκερετζὴς, ὁ μεχτουπζὴ-ἐφένδης, ὁ τεσριφαττζὴ-ἐφένδης καὶ ὁ πεϊλικτζὴ-ἐφένδης καὶ προπορεύονται αὐτοῦ ἕως εἰς τὸ μπινὲκ-τασὶ τῆς σκάλας τοῦ διβανίου, ὄντας εἰς τὴν συντροφιάν τους ἐμπρὸς εἰς τὸν

μουφτὴν καὶ ἴτζ-ἀγᾶδες ἓξ μὲ π ο υ χ ο υ ρ δ ά ν ι α ἀνὰ χεῖρας εἰς τὸ μπινὲκ-τασὶ ἵσταται ὁ βεζίρης ὄρθιος, καὶ ἐξελθόντα τοῦ ἀραμπᾶ χαιρετᾷ τὸν μουφτὴν μὲ τεμενᾶ, ἤτοι οἱονεὶ προσκυνῶν, καὶ προπορεύεται αὐτοῦ οἱονεὶ ὁδηγὸς ἕως εἰς τὸ ἄρζ-ὁδασή· ἐκεῖ κάθηνται κοντὰ εἰς τὴν κόγχην, ὁ μουφτὴς εἰς τὰ ἀριστερὰ τοῦ βεζίρη, καὶ ἀφοῦ συνομιλήσουν τὰ χρειώδη, ἀναχωροῦντος τοῦ μουφτῆ προπορεύεται πάλιν ὁ βεζίρης ἕως εἰς τὸ μπινὲκ-τασὶ τῆς σκάλας, βαστοῦσι δὲ τὸν μουφτὴν, ἀπερχόμενον εἰς τὸ ἄρζ-ὁδασὴ καὶ ἐξερχόμενον, εἰς τὰς δύο του μασχάλας ὁ κεχαγιάπεης καὶ ὁ ρεῒς ἐφένδης· φθάσαντες δὲ εἰς τὸ μπινὲκ-τασὶ ὁ μὲν βεζίρης χαιρετήσας τὸν μουφτὴν ἐπιστρέφει, οἱ δὲ πορευθέντες ρετζάληδες τὸν συντροφεύουσι πάλιν μετὰ θυμιαμάτων ἕως εἰς τὴν πόρταν τοῦ παλατίου. Εἰ δὲ καὶ ὁ ἐρχομὸς τοῦ μουφτῆ εἰς τὴν Πόρταν δὲν εἶναι διὰ μουσαβερὲν περὶ ὑποθέσεώς τινος ἀναγκαίας, εἰς τὸν ὁποῖον εἶναι παρόντες καὶ οἱ καζασκέρηδες χ ά λ ι α καὶ σ ά π ι κ α, καὶ οἱ Ἰσταμπὸλ-ἐφενδηλερὶ χ ά λ ι α καὶ σάπικα, καὶ οἱ μεγάλοι ρετζάληδες, καὶ καπιτὰν-πασσᾶς, καὶ γιαννιτζὰρ-ἀγασὶς, ἀλλ' εἶναι διὰ νὰ πηγαίνουν εἰς χαιρετισμὸν τοῦ ἄνακτος διὰ συνειθισμένας αἰτίας, ἀφοῦ ἔλθῃ ὁ μουφτὴς ἀριστεῖ μὲ τὸν βεζίρην, καὶ μετὰ τὸ μεσημβρινὸν ν α μ ά ζ ι, ἐλθούσης ἀπὸ τὰ ἀνακτόρια τῆς εἰδήσεως διὰ τὴν ἄδειαν, ἀπέρχονται ἀμφότεροι μὲ τὸ τακίμι τους ἔφιπποι, ὄντας καθ' ὁδὸν ὁ βεζίρης εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ μουφτῆ, καὶ μετὰ τὴν ἀντάμωσιν τοῦ βασιλέως ὁμὲν βεζίρης ἐπιστρέφει εἰς τὸ Πασσᾶ-καπισὶ, καὶ ὁ μουφτὴς ἀπέρχεται εἰς τὸν οἶκόν του. Ὅ τι θέλει νὰ μηνύσῃ ὁ μουφτὴς τὸν βεζίρην τὸ μηνύει μὲ τὸν ταλχιστζήν του, ὁμοίως καὶ ὁ βεζίρης· ἂν εἶναι μήνυμα ὑποθέσεως ὁποῦ νὰ χρήζῃ καὶ συμβουλῆς, ἢ πηγαίνει μόνος του ὁ βεζίρης εἰς τὸ σπίτι τοῦ μουφτῆ τ ε π τ ί λ ι καὶ συνομιλοῦσιν, ἢ πέμπει τὸν ρεῒς-ἐφένδην καὶ συνομιλεῖ μὲ τὸν μουφτὴν περὶ ἐκείνης τῆς ὑποθέσεως.

Οἱ σ α χ ί π η-δ ε β λ έ τ η δ ε ς, ὅταν ἠμποροῦσι, φονεύουσι τοὺς ἐν τοῖς πασσᾶδες ἀξίους καὶ περιφήμους, διὰ νὰ μὴν μείνῃ ἴσος ἢ κρείσσων αὐτῶν ὁποῦ νὰ διορισθῇ εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐπιτροπῆς· οὕτως ἔκαμαν ὁ Κιοπρουλὴ Μεχμὲτ-πασσᾶς, ὁ Καρᾶ-Μουσταφᾶ-πασσᾶς καὶ ὁ Καρᾶ-Ἰμπραὴμ-πασσᾶς.

Ἔχει εἰσόδημα ὁ σ α χ ί π η-δ ε β λ έ τ η ς ἀπὸ τοὺς λεγομένους καλεμιέδες συμποσούμενον εἰς πουγγεῖα 1,200, ἔξω ἀπὸ τὰ τυχηρὰ, ἀπὸ τὰ πεσχέσια, δὸς δ' εἰπεῖν καὶ ἁρπαγὰς, ἂν θελήσῃ νὰ τὰ κάμῃ· εἰς κάθε τ ε β τ ζ ι χ ά τ ι ἑνὸς πασσᾶ ἔχει τὸ εἰσόδημά του, κατὰ τὰ πασσαλίκια, ὧν τὸ ταπεινότερον πληρώνει τῷ βεζίρη πουγγεῖα δέκα· ἔχει καὶ ἀπὸ τῆς Σμύρνης πουγγεῖα 300 ἐτήσια καὶ ἄλλα τοσαῦτα ἀπὸ τῆς Κύπρου, καὶ τ ζ ι σ μ ὲ-π α χ ᾶ ἀπὸ τῆς Κύπρου πουγγεῖα 80. Ὁ δὲ κεχαγιάπεης, ὀφφίκιον μέγα καὶ ἔνδοξον καὶ ἰσχυρὸν εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σαχίπη-δεβλέτη, θεωρεῖ καὶ ἐξετάζει ὅλας τὰς ὑποθέσεις, καὶ αἱ προσταγαί του ἢ αἱ ἐπιστολαί του διδῶσιν εἰς ὅλας τὴν κίνησιν· ἕνας πασσᾶς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲν ψηφᾷ τόσον τὸ φερμάνι ὅταν δὲν τὸ ἰδῇ συντροφιασμένον μὲ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ κεχαγιάπεη· μὲ ὅλον ὁποῦ δὲν ἔχει τούγια, εἶναι ο ὔ τ ζ-τ ο υ ἰ-λ ο ὺ-π α γ ε σ ι ν δ έ· ὁ βεζίρης δὲν ἔχει ἐξουσίαν νὰ τὸν ἀλλάξῃ, κρέμαται ἀπὸ τὸν βασιλέα καὶ ὁ προβιβασμὸς καὶ ἡ καθαίρεσίς του· εἶναι ἔγκριτος καὶ ἐπιστάτης καὶ ἐπὶ πασῶν τῶν ὑποθέσεων τοῦ πεζικοῦ στρατοῦ· ὁ τεφτερδάρης ἀπὸ τὰ 500 πουγγεῖα ὁποῦ ἔχει εἰσόδημα ἐτήσιον ἀπὸ τοὺς καλεμιέδες δίδωσι τῷ κεχαγιάπεῃ πουγγεῖα 100, καὶ παρὰ ταῦτα ἔχει καὶ ἄλλα ἑξακόσια πουγγεῖα κύριον εἰσόδημα, παρὰ τὰ τυχηρά.

Μέρος Γ'.

Περὶ τῶν τζαούσηδων.

Τὸ τάγμα τῶν τ ζ α ο ύ σ η δ ω ν σύγκειται κατὰ τὸ παρὸν ἀπὸ 1,500 τζαούσηδες γεδικλῆδες καὶ 600 μουλαζίμηδες, ἤτοι τοὺς διαδεξομένους τινὰ τῶν γεδικλήδων θανόντα· ἔχουσι πρωτάτας τὸν τζαουσλὰρ-ἐμινὴ καὶ τὸν τζαουσλὰρ-κιατιπὴ, ἀρχηγὸν δὲ πρώτιστον τὸν τζαούσπαση-ἀγᾶν. Κάθε ἑβδομάδα διορίζονται εἰς τὸ βασιλικὸν σεράϊ ὀκτὼ τζαουσᾶδες ν ο μ π ε τ τ ζ ῆ δ ε ς, καὶ φυλάττουσιν ἐκεῖ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, καὶ τελειωθείσης τῆς ἑβδομάδος ἐξέρχονται ἐκεῖνοι καὶ εἰσέρχονται ἄλλοι εἰς τὸ νοβμπέτι, καὶ οὐτωσὶ ἀλληλοδιαδόχως· εἰς δὲ τὸ Πασσᾶ-καπισὶ τοῦ βεζίρη πρέπει νὰ εἶναι τοὐλάχιστον νομπεττζῆδες τσαουσᾶδες 150, καί τινες αὐτῶν φυλάττουσιν ἐκεῖ καὶ τὴν νύκτα, καὶ δὲν λείπουσι τὴν ἡμέραν· προπορεύονται γὰρ τοῦ βεζίρη ἔφιπποι ὅταν καβαλλικεύσῃ νὰ ὑπάγῃ πουθενὰ, ἢ εἰς τὸν μουφτὴν ἢ ἄλλου, καί εἰσιν ὁδηγοὶ τῶν ἀγυιῶν· οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ πάντοτε καβαλλικεύοντος τοῦ βεζίρη εἰς ὁδοιπορείαν ὄντος αὐτοὶ προπορεύονται. Τὸ τάγμα αὐτὸ εἶναι ἀρχαιότατον· καὶ γὰρ καὶ ὁ σουλτὰν Ὀσμαντζίκης εἶχε τζαουσᾶδες· χρησιμεύουν εἰς τὰς κρισολογίας· ὁ προσκλαιόμενος κατά τινος, ἀφοῦ δώσῃ ἀρζουχάλι καὶ πουγιουρδισθῇ, διορίζεται τζαούσης μουμπασίρης καὶ εὑρίσκει τὸν ἀντίδικον καὶ τὸν φέρει καὶ κρίνεται μὲ τὸν κατήγορον ἢ εἰς τὸ διβάνι τοῦ βεζίρη, ἢ εἰς τὸ ἄρζ-ὁδασὶ, ἢ εἰς τοῦ καζασκέρη τὸ κονάκι, ἢ εἰς τοῦ Ἰσταμπὸλ-ἐφενδησὴ, ἢ εἰς ἄλλον κριτὴν, κατὰ τὸ μπουγιουρουλτί· καὶ ἐπειδὴ εἰς ἕνα μουραφᾶν δὲν ἀποφασίζεται ἡ κρίσις, ὅσαις φοραῖς εἶναι χρεία νὰ γίνῃ μουραφᾶς ὁ τζαούσης τοὺς ἐβγάλλει, διώκοντα καὶ διωκόμενον, ἔμπροσθεν εἰς τὸν κριτὴν, καὶ ὁσάκις τοὺς ἐβγάλλει χρηματολογεῖ παρ' ἀμφοτέρων· ἀλλὰ τοῦτο οὐδέν· ποιοῦσι γὰρ ἄλλο χείριστον· ὅστις γὰρ τῶν δύο ἤθελεν ὑποσχεθεῖ τῷ τζαούσῃ περισσότερα ἄσπρα, ἐκεῖνον βοηθεῖ ὁ τζαούσης, εὑρίσκων ψευδομάρτυρας διὰ λόγου του καὶ ἑρμηνεύων αὐτῷ τί νὰ εἰπῇ καὶ τί νὰ ἀποκριθῇ τῷ κριτῇ, καὶ οὕτως ἀδικεῖται τὸ μέρος ὁποῦ ἔχει δίκαιον· ὥστε καὶ ὁ ἔχων δίκαιον, ἂν

θελήσῃ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ δίκαιόν του πρέπει νὰ τάξῃ τὸν τζαούσην ποσότητα ἄσπρων· ἄλλως δυσκόλως εὑρίσκει τὸ δίκαιόν του, εἰμὴ ἂν ἐπιμεληθῇ ὁ κριτὴς καὶ ἐξετάσῃ λεπτομερῶς τὴν ὑπόθεσιν, καὶ ἐκεῖνο πάλιν διὰ νὰ γίνῃ πρέπει νὰ ὑποσχεθῇ τῷ κριτῇ ἢ τοῖς ἀνθρώποις αὐτοῦ. Κάμνουν καὶ ἄλλο χείριστον οἱ τζαουσᾶδες· διώκων τις καθ' ὑπόθεσιν λέγει τῷ τζαούσῃ ὅτι ἔχει λαβεῖν παρὰ τοῦ δεῖνος γρόσια 5· ὁ τζαούσης ἂν ἠξεύρῃ πῶς ὁ διωκόμενός ἐστι πλούσιος, εἰς τὸν λίβελλον δὲν γράφει γρόσια 5 μόνον γράφει 500, καὶ γίνεται μόνος του μουμπασίρης, καὶ ἀπελθὼν εἰς τὸν διωκόμενον τὸν προσκαλεῖ εἰς τὴν κρίσιν, καὶ ἢ τὸν πηγαίνει ἢ μεσολαβεῖ καὶ τοὺς κάμνει σούλφι, ἤτοι τοὺς ἐξισάζει, καὶ δίδει τὸν διώκοντα τὰ 5 γρόσια καὶ αὐτὸς κρατεῖ τὰ λοιπά. Τελειωθείσης ἑκάστης κρίσεως παίρνουν τὸ ρέσμι τῆς ποσότητος, ἤγουν ἂν τὰ ζητούμενά εἰσι γρόσια 500, ἢ εἰς μετρητὰ ἢ εἰς πρᾶγμα, παίρνουν γρόσια 50, ἐξ ὧν τὰ τρία μερτικὰ παίρνει ὁ τζαούσπασης καὶ τὸ ἓν ὁ τζαούσης μουμπασίρης· καὶ ὁ κριτὴς κατὰ τὴν ποσότητα τὴν ζητουμένην λαμβάνει τὴν πληρωμὴν, ἰλὰμ-ἀκτζεσὶ λεγομένην, δι' οὗ ἰλαμίου δηλοποιεῖ τὴν ἀπόφασιν τῆς κρίσεως, καὶ κατ' ἐκεῖνο ἐνεργεῖται ἡ ὑπόθεσις, ἢ ὅτι χρεωστεῖ δηλαδὴ νὰ πληρώσῃ ἢ οὐ· ταῦτα δὲ πάντα τὰ ἔξοδα δίδωσιν ὁ διώκων, καὶ ὁ διωκόμενος μένει μόνον μὲ τὰ ὅσα ἐξωδίασεν εἰς τοὺς μουραφᾶδες· ὥστε ἡ συκοφαντία τοῦ τζαούσῃ εἰς τὸν ἐπιφορτισμὸν τῆς ζητουμένης ποσότητος δίδει χέρι καὶ εἰς τὸν τζαούσπασην διὰ νὰ λάβῃ περισσότερον ρέσμι, καὶ εἰς τὸν κριτὴν διὰ νὰ λάβῃ περισσότερον ἰλὰμ-ἀκτζεσί· ὅθεν διὰ αὐτὸν πρόκειται ὁδὸς εἰς τὰς ἀδικίας. Ἀλλὰ καὶ ἐξ ἄλλης αἰτίας πρόκειται ἡ αὐτὴ ὁδός· ὁ γὰρ διώκων ἀφοῦ ἀποδειχθῇ πῶς ἀδίκως ἐζήτησε δὲν πληρώνει οὔτε ρέσμι οὔτε ἰλὰμ-ἀκτζεσὶ, (τὸ ὁποῖον πληρώνει ὁ διωκόμενος διὰ νὰ ἔχῃ ἔγγραφον εἰς χεῖρας του κατὰ τῆς ἀδίκου ἀγωγῆς, διὰ νὰ μὴν ἐνοχληθῇ καὶ ἄλλοτε περὶ τοῦ αὐτοῦ·) ὅθεν ὁ διώκων μὴ ζημιούμενος ἄλλο τι παρὰ τὰ ἄσπρα ὅπου ἔδωσε τῷ τζαούσῃ διὰ τοὺς μουραφᾶδες, δίδεται ἐνδόσιμον εἰς κάθε κακὸν ἄνθρωπον νὰ κινῇ συκοφαντίας καὶ ἄδικα ζητήματα κατὰ τῶν ἀθώων. Πολλάκις ἐπαιδεύθησαν καὶ ψευδομάρτυρες καὶ τζαουσᾶδες περὶ τούτων· ἀλλὰ μὴ παιδευθέντος ποτὲ τοῦ ἀδίκως διώκοντος, κατὰ τὸ δαβατζηὰ τζὲπρ ὁλουνμὰζ, διὰ τοῦτο δὲν παύει οὔτε θέλει παύσει τὸ κακὸν αὐτό. Ὁ διώκων λέγεται δαβατζὴς, καὶ ὁ διωκόμενος μουδαοὺν ἀλεϊχί.

Ἔξω ἀπὸ τὰς ἐπιστασίας ὁποῦ ἔχουν οἱ τζαουσᾶδες διὰ τὰ κρισολογήματα ἔχουσι καὶ ἄλλο ἔργον, τὸ νὰ κομίζωσι τὰς ἐγγράφους προσταγὰς εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας τῆς βασιλείας, ἢ διὰ κρισολογήματα, ἢ διὰ νὰ φέρουν ἄνθρωπον ἔξωθεν εἰς τὴν Πόλιν, ἢ διὰ ἄλλας παντοίας ὑποθέσεις, καὶ διὰ νὰ ἐνεργοῦσι τὰ ἐν τῷ φερμανίῳ γραφόμενα, ὄντες μουμπασίρηδες, ἤτοι ἐπιστάται διὰ τὴν ἐξεργασίαν ἐκείνης τῆς ἐν τῷ φερμανίῳ προσταττομένης ὑποθέσεως. Οἱ γεδικλὴ τζαουσᾶδες ἔχουσι λουφὲν ἀπὸ τὸ μιρὶ τὴν ἡμέραν ἄσπρα 12 ἕως 40, οἱ δὲ μουλαζίμηδες οὐδένα λουφὲν ἔχουσι. Πολλάκις πέμπονται τζαούσηδες ἔξω καὶ διὰ μεγάλας πολιτικὰς ὑποθέσεις, καὶ ἐπέμφθησάν ποτε καὶ εἰς τὴν Φράντζαν, Ὁλλάνδαν καὶ Ἐγγλιτέραν τζαούσηδες τίτλῳ πρέσβεων μὲ γράμματα βασιλικὰ διὰ νὰ τελειώσουν προβληθείσας ὑποθέσεις. Αὐτοὶ κομίζουσι καὶ τοὺς ἐξορίστους εἰς τοὺς διωρισμένους τόπους τῆς ἐξορίας μὲ τὸ φερμάνι, καὶ φθάσαντες εἰς τὸν διωρισμένον τόπον λαβάνουσιν ἰλάμι παρὰ τοῦ ἐκεῖσε καδὴ διὰ τὴν ἀπαγωγὴν τοῦ ἐξορίστου, καὶ φέροντες δίδωσι τῷ τζαούσπασῃ. Εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν φυλακώνονται καὶ ἄνθρωποι διὰ χρέη, οἱ τιμημένοι, ὅταν εἶναι νὰ τελειώσῃ τὸ ἔργον ἐντὸς ὀλίγου καὶ δὲν εἶναι καὶ ὀργὴ τῆς Πόρτας· διατὶ ἐκεῖνοι καθ' ὧν ὠργίσθη ὁ βεζίρης, ἢ οἱ ἀφανεῖς τῶν ἀνθρώπων φυλακώνονται ἢ εἰς τὸν μουγζούραγαν, ἢ εἰς τὸ Ζινδάνι τῆς Πόλεως ἢ τοῦ Γαλατᾶ. Αὐτοὶ οὖν οἱ τζαουσᾶδες δουλεύουσιν εἰς τὸ διβάνι τοῦ βεζίρη, δέχονται τοὺς λιβέλλους τῶν προσκλαιομένων, φέρουσιν εἰς τοὺς κριτὰς τὸ μπουγιουρουλτὶ, ἤτοι ἔγγραφον προσταγὴν τοῦ βεζίρη τὴν ἐν τῷ λιβέλλῳ, καὶ ἐπιστατοῦσι νὰ ἐνεργηθῇ ἡ προσταγή.

Ἔστι δὲ καὶ ἄλλο τάγμα τσαουσάδων πολεμικῶν, οἵτινες ἐν καιρῷ πολέμου φέρουσι τὰς προσταγὰς τοῦ βεζίρη εἰς διαφόρους πασσᾶδες, καὶ ἐν τῷ συγκροτεῖσθαι τὴν μάχην κρατοῦσι τὸ ἱππικὸν εἰς μίαν τάξιν καὶ γραμμὴν εὐθεῖαν, διδῶσι τὸ σημεῖον διὰ νὰ ἀρχήσῃ ὁ πόλεμος ἢ διὰ νὰ παύσῃ ἀρξάμενος.

Πολέμου συγκροτουμένου ὁ μεχτερχανὲς ἵσταται παρὰ τῷ βεζίρῃ καὶ παίζει τὸ τζέγκι-χαρμπὶ διὰ νὰ παροτρύνῃ εἰς πόλεμον τοὺς πολεμοῦντας· ἂν σιωπήσῃ, οἱ γιαννίτζαροι λαμβάνουσι τὴν σιωπὴν ὡς σημεῖον ἥττης ἀναμφίβολον, τρέπονται, καὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐμποδισθῶσι τῆς φυγῆς.

Μέρος Δ'.

Ἐκστρατεία τοῦ βεζίρη καὶ τρόπος πολεμικὸς τῶν Ὀθωμανῶν.

Ἐκστρατεύοντος τοῦ βεζίρη γίνεται ρεκιὰπ-καϊμακαμὴς εἰς τὴν Πόλιν, ὅστις τελειοῖ ὅλας τὰς ὑποθέσεις ὁποῦ ἐτελείωνε καὶ ὁ βεζίρης παρὼν, ἔχων ἐν πᾶσιν ἅπασαν τὴν τοῦ βεζίρη ἐξουσίαν πλὴν μόνον τοῦ ἀναβιβάσαι τινὰ εἰς τὴν ἀξίαν τοῦ πασσᾶ, ἢ καθελεῖν τινα τῶν πασσάδων, ἢ φονεῦσαί τινα αὐτῶν· καὶ ἐπανακάμψαντος τοῦ βεζίρη παύει ἡ ἐξουσία αὐτοῦ. Εἴτε οὖν πάρεστιν ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν Πόλιν, εἴτε ἄπεστιν, ἡ καϊμακαμία ἔχει μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἐξουσίαν ἐν πᾶσι μὲ τὴν τοῦ παρόντος βεζίρη· ἀλλὰ δὲν ἠμπορεῖ ποτὲ ὁ καϊμακάμης τῆς Πόλεως νὰ ἀναιρέσῃ ἢ νὰ παραβλέψῃ προσταγήν τινα τοῦ βεζίρη δοθεῖσαν, ἢ φερμάνι πεμφθὲν, οὔτε νὰ

καθαιρέσῃ ἢ νὰ φονεύσῃ πασσᾶδες. Ἔχει δύο συμβοηθοὺς εἰς τὰ τῆς διοικήσεως, τὸν ποσταντζήπασην, ἐπιστατοῦντα εἰς τὰ ἔξω τῶν τειχῶν προάστεια τῆς Πόλεως καὶ μαχαλᾶδες, καὶ τὸν σεϊμέν-πασην, προεστῶτα τοῦ πεζικοῦ εἰς τὰ ἔνδον τῶν τειχῶν τῆς Πόλεως καὶ εἰς τὸ στρατιωτικόν· οὗτός ἐστιν ὁ πρῶτος μετὰ τὸν γιαννιτζὰρ-ἀγασὴν, καὶ δι' αὐτῶν τῶν τριῶν διεξάγονται τὰ πολιτικὰ τῆς Πόλεως· τὰ δὲ νομικὰ διεξάγονται παρὰ τοῦ Ἰσταμπὸλ-ἐφενδησή.

Μεγάλως ἐπιμελεῖται ὁ βεζίρης διὰ νὰ εἶναι εἰς τὸ στρατόπεδον περισσότης προζωαρκείων· μάλιστα διὰ τοὺς γιαννιτζάρους ἐπιμελοῦνται τὰ μέγιστα, οἵτινες μέχρις ἂν ἐπιβῶσι τῆς πολεμίας καθ' ἡμέραν δὲν στέργουν φαγεῖν ψωμὸν μπαγιάτικον ἀλλὰ ζητοῦν ταζέδικον, καὶ δὲν δέχονται φαγεῖν οὔτε παξιμάδι οὔτε ψωμὸν πρὸ ἡμέρας ἐψημένον· ἂν ὅλα τὰ χρειώδη αὐτῶν δὲν εὑρεθοῦν ἐν τῇ διωρισμένῃ ὥρᾳ, ἤτοι ψωμὸς, κρέας, βούτυρον καὶ ρύζι, οἱ ὀνδαπασῆδες αὐτῶν μόλις δύνανται κωλῦσαι τὴν ἀνταρσίαν. Ὁ δὲ τρόπος δι' οὗ συναθροίζει ἡ βασιλεία τὰ προζωάρκεια εἰς καιρὸν πολέμου ἐστὶν ὁ ἑξῆς. Ὀνόματι μ ο υ π α γ ι α τ ζ ῆ ἐνδύουσιν ἔνδυμα ἀγᾷ τινι, δηλοποιοῦσιν αὐτῷ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ἐν τῷ στρατοπέδῳ πλήθους καὶ τοὺς μῆνας ἐφ' οὓς μέλλει παραταθῆναι ἡ ἐκστρατεία, καὶ γίνεται ὁ λογαριασμὸς τῆς χρειαζομένης ποσότητος σίτου καὶ κριθῶν καὶ ἄλλων ἐδωδίμων· ἓξ μῆνας πρὸ τοῦ νὰ διορισθῶσι τὰ μαγαζεῖα ὁ τεφτερδάρης δίδωσιν αὐτῷ ἱκανὴν ποσότητα ἀργυρίου διὰ νὰ προλάβῃ τὴν ἀγορὰν καὶ νὰ κάμῃ τὸ παζάρι του· ἡ τιμὴ ὅμως τῶν προζωαρκείων διορίζεται παρὰ τοῦ σουλτάνου μὲ φερμάνι ἀναλόγως κατὰ τὴν εὐφορίαν ἢ δυσφορίαν τοῦ ἔτους. Προστάττεται ὁμοίως καὶ ὁ κασάππασης νὰ προετοιμάσῃ διωρισμένον ἀριθμὸν βοῶν καὶ προβάτων διὰ τὸ στρατόπεδον, καὶ πληρώνονται κατὰ τὸ συμφωνηθὲν τίμημα· ὅθεν αὐτοὶ οἱ δύο πέμπουσιν ἀνθρώπους πιστοὺς ἐπιστάτας εἰς τὰς πλησίον ἐπαρχίας, ἤτοι Μολδαβίαν, Βλαχίαν, Κρίμι, Βουτζάκι καὶ Δόπριτζα, καὶ ἐκεῖ ἀγοράζουσι τὰ χρειώδη, σῖτον, κριθὰς καὶ ζῶα· καὶ ἂν αἱ ἀποθῆκαι δὲν εἶναι μεσταὶ εἰς τὸν διορισθέντα καιρὸν κρατομοῦνται οἱ μουπαγιατζῆδες. Εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐκστρατείας συναθροίζονται τῇ προσταγῇ τοῦ σουλτάνου κάμηλοι, ἡμίονοι, ἵπποι καὶ βόες πανταχόθεν διὰ ἀποκομιδὴν τῶν ἀναγκαίων. Ὅταν εἰς τὰ σύνορα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γένουν ἀποθῆκαι, ἔχει χρέος ὁ μουπαγιατζὴς νὰ προφθάσῃ τὰ ἐδώδιμα εἰς τὸ στρατόπεδον εἰς ὅλον τὸν καιρὸν ὁποῦ χρειάζονται. Ἔξω ἀπὸ τὴν συνάθροισιν τοῦ μουπαγιατζῆ ὁ σουλτάνος συναθροίζει τὰ δέκατα τῶν γεννημάτων παρὰ πασῶν τῶν ἐπαρχιῶν τῆς βασιλείας, λεγόμενα ο ὔ σ ο υ ρ, ὅστις ἐστὶν ἐτήσιος δασμός· αἱ μακρὰν ἀπέχουσαι ἐπαρχίαι καταβάλλουσι τὴν τιμὴν αὐτῶν εἰς μετρητὰ, καὶ αἱ πλησίον εἰς σῖτον καὶ κριθάς. Ὅλαι αὐταὶ αἱ προετοιμασίαι γίνονται διὰ τοὺς γιαννιτζάρους μόνον, διατὶ οἱ σπαχῆδες καὶ οἱ ἐν τῷ στρατοπέδῳ πασσᾶδες ἔχουσι χρέος ν' ἀγοράζωσι καὶ νὰ προετοιμάζωσι τὰ χρειώδη αὐτῶν προζωάρκεια ἐξ ἰδίων, καὶ ὁ σουλτάνος οὐδὲν αὐτοῖς δίδωσιν εἰμὴ ἀχθήφορα ζῶα καὶ ταῦτα ὀλιγάριθμα· καὶ ἂν ἔχωσι φιλίαν μὲ τὸν μουπαγιατζὴν γράφουσιν αὐτῷ καὶ παρακαλοῦσι νὰ τοὺς δουλεύσῃ μὲ τὰ ἄσπρα τους εἰς αὐτὸ, καὶ τὸν πληρώνουσι κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ σουλτάνου διορισθεῖσαν τιμήν· ὅθεν κάθε πασσᾶς ἔχει καπικεχαγιᾶν εἰς τὴν Πόλιν, καὶ προμηθεύουσιν αὐτοῖς τὰ χρειώδη, καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὸ στρατόπεδον πάντες ἔχουσι τὰ ἀναγκαῖα προζωάρκεια χωρὶς νὰ στενοχωρηθῶσιν.

Οἱ γιαννίτζαροι, ἀρξάμενοι τοῦ πολέμου, μετὰ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν καὶ τρίτην ἔφοδον ἂν καὶ εἰς τὴν τετάρτην ἔφοδόν τους ἀποδιωχθῶσι, φεύγουσι πλέον καὶ δὲν στέκουσι ποσῶς, οὔτε τολμῶσι νὰ ἐφορμήσουν καὶ πέμπτην φορὰν, ἀλλ' ἀφέντες καὶ τόπια καὶ πάντα φεύγουσιν ἀμεταστρεπτεί. Εἰ καὶ οὖν τῷ ἔτει **1711** εἰς τὸν Προῦτον ἐφώρμησαν κατὰ τῶν Μοσχόβων ἑπτάκις, ἀλλ' αὐτὸς ὁ ἀσυνείθιστος τρόπος προῆλθεν ἀπὸ τὴν ἀπραξίαν τῶν στρατηγῶν τῶν Μοσχόβων, οἵτινες ὄντες ἀσυνείθιστοι πολεμεῖν εἰς ἀνεψγμένον διάστημα οὐκ ἐτόλμησαν ἐξελθεῖν τῶν χαρακωμάτων καὶ βιάσασθαι αὐτοὺς ἐφορμῶντας καὶ καταπολεμῆσαι ἀμέσως· τὸ δὲ συνειθισμένον, οἱ γιαννίτζαροι μετὰ τὰς τρεῖς ἐφόδους ἀποτυχόντες φεύγουσι μὲ σύγχησιν πολλὴν, καταβιβάζουσι τοὺς σπαχῆδες ἀπὸ τῶν ἵππων αὐτῶν καὶ φονεύουσι τοὺς διὰ τὴν φυγὴν κωλύοντας αὐτοὺς σπαχῆδες, καὶ ἐνὶ λόγῳ γίγνονται τῷ ἱππικῷ στρατῷ ἐπιβλαβέστεροι καὶ αὐτῶν τῶν πολεμίων· διὰ τοῦτο ὅταν τζακισθῇ τὸ πεζικὸν τῶν Ὀθωμανῶν τὸ ἱππικὸν δὲν στέκει ἢ νὰ τοὺς βοηθήσῃ ἢ νὰ τοὺς ἐμποδίσῃ, καὶ ἀποφεύγει τὴν ἀπάντησιν τῶν φευγόντων μᾶλλον ἢ τὴν ἀπάντησιν τῶν πολεμίων.

Ἡ τάξις τοῦ ὀθωμανικοῦ στρατοπέδου, ἢ ὁδοιποροῦντος ἢ πολέμου ἅψασθαι μέλλοντος, οὕτω πως ἔχει. Πρὸ τοῦ στρατοπέδου εἰς διάστημα μιᾶς ἢ δύο, ἢ πλειόνων ὡρῶν, κατὰ τὴν χρείαν, προπορεύεται καὶ προστρατοπεδεύει σύστημα στρατιωτῶν τ ζ ά ρ κ α τ ζ ι λεγομένων. Ἅπαν τὸ στράτευμα διαιρεῖται εἰς δύο μέρη, κέρατα λεγόμενα, εἰς κέρας δεξιὸν, σ ὰ γ κ ὸ λ, καὶ εἰς κέρας ἀριστερὸν, σ ὸ λ κ ὸ λ καλούμενα· τούτων προηγουμένων ἔπεται αὐτοῖς καὶ συνέχεται σύστημα τῶν στρατιωτῶν, κέντρον τοῦ πολέμου λεγόμενον καὶ τουρκιστὶ δ ὶ μ π-ἀ λ ά ϊ· τούτῳ συνέχεται ἡ ὄπισθεν φυλακὴ, σύστημα στρατιωτικοῦ τουρκιστὶ δ ο ν δ ὰ ρ λεγόμενον, οἵτινες ἐμποδίζουσι τοὺς φυγάδας καὶ διάζουσιν αὐτοὺς ἀπελθεῖν καὶ παρακολουθεῖν τὸν πόλεμον. Ἐν δὲ τοῖς κέρασι κατ' ἀρχὰς καὶ πρῶτοι πάντων ἵστανται ἡ προπορεύονται οἱ σερδενγκετζῆδες, καὶ μετὰ τούτους ἔπονται οἱ γιαννίτζαροι σὺν τῷ γιαννιτζὰρ-ἀγασή· εἶτα ἀκολουθεῖ ἡ μηχανολογία συντροφιασμένη ἀπὸ τοὺς τζεπετζῆδες καὶ τοὺς τοπτζῆδες· μετὰ τούτους ἀκολουθεῖ ὁ βεζίρης μὲ τοὺς σεϊμένηδες καὶ μὲ τὸν σεϊμέν-πασην· ἔχει ἐν τοῖς δεξιοῖς τὸ ἔφιππον τῆς Ἀσίας κὰν τοῖς ἀριστεροῖς τὸ ἔφιππον τῆς Εὐρώπης· εἶτα, ἂν ἐκστρατεύῃ, ἀκολουθεῖ ὁ βασιλεὺς συντροφιασμένος μὲ τοὺς ποσταντζῆδες καὶ μὲ τοὺς λοιποὺς ἀγᾶδες τῶν ἀνακτόρων, τῶν τε τεσσάρων δηλαδὴ λεγομένων ὀνδάδων καὶ μὲ τοὺς λοιποὺς καὶ μὲ τοὺς ρεκιὰπ-ἀγαλαρί· εἶναι εἰς τὰ δεξιά του οἱ σπαχῆδες οἱ λεγόμενοι τοῦ κοκκίνου σαντζακίου, ἤτοι τῆς κόκκινης σημαίας, λεγόμενοι σ ι π ὰ χ-ὸ τ ζ α γ ὶ, μαζὶ μὲ τὸν ἰσπαχιλὰρ-ἀγασὴν, καὶ εἰς τὰ ἀριστερά του οἱ σπαχῆδες τῆς κυανῆς σημαίας, λε-

γόμενοι σιλαχτὰρ-ότζαγι, μαζὴ μὲ τὸν σιπὰχ-σιλαχδὰρ-ἀγασήν· μετὰ τὸν βασιλέα ἀκολουθεῖ ὁ χαζνές· εἶτα οἱ κάμηλοι, μουλάρια καὶ ἵπποι οἱ φορτηγοὶ καὶ ἄμαξαι ἀναρίθμητοι διὰ τὰ ἐφόδια· εἶτα ἀκολουθεῖ τὸ ὀρδὶ-ἀλάϊ, ἤτοι ἡ συντροφία τῶν πραγματευτῶν καὶ τεχνιτῶν ἑκάστου εἴδους, ὁποῦ διὰ προσταγὴν ἢ ἐθελουσίως συνεκστρατεύονται, διὰ νὰ μὴν λείπῃ ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου οὐδὲν τῶν ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς μεγάλαις εὑρισκομένων, καὶ τέλος τελειώνει τὸ πᾶν μὲ τὸ τάγμα τῶν δονδὰρ, ἄλλως ὑστάτης φυλακῆς. Καὶ αὕτη μέν ἐστιν ἡ τάξις τῆς ὁδοιπορείας τῶν στρατιωτῶν εἰσερχομένων ἢ ἐξερχομένων τῆς Πόλεως· ἐν δὲ τῷ πολέμῳ σχεδὸν ἡ αὐτὴ τάξις φυλάττεται. Οἱ σερδενγκετζτῆδες ἄρχονται τοῦ πολέμου· αὐτοὺς ἀκολουθοῦσιν οἱ γιαννίτζαροι καὶ τὸ λοιπὸν πεζικόν· τὸ ἱππικὸν ἐκτείνεται διὰ νὰ προσβάλῃ τὰ πλευρὰ τοῦ ἐχθροῦ, ἤτοι ἀπὸ τὰ πλάγια, καὶ εἰς καιρὸν χρείας οἱ σπαχῆδες τῶν δύο κεράτων προβαίνουσι διὰ νὰ βοηθήσωσι τῷ πεζικῷ· ὁ βεζίρης σὺν τῷ παρ' αὐτῷ ἱππικῷ διπλασιάζει τὴν προσβολὴν καὶ ἐνδυναμώνει τὰ ἀδύνατα μέρη ἀποπληρῶν τοὺς ἐλλείποντας, καὶ τὸ αὐτὸ ποιεῖ καὶ ὁ γιαννιτζὰρ ἀγασὴς εἰς τὸ πεζικὸν τὸ ἀδυνατῆσαν, ἀποπληρῶν τὰ κενὰ καὶ ἐνδυναμῶν τὰ ἀδυνατήσαντα μέρη μὲ στρατιώτας προσφάτους· ὁ βασιλεὺς πόῤῥω που ἱστάμενος τοῦ στρατοπέδου τοῦ πολέμου στοχάζεται τὰ κινήματα τοῦ ἐχθροῦ, καὶ πέμπει βοήθειαν εἰς τὰ χρήζοντα βοηθείας μέρη. Τὸ πεζικὸν τῆς Αἰγύπτου δίδωσι τὰ πρωτεῖα εἰς τὸ πεζικὸν τῆς Ἀσίας, καὶ οἱ Ἀρβανῖται διδῶσι τὰ πρωτεῖα εἰς τὸ στρατιωτικὸν τῆς Εὐρώπης.

Μέρος Ε'.

Τὰ περὶ τὸν μουφτὴν καὶ τοὺς οὐλιεμᾶδες.

Ὅποιος θέλει σπουδὴν γραμμάτων ἀπέρχεται εἰς ἕνα μεδρεσὲν καὶ κατοικεῖ εἰς οἰκίσκον τινὰ αὐτοῦ· ἐστὶ δὲ μεδρεσὲς οἰκοδόμημά τι κατώγειον ἐκ πολλῶν οἰκίσκων συντεθειμένον πρὸς κατοικίαν τῶν τὰ μαθήματα σπουδαζόντων, ὅπου καθ' ἡμέραν βράζεται καὶ τζορβᾶς μὲ ῥύζι ἀπὸ τὸ βακίφι, ἤτοι τὰ ἀφιερώματα καὶ εἰσόδημα τοῦ μεδρεσὲ, καὶ διαμοιράζεται σὺν ἄρτῳ πρὸς τροφὴν τῶν πτωχῶν αὐτῶν ἀλλοδαπῶν ἢ καὶ ἐγχωρίων μαθητῶν· τὰ γὰρ τέκνα τῶν πλουσίων σπουδάζουσιν ἐν τοῖς οἴκοις τῶν γονέων αὐτῶν. Περιγραπτέον οὖν ἐνταῦθα τὴν πρόοδον τῶν πτωχῶν μαθητῶν, ἐξ ἧς καταλαμβάνεται καὶ ἡ τῶν πλουσίων.

Οἱ εἰς τοὺς ὀνδᾶδες οὖν καθήμενοι καὶ σπουδάζοντες μαθηταὶ ὀνομάζονται σοφτᾶδες, οἵτινες τῇ παρατάσει τοῦ χρόνου προχωρήσαντες εἰς τὰ

μαθήματα γίνονται ἰμτιχάνι παρὰ τῷ μουδερίσῃ τοῦ μεδρεσέ τους ἢ ἄλλῳ· καὶ ἀνφανῶσι δόκιμοι λαμβάνουσιν ἔγγραφον παρ' αὐτοῦ ὅτι νὰ ἔγιναν ἰμτιχάνι, δι' οὗ μὲ ἰσαρέτι τοῦ μουφτῆ γίνονται μουδερίσηδες. Σημείωσαν οὖν ὅτι καὶ τὸν ἀμαθέστατον, χωρὶς ἰμτιχάνι, ἂν ὁ μουφτὴς θελήσῃ κατατάττει εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν μουδερίσηδων. Ὁ γενόμενος οὖν μουδερίσης ἢ ἁπλῶς ζῇ ὡς μουδερίσης παραδιδοὺς κατ' οἴκους μαθήματα καὶ κτώμενος τὸν πόρον τῆς ζωῆς, ἢ ἀπολαμβάνει καὶ μεδρεσέν τινα, ἤτοι γίνεται διδάσκαλος εἴς τινα μεδρεσὲν καὶ παραδίδωσι μαθήματα εἰς τοὺς σοφτᾶδες, καὶ πληρώνεται ὁ μισθός του ἀπὸ τὸ βακούφι ἤτοι τῶν εἰσοδημάτων τοῦ μεδρεσέ· μεδρεσὲς γὰρ σημαίνει σχολεῖον, καὶ μουδερίσης ὀνομάζεται ὁ διδάσκαλος. Τούτων οὖν τῶν μουδερίσηδων οἱ βαθμοί εἰσι δέκα, καὶ ὅποιος θελήσει νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ ὅλους φθάνει τέλος πάντων καὶ γίνεται μουλλᾶς, καὶ τέλος μουφτὴς, οὗ οὐδὲν ἀνώτερον ἐν ταύτῃ τῇ τάξει· ὅποιος δὲ δὲν θελήσει νὰ ἀκολουθήσῃ τοὺς βαθμοὺς ἀφίνει τὴν ὁδὸν ἐκείνην διὰ νὰ ἀποκτήσῃ πόρον ζωῆς πρόχειρον, καὶ γίνεται καδὴς, ἤτοι ναΐπης, καὶ παίρνωντας ἓν νιαπέτι εἴς τινα τόπον, καθ' ὑπόθεσιν εἰς τὸ Νεοχώρι, γίνεται καδὴς ἐκεῖσε καὶ ζῇ ἀπὸ τοῦ εἰσοδήματος τοῦ μεχκεμὲ, καὶ δὲν δύναται πλέον ποτὲ, ἂν θελήσῃ, νὰ ἐπανακάμψῃ εἰς τὸ μουδερισλίκι, ἤτοι νὰ ἀρχίσῃ νὰ ἀκολουθήσῃ τὰς δέκα τάξεις καὶ βαθμοὺς τῶν μουδερίσηδων, οἵτινές εἰσιν οἱ ἑξῆς:

Α' βαθμὸς, Ἰπτιδὰ χαρὶτζ, ἤγουν εὐθὺς ὁποῦ γενῇ τινας τὸ πρῶτον μουδερίσης λέγεται ὅτι νὰ εἶναι ὁ ῥουτπές του, ἤτοι ὁ βαθμός του ἰπτιδὰ χαρίτζ· ἐντεῦθεν μεταβαίνει εἰς ἄλλον βαθμὸν ὅς ἐστι καὶ λέγεται

Β', Ἰκιντζὴ χαρὶτζ.

Γ', Ἰπτιδὰ δαχὶλ.

Δ', Ἰκιντζὴ δαχὶλ.

Ε', Μουσουλάϊ-σαχὰν, ἤτοι ἰσαλίδιτζὴ, οὐλαστιριτζὴ, ὁ ἀπάγων εἰς τὸ σαχὰν, ἤτοι εἰς τοὺς βασιλεῖς· ὁ αὐτὸς δὲ βαθμὸς λέγεται καὶ Σουλτὰν Μεχμὲτ παταγὶ, ὡσὰν ὁποῦ ὁ μουδερίσης εἰς αὐτὸν τὸν βαθμὸν πρέπει ἐξ ἀνάγκης νὰ διατρίψῃ ἓξ χρόνους ὁλοκλήρους, διατρίβων εἰς τοὺς ὀκτὼ μεδρεσέδες τοὺς ἐν τῷ τζαμίῳ τοῦ Φατίχη σουλτὰν Μεχμέτη τῷ ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, διδάσκων ἐκεῖσε ἢ φοιτῶν πρὸς γύμνασιν μαθημάτων· ἠμπορεῖ νὰ ἔβγῃ καὶ πρὸ τῶν ἓξ χρόνων, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἔχῃ βοηθὸν ἢ βασιλέα, ἢ μουφτὴν, ἢ βεζίρην· ἐβγαίνει γὰρ μόνον μὲ τὸ ἰσαρέτι τοῦ μουφτῆ ὡς καὶ οἱ λοιποὶ, καὶ πάντες οἱ ῥουτπέδες δίδονται μὲ τὸ ἰσαρέτι μόνου τοῦ μουφτῆ· ὅθεν ὁ μουφτὴς ἐὰν θελήσῃ μετὰ ἓξ μῆνας ἠμπορεῖ νὰ τὸν ἐβγάλῃ καὶ νὰ τὸν δώσῃ ῥουτπὲν μεγαλήτερον· καὶ ἂν ὁ μουφτὴς δὲν εἶναι φίλος ἢ βοηθὸς, διὰ νὰ γένῃ τι τοιοῦτον πρέπει νὰ τὸν παρακαλέσῃ ὁ βεζίρης ἢ νὰ τὸν μηνύσῃ ὁ βασιλεύς· εἶναι ἡ ἀλήθεια αὐτὴ, ὅτι μὴ χρονοτριβῶν τὰ διωρισμένα ἓξ ἔτη ὁ μουδερίσης μένει ἀμαθής.

Ζ' βαθμὸς λέγεται Μουσουλᾶ· εἰς αὐτὸν πρέπει νὰ διατρίψῃ ὁ μουδερίσης χρόνον ὁλόκληρον.

Ζ', Ἰπτιδὰ ἀλτιμισλή.

Η', Ἰκιντζὴ ἀλτιμισλή.

Θ', Μουσουλάϊ Σουλεϊμανιγέ· ἐδὼ πρέπει πάλιν νὰ διατρίψῃ ὁ μουδεσίρης ἔτη ὅλα ὀκτὼ, φοιτῶν καὶ θαμίζων εἰς τοὺς μεδρεσέδες τοὺς ἐν τῷ τζαμὶ Σουλτὰν-Σουλεϊμανιγὲ τῷ ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει· οὕτως ἔχει ὁ κανὼν, ἀλλὰ σπάνιοι ἀπέρχονται, καὶ ταῦτα οἱ ἐν ταῖς λοιπαῖς πόλεσι τῆς βασιλείας ὄντες μουδερίσηδες, διὰ δωροδοκίαν τὴν πρὸς τὸν μουφτὴν ἀδρὰν προβιβαζόμενοι μὲ τὸ ἰσαρέτι τοῦ μουφτῆ, ὡς σύνηθες, εἰς αὐτοὺς τοὺς δερετζέδες.

Ι', Σουλεϊμανιγέ.

ΙΑ', Μαχρὲτζ-μανσουπού. Ἕως τώρα ὁ μουδερίσης μας οὐδὲν ἐκέρδαινε, εἰμὴ ἂν ἐπαράδιδε μαθήματα ἢ ἰδίᾳ κατ' οἴκους ἢ κοινῇ εἰς τὸν μεδρεσὲν, καὶ ἐπληρώνετο· τώρα ὁποῦ ἔφθασεν εἰς αὐτὸν τὸν βαθμὸν παίρνει μανσούπι, ἤτοι ὀφφίκιον, καὶ γίνεται μουλλᾶς εἰς μίαν τῶν ὀκτὼ τούτων μεγάλων πόλεων, δηλαδὴ ἢ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ἢ εἰς τὴν Λάρισσαν, ἢ εἰς τὴν Σμύρνην, ἢ εἰς τὸ Χαλέπι ἢ εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, ἢ εἰς τὸ Διαρπεκίρι, ἢ εἰς τὸν Γαλατᾶν, ἢ εἰς τὸ Σκούταρι· αὐτοὶ λέγονται πὲς-γιοὺζ ἀκτζελὶκ μουλλᾶ. Ὁ μουλλᾶς μας οὖν ἀφοῦ ἐλθῃ ἀπὸ τὸ μουλλαλίκι, καθ' ὑπόθεσιν, τοῦ Χαλεπίου, πρέπει νὰ φυλάξῃ ἓξ χρόνους ὁλοκλήρους πάλιν χωρὶς μανσούπι, καὶ δίδοται αὐτῷ παρὰ τοῦ μουφτῆ ἀρπαλίκι, διὰ τὰ ἔξοδα τῆς αὐλῆς του, ἓν νιαπέτι, καθ' ὑπόθεσιν τὸ Γκιουζὲλ-Ἰσάρι, καὶ πέμπει ἐκεῖσε ναΐπην τινὰ ἐπίτροπόν του, ἢ μουδερίσην τινὰ τῶν ἐν τοῖς προῤῥηθεῖσι βαθμοῖς, παρ' οὗ λαμβάνει ἀνὰ μῆνα τόσα γρόσια· ἂν ἔχῃ φίλον τὸν μουφτὴν, ἠμπορεῖ νὰ τὸν δώσῃ ἀρπαλίκι εἰς δύο καὶ τρεῖς τόπους. Μετὰ δὲ τὴν παρέλευσιν τῶν ἓξ χρόνων δέχεται τὸν μουδερίσην μας ὁ

ΙΒ' βαθμὸς, Μπιλάδι ἁρμπαὰ λεγόμενος, ὅθεν γίνεται μουλλᾶς ἢ εἰς τὴν Δαμασκὸν, ἢ εἰς τὸ Μισίρι, ἢ εἰς τὴν Προῦσαν, ἢ εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν.

Οἱ βαθμοὶ ἐτελείωσαν, καὶ μετὰ ἐνιαυτὸν ἐλθὼν ἀπό τινος τῶν τεσσάρων τούτων πόλεων πάλιν φυλάττει ἕως οὗ νὰ φθάσῃ ἡ σειρά του διὰ νὰ γένῃ μουλλᾶς ἢ εἰς τὴν Μέκκαν ἢ εἰς τὴν Μεδίνην· πρέπει νὰ γενοῦν γὰρ πάντες οἱ παλαιότεροί του πρῶτον καὶ οὕτω νὰ φθάσῃ καὶ αὐτὸς εἰς τὸ ποθούμενον· ὅθεν ἐδὼ οἱ χρόνοι ὁποῦ πρέπει νὰ φυλάξῃ διὰ νὰ γίνῃ, καθ' ὑπόθεσιν, ὁ ἀπὸ Προύσης μουλλᾶς τῆς Μεδίνης εἶναι ἀδιόριστοι, διατί ἐνδέχεται νὰ παρέλθῃ εἷς μόνος καὶ ἐνδέχεται νὰ παρέλθωσι καὶ δεκαπέντε· πολλάκις ὅμως ἔχωντας ὑπεράσπιστὴν βεζίρην ἢ μουφτὴν ἀφίνει κατόπιν τοὺς πρὸ αὐτοῦ καὶ γίνεται πρὸ αὐτῶν.

Γενόμενος δὲ μουλλᾶς τῆς Μέκκας ἢ Μεδίνης καὶ χρόνον μουλλαλίσας, ἢ αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἰδίου ἐπιτρόπου ναΐπη τινὸς ἢ μουδερίση, πάλιν πρέπει νὰ φυλάξῃ ἕως οὗ νὰ ἔλθῃ ἡ σειρά του διὰ νὰ γένῃ Ἰσταμπὸλ-ἐφενδησή.

Καὶ κρατήσας καὶ ταύτης τῆς ἀξίας ἐνιαυτὸν πάλιν πρέπει νὰ φυλάξῃ

ἕως οὗ νὰ ἔλθῃ ἡ σειρά του διὰ νὰ γένῃ Ἀνατὸλ-καδισή, εἶτα Ῥούμελη-καδισή, καὶ ἕως οὗ νὰ ἔλθῃ ἡ σειρά του διὰ νὰ γενῇ μουφτὴς γίνεται πολλάκις καὶ ἅπαξ καὶ δὶς καὶ τρὶς Ῥούμελη-καδισή· χρόνου γὰρ γενομένου ἑνὸς τῶν μήπω γεγονότων, τὸν δεύτερον χρόνον γίνεταί τις Ῥούμελη-καζασκερλιγινδὲν μανζοὺλ, καὶ τέλος γίνεται καὶ μουφτὴς, καὶ ἀκολουθεῖ τὴν μεγάλην ἐκείνην ἀξίαν ἕως οὗ ἤθελε θέλει ὁ βασιλεὺς, καὶ καθαιρεθεὶς πάλιν γίνεται καὶ δεύτερον καὶ τρίτον· οὐδὲν γὰρ ἄλλο ἀνώτερον τούτου ἐν τῇ τῶν οὐλεμάδων τάξει. Δὲν δύναται ὁ βασιλεὺς νὰ φονεύσῃ μουλλᾶν, οὔτε νὰ δημεύσῃ τὰ ὑπάρχοντά του, οὔτε νὰ τὸν κληρονομήσῃ· εἰμὴ ἂν ἔχῃ μαλικιανὲν κληρονομεῖ ὁ βασιλεὺς, οὐχ ὅλον ἀλλὰ τὸ ἥμισυ. Ἠκολούθησε νὰ σφάλῃ θανασίμως ὁ μουλλᾶς, καὶ ἐπειδὴ ὡς μουλλᾶν δὲν συγχωρεῖ ὁ νόμος νὰ τὸν φονεύσουν, τὸν ἔκαμαν πασσᾶν, τὸν ἔδωκαν μανσούπι καὶ οὕτωσὶ τὸν ἐφόνευσαν ἔξω τῆς Πόλεως εἰς τὸ μανσούπι του τὸ ἀσυνείθιστον.

Οἱ μουδερίσηδες πληρώνονται οἱ μὲν ἄσπρα 300 τὴν ἡμέραν, οἱ δὲ 70· πληρώνονται δὲ ἀπὸ τὰ εἰσοδήματα τῶν τζαμίων ὧν εἰσιν οἱ μεδρεσέδες.

Ὁ μουφτὴς ἐστιν ὁ πρῶτος εἰς τὰ νομικά· ὁ ἴδιος βασιλεὺς, ἂν θέλῃ νὰ ἔχῃ ὑπόληψιν πῶς ζῇ νομίμως, ἤγουν σέρᾶν, καὶ ὄχι οὐρφὲν, δὲν ἠμπορεῖ νὰ φονεύσῃ τινὰ μήτε νὰ κάμῃ παιδείαν τινὰ σωματικὴν χωρὶς τοῦ φετβᾶ τοῦ μουφτῆ· τὸ αὐτὸ γίνεται διὰ κάθε πόλεμον καὶ εἰρήνην, ἐπειδὴ καὶ χωρὶς τοῦ φετβᾶ τοῦ μουφτῆ οὐδέτερον τούτων ἐνεργεῖται· πολλάκις ὅμως ὁ μουφτὴς, φοβούμενος τὴν καθαίρεσιν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, δίδει φετβᾶν καὶ διὰ τὰ παράνομα ἔργα ἀποκαθιστῶν αὐτὰ εἰς σχῆμα καὶ τύπον νομίμων.

Δερβίσηδες, οἱονεὶ μοναχοὶ τῶν Τούρκων πτωχοί· εἰσὶ δὲ τέσσαρες τάξεις αὐτῶν· τῆς πρώτης τάξεως καλοῦνται μπεκτασῆδες, θεμελιωθέντες παρὰ τοῦ χατζῆ Μπεκτάση, οὗ τὸ μνῆμα εἰς τὸ Πεσικτάσι, κώμην τῆς Εὐρώπης ἐπὶ τοῦ Βοσπόρου παρὰ τῷ Γαλατᾷ· οὗτοι ἔχουν ἄδειαν γυναῖκα ἀγαγεῖν, κατοικεῖν εἰς τὰς πόλεις καὶ κώμας, ἀλλ' ἐν ταύτῳ ὁ κανὼν τῆς τάξεως αὐτῶν ἀπαιτεῖ τὸ νὰ ταξειδεύουν μακρὰν εἰς πόλεις καὶ χώρας καὶ νὰ διαμοιράζουν τοῖς ἐντυγχάνουσι γαζέλια καὶ ἐσμᾶ· λέγονται γαζέλια τραγῴδια ὁποῦ ἀλληγορικῶς ἀναφέρονται εἰς τὸν ἔρωτα τὸν πρὸς τὸν θεὸν, καὶ ἐσμᾶ ἡ ἐπίκλησίς τινος τῶν ὀνομάτων τοῦ θεοῦ, τὰ ὁποῖα κατ' αὐτούς εἰσι 1,001· ἐπεύχονται εἰς τοὺς ἐντυγχάνοντας εὐτυχίαν, καὶ παριστῶσι τὴν τοιαύτην εὐχὴν μὲ τὸ ἐϊβαλλάχ· τὰ τεσπίχιά τους ἔχουσι βώλους 1,001, καὶ γυρίζωντάς τα εἰς κάθε βώλου γύρισμα ὑπεκφωνοῦσιν ἓν τῶν ὀνομάτων τοῦ θεοῦ· ἀλλ' οἱ μουσουλμάνοι κοινῶς λέγουσιν ὅτι τὰ ὀνόματα τοῦ θεοῦ εἶσιν 100· καὶ γυρίζοντες τὰ τεσπίχια ὑπεκφωνοῦσιν εἰς κάθε βῶλον ἓν τῶν τοῦ θεοῦ ὀνομάτων, καὶ λέγουσιν ὅτι αἱ πύλαι τοῦ παραδείσου ἀνοίγονται εἰς ἐκείνους ὁποῦ ὑπαναγινώσκουσι τὰ τοιαῦτα ὀνόματα συνεχῶς μὲ τὸ τεσπίχι.

Τῆς δευτέρας τάξεως καλοῦνται μεβλεβῆδες, θεμελιωθέντες παρὰ τοῦ Μεβλανᾶ, σουλτάνου τοῦ Ἰκονίου, οὗ τὸ μνῆμα πρὸς τὸ Ἰκόνιον ἐν οἰκοδομῇ μεγαλοπρεπεστάτῃ, εἰς ἣν εἰσῆλθον κἀγὼ τῷ ἔτει *** ἐνδυθεὶς

τούρκικα, (οὐ γὰρ ἔξεστι Χριστιανῷ εἰσελθεῖν,) ὁδεύων πρὸς τὴν Σιδῶνα μετὰ τοῦ Ραγὴπ-πασσᾶ. Συνειθίζουν εἰς τὸν τεκέν τους, ἤτοι μοναστήριόν τους, νὰ γυρίζουν τριγύρω δύο ἢ τρεῖς ὥρας μὲ τόσην ταχύτητα ὁποῦ δὲν φαίνεται τὸ πρόσωπόν τους· ἡ μουσικὴ τῆς φωνῆς καὶ τῶν ὀργάνων καὶ μάλιστα τοῦ νέϊ, ἐστὶν ἡ τρυφή τους· ἐπαγγέλλονται πτωχείαν εἰς τὸν τεκέν τους καὶ ταπείνωσιν· ὑποδέχονται φιλοφρόνως τοὺς προσερχομένους ἐξ ἴσου μικροὺς καὶ μεγάλους μὴ διακρίνοντες πρόσωπα, καὶ τοὺς ποτίζουσιν εὐθὺς καχβὲ, καὶ πλύνουσι τοὺς πόδας των, ἂν εἶναι χρεία, καὶ τὰ ὑποδήματα αὐτῶν· προβοδίζουν τοὺς ἀπερχομένους ἕως εἰς τὴν πύλην τοῦ τεκέ τους· καὶ εἰς κάθε λόγον τους ἐκφωνοῦσι τὸ ἐϊβάλλαχ, καὶ οἱ λόγοι τους καὶ τὰ κινήματά τους εἶναι μὲ μεγάλην εὐταξίαν, φιλοπροσηγορίαν τε καὶ εὐπροσηγορίαν.

Τῆς τρίτης τάξεως καλοῦνται καδρή· ἔχουσιν ἐπάγγελμα τὸ νὰ χαλιναγωγοῦν τὸ σῶμά τους καὶ νὰ λιγνεύουν, περιπατοῦσιν ὀλόγυμνοι σκεπάζοντες μόνους τοὺς βουβῶνας καὶ σκέλη, χορεύουσιν ἓξ ὥρας ἀδιακόπως καὶ πολλάκις ὅλην τὴν ἡμέραν φωνάζοντες τὸ χοὺ, χοὺ, χοὺ, ὅπερ ἐστὶν ἓν τῶν τοῦ θεοῦ ὀνομάτων, ἕως οὗ κεκμηκότες πίπτουσι κατὰ γῆς μὲ πομφόλυγας σιέλων εἰς τὸ στόμα καὶ ἱδρῶτι περιῤῥεόμενοι. Ὁ Κιοπρουλόγλους Ἀχμὲτ-πασσᾶς ὡς ἀσχήμονα εἰς τὰ τοιαῦτα ἐκώλυσε τὴν τάξιν αὐτὴν, ἀλλὰ μετ' ἐκεῖνον πάλιν ηὐξησαν, καί εἰσι παμπληθεῖς εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Τῆς τετάρτης τάξεως καλοῦνται σεγκιάχηδες· ἀφοῦ ἔβγουν ἀπὸ τὸν τεκέν τους δὲν γυρίζουν πλέον, καὶ περιέρχονται τὴν οἰκουμένην, οἷον εἰπεῖν, διὰ νὰ μαζώξουν τὴν διορισθεῖσαν αὐτοῖς ποσότητα τοῦ ἀργυρίου ἢ τῶν προζωαρκείων παρὰ τῶν προεστώτων αὐτῶν καὶ νὰ τὴν στείλουν εἰς τὸν τεκέν τους, καὶ χωρὶς νὰ ἀποκτήσουν τὴν διορισθεῖσαν ποσότητα οὐ δύνανται εἰσελθεῖν εἰς τὸν τεκέν τους· ὅθεν ὁ σεγκιάχης εἰσελθὼν εἰς πόλιν τινὰ πηγαίνει ἢ εἰς τὴν πλατεῖαν τζαμίου τινὸς, ἢ εἰς τὸ τζαρσὶ, καὶ φωνάζει τὸ, Γιὰ ἀλλάχ! σὲν γιονδὲρ μπὲς-μπὶν ἀλτίν· καὶ ἀφοῦ συναθροίσῃ τὴν ἐλεημοσύνην εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην ἀπέρχεται εἰς ἄλλην διὰ τὸ ἴδιον ἔργον, καὶ οὕτως ἀκολουθεῖ μέχρις οὗ νὰ συναθροίσῃ τὴν διωρισμένην ποσότητα διὰ νὰ ἐπανακάμψῃ εἰς τὸν τεκέ του, διηγούμενος εἰς τὰς πλατείας τῶν πόλεων ἱστορίας τόπων ὁποῦ περιῆλθε, καὶ ἄλλας, διὰ νὰ θέλξῃ τοὺς ἀκροατὰς καὶ νὰ λάβῃ παρ' αὐτῶν ἐλεημοσύνην. Εἰς τὸ Μογὸλ, ἤτοι τὸ Χίνδι, εἰσὶ τοιοῦτοι πολυάριθμοι, διερχόμενοι ὅλας τὰς ἐπαρχίας τῶν μουσουλμανικῶν βασιλείων. Τοὺς μοναχοὺς τῶν Χριστιανῶν ὀνομάζουσιν οἱ Τοῦρκοι εἰρωνικῶς ρουχπὰν ζαχίδου ζαχὶδ περὲστ, ἤτοι μοναχοὺς δεισιδαίμονας κατὰ τὴν νηστείαν καὶ ἀποχήν.

Οἱ Ὀθωμανοὶ ἔχουσιν ὑπόληψιν ὅτι διὰ τῆς ἀρετῆς καὶ τῶν καλῶν ἔργων καὶ τῆς νηστείας ἠμπορεῖ κάθε μουσουλμάνος νὰ ἀποκτήσῃ τὸ δῶρον τοῦ νὰ προγνωρίζῃ τὰ μέλλοντα, καὶ τοὺς εἰς αὐτὴν τὴν τελειότητα φθάσαντας ὀνομάζουν ἐβλιᾶδες καὶ βελιουλλάχηδες, καὶ λέγουσιν ὅτι οἱ τοιοῦτοι ἠμποροῦν εἰς πολλὰ μέρη ἐν ταὐτῷ νὰ εὑρίσκωνται, ἤγουν

σωματικῶς εἰς τὴν Πόλιν καὶ τῷ πνεύματι εἰς τὸ Μισίρι, βλέποντες καὶ ἀκούοντες καὶ ἐμπράκτως τὰ ἐκεῖσε γιγνόμενα καὶ μὴ ἔχοντες χρείαν δι' αὐτὸ τῆς εἰς τόπον κινήσεως· οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ λέγουσιν ὅτι οἱ τοιοῦτοι βλέπουσι καὶ τὴν θείαν δόξαν, καὶ τοὺς τοιούτους ὀνομάζουσι γετισμισλερδὲν, ἤτοι τῶν τελειωθέντων.

Νακίπουλ-ἐσρέφης ἐστὶν ἐμίρης καὶ ζαπίτης τῶν ἐμίρηδων· αὐτὸς γὰρ μόνος παιδεύει αὐτοὺς, φυλακώνει ἢ δαίρνει καὶ οὐκ ἄλλος τις, καὶ κρίνονται μὲν εἰς τὸν καδὴν διὰ χρέος ἢ κάθε ἄλλο σφάλμα, ἀλλὰ καταδικασθεὶς ὁ ἐμίρης δὲν παιδεύεται ὑπὸ τοῦ καδῆ ἢ ἄλλου τινός, ἀλλὰ πέμπεται εἰς τὸν νακίπουλ-ἐσρέφην μὲ τὸ ἱλάμι τοῦ καδῆ διὰ νὰ παιδευθῇ ἢ νὰ πληρώσῃ τὰ ἄσπρα ὁποῦ χρεωστεῖ. Εἶναι καὶ αὐτὸς τῆς τάξεως τῶν οὐλεμάδων.

Ἔχουν ὑπόληψιν μεγάλην εἰς τὰ ὀνείρατα οἱ Ὀθωμανοὶ, νομίζοντες ὅτι ἡ ψυχὴ ἡ καθαρὰ ἑνὸς Τούρκου ἔχει πρόγνωσιν, καὶ οἱονεὶ προμηνύονται αὐτῇ τινα τῶν μελλόντων· ἔχουσι καὶ βιβλίον διὰ τὴν ἐξήγησιν τῶν ὀνείρων, ᾧ τίτλος βακααναμὲ, καὶ πάσχουν νὰ ἔβγῃ ἡ ἐξήγησις καλὴ διὰ νὰ ἔβγῃ καὶ τὸ ὄνειρον σημαντικὸν καλοῦ καὶ εὐτυχίας προμηνυτικόν· ὅθεν τὸ κοινῶς λεγόμενον, δοὺς γιορενδὲ δεγὶλ, γιορανδέδιρ, ἤτοι τὸ τέλος τοῦ ὀνείρατος δὲν κρέμαται ἀπὸ ἐκεῖνον ὁποῦ τὸ εἶδεν, μόνον ἀπὸ ἐκεῖνον ὁποῦ τὸ ἐξηγεῖ.

Ὁ σουλτὰν Μπαγιαζίτης Β' ἠγάπα τοὺς σπουδαίους, τοὺς ἔδιδε τροφὰς καὶ σόφι διὰ ἔνδυμα, (ὅθεν ὠνομάσθησαν σοφτᾶδες,) καὶ ἀνὰ ἕκαστον ἔτος λουφὲν 1,000 ἄσπρα.

Νόμος ἐστὶ τῶν Ὀθωμανῶν τὸ ὅτι ἂν εἰς σύγχησίν τινα καὶ θόρυβον, ἤτοι καυγᾶν, 1,001 ἄνθρωποι ἤθελαν φονεύσει ἄνθρωπόν τινα, καὶ δὲν ἤθελαν ὁμολογήσει τίς ὑπῆρξεν ἐν αὐτοῖς ὁ πρῶτος παίσας τὸν θανόντα, ἂν ὁ συγγενὴς τοῦ θανόντος ἤθελε ζητήσει διέτι, ἤτοι φόνον ἀντὶ φόνου, καὶ οἱ 1,001 πρέπει νὰ φονευθῶσιν ὡς ἔνοχοι.

Οἱ Ὀθωμανοὶ εἰς τὸν πόλεμον ἂν φονεύσουν λέγουν πῶς γίνονται γαζῆδες· ἂν φονευθῶσι λέγουν πῶς γίνονται σεχίδηδες, ἤτοι μάρτυρες· ὅθεν καὶ διὰ τὰ δύο αὐτὰ, κατὰ τὴν πίστιν των, ἔχουσιν ἀναριθμήτους μισθούς· τοιαύτας ἰδέας ἐνέθηκαν αὐτοῖς οἱ νόμοι αὐτῶν διὰ νὰ διεγείρωσι προθύμως εἰς τὸν κατὰ τῶν λοιπῶν ἐθνῶν πόλεμον, καὶ ἀπέβη ὁ σκοπός τους εἰς μεγάλην ἔκβασιν.

Ἡ μαρτυρία ὁποῦ κάμνει ὁ θανεῖν μέλλων θανάτῳ ἢ φυσικῷ ἢ βιαίῳ ἔχει πολὺ κῦρος παρὰ τοῖς Τούρκοις· ὅτι εἰπῇ ἢ γράψῃ ἐν τῷ θνήσκειν ἔχει πᾶν τὸ ἀξιόπιστον, καὶ ἂν 40 ἄνθρωποι εἰποῦν τὸ ἐναντίον ὁ λόγος τους δὲν ἔχει κῦρος.

Ἂν οἱ οὐλεμᾶδες ἑνωθοῦν μὲ τοὺς γιαννιτζάρους καὶ ἐναντιωθοῦν διὰ κἀμμίαν ὑπόθεσιν, ἢ πολέμου δηλαδὴ ἢ εἰρήνης, ὁ βασιλεὺς δὲν ἠμπορεῖ ποτὲ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ ἐναντίον, μὲ ὅλον ὁποῦ νὰ τὸ ἤθελε θέλει· οὐ μὴν δὲ ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἕνωσις καὶ τὸν βασιλέα τῆς βασιλείας καταβιβάζει ἀναμφιβόλως ὅταν ἤθελε γένει διὰ τὸν καταβιβασμόν· ἂν αὗται αἱ δύο τάξεις

δὲν εἶναι ἐνωμέναι τότε ὁ βασιλεὺς κάμνει τὸν σκοπόν του καὶ τὴν θέλησίν του· ἤγουν θέλει ὁ βασιλεὺς τὸν βεζίρην του, οἱ γιαννίτζαροι δὲν τὸν θέλουσιν, οἱ οὐλεμᾶδές εἰσιν ἀδιάφοροι, μένει ἀκλόνητος ὁ βεζίρης· καὶ ἀκολούθως περὶ πάσης ἄλλης ὑποθέσεως.

Ὁ αὐτὸς νακίπουλ-ἐσρέφης ἐστὶ φύλαξ τοῦ σαντζακίου τοῦ Μεχμέτη. Οὐ δύναταί τις ἄλλος γενέσθαι εἰμὴ ἐμίρης, ἤτοι καταγόμενος παρὰ τῆς Φατμᾶ, κόρης τοῦ Μεχμέτη, καὶ τοῦ Ἀλῆ· αὐτὸς κρίνει, παιδεύει καὶ φυλακώνει καὶ τοὺς ἐμίρηδες καὶ οὐκ ἄλλος τις· ὁ ἴδιος βεζίρης καὶ σουλτάνος οὐκ ἐγγίζουσιν ἐμίρη ἀτακτοῦντος, ἀλλὰ δι' αὐτοῦ παιδεύουσιν αὐτόν.

Ὅλα τὰ σελατὶν-τζαμισὶ, ἤτοι τὰ κτισθέντα παρὰ σουλτάνων, ἔχουσι τοὺς ἰδίους σεΐχηδες, πρωτοκαθεδρίαν δὲ πάντων ἔχει ὁ τῆς Ἁγίας Σοφίας. Μουνετζίμπασης, πρῶτος τῶν ἀστρολόγων, ἐστὶ τῆς τάξεως τῶν οὐλεμάδων, καὶ τῆς αὐτῆς τάξεώς ἐστι καὶ ὁ λεγόμενος μουνετζίμι σανὴ, ἤτοι ὁ δεύτερος αὐτοῦ, καὶ ὁ χεκίμπασης καὶ ὁ τζεράχπασης.

Μέρος ΣΤ'.

Ὀφφίκια τῆς βασιλείας τὰ ἐν τῇ βασιλευούσῃ χοτζαγκιάνηδών τε καὶ ἀδάμηδων.

Νισαντζὴς λέγεται ὁ ἐπιγράφων εἰς τὰ φερμάνια τὸ ὄνομα τοῦ σουλτάνου· ἂν ὁ νισαντζὴς εἶναι καὶ πασσᾶς τριῶν τουγιῶν λέγεται κουμπὲβεζιρὴ, καὶ εἰς τὸ γαλεμπὲ-διβάνι κάθηται παρὰ τῷ Ἐπιτρόπῳ· δὲν ἔχει ὅμως αὐτὴν τὴν τιμὴν ὁ νισαντζὴς ὅταν εἶναι πασσᾶς δύο τουγιῶν ἢ ἁπλῶς ἐφένδης. Ὅλα τὰ φερμάνια ὁποῦ γράφονται εἰς τὴν καγκελλαρίαν τοῦ βεζίρη διὰ τὰς ἐπαρχίας καὶ εἰς τὸ τεφτερδὰρ-καπισὶ διὰ μαλιὲ καὶ πεϊλίκι ἀναγινώσκονται τῷ νισαντζῇ παρὰ τοῦ λεγομένου νισαντζῆκεσεδὰρ-ἐφενδισὶ, καὶ δίδωσιν αὐτοῖς ἰσχὺν ἐπιγράφων τὸν τουρᾶν, ἤτοι τὸ ὄνομα τοῦ βασιλέως· γράφει δὲ τὸν τουρᾶν καὶ ὁ ἀμετζὴς ἐκ μέρους τοῦ νισαντζῆ· καὶ μεταγράφεται τὸ φερμάνι εἰς τὸν κώδηκα, καὶ κρύπτονται εἰς ἀποθήκας οἱ τοιοῦτοι κώδηκες. Αἱ ἔγγραφοι προσταγαὶ ὁποῦ δὲν ἐξέρχονται τῶν τειχῶν τῆς Πόλεως οὐκ ἀποκομίζονται τῷ νισαντζῇ, καὶ μόνον ἀρκεῖ αὐτοῖς ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ ὀνόματος τοῦ βεζίρη. Ὁ νισαντζὴ πασσᾶς πρέπει πάντοτε νὰ εἶναι παρὰ τῷ σουλτάνῳ, καὶ ὅταν ὁ βεζίρης ἐκστρατεύῃ ἄνευ τοῦ σουλτάνου ἔχει μαζή του ἐπίτροπόν τινα τοῦ νισαντζῆ-πασσᾶ τίτλῳ τοῦ νισαντζῆ-ἐφένδη.

Χοτζαγκιάνηδες.

Μέγας ὀφφικιάλιος τῆς ὀθωμανικῆς βασιλείας ἐστὶν ὁ τεφτερδάρης· λέγεται σίκι ἐβέλ· ἔχει εἰς δούλευσιν, ἐξεργασίαν καὶ τελείωσιν τῶν ὑποθέσεών του τὸν πὰς-παχὴ-κουλοὺ-ἀγᾶν, τὸν μαλιὲ-τεσκερετζὴν καὶ τὸν τζουζιγὲ-πὰς παχὴ-κουλού. Διὰ τοῦ τεφτερδάρη συναθροίζονται πάντα τὰ εἰσοδήματα τῆς βασιλείας. Ἀπὸ τὰ εἰσοδήματα ὁποῦ εἰσέρχονται εἰς τὸν χαζνὲ ὁ τεφτερδάρης παίρνει ἓν γρόσι εἰς κάθε εἴκοσι γρόσια, καὶ γίνεται αὐτῷ ἐκ τούτου εἰσόδημα 250 χιλιάδες γρόσια, ἤτοι 500 πουγγεῖα, τὸ ὁποῖον λέγεται καλεμιὲς τοῦ τεφτερδάρη, ἐξ ὧν δίδωσι τῷ κεχαγιάπεη τὰ 100 πουγγεῖα. Ἔχει ὑπ' αὐτῷ καὶ καγκελλαρίαν, ἤτοι καλέμι· εἰσὶ δὲ τὰ καλέμια 24, εἰς τὰ ὁποῖα καταγράφονται καὶ ὅλοι οἱ δασμοὶ, καὶ τὰ τέλη τῶν ἀρχιτελωνῶν, καὶ καταγράφονται τὰ ἔξοδα καὶ ἑνὶ λόγῳ ὅλα τὰ εἰσοδήματα τῆς βασιλείας· τούτων ἓν καὶ ὁ λουφὲς τοῦ στρατιωτικοῦ καὶ ἄλλων ὁποῦ ἔχουσι βασιλικοὺς λουφέδες.

Τοῦ πρώτου καλεμίου ἐστὶν ὁ τεφτερδάρης προεξάρχων· ἐκ τούτου ἐκδίδονται ἅπασαι αἱ προσταγαὶ διὰ τὴν διοίκησιν καὶ διάταξιν τῶν λοιπῶν καλεμίων, καὶ ἐνταῦθα διορίζονται αἱ ποσότητες τῶν δασμῶν καὶ τελεσφοριῶν ὁποῦ πρέπει νὰ πληρωθοῦν εἰς ἕνα χρόνον ἀπὸ ὅλας τὰς ἐπαρχίας τῆς βασιλείας. Σίκι-σανὴς καὶ σίκι-σαλὴς, καὶ νισαντζὴς, τρία μεγάλα ὀφφίκια χοτζαγκιάνηδων.

Τοῦ δευτέρου καλεμίου ἀρχηγός ἐστιν ὁ ρεὶς-ἐφένδης, ἤτοι μέγας καγκελλάριος τῆς βασιλείας· ἔχει ὑποκάτω του τέσσαρα καλέμια, ἤτοι τὸ διβὰν-καλεμὶ ἐν ᾧ γράφονται ὅλα τὰ φερμάνια διὰ ὅλας τὰς ὑποθέσεις τῆς βασιλείας, ὁλικάς τε καὶ εἰδικὰς, καὶ τὰ μπεράτια βεζιράδων καὶ πασσάδων καὶ τῶν Δραγομάνων, καὶ τὰ πρὸς τοὺς βασιλεῖς τῆς Εὐρώπης γράμματα, καὶ τὰ φερμάνια διὰ τὰς ὑποθέσεις ὅλων τῶν ἐλτζήδων εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας τῆς βασιλείας, διὰ τοὺς κονσόλους καὶ πραγματευτάς των, καὶ τὰ φερμάνια διὰ φόνους, δημεύσεις οὐτινοσοῦν καὶ διὰ ἄλλας πολιτικὰς ὑποθέσεις· δεύτερον ἔχει ὑπ' αὐτῷ τὸ καλέμι ταχβίλι, καὶ τρίτον τὸ καλέμι τοῦ ρουοὺς-κεσεδαρὴ· εἰς αὐτὰ τὰ δὺο καταγράφονται οἱ λουφέδες ὅλων τῶν πολεμικῶν ταγμάτων καὶ ἄλλων ἐχόντων λουφέδες, ἤγουν ἐντεῦθεν λαμβάνουν τοὺς λεγομένους μουπτεδᾶδες, ἐν οἷς γέγραπται τὸ ὅτι ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνα ἔχει τόσα ἄσπρα λουφὲν τὴν ἡμέραν, καὶ θανόντος αὐτοῦ ἐντεῦθεν πάλιν ἐβγαίνει τεσκερὲς δι' οὗ διορίζεται ὁ λουφὲς τοῦ θανόντος ἢ εἰς τοὺς ἀπογόνους του ἢ εἰς τοὺς ξένους, ἢ πηγαίνει εἰς τὸ μπατάλι, ἤγουν δὲν διορίζεται εἰς κανένα, καὶ καζαντίζει τὸ μιρί.

Τοῦ τρίτου καλεμίου ἀρχηγός ἐστιν ὁ τεφτὲρ-ἐμινὴς, ὅστις ἐξετάζει τὰ κατάστιχα διὰ τοὺς λογαριασμοὺς τῶν εἰσοδημάτων, ποῖα ἐπληρώθησαν καὶ πόσα, καὶ πάλιν πόσα καὶ ποῖα ἔμειναν ἀπλήρωτα εἰς κάθε χρόνον, εἰς τρόπον ὁποῦ πολλάκις ἐβγάζει πακιέδες πέντε καὶ δέκα χρόνων παλαιοὺς ὁποῦ δὲν ἐπληρώθησαν, καὶ δίδονται φερμάνια εἰς τὸν πὰς-παχὴ-κουλοὺ-ἀγᾶν, καὶ πέμπονται πακὶ-κουλοῦδες καὶ τὰ συναθροίζουν· καὶ

εἰς αὐτὸν φυλακώνονται καὶ οἱ χρεωστοῦντες πακιέδες τοῦ τῆς βασιλείας μιρίου.

Τοῦ τετάρτου καλεμίου ἀρχηγός ἐστιν ὁ πεϊλικτζής· εἰς αὐτὸ τὸ καλέμι γράφονται τὰ εἰς τοὺς πασσᾶδες προστακτικὰ φερμάνια διὰ τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις τῶν ἐπαρχιῶν τους, καὶ τὰ φερμάνια διὰ τὸν προβιβασμὸν εἰς τὸ δεῖνα μανσούπι τους, ἢ διὰ τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ παλαιοῦ μανσουπίου τους· ὁμοίως καὶ τῶν λοιπῶν τῶν ἔξω βαλήϊ-μεμλεκέτι καὶ ἄλλων ὀφφικιαλίων.

Τοῦ πέμπτου καλεμίου ἀρχηγός ἐστιν ὁ ρουζναμτζέϊ-ἐβέλ.

Τοῦ ἕκτου ἀρχηγὸς ὁ ρουζναμτζέϊ-σανής· εἰς αὐτὰ τὰ δύο καλέμια εἶναι τὰ κατάστιχα τῶν ἐφημερίδων διὰ ὅλα τὰ ἔξοδα ὁποῦ ξοδιάζονται καθ' ἡμέραν ἀπὸ τῆς βασιλείας εἰς ὅλας τὰς ὑπ' αὐτῇ ἐπαρχίας, εἴτε στρατιωτικὰ εἴτε πολιτικά.

Τοῦ ἑβδόμου καλεμίου ἀρχηγός ἐστιν ὁ πὰς-μουχασεπετζής· εἰς αὐτὸν καταντῶσιν ὅλα τὰ χρονικὰ πολλῶν καὶ διαφόρων χρόνων κατάστιχα καὶ φυλάττονται εἰς σενδούκια· καὶ ὅταν γένῃ χρεία νὰ ἐβγῇ παλαιός τις λογαριασμός, αὐτὸς προστάττεται νὰ τὸν εὕρῃ καὶ νὰ τὸν γράψῃ εἰς τὸ τερκενάρι, καὶ οὕτω γίνεται, ὁμοίως καὶ τὰ κατάστιχα τῶν εἰσοδημάτων εἰς αὐτὸν φυλάττονται· καθ' ὑπόθεσιν αὐτὸς ἐρωτᾶται πόσον εἶναι τὸ ἐτήσιον μιρὶ τοῦ Ἀντιοχείας, καὶ πόσον τοῦ δεῖνος μαλικιανὲ, καὶ καθεξῆς.

Τοῦ ὀγδόου καλεμίου ὁ ἀρχηγὸς λέγεται Ἀνατολοὺ-μουχασεπετζής· ἔχει τὰ κατάστιχα πάντων τῶν εἰσοδημάτων πασῶν τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἐπαρχιῶν τῆς βασιλείας.

Τοῦ ἐννάτου καλεμίου ὁ ἀρχηγὸς λέγεται χαρὰτζ-μουχασεπετζής· εἰς αὐτὸν εἰσι τὰ κατάστιχα ὅλων τῶν ὑποχειρίων τῶν πανταχοῦ τῆς βασιλείας τελούντων τὸ λεγόμενον χαράτζι, Ῥωμαίων δηλαδὴ, Ἀρμενίων, Ἑβραίων, Κοπτῶν, Ἀσουρήδων, Μαρωνιτῶν καὶ ἄλλων· ὅσα δὲν ἐπληρώθησαν τὰ συναθροίζει ὁ χαρὰτζ-πὰς-πακὴ-κουλούς.

Τοῦ δεκάτου καλεμίου ἀρχηγός ἐστιν ὁ μεβκουφατζὴς, ὅστις δίδωσιν εἴδησιν διὰ τὰ ἔξοδα ὁποῦ εἶναι διωρισμένα εἰς ὑποθέσεις ἱερὰς, τζαμίων δηλαδὴ, καὶ ἄλλων ψυχικῶν ὑποθέσεων.

Τοῦ ἑνδεκάτου καλεμίου ἀρχηγός ἐστιν ὁ μαλιὲ-τεσκερετζής· εἰς αὐτὸν γράφονται τὰ περάτια τῶν ἁπλῶς μουσελίμηδων προσηλωμένων εἰς τὸ ὀτζάκι τῶν γιαννιτζάρων ἢ ποσταντζήδων, καὶ εἰς αὐτὸν εἶναι τὰ κατάστιχα τῶν κυρίων, ἀμεταβλήτων καὶ σταθερῶν εἰσοδημάτων καὶ ἄλλων ἁπλῶς εἰσοδημάτων.

Τοῦ δωδεκάτου καλεμίου ἀρχηγὸς ὁ μουκαπελετζής· εἰς αὐτὸν εἶναι τὰ κατάστιχα τοῦ στρατιωτικοῦ, ἐνοῖς εἰσι καταγεγραμμένα ὅλα τὰ ὀνόματα τῶν στρατιωτῶν, τόσον τῶν τεθνεώτων καὶ ἐκείνων ὁποῦ διὰ γῆρας δὲν εἶναι ἱκανοὶ πλέον νὰ δουλεύσουν, ὅσον καὶ τῶν ζώντων, καὶ φροντίζει νὰ ἐβγῇ ὁ λουφὲς κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν στρατιωτῶν ἀναλόγως, οὔτε ὀλιγώτερος δηλαδὴ οὔτε περισσότερος· ἔχει ὑπ' αὐτῷ δύο ἐπιστάτας, δηλαδὴ τὸν γιαγιᾶ-μουκαπελετζησὴ ὁποῦ κρατεῖ τὸ κατάστιχον

τῶν ὀνομάτων ὅλου τοῦ πεζικοῦ στρατοπέδου τῆς βασιλείας, καὶ τὸν ἀτλῆ-μουκαπελετζησὴ, εἰς τοῦ ὁποίου τὸ κατάστιχὸν εἰσι καταγεγραμμένα τὰ ὀνόματα παντὸς τοῦ ἱππικοῦ στρατιωτικοῦ τῆς βασιλείας, ἤτοι σπαχήδων καὶ ἄλλων ὁποῦ ἔχουσι λουφὲν παρὰ τοῦ βασιλέως, καί εἰσιν ἐσκορπισμένοι εἰς τὰ τιμάρια καὶ ζιαμέτια.

Τοῦ δεκάτου τρίτου ἀρχηγός ἐστιν ὁ μεχτουπτζὴ ἐφένδης τοῦ βεζίρη, εἰς τοῦ ὁποίου τὸ καλέμι γράφονται ὅλαι αἱ ἐπιστολαὶ καὶ φερμάνια ὁποῦ πανταχόσε πέμπει ὁ βεζίρης.

Τοῦ δεκάτου τετάρτου ἀρχηγός ἐστιν ὁ κεχαγιᾶ-κιατιπὴς, εἰς τοῦ ὁποίου τὸ καλέμι γράφονται ὅλαι αἱ ὑποθέσεις τοῦ κεχαγιάπεη· καὶ ὅσα φερμάνια θέλουσι νὰ εἶναι κρυφὰ, ἢ διὰ φόνον τινὸς ἢ δι' ἄλλας ὑποθέσεις, γράφονται ἐδῶ καὶ ὄχι εἰς τὸ διβὰν καλέμι, διὰ νὰ μὴ γένουν κάϊδι, ὡς σύνηθες, εἰς τὸ σιτζίλι, καὶ γνωρισθῇ ἡ ὑπόθεσις.

Ὁ αὐτὸς κεαγιᾶ-κιατιπὴς εἶναι ἀρχηγὸς καὶ τοῦ δεκάτου πέμπτου καλεμίου τοῦ λεγομένου πίσκοπος-καλφασὴ, ἐν ᾧ γράφονται καὶ τὰ περάτια τῶν πατριαρχῶν, μητροπολιτῶν καὶ ἐπισκόπων, μοναστηρίων καὶ παντὸς τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν καταλόγου.

Τοῦ δεκάτου ἕκτου κορυφαῖός ἐστιν ὁ τεσριφαττζής· οὗτος ἠξεύρει τοὺς κανόνας τοῦ κανουνσαχιπὴ σουλτὰν Σουλεϊμὰν, καὶ κατ' ἐκείνους διορίζει ὅλας τὰς τζερεμόνιας ὁποῦ πρέπει νὰ γίνουν εἰς ἐντάμωσιν βεζίρη καὶ βασιλέως ἑκάστου προσώπου, καὶ τὰς τάξεις τῶν ἀλαγίων, καὶ τὰ ἔθιμα τοῦ σεραγίου καὶ τὰ λοιπὰ τούτοις ὅμοια, καὶ ἁπλῶς ἐπιστατεῖ εἰς κάθε πολιτικὴν συνήθειαν, καὶ ἐρωτηθεὶς ἀποκρίνεται ἢ ἐγγράφως μὲ τερκενάρι ἢ διὰ ζώσης φωνῆς.

Τοῦ δεκάτου ἑβδόμου ὁ κορυφαῖος λέγεται μαδὲν-καλφασὴ, ὅστις ἐπιστατεῖ εἰς τὰ κύρια εἰσοδήματα ὁποῦ συνίστανται εἰς μίαν ποσότητα διωρισμένην καὶ ἀπαραιμείωτον· τοιαῦτά εἰσι καὶ τὰ εἰσοδήματα τῶν μαδενίων, καὶ δασμοὶ διωρισμένοι εἴς τινας ἐπαρχίας, οἱ ὁποῖοι πληρώνονται ἀνὰ ἕκαστον ἔτος χωρὶς νὰ ὀλιγοστεύσῃ ἡ ποσότης. Οἱ μαδένηδες εἶναι δύο, μικρὸς καὶ μεγάλος. Ἅπαντα δὲ τὰ μαδένιά εἰσιν 11, καὶ οἱ τόποι αὐτῶν κεῖνται μεταξὺ Τραπεζοῦντος, Ἐρζουρουμίου καὶ Σουβασίου. Τὰ τρία μαδένια ὁποῦ εἶναι εἰς τοὺς τόπους Ἄργανα, Ἐσπιὰ, ... διὰ κάθε ἓξ χρόνους διδῶσιν εἰσόδημα κύριον πουγγεῖα 2,000· τὰ ἄλλα τρία ὁποῦ εἶναι εἰς τοὺς τόπους Γκιουμουσχανᾶ, Γκαμπὰν καὶ Γκεμίπαση διὰ κάθε ἓξ χρόνους διδῶσιν εἰσόδημα κύριον πουγγεῖα πάλιν 2,000· αὐτὰ τὰ δύο δίδονται ξεχωριστὰ εἰς δύο ὀφφικιαλίους, ὁποῦ ἐντεῦθεν ἐκεῖσε ἀπέρχονται ὀνόματι ἐμίνηδων καὶ διατρίβουσιν ἐκεῖ ἢ τοὺς ἓξ χρόνους ἢ τοὺς τρεῖς· εἰς τὰ λοιπὰ πέντε ὄντας μικρὰ πηγαίνει ἕνας μόνος μαδὲν-ἐμινής.

Τοῦ δεκάτου ὀγδόου ὁ κορυφαῖος λέγεται ἀχὶρ-καλφασὴ, ὅστις ἔχει τὴν ἐπιστασίαν πάντων τῶν συντεινόντων εἰς τὰ ἱπποστάθμια καὶ ἱπποκομεῖα τοῦ βασιλέως, τόσον εἰσόδημα ὅσον καὶ ἔξοδα.

Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλα καλέμια παρὰ ταῦτα, ὧν τινων οἱ προεστῶτες ὀνομάζονται ἐμίνηδες· ὀνομάζονται δὲ οὕτως ὡσὰν ὁποῦ ὁ λογαριασμὸς αὐ-

τῶν δὲν ἠμπορεῖ νὰ ζητηθῇ ἢ νὰ δοθῇ κατὰ ἀκρίβειαν, καὶ μένει ἡ ἀλήθεια μόνον εἰς τὴν πίστιν καὶ ὀρθότητα τοῦ ἐμίνη· ὁ τεφτερδάρης δὲν ἠμπορεῖ νὰ δώσῃ εἰς αὐτοὺς προσταγήν τινα ἐκ μέρους του, μὲ ὅλον ὁποῦ αὐτοὶ ἔχουσι χρέος νὰ δίδωσιν αὐτῷ τὰ κατάστιχα τῶν λογαριασμῶν τους.

Δέκατον ἔνατον οὖν τὸ καλέμι τοῦ τερσανᾶ-ἐμινή· καταγράφει τὰ ἔξοδα ὁποῦ γίνονται διὰ τὰ πολεμικὰ πλευσίματα, διὰ οἰκοδομὴν νέων νηῶν ἢ διὰ ἀνακαίνισιν τῶν παλαιῶν, ἱστοὺς, ἀγκύρας καὶ πάντα τὰ λοιπὰ χρειώδη τῶν νηῶν. Ἠμπορεῖ νὰ κλέψῃ ἐδῶ πολλὰ ὁ τερσανᾶ-ἐμινὴς, διατὶ δὲν εἶναι κύρια καὶ διωρισμένα τὰ τοιαῦτα ἔξοδα, καὶ ἀκολουθοῦσι τυχηρὰ πολλά· ὅθεν ἔμεινε μόνον εἰς τὴν ὀρθότητά του τὸ νὰ γράφῃ ὀρθῶς τὰ ὅσα ξύλα εἰσέρχονται εἰς τὰ μαγαζεῖα καὶ τὰ ὅσα ἐξοδιάζονται διὰ τὰς νῆας.

Εἰκοστὸν τὸ καλέμι τοῦ ζαραπχανὲ-ἐμινὴ, ἤτοι ἐπιστάτου τῶν νομισμάτων· δὲν ἔχει χρέος, ὡς οἱ λοιποὶ, νὰ δίδῃ λογαριασμὸν διὰ τὸ εἰσόδημα καὶ διὰ τὰ ἐξοδιαζόμενα· κόπτει νόμισμα διὰ νὰ δίδῃ καθ' ἡμέραν τόσα διωρισμένα πουγγεῖα εἰς τὸν χαζνὲ, καὶ μετὰ ταῦτα ἠμπορεῖ νὰ κόψῃ διὰ ἴδιον κέρδος ὅ τι λογῆς νόμισμα ἤθελε θελήσει· παίρνει φλωρία οὔγγρικα καὶ βενέτικα, ἢ τούρκικα παλαιῶν βασιλέων ὁποῦ ἔχουσι παστρικὸν μάλαγμα, καὶ λύωντάς τα μεμιγμένα μὲ πακίρι κάμνει μάλαγμα ἀχαμνοῦ ἀγιαρίου, καὶ τυποῖ φλωρία καθ' ὑπόθεσιν 110 παράδων ὁποῦ μόλις ἔχουν μάλαγμα σαφὶ 70 παράδων· παίρνει καρᾶ-γρόσια, ζολότας παλαιὰς ὁποῦ εἶχαν καλὸ ἀσήμι, καὶ λύωντάς τα μεμιγμένα μὲ μόλυβδον κάμνει ἑξηντάρια ὁποῦ μόλις ἔχουν ἀσήμι παστρικὸν 45 παράδων· πεντακοσίων γροσίων καρᾶγρόσια μὲ τοιοῦτον τρόπον τυπούμενα εἰς ἑξηντάρια ἐλογαριάσθη νὰ δίδουν διάφορον γρόσια 180· ὁμοίως εἶναι ὑπέρμετρον καὶ τὸ ἀπὸ τῶν φλωρίων κέρδος· ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα κέρδη τὴν σήμερον δὲν εἶναι πλέον τῶν ζαραπχανὲ-ἐμίνηδων, μόνον τοῦ ζαζοφυλακίου.

Εἰκοστὸν πρῶτον τὸ καλέμι τοῦ μουτπάχ-ἐμινὴ, ὅστις ἐξοδιάζει διὰ τὰ μαγειρεῖα τοῦ σουλτάνου τὰ ἔσω καὶ τὰ ἔξω, πρὸς τροφὴν τῶν ἐν τοῖς ἀνακτορίοις ἀγάδων εἰς τέσσαρας ὀδᾶδες διῃρημένων, χὰς-ὀδαλῆ δηλαδὴ, χαζνελῆ, κιλερλῆ καὶ σεφερλῆ, καὶ τῶν ἐν τῷ χαρεμίῳ ἐφένδηδων σαχζαδέδων σὺν τοῖς ὑπ' αὐτοὺς, καὶ τῶν ἐν τῷ χαρεμίῳ γυναικῶν, καὶ τῶν ρεκιὰπ-ἀγαλαρὶ, καὶ τῶν κουστζήδων, παλτατζήδων, καπιτζήδων, ἄκ-ἀγάδων, σιγιὰχ ἀγάδων, χελβατζήδων, ποσταντζήδων καὶ ἄλλων τῶν ἐν τῷ παλατίῳ πολυειδῶν ἀνθρώτων· ὅθεν ἔμεινεν εἰς τὴν ὀρθότητά του νὰ μὴν προσθέτῃ εἰς τὰ κατάστιχα.

Εἰκοστὸν δεύτερον τὸ καλέμι τοῦ σέχιρ-ἐμινή· οὗτος διορθώνει τὰ ἐρείπια τῶν ἀνακτόρων, ἀνακαινίζει τὰ χρήζοντα ἀνακαινισμοῦ, τόσον ἐν τοῖς ἀνακτορίοις ὅσον καὶ διὰ τὸ κάστρον τῆς Πόλεως καὶ τῶν ὀχυρωμάτων, καὶ τὸ καλέμι του καταγράφει τὰ τοιαῦτα ἔξοδα· ὅθεν ἐπιδέχεται φορτισμὸν ἂν λείψῃ ἡ ὀρθότης.

Εἰκοστὸν τρίτον τὸ καλέμι τοῦ γιαννιτσὰρ-ἐφενδηση. Οὗτος ἔχει τὰ κατάστιχα ὅλων τῶν γιαννιτζάρων, ἠξεύρει τὰ ὀνόματα πάντων

διὰ νὰ τὰ μηνύῃ εἰς τὸν καιρὸν τοῦ λουφὲ, δίδωσιν αὐτοῖς ἐνυπόγραφον πούσουλαν μαρτυρικὴν ὅτι εἰσὶ γιαννίτζαροι, καὶ ὅλοι οἱ λογαριασμοὶ τοῦ μεγάλου αὐτοῦ σώματος τελειοῦνται διὰ χειρός του καὶ τῇ ὑπογραφῇ του ἐπιβεβαιοῦνται· ὅθεν ἔχει κέρδος ὑπέρπολυ· καὶ παρὰ τὰ κανονικὰ ἔχει καὶ δῶρα εἰς τοὺς προβιβασμοὺς κάθε ὀρφικιαλίου, οἱ ὁποῖοί εἰσι συνεχέστατοι· ὅταν γίνεται ἡ ἐξέτασις διὰ τοὺς γιαννιτζάρους ὁποῦ μέλλουν λαβεῖν λουφὲν, κάθε γιαννίτζαρος δείκνυσι τὸν πούσουλαν ἐν ᾧ ἐστι γεγραμμένον τὸ ὄνομά του· ὅθεν τὸν λουφὲν τῶν ἀπόντων ἢ τεθνεώτων τὸν κρατεῖ ὁ καταβάλλων τὰ χρήματα, καὶ πολλὰ ἄλλα δύναται νὰ κάμῃ διὰ νὰ πλουτήσῃ.

Εἰς ὅλα τὰ καλέμια ὅλα τὰ φερμάνια καὶ ἐπιστολαὶ γράφονται μὲ γράψιμον διβανὶ, ἀλλ' οἱ λογαριασμοὶ γράφονται μὲ γράψιμον λεγόμενον κιρμᾶ, ὁποῦ δὲν δύναται νὰ τὸ ἀναγνώσῃ ἐκεῖνος ὁποῦ δὲν ἔχει τελείαν πρᾶξιν· εἶναι μὲ μέθοδον συντομωτάτην τόσον πολλὰ, ὁποῦ τὰ εἰσοδήματα καὶ τὰ ἔξοδα ἑνὸς χρόνου πάσης τῆς βασιλείας, ὁποῦ πρέπει νὰ δείξουν τῷ βασιλεῖ τὸ κατάστιχον, δὲν ἐκτείνονται πλέον τῶν 24 σελίδων.

Κάθε κορυφαῖος καλεμίου ἔχει ὑπ' αὐτῷ τοὺς καλφᾶδές του, ἀλλὰ καὶ πᾶς-κάλφαν καὶ ἰκιντζὴ-κάλφαν.

Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλα ὀρφίκια τὰ ἑξῆς: πὰς-πακὴ-κουλούς· εἰς αὐτὸν καθείργυνται οἱ χρεωστοῦντες εἰς τὸ μιρὶ καὶ εἰς τὸν βασιλικὸν χαζνὲ διὰ νὰ πληρώσουν τὸ χρέος τους. — Βεζνεδάρπασης. — Γάλατα-βοϊβοδασής. — Γιουμρουκ-ἐμινής. — Τουτοὺν-γιουμρουοὺ-ἐμινής. — Ἐνφιὲ-ἐμινής. — Μεϊμὰρ-ἀγᾶς καὶ πὰς-χαλιφὲ-μεϊμὰρ-ἀγαλιγή· ἐπιστατοῦν αὐτοὶ εἰς τὰς οἰκοδομὰς, καὶ διὰ νὰ οἰκοδομῶνται κατὰ κανόνας καὶ διὰ νὰ θεωροῦν καὶ νὰ κρίνουν τὰς διαφορὰς τῶν γειτόνων, καὶ διὰ νὰ ξετιμοῦν τὸ τίμημα τὸ ἀμφιβαλλόμενον τῆς οἰκοδομῆς χρείας καλούσης· πληρώνονται ὅμως καὶ ἀδρῶς ἀπὸ Χριστιανοὺς, Ἀρμενίους καὶ Ἑβραίους διὰ νὰ τοὺς δώσουν ἄδειαν νὰ οἰκοδομοῦν τὴν οἰκοδομήν τους, καὶ πολλάκις διὰ χρήματα τοὺς ἀφίνουν νὰ οἰκοδομήσουν καὶ παρὰ κανόνας. — Κασάππασης· ἐπιστατεῖ εἰς τὸ νὰ προμηθεύωνται τὰ ἀναγκαῖα, χρειώδη καὶ ἱκανὰ πρόβατα καὶ διὰ τὸ βασιλικὸν σαράϊ καὶ διὰ τὰ ταϊνάτια, καὶ διὰ τὰ κρεωπωλεῖα ἤτοι κασαπεῖα τῆς Πόλεως τὰ πωλοῦντα τὸ κρέας εἰς τοὺς κατοικητὰς, διὰ νὰ εἶναι ὑγιῆ καὶ παχέα τὰ πρόβατα καὶ νὰ πωλῆται τὸ κρέας μὲ τὴν διωρισμένην τιμήν· ὁ αὐτὸς εἰς καιρὸν πολέμου φροντίζει καὶ τὰ κρέατα ὁποῦ χρειάζονται νὰ καταδαπανῶνται εἰς τὸ στρατόπεδον.

Οἱ ἑξῆς ὅλοι εἰς τὸ τεφτερδὰρ-καπί: Ὁ χαρεμεῖν μουχασεπετζής. — Ὁ ἀρπᾶ-ἐμινής. — Ὁ κιαγίδι-πιροὺν-ἐμινής. — Ὁ ἀνπαρλὰρ-ἐμινής — Ὁ ἀνπαρλὰρ-ναζιρή. — Ὁ σεργκὶ-ναζιρή. — Ὁ μαλικιανὲ-καλφασή. — Ὁ πὰς-μουκατᾶς. — Ὁ χασλὰρ-μουκαταατζής. — Ὁ Ἰστανπὸλ-μουκαταατζής. — Ὁ Προύσα μουκαταατζής. — Ὁ Ἀδλόνια βὲ Ἐγριπὸζ-μουκαταατζής. — Ὁ Κιέφε μουκαταατζής. — Ὁ χαρεμεῖν μουκαταατζής. — Ὁ πίσκοπος μουκαταασή. — Ὁ χαρεμεῖν μουφετισή.

Οἱ ἑξῆς ἔξω τοῦ Τερτερδὰρ-καπισὶ, ἤτοι δὲν ἔχουν τοὺς ὀδᾶδές των ἐκεῖ: Ὁ Σεϊχουλ-ἰσλὰμ μουφετισή. — Ὁ βεζὶρ μουφετισή. — Ὁ σουλτὰν-Πακε-

γιαζὶτ μουφετισή. — Ὁ χασλὰρ χοτζασή. — Ὁ ἀρπᾶ-ρουζναμτζεσή. — Ὁ σεχρατζὴ ναζιρή. — Ὁ Τοπχανὲ ναζιρή. — Ὁ Μιδιλὶ ναζιρή. — Ὁ Τόντζα ναζιρή. — Ὁ πεγιοὺκ-καλᾶ. — Ὁ κιουτζοὺκ-καλᾶ. — Ὁ κιουτζοὺκ-ἐβκὰφ χοτζασή. — Ὁ ταριχτζής. — Ὁ σιπαχιλὰρ-κιατιπή. — Ὁ σιλιχτὰρ-κιατιπή. — Ἡ ἀραπατζηλὰρ-κιατιπή. — Ὁ τζεπελὲρ-κιατιπή. — Ὁ σαρατζλὰρ-κιατιπή. — Ὁ τζουζιὲ-κιατιπή. — Ὁ τοπτζιλὰρ-κιατιπή. — Ὁ γουρεπάϊ-γεμὶν-κιατιπή. — Ὁ γουρεπάϊ-γεσὰρ-κιατιπή. — Ὁ ἀραπάϊ-γεμὶν-κιατιπή. — Ὁ ἀραπάϊ-γεσὰρ-κιατιπή. — Ὁ οὐλουφετζιγιάνι-γεμὶν-κιατιπή. — Ὁ οὐλουφετζιγιάνι-γεσὰρ-κιατιπή. — Ὁ τὸπ-ἀραπατζιλὰρ-κιατιπή — Ὁ μουκαπελεῖ-σουβαρὴ-γιαζιτζησή. — Ὁ Ἰστανπὸλ-παρουτχανεσή. — Ὁ Γκελίπολου-παρουτχανεσή. — Ὁ Σαλονὶκ-παρουτχανεσή.

Μέρος Ζ'.

Ὁ βασιλικὸς στόλος.

Ὁ καπετὰν-πασσᾶς ὁρίζει διεξάγει, ἐπισκευάζει, ναυπηγεῖ ὅλα τὰ ἐν τῷ στόλῳ πλευσίματα, καὶ γαλιόνια, καὶ περγαντία, καὶ καντζαπάσια, καὶ κιρλαγκίτζια, καὶ κάτεργα, καὶ σαλούπαις· αὐτὸς διορίζει, κατὰ τὸ αὐτῷ δοκοῦν καὶ ἀρέσκον, προβιβάζει καὶ καθαιρεῖ ὄχι μόνον τοὺς τρεῖς μεγάλους, καπετάνια, πατρώνας καὶ ἰργιάλα, ἀλλὰ καὶ ὅλους τοὺς καπετάνους τῶν λοιπῶν γαλιονίων καὶ ἐπιστάτας καὶ προεστῶτας πάντων τῶν ἐν τῷ στόλῳ πλευσιμάτων καὶ τοὺς πέηδες τῶν κατέργων.

Κάθε κάτεργον ἔχει ἐπιστάτην τινὰ λεγόμενον πέην· εἰσὶ πέηδες ὁποῦ ἔχουν καὶ δύο καὶ τρία κάτεργα εἰς τὴν ἐπιστασίαν αὐτῶν· τὰ ἔξοδα τῶν κατέργων ποιοῦσιν ἀφ' ἑαυτοῦ των. Ἐν καιρῷ εἰρήνης ζῶσι μὲ πραγματείας καὶ μὲ τὰ κατὰ τῶν πειρατῶν, Μαλταίζων δηλαδὴ καὶ ἄλλων ἀποτελέσματα· ἐν καιρῷ πολέμου λεηλατοῦσι τὰ παράλια τῶν ὑπὸ τοῖς πολεμίοις ἐπαρχιῶν.

Ὁ τερσανὲ-ἐμινὴς ἔχει εἰς τὴν ἐπιστασίαν του τὰ ἀμπάρια τοῦ τερσανέ, προμηθεύει καὶ ἀγοράζει τὰ ἐν αὐτοῖς διάφορα ξύλα χρειώδη πρὸς ναυπηγίαν, καρφία, σίδηρα, ἀγκύρας, παλαμάρια, κατράνι, πίσσαν, στουπὶ καὶ πάντα τὰ λοιπά· πληρώνει τὰ ἡμερομίσθια ὅλων τῶν μαϊστόρων ὁποῦ ἐργάζονται εἰς τὸν τερσανέ, ἢ εἰς ναυπηγίαν ἢ εἰς καλαφάτισμα ἢ ἄλλας ἐργασίας ὁποιασδηποτοῦν.

Εἶναι ὀφφίκιον καὶ τὸ τερσανεδὲ-ριασὲτ-βεκιαλετὶ, καὶ τὸ γαλιονλὰρ-κιταπετὶ καὶ τὸ γαλιὸν-σὶρ-κιατιπή, καὶ πολλὰ μεγάλον τὸ λιμὰν-ρεϊσή.

Μέρος Η'.

Τὰ πολεμικὰ τάγματα.

Γιαννιτζὰρ-ἀγασὴς, κοὺλ-κεαγιασὴς, σεϊμένπασης, σαμσοντζήπασης, ζαγαρατζήπασης, τουρνατζήπασης, τζεπετζήπασης, τοπτζήπασης, ἀραπατζήπασης, σιπαχιλὰρ-ἀγασὴς, λουφετζιγιάνι-γεμὶν-ἀγασή, λουφετζιγιάνι-γεσὰρ-ἀγασή.

Τάγμα πρῶτον καὶ παλαιότατον παρά τε Ἄραψι καὶ Τούρκοις ἐστὶ τὸ τῶν σαράτζηδων· ἦν δὲ τάγμα ἱππικὸν, καὶ φαίνεται ὅτι ἐκ τῆς λέξεως σαρὰτζ νὰ παράγεται τὸ Σαρακηνὸς, μὲ ὅλον ὁποῦ κατ' ἄλλους παράγεται ἀπὸ τοῦ σὰρκ, ὅπερ ἀραβιστὶ σημαίνει Ἀνατολήν. Τὸ δὲ παλαιὸν πεζικὸν τάγμα ὀνομάζεται τάγμα τῶν σεϊμένηδων· καὶ ὕστερον ἀντὶ τῶν σαράτζηδων καὶ σεϊμένηδων ἐφευρέθησαν καὶ διετάχθησαν οἱ σπαχῆδες, καὶ μετὰ τούτους οἱ γιαννίτζαροι. Μέχρι τῆς σήμερον τὸ πεζικὸν τάγμα τῶν πασσάδων σεϊμένηδες ὀνομάζονται, καὶ τὸ ἱππικὸν τάγμα αὐτῶν καλοῦνται σαράτζηδες. Περσικῶς δὲ τὸ σαρὰτζ ἐτυμολογεῖται νὰ εἶναι κατ' ἀποκοπὴν τοῦ σερεντζάμ· σὲρ γὰρ σημαίνει κεφαλὴν καὶ ἐντζὰμ, κίνδυνον· ὅθεν τὸ, πασιμὰ γκελὲν σερεντζάμ.

Ἔχουσι καὶ ἄλλο τάγμα τὴν σήμερον τοὺς λεγομένους σερδενγκετζτὴ, ἤτοι ἀπεγνωσμένους· τὸ δὲ σεϊμένης ἐστὶ κατὰ διαφθορὰν ἀπὸ τοῦ περσικοῦ σεγμπὰν, ὁποῦ σημαίνει κυνοφύλακα· περσικῶς γὰρ σὲγ σημαίνει κύνα καὶ μπὰν σημαίνει φύλακα· ὅθεν καὶ τὸ παγιπὰν, ἤτοι φύλαξ τῆς ἀμπέλου, καὶ τὸ ρουχμπὰν, ἤτοι φύλαξ τῆς καλῆς πίστεως, τοῦ πνεύματος.

Ἔχουσι καὶ ἄλλο τάγμα, τοὺς λεγομένους γκιοϊουνλῆδες, (ὅρα Καντεμ: τόμῳ Β', σελ. 120,) ὧν ἀρχηγὸς ὁ γκιοϊουνλῆ-ἀγασή.

Οἱ γιαννίτζαροι ἐθεμελιώθησαν τὸ πρῶτον ἐπὶ τοῦ σουλτὰν Μουρὰτ Α', ἔτει σωτηρίῳ 1362, ἀπὸ τοὺς αἰχμαλώτους τοὺς ὑπὸ τῶν νικητῶν στρατιωτῶν τῆς βασιλείας αἰχμαλωτιζομένους ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν τῶν χριστιανικῶν ἢ ἄλλων πολεμίων τῇ ὀθωμανικῇ βασιλείᾳ· διορισθέντες γὰρ ἀγᾶδες ὁποῦ νὰ συναθροίζουν παρὰ τῶν νικητῶν στρατιωτῶν τούρκων διὰ τὸν βασιλέα ἕνα εἰς κάθε πέντε αἰχμαλώτους, ἐντὸς ὀλίγου ὑπερηύξησεν ὁ τοιοῦτος ἀριθμὸς τῶν διὰ τὸν βασιλέα συναθροιζομένων αἰχμαλώτων, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἄνδρες τῷ πολέμῳ γεγυμνασμένοι· ὅθεν ὁ σουλτὰν Μουράτης ἔπεμψεν αὐτοὺς εἰς τὸν χατζὴ Μπεκτάση-Βελὴ, περίφημον τότε ἐν τοῖς Ὀθωμανοῖς διὰ τὴν ἀρετὴν, διὰ νὰ τοὺς δώσῃ σημαίαν τινὰ καὶ νὰ διορίσῃ τὴν ὀνομασίαν των, καὶ νὰ συστήσῃ εἰς τὸν θεὸν μὲ τὰς εὐχάς του τὸ νέον αὐτὸ τάγμα τῶν πολεμιστῶν· ἀφοῦ τοὺς εἶδεν ὁ Μπεκτάσης ἔθετο ἐπὶ τῆς

κεφαλῆς ἑνὸς αὐτῶν τὸ μανίκι τοῦ χιτῶνός του καὶ εἶπε τὸ, «Ἔσται τὸ ὄνομα αὐτῶν γιαννίτζαροι,» ἤτοι νέοι πολεμισταί, καὶ εὐχήθη αὐτοῖς εὐχὰς πολλὰς εἰς τὸ σπαθί τους· ὅθεν φοροῦσιν οἱ γιαννίτζαροι τὸν κιετζὲν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, παρομοιάζοντα μὲ τὸ μανίκι τοῦ χιτῶνος του, καὶ ἔχουσι σημαίαν εἰς τὸ παϊράκι τους δίστομον σπαθὶ καὶ στίλβον ὡς τὴν λάμψιν τῆς ἀστραπῆς. Εἰς τὸ ἑξῆς ἐπρόσταξεν ὁ σουλτὰν Μουράτης ὅτι διὰ κάθε σκλάβον, ἤτοι αἰχμάλωτον ὁποῦ ἤθελε πωλήσει τινὰς εἰς τὸ παζάρι, νὰ πληρώνῃ πέντε γρόσια, καὶ ἀπὸ τοὺς πέντε σκλάβους ὁποῦ ἤθελεν ἔχει τις ὁ εἷς νὰ προστίθεται εἰς τὸ τάγμα τῶν γιαννιτζάρων· αὐτὸ τὸ δόσιμον ἐξ αἰτίας τοῦ ἀριθμοῦ πέντε ὠνομάσθη ισπέντζε, ὅ ἐστιν ἀπὸ πέντε, ἀπὸ τοῦ ιζ τοῦ περσικοῦ σημαίνοντος ἑκ καὶ τοῦ πὲντζ σημαίνοντος πέντε, ὡσανεὶ ἔλεγεν ἑκ τῶν πέντε· καὶ οὕτως ἠκολούθει διὰ νὰ αὐξήσῃ τὸ τάγμα καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν γιαννιτζάρων· ἀλλὰ καὶ ὡς, διὰ τὰς χρείας τοῦ πολέμου ζητουμένης αὐξήσεως τῶν πολεμιστῶν, ἐγένετο προσταγὴ δι' ἧς ἀπὸ κάθε δέκα τέκνα Χριστιανῶν ἐλάμβανον τὸ ἓν καὶ κατέταττον αὐτὸ εἰς τοὺς γιαννιτζάρους, καὶ ὁ τοιοῦτος δασμὸς παρετάθη μέχρι τῆς βασιλείας τοῦ σουλτὰν Μουράτη Δ', ἔτους δηλ. 1624, ἐφ' οὗ ὁ θεὸς λυπηθεὶς τοὺς Χριστιανοὺς ἔνευσεν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ σουλτάνου νὰ καταργήσῃ αὐτὸν τὸν ἀποδεκατισμόν. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν πολλῷ ὕστερον· τανῦν δὲ αὐξηνθέντων τῶν γιαννιτζάρων εἰς 40 χιλιάδας διωρίσθη λουφὲς τρία ἄσπρα τὴν ἡμέραν ἑνὶ ἑκάστῳ, δύο ἄρτοι, 200 δρ. κρέας, 100 δρ. ρύζι καὶ 20 δρ. βούτυρον. Διηρέθησαν εἰς ὀρτάδες, ἤτοι ὀδάδες 162· καὶ ὁ μὲν λουφὲς πληρώνεται ἀνὰ ἕκαστον τριμηνιαῖον· ὁ δὲ ζαχιρὲς ἑκάστου τῶν ὀδάδων σηκώνεται συνάμα καὶ τίθεται εἰς τὴν ἀποθήκην τοῦ ὀδᾶ καὶ δίδεται τῷ ἀστζήπασῃ τοῦ ὀδᾶ, ὅστις μαγειρεύει εἰς τοὺς ὀδᾶδες καὶ δίδωσι φαγεῖν τοῖς γιαννιτζάροις, συζῶσι καὶ συνδιατρίβουσι μαζὴ εἰς τὸν ὀδᾶν· οἱ εὑρεθέντες ἐσθίουσιν, ὁ δὲ μὴ παρὼν, ἐὰν ἔλθῃ μετὰ τὴν διωρισμένην ὥραν τοῦ ἀρίστου ἢ δείπνου δὲν ἠμπορεῖ νὰ ζητήσῃ νὰ φάγῃ, κατὰ τὸν κανόνα τοῦ Σουλεϊμάνη, ὀδατ μπεκλεγιὲν τζορπασηνὶ γιέρ. Προτιμῶνται καὶ προδοξάζονται οἱ γιαννίτζαροι πάντων τῶν λοιπῶν πολεμικῶν ταγμάτων· μετὰ τὴν Ἅλωσιν ἐκτίσθησαν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει πολυεξόδως ὀδάδες αὐτῶν ἐν οἷς κάθηνται, ἔχων ἕκαστος τῶν ὀδάδων καὶ τὸ μαγειρεῖόν του καὶ τὸ μαγαζεῖόν του· μέσα εἰς αὐτοὺς τοὺς ὀδάδες εἶναι καὶ τὸ Ὀρτᾶτζαμὶ, ἐν ᾧ συναθροιζόμενοι οὐ μόνον κάμνουσι τὸ ναμάζι τους, ἀλλὰ καὶ τὰς συμβουλὰς καὶ ἀποφάσεις διὰ τὰς ὑποθέσεις των, μέχρι καὶ ἀνταρσίας κατὰ τοῦ σουλτάνου. Ἐκεῖ ἐστι καὶ ὁ ὀρτᾶ-σοφᾶς ἐν ᾧ παιδεύονται οἱ ἀτακτοῦντες τῶν γιαννιτζάρων ὑπὸ τῶν προεστώτων αὐτῶν· καὶ γὰρ κάθε ὀδᾶς ἔχει πέντε ζαμπίτηδες, οἷον τζορμπατζὴν κτλ. καὶ εἰς τὸ μαγειρεῖον μέσα δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἰσέλθῃ τινὰς, καὶ ὁ εἰσελθὼν, εἰ καὶ ἐν ἀγνοίᾳ, δαίρεται μὲ τὴν μεγάλην κεπτζὲ ἀνηλεῶς, καὶ ἂν σκοτωθῇ δαβᾶς διὰ τὸν φόνον του δὲν γίνεται. Δὲν ἐχώρεσαν εἰς αὐτὴν τὴν οἰκοδομὴν τὴν οὖσαν παρὰ τῷ τζαμὶ Σεχζαδὲ-πασι, καὶ διὰ τοῦτο ἐκτίσθησαν καὶ ἄλλοι ὕστερον, ὄχι ὅμως οὕτω μεγαλοπρεπεῖς ὡς τοὺς πρώτους· ὅθεν οἱ πρῶτοι ὀνομάζο-

ται ἐσκὶ-ὀδαλὰρ, οἱ δὲ νεόκτιστοι οἱ παρὰ τῷ Χαλιτζηλὰρ-κιοσκὶ καλοῦνται γενὶ-ὀδαλάρ. Ἔχουσι καὶ γιαμάκια οἱ γιαννίτζαροι, οἱ ὁποῖοι οὔτε εἰς τοὺς ὀδᾶδες κάθηνται, οὔτε λουφὲν ἔχουσιν, οὔτε ταΐνια, μόνον εἰς καιρὸν πολέμου πηγαίνουσιν εἰς τὸν πόλεμον κἀθένας μὲ τὸν ἴδιον ὀρτᾶν ἢ ὀδᾶν.

Ἔνδον τῶν ὀδάδων αὐτῶν γυνὴ οὐ δύναται εἰσελθεῖν, ἀλλ' οὔτε Χριστιανὸς παντοίας φυλῆς ἢ Ἑβραῖος. Οἱ 40 χιλ. τῶν γιαννιτζάρων οὐ κάθηνται μέσα εἰς τοὺς ὀδᾶδες, ἀλλ' εἰσὶ διεσπαρμένοι εἰς τὰς ἐκδουλεύσεις τῆς Πόλεως, ἤτοι κουλούκια καὶ πόρτας τοῦ κάστρου, καὶ εἰς τὰ σερχάτια τὰ ἔξω, (λέγονται δὲ σερχάτια τὰ κάστρα ὁποῦ εἶναι εἰς τὰ σύνορα τῶν ἐπαρχιῶν τῆς βασιλείας,) καὶ εἰς τὸ Πασσᾶ-καπισὶ μὲ τὸν μουγζούραγαν, λεγόμενοι οἱ ἐκεῖσε ταϊφᾶδες τοῦ μουγζούραγα, οἱ ὁποῖοι ἐκεῖσε ἔχουσι τὸ μουτουπάκι τους καὶ τὴν ἀποθήκην τοῦ ζαχιρέ τους καὶ εἰς τὸ Ἀγᾶ-καπουσί.

Οὐ μόνον οἱ γιαννίτζαροι ἀλλὰ δὴ καὶ ὅλοι οἱ Τοῦρκοι εἰς τὸν πόλεμον δὲν προφυλάττονται, πιστεύοντες ὅτι τινὰς οὐ δύναται φυγεῖν τὸ πεπρωμένον· ὅλοι πιστεύουσιν ὅτι εἰς τὸ μέτωπόν τους εἶναι γεγραμμένος ὁ καιρὸς τοῦ θανάτου αὐτῶν παρὰ τοῦ θεοῦ· ὅθεν γνώμη κοινὴ τὸ πασδὰ γιαζιλμὶς ὀλὰν γκελμὲκ βατζίπδιρ· καὶ τὸ, ἀκατζὰκ κὰν δαμαρδὰ δουρμάζ· καὶ τὸ, τακδὶρ τετπιρὶμποζάρ· καὶ τὸ, ἐλμουκάδδερου κιαϊνοὺν, καὶ τὰ ἑξῆς.

Τῶν 162 ἐν γιαννιτζάροις ὀδάδων ὁ ιά ὀδᾶς ἔχει τὴν πρώτην τάξιν κατὰ τὴν ἀξίαν καὶ τιμὴν, καὶ τούτου τοῦ ὀδᾶ ἐστι καὶ ὁ βασιλεύς· ὁ ά τὴν δευτέραν τάξιν, ὁ ριά τὴν τρίτην, καὶ οἱ λοιποὶ ἀκολουθοῦσι τὴν τάξιν τοῦ ἀριθμοῦ.

Γιαννίτζαρι-γιαμακλαρὶ λέγονται οἱ προστιθέμενοι τῷ ὅλῳ σώματι πρὸς ἀποπλήρωσιν τῶν ἐλλειπόντων, τόσον οἱ νεωστὶ καταριθμούμενοι ὅσον καὶ οἱ ἐξ ἄλλων ταγμάτων καταταττόμενοι· τοῦτο δὲ μᾶλλον γίνεται ὅταν εἶναι ἀνάγκη νὰ συστήσουν νέαν φυλακὴν κάστρου τινὸς νεωστὶ ἐαλωκότος· καθ' ὑπόθεσιν ἔχοντες χρείαν διὰ παρομοίαν τινὰ ὑπόθεσιν 6,000 γιαννιτζάρων, λαμβάνουν ἀπὸ τὸ ὀτζάκι δύο ἢ τρεῖς ὀδᾶδες οἱ ὁποῖοι περιέχουσι μόνον 3,000 ἀνθρώπους· ὅθεν τοὺς λοιποὺς 3,000 λαμβάνουσιν ἀπὸ τῶν τζεπετζήδων καὶ ἄλλων νεωστὶ καταταττομένων τῷ ὀτζάκι τῶν γιαννιτζάρων τίτλῳ τοῦ γιαννίτζαρι-γιαμαγί.

Ὁ τίτλος τῶν γιαννιτζάρων ἐστὶ κληρονομικός· τὸ περισσότερον μέρος τῶν Τούρκων καταγράφεται εἰς ἓν τάγμα γιαννιτζάρων μὲ τὴν ἐκλογήν τους διὰ νὰ ἀπολαμβάνωσι τὰ προνόμια τὰ ἀφωσιωμένα εἰς τὴν γιαννιτζαρικὴν ἀξίαν· αὐτὰ τὰ προνόμια συνίστανται εἰς τὸ νὰ τύπτωνται οἱ γιαννίτζαροι, παῤῥησιασθέντος τοῦ σφάλματός των, μὲ παστούνι εἰς ταῖς πλάταις ἀντὶ εἰς τοὺς πόδας, εἰς τὸ νὰ πνίγωνται κρυφίως ἀντὶ νὰ παλουκώνωνται παῤῥησίᾳ. Ὁ ἀριθμὸς τοῦ τάγματος οὐκ ἔστι προσδιωρισμένος· κάθε γιαννίτζαρος ὁποῦ ἐμβαίνει εἰς ἓν τάγμα εἶναι ὑπόχρεως νὰ ὑποταχθῇ ἀπὸ τοὺς πρώτους χρόνους τῆς νεότητός του εἰς τὸ νὰ εἶναι δοῦλος τοῦ ὀδᾶ του, ἤτοι τοῦ ὀτζακίου του· οἱ ἀρχάριοι προστάζονται ἀπὸ ἕνα δέκαρχον

εἰς τὸν ὁποῖον ὑποτάσσονται· διὰ σημεῖον τῆς πρωτοπειρίας των φοροῦσιν ἓν ζωνάρι πετζένιο στολισμένον ἔμπροσθεν ἀπὸ δύο μεγάλας πλάκας προύντζινας, τὸ ὁποῖον κλείεται μὲ ἓν τζιγκέλι· περιπατοῦσιν εἰς τὰ πεζικὰ στρατεύματα μὲ παστούνια τὰ ὁποῖα βαστάζουσιν ὅταν φυλάττωσι, χωρὶς νὰ ἔχωσιν ἄλλα ἅρματα· κρατοῦσιν ἐμποδίζοντες τοὺς ταράττοντας τὴν καλὴν τάξιν· ἔχουσι τὸ προνόμιον τοῦ νὰ δουλεύωνται ἀπὸ τὰς ζώνας των κτυπῶντες τοὺς ἀνθισταμένους γιαννιτζάρους· οἱ ὀνομαζόμενοι καρακουλουκτζῆδες αὐτοὶ οἱ πρωτόπειροι νέοι ὄντες, ἀφοῦ καταγραφῶσι διαμένουσιν ἕως οὗ νὰ ἀποκτήσωσι μουστάκι, ἔπειτα φθάνουσιν εἰς τὸ νὰ φυλάττωσι τὰς πόλεις μὲ τοὺς λοιποὺς φύλακας τοῦ τάγματός των ὡς γιαννίτζαροι. Κάμνουσιν ἐπάνω εἰς τὰς χεῖράς των ἓν σημεῖον ὅπερ σημειοῖ τὸ τάγμα εἰς τὸ ὁποῖον εἶναι προσηλωμένοι· τὸ σημεῖον ὁποῦ χαρακτηρίζει τὸ πρῶτον τάγμα ἐστὶ μία σελήνη δρεπανοειδής. Ἡ τιμὴ τῶν γιαννιτζάρων δὲν εἶναι τὸ νὰ διαφυλάττωσι τὸ παϊράκι τους, ἀλλὰ τὸ καζάνι· τὸ μεγαλήτερον ἀπὸ ὅλα τὰ δυστυχήματα ὁποῦ ἠμποροῦν νὰ συνέβωσιν εἰς ἓν τάγμα εἶναι τὸ νὰ ἀπολέσωσι τὸ καζάνι· τοῦτο γὰρ λογίζεται ἀτιμία. Εἰς τὰς ἡμέρας τῆς πομπῆς, ἤτοι τοῦ ἀλαΐου καὶ τῆς παρατάξεως, φοροῦσι μίαν μεγάλην σκούφιαν γεμάτην στουπὶ μὲ ἓν μεγάλο κομμάτι ἀπὸ κετζὲν πολλὰ πλατὺν, τὸ ὁποῖον πίπτει εἰς τὰ ὀπίσω καὶ σκεπάζει τὸ ἥμισυ τῆς ράχης των· ἐπάνω ἀπὸ τὸ μέτωπον εἶναι ἓν κουτὶ προύντζινον διὰ νὰ βάλλωσιν ἐν αὐτῷ ἓν χουλιάρι ξύλινον· ἕνας καλὸς γιαννίτζαρος δὲν περιπατεῖ ποτὲ χωρὶς νὰ εἶναι ὡπλισμένος μὲ τὸ χουλιάρι του, καθὼς ἕνας σολδάτος εὐρωπαῖος ἔχει πάντοτε φροντίδα τὸ νὰ φορῇ τὸ σπαθί του ἢ τὴν παγιονέταν του στιλβωμένην.

Λεβένται λέγονται οἱ ἐν τῷ στόλῳ στρατιῶται. Ἦσαν ἀπαίδευτοι, ἄτακτοι καὶ ἄπρακτοι ναυμαχιῶν· ἀλλ' ὁ Μετζομόρτος ἐπαίδευσεν αὐτοὺς καὶ ἀπὸ τότε ἐγένοντο τακτικοὶ καὶ δόκιμοι τῷ ναυμαχεῖν. Εἰρήνης οὔσης ὁ σουλτάνος ἔχει γκεμιτζῆδες 14 χιλ. δουλεύουσιν ἓξ μῆνας μὲ γρόσια 25· ἀλλὰ χρείας οὔσης συλλέγουσι γκεμιτζῆδες περισσοτέρους ὅσους χρειάζονται, ὄχι μόνον ἀπὸ Μουσουλμάνων, ἀλλὰ μάλιστα ἀπὸ Ῥωμαίων καὶ ἄλλων ἐθνῶν, μὲ ὅλον ὁποῦ εἰς τὰ λοιπὰ τάγματα τὰ στρατιωτικὰ δὲν καταλέγονται Ῥωμαῖοι· οἱ φελουκατζῆδές εἰσιν ἅπαντες Ῥωμαῖοι καὶ ἐνδύονται ἴσα τοῖς μουσουλμάνοις λεβέντας, καί εἰσι σερπέστηδες.

Οἱ σερδενγκετζῆδες δὲν εἶναι τάγμα σταθερὸν καὶ παντοτινόν, ἀλλὰ κατὰ τὴν χρείαν συναθροίζονται παρὰ τοῦ σουλτάνου εἰς καιρὸν πολέμου ἢ πολιορκίας· ὅθεν προστάττει ὁ σουλτάνος νὰ συναθροισθῶσι, καθ' ὑπόθεσιν, πέντε χιλ. σερδενγκετζῆδες, (ἤτοι ἄνθρωποι ὁποῦ δὲν ψηφοῦν τὴν κεφαλήν τους, τὴν ζωήν τους,) μὲ πληρωμὴν δέκα ἄσπρων τὴν ἡμέραν· δοθείσης τῆς προσταγῆς ὅσοι τῶν γιαννιτζάρων προτιμοῦσι τὴν δόξαν μᾶλλον ἢ τὸ ζῆν κατατάττονται ἕως οὗ νὰ ἀποπληρωθῇ ὁ ἀριθμὸς ὁποῦ προσετάχθη· ὅθεν ὁ γιαννίτζαρος ὁποῦ ἔχει λουφὲν μόνον τρία λεπτὰ, γενόμενος σερδενγκετζὴς ἀποκτᾷ λουφὲν ἄσπρων 13, καὶ τὰ ἔχει μέχρι θανάτου. Πρῶτοι αὐτοὶ ἐφορμῶσι κατὰ τοῦ ἐχθροῦ· πρῶτοι ἐφορμῶσιν ἐν ταῖς

πολιορκίαις εἰς τὰς ἐφόδους τῶν ὀχυρωμάτων, καὶ τρέχουσιν ἀλόγως ἐκεῖ ὅπου ὁ κίνδυνος μείζων χωρὶς νὰ φοβηθῶσι σπαθὶ ἢ φωτιὰν τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἀκολουθοῦσιν οὕτω μέχρι θανάτου, ἢ μέχρι τοῦ σημείου δι' οὗ παύει ἐκείνην τὴν ἡμέραν ὁ πόλεμος· ὅθεν μετὰ τὴν ἐκστρατείαν ὀλίγους εὑρίσκεις ἀλωβήτους, καὶ οἱ ζήσαντες εἰσέρχονται εἰς τὸν ὁδᾶν τους ὅθεν ἐξῆλθον, καὶ τοῦ λοιποῦ οὐ δύναταί τις βιάσασθαι αὐτοὺς ὑποδυθῆναι τὸν αὐτὸν ἀγῶνα· ἂν ὅμως οἰκειοθελῶς θελήσωσι νὰ ἐκστρατεύσωσι καὶ τὸ δεύτερον ὡς σερδενγκεντζῆδες, αὐξάνει ὁ λουφές των μὲ ἄλλα δέκα λεπτὰ, καὶ μέχρι θανάτου λαμβάνουσι λουφὲν λεπτὰ 23 τὴν ἡμέραν· ὅσοι δὲ ἀκρωτηριασθῶσιν ἢ χεῖρα ἢ πόδα, ἢ πληγωθῶσι πληγὴν καιρίου μέλους, δὲν ἔχουσι χρέος νὰ ἐκστρατεύουν πλέον, καὶ λαμβάνουσι λουφὲν 10 λεπτὰ τὴν ἡμέραν καὶ ζῶσιν ἐντίμως τίτλῳ τοῦ ὀτουράκ μέχρι θανάτου. Ἡ αὐτὴ χάρις γίνεται καὶ εἰς τοὺς γιαννιτζάρους ὁποῦ ἐπολέμησαν 20 ἢ 30 χρόνους· μὴ ἰσχύοντες γὰρ τοῦ λοιποῦ ὁπλοφορεῖν ἡσυχάζουσι καθήμενοι τίτλῳ τοῦ ὀτουράκ καὶ παίρνουσι τὸν λουφέν τους μέχρι θανάτου, καὶ συμβουλεύονται αὐτοὺς διατρίβοντας εἰς τὴν Πόλιν διὰ ἀναγκαίας ὑποθέσεις τοῦ πολέμου μὲ τὸ μέσον τοῦ γιαννιτζὰρ-ἀγασὴ, ὅστις μηνύει τῷ βεζίρῃ καὶ τῷ σουλτάνῳ τὴν γνώμην τους· καὶ ἂν ἐκστρατεύσωσιν οἰκειοθελῶς πολέμου μὲν οὐχ ἅπτονται, συμβουλὴν δὲ διδῶσιν εἰς τὰς ἐμπιπτούσας ὑποθέσεις καὶ χρείας τὰς πολεμικάς. Γίνονται καὶ σερδενγκετζῆδες ἱππεῖς ἀπὸ τῶν σπαχήδων, καὶ ἔχουσι καὶ αὐτοὶ τὰ αὐτὰ προνόμια μετὰ τὴν ἐκστρατείαν καὶ τὴν αὐτὴν τιμὴν τοῦ ὀτουράκ.

Κουλκεαγιασὴ, ἤτοι τοποτηρητὴς τοῦ στρατοπέδου, πρῶτος τῶν λοιπῶν μετὰ τὸν γιαννιτζὰρ-ἀγασὴ εἰς τὸ στρατόπεδον, ἀλλ' ἀνώτερος αὐτοῦ εἰς τὸ διβάνι, ἤτοι βασιλικὸν βουλευτήριον· ἔχει τὸ κατάστιχον τῶν γιαννιτζάρων καὶ τοῦ λοιποῦ πεζικοῦ στρατοπέδου, καὶ ὅταν εἶναι χρεία νὰ πεμφθῇ ὀρτᾶς εἰς κάνὲν σερχάτι αὐτὸς δίδει τὴν προσταγὴν καὶ διορίζει τοὺς ἀπελευσομένους· αἱ ὑποθέσεις τῶν γιαννιτζάρων τελειοῦνται διὰ μέσου του καὶ τοῦ γιαννιτζὰρ-ἀγασή· εἶναι καὶ αὐτὸς εἷς τῶν ὀτζὰκ-ἀγαλαρὶ, οἷός ἐστιν ὁ σαμσοντζήπασης, ὁ ζαγαρατζήπασης, ὁ τουρνατζήπασης, ὁ πὰς-πελούκπασης, ὁ μουγζούραγας, ὁ κεαγιᾶ-γερὶ καὶ ἄλλοι. Τὸ δὲ ὀτζὰκ-ἀγαλαρὶ ταὐτόν ἐστι τῷ πελοὺκ-ἀγαλαρὶ, οἵτινες ἔχουσιν ὑφ' ἑαυτοὺς τοὐλάχιστον ἕνα ὀρτᾶν. Προσηγορικὸν δὲ ὄνομά ἐστι τὸ πελοὺκ-ἀγαλαρὶ, σημαῖνον τοὺς προϋχοντας τῶν ὀρτάδων τῶν γιαννιτζάρων καὶ τοὺς μεγάλους αὐτῶν ὀφφικιαλίους, αὐτοὺς δηλαδὴ τοὺς προρρηθέντας. Ὅλοι οἱ ὀρτᾶδες τῶν σπαχήδων ὀνομάζονται πελοὺκ, καὶ οἱ ὀφφικιάλιοι ὁποῦ τοὺς προστάττουν ὀνομάζονται πελοὺκ-ἀγαλαρί. Ὁ λουφὲς τῶν γιαννιτζάρων διὰ κάθε κίστι δίδοται αὐτοῖς εἰς πουγγεῖα μιᾷ Τρίτῃ εἰς τὸ γαλεπὲ-διβάνι, καὶ μὲ τὸ μέσον τοῦ κοὺλ κεαγιασὴ μοιράζεται ἑνὶ ἑκάστῳ τὸ ἀνάλογον εἰς τὸν διβανχανὲ τοῦ Ἀγᾶ καπουσί.

Εἶναι καὶ ἄλλο τάγμα στρατιωτικὸν ἱππικὸν παρ' Ὀθωμανοῖς λεγόμενον τῶν μπεσλήδων, καὶ μπεσλῆ-ἀγᾶς λέγεται ὁ προεστὼς αὐτῶν.

Τοπτζτήπασης· ἔχει τὴν ἐπιστασίαν τῶν τηλεβόλων καὶ τῶν κομπαρατζήδων καὶ τῶν ἄλλων στρατιωτῶν ὁποῦ εἰσι διωρισμένοι διὰ τὴν μεταχείρησιν τῶν τηλεβόλων· ἡ ἐξουσία αὐτοῦ οὐκ ἐκτείνεται περαιτέρω, ὡσὰν ὁποῦ τὴν ἐπιστασίαν τῆς πυρίτιδος κόνιος, τῶν ἐκ σιδήρου καὶ μολύβδου βώλων καὶ πάντων τῶν λοιπῶν πολεμικῶν ἀναγκαίων τὴν ἔχει ὁ τζεπετζήπασης.

Ζεμπερεκτζήπασης· ἦτον πρῶτον ὀφφίκιον πολεμικὸν, ὁποῦ ἐπιστατοῦσεν εἰς τὰς μηχανὰς δι' ὧν ἐρρίπτοντο οἱ λίθοι κατὰ τῶν ἐχθρῶν, εἰς τὰς μηχανὰς δηλαδὴ τοῦ κριοῦ καὶ ἄλλων· ἀλλὰ τανῦν, μετὰ τὴν μεταχείρησιν μάλιστα τῶν τηλεβόλων καὶ τῆς πυρίου κόνιος, ἐξέλιπον καὶ αἱ μηχαναὶ καὶ τὸ ὀφφίκιον.

Εἰς τὸ Τόπκαπι πύργοι εἰσὶ μεγάλοι τοῦ κάστρου, ἐν οἷς ἐφυλάττετο ἡ πύριος κόνις, κἀκεῖθεν διεμοιράζετο πανταχόσε διὰ τὰς χρείας· ἀλλὰ τανῦν φυλάττεται εἰς τὸν παρουτχανὲ, ὅπου καὶ κατασκευάζεται.

Καπουδὰν-πασσᾶς, ἤτοι ἀρχιθαλάσσιος, ὁ ἔχων τὴν ἐπιστασίαν τοῦ ὀθωμανικοῦ στόλου, καὶ ἐνταυτῷ στρατηγὸς ὢν τῶν ἐν καιρῷ πολέμου κατὰ τῶν ἐχθρῶν ναυμαχούντων.

Μέρος Θ'.

Ἄραβες οἱ ὑπὸ τῇ ὀθωμανικῇ βασιλείᾳ.

Ἡ ἔρημος καὶ ἡ Πετραία Ἀραβία κατὰ τὸ φαινόμενον ὑποτάσσεται τῷ σουλτάνῳ· ἀλλ' οἱ ἐν αὐταῖς σκηνῖται Ἄραβες, διαφόρων φυλῶν καὶ καμπιλέδων, ἔξω ὁποῦ δὲν πληρώνουσι κάνένα δασμὸν τῇ βασιλείᾳ, πολλάκις παρενοχλοῦσι καὶ τὸ χουτζάζι-μουσλιμὶν, κόπτουσι τὸ ἀναγκαῖον αὐτοῖς ὕδωρ καὶ ξεγυμνώνουσιν αὐτοὺς, ἂν δὲν λάβωσι παρὰ τῶν ἐμὶρ-Χάτζηδων τῆς τε Δαμασκοῦ καὶ τῆς Αἰγύπτου τοὺς συνήθεις σουρέδες, ἤτοι ἄσπρα διὰ κάθε φυλὴν καὶ καμπιλὲ διωρισμένα. Ὁ σερίφης τῆς Μέκκας, καταγόμενος ἀπὸ τῆς Φατμᾶ, θυγατρὸς τοῦ Μωάμεθ, πρὸ τοῦ σουλτὰν Σελίμη ἐξουσίαζε τὴν Μέκκαν καὶ ἄλλας πόλεις τῆς Ἀραβίας· τώρα εἰ καὶ δασμόν τινα οὐ φορολογεῖ τῷ βασιλεῖ, ἀλλ' οὖν δέχεται τὸν βασιλέα καὶ γνωρίζει διὰ ὑπερασπιστὴν τοῦ μουσουλμανισμοῦ· κάθε χρόνον μετὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ χιτζατζίου ὁ βασιλεὺς πέμπει αὐτῷ κιλίτζ-καφτάνι· ἀλλὰ καὶ ὡς, ὁ σερίφης λαλῶν διὰ τὸν βασιλέα τῶν Ὀθωμανῶν καὶ διὰ τὸν βασιλέα τοῦ Μογόλ, ἤτοι τῆς Ἰνδίας, καὶ διὰ τὸν βασιλέα τοῦ Φὲτζ καὶ Μαρόκου λέγει περὶ ἑκάστου αὐτῶν τὸ, μπιζὶμ βεκιλιμὶζ, ἤτοι ὁ ἐπίτροπός μας. Οἱ καμπιλέδες αὐτοὶ ὁποῦ κατοικοῦσι τὰς ῥηθείσας Ἀραβίας καυχῶνται κατάγεσθαι παρὰ τοῦ Ἀβραὰμ, καὶ εἰσὶν 70 καμπιλέδες, ὀνομαζόμενοι μπενὶ Ἰπραχὴμ, μπενὶ Σεβαλὲμ, μπενὶ Ἀτᾶ, μπενὶ Ἀσιγὲ, μπενὶ Σαὰδ, καὶ ἄλλοι.

Οἱ Ἄραβες διαιροῦσιν ὅλους τοὺς κατοικητὰς τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς εἰς τρία εἴδη ἀνθρώπων, Ταρτάρους δηλαδὴ, Πέρσας καὶ Τζεγκῆδες. Ταρτάρους καλοῦσι πάντα τὰ ἔθνη τὰ κατοικοῦντα μεταξὺ τῶν ὀρέων τοῦ Καυκάσου καὶ τοῦ Ἀρκτικοῦ Ὠκεανοῦ, οἷον Καλμούκους, Σίβηρας, Κινέζους καὶ τὰ λοιπὰ πολυάριθμα ἔθνη· Πέρσαι εἰσὶν οἱ τανῦν κατοικοῦντες τὰς ἐπαρχίας ὁποῦ ὀνομάζονται Περσία· Τζεγκῆδες δὲ καλοῦσιν ἅπαντα τὰ ἔθνη τὰ κατοικοῦντα ἐν τῇ Ἀσίᾳ καὶ Ἀφρικῇ τὰς πολυαρίθμους ἐπαρχίας ὁποῦ ἄρχονται ἀπὸ τὰ ὅρια τῶν Σινῶν καὶ παρεκτείνονται μέχρι τοῦ Δυτικοῦ Ὠκεανοῦ· τοιοῦτοί εἰσιν οἱ Ἰνδοὶ, οἱ Ἄραβες, οἱ Αἰγύπτιοι, οἱ Ἀβυσσινοὶ, οἱ Αἰθιοπεῖς, οἱ κατοικηταὶ τοῦ Μαρόκου καὶ τοῦ Φὲτζ, τοῦ Τούνεζι, τοῦ Τζεζαΐρ, (ὅπερ ἐστὶν ἡ Ἰουλία Καισάρεια τῶν Λατίνων, μητρόπολις τῆς Μαυρητανίας τῆς Καισαρικῆς, διαφέρουσα τῆς Τιγγιτανικῆς καὶ τῆς Σιτιφιακῆς,) καὶ τοῦ Ταραπουλουσίου· πρὸς δὲ οἱ λεγόμενοι Μαῦροι καὶ Νέγροι καὶ πάντες οἱ κατοικηταὶ τῆς Ἀφρικῆς. Ὠνόμασαν αὐτοὺς Τζεγκῆδες διὰ τὰς κόμας αὐτῶν τὰς σγουρὰς καὶ κοντάς· οἱ Πέρσαι, ὁποῦ ἔχουσι κόμας μακρὰς, ὀνομάζουσι μούτζεγκὶ τοὺς ἵππους τοὺς μικρούς τε καὶ σγουρούς. Τὴν Μικρὰν Ἀσίαν δὲ ὀνομάζουσι Ῥούμ. Ἄραβας δὲ ἰδίως καὶ κυρίως καλοῦσι τοὺς κατοικοῦντας, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν νεμομένους διὰ σκηνῶν, εἰς τὰς ἐρήμους καὶ πεδιάδας τὰς μεταξὺ Δαμασκοῦ, Χαλεπίου, Μέκκας καὶ Βαγδατίου· ὅθεν οὐκ εἰσὶν Ἄραβες οἱ κατοικηταὶ τῆς λεγομένης Εὐδαίμονος Ἀραβίας, τουρκιστὶ Γεμένι, οἵτινες κυρίως λέγονται Σαρὶ Χινδὶ παρὰ πάντων τῶν Ἀσιανῶν· ὅθεν δῆλον ὅτι κατάγονται παρὰ τῶν Ἰνδῶν ἀλλ' οὐ παρὰ τῶν Ἀράβων, (καὶ μόνος ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἐνδύεται κίτρινα καὶ οὐκ ἄλλος τις, ὥσπερ τὰ πράσινά εἰσιν ἐμποδισμένα παρ' Ὀθωμανοῖς, μάλιστα τὸ σαρίκι,) καὶ ἡ ἐπαρχία συνίστησι μέρος τῆς Ἰνδίας, ἀλλ' οὐ τῆς Ἀραβίας· ὅθεν σφάλλουσι παχυλῶς οἱ γεωγράφοι, παλαιοί τε καὶ νέοι, ὀνομάσαντες τὸ Γεμένι Εὐδαίμονα Ἀραβίαν· τὸ γὰρ διάστημα τῆς γῆς τὸ μεταξὺ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης καὶ τοῦ Περσικοῦ κόλπου μέρος ἐστὶ τῆς Ἰνδίας ἀλλ' οὐ τῆς Ἀραβίας.

Ὁ καμπιλὲς τῶν Ἀράβων λεγόμενος μπένι Ὀμὲρ, σκηνιτῶν νομάδων μεταξὺ Βάσρας καὶ Βαγδατίου, πληρώνουσι τῷ ἡγεμόνι τοῦ Βαγδατίου δασμὸν ἀπὸ τοὺς δακτύλους αὐτῶν εἰς σημεῖον τῆς πρὸς τὸν βασιλέα ὑποταγῆς· ἀλλὰ πολλάκις ἀποστατοῦσι καὶ λεηλατοῦσι τὰ πάντα. Ἐπὶ τοῦ σουλτὰν Μουσταφᾶ ἀποστατήσαντας κατέκοψεν ὁ Δαλταπάνης Μουσταφᾶ-πασσᾶς εἰς 30 χιλ. ὑποτάξαντας καὶ τὴν Βάσραν καὶ ἐπὶ ἔτη δύο αὐτῆς κατακρατήσαντας. Τὴν σήμερον ὁ πασσᾶς τοῦ Βαγδατίου ζῶν καλῶς σὺν αὐτοῖς μένει ἀκλόνητος, καὶ ἡ βασιλεία δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸν μανζιλεύσῃ. Ἐπὶ τοῦ σουλτὰν Ἀχμὲτ ὁ βεζίρης Ἰμπραὴμ-πασσᾶς, μὴ δυνάμενος καθελεῖν τῆς ἀρχῆς τὸν Βαγδὰτ-βαλισὴ Χουσεὶν-πασσᾶν, ἐκίνει πάντα λίθον

νὰ τὸν φονεύσῃ καὶ οὐκ ἠδύνατο· ζητήσαντος δ' ἐκείνου ἰατρὸν παρὰ τοῦ καπικεχαγιᾶ του Μεχμὲτ-Ἐμίνη ἐπέμφθη ἐντεῦθεν ὁ Κρὴς Τεσταπούζας μὲ προσταγὴν νὰ τὸν φονεύσῃ· ἀπελθὼν ἐκεῖσε ὁ ἰατρὸς τὸν ἰάτρευσε πρῶτον, ἀλλ' ἀναχωρῶν ἐκεῖθεν ἀφῆκεν αὐτῷ ἰατρικὸν, λέγων νὰ τὸ μεταχειρίζεται διὰ δυσκοιλιότητα, χρείας τυχούσης, καὶ ἀνεχώρησε· μεταχειρισθεὶς οὖν ὁ Χουσεὶν-πασσᾶς τὸ ἰατρικὸν ἀπέθανε, καὶ ὠνομάσθη ὁ Τεσταπούζας Βαγδατλής. Ἀλλὰ καὶ ὡς, οὐκ ἠδυνήθη ὁ Ἰμπραὴμ-πασσᾶς δοῦναι τὸ πασσαλίκι τοῦ Βαγδατίου ἄλλῳ τινί· καὶ γὰρ μαζὴ μὲ τὴν εἴδησιν τοῦ θανάτου τοῦ Χουσεὶν-πασσᾶ ἦλθε μαγζάρι τῶν ἐντοπίων καὶ τοῦ Οὐλιᾶ-όγλου,σείχη τῶν Ἀράβων πένι-Ὀμὲρ, ζητούντων νὰ δοθῇ τὸ πασσαλίκι τῆς Βαβυλῶνος τῷ υἱῷ τοῦ Χουσεὶν-πασσᾶ, τοὔνομα Ἀχμὲτ-πασσᾶ, ὃ καὶ ἐγένετο παρὰ γνώμην τῆς βασιλείας. Ὕστερον ἐπὶ τοῦ σουλτὰν Μαχμοὺτη ἐπροστάχθη ὁ Ἀχμὲτ-πασσᾶς νὰ ἔβγῃ ἀπὸ τὸ Βαγδάτι, καὶ ἐδόθη αὐτῷ μανσούπι ἡ Οὔρφα, καὶ ἔδωκαν τὸ Βαγδάτι τὸν Κέσρελη Ἀχμὲτ-ἐφένδην· ὧν γενομένων, καὶ ἀπελθόντος εἰς τὴν Οὔρφαν, τοῦ Ἀχμὲτ-πασσᾶ, καὶ τοῦ Κέσρελη εἰσελθόντος εἰς τὸ Βαγδάτι, μετὰ 40 ἡμέρας κακῶς ἐδίωξαν τὸν Κέσρελην,ἀρχηγοῦ τῆς ἀνταρσίας ὄντος τοῦ Σασὼ καὶ τοῦ Μπουδόγλου τῶν γιαννιτζάρων, τῇ συναινέσει τῶν πενὶ-Ὀμέρ. Μετὰ δὲ τὸν Κέσρελην Βαγδὰτ-πασσασὴ ἔκαμεν ἡ βασιλεία ἄλλον· οὗ διωχθέντος ἔκαμε Βαγδὰτ-πασσασὴ τὸν χρηματίσαντα Ἐπίτροπον Κιὸρ-χατζὴ-Ἀχμὲτ-πασσᾶν· ἀλλὰ καὶ τούτου μετὰ τὸ πολεμῆσαι σφοδρῶς κατ' αὐτῶν διωχθέντος, ἔκαμαν πάλιν καὶ ἄκοντες βεζίρην τὸν αὐτὸν Ἀχμὲτ-πασσᾶν, καὶ οὕτως ἡσύχασαν τὰ πράγματα ἐκεῖσε. Ἔχει πολὺ εἰσόδημα τὸ πασσαλίκι τοῦ Βαγδατίου, ἀλλ' οὐδὲν δίδωσιν ὁ πασσᾶς τῇ βασιλείᾳ, καὶ πάντα κατακρατεῖ καὶ ἐξοδιάζει εἰς ἰδίας χρείας καὶ πολεμικὰ τάγματα· μάλιστα διὰ τὸ μεβατζίπι τῶν λουφέδων τῶν ἐν τῷ Βαγδατίῳ γιαννιτζάρων ἡ βασιλεία πέμπει κάθε χρόνον εἰς τὸ Βαγδάτι ὅλον τὸ μιρὶ τῆς Οὔρφας, ὅπερ ἐστὶ πουγγεῖα 500· καὶ ὅταν ἀνακαινίζεται τὸ κάστρον τοῦ Βαγδατίου ὁ πασσᾶς ἐξοδιάζων ὀλίγα ἢ δι' αὐτὸ ἢ δι' ἄλλα ἀναγκαῖα τοῦ πολέμου ζητεῖ πολλὰ παρὰ τῆς βασιλείας, τὰ ὁποῖα καὶ παίρνει.

Τέλος πάντων θανόντος τοῦ Ἀχμὲτ-πασσᾶ ἄνευ παιδὸς ἄῤῥενος ἐβιάσθη ἡ βασιλεία νὰ κάμῃ πασσᾶν καὶ Βαγδὰτ-βαλισὴ τὸν κεαγιᾶν του καὶ ἐπὶ τῇ θυγατρὶ γαμβρόν του Ἀλὴ ἀγᾶν, οὕτω ζητησάντων τῶν Ἀράβων· μετὰ μικρὸν τὸν ἐμανζίλευσεν· ἀλλὰ διωχθέντος τοῦ νεήλυδος Βαγδὰτ-βαλισὴ πάλιν ἐδόθη ἡ ἡγεμονεία του τῷ αὐτῷ Ἀλῆ-πασσᾷ, καὶ τοῦτον διεδέχθη ἐπὶ τοῦ σουλτὰν Μουσταφᾶ πάλιν ὁ κεαγιᾶς του. Συνελόντι φᾶναι, ἐξουσιάζει ἡ βασιλεία τὸ Βαγδάτι, ἀλλὰ πρὸς τῷ μὴ ἔχειν κέρδος καὶ μιρὶ παρὰ τοιαύτης πλουσιωτάτης ἐπαρχίας ἔχει καὶ ζημίαν, καὶ ἐξ αἰτίας τῶν ῥηθέντων Ἀράβων πενὶ-Ὀμὲρ δὲν ἠμπορεῖ νὰ δώσῃ τὸ πασσαλίκι τοῦ Βαγδατίου εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ θέλει.

Ὄρος ἐστὶ παρὰ τῷ Μουσούλι κατοικούμενον παρὰ τῶν Ἀράβων, οἵτινες καί τοι εὐτυχῶς ἔχοντες οὐδένα δασμὸν τελοῦσιν οὔτε τῇ βασιλείᾳ οὔτε τινὶ τῶν πέριξ πασσάδων Μουσουλίου, Διαρβεκιρίου, Οὔρφας καὶ ἄλλων,

ἀλλὰ διάγουσιν ἀτελῶς, ὡς καὶ πάντες οἱ κατοικηταὶ τῆς Περσίας καὶ ἐρήμου Ἀραβίας· λέγεται δὲ Σαντζὰρ-δαγί.

Οἱ νομάδες Ἄραβες οἱ κατοικοῦντες τὰς ἐρήμους Δαμασκοῦ, Βαγδατίου καὶ Μέκκας ξεγυμνώνουσι καὶ ὑστεροῦσιν ὕδατος τοὺς Ὀθωμανοὺς χατζῆδες ὁποῦ ὁδοιποροῦσι διὰ προσκύνησιν τῆς Μέκκας· τοῦτο διὰ νὰ μὴν γίγνεται, οἱ μετὰ τὸν Σελίμην σουλτάνοι διώρισαν διανέμεσθαι τοῖς Ἄραψι ἀνὰ ἔτος ἀπὸ τοῦ εἰσοδήματος τῶν χαρεμεῖν φλωρία 40,000, καὶ ὀνομάζονται σουρέδες.

Αἴγυπτος.

Εἰ καὶ ὑπηγάγετο ἑαυτῷ τὴν Αἴγυπτον ὁ σουλτὰν Σελίμης, ἀλλ' οὐ κατακρατοῦσιν αὐτὴν οἱ Ὀθωμανοὶ ὥσπερ τὰς λοιπὰς αὐτῶν ἐπαρχίας. Οἱ γὰρ Αἰγύπτιοι ἔχουν ὑπόληψιν ὅτι ἀπὸ τοῦ καιροῦ τοῦ Ἰωσὴφ τοῦ Παγκάλου πρέπει νὰ κυριεύωσι τῆς Αἰγύπτου, νεύσει θείᾳ, οἱ σκλάβοι, καὶ οἱ αὐτόχθονες, ἀξιῶν καὶ ὀφφικίων στερούμενοι, νὰ ζῶσιν ἰδιωτικῶς, ὄντες ὑποχείριοι τῶν τὰς ἀξίας ἐχόντων σκλάβων· ὅθεν καὶ κοινότερον λέγουσιν αὐτοὶ τὴν Αἴγυπτον Κολεμὲν βιλαετί· καὶ τὴν σήμερον, εἰ καὶ κατὰ τὸ φαινόμενον ἐξουσιάζει τῆς Αἰγύπτου ὁ βασιλεὺς τῶν Ὀθωμανῶν καὶ πέμπει ἐκεῖσε βεζίρην ἐπίτροπόν του, ἀλλ' ἡ διεξαγωγὴ πασῶν τῶν πολιτικῶν ὑποθέσεών ἐστὶν εἰς τὴν ἐξουσίαν 24 πέηδων καὶ τῶν ἐν τῷ Κατρῳ ἑπτὰ στρατιωτικῶν ὀτζακίων, καὶ ἀκολούθως τῶν ἐν τοῖς ὀτζακίοις αὐτοῖς τζαουσάδων καὶ κεαγιάδων καὶ ιχτιάρηδων, οἵτινες πάντες εἰσὶ σκλάβοι ἢ Τζερκέζοι ἢ Γκιουρτζῆδες, ἢ καί τινες ἐν αὐτοῖς Ἀνατολῖται Κὰζ-δαγλῆδες· καὶ τούτους θνήσκοντας διαδέχονται καὶ τὰς ἀξίας καὶ τὰ ὑπάρχοντα ὄχι τὰ τέκνα αὐτῶν ἀλλ' οἱ σκλάβοι· πρᾶγμα παράξενόν μὲν, ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ οἱ αὐτόχθονες, ἢ καὶ οἱ ὑπὸ σκλάβων ἐκεῖσε μόνον γεννηθέντες, φύσει ὀλιγόνοες ὄντες ἀποκαθίστανται πάντῃ ἀνεπιτήδειοι εἰς διεξαγωγὴν πολιτικῶν ὑποθέσεων.

Πρῶτον δὲ τῶν ὀτζακίων ἐστὶ τὸ τῶν γιαννιτζάρων, καὶ δεύτερον τὸ τῶν ἀζάπηδων, ἰσχυρότατα καὶ δυνατώτατα, οἷς ὑπακούουσι καὶ συμφωνοῦσι καὶ τὰ λοιπὰ πέντε· καὶ τούτων τῶν δύο τὰ οἰκήματα εἶναι μέσα εἰς τὸ κάστρον, μεγαλώτατα· ὁμοίως καὶ τὸ τῶν τζαουσάδων εἶναι εἰς τὸ κάστρον, ἐν τῇ ἔξω αὐλῇ τοῦ Πασσᾶ-καπισίου. Ἀπὸ 25 χιλ. πουγγείων (περιέχοντος ἑνὸς ἑκάστου πουγγείου γρόσια 625,) ὁποῦ ἔχει κύριον εἰσόδημα ἡ Αἴγυπτος, τὰ ὁποῖα συναθροίζουσιν οἱ ῥηθέντες ὀφφικιάλιοι, πέμπουσι τῷ βασιλεῖ εἰς τὴν Πόλιν μόνον 1,000, τὰ λεγόμενα ιρσαλιέ· πέμπουσι καὶ εἰς τὴν Μέκκαν καὶ Μεδίνην σουρέδες διωρισμένους, ἤτοι ἄσπρα διωρισμένα εἴς τινα πρόσωπα, ᾧ μὲν γρόσια 100 δηλαδὴ, ᾧ δὲ δέκα καὶ καθεξῆς. Πέμπουσιν εἰς τοὺς αὐτοὺς τόπους καὶ τὸ λεγόμενον γκιλάλι, ἤτοι ζαχιρὲ σίτου καὶ ῥυζίου, μὲ τρία καράβια τὰ βασιλικὰ ὁποῦ πλέουν διὰ τοῦτο ἀπὸ τὸ Σουβετσι ἕως τῆς Τζίδδας· τὰ ὁποῖα ὅταν ναυπηγηθοῦν, ἢ ὅταν εἶναι χρεία νὰ ἀνακαινισθῶσι, κρατοῦσιν οἱ ὀτζακλῆδες τὰ ἐξοδιασθέντα ἀπὸ

τὸν ἱρσαλιὲ, καὶ δὲν ἐξοδιάζουν ἀπὸ λόγου τους· ὁμοίως καὶ τὰ ὅσα ἐξοδιασθῶσι διὰ ἀνακαίνισίν τινων οἰκοδομημάτων, οἷον τοῦ σοὺ-γιολοὺ, δι' οὗ ἔρχεται τὸ ὕδωρ ἀπὸ τοῦ Νείλου εἰς τὸ κάστρον, καὶ ἀνακαίνισιν τῶν κάστρων καὶ σετίων τῶν παρὰ τῇ θαλάσσῃ καὶ ἄλλων ὁμοίων οἰκοδομημάτων, καὶ ἐξόδων τῶν καραβίων, εἰς χαλάτια καὶ ἄλλα, διὰ ταῦτα πάντα ἀπὸ τὰ ἄσπρα τοῦ ἱρσαλιὲ ἐξοδιάζονται· ὅθεν ἔπεται ὅτι ποτὲ ὁ ἱρσαλιὲς εἰς τὴν Πόλιν σῶος πουγγείων 1,000 δὲν ἀποπέμπεται, καὶ ὅταν λείψουν μόνον 200 πουγγεῖα, ἐκεῖνος ὁ χρόνος εἶναι εὐτυχὴς διὰ τὴν βασιλείαν· καὶ πολλάκις ἀντὶ 1,000 πουγγείων ἐστάλησαν μόνον 150, καὶ τὰ λοιπὰ ἐξωδιάσθησαν· τὸ ῥηθὲν γκιλάλι καὶ σουρέδες κοστίζουν σχεδὸν ἄλλα 500 πουγγεῖα· ὅθεν τὰς λοιπὰς εἰκοσιτρεῖς χιλιάδας καὶ πεντακόσια πουγγεῖα τοῦ εἰσοδήματος τὰ οἰκειοποιοῦνται οἱ ὀφφικιάλιοι οἱ προῤῥηθέντες. Ἔξω οὖν ἀπὸ τὰς ὑποθέσεις τοῦ ἱρσαλιὲ, γκιλάλι καὶ σουρέδων, καὶ τοῦ χουτπὲ τοῦ βασιλέως ὁποῦ κάθε Παρασκευὴν εἰς τὰ τζαμία ἀναγινώσκεται ὑπὸ τοῦ χατίπη, ἤτοι διακόνου, καὶ τοῦ ζαρπχανὲ, καὶ τοῦ γιουμρουκίου τοῦ Σουδεϊσίου, τοῦ ὁποίου τὸ εἰσόδημα, 300 πουγγεῖα, εἶναι ἴδιον τοῦ πασσᾶ, εἰς καμμίαν ἄλλην ὑπόθεσιν πολιτικὴν ὁ πασσᾶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀνακατωθῇ, καὶ ἂν θελήσῃ νὰ τὸ κάμῃ δὲν τελεσφορεῖ· μάλιστα πρέπει νὰ κάμῃ τὰ θελήματα καὶ ζητήματα τῶν ὀφφικιαλίων αὐτῶν, καὶ νὰ τοὺς δίδῃ τὰ ὅσα φερμάνια ζητοῦν ἢ διὰ τὰς κοινὰς ὑποθέσεις ἢ διὰ τὰς ἰδίας, ἐπειδὴ καὶ κατὰ συνήθειαν πολλαὶ ὑποθέσεις διὰ νὰ τελειώσουν πρέπει νὰ ἔχωσι τὸ κῦρος μὲ τὸ φερμάνι τοῦ πασσᾶ· καὶ ἂν δὲν τοὺς δίδῃ τὰ ζητούμενα φερμάνια τὸν καταβιβάζουσιν· ὥστε πολλάκις οἱ πασσᾶδες δίδουσι φερμάνια καὶ ἄκοντες.

Τὰ μεγαλήτερα ὀφφίκια εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐν Αἰγύπτῳ εἶναι ὁ σὲχ-πελέδης, ὁ ἐμιρχάρτζης, ὁ τεφτερδάρης, ὁ Τζίρτζε-πεης, (ὅστις ἐστὶν ἡγεμὼν τῆς ἄνω Θηβαΐδος, ἤτοι τοῦ ἐπάνω Μισιρίου, καὶ ὁρίζει μέχρι τῶν ὁρίων τῶν Μαύρων Ἀράβων πλησίον τῶν λευτέρων καταῤῥακτῶν τοῦ Νείλου, εἰς ἃ σύνορα ἔχει τὰ κτήματά του καὶ ὁ λεγόμενος Χαμάμης, ἄνθρωπος, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν γενεὰ ἰσχυροτάτη,) καὶ ἄλλοι οἵτινές εἰσι πέηδες· εἰς δὲ τοὺς ὀτζακλῆδες μεγαλήτερον ὀφφίκιον εἶναι ὁ βάκτ-κεαγιασὶς τῶν γιαννιτζάρων καὶ ὁ κεαγιᾶς τῶν ἀζάπηδων· ὁ δὲ γιαννιτζὰρ-ἀγασὶς καὶ ὁ σούπασης τοῦ Καΐρου εἶναι μεγάλοι, ἀλλ' εἰσὶν ὡς δοῦλοι αὐτῶν. Ἀλλὰ τὰ μεγάλα αὐτὰ μανσούπια δὲν κατακρατοῦσι τῆς Αἰγύπτου· ἀλλ' ὅστις ἐνδυναμωθῇ πλέον τῶν ἄλλων κατὰ τύχην καὶ ἔχει φατρίαν μεγάλην, ἐκεῖνος γίνεται πληρεξούσιος, καὶ ἀπὸ τοὺς σκλάβους του κάμνει πέηδες καὶ ὀφφικιαλίους μεγάλους, ζητῶντας τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ μανσουπίου καὶ παρὰ τοῦ πασσᾶ μὲ φερμάνι, τὸ ὁποῖον δὲν ἠμπορεῖ ὁ πασσᾶς νὰ μὴν δώσῃ.

Ὅταν ἤμην ἐγὼ εἰς τὸ Μισίρι μὲ τὸν Ῥαγὴπ-πασσᾶν, εἶχε τὸ πληρεξούσιον ὁ Ἰπραὴμ-τζαούσης, ὅστις ἦν τζαούσης τῶν γιαννιτζάρων, ἤτοι ἀκόμη κεαγιᾶς δὲν εἶχε προβιβασθεῖ, τὸ ὁποῖον εἶναι μεγαλήτερον πολλὰ τοῦ τζαούση, καὶ κάποιος Ῥιζβὰν-κεαγιᾶς, ὅστις ἦτον κεαγιᾶς τοῦ ὀτζακίου τῶν ἀζάπηδων, καὶ αὐτοὶ ἦσαν πληρεξούσιοι πασῶν τῶν ὑποθέσεων, καὶ ἐ-

ξουσίαζον ὅλον τὸ μιρὶ, καὶ τέλος κατεβίβασαν καὶ τὸν πασσᾶν τῆς ἀρχῆς μὲ τὸ νὰ μὴν ἠθέλησε νὰ δώσῃ φερμάνι διὰ τὴν ἐξορίαν τοῦ τότε σεϊχουλ-πελέδη Χασὰπ-Χουσεΐν-πεη, καὶ καταβιβάσαντες τὸν πασσᾶν ἔκαμαν καϊμακάμην ἕνα τῶν πέηδων, καὶ λαβόντες παρ' αὐτοῦ τὸ ζητούμενον φερμάνι ὥρμησαν στρατῷ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ τοῦ Χουσεΐν-πεη, καὶ μετὰ πόλεμον ὡρῶν ἐπτὰ ἐφυγάδευσαν αὐτόν.

Ἔχει καὶ ὁ πασσᾶς ἀγᾶν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, Ῥαχίτι, Δαμιάτι, Σουβεΐσι, τάχατες διὰ διεξαγωγὴν τῶν πολιτικῶν ὑποθέσεων· ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἀγάλματά τινα, καὶ ἡ δύναμις ὅλη καὶ ἐξουσία ἐστὶν εἰς χεῖρας τῶν ἀπὸ μέρους τῶν ὀτζακίων ἐκεῖσε διατριβόντων ἀγάδων. Τὸν Ῥαγὴπ-πασσᾶν καταβιβάσαντες αὐτοὶ τὸν ἐφυλάκωσαν εἰς τὸ λεγόμενον Ἰσοὺφ κουγιουσὴ, ἀλλ' οὔτε τὸν ἐξεγύμνωσαν, ὡς ἄλλους βεζίρηδες, (τοὺς ὁποίους πολλάκις διαφόρως κατεφρόνησαν καὶ ἠτίμασαν, μέχρι καὶ διὰ σαράφη τινὸς Ἑβραίου προστάττοντες αὐτοῖς ἀλλόκοτα,) μόνον διὰ τὴν προκοπὴν καὶ ἀρετήν του τὸν ἔβαλαν εἰς κονάκι κάτω εἰς τὸ Μισίρι, καὶ ἀφοῦ ἐδιώχθη ὁ Χασὰπ-Χουσεΐν-πεης πάλιν τὸν παρεκάλεσαν νὰ ἀναβῇ εἰς τὸ κάστρον εἰς τὸ Πασσᾶ-καπισὶ καὶ νὰ ἀναλάβῃ τὸ ὀφφίκιον, ἀλλὰ δὲν κατεδέχθη· μὲ ὅλον τοῦτο ἐπῆγε καὶ ἔκοψε τὸ χαλίτζι, κατὰ τὴν συνήθειαν, τῇ ιή τοῦ Αὐγούστου, ὁποῦ πρέπει νὰ τὸ κόψῃ ὁ πασσᾶς τοῦ Μισιρίου. Λέγεται δὲ χαλίτζι στόμιον ὀχετοῦ τινος δι' οὗ εἰσέρχεται ὁ πλημμυρήσας Νεῖλος καὶ ποτίζει τοὺς κάμπους ὅλους τοῦ Μισιρίου εἰς διάστημα πολλῶν ὡρῶν· καὶ ἀφοῦ τραβιχθῇ τὸ πλημμυρήσαν ὕδωρ, τότε σπείρουσι τοὺς κάμπους, περὶ τὰ μέσα τοῦ Δεκεμβρίου σχεδόν. Διὰ δὲ τὸ δεϊνὶ-διβάνι, ἤτοι χρέος ὁποῦ χρεωστεῖ ὁ πασσᾶς διὰ τοὺς ἀπληρώτους λουφέδες τῶν γιαννιτζάρων, (οὕτω γὰρ διώρισεν ὁ σουλτὰν Σελίμης νὰ πληρώνωνται οἱ λουφέδες τῶν γιαννιτζάρων ἀπὸ τὸ κύριον εἰσόδημα τοῦ πασσᾶ, τὸ ὁποῖον εἶχε διορίσει ἱκανώτατον, ἀλλὰ τῇ παρατάσει τοῦ χρόνου ἐπώλησαν οἱ πασσᾶδες καὶ τὸ γιουμρούκι τοῦ Δαμιατίου, ὅπερ ἔχει εἰσόδημα πουγγεῖα 400, καὶ τὰ χωρία ἐξ ὧν συνηθροίζετο τὸ εἰσόδημα εἰς τοὺς Μισιρλῆδες, καὶ ἔμεινε κύριον εἰσόδημα μόνον τὸ γιουμρούκι τοῦ Σουδεϊσίου πουγγεῖα 300, τὰ ὁποῖα μόλις ἐξαρκοῦντα διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ πασσᾶ τὰ οἰκιακὰ, μένουσιν ἀπλήρωτοι οἱ γιαννίτζαροι, καὶ ὁ πασσᾶς χρεώστης εἰς αὐτοὺς διὰ τὸν δεδουλευμένον λουφέν,) ἦλθε φερμάνι ἀπὸ τῆς Πόλεως νὰ λογαριασθῇ εἰς τὸν ἱρσαλιὲ, καὶ νὰ τὸν ἀφήσουν νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Πόλιν· καὶ οὕτως ἐγένετο, δόντες αὐτῷ πλευσίματα διὰ νὰ ἔλθῃ ἕως εἰς τὸ Ῥαχίτι, καὶ παντοῖον ζαχιρὲν, καὶ ἄλλα δῶρα εἰς κουμάσια καὶ εἰς ἄσπρα. Διὰ τὸ δεϊνὶ-διβάνι ἄλλους πασσᾶδες ἄλλοτε, ἀφοῦ ἐμανζιλεύθησαν, ἐξεγύμνωσαν αὐτοὺς οἱ γιαννίτζαροι καὶ ἔλαβον τὰ τακίμια καὶ ῥοῦχα αὐτῶν διὰ νὰ πληρωθοῦν. Τοῦ Ῥαγὴπ-πασσᾶ τὸ χρέος διὰ τοὺς λουφέδες ἦσαν 650 πουγγεῖα εἰς διάστημα πέντε χρόνων· ἔλαβον λοιπὸν αὐτοὶ ἀπὸ λόγου του ὁμολογίαν ὅτι χρεωστεῖ τῷ σουλτὰν Μαχμούτῃ πουγγεῖα 650, καὶ εἰς τὴν ἀποστολὴν τῶν 1,000 πουγγείων τῶν προῤῥηθέντων ἔστειλαν ἀντὶ χρημάτων τὴν ὁμολογίαν μαζὴ μὲ τὰ λοιπὰ ἄσπρα τοῦ ἱρσαλιέ.

Ἔξω ἀπὸ τὰ τριακόσια πουγγεῖα, τὸ εἰσόδημα τοῦ πασσᾶ ἀπὸ τὸ γιουμρούκι τοῦ Σουβεϊσίου, ἔχει καὶ ἀπὸ τοὺς τεθνεῶτας εἰσόδημα ὁ πασσᾶς· καθ' ὑπόθεσιν, θνήσκει τις καὶ ἔχει κώμην, ἧς τινος τὸ εἰσόδημα τὸ ἐτήσιόν ἐστι γρόσια 1,500· λοιπὸν ὁ σκλάβος του, ἢ ἄλλος ὁποῦ μέλλει νὰ πάρῃ τὸ χωρίον ἐκεῖνο, καὶ πρέπει νὰ τὸ κυριεύσῃ μὲ φερμάνι τοῦ πασσᾶ ἕως οὗ ζῇ, πληρώνει τῷ πασσᾷ ἑνὸς χρόνου εἰσόδημα, ἤτοι πουγγεῖα τρία, καὶ παίρνει τὸ φερμάνι· οὕτω γίνεται, κατὰ τὸν κανόνα τοῦ σουλτὰν Σελίμη, ὡς λέγουσι· δὲν εἶναι κώμη εἰς ὅλον τὸ Μισίρι ὁποῦ νὰ μὴν ἔχῃ τὸν δεσπότην της, ἢ πέην δηλαδὴ ἢ ὀτζακλὴν, κἀντεῦθέν εἰσι τὰ πολλὰ αὐτῶν εἰσοδήματα· καὶ γὰρ αἱ κῶμαι πολυανθρωπόταται, μὲ 3,000 σπίτια καὶ ἔτι πρὸς καὶ μὲ τζαμία· εὐτυχέσταται γὰρ αἱ κῶμαι, μὲ τὸ νὰ μὴν κάμνουν συκοφαντίας οἱ κυριάρχαι, ὡς εἰς πρᾶγμα ἴδιον, μόνον λαμβάνουσιν τὸ δέκατον τῶν γεννημάτων καὶ δασμόν τινα ὡρισμένον ἐτήσιον καὶ οὐδὲν ἄλλο· καὶ τοὺς ἀτακτοῦντας τῶν ἐγχωρίων ὁ κιασίφης, ἤτοι ὁ ἀπὸ μέρους τοῦ κυριάρχου ζαπίτης τοῦ χωρίου, ὁ καὶ τὸ εἰσόδημα συνάζων, παιδεύει μὲ φάλαγκαν καὶ οὐχὶ μὲ τζερεμέν. Ὅθεν ὄντων πολλῶν τῶν κυριαρχῶν, καὶ ἀκολούθως θνησκόντων καὶ πολλῶν, ἤθελεν ἔχει ὁ πασσᾶς ἀρκετὸν ἐντεῦθεν εἰσόδημα ἂν οἱ Μισιρλῆδες ἐφανέρωναν ὅλον τὸ εἰσόδημα ἑκάστης κώμης· ἀλλ' ὅταν ζῶσι καλῶς καὶ ἡσύχως μὲ τὸν πασσᾶν, μόλις φανερώνουσι τὸ τριτημόριον τοῦ εἰσοδήματος, (διὰ νὰ μὴ γνωρισθῇ δηλαδὴ τοῖς Ὀθωμανοῖς τῇ παρατάσει τοῦ χρόνου ἐναποδείκτως τὸ εἰσόδημα τοῦ Μισιρίου,) εἰ δὲ καὶ δὲν ἀγαπῶσι τὸν πασσᾶν, μόλις φανερώνουσιν ὀλίγην τινὰ ποσότητα· ὅθεν διὰ κώμην ὁποῦ ἔχει εἰσόδημα δέκα πουγγεῖα εἶπον πολλάκις πῶς νὰ ἔχῃ μόνον γρόσια 150 ὁ πασσᾶς καὶ γνωρίζει πῶς τὸν γελοῦν, μόνον δὲν ἔχει τί νὰ κάμῃ, διότι νὰ τὸ ἐξετάσῃ δὲν ἔχει τὸν τρόπον, οὔτε ἄλλοθέν ποθεν ἠμπορεῖ νὰ λάβῃ τὴν εἴδησιν, διατί μόνον ὁ Κόπτης γραμματικὸς ἠξεύρει τὴν ἀλήθειαν καὶ ὁ κυριάχης· ὁ Κόπτης τὸν πασσᾶν οὔτε θέλει νὰ τὸν ἠξεύρῃ, καὶ μόνον θέλει νὰ εἶναι πιστὸς εἰς τοὺς Μισιρλῆδες· καὶ διὰ τοῦτο οἱ Κόπται ἔχουσι μεγάλην δύναμιν εἰς τὸ Μισίρι, διατί ὅλα τὰ εἰσοδήματα τῶν ὀφφικιαλίων εἶναι εἰς χεῖράς των, καὶ μὲ τὸ κονδήλι τους γίνονται οἱ λογαριασμοί τους, ὥς ποτε ἦσαν καὶ οἱ Ἑβραῖοι εἰς τοὺς Λέχους παλατίνους· ὅθεν ὁ πασσᾶς καὶ ἄκων δίδει τὸ φερμάνι διὰ 150 γρόσια εἰς χωρίον ὁποῦ πρέπει νὰ πάρῃ δέκα πουγγεῖα, μὲ τὸ νὰ μὴν ἔχῃ τὸν τρόπον νὰ ἐξετάσῃ καὶ νὰ μάθῃ τὸ ἀληθὲς εἰσόδημα τῆς κώμης ἐκείνης. Οἱ ὀφφικιάλιοι αὐτῆς τῆς Αἰγύπτου, πέηδες δηλαδὴ καὶ ἄλλοι, λέγουσι τὸ ὅτι, «Οἱ » πασσᾶδες καλοῦσιν ἡμᾶς ζορπᾶδες διατί δὲν τοὺς ἀφίνομεν νὰ κάμουν » καὶ εἰς τὸ Μισίρι τὰ ὅσα τολμῶντες εἰς τὴν Ἀνατολὴν δι' ἁρπαγῶν καὶ » συκοφαντιῶν ἠφάνισαν τὰς ἐπαρχίας τὸ σύνολον· Τὰ ὅσα ἐπρόσταζεν ὁ » σουλτὰν Σελίμης νὰ γίνωνται διὰ λόγου τους, ἐκεῖνα ἔχομεν χρέος νὰ » ἐνεργοῦμεν καὶ νὰ φυλάττωμεν, καὶ ὄχι τὰ κακὰ αὐτῶν καὶ ἐπιζήμια » θελήματα. »

Ὄρος Λιβάνου καὶ Ἀντιλιβάνου.

Καλεῖται Δουρτζῆ-δαγί· ἔχει κατοικητὰς Μαρωνίτας καὶ Ἄραβας, καί ἐστι καταφύγιον τοῦ παπισμοῦ· ἔχει καὶ ὀρθοδόξους καὶ μοναστήρια πολλά· εἶναι κατὰ τὸ δοκοῦν ὑπὸ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ πασσᾶ τῆς Σιδῶνος, ἀλλ' οὐκ ἰσχύει ποσῶς ἐν αὐτῷ, καὶ οὔτε κρίνει τινὰ τῶν κατοικητῶν, οὔτε ἠμπορεῖ νὰ πέμψῃ ἐκεῖσε προσταγήν τινα, οὔτε ἂν ζητήσῃ τι εἰσακούεται· ὁρίζει δὲ μόνος Ἄραψ τις κατὰ γένος καὶ ἐκ διαδοχῆς ἔχων τὴν ἐξουσίαν, τοὔνομα σεΐχ Δάχαρ, ὅστις ὁρίζει καὶ τὴν Βηρυτὸν, ἔχων ἐπίτροπον ἐκεῖ Χριστιανόν τινα αὐτόχθονα τοὔνομα σεΐχ Γιουνούς. Ἂν τινας διωκόμενος ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν καταφύγῃ ἢ εἰς τὸ ὄρος ἢ εἰς τὴν Βηρυτὸν, ἂν ζητηθῇ καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ σουλτάνου δὲν τὸν δίδουσιν. Ὁ προρρηθεὶς σεΐχ δίδωσιν ἀνὰ ἔτος τῷ Σάϊδα βαλισὴ πουγγεῖα τριάκοντα· ὅστις λαβὼν αὐτὰ ἐνδύει αὐτὸν σαμουρόγουναν, καὶ ἄλλο τι πλέον τῶν 30 αὐτῶν οὔτε ἐλπίζει, οὔτε ζητεῖ κἂν τὸ παραμικρότερον, οὔτε ἂν ζητήσῃ ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ· ἀλλὰ καὶ αὐτὰ διὰ νὰ τὰ λάβῃ πρέπει νὰ ζῇ καλῶς μὲ τὸν σεΐχην, ἄλλως μένει καὶ τούτων ἐστερημένος· ὁ δὲ σεΐχ φέρων τὰ ἄσπρα ἔρχεται μὲ πολυάριθμον παράταξιν ὁπλοφορῶν, καὶ δὲν εἰσέρχεται εἰς τὴν Σιδῶνα, ἀλλὰ πρὸ τοῦ τείχους καταλύει ὑπὸ ταῖς σκηναῖς, φυλαττόμενος τὰ μέγιστα ἀπὸ ἐπιβουλὰς τοῦ πασσᾶ· ὅθεν λέγεται κοινῶς τὸ χάρμπα οὐτζούϊλε βιρδὶ ἀκτζεί.

Τὰ ἐν τῇ Ἀφρικῇ Τούνεζι, Ταραπολούσι καὶ Τζεζάερι διδῶσι τοῖς Ὀθωμανοῖς ἐν καιρῷ πολέμου 8 νῆας πολεμικάς. Πέμπουσι καὶ πεσχέσι κάθε χρόνον τῷ σουλτάνῳ καὶ τῷ βεζίρῃ αὐτοῦ τουφέκια, χράμια καὶ ἄλλα διὰ σημεῖον ὑποκλίσεως· ἀλλὰ ζῶσι καὶ διοικοῦνται διὰ τῶν ἰδίων νόμων, καὶ οὐκ ἔχει τινὰ ἐξουσίαν ὁ βασιλεὺς εἰς τὰ πολιτικὰ αὐτῶν· καὶ ζῶσι πειρατικῶς κατὰ τῶν ἡγεμόνων τῆς Εὐρώπης χριστιανῶν, οἷον Ἐνετῶν καὶ ἄλλων μεθ' ὧν εἰρηνεύει ὁ σουλτάνος, καὶ δὲν ἠμπορεῖ νὰ τοὺς ἐμποδίσῃ τῆς τοιαύτης κατὰ τῶν φίλων αὐτοῦ πειρατείας, καί εἰσιν Ἄραβες οἱ κατοικηταί.

Μέρος Ι'.

Τάρταροι ὑπὸ τῇ ὀθωμανικῇ βασιλείᾳ. (*)

Μιρζᾶς παρὰ τοῖς Ταρτάροις σημαίνει εὐγενὴς, ἢ ὁ καταγόμενος ἀπὸ τοῦ γένους τῶν βασιλέων τοῦ Τζιγγίζι, παρὰ τοῦ μὶρ, ὅ ἐστιν ἡγεμὼν,

(*) Ἴδε τὴν χρονολογίαν τῆς συγγραφῆς τοῦ μέρους τούτου ἐν τῷ τέλει τοῦ Η' βιβλίου, σελ. 239.

καὶ ζαδὲ, ὅ ἐστιν υἱὸς, παραγόμενον,καὶ ὀνομάζεται τοιούτῳ τίτλῳ παρ' αὐτοῖς ὁ καταγόμενος ἀπὸ παλαιοτάτου γένους, ἢ ὁ ἔχων κατὰ κληρονομίαν τάξιν τινὰ τὴν ὁποίαν εἶχον οἱ πρόγονοί του· φυλάττουσιν οὖν εὐγένειαν τῶν προγόνων οἱ Τάρταροι, καὶ ἀπαριθμοῦσι τὰς σειρὰς τῶν προγόνων τους, καὶ δὲν ὀνομάζεται ποτέ τινας Μιρζᾶς παρ' αὐτοῖς εἰμὴ ὁ καταγόμενος ἀπὸ τὰ πρῶτα γένη τῆς εὐγενείας· καὶ κάθε ἄλλος ὁποῦ μὲ τὰς ἀνδραγαθίας του ἤθελε κάμει τέρατα καὶ ὠφελήσει μεγάλως τοὺς Σκύθας ποτὲ Μιρζᾶς δὲν εἶναι τρόπος νὰ ὀνομασθῇ, καὶ διὰ χάριν ἢ δι' ἀργύριον οὐ δύναταί τις παρ' αὐτοῖς νὰ οἰκειοποιηθῇ τίτλον τινὰ, καὶ ταῦτα τοῦ Μιρζᾶ· ὅθεν εἶναι προνόμιον μόνον τῶν ἀπὸ ἀρχαίων γενεῶν καταγομένων τὸ νὰ διακρίνωνται τῶν λοιπῶν μόνον καὶ μόνον διὰ τὴν παλαιὰν σειρὰν τῶν προγόνων τους.

Εἰς ὅλον τὸ Κρίμι μόλις εὑρίσκονται γένη παλαιὰ ἑκατόν. Οἱ Ὀράκογλουδες, οἱ Ὀρουμβέτογλουδες, οἱ Κιρίνηδες, οἱ Ὀγουρόγλουδες καὶ Ὀρμῆδες εἶναι τὰ γένη τὰ ἐπιφανέστερα καὶ ὁποῦ φαντάζουσι περισσότερον τῶν λοιπῶν· ἐν πρώτοις οἱ Ὀρμῆδες διαιροῦνται εἰς δύο, Σκιρίνηδες δηλαδὴ καὶ Μιρζᾶδες· οἱ Σκιρίνηδες ἔχουσι βαθμὸν εὐγενείας ἀνώτερον τῶν λοιπῶν· αὐτοὶ ἐποίουν ποτὲ τὴν ἐκλογὴν τοῦ χάνη, ὥσπερ οἱ ἐλέκτορες ἐκλέγουσι τανῦν τὸν καίσαρα· τέσσαρες τούτων διορίζουσι καὶ ἀποφασίζουσιν ὅλας τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις, καὶ ἔχουσι τοιαύτην δύναμιν, ὁποῦ ὁ χάνης οὐδὲν ἀποφασίζει ἄνευ τῆς συγκατανεύσεως αὐτῶν· ἠμπορεῖ ὅμως ὁ χάνης νὰ ἐξώσῃ αὐτοὺς τοὺς τέσσαρας καὶ νὰ διορίσῃ εἰς τὸν τόπον αὐτῶν ἄλλους τέσσαρας πάλιν Σκιρίνηδες· ἀλλ' οἱ μετὰ τοὺς πρώτους γενόμενοι ποτὲ δὲν ἐφάνη νὰ μὴν ἐπεκύρωσαν τὰς ἀποφάσεις καὶ γνώμας τῶν προκατόχων τους, διὰ νὰ μὴ καταφρονήσωσι τὸ γένος τους. Ἄλλοτε, ὅταν οἱ Τάρταροι ἦσαν ἐλεύθεροι, θανόντος τοῦ χάνη ἢ ἐξωσθέντος αὐτοὶ μόνοι οἱ τέσσαρες Σκιρίνηδες εἶχον τὸ πληρεξούσιον νὰ ἀποκαθιστῶσι χάνην ὅποιον ἤθελαν ἐκ τῶν υἱῶν ἢ ἀδελφῶν τοῦ θανόντος ἢ διωχθέντος, ἀποβλέποντες μόνον τὸ νὰ κατάγεται ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Τζεγκὶζ-χάνη ὁ ἐκλεχθησόμενος· ἀλλὰ τανῦν ὄντων τῶν Ταρτάρων ὑπὸ τῇ δουλείᾳ τῶν Ὀθωμανῶν ἡ Πόρτα διορίζει τὸν νέον χάνην, ἢ ἂν ἐκλέξωσιν αὐτοί τινα πρέπει νὰ γένῃ μὲ τὴν συγκατάνευσιν τῆς Πόρτας. Ἐπικυροῦται δὲ ὁ ἐκλεχθεὶς χάνης μὲ ἕνα τέτοιον τρόπον· ἔχουσι χαλὶ παλαιότατον, ἀπὸ τοῦ καιροῦ τοῦ Τζεγκὶζ-χάνη, διορισθὲν ὑπ' αὐτοῦ, ὡς λέγουσι, δι' αὐτὸ τὸ ἔργον· ἐπὶ τούτου καθίζουσι τὸν ἐκλεχθέντα· οἱ παρόντες γυμναῖς ταῖς κεφαλαῖς ἀναβοῶσι τὸ ζῆθι· εἶτα οἱ τέσσαρες παλαιοὶ Σκιρίνηδες, ἕκαστος ἱστάμενος εἰς τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ χαλίου, ἐγείρουσι τὸν χάνην ἀπὸ τῆς γῆς καὶ τὸν ἐπιφημίζουσι χάνην τῶν Ταρτάρων.

Εἶχον οἱ Μιρζᾶδες πολλὰς ἐπαρχίας τὸ πάλαι, ἀλλὰ τανῦν ἐκτὸς ὀλίγων οἱ λοιποὶ τὰς ἔχασαν, ὡσὰν ὁποῦ ἅπαντος τοῦ σώματος τῶν Μιρζάδων ἀποστατήσαντος κατὰ τοῦ χάνη Μπεγκλῆ-Γκιράϊ ἐπὶ τοῦ σουλτὰν Σελίμη τοῦ Β', οἱ Κιρίνηδες ὁποῦ δὲν ἀπεστάτησαν κατέπεισαν τοὺς λοιποὺς καὶ τὸν ἐδέχθησαν καὶ πάλιν διὰ χάνην, καὶ μετὰ δύο ἔτη ὁ χάνης διὰ ἐκ-

δίκησιν φονεύσας τοὺς πλείους τῶν Μιρζάδων ἐν συμποσίῳ, ἔμειναν εὐάριθμοι εἰς τὸ Κρίμι· εἶναι ὅμως Μιρζᾶδες καὶ εἰς ἄλλας φατρίας τῶν Ταρτάρων, οἷον εἰς τοὺς Βουτζακλῆδες, ἤτοι τῆς Βεσσαραβίας καὶ εἰς τοὺς Νογάηδες. Αἱ θυγατέρες τῶν Μιρζάδων ὑπανδρεύονται μόνον μὲ Μιρζᾶδες, ἀλλὰ τὰ ἄρρενα λαμβάνουσιν εἰς γυναῖκας ὁποιας θέλουσιν. Ὁ ἀρραβωνιασθεὶς πρέπει νὰ κλέψῃ τὴν ἀρραβωνιαστικήν του ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ πατρός της, τὴν ὁποίαν φυλάττουσιν οἱ συγγενεῖς, καὶ ἂν τὸν πιάσουν πρέπει νὰ ξαναγορασθῇ δίδωντάς τους ποσότητα ἄσπρων· ἀφοῦ τὴν κλέψῃ διώκουσιν αὐτὸν, καὶ ἂν ἐγγίσουν τὴν νύμφην πρέπει νὰ τὴν ξαναγοράσῃ· εἰς αὐτὰ ἀκολουθοῦν καὶ πόλεμοι, ἀλλὰ δαίρονται μόνον μὲ καμτζίκια καὶ ὄχι μὲ ὅπλα· ἀφοῦ φθάσῃ ἡ ἀρραβωνιαστικὴ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ ἀρραβωνιαστικοῦ, παύει ὁ διωγμὸς εὐθὺς καὶ ἀρχίζει ὁ γάμος.

Καζάνι, ἀγγεῖον μέγα πακιρένιον ἐν ᾧ πολλοὶ σύντροφοι βράζουσι τὸ φαγί τους· ὅθεν οἱ Τάρταροι ὀνομάζουσι καζάνια τὰς φαμηλίας των, τόσον τὰς ἐν τῷ Κρίμι ὅσον καὶ τὰς ἐν τῷ Βουτζακίῳ, μὲ τὸ νὰ σύγκειται ἑκάστη φαμηλία ἀπὸ δέκα ἀνθρώπους σχεδὸν, ἢ μικρόν τι περισσότερον. Οἱ Μιρζᾶδες ἀριθμοῦσι τοὺς ὑποχειρίους των μὲ καζάνια, καὶ εἰς καιρὸν ἐκστρατείας ὁ χάνης προστάττει αὐτοῖς πόσους ἀνθρώπους πρέπει νὰ πάρουν εἰς τὸν πόλεμον ἀπὸ κάθε καζάνι· εἰς τὸ Κρίμι λογαριάζουσι νὰ εἶναι καζάνια Ταρτάρων σχεδὸν 70 χιλιάδες, ὁποῦ κάμνουν ἀνθρώπους ἑπτακοσίας χιλιάδας, ἀλλὰ διαφέρει ὁ ἀριθμὸς πολλάκις ὄντων περισσοτέρων ἢ ὀλιγωτέρων· καθ' ὑπόθεσιν ἂν ὁ πρῶτος τοῦ καζανίου παίρνῃ γυναῖκα τὴν κληρονόμον ἄλλου καζανίου, τὰ δύο καζάνια γίνονται ἕν· καὶ πάλιν ἂν πατήρ τις ἔχῃ πολλοὺς υἱοὺς ὁποῦ οὐ δύνανται πλέον ζῆν μὲ ἕνα καζάνι εὐκόλως χωρίζονται, καὶ κάμνει ἕκαστος αὐτῶν ξεχωριστὸν ἴδιον καζάνι.

Τὸ Ἀζδερχάνι, βασίλειον τῶν Ταρτάρων, ὑπέταξαν ἑαυτοῖς οἱ Μόσχοβοι· Τάρταροι Νογάηδες εἰσὶ καὶ εἰς τὸ Βουτζάκι ἕως δεκαοκτὼ χιλιάδες καζανίων, ἀλλ' εἰσὶ καὶ εἰς τὴν Μοσχοβίαν, ὑποτασσόμενοι τῇ βασιλείᾳ τῶν Μοσχόβων, ὅμοιοι τοῖς ἐν τῇ Μοσχοβίᾳ κατὰ τὴν διάλεκτον, ἦθη καὶ πρόσοψιν.

Πρακτικὴν γεωγραφίαν ἠξεύρουσιν οἱ Τάρταροι· χωρὶς γὰρ νὰ ἔχουσιν οὔτε χάρτας οὔτε βιβλία γεωγραφικὰ ἠξεύρουσι μᾶλλον πάντων τὴν τοποθεσίαν διαφόρων πόλεων, ποταμῶν, λιμνῶν, τόπων λασπωδῶν, γεφυρῶν, δρυμώνων, στενῶν πεδίων καὶ κωμοπόλεων, κατὰ παράδοσιν τὴν ἀπὸ τῶν προγόνων αὐτῶν εἰς τοὺς ἀπογόνους ἐληλυθεῖαν, τὰ ὁποῖα καὶ χωρὶς νὰ ἰδῶσι διηγοῦνται ἀναμεταξύ τους ὀρθῶς καθὼς τὰ ἤκουσαν παρὰ τῶν προγόνων αὐτῶν καὶ περιγράφουσιν αὐτὰ ἐντελῶς· ὅθεν καὶ τὸ τουρκικὸν, Ταταρὶν κουλαγουζὰ ἰχτιγιατζὴ γιόκδουρ· ἄνευ γὰρ ὁδηγῶν εὑρίσκουσιν ὅλας τὰς ὁδούς· φθάνει νὰ ὑπάγουν ἅπαξ εἰς ἐπαρχίαν τινὰ, καὶ τὴν γνωρίζουσιν ἐντελέστατα πλέον τῶν ἐγχωρίων, καὶ παραδίδουσιν αὐτὴν καὶ εἰς τοὺς υἱοὺς καὶ συγγενεῖς των, καὶ ἀκολούθως μένει ἡ γνώρισις τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης πληρεστάτη εἰς ὅλους τοὺς ἀπογόνους τε καὶ Ταρτάρους, εἰς τρόπον ὁποῦ ἠμποροῦσι νὰ τὴν εὕρουν μετὰ ἔτη πολλὰ ἄνευ ὁδηγοῦ· σπουδάζουσιν εἰς τὰς τοιαύτας περιγραφὰς ὡς εἰς καθαυτὸ ἔρ-

γον· διὰ τούτων γὰρ ἠμποροῦσι νὰ κάμνουσιν ἐπωφελῶς τὰς ἐφόδους καὶ λεηλασίας των, καὶ χωρὶς τούτων δὲν ἤθελαν δύνανται νὰ τὰς κατορθώνουν· τοὺς δὲ τόπους ὀνομάζουν οὐ τοῖς ἰδίοις ὀνόμασιν ἀλλὰ τοῖς παρ' αὐτῶν, κατὰ φαντασίαν ἰδίαν ἐπιτιθέμενοι τὰ ὀνόματα.

Οἱ πρόγονοι τῶν χάνηδων τοῦ Κριμίου ὅταν προσεκύνησαν τῇ ὀθωμανικῇ βασιλείᾳ ἐζήτησαν καὶ ἔλαβαν προνόμια, ἀπὸ τῶν ὁποίων οὐδὲ τὰ ἡμίση δὲν ἔχουσι.

Δὲν εἶναι ἐπωφελὲς εἰς τοὺς Ταρτάρους τὸ νὰ εἰρηνεύῃ ἡ Πολωνία ἢ καὶ ἡ Μοσχοβία μὲ τοὺς Τούρκους, διατί μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ὑστεροῦνται τὰ ἀπὸ λεηλασιῶν κέρδη τὰ πολύμετρα.

Λίπκα Ταταρὶ λέγονται οἱ διάγοντες καὶ διατρίβοντες εἰς τὴν Λιτουανίαν, ἐπαρχίαν τῆς Λεχίας, καὶ οἱ ἐκεῖθεν ἀλλαχόσε μετοικήσαντες.

Δύο ὀφφικιάλιοι μεγάλοι εἰσὶ παρὰ τῷ χάνῃ τοῦ Κριμίου, ὁ καλγᾶσουλτάνος καὶ ὁ νουρεδδὶν-σουλτάνος· δὲν δίδονται ταῦτα ἄλλοις τισὶ εἰμὴ τοῖς καταγομένοις ἀπὸ τοῦ Τζεγκὶζ-χάνη, τῇ προϋπαρχούσῃ εἰδήσει τῆς ὀθωμανικῆς αὐλῆς. Καλγᾶς ἐστιν ὁ τοποτηρητὴς τοῦ χάνη· οὐκ ἐξέρχεται τῆς Ταυρικῆς Χερσονήσου εἰμὴ ὅταν πολέμου ὄντος γένῃ στρατηγὸς ὅλων τῶν Ταρτάρων. Ὁ νουρεδδίνης στρατηγεῖ ὀλιγωτέρου μέρους ὅλων τῶν Ταρτάρων, ἤτοι δέκα ἢ εἴκοσι χιλιάδας αὐτῶν, κατὰ τὴν αἴτησιν τῆς Πόρτας.

Οἱ Τάρταροι γνωρίζουσι βοτάνην, ἣν τινα ῥίπτοντες ἐν τοῖς ποταμοῖς καὶ τοῖς λοιποῖς ὕδασι διαφθείρουσιν αὐτὰ δυνάμει ἰοβόλῳ τε καὶ δηλητηρίῳ.

Μέρος ΙΑ'.

Ἀρβανίται οἱ ὑπὸ τῇ ὀθωμανικῇ βασιλείᾳ.

Ἡ Ἀρβανιτία παρὰ Τούρκοις ἡνωμένη μὲ τὴν Ἤπειρον ὀνομάζεται Ἀρναουτλούκ· ταύτης μητρόπολις ἡ Αὐλώνια. Ἡ ἐπαρχία αὕτη ἔχει χρέος νὰ δίδῃ τῇ βασιλείᾳ τῶν Ὀθωμανῶν ἐν καιρῷ πολέμου 8 χιλ. στρατιωτῶν· εἰσὶ δὲ εὐεπίβολοι εἰς τὸ τουφέκι καὶ γενναῖοι πολεμισταί. Οἱ πλείους ἀπὸ χριστιανῶν ἐτούρκισαν. Ὑστεροῦνται κάθε εἴδος γραμμάτων καὶ ἐπιστημῶν· καταγίνονται δὲ εἰς τὴν τέχνην τῆς ὑδραυλικῆς καὶ τὴν θεραπείαν τῶν ἐρνιῶν, δένδρων καὶ κήπων, καὶ μεγάλως προχωροῦσιν· εἶναι παράξενον, ἄνθρωποι μαθηματικῶν ἐπιστημῶν ἄμοιροι, χωρὶς ὄργανα μαθηματικά, νὰ μετροῦσι τὰ διαστήματα τῶν τόπων καὶ πόλεων ἀπ' ἀλλήλων, νὰ μετρῶσι καὶ νὰ εὑρίσκωσι τὰ ὕψη τῶν ὀρέων, νὰ κτίζωσι θαυμασίως εἰς βάθος πέντε καὶ ἓξ πηχῶν θαλάσσης καὶ ποταμοῦ πέτρινα θεμέ-

λια καὶ σέτια, προσαρμόττοντες τὰς πέτρας οὕτωσὶ ἀσφαλῶς καὶ ἁρμοδίως καὶ ἡνωμένως ὡσὰν νὰ ἔκτιζον εἰς τὴν ξηράν· νὰ γνωρίζωσιν ἐντελέστατα τὴν ποσότητα καὶ ποιότητα τῶν ὑδάτων· νὰ μεταφέρωσι τὸ νερὸν λίαν εὐστόχως ἀπὸ τόπου εἰς τόπον καὶ νὰ κατευθύνωσι τοὺς ὀχετοὺς καὶ ὑδραγωγοὺς τῶν ὑδάτων ἐντελέστερον ἀπὸ κάθε ἐπιστήμονα γεωμέτρην. Πάντες οἱ ὑδραγωγοί, οἱ καὶ περὶ τὴν Κωνσταντινούπολίν εἰσιν ἐργόχειρα μόνον ἐδικά τους, τὰ ὁποῖα ὅτι εἰσὶ θαυμασίου κατασκευῆς τίς ὁ ἀμφιβάλλων ;

Οἱ Ἀρβανίται, θανόντος τοῦ Ἰσκεντέρπεη, βιασθέντες ὑποταγῆναι τοῖς Ὀθωμανοῖς ἐγένοντο καὶ μουσουλμάνοι παρὰ τοῦ σουλτὰν Μουράτη τοῦ Β'. Οἱ διάδοχοι αὐτοῦ εἰς πολλὰς χιλιάδας αὐτῶν ἔδωκαν καὶ διδῶσι λουφέν, ὡς εἰς τάγμα στρατιωτικόν. Νομίζονται τὸ καλήτερον στρατιωτικὸν τάγμα ἐν τοῖς Ὀθωμανοῖς, καὶ μάλα δικαίως· ἐφορμοῦσι γὰρ κατὰ τῶν ἐχθρῶν τολμηρῶς· ἔχουσι τάξιν τὴν ἰδίαν, δι' ἧς ἑνοῦνται καὶ δύνανται ἑνωθῆναι εἰς τὴν μετὰ τῶν λοιπῶν σύμμιξιν· ἅπαν τὸ στρατόπεδον πρέπει νὰ κατακοπῇ διὰ νὰ χωρισθῶσιν ἀπ' ἀλλήλων· εἰσὶ περίφημοι εἰς τὸ εὐστόχως βάλλειν τὸν τηλεβόλον. Εἰς τὸ τάγμα τῶν σπαχήδων εἶναι κατατεταγμένοι ὑπέρμετροι, τόσον εἰς τοὺς σιλιχταρλῆδες ὅσον καὶ εἰς τοὺς ἁπλῶς σπαχῆδες· τὸ τάγμα τοῦ σιλιχτάρη σύγκειται ἀπὸ 230 πελούκια, καὶ ἀπὸ ἄλλα τόσα τὸ τοῦ σιπαχηλὰρ-ἀγασή· κάθε πελούκι, μάλιστα τὰ πρῶτα, 1, 2, 3, 4 καὶ καθεξῆς, σύγκεινται ἀπὸ 1,000 ἀνδρῶν, ἢ τοὐλάχιστον 500· προεστῶτας ἔχουσι τοὺς τζαουσᾶδες αὐτῶν καὶ τοὺς ὀτζὰκ-κεαγιαλαρὶ, τὸν σιπὰχ-σιλιχτὰρ-ἀγασὴ, τὸν σιπαχιλὰρ-ἀγασὴ· καὶ οἱ ὀτζὰκ-κεαγιᾶδες δύο μονον, εἷς τῶν σιλιχταρλήδων καὶ εἷς τῶν ἁπλῶς σπαχήδων· ἔχουσι καὶ τιμάρια πολλὰ ἔν τε τῇ Ἀσίᾳ καὶ τῇ Εὐρώπῃ. Εἰς τὸ στρατόπεδον αὐτῶν σκάπτουσι τὰ μετερίζια, σηκώνουσι τὸ χῶμα τῶν χανδάκων, κατασκευάζουσι τὰ σεπέτια καὶ γεμίζουσιν αὐτὰ χώματος, καὶ εἰς τὰς ἀνακαινίσεις τῶν ὀχυρωμάτων καὶ σερχατίων αὐτοὶ δουλεύουσι σκάπτοντες καὶ βαθύνοντες τὰ χανδάκια καὶ φέροντες πέτρας, τοῦβλα καὶ ἀσβέστην τοῖς κτίσταις καὶ ὅσα ἄλλα ἀναγκαῖα.

Μέρος ΙΒ'.

Ἔθιμά τινων ἐπαρχιῶν.

Λέγεται μαλικιανὲς διάστημά τι γῆς καὶ τόπου ὁποῦ δὲν εἶναι βακούφι, ἤτοι προσηλωμένον τινὶ τῶν τζαμίων. Ὁ σουλτὰν Μουσταφᾶς ὁ Β' ἀνενέωσε τοὺς μαλικιανέδες, ἐξιτήλους ἤδη γεγονότας, μὲ τοιαῦτα περιστα-

τικά. Ἀγοράζει τις ἕνα τόπον μὲ κώμας πολλὰς ἢ ὀλίγας ἢ μόνον μὲ μίαν, κατὰ τὸν μαλικιανὲ, πωλούμενον εἰς τὸ μεζάτι τοῦ τεφτερδάρη, δίδωντας μίαν ποσότητα ἤτις λέγεται μ ο υ α τ ζ ε λ ὲ ς, καὶ πρέπει νὰ πληρωθῇ π ε σ ί ν ι· ἀφοῦ ὑποσχεθῇ τὸν μουατζελὲν πρέπει νὰ πληρώνῃ καὶ τόσα γρόσια τὸν χρόνον, τὸ ὁποῖον λέγεται μ ι ρ ί· εἰς τὴν ἐκφώνησιν τοῦ τελάλη ὁποῦ γίνεται εἰς τὸ τεφτερδὰρ-καπουσὶ ὅποιος δώσῃ περισσοτέραν ποσότητα διὰ μουατζελὲν καὶ μιρὶ ἐκεῖνος γίνεται κυριάρχης τοῦ μαλικιανέ· τὸν ἔχει ἕως οὗ ζῇ· ἀφοῦ ἀποθάνῃ τὸν παίρνει πάλιν ὁ βασιλεὺς καὶ πάλιν τὸν πωλεῖ εἰς ἄλλον ἀγοραστὴν μὲ τὰ ἴδια σάρτια· εἰς τοὺς χριστιανοὺς Ῥωμαίους δὲν εἶναι ἄδεια ν' ἀγοράσουν μαλικιανὲ, μόνον ἡ δραγομανία τῆς Πόρτας ἔχει ἕνα, ὅστις εἶναι τοῦ μανσουπίου καὶ ὄχι τοῦ ὑποκειμένου.

Μ ο υ κ α τ ᾶ ς εἶναι πληρωμὴ ὁποῦ δίδεται εἰς ἓν τζαμὶ κάθε χρόνον μὲ τὸν τεσκερὲν τοῦ τζαπῆ διά τινα τόπον ἀμπελίου, χωραφίου ἢ ποστανίου, προσηλωμένον ἐκείνῳ τῷ τζαμί· εἶναι διπλὸς, ἁπλῶς μ ο υ κ α τ ᾶ ς καὶ π ε δ έ λ ι-ο ὐ σ ο ὺ ρ-μ ο υ κ α τ α σ ὴ· ἀγοράζεις τὸ ἀμπέλι ἀπὸ τὸν Γεώργιον, καθ' ὑπόθεσιν, τοσούτου· ἀλλὰ τὸν μουκατᾶν πάλιν τὸν πληρώνεις κάθε χρόνον εἰς τὸ τζαμί· θανόντος τοῦ κυριάρχου ἀτέκνως τὸν παίρνει τὸ τζαμί· εἰ δὲ καὶ εἶναι π ε δ έ λ ι-ο ὐ σ ο ὺ ρ-μ ο υ κ α τ α σ ὴ, ποστάνι ἢ χωράφι, ἂν εἶναι εἰς τοῦ πατρὸς τὸ ὄνομα δὲν κληρονομεῖ ἡ θυγάτηρ, μόνον ὁ υἱός· εἰ δὲ καὶ εἶναι εἰς τῆς μητρὸς τὸ ὄνομα δὲν τὸ κληρονομεῖ οὔτε ὁ υἱὸς οὔτε ἡ θυγάτηρ· ὥστε τὸ χωράφι καὶ ποστάνι ὁποῦ εἶναι π ε δ έ λ ι-ο ὐ σ ο ὺ ρ-μ ο υ κ α τ α σ ὴ εἶναι χειρότερον καὶ ἀπὸ τὸ ἁπλῶς β α κ ο ύ φ ι καὶ ἀπὸ τὸν ἁπλῶς μ ο υ κ α τ ᾶ ν, διατὶ εἰς ἐκεῖνα κληρονομεῖ τὸ τέκνον ἀπὸ κάθε γονέα, πατέρα δηλαδὴ ἢ μητέρα, ἀλλ' εἰς τὸ π ε δ έ λ ι-ο ὐ σ ο ὺ ρ-μ ο υ κ α τ α σ ὴ ποστάνι ἢ χωράφι (ὄχι ὅμως ἀμπέλι) τὸ πρᾶγμα γίνεται ὡς προέφην. Τὸ ἁπλῶς β α κ ί φ ι τὸ κληρονομεῖ κάθε παιδὶ ἀπ' ἀμφοτέρων τῶν γονέων· ὅταν ἀποθάνῃ ἄτεκνος ὁ κυριάρχης τότε γίνεται μ α χ λ ο ύ λ ι ἤτοι τὸ παίρνει τὸ βακούφι. Ὅλα τὰ βουνὰ τοῦ Βοσπόρου τὰ ἐν τῇ Εὐρώπῃ εἶναι μ ο υ κ α τ ᾶ ς τοῦ σουλτὰν-Παγιαζιτίου· τὸ ἐτήσιον ὁποῦ πληρώνεται διὰ ἕνα β α κ ο ύ φ ι λέγεται ἰ τ ζ α ρ έ ς· εἶναι μουτεβελὴς ὁ κεαγιᾶς τοῦ μουφτῆ, τῶν δὲ τζαμίων, τοῦ Σουλτὰν-Μεχμέτη καὶ Σουλτὰν-Σελίμη εἶναι ὁ βεζὶρ-ἀζέμης, τοῦ Σουλτὰν-Ἀχμέτη ὁ Γάλαταβοϊβοδασὴς, τῆς Ἁγίας Σοφίας εἷς διωρισμένος, καὶ τῶν ἄλλων ἄλλοι, κληρονόμοι τῶν κτητόρων δηλαδὴ ἢ ἄλλοι.

Τιμάρι, σύστημα ἐκ δύο κωμῶν ἢ τριῶν συγκείμενον σὺν τοῖς περὶ τὰς κώμας ἀγροῖς, ὁποῦ δίδεται μάλιστα εἰς τοὺς σπαχῆδες διὰ τροφὴν καὶ πληρωμήν τους.

Ζ ο υ λ κ α δ ὶ ρ-β ι λ α ε τ ὶ καὶ Ἀ λ ι ά ϊ-δ ε β λ ὲ τ-μ ε μ λ ε κ ε τ ὶ ὀνομάζουσιν οἱ Ὀθωμανοὶ τὴν ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ ἐπαρχίαν ἥτις περιορίζεται ἀπὸ τὰ ὄρη τῆς Καππαδοκίας, ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Συρίᾳ Βερροίας, ἀπὸ τῆς Μεγάλης Ἀρμενίας, ἀπὸ τῆς Ἀμασείας καὶ ἀπὸ τῶν Ἀδάνων· ταύτης τῆς ἐπαρχίας τοὺς κατοικητὰς ὁ Κεδρηνὸς ὀνομάζει Μ α ν ζ ο ύ ρ ο υ ς.

Μανιᾶται, ἔθνος εἰς τὸν Μωρέαν κατοικοῦν ἄβατόν τι ὄρος, καὶ ἀκαταμάχητον· εἶναι 12 χιλ. πολεμιστῶν, ἀπόγονοι τῶν πάλαι Λακεδαιμονίων. Οἱ Ἐνετοὶ οὐκ ἠδυνήθησαν ὑπαγαγεῖν αὐτοὺς, καὶ οἱ Ὀθωμανοὶ τώρα ὕστερον διὰ τοῦ Τζεζάερλη Χασὰν-πασσᾶ καπουδάνι-δεργιὰ μικρόν τι τοὺς ἐδάμασαν, ἀδικήσας αὐτὸς αὐτοὺς καὶ αἰσχροκερδέστατα γυμνώσας· ὀλίγον χαράτζι πληρώνουσι, διὰ ὅσους θέλουν καὶ ὄχι διὰ ὅσους ἐν τῷ ὄρει εἰσὶ κατοικοῦντες.

Παρὰ τῷ Δυρράχιῳ ἐπὶ τῶν ὁρίων τῆς ἐπαρχίας τῶν Ἐνετῶν ὄρος ἐστὶ Μόντε-νέγρο λεγόμενον, καὶ οἱ κατοικηταὶ αὐτοῦ ὀνομάζονται Μοντενεγρῖνοι· εἰσὶ δὲ Χριβᾶται καὶ πολεμικώτατοι, καὶ ἀριθμοῦνται εἰς 40 χιλ. ἀνδρῶν τοῦ ὁπλοφορεῖν δυναμένων· εἰσὶ δὲ ἄνθρωποι τῇ βασιλείᾳ πάντῃ ἀνυπότακτοι.

Ἡ Μολδαβία διαιρεῖται εἰς δύο, εἰς τὴν ἄνω καὶ εἰς τὴν κάτω, ὅθεν καὶ οἱ δύο αὐτῆς βόρνικοι, β ό ρ ν ι κ δ ὲ τ ζ ά ρ α δ ὲ σ ο ὺ ς καὶ β ό ρ ν ι κ δ ὲ τ ζ ά ρ α δ ὲ τ ζ ό ς. Ἡ κάτω ἐκτείνεται πρὸς Ἀνατολὰς ἀπὸ τὸ Γιάσι, μητρόπολιν τοῦ ἡγεμόνος, ἕως εἰς τὴν Τιγγίνε, τὴν τανῦν Πεντέρι λεγομένην· πρὸς δὲ Μεσημβρίαν ἔχει ὅρους τὸ ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως Γαλάτζι, καὶ πρὸς Δυσμὰς ἔχει ὅρους τὴν Βλαχίαν καὶ τὰ ὄρη τῆς Τρανσυλβανίας τὰ ἐκτεινόμενα κατὰ τὴν ὁδὸν λεγομένην Τετρὰς, ἄτινα καὶ εἰσὶ μέρος τῆς Μολδαβίας ἀλλ' οὐ τῆς Τρανσυλβανίας· ἄλλοτε περιεῖχεν ἅπασαν τὴν Βεσσαραβίαν, ἣν οἱ Τάρταροι τανῦν καλοῦσι Βουτζάκ, ἔνθα εἰσὶ καὶ δύο πόλεις περίφημοι, τὸ Ἀκκερμάνι δηλαδὴ, (Ὀξεῖα παρ' Ἡροδότῳ λεγόμενον καὶ παρὰ Λατίνοις Ἰουλία Ἄλβα, περίφημον διὰ τὴν ἐξορίαν τοῦ Ὀβιδίου, παρ' ᾗ καὶ λίμνη ἐστὶ μέχρι τοῦδε παρὰ τῶν αὐτοχθόνων λ ά κ ο υ λ Ὀ β ί δ ο υ λ ο υ ϊ λεγομένη,) καὶ Κιλὶ, (Λυκόστομον παρὰ τῆς παλαιοῖς λεγόμενον,) κείμενον εἰς τὸ ἀρκτικὸν μέρος τῆς μείζονος ἐκβολῆς τοῦ Δουνάβεως, λεγομένης Σουλινᾶ-πογαζὶ, τῆς πρὸς τὸν Εὔξεινον πόντον· εἶχε καὶ ἄλλας πόλεις, ἤτοι τὸ Πεντέρι τὸ ἐπὶ τοῦ Νίστρου, τὴν Γκεργκίνα ἐπὶ τῷ Σιρέτῃ παρὰ τῷ Γαλάτζι, κτισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Τραϊανοῦ, τὴν Κρακτζούνα ἐπὶ τῷ ποταμῷ Μίλκοβ, τὴν τοῦ Ἡροδότου Ταϊφάλιαν παρὰ τῷ ποταμῷ Προύτῳ πρὸς τὸ Φαλτζὶ, τὴν Σορόκαν, τὸ πάλαι Ὀλχονίαν λεγομένην ἐπὶ τῷ αὐτῷ ποταμῷ Νίστρῳ, καὶ τέλος τὸ Γιάσι ἐπὶ τῷ Παχλούϊ, ἀπέχον ὥρας τέσσαρας τοῦ ποταμοῦ Προύτου, Ἱεράσου τὸ πάλαι λεγομένου. Ἡ ἄνω Μολδαβία ἀρχίζει ἀπὸ τὸ Γιάσι, καὶ πρὸς Ἀνατολὰς ἔχει τοὺς αὐτοὺς ὅρους μὲ τὴν κάτω· ἀλλὰ πρὸς Δυσμὰς ἔχει ὅρους τὰ Καρπατιανὰ ὄρη, ἄλλως Ἄλπεις τῆς Τρανσυλβανίας, καὶ τελειώνει εἰς τὴν πόλιν τῆς Ποδολίας Σνιάτιμ· ἡ ἄνω Μολδαβία εἶχε πόλεις ὀχυρὰς τὴν Σουτζεάβαν, (μητρόπολιν τῶν ἡγεμόνων πρὸ τοῦ νὰ παραδοθοῦν εἰς τοὺς Τούρκους,) τὴν πόλιν λεγομένην Νεάμτζου, τὸ Ῥώμανον καὶ τὸ Χοτίνι.

Παρεδόθη, ὡς εἴρηται, ἡ Πογδανία τοῖς Τούρκοις ὡς φέουδον μὲ ἔγγραφον δίπλωμα τοῦ σουλτὰν Σουλεϊμάνη διὰ τὰ προνόμιά της, ὅπερ ἐφυλάττετο ἐν τῇ βιστιαρίᾳ μέχρις ἔτους 1686, καθ' ὃ ὁ ῥὴξ τῆς Λεχίας Ἰωάννης ὁ Σοπιέσκης ἐφορμήσας κατὰ τῆς Μολδαβίας κατέκαυσεν αὐτὸ λίαν ἀ-

φρόνως ποιῶν, εἰπὼν τοῖς Μολδαβοῖς τὸ, « Ἴδετε τίνι τρόπῳ λυτροῦται ὑμᾶς ὁ ῥὴξ τῆς τοῦ Τούρκου ὑποταγῆς. » Τὰ προνόμια ὁποῦ τοὺς ἐδόθησαν διὰ ἐκκλησίας καὶ μοναστήρια φυλάττονται· τὸ πεσχέσι ὅμως ηὔξησε, καὶ προσετέθη καὶ δασμός· ὁ ἴδιος σουλτὰν Σουλεϊμάνης κατήργησε τὴν ὑπόσχεσίν του ἐπὶ ψευδεῖ προφάσει τῆς ἐν τῷ Κελὶ μιαιφονίας τῶν Ταρτάρων, καὶ ἔκαμε καὶ 12 χιλ. φλωρία τὸ πεσχέσι, ἐφύλαξεν ὅμως τὸ προνόμιον διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἡγεμόνος· τώρα οὔτε ἐκεῖνο δὲν φυλάττεται, καὶ ὁ δασμὸς, ἤτοι τὸ μιρὶ εἶναι πουγγεῖα 130, καὶ τὰ πεσχέσια σχεδὸν ὅρους δὲν ἔχουν· κακὴ ἀρχὴ τῶν τοιούτων πεσχεσίων ὑπῆρξεν ὁ Νικόλαος ὁ Μαυροκορδάτος, ὅστις δωροδοκῶν ἀσώτως ἀλλ' ἐθελουσίως, τὰ τότε ἐθελουσίως γενόμενα ἀπέβησαν εἰς ἄφευκτον συνήθειαν· ἀλλὰ παλαιότερος αἴτιος τούτων ἐστάθη ὁ Στέφανος ὁ Λοκούστας. Καὶ γὰρ Πέτρος ὁ Ῥάρες ἡγεμὼν, μὴ δεχθεὶς τὴν εἰς τὸ πεσχέσι τοῦ σουλτὰν Σουλεϊμὰν προσθήκην, (ὄντος τοῦ συμφωνηθέντος 4,000 φλωρία, 40 ἵπποι καὶ 80 ἱέρακες,) ἔκρινε παραιτηθῆναι μᾶλλον τὴν ἡγεμονείαν ἢ προσθήκην δασμοῦ 12 χιλ. φλωρίων ἐπιφορτισθῆναι, ὅθεν ἀπῆλθεν εἰς τὴν Τρανσυλβανίαν, ἔτει 1537· καὶ γενόμενος μετ' αὐτὸν ἡγεμὼν Στέφανος ὁ Λοκούστας ἐδέχθη τὸν δασμὸν, καὶ προϊόντος τοῦ χρόνου ηὔξησεν ἐπὶ πολὺ, ὥστε εἶναι τὸ μιρὶ 130 πουγγεῖα καὶ γρόσια 139, καὶ τὸ παϊράμ-πεσχεσὶ πουγγεῖα 170, ἔξω ἀπὸ τὰ εἰς τοὺς ὀφφικιαλίους καὶ τὸν βεζίρην πεσχέσια κατὰ τὸ τεσριφάτι διδόμενα· ἀλλὰ πάλιν τῇ παρατάσει τοῦ χρόνου ηὔξησε, καὶ τὴν σήμερον οὕτως ἔχουσι τὰ πράγματα: 500 πουγγεῖα διὰ τὸ τεβτζιχάτι τῆς τριετίας, 130 διὰ τὸ μιρὶ, 170 διὰ τὸ παϊράμ-πεσχεσὶ, 240 εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ βεζίρ-ἀζέμη, κατὰ τὸ τεσριφάτι, 30 διὰ λάχιμ-παχασὶ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ αὐτοῦ, 30 εἰς τὸν ῥαμαζανιὲ, 20 μπαλτζὶ-πασλίκι τῷ χάνῃ καὶ τῷ καλγᾷ, τὰ πάντα πουγγεῖα 1,200 εἰς τὸ φαινόμενον· ἀλλὰ πολλάκις μὲ τὰ κρυφὰ 1,900 γίνονται· καὶ ὁ τζαϊζὲς τοῦ βασιλέως, πουγγεῖα 500, μετὰ τὸ πρῶτον ἔτος διὰ μουκαρέρι τοῦ δευτέρου χρόνου δίδονται πουγγεῖα 250, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἄνωθεν, ὁμοίως καὶ διὰ τὸ μουκαρέρι τοῦ τρίτου χρόνου τὰ αὐτά. Τοῦτο δὲ τὸ ἐτήσιον μουκαρέρι λίαν πρόσφατον, καὶ πρό τινων χρόνων ἐπὶ τοῦ σουλτὰν Μαχμούτη ἐπὶ τοῦ αὐθέντου Μιχάλ-βοδα γεγονὸς, ὅτε ἀπὸ τὴν αὐθεντείαν τῆς Βλαχίας μετέβη καὶ εἰς τὴν Μολδαβίαν. Τελειωθείσης δὲ τῆς τριετίας, ἤτοι τοῦ οὔτζ σενεδὲ πὶρ ταχβὶλ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καθαιρεῖται τῆς ἀρχῆς, καὶ ἀναβιβάζεται ἄλλος μὲ τὰς αὐτὰς δόσεις· εἰ δὲ καὶ δοθῇ τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρα τριετία πάλιν τὰ αὐτὰ δίδονται. Καὶ αὐτὰ μέν εἰσι τὰ φανερὰ καὶ πασίδηλα, τὰ δὲ κρυφίως ὑπισχνούμενα ἐνίοις τῶν μινίστρων διὰ ἀπόκτησιν τῆς ἡγεμονείας τί δεῖ καὶ λέγειν; Ὡς τόσον τὸ προνόμιον τῆς ἐκλογῆς ἐχάθη· εἰς γὰρ τὰς συμφωνίας ἦτον οἱ ἄρχοντες νὰ ἐκλέγουν ὅποιον θέλουν διὰ ἡγεμόνα τους, καὶ ἡ βασιλεία νὰ ἐπικυρῇ αὐτὸν, χωρὶς νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Πόλιν, καὶ τὸ πεσχέσι νὰ τὸ πέμπῃ εἰς τὴν Πόλιν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ μὲ ἄρχοντας· οὕτως ἠκολούθησε μέχρι τοῦ Στεφάνου Λοκούστα, καὶ τότε αὐξηνθέντος τοῦ πεσχεσίου εἰς φλωρία 12 χιλ. προσετέθη καὶ τὸ νὰ ἔρχεται ὁ ἡγεμὼν κάθε τρεῖς χρόνους μίαν φορὰν εἰς τὴν Πόλιν νὰ προσκυνῇ τὸν βασιλέα· οὕτως οὖν ἐγίνετο καὶ μετὰ τὸν σουλτὰν Σουλεϊμάνην· ἀλλὰ τῇ παρατάσει τοῦ χρόνου, ἀποστατησάντων τινῶν ἡγεμόνων καὶ φυγόντων κατὰ καιροὺς ὧν μὲν εἰς τὴν Λεχίαν ὧν δὲ εἰς τὴν Γερμανίαν, ἐζήτησεν ἡ Πόρτα ἄρχοντας μολδάβους ὁμήρους διὰ τὸν ἡγεμόνα νὰ διατρίβουν εἰς τὴν Πόλιν· ὅθεν προϊόντος τοῦ χρόνου καταργήσασα ἡ βασιλεία τὰ προνόμια τῆς ἐκλογῆς ἤρξατο διδόναι τὴν ἡγεμονείαν τινὶ τῶν ῥηθέντων ὁμήρων, καὶ τούτου οὕτω γενομένου ἐφ' ἱκανὸν καιρὸν ἤρξαντο διδόναι τὴν αὐθεντείαν καὶ Ῥωμαίῳ Πολίτῃ, ὧν πρῶτος Δημήτριος ὁ Καντακουζηνὸς, ἀπὸ τζεβαρχετζῆ ἡγεμὼν γενόμενος, τῷ ἔτει 1674· μεθ' ὃν ἐγένετο Ἀντώνιος ὁ Ῥωσσέτος, καὶ μετὰ τοῦτον Δούκας ὁ Ῥουμελιώτης, εἶτα Νικόλαος ὁ Μαυροκορδάτος, καὶ καθεξῆς μέχρι τῆς σήμερον οὕτως ἀκολουθεῖ ἐξ ἐκείνου.

Τιμῶσι δὲ οἱ βασιλεῖς τοὺς αὐθέντας εἰς τὴν Πόλιν πλέον τῶν πασσάδων. Κατὰ γὰρ τὸν κανόνα τοῦ σουλτὰν Σουλεϊμάνη τοῦ φορέσαντος τότε τὸν Πόγδανον βοεβόδαν (τὸν παραδοθέντα τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ καὶ ἐλθόντα διὰ ἀντάμωσιν τοῦ βασιλέως εἰς τὴν Πόλιν Σοφίαν,) κούκαν καὶ καφτάνι, καὶ δόντος βασιλικὸν ἵππον ἐστολισμένον, καὶ συντροφιάσαντος αὐτὸν ἐπανακάμπτοντα μὲ τέσσαρας πεϊκηδές του, οὕτω καὶ τανῦν πρῶτον φορεῖ καβάδι, καὶ σὺν αὐτῷ φοροῦσι καὶ 24 ἄρχοντές του ἔμπροσθεν τοῦ βεζίρη εἰς τὸ ἄρζ-ὁδασὶ τὸ ἐν τῷ Πασσᾶ-καπισί· εἶτα μὲ ἀλάϊ τζαουσάδων καὶ ἀνθρώπων του καὶ τεσριφαττζῆ, πάντων ἐφίππων, ἔρχεται εἰς τὸ πατριαρχεῖον καὶ γίγνονται τὰ γνωστὰ πᾶσιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ πατριαρχείου. Ἀφοῦ τελειώσῃ τὰς ὑποθέσεις του, μιᾷ Γρίτῃ, καθ' ἣν γίνεται τὸ γαλαμπᾶ-διβάνι, πηγαίνει εἰς τὰ ἀνακτόρια, καὶ ἐν ὅσῳ ὁ βεζίρης εἶναι εἰς τὸ διβάνι κάθηται ὁ ἡγεμὼν μὲ τὸν Δραγομάνον τῆς Πόρτας καὶ μὲ τοὺς ἄρχοντάς του εἰς μίαν σάλαν παρὰ τῷ διβάνι κειμένην· ἀφοῦ ἐβγάλουν τὸν βεζίρην τράπεζαν, κατὰ τὴν συνήθειαν, φέρουσι τράπεζαν καὶ τῷ ἡγεμόνι, καὶ τρώγει μετὰ τῶν ἐγκρίτων ἀρχόντων του· μετὰ ταῦτα ἔρχεται ὁ τεσριφαττζὴς καὶ τὸν λέγει καὶ καταβαίνει ἐν τῷ ἐπιπέδῳ τῷ πρὸ τῆς σάλας, καὶ στέκει κατὰ σειρὰν μὲ τοὺς ἄρχοντάς του ὅρθιος· ἐνδύει τὸν αὐθέντην τὴν καμπανίτζα, καὶ ὁ μουγζούραγας τὸν φορεῖ τὴν κούκαν, καὶ κρατεῖ τὸ καλπάκι του ὁ μουγζούραγας, ὁποῦ θέλει νὰ εἰπῇ, « ἂν καλὰ δὲν ζῇς, σὲ φυλακώνω· » ἢ « εἶσαι τοῦ τάγματος τῶν γιαννιτζάρων· » ἐνδύει 28 καβάδια τοὺς ἀνθρώπους του ὁ τεσριφαττζὴς, καὶ στέκουν ὅρθιοι· ὁ βεζίρης ἐξελθὼν τοῦ διβανίου περνᾷ ἐκεῖθεν διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ ἄρζ-ὁδασὶ εἰς τὴν ἀντάμωσιν τοῦ βασιλέως· προσκυνᾷ τὸν βεζίρην ὁ ἡγεμὼν παρερχόμενον, ὕστερον περνῶσι καὶ οἱ ἄλλοι πασσάδες καὶ καζασκέρηδες καὶ χαιρετᾷ καὶ αὐτούς· ὕστερον ὁ τεσριφαττζὴς τὸν παίρνει καὶ τὸν πηγαίνει εἰς τὸ ἄρζ-ὁδασὶ μόνον μὲ τοὺς τέσσαρας ἀνθρώπους του· ὁ καπιτζιλὰρ κεαγιασὴς ἱστάμενος εἰς τὴν θύραν τοῦ ἄρζ-ὁδασὶ ἀφοῦ τὸν δώσῃ ἄδειαν, εἰσέρχεται μὲ τοὺς τέσσαρας ἄρχοντάς του, προεισελθόντος τοῦ καπιτζιλὰρ-κεαγιασή· βαστοῦσι δὲ τὸν ἡγεμόνα δύο καπιτζηπασῆδες ἑκατέ-

ρωθεν· προσκυνεῖ τρὶς τὸν βασιλέα, καὶ ὁ βασιλεὺς λέγει τῷ βεζίρῃ ἱσταμένῳ ἐπὶ ποδῶν νὰ τὸν εἰπῇ ὅτι μαθὼν τὴν πιστοσύνην του τὸν ἠλέησε τὴν ἡγεμονείαν· ὅθεν νὰ μὴ πειράζῃ τὸν ῥαγιᾶν, νὰ τελειώνῃ τὰς βασιλικὰς ἐκδουλεύσεις, καὶ νὰ φροντίζῃ τὴν ἀποστολὴν τοῦ ζαχιρὲ, καὶ νὰ δουλεύῃ πιστά· κάμνει καὶ αὐτὸς τὴν εὐχαρίστησιν, καὶ προσκυνήσας τρὶς, ἐξελθὼν ἔξω τῆς δευτέρας πόρτας καβαλλικεύει μὲ τοὺς ἄρχοντάς του κατὰ σειράν, καὶ στέκει ἔφιππος ἐκεῖ εἰς τοιαύτην τάξιν ἕως οὗ νὰ περάσῃ ὁ γιαννιτζὰρ-ἀγασὴς, ὅλοι οἱ ῥετζάληδες καὶ ὕστερον καὶ ὁ βεζίρης μὲ τὸ τακίμι του, καὶ ἔφιππος ἱστάμενος αὐτός τε καὶ οἱ ἄνθρωποί του προσκυνᾷ τοὺς πασσᾶδες· ἀφοῦ περάσουν ὅλοι ξεκινᾷ καὶ ὁ ἡγεμὼν μὲ τὸ τακίμι του καὶ μὲ τὸ ἀλάϊ του, ἀρχίζει ὁ μεχτερχανὲς καὶ παίζει, καὶ οὕτως ἔρχεται ἕως εἰς τὸ κονάκι του μὲ μεχτερχανὲ, πρᾶγμα ὁποῦ εἰς ἄλλον βεζίρην, πλὴν τοῦ Ἐπιτρόπου, δὲν γίνεται· ὁ μουγζούραγας ἂν δὲν καλοπληρωθῇ δὲν ἐπιστρέφει τὸ καλπάκι. Εἶτα πέμπει τοὺς ἐγκριτοτέρους τῶν ἀρχόντων του νὰ πάρουν παρὰ τοῦ μίρι-ἀλὲμ-ἀγᾶτὸ σαντζάκι, τὰ δύο τούγια καὶ τὸν μεχτερχανὲν καὶ τὰ φέρουσιν εἰς τὸν οἶκόν του· καὶ κάθε κεντὶ παίζει ὁ μεχτερχανὲς, πρᾶγμα ὁποῦ δὲν ἔχει προνόμιον νὰ τὸ κάμῃ οὐδεὶς ἄλλος βεζίρης εἰς τὴν Πόλιν πλὴν τοῦ Ἐπιτρόπου. Εἶτα διορίζεται εἷς τῶν ἀγάδων, ὀνόματι ισκέμνε-ἀγασὴ, διὰ νὰ τὸν ἐνθρονιάσῃ εἰς Γιάσιον· καὶ ἀπαίρων τῆς Πόλεως ἐξέρχεται μὲ μεγάλον ἀλάϊ, ἔχων καὶ τοὺς δύο πεϊκηδες τοῦ βασιλέως, δύο ἄκ-κιουλλαχλῆδες καὶ δύο τζαούσηδες, καὶ μὲ αὐτοὺς πηγαίνει ἕως εἰς τὸ Γιάσι, ἔνθα εἰσέρχεται μὲ μεγάλον ἀλάϊ· καὶ εἰσέρχεται ὁ ἡγεμὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Νικολάου, καὶ χρίεται μύρῳ ὑπὸ τοῦ μητροπολίτου διὰ τὴν ἡγεμονείαν, ἂν εἶναι πρώτη.

Ἔχει ἡ Μολδοβλαχία 17 καδιλίκια, καὶ ἄρχοντας ὀφφικιαλίους τῆς πρώτης τάξεως 12· εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι ὀφφικιάλιοι δευτέρας καὶ τρίτης τάξεως· εἰς ἕκαστον τῶν 17 καδιλικίων ἔχει τοὺς λεγομένους ισπραβνίκους, δι' ὧν γίνεται ἡ συνάθροισις τῶν ἐτησίων δασμῶν. Αὕτη ἡ ἐφεύρεσις τῶν ισπραβνίκων μεταγενέστερόν τί ἐστι καὶ ἐπενοήθη παρὰ τοῦ Μαυροκορδάτου Κωνσταντίνου Νικολάου βοεβόδα εἰς τὴν Βλαχίαν, κἀκεῖθεν διεδόθη καὶ εἰς τὴν Μολδαβίαν.

Βλαχία.

Τὰ πρὸς τὸν ἡγεμόνα καθήκοντα εἰς τὴν Πόλιν ἐκ μέρους τῆς βασιλείας εἰσὶ τὰ αὐτὰ ἀπαραλλάκτως μὲ τὰ προρρηθέντα διὰ τὸν ἡγεμόνα τῆς Μολδαβίας.

Ἔχει ἡ Βλαχία καδιλίκια, ἤτοι ἐπαρχίας 17, ὧν τὰ πέντε εἰσὶ πέραν τοῦ ποταμοῦ Ὄλτου, Καρᾶ-Ἰφλὰχ τουρκιστὶ λεγόμενα, ἅπερ ἐξουσίασεν ἡ βασιλεία τῷ ἔτει 1739 μαζὶ μὲ τὸ Βελιγράδι ὑπὸ τοῖς Γερμανοῖς πρότερον ὄντα· τὰ δὲ λοιπὰ δώδεκα εἰσὶν ἐντεῦθεν τοῦ ποταμοῦ Ὄλτου, κυρίως Ἰφλὰχ-μεμλεκετὶ λεγόμενα τουρκιστί· ὧν ἰδοὺ καὶ ἡ καταγραφή.

ά) Σλὰμ-Ῥίμνικον, οὗ μητρόπολις τὸ Φωξάνι· μὲ τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Σλὰμ-Ῥιμνίκου συνορεύει ἡ ἐπαρχία τῆς Ἰπραΐλας, ἥτις ἐστὶ πολίχνιον τουρκικὸν πολυάνθρωπον καὶ μὲ κάστρον· ἐν δὲ τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Ῥιμνίκου, παρὰ τῇ κώμῃ Γράδιστεα, ἔστι τὸ λεγόμενον Βεζὶρ-κισλασὶ, ἄλλως Ὁδάεα βεζίρουλουϊ, τόπος ὑπὸ Τούρκων διοικούμενος καὶ αὐτὸς, ἀπέχων τῆς κώμης Γράδιστεα ὥρας ὀκτώ.

β') Πουζαῖον, οὗ ἡ μητρόπολις πάλιν Πουζαῖον λέγεται, ἔχουσα καὶ ἐπίσκοπον ὑπὸ τὸν Οὐγγροβλαχίας τελοῦντα καὶ Πουζαίου λεγόμενον.

γ') Σακουένι· ἐδῶ εἶναι αἱ ὄκναι καὶ ἄμπελοι πολλαί.

δ') Γιάλομιτζα· ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτῆς κώμη ἐστὶ τὸ Ὀρὰς ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ Δουνάβεως, οὗ καταντικρὺ κεῖται ἡ Χίρσοβα, κωμόπολις τουρκικὴ· ἔστι δὲ καὶ ἄλλη κώμη τῆς Γιάλομιτζας, τὸ Λικιρέστι, οὗ καταντικρὺ πέραν τοῦ Δουνάβεως κεῖται ἡ Δρύστρα, κωμόπολις καὶ αὐτὴ τουρκικὴ, ἔνθα κάθηται καὶ πασσᾶς τριῶν τουγιῶν.

έ) Ἴλφοβον, οὗ μητρόπολις τὸ Βουκουρέστι· ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Ἰλφόβου κώμη ἐστὶν ἡ Ὀλτένιτζα ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ Δουνάβεως, ἧς καταντικρὺ κεῖται τὸ Τορτοκαΐ πέραν τοῦ Δουνάβεως, κωμόπολις καὶ αὐτὴ τουρκική.

ς') Βλάσκα· μὲ αὐτὴν τὴν ἐπαρχίαν συνορεύει ἡ ἐπαρχία τοῦ Γκιργκιόβου, ὅπερ ἐστὶ κωμόπολις τουρκικὴ πολυάνθρωπος, τὸ πάλαι ὑπὸ τῇ ἐξουσίᾳ τῶν ἡγεμόνων τῆς Βλαχίας, κείμενον ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ Δουνάβεως, οὗ καταντικρὺ, πέραν δηλαδὴ τοῦ Δουνάβεως κεῖται τὸ Ῥουστζούκι, κωμόπολις καὶ αὐτὴ τουρκική.

ζ') Τελέορμαν· τούτου ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ κώμη ἐστὶν ἡ Ζίμνιτζα ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ Δουνάβεως, ἧς καταντικρὺ, πέραν δηλαδὴ τοῦ Δουνάβεως κεῖται τὸ Σιστόβι, κωμόπολις καὶ αὐτὴ τουρκικὴ πολυάνθρωπος.

ή) Ὄλτος· εἰς αὐτὸ τὸ καδιλίκι παραῤῥέει ἐξ ἑνὸς μέρους ὁ ποταμὸς Ὄλτος καὶ ἐκ τοῦ ἑτέρου ὁ Δούναβις· εἰς αὐτὸ τὸ καδιλίκι κώμη ἐστὶν ἡ Οὔδα, παρ' ᾗ κεῖται τὸ Κοῦλε, κωμόπολις τουρκικὴ βλαχιστὶ Τοὺρν λεγομένη, εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ ἐξ ἀριστερῶν· κεῖται οὖν καὶ τοῦτο τὸ Κοῦλε, ὡς καὶ τὸ Γκιργκιόβον, Ἰπραΐλα καὶ Βεζὶρ-κισλασὶ, ἐπάνω εἰς τὰ χώματα τῆς Βλαχίας· καταντικρὺ δὲ τοῦ Τούρνου πέραν τοῦ Δουνάβεως κεῖται ἡ Νικόπολις, κάστρον καὶ κωμόπολις καὶ αὐτὴ τουρκική.

θ') Πράχοβα, ἧς μητρόπολις τὸ Πλοέστι.

ί) Δίμποβιτζα, ἧς μητρόπολις τὸ Τιργόβιστον, ἔνθα εἶχον τὴν καθέδραν αὐτῶν οἱ ἡγεμόνες οἱ πάλαι πρὸ τοῦ νὰ παραδοθῇ ἡ Βλαχία εἰς τοὺς Τούρκους. Ἡ ἐκκλησία τῆς ἐν τῷ Τιργοβίστῳ μητροπόλεως εἶναι θαυμασία, ἔχουσα παράθυρα 360.

ιά) Μουστζὲλ, οὗ μητρόπολις τὸ Κιμπουλούγγ· ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ ἔστι καὶ κώμη παρὰ τοῖς ὁρίοις τῆς Ἐρδελίας, ἣ ὄνομα Κινένι, δι' οὗ ἔρχονται αἱ γαζέται εἰς τὸ Βουκουρέστι ἀπὸ τῆς ἐπικρατείας τῶν Γερμανῶν.

ιβ') Ἄρδζες, οὗ μητρόπολις τὸ Πιτέστι· εἰς τὸ καδιλίκι τοῦ Ἄρδζες παραῤῥέει ὁ ποταμὸς Ὄλτος· κεῖται γὰρ τὸ Ἄρδζες οἱονεὶ ἐπάνω εἰς τὸ καδιλίκι τοῦ Ὄλτου τὸ προρρηθέν.

Ἵνα δὲ τὴν τοποθεσίαν καὶ τῶν 12 περιγράψω λεκτέον ὅτι τὸ Σλὰμ-Ῥίμνικον σύγκειται καὶ ἐξ ἐπιπέδου καὶ ἐξ ὀρέων· καὶ διὰ μὲν τοῦ ἐπιπέδου μέρους συνορεύει μὲ τὴν Μολδαβίαν καὶ μὲ τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ἱπραΐλας, ἄλλως Προϊλάβου, διὰ δὲ τῶν ὀρέων συνορεύει μὲ τὴν Ἐρδελίαν, ἤτοι τὴν Τρανσυλβανίαν· τὰ δὲ λοιπὰ πέντε ἤτοι Γιάλομιτζα, Ἴλφοβον, Βλάσκα, Τελέορμαν καὶ Ὄλτος εἰσὶ τὰ πάντα ἐν ἐπιπέδῳ ἄνευ ὀρέων καὶ συνορεύουσι μὲ τὸν Δούναβιν, παραῤῥέοντος αὐτοῖς τοῦ ῥηθέντος Δουνάβεως, καὶ ἔχουσι τήνδε τὴν τάξιν· ἤγουν ἡ Γιάλομιτζα εἶναι προσκεκολλημένη καὶ συνορεύεται μὲ τὸ ἐπίπεδον μέρος τοῦ Σλὰμ-Ῥιμνίκου, καὶ ταύτῃ ἀκολουθοῦσι τὰ λοιπὰ, Ἴλφοβον, Βλάσκα, Τελέορμαν καὶ Ὄλτος κατὰ τὴν σειρὰν τοῦ Δουνάβεως. Κατὰ δὲ τὴν σειρὰν τῆς Ἐρδελίας, ἐν τοῖς ὀρεινοῖς δηλαδὴ τόποις, τὸ Πουζαῖον συνορεύει μὲ τὰ ὀρεινὰ μέρη τοῦ Σλὰμ-Ῥιμνίκου, καὶ τούτῳ ἀκολουθοῦσι τὰ λοιπὰ πέντε, Σακοένι δηλαδὴ, Πράχοβα, Δίμποβιτζα, Μουστζέλο καὶ Ἀρδζες.

Τὰ πέραν τοῦ Ὄλτου πέντε καδιλίκια.

ιγ') Ῥωμανάτζι, ἐν ἐπιπέδῳ εἰς τὴν σειρὰν καὶ ὄχθην τοῦ Δουνάβεως· τούτου μητρόπολις τὸ Καράκαλον· ἔχει καὶ κωμόπολιν τὸ Ἰζλάζι ἀντικρὺ τῆς Νικοπόλεως.

ιδ') Δολζ, ἐν ἐπιπέδῳ εἰς τὴν σειρὰν καὶ ὄχθην τοῦ Δουνάβεως· τούτου μητρόπολις ἡ Κραγιόβα, λέγεται καὶ Τζίου-δὲ-τζός· καὶ κώμη τὸ Καλαφάτι ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ Δουνάβεως, οὗ καταντικρὺ τὸ Βιδίνι, οὗ ὁ πασσᾶς ὁρίζει τὸ διάστημα τοῦ τόπου ἀπὸ τὸ Βιδίνι ἕως εἰς Φετισλάμι· παρὰ δὲ τῇ ὄχθῃ τοῦ Δουνάβεως τῇ πρὸς τὸ εἰς τὰ κάτω αὐτοῦ ῥεῖθρον ὁρίζει οὐ μόνον μέχρι Νικοπόλεως ἀλλὰ καὶ ἐπέκεινα.

ιέ) Μεχεδίντζι, μέρος ἐν ἐπιπέδῳ ὁριζομένῳ ὑπὸ τοῦ Δουνάβεως, καὶ μέρος ἐν ὄρεσι, δι' ὧν συνορεύει μὲ τὴν Σερβίαν τῶν Νεμτζῶν· τὸ δὲ ἐπίπεδον τὸ εἰς τὸ Μεχεδίντζι ἢ ὅλον ἢ μέρος αὐτοῦ καλεῖται Κίμπου-Σεβερίν· τούτου μητρόπολις τὸ Τζερνέτζι, καὶ τούτου καταντικρὺ πέραν τοῦ Δουνάβεως κεῖται τὸ Φεστιλάμι, κωμόπολις καὶ αὐτὸ τουρκικὴ πολυάνθρωπος, καὶ μικρὸν ἄνω τοῦ Τζερνετζίου εἰσὶ τὰ λείψανα τῆς τοῦ Τραϊανοῦ γεφύρας, καὶ ἀνωτέρω τούτων αἱ καταῤῥάκται τοῦ Δουνάβεως, παρ' αἷς τὸ λεγόμενον Ἀδᾶ-καλεσὶ, νῆσος ἐν τῷ Δουνάβει κειμένη ἐφ' ἱκανὸν διάστημα. Ἀνωτέρω τῶν συνόρων τῆς Βλαχίας μὲ τὴν βασιλείαν τῶν Γερμανῶν, ἤτοι τοῦ ποταμοῦ Βοδίτζα, καὶ ἀντικρὺ τῆς νήσου ἐστὶν ἡ Ῥουσάβα, ἥτις ἐστὶν ἐπαρχία κειμένη εἰς τὰ χώματα τῆς Νεμτζίας, κατὰ τὴν σειρὰν δηλαδὴ τοῦ Μεχεδίντζι. Εἰς τὸν ἀδᾶ-πασσασὴ τὸν φυλάσσοντα ταύτην τὴν νῆσον πληρώνει ὁ ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας γρόσια 500 τὸν μῆνα, τὰ ὁποῖα λογαριάζονται εἰς τὸ μιρὶ τῆς Βλαχίας. Μεταξὺ Τζερνετζίου καὶ Βοδίτζας ἐστὶ τὸ Δεμὶρ-καπού, δίοδος στενωτάτη, μῆκος ἔχουσα ὡρῶν * * * παρὰ ταῖς ῥηθείσαις καταῤῥάκταις, ὅθεν λέγονται αὗται καὶ καταῤῥάκται τοῦ Δεμὶρ-καπὶ, καὶ εἰσὶ πέτραι ὕφαλοι, καὶ ὁ Δούναβις ἐκεῖσε στενώτατος καὶ μεγίστῃ τρέχων ὁρμῇ.

ις') Βούλτζα, κειμένη ὄπισθεν τοῦ Ῥωμανάτζι, ἅπασα ὀρεινὴ, συνορεύουσα μὲ τὴν τῶν Νέμτζων Σερβίαν· τούτου μητρόπολις τὸ Ῥίμνικον, καὶ ἐπίσκοπος Ῥιμνίκου ὑπὸ τὸν Οὐγγροβλαχίας τελῶν. Αἱ μεγάλαι ὄκναι εἰσὶν ἐν τῇ Βούλτζᾳ.

ιζ') Γκόρζι, κείμενον ὄπισθεν τοῦ ῥηθέντος καδιλικίου Δόλζου, ὅλον ὀρεινὸν καὶ συνορεῦον μὲ τὴν τῶν Νέμτζων Σερβίαν. Τοῦτο τὸ Γκόρζι λέγεται καὶ Τζίου-δὲ σοὺς, καὶ τούτου μητρόπολις τὸ Τίργκουλ-Τζίουλουϊ.

Αὗται αἱ κωμοπόλεις Κραγιόβα, Καράκαλον, Τζερνέτζι, Ῥίμνικον, Ὄκναι καὶ Τίργκουλ-Τζίουλουϊ λέγονται ὁρὰς μάρε, ἤτοι μητροπόλεις, ἐν αἷς κάθηνται ἱσπράβνικοι καὶ ἄλλοι.

Τὸ μάκρος τῆς Βλαχίας κατὰ τὸ ῥεῦμα τοῦ Δουνάβεως ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς ἐπαρχίας τῆς Ἱπραΐλας μέχρι τῶν ἐσχατιῶν τοῦ Μεχεδιντζίου, ἤτοι μέχρι τοῦ ποταμιδίου Βοδίτζα, εἰσὶν ὧραι 99, τὸ δὲ πλάτος ὧραι 45.

Ἀπὸ τῆς ῥηθείσης Βοδίτζας μέχρι Ῥουσάβας ἔστιν ὁδὸς στενωτάτη ἐν ἐπιπέδῳ πρὸς τῇ ὄχθῃ τοῦ Δουνάβεως, ἐξουσιαζομένη ὑπὸ τῆς ὀθωμανικῆς βασιλείας, δι' ἧς διέρχονται οἱ ὑπήκοοί της ἀκωλύτως ἀπὸ Βλαχίας εἰς Ῥουσάβαν, καὶ κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ὁδοῦ ταύτης εἰσὶν ὄρη εἰς ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα, τὰ ὁποῖά εἰσι σύνορα τῶν Νέμτζων. Διὰ τῆς Ῥουσάβας τρέχει τὸ ποταμίδιον Τζέρνα· τὸ δὲ νεμτζικὸν ἐπίπεδον ὁποῦ κεῖται μετὰ τὴν Βοδίτζαν ὄπισθεν τῶν ὀρέων τῆς ῥηθείσης ὁδοῦ καὶ τῆς Ῥουσάβας καλεῖται Σερβία τῆς Γερμανίας, ἐφ' οὗ κεῖται τὸ Μπανάτον τοῦ Τεμισβαρίου. Πέραν δὲ τοῦ Δουνάβεως ἐπὶ τὸ Φετισλάμι κεῖται τὸ ἀγιαλέτι τοῦ Φετισλαμίου παρατεινόμενον εἰς διάστημα ὡρῶν * * * ὅπερ ἐξουσιάζει ὁ Φετισλάμπεης, τανῦν δὲ ἔχει ὁ ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας, λαβὼν ὡς μαλικιανὲ τοῦ νισαντζῆ-πασσᾶ. Ἐπὶ δὲ τοῦ ῥηθέντος ἀγιαλετίου ἀμέσως κεῖται ἡ Σεμένδρια παρὰ τῇ ὄχθῃ τοῦ Δουνάβεως, ἐκτεινομένη εἰς διάστημα ὡρῶν * * * ἐν ᾧ διαστήματί εἰσιν ἐν τῷ Δουνάβει οἱ δεύτεροι καταῤῥάκται λεγόμενοι Ταχταλή. Πρὸς τὸ πέλος τῆς ἐπαρχίας Σεμενδρίας κεῖται τὸ Βελιγράδι, παρ' ᾧ εἰσβάλλει τῷ Δουνάβει ὁ ποταμὸς Σάβας. Ὁ πασσᾶς τοῦ Βελιγραδίου ὁρίζει ὅλην τὴν Σεμένδριαν, ἐπί τε τοῦ ποταμοῦ Σάβα ὁρίζει τόπον εἰς διάστημα ὡρῶν * * * μεθ' ὃ ἄρχεται ἡ Βόσνα· τὰ δὲ ἀντικρὺ τοῦ Σάβα μέρη ὑπόκεινται τοῖς Νέμτζοις καὶ εἰσὶ Χιρβάται.

Αὗται αἱ 14 τουρκικαὶ κωμοπόλεις, ἤτοι Ἱπραΐλα, Βεζὶρ-κισλασὴ, Σιστόβι, Χίρσοβα, Σιλίστρα, Τορτοκαΐ, Ῥουστζούκι, Γκίργιοβον, Νικόπολις, Κοῦλε, Βιδίνι, Φετισλάμι, Ὄρσοβα, ἄλλως Ῥουσάβα καὶ Ἀδᾶ-καλεσὴ δίδουσι πολλὴν ἐνόχλησιν καὶ ζημίαν εἰς τὴν Βλαχίαν.

Τὸ μιρὶ τῆς Βλαχίας ἦτον πουγγεῖα 400 ἐπὶ τοῦ σουλτὰν Ἀχμέτη. Μανουὴλ ὁ Ὑψηλάντης, ὁ πρωτογουνάριος τοῦ τότε βεζίρη Ἰπραὴμ-πασσᾶ, ὠργάνισε διὰ τοῦ Μεχμὲτ-κεαγιᾶ τὸ νὰ δοθῇ ἡ Βλαχία τῷ αὐθέντῃ Μολδαβίας Μιχαὴλ Ῥακοβίτζα, καὶ νὰ περάσῃ ὁ Νικόλαος βοεβόδας ἀπὸ τῆς Βλαχίας εἰς τὴν Μολδαβίαν· καὶ τὴν τοιαύτην τοῦ Μιχάλ-βοδα μετάθεσιν τὴν κατώρθωσε μὲ πουγγεῖα 300, τὰ ὁποῖα προσέταξεν αὐτῷ ὁ κεαγιᾶς νὰ στείλῃ μὲ τὸν σαράφην του εἴς τινα οἰκεῖον αὐτοῦ Ἀλὴ-ἐφένδην. Κατὰ συμβεβηκὸς ἔγνω τὴν ποσότητα ὁ Φεϊζουλλὰχ-μουλλᾶς, οἰκειότατος καὶ

αὐτὸς τοῦ κεαγιᾶ ἀλλὰ φίλος τοῦ Νικολάου βοεβόδα, καὶ ὑποπτευθεὶς ὅτι νὰ γίνεται δι' ὑπόθεσίν τινα αὐθεντείας ἔδωκεν εἴδησιν τῷ Ἰουλιανῷ, καπικεχαγιᾶ τοῦ Νικολάου βοεβόδα, ὅστις μαθὼν τὸ κίνημα, διὰ νὰ τὸ ἐμποδίσῃ ὑπεσχέθη προσθήκην εἰς τὸ μιρὶ πουγγείων 100, καὶ ἐξ ἐκείνου, ὅπερ ἦν ἔτος 1720, ἐγένετο τὸ μιρὶ τῆς Βλαχίας πουγγεῖα 500 μὲ τὸν καλεμιέ του· παρὰ δὲ ταῦτα προσετέθησαν καὶ ἄλλα 100 τῷ ἔτει 1740 διὰ τὴν ἄλωσιν παρὰ τῶν Νέμτζων τῶν πέραν τοῦ Ὄλτου πέντε καδιλικίων, καὶ ἄλλα 19 πρὸς ἔξωσιν τῶν Σιλίστραληδων ἀπὸ τοὺς μύλους καὶ χελεστέα καὶ μεράσια τῆς Βλαχίας, καὶ γρόσια 900 διὰ τὸ Τζουνγοὺλ τζιφτλιγὶ τοῦ σεΐχουλισλάμη, καὶ 500 πουγγεῖα διὰ τὸν τζαϊζέϊ-χουμαγιοὺν τὸν πρῶτον χρόνον, καὶ τὸν δεύτερον καὶ τρίτον ἀπὸ 400, καὶ 170 διὰ τὸ παϊράμ-πεσχεσὶ, καὶ 240, κατὰ τὸ τεσριφάτι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ βεζίρη, καὶ 10 οὐπουτιέτι εἰς τὸν χάνην καὶ καλγᾶν, καὶ 1,000 διὰ τὸ τεβτζιχάτι τῆς αὐθεντείας τοῦ πρώτου χρόνου, καὶ 500 διὰ τὸ μουκαρρέρι τοῦ δευτέρου χρόνου, καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως· καὶ μετὰ τὴν τριετίαν ἢ μανζιλεύεται ὁ ἡγεμὼν ἢ δίδοται αὐτῷ νέα τριετία μὲ 1,000 πουγγεῖα μόνον διὰ τὸ τεβτζιχάτι τῆς νέας τριετίας, καὶ 400 τῷ γκιρδὰπ-ἀγασὴ διὰ χαλάτια καὶ τζεραχόρηδες, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἄνωθεν, γινόμενα πουγγεῖα 2,250. Καὶ ταῦτα μὲν τὰ κανονικὰ καὶ φανερά, ἀλλὰ μὲ τὰ κρυφὰ πολλάκις ὑπερέβη καὶ τὰς 3,000 πουγγείων.

Τὸ μουκαρρέρι δὲν ἦτο συνειθισμένον ἐπ' ἐμοῦ, καὶ πρῶτον οὕτως ἠκολούθει μέχρι τοῦδε. Ὁ Σταυράκης χειρουργὸς καὶ ὁ Μανόλης τζελέπης ὁ ἀπὸ τὸ Κιουτζούκ-κιοῖ διὰ τοῦ Χαγιατιζαδὲ χεκίμπαση, τοῦ Κέσρελη Ἀχμὲτ-ἐφένδη καὶ τοῦ ἀμετζῆ Σουλεϊμὰν-ἐφένδη κατώρθωσεν ἐπὶ τοῦ σουλτὰν Μαχμούτη, ὄντος βεζίρη τοῦ Κιὸρ Ἀχμὲτ-πασσᾶ, τὴν αὐθεντείαν τοῦ Μιχάλ-βοδα εἰς τὴν Βλαχίαν μὲ τὴν καθαίρεσιν τοῦ Κωνσταντίνου Μαυροκορδάτου τότε αὐθεντεύοντος· οὗ γενομένου ὁ Μανόλης, σπαθάρης ἤδη γενόμενος, φοβηθεὶς μήπου προλάβουν οἱ ἄνθρωποι τοῦ Κωνσταντίνου βοεβόδα καὶ ἁρπάσουν τὴν αὐθεντείαν, ἐζήτησε νὰ γένῃ ἡ αὐθεντεία μουκαρρέρι, ἤτοι νὰ ἀνανεωθῇ, ἔτει 1742, καὶ τὸ αὐτὸ ἔκαμε καὶ περὶ τὰ τέλη τῆς διετίας διὰ νὰ διαφυλάξῃ τὴν αὐθεντείαν. Ἐξ ἐκείνου τοίνυν ἀπέβη εἰς κανονικὴν συνήθειαν τὸ ἐτήσιον μουκαρρέρι, καὶ μετέβη ἡ συνήθεια ἀπὸ Βλαχίας καὶ εἰς τὴν αὐθεντίαν τῆς Μολδαβίας. Ἀλλὰ καὶ ὡς, οὐκ ἀπέφυγεν ὁ Μανόλης τὸ φοβούμενον· ἐν γὰρ τῷ τρίτῳ ἔτει, τρεῖς μῆνας πρὸ τῆς διορίας καὶ τοῦ τέλους τοῦ χρόνου, ὁ Κωνσταντῖνος βοεβόδας προλαβὼν τὸν Μανόλην, πρὸ τοῦ νὰ κάμῃ ἐκεῖνος τὸ μουκαρρέρι, ἔλαβε τὴν αὐθεντείαν δι' ἐξόδων πολλῶν· καὶ τὴν μὲν τριμηνίαν ὁ Μιχάλ-βοδας ἡγεμόνευεν εἰς τὴν Βλαχίαν, μέχρι τέλους δηλαδὴ τοῦ τρίτου χρόνου, ἀλλὰ μετὰ πολλῶν θορύβων· ἔπασχε γὰρ ὁ Μανόλης καὶ ὁ Σταυράκης ἐν τούτῳ τῷ διαστήματι ἀναλαβεῖν πάλιν τὴν αὐθεντείαν διὰ τὸν Μιχάλ-βοδα· ἀλλ' οὐδὲν διαπραξάμενοι, ὑπερίσχυσεν ὁ Κωνσταντῖνος βοεβόδας, καὶ μετὰ τὴν τριμηνίαν οὐ μόνον κυριάρχης ἐγένετο ἀλλὰ καὶ τὸν Μανουὴλ καὶ τὸν Σταυράκην καὶ τὸν υἱὸν τοῦ Σταυράκη Γεωργάκην Σπαθάρην εἰς ἐξορίας ἐφυγάδευσεν.

Οὕτως οὖν οἱ Ῥωμαῖοι τῆς Πόλεως ἐντὸς ὀλίγου, ἀπὸ ἔτους δηλαδὴ 1674 κατ' ὀλίγον αὐξήσαντες τοὺς δασμοὺς καὶ τὰς δόσεις, ταυτῶν ἐφ' ἡμῶν προέβησαν καὶ ἀνεβιβάσθησαν εἰς τὸν ἀνύποιστον σχεδὸν ἢ δυσύποιστον διὰ τοὺς ἐκεῖσε παμπτώχους βαθμόν, καταπιεζομένους οὐ μόνον διὰ τὰ βασιλικὰ αὐτὰ καὶ αὐλικὰ τέλη, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν ἐντοπίων ἀρχόντων βλάχων, κακοτρόπων τωόντι καὶ αἰσχροκερδῶν καὶ πολλάκις διὰ ἴδιον κέρδος καὶ τοὺς ἡγεμόνας ἐπιβουλευσάντων καὶ καθαιρέσει τελείᾳ αὐτοὺς ὑπαγαγόντων. Καὶ γὰρ τὸν Νικόλαον βοεβόδαν Μαυροκορδάτον ἀδίκως καὶ παρὰ πάντα λόγον τοῖς Νέμτζοις προέδωκαν· ὁ γὰρ τότε πρωτοσπαθάριος ὢν, γράψας αὐτοῖς, τήν τε ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν τῆς ἐπιδρομῆς μηνύσας, φθάσασι ἤδη κατὰ τὴν ἐκείνου εἰσήγησιν εἰς Βουκουρέστι μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἠνέῳξεν αὐτοῖς ἄνευ κρότου καὶ μετὰ πολλῆς ἡσυχίας τὰς πύλας τῆς κούρτης διὰ τῶν φυλάκων σεϊμένηδων, οἵτινες ὑπακούουσι καὶ πειθαρχοῦσι πάσῃ προσταγῇ καὶ παντοίᾳ τοῦ πρωτοσπαθαρίου· ὅθεν εἰσελθόντες εἰς τὰ οἰκήματα εὗρον τὸν Νικόλαον βοεβόδαν ἐν τῇ κλίνῃ κοιμώμενον, ὡς μηδὲν εἰδότα ἢ ὑποπτευθέντα ἢ προγνόντα τι τὸ σύνολον, καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν αἰχμάλωτον εἰς τὴν Οὐγγρίαν σὺν τοῖς περὶ αὐτὸν, ἁρπάσαντες καὶ πλεῖσθ' ὅσα τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ. Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ συκοφαντοῦντες πολλάκις ἀγωγὰς εἰς τὴν βασίλειον αὐλὴν ἐκίνησαν κατὰ πολλῶν ἡγεμόνων, ὥς ποτε κατὰ τοῦ Ματθαίου βοεβόδα καὶ κατὰ τοῦ Κωνσταντίνου βοεβόδα τοῦ Μαυροκορδάτου, συκοφαντήσαντες αὐτὸν ὡς ἤδη ἔλαβε δασμοφορίας παρὰ τῶν τῆς Βλαχίας οἰκητόρων πουγγεῖα 10 χιλ. δι' ἃς συκοφαντίας καὶ καθῃρέθησαν ἀμφότεροι οἱ ἡγεμόνες. Τούτοις δὲ παραπλήσια καὶ ἄλλα εἰσὶν ἀναρίθμητα ἐπιβουλῶν, συκοφαντιῶν καὶ σκευωριῶν γέμοντα, ἅτινα καὶ συντόμως γοῦν καταγράψαι ἔργον ἂν εἴη οὐ τὸ τυχὸν, καὶ ταῦτα τὰ κατὰ τοῦ Κωνσταντίνου Καντακουζηνοῦ Πραγκοβάνου βοεβόδα κατατολμηθέντα καὶ σκευωρηθέντα. Ὅθεν τὰ τῶν ἀρχόντων βλάχων ῥαδιουργήματα καταλιπὼν ἐπανέλθω εἰς τὰ 240 πουγγεῖα, τὸ τεσριφάτι τῆς αὐλῆς τοῦ βεζίρη, ὅπερ μὲ τὸν ἑξῆς τρόπον διαμοιράζεται· 80 τῷ σαχίπη-δεβλέτη· 30 τῷ κεαγιάπεη· 15 τῷ ῥεΐσουλ-κιτὰπ-ἐφένδη· τῷ τζαούσπαση-ἀγᾷ, τοῖς δύο τεσκερετζῆδες, τῷ μεχτουπτζῆ-ἐφένδη γρόσια 250· τῷ ταλχιστζῆ-ἀγᾷ γρόσια * * * τῷ πεϊλικτζῆ-ἐφένδη γρόσια * * * τῷ ἀμετζῆ-ἐφένδη γρόσια * * * εἰς τοὺς γεδὶκ ἀγαλαρὶ τοῦ σαχίπη-δεβλέτη γρόσια * * * εἰς τοὺς τζαουσᾶδές του γρόσια * * * εἰς τοὺς γεδὶκ-ἀγαλαρὶ τοῦ κεαγιάπεη γρόσια * * * εἰς τοὺς ἀλαΐ-τζαουσλαρὶ γρόσια * * *

Ἔχει ἡ ἡγεμονεία τῆς Βλαχίας καὶ ὀφφικιαλίους τάξεως τριπλῆς, ἐν οἷς καὶ ὀφφικιάλιοι τοῦ στρατιωτικοῦ. Καὶ ὁ μὲν τοῦ πεζικοῦ λέγεται ἄγας, ὑποτεταγμένος τὸ πάλαι ὢν τῷ σπαθάρῃ καὶ εἷς τῶν καπετάνων αὐτοῦ ὑπάρχων τίτλῳ τοῦ ἐν Βουκουρεστίῳ καπετάνου τῶν βουνατόρων τῆς σπαθαρίας· ἀλλὰ πρὸ χρόνων σχεδὸν 90 ἡγεμών τις ἐτίμησεν αὐτὸν εἰς ἰδίαν καὶ αὐτοκέφαλον ἀρχοντίαν. Ὁ δὲ τοῦ ἱππικοῦ στρατηγὸς λέγεται πρωτοσπαθάριος, ὀφφίκιον ἔνδοξον τῆς πρώτης τάξεως καὶ μεγάλης δυνάμεως μάλιστα εἰς τοὺς παλαιοὺς καιρούς· ἔχει γὰρ σχέσιν καὶ οἱονεὶ κυ-

ριότητά τινα καὶ εἰς τὰ 17 καδιλίκια τῆς Βλαχίας διὰ τῶν λεγομένων καπεταν ιῶν, ὄντων τῶν καπετάνων ὑπὸ τῇ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐκκρεμῶν τῆς προσταγῆς του· ἕκαστος δὲ τῶν καπετάνων ἔχει ὑφ' ἑαυτῷ διωρισμένους μενζιλτζῆδες καὶ σλουζιτόρους, ἄνδρας τὸ πάλαι τοῦ στρατιωτικοῦ καταλόγου ὑπερέχοντας, καὶ δι' ὧν ἐτελειοῦντο τὸ πάλαι καὶ ἅπασαι αἱ πολιτικαὶ ὑποθέσεις καὶ εἰς τὰ 17 καδιλίκια, καὶ διὰ τούτων καὶ τῶν καπετάνων αὐτῶν ἠθροίζοντο καὶ ἅπαντες οἱ δασμοὶ πρὸ τοῦ νὰ ἐφεύρῃ τοὺς ἰσπραβνίκους ὁ ἡγεμὼν Κωνσταντῖνος Νικολάου ὁ Μαυροκορδάτος, εἰς οὓς ἔδωκε τὴν τῶν ἐπαρχιῶν ἐξουσίαν, ἀφελὼν αὐτὴν ἀπὸ τῶν καπετάνων. Ἐσμικρύνθη γοῦν ἡ ἀρχοντία μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ὠλιγόστευσαν καὶ οἱ σλουζιτόροι της, καὶ ἀπὸ τοὺς πολλοὺς ὁποῦ εἶχεν εἰς τὰ 17 καδιλίκια διεσπαρμένους εὗρον ἐγὼ μόνον τοὺς ἑξῆς, ὅταν ἔγινα πρωτοσπαθάριος εἰς τὴν Βλαχίαν, ἔτει 1764 Ἀπριλίου κδ', διαμείνας κυριάρχης τοῦ ὀφφικίου μέχρι τῆς ιή Αὐγούστου τοῦ 1765 ἔτους, καθ' ἣν ἡμέραν ἦλθεν εἰς Βουκουρέστι ἡ εἴδησις τῆς νέας αὐθεντείας τοῦ Σκαρλάτου Γκίκα.

Εἰς τὸ Σλὰμ-Ῥίμνικον εὗρον καπετανίας ἐννέα καὶ τοὺς ἑξῆς σλουζιτορομενζιλτζῆδες:	σλουζ.	μενζ.
Εἶχεν ὁ καπετάνος τοῦ Φωξανίου εἰς τὰ παϊράκιά του	200	—
εἶχεν εἰς τὸ λεγόμενον μ π ο υ τ ζ ο ύ κ ι του	103	—
Παρὰ ταῦτα αἱ ἐννέα καπετανίαι εἰσὶν αἱ ἑξῆς:		
εἶχεν ὁ καπετάνος τοῦ μενζιλίου εἰς τὸ Φωξάνι	—	40
» » » ὁ εἰς τὸ Βουρτεσκόϊ	6	—
» » » ὁ εἰς τὴν Κρούτζεα-Κομισογέϊ	25	—
» » » ὁ τοῦ Ῥιμνίκου	10	50
» » » ὁ τῆς Μπάλτας λεγομένης Μορταλότζι	10	—
» » » ὁ εἰς τὴν Μπελσουγάτα	10	—
» » » ὁ εἰς τὸ Μαξινένι	—	36
» » » ὁ εἰς τὴν Οὐντουροάσαν	—	50
» » » ὁ εἰς τὴν Γράδιστεα	—	50
	364	226
Εἰς τὴν Γιάλομιτζαν εὗρον καπετανίας πέντε:		
Εἶχεν ὁ καπετάνος ὁ εἰς τὸ Γκίρποβον	47	—
» » ὁ εἰς τὴν Στέλνικαν	—	30
» » ὁ εἰς τὸ Λικιρέστι	—	60
» » ὁ εἰς τὴν Σλοποζίαν	—	70
» » ὁ εἰς τὸ Ὀράσι	—	54
	411	440

	σλουζ.	μενζ.
ἡ ὄπισθεν σοῦμα	411	440
Εἰς τὸ Ἴλφοβον εὗρον καπετανίας ἓξ:		
εἶχεν ὁ καπετάνος ὁ εἰς τὸ Τζοκανέστι	—	50
» » ὁ εἰς τὸ Ὀπιλέστι	—	60
» » ὁ εἰς τὸ Πόδουλ Πιτάρουλουϊ, ἄλλως τοῦ καδιλικίου	40	—
» » ὁ εἰς τὴν Ὀλτένιτζαν	—	60
» » ὁ εἰς τὴν Γκεργκίτζαν	—	55
» » ὁ εἰς τὸ Κοπατζένι	—	66
	451	731
Εἰς τὴν Βλάσκαν εὗρον καπετανίας ἐννέα:		
εἶχεν ὁ καπετάνος ὁ εἰς τὸ Κακαλέτζι	—	50
» » ὁ εἰς τὸ Καλουγερένι	—	32
» » ὁ εἰς τὸ Πόδουλ δοάμνι	—	50
» » ὁ εἰς τὸ Μπάτζουλ	—	50
» » ὁ εἰς τὸ Φρασινέστι	20	—
» » ὁ εἰς τὸ Γκαέστι	—	20
» » ὁ εἰς τὸ Χοδίβοε	32	—
» » ὁ εἰς τὸ Ἰζβόρι, λεγομένους Μορταλότζι	39	—
» » ὁ εἰς τὸ Οὐδένι, λεγομένους κατάνους τοῦ σλάπου	29	—
» » ὁ εἰς τὸ Τζιμιράσι-ὀτ-μέρι	—	4
	571	937
Εἰς τὸ Τελέορμαν εὗρον καπετανίας ἑπτὰ, μὲ τοὺς ἑξῆς σλουζιτορομενζιλτζῆδες:		
εἶχεν ὁ καπετάνος ὁ εἰς τὸ Μπαλάτζι	29	—
» » ὁ εἰς τὸ Ῥούσι-δε-βέδε	11	60
» » ὁ εἰς τὴν Βιϊσοάρα	30	—
» » ὁ εἰς τὴν Πιάτραν, ἄλλως Κακανέου	—	50
» » ὁ εἰς τὴν Ζίμνιτζαν	—	40
» » ὁ τῶν Βουνατόρων	37	—
» » ὁ εἰς τὸ Τζολανέστι	—	50
» » ὁ εἰς τὸ Ῥούσι-δὲ-καλαρὰς	40	11
	718	1,148
Εἰς τὸ καδιλίκι τοῦ Ὄλτου εὗρον καπετανίας πάλιν ἑπτὰ μὲ τοὺς ἑξῆς:		
εἶχεν ὁ καπετάνιος τῆς Οὔδας	30	—
» » τῆς Μπανεάσας	11	—
» » τῆς Σλάτινας	35	50
	794	1,198

	σλουζ.	μενζ.
ἡ ὄπισθεν σοῦμα	794	1,198
εἶχεν ὁ καπετάνιος ὁ εἰς τὸ Γκουργκούϊ	—	20
» » » τὸ Σερπανέστι	—	50
» » τῆς Βίσινα-σεάκας	32	—
» » τῆς Σλάτινας, τοὺς κατάνους	40	—
» » τοῦ Πουζαίου	30	50
» » εἰς τὸ Πλοέστι τῆς Πράχοβας	30	—
	926	1,318
Εἰς τὸ Σακουένι εὖρον καπετανίας τρεῖς:		
εἶχεν ὁ καπετάνος ὁ εἰς τὸ Γκατζένι	—	50
» » » τὸ Μαρτζινένι	50	—
οἱ σλουζιτόροι τοῦ καδιλικίου	36	—
	1,012	1,368
Εἰς τὴν Δίμποβιτζα εὖρον καπετανίας δύο:		
εἶχεν ὁ καπετάνος ὁ εἰς τὸ Βαλένι.	15	—
» » » τὸ Φλωρέςι	—	25
Καζάκοι τοῦ ἄγα εἰς τὸ Τιργόβιστον	80	—
εἶχεν ὁ καπετάνος τοῦ ἐν τῷ Μουστζὲλ Κιμπουλουγκίου	33	—
» » ὁ εἰς τὸ Καλινέστι	10	—
εἰς τὸ Τζιμιράσι-Πρανέστι ἐν τῷ αὐτῷ Μουστζὲλ	—	3
	1,150	1,396
Εἰς τὸ Ἄρτζες εὖρον καπετανίας δύο καὶ ἄλλα τινὰ εὐάριθμα σλουζιτορίδια:		
εἶχεν ὁ καπετάνος τῶν βουνατόρων	20	—
» » ὁ εἰς τὸ Λόβιστε, ἄλλως Κινένι	50	—
ἦσαν οἱ λεγόμενοι σαλαϊρούκι	—	3
εἰς τὸ Πιτέστι, ἄλλως Κούρτε δὲ Ἄρτζες	—	14
εἰς τὸ Τζιμιράσι	—	8
	1,220	1,421
Εἰς τὰ πέραν τοῦ Ὄλτου πέντε καδιλίκια εὖρον σλουζιτόρους τε καὶ μενζιλτζῆδες:		
εἰς τὸ Ῥωμανάτζι εὗρον καπετανίας πέντε.		
εἶχεν ὁ καπετάνος ὁ εἰς τὸ Καρακάλον	62	30
» » τῆς Πράδας τῶν κατάνων λεγομένων κατάνους καὶ πραδάτζους.	30	—
	1,312	1,451

	σλουζ.	μενζ.
ἡ ὄπισθεν σοῦμα	1,312	1,451
εἶχεν ὁ καπετάνος ὁ εἰς τὸ Πόδουλ-Μπάλσι	—	50
» » ὁ εἰς τὸ Λέου	—	20
» » ὁ εἰς τὸ Ἰζλάζι	—	18
	1,318	1,539
Εἰς τὸ Δόλζι εὖρον καπετανίας τέσσαρας:		
εἶχεν ὁ καπετάνος ὁ εἰς τὸ Καλαφάτι	—	20
» » τοῦ καδιλικίου ὑπὸ τῷ		
» » Μπάνῳ τῆς Κραγιόβας	80	—
» » εἰς τὸ Τζιντζαρένι	40	—
» » εἰς τὸ Τζορολόγκι	—	70
ἡ πότιρα	12	—
κατάνοι ὑπὸ τῷ αὐτῷ Μπάνῳ τῆς Κραγιόβας	64	—
καλαράσηδες τῆς Κραγιόβας καὶ μενζιλτζῆδες	102	52
	1,616	1,681
Εἰς τὸ Μεχεδίντζι εὖρον καπετανίας ἕνδεκα:		
ὑπὸ τῷ πολκοβνίκῳ τῷ εἰς τὸ Τζερνέτζι	102	—
εἶχεν ὁ καπετάνος τῆς Βοδίτζας	25	—
» » τῆς Μπάγια-δὲ-ἀράμα	10	—
» » ὁ εἰς τὸ Ζιλτζούρι	15	—
» » ὁ εἰς Δουμπράβιλε	15	—
» » ὁ εἰς τὸ Ὀκόλι	22	—
» » ὁ εἰς τὴν Πλαμνίτζα	6	—
» » ὁ εἰς τὸ Γκογκόσι	—	15
» » τῆς Πλάσα μούντελουϊ	10	—
» » τῆς Πλάσα κίμπουλουϊ	10	—
» » τῆς Ἀμπλάνιτζας	5	—
	1,836	1,696
Εἰς τὴν Βούλτζα εὖρον καπετανίας δύο:		
τοῦ καδιλικίου εἰς τὸ Ῥίμνικον, τὴν μητρόπολιν	41	—
εἶχεν ὁ καπετάνος τῶν βουνατόρων	20	—
» » τῶν κατάνων	20	—
	1,917	1,696
Εἰς τὸ Γκόρζι εὖρον καπετανίας δύο.		
Τοῦ καδιλικίου εἰς τὴν μητρόπολιν Τίργκουλ-Τζίουλουϊ	112	—
Εἶχεν ὁ καπετάνος ὁ εἰς τὸ Καρπουνέστι τῶν Πραδάτζηδων	—	10
» » τῶν βολιντήρων	19	—
Σοῦμα τῶν εἰς τὰ 17 καδιλίκια σλουζιτορομενζιλτζήδων	2,048	1,706

	σλουζ.	μενζ.
ἡ ὄπισθεν σοῦμα	2,048	1,706
Κατάλογος τῶν ἐν τῷ Βουκουρεστίῳ σλουζιτόρων, συγκειμένων ἀπὸ σεϊμένηδες, σοκοτελνίκους, λουφετζῆδες, κατάνους τῆς τζάρας, μενζιλτζῆδες καὶ κατάνους στραΐνους.		
Σεϊμένηδες, συμπεριλαμβανομένων τῷ ἀριθμῷ καὶ τῶν ἓξ καπετάνων αὐτῶν, πλὴν τοῦ πὰς-πελούκπαση καὶ τῶν 28 ζαπτζήδων καὶ τῶν 2 σουρμάτζηδων· διαιροῦνται δὲ εἰς ἑπτὰ παϊράκια· τόσους δὲ εὗρον ἐγὼ σπαθάρης γενόμενος ἔτει τῷ προῤῥηθέντι.	436	—
Σοκοτέλνικοι, διῃρημένοι εἰς 12 παϊράκια, συμπεριλαμβανομένων τῷ ἀριθμῷ καὶ τῶν 12 καπετάνων αὐτῶν καὶ τῶν 36 ζαπτζήδων, ἤτοι ὀδαπασήδων, τζαουσάδων καὶ στεγκάρηδων.	608	—
Κατάνοι τῆς τζάρας σὺν τῷ καπετάνῳ μὲ τοὺς τρεῖς αὐτοῦ ζαπτζῆδες· οὗτοί εἰσι γραμματοκομισαὶ τῶν αὐθεντικῶν ἐγγράφων εἰς τὰ 17 καδιλίκ.	67	—
Λουφετζῆδες τοῦ σπαθάρη εἰς τρεῖς τζάτας διῃρημένοι· κομίζουσι καὶ αὐτοὶ τὰ αὐθεντικὰ γράμματα, διοριζόμενοι ἀνὰ ἑβδομάδα τόσοι.	162	—
Λουφετζῆδες τοῦ ὑπὸ τῷ σπαθάρῃ καπετάνου τῶν λουφετζήδων.	108	—
Μενζιλτζῆδες τοῦ Βουκουρεστίου, εἰς δύο τζεάτας διῃρημένοι καὶ διοριζόμενοι ἀνὰ ἑβδομάδα οἱ ἡμίσεις, ἤτοι ἡ μία τζεάτα· ἔχουσι καὶ τὸν καπετάνον τους.	—	150
	3,429	1,856

Ἤτοι ἡ ὁλότης τῶν ἐν Βουκουρεστίῳ καὶ τοῖς 17 καδιλικίοις σλουζιτόρων τε καὶ μενζιλτζήδων συνεποσώθη εἰς 5,285 ἄνδρας, καὶ τοσούτους εὗρον ἐγὼ σπαθάρης γενόμενος, καί τοι τὸ πάλαι ἦσαν ὑπὲρ τὰς 20 χιλιάδας· ἀλλὰ καὶ ὡς, οὐδ' αὐτοὺς ἐλευθέρους ἀφῆκαν, ἀλλ' ἐβάλθησαν εἰς τὸ δόσιμον αἱ 2,567. Τοῦτο δὲ τὸ κακὸν οὐκ ἐγένετο μόνον εἰς τοὺς σλουζιτόρους ἀλλὰ καὶ εἰς ἅπαντας τοὺς λοιποὺς δασμοφόρους, θελήσει μὲν τοῦ Σπαθάρη Γεωργίου υἱοῦ τοῦ Σταυράκη, πρώτου καπικεχαγιᾶ εἰς τὴν Πόλιν τοῦ ἡγεμονεύοντος τότε Βλαχίας Στεφάνου βοεβόδα, υἱοῦ τοῦ Μιχαὴλ Ῥακοβίτζα βοεβόδα, διὰ φιλοχρηματίαν ἀπατωμένου τὰ μέγιστα παρ' ἀνθρωπίσκου τινὸς τοὔνομα Στάθη Ζαγουριανοῦ, δούλου τε καὶ γραμματικοῦ αὐτοῦ τὸ πρότερον, ὅντινα καὶ δεύτερον βιστιάριον τῆς αὐθεντίας ἀποκατέστησε καὶ τὰ μέγιστα αὐτῷ ἐπίστευεν. Ὅθεν ἐξογκωθέντος τοῦ κακοῦ δι'

αἰτίας πολλὰς, ἃς καὶ γράφειν οὐ θέμις, καὶ ὁ Σπαθάρης Γεώργιος ἐκρεμάσθη ἐμπρὸς εἰς τὸ σπίτι του τὸ κατὰ τὸ Μέγα Ῥεῦμα, καὶ τῆς ἡγεμονείας μετὰ παρέλευσιν μηνῶν 17 ἀντὶ τῆς ὑποσχεθείσης τριετίας ἐστέρηται ὁ μὴ δυνηθεὶς αὐτὴν ὀρθῶς διεξαγαγεῖν, καὶ διὰ τὴν ἀπραξίαν τῶν πολιτικῶν ὑποθέσεων καὶ διὰ τὸ ἀνεπίδεκτον τῆς συμβουλῆς εἰς ἐκεῖνα ὁποῦ δὲν ἤξευρε καὶ νὰ προμηθεύσῃ δὲν ἴσχυε, προῤῥηθεὶς Στεφάν-βοδας.

Ἔξοδα τοῦ παϊρὰμ πεσχεσίου εἰς νάκτι.

Τὰ ἔσω διδόμενα·	
Τῷ ἄνακτι	10,000
Τῇ βαλιδὲ-σουλτάνῃ	5,000
Τῇ πὰς-καδίνῃ	2,500
Τῷ δαρουσσααδὲ-ἀγασὴ	2,500
Τῷ χαζναδὰρ-ἀγᾷ, κεχαγιᾷ τοῦ κουρκ-πάχα	1,000
Τῷ πάπ-ους-σααδὲ ἀγασὴ	100
	21,100
Τὰ τῷ Ἐπιτρόπῳ διδόμενα·	
Τῷ Ἐπιτρόπῳ	7,500
Τῷ χαζναδάρῃ του	500
Τῷ ταλχιστζῇ-ἀγᾷ	250
Τῷ καπιτζιλὰρ-κεχαγιασὴ	350
Τῷ σελὰμ-ἀγασὴ	350
Τῷ καπιτζιλὰρ-πελούκπασῃ	250
Τῷ καρακουλάκῃ	100
Τῷ πὰς-τζοχαδάρῃ	50
Τῷ μεχτέρπασῃ	50
Τοῖς ἑπτὰ γεδὶκ-ἀγαλαρὶ, σιλιχτὰρ-ἀγᾷ δηλαδὴ, τζοχαδὰρ-ἀγᾷ, μουχουρδὰρ-ἀγᾷ, διβιτὰρ-ἀγᾷ, καφτὰν-ἀγασὴ, ἀναχτὰρ-ἀγασὴ καὶ τζαμασὶρ-ἀγασὴ	700
	10,100
Τὰ τῷ κεχαγιάπεϊ·	
Τῷ κεχαγιάπεϊ	3,500
Τῷ κεχαγιᾷ-κιατιπὴ	500
Τῷ κάλφᾳ-ἐφένδῃ	100
Τῷ κεχαγιᾷ τοῦ κεχαγιάπεϊ	250
Τῷ χαζναδάρῃ του	250
Τῷ χαζνὲ-κιατιπή του	200
Τῷ μουχουρδάρῃ του	200
Τῷ καρακουλάκῃ του	100
Τῷ πὰς τζοχαδάρῃ του	50
Τῷ πὰς τζαούσῃ του	40
Τοῖς περδετζῆδές του	15
	5,205

Τὰ τῷ τεφτερδὰρ-ἐφένδῃ·

Τῷ τεφτερδὰρ-ἐφένδῃ	2,500
Τῷ κεχαγιᾶ του	250
Τῷ χαζναδάρῃ του	150
Τῷ κεσεδάρῃ, μουχουρδάρῃ καὶ μεχτέρπασή του ἀνὰ 100	300
Τῷ μεχτερλὲρ-κεαγιασή του	25
Τῷ πὰς πακὶ-κουλοὺ-ἀγᾶ	300
Τῷ μεγάλῳ μαδὲν-ἐφένδῃ	200
Τῷ μικρῷ μαδὲν-ἐφένδῃ	100
Τῷ μαδὲν κεσεδαρὴ	50
Τοῖς σαγίρδηδες τοῦ μαδὲν-καλεμίου	32
Τῷ καφταντζῇ του	33
	3,940

Τὰ τῷ ρεὶς ἐφένδῃ·

Τῷ ρεὶς-ἐφένδῃ	2,000
Τῷ κεχαγιᾶ του	200
Τῷ κεσεδάρῃ του μετὰ τὸν μουσαλιαχᾶν, ὄντας πρότερον μόνον 50 γρόσια,	250
Τῷ τζαούσπασῃ-ἀγᾶ	1,000
Τῷ τζαουσλὰρ-ἐμινὴ	75
Τῷ τζαουσλὰρ-κιατιπὴ	75
Τῷ κουλαούζ-τζαούσῃ	40
Τῷ δοατζῇ-τζαούσῃ	20
	3,660

Τὰ εἰς τοὺς λοιποὺς ρετζάληδες τῆς Πόρτας·

Τῷ πεγιοὺκ-τεσκερετζῇ	500
Τῷ κιουτζοὺκ-τεσκερετζῇ	500
Τῷ μεκτουπτζῇ-ἐφένδῃ	500
Τῷ πεϊλικτζῇ-ἐφένδῃ	500
Τῷ τεσριφαττζῇ ἐφένδῃ	500
Τῷ ἀμετζῇ-ἐφένδῃ, μετὰ τὸν μουσαλιαχᾶν	500
Τῷ τεσριφαττζῆ-καλφασὴ	100
Τῷ τεσριφατζῆ-κεσεδαρὴ	100
Τῷ πὰς κάλφα τοῦ μεχτουπτζῆ-ἐφένδῃ	100
Τῷ κεσεδάρῃ τοῦ διβὰν-καλεμίου	100
Τῷ κεσεδάρῃ τοῦ μεχτουπτζῆ-ἐφένδῃ, μετὰ τὸν μουσαλιαχᾶν	200
Τῷ Ἰφλὰκ-κιατιπὴ	50
	3,650

Τὰ εἰς ἄλλους τινάς·

Ἀλάϊ-τζαουσλαρὶ	36
Μεχτερχανέϊ σεχριγιαρὶ	22

Μεχτερχανέϊ σαδριαλὶ ἄσ. 60	16
Μεχτερχανέϊ κοῦλε ἄσ. 60	16
	90

Πάντα τὰ εἰς νάκτι συμποσοῦνται εἰς γρόσια **47,745**.

Τὰ εἰς γούναις καὶ τζοχάτλαζα καὶ κουμάσια:

Σαμουρόγουνα τοῦ βασιλέως ταχτᾶς μὲ προφύλια ξεχωριστά· ρισόγουνα τοῦ βασιλέως ταχτᾶς· σαμουρόγουνα τῆς βαλιδὲ-σουλτάνης· σαμουρόγουνα τῆς πὰς καδίνας· σαμουρόγουνα τοῦ δαρουσσααδὲ-ἀγασή· σαμουροπατζᾶς τοῦ χαζνὲ κεαγιασὴ μὲ σαμουροπρόφυλα· τρεῖς σαμουροπατζᾶδες τῷ ποσταντζήπασῃ, μίαν σαμουρόγουναν, 10 πήχ. ϛόφαν καὶ ἓν δονλούκι σάλι.

Αὐταὶ αἱ γοῦναι κοστίζουν γρ. **38,300**. Τὰ πάντα ἔξοδα τὰ ἐς τόδε γρόσια **86,046**.

Τὰ εἰς τὸν ἔσω δαϊρὲν τζοχάτλαζα 24:

Τῷ χαζνὲ-κεαγιασὴ, τῷ πὰς-γιαζιτζῇ, τῷ παλτατζιλὰρ-κεαγιασὴ, τῷ ὀδᾶ-πασισὴ, τῷ πὰς-καδὶν-ἀγασὴ, τῷ καχβετζήπασῃ τοῦ δαρουσσααδὲ-ἀγασὴ, τῷ καχβετζήπασῃ τῆς πὰς-καδίνης, τῷ καχβετζήπασῃ-ἀγᾶ, τῷ γιαζιτζῇ-ἐφένδῃ, τῷ καχβετζήπασῃ τοῦ χαζναδὰρ-ἀγᾶ, τῷ κὸζ-πεκτζήπασῃ-ἀγᾶ, τῷ τζεντατζῇ-ἀγᾶ, τῷ κιατίπῃ τοῦ χαζναδὰρ-ἀγᾶ, τῷ κιουρκτζήπασῃ, τῷ κὸζ-πεκτζῇ χαλιφεσὴ, τῷ οὐτζουντζοὺ κὸζ-πεκτζῇ, τῷ πὰς-ἐσκὶ-ἀγᾶ· τῷ πὰς-χαλιφὲ τοῦ γιαζιτζῇ-ἐφένδη, τῷ περδαράνῃ τοῦ πὰς-ἐσκὶ-ἀγᾶ, τῷ πὰς-χασεκῇ τοῦ γιαζιτζῇ-ἐφένδη, τῷ ρουχανῇ-ἐφένδῃ, τῷ χασεκήπασῃ-ἀγᾶ, τῷ πὰς-χασεκῇ-ἀγᾶ.

Τὰ εἰς τὸν ἔξω δαϊρὲν τζοχάτλαζα 28:

Τῷ τεσριφατζῇ-ἐφένδῃ, τῷ κεσεδάρῃ τοῦ τεσριφαττζῆ, τῷ κάλφα-ἐφένδῃ τοῦ κεαγιᾶ-κιατιπὴ, τῷ καρακουλάκῃ τοῦ Ἐπιτρόπου, τῷ καρακουλάκῃ τοῦ κεαγιάπεη, τῷ Ἰφλὰκ-κιατιπὴ, τῷ μουγζοὺρ-ἀγᾶ, τῷ ὀδάπασῃ-ἀγᾶ, τῷ κουστζήπασῃ-ἀγᾶ, τῷ τερεκετζήπασῃ-ἀγᾶ, τῷ κεσεδάρῃ τοῦ τζαούσπασῃ-ἀγᾶ, τῷ μουχουρδάρῃ τοῦ τζαούσπασῃ-ἀγᾶ, τῷ μεχτέρπασῃ τοῦ ρεὶς-ἐφένδη, τῷ μουγζοὺρ-ἀγᾶ γιαζιτζῇ, τῷ πὰς-τζοχαδάρῃ τοῦ Ἐπιτρόπου, τῷ τεσριφαττζῆ-καλφασὴ, τῷ κεσεδὰρ-ἐφένδῃ τοῦ τζαουσλὰρ-ἐμινὴ, τῷ τζαουσλὰρ-κιατιπὴ, τῷ κολαγοὺζ-ἀγᾶ, τῷ δοατζῇ-ἐφένδῃ, τῷ κολαγοὺζ-γιαμαγὴ, τῷ χαπερτζῆ-τζαούσῃ, τῷ καπιτζιλὰρ-κεαγιασὴ, τῷ σατίρπασῃ τοῦ τζαούσπασῃ-ἀγᾶ, τῷ ποσταντζήπασῃ-γιαζιτζησὴ, τῷ γιαζιτζῇ τοῦ ὀτζακίου, τῷ περαΐ-τεφτὲρ-τεσριφ-ἐφένδῃ.

Τζοχάτλαζα γάϊρι-ἐζ-τεσριφὰτ ἀλλὰ συνειθισθέντα: τῷ τατὰρ-ὀδάπασῃ, τῷ κουστζῆ-γιαμαγὴ, τῷ καϊκχανὲ κεαγιασὴ, τῷ οὐστᾶ τοῦ Κουρούτζεσμε, τῷ καπιτζῇ τοῦ Φαναρίου, τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ κιατίπη.

Αὐτὰ δίδει ἀφεύκτως ὁ ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας εἰς τὸ Ῥαμαζὰν-παϊράμι, καὶ ὁ ἡγεμὼν τῆς Μολδαβίας εἰς τὸ Κουρπὰν-παϊράμι.

Κύπρος

Ἀπὸ δέκα χιλιάδας κατοικητῶν χριστιανῶν πληρώνονται τὸν χρόνον

πουγγεῖα 413, πρὸς εἴκοσι γρόσια καὶ ἄσ. 60 τὸν κάθε ἄνθρωπον, ὧν τὰ μὲν ἑπτὰ ἥμισυ γρόσια δίδονται διὰ τὸ πεδέλι μαϊσέτ, τὰ δὲ ἑπτὰ ἥμισυ διὰ τὸ πεδέλι νουζούλ, καὶ τὰ λοιπὰ πέντε ἥμισυ διὰ τὸ χαράτζι. Ἀπὸ αὐτὰ λοιπὸν τὰ 413 πουγγεῖα ἄσπρα παίρνει ὁ σαχίπι-δεβλέτης τὰ 200 ὡς χάσι του, καὶ παίρνει καὶ ἄλλα 80 πουγγεῖα διὰ τζισμὲ-παχᾶ· τὰ 50 ἐξοδιάζονται διὰ ἔξοδα τοῦ μουχασίλη εἰς τὴν Πόλιν, καὶ τὰ λοιπὰ 113 παίρνει ὁ τεφτερδάρης διὰ τὸ χαράτζι. Ἔχει καὶ ὁ μουχασίλης εἰσόδημα κύριον πουγγεῖα 80 ἀπὸ τὰ ἀβαΐτια τοῦ γιαννιτζὰρ-ἀγασή, τοῦ κοὺλ-κεαγιασή, τοῦ τεφτερδάρη καὶ τοῦ ἀλάϊ-πέη τῶν ἐν τῇ Κύπρῳ, καὶ ἔκ τινων κωμῶν διωρισμένων εἰς τὸ ὀφφίκιόν του, καὶ ἐκ τῶν τζιφτζήδων τούρκων· ἀλλὰ τούτοις μὴ ἐξαρκούμενος ἁρπάζει καὶ ἀδίκως πολλάκις πλείονα ἢ μᾶλλον διπλᾶ καὶ τριπλᾶ τῶν 80 κανονικῶν.

ΠΑΡΕΛΕΙΦΘΗΣΑΝ

Ἐν σελ. 245, μετὰ τὸν στιχ. 21.

Ὁ Ἱεροσολύμων Δοσίθεος ἐπεσκεύασε τὴν οἰκοδομὴν καὶ ἐκκλησίαν τῆς Βηθλεὲμ καὶ ἄλλας οἰκοδομὰς ἐν τῇ Ἱερουσαλήμ· συνέθετο καὶ τὸ Περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρχευσάντων ἐν δυσὶ τόμοις πολυφύλλοις· συνήθροισε καὶ ἐξέδοτο τύποις τὸν λεγόμενον Τόμον τῆς Χαρᾶς καὶ τὸν λεγόμενον Τόμον τῆς Ἀγάπης· ἤλεγξε καὶ ἐστηλίτευσεν Ἰωάννην τὸν Καρυοφύλλην, τὸν καὶ μέγαν Λογοθέτην τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, ὡς καλβινόφρονα, καὶ ἄλλα οὐκ ὀλίγα μεγάλα διεπράξατο ὁ ἀοίδιμος.

Ἐν σελ. 628· μετὰ τὸν στιχ. 11.

Ἐμαζιλεύθη καὶ ὁ ἡγεμὼν τῆς Μολδαβίας Κωνσταντῖνος ὁ Μουρούζης, καὶ ἔγινε Πογδάν-πεης, περὶ τὰ τέλη τοῦ Μαΐου, τῇ αὐτῇ συνεργείᾳ τοῦ Τζελεπῆ-ἀγᾶ, ὁ πεϊζαδὲς Ἀλέξανδρος Κωνσταντίνου Μαυροκορδάτος.

ΠΙΝΑΞ ΚΕΦΑΛΑΙΩΔΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Βιβλίον Η'.

ΚΕΦ. Α'. Τὰ ἐπὶ τῆς πατριαρχείας Γενναδίου τοῦ Σχολαρίου. Σελ. 3
ΚΕΦ. Β'. Τὰ ἐπὶ τῆς πατριαρχείας τοῦ Ἰσιδώρου. » 7
ΚΕΦ. Γ'. Τὰ ἐπὶ τῆς πατριαρχείας Σωφρονίου τοῦ Συροπούλου, Ἰωάσαφ τοῦ Κόκκα καὶ Μάρκου τοῦ Ξυλοκαράβου καὶ γενεαλογία τῶν χάνηδων τοῦ Κριμίου, καὶ τὰ κατὰ τὴν Ἱσπανίαν, καὶ τὸ λεγόμενον ἅγιον ὀφφίκιον, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἀνίερον ἐξέτασιν. » 14
ΚΕΦ. Δ'. Τὰ ἐπὶ τῆς πατριαρχείας Συμεῶνος τοῦ Τραπεζουντίου καὶ Διονυσίου τοῦ ἀπὸ Φιλιππουπόλεως, καὶ βασιλεία τοῦ Κορδούκ. » 19
ΚΕΦ. Ε'. Τὰ ἐπὶ τῆς β' πατριαρχείας τοῦ αὐτοῦ Συμεῶνος τοῦ Τραπεζουντίου καὶ Ῥαφαὴλ τοῦ Σέρβου, καὶ βασιλεία τοῦ Παγιαζίτη. » 23
ΚΕΦ. Ϛ'. Τὰ ἐπὶ τῆς πατριαρχείας Μαξίμου τοῦ Γ', Νήφωνος τοῦ ἀπὸ Θεσσαλονίκης καὶ Διονυσίου τοῦ Β'. » 27
ΚΕΦ. Ζ'. Τὰ ἐπὶ τῆς πατριαρχείας Μαξίμου τοῦ Γ', καὶ τῆς β' πατριαρχείας τοῦ Νήφωνος, καὶ Ἰωακεὶμ τοῦ Δράμας, καὶ πατριαρχεία Παχωμίου τοῦ Ζιχνῶν, καὶ βασιλεία τοῦ σουλτὰν Σελίμη. » 31
ΚΕΦ.Η'. Τὰ ἐπὶ τῆς β' πατριαρχείας τοῦ προῤῥηθέντος Ἰωακεὶμ τοῦ Δράμας, καὶ τὰ ἐπὶ τῆς β' πατριαρχείας τοῦ προῤῥηθέντος Παχωμίου. » 41
ΚΕΦ. Θ'. Τὰ ἐπὶ τῆς πατριαρχείας Θεολήπτου τοῦ Ἰωαννίνων, καὶ ἅλωσις τῆς Αἰγύπτου ὑπὸ τοῦ σουλτὰν Σελίμη, καὶ ἁρπαγὴ ἐκκλησιῶν, καὶ βασιλεία τοῦ σουλτὰν Σουλεϊμάν. » 44
ΚΕΦ. Ι'. Τὰ ἐπὶ τῆς πατριαρχείας Ἱερεμίου τοῦ ἀπὸ Σοφίας μητροπολίτου, καὶ τῆς ἐπιπηδήσεως Ἰωαννικίου τοῦ Σωζουπόλεως, καὶ τῆς β' τοῦ αὐτοῦ Ἱερεμίου πατριαρχείας, καὶ προσκύνησις τῆς Μολδαβίας τῇ ὀθωμανικῇ βασιλείᾳ, καὶ τὰ κατὰ τὸν Ἱεροσολύμων Γερμανόν. » 56
ΚΕΦ. ΙΑ'. Ἱστορία Λουθήρου καὶ τῆς αἱρέσεως αὐτοῦ. » 68
ΚΕΦ. ΙΒ' Ἱστορία Ζουβιγγλίου καὶ τῆς αἱρέσεως αὐτοῦ » 85

ΚΕΦ. ΙΓ'. Ἱστορία Καλβίνου καὶ τῆς αἱρέσεως αὐτοῦ. Σελ. 87
ΚΕΦ. ΙΔ'. Πατριαρχεία τοῦ ἀπὸ Νικομηδείας Διονυσίου, καὶ τάγμα τῶν Ἰησουϊτῶν καὶ Καπουκίνων. » 91
ΚΕΦ. ΙΕ'. Πατριαρχεία τοῦ Ἰωάσαφ. » 96
ΚΕΦ. ΙϚ'. Τὰ ἐπὶ τῆς πατριαρχείας Μητροφάνους τοῦ Γ' τοῦ ἀπὸ Καισαρείας, καὶ ἅλωσις τῆς Κύπρου. » 101
ΚΕΦ. ΙΖ'. Τὰ ἐπὶ τῆς πατριαρχείας Ἱερεμίου τοῦ Β' τοῦ ἀπὸ Λαρίσσης, καὶ τὰ κατὰ τὸν Ἱεροσολύμων Σωφρόνιον· καὶ γράμματα τῶν σοφῶν τῆς Γερμανίας αἱρετικῶν πρὸς τὸν πατριάρχην Ἱερεμίαν. » 108
ΚΕΦ. ΙΗ'. Δευτέρα πατριαρχεία τοῦ προῤῥηθέντος Μητροφάνους τοῦ ἀπὸ Καισαρείας, καὶ δευτέρα πατριαρχεία τοῦ αὐτοῦ Ἱερεμίου τοῦ Β', καὶ ἐπιπήδησις Παχωμίου τοῦ Λεσβίου· καὶ ἱστορία τῆς μοσχοβικῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας. » 112
ΚΕΦ. ΙΘ'. Πατριαρχεία τοῦ ἀπὸ Φιλιππουπόλεως Θεολήπτου, καὶ τρίτη πατριαρχεία τοῦ αὐτοῦ Ἱερεμίου τοῦ Β'. » 117
ΚΕΦ. Κ'. Πατριαρχεία Ματθαίου τοῦ ἀπὸ Ἰωαννίνων, καὶ Νεοφύτου τοῦ ἀπὸ Ἀθηνῶν, καὶ Ῥαφαὴλ τοῦ Β' τοῦ ἀπὸ Μεθύμνης, καὶ ἁρπαγὴ παρὰ τῶν Τούρκων τῆς πατριαρχικῆς ἐκκλησίας Παμμακαρίστου. » 119
ΚΕΦ. ΚΑ'. Δευτέρα πατριαρχεία τοῦ αὐτοῦ Νεοφύτου τοῦ ἀπὸ Ἀθηνῶν, καὶ β' πατριαρχεία τοῦ αὐτοῦ Ῥαφαὴλ τοῦ Β' τοῦ ἀπὸ Μεθύμνης, καὶ πατριαρχεία Τιμοθέου τοῦ ἀπὸ Παλαιῶν Πατρῶν. » 124
ΚΕΦ. ΚΒ'. Πατριαρχεία Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως· ἐπιπήδησις εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον Γρηγορίου τοῦ Ἀμασείας. » 130
ΚΕΦ. ΚΓ'. Πατριαρχεία Ἀνθίμου τοῦ Ἀδριανουπόλεως, καὶ δευτέρα πατριαρχεία Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως. » 132
ΚΕΦ. ΚΔ'. Πατριαρχεία Κυρίλλου τοῦ ἀπὸ Βερῤῥοίας, καὶ γ' πατριαρχεία τοῦ Λουκάρεως, καὶ πατριαρχεία Ἀθανασίου τοῦ Πατελάρου, καὶ δ' πατριαρχεία τοῦ Λουκάρεως. » 135
ΚΕΦ. ΚΕ'. Δευτέρα πατριαρχεία Ἀθανασίου τοῦ Πατελάρου, καὶ δευτέρα πατριαρχεία Κυρίλλου τοῦ ἀπὸ Βερῤῥοίας, καὶ ἅλωσις τοῦ Βαγδατίου. » 139
ΚΕΦ. ΚϚ'. Πατριαρχεία Νεοφύτου τοῦ πρώην Ἡρακλείας, καὶ πέμτη πατριαρχεία Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως, καὶ τρίτη πατριαρχεία Κυρίλλου τοῦ ἀπὸ Βερῤῥοίας. » 141
ΚΕΦ. ΚΖ'. Πατριαρχεία Παρθενίου τοῦ ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως, καὶ πατριαρχεία Παρθενίου τοῦ Νέου τοῦ καὶ Κεσκὶν καὶ Γολιὰθ ἐπονομαζομένου, καὶ τὰ κατὰ τὸν Ἱεροσολύμων Παΐσιον, καὶ ἐκστρατεία κατὰ τῆς Κρήτης. Πάπαι τῆς Ῥώμης ἀπὸ ἔτους 1585. » 143
ΚΕΦ. ΚΗ'. Πατριαρχεία τοῦ ἀπὸ Ἡρακλείας Ἰωαννικίου, καὶ δευ-

τέρα πατριαρχεία Παρθενίου τοῦ Νέου, καὶ β′ τοῦ αὐτοῦ Ἰωαννικίου. Σελ. 150

ΚΕΦ. ΚΘ′. Τρίτη πατριαρχεία Ἀθανασίου τοῦ Πατελάρου, καὶ πατριαρχεία Παϊσίου τοῦ ἀπὸ Λαρίσσης, καὶ τρίτη πατριαρχεία τοῦ αὐτοῦ Ἰωαννικίου τοῦ ἀπὸ Ἡρακλείας. » 153

ΚΕΦ. Λ′. Δευτέρα πατριαρχεία τοῦ ἀπὸ Τορνόβου Κυρίλλου, καὶ δευτέρα τοῦ ἀπὸ Λαρίσσης Παϊσίου, καὶ πρώτη Παρθενίου τοῦ ἀπὸ Χίου. » 155

ΚΕΦ. ΛΑ′. Πατριαρχεία τοῦ Γάνου καὶ Χώρας Γαβριὴλ, καὶ πατριαρχεία Παρθενίου τοῦ ἀπὸ Προύσης, καὶ τὰ κατὰ τὸν Ἱεροσολύμων Νεκτάριον. » 159

(ΚΕΦ. ΛΒ′. Πατριαρχεία Διονυσίου τοῦ Γ′ τοῦ ἀπὸ Λαρίσσης, καὶ δευτέρα πατριαρχεία τοῦ αὐτοῦ Παρθενίου τοῦ ἀπὸ Προύσης τοῦ ἐπιλεγομένου Μογιλάλου, καὶ ἐπιπήδησις Κλήμεντος τοῦ ἀπὸ Ἰκονίου.

ΚΕΦ. ΛΓ′. Πατριαρχεία Μεθοδίου τοῦ ἀπὸ Ἡρακλείας, καὶ τὰ κατὰ τὸν Δοσίθεον, πατριάρχην Ἱεροσολύμων, καὶ (*)) ἄλωσις τοῦ κάστρου τῆς Κρήτης. » 161

ΚΕΦ. ΛΔ′. Τρίτη πατριαρχεία τοῦ αὐτοῦ Παρθενίου τοῦ Δ′ τοῦ ἀπὸ Προύσης, τοῦ ἐπιλεγομένου Μογιλάλου. » 166

ΚΕΦ. ΛΕ′. Πατριαρχεία τοῦ ἀπὸ Λαρίσσης Διονυσίου, καὶ Γερασίμου τοῦ Τουρνόβου. Τὰ ἐπὶ τῆς ἀκμαζούσης ἡλικίας τοῦ σουλτὰν Μεχμέτη τοῦ Δ′ συμβάντα, καὶ παρακμὴ τῆς ὀθωμανικῆς βασιλείας. » 168

ΚΕΦ. ΛΣ′. Τετάρτη πατριαρχεία Παρθενίου τοῦ Μογιλάλου τοῦ ἀπὸ Προύσης, καὶ δευτέρα πατριαρχεία Διονυσίου Δ′ τοῦ Μουσελίμη, καὶ καθαίρεσις τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν Παϊσίου, καὶ συνοδικὸν διὰ τὴν μίτραν τοῦ Κεφαληνίας· καὶ πολιορκία τῆς Βιέννης, καὶ ἧττα καὶ φυγὴ τοῦ βεζίρη Καρᾶ-Μουσταφᾶ-πασσᾶ. » 171

ΚΕΦ. ΛΖ′. Πατριαρχεία Ἰακώβου τοῦ ἀπὸ Λαρίσσης, καὶ τρίτη πατριαρχεία Διονυσίου τοῦ Μουσελίμη· καὶ πόλεμος κατὰ Γερμανῶν, Μοσχόβων, Λέχων τε καὶ Ἐνετῶν. » 182

ΚΕΦ. ΛΗ′. Πέμπτη πατριαρχεία Παρθενίου τοῦ Μογιλάλου, καὶ δευτέρα πατριαρχεία Ἰακώβου τοῦ ἀπὸ Λαρίσσης, καὶ τετάρτη πατριαρχεία Διονυσίου τοῦ Μουσελίμη, καὶ τρίτη πατριαρχεία Ἰακώβου τοῦ ἀπὸ Λαρίσσης. » 185

ΚΕΦ. ΛΘ′. Πατριαρχεία Καλλινίκου τοῦ δευτέρου τοῦ ἀπὸ Προύσης, τοῦ καὶ Ἀκαρνᾶνος ἐπιλεγομένου. » 198

ΚΕΦ. Μ′. Πατριαρχεία Νεοφύτου τοῦ ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως. » 201

(*) Τὰ ἐν τῇ παρενθέσει ἐλλείπουσιν—ἴδε σελ. 160.

ΚΕΦ. ΜΑ′. Δευτέρα πατριαρχεία Καλλινίκου τοῦ Β′, τοῦ ἀπὸ Προύσης τοῦ καὶ Ἀκαρνᾶνος ἐπιλεγομένου, καὶ γράμμα συνοδικὸν πρὸς σύστασιν τοῦ σχολείου· καὶ πάπαι τῆς Ῥώμης ἀπὸ ἔτους 1645. Σελ. 202

ΚΕΦ. ΜΒ′. Πέμπτη πατριαρχεία Διονυσίου τοῦ Μουσελίμη. » 216

ΚΕΦ. ΜΓ′. Τρίτη πατριαρχεία Καλλινίκου τοῦ Β′, τοῦ καὶ Ἀκαρνᾶνος ἐπιλεγομένου. » 217

ΚΕΦ. ΜΔ′. Πόλεμος φρικτὸς τῆς Τζέντας. » 223

ΚΕΦ. ΜΕ′. Πραγματεία τῆς ἐν τῷ Καρλοβίτζ εἰρήνης. » 228

ΚΕΦ. ΜΣ′. Ἀποστασία κατὰ τοῦ σουλτὰν Μουσταφᾶ. » 235

Βιβλίον Θ′.

ΚΕΦ. Α′. Τὰ ἐπὶ τῆς πατριαρχείας Γαβριὴλ τοῦ Γ′ τοῦ ἀπὸ Χαλκηδόνος. Βασιλεία τοῦ σουλτὰν Ἀχμέτη. Παρεκβολὴ περὶ τῆς Ῥουσσίας καὶ Πέτρου τοῦ Μεγάλου. » 241

ΚΕΦ. Β′. Πατριαρχεία Κυπριανοῦ τοῦ ἀπὸ Καισαρείας, καὶ Ἀθανασίου τοῦ Ε′ τοῦ ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως. Πόλεμος τοῦ Πέτρου μὲ τὸν ῥῆγα τῆς Σβετζίας Κάρλον εἰς τὴν Πουλτάβαν· καὶ πόλεμος τοῦ Πέτρου μὲ τοὺς Τούρκους εἰς τὸν Προῦτον. » 267

ΚΕΦ. Γ′. Πατριαρχεία Κυρίλλου Δ′ τοῦ ἀπὸ Κυζίκου, καὶ β′ πατριαρχεία τοῦ αὐτοῦ Κυπριανοῦ, καὶ πατριαρχεία Κοσμᾶ Γ′ τοῦ πρώην Ἀλεξανδρείας· καὶ πόλεμος τῶν Τούρκων μὲ τοὺς Ἐνετοὺς, καὶ ἄλωσις τοῦ Μωρέως. » 286

ΚΕΦ. Δ′. Πατριαρχεία Ἱερεμίου Γ′ τοῦ ἀπὸ Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας· καὶ πόλεμος τῶν Ὀθωμανῶν μὲ τοὺς Γερμανοὺς, καὶ ἄλωσις Τεμισβαρίου καὶ Πελιγραδίου, καὶ εἰρήνη τουρκονέμτζικη. » 301

ΚΕΦ. Ε′. Πατριαρχεία τοῦ Κωνσταντινουπολίτου Παϊσίου τοῦ ἀπὸ Νικομηδείας. Ἐπανάστασις εἰς τὴν Πόλιν καὶ βασιλεία τοῦ σουλτὰν Μαχμούτη. » 325

ΚΕΦ. Ϛ′. Δευτέρα πατριαρχεία τοῦ Ἱερεμίου καὶ πατριαρχεία Σεραφεὶμ τοῦ ἀπὸ Νικομηδείας, καὶ πατριαρχεία Νεοφύτου τοῦ ἀπὸ Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας. » 336

ΚΕΦ. Ζ′. Δευτέρα πατριαρχεία τοῦ αὐτοῦ Παϊσίου, καὶ δευτέρα πατριαρχεία τοῦ αὐτοῦ Νεοφύτου, καὶ τρίτη πατριαρχεία τοῦ αὐτοῦ Παϊσίου. » 349

ΚΕΦ. Η′. Πατριαρχεία Κυρίλλου τοῦ Ε′ τοῦ ἀπὸ Νικομηδείας, καὶ δ′ πατριαρχεία τοῦ αὐτοῦ Παϊσίου, καὶ β′ πατριαρ-

χεία τοῦ αὐτοῦ Κυρίλλου, καὶ πατριαρχεία Καλλινίκου τοῦ Γ' τοῦ ἀπὸ Προϊλάβου. » 362
ΚΕΦ. Θ'. Πατριαρχεία Σεραφεὶμ τοῦ ἀπὸ Φιλιππουπόλεως. » 376
ΚΕΦ. Ι'. Πατριαρχεία τοῦ Χαλκηδόνος Ἰωαννικίου τοῦ Καρατζᾶ. » 388
ΚΕΦ. ΙΑ'. Πατριαρχεία Σαμουὴλ Κωνσταντινουπολίτου τοῦ ἀπὸ Δέρκων. » 396

Βιβλίον Ι'.

ΚΕΦ. Α'. Πατριαρχεία Μελετίου τοῦ ἀπὸ Λαρίσσης. Σκάνδαλα τοῦ Νικολάου Σούτζου καὶ τοῦ πρέσβεως τῆς Φραντζας μεταξὺ Πόρτας καὶ Ρουσσίας. Ἔγγραφον ψευδὲς τῷ σουλτὰν Μουσταφᾷ τῶν ἀποστατῶν τῆς Λεχίας Ποτόσκη καὶ Κρασένσκη. Εἰρκτῇ παραδίδεται εἰς τοὺς Ἑπτὰ Πύργους ὁ Ὀπρέσκωφ. Γίνεται ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας διὰ τοῦ χάνη Κερὶμ-Γκιράϊ ὁ Γρηγόριος Ἀλεξάνδρου Γκίκας. Μανιφέστον τοῦ σουλτὰν Μουσταφᾶ διὰ τὸν κατὰ τῆς Ρουσσίας πόλεμον. Ἔγγραφον τῆς βασιλίσσης Αἰκατερίνης εἰς τὰς αὐλὰς τῆς Εὐρώπης διὰ τὸν κατ' αὐτῆς ἄδικον πόλεμὸν τῶν Ὀθωμανῶν. Μανιφέστον τῆς αὐτῆς διὰ τὸν αὐτὸν, ἀναιρετικὸν τοῦ μανιφέστου τῆς Πόρτας, εἰς τοὺς ὑποχειρίους της. Λεηλασία τοῦ Κερὶμ-Γκιράϊ χάνη εἰς τὴν ρουσσικὴν Οὐκραίναν μὲ ἐντελῆ ὄλεθρόν του. Διαγωγὴ τοῦ αὐθέντου Μολδαβίας Γρηγορίου Καλλιμάχη καὶ συκοφαντίαι τριπλαῖ κατ' αὐτοῦ. Ἐκστρατεία τοῦ βεζίρη Γιαγλικτζῆ Μεχμὲτ-Ἐμὶν-πασσᾶ, καὶ τὰ γεγονότα εἰς τὸ ἀλάϊ τοῦ ὀρδίου. Συκοφαντία δύο ἰατρῶν ὅτι κατάσκοποι Μοσχόβων. Πτῶσις τοῦ πατριάρχου Μελετίου. » 421
ΚΕΦ. Β'. Πατριαρχεία Θεοδοσίου τοῦ ἀπὸ Θεσσαλονίκης. Τὰ παρὰ τῷ Χοτίνι συμβάντα. Διάπλευσις τοῦ Δουνάβεως ἀπὸ Ἰσάκτζας εἰς Καρτάλι καὶ ἐρχομὸς τοῦ βεζίρη εἰς τὸ Κάντεπε. Καθαιρεῖται καὶ εἰρκτῇ παραδίδεται ὁ Πογδάν-πεης Γρηγόριος Καλλιμάχης. Γίνεται αὐθέντης Μολδαβίας ὁ Μαυροκορδάτος Κωνσταντῖνος. Πόλεμος εἰς τὸ Χοτίνι. Λεηλασία τῆς λεχικῆς Οὐκραίνας ἀντὶ τῆς ρουσσικῆς. Πολιορκία τοῦ Χοτινίου. Φόνος τοῦ Καλλιμάχη καὶ τοῦ Νικολάου Σούτζου. Καθαίρεσις καὶ φόνος τοῦ βεζίρη καὶ βεζαρέτι τοῦ Μολδοβαντζῆ. Πόλεμοι ἄντικρυ τοῦ Χοτινίου· φεύγει ὁ Μολδοβαντζὴς· ἅλωσις τοῦ Χοτινίου. Πόλεμος περὶ τὸ Πεντέρι. Κινήματα τοῦ Μανόλη Τζαννῆ. Ἐξοῦται

ὁ Μολδοβαντζὴς, καὶ γίνεται βεζίρης ὁ Χαλὶλ-πασσᾶς. Στόλος ρουσσικὸς εἰς τὸ Αἰγαῖον καὶ Ἰόνιον πέλαγος. Πόλεμοι εἰς Χάντεπε καὶ ποταμὸν Λάργαν. Τὰ κατὰ τὸν Μωρέαν. Ναυμαχία περὶ τὴν Τζίαν· καύσιμον τοῦ τουρκικοῦ στόλου εἰς τὸν Τζεσμέν. Πόλεμος εἰς τὸ Καρτάλι. Ἅλωσις τοῦ Ἰσμαηλίου καὶ τοῦ Κιλίου. Πολιορκία τοῦ Πεντερίου. Συμφωνία Ταρτάρων διὰ τὸ αὐτόνομόν τους. Ἅλωσις τοῦ Πένδερ καὶ τοῦ Ἄκκερμαν. Ἅλωσις τῆς Ἰπραΐλας. Ἅλωσις τῆς Τούλτζας. Οἱ Τοῦρκοι τῆς Σμύρνης φονεύουσι τοὺς Χριστιανούς. Ἐξοῦται ὁ βεζίρης καὶ γίνεται ὁ Δανατζής. Ἅλωσις τοῦ Γκιργκιόβου. Τὰ εἰς τὸ Κρίμι συμβάντα. Ἔφοδος τοῦ Βεΐσμαν εἰς τὸ Παπάδαγι. Μανιφέστα τοῦ Προύσια καὶ τῆς Μαρίας Τερέζας καὶ τῆς Ρουσσίας διὰ τοὺς τόπους ὁποῦ πρέπει νὰ ὁρίζουν εἰς τὴν Λεχίαν. Διάφοροι πόλεμοι καὶ πέραν τοῦ Δουνάβεως. Ζημίαι τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν μητρόπολιν Δέρκων. Σελ. 439
ΚΕΦ. Γ'. Δευτέρα πατριαρχεία τοῦ Κὺρ Σαμουὴλ. Ἔρανος παρὰ τῶν ἀρχιερέων διὰ τὸ πολὺ χρέος τοῦ Κοινοῦ. Θάνατος τοῦ σουλτὰν Μουσταφᾶ, καὶ βασιλεία τοῦ ἀδελφοῦ του Ἀπτοὺλ-Χαμίτη. Κακόνοιαι τοῦ Προύσης Μελετίου κατὰ τοῦ πατριάρχου Σαμουὴλ. Ἀποστασία τοῦ Πουγατζὲβ κατὰ τῆς βασιλίσσης Αἰκατερίνης. Πόλεμοι πολλοὶ πολλαχοῦ, ἀλλ' ὁ τῆς Κόσνιτζας γενικός. Στάσις τοῦ Ἀχμὲτ-ἐφένδη, γιαζιτζῆ τοῦ Κιζλὰρ-ἀγᾶ. Συμφωνία μεταξὺ Βιέννης καὶ Κωνσταντινουπόλεως. Συνέλευσις τῶν πληρεξουσίων εἰς τὸ Καϊναρτζίκι διὰ τὴν πραγματείαν τῆς εἰρήνης· ἔγινε μὲ ἄρθρα 28. Ζημία τῷ Κοινῷ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας παρὰ τοῦ Ἰακώβου Ῥίζου Σπαθάρη. Καταδρομαὶ κατὰ τοῦ πατριάρχου Σαμουὴλ, καὶ ἄδικον καὶ ζημίαι τοῦ Κοινοῦ. » 515
ΚΕΦ. Δ'. Πατριαρχεία τοῦ ἀπὸ Ἱεροσολύμων Σωφρονίου. Χάττισερίφι διὰ τὰ προνόμια τῆς Βλαχίας. Λογομαχίαι διὰ τοὺς δορυαλώτους τῶν Μοσχόβων καὶ τοὺς ἐπὶ τοῦ πολέμου αἰχμαλωτισθέντας ὑποχειρίους. Μιαιφονία τοῦ Ταχὶρ-Ὁμέρη. Ἐρχομὸς τοῦ Ῥεπνὶν εἰς τὴν Πόλιν. Ἐμποδίζεται ἡ ἐπισκευὴ ἐκκλησιῶν. Περὶ τῶν ἐν τῇ Χάλκῃ καὶ τῇ Πρώτῃ μοναστηρίων τῆς Παναγίας καὶ τῆς Μεταμορφώσεως. Σκάνδαλα τοῦ Δραγομάνου τῆς Πόρτας Μουρούζη κατὰ τοῦ Ῥεπνίν. Ἔγγραφον τῆς Ρουσσίας. Φόνος τοῦ Γρηγορίου Γκίκα, αὐθέντου Μολδαβίας, καὶ αὐθεντεία τοῦ Δραγομάνου Μουρούζη.

Μανιφέστον τῆς Ῥουσσίας κατὰ τῶν Τούρκων. Στόλος τοῦ καπουδάνι-δεργιὰ Χασὰν-πασσᾶ Τζεζάερλη εἰς τὸν Εὔξεινον πόντον. Περιγραφὴ τοῦ εἰς τὸν Εὔξεινον πόντον ταξειδίου μου. Περιγραφὴ Ταμανίου, Ἀπαζίας, Τζερκεζίας καὶ τῶν περὶ αὐτὰ τόπων. Χρυσόβουλλα τοῦ αὐθέντου Βλαχίας Ὑψηλάντου. Σιγγιλλιῶδες πατριαρχικὸν γράμμα διὰ τὸ κατὰ τὴν Πρώτην ἱερὸν μοναστήριον τῆς Μεταμορφώσεως. » 540

ΚΕΦ. Ε'. Πατριαρχεία Γαβριὴλ τοῦ Γ' τοῦ ἀπὸ Παλαιῶν Πατρῶν. Κάμνει ὁ αὐθέντης Ὑψηλάντης μετόχιον τῆς Παναγίας Καμαργιότισσας τὴν Μαρικούτζαν· χρυσόβουλλον διὰ τὰ ἐν Βλαχίᾳ κτήματά του. Μανιφέστον τῆς Ῥουσσίας διὰ τὴν τοῦ Κριμίου πληρεξουσιότητα καὶ κυριαρχίαν της. Διωγμὸς τοῦ καπετὰν-πασσᾶ Τζεζάερλη κατὰ τῆς ἐκκλησίας τῆς Κύπρου. Δύο πυρκαϊαὶ τῆς Πόλεως μέγισται. » 619

ΚΕΦ. Ϛ'. Πατριαρχεία τοῦ ἀπὸ Σμύρνης Προκοπίου. Κάμνει Σμύρνης τὸν πρωτοσύγκελλόν του παρὰ γνώμην τῶν Φαναριωτῶν . . . . . » 641

Παράρτημα.

Ἔθιμα τῆς ὀθωμανικῆς βασιλείας·

ΜΕΡΟΣ Α'. Τὰ περὶ τὸν βασιλέα » 717

ΜΕΡΟΣ Β'. Τὰ περὶ τὸν Ἐπίτροπον τῆς βασιλείας, τοὐτέστι σαχίπη-δεβλέτι, ἄλλως βεζὶρ-ἀζὲμ, καὶ τοὺς λοιποὺς βεζίρηδες καὶ πασσᾶδες, καὶ ἄλλα ὀφφίκια σύμμικτα ἀπὸ διοικήσεως ἐπαρχιῶν καὶ διεξαγωγῆς πολέμων. » 734

ΜΕΡΟΣ Γ'. Περὶ τῶν τζαούσηδων. » 743

ΜΕΡΟΣ Δ'. Ἐκστρατεία τοῦ βεζίρη καὶ τρόπος πολεμικὸς τῶν Ὀθωμανῶν. » 745

ΜΕΡΟΣ Ε'. Τὰ περὶ τὸν μουφτὴν καὶ τοὺς οὐλεμᾶδες. » 748

ΜΕΡΟΣ Ϛ'. Ὀφφίκια τῆς βασιλείας τὰ ἐν τῇ βασιλευούσῃ χοτζαγκιάνηδών τε καὶ ἀβάμηδων. » 754

ΜΕΡΟΣ Ζ'. Ὁ βασιλικὸς στόλος. » 760

ΜΕΡΟΣ Η'. Τὰ πολεμικὰ τάγματα. » 761

ΝΕΡΟΣ Θ'. Ἄραβες οἱ ὑπὸ τῇ ὀθωμανικῇ βασιλείᾳ· Αἴγυπτος· Ὄρος Λιβάνου καὶ Ἀντιλιβάνου. » 766

ΜΕΡΟΣ Ι'. Τάρταροι οἱ ὑπὸ τῇ ὀθωμανικῇ βασιλείᾳ. » 773

ΜΕΡΟΣ ΙΑ'. Ἀρβανίται οἱ ὑπὸ τῇ ὀθωμανικῇ βασιλείᾳ » 776

ΜΕΡΟΣ ΙΒ'. Ἐθιμά τινων ἐπαρχιῶν. Μολδαβία· Βλαχία· Κύπρος. » 777

ΠΙΝΑΞ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟΣ.

Ἀβαζγοι 35.
Ἄβαροι 35.
Ἀβάσκιοι 646.
Ἀβγάνοι 305. 313.
Ἀβραμάτζος 537.
Ἀβράμιος Ἱεροσ. 541. 548. 679. 684.
Ἀβρὲτ-ἀδασὶ 356.
Ἁγ. Ἀθανασ. λαύρα Ἄθ. 132.
Ἀγαθούπολις—ῖται 385. 686..
Ἁγ. Ἄννης μον. Ἄθ. 477.
Ἅγ. Ἀπόστολοι ἐκκλ. 4. 5. 12
Ἁγ. Βηθλεὲμ ἐκκλ. Ἱερουσ. 99. 679.
» Γεθσημανῆ » » 680.
» Γεωργ. ἐκκλ. Βενετ. 394.
» » » Σαρμασ. 553.
» » » Φαναρ. 681.
» » » Ποτηρᾶ 553.
» » μετ. ἁγιοτ. Βουκ. 292. 452. 617.
» » » » Νεοχωρ. 388. 499. 684. 709.
» » » » Φαν. 328. 513. 638. 680. 684.
» » μον. Ἀντιγ. 555.
» » » ἐν Θυνίᾳ 133.
» » » Χάλκ. 360. 363. 393. 401. 414. 680.
» » πατρ. 123. 129. 159. 332.
» Δημητρ. ἐκκλ. Κουρούτζεσμε 688.
» » » Παρμάκαπι 327.
» Εὐθυμ. ἐκκλ. Χηλ. 132. 170. 706.
» Εὐφημ. ἐκκλ. Χαλκηδ. 650.
» » λείψ. 4.
» Θεοδ. ἐκκλ. Βλάγκ. 553.
Ἅγια (Ὁλλανδ.) 39.
Ἁγ. Ἰακώβ. μον. Ἱερουσ. 163.
Ἁγία Μαύρα ἴδε Λευκάς.
Ἁγιὰς-πασσ. 53.
Ἁγιοτ. μετοχ. Γιάφ. 679.
» » Σμύρν. 410.
Ἁγ. Ἰωάννου ἐκκλ. Γαλατ. 414.
» » Θεολ. μον. Πάτμ. 344.
Ἁγ. Ἰωάννου λείψανον 189.
» » μετ. Σιν. Παλατ. 327. 376.
» » μον. Βουκουρ. 680.
» » τάγμα 24. 54. 56.
Ἀγκύπης σαράφ. 360. 362. 367. 369.
Ἁγ. Κυριακῆς ἐκκλ. 553.
Ἀγκὼν 13. 136.
Ἁγ. Μονὴ Χίου 142.
Ἁγ. Νικολ. ἐκκλ. Νεοχ. 499. 553. 709.
» » » Τζουπ. 553.
» » » Ὑψωμαθ. 206.
» » » Χαλκ. 540.
» » μον. Ἱερουσ. 680.
» » » Λιχ. 644.
Ἅγ. Ὄρος 166. 207. 326. 353. 361. 387.. 392. 396 400. 476. 540. 655. 639. 681.
Ἁγ. Παρασκευῆς ἐκκλ. Θεραπ. 645.
» » λείψ. 145. 734.
» Παύλου μον. Ἄθ. 353.
» Πέτρου ναὸς Ῥώμ. 33. 41. 68.
Ἀγρίκολας 77.
Ἁγ. Σάββα λαύρα Ἱερουσ. 684.
» » μον. Ἀλεξανδρ. 355. 696.
» » » Βουκουρ. 561.
» Σοφία τζαμὶ 107. 194. 236. 330. 489. 553. 754.
Ἅγ. Στέφανος 294. 296. 550.
Ἀγχίαλος 666.
Ἀδάϊ-κεπὶρ 307.
Ἄδανα 25. 57. 372.
Ἀδὶλ-Κουλὴ-χάνης 361. 363. 365.
Ἀδριανὸς ΣΤ' πάπ. 55. 77. 79.
» πατρ. Ῥουσσ. 254.
Ἀδριανούπολις 24. 36. 43.. 53. 166.. 171. 174 179. 193-231. 244. 285. 287. 298. 302. 438. 447. 455. 530. 562. 656. 666. 686. 698. 720.
Ἀζὰκ 103. 232. 251. 278. 283. 287. 341. 347. 500. 531.
Ἀζδερχὰν 245. 247.. 266. 308. 316.
Ἀζὲμ, ἰμὰμ- 64.

'Αζερπεγιὰν 28. 63. 319.
'Αζίζ-'Αλὴ 95.
'Αζὸφ ἴδε Μαιῶτις.
'Αθανάσιος 'Αθηνῶν 639. 654.
» 'Αντιοχείας 320. 322. 325.
» Δρύστρας 208.
» Γ' 'Ιεροσολύμων 4. .
» 'Αθανάσιος Κύπριος 139. 166.
» Κύπρου 119.
» Κων)πόλεως ὁ Πατελάρος (Θεσσαλον.) 136—153
» Κων)πόλεως ('Αδριανουπ.) 271—286.
» Λιτίτζης 686.
» 'Ραιδεστοῦ 182.
'Αθῆναι 191. 199. 638. 683.
'Αϊβάζ-Μεχμὲτ-πασσ. 'Επίτροπ. 344—348. 353..
Αἰγαίου νῆσοι 11. 148. 230. 486. 505. 519. 546.. 549. 636. 661. 671.
Αἴγινα 299.
Αἴγυπτος 20. 23. 25. 44.. 47. 54. 56. 117..244. 286. 297. 323. 330. 352. 363. 454. 486. 522. 536. 546. 572. 647. 651. 656. 769.
'Αϊδὰρ, σὰχ- 32.
'Αϊδὶν-γκιουζὲλ-'Ισὰρ ἴδε Μαγνησία.
"Αϊδοζλους 'Αλὴ-πασσᾶς 555. 650. 655.
Αἰθιοπία 147. 213.
Αἰκατερίνη Α' 259. 278. 283. 304.. 322.
» Β' 35. 393. 402. 404. 408. 424..446. 476. 483. 500. 512. 516. 524. 631. 647. 650.. 658.
Αἰκατερίνη δόμνη 622. 627. 688. 690. 694. 697.
Αἰκατερίνη Μπόρε 77.
Αἶμος 203. 505. 530 532.
'Αϊναλὶ-καβάκι 409. 565. 617. 654 663. 668. 675.
'Αϊνατζὴ Σουλεϊμὰν-πασσᾶς 183-193. 730.
Αἶνος 413.
'Ακαρνανία 184.
'Ακδινάτης Θωμᾶς 68.
'Ακίσκα 576.
"Ακκερμαν ('Οξετα) 24. 170. 279. 466. 564. 653.
"Ακ-λιμὰν 568.
"Ακ-πουροὺν 492.
"Ακ σεραῖ 15. 628.
"Ακ-σουὶ ἴδε Πόγ.
'Ακύλλα 109.
'Αλαδόδα 523.
'Αλάνοι 35.
'Αλὰ-σεχὶρ ἴδε Φιλαδέλφεια.
'Αλάτιος 130.
'Αλβανία 14. 66. 293. 305. 454. 555. 650. 655.
'Αλβανία 'Ιβηρ. 35..
'Αλβανίται 59. 424. 440. 450. 452. 462. 472. 475. 501. 516. 525. 574.
'Αλβέρτος καῖσαρ 5.
'Αλβέρτος Μογουντ. 69. 79.
'Αλγκέρι 63. 106. 356. 454. 528. 656.
'Αλέανδρος 'Ιερώνυμος 82.
'Αλεμσὰχ, υἱὸς σ. Μπαγιαζ. 37.
'Αλεξάνδρεια Αἰγ. 48. 355. 631.
'Αλεξάνδρεια ἐν 'Ισ. 20.
'Αλέξανδρος 71.
» ΣΤ' πάπ. 28. 32.
» Ζ' πάπ. 212.
» Η' πάπ. 213.
» Κωνσταντίνου 381. 396 416.
'Αλέξιος Μιχαήλοβιτζ. 114.. 247.
» Πέτροβιτζ 307.
'Αλὴ 329..
» -ἀγᾶς 372-396. 411.
» -'Αχμὲτ-ἐφένδης 527.
» -ἐφένδης 657.
» -Κουλὴ-χάνης 361.
» -πασσᾶς 105..
» » 212.
» » 332. 334.
» » 'Επίτρ. 22. 33.
» » » 371.
'Αλὴ-πασσᾶ τζαμὶ, "Εξ Μάρμ. 335.
'Αλή-πεης 454.
» » 486.
» -σεραϊλὴς 525.
» -σέχης 351.
» -χαλίφης 32.
'Αλιὰ-Δεβλέτης 24.
'Αλιαδὶν, βεζίρ. 739.
'Αλιαδὶν-πέης 20.
'Αλιάϊ-δεβλὲτ μεμλεκ. ἴδε Ζιλκαδίρ'
'Αλικαρνασσὸς 54. 363. 516.
'Αλλαμάνοι ἴδε Νέμτζοι.
'Αλουίσιος 212.
'Αλιπουνάρι 226.
'Αλταβίλλα, 'Ελισάβετ δ'- 89.
"Αλυς 7. 33. 569.
'Αλφόνσος ἀρχιεπ. Αἰθιοπ. 147.
'Αμάρα 190. 283.
'Αμάσεια 21. 33. 43. 97. 102.

"Αμαςρος 568.
'Αμβοὺργ 252.
'Αμεδὰν 337.
'Αμετζὴ-Σουλεϊμὰν ἐφένδης 350.
'Αμζὰ 95.
"Αμιδα 45. 48. 95. 109. 351.
'Αμιλτὸν 273.
'Αμινσὸς 7. 512. 567. 569.. 574.
'Αμιρούτζης 27. 30.
'Αμετζόγλου Χουσεὶν-πασσᾶς, 'Επίτ. 209. 226. 232.
'Αμμόχωστος 398. 666.
'Αμστέδιος 'Αδριανὸς 111.
"Αμστερδαμ 252. 276.
'Αμστέρφιος 77.
'Αναβαπτισταὶ 58.
'Αναδὸλ-'Ισὰρ 552.
'Αναδὸλ- καβαγὶ 568.
'Ανά-καλε ἢ 'Ανάκαρι 25. 575.
'Ανανίας 'Αγχιάλου, Δέρκων, 477. 512. 642. 689. 696. 705.
'Ανανίας Κυζίκου 371.
» Σιναίου 129.
» Σμύρνης 314.
'Ανάπα 575..
'Αναστάσεως ναὸς 'Ιερουσ. 375.
'Αναστάσιος γούναρις 535. 538.
'Αναστάσιος τζεράχης 424. 467.
'Ανδαλουσία 25. 104.
'Ανδρέας Χῖος, ἰατρὸς 35.
'Ανδρεχόφ 317.
"Ανθιμος 'Ιεροσολύμων (Σκυθουπόλ. Καισαρ. Φιλ.) 704. 707.
» Κορίνθου 127.
» Μεσημβ. Κυζίκ. 421. 444. 512.
» Κωνσταντινουπόλεως 132.
» Μιτυλήνης 611.
» Νικαίας 631.
» Οὐγγροβλαχ. 309.
» Προύσης 565. 630.
» Τήνου 320.
"Αννα Βολέυη 98.
» Μεκλεμπούργ 338. 340.
'Ανρὲπ 456.
'Αντὰπ 25. 48.
'Αντβὶκ 520.
'Αντιγόνου ν. 555.
'Αντιόχεια 48.
'Ανείταυρος 24.
'Αντώνιος τζεράχης 689. 713.
'Απὰζ, σάχης 35. 122 128. 305.
'Απαζᾶδες, 'Απαζία 25 571.. 575. 579.
'Απαζᾶ-'Οσμὰν-πασσᾶς 244.
» -πασσᾶς 132 134. 140.
» » 440. 443. 450. 459..472.
'Απαφὶν Μιχαὴλ 156. 203.
'Απολλωνιὰς 564.
'Αποσταλία 117.
'Απουδαὰπ Μεχμέτ-πεης 486.
'Απουπέκιρ, σέϊχ- 49.
"Απου Χανανία 679.
'Απραξὶν 269. 278.
'Απτῆ-πασσαζαδὲς 457. 459. 461. 502.
» -πασσᾶς 188.
» -πεης, Διδιτὰρ-πασσαζαδὲς 549. 574. 582.
'Απτοὺλ-Κερὶμ-ἐφένδης 550..
'Απτουλλὰχ 148.
» υἱὸς σ. Μπαγιαζ. 25.
» » υἱὸς σ. Σουλεϊμ. 102.
'Απτοὺλ-Χαλὶλ-Χαμὶτ-πασσ. 'Επ. 628..
» Χαμὶτ, σουλτ. 519—710. 722.
'Απτουβράζάκης 487. 490. 521..559. 565.
'Απτουβράχμὰν-πασσᾶς 366. 398.
'Απχάζοι 35.
"Αραβες, 'Αραβία 48. 102. 218. 223. 766.
"Αραβος 34.
'Αραϊτζηζαδὲς 237.
'Αρὰπ, σέϊχ- 49.
'Αραπάκης, ἴδε Βλαστὸς Δημήτρ.
'Αραπάκης 394. 447. 684. 695..
'Αραπὰτ 471.
'Αραπατζὴ-'Αλὴ-πασσ. 'Επ. 209. 212.
'Αρὰπ-πασσᾶς 214.
'Αργυρόπουλος 13.
'Αργυρόπουλος Μανόλης 648.
'Αρὶφ-μουλλᾶς Δουρηζαδὲς, μουφτ. 610. 643.
'Αρμενία 32. 63. 328.
'Αρμένιοι 35. 120. 163. 313..335..360. 377. 379. 381. 391. 469. 472. 498. 552.. 702 . 712..
'Αρμοζικὴ 34.
'Αρναοὺτ-'Απτουλλὰχ-πασσᾶς 502. 504.
» Μεχμὲτ-πασσᾶς 468.. 474.
'Αρναούτκιοϊ ἴδε Μέγα 'Ρεῦμα.
'Αρσέγκη 15.
'Αρσένιος Μονεμβασίας 42.
"Αρτζες 453.
» ποτ. 470.
'Αρχαγγελογορὸτ 364.
'Αρχάγγελος 253..
'Αρχαγγέλων ἐκκλ. Μ. 'Ρεύμ. 641. 685.
'Αρχιπασζὲφ 522.

Ἀρχιστρατ. ἐκκλ. Ζουρόπετρ. 327. 628.
Ἀσὴρ-ἐφένδης 657.
Ἀσὶτ-Μεχμὲτ-ἐφένδης 657.
Ἀσμᾶ-σουλτάνα 525. 638.
Ἀσρούτ-πεης 65.
Ἄσσια 434.
Ἀστεραμπὰτ 318..
Ἀστζὴ-Ἀλὴ-πασσᾶς Ἐπίτρ. 304-306.
Ἀτᾶ-πεης 647.
» » δεζ. 740.
Ἄτζα 551. 559. 575.
Ἄτζμε 59.
Ἀτζοὺ 551. 559. 575.
Ἀτ-μεϊδάνι, ἴδε Ἱππόδρομος.
Αὐγούστη 71. 80. 110.
Αὐγουστινιανοὶ 68.
Αὔγουστος, Λεχ. 253...265. 338. 424.
Αὐλίτα 566. 570. 667.
Αὐλώνια 66.
Αὐξέντιος 365—369. 371.
» Διδυμοτείχου 611.
» Φιλιππουπόλ. 403.
Ἀφουμάτζι 549. 557. 617. 620.. 624.
Ἀφρικὴ 65. 298. 454. 468.
Ἀχὶρ-καπὶ 659.
Ἀχμὲτ, υἱὸς σ. Μπαγιαζ. 36..42.
» υἱὸς σ. Μεχμ. Β' 170. 209.
» Α' σουλτ. 119—128.
» ἀγᾶς 132. 142.
» » 436. 440. 446.
» Β' σουλτ. 151. 209—219.
» Γ' σουλτ. 237—300. 332. 681. 733. 785.
» -ἐφένδης Ἰσμιρλὴς 526. 535.. 557.. 563.
» » μουφτηζαδὲς 643. 656. 681.
» -Μιρζᾶ 28. 31.
» πασσᾶς 54.
» » 293.
» » 338. 360.
» » 472. 522.
» » 570.. 579.
» -πεης Καισερλὴς 554..
» -τζελεπὴς 185.
Ἀχρὶς 62. 105. 309. 379. 407. 410. 514.
Βαβυλὼν, ἡ
Βαγδάτι 63.. 97. 102. 132. 140. 219. 287. 337. 728. 767.
Βαϊδουρδοὺτ 43.
Βακαρέσκοι 371.
Βακαρέσκος Γιαννάκης 606.
Βακαρέσκος Κωνσταντ. 606.
» Ῥάδος 605.
Βακαρέστι μον. ἁγιοτ. Βλαχ. 399. 456. 466. 548.
Βάκχ Λαυρέντιος 212.
Βάλας Λαυρέντιος 4.
Βάλε-στρίμπα 189. 281. 532.
Βαλιδὲ 151. 178. 181.
» τζαμὶ 278.
» χάνι 645.
Βαλίνιας Ἀλέξ. 93.
Βαλίνος 327.
Βάλις 345...
Βαλκερσὰν 451.
Βαλουκλὶ ἴδε Ζωοδόχ. Πηγή.
Βαλτικὴ 250. . 316. 454.
Βὰν 45. 63.. 95. 97. 319.
Βανδὲκ 522.
Βαννὲς-Περγλὲν 511..
Βανλὴ-ἐφένδης 164.
» Μεχμὲτ ἢ Φεϊζουλλὰχ ἐφέν. μουφτ. 223. 233. 237. 562.
Βαντελὲ 510.
Βάπις 267.
Βαράγλιος Γοδιφρέδος 93.
Βαραδᾶ 575.
Βαραδὶν 302.
Βαρβαρέζοι, Βαρβαρία 523. 528.
Βαρβαρόσσας, ἢ Χαϊρουδδὶν 63—67. 92. 106.
Βαρθολομαῖος Ἀθηνῶν 408.
» Δρύστρας 387.. 402..
Βαρκὰν 181.
Βάρνα 237. 451. 513. 517. 521. 531.
Βαρσὰκ, ἴδε Παφλαγονία.
Βαρσοβία 259. 434.. 509..
Βαρτάνης 565.
Βασαράβας Β' 42. 44.
Βασίλεια 40.
Βασίλειος, ἀρχιερ. κλίμ. Ἀχριδ. 379. 415..
» 66. 138. 144. 150 155. 734.
» Βουλγαροκτ. 246.
» κληρικὸς 515.
Βασίλης 414.
Βασὶφ-Ἀχμὲτ-ἐφένδ. 538.
» » » 489.
Βάσκιμος Ματθ. 93.
Βάσρα 102. 223. 767.
Βαταβία 39.
Βατοπεδ. μετοχ. Κωνστπλ. 314.

Βατοπεδ. μον. Ἄθ. 392. 400.
Βέζας Θεόδωρ. 90.
Βεζὶρ-Κισλασὶ 554.
Βεζὶρ χάνι 414.
Βεϊσμὰν 422. 461—472. 502..531.
Βέλγιον 120.
Βελὴ-ἐφενδιζαδὲς 657.
Βελὴ-ἐφένδης, μουφτὴς 389. 411. 413. 415. 417.. 423.
Βελὴ-πασσᾶς 286.
Βελὴ-πασσᾶς 346.
Βελιγράδι 5. 53. 66. 102. 183. 190—230 302-307. 345... 467. 528. 653.
Βενέδικτος Ἀθηνῶν 638 654. 682.
Βενίτζ 430.
Βεντούρας 331. 334.
Βένων 79.
Βεργέριο Πέτρος-Παῦλος 83.
Βερεζὶν 207.
Βερεζίνα 483.
Βερνάβιος Ἰωάννης 87.
Βερνῖνος Δομένικος 120.
Βέρροια ἴδε Χαλέπι.
Βερτὶκ 522.
Βερώνιος Φίλιππος 87.
Βεσίκτασι 329. 408. 526 553. 565.
Βεσσαραβία ἢ Βολτζὰκ 66. 104. 167. 181. 212. 465. 656. 662. 671.
Βετεράνος 220.
Βεφὰ-μεϊδάνι 628.
Βηθλεὲμ ναὸς Ἱερουσαλ. 375. 797.
Βηρυτὸς 287. 385. 390.
Βιάλα 481
Βίδρ 156.
Βιβλιοθῆκαι μοναστ. 166.
Βιβλιοθήκη Μαυροκορδ. 375.
Βιβλιοθήκη μετοχ. ἁγιοταφ. Φαναρ. 115
Βιβλιοθήκη πατρ. Ἀλεξ. Α' 131. 264 356.
Βιβλιοθήκη Σιναϊτῶν ἐν Καΐρῳ λ'.
Βίγκα 67.
Βιδίνι 200. 203. 344. 403. 461. 467.
Βιελιτζ 181.
Βιέννη 17. 61. 180. 197. 200. 204. 221. 253. 692.
Βίζια ὠρ 348.
Βικαρὲρ 43.
Βικλέρος Ἰωάννης-Βαπτιστὴς 111.
Βιλέλμος Ἰάκωβος 111.
Βίλνα 264.
Βιογούλας 173. 479. 486. 506.
Βιπουΐγ 263. 316.
Βιτγενστεῖν 451.
Βιτέπσκη 483.
Βίτελι 65.
Βιτσὲν 252.
Βιττεμβέργη 44.
Βλάγκα 553.
Βλάσκα 649
Βλασὸς Δημήτριος, Ἀραπάκης 234 ..
Βλαχία 36. 42. 44. 90. 199. 203. 216. 233. 271 277. 280. 300 . 309. 327. 33 . 3 7. 340. 342. 346.. 350. 352. 363. 367. 372. 377. 389. 395. 398. 403—564. 620. 628. 63 . 642. 644. 647.. 652. 660. 663. 667 671. 680. 684. 707. 782.
Βλὰχ-σαράϊ 638. 680.
Βλαχοπογδανικὸν κονάκι 639.
Βλησὲρ 474.
Βογάρ.ος Ἰωάν Οὐΐτας 120.
Βογδάνμπιτζ Πρόκοπιος 229.
Βοζνιτζίνος 229.
Βοημία 62. 65
Βόλγας 103 215.. 316.
Βολανὼφ 529.
Βολλινία 500. 506.
Βολοδιμὶρ 246.
Βόλσκα 272.
Βολφάγκος 78 80.
Βονιφάτιος Η' πάπ. 41.
Βονωνία 38. 332.
Βορισλὰβ 207.
Βορματία 76.
Βορόβιτσκη μον. ἐν Γιασίῳ 137.
Βορολὲτζ 232. 250 . 284.
Βρυσθένης 173. 176. 199. 231 247.. 268. 483 531. 559. 627. 663. 672.
Βόσπορος ἴδε Κατάστενον.
Βότιος 91.
Βουγλώκδελες 649. 654.
Βούδη 57. 59.. 62. 92. 181. 183. 188. 728.
Βουκανὰν Γεώργιος 82.
Βουκῆρος 77. 86.
Βουκουρέστι 214. 307. 403 .450. 452-460 466. 469.. 475. 487.. 524. 549. 557. 561 646. 680
Βουλγαρία, Βούλγαροι 187. 197.. 307. 353. 424. 469. 475. 499. 525. 531.
Βουλιγκέρος Ἐνρῖκος 86.
Βουλβὸν Κάστολος δοὺξ- 57 82.
Βουργάσιος Κάμηλλος ἴδε λέων ΙΑ'.
Βουρία Ἰδελέτη 88.
Βούρσι-βαΐκ 46.

Βουτζὰκ ἴδε Βεσσαραβία.
Βραμάντης Λάζαρος 68.
Βραμία 185.
Βρανδεβούργ ἴδε Πρωσσία.
Βρέγκιος ἢ Βρέντιος 77. 86.
Βρόδα 483.
Βυζαντίου παλάτιον 20.
Γαβρὴς 28 36. 42. 45.
Γαβριὴλ (Καλλιμάχης) Θεσσαλονίκης, Μολδαβίας 284.
Γαβριὴλ Κωνσταντινουπ. (Θεσσαλ.) 121.
» Κ]πλ. (Γάζου καὶ Χώρα.) 159..
» Γ'. Κωνσταντινουπ. (Χαλκηδόνος) 239 –267.
» Κωνσταντινουπ. (Π. Πατρῶν) 619—641. 698.
» Μελενίκου 443.
» Νικομηδείας 127.
» Ξάνθης 127.
» Πεκίου 354.
» Σερβίας 160.
» Σερρῶν, Νικομηδ. Χαλκηδ. Νικομηδ. 350—356. 361—363. 379 606 608. 611.
Γαβριὴλ Χαλκηδόνος 208.
» Χίου (ὁ Κοζώνης) 710.
Γάδειρα 454.
Γαετάνος Θωμᾶς 71.
Γάζα 16. 48. 485.
Γαζέλ-πεης 53 55.
Γαλατᾶς 61. 91. 377. 381. 391. 399. 409. 476. 499. 560 660..
» μον. ἁγιοταφ. ἐν Μολδ. 679.
Γάλατα-σεράϊ 285.
Γαλάτζι 346. 450.. 457. 558. 664. 667.
Γαλιλαῖος 147.
Γαλιτζίνοι 190 200. 247.. 270. 278 427 440. 445.. 482. 500. 503. 510. 520. 565.
Γαστούνι 461.
Γεγὲν Ὀσμὰν-πασσᾶς 197. 199.
» -πασσᾶς, Ἐπίτρ. 314. 341. 343.. 351. 353. 509.
Γεδὶκ-Ἀχμὲτ-πασσᾶς 15. 21. 24.
Γεδὶ-Κουλὲ ἴδε Ἑπτὰ-Πύργοι.
» » -καπισὶ 628.
Γεδὶκ-πασσᾶς 197. 199.
Γεδισὲν 465
Γὲκ-Τζεσὶμ-Πακὴ-ἀγᾶς 636.
Γεμένι 66. 104. 767.
Γενὶ-καλὲ 472. 490. 523. 531. 565. 580. 626.
Γενίκαπι 316. 478. 628.
» Προποντ. 385. 387.
Γενίκιοϊ 501.
Γενὶ-μαχαλὲ 562. 568.
» -παζὰρ 524.
» -παχτζὲ 36. 628.
» -τζαμὶ 184.
» -χάνι 693.
Γεννάδιος Κωνσ]πλ. [Σχολάριος] 3—7.
Γενοβέζοι 16.
Γεράσιμος Ἀλεξανδρείας 131. 142. 150.
» Β' Ἀλεξανδρείας [Παλλαδᾶς] 189—231. 264.
» Κρήτης, Κυζίκου 411. 416.. 444. 499. 512.. 559. 696... 706. 709.
Γεράσιμος Κυζίκου 403. 408. 410. 416.
» Θεσσαλονίκης 686. 699.
» Κωνσταντινουπ. 169. 171.
» Π. Πατρῶν 611.
» Πρεσπένας 681.
» Χίου, Νικαίας, Ἡρακλείας 325. 350 365. 379. 384. 611.
Γερμανία, ἴδε Νεμτζία.
Γερμανὸς Ἁγιοταφίτης 388.
» Ἱεροσολυμ. 63. 99. 119.
» ὁμολογητ. 137.
Γερμανὼφ 519.
Γεροσλαὺ 279
Γεωργία, ἴδε Ἰβηρία.
Γεώργη-κάλφας 679.
Γεώργιος Βαρτάνη 645.
» Βρανδεβούργου 78. 80.
» Ζαγορεῖος 406. 411. 415.
» Κιμπράση 517. 539.
» Λειψίας δοὺξ 74.
» Ποστέλνικος 340.
» Σίφνιος 641. 687. 692. 694.
» Σύγκελλος 10.
» Τραπεζούντιος 4.
» Χάτμανος 367.. 397..
Γιαβαρίνο ἢ Γιανὶς, ἴδε Γιάννα.
Γιαγλικτζὴ, ἴδε Ἐμὶν-Μεχμὲτ-πασσᾶς.
Γιάζιγα 12.
Γιαζὶδ 6.
Γιαΐκ 520.
Γιακουμάκης δομέστικος 555.
Γιακοὺπ 28.
» -ἀγᾶς 422. 436.
» -πασσᾶς 28.
Γιάλα 581.
Γιαλι-κιόσκ 296..
Γιάλομιτζα 453. 505.
Γιάλομιτζα ποτ. 470. 475. 502.
Γιάμπολου 17. 275.
Γιάνκος Ἄγας 694.
» τζεράχης 424. 467.
Γιάννα 547.
Γιαννάκης 605.
» ἀπατζῆς 678.
» ἰατρὸς 421.
» κασάπης 330.
Γιάννη-κάλφας 560.
Γιάννης γυνάριος 310
Γιαννιτζορι 36. 46. 96. 102. 116.. 169. 174. 178. 181. 189. 192. 197. 210. 236. 250 297 303. 329. 331. 444.. 448. 457. 461. 464. 522. 628. 747. 761.
Γιανοὺς 280..
Γιαπρονήβσκη 186. 221.
Γιάσι 134. 144.. 1 0. 189. 277. 288. 291. 305. 322. 340 344. 346. 440. 448.. 452. 456. 458... 523. 546. 646. 676. 680. 689.
Γιάφα 486. 640. 679.
Γιαγγιᾶ-πεης 53.
Γιβραλτέρα, ἴδε Γάδειρα.
Γιγιρμὶ-σενὶζ-τζελεπὴ Σαΐδ-Μεχμὲτ-πασσᾶς, Ἐπίτρ. 342. 371..
Γιμάρηδες 384. 711.
Γιουμρούκι 419. 713.
Γιουνοὺς-πασσᾶς 37.
Γιουσοὺφ-ἀγᾶς 187. 192.
» -πασσᾶς 530.
» -Σαλαχαδδὶν 54.
Γιόχεισσων 501.
Γκέβρος 305.
Γκένοβα 454.
Γκελιντζὶκ-λιμὰν 576..
Γκεράϊδες 16.
Γκεργελίτζα 450.
Γκέρτζε 568
Γκέρτζι 244. 472. 490. 531. 565.
Γκίκα Μαρώρα 323. 325.
Γκίκας Ἀλέξανδρος [μ. Ἀογ. Δραγομ.] 325—349.
» βοεβόδ. Ἀλέξανδρος Σκαρλάτου 410. 418. 424.
» » Γρηγόριος 169.
» » » [Δραγ.] 137. 307. 324. 337. 340. 346.. 350. 352. 361.. 367.
Γκίκας βοεβ. Γρηγ. Ἀλεξ. [Δραγ.] 377. 380. 383. 386 389. 391. 393.. 398. 411.. 417.. 424. 437.. 440. 445. 450. 452. 537. 549. 565. 674.
Γκίκας Δημήτριος 605.
» βοεβ. Ματθαῖος Γρηγ. [Δραγ.] 346. 367.. 399. 455.
» » Σκαρλ. Γρηγ. 346. 367. 374. 377.. 389. 391. 404. 410.
Γκιλὰν, ἴδε Ὑρκανία.
Γκιὸζ-σουϊ 33.
Γκιὸκ-καγιασὶ 568.
» -σουϊ 552.
Γκιοὺλ-Ἀχμὲτ-πασσαζαδὲ Ἀλὴ-πασσᾶς 342. 373. 376. 445.. 451.
Γκιουλὲκ 25.
Γκιουλὰχ 43.
Γκιουμοὺς-ἀγᾶς 382.
Γκιουνλοὺκ 15.
Γκιουργκὲντζ 523.
Γκιουρτζὴ-Ἰσμαὴλ-πασσᾶς, Ἐπίτρ. 339.
» Σουλεϊμὰν-πασσᾶς Ἐπίτρ. 287.
Γκίργκοβον 138. 452—457. 468. 478. 501. 548.
Γκουριέροι 35.
Γλεπὼφ 464..
Γλοὺκ 259.
Γνοιδοβίτζ 464.
Γουάλδος, ἀββᾶς 212.
Γουλὰμ Ἀρὲπ 43.
Γουλιέλμος Γ' 188. 211. 252.
Γοργοεπηκόου [Πανγ.] ἐκκλ. Ἐξ Μαρμ 206.
Γόρδων 250.
Γαδενῖγος 546.
Γραΐα 462.
Γρανάτη 18. 26.
Γρὰν Μογὸλ 665.
Γρετζέλι 444. 463. 549.
Γρηγοράσκος γούναρις 686.
Γρηγοριανὸν καλενδάριον 107. 112..
Γρηγόριος Β' Ἱεροσολ. 5. 13. 29.
» Γ' Ἀντιοχείας 33. 43.
» Δ' πάπ. 41.
» ΣΤ' Ἀλεξανδρ. 5. 27.
» Ι' πάπ. 70. 77.
» ΙΓ' πάπ. 102 107. 113. 146.
» ΙΔ' πάπ. 146.
» ΙΕ' πάπ. 146.
» Ἰωαννίνων 383. 413.
» Κωνσταντινουπ. [Ἀμασείας] 131..
» Οὐγγροβλ. 460. 524. 589. 680.
» Σμύρνης 208.
» Χίου 208.

Γρίτης Ἀνδρέας 32.
Γρόδνο 264 267. 510.
Δαγιστὰν 317.. 576. 640.
Δαγιστανλῆ, Μεχμὲτ-πασᾶς 457. 459. 469. 517. 522. 524
Δαλμάται, Δαλματία 141. 184. 187 189. 191. 199. 215. 230. 650.
Δαλταπὰν-Μουσταφᾶ-πασσᾶς, Ἐπίτρ. 214. 227. 232.. 235. 767.
Δαμασκηνὸς Μελενίκου, Θεσσαλον. 443. 499. 505. 513. 535.. 548. 559. 686.
Δαμασκὸς 46. 53. 219. 313. 320.
Δανιὴλ Ἀγριάλου 208.
» Ἀντιοχείας 414. 636.
» Νευροκόπου 127.
» πρωτοψάλτης 555.
» Χριστιανουπόλεως 611.
Δανιμάρκα 256.. 288. 304. 369. 371. 427. 454. 565.
Δανισὼρ 522.
Δάντζικα 479. 486.
Δάντριας 150.
Δαούτ-πασσᾶ 172. 297. 301. 438. 686.
» » καπισὶ 628.
Δαπόντε Καισάρειος 450.
Δαρδανέλια 189.
Δασκαλάκης, διδάσκ. 316.
Δάχερ, σεῖχ- 486.
Δεβίλλε ἐβ μαρκίων- 341. 345-348.
Δεβλὲτ-Γκιραὶ χάνης 106. 275.
» » » 505. 547.. 551. 555. 632. 673.
Δεδουκοὺτ 478.
Δεζεγελὶν 478. 546.
Δεκοβὶς 451.
Δελακροὰ 174.
Δελὴ-παλτᾶ-ὀγλοὺ 226.
Δελιάνος 450.
Δεμίρκαπι 25. 109.
» Κωνσταντινουπ. 43.
Δεμίτασι 288.
Δενολκὲν 500.
Δεπονὰκ, μαρκίων- 304. 308.
Δερβὶς-Μεχμὲτ-πασσᾶς, Ἐπίτρ. 546-561. 564.
» Μουλλᾶ ἐφένδης 657.
» Σαπαν-ἀγὰς 214.
Δερένδε 48.
Δερένδελης, Ἐπίτρ. 557. 561-566.
Δέρκοι 478.
Δέρκων μητρόπ. 284.
Δερπέντι 25. 317..
Δεσαλοὺρ 296.
Δεσεπεσὼφ 516.
Δέσνα 269.
Δεσπότου ὄρος 166.
Δεσφὸρτ 252.
Δεχερπὲτ 662. 682.
Δζέμ υἱὸς σ. Μεχμὲτ 23. 28. 734.
Δημητράσκος λογοθέτης 138.
Δημήτριος 246
» ὁ Γραικὸς 4.
» Φωτίου 401. 405..
Διαμαντὴς Πιτάρης 613.
Διαρπεκὶρ ἴδε Ἀμιδσ.
Διδὶ ἀρ-Μεχμὲτ-πασσᾶς, Ἐπίτρ. 364...
» πασσαζαδὲ Ἀπτή-πεης 549.
Διδυμότειχον 36. 288 300. 452. 476.
Διεβτζ 510. 516.
Δίκο-Ἀλὴ-ἀγὰς 236.
Διλσὶζ-Μεχμὲτ ἀγᾶς 210.
Δίπμποβιτζα 475.
Διονύσιος Ἀδριανουπόλ. 385.., 611.
» Κων]πλ. [Φιλιππουπ.] 20-31.
» » [Νικομηδ.] 91.
» » Μουσελίμη (Λαρίσσης) 159. 168-217.
» Μεθύμνης 510.
» Μελενίκου 283. 400.
» Νεοκαισαρείας 611.
» Προύσης 160.
» Σαντορίνης 611.
» Χίου, Ἐφέσου, Δέρκων [Σαμουρκάσης] 379. 392. 397. 477. 512. 611.
Διπλοφάναρο, 123. 405 638.
Δολγορουκαι 176. 256.. 462. 470.. 510. 524.
Δομινικάνοι 18. 68. 481.
Δομνὴ 535.
Δόπριτζα 97. 521.
Δόριας Ἀνδρέας 67.
Δορυγιὰν Ἀχμὲτ-πασσᾶς, Ἐπίτρ. 236-244.
Δοροσκένκης 158. 168. 170. 172. 738.
Δοσίθεος Ἱεροσολ. 169. 267. 205. 208. 797.
Δουβὰλ 411.
Δουβενὰλδ 190.
Δούγιος Ἀντώνιος 87.
Δουγκέρμης 513.
Δουθέσκος Νικόλ. 605.
Δούκας δυεβοδ 67. 167. 182. 234 262 738.
» Κωνσταντῖνος 11.
Δουμασὲφ 475.
Δούνας 483.
Δοὺπ-χάνης 365.
Δουρὰνδ 546.
Δοὺρ-δαγὶ 100.
Δράβα 190.
Δράγα 479.
Δραγότας δυεβ. 719.
Δρακούλα Τζαννέτου 284.
Δρέσδα 256.
Δρογεμπούργ 516.
Δρύστρα ἴδε Σιλίστρια.
Δυῤῥάχιον 12.
Δωρόθεος Β' Ἀντιοχ. 4.
» Β' Ἱεροσολ. 29· 46. 60. 63. 99.
» Γ' Ἀντιοχ. 55. 60. 92
Ἑβραῖοι 18.. 26. 34. 50. 100. 118. 160. 170. 308. 422. 485. 498. 552. 680. 702. 712.
Ἔγγελχαρτ 474. 520. 525.
Ἐγγλιτέρα 252. 286. 306. 340. 342. 427. 452. 454. 500. 558.. 651. 654.. 659. 665.
Ἐγιοὺπ 237. 550.
Ἐγιούπι-Ἐνσαρί 6.
Ἐγιούπ-πεης 286.
» -τζαμισὶ 6. 222.
Ἐγρίκαπι 344. 552. 698.
Ἐγρὶ-μποϊνοὺ Ἀπτουλλὰχ-πασσᾶς, Ἐπίτρ. 361—364.
Ἐγριπὸζ ἴδε Εὔβοια.
Ἔδεσσα ιθ'. κά. 20. 45. 49. 365.
Ἐδιρνέκαπι 140. 413. 438. 550. 553. 681.
Ἐδουάρδος ΣΤ' 89.
Ἐζορνὶκ 12.
Ἔϊσλερ 203. 731.
Ἔκιος Ἰωάννης 70. 74.
Ἐκκλησίαι Κωνστ. 52. 377. 380. 552.
Ἐκολαμπάδιος Ἰωάν. 50. 77. 86.
Ἑλβετία 49.
Ἑλένη 353.
» Κοζονέσσα 679.
» Μαυροκορδ. 405.
Ἐλεονώρα 286.
Ἐλισάβετ Ῥουσσ. 303.
Ἐλισαβετγορὸτ 364. 441. 445.. 451. 455.
Ἐλμὰς-Μεχμὲτ-πασσᾶς, Ἐπίτρ. 218. 220—226.
Ἑλλὰς 31.
Ἑλλήσποντος 463. 468. 479.
Ἐλπίδος ἐκκλ. Κοντοσκαλ. 184.
Ἔλφιστων 454. 462. 468.
Ἐμὶν-ἐφένδης 380.
» -Μεχμὲ.-πασσᾶς (Γιαγλικτζῆς), Ἐπίτρ. 418—447. 629.
Ἐμιργκὲν-ὀγλοὺς 138.
Ἐμὶρ Μεχμὲτ (σεῖχ-) 219.
» » -πασσᾶς, Ἐπίτρ. 340. 342.
Ἔμπι-Ἐγιούπι-Χαλὶδ 6.
Ἐμπουγκόφης 373. 376.
Ἐμπουπεκὴρ-πασσᾶς 293.
Ἐνετίαι, Ἐνετοὶ 12. 15. 21. 32. 105. 148. 156. 161. 166. 180. 183—230. 251. 255. 276. 293. 296. 300. 332. 394. 452. 454. 510. 519. 546. 549. 556. 683.
Ἐνκρεμάτος Θωμᾶς 18.
Ἐνρῖκος Β' Φράντζας 92. 98.
» Βρανσουὶκ 79.
» Δ' Καστιλλ. 18.
» Η' Ἐγγλιτέρ. 77. 82. 98.
Ἑξαμίλι 222. 230.
Ἑξ Μάρμαρα 206. 335. 638.
Ἐπὰκ 259.
Ἑπτὰ Πύργοι 128. 130.. 151. 173. 186. 276. 284. 377 384. 396. 414. 417. 423. 426.. 510. 659. 670.. 677.
Ἔρασμος 75.
Ἐρδεβὶλ 319.
Ἐρδελία, ἴδε Τρανσυλβανία.
Ἐρζερούμ 109. 128. 132. 263. 625.
Ἐριβὰν 318. 332.. 339.
Ἑρμάνος Κολωνίας ἀρχιεπ. 79.
» Νικόλαος 111.
Ἑρμενὰκ 15.
Ἑρμογένης πατρ. Ῥουσσ. 114.
Ἑρμώνυμος Γεώργ. Σπαρτιάτης 13.
Ἐρ έστος Λουνεβούργου δουξ 78. 80.
Ἐρσέκι 179.
Ἐρτογρουὶ 49.
Ἐρυθρᾶ θάλασσα 49. 767.
Ἐρφορδία 68.
Ἐρώστρατος 191.
Ἐσκὶ-σαράϊ 6. 31. 119. 332. 711. 719.
Ἐσρέφης ἴδε Μίρι-Μαγμούτ.
Ἔστα, Ἀλφόνσος δί- 106.
Ἐστονία 252. 304.
Εὐαγγελινὸς, Οἰκονόμος παπᾶ- 284.
Εὔβοια 15. 199.
Εὐγένιος διδάσκαλος 383. 385. 387.
» Σαβόγιας 223. 225. 302—306.

Εὐδοξία Ῥουσσ. 278.
Εὐθύμιος Γ' Ἀντιοχείας 119. 129. 149.
» Πτολεμαΐδος 321.
Εὐθυμίου Σάρδεων λείψ. 170. 706.
Εὔξεινος πόντος 24. 170. 222. 224. 252. 284. 316. 341.. 374. 442. 466. 469. 500—531 552—583. 631. 636. 652. 655. 663. 666. 683.
Εὐπραγιώτης Δράκος 208.
Εὐτύχιος Ἀντιοχείας 182.
Ἐφραὶμ Ἱεροσολ. (Βηθλεὲμ) 385. 409.. 412. 440.
Ζαγάλια 545.
Ζακυνθοι Ζάκυνθος 230. 301. 472. 476. 683.
Ζαμοΐσκι 506.
Ζαμπὲρ-καλεσὶ 49.
Ζαμπολαδζαδὲ 138.
Ζαπυροβάνοι Καζάκοι 271. 273. 422. 426. 432. 445. 500. 525. 559. 622.. 675.
Ζαπορόβσκης 529.
Ζάρα 506.
Ζαφείρα 392.
» Καρατζᾶ 629.
» Μάνου 697.
Ζαχαρίας Ἀμασείας 135.
» Βιζύης 268.
Ζέϊδουλ-Ἐνσαρὶ 6.
Ζεϊνὲπ-σουλτάνα 383. 400-403. 560.
Ζεϊνουλδὶν 15.
Ζεϊρὲκ 628.
» -τζαμὶ 52.
Ζεκεριὲ- » Χαλεπ. 366.
Ζελιδὲ-σουλτάνα 331.
Ζεύκης 4 3.
Ζεύσκοη 511.
Ζευστόχο 482.
Ζίκχοι 35.
Ζιλίφκι 15.
Ζιλκαδὶρ 24. 43. 57. 776.
Ζίμνιτζα 617. 623.
Ζινδάνι 745.
Ζιχνὴ-ἐφένδης 393.
Ζλατάρ μον. ἐν Βουκουρ. 355.
Ζουβίγγλιος Οὐλρῖχος 49. 56. 85.
Ζούλαλης 329.
Ζουλφικὰρ-ἀγᾶς 162.
» -ἐφένδης 197. 214.
Ζουνιὲ 546.
Ζουρίγο 50.
Ζουρόπετρα ἢ Ζουλόπετρα 327. 684.
Ζυγομαλᾶς 108.
Ζωναρᾶς 8.
Ζωοδόχ. πηγὴ 335.
Ζωσιμᾶς Ἀδραμηρίων 127.
Ζώσιμος 10.
Ἡλιὰς-πασσᾶς 135.
Ἤπειρος 184. 230.
Ἡράκλεια 655.
Ἡράκλειος αὐτοκρ. 6. 245.
» ἡγ. Ἰδηρ. 35. 640. 646. 668. 675.
Θάσος 571.
Θεοδόσιος Κωνσταντινουπ. [(Θεσσαλον.) 400. 439-513. 548. 556. 558.
Θεοδοσιούπολις, ἴδε Ἐρζερούμ.
Θεοδώρητος Δακεδαιμονίας 208.
Θεόδωρος Ἀλεξίοβιτζ 173 176. 179. 274..
» καπικεχαγιᾶς 323.
» Πορίσοβιτζ 114.
» Ποστέλνικος 691.
Θεόκλητος Νικομηδείας 333. 353. 357.
» Φλιππουπόλεως 611.
Θεόληπτος Κωνσταντιν. [Ἰωαννίννων] 44-56.
» » [Φιλιππουπ.] 117..
Θεοτόκου μον. ἐν Σταυριᾷ 132.
Θεοφάνης Ἐφέσου 208.
» Ἱεροσολ. 114. 125. 127. 134.
» Κωνσταντινουπόλ 25.
» » (Ἀθηνῶν) 121.
» Σερρῶν 127.
Θεόφιλος ὁμολογητ. 10.
Θεοχάρης 415.
Θεραπεῖα 284. 381. 408. 455. 478. 541. 618. 645. 689. 693.
Θεσσαλονίκη 26. 62. 300. 500. 516. 636. 655. 686.
Θρᾴκη 499.
Θωμάζος Ἰωάννης 78.
Ἰάκωβος Ἀνδρέου 110.
» διδάσκαλος 315.
» Ε' (Στουάρτος) 82.
» Ζιχνῶν 127.
» Κωνσταντινουπόλ. (Λαρίσσης) 182. 187. 191. 193. 198.
Ἰβὰν Βασιλειοβίτζης 114.
Ἰβηρία 34. 65. 95.. 109. 251. 317.. 334.. 338. 340. 376. 640. 646. 660. 675..
Ἰβήρων μον. Ἄθ. 400.
Ἴβικα 98.
Ἰγγερμαλάνδ 471.
Ἰγγρία 247.. 304. 316.
Ἰγνάτιος Ἀντιοχείας 77.
» διάκονος 693. 698.
» Λιτίτζης 686.
Ἱερὰ Ἐξέτασις 18.
Ἱέραξ μ. Λογ. 105.
Ἱερεμίας Α' Κωνσταντινουπόλ. (Σοφίας) 56-90.
» Β' » (Λαρίσ.) 108. 116. 118.
Ἱερεμίας Γ' Κωνσταντινουπόλ. (Καισαρ.) 301—324.. 331. 335.
» πρωτοσύγκ. 416.
» Ῥόδου 316.
» Χριστιανουπόλ. Μιτυλήνης 628..
Ἱερόθεος διδάσκαλος 315.
» Δρύστρας 317.
Ἱερουσαλὴμ 60. 99. 207. 308.
» προσκυνήματα 4. 13. 46. 56. 64 91. 99. 111. 163. 181. 198. 308. 375. 377. 411. 539. 679.
Ἱερώνυμος Δολφῖνος 298.
Ἴζετ-Ἀχμὲτ-πασσᾶς 505. 517.
» -Μεχμὲτ-πασσᾶς, Ἐπίτρ. 519. 526. 535—546. 549. 625—629. 651.
Ἰησουῖται 35. 92. 107. 133. 143. 147. 307. 511.
Ἰκαρία 117.
Ἰκόνιον 21. 25. 36. 75'.
Ἰλλυρία 12.
Ἰμαρὲτ 34.
Ἴμβρος 516.
Ἰνδίαι, Ἰνδοὶ 137. 314. 664.. 766..
Ἴνεον 567.
Ἰνεπαχτὶ, ἴδε Ναύπακτος.
Ἰνέπολου 568.
Ἰννοκέντιος Η' πάπ. 18. 26. 28. 36.
» Θ' » 146.
» Ι' » 212.
» ΙΑ' » 69. 313.
» ΙΒ' » 213.
Ἰοβηλαῖοι 41.
Ἰορδανάκης τζεβαερτζ. 650. 695.
Ἰουλία 102.
Ἰούλιος Β' πάπ. 32—39. 68.
» Γ' » 96..
Ἰοσσουφτζέ-πεης 15.
Ἵππανις, ἴδε Πόγ.
Ἱπποβάται 145.
Ἱππόδρομος 236. 329. 332.
Ἰπραὴμ, σουλτ. 144—151.
» υἱὸς σ. Ἀχμὲτ Β' 214. 219.
» -ἀγᾶς 233.
» -ἐφένδης 300.
» -ἐφένδης 374. 376.
» -πασσᾶς Ἐπίτρ. 54—56.
» -πασσᾶς 140.
» -πασσᾶς 162.
» -πασσᾶς 169.
» -πασσᾶς 179. 181.
» -πασσᾶς 220.
» -πασσᾶς, Ἐπίτρ. 306. 309—330. 364.
» -πασσᾶς 471.
» -πεης 647. 651.
» -χότζας 287.
Ἰπραΐλα 280. 284. 424. 457.. 466. 474. 554.
Ἰρὰκ-Ἀτζεμὶ 319.
Ἰρανὴ-ἐφένδ. μουφτ. 558. 567.
Ἴρις 518.
Ἰσαὰκ Χαλκηδόνος 132.
Ἰσαβέλλα 18.
Ἰσὰκ-ἀγᾶς 666.
Ἰσὰκ-ἐφένδης 162.
Ἰσάκ-πεης 13.
Ἰσάκτζα 164. 167. 183. 277. 341. 346. 424. 436—449. 458. 464.. 468. 472—476. 501. 653. 663.
Ἰσαρτζίκι 344.
Ἰσζὶν 463.
Ἰσιδωρος Κωνσταντινουπόλ. Ξανθόπουλος 7—14.
Ἰσκδάντζα 441. 447.
Ἰσκενδερούνα 454.. 650. 655.
Ἰσκενδὲρ-πασσᾶς 97.
Ἰσκενδὲρπεης 14.
Ἰσλέβιον 68.
Ἰσμαὴλ 32.
Ἰσμαήλι 279. 456. 464—474. 564. 619. 643. 651.. 663. 667..
Ἰσμαὴλ-πασσᾶς 383.
» -πασσᾶς 461.
» -πεης 7.
» -πεης 406.. 415. 440. 513. 538... 549—564.
» (σὰχ-) 45. 97.
Ἰσούφ-ἐφένδης 374.
» -ἐφένδης 680.
» -πασσᾶς 148.
» -πασσᾶς 274.
» -πασσᾶς, Ἐπίτρ. 285—287.

Ἰσοὺφ-πασσᾶς 301.
» -πασσᾶς, Ἐπίτρ. 636. 640.. 643—
Ἱσπανία, Ἱσπανοὶ 18. 25.. 92. 98. 104. 107. 233. 286. 338. 390. 511. 664.
Ἱσπὶρ-ἀγᾶς 517.
Ἱσπιρλόγκα 300.
Ἱστεντίλι 300.
Ἰταλία 21. 26. 29. 65. 98. 339.
Ἴτζ-καλὲ 583.
Ἰωακεὶμ Ἀλεξανδρείας ὁ πάνυ 27. 60. 100.
» Β′ Ἀντιοχ. 24. 33.
» Γ′ Ἀντιοχ. 92. 109.
» Δ′ Ἀντιοχ. 115. 119.
» Ε′ » [Βενζαγιάδης] 154. 158.
» Ϛ′ » 166.
» Ἐφέσου 611.
» Ἱεροσολ. 4.
» Κωνσαντινουπ. [Δράμας] 33—35.
» πατρ. Ῥουσσ. 115. 254.
Ἰωαννᾶς Ἰοῦστος 77. 83. 86.
Ἰωάννης Ἀλεξιόβιτζ 179. 187. 244. 250.
» Βασιλειοβιτζ 246. 266.
» Μῆβων 643.
» Οὐγγρίας 59.
» Σαξωνίας 78. 80.
Ἰωαννίκιος Ἀλεξανδρείας 155.
» Κωνσταντινουπ. [Ἡρακλείας] 150—155.
» ὁ Καρατζᾶς [Πεκίου, Χαλκηδόνος] 344. 354. 360. 363. 365. 368. 374. 377.. 380. 388—396.. 401. 406. 408. 413.. 419. 535. 606 611. 650. 680.
Ἰωαννίκιος Σερρῶν, Χαλκηδόνος 363 379. 384—388.
» Σωζουπόλεως 60.
Ἰωάννινα 500
Ἰωάσαφ διάκονος 698.
» Διδυμοτείχου 127.
» Κων]πόλ. (Κόκκας) 14—17.
» » (Ἀδριανουπόλ.) 96—101.
» Β′ πατρ. Ῥουσσ. 114.
» Γ′ » » 115.
» Ν. Πατρῶν 208.
» Προύσης 127.
» Σερρῶν 131.
Ἰὼβ Κιαισίας 114.
» πατρ. Ῥουσσ. 114. 116.
Ἰωσὴφ καῖσαρ 286. 460. 508.
» πατρ. Ῥουσσ. 114.
Καβάκια 666.
Καβάκος 391. 397.
Κάβαρνα 521. 583.
Καβασὶν 450—453.
Καγουλ 463.
Καδίκιοϊ ἴδε Χαλκηδών.
» (Κριμ.) 524.
Καζὰν 516. 518..
Καζαντζόγλους 382.
Καζακία, Καζάκοι 144. 158. 167—176. 181. 186. 232. 250. 266—271. 278. 283. 316. 339. 418. 422. 436.. 442. 453. 473. 501. 516. 525. 559 572. 662.
Καζβὶν 318. 334.
Καζ-δαγὶ 197.
Καζέρης 377. 379. 384. 391. 396. 418.
Καζικλὴ βόϊβοδα, ἴδε Λεώτας βοεβ.
Καϊναρτζὶκ 503. 521. 531. 565. 660. 667. 672.
Κάϊρον 47. 356. 647. 728.
Καισάρεια 57. 132.
Καϊσάρι (Συρ.) 25.
Καὶτ ἢ Χαὶτ-πεης 20. 23. 25. 45. 54.
Καλαϊλὴ Ἀχμὲτ-πασσᾶς 244..
Καλαμάτα 461.
Καλβίνισται 87. 408.
Καλβῖνος Ἰωάννης 87.
Καλενδέρογλους 120.
Καλενδέρπεης 57
Καλιμὰν ἢ Κεμάλης, ἰατρὸς 639.
Καλίτζα 373..
Καλὶχ 265.
Καλλιμάχης Ἀλέξανδρ. Ἰωάνν. 437. 444. 446.. 560. 627. 657. 685. 690. 696. 700 711.
Καλλιμάχης βοεβ. Γρηγ. Ἰωάνν. 390. 394.. 398. 411. 416. 422. 424. 436.. 443—447. 538.
Καλλιμάχης βοεβ. Ἰωάνν. (Δραγ.) 350. 367. 377. 382. 390. 538.
Καλλίνικος Ἁγιοταφίτης 683.
» Ἀδριανουπόλ. 512. 515. 519.
» » 616. 618. 698.
» Ἡρακλείας 324.
» Β′ Ἀκαρνὰν, Κων]πόλ. 193.. 201—211.
» Γ′ Κωνστ]πολ. (Προϊλάβου) 373. 376. 548. 611.
» Νικαίας 611.
» Τορνόβου 630. 637.
» Χαλκηδόνος 333. 354.
Καλλίπολις 297. 376. 561. 667.

Κάλλιστος Δρυϊνουπόλ. 136.
» Γ′ πάπας 5.
» Δ′ » 136.
Καλμοῦκοι 265. 268.
Καλοὺς 459.
Καλούσκα 440.
Κάλφογλους Γεώργιος 323.
Κάμαρις 245.
Καμένκι 283. 287.
Καμινίτζα 164. 167. 173. 190. 198. 230. 233. 247. 411. 646. 656.
Καμίνσκοη 483. 520—524. 529.
Καμιτζὶκ-σουὶ 524.
Καμόντες 629.
Καμπέγιας Λαυρέντιος 80.
Καμτζάτκα 258.
Κάνδια 149. 151. 157. 161.
Κανδίδος Πέτρος 4.
Κανλὶ-κιοπροὺ 418.
Κανλὶ-κουὶ 510.
Κανόνης 346..
Καντακουζηνὸς Δημήτρ. 67. 183.
» Μιχ. Μαγουρεάνος 309. 549 621..
» Σερπάνος 183.
» βοεβ. Στέφανος Β′ 294. 300. 317. 562.
Κανταρτζιλὰρ 628.
Καντεμίρης 469.. 475.
» βοεβ. Ἀντίοχος 183. 189. 264. 271. 346
» » Δημήτρ. 277—280. 283.
» » Κωνστ. 183. 186. 189 204. 214.
» Κωνστ. 346.
Καντεχὰρ 305. 327.
Καουσάνι 412.. 451. 656. 662.
Καπακλὶ 521
Καπὰ-κουλὰκ Ἰπραὴμ-πασσᾶς, Ἐπίτρ. 323. 330—334.
Καπάρασι 301.
Καπὶ-κιράνης 452—458. 463..
Καπλὰν-Γκιράϊς, χάνης 220. 268. 275
Καπλὰν-Μεχμὲτ-πασσᾶς 167. 174. 176.
Καπουκίνοι 93. 308.
Καπράρας 179. 185.. 218.
Καπτζορόχι 568.
Κὰρ 516.
Καρὰ-βεζίρης, ἴδε Σεχὶτ-Μεχμὲτ-πασσ.
» -γιουμρούκι 628.
» -δαγὶ, ἴδε Μοντενέγρο.
» -Ἰπραὴμ-πασσᾶς, Ἐπίτρ. 180. 183—187 742.
Καρὰ-Ἰσαρλὴ Ἀχμὲτ-πεης 565.
» -Ἰσὰρ-σαρκὶ, ἴδε Ἀρσέγκη.
Καρακὰς-Μεχμὲτ 236. 244.
Καράκιοϊ 409.
Καρακίολος 76.
Καρακότζογλους 680.
Καρακουλὰκ-ἀγᾶς 210.
Καραμανία 13. 25.
Καραμανίται 91.
Καραμάνογλους 13.
Καραμὰν-πασσᾶς 443.
Καρὰ-Μεχμὲτ-ἀγᾶς 233..
» » -πασσᾶς 174.
» -Μουρὰτ 501.
» -Μουσελίμης 450.
» -Μουσταφὰ-πασσᾶς 105 109.
» » » 181.
» » » 302.
» » » Ἐπίτρ. 174. 178—183. 344.
Καραμοὺτ 45.
Καρασμάνογλους 476. 554.
Καραπούζα 353.
Καρὰ-πουρνοὺ 646.
Καρὰ-Σιλιχτάρης, ἴδε Σεχὶτ-Μεχμὲτ-πασ.
Καρὰ-σουὶ 501.. 517.
Καράτασι 568.
Καρατζᾶς Γεώργ. Σκαρλάτ. ἰατρ. Δραγομ. 378. 398 401. 405. 536. 690.
Καρατζᾶς Ἰωάννης 693.
» Κως 450.
» βοεβ. Νικόλ. (Δραγ.) 628. 635.
» Σκαρλ. Σγουρομάλλης ἰατρὸς Δραγ. 323. 344. 398. 405. 411. 418. 467. 487. 515. 519. 537..
Καρατζᾶς Σκαρλ 606.
Καράφας 188. 198.
» Πέτρος, ἴδε Παῦλος Δ′.
Καρὰ-Χαρμάνι 559. 666.
Καρελία 304. 316.
Καρθαγένη, ἴδε Ἀλγκέρι.
Καρίπτζε 568.
Καριστιράνι, πλάτ. 231.
Κάρλοβιτζ 182. 229. 255. 293. 298. 301.. 435. 443.
Κάρλος 373.
Καρλοστάδιος 74. 77.
Κάρολος Β′ Ἱσπαν. 227.
» Ε′ καῖσαρ 57. 75—80. 92..
» Ϛ′ καῖσαρ 286. 292. 338. 347.
» Ζ′ Φράντζ. 40.

Κάρολος Η' » 29.
» Θ' » 89.
» ΙΑ' Συνηδ. 256.
» ΙΒ' » 232. 252—296. 304. 328. 558.
Καρπὰν 520.
Κὰρς 351.
Καρτάλι 341.. 440.... 458. 463.
Καρτέλι 34. 675.
Καρυοφύλλης Ἰωάνν. μ. Δογ. 308. 797.
Κασάνδρα Τζαννέτου ιέ. 284.
Κασάνδρεια 691.
Κασὶμ-πασσᾶ 97. 710.
Κασὶπ-Μιρζᾶ 95.
Κασπία θάλ. 245. 252. 313. 316...
Κασταμονὴ 112.
Καστελλάνος Γεώργιος 4.
Καστελόῤῥοιζον 643.
Καστιλλία 18.
Καστίρκα 445.
Καστορία 309.
Κατάνοι 305. 448.
Κατάστενον 129. 328. 377. 399. 413. 419. 498. 653. 659. 666. 704.
Κάτεργα-λιμάνι 12.
Κατιλλὸν 89.
Κατιρλὶ 565..
Κατὶτζ 521.
Καύκασος 313. 575.
Καφᾶς ἢ Κέφε 16. 36. 103. 471. 500. 570.. 580..
Καφκάνι 568.
Καχέτη ἢ Κάχα 35. 675.
Κβιρίνης Πέτρος 180.
Κεγετζὶ 66.
Κέϊζερ 522.
Κεϊλὰν 337.
Κειτὴ-πεης 286.
Κελάτη 34.
Κελτογαλάται 17.
Κεμὰλ-Ἀλὴ-πασσᾶς 26.
Κεμιερνίνσκης Γεώργ. 173. 176.
Κεξχὸλμ 316.
Κεραμεὺς Νικόλ. ἰατρ. 140.
Κεράτειος κόλπ. 409.
Κερεμὶτ-μαχαλεσὶ 638.
Κερὶμ-Γκιραΐς χάνης 417.. 423.. 436..
Κερκὲπ 48.
Κερκιοὺτ 337. 351.
Κέρκυρα, -αῖοι 5. 65. 199. 265. 301. 303. 439.
Κερμὰν 319.
Κεσμὲ-καγιᾶ 628.
Κέσρελη Ἀχμὲτ-ἐφένδ. 350. 768.
Κετζέλι 568.
Κεφαλληνία 32. 301.
Κιαατχανᾶ 665.
Κιαζιπὴ-Μεχμὲτ-ἐφένδ. 236.
Κίαιβον 165. 188. 247. 270. 435. 441.
Κιαλιγγίλα, μον. ἐν Κολχίδι 154.
Κιζὶλ-Ἀσλὰν 15.
» -Ἀχμὲτ 7.
» -Ἰρμὰκ, ἴδε Ἅλυς.
» -τασὶ 575.
ΚΙΟλα 641.
Κιλερτζὴ-Ὀσμὰν-πασσᾶς 513.
Κιλὶ ἢ Κελὶ 24. 55. 66. 170. 279. 465. 549. 559. 564.
Κιλικία 20. 24.
Κιλίσι 619.
Κιλὶτζ-Ἀλὴ-πασσᾶς 106.
Κὶλ-ἢ Τακὶλ-πουροὺν 342. 531. 550.. 580. 651. 672. 676.
Κίνα. Κινέζοι 20. 93. 213. 248. 250. 262.
Κίνπεργ 500. 505.
Κιοπρὶ 152.
Κιοπρουλὴ Μεχμὲτ-πασσᾶς, Ἐπίτρ. 152.. 510. 742.
Κιοπρουλόγλοι 719.
Κιοπρουλόγλους Ἀπτουλλὰχ-πασσᾶς 231 235. 338..
» Μουσταφᾶ-πασσᾶς 193.. 201-211.
» Νουμὰν-πασσᾶς 275..
» Φαζὶλ-Ἀχμὲτ-πασσᾶς 156-178. 738.
Κιὸρ-βεζίρης ἴδε χατζὴ Γεγὲν-Ἀχμὲτ-πασσᾶς.
» -Σεφᾶ Γκιραΐς, χάνης 214.
» -Χουσεὶν-πασσᾶς 180.
Κιοσόγλους Ἰωάννης 387.
Κιουμουλγίνα 15.
Κιουρδιστὰν 45.
Κιουτζοὺκ-Μεχμὲτ-πασσᾶς 135.
» Μουσταφᾶ-πασσᾶ 628.
» -Τζαφὲρ 12.
» -Τζαφὲρ-πασσᾶς 224.
» Τζεκμετζὲ 37. 550. 720.
Κιοχτζὲ 48.
Κιπλελόγλους 232.
Κιριτλὴ Ἀχμὲτ-ἐφένδης 451.
Κίρκας 414.
Κίρκος 176.

Κιρλὴ Ἰσμαὴλ-ἐφένδης 215.
Κιρμὰτζ-δαγὶ 563.
Κὶς-ἀδᾶ 523.
Κίτρος 568. 667.
Κλέστοχοβ 509.
Κλήμης ΣΤ' πάπ. 41. 72.
» Ζ' » 55. 57. 78.. 86. 115.
» Η' » 146.
» Θ' » 213.
» Ι' » 213.
» ΙΓ' » 408.
» Φιλίππων 127.
Κλίτζκας 473. 501. 504.
Κνὸξ Ἰωάννης 82.
Κογὲ-Ἔρσεκ, ἴδε Ἰλλυρία.
Κογιουνλοὺ-Ἰσὰρ 7.
Κοζακόφσκης 525.
Κολασσοὶ 334.
Κολλιὲρ 213. 229. 306.
Κολώνη 34.
Κόλτζα μον. Βουκουρ. 294. 309.
Κόλχοι 35.
Κόμανα μον. ἁγιοταφ. ἐν Βλαχ. 453.
Κομνηνοὶ 8. 149.
Κονζάγας Λουΐγκης 58.
Κονιζὲγ 341.
Κόνινσμαρ 191. 199.
Κόντι 252.
Κοντόβρακος Ἀνδρόνικος 13.
Κοντοσκάλι 184.
Κοπενὰγ 256.
Κοπόριον 262.
Κόππεν Λεονάρδος 77.
Κοπτζάκοι 16. 266.
Κορβὼν 98.
Κορδοὺκ σουλτ. 22..
» υἱὸς σουλτ. Μπαγιαζίτι 37. 42.
Κόρινθος 5. 24. 122. 191. 222. 298.
Κορνάριος Ἀνδρέας 191. 203.
Κόρσικα 454.
Κορφοί, ἴδε Κέρκυρα.
Κορώνη 31. 62. 186. 299.
Κοσινίτζης μονὴ 22. 30.
Κοσμᾶς Γ'. Ἀλεξανδρείας 343. 352. 355.
» Γ'. Κωνσταντινουπόλ. (Σιναΐου Ἀλεξανδρείας) 264. 277. 294. 301. 305-343.
» Πισσιδίας 641.
Κόσνιτζα 521.
Κοσουνλὶ 24.
Κοτζᾶ-Ἰσμαὴλ-πασσᾶς, Ἐπίτρ. 197.
Κοτζᾶ-Μουρὰτ-πασσᾶς Ἐπίτρ. 120.
» -Μουσταφᾶ-πασσᾶς 36. 53..
» » -πασσᾶ τζαμὶ 52.
» -Τσαφὲρ-πασσᾶς 220.
Κοτὶν 263.
Κουγιουτζὴς 499. 518.. 525.
Κουϊσάντα 304.
Κουκλέος Ἰωάνν. 76.
Κοῦλε, ἴδε Τοῦρνο.
Κουλελόγλους Ἀπράμης 617.
Κούλμης 178.
Κοῦλμον 485.
Κουλοὺ (σὰχ-), 141.
Κούμκαπι 12. 299.
Κουμ-μεϊδάνι 639.
Κουμτζεὰζ 567. 569.
Κουπὰν 347. 491. 551. 559. 573.. 577. 631. 634. 636. 662.
Κουπὰν, ποτ. 575. 675.
Κουρλανδία 257.. 316. 434. 483.
Κουρούτζεσμες 349. 553. 628. 688.
Κουρσουνλὶ 24.
Κοὺρτ-πασσᾶς 555 565.
Κούσμας 509.
Κουτατήσιον 34.
Κουτλουμούσι μον. Ἄθ. 548.
Κοφὰν 66.
Κραγιόβα 307. 346.. 452. 456. 466.. 520. 523. 529. 561.. 680. 696.
Κρακοβία 259. 431.
Κρέουτζ 273.
Κρεσένσκης 414. 422. 443.
Κρετζουλέσκοι 327.
Κρετζουλέσκος 623.
» Μανολάκης 606.
Κρήτη 67. 148. 151. 157. 161. 212. 214. 244. 411. 636.
Κρίμι 15... 36. 104. 109. 188. 199.. 232. 247. 338. 341. 412. 427. 490. 500—578. 617. 625—636. 647. 651—660. 668. 670.. 676. 728.
Κριτίας διδάσκ. 316. 325 351. 367.
Κροατία 28. 198.
Κρόε 256..
Κρομύδι 568.
Κρονιορτ 260.
Κρονστὰνδ ἢ Κρονσλὸτ 260. 263. 486. 630.
Κρόσκα 344.
Κρούσιος Μαρτῖνος 110.
Κρούτας 654.
Κτησιφὼν ἴδε Τέβριζ.

Κυαξάρης 270.
Κύζικος 6.
Κυπριανὸς Ἀλεξανδρείας 385. 390. 397. 408..
» Κωνσαντινουπόλ. (Καισαρείας) 267—271. 294. 356.
Μεσημβρίας 127.
Κύπριοι 366.. 385.. 636..
Κύπρος 105. 119. 156. 168. 389 391. 559. 572. 636. 640. 644. 666. 686. 728. 742. 795.
Κύριλλος Ἀντιοχείας (παπισὴς) 364.
» Β' Ἀντιοχείας 158.
» Γ' » 182. 309—322.
» Κ]λεως ὁ Λούκαρις 120—143.
» » (Βερροίας) 135—143.
» » ὁ Σπανὸς (Τορνόβου ἢ Κορίνθου) 133. 156.
» Δ' » (Κυζίκου) 286—295. 357.
» Ε' » (Μελενίκου, Νικομηδείας,)353..361—367.. 370—373.. 387.. 403. 408. 476. 548. 611.
» Μυκλῶν 127.
» Φιλιππουπόλεως 616.
Κῦρος ποτ. 34. 317.
Κωνσταντία 37.
Κωνστα τίν-βυδα χάνι, Βουκουρ. 680.
Κωνσταντῖνος Ἅγας 617.
» ἀρχιτέκτ. 385. 390.
» πατριάρχ. Ῥουσσ. 248.
» Πρωταποστολάριος 117.
» χειροῦργος 402.
Κώνστας 6.
Κῶς 54. 245. 390. 619. 642.
Λαβίσλαος, Οὐγγρ. 4. 57.
Λαβόγα 258.
Λαζαράκης 695.
Λαζοὶ 35 476. 499.
Λαιμοκοπίη 142.
Λακεδαιμονία 299. 547.
Λακροὶ 203.
Λαλὰκ 501.
Λαλελὴ-Μουσταφᾶ-ἐφένδης 532. 557. 657.
Λαλελὶ τζαμὶ 385. 562.
Λαμπερδόπουλος Ἰωάννης 137.
Λανό ας 57.
Λανσάνας 86.
Λαοδίκεια 326 366.
Λάργα 444. 461. 463.
Λαρὴ-Ἀχμὲτ-πασσᾶς 302.
Λάρισσα 157. 300.
Λάσκαρις 152.
» Κωνσταντῖνος 13.
Λατεράνον 38.. 41.
Λατικτζὼφ 449. 455. 459.
Λαύρας μον. Ἄθ. 361. 400. 419. 454. 477.
Λαυρέντιος Σινα[ου 129.
Λεβενὸπτ 262—273.
Λ βένται 764.
Λεζγκῆδες 313. 576. 640. 646. 668. 675.
Λειγαρίδης Παΐσιος 165.
Λειδάνος Ἰωάννης 94.
Λείψικα 265.
Λεκζίνσκης Στανίσλαος262—296.337..
Λεοπόλδος Α' καῖσαρ 178—229.
Λεόπολις 167. 482. 485.
Λέπαντο ἴδε Ναύπακτος.
Λεπούσνα 412 456.
Λέσλης 183. 185.
Λευκαδία 32. 184. 300.
Λευκὴ θάλ. 250.
Λευκωσία 105.
Λεχία, Λέχοι 65. 129. 138. 158. 164—231. 233. 246. 273.. 278. 281. 288. 337. 402. 408—486.. 500. 505. 512. 516. 518. 522. 528. 534.
Λέων Γ' πάπ. 13. 39. 50. 55. 69. 85.
» ΙΑ', πάπ. 146.
Λέωτας δουξ. 11.
Λῆμνος 156. 389. 467.. 655.
Λιβάνου ὄρ. 17. 366. 377. 390. 773.
Λιβονία 252. 256.. 304. 316. 483. 485. 511.
Λιβόρνος 251. 332. 454. 461. 467. 486.
Λιβύσι 643.
Λιγουρία 26.
Λικίνιος ἀκέστωρ 208.
Λιμπεράκης 199.. 222.
Λίντζο 180.
Λίτιτζα 686.
Λιτοβανία 16. 258.. 267. 428. 431. 482. 506. 511.
Λιχέτος Φραγκῖσκος 50. 85.
Λόγγε 524.
Λογιόλας Ἰγνάτιος 92.
Λὸδ 529.
Λοκούστας δουξ. Στέφανος 780.
Λοραίνη 359.

Λοτῶνος 16.
Λουβλτνον 481.
Λουγδοῦνον 38.
Λουδοβῖκος ΙΒ' Φράντζας 37.
» ΙΔ' » 188—304. 510.
» ΙΕ' » 339.
Λουθηρανοὶ 110. 408.
Λουθῆρος 41. 44. 56. 59. 68—84. 95.
Λουίγκης Β' Οὐγγρ. 57.
Λουκῆς, ἰατρὸς 335.. 361.. 648.
Λούκα 279.
Λουτφὴ-ἐφένδης 664.
» -πασσᾶς, Ἐπίτρ. 65.
Λυκόστομος, ἴδε Κιλί.
Μαγάλια 545.
Μαγιόρκα 98.
Μαγκιοὺρ-χάνης 361.
Μαγκουρίτζα 547.
Μαγνησία ιή. 23. 36. 42. 118. 364. 640.
Μαγουρεάνος, ἴδε Καντακουζηνός.
» Πούρβουλος 450. 452..
Μάγουσα, ἴδε Ἀμμόχωστος.
Μαδιὲ 245. 270.
Μαζενδεράν 318..
Μαζέππας 268—277. 284.
Μαίανδρος ιή. 264.
Μαιῶτις 103. 244. 284. 343. 551. 565, 630.
Μακάριος, διδάσκαλος 314.
» Ἀγαθουπόλεως 705.
» Γ' Ἀντιοχείας 114.
» Δ' » 182. 191. 309.
» Ἄρτης 616.
» Βερροίας 357.
» Κυτείου 385.
» Κων]πόλεως 119.
» Λαρίσσης 421.
» Μόσχας 114.
» Σμύρνης 159.
Μακρίτιος 7.
Μακσούτης 161.
Μαλαξὸς 108.
Μαλάτια 48.
Μάλγαρα 201.
Μαλίτζ-δαγὶ 563.
Μάλτα 26. 54. 253. 390.
Μαλτατζοι 148. 656.
Μάλτεπε 21. 550.
Μαμωνᾶς Λάσκαρις 323.
Μάνια, Μανιάται 186. 199. 222.. 299. 461.
Μανολάκης Καστοριανὸς 192. 205.
Μανόλ-βοδας 452—467. 705.
Μανόλης 392.
» Σπαθάρης 350. 353. 371. 378. 548.
» τζεβαερτζῆς 400.
Μάνος Ἀλέξ. μ. Λογ. 641. 687. 689.. 693. 696..
» Γεώργ. ὁ Μπαλαπάνης, ἰατρ. 396. 467. 515.
» Μανουὴλ Γεωργίου, ἰατρ. 396. 515. 690.
» Μιχαὴλ, ἰατρ. 367. 369. 467. 557.
» Σκαρλάτος Μανουὴλ 535. 703.
Μανουὴλ, Ῥήτωρ 208.
Μανσοὺρ 104.
Μανσουρὴ-ἐφένδ. ἰατρ. 366. 372. 374. 725.
Μαξιμιλιανὸς κατσαρ 34. 37. 70. 73.
Μάξιμος Καλλιπολίτης 150.
» Γ' Κωνς[λεως 26—30.
» Δ' » (Σερρῶν) 31—33.
» Σερρ[ας 160.
» Χαλεπίου (παπιστὴς) κέ. 366. 372.. 477.
Μαργαρίτα 88.
Μαρία, Ἐγγλιτ. 98.
Μαρία, σουλτάνα 19.
Μαρία Τερέζα 339. 347. 393. 460. 481. 505. 516. 526.
Μαρίας Ἰωάννης τοῦ Ὄρους 94.
Μαριεμποὺργ 259. 278. 480.
Μαρικούτζα, μον. ἐν Βλαχίᾳ 620. 623.
Μαριώρα Γεωργάκη 409.
Μαρκέλος Β', πάπας 97.
Μαρκέλος Χριστόφορος 38.
Μαρκιανούπολις 144.
Μάρκος Γ' Ἀντιοχ. 4. 24.
» Ἐφέσου, ὁ Εὐγενικὸς 20.
» Κων]πόλεως (Ἀχριδῶν) ὁ Ξυλοκαράβης 14—20.
Μαροτὶν 524.
Μαρτζινένι, μον. σιναϊτ. ἐν Βλ. 466.
Μαρώνη 680.
Μαρωνῖται 17.
Μασαλατζὴ Ἰπραὴμ-πασσᾶς 557. 688.
Μασοὺτ-Γκιράϊς, χάνης 438—469.
Ματζίνι 474.
Ματθαῖος Ἀλεξανδρείας (Λιβύης) κγ'. 355. 408 548.
» ἱερομόναχος 684.

Ματθαῖος Κ)λεως (Ἰωανν.) 119—121.
Ματουφτζῖν 318.
Μαύρη θάλ. ἴδε Εὔξεινος πόντος.
Μαυρογένης βοεβ. Νικόλαος 379. 549. 578. 640. 644—
» Στέφανος μ. Λογ.678.686—
Μαῦροι 18. 25.. 104 107.
Μαυροκορδάτος βοεβ. Ἀλέξανδρος Ἰωάνν. (Δραγ.) 629. 674. 676.
» βοεβ. Ἀλέξανδρος Κωνσταντίνου 695 .. 701. 706. 797.
» Ἀλέξανδρος Σκαρλάτου Δραγ. 170-229. 405. 562.
» Ἱερεμίας Ἀλεξ. ἀρχιδιάκ. 557. 564.
» βοεβ. Ἰωάνν. Ἀλεξάν. (Δραγ.) 274. 284. 307. 309. 562.
» Ἰωάννης Κωνσταντίνου 449. 690.
» βοεβ. Ἰωάν. Νικολ. 351. 361.
» βοεβ Κωνσταντῖνος Νικολάου 263. 327-451. 690.
» βοεβ. Νικ. Ἀλεξ. (Δραγ.) 263. 274-327. 548. 562.
» Σκαρλάτος 170.
» » 696..
Μαυρομόλον 292. 568.
Μαχμοὺτ σουλτ. 238. 263. 330-371. 554. 725.
Μαχμοὺτ-πασσᾶς 96.
» » 631. 650. 655.
» πεης 555.
» » 711.
» πέϊογλους 220.
Μεβλανᾶ 751.
Μεβλεβιχανὲ 628.
Μέγα Ῥευμα 404. 619. 641. 695.
Μεγγρελία-έλοι 34.. 576.
Μεδίνη 562.
Μεδιόλανα 37..
Μέδιτζι Αἰκατερίνα 89.
» Ἀλέξανδρός, ἴδε Λέων ΙΑ'.
» Λαυρέντιος 13.
» Μαγδαληνὴ 39.
Μεζὰρ-πουρνοὺ 568.
Μεθόδιος διάκον. 630 710.
» διδάσκ. 309.
» Κων]πόλεως 165..
» Μετρῶν, Ἡρακλείας 384.
» Νεοκαισαρείας 316.
Μεϊδὲλ 263.
Μεκὴ-ἐφένδης 657.
Μέκκα 21. 23. 47.. 106. 130. 219. 244. 340. 562. 723. 727. 766.
Μεκλεμποὺργ 259.
Μεκνὼπ 466.
Μελάγκτων Φίλιππος 75. 77. 83. 86.
Μελὰλ Ἰωάννης 10.
Μελὲκ-πασσᾶς 476. 498... 517.
Μελέτιος Ἀθηνῶν 127.
» Αἴνου 127.
» Ἀλεξανδρείας ὁ Πηγᾶς 113-121.
» Βιδύνης, Ἐφέσου 370. 616.
» δευτερεύων 690.
» Ἱεροσολύμων (Καισαρ. Παλαις.) 331. 344.
» Κων]πόλεως (Λαρίσσης) 419—439. 512.
» Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης 208.
» Προύσσης, Νικομηδείας 384..... 637.
» Σάμου 477.
» Συρίγος 135-151.
Μελισσηνὸς 459. 461. 464.
Μεμίσης 476.
Μέμος Ἀνδρέας 297.
Μενίνσκης 717.
Μεντζικὼφ 256-278.
Μερὰς 97.
Μεσὲτ 325. 361.
Μεσημβρία 631.
Μεσήνη 98. 107.
Μεσὶχ-πασσᾶς 21.
Μεσόγειος θάλ. 26. 49. 278. 341. 390. 458-532. 552 636. 653. 671.
Μεσοποταμία 45.49.120.287.554.693.
Μεταμορφώσεως ἁγίασμα. 641.
Μετεώρων μον. 166.
Μετζομόρτος 221.. 764.
Μεχμὲτ 6.
Μεχμὲτ Β' σουλτ. Φατίχης 3-21. 101. 202. 334. 727.
» Γ' » 118..
» Δ' » 151-195. 209. 231. 247. 302. 719.
» υἱὸς σουλτ. Σουλεϊμ. 61.92. 102.
» » » Ἀχμὲτ 302. 371.402
» -ἀγᾶς 244.
» -ἐφένδης 54.
» - » 148.
» - » 629.
» - » Καρὰ-Πεκὴρ-ἐφενδηζάδες, μουφτ. 657. 681.

Μεχμὲτ-ἐφένδης Μιρζαζαδὲς 302.
» -κεαγιᾶς 313. 324. 328. 330.
» -Κουλὴ χάνης 361.
» -Ναϊψὴ-ἐφένδης 697. 703.
» -πασσᾶς 95.. 101.
» - » 443. 445. 460.
» - » 450. 466.
» - » 472.
» - » 555.
» - » 571..
» - » Ἐπίτρ. 121-128. 140.
» - » » 330..
» -Σαλὴ ἐφένδης μουφτ. (Δουρηζαδὲς) 416. 557.
» -χὰν 43. 64.. 113.
Μήκονος 487.
Μηλίτζα 421.
Μητροφάνης Ἀλεξανδρείας ὁ Κριτόπουλος 150. 154.
» Ἀχριδῶν 131.
» Γ' Κων(πόλεως (Καισαρ.) 101-108. 112..
» Ξάνθης 611.
Μιθριδάτης 7. 569.
Μιλοράδοβιτζ 474.
Μιλτίτζ Κάρολος 71. 74.
Μινόρκα 98.
Μινσὸν 483.
Μιρὰς-γεϊτζὴς 623.
Μίρι-Μαχμούτης 305. 313 318. 322... 327
Μισαὴλ διδάσκαλος 380.
Μισὲρ-Γιακουμὴς 693.
Μισίρι, ἴδε Αἴγυπτος.
Μισὶρ-τζαρσὶ 518.
Μισίστρα 299. 461.
Μίσογλους Ἀλέξιος 395. 643. 646.
» Στέφανος 643. 646. 648. 651. 698.
Μίσος Στέφανος 606.
Μισρὴ-ἐφένδης (σεϊχ-) 215.
Μιτὸ 264.
Μιτυλήνη 11. 32. 204. 228. 285. 403. 407. 439. 463. 516. 616. 707. 713.
Μιχάδια 343.
Μιχαὴλ Δ' Ἀντιοχείας 4.
» Ε' » 43. 55.
» ΣΤ' » 149. 154.
» Λιτουαν. 16.
» Πολων. 169.
» Ῥωμανὸφ 246.
Μιχάλ-βοδα μον. Ἁγιορ. Βουκουρ. 557.
Μιχελνόσκης Στανίσλαος 229.
Μογίλα-Ῥέμπιουλουϊ, ἴδε Χάντεπε.
Μογίλας βοεβ. Ἱερεμίας 739.
Μογιλόβι 172. 268. 283. 534.
Μογὸλ 269.
Μοθώνη 31. 299. 462.
Μολδαβία 17.. 24.. 41. 44. 60. 65. 90. 129 134. 167. 171.173. 182—189. 199. 204. 230. 234. 262. 264. 271. 274.277. 279. 284. 300. 305.. 337 340. 346. 350.. 361. 363.. 368. 372. 374. 377.. 398. 411-539. 558. 562. 565. 619. 636. 643. 647. 656. 660. 663. 671. 728. 779. 797.
Μολδοβαντζὴ Ἀλὴ-πασσᾶς, Ἐπίτρ. 388. 393-400. 403.. 436... 445· 447—453. 476.
Μολλῖνος 311.
Μονεμβασία 191. 200. 204. 299. 547.
Μοντενέγρο 293. 379. 415. 439. 454. 650.
Μοράβα 200. 344.
Μορέρης 121.
Μοροζίνης 180. 191.
» Φραγκῖσκος 161.
Μόσχα 114. 248. 253. 318. 550.
Μοσχοβία, Μοσχόβοι, ἴδε Ῥουσσία.
Μόσχος 394.
Μουαβιγιὲ 6.
Μουζαφέρης 64.
Μουλέρνα 273.
Μουλλᾶ-πεης, μουφτ. 546. 557.. 640.
Μουλλατζικζαδὲ-ἐφένδης 567.
Μουνεζεχὶρ 109.
Μουνὶπ· Ἱπραὴμ-ἐφένδης 531.
Μούνιχ 341.... 347.
Μουντζέρος 58. 79.
Μουρὰτ Γ', σουλτ 109—117.
» Δ' » 131—144. 710. 724. 742.
» υἱὸς σ. Μεχμὲτ Β' 5.
» » » Σουλεϊμ. 102.
» » » Ἱπραὴμ 151.
» -ἀγᾶς 148.
» -μουλλᾶς 417. 424. 515. 517. 558. 560.
Μουράτογλους χοτζᾶ Γασπὰρ 540.
Μουρὰτ-πασσᾶς 104.
» -πεης 647. 651.
Μουρβεΐσης 305.
Μουρεκεπτζιλὲρ-καπισὶ 628.

Μουρούζης Ἀδαμάκης 165.
» Ἀλέξανδρος Κωνσαντίνου 688.
» Ἀντίοχος 397. 449. 467.
» Γεώργιος 223
» βοεβ. Κωνσταντ. Δημητρ. (Δραγ.) 404. 410. 525. 534. 537—565. 619. 635. 642. 653. 663. 686. 696. 712. 797.
» Ματθαῖος Γεωργίου Τζαννέτου πρωτοσύγκ. 557. 564.
Μουρταζᾶ-πασσᾶς 138.
Μουσᾶ-πασσᾶς 148.
Μουσοὺλ 45. 97. 287. 351. 556. 693.
Μουσούνογλους Ἀπτουλλὰχ-πασσᾶς, Ἐπίτρ. 342.
» Μεχμὲτ-πασσᾶς, Ἐπίτρ. 400. 403—417. 423. 472. 476—537. 571. 672.
Μουσταφᾶ-ἐφένδης 236.
» -πασσᾶς, 221.
» » 328.
» » 522.
» » 700.
» » Ἐπίτρ. 141.
» » Ἐπίτρ 366—371. 398. 403.
» -πεης 405.
» » Γιαζιτζηζαδὲς 446. 451.
Μουσταφᾶς 15. 21.
» Ἐπίτρ. 29.
Μουσταφᾶς, σουλτ. 128. 130..
» Β′ σουλτ. 170. 209. 219—238. 255. 262. 562. 730
» Γ′ σουλτ. 376—519. 525. 535. 722. 728.
» υἱὸς σ. Σουλεϊμ. 61. 97. 102.
Μουταχίρης 104.
Μουχιδδὶν 46.
Μουχλίον ἢ Μουγλίον 12. 52. 638. 727.
Μοχὰϊ ἢ Μοχὰτζ 57.
Μπαγιαζὶτ Β′, σουλτ. 5. 21—37. 202. 726. 734. 753.
» Γκιλδιρὶμ, σουλτ. 106. 172.
» υἱὸς σ. Ἰπραὴμ 151.
» » » Σουλεϊμ. 97. 100. 102.
Μπαδὰκ-πεης 20.
Μπαζέσκος 399.
Μπάϊ 57.
Μπακοὺ 318.
Μπαλάσης μ. Χαρτοφ. 208.
Μπαλὴς κερεστετζής. 406. 451.
Μπάλι-κέσρι 361.
Μπασᾶ Μιχάλης 367.
Μπατίσταις 299.
Μπαχτζὲ-καπισὶ 414.
Μπεημπασὰρ 33.
Μπεκὶρ-ἐφένδης 375. 378. 411.
Μπεκρὴ-Μουσταφᾶς 138.
Μπέρδια 520.
Μπεσὴρ-ἀγᾶς 343. 348. 353.. 360.
Μπεσλῆδες 765.
Μπογάζι, ἴδε Κατάστενον.
Μπουγιουκλὴ-ὀγλοὺ Μεχμέτ πεης 45.
Μπουρπὸν 339.
Μπρονιὰρδ 438.
Μωρέας ἴδε Πελοπόννησος.
Μωσία-μάρε 621.
Ναβαρῖνον 106. 299. 461..
Ναγκιβὰν 319
Ναδὶρ-Κουλοὺ-γάνης 323. 325. 327. 360..
Ναδὶρ-σάχης 353.
Ναζὶφ-ἐφένδ. 640. 657. 686. 692.
Ναθαναὴλ διδάσκαλος 641.
» Χίου, Ἐφέσου, (Καλλονάρης) κά. 137. 322. 326. 392. 397.
Ναϊλὴ Ἀπτουλλὰχ-πασσᾶς, Ἐπίτρ. 371.
Ναϊμπεργ 345..
Ναλκιρὰ, ἴδε Φριδ. Αὔγουστος.
Ναξὴ-ἐφένδης 380. 400. 402 722.
Νάξος 476.
Νάρδα 256. 269.
Ναυβώννη 18.
Νασοὺ-πεης 30.
Νασοὺχ-πασσᾶς 121.
Νάστρ-Ζαχικὶν 525. 530.
Ναταλία Κυριλλέβνα 179. 247.
Ναύπακτος 31. 55. 106. 191. 215. 230. 244.
Ναύπλιον 189. 298. 462.
Νεάμτζου 230. 529. 548.
Νεάπολις 29. 253.
Νέβα 260.
Νεγκοέστι ποτ. 470.
Νέγρη 118.
Νεζὶρ-ἀγᾶς 219.
Νετλος Β′ Ἀντιοχ. 109. 115.
Νεκτάριος Ἱεροσολύμων 165.
» Πελαγωνείας 682.
Νεμτζία, Νέμτζοι 34.. 65. 97.. 101.

103. 106. 115. 157. 173. 178. 182—230. 233. 248. 286. 293. 298. 301.. 307. 339—349. 393. 427. 434. 448. 478. 481. 485.. 526. 546.. 555. 559. 562. 565. 630... 651. 656. 662. 669. 676. 682. 686
Νεοκαισάρεια 150. 567.
Νεόφυτος Ἀντιοχείας 313.
» Δράμας 127.
» Ἡρακλείας 208.
» Κ)πόλεως (Ἀθηνῶν) 121. 128.
» » (Ἡρακλείας) 142.
» » (Ἀδριανουπόλ.) 201..
» » (Καισαρ.) 338.. 352.
» Ναυπλίου 611.
» Ν. Πατρῶν 611.
» Σάμου 117.
» Σμύρνης 333.
Νεοχώριον 239. 409. 418. 461. 499. 553. 568. 645. 694. 708. 710. 713.
Νερίτη 32.
Νεσεπουργ 510.
Νεστορικὸν μον. Ἱερουσ. 679.
Νέτζα 479.
Νευστὰδ 316.
Νεχζιβὰν 97.
Νήφων Κων)πόλεως 30. 33. 36.
Νιβέροβα 342.
Νίκαια 23.
Νικηφόρος διάκονος 113.
» Ἀδριανουπόλεως 512. 519. 618. 682.
» Ἀλεξανδρείας 154..
» Κασανδρείας 691.
» Νεοκαισαρείας 137.
» Προικονήσου, Νικομηδείας 379 403. 408. 499. 539. 565.
Νικόδημος ἀρχιμανδρ. 392.
» Δρκων 332.
» Κολχίδος 10.
» Μεταξᾶς 136..
Νικόλαος Ε′ πάπας 4. 13.
» Κων)πόλεως 137.
» » ὁ Χρυσοβέργης 246. 248.
Νικολέσκος Ἀσανάκης 680.
Νικομήδεια 564. 568.
Νικόπολις 403. 467. 470. 500.
Νικόσιος Παναγιώτης Δραγ. 166—170. 622.
Νίκων πατρ. Ῥουσσ. 114.. 249. 254.
Νινευὶ ἴδε Μουσούλ.
Νίπρος ἴδε Βορυσθένης.
Νίστρος 167. 278· 437. 445. 459. 506. 627. 646. 663.
Νόβα 106.
Νόβι 67.
Νοβογοροὸδ 252... 500.
Νογάϊδες Τάρτ. 104. 266. 271. 564.
Νορβεγία 304.
Νορεμβέργη 55. 78. 83.
Νοσοκομεῖον Γαλατᾶ 392.
Νοτεμπούργ ἢ Σλούσεμπουργ 261.
Νουμὰν-πασσᾶς 293.
» - » 503.
» -πεης 657.
Νουρὴ-ἐφένδης Δουρηζαδὲς 640.
Νούρι Ὀσμανιὲ τζαμὶ 371.
Νοὺχ-ἐφένδης, ἰατρὸς 245.
Νύσσα 200. 203. 302.. 307. 343. 630.
Ξαβέριος Φραγκίσκος 93.
Ξανθόπουλοι 7.
Ξέρξης 341.
Ξιφιλάνται 11.
Ξιφιλῖνος Ἰωάννης 11.
Ὀβιδίου λίμνη 24.
Ὀγνυζιανοὶ 16.
Ὀγουρλὴς, κερεστετζὴς 389.
Ὀδίων 86.
Ὀδοὺν-καπισὶ 414.
Ὀζδεμίρογλου Ὀσμὰν-πασσᾶς 104. 109. 112.
Ὀκιοὺς-λιμὰν 391.
Ὀκιοὺς-Μεχμὲτ-πασσᾶς, Ἐπίτρ. 566—619.
Ὀλάμης 63.
Ὀλβιόπολις, ἴδε Οὐζού.
Ὄλγα 246.
Ὀλίβα 256. 408. 435.
Ὄλιτζ 468.
Ὁλλάνδα,—έζοι 252...286.. 306. 340. 342. 454. 500.
Ὀλονὶτζ 260.
Ὀλοξὶν 267.
Ὀλσουφιὲφ 503.
Ὀλτένιτζα 470.
Ὄλτος ποτ. 469. 562.
Ὄμερ 56.
Ὀμὲρ-ἐφένδης 415.. 423. 436.
» » Ἀτὶφ-ἐφενδηζαδὲς 565. 628.
Ὄμερ-ὕπνου-Χιτὰπ 91. 309.
Ὀμὲρ-πασσᾶς 517.
Ὀμούργερι 568. 662.

Ὀνέγα 260.
Ὀπιλέστι 471.
Ὀπρέσκωφ 408. 415... 421. 426.. 431. 438. 452. 476... 491. 510.
Ὄρ 480.
Ὀρὰς-Φλουτζ 543.
Ὄρδα 483.
Ὄρκαπι, ἴδε Περεκόπ.
Ὀρλεάνη 38.
Ὀρλὼφ Ἀλέξιος 454. 461. 478. 486. 510.
» Γρηγόριος 478. 486. 525.
Ὄρσοβα 203. 307. 313. 523.
Ὀρτάκιοϊ 192. 553. 565.
Ὀρτᾶ-τζαρὶ 194. 196.
Ὀρχὰν σουλτ. 739.
» υἱὸς σουλτ. Ἰπραὴμ 151.
Ὀρχέϊ 412. 456.
Ὀσίανδρος 86. 110.
Ὀσμὰν σουλτ. 129..
» » 238. 371—376. 402. 411. 725..
» υἱὸς σουλτ. Ἰπραὴμ 151.
» -ἀγᾶς 444.
» -ἐφένδης ὁ Δαρισσηνὸς 415. 422 476. 478. 489. 516. 525. 535.
» -κεαγιᾶς 277. 283. 285.
» -μουλλᾶς, μουφτ. 369. 371. 389. 400. 407. 411. 417.. 423. 440.
» -πασσᾶς 103.
» » 215.
» » 503.. 525.
Ὀσμαντζὶκ 33.
» σουλτ. 49. 270.
Ὄστερμαν 346.
Οὐδαρὼφ 523.
Οὐγγρία Οὔγγροι 4. 53—59. 81. 92. 108. 115. 117. 132. 156. 178. 183. 188—230. 339. 343. 403. 460.
Οὐγγροβλαχία ἴδε Βλαχία.
Οὐγγροβλαχίας μητρόπολις 460.
Οὐγονόται 89. 103.
Οὔγων 50.
Οὔζιτζα 686.
Οὐζοὺ (Ὀλβιόπολις) 24. 103. 173. 176. 274. 278. 287. 342. 441... 517. 521. 564. 572.. 651—667.
Οὐζοὺν-τζαρσὶ 645.
Οὐζουντζὲ-όβασὶ 193.
Οὐζοὺν-Χασάνης 7. 13. 15. 21. 32.
Οὐζπὲκ 16. 269.
Οὐκραίνα 158. 172. 182. 214. 230. 247... 268... 278. 338. 364. 414. 423. 431. 436. 442. 445. 738.
Οὐλιεμᾶδες 102. 236. 748.
Οὐμφριξ Βαλεντῖνος 467.
Οὔνγια 567.
Οὐν-καπάνι 628.
Οὔννοι 245. 270.
Οὐρβανὸς Ζ' πάπ. 146.
» Η' » 93. 134. 136. 147.. 212.
Οὔρφα ἴδε Ἔδεσσα.
Οὐσιέος βασ. Χαμπεσίας 147.
Οὐσλὲρ 188. 214.
Οὐτρὲχτ 252.
Οὐτουρὰτζ-κουμοὺ 576.
Ὄφκιρχεν 217.
Ὀχάνης 678.
Ὀχινὸς Βερναρδῖνος 93.
Πάβελ 459. 461. 464.
Παγανία 461.
Παγὲτ 213. 229.
Παγζιμᾶ 564.
Πάγια 529.
Παγιὰς 15.
Παγκρατιανοὶ 35.
Παζαριζὶκ 517. 520.
Παζκίρηδες 520.
Παϊρὰμ-πασσᾶς 140.
Παΐσιος Αἰγίνης 650.
» Ἀλεξανδρείας 114.
» » 114. 172.
» Θεσσαλονίκης 127.
» Καισαρείας 387.. 408.
» Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου 177.
» Κύπρου 385. 390. 397.
» Κ)λεως (Δαρίσσης) 154—157.
» » (Νικομηδείας) 324—336. 340. 344. 349—362. 367—370. 611..
Παΐσιος Π. Πατρῶν 174.
Πακὴ-ἀγᾶς 629. 640.
Παλαιολόγοι 21.
Παλαιολόγος Δημήτριος 5.
» Θωμᾶς 5.
» Ἰωάννης 4.
» Κωνσταντῖνος 4.
» Νικηφόρος 11.
Παλαστίνη 486.
Παλαμήδι 298.
Παλατᾶς 144. 327.. 375.. 401. 408. 548.

628. 678. 699.
Παλατῖνος Γεώργιος 71.
Πάλμα Πέτρος δε- 88.
Πάλτα 422. 426. 432. 436.
Παλτατζῆδες 722.
Παλτατζὴ-Μεχμὲτ-πασσᾶς, Ἐπίτρ. 245—263. 276—285. 532.
Παλφὴς 302.
Παμμακαρίστου ναὸς 5. 53. 67. 91. 116. 123. 638.
Παμψόνιος 50.
Παναγίας ἐκκλησ. Ἐγρίκαπι 344.
» » Νεοχώρ. 499. 709.
» μον. Γαλάτζ. 451.
» Καμαρμιώτισσας μον. Χάλκη 130. 144. 165. 238. 267. 370. 401. 414. 513. 540. 560. 617. 622. 650.
Παναγιώτης Σερδάρης 688.
Παναχράντου μονὴ Ἄνδρ. 607. 612.
Πανὶν 451. 455. 465.. 550.
Πανταζὴς καζαντζὴς 370.
Πάντζος κάπηλας 629.
Παντοκρ ἀτοροσμον. Ἀθ. 685.
Παοὺρ 269. 272.
Παπάδαγι 440. 451.... 501.
Πάρ 433. 435. 522.
Παρθένι ποτ. 568.
Παρθένιος Ἀλεξανδρείας 699. 702. 711.
» ἢ Πρόχορος Ἀλεξανδρείας (Βηθλεὲμ) 172—189. 264.
» Δρύστρας 513. 517. 536
» Ἱεροσολύμ. (Καισαρ. Παλ.) ιή. 181. 344. 364. 375. 409..
» Κ)πόλεως ὁ Γέρων 143—146.
» » ὁ Νέος 146—168.
» Γ' » (Χίου) 157.
» Δ' » ὁ Μογιλάλος 159. 166. 168 171. 176. 185. 187.
» Λαρίσσης 208.
» Λήμνου 611.
» Μεταξόπουλος ἀρχιμ. 10.
» Μήλου 127.
» Νικομηδείας 208.
» Ῥόδου 208.
Παρμάκαπι 158. 299. 327.
Πάρος 467. 486.. 516. 519. 523.
Παρσένι 280.
Πασάροβιτζ 306.
Πασσᾶ-Ἰσκελεσὶ 522.
Πασσᾶ-καπισὶ 236. 551. 639.
Πασχὰλ 519.
Πατάβιον 332. 343.
Πατὰλ-ἀγᾶς 522.
Πατζίνακοι 35.
Πατκοὺλ, Ἰωάννης Ῥεϊνόλδ 256. 260. 265.
Πάτμος 314. 336. 366. 487.
Πατοὺν 576.
Πατουρὶν 270.
Πάτραι 191.
Πατρακίνσιος Στέφανος 40.
Πατράσον 462.
Πατριαρχεῖον Ἀλεξ. 355.
» Ἱερουσ. 679.
» Κων]πόλεως 4.. 96. 123. 209. 227. 313. 337. 343. 439. 713.
Πατρώνας 329.. 332.
Παυλάκιος 152.
Παυλῆς Ἱσπράβνικος 688.
Παῦλος Β' πάπ. 13. 17.
» Γ' πάπ. 92—96.
» Δ' πάπ. 71. 979...
» Ῥουσσ. 393.
» Πέτροβιτζ 484. 500.
Παφλαγονία (Βαρσὰκ) 15. 25.
Πάφρα 567. 569.
Παχαδοὺρ-Γκιραὶς 577. 565.
Πάχνα 520.
Παχτζὲ-καπισὶ 101. 560. 659. 710.
» -σεραῖ 570. 579. 581. 626.
Παχώμιος Κ)πόλως (Ζιχνῶν). 36. 44.
» Β' » (Πατᾶϊος) 116..
» Ῥαιδεστοῦ 208.
Πεγιοὺκ-λιμὰν 568.
» -Τζεκμετζὲ 102.
Πέϊκοζι 297. 556. 575. 625. 666.
Πεϊχὰν-σουλτάνα 658.
Πεκαὰρ 56.
Πέκιον 105. 344. 354. 410. 650. 681.
Πεκὶρ-ἀγᾶς 629.
» -πασσᾶς 551.
Πέλας 245.
Πελοπόννησος, -ήσιοι 5. 12. 24. 62. 184 — 204. 214. 293. 298-307. 461—475 547. 558.. 641. 654. 693. 733.
Πενάκης 558.
Πεντέρι 170. 274. 277. 279. 283. 288. 341. 344. 723—451. 465. 551. 564. 653. 667.
Πεπεῖ-Χασὰν ἐφένδ. 652—657. 664.
Πεπέκι 639. 657.
Περεκὸπ 200. 252. 344. 470. 564. 626.

Περλῖνον 481.
Περουζὲ, ἴδε Μονεμβασία.
Περσέπολις, ἴδε Τέβριζ.
Περσία, Πέρσαι 8. 15. 21. 32.. 42. 45. 63. 95. 97. 103. 109—113. 120. 128. 132—141. 152. 251.305. 313. 316—340.. 351. 360. 363.
Περτὲβ-πασσᾶς 101.. 105.
Περὺ 253. 265.
Πεσεβὰλ 266.
Πεσίκτασι 297. 751.
Πέστα 57. 183.
Πετερβαραδῖν 65. 190. 211. 223.
Πετερπούργ 260. 263. 424. 433. 452. 456. 460. 468. 524. 556.
Πετερσὼφ 537.. 546. 549.. 554.
Πετίγκης 229.
Πετράκης Ζαρπχανελὴς 560. 617. 635. 641.. 644. 652. 692.
Πετρετζέϊκος ὄρεβ. 167. 169. 181.
Πετρίκαπι, Πετρίον 343. 343.
Πετρὸς 377. 379. 384. 391. 395.. 418.
Πετρόζης 186.
Πέτρος 302.
» Κιαιβίας ὁ Μογίλας 114. 143..
» ὁ Μέγας 115. 179. 187.. 200. 231. 245—322. 404. 552.
» Γ' Ῥουσσ. 518.
» Δὲ Ὀλστεῖν 522.
» Λαμπαδάριος 555.
» Ε' ὄρεβ. Ῥάρες 61.
Πεχτὶς 48.
Πηλούσιον 343. 355.
Πιὰλ-πασσᾶς 107. 132.
Πιεμοντέζοι 339.
Πιζάνης 547. 560. 629. 657. 659.
Πιλὰβ-καγιασὶ 568.
» -μουλλᾶς, ἰατρὸς 361.
Πιλανδ 521.
Πίνης 550.
Πῖος Β' πάπ. 5. 13.
» Γ' » 32.
» Δ' » 89. 99..
» Ε' » 100. 107.
Πίπερ 273.
Πιπίκας 467.
Πιπικὼφ 510. 518. 520.
Πιρετζὶκ 48.
Πιρὴ-πασσᾶς 43. 57.
Πίσσαι 37.
Πιτζακτζόγλους 536.
Πλάγια 234.
Πλάτινας 17.
Πλεσκὸβ 257.
Πλουμπουΐτα, μον. Βλαν. 466.
Πὸγ 173. 274. 446. 506. 531. 672.
Πογδὰν 500.
Πογδὰν ὄρεβ. 17. 41. 60.
Πογδανία, ἴδε Μολδαβία.
Πογδὰν-κονάκι 639.
Πογδὰν-σαράϊ 638.
Πογδανὼφ 529.
Ποδολία 173. 214. 230. 414. 423—506.
Ποδορικζάνης 456.. 464.
Πόδουλ-δοάμνι 450.
» -Καλίτζι 456.
Ποζδουγὰν κεμερὶ 628.
Ποϊρὰζ-λιμάνι 568.
Ποκουτία 507.
Πολάκο 631.
Πολόκζη 483. 485.
Πόλσκι 553.
Πολύευκτος Κων]πόλεως 137.
Πολυκαλᾶς, ἰατρὸς 279.
Πολυφέγγους ἐπισκοπὴ 122.
Πομερανία 274. 288. 479.
Πομεράνος Ἰωάνν. 83.
Πομερέλια 479.
Ποσεβὰλ 343..
Πόνελμαν 470. 501.
Ποντιατόβσκαι 273.. 402. 414. 425.
Ποντίου Πιλάτου ἀπόφασις 109.
Ποντοηράκλεια 568.
Ποπέστι 475.
Πόρης Γοδονὼφ 216.
Πορίσκης 451.
Πορίσοβικ Μιχαὴλ 283.
Πόρτερ 509.
Πορτογαλλία, -άλλοι 19. 98. 511. 664.
Πορτομαούνε 454.
Ποσεβῖνος Ἀντώνιος 107.
Πόσνα 12. 28. 65. 106. 134. 198.. 227. 306. 349. 557. 629.
Ποσνακ Μουσταφᾶ-πασσᾶς 523. 525.
Ποσνία 227. 265.
Ποτμεκὶν 457.. 461. 469.. 500... 658. 661. 670. 678.
Ποτόκης 186.
Ποτόσκης 422. 441. 443. 451.
Ποτγόρτζ. 507.
Πουγατζὲβ Ζεμελιὰν 518. 520. 533.
Πουγιουκλὴ-Μουσταφᾶ-πασσᾶς, Ἐπίτρ. 187. 189. 212. 214—217.
Πουδρούμι, ἴδε Ἁλικαρνασσός.

Πουζαῖον 561.
Πούκιος Ἀντώνιος 40.
Πουκοβίνα 529.
Πουλάβσκης 522.
Πουλγακακὼφ 667. 670. 676.
Πούλια 21. 65. 98.
Πουλτάβα 271. 572.
Πουλτὲσκ 259.
Πουργάζι 4. 231. 582.
Πουργὸ 267.
Πουρλάτι 416.
Πραγκοβάνοι 394.
Πραγκοβάνος ὄρεβ. Κων. Βασαράβας 203. 216. 233. 264—296. 317. 562. 730.
» Μανουὴλ 296.
» Νικόλαος 296. 557.
» Στέφανος 606.
Πρακὲλ 254.
Πρὰντ 516.
Πρασοβὸν 460.
Πράχοβιτζα μον. ἁγιοταφ. ἐν Βλ. 680.
Πρεβαδὶν 521.
Πρέβεζα 67. 230.
Πρεοπαζίνσκη 250. 281.
Πρέσρενα 681.
Πρίγκηπος 509.
Πριέριος Σίλβεστρος 71.
Προδρόμου μον. Ἱερουσ. 99.
» » Κωνσπόλ. 140.
» » Σερρ. 6. 397.
» » Σωζουπολ. 133.
» παρεκκλ. Χάλκ. 650.
Προζοροβσκης Ἀλέξ. 443. 570. 572.
Προΐλαβον, ἴδε Ἱπραΐλα.
Προκόπιος Ἱεροσολ. (Καισαρ. Φιλ.) 679. 683. 704.
» Κων)πόλεως (Γάν. καὶ Χώρ. Σμύρνης) 641—713.
Προῦσα 23. 29. 160. 215. 371. 389. 525. 563.
Προῦτος 168. 189. 256. 280. 435. 442. 532.
Πρόχορος Ἀχριδῶν 62.
Πρώτης ν. μον. 320. 355. 360. 363. 393. 401. 414. 561. 606. 618.
Πτολεμαΐς 549.
Πυρκαϊαὶ ἐν Κων)πόλει 101. 144. 299. 313. 327. 343. 409. 461. 498. 550. 628. 638. 710.
Πῶλος Ῥεϊνάλδος 94.
Ῥαγὴπ-Μεχμὲτ-πασσᾶς, Ἐπίτρ. ιή. κδ'.. κέ. κή. λ'. 20. 49. 54. 342. 346. 349. 352. 363—366. 372—395. 411. 451. 539. 723.. 727.
Ῥαγκαβὲς Μιχαὴλ 353.
Ῥαγκότζκαι 156. 339. 343.
Ῥάζος Διαμαντὴς 323. 340.
Ῥαιδεστὸς 201. 216.
Ῥακοβίτζας Δημητράσκος 606.
» Ἰωαννίτζας 695.
» Κλουτζιάρης 694.
» ὄρεβ. Κων. Μιχ. Τζιχάντης 364.. 369. 371.. 374. 395. 397.. 399.
» ὄρεβ. Μιχ. Τζιχάνης 137. 235. 262. 264. 271. 274. 277. 300. 305. 323. 330. 334. 350. 352.
» Μιχ. Μιχ. Τζιχάνης Δραγ. 394. 446. 459. 467.
» ὄρεβ. Στέφ. Μιχ. 398—407. 414. 696.
Ῥαλλάκης μ. Ἐκκλησιάρχ. 208.
Ῥάλλης Κων. 703.
Ῥαλλοῦ δομνίτζα 689. 693.
Ῥαμαδάνης Γεώργ. Σπαθ. 340. 351.
Ῥαμὴ-Μεχμὲτ-πασσᾶς 229. 233.. 237. 731.
Ῥαούζα 522.
Ῥασγραδ 524. 529.
Ῥασίτης 279. 292.
Ῥατὶπ-Πεκὶρ-ἐφένδ. 665.
Ῥατισβώνη 82.
Ῥαφαὴλ Κων)πόλεως ὁ Σέρβος 25—27.
» Β' Κων)πόλεως 122—124. 128.
Ῥαχίτι 355. 696.
Ῥεβὰν 97. 122.
Ῥεβὲλ 630.
Ῥεβσκόη 470.
Ῥέθυμνον 334.
Ῥεϊνσδορφ 520.
Ῥὲκ 524.
Ῥενιὲρ 546.
Ῥενσχὶλδ 265. 273.
Ῥεπνὶν 262.
» 434. 458. 461. 464. 469.. 531. 546. 549—554. 563...
» Νικόλαος 502.
Ῥεσὶτ-Σουλεϊμὰν-ἐφ. 657. 659. 703.
Ῥεσμὴ-Ἀχμὲτ-ἐφ. 531. 559.
Ῥεστὰδ 293.
Ῥετζὲπ-πασσᾶς 198—201.
Ῥευχλινὸς Ἰωάνν. Καπνίων 13. 34.

Ῥάγα 256.. 275.
Ῥάγιον 143.
Ῥίβα 568.
Ῥίζαιον 137.
Ῥιζὲν 273.
Ῥίζος Ἰάκωβος 380. 389. 391. 400. 405. 442. 513... 535. 538.
Ῥίκιος 93.
Ῥίσουϊχ Ἐρμάνος 39.
Ῥοδόπη 203.
Ῥόδος 21. 24. 30. 54. 116 432. 141. 187. 197. 629. 664. 666.
Ῥοέννε 280—283.
Ῥοζατζὼρ 483.
Ῥουγάριος Μιχ. 93.
Ῥουίσκιος 252.
Ῥούμελη 197.
» -καβαγὶ 568.
Ῥουπεστζὼρ 506.
Ῥοὺς 245.
Ῥουσὲν 524.
Ῥουσσία, Ῥοῦσσοι 34. 104—107. 113. 133. 158. 160. 165. 170. 173.. 184—231. 245 -288. 308 315. 337. 340—348. 354. 360. 364. 383. 393. 402—581. 617. 626. 630—636. 646. 651. 655.. 666..
» Ἐρυθρᾶ 481. 506.
» Λευκὴ 547.
» Μέλαινα 270.
» Μικρὰ 466. 559.
Ῥουσσίας ἐκκλ. 113. 116. 264... 322. 404.
Ῥουστὲμ-πασσᾶς 332. 334
» -χάνης 135.
Ῥουστζούκι 452—455 469. 478. 523... 530. 711.
Ῥουτζίνης 269. 306.
Ῥωμανία 230.
Ῥωμάνιος 510.
Ῥωμανὸβ 246.
Ῥωμανὸς 353.
Ῥωμαντζὼρ 319. 322.
» 427. 446—584. 551. 572. 676. 678.
Ῥώμη 18. 26. 57. 80. 253.
Ῥωμοδανόβσκης 174. 176.
» 252.
Ῥωξάνδρα δόμνα 513. 515.
» Μαυροκορδ. 306. 323.
Ῥωσσέτος βοεβ. Ἀντώνιος 67.
» Νικόλαος 368.. 401.
Σάβας ποτ. 57. 211.
Σαγίδαι 35.
Σαὶτ 647.
Σακόργια 568.
Σαλανκεμὲν 211. 231.
Σάλεμε Φραγκίσκος (δὲ-) 213.
Σαλίκα 531.
Σαλὶχ-πασσᾶς 711.
Σαλπουχ 463.
Σαμάρα 190. 283. 287. 520.
Σαμάχεια 313.
Σαμογιτία 264.
Σάμος 117. 487. 572.
Σαμουὴλ Ἀλεξανδρείας ὁ Καπασούλης 231. 264. 278. 305.
» Βεῤῥοίας 611.
» Κ[λεως (Δέρκων) 105. 332. 335. 371.. 377. 388. 396—419. 424. 439. 444. 451. 513—540. 548. 611. 616.
» Φιλιππουπόλεως, Ἐφέσου 616. 643. 646. 694. 698.
Σαμσὸν-καλεσὶ, ἴδε Ἀμινσός.
Σαμσοντζὴ πασσᾶς 468.
Σὰμ-Ταραπολουσλοὺ Ἀλὴ-πασσᾶς, Ἐπίτρ. 217—220.
Σὰν 506.
Σανδομὶρ 506.
Σαντζὰρ 287.
Σαξωνία 256. 288.
Σαοὺλ, ἰατρὸς 402.
Σαρακηνοὶ 761.
Σαράντα-ἐκκλησίαι 170.
Σαράτζηδες 761.
Σαρδὰμ 252.
Σαρδηνία 338.
Σαρεχάνη 7.
Σαρὴ-Ἀχμὲτ-πασσᾶς 278.
» -γιαζιτζὴ 210.
» -γκερὶζ 638.
» -πέϊογλους 334.
Σαρίγερι 568.
Σαριχὰν 33.
Σαρμασίκι 553.
Σατονοὲφ 199. 201.
Σαφρὸβ 283..
Σαχὶν-Ἀλὴ-πασσᾶς, Ἐπίτρ. 640—643. 653. 688.
» -Γκιραΐς, χάνης 551—574. 625. 633. 635. 646.. 656. 663. 666. 673.
» -Μεχμὲτ-πασσᾶς 220.
Σαχὶπ-Γκιραΐς, χάνης 551. 559.
Σαχπὰζ- » » 214. 219. 224. 662.
Σαχσουβάρογλους Ἀλὴ-πεης 43.
Σβετζία, Σβέτζοι 232. 246. 288. 304. 308. 315.. 328. 348. 500. 546. 549.
Σαβαστόπουλος Σκαρλάτος 694.
Σεγεδὶν, Σιγὲτ, ἢ Σιγετβὰρ 57. 102. 108. 188. 199. 223.
Σεϊμαρα 34.
Σεϊμένηδες 761.
Σεὶν 251.
Σειτὰν-Ἰπραὴμ-πασσᾶς 171—187.
» -Κουλοὺ 33.
Σειτογλους 156.
Σεὶτ Ὁμὲρ-ἀγᾶς 472.
» -Ὀσμὰν-ἐφένδης 527.
Σελὶμ, υἱὸς σουλτ. Ἰπραὴμ 151.
» » » Ἀχμὲτ Β' 214.
» Α' σουλτ 36—53. 202. 276.
» Β' » 55. 61. 102. 108.
» Γ' » 710.
» -Γκιραΐς, χάνης 167. 169. 217. 219
» - » 470. 548. 566. 570.. 575. 662.
» -πασσᾶς 655.
Σεμένδρια 5. 53. 66. 198. 203. 343..
Σεμενόβσκης 250.
Σεμερκάντη 268.
Σεμσεδὶν-πεης 710.
Σεραφεὶμ, διδάσκαλος 685.
» Κων)πόλεως (Νικομηδ.) 336—338.
» Β' Κων)πόλεως (Φιλιππουπόλ.) 376—388. 392.. 397. 415. 476. 691.
Σερβία, Σέρβοι 62. 187. 198.. 203. 306.. 346. 442. 475.
Σέργιος 537. 546. 646—651. 655..
» Φαναρίου 127.
Σερδενγκετζτζῆδες 169. 761.
Σερὲμ 65.
Σερεμετὸβ 251—284.
Σερπάν-βοδα χάνι Βουκουρ. 452.
Σερπάνος Μακάριος Δημητρ. τριτεύων.
Σέρραι 6. 300. 630.
Σεχὲρ-χιοϊ 200. 203.
Σεχζαδὲπασι 628.
Σεχζαδὲ-τζαμὶ 92.
Σεγινσὰχ, υἱὸς σουλτ. Μπαγιαζὶτ 37.
Σεχὶτ-Μεχμὲτ-πασσᾶς (Καρὰ-βεζίρης, Καρὰ-Σιλιχτάρης), Ἐπίτρ. 560. 619—625.
Σεχρεσοὺλ 103.
Σεχριζὸρ 556.
Σηλυβρία 4. 44. 145. 232. 646. 667
Σηλύβρι-καπισὶ 628.
Σιαβοὺς ἢ Σιαγοὺς-πασσᾶς, Ἐπίτρ. 190—196.
Σιβηρία 218.. 274. 553.
Σικελία 107. 511.
Σίκλος 190.
Σιλαχδὰρ Χασὰν-πασσᾶς 213 238.
Σίλβεστρος 71.
» Ἀλεξανδρείας 100. 112..
» Ἀντιοχείας 326. 364. 372. 377. 409.
Σιλεσία 481. 506.
Σιλίστρια 453. 500—531. 545. 559.
Σιλιχτὰρ Μεχμὲτ-πασσᾶς, Ἐπίτρ. 244.
» » - » (Δανατζῆς) Ἐπίτ. 467-476.
» » - » 525.
Σινᾶ, Σιναΐται λ'. 47.. 91. 129. 163. 202. 207. 325. 327. 331. 335. 376. 631. 637.
Σινὰν-πασσᾶς 43. 47.
» - » Ἐπίτρ. 104—117.
Σινιόσκης 265.
Σινιούχκα 453.
Σινώπη 7. 556. 568. 551—583 652 683.
Σίξτος Δ' πάπ. 17.
» Ε' » 146.
Σινοβὶν 500. 512.
Σιπίνι 303. 307.
Σιρὰζ 319. 327.
Σιρβὰν 32. 97. 103. 317..
Σιρέτης ποτ. 457. 460.
Σιρκὼρ 483.
Σισλάβοι 483.
Σισμὰν Ἰπραὴμ-πασσᾶς 170..
Σισώης Κασανδρείας 127.
Σιτκὴ-ἐφένδης 384.
Σκαναβῆδες 693.
Σκαναβὴς Δημήτριος 400. 403. 478. 499.. 515. 519. 552. 557. 560. 642 693.. 703.
» Νικόλαος Δημητ. 649. 680. 691..
» Τζανὴς 515. 693.
Σκαρλατάκης Νικολάου 686.

Σκαρλάτος Χτο; 704.
Σκλαβοῦνοι, Σκλαβωνία 62. 183. 185. 190. 198.
Σκοροπένσκης 270.
Σκότος 68.
Σκούρσα 475.
Σκούταρι, ἴδε Χρυσούπολις.
Σκύθαι 15. 28.
Σκυλίτζης Ἰωάννης 637.
Σκύλλαιον 6.
Σλὰμ-Ῥέμνικον 555. 680.
Σλίπενπακ 258.. 273.
Σλοποζία 470.
Σμαλκάλδη 79.
Σμαράγδα Ὑψηλάντ. 627. 697.
Σματὶν 457.
Σμολένσκο 188. 246... 268.
Σμύρνη 189. 264. 323. 332. 410. 466. 519. 554. 557. 636. 640.. 680. 696. 742.
Σοβάνσκοϊ 247.
Σοβαστοσλὰῦ 246.
Σοκλόβιος Σταυίσλαος 111.
Σολὰκ-τζεσμεσὶ 237.
Σολομὼν ἡγ. Ἰβηρ. 34. 640.
Σουὰκ-τζεσμὲ 351.
Σουτζάκι 25. 571—582. 626. 631. 661.
Σοπιέσκης Ἰάκωβος 190.
» Ἰωάννης 168—172. 178. 221. 247. 779.
Σορόκα 214. 230. 412. 424. 437.
Σόσα 269.
Σουάνοι 35.
Σουασδὶ 53.
Σουβαρὼφ Ἀλέξανδρος 521. 572—581.
Σουγοὺτ 527.
Σούδα 300.
Σουὲζ 25.
Σουλεϊμὰν 360. 362. 367. 369.
» (σαχ-) 49.
» σουλ. 53—102. 179. 202.
» Β' » 151. 196—209. 726.
Σουλεϊμανιὲ τζαμὶ 100. 402. 750.
Σουλεϊμὰν-πασσᾶς 17.
» - » Ἐπίτρ. 151.
» - » 215. 218.
» - » 468.
» - » 517. 571.
» - » 640 646.
Σουλεμπούργ 265.
Σουλινᾶ 559. 664. 683.
Σουλοὺ-μοναστὴρ 628.
Σουλουτζιάρης Γεώργιος 424.
Σουλουτζιάρογλους Γεώργ. Καμαράσης 517. 539.
» Κων. Γεωργ. Ποσέλ. 380. 384. 416. 424.
Σουλτάνα δομνίτζα 536. 548.
Σουλτὰν-Ἀχμὲτ τζαμὶ 122.
» -Μεχμὲτ 628.
» - » τζαμὶ 12. 414. 562. 638. 749.
» -Μπαγιαζὶτ » 31. 37. 292. 299. 413..
» - » » Ἀδριαν. 24.
» - » » Ἀμασ. 33.
» -Σελὶμ » 44. 53. 638.
» - » » Ἀδριανπ. 43. 215.
Σουλτικὼφ 461. 522... 530.
Σουμελᾶ μον. 10. 50.
Σούμλα 476. 478. 504. 521. 524...530.
Σουμπουλ-ἀγᾶς 148.
Σούνε-πογαζὶ, ἴδε Σουλινᾶ.
Σουρουτζὴ Χασὰν-πασσᾶς 525.
Σούρσα 470.
Σούτζαινα Πανέσσα 690.
Σουτζεάβα 66. 172. 189. 230. 529. 548.
Σοῦτζοι 405. 544. 713.
Σοῦτζος Ἀλεξ. Κων. 368. 281. 444. 695.
» Δημ. Κων. Κεπάπης 368. 478. 517. 535. 539. 552. 558. 637.
» Νικόλ. Κων. μ. Λογ. Δραγ. 382—447. 538.
» Διαμαντάκης 405.
» Κων. Δράκος 368. 405.
» βοεβ. Μιχ. Κων. Δράκου (Δραγ.) 437—447. 517. 535—700.
Σούτλουτζα 411.
Σουτὸν Ῥοπὲρτ 306.
Σόφια 60. 197. 199.
Σοφία Ἀλεξιέβνα 179. 200. 247.. 282.
Σοφὶ-Ἰσμαὴλ 32..
» -Μεχμὲτ-πασσᾶς 92.
Σοφτᾶδες 753.
Σοχοὺν 25. 576.
Σπανδονῆς Δικαιοφύλαξ 208.
» κληρικὸς 698.
Σπάρτη ἴδε Μισίστρα.
Σπαχῆδες 102. 154. 156. 170. 181. 189. 192. 197. 214. 215. 297. 761.
Σπίρα 81.
Σπυρίδων Θεσσαλονίκης 380—387.

Σπυριδὼφ 454. 461. 516. 519.
Στὰδ 288.
Στάθης 705.
» Ζαγοραῖος 401—410.
Σταικελπὲργ 273.
Στακιὲφ 552—572.
Σταματέλλος 173.
Σταμάτης 623.
Στανιλέστι 281.
Σταυπίκιος Ἰωάννης 69. 73.
Σταυράκης, τζεράχης 350. 353.
Σταυράκογλους Γεώργιος Σπαθ. 353. 380—404. 406. 414. 548.
Σταυριὰ 132.
Σταυροδρόμι 335. 349. 361. 373. 392.. 422. 532: 550. 646. 651. 659. 678. 688.
Σταυροῦ μον. Ἱερουσ. 679.
Σταυροῦ Τιμίου ἥλοι 34.
Σταχσοὺνδ 288.
Στένη, Σωσθένειον 138. 239. 388. 646. 708.
Στερλίτζηδες 200. 247... 250. 254.
Στετὶν 288.
Στεφανάκης 368. 399.
Στεφὰν βοδας 17. 22. 41. 44.
Στέφανος βοεβ. Λοκούστας 61.
Στέφανος βοεβ. Γεωργίου 138.
» ἡγ. Μοντενέγρου 415. 439. 454.
» Οὐγγρίας 92.
» Πολων. 110.
Στούρμιος Ἰωάννης 88.
Στόφελ 449. 456. 458.
Στρεκνὲφ 252.
Στριγονία 181. 185.
Συμεὼν, ἀρχιτέκτ. 371.
» Κων)πόλεως ὁ Τραπεζούντιος 19—25. 294.
» Μεταφραστὴς 10.
Συμπληγάδες 568.
Συρία 25. 36. 46. 557.
Σχέτα, ἐκκλ. Ἰβηρ. 34.
Σχὶλτζ 229.
Σχολεῖα Βλαχ. 561. 584.
» Βουκουρες. 561. 584.
» Καστορίας 309.
» Κύπρου 385. 686.
» Κων)πόλεως 204. 285. 315. 385. 387. 548. 555. 650.
» Μόσχας 255. 259.
» Πάτμου 314.
Σχολεῖον Ῥώμης 107. 511.
» Σμύρνης 315.
» Χαλεπίου 409.
Σχοὺλτζ 183. 185.
Σωφρόνιος, μοναχ. 705.
» Βιδύνης 127.
» Ἱεροσολ. 111... 124. 129. 309.
» Κ)πόλεως (Συρόπουλος) 14.
» » (Πτολεμαΐδος, Ἱεροσολ. κέ. 440. 539—619. 641.
» Χαλεπίου 364—374.
Ταβὶλ 120.
Ταγανρὸκ 232. 261. 283. 287. 500.
Ταγιρλὶκ 451.
Τακὶρ-δαγὶ 629.
Ταλκαντζηζαδὲς 394.
Τάλμαν 342.
Ταμάνι 244. 342. 492. 523. 551. 559. 572. 627. 636. 675.
Ταμαρὼφ 554.
Ταμάσης (σαχ-) 318. 335. 337.
Ταμὰς-Κουλοὺ χάνης 327—340. 351.
Ταμρούκι 551. 559. 575.
Τάναϊς 103. 231. 250. 284. 347. 516.
Ταουκτζηζαδὲς 342. 451.
Τάργα 160.
Ταρποστζὴ Ἀλὴ-πασσᾶς 213.
Ταρσὸς 24.
Τάρταροι 16. 66. 104. 106. 167. 172. 180. 184—225. 246.. 266.. 271. 278. 281. 304. 338... 340.. 405. 412. 434—531. 552. 572. 626. 631. 646. 656. 662. 673.
Τατάουλα 548.
Τατὰρ Παζαρτζὶκι 174.
Ταταρχὰν-σεραῖ 547.
Τατισεβὰ 520.
Ταυρικὴ χερσόνησος ἴδε Κρίμι.
Ταῦρος 24. 575.
Ταχὶρ 148.
Ταχίρης 394. 395.
Ταχὶρ-Ὀμέρης 549.
Τεαπδὰλ 666.
Τέβριζ 28. 31. 43. 64. 95. 112. 318.
Τεϊμορίζης 35.
Τεῖσσα 57. 223.
Τέκελης Ἐμίριχος 178. 226.
Τεκὶρ-δαγλὶ Μουσταφᾶ-πασσ. 197—201.
Τελακῖνον 43. 64.

Τελεορμὰν 453.
Τεμισβὰρ 96. 190. 230. 302. 307. 527.
Τένεδος 136. 156. 180. 353.462.516. 629. 653.
Τέουτος 60.
Τερλώη 36. 231.
Τεσταπούζας ἰατρὸς 341.
Τέτζελ Ἰωάννης 69—72.
Τεφικὴ Ἀλὴ-πασσᾶς, ἴδε Μολδοβαντζὴ Ἀλὴ-πασσᾶς.
Τζαγάλογλου πολάτιον 658.
Τζαδὶρ-δαγὶ 580.
Τζαδιρτζηζαδὲς 656.
Τζαλὴκ-Ἀχμὲτ-ἀγᾶς 219. 236.
Τζαλὶ-καβάκι 530.
Τζαμασὶρ-τζιφτλιγὶ 549.
Τζαμῖ-κεπὶρ ἐν Ναυπλίῳ 299.
Τζανικλὴ-Ἀλὴ-πασσᾶς 35. 449—581.
Τζανὶμ-χότζας 297.
Τζαννέτος Νικόλαος Ἀναστασίου 284.
» Ἀφεντούλης 284.
Τζαννῆς κλητρικὸς 252.
Τζαρδάκι 297. 476.
Τζαρσαμπᾶ-παζάρι 638.
Τζατλαδὶ-καπὶ 12.
Ταφὲρ-πασσᾶς 108. 112. 136.
» -πεης 462. 468.
Τζεγκέλκιοϊ 378.
Τζεγκὶζ-χὰν 246. 266. 270.
Τζεζάερι ἴδε Καρθαγένη.
Τζεκμετζέδες 646.
Τζελεπὴ-ἀγᾶς 452—458. 626. 630. 651.
» -ἐφένδης 629. 693.
Τζελεπόνης 375.
Τζελὶκ-πασσᾶς 334.
Τζενίγκης 231.
Τζέντα 224.
Τζεπὲλ-μακτὰπ 47.
Τζεπετζῆδες 235. 333. 763.
Τζερβένβοδα 515.
Τζερβίνης Μαρκέλλος 94.
Τζέρι Λαυρέντιος 57.
Τζερίγο 298.
Τζερκεζία 16. 25. 575. 625.
Τζερκὲζ Μεχμὲτ-ἀγᾶς 219.
» - » -πασσᾶς 132. 297.
Τζερκέζοι 25. 28. 45. 56. 219. 317.. 571.
Τζερκέζ-πεης 449. 555.
» -Χουσεὶν-πασσᾶς 501. 522.
Τζερναούτζι 350. 529. 548.
Τζερνέστι χωρ. 523.
Τζερνισὲφ Ζαχαρίας 483.
Τζερνωτᾶς-πεης 47.
Τζερτζουλέστι 475.
Τζεχρὴ 173.
Τζεσμὲς 463.
Τζία 462.
Τζιγάλογλου 719.
Τζιγκενὲ-ἱσκελεσὶ 631. 666.
Τζίδδε 48.
Τζιμισκῆς Ἰωάννης 246.
Τζὶν Ἀλὴ-πασσᾶς ὁ Γκιομουρτζὴς 285. 287—302. 733.
Τζίνι-Ματζὶν ἴδε Κίνα.
Τζίτα 568.
Τζιτζακὼρ 523.
Τζαχαγκὶρ υἱὸς σουλτ. Σουλεϊμ. 97. 102.
» » » Ἰπραὴμ 151.
Τζορένι 172.
Τζορλοὺ ἴδε Τερλώη.
Τζόρλουλου Ἀλὴ-πασσᾶς Ἐπίτρ. 263. —275
Τζοτζόρα 189. 280. 424. 442. 459.
Τζοτζορέστι 424.
Τζουβανίας μετόχ. σιν. ἐν Καίρῳ λ'.47.
Τζουκαλοῦ 409.
Τζουκῆς Θωμᾶς 208.
» Κωνσαντῖνος 208.
Τζουλέστι 292. 617.
Τζουπαλὶ 314. 409. 553.
Τιβὲτ 16.
Τίγρις 351.
Τιμόθεος Κύπρου 105.
» Κων)πόλεως (Π. Πατρῶν) 114. 127—130
» Λαρίσσης 127.
» Χαλκηδόνος 127.
Τιμουρλέγκης 106. 266. 268. 270.
Τιριακὴ-Μεχμὲτ-πασσᾶς Ἐπίτρ. 355—361.
Τιριακὴ-τζαρσισὶ 628.
Τίφλις 34. 109. 334.
Τοζοὺν-πασσᾶς 98.
Τοκάτι 132.
Τοκμὰκ-χὰν 109.
Τολπογκουὶν 263.
Τολστόης 275. 284.
» 466.
Τομάροβον 279. 424. 449. 456.
Τομπασάρι 446. 451. 656. 662.
Τοπὰλ-Ὀσμὰν-πασσᾶς. Ἐπίτρ. 327—338.

Τὸπ-καπὶ 36. 553. 628. 766.
Τοπτζὴ-Χαλὴλ-πασσᾶς 525.
Τοπχανὰ τζαμὶ 106.
Ταρκοβάος Τάσσος 28.
Τορτοκάϊ 470. 505. 523.
Τὸτ 338. 342. 463. 521.
Τουγκοὺτ 546.
Τούζλα 546. 580.
Τουϊσούζογλους Γεώργιος 680.
Τούλτζα 466. 473.. 501.
Τουλὼν 500.
Τουμάν-πεης 47.
Τούνεζι 63. 105. 107. 454. 528.
Τούντζα ποτ. 24. 237.
Τοὺρκ 451.
Τουρκεστὰν 16.
Τουρκμένηδες 32.
Τοῦρκοι 16.
Τουρναβίτης Θεόδωρος 653.
Τοῦρνο 403. 469. 500.. 517. 520.. 525.
Τούρνοβον 90. 105. 554.
Τουρόνον 38.
Τραϊανοὶ ὁδὸς Μολδ. 464.
Τρανεπὸλ 506.
Τρανσυλβανία 92. 96. 156. 190. 230. 234—296. 304.. 343.. 467. 527.
Τραπεζούντιοι 19. 27. 678.
Τραπεζοῦς 7. 36. 53. 353. 567.
Τρεβιζᾶνος Βενέδικτος 21.
Τρίδεντον 82. 93. 96. 99.
Τρίπολις (Ἀφρ.) 356. 454 528.
Τριπολιτζᾶ 462.
Τριῶν Ἱεραρχῶν μον. ἐν Γιασίῳ 380.
Τρουὲτζ 483.
Τυπάλδος Φιλαδελφείας 394.
Τυπογραφία ἐν Βουκουρεστίῳ 135.
» » Κων)πόλει 131. 137
» » Μόσχᾳ 259.
Ὕδρα 462.
Ὑρκανία (Γκιλὰν) 32. 64. 317.
Ὑψηλάνται 11.
Ὑψηλάντης Ἀθανάσιος Θεοδ. ἰατρὸς ιέλά. 8. 20. 49. 54. 137. 300. 322.. 326 332.. 343.. 352. 363. 365.. 374. 380. 382.386. 401. 404.409. 438. 446. 449. 459. 461. 559. 567... 572. 583. 616. 620. 643.684.694. 704. 724.. 751.
» βοεδ. Ἀλέξ. Ἰωάννου (Δραγ.) 292. 403... 410. 412. 416. 476. 512.. 516. 519. 526.534. 537... 541. 554. 557... 584. 611.—630. 641—656. 663. 687—698. 712.
» Δημήτρ. Ἀλεξ. 590. 605. 627. 629.
» Θεόδωρος ιέ. 137. 323. 326.
» Ἰωάνν. Ἄγας. 137. 323 340. 342.
» Κωνσταντῖνος 8. 11.
» » Ποστέλν. 323.340..342.
» » Ἀλεξάνδρου 509. 605. 627. 629. 687. 692. 697...
» Μανουὴλ 294. 305—342.
Ὑψωμαθεῖα καὶ Ψωμαθεῖα 206. 553. 628.
Φαβρίκιος 451.
Φακῆ 684.
Φαλτζὶ 17. 280. 283. 424. 444. 459.
Φαναράκι 568. 667.
Φανάρι 44. 52. 144.. 308 313. 324. 362. 370. 373. 383. 399. 408.461. 519. 550. 645. 649. 681. 694.713.
Φανάριον ἀνατολ. 170. 568.
Φαρέλλος Γουλιέλμος 88.
Φὰρς 576.
Φατζέας 394.
Φατμὰ-σουλτάνα 331.
Φάχρης Ἠλίας κ'.
Φεδὶ-Ὀσμὰν-ἐφ. 441.
Φεδισὰρ 465.
Φειζὴ-πεης 447.
Φειζὴ-Σοολεϊμὰν-ἐφ. 440. 445. 646. 651. 653. 657—660.
Φετζουλλὰχ-πασσᾶς 505. 642.
Φεργουσὸν 253.
Φερδινᾶνδος Α' καῖσαρ 98.
» (Βοημ.) 62.
» Ε' (Ἱσπ.) 18.. 26. 104.
» (Οὐγγρ.) 84. 94.
Φεριὸλ 228.
Φεββάρα 332.
Φερχὰλδ-πασσᾶς 43. 53.
» » 110...
Φέστας, ἰατρὸς 396. 405.. 654.
Φετιὲ τζαμὶ, ἴδε Παμμακάριστος.
Φετισλάμι 307. 784.
Φιλαδέλφεια 15.
Φιλάρετος πατρ. Ῥουσσ 114. 246.
Φιλήμων Ἀντιοχείας (Χαλεπίου) 377. 409. 414.
Φιλιβέρτος 58
Φίλιου ὄρος 568.

Φιλιππέσκος Δίνουλος Πάνου 681.
» Πάνος 605.
Φίλιππος Ἄσσιας δοὺξ 78. 80. 86.
» Δ' (Ἱσπ.) 147.
» Κωνσταντινουπόλεως 132.
Φιλιππούπολις 59. 191.. 299.
Φίλ-κιοπρού 550.
Φιλόθεος Ἀλεξανδρείας 5.
Φ.λοσόφου μον. Πελοπον. 137.
Φίλ-πουρούν 568.
Φινλανδία 246. 261. 266.. 304. 316.
Φιραρὴ Χασὰν-πασσ. 236. 361.
Φλωρεντία 4. 332.
Φονσέκας, ἰατρ. 27. 284.
Φόρτε 250.
Φραγκίσκος 527.
» Α' (Φραντζ.) 39. 57.
» ὁ Κυβὸς 39.
» Λουνεβοὺργ 78.
Φράντζα -έζοι 251. 275. 288. 293. 296. 304. 308. 315. 338. 341.. 348. 375. 390. 411. 421.. 438. 442. 452. 454. 500. 505. 510.. 521. 636. 662. 669. 676. 730.
Φράουωσταδ 265.
Φριὰς 501.
Φριδερῖκος (Δανιμ.) 257. 304.
» (Ὁλσατ.) 79.
» (Προυσσ.) 288.
» » 479.
» (Σαξ.) 69. 75.
Φωξάνι 234. 337. 340. 345—458. 478. 486..
Φώτιος γραμματικὸς 642.
» ἰατρ. 396.
» τζελέπης. 405.
Χαγαταῖοι 16.
Χαγιατηζαδὲς, ἰατρὸς 350. 352. 354. 375. 381.
Χαζάροι 35.
Χαζναδὰρ Ἰπραὴμ-πασσ. 231.
Χαιρεμίσαι 16.
Χαϊρὴ-ἐφ. 629. 654. 656.
Χαϊρουδδὶν ἴδε Βαρβαρόσσας.
Χαΐτ-πεης ἴδε Καΐτ-
Χακὶμ 148.
Χαλδιρὰν 109.
Χαλέπι 23. 45. 49. 63. 95. 133. 156. 244. 263. 320. 326. 331. 364. 366. 372. 376. 409.
Χαλεπλὴ Μουσταφᾶ-ἐφ. ἰατρ. 37. 374... 402.
Χαλίβας 35.
Χαλὶλ-Μεχμέτ-πεης 525.
Χαλὶλ-πασσᾶ γιορδοὺ 549.
» -πασσᾶς, Ἐπίτρ. 128. 133.
» - » 167.
» - » 186.
» - » 286.
» - » Ἀϊδὰζ-πασσαζαδὲς, Ἐπίτρ. 453—467.
Χαλὶλ-Χαμὶτ-πασσᾶς, Ἐπίτρ. 629—640. 686.
Χαλισὰ-Ὀμὲρ-ἐφ. 340...
Χαλιτζὴ-Ὀσμὰν-πασσᾶς 547.
Χαλιτζιλὰρ-κιοσκιοὺ-τζαμὶ 52.
Χάλκη 540. 623. 637.
Χαλκηδὼν 553. 650.
Χαλκὶς 15.
Χαλκοκονδύλης Δημήτρ. 13.
» Λαόνικος 8.
Χαλκοπράτης 31.
Χαμεδὰν 318..
Χαμζᾶ-Μιρζᾶ 112.
» -πασσᾶς, Ἐπίτρ. 384. 417.. 424.
» » » 396.
Χαμὶδ-σαντζαγὶ 639, ἴδε Ἄμυδα.
Χανὶὰ 149. 157.
Χανὶμ-σουλτάνα 373—381. 554.
Χάνογλου 719.
Χάντεπε 168. 181. 424 — 460. 647. 656.
Χαντζερλὴς Γεώργιος, ἰατρ. 477. 700.
» Κωνσταντῖνος Γεωρ. ἰατρὸς 688. 700.
Χαντουμάνι 326.
Χασὰν 148.
» -ἐφένδης 635.
» πασσᾶς 293.
» » Ἐπίτρ. 352. 355.
» » Τζεζάερλης 467.. 476. 517—579. 634—656. 683. 686. 710..
Χασὰν-πασσᾶ-χανι 628.
» Τζαούσογλους 558.
Χασὰπ-Χουσεὶν-πεης 363.
Χασεκὴ Χατζὴ Μεχμὲτ-πασσᾶς 501.
Χάσκιοϊ 101. 129. 645.
Χατζὴ Ἀναστάσης 680.
» Ἀσλάνης 400. 552. 557.
» Βασίλης 387. 678.
» Γεγὲν-Ἀχμὲτ-πασ. (Κιὸρ βεζὶρ,) Ἐπίτρ. 344. 348—351. 690. 768.

Χατζὴ Γεγὲν-Μεχμὲτ-πασ. Ἐπίτρ. 629. 647. 651.
» Ἰσμαὴλ-ἀγᾶς 647.
» Κωσταντῆς 680.
» Μάρκαινα 409.
» Πεκτάσης 751..
» Σελὶμ-ἀγᾶς 654. 657.
» Συμεὼν 680.
» Τουρὰν-πασσᾶς 522.
» Χαλὶλ-ἀγᾶς 452. 457.
Χατζόγλου-Παζαρτζὶκ 473. 502. 522.
Χατμανίδης Γεώργιος, 534.
Χαφὶζ-Ἀλὴ-πασσᾶς, Ἐπίτρ. 132..
Χάψα 237.
Χεκίμογλου Ἀλὴ-πασᾶς Ἐπίτρ. 335—339. 345. 352. 371.
Χερσὼν 651.
Χηλὴ 132. 170. 568. 706.
Χιρβᾶται 62. 650.
Χῖοι 355. 407. 607. 642. 642. 710.
Χίος 142. 146. 218. 221. 313. 353. 368. 392. 462. 516. 560. 635. 640. 693.
Χίρσοβα 474. 503.
Χισαρτζίκι 179.
Χλωροποτάμου μον. Ἀθ. 353.
Χόνος ἴδε Κολασσοί.
Χορασσὰν 319. 325.
Χοσρὲβ-πασσ. Ἐπίτρ. 133.
Χοτὶνι 129. 167. 221. 247. 279. 344... 403. 423. 440—451. 551. 564. 647. 653. 656.
Χοτζᾶ Ἀρετούνης 645.
Χοτζᾶ Μουσικὰρ 43.
» Νικόλας 645.
» Τακέζης 680.
Χουδαὶ, ποιητὴς 102.
Χουλεφάϊ-Ἀπασιγὲ 25.
» πένι Οὐμιγιὲ 6. 148.
» -Ῥασιδὶν 32.
Χουρμούζης 447.
Χουρμούζιος Λογοθ. 208.
Χουσεὶν 7.
» 32.
» μουσικὸς 43.
» -ἀγᾶς 192.
» -ἐφ. 374.
» -πασσᾶς, Ἐπίτρ. 131...
» - » 221.
» - » 712.
» σάχης 305. 314. 318. 323.
Χούσι 532.
Χρύσανθος Ἱεροσολ. ὁ Νοταρᾶς (Καισαρ. Παλ.) 267. 308—331.
Χρυσοσκουλαῖος Ἀνδρόνικος 323...
» Κωνσταντῖνος 208.
Χρυσούπολις 21. 197. 278. 297. 328... 665.
Χριστιανὸς (Νορβεγ.) 80.
» (Ὁλσατ.) 79.
Χριστόδουλος, ἀρχιτ. 12. 44.
Χριστούπολις 22.
Χριστόφορος, ἀρχιεπ. Βρέμ. 79.
Ψαρὰ 117.
Ὤλενα 654.

